

သုတ္တန်စုံစုစေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
 ဥဒါနပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာက္ခတာ
 ကန္တာရဝရိယ ဝေဠဝါလတ္ထေရေန ကဏာ
 ပရမတ္ထပီပနိ နာမ

ဥဒါနုပ္ပကထာ

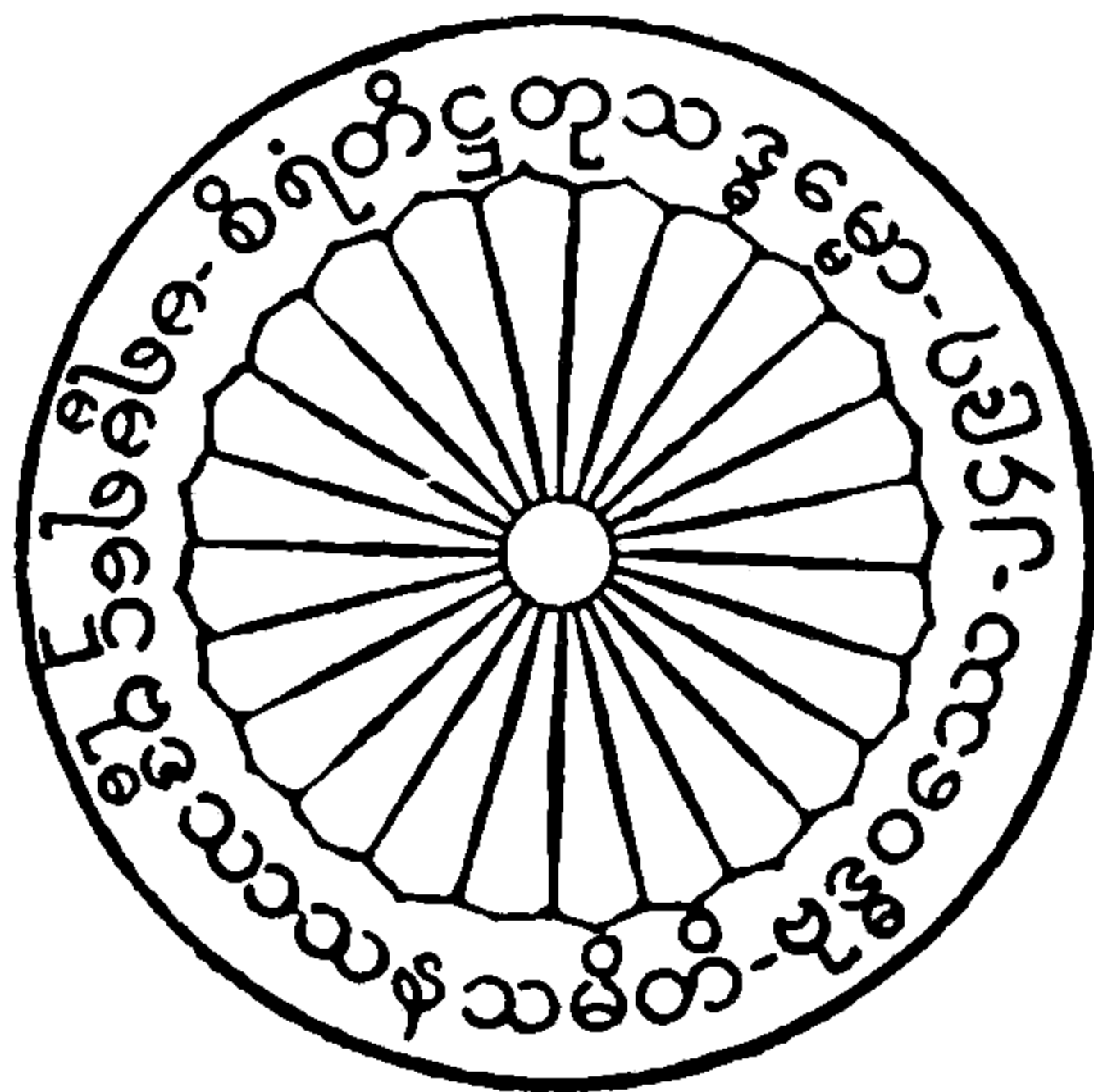
ပရမုဒ္ဓရမ္မ ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဂါယနာ
 ဗုဒ္ဓကမ္ဘာလယေ ဗုဒ္ဓါဒိဏာ

၁၁၇၃၅

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ဥဒါနပါဠိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တာစရိယ ဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ

ဥဒါနုပ္ပကထာ

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါမိတာ

မုဒ္ဒဝသေ ၂၅၀၂

မရမ္မဝသေ ၁၃၂၀

၁၉၅၀

SANGHA UNIVERSITY
LIBRARY
Acc. No. ....278.....

ဥဒါနုဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋကံ
ဝိန္ဒိတရမ္ပကထာ	.....	.....	၁
၁-ဗောဓိဝဂ္ဂ			
၁-ပဌမဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆
၂-ဒုတိယဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၄၃
၃-တတိယဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၄၄
၄-ဟုံဟုက်သုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၄၇
၅-မြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၅၀
၆-မဟာကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၅၄
၇-အဇကလာပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၅၈
၈-သင်္ဂါမဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆၄
၉-ဇဋိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၆၇
၁၀-ဗာဟိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၇၀
၂-မုစလိန္ဒဝဂ္ဂ			
၁-မုစလိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၈၉
၂-ရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၉၁
၃-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၉၇
၄-သက္ကာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၉၉
၅-ဥပါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၁
၆-ဂတ္တိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၃
၇-ဧကပုတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၅
၈-သုပ္ပဝါသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၀၇
၉-ဝိသာခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၀
၁၀-ဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၁၄၃

မာတိကာ			ပိဋကံ
	၃-နိန္ဒဝဂ္ဂ		
၁-ကမ္မဝိပါကဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၄၀
၂-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၅၀
၃-ယသောဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၁
၄-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၆၉
၅-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၀
၆-ဝိလိန္ဒဝစ္ဆသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၃
၇-သက္ကဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၇၆
၈-ဝိဏ္ဏပါတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၂
၉-သိပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၄
၁၀-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၈၆
	၄-မေဃိယဝဂ္ဂ		
၁-မေဃိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၁၉၆
၂-ဥဒ္ဒတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၆
၃-ဂေါပါလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၁၈
၄-ယက္ခပဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၁
၅-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၅
၆-ဝိဏ္ဏောလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၂၈
၇-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၁
၈-သုန္ဒရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၃၂
၉-ဥပသေနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၄၂
၁၀-သာရိပုတ္တဥပသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၄၆
	၅-သောဏဝဂ္ဂ		
၁-ဝိယတရသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၄၈
၂-အပ္ပါယကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၀
၃-သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၅၃
၄-ကုမာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၂၆၇

မာတိကာ			ပိဋက
၅-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၆၈
၆-သောဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၇၈
၇-ကင်္ခါရေဝတသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၈၆
၈-သံဃဘေဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၈၇
၉-သဓာယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၈၉
၁၀-စူဠပန္နကသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၉၀

၆-ဇေယျနိဂ္ဂ

၁-အာယုသင်္ခါရောဿဇေနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၂၉၃
၂-သတ္တဇဋိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၀၀
၃-ပစ္စဝေက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၀၄
၄-ပဌမနာနာတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၀၇
၅-ဒုတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၃
၆-တတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၄
၇-သုဘူတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၆
၈-ဂဏိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၁၈
၉-ဥပါတိဓာဝန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၂၂
၁၀-ဥပ္ပဇ္ဇန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၂၄

၇-ဇုဇ္ဇနိဂ္ဂ

၁-ပဌမလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၂၇
၂-ဒုတိယလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၂၉
၃-ပဌမသတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၃၀
၄-ဒုတိယသတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၃၂
၅-အပရလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၃၄
၆-တဏှာသင်္ခယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၃၆
၇-ပပဉ္စခယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၃၈
၈-ကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၃၉
၉-ဥဒပါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၄၂
၁၀-ဥတေနသုတ္တဝဏ္ဏနာ	.....	.....	၃၄၆

[ဃ]

ဥဒါနဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိုဒ်
	ဂ-ပါဠိလိဂါမိယဝဂ္ဂ		
၁-ပဌမနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၅၁
၂-ဒုတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၅၅
၃-တတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၅၆
၄-စတုတ္ထနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၅၉
၅-စုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၆၁
၆-ပါဠိလိဂါမိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၆၇
၇-ဒွိဓာပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၇၂
၈-ဝိသာခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၇၄
၉-ပဌမဒဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၇၇
၁၀-ဒုတိယဒဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ	....	....	၃၉၀
နိဂမနကထာ	....	....	၃၉၃

ဥဒါနဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ဥဒါနုဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

မဟာကာရဏိကံ နာထံ၊ ဥေယျသာဂရပါရဂုံ။
ဝန္ဓေ နိပုဏဂမ္ဘီရ-ဝိစိတြနယဒေသနံ။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ၊ ယေန နိယန္တိ လောကတော။
ဝန္ဓေ တမုတ္တမံ ဓမ္မံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။

သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု ယော။
ဝန္ဓေ အရိယသံဃံ တံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

ဝန္ဓနာဇနိတံ ပုညံ၊ ဣတိ ယံ ရတနတ္ထယေ။
ဟတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဟုတွာဟံ တဿ တေဇသာ။

တေန တေန နိဒါနေန၊ ဒေသိတာနိ ဟိတေသိနာ။
ယာနိ သုဒ္ဓါပဒါနေန၊ ဥဒါနာနိ မဟေသိနာ။

တာနိ သဗ္ဗာနိ ဧကန္တံ၊ အာရောပေန္တေဟိ သင်္ဂဟံ။
ဥဒါနံ နာမ သင်္ဂီတံ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ယံ။

ဇိနဿ ဓမ္မသံဝေဂ-ပါမောဇ္ဇပရိဒီပနံ။
သောမနဿသမုဋ္ဌာန-ဂါဏာဟိ ပဋိမဏ္ဍိတံ။

တဿ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ ဩဂါဟေတဗ္ဗဘာဝတော။
ကိဗ္ဗာပိ ဒုက္ကရာ ကာတုံ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။

သဟသံဝဏ္ဏနံ ယသ္မာ၊ ဓရတေ သတ္ထုသာသနံ။
ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ တိဋ္ဌတေဝ ဝိနိစ္ဆယော။

တသ္မာ တံ အဝလမ္ဘိတွာ၊ ဩဂါဟေတွာန ပဉ္စပိ။
နိကာယေ ဥပနိဿာယ၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာနယံ။

သုဝိသုဒ္ဓိံ အသံကိဏ္ဏံ၊ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ သမယံ အဝိလောမယံ^၁။

ပုနပ္ပုနာဂတံ အတ္ထံ၊ ဝဇ္ဇယိတွာန သာရကံ။
ယထာဗလံ ကရိဿာမိ၊ ဥဒါနဿတ္ထဝဏ္ဏနံ။

ဣတိ အာကင်္ခမာနဿ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတံ။
ဝိဘဇန္တဿ တဿတ္ထံ၊ သာရ ဂဏှန္တု သာဓဝေါတိ။

တတ္ထ ဥဒါနန္တိ ကေနဋ္ဌေန ဥဒါနံ? ဥဒါနနဋ္ဌေန။ ကိမိဒံ ဥဒါနံ နာမ? ပီတိ-
ဝေဂသမုဋ္ဌာပိတော ဥဒါဟာရော။ ယထာ ဟိ ယံ တေလာဒိ မိနိတဗ္ဗဝတ္ထု
မာနံ^၂ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝိဿန္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ တံ “အဝသေကော”တိ
ဝုစ္ဆတိ။ ယဉ္စ ဇလံ တဋ္ဌာကံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဂစ္ဆတိ၊
တံ “ဩဃော”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ ယံ ပီတိဝေဂသမုဋ္ဌာပိတံ ဝိတက္ကဝိပ္ပုရံ
အန္တောဟဒယံ သန္ဓာရေတုံ န သက္ကောတိ၊ သော အဓိကော ဟုတွာ အန္တော
အသဏ္ဍဟိတွာ ဗဟိ ဝစိဒ္ဓါနေ နိက္ခန္တော ပဋိဂ္ဂါဟကနိရပေက္ခော ဥဒါ-
ဟာရဝိသေသော “ဥဒါန”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဓမ္မသံဝေဂဝသေနပိ အယမာကာရော
လဗ္ဘတေဝ။

တယိဒံ ကတ္ထစိ ဂါထာဗန္ဓဝသေန ကတ္ထစိ ဝါကျဝသေန ပဝတ္ထံ။ ယံ ပန
အဋ္ဌကထာသု “သောမနဿဉာဏမယိကဂါထာပဋိသံယုတ္တာ”တိ ဥဒါန-
လက္ခဏံ ဝုတ္ထံ၊ တံ ယေဘုယျဝသေန ဝုတ္ထံ။ ယေဘုယျေန ဟိ ဥဒါနံ ဂါထာ-
ဗန္ဓဝသေန ဘာသိတံ ပီတိသောမနဿသမုဋ္ဌာပိတဉ္စ။ ဣတရမ္ဘိ ပန “အတ္ထိ
ဘိက္ခဝေ တဒါယတနံ၊ ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ န အာပေါ”တိအာဒိသု?
“သုခကာမာနိ ဘူတာနိ၊ ယော ဒဏ္ဍေန ဝိဟိံသတိ”တိ၊^၄ “သစေ ဘာယထ
ဒုက္ခဿ၊ သစေ ဝေါ ဒုက္ခမပ္ပိယ”န္တိ ဝေမာဒိသု^၅ စ လဗ္ဘတိ။

ဧဝံ တယိဒံ^၆ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဘာသိတံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘာသိတံ သာဝကဘာသိတန္တိ
တိဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘာသိတံ “သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ၊

၁-အဝလမ္ဘိယ (သျှာ)   ၂-ပမာဏံ (သျှာ)၊ နာဋီ (က)   ၃-ခု ၁-၁၇၇-ပိဋက
၄-ခု ၁-၃၃-ပိဋက   ၅-ခု ၁-၁၃၇၊ ၃ ၁၀-၁၀၉-ပိဋကသု   ၆-ဝေမာဒိ တယိဒံ (သီ၊ သျှာ)

အဝိဟေဋ္ဌယံ^၁ အညတရမ္ပိ တေသ”န္တိအာဒိနာ^၂ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တေ အာဂတ-
မေဝ။ သာဝကဘာသိတာနိပိ—

“သဗ္ဗော ရာဂေါ ပဟိနော မေ၊
သဗ္ဗော ဒေါသော သမူဟတော။
သဗ္ဗော မေ ဝိဟတော မောဟော၊
သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော”တိ^၃—

အာဒိနာ ထေရဂါထာသု—

“ကာယေန သံဝုတာ အာသိံ၊ ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ။
သမူလံ တဏှမဗ္ဗုယျ၊ သီတိဘူတာသ္မိ နိဗ္ဗုတာ”တိ^၄—

အာဒိနာ ထေရဂါထာသု စ အာဂတာနိ။ တာနိ ပန တေသံ ထေရနံ
ထေရိနဉ္စ န ကေဝလံ ဥဒါနာနိ ဧဝ၊ အထ ခေါ သီဟနာဒါပိ ဟောန္တိ။
သက္ကာဒိဟိ ဒေဝေဟိ ဘာသိတာနိ “အဟော ဒါနံ ပရမဒါနံ၊ ကဿပေ
သုပ္ပတိဋ္ဌိတ”န္တိအာဒိနိ^၅၊ အာရာမဒဏှဗြာဟ္မဏာဒိဟိ^၆ မနုဿေဟိ စ
ဘာသိတာနိ “နမော တဿ ဘဂဝတော”တိ^၇၊ အာဒိနိ တိဿော သင်္ဂီတိယော
အာရူဠာနိ ဥဒါနာနိ သန္တိ ဧဝ၊ န တာနိ ဣဓ အဓိပ္ပေတာနိ။ ယာနိ ပန
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သာမံ အာဟစ္စ ဘာသိတာနိ ဇိနဝစနဘူတာနိ၊ ယာနိ
သန္ဓာယ ဘဂဝတာ ပရိယတ္တိဓမ္မံ နဝော ဝိဘဇိတွာ ဥဒ္ဓိသန္တေန ဥဒါနန္တိ
ဝုတ္တာနိ၊ တာနေဝ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ “ဥဒါန”န္တိ သင်္ဂီတန္တိ တဒေဝေတ္ထ
သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဘာဝေန ဂဟိတံ။

ယာ ပန “အနေကဇာတိသံသာရ”န္တိအာဒိဂါထာယ ဒိပိတာ ဘဂဝတာ
ဗောဓိမူလေ ဥဒါနဝသေန ပဝတ္တိတာ အနေကသတသဟဿာနံ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓါနံ အဝိဇဟိတဥဒါနဂါထာ စ၊ ဧတာ အပရဘာဂေ ပန ဓမ္မ-
ဘဏှာဂါရိကဿ ဘဂဝတာ ဒေသိတတ္တာ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ဥဒါနပါဠိယံ
သင်္ဂဟံ အနာရောပေတွာ ဓမ္မပဒေ သင်္ဂီတာ။ ယဉ္စ “အညာသိ ဝတ ဘော
ကောဏှညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏှညော”တိ^၈ ဥဒါနဝစနံ ဒသ-
သဟဿိလောကဓာတုယာ ဒေဝမနုဿာနံ ပဝေဒနသမတ္တနိဋ္ဌေါသဝိပ္ပါရံ
ဘဂဝတာ ဘာသိတံ၊ တဒပိ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနု သုတ္တန္တဒေသနာပရိယောသာနေ

၁-အဟေဋ္ဌယံ(သီးသျှာ) ၂-ခု ၁-၂၀၄၊ ခ ၀-၂၂၉-ပိဋကေ။ ၃-ခု ၂-၂၃၇-ပိဋကေ။
၄-ခု ၂-၂၃၉-ပိဋကေ။ ၅-ခု ၁-၁၁၁-ပိဋကေ။ ၆-သောဏဒဏှဗြာဟ္မဏာဒိဟိ (သျှာ)
၇-အံ ၁-၆၀-ပိဋကေ။ ၈-ပိ ၃-၁၇၊ သံ ၃-၃၇၁၊ ခ ၉-၃၃၂-ပိဋကေ။

အတ္တနာ အဓိဂတဓမ္မေကဒေသဿ ယထာဒေသိတဿ အရိယမဂ္ဂဿ သာဝ-
 ကေသု သဗ္ဗပဌမံ ထေရေန အဓိဂတတ္တာ အတ္တနော ပရိဿမဿ သဖလဘာဝ-
 ပစ္စဝေက္ခဏဟေတုကံ ပဌမဗောဓိယံ သဗ္ဗေသံ ဧဝ ဘိက္ခုနံ သမ္မာပဋိပတ္တိ-
 ပစ္စဝေက္ခဏဟေတုကံ “အာရာဓယိံသု ဝတ မံ ဘိက္ခု ဧကံ သမယ”န္တိ-
 အာဒိဝစနံ” ဝိယ ပီတိသောမနဿဇနိတံ ဥဒါဟာရမံတ္ထံ, “ယဒါ ဟဝေ ပါတု-
 ဘဝန္တိ ဓမ္မာ”တိအာဒိဝစနံ၊ ဝိယ ပဝတ္တိယာ နိဝတ္တိယာ ဝါ န ပကာသနန္တိ န
 ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ဥဒါနပါဠိယံ သင်္ဂီတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တံ ပနေတံ ဥဒါနံ ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ တီသု
 ပိဋကေသု သုတ္တန္တပိဋကပရိယာပန္နံ၊ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော
 သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စသု နိကာ-
 ယေသု ခုဒ္ဒကနိကာယပရိယာပန္နံ၊ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ
 ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝသု သာသနင်္ဂေသု ဥဒါန-
 သင်္ဂဟံ။

“ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
 စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော”တိ၎—

ဧဝံ ဓမ္မဘဏှာဂါရိကေန ပဋိညာတေသု စတုရာသီတိယာ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု
 ကတိပယဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ဂဟံ။ ဗောဓိဝဂ္ဂေါ မုစလိန္ဒဝဂ္ဂေါ နန္ဒဝဂ္ဂေါ မေဃိယဝဂ္ဂေါ
 သောဏဝဂ္ဂေါ၊ ဇစ္စန္ဒဝဂ္ဂေါ စူဠဝဂ္ဂေါ ပါဠိလိဂါမိယဝဂ္ဂေါတိ ဝဂ္ဂတော အဋ္ဌဝဂ္ဂံ၊
 သုတ္တတော အသီတိသုတ္တသင်္ဂဟံ၊ ဂါထာတော ပဉ္စနဝုတိဥဒါနဂါထာသင်္ဂဟံ။
 ဘာဏဝါရတော အဗျူနနဝမတ္တာ၆ ဘာဏဝါရာ။ အနုသန္ဓိတော ဗောဓိသုတ္တေ
 ပုစ္ဆာနုသန္ဓိပသေန ဧကာနုသန္ဓိ၊ သုပ္ပဝါသာသုတ္တေ? ပုစ္ဆာနုသန္ဓိယထာနုသန္ဓိ-
 ဝသေန ဒွေ အနုသန္ဓိ၊ သေသေသု ယထာနုသန္ဓိဝသေန ဧကေကောဝ အနုသန္ဓိ၊
 အဗျာသယာနုသန္ဓိ ပနေတ္ထ နတ္ထိ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ဧကာသီတိအနုသန္ဓိသင်္ဂဟံ။
 ပဒတော သတာမိကာနိ ဧကဝိသ ပဒသဟဿာနိ၊ ဂါထာပါဒတော တေဝိသတိ
 စတုဿတာမိကာနိ အဋ္ဌ သဟဿာနိ၊ အက္ခရတော သတ္တသဟဿာမိကာနိ
 သဋ္ဌိ သဟဿာနိ တိဏှိ စ သတာနိ ဒွါသီတိ စ အက္ခရာနိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“အသီတိ ဧဝ သုတ္တန္တာ၊ ဝဂ္ဂါ အဋ္ဌ သမာသတော။
 ဂါထာ စ ပဉ္စနဝုတိ၊ ဥဒါနဿ ပကာသိတာ။

၁-မ ၁-၁၇၅-ပိဋေ။ ၂-ဝိ ၃-၂၊ ၃-၁-၇၈-ပိဋေသု။ ၃-ဥဒါနင်္ဂ (သီ) ၄-၃ ၂-၃၄၇ ပိဋေ။
 ၅-မဟာဝဂ္ဂေါ (သျှာ) ၆-အနုနဝမတ္တာ (က) ၇-သုပ္ပဗုဒ္ဓသုတ္တေ (သျှာ)

အမျှနနဝမတ္တာ စ၊ ဘာဏဝါရာ ပမာဏတော။
ဧကာဓိကာ တထာသီတိ၊ ဥဒါနဿာနုသန္ဓိယော။

ဧကဝိသသဟဿာနိ၊ သတဉ္စေဝ ဝိစက္ခဏော။
ပဒါနေတာနုဒါနဿ၊ ဂဏိတာနိ ဝိနိဒ္ဓိယေ။

ဂါထာပါဒတော ပန—

အဋ္ဌသဟဿမတ္တာနိ၊ စတ္တာရေဝ သတာနိ စ။
ပါဒါနေတာနုဒါနဿ၊ တေဝိသတိ စ နိဒ္ဓိယေ။

အက္ခရာနံ သဟဿာနိ၊ သဋ္ဌိ သတ္တ သတာနိ စ။
တိဏိ ဒွါသီတိ စ တထာ၊ ဥဒါနဿ ပဝေဒိတာ”တိ။

တဿ အဋ္ဌသု ဝဂ္ဂေသု ဗောဓိဝဂ္ဂေါ အာဒိ၊ သုတ္တေသု ပဌမံ ဗောဓိသုတ္တံ၊
တဿာပိ ဧဝံ မေ သုတန္တိအာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္တေန ပဌမမဟာ-
သင်္ဂီတိကာလေ ဝုတ္တနိဒါနမာဒိ။ သာ ပနာယံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ ဝိနယပိဋကေ^၁
တန္တိမာရူဠာ ဧဝ။ ယော ပနေတ္ထ နိဒါနကောသလ္လတ္ထံ ဝတ္တဗ္ဗော ကထာမဂ္ဂေါ
သောပိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယံ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ^၂ ဝုတ္တော ဧဝါတိ တတ္ထ
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ဝိ ၄-၄၇၀-ပိဋေ။

၂-ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၃-ပိဋာဒိသု။

၁-မောင်စိဝဋ္ဌ

၁-ပဌမဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ယံ ပနေတ္ထ “ဧဝံ မေ သုတ” န္တိ အာဒိကံ နိဒါနံ၊ တတ္ထ ဧဝန္တိ နိပါတပဒံ။
မေတိ အာဒိနိ နာမပဒါနိ။ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ ဝီတိ ဥပသဂ္ဂပဒံ၊
ဟရတိတိ အာချာတပဒန္တိ ဣမိနာဝ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ပဒဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အတ္တတော ပန ဧဝံသဒ္ဓေါ တာဝ ဥပမူပဒေသသမ္ပဟံသနဂရဟဏဝစန-
သမ္ပုဂ္ဂဟာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏပုစ္ဆာဗုဒ္ဓမတ္ထပရိမာဏာဒိ အနေကတ္ထပ္ပ-
ဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ “ဧဝံ ဇာတေန မစ္စေန၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟု” န္တိ
ဧဝမာဒိသု^၁ ဥပမာယံ အာဂတော။ “ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ
ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ” န္တိ အာဒိသု^၂ ဥပဒေသေ။ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ
သုဂတာ” တိ အာဒိသု^၃ သမ္ပဟံသနေ။ “ဧဝမေဝံ ပနာယံ ဝသလိ ယသ္မိံ ဝါ
တသ္မိံ ဝါ တဿ မုဏ္ဍကဿ သမဏကဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ” တိ အာဒိသု^၄
ဂရဟဏေ။ “ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ပစ္စယောသု” န္တိ-
အာဒိသု^၅ ဝစနသမ္ပုဂ္ဂဟေ။ “ဧဝံ ဗျာ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ
ဒေသိတံ အာဇာနာမိ” တိ အာဒိသု^၆ အာကာရေ။ “ဧဟိ တံ မာဏဝက ယေန
သမဏော အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိက္ခာ မမ ဝစနေန သမဏံ
အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ ‘သုဘော
မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တိ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ
လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ’ တိ၊ ဧဝူ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘဝံ
အာနန္ဒော ယေန သုဘဿ မာဏဝဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ၊
တေနပသင်္ကမတု အနကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’ တိ” အာဒိသု^၇ နိဒဿနေ။ “တံ ကိံ
မညထ ကာလာမာ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ
ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဝါ
ဝိညှပုသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညှဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ
ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊ နောဝါ၊ ကထံ ဝေါဧတ္ထ ဟောတိတိ။ သတ္တော ဘန္တေ သမာ-
ဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိ” တိ အာဒိသု^၈
အဝဓာရဏေ။ “ဧဝမေတေ သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ ကပ္ပိတကေသမသု

၁-ခု ၁-၂၁-ပိဋေ။   ၂-အံ ၁-၄၃၉-ပိဋေ။   ၃-အံ ၁-၁၉၃-ပိဋေ။
၄-သံ ၁-၁၆၂-ပိဋေ။   ၅-ဒီ ၂-၂၊ မ ၁-၁-ပိဋေသု။   ၆-မ ၁-၃၂၅-ပိဋေ။
၇-ဒီ ၁-၁၀၀-ပိဋေ။   ၈-အံ ၁-၁၉၀-ပိဋေ။

အာမုတ္တမာလာဘရဏာ”တိအာဒိသု^၁ ပုစ္ဆာယံ။ “ဧဝံဂတာနိ ပုထုသိပ္ပါ-
ယတနာနိ၊ ဧဝံဝိဓော ဧဝမာကာရော”တိအာဒိသု^၂ ဣဒံသဒ္ဓဿ အတ္ထေ။
ဂတသဒ္ဓေါ ဟိ ပကာရပရိယာယော၊ တထာ ဝိဓာကာရသဒ္ဓိ။ တထာ ဟိ
ဝိဓယုတ္တဂတသဒ္ဓေ လောကီယာ ပကာရတ္ထေ ဝဒန္တိ။ “ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ
ဧဝမာယုပရိယန္တော”တိအာဒိသု^၃ ပရိမာဏေ။

နန စ “ဧဝံ ဝိတက္ကိတံ နော တုမေဟိ၊ ဧဝမာယုပရိယန္တော”တိ^၄ စေတ္ထ
ဧဝံသဒ္ဓေန ပုစ္ဆနာကာရပရိမာဏာကာရာနံ ဝုတ္တတ္တာ အာကာရတ္ထော ဧဝ
ဧဝံသဒ္ဓေါတိ။ န၊ ဝိသေသသဗ္ဗာဝတော။ အာကာရမတ္ထဝါစကော ဟေတ္ထ
ဧဝံသဒ္ဓေါ အာကာရတ္ထောတိ အဓိပ္ပေတော။ “ဧဝံ ဗျာ ခေါ”တိအာဒိသု ပန
အာကာရဝိသေသဝစနော။ အာကာရဝိသေသဝါစိနော စေတေ ဧဝံသဒ္ဓေါ ပုစ္ဆ-
နာကာရပရိမာဏာကာရာနံ ဝါစကတ္တာ။ ဧဝဉ္စ ကတွာ “ဧဝံ ဇာတေန
မစ္စေန”တိအာဒိနိ ဥပမာနဥဒါဟရဏာနိ ယုဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ ဟိ—

“ယထာပိ ပုပ္ဖရာသိမှာ၊ ကယိရာ မာလာဂုဏေ ဗဟူ။
ဧဝံ ဇာတေန မစ္စေန၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟု”န္တိ—

ဧတ္ထ ပုပ္ဖရာသိဋ္ဌာနီယတော မနုဿုပ္ပတ္တိ သပ္ပုရိသုပနိဿယသဒ္ဓမ္မသဝန-
ယောနိသောမနသိကာရဘောဂသမ္ပတ္တိအာဒိတော ဒါနာဒိပုညကိရိယာဟေ-
တုသမုဒါယတော သောဘာသုဂန္ဓတာဒိဂုဏဝိသေသယောဂတော မာလာ-
ဂုဏသဒိသိယော^၆ ဗဟုကာ ပုညကိရိယာ မရိတဗ္ဗသဘာဝတာယ မစ္စေန
ကတ္တဗ္ဗာတိ အဘေဒတာယ ပုပ္ဖရာသိ မာလာဂုဏာ စ ဥပမာ၊ တေသံ
ဥပမာနာကာရော ယထာသဒ္ဓေန အနိယမတော ဝုတ္တော။ ပုန ဧဝံသဒ္ဓေန
နိယမနဝသေန ဝုတ္တော၊ သော ပန ဥပမာကာရော နိယမိယမာနော
အတ္ထတော ဥပမာ ဧဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ဥပမာယံ အာဂတော”တိ။

တထာ “ဧဝံ ဣမိနာ အာကာရေန အဘိက္ကမိတဗ္ဗ”န္တိအာဒိနာ ဥပဒိသိယ-
မာနာယ သမဏသာရုပ္ပါယ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိယာ ယော တတ္ထ ဥပဒေသာ-
ကာရော၊ သော အတ္ထတော ဥပဒေသောယေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိ-
တဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗန္တိအာဒိသု ဥပဒေသေ”တိ။

“ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတာ”တိ ဧတ္ထ ဘဂဝတာ ယထာ-
ဝုတ္တမတ္တံ အဝိပရိတတော ဇာနန္တေဟိ ကတံ ယံ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏာနံ

၁-ဒီ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဒီ ၁-၅၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီ ၁-၁၂၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေသု။
၄-အံ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ၊ ၅-ဒီ ၁-၁၃၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-မာလာဂုဏသဒိသတာယောဂတော (သီ)

ပကာရေဟိ ဟံသနံ ဥဒဂ္ဂတာကရဏံ သမ္ပဟံသနံ၊ သော တတ္ထ ပဟံသနာ-
ကာရောတိ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

“ဧဝမေဝံ ပနာယ”န္တိ ဧတ္ထ ဂရဟဏာကာရောတိ ဝုတ္တနယေန ယောဇေ-
တဗ္ဗံ။ သော စ ဂရဟဏာကာရော “ဝသလီ”တိ အာဒိခံသနသဒ္ဓသန္ဓိဓာနတော^၁
ဣဓ ဧဝံသဒ္ဓေန ပကာသိတောတိ ဝိညာယတိ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဥပမာ-
ကာရာဒယောပိ ဥပမာဒိဝသေန ဝုတ္တာနံ ပုပ္ဖရာသိအာဒိသဒ္ဓါနံ သန္ဓိဓာနတော
ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဧဝံ နော”တိ ဧတ္ထာပိ တေသံ ယထာဝုတ္တဓမ္မာနံ အဟိတဒုက္ခာဝဟ-
ဘာဝေန သန္ဓိဋ္ဌာနဇနနတ္ထံ^၂ အနုမတိဂ္ဂဟဏဝသေန “နော ဝါ ကထံ ဝေါ
ဧတ္ထ ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆာယ ကတာယ “ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ
တဒါကာရသန္ဓိဋ္ဌာနံ ဧဝံသဒ္ဓေန အာဝိကတံ။ သော ပန တေသံ ဓမ္မာနံ
အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တနာကာရော နိယမိယမာနော အဝဓာရဏတ္ထော
ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိတိအာဒိသု အဝဓာရဏေ”တိ။

“ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ”တိ ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ ဧဝံ သမဏံ အာနန္တံ ဝဒေဟိတိ
ဝဒနာကာရော ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗော ဧဝံသဒ္ဓေန နိဒဿိယတိတိ “နိဒဿနတ္ထော”တိ
ဝုတ္တံ။

ဧဝမာကာရဝိသေသဝါစီနမ္ပိ ဧတေသံ ဧဝံသဒ္ဓါနံ ဥပမာဒိဝိသေသတ္ထဝုတ္တိ-
တာယ ဥပမာဒိအတ္ထတာ ဝုတ္တာ၊ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ပန ဓမ္မဿ သာဓုကံ
သဝနမနသိကာရေ နိယောဇိတေဟိ ဘိက္ခုဟိ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတဘာဝဿ
ပဋိဇာနနဝသေန ဝုတ္တတ္တာ တတ္ထ ဧဝံသဒ္ဓေါ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟတ္ထော၊ တေန ဧဝံ
ဘန္တေတိ သာဓု ဘန္တေ၊ သုဋ္ဌ၊ ဘန္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သွာယမိဓ အာကာရ-
နိဒဿနာဝဓာရဏေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ အာကာရတ္ထေန ဧဝံသဒ္ဓေန ဧတမတ္ထံ ဒီပေတိ—နာနာနယနိပုဏ-
မနေကဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနံ အတ္ထဗျူနသမ္ပန္နံ ဝိဝိဓပေါဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မတ္ထဒေသနာ-
ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရံ သဗ္ဗသတ္တာနံ သကသကဘာသာနုပတော သောတပထမာ-
ဂစ္ဆန္တိ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကော သမတ္ထော ဝိညာတုံ၊
သဗ္ဗထာမေန ပန သောတုကာမတံ ဇနေတွာပိ ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ
ဧကေနာကာရေန သုတန္တိ။

၁-ဝသလီတိအာဒိသု ဝသလသဒ္ဓသန္ဓိဓာနတော (သီ၊က) ၂-သန္ဓိဋ္ဌာနဇနနတ္ထံ (သု၊)

သမာဟိတေ စိတ္တေ ဝိဂတူပတ္တိလေသေ ကတကိစ္စေန ပစ္စွာ ဟရိတဗ္ဗံ ပဝတ္ထေ-
 တဗ္ဗန္တိ ပဋိဟာရိယံ။ အတ္တနော ဝါ ဥပတ္တိလေသေသု စတုတ္ထဇ္ဈာနမဂ္ဂေဟိ
 ဟရိတေသု ပစ္စွာ ဟရဏံ ပဋိဟာရိယံ။ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနိယော
 ဝိဂတူပတ္တိလေသေန ကတကိစ္စေန သတ္တဟိတတ္ထံ ပုန ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ ဟရိတေသု
 စ အတ္တနော ဥပတ္တိလေသေသု ပရသတ္တာနံ^၁ ဥပတ္တိလေသဟရဏာနိ ဟောန္တိတံ
 ပဋိဟာရိယာနိ ဘဝန္တိ။ ပဋိဟာရိယမေဝ ပါဠိဟာရိယံ၊ ပဋိဟာရိယေ ဝါ
 ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနိယမုဒါယေ ဘဝံ ဧကေကံ ပါဠိဟာရိယန္တိ ဝုဇ္ဇတိ။
 ပဋိဟာရိယံ ဝါ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ မဂ္ဂေါ စ ပဋိပက္ခဟရဏတော၊ တတ္ထ ဇာတံ၊
 နိမိတ္တဘူတတော^၂ တတော ဝါ အာဂတန္တိ ပါဠိဟာရိယန္တိ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယသ္မာ ပန တန္တိအတ္ထဒေသနာ^၃တဗ္ဗောဟာရာဘိသမယသင်္ခါတာ ဟေတု-
 ဟေတုဖလတဒုဘယပညတ္တိပဋိဝေဓသင်္ခါတာ ဝါ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓာ ဂမ္ဘီရာ၊
 သသာဒီဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဒေါ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ အလဗ္ဗနေယျ-
 ပ္ပတိဋ္ဌာ ဒုပ္ပရိယောဂါဟာ စ၊ တသ္မာ တေဟိ စတူဟိ ဂမ္ဘီရဘာဝေဟိ ယုတ္တန္တိ
 ဘဂဝတော ဝစနံ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓဂမ္ဘီရံ။

ဧကော ဧဝ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာသောသော ဧကသ္မိံ ခဏေ ပဝတ္ထ-
 မာနော နာနာဘာသာနံ သတ္တာနံ အတ္တနော အတ္တနော ဘာသာဝသေန
 အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဂဟဏ္ဍာဂေါ ဟောတိ။ အစိန္တေယျော ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓါနု-
 ဘာဝေါတိ သဗ္ဗသတ္တာနံ သကသကဘာသာနုပတော သောတပထံ အာဂစ္ဆ-
 တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နိဒဿနတ္ထေန “နာဟံ သယမ္ဘ။ န မယာ ဣဒံ သစ္စိကတ”န္တိ အတ္တာနံ
 ပရိမောစေန္တော “ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ ဧဝံ သုတ”န္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ
 သကလံ သုတ္တံ နိဒဿေတိ။

အဝဓာရဏတ္ထေန “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဗဟုသု-
 တာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော၊ ဂတိမန္တာနံ၊ သတိမန္တာနံ၊ မိတိမန္တာနံ၊ ဥပဋ္ဌာကာနံ
 ယဒိဒံ အာနန္ဒော”တိ^၄ ဧဝံ ဘဂဝတာ၊ “အာယသ္မာ အာနန္ဒော အတ္ထကုသလော
 ဓမ္မကုသလော ဗျဉ္ဇနကုသလော နိရုတ္တိကုသလော ပုဗ္ဗာပရကုသလော”တိ^၅ ဧဝံ
 ဓမ္မသေနာပတိနာ စ ပသတ္တဘာဝါနုရူပံ အတ္တနော ဓာရဏဗလံ ဒဿေန္တော

၁-ပရသန္တာနေ(သျှ၊က) ၂-တသ္မိံ ဝါ နိမိတ္တဘူတံ(သျှ၊က) ၃-တန္တိတန္တိအတ္ထတန္တိဒေသနာ(က)
 ၄-အံ ၁-၂၅-ပိဋေ။ ၅-အံ ၂-၁၇၇-ပိဋေ။

သတ္တာနံ သောတုကာမတံ ဇနေတိ “ဧဝံ မေ သုတံ၊ တဉ္စ ခေါ အတ္ထတောဝါ ဗျုဒ္ဓနတောဝါ အနုနမနဓိကံ၊ ဧဝမေဝ၊ န အညထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ။ အညထာတိ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ သုတာကာရတော အညထာ၊ န ပန ဘဂဝတာ ဒေသိဘာကာရတော။ အစိန္တေယျာနုဘာဝါ ဟိ ဘဂဝတော ဒေသနာ၊ သာ နေဝ သဗ္ဗာကာရေန သက္ကာ ဝိညာတုန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ သုတာကာရာဝိရုဇ္ဈနမေဝ ဟိ ဓာရဏဗလံ။

မေသဒ္ဓေါ တီသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိဿ “ဂါထာဘိဂီတံ မေ အဘောဇနေယျ”န္တိအာဒီသု^၁ မယာတိ အတ္ထော။ “သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ”တိအာဒီသု^၂ မယုန္တိ အတ္ထော။ “ဓမ္မဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထာ”တိအာဒီသု^၃ မမာတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပန “မယာ သုတံ၊ မမ သုတ”န္တိ စ အတ္ထဒ္ဓယေ ယုဇ္ဇတိ။

တ္ထေ စ ယော ပရော န ဟောတိ၊ သော အတ္တာတိ ဧဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေ သသန္တာနေ ဝတ္တနတော တိဝိဓောပိ မေသဒ္ဓေါ ကိဉ္စာပိ ဧကသ္မိံယေဝ အတ္ထေ ဒိဿတိ၊ ကရဏသမ္ပဒါနာဒိဝိသေသသင်္ခါတော ပန ဝိညာယတေဝါယံ အတ္ထဘေဒေါတိ “မေသဒ္ဓေါ တီသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ”တိ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သုတန္တိ အယံ သုတသဒ္ဓေါ သဥပသဂ္ဂေါ အနုပသဂ္ဂေါ စ ဂမနဝိသုတ။ ကိလိန္တာပစိတာနုယောဂ သောတဝိညေယျ သောတဒ္ဓါရာ နုသာရ ဝိညာတာဒိ-အနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဥပသဂ္ဂေါ ကိရိယံ ဝိသေသေတိ၊ ဇောတကဘာဝဘော ပန သတိပ တသ္မိံ သုတသဒ္ဓေါ ဧဝ တံ တမတ္ထံ^၄ ဝဒတိတိ အနုပသဂ္ဂဿ သုတသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရေ သဥပသဂ္ဂဿ ဂဟဏံ န ဝိရုဇ္ဈတိ။

တတ္ထ “သေနာယ ပသုတော”တိအာဒီသု ဂစ္ဆန္တောတိ အတ္ထော။ “သုတဓမ္မဿ ပဿတော”တိအာဒီသု^၅ ဝိသုတဓမ္မဿာတိ အတ္ထော။ “အဝဿုတာ အဝဿုတဿာ”တိအာဒီသု^၆ ကိလေသေန ကိလိန္တာ ကိလိန္တဿာတိ အတ္ထော။ “တုမေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက”န္တိအာဒီသု^၇ ဥပစိတန္တိ အတ္ထော။ “ယေ ဈာနပ္ပသုတာ ဓိရာ”တိအာဒီသု^၈ ဈာနာနုယုတ္တာတိ အတ္ထော။ “ဒိဋ္ဌိ သုတံ မုတ”န္တိအာဒီသု^၉ သောတဝိညေယျန္တိ အတ္ထော။ “သုတဓရော

၁-သံ ၁-၁၆၉၊ ၃ ၁-၂၉၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-သံ ၂-၂၀၅၊ သံ ၃-၁၄၃၊ အံ ၁-၅၇၁-ပိဋ္ဌေသု။
 ၃-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၄-သုတသဒ္ဓေါ ဧဝမတ္ထံ(သီ)၊ သုတသဒ္ဓေါ တေမတ္ထံ(သျှာ)
 ၅-ခု ၁-၈၈-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဝိ ၂-၂၇၆-ပိဋ္ဌေ။ ၇-ခု ၁-၉-ပိဋ္ဌေ။
 ၈-ခု ၁-၄၀-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။ ၉-မ ၁-၁၀၉-ပိဋ္ဌေ။

သုတသဒ္ဓိစယော”တိအာဒိသု”သောတဒ္ဓါရာနုသာရေပိညာတရောတိ အတ္ထော။
 ဣမ ပနဿ “သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတ”န္တိ ဝါ “ဥပဓာရဏ”န္တိ ဝါ
 အတ္ထော။ မေသဒ္ဓဿ ဟိ မယာတိ အတ္ထေ သတိ “ဧဝံ မယာ သုတံ
 သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတ”န္တိ ယုဇ္ဇတိ။ မမာတိ အတ္ထေ သတိ “ဧဝံ
 မမ သုတံ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရဏ”န္တိ ယုဇ္ဇတိ။

ဧဝမေတေသု တီသု ပဒေသု ယသ္မာ သုတသဒ္ဓသဒ္ဓိဓာနေ ပယုတ္တေန ဧဝံ-
 သဒ္ဓေန သဝနကိရိယာဇောတကေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဧဝန္တိ သောတဝိညာဏ-
 သမ္ပုဋိစ္စနာဒိသောတဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနန္တရံ ဥပ္ပန္နမနေောဒ္ဓါရိကဝိညာဏကိစ္စ-
 နိဒဿနံ။ မေတိ ဝုတ္တဝိညာဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂလနိဒဿနံ။ သဗ္ဗာနိ ဟိ ဝါကျာနိ
 ဧဝကာရတ္ထသဟိတာနိယေဝ အဝဓာရဏဗလတ္တာ တေသံ။ သုတန္တိ အဿဝ-
 နဘာဝပ္ပုဋိက္ခေပတော အနုနာနဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿနံ။ ယထာ ဟိ
 သုတံ သုတမေဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ တထာ တံ သမ္မာ သုတံ အနုနဂ္ဂဟဏံ
 အနဓိကဂ္ဂဟဏံ အဝိပရိတဂ္ဂဟဏဉ္စ ဟောတီတိ။ အထ ဝါ သဒ္ဓန္တရတ္ထာ-
 ပေါဟနဝသေန သဒ္ဓေါ အတ္ထံ ဝဒတီတိ ဧတသ္မိံ ပက္ခေ ယသ္မာ သုတန္တိ ဧတဿ
 အသုတံ န ဟောတီတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော၊ တသ္မာ သုတန္တိ အဿဝနဘာဝပ္ပ-
 ဋိက္ခေပတော အနုနာနဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
 ဧဝံ မေ သုတံ၊ န မယာ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိ၊ န သယမ္ပုဏ္ဏဏေန သမ္ဘိကတံ၊ န အညထာ
 ဝါ ဥပလဗ္ဗံ။ အပိ စ သုတံဝ၊ တဉ္စ ခေါ သမ္ပဒေဝါတိ။ အဝဓာရဏတ္ထေ ဝါ
 ဧဝံသဒ္ဓေ အယမတ္ထယောဇနာ၊ တဒပေက္ခဿ သုတသဒ္ဓဿ နိယမတ္ထော
 သမ္ဘဝတီတိ တဒပေက္ခဿ သုတသဒ္ဓဿ အဿဝနဘာဝပ္ပုဋိက္ခေပေါ အနုနာန-
 ဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿနတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ သဝနဟေတုသဝန-
 ဝိသေသဝသေနပိ သုတသဒ္ဓဿ အတ္ထယောဇနာ ကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တထာ ဧဝန္တိ တဿာ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ပဝတ္တာယ ဝိညာဏဝိထိ-
 ယာ နာနတ္ထဗျဉ္စနဂ္ဂဟဏတော နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိဘာဝပ္ပ-
 ကာသနံ အာကာရတ္ထော ဧဝံသဒ္ဓေါတိ ကရိတွာ။ မေတိ အတ္တပ္ပကာသနံ။
 သုတန္တိ ဓမ္မပ္ပကာသနံ ယထာဝုတ္တာယ ဝိညာဏဝိထိယာ ပရိယတ္တိဓမ္မာရမ္မ-
 ဏတ္တာ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပေါ—နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တာယ
 ဝိညာဏဝိထိယာ ကရဏဘူတာယ မယာ န အညံ ကတံ၊ ဣဒံ ပန ကတံ၊
 အယံ ဓမ္မော သုတောတိ။

တထာ ဧဝံ နိဒဿိတဗ္ဗပုကာသနံ နိဒဿနတ္ထော ဧဝံသဒ္ဓေါတိ ကတွာ နိဒဿေတဗ္ဗဿ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဘာဝတော။ တသ္မာ ဧဝံသဒ္ဓေန သကလမ္ပိ သုတ္တံ ပစ္စာမဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မေတိ ပုဂ္ဂလပုကာသနံ။ သုတန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စပုကာသနံ။ သုတသဒ္ဓေန ဟိ လဗ္ဗမာနာ သဝနကိရိယာ သဝနဝိညာဏပ္ပဗန္ဓပုဂ္ဂိဗဒ္ဓါ။ တတ္ထ စ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရော၊ န စ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရရဟိတေ ဓမ္မပ္ပဗန္ဓေ သဝနကိရိယာ လဗ္ဗတိ။ တဿာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယံ သုတ္တံ နိဒ္ဓိသိဿာမိ၊ တံ မယာ ဧဝံ သုတန္တိ။

တထာ ဧဝံ ယဿ စိတ္တသန္တာနဿ နာနာရမ္မဏပ္ပဝတ္တိယာ နာနတ္ထ- ဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တဿ နာနာကာရနိဒ္ဓေသော အာကာရတ္ထော ဧဝံ ဧဝံသဒ္ဓေါတိ ကတွာ။ ဧဝံ ဟိ အယမာကာရပညတ္တိ ဓမ္မာနံ တံ တံ ပဝတ္တိ- အာကာရံ ဥပါဒါယ ပညပေတဗ္ဗသဘာဝတ္တာ။ မေတိ ကတ္ထုနိဒ္ဓေသော။ သုတန္တိ ဝိသယနိဒ္ဓေသော၊ သောတဗ္ဗော ဟိ ဓမ္မော သဝနကိရိယာကတ္ထု- ပုဂ္ဂလဿ သဝနကိရိယာဝသေ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ နာနပ္ပ- ကာရေန ပဝတ္ထေန စိတ္တသန္တာနေန တံသမင်္ဂိနော ကတ္ထု ဝိသယေ ဂဟဏ- သန္တိဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။

အထ ဝါ ဧဝံ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဓေသော၊ သုတာနံ ဟိ ဓမ္မာနံ ဂဟိတာကာရဿ၊ နိဒဿနဿ အဝဓာရဏဿ ဝါ ပကာသနသဘာဝေန ဧဝံသဒ္ဓေန တဒါ- ကာရာဒိဓာရဏဿ၊ ပုဂ္ဂလဝေါဟာရပါဒါနဓမ္မဗျာပါရဘာဝတော ပုဂ္ဂလ- ကိစ္စနာမ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ ဟောတိတိ။ သုတန္တိ ဝိညာဏကိစ္စနိဒ္ဓေသော၊ ပုဂ္ဂလဝါဒိ- နောပိ ဟိ သဝနကိရိယာ ဝိညာဏနိရပေက္ခာ န ဟောတိတိ။ မေတိ ဥဘယ- ကိစ္စယုတ္တပုဂ္ဂလနိဒ္ဓေသော။ မေတိ ဟိ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိ ဧကန္တေနဝ သတ္တဝိသေသ- ဝိသယာ ဝိညာဏကိစ္စံ တတ္ထေဝ သမောဒဟိတဗ္ဗန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေ- ပေါ—မယာ သဝနကိစ္စဝိညာဏသမင်္ဂိနာ ပုဂ္ဂလေန ဝိညာဏဝသေန လဒ္ဓ- သဝနကိစ္စဝေါဟာရေန သုတန္တိ။

တထာ ဧဝံ စ မေတိ စ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ သဗ္ဗဿ ဟိ သဒ္ဓါဂိဂမနိယဿ အတ္တဿ ပညတ္တိမုခေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ သဗ္ဗပညတ္တိနဉ္စ ဝိဇ္ဇမာနာဒိသု ဆသု ပညတ္တိသု အဝရောဓော၊ တသ္မာ ယော မာယာမရိစိအာဒယော ဝိယ အဘူတတ္ထော အနုဿဝါဒိဟိ ဂဟေတဗ္ဗော ဝိယ

၁-သဝနဝိညာဏပဋိလဒ္ဓါ (သျှာ)	၂-လဗ္ဗတိတိ (လီ)
၃-ဋ္ဌိတာကာရဿ (သီ)၊ ဟိတာကာရဿ (က)	၄-တဒါကာရာဒိဓာရဏာယ (သီ၊ က)

အနုတ္တမတ္ထောပိ^၁ န ဟောတိ၊ သော ရူပသဒ္ဓါဒိကော^၂ ရူပနာနဘဝနာဒိကော စ ပရမတ္ထသဘာဝေါသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန ဝိဇ္ဇတိ။ ယော ပန ဧဝန္တိ စ မေတိ စ ဝုစ္စမာနော အာကာရတ္ထော၊ သော အပရမတ္ထသဘာဝေါသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အနုပလဗ္ဗမာနော အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ နာမ။ တသ္မာ ကိဉ္ဇေတ္ထ တံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ၊ ယံ ဧဝန္တိ ဝါ မေတိ ဝါ နိဒ္ဒေသံ လဘေထ။ သုတန္တိ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ ယံ ဟိ တံ ဧတ္ထ သောတေန ဥပလဒ္ဓံ၊ တံ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနန္တိ။

တထာ ဧဝန္တိ သောတပထမာဂတေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ တေသံ ဥပဓာရိတာကာရာဒီနံ ပစ္စာမသနဝသေန။ မေတိ သသန္တတိပရိယာပန္ဓေ ခန္ဓေ ကရဏာဒိဝိသေသဝိသိဋ္ဌေ ဥပါဒါယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပါဒါပညတ္တိ။ သုတန္တိ ဒိဋ္ဌာဒီနိ ဥပနိဓာယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပနိဓာပညတ္တိ။ ဒိဋ္ဌာဒိသဘာဝရဟိတေ သဒ္ဓါယတနေ ပဝတ္တမာနောပိ သုတဝေါဟာရော ဒုတိယံ တတိယန္တိအာဒိကော ဝိယ ပဌမာဒီနိ၊ ဒိဋ္ဌမုတဝိညာတေ အပေက္ခိတွာ သုတန္တိ ဝိညေယျတ္တာ ဒိဋ္ဌာဒီနိ ဥပနိဓာယ ပတ္တဗ္ဗော ဟောတိ။ အသုတံ န ဟောတိတိ ဟိ သုတန္တိ ပကာသိတောယမတ္ထောတိ။

ဧတ္ထ စ ဧဝန္တိဝစနေန အသမ္မောဟံ ဒီပေတိ။ ပဋိဝိဒ္ဓါ ဟိ အတ္တနာ သုတဿ ပကာရဝိသေသာ ဧဝန္တိ ဣမ အာယသ္မတာ အာနန္ဓေန ပစ္စာမဋ္ဌာ၊ တေနဿ အသမ္မောဟော ဒီပိတော ဟောတိ။ န ဟိ သမ္မုဋ္ဌော နာနပ္ပကာရပဋိဝေဓသမတ္ထော ဟောတိ၊ ပစ္စယာကာရဝသေန နာနပ္ပကာရာ ဒုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ စ သုတ္တန္တာတိ ဒီပိတန္တိ^၃။ သုတန္တိဝစနေန သုတဿ အသမ္မောသံ ဒီပေတိ၊ သုတာကာရဿ ယာထာဝတော ဒဿိယမာနတ္တာ။ ယဿ ဟိ သုတံ သမ္မုဋ္ဌံ ဟောတိ၊ န သော ကာလန္တရေ မယာ သုတန္တိ ပဋိဇာနာတိ။ ဣစ္စဿ အသမ္မောဟေန ပညာသိဒ္ဓိ၊ သမ္မောဟာဘာဝေန ပညာယ ဧဝ ဝါ သဝနကာလသမ္ဘူတာယ တဒုတ္တရိကာလပညာသိဒ္ဓိ၊ တထာ အသမ္မောသေန သတိသိဒ္ဓိ။ တတ္ထ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သတိယာ ဗျဉ္ဇနာဝဓာရဏသမတ္တတာ။ ဗျဉ္ဇနာနံ ဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော အာကာရော နာတိဂမ္ဘီရော၊ ယထာသုတံ ဓာရဏမေဝ တတ္ထ ကရဏီယန္တိ သတိယာ ဗျာပါရော အဓိကော၊ ပညာ တတ္ထ ဂုဏီဘူတာ ဟောတိ ပညာယ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ကတွာ။ သတိပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပညာယ အတ္ထပ္ပဋိဝေဓသမတ္တတာ။ အတ္ထဿ ဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော အာကာရော ဂမ္ဘီရောတိ ပညာယ ဗျာပါရော အဓိကော၊ သတိ တတ္ထ ဂုဏီဘူတာယေဝါတိ သတိယာ

၁-အနုမာနတ္ထောပိ (သီ) ၂-ရူပဝေဒနာဒိကော (က) ၃-သုတ္တန္တာ နိဒ္ဓိသိယန္တိ (က)

ပုဗ္ဗင်္ဂမာယာတိ ကတွာ။ တဒုဘယသမတ္တတာယောဂေန အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နဿ ဓမ္မကောသဿ အနုပါလနသမတ္တတာယ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကတ္တသိဒ္ဓိ။

အပရော နယော—ဧဝန္တိဝစနေန ယောနိသောမနသိကာရံ ဒီပေတိ၊ တေန စ ဝုစ္စမာနာနံ အာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏတ္တာနံ ဥပရိဝက္ခမာနာနံ နာနပ္ပကာရပ္ပဋိဝေဓဇောတကာနံ အဝိပရိတသိဒ္ဓိ ဓမ္မဝိသယတ္တာ။ န ဟိ အယောနိသော မနသိကရောတော နာနပ္ပကာရပ္ပဋိဝေဓောသမ္ပဝတိ။ သုတန္တိ-ဝစနေန အဝိက္ခေပံ ဒီပေတိ၊ “ပဌမဗောဓိသုတ္တံ ကတ္ထ ဘာသိတ”န္တိအာဒိပုစ္ဆာ-ဝသေန ပကရဏပတ္တဿ ဝက္ခမာနဿ သုတ္တဿ သဝနံ သမာဓာနမန္တရေန န သမ္ပဝတိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ သဝနာဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ဝုစ္စမာနောပိ “န မယာ သုတံ၊ ပုန ဘဏထာ”တိ ဘဏတိ။ ယောနိသောမနသိကာရေန စေတ္ထ အတ္တသမ္မာပဏ်မိံ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတံ သာဓေတိ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အကတပုညဿ ဝါ တဒဘာဝတော။ အဝိက္ခေပေန သဒ္ဓမ္မဿဝနံ သပ္ပုရိသုပနိဿယဉ္စ သာဓေတိ အသုတဝတော သပ္ပုရိသုပနိဿယဝိရဟိတဿ စ တဒဘာဝတော။ န ဟိ ဝိက္ခိတ္တော သောတုံ သက္ကောဘိ၊ န စ သပ္ပုရိသေ အနုပနိဿယမာနဿ သဝနံ အတ္ထိတိ။

အပရော နယော— “ယဿ စိတ္တသန္တာနဿ နာနပ္ပကာရပ္ပဝတ္တိယာ နာနတ္ထဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တဿ နာနာကာရနိဒ္ဓေသော”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ စ သော ဘဂဝတော ဝစနဿ အတ္ထဗျဉ္ဇနပ္ပဘေဒပရိစ္ဆေဒဝသေန သကလ-သာသနသမ္ပတ္တိဩဂါဟနေန နိရဝသေသံ ပရဟိတပါရိပူရိကရဏဘူတော ဧဝံ ဘဒ္ဒကော အာကာရော န သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တဿ ပုဗ္ဗေ အကတပုညဿ ဝါ ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝန္တိ ဣမိနာ ဘဒ္ဒကေန အာကာရေန ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိ-မတ္တနော ဒီပေတိ၊ သုတန္တိ သဝနယောဂေန ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိံ။ န ဟိ အပ္ပတိရူပေ ဒေသေ ဝသတော သပ္ပုရိသုပနိဿယဝိရဟိတဿ စ သဝနံ အတ္ထိ။ ဣစ္စဿ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိယာ အာသယသုဒ္ဓိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ သမ္မာ ပဏိဟိတ-စိတ္တော ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညော ဝိသုဒ္ဓါသယော ဟောတိ တဒသုဒ္ဓိဟေတုနံ ကိလေသာနံ ဒုရိဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သမ္မာ ပဏိဟိတံ စိတ္တံ၊ သေယျသော နံ တတော ကရေ”တိ၊ “ကတပုညောသိ တုံ အာနန္ဒ ပဓာန-မနုယုဉ္စ၊ ဒိပ္ပံ ဟောဟိသိ အနာသဝေါ”တိ၊ စ။ ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသိဒ္ဓိယာ ပယောဂသုဒ္ဓိ။ ပတိရူပဒေသဝါသေန ဟိ သပ္ပုရိသုပနိဿယေန စ သာရူနံ

၁-သပ္ပုရိသံ အနုပနိဿယ (သီ) ၂-ခု ၁-၁၉-ပိဋေ။ ၃-ဒီ ၂-၁၁၉-ပိဋေ။

ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနေန ပရိသုဒ္ဓပ္ပယောဂေါ ဟောတိ။ တာယ စ အာသယ-
 သုဒ္ဓိယာ အဓိဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ၊ ပုဗ္ဗေယေဝ တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသာနံ ဝိသောဓိ-
 တတ္တာ ပယောဂသုဒ္ဓိယာ အာဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ။ သုပရိသုဒ္ဓကာယဝစီပယောဂေါ ဟိ
 ဝိပုဋ္ဌိသာရာဘာဝတော အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ပရိယတ္တိယံ ဝိသာရဒေါ ဟောတိ။
 ဣတိ ပယောဂါသယသုဒ္ဓဿ အာဂမာဓိဂမသမ္ပန္ဿ ဝစနံ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဝိယ
 သူရိယဿ ဥဒယတော ယောနိသောမနသိကာရော ဝိယ စ ကုသလကမ္မဿ
 အရဟတိ ဘဂဝတော ဝစနဿ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဘဝိတုန္တိ ဌာနေ နိဒါနံ ဌပေန္တော
 ဧဝံ မေ သုတန္တိအာဒိမာဟ။

အပရော နယော—**စေန္တိ** ဣမိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ နာနပ္ပကာရပုဋ္ဌိ-
 ဝေဓီပကေန ဝစနေန အတ္တနော အတ္တပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါသမ္ပတ္တိသမ္ဘာဝံ
 ဒီပေတိ။ သုတန္တိ ဣမိနာ ဧဝံသဒ္ဓသန္ဓိဓာနတော ဝက္ခမာနာပေက္ခာယ
 ဝါ သောတဗ္ဗဘေဒပုဋ္ဌိဝေဓီပကေန ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါသမ္ပတ္တိသမ္ဘာဝံ
 ဒီပေတိ။ **စေန္တိ** စ ဣဒံ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောနိသောမနသိကာရဒီပကဝစနံ
 ဘာသမာနော “ဧတေ ဓမ္မာ မယာ မနသာနပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပုဋ္ဌိ-
 ဝိဒ္ဓါ”တိ ဒီပေတိ။ ပရိယတ္တိဓမ္မော ဟိ “ဣဓ သီလံ ကထိတံ၊ ဣဓ သမာဓိ၊ ဣဓ
 ပညာ၊ ဧတ္တကာ ဧတ္ထ အနုသန္ဓိယော”တိအာဒိနာ နယေန မနသာ အနုပေက္ခိ-
 တော အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကသဟိတာယ^၁ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိဘူတာယ ဣတ-
 ပရိညာသင်္ခါတာယ ဝါ ဒိဋ္ဌိယာ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တရူပါရူပဓမ္မေ “ဣတိ ရူပံ
 ဧတ္တကံ ရူပ”န္တိအာဒိနာ နယေန သုဋ္ဌ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ ပဋိဝိဒ္ဓေါ အတ္တနော စ
 ပရေသဉ္စ ဟိတသုခါဝဟော ဟောတိတိ။ သုတန္တိ ဣဒံ သဝနယောဂဒီပကဝစနံ
 ဘာသမာနော “ဗဟူ မယာ ဓမ္မာ သုတာ ဓာတာ ဝစသာ ပရိစိတာ”တိ
 ဒီပေတိ။ သောတာဝဓာနပုဋ္ဌိဗဒ္ဓါ^၂ ဟိ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ သဝနဓာရဏပရိစယာ။
 တဒုဘယေနပိ ဓမ္မဿ သွာက္ခာတဘာဝေန အတ္ထဗျဉ္ဇနပါရိပူရိ^၃ ဒီပေန္တော
 သဝနေ အာဒရံ ဇနေတိ။ အတ္ထဗျဉ္ဇနပါရိပူဏှံ ဟိ ဓမ္မံ အာဒရေန အဿုဏန္တော
 မဟတာ ဟိတာ ပရိဗာဟိရော ဟောတိတိ အာဒရံ ဇနေတွာ သက္ကစုံ ဓမ္မော
 သောတဗ္ဗော။

“**ဧဝံ မေ သုတ**”န္တိ ဣမိနာ ပန သကလေန ဝစနေန အာယသွာ အာနန္တော
 တထာဂတပုဝေဒိတံ ဓမ္မံ အတ္တနော အဒဟန္တော အသပ္ပုရိသဘူမိ^၄ အတိက္က-
 မတိ၊ သာဝကတ္တံ ပဋိဇာနန္တော သပ္ပုရိသဘူမိ^၅ ဩက္ကမတိ။ တထာ အသဒ္ဓမ္မာ

၁-အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကသံသိဒ္ဓါယ (သီ)၊ အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကပဝနိတာယ (သျှာ)
 ၂-သောတာဝဓာနပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓါ (သီ၊က)

စိတ္တံ ဝုဋ္ဌာပေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စိတ္တံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ “ကေဝလံ သုတမေဝေတံ မယာ၊ တဿေဝ ပန ဘဂဝတော ဝစန”န္တိ ဒီပေန္တော အတ္တာနံ ပရိမောစေတိ၊ သတ္တာရံ အပဒိသတိ၊ ဇိနဝစနံ အပေတိ၊ ဓမ္မနေတ္ထိံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။

အပိစ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ အတ္တနာ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ အပ္ပင်္ဂုဇာနန္တော ပုရိမဿဝနံ” ဝိဝရန္တော “သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတမိဒံ မယာ တဿ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇဝိသာရဒဿ ဒသဗလဓရဿ အာသဘဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော သီဟနာဒနာဒိနော သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဿ ဓမ္မိဿရဿ ဓမ္မရာဇဿ ဓမ္မာဓိပတိနော ဓမ္မဒီပဿ ဓမ္မသရဏဿ သဒ္ဓမ္မဝရစက္ကဝတ္တိနော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ၊ န ဧတ္ထ အတ္ထေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ ပဒေ ဝါ ဗျဉ္ဇနေ ဝါ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ကတ္တဗ္ဗာ”တိ သဗ္ဗဒေဝမနုဿာနံ ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ အဿဒ္ဓိယံ ဝိနာသေတိ၊ သဒ္ဓါသမ္ပဒံ ဥပ္ပါဒေတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဝိနာသယ ဝိ အဿဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓိံ ဝဓေတိ သာသနေ။
ဧဝံ မေ သုတမိစ္စေဝံ၊ ဝဒံ ဂေါတမသာဝကော”တိ။

ဧကန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော။ အယံ ဟိ ဧကသဒ္ဓေါ အညသေဋ္ဌာသဟာယသင်္ချာဒိသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိ အယံ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ”တိအာဒိသု၊ အညေ ဒိဿတိ။ “စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”န္တိအာဒိသု၊ သေဋ္ဌေ။ “ဧကော ဝုပကဋ္ဌော”တိအာဒိသု၊ အသဟာယေ။ “ဧကောဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ မြဟ္မစရိယဝါသာယာ”တိအာဒိသု၊ သင်္ချာယံ၊ ဣဓာပိ သင်္ချာယမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော”တိ။

သမယန္တိ ပရိစ္ဆိန္နနိဒ္ဒေသော။ ဧကံ သမယန္တိ အနိယမိတပရိဒီပနံ။ တတ္ထ သမယသဒ္ဓေါ—

သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ၊ သမူဟေ ဟေတုဒိဋ္ဌိသု။
ပဋိလာဘေ ပဟာနေ စ၊ ပဋိဝေဓေ စ ဒိဿတိ။

တထာ ဟိဿ “အပ္ပေဝ နာမ သွေပိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာ”တိ ဧဝမာဒိသု၊ သမဝါယော အတ္ထော၊ ယုတ္တကာလဉ္စ ပစ္စယသမဂ္ဂိဉ္စ လဘိတွာတိ ဟိ အဓိပ္ပါယော၊ တသ္မာ ပစ္စယသမဝါယောတိ

၁-ပုရိမဝစနံ (သျှာ) ၂-မ ၃-၂၂၊ ၃ ၁-၁၆၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-ဝိ ၁-၅၊ ဒိ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-ဝိ ၄-၄၇၉၊ ဒိ ၁-၁၆၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-အံ ၃-၆၁-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဒိ ၁-၁၇၀-ပိဋ္ဌေ။

ဝေဒိတဗျော။ “ဧကောဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ မြဟ္မစရိယ-
 ဝါသာယာ”တိအာဒိသု^၁ ခဏော၊ ဩကာသောတိ အတ္ထော။ တထာဂတုပ္ပါ-
 ဒါဒိကော ဟိ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယဿ ဩကာသော တပ္ပစ္စယပုဂ္ဂိုလဘဟေတုတ္တာ၊
 ခဏော ဧဝ စ သမယော၊ ယော ခဏောတိ စ သမယောတိ စ ဝုစ္စတိ၊ သော
 ဧကော ယေဝါတိ ဟိ အတ္ထော။ “ဥဏှသမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော”တိ-
 အာဒိသု^၂ ကာလော။ “မဟာသမယော ပဝနသ္မိ”န္တိအာဒိသု^၃ သမူဟော။
 မဟာသမယောတိ ဟိ ဘိက္ခူနံ ဒေဝတာနဉ္စ မဟာသန္ဓိပါတောတိ အတ္ထော။
 “သမယောပိ ခေါ တေ ဘဒ္ဒါလိ အပ္ပုဂ္ဂိုဋ္ဌေါ အဟောသိ၊ ဘဂဝါ
 ခေါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ ဘဂဝါပိ မံ ဇာနိဿတိ ‘ဘဒ္ဒါလိ နာမ ဘိက္ခူ
 သတ္ထုသာသနေ သိက္ခာယ န ပရိပူရကာရိ’တိ၊ အယမ္ပိ ခေါ တေ ဘဒ္ဒါလိ
 သမယော အပ္ပုဂ္ဂိုဋ္ဌေါ အဟောသိ”တိအာဒိသု^၄ ဟေတု။ သိက္ခာပဒဿ
 ကာရဏံ ဟိ ဣဓ သမယောတိ အဓိပ္ပေတံ။ “တေန ခေါ ပန သမယေန
 ဥဂ္ဂါဟမာနော ပရိဗ္ဗာဇကော သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော သမယပ္ပဝါဒကေ
 တိန္ဒြကာစီရေ ဧကသာလကေ မလ္လိကာယ အာရာမေ ပဋိဝသတိ”တိအာဒိသု^၅
 ဒိဋ္ဌိ။ တတ္ထ ဟိ နိသိန္ဓာ တိတ္ထိယာ အတ္တနော အတ္တနော ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ သမယံ
 ပဝဒန္တိတိ သော ပရိဗ္ဗာဇကာရာမော “သမယပ္ပဝါဒကော”တိ ဝုစ္စတိ။

“ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ယော အတ္ထော၊ ယော စတ္ထော သမ္ပရာယိကော။
 အတ္တာဘိသမယာ မိရော၊ ပဏ္ဍိတောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ—

အာဒိသု^၆ ပဋိလာဘော။ အတ္တာဘိသမယာတိ ဟိ အတ္ထဿ အဓိဂမာတိ
 အတ္ထော။ “သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာ”တိအာဒိသု^၇
 ပဟာနံ။ အဓိကရဏံ သမယံ ဝုပသမနံ အပဂမောတိ အဘိသမယော ပဟာနံ။
 “ဒုက္ခဿ ဝိဋ္ဌနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာမဋ္ဌော အဘိ-
 သမယဋ္ဌော”တိအာဒိသု^၈ ပဋိဝေဓော။ ပဋိဝေဓောတိ ဟိ အဘိသမေတဗ္ဗတော
 အဘိသမယော၊ အဘိသမယောဝ အတ္ထော အဘိသမယဋ္ဌောတိ ဝိဋ္ဌနာဒိနိ
 အဘိသမေတဗ္ဗဘာဝေန ဧကိဘာဝံ ဥပနေတွာ ဝုတ္တာနိ၊ အဘိသမယဿ ဝါ
 ပဋိဝေဓဿံ ဝိသယဘူတော အတ္ထော အဘိသမယဋ္ဌောတိ တာနေဝ တထာ
 ဧကန္တေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ဝိဋ္ဌနံ ဒုက္ခသစ္စဿ^၉ တံသမင်္ဂိနော ဟိ^{၁၀} သနံ
 အဝိပ္ပူရိကတာကရဏံ။ သန္တာပေါ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဝသေန သန္တပ္ပနံ ပရိဒဟနံ^{၁၁}။

၁-အံ ၃-၆၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၂-၁၅၅-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဝိ ၂-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။ ၄-မ ၂-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၂-၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။
 ၆-သံ ၁-၉၀-ပိဋ္ဌေ။ ၇-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၈-ဒ ၉-၂၉၃-ပိဋ္ဌေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။
 ၉-ဒုက္ခသစ္စသင်္ခါတဿ (သိ၊က) ၁၀-ပရိဒဟနံ ဝါ(သိ)၊ ပရိတာပနံ ဝါ(က)

ဧတ္ထ စ သဟကာရိကာရဏသန္နိဇ္ဈံ သမေတိ သမဝေတိတိ သမဝါယော သမယော။ သမေတိ သမာဂစ္ဆတိ ဧတ္ထ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ တဒါဓာရ- ပုဂ္ဂလေဟိတိ ခံဏော သမယော။ သမေတိ ဧတ္ထ ဧတေန ဝါ သံဂစ္ဆတိ သတ္ထော သဘာဝဓမ္မော ဝါ ဥပ္ပါဒါဒီဟိ သဟဇာတာဒီဟိ ဝါတိ ကာလော သမယော။ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတာယ အတ္ထတော အဘူတောပိ ဟိ ကာလော ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ အဓိကရဏံ ကရဏံ ဝိယ စ ကပ္ပနာမတ္တသိဒ္ဓေနာနုရူပေန ဝေါဟရိယတိတိ။ သမံ, သဟ ဝါ အဝယဝါနံ အယနံ ပဝတ္တိ အဝဋ္ဌာနန္တိ သမူဟော သမယော ယထာ သမုဒါယောတိ။ အဝယဝသဟာဝဋ္ဌာနမေဝ ဟိ သမူဟော။ အဝသေသပစ္စယာနံ သမာဂမေ သတိ ဧတိ ဖလမေတသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝတ္တတိတိ သမယော ဟေတု ယထာ သမုဒယောတိ။ သမေတိ သံယောဇနဘာဝတော သမ္ပန္နော ဧတိ အတ္တနော ဝိသယေ ပဝတ္တတိ၊ ဒဠ္ဇဂ္ဂဟဏ- ဘာဝတော ဝါ သံယုတ္တာ အယန္တိ ပဝတ္တန္တိ သတ္တာ ယထာဘိနိဝေသံ ဧတေနာတိ သမယော ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနေန ဟိ သတ္တာ အတိဝိယ ဗုဒ္ဓန္တိတိ။ သမိတိ သင်္ဂတိ သမောဓာနန္တိ သမယော ပဋိလာဘော။ သမယနံ ဥပသမယနံ အပ- ဂမောတိ သမယော ပဟာနံ။ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဘာဝတော ပန အဓိကော သမယောတိ အဘိသမယော ယထာ အဘိဓမ္မောတိ။ အဘိမုခံ ဣဏေန သမ္မာ ဧတဗ္ဗော အဘိသမေတဗ္ဗောတိ အဘိသမယော၊ ဓမ္မာနံ အဝိပရိတသဘာဝေါ။ အဘိမုခဘာဝေန သမ္မာ ဧတိ ဂစ္ဆတိ ဗုဒ္ဓါတိတိ အဘိသမယော၊ ဓမ္မာနံ ယထာဘူတသဘာဝါဝဗောဓော။ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ သမယသဒ္ဓဿ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သမယသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရေ အဘိသမယသဒ္ဓဿ ဂဟဏေ ကာရဏံ ဝုတ္တ- နယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓ ပနဿ ကာလော အတ္ထော သမဝါယာဒီနံ အသမ္ဘဝတော။ ဒေသဒေသကပရိသာ ဝိယ ဟိ ဒေသနာယ နိဒါနဘာဝေ ကာလော ဧဝံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗောတိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ သမယောတိ ကာလော အဓိပေတော၊ တသ္မာ သံဝစ္ဆရဥတုမာသဒ္ဓမာသရတ္တိဒိဝသပုဗ္ဗဏှမဇ္ဈိက- သာယနပဌမယာမမဇ္ဈိမယာမပစ္စိမယာမမုဟုတ္တာဒီသု ကာလဘေဒဘူတေသု သမယေသု ဧကံ သမယန္တိ ဒီပေတိ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ အနိယမိတဝသေနော ကာလော နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ န ဥတု- သံဝစ္ဆရာဒိဝသေန နိယမေတွာ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ စေ? ကိဉ္စာပိ ဧတေသု သံဝစ္ဆရာဒီသု သမယေသု ယံ ယံ သုတ္တံ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ

ဥတုမှိ မာသေ ပက္ခေ ရတ္တိဘာဂေ ဒိဝသဘာဂေ ဝါ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ တံ ထေရဿ သုဝိဒိတံ သုဝဝတ္ထာပိတံ ပညာယ။ ယသ္မာ ပန “ဧဝံ မေ သုတံ အသုကသံဝစ္ဆရေ အသုကဥတုမှိ အသုကမာသေ အသုကပက္ခေ အသုကရတ္တိ- ဘာဂေ အသုကဒိဝသဘာဂေ ဝါ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ န သက္ကာ သုခေန ဓာရေတုံ ဝါ ဥဒ္ဓိသိတုံ ဝါ ဥဒ္ဓိသာပေတုံ ဝါ၊ ဗဟု စ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဧကေနော ပဒေန တမတ္ထံ^၁ သမောဓာနေတွာ “ဧကံ သမယ”န္တိ အာဟ။

ယေ ဝါ ဣမေ ဂစ္ဆောက္ကန္တိသမယော ဇာတိသမယော သံဝေဂသမယော အဘိနိက္ခမနသမယော ဒုက္ကရကာရိကသမယော မာရဝိဇယသမယော အဘိသမ္မောဓိသမယော ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသမယော ဒေသနာသမယော ပရိနိဗ္ဗာနသမယောတိ ဧဝမာဒယော ဘဂဝတော ဒေဝမနုဿေသု အတိဝိယ ပကာသာ အနေကကာလပ္ပဘောဒါ ဧဝ သမယာ၊ တေသု သမယေသု ဒေသနာသမယသင်္ခါတံ ဧကံ သမယန္တိ ဒီပေတိ။ ယော ဝါယံ ဉာဏကရုဏာ- ကိစ္စသမယေသု ကရုဏာကိစ္စသမယော၊ အတ္တဟိတပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိသမယေသု ပရဟိတပ္ပဋိပတ္တိသမယော၊ သန္နိပတိတာနံ ကရုဏီယဒ္ဓယသမယေသု ဓမ္မကထာ- သမယော၊ ဒေသနာပဋိပတ္တိသမယေသု ဒေသနာသမယော၊ တေသု သမယေသု အညတရသမယံ^၂ သန္ဓာယ “ဧကံ သမယ”န္တိ အာဟ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ယထာ အဘိဓမ္မေ “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ^၃ စ ဣတော အညေသု သုတ္တပဒေသု “ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ^၄ စ ဘုဗ္ဗဝစနေန နိဋ္ဌေသော ကတော၊ ဝိနယေ စ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ^၅ ကရုဏာဝစနေန နိဋ္ဌေသော ကတော၊ တထာ အကတွာ “ဧကံ သမယ”န္တိ အစ္စန္တသံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနေန နိဋ္ဌေသော ကတော”တိ။ တတ္ထ တထာ၊ ဣဓ စ အညထာ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ တတ္ထ ဟိ အဘိဓမ္မေ ဣတော အညေသု စ သုတ္တန္တေသု အာဓာရဝိသယသင်္ခါတော အဓိကရု- ဏတ္ထော ကိရိယာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏသင်္ခါတော ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏ- ထော စ သမ္ဘဝတိတိ။ အဓိကရုဏံ ဟိ ကာလတ္ထော သမူဟတ္ထော စ သမယော တတ္ထ ဝုတ္တာနံ ဖဿာဒိဓမ္မာနံ၊ တထာ ကာလော သဘာဝဓမ္မပ္ပဝတ္တိမတ္တတာယ ပရမတ္တတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ အာဓာရဘာဝေန^၆ ပညာတော တင်္ဂဏပ္ပဝတ္တာနံ

၁-သဗ္ဗမေတ္တ (သီ)၊ တံ တမတ္ထံ (က)	၂-အညတရံ သမယံ (သျှ၊ က)
၃-အဘိ ၁-၁၇-ပိဋကေ။	၄-အံ ၁-၅၃၅-ပိဋကေ။
၅-ဝိ ၁-၁-ပိဋကေ။	၆-တစ္ဆာဝေန (သီ)၊ တဒဘာဝေန (က)

တတော ပုဗ္ဗေ ပရတော စ အဘာဝတော ယထာ “ပုဗ္ဗဏှေ ဇာတော သာယနေ ဇာတော” တိအာဒိသု။ သမူဟောတိပိ အဝယဝဝိနိမုတ္တော ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ ကပ္ပနာမတ္ထသိဒ္ဓေန ရူပေန အဝယဝါနံ အာဓာရဘာဝေန ပညာပီယတိ ယထာ “ရုက္ခေ သာခါ၊ ယဝေါ ယဝရာသိမ္မိ သမုဋ္ဌိတော” တိ- အာဒိသု။ ယသ္မိံ ကာလေ ဓမ္မပုဉ္ဇေ စ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ယေဝ ကာလေ ဓမ္မပုဉ္ဇေ စ ဖဿာဒယောပိ ဟောန္တိတိ အယံ ဟိ တတ္ထ အတ္ထော။ တထာ ခဏသမဝါယဟေတုသင်္ခါတဿ သမယဿ ဘာဝေန တတ္ထ ဝုတ္တာနံ ဖဿာဒိဓမ္မာနံ ဘာဝေါ လက္ခိယတိ။ ယထာ ဟိ “ဂါဝိသု ဒုယုမာနာသု ဂတော၊ ဒုဒ္ဓါသု အာဂတော” တိ ဧတ္ထ ဂါဝိနံ ဒေါဟနကိရိယာယ ဂမန- ကိရိယာ လက္ခိယတိ၊ ဧဝံ ဣဓာပိ ယသ္မိံ သမယေတိ ဝုတ္တေ စ ပဒတ္ထဿ သတ္တာဝိရဟာဘာဝတော ၂ သတိတိ အယမတ္ထော ဝိညာယမာနော ဧဝ ဟောတိတိ သမယဿ သတ္တာကိရိယာယ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကိရိယာ ဖဿာဒိနံ ဘဝနကိရိယာ စ လက္ခိယတိ။ တထာ ယသ္မိံ သမယေ ယသ္မိံ နဝမေ ခဏေ ယသ္မိံ သာနိသောမနသိကာရာဒိဟေတုမ္ပိ ပစ္စယသမဝါယေ ဝါ သတိ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သမယေ ခဏေ ဟေတုမ္ပိ ပစ္စယသမဝါယေ စ ဖဿာဒယောပိ ဟောန္တိတိ။ တသ္မာ တဒတ္ထ- ဇောတနတ္ထံ ဘုမ္မဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတော။

ဝိနယေ စ “အန္ဓေန ဝသတိ၊ အဇ္ဈေနေန ဝသတိ” တိအာဒိသု ဝိယ ဟေတုအတ္ထော၊ “ဖရသုနာ ဆိန္ဒတိ၊ ကုဒါလေန ခဏတိ” တိအာဒိသု ဝိယ ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ။ ယော ဟိ သိက္ခာပဒပညတ္တိသမယော ဓမ္မသေနာ- ပတိအာဒိဟိပိ ဒုဗ္ဗိညေယျော၊ တေန သမယေန ကရဏဘူတေန ဟေတု- ဘူတေန စ ဝိတိက္ကမံ သုတွာ ဘိက္ခုသံဃံ သန္ဓိပါတာပေတွာ ဩတိဏ္ဏဝတ္ထုကံ ပုဂ္ဂလံ ပဋိပုစ္ဆိတွာ ဝိဂရဟိတွာ စ တံ တံ ဝတ္ထု ဩတိဏ္ဏသမယသင်္ခါတံ ကာလံ အနတိက္ကမိတွာ သိက္ခာပဒါနိ ပညာပေန္တော တတိယပါရာဇိကာဒိနံ ဝိယ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဟေတု အပေက္ခမာနော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာသိ၊ တသ္မာ တဒတ္ထဇောတနတ္ထံ ဝိနယေ ကရဏဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတော။

ဣဓ ပန အညသ္မိံ စ ဧဝံဇာတိကေ အစ္စန္တသံယောဂတ္ထော သမ္ဘဝတိ။ ယသ္မိံ ဟိ သမယေ သဟသမုဋ္ဌာနဟေတုနာ ဣဒံ ဥဒါနံ ဥပ္ပန္နံ၊ အစ္စန္တမေဝ တံ သမယံ အရိယဝိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ဓမ္မပစ္စဝေက္ခဏာယ ဘဂဝါ ဝိဟာသိ၊ တသ္မာ

၁-ပရမတ္ထဿ (သီ၊ သျှာ) ၂-သတ္တာဝိရဟာဘာဝေ (သီ၊ သျှာ၊ က)
 ၁၁ ၈၃ ၅

“မာသံ အဇ္ဈေတိ”တိအာဒိသု ဝိယ ဥပယောဂတ္ထဇောတနတ္ထံ ဣမ ဥပယောဂ-
ဝစနေန နိဒ္ဒေသော ကတော။ တေနတံ ဝုစ္စတိ—

“တံ တံ အတ္ထမပေက္ခိတွာ၊ ဘုဗ္ဗေန ကရဏေန စ။
အညတြိ သမယော ဝုတ္တော၊ ဥပယောဂေန သော ဣဓာ”တိ။

ပေါရာဏာ ပန ဝဏ္ဏယန္တိ—“ယသ္မိံ သမယေ”တိ ဝါ “တေန သမယေ-
နာ”တိ ဝါ “ဧကံ သမယ”န္တိ ဝါ အဘိလာပမတ္တဘေဒေါ သေ နိဒ္ဒေသော၊
သဗ္ဗတ္ထ ဘုဗ္ဗမေဝ အတ္ထောတိ။ တသ္မာ “ဧကံ သမယ”န္တိ ဝုတ္တေပိ ဧကသ္မိံ
သမယေတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘဂဝါတိ ဂရု။ ဂရုဗ္ဗိ လောကေ “ဘဂဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ အယဉ္ဇ သဗ္ဗဂုဏ-
ဝိသိဋ္ဌတာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဂရု၊ တသ္မာ ဘဂဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပေါရာဏေ-
ဟိပိ ဝုတ္တံ—

“ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ၊ ဘဂဝါတိ ဝစနမုတ္တမံ။
ဂရု ဂါရဝယုတ္တော သော၊ ဘဂဝါ တေန ဝုစ္စတိ”တိ။

တတ္ထ သေဋ္ဌဝါစကဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ သေဋ္ဌဂုဏသဟစရဏတော။ အထ
ဝါ ဝုစ္စတိတိ ဝစနံ၊ အတ္ထော။ ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ ဘဂဝါတိ ဣမိနာ
ဝစနေန ဝစနိယော ယော အတ္ထော၊ သော သေဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ ဘဂဝါတိ
ဝစနမုတ္တမန္တိ ဧတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဂါရဝယုတ္တောတိ
ဂရုဘာဝယုတ္တော ဂရုဂုဏယောဂတော ဝိသေသဂရုကရဏာရဟတာယ ၂
ဝါ ဂါရဝယုတ္တော။ ဧဝံ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တုတ္တမဂရုဂါရဝါမိဝစနံ ဘဂဝါတိ ဣဒံ
ဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစ—

“ဘဂိ ဘဇိ ဘာဂိ ဝိဘတ္တဝါ ဣတိ၊
အကာသိ ဘဂ္ဂန္တိ ဂရုတိ ဘာဂျဝါ။
ဗဟူဟိ ဣယေဟိ သုဘာဝိတတ္တနော၊
ဘဝန္တဂေါ သော ဘဂဝါတိ ဝုစ္စတိ”တိ—

နိဒ္ဒေသေ? အာဂတနယေန—

“ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။
ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတော”တိ—

၁-ဂရုဝစနံ (သီ၊ သျာ၊ က)

၂-ဝိသေသဂရုကရဏာဒိတာယ (သီ၊ သျာ)

၃-၃ ၇-၁၆ ၂-ဝိဋ္ဌေ မဟာနိဒ္ဒေသေ။

ဣမာယ ဂါထာယ စ ဝသေန ဘဂဝါတိ ပဒဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သော ပနာယံ အတ္ထော သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ တတ္ထ
ဝုတ္တနယေနော ဝိဝရိတဗ္ဗော။

အပိစ ဘာဂေ ဝနိ၊ ဘဂေ ဝါ ဝမိတိ ဘဂဝါ။ တထာဂတော ဟိ
ဒါနသီလာဒိပါရမိဓမ္မေ ဈာနဝိမောက္ခာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ ဝနိ ဘဇိ သေဝိ
ဗဟုလမကာသိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ တေယေဝ “ဝေနေယျသတ္တ-
သန္တာနေသု ကထံ န ခေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။”^၂ ဝနိ အဘိပတ္တယီတိ ဘဂဝါ။
အထ ဝါ ဘဂသင်္ခါတံ ဣဿရိယံ ယသဉ္စ ဝမိ ဥဂ္ဂိရိ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဝိယ
အနပေက္ခော ဆဒ္ဓယီတိ ဘဂဝါ။ တထာ ဟိ တထာဂတော ဟတ္ထဂတံ စက္က-
ဝတ္ထိသိရိ^၃ ဒေဝလောကာဓိပစ္စသဒိသံ စာတုဒ္ဓိပိဿရိယံ၊ စက္ကဝတ္ထိသမ္ပတ္တိ-
သန္တိဿယဉ္စ သတ္တရတနသမုဇ္ဇလံ ယသံ တိဏာယပိ အမညမာနော နိရ-
ပေက္ခော ပဟာယ အဘိနိက္ခမိတွာ သမ္မာသမ္မောဓိ^၄ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ
ဣမေ သိရိအာဒိကေ ဘဂေ ဝမိတိ ဘဂဝါ။ အထ ဝါ ဘာနိ နာမ နက္ခတ္တာနိ၊
တေဟိ သမံ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဘဂါ၊ သိနေရုယုဂန္ဓရဥတ္တရကုရုဟိမဝန္တာဒိ-
ဘာဇနလောကဝိသေသသန္တိဿယသောဘာ ကပ္ပဋ္ဌိတိဘာဝတော၊ တေပိ
ဘဂေ ဝမိ၊ တန္တိဝါသိသတ္တာဝါသသမတိက္ကမနတော^၂ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပ-
ဟာနေန ပဇံဟိတိ၊ ဧဝမ္ပိ ဘဂေ ဝမိတိ ဘဂဝါတိ ဧဝမာဒိနာ နယေန
ဘဂဝါတိ ပဒဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တ္ထောဝတာ စေတ္ထ ဧဝံ မေ သူတန္တိ ဝစနေန ယထာသုတံ ဓမ္မံ သဝန-
ဝသေန ဘာသန္တော ဘဂဝတော ဓမ္မသရိရံ ပစ္စက္ခံ ကရေတိ၊ တေန
“န ယိဒိ အတိက္ကန္တသတ္ထုကံ ပါဝစနံ၊ အယံ ဝေါ သတ္တာ”^၅တိ သတ္ထု
အဒဿနေန ဥက္ကဏ္ဍိတံ ဇနံ သမဿာသေတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ
“ယော ခေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော၊
သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ”^၆တိ။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါတိ ဝစနေန တသ္မိ^၇
သမယေ ဘဂဝတော အဝိဇ္ဇမာနဘာဝံ ဒသေန္တော ရူပကာယပရိနိဗ္ဗာနံ
သာဓေတိ၊ တေန “ဧဝံဝိဓဿ နာမ ဓမ္မဿ ဒေသေတာ ဒသဗလဓရော
ဝဇီရသင်္ဘာတသမာနကာယော သောပိ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကေနညေန
ဇီဝိတေ အာသာ ဇနေတဗ္ဗာ”^၈တိ ဇီဝိတမဒမတ္တံ ဇနံ သံဝေဇေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ
စဿ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၃-ပိဋက။ ၂-တန္တိဝါသိသတ္ထေ ဝါ သမတိက္ကမနတော (သိ)
၃-ဒီ ၂-၁၂၆၊ ၃ ၁၁-၁၀၆-ပိဋက။

ဝေန္တိ စ ဘဏန္တော ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဒိသတိ၊ ဝက္ခမာနဿ သကာလ-
 သုတ္တဿ ဝေန္တိ နိဒဿနတော။ မေ သုတန္တိ သာဝကသမ္ပတ္တိံ သဝနသမ္ပတ္တိံ
 စ နိဒ္ဒိသတိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တေန ပဉ္စသု ဌာနေသု ဘဂဝတာ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတေန
 ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန သုတဘာဝဒီပနတော “တဉ္စ ခေါ မယာဝ သုတ်၊ န
 အနုဿုတိကံ၊ န ပရမ္ပရာဘတ”န္တိ ဣမဿ စတ္တဿ ဒီပနတော။ ဧကံ သမယန္တိ
 ကာလသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဒိသတိ ဘဂဝတော ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရဏသမယဘာဝေန
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒပ္ပုဋိမဏ္ဍိတဘာဝဒီပနတော။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒပရမာ ဟိ ကာလသမ္ပဒါ။
 ဘဂဝါတိ ဒေသကသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဒိသတိ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တုတ္တမဂရုဘာဝဒီပနတော။

ဥရုဝေလာယန္တိ မဟာဝေလာယံ၊ မဟန္တေ ဝါလုကာရာသိမှိတိ အတ္ထော။
 အထ ဝါ ဥရုတိ ဝါလုကာ ဝုစ္စတိ၊ ဝေလာတိ မရိယာဒါ၊ ဝေလာတိက္ကမန-
 ဟေတု အာဘတာ ဥရု ဥရုဝေလာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အတီတေ ကိရ အနုပ္ပန္ဓေ ဗုဒ္ဓေ ဒသသဟဿတာပသာ တသ္မိံ ပဒေသေ
 ဝိဟရန္တာ “ကာယကမ္မဝစီကမ္မာနိ ပရေသမ္ပိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊ မနောကမ္မံ
 ပန အပါကဋ္ဌံ။ တသ္မာ ယော မိစ္ဆာပိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ သော အတ္တနာဝ
 အတ္တာနံ စောဒေတွာ ပတ္တပုဋ္ဌေန ဝါလုကံ အာဟရိတွာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ
 အာကိရတု၊ ဣဒမဿ ဒဏ္ဍကမ္မ”န္တိ ကတိကဝတ္တံ ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ
 ယော ဟာဒိသံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ သော တတ္ထ ပတ္တပုဋ္ဌေန ဝါလုကံ
 အာဟရိတွာ အာကိရတိ။ ဧဝံ တတ္ထ အနုက္ကမေန မဟာဝါလုကာရာသိ
 ဇာတော၊ တဘော နံ ပစ္စိမာ ဇနတာ ပရိက္ခိပိတွာ စေတိယဋ္ဌာနမကာသိ။
 တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဥရုဝေလာယန္တိ မဟာဝေလာယံ၊ မဟန္တေ ဝါလုကာ-
 ရာသိမှိတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။

ဝိဟရတီတိ အဝိသေသေန ဣရိယာပထဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေသု အည-
 တရဝိဟာရသမဂ္ဂိတာပရိဒီပနံ။ ဣဓ ပန ဌာနနိသဇ္ဇာဂမနသယနပ္ပဘေဒေသု
 ဣရိယာပထေသု အာသနသင်္ခါတဣရိယာပထသမာယောဂပရိဒီပနံ အရိယ-
 ဝိဟာရသမဂ္ဂိတာပရိဒီပနဉ္စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဧကံ ဣရိယာပထ-
 ဗာဓနံ အညေန ဣရိယာပထေန ဝိစ္စိန္တိတွာ အပရိပတန္တိ အတ္တဘာဝံ ဟရတိ
 ပဝတ္တေတိ၊ တသ္မာ ဝိဟရတီတိ ပဒဿ ဣရိယာပထဝိဟာရဝသေနေတ္ထ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပန ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒီဟိ သတ္တာနံ ဝိဝိဓံ ဟိတံ
 ဟရတိ ဥပဟရတိ ဥပနေတိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တသ္မာ တေသမ္ပိ ဝသေန ဝိဝိဓံ
 ဟရတီတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နဇ္ဇာတိ နဒတိ သန္ဓတိတိ နဒိ၊ တဿာ နဇ္ဇာ၊ နဒိယာ နိန္ဒဂါယာတိ အတ္ထော။ နေရဉ္စရာယာတိ နေလံ ဇလမဿာတိ “နေလဉ္စလာယာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ လကာရဿ ရကာရံ ကတွာ “နေရဉ္စရာယာ”တိ ဝတ္ထံ၊ ကဒ္ဒမသေဝါလပဏ- ကာဒိဒေါသရဟိတသလိလာယာတိ အတ္ထော။ ကေစိ “နိလဇလာယာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ နေရဉ္စရာယာတိ ဝတ္ထ”န္တိ ဝဒန္တိ။ နာမမေဝ ဝါ ဧတံ ဧတိဿာ နဒိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဿာ နဒိယာ တိရေ ယတ္ထ ဘဂဝါ ဝိဟာသိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဗောဓိရုက္ခမူလေ”တိ ဝတ္ထံ။ တတ္ထ “ဗောဓိ ဝုစ္စတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏ”န္တိ ဧတ္ထ မဂ္ဂဉာဏံ ဗောဓိတိ ဝတ္ထံ။ “ပပ္ဖေါတိ ဗောဓိံ ဝရဘူရိ- မေဓသော”တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ တဒုဘယမ္ပိ ဗောဓိံ ဘဂဝါ ဧတ္ထ ပတ္ထောတိ ရုက္ခောပိ ဗောဓိရုက္ခောတွေဝ နာမံ လဘိ။ အထ ဝါ သတ္ထ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဗုဇ္ဈိတိ ဘဂဝါ ဗောဓိ၊ တေန ဗုဇ္ဈန္တေန သန္ဓိဿိတတ္တာ သော ရုက္ခောပိ ဗောဓိရုက္ခောတိ နာမံ လဘိ၊ တဿ ဗောဓိရုက္ခဿ။ မူလေတိ သမိပေ။ အယံ ဟိ မူလသဒ္ဓေါ “မူလာနိ ဥဒ္ဓရေယျ အန္တမသော ဥဿိရနာဠမတ္တာနိဝိ”တိ- အာဒိသု ၇ မူလ လေ ဒိဿတိ။ “လောဘော အကုသလမူလ”န္တိ အာဒိသု ၇ အသာဓာရဏဟေတုမ္ပိ။ “ယာဝတာ ၁ မဇ္ဈိန္ဒကေ ကာလေ ဆာယာ ဖရတိ၊ နိဝါတေ ပဏ္ဏာနိ ပတန္တိ၊ ဧတ္တာဝတာ ရုက္ခမူလ”န္တိ အာဒိသု သမိပေ။ ဣဓာပိ သမိပေ အဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ ဗောဓိရုက္ခဿ မူလေ သမိပေတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပဌမံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ၊ သဗ္ဗပဌမံယေဝါတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာဝတာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ဥဒါနဒေသနာယ နိဒါနံ ဌပေ- န္တေန ကာလဒေသဒေသကာပဒေသာ သဟ ဝိသေသေန ပကာသိတာ ဟောန္တိ။

ဧတ္တာဟ “ကသ္မာ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟေ ကယိရမာနေ နိဒါနဝစနံ ဝတ္ထံ၊ နန ဘဂဝတာ ဘာသိတဝစနဿေဝ သင်္ဂဟော ကာတဗ္ဗော”တိ။ ဝုစ္စတေ— ဒေသနာယ စိရဋ္ဌိတိအသမ္မောသသဒ္ဓေယျဘာဝသမ္မာဒနတ္ထံ။ ကာလဒေသ- ဒေသကဝတ္ထုအာဒိဟိ ဥပနိဗန္တိတွာ ဌပိတာ ဟိ ဒေသနာ စိရဋ္ဌိတိကာ ဟောတိ အသမ္မောသာ သဒ္ဓေယျာ စ ဒေသကာလကတ္ထုဟေတုနိမိတ္တေဟိ ဥပနိဗန္တေ ဝိယ ဝေါဟာရဝိနိစ္ဆယော။ တေနေဝ စ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန “ပဌမံ အာဝုသော အာနန္ဒ ဥဒါနံ ကတ္ထ ဘာသိတ”န္တိ အာဒိနာ ဒေသာဒိသု ပုစ္ဆာယ

၁-ခု ၈-၂၃၁-ပိဋေ စူဠနိဒ္ဒေသေ။ ၂-ဒိ ၃-၁၂၉-ပိဋေ။ ၃-အံ ၁-၅၁၉-ပိဋေ။
 ၄-ဒိ ၃-၁၈၀-ပိဋေ။ ၅-ယာဝ (သီ၊ က)

ကတောယ ဝိဿဇ္ဇနံ ကရောန္တေန ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ-
အာဒိနာ ဥဒါနဿ နိဒါနံ ဘာသိတန္တိ။

အပိစ သတ္ထု သမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ တထာဂတဿ ဟိ ဘဂဝတော ပုဗ္ဗရစနာနုမာနာဂမတက္ကာဘာဝတော^၁ သမ္မုဒ္ဓတ္တသိဒ္ဓိ။ န ဟိ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ ပုဗ္ဗရစနာဒီဟိ အတ္ထော အတ္ထိ သမ္ပတ္တ အပ္ပင်္ဂဟတဉာဏစာရတာယ ဧကပ္ပမာ-
ဏတ္တာ ဂေယျဓမ္မေသု။ တထာ အာစရိယမုဋ္ဌိဓမ္မမစ္ဆရိယသာသနသာဝကာနု-
ရာဂါဘာဝတော ဒိဏာသဝတ္တသိဒ္ဓိ။ န ဟိ သဗ္ဗသော ပရိက္ခိဏာသဝဿ ကတ္ထစိပိ အာစရိယမုဋ္ဌိအာဒိနံ သမ္ဘဝေါတိ သုဝိသုဒ္ဓဿ ပရာနဂ္ဂဟပ္ပဝတ္တိ။ ဣတိ ဒေသကဒေါသဘူတာနံ ဒိဋ္ဌိသီလသမ္ပတ္တိဒူသကာနံ အစူန္တံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ အဘာဝသံသုစကေဟိ ဉာဏသမ္ပဒါပဟာနသမ္ပဒါဘိဗျူဇကေဟိ စ သမ္မုဒ္ဓါ-
ဝိသုဒ္ဓဘာဝေဟိ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဓယသိဒ္ဓိ၊ တတော စ အန္တရာယိကနိယျာနိက-
ဓမ္မေသု သမ္မောဟာဘာဝသိဒ္ဓိတော ပစ္ဆိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဓယသိဒ္ဓိတိ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇသမန္ဓာဂမော အတ္တဟိတပရဟိတပ္ပင်္ဂပတ္တိ စ နိဒါနဝစနေန ပကာသိတာ ဟောန္တိ တတ္ထ တတ္ထ သမ္ပတ္တပရိသာယ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဌာနပ္ပတ္တိကပ္ပင်္ဂဘာနေန ဓမ္မဒေသနာဒီပနတော။ ဣဓ ပန ဝိမုတ္တိသုခပ္ပင်္ဂသံဝေ-
ဒနပင်္ဂစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရပကာသနေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “သတ္ထု သမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစန”န္တိ။

တထာ သာသနသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ ဉာဏကရုဏာပရိဂ္ဂဟိတ-
သဗ္ဗကိရိယဿ ဟိ ဘဂဝတော နတ္ထိ နိရတ္ထကာ ပင်္ဂပတ္တိ အတ္တဟိတာ ဝါ။ တသ္မာ ပရေသံယေဝ အတ္ထာယ ပဝတ္တသဗ္ဗကိရိယဿ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ သကလမ္ပိ ကာယဝစီမနောကမ္ပံ ယထာပဝတ္တံ ဝုစ္စမာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ သတ္တာနံ အနုသာသနဋ္ဌေန သာသနံ၊ န ကဗ္ဗရစနာ။ တယိဒံ သတ္ထု စရိတံ ကာလဒေသဒေသကပရိသာပဒေသာဒီဟိ သဒ္ဓိ^၂ တတ္ထ တတ္ထ နိဒါနဝစနေန ယထာရဟံ ပကာသိယတိ၊ ဣဓ ပန အဘိသမ္မောမိဝိမုတ္တိသုခပ္ပင်္ဂ-
သံဝေဒနပင်္ဂစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “သာသနသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစန”န္တိ။

အပိစ သတ္ထုနော ပမာဏဘာဝပ္ပကာသနေန သာသနဿ ပမာဏဘာဝ-
ဒဿနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ သာ စဿ ပမာဏဘာဝဒဿနတာ ဟောဋ္ဌာ ဝုတ္တ-
နယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘဂဝါတိ ဟိ ဣမိနာ တထာဂတဿ

၁-ပုဗ္ဗဝစနာနုမာနာဂမတက္ကာဘာဝတော (သီ) ၂-သံသုဒ္ဓ (သီ)

ရာဂဒေါသမောဟာဒိသဗ္ဗကိလေသမလဒုစ္စရိတာဒိဒေါသပ္ပဟာနဒီပနေန သဗ္ဗ-
သတ္တုတ္တမဘာဝဒီပနေန စ အနညသာဓာရဏဉာဏကရုဏာဒိဂုဏဝိသေသ-
ယောဂပရိဒီပနေန အယမတ္ထော သဗ္ဗထာ ပကာသိတော ဟောတီတိ
ဣဒမေတ္ထ နိဒါနဝစနပ္ပယောဇနဿ မုခမတ္တဒဿနံ။

တံ ပနေတံ “ဧဝံ မေ သုတ” န္တိ အာရတိတွာ ယာဝ “ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ” တိ
ပဒံ၊ တာဝ ဣမဿ ဥဒါနဿ နိဒါနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ တံ ယထာ
ပဋိပန္နော ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ တဿ
ကုာယိကစေတသိကပ္ပဋိပတ္တိယာ ပကာသနတ္ထံ သင်္ဂီတိကာရေဟိ သင်္ဂီတိ-
ကာလေ ဘာသိတဝစနံ။

နန စ “ဣမသ္မိံ ဟိ ဣဒံ ဟောတိ” တိအာဒိ ဘဂဝတော ဧဝ ဝစနံ ဘဝိတုံ
အရဟတိ၊ န ဟိ သတ္တာရံ မုဉ္ဇိတွာ အညော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒေသေတုံ
သမတ္ထော ဟောတီတိ? သစ္စမေတံ၊ ယထာ ပန ဘဂဝါ ဗောဓိရုက္ခမူလေ
ဓမ္မသဘာဝပစ္စ က္ခဏဝသေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ မနသာကာသိ၊ တထေဝ နံ
ဗောဓနေယျဗန္ဓဝါနံ ဗောဓနတ္ထံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသိဟနာဒသုတ္တာဒိသု ဒေသိတဿ
စ ဝစနာနံ ဒေသိတာကာရဿ အနုကရဏဝသေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ မနသိ-
ကာရံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဘဂဝတာ ဘာသိတဿ ဣမဿ ဥဒါနဿ ဓမ္မ-
သင်္ဂါဟကာ မဟာထေရာ နိဒါနံ သင်္ဂါယိံသုတိ ယထာဝုတ္တဝစနံ သင်္ဂီတိ-
ကာရာနမေဝ ဝစနန္တိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဝန္တဗ္ဗံ။ ဣတော ပရေသုပိ သုတ္တန္တေသု
ဧသေဝ နယော။

တ္ထေ စ အတ္တဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော ပုစ္ဆာဝသိကော အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ-
ကောတိ စတ္တာရော သုတ္တနိက္ခေပါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ အနေကသတ-
အနေကသဟဿဘေဒါနိပိ သုတ္တာနိ သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဋ္ဌာနနယေန
သောဋ္ဌသဝိဓတံ နာတိဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ တာနိ သဗ္ဗာနိပိ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိသုတ္တ-
နိက္ခေပဝသေန စတုဗ္ဗိဘာဝံ နာတိဝတ္တန္တိ။ ကာမဉ္ဇေတ္ထ အတ္တဇ္ဈာသယဿ
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ စ ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဝသိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂဘေဒေါ သမ္ဘဝတိ
အဇ္ဈာသယာနုသန္တိပုစ္ဆာနုသန္တိသမ္ဘဝတော၊ အတ္တဇ္ဈာသယအဋ္ဌုပ္ပတ္တိနံ အညမညံ
သံသဂ္ဂေါ နတ္တိတိ နိရဝသေသော ပဋ္ဌာနနယော န သမ္ဘဝတိ။ တဒန္တောဂတ္ထော
ဝါ သမ္ဘဝန္တာနံ သေသနိက္ခေပါနံ ၊ မူလနိက္ခေပဝသေန စတ္တာရော သုတ္တနိက္ခေ-
ပါတိ ဝုတ္တံ။

တကြာယံ ဝစနတ္ထော—နိက္ခိပနံ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တဿ နိက္ခေပေါ သုတ္တ-
 နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တဒေသနာတိ အတ္ထော။ နိက္ခိပိယတိတိ ဝါ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တံ
 ဧဝ နိက္ခေပေါ သုတ္တနိက္ခေပေါ။ အတ္တနော အဇ္ဈာသယော အတ္တဇ္ဈာသယော၊
 သော အဿ အတ္ထိ ကာရဏဘူတောတိ အတ္တဇ္ဈာသယော၊ အတ္တနော
 အဇ္ဈာသယော ဧတဿာတိ ဝါ အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရဇ္ဈာသယေပိ ဧသေဝ
 နယော။ ပုစ္ဆာယ ဝသော ပုစ္ဆာဝသော၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ ပုစ္ဆာဝသိ-
 ကော။ သုတ္တဒေသနာယ ဝတ္ထုဘူတဿ အတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ
 ဧဝ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ၊ သာ ဧတဿ အတ္ထိတိ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော။ အထ ဝါ နိက္ခိပိယတိ
 သုတ္တံ ဧတေနာတိ နိက္ခေပေါ၊ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိ ဧဝ။ ဧတသ္မိံ ပန အတ္ထဝိကပ္ပေ
 အတ္တနော အဇ္ဈာသယော အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရေသံ အဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာ-
 သယော။ ပုစ္ဆိယတိတိ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော အတ္ထော။ ပုစ္ဆနဝသေန ပဝတ္တံ
 ဓမ္မပ္ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဝစနံ ပုစ္ဆာဝသံ၊ တဒေဝ နိက္ခေပသဒ္ဓါပေက္ခာယ ပုစ္ဆာ-
 ဝသိကောတိ ပုလ္လိဂံဝသေန ဝုတ္တံ။ တထာ အတ္ထုပ္ပတ္တိယေဝ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကောတိ
 ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ ပရေသံ ဣန္ဒြိယပရိပါကာဒိကာရဏနိရပေက္ခတ္တာ အတ္တဇ္ဈာသယဿ
 ဝိသုံ သုတ္တနိက္ခေပဘာဝေါ ယုတ္ထော ကေဝလံ အတ္တနော အဇ္ဈာသယေနေဝ
 ဓမ္မတန္တိဋ္ဌပနတ္တံ ပဝတ္တိတဒေသနတ္တာ၊ ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဝသိကာနံ ပန ပရေသံ
 အဇ္ဈာသယပုစ္ဆာနံ ဒေသနာပဝတ္တိဟေတုဘူတာနံ ဥပ္ပတ္တိယံ ပဝတ္တိတာနံ
 ကထမဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ အနဝရောဓော၊ ပုစ္ဆာဝသိကအဋ္ဌုပ္ပတ္တိပုဗ္ဗကာနံ ဝါ ပရဇ္ဈာ-
 သယာနုရောဓေန ပဝတ္တိတာနံ ကထံ ပရဇ္ဈာသယေ အနဝရောဓောတိ? န
 စောဒေတဗ္ဗမေတံ။ ပရေသံ ဟိ အဘိနိဟာရပရိပုစ္ဆာဒိဝိနိစ္ဆယာဒိဝိနိမုတ္တသေဝ
 သုတ္တန္တဒေသနာကာရဏုပ္ပါဒဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ ပရဇ္ဈာသယ-
 ပုစ္ဆာဝသိကာနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ။ တထာ ဟိ မြဟ္မဇာလဓမ္မဒါယာဒသုတ္တာဒိနံ
 ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏအာမိသုပ္ပါဒါဒိဒေသနာနိမိတ္တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ ဝုစ္စတိ၊ ပရေသံ ပုစ္ဆာယ
 ဝိနာ အဇ္ဈာသယမေဝ နိမိတ္တံ ကတွာ ဒေသိတော ပရဇ္ဈာသယော၊ ပုစ္ဆာ-
 ဝသေန ဒေသိတော ပုစ္ဆာဝသိကောတိ ပါကဇောယမတ္ထောတိ။

တတ္ထ ပဌမာဒိနိ တိဏိ ဗောဓိသုတ္တာနိ မုစလိန္ဒသုတ္တံ အာယုသင်္ခါရေ-
 သဇ္ဇနသုတ္တံ ပစ္စဝေက္ခဏသုတ္တံ ပပဉ္စသညာသုတ္တန္တိ ဣမေသံ ဥဒါနာနံ
 အတ္တဇ္ဈာသယော နိက္ခေပေါ။ ဟုဟုက်သုတ္တံ မြာဟ္မဏဇာတိကသုတ္တံ ဗာဟိယ-
 သုတ္တန္တိ ဣမေသံ ဥဒါနာနံ ပုစ္ဆာဝသိကော နိက္ခေပေါ။ ရာဇသုတ္တံ သက္ကာရ-
 သုတ္တံ ဥစ္ဆာဒနသုတ္တံ ဝိဏ္ဏပါတိကသုတ္တံ သိပ္ပသုတ္တံ ဂေါပါလသုတ္တံ

သုန္ဒရိကသုတ္တံ မာတုသုတ္တံ သံဃဘေဒကသုတ္တံ ဥဒပါနသုတ္တံ တထာဂတုပ္ပါဒသုတ္တံ
 မောနေယျသုတ္တံ ပါဠိလိဂါမိယသုတ္တံ ဒွေပိ ဒဗ္ဗသုတ္တာနီတိ ဧတေသံ ဥဒါနာနံ
 အဋ္ဌပုတ္တိကော နိက္ခေပေါ။ ပါလိလေယျသုတ္တံ ပိယသုတ္တံ နာဂသမာလသုတ္တံ
 ဝိသာခါသုတ္တန္တာတိ ဣမေသံ ဥဒါနာနံ အတ္တဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော စ
 နိက္ခေပေါ။ သေသာနံ ဧကပညာသာယ သုတ္တာနံ ပရဇ္ဈာသယော နိက္ခေ-
 ပေါ။ ဧဝမေတေသံ ဥဒါနာနံ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိဝသေန နိက္ခေပဝိသေသော
 ဝေဒိတဗျော။

ဧတ္ထ စ ယာနိ ဥဒါနာနိ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ သမ္မုခါ ဘာသိတာနိ၊ တာနိ
 တေဟိ ယထာဘာသိတသုတ္တာနိ ဝစသာ ပရိစိတာနိ မနသာနုပေက္ခိတာနိ
 ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ကထိတာနိ။ ယာနိ ပန ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ အသမ္မုခါ
 ဘာသိတာနိ၊ တာနိပိ အပရဘာဂေ ဘဂဝတာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ပုန
 ဘာသိတာနိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ တာနိ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧကန္တံ ကတော
 ဓာရေန္တော ဝ. ဒူနဉ္စ ဝါစေန္တော အပရဘာဂေ ပဌမမဟာသင်္ဂါတိကာလေ
 ဥဒါနန္တေဝ သင်္ဂဟံ အာရောပေသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိအာဒိသု တေန သမယေနာတိ စ ဘုမ္မတ္ထေ
 ကရဏဝစနံ၊ **ခေါ ပနာတိ** နိပါတော၊ တသ္မိံ သမယေတိ အတ္ထော။ ကသ္မိံ
 ပန သမယေ? ယံ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇော နေရဉ္စရာယ
 တီရေ ဗောဓိရုက္ခမူလေ ပဌမာဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ တသ္မိံ သမယေ။ **သတ္တာဟန္တိ** သတ္တ
 အဟာနိ သတ္တာဟံ၊ အစ္စန္တသံယောဂတ္ထေ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ယသ္မာ
 ဘဂဝါ တံ သတ္တာဟံ နိရန္တရတာယ အစ္စန္တမေဝ ဖလသမာပတ္တိသုခေန
 ဝိဟာသိ၊ တသ္မာ သတ္တာဟန္တိ အစ္စန္တသံယောဂဝသေန ဥပယောဂဝစနံ ဝုတ္တံ။
ဧကပလ္လင်္ဂေနာတိ ဝိသာခါပုဏ္ဏမာယ အနတ္တင်္ဂတေယေဝ သူရိယေ အပရာ-
 ဇိတပလ္လင်္ဂဝရေ ဝဇိရာသနေ နိသိန္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ သင်္ကမ္ပိ အနုဋ္ဌဟိတွာ
 ယထာအာဘုဇိတေန ဧကေနေဝ ပလ္လင်္ဂေန။

ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒိတိ ဝိမုတ္တိသုခံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိယ-
 မာနော နိသိန္ဓော ဟောတိတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **ဝိမုတ္တိတိ** တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ ဝိက္ခမ္ဘန-
 ဝိမုတ္တိ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ နိဿရဏဝိမုတ္တိတိ ပဉ္စ ဝိမုတ္တိယော။
 တာသု ယံ ဒေယျဓမ္မပရိစ္စာဂါဒိဟိ တေဟိ တေဟိ ဂုဏင်္ဂေဟိ နာမရူပ-
 ပရိစ္ဆေဒါဒိဟိ ဝိပဿနင်္ဂေဟိ စ ယာဝ တဿ တဿ အင်္ဂဿ အပရိဟာ-
 နိဝသေန ပဝတ္တိ၊ တာဝ တံတံပဋိပက္ခတော ဝိမုစ္စနတော ဝိမုစ္စနံ ပဟာနံ။

သေယျထိဒံ? ဒါနေန မစ္ဆရိယလောဘာဒိတော, သီလေန ပါဏာတိပါတာဒိတော, နာမရူပဝဝတ္ထာနေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိတော, ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန အဟေတုရိသမဟေတုဒိဋ္ဌိဟိ, တဿေဝ အပရဘာဂေန ကင်္ခါရိတရဏေန ကထံကထိဘာဝတော, ကလာပသမ္ပသနေန ‘အဟံ မမာ’တိ ဂါဟတော, မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေန အမဂ္ဂေ မဂ္ဂသညာယ, ဥဒယဒဿနေန ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ, ဝယဒဿနေန သဿတဒိဋ္ဌိယာ, ဘယဒဿနေန သဘယေ အဘယသညာယ, အာဒီနဝဒဿနေန အဿာဒသညာယ, နိဗ္ဗိဒါနပဿနေန အဘိရတိသညာယ, မုစ္စိတုကမျတဘျဏေန အမုစ္စိတုကမျတဘယ, ဥပေက္ခာဘျဏေန အနုပေက္ခာယ, အနုလောမေန ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ နိဗ္ဗာနေ စ ပဋိလောမဘာဝတော, ဂေါတြဘုနာ သင်္ခါရနိမိတ္တဘာဝတော ဝိမုစ္စနံ၊ အယံ တဒင်္ဂိမုတ္တိ နာမ။ ယံ ပန ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန သမာဓိနာ ယာဝဿ အပရိဟာနိဝသေန ပဝတ္တိ၊ တာဝ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိနံ နိဝရဏာနဉ္စေဝ ဝိတက္ကာဒိနဉ္စ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ အနုပ္ပတ္တိသညိတံ ဝိမုစ္စနံ၊ အယံ ဝိက္ခန္ဓနိမုတ္တိ နာမ။ ယံ စတုန္ဒံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝိတတ္တာ တံတံမဂ္ဂဝတော အရိယဿ သန္တာနေ ယထာရဟံ “ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တဿ သမုဒယပက္ခိယဿ ကိလေသဂဏဿ ပုန အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ဝိမုစ္စနံ၊ အယံ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ နာမ။ ယံ ပန ဖလက္ခဏေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ ကိလေသာနံ၊ အယံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ နာမ။ သဗ္ဗသင်္ခတနိဿဋ္ဌတ္တာ ပန သဗ္ဗသင်္ခါရဝိမုတ္တံ နိဗ္ဗာနံ၊ အယံ နိဿရဏဝိမုတ္တိ နာမ။ ဣဓ ပန ဘဂဝတော နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏာ ဖလဝိမုတ္တိ အဓိပ္ပေတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒိတိ ဝိမုတ္တိသုခံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိယမာနော နိသိန္ဓော ဟောတိတိ အတ္ထော”တိ။

ဝိမုတ္တိတိ စ ဥပတ္တိလေသေဟိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန စိတ္တဿ ဝိမုတ္တဘာဝေါ, စိတ္တမေဝ ဝါ တထာ ဝိမုတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တာယ ဝိမုတ္တိယာ ဇာတံ သမ္ပယုတ္တံ ဝါ သုခံ ဝိမုတ္တိသုခံ။ “ယာယံ ဘန္တေ ဥပေက္ခာ သန္တေ သုခေ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ”တိ ၂ ဝစနတော ဥပေက္ခာပိ စေတ္ထ သုခမိစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ စ ဝုတ္တံ သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ “ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ၊ သုခမိစ္စေဝ ဘာသိတာ”တိ။ ဘဂဝါဟိ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ အရဟတ္တသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ န ဣတရံ။ အထ ဝါ “တေသံ ဝုပသမော သုခေါ”တိအာဒိသု ယထာ သင်္ခါရဒုက္ခပသမော သုခေါတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ သကလကိလေသဒုက္ခပသမဘာဝတော အဂ္ဂဖလေ လက္ခမာနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ ဧဝ ဣဓ သုခန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တယိဒံ ဝိမုတ္တိသုခံ

၁-အဘိ ၁-၇၂၊ အဘိ ၂-၂၇၆-ဝိဇ္ဇေသု၊ ၂-မ ၂-၅၉-ဝိဇ္ဇေ၊ ၃-အဘိ-၆ ၂-၁၇၁-ဝိဇ္ဇေ။

“လောကုတ္တရသုခံ အနုဘဝိဿာမာ”တိ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဣစ္ဆိ-
တက္ခဏေ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တိ။

ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ၊ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ? ဒွိဟိ တာဝ အာကာ-
ရေဟိ^၁ အဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ နိဗ္ဗာနတော အညဿ အာရမ္မဏဿ
အမနသိကာရာ၊ နိဗ္ဗာနဿ စ မနသိကာရာ။ ယထာဟ—

“ဒွေ ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ
သမာပတ္တိယာ၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာနဉ္စ အမနသိကာရာ၊ အနိမိတ္တာယ စ
ဓာတုယာ မနသိကာရာ”တိ^၂။

အယံ ပနေတ္ထ သမာပဇ္ဇနက္ကမော—ဖလသမာပတ္တိတ္ထိကေန အရိယ-
သာဝကေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန သင်္ခါရာ ဝိပဿိ-
တဗ္ဗာ။ တဿေဝံ ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဝိပဿနဿေဝ သင်္ခါရာရမ္မဏဂေါတြဘုဉ္ဇုဏာ-
နန္တရံ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိရောဓေ စိတ္တမပေတိ၊ ဖလသမာပတ္တိနိဗ္ဗာဘာဝေန
စ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါ။ ယေ ပန ဝဒန္တိ “သောတာ-
ပဇ္ဇော အတ္တနော ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိဿာမီတိ ဝိပဿနံ ဝနေတော
သကဒါဂါမီ ဟောတိ၊ သကဒါဂါမီ စ အနာဂါမီ”တိ။ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ—
ဧဝံ သန္တေ အနာဂါမီ အရဟာ ဘဝိဿတိ၊ အရဟာ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေက-
ဗုဒ္ဓေါ စ သမ္ဗုဒ္ဓေါတိ အာပဇ္ဇေယျ၊ တသ္မာ ယထာဘိနိဝေသံ ယထာဇ္ဈာသယံ
ဝိပဿနာ အတ္ထံ သာဓေတိတိ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါ။ ဖလမ္ပိ?
တဿ သစေ အနေန ပဌမဇ္ဈာနိကော မဂ္ဂေါ အဓိဂတော၊ ပဌမဇ္ဈာနိကမေဝ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သစေ ဒုတိယာဒိသု အညတရဇ္ဈာနိကော၊ ဒုတိယာဒိသု အည-
တရဇ္ဈာနိကမေဝါတိ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဂေါတြဘုဉ္ဇုဏံ မဂ္ဂဉ္ဇုဏပုရေစာရိကံ ဝိယ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ န
ဟောတိတိ? ဖလဉ္ဇုဏာနံ အနိယျာနိကဘာဝတော။ အရိယမဂ္ဂဓမ္မာယေဝ ဟိ
နိယျာနိကာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ကတမေ ဓမ္မာ နိယျာနိကာ။ စတ္တာရာ
အရိယမဂ္ဂါ အပရိယာပဉ္စာ”တိ^၃။ တသ္မာ ဧကန္တေနေဝ နိယျာနိကဘာဝဿ
ဥဘတော ဝုဋ္ဌာနဘာဝေန ပဝတ္တမာနဿ အနန္တရပစ္စယဘူတေန ဉ္ဇုဏေန
နိမိတ္တတော ဝုဋ္ဌိတေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ တဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ ယုတ္တာ၊ န ပန

၁-ကာရဏေဟိ (က) ၂-မ ၁-၃၇၁-ပိဋေ။ ၃-ဇလမ္ပိ စ (က) ၄-အဘိ ၁-၂၅၄-ပိဋေ။

အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ တဿ ဝိပါကဘာဝေန ပဝတ္တမာနာနံ ကိလေသာနံ အသမုတ္တိန္ဒနတော အနိယျာနိကတ္တာ အဝုဋ္ဌာနသဘာဝါနံ ဖလဉာဏာနံ ပုရေစာရိကဉာဏဿ ကဒါစိပိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတာ ဥဘယတ္ထ အနုလောမဉာဏာနံ အတုလျာကာရတော။ အရိယမဂ္ဂဝိထိယံ ဟိ အနုလောမဉာဏာနိ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗာနံ ထူလထူလာနံ လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ သာတိသယံ ပဒါလနေန လောကိယဉာဏေန ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တာနိ မဂ္ဂဉာဏာနုကူလာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖလသမာပတ္တိဝိထိယံ ပန တာနိ တာနိ တေန တေန မဂ္ဂေန တေသံ တေသံ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္ဒတ္တာ တတ္ထ နိရုဿုတ္တာနိ ကေဝလံ အရိယာနံ ဖလသမာပတ္တိသုခသမဂ္ဂိဘာဝဿ ပရိကမ္မမတ္တာနိ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ န တေသံ ကုတောစိ ဝုဋ္ဌာနသမ္ဘဝေါယတော တေသံ ပရိယောသာနေ ဉာဏံ သင်္ခါရနိမိတ္တံ ဝုဋ္ဌာနတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ သိယာ။ ဧဝဉ္စ ဣတွာ သေက္ခဿ အတ္တနော ဖလသမာပတ္တိဝဋ္ဌန္တနတ္ထာယ ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ ဝိပဿနာဉာဏာနုပုဗ္ဗာယ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါတိ အယဉ္စ အတ္ထော သမတ္ထိတော ဟောတိ။ ဧဝံ တ ဖလသမာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“တယော ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဌိတိယာ၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ မနသိကာရော၊ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရော”တိ၂—

ဝစနတော ပနဿာ တိဟာကာရေဟိ ဌာနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရောတိ သမာပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ။ “အသုကသ္မိနာမ ကာလေ ဝုဋ္ဌဟိဿာမိ”တိ ပရိစ္ဆိန္ဒတ္တာ ဟိဿာ ယာဝ သော ကာလောနာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ဝုဋ္ဌာနံ န ဟောတိ။

“ဒွေ ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာနဿ၊ သဗ္ဗနိမိတ္တာနဉ္စ မနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ အမနသိကာရော”တိ၂—

ဝစနတော ပနဿာ ဒ္ဓိဟာကာရေဟိ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ ရူပနိမိတ္တဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏနိမိတ္တာနံ။ ကာမဉ္စ န သဗ္ဗာနေဝေတာနိ ဧကတော မနသိ ကရောတိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကဝသေန ပနေဝံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယံ ဘဝင်္ဂဿ အာရမ္မဏံ၊ တဿ မနသိကရဏေန ဖလ-

---

၁-သမာပတ္တိတော (သီ၊ က)   ၂-မ ၁-၃၇၁-ပိဋကေ။   ၃-ဌာနံ ဟောတိ (က)
 ဥပါန-ဋ ၃

သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ ဧဝံ အဿာ ဝုဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တယိဒံ ဧဝမိမ သမာပဇ္ဇနဝုဋ္ဌာနံ^၁ အရဟတ္တဖလဘူတံ—

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထံ၊ အမတာရမ္မဏံ သုဘံ^၂။
ဝန္တလောကာမိသံ သန္တံ၊ သာမညဖလမုတ္တမံ။

ဣတိ ဝုတ္တံ သာတာတိသာတံ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေသိ^၃။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒိတိ ဝိမုတ္တိသုခံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိယမာနော နိသိန္ဓော ဟောတီတိ အတ္ထော”တိ။

အထာတိ အဓိကာရတ္ထေ နိပါတော။ ခေါတိ ပဒပူရဏေ။ တေသု အဓိကာရတ္ထေန အထာတိ ဣမိနာ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒနတော အညံ အဓိကာရံ ဒဿေတိ။ ကော ပနေသောတိ? ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရော။ အထာတိ ဝါ ပစ္စာတိ ဧတသ္မိ^၄ အတ္ထေ နိပါတော၊ တေန “တဿ သတ္တာဟဿ အစ္စယေနာ”တိ ဝက္ခမာနမေဝ အတ္ထံ ဇောတေတိ။ တဿ သတ္တာဟဿာတိ ပလ္လင်္ဂသတ္တာဟဿ။ အစ္စယေနာတိ အပဂမေန။ တမှာ သမာဓိမှာတိ အရဟတ္တဖလသမာဓိတော။ ဣမ ပန ဌတွာ ပဋိပါဠိယာ သတ္တ သတ္တာဟာနိ ဒဿေတဗ္ဗာနီတိ ကေစိ တာနိ ဝိတ္တာရယိ^၅ သု။ မယံ ပန တာနိ ခန္ဓက-ပါဌေန^၆ ဣမိဿာ ဥဒါနပါဠိယာ အဝိရောဓဒဿနမုခေန ပရတော ဝဏ္ဏ-ယိဿာမ။ ရတ္တိယာတိ အဝယဝသမ္ပန္ဓေ သာမိဝစနံ။ ပဌမန္တိ အစ္စန္တသံယော-ဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဘဂဝါ ဟိ တဿာ ရတ္တိယာ သကလမ္ပိ ပဌမံ ယာမံ တေနေဝ မနသိကာရေန ယုတ္ထော အဟောသိတိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒန္တိ ပစ္စယဓမ္မံ။ အဝိဇ္ဇာဒယော ဟိ ပစ္စယဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ကထမိဒံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စေ? ဘဂဝတော ဝစနေန။ ဘဂဝတာ ဟိ “တဿာ တိဟာနန္တ ဧသေဝ ဟေတု ဧတံ နိဒါနံ ဒေ သမုဒယော ဒေ ပစ္စယော ဇရာမရဏဿ၊ ယဒိဒံ ဇာတိ။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာ”တိ^၇ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာ-ဒယော ဟေတူတိ ဝုတ္တာ။ ယထာ ဒွါဒသ ပစ္စယာ ဒွါဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါတိ။

တကြာယံ ဝစနတ္ထော—အညမညံ ပဋိစ္စ ပဋိမုခံ ကတွာ ကာရဏသမ-ဝါယံ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ သဟိတေ ဥပ္ပါဒေတိတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ အထ ဝါ ပဋိစ္စ ပစ္စေတဗ္ဗံ ပစ္စယာရဟတံ ပစ္စယံ ပဋိဂန္ဓာ န ဝိနာ တေန သမ္ပန္ဓဿ ဥပ္ပါဒေါ

၁-သမာပဇ္ဇနဝုဋ္ဌာနဝုဋ္ဌာနံ(သျှာ) ၂-သုခံ(သျှာ) ၃-သန္ဓာယာဟ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒိတိ(သျှာ)
၄-ဝိ ၃-၁-ပိဌေ၊ ၅-ဒိ ၂-၅၁-ပိဌေ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ စေတ္ထ သမုပ္ပါဒပဒဋ္ဌာနဝစနဝိညေယျော^၁
 ဖလဿ ဥပ္ပါဒနသမတ္တတာယုတ္တော ဟောတု၊ န ပဋိစ္စသမုပ္ပတ္တိမတ္တံ^၂ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ပစ္စေတံ အရဟန္တိ နံ ပဏ္ဍိတာတိ ပဋိစ္စော၊ သမ္မာ သယမေဝ ဝါ
 ဥပ္ပါဒေတိတိ သမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စော စ သော သမုပ္ပါဒေါ စာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-
 ဒေါတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အနုလောမန္တိ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော
 အဝိဇ္ဇာဒိကော ပစ္စယာကာရော အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စကရဏတော အနု-
 လောမောတိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အန္တံ ပါပေတွာ ဝုတ္တတ္တာ
 ပဝတ္တိယာ ဝါ အနုလောမတော အနုလောမော၊ တံ အနုလောမံ။ သာဓုကံ
 မနသကာသီတိ သက္ကစ္စံ မနသိ အကာသိ။ ယော ယော ပစ္စယဓမ္မော ယဿ
 ယဿ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဿ ယထာ ယထာ ဟောတုပစ္စယာဒိနာ ပစ္စယဘာဝေန
 ပစ္စယော ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ အဝိပရိတံ အပရိဟာပေတွာ အနဝသေသတော
 ပစ္စဝေက္ခဏဝောန စိတ္တေ အကာသီတိ အတ္ထော။ ယထာ ပန ဘဂဝါ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါနုလောမံ မနသကာသိ၊ တံ သင်္ခေပေန တာဝ ဒဿေတုံ
 “ဣတိ ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဣတိတိ ဧဝံ၊ အနေန ပကာရေနာတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ
 ဟောတိတိ ဣမသ္မိံ အဝိဇ္ဇာဒိကော ပစ္စယေ သတိ ဣဒံ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ ဟောတိ။
 ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣမဿ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ ပစ္စယဿ ဥပ္ပါဒါ ဣဒံ
 သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ၊
 ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိတိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ အဘာဝေ သင်္ခါရာဒိနံ အဘာ-
 ဝဿ၊ အဝိဇ္ဇာဒိနံ နိရောဓေ သင်္ခါရာဒိနံ နိရောဓဿ စ ဒုတိယတတိယသုတ္တ-
 ဝစနေန တေသ္မိံ^၃ ပစ္စယလက္ခဏေ နိယမော ဒဿိတော ဟောတိ—ဣမသ္မိံ
 သတိ ဧဝ၊ နာသတိ။ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဧဝ၊ နာနုပ္ပါဒါ။ အနိရောဓာ ဧဝ၊ န နိရော-
 ဓာတိ။ တေနေတံ လက္ခဏံ အန္တောဂဓနိယမံ ဣမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 နိရောဓောတိ စ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဝိရာဂါဝိဂမေန^၄ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ
 အပ္ပဝတ္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရ-
 နိရောဓော”တိအာဒိ။ နိရောဓနိရောဓိ စ ဥပ္ပါဒနိရောဓိဘာဝေန ဝုတ္တော^၅
 “ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ။

၁-သမုပ္ပါဒပဒဋ္ဌာနဝစနံ ဝိညေယျံ (သီ)၊ သမုပ္ပါဒပဒဋ္ဌာနဝစနံ ဝိညေယျံ (က)
 ၂-န ပစ္စယပဋိစ္စသမုပ္ပတ္တိမတ္တံ (သီ၊ က) ၃-တေသ္မိံ ဖရိမသ္မိံ (သီ၊ သျာ)
 ၄-ဝိရာဂါဝိဂမေန (က) ၅-နိရောဓဝိရောဓိ စ ဥပ္ပါဒေါ၊ သော ဥပ္ပါဒဝိရောဓိဘာဝေန ဝုတ္တော (က)

တေနေတံ ဒဿေတိ—အနိရောဓော ဥပ္ပါဒေါ နာမ၊ သော စေတ္ထ အတ္ထိဘာဝေါတိပိ ဝုစ္စတိတိ။ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ”တိ ဣဒမေဝ ဟိ လက္ခဏံ ပရိယာယန္တရေန “ဣမဿ ဥပ္ပါဒေါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တေန ပရေန ပုရိမံ ဝိသေသိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ န ဓရမာနတံယေဝ သန္ဓာယ “ဣမသ္မိံ သတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ မဂ္ဂေန အနိရုဒ္ဓဘာဝဉ္ဇာတိ ဝိညာယတိ။ ယသ္မာ စ “ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ၊ ဣမဿ နိရောဓော ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ ဒွိဓာပိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ လက္ခဏဿ နိဒ္ဒေသံ ဝဒန္တေန “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂ- နိရောဓော သင်္ခါရနိရောဓော”တိအာဒိနာ နိရောဓော ဧဝ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ နတ္ထိဘာဝေါပိ နိရောဓော ဧဝါတိ နတ္ထိဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ အတ္ထိဘာဝေါ အနိရော- ဓောတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တေန အနိရောဓသင်္ခါတေန အတ္ထိဘာဝေန ဥပ္ပါဒံ ဝိသေသေတိ။ တတော န ဣမ အတ္ထိဘာဝမတ္တံ ဥပ္ပါဒေါတိ အတ္ထော အဓိပ္ပေ- တော၊ အထ ခေါ အနိရောဓသင်္ခါတော အတ္ထိဘာဝေါ စာတိ အယမတ္ထော ဝိဘာဝိတောတိ။ ဧဝမေတံ လက္ခဏဒွယဝစနံ အညမညဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗ- ဘာဝေန သာတ္ထကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကော ပနာယံ အနိရောဓော နာမ၊ ယော “အတ္ထိဘာဝေါ, ဥပ္ပါဒေါ”တိ စ ဝုစ္စတိတိ? အပ္ပဟိနဘာဝေါ စ, အနိဗ္ဗတ္တိတဖလာရဟတာပဟာနေဟိ ဖလာနုပ္ပါ- ဒနာရဟတာ စ။ ယေ ဟိ ပဟာတဗ္ဗာ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ တေသံ အရိယမဂ္ဂေန အသမုဋ္ဌါဋီတဘာဝေါ စ။ ယေ ပန န ပဟာတဗ္ဗာ ကုသလာဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ ယာနိ တေသု သံယောဇနာနိ အခါဏာသဝါနံ တေသံ အပရိက္ခိဏတာ စ။ အသမုဋ္ဌါဋီတာနုသယတာယ ဟိ သသံယောဇနာ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ တထာ စ ဝုတ္တံ—

“ယာယ စ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတဿ ဗာလဿ ယာယ စ တဏှာယ သမ္ပယုတ္တဿ အယံ ကာယော သမုဒါဂတော၊ သာ စေဝ အဝိဇ္ဇာ ဗာလဿ အပ္ပဟိနာ၊ သာ စ တဏှာ အပရိက္ခိဏာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ န ဘိက္ခဝေ ဗာလော အစရိ မြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တသ္မာ ဗာလော ကာယဿ ဘေဒါ ကာယူပဂေါ ဟောတိ၊ သော ကာယူပဂေါ သမာနော န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏေနာ”တိအာဒိ ၁။

ဒီဏသံယောဇနာနံ ပန အဝိဇ္ဇာယ အဘာဝတော သင်္ခါရာနံ, တဏှုပါဒါနာနံ အဘာဝတော ဥပါဒါနဘဝါနံ အသမ္ဘဝေါတိ ဝဋ္ဋဿ ဥပစ္ဆေဒေါ ပညာယိဿတိတိ။ တေနေဝါဟ—

“ဆန္တံ တွေဝ ဖဂ္ဂုဏ ဖဿာယတနာနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓော”တိအာဒိ^၁။

န ဟိ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမတော ဥဒ္ဓံ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ သဠာယတနာဒီနံ အပ္ပဝတ္တိ။ အထ ခေါ နတ္ထိတာ နိရောဓသဒ္ဓဝစနိယတာ ဒီဏသံယောဇနတာတိ နိရောဓော ဝုတ္တော။ အပိစ စိရကတမ္ပိ ကမ္ပံ အနိဗ္ဗတ္တိတဖလတာယ အပ္ပဟိနာဟာရတာယ စ ဖလာရဟံ သန္တံ ဧဝ နာမ ဟောတိ။ န နိဗ္ဗတ္တိတဖလံ, နာပိ ပဟိနာဟာရန္တိ။ ဖလုပ္ပတ္တိပစ္စယာနံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒီနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဖလာရဟဘာဝေါ အနိရောဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အနိရုဒ္ဓဘာဝေနေဝ ဟိ ယေန ဝိနာ ဖလံ န သမ္ဘဝတိ။ တံ ကာရဏံ အတိတန္တိပိ^၂ ဣမသ္မိ^၃ သတိတိ ဣမိနာ ဝစနေန ှတ္တိ။ တတောယေဝ စ အဝုသိတဗြဟ္မစရိယဿ အပ္ပဝတ္တိဓမ္မတံ အနာပန္နော ပစ္စယုပ္ပါဒေါ ကာလဘေဒံ အနာမသိတွာ အနိဝတ္တနာယ^၄ ဧဝ ဣမဿ ဥပ္ပါဒါတိ ဝုတ္တော။ အထ ဝါ အဝသေသပစ္စယသမဝါယေ အဝိဇ္ဇမာနဿပိ ဝိဇ္ဇမာနဿ ဝိယ ပဂေဝ ဝိဇ္ဇမာနဿ ယာ ဖလုပ္ပတ္တိအဘိမုခတာ၊ သာ ဣမဿ ဥပ္ပါဒါတိ ဝုတ္တော။ တထာ ဟိ တတော ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တဒဝတ္ထိ^၅ ကာရဏံ ဖလဿ ဥပ္ပါဒနဘာဝေန ဥဋ္ဌိတံ ဥပ္ပတိတံ နာမ ဟောတိ။ န ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ အတဒဝတ္ထန္တိ တဒဝတ္တတာ ဥပ္ပါဒေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ သတိတိ ဣမိနာ ဝိဇ္ဇမာနတာမတ္တေန ပစ္စယဘာဝံ ဝဒန္တော အဗျာပါရတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဒဿေတိ။ ဥပ္ပါဒါတိ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အသဗ္ဗကာလဘာဝိတံ ဖလုပ္ပတ္တိအဘိမုခတဉ္စ ဒီပေန္တော အနိစ္စတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဒဿေတိ။ “သတိ, နာသတိ၊ ဥပ္ပါဒါ, န နိရောဓာ”တိ ပန ဟေတုအတ္ထေဟိ ဘုမ္မနိဿက္ကဝစနေဟိ သမတ္ထိတံ နိဒါနသမုဒယဇာတိပဘဝဘာဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဒဿေတိ။ ဟေတုအတ္ထတာ စေတ္ထ ဘုမ္မဝစနေ ယဿ ဘာဝေ တဒဝိနာဘာဝိဖလဿ ဘာဝေါ လက္ခိယတိ။ တတ္ထ ပဝတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ “အဓနာနံ ဓနေ အနနုပ္ပဒီယမာနေ ဒါလိဒ္ဓိယံ ဝေပုလ္လံ အဂမာသိ”တိ^၅ စ “နိပ္ပန္နေသု သဿေသု သုဘိက္ခံ ဇာယတိ”တိ စ။ နိဿက္ကဝစနဿာပိ ဟေတုအတ္ထတာ ဖလဿ ပဘဝေ ပကတိယဉ္စ ပဝတ္တိတော ယထာ “ကလလာ

၁-သံ ၁-၂၅၅-ပိဋေ။ ၂-အတိတာဒိ (သျှာ) ၃-အနိဝတ္တိတာယ (သိ)၊ အနိဗ္ဗတ္တနာယ (သျှာ) ၄-တဒဝတ္ထိ (သျှာ) ၅-ဒီ ၃-၅၄-ပိဋေ။

ဟောတိ အဗျဒံ၊ အဗျဒါ ဇာယတီ ပေသိ”တိ^၁ စ “ဟိမဝတာ ဂင်္ဂါ ပဘဝန္တိ၊ သိင်္ဂတော သရော ဇာယတီ”တိ စ။ အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေ စ တဒဝိနာဘာဝေန သင်္ခါရာဒိဘာဝေါ လက္ခိယတိ၊ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ စ သင်္ခါရာဒယော ပဘဝန္တိ ပကရိယန္တိ စာတိ တေ တေသံ ပဘဝေါ ပကတိ စ၊ တသ္မာ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣမဿ ဥပ္ပါဒါ”တိ ဟေတုအတ္ထေ ဘုမ္မနိဿက္ကနိဒ္ဒေသာ ကတာတိ။

ယသ္မာ စေတ္ထ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ သင်္ခေပေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ အာဒိကော နိဒ္ဒေသော၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တော အတ္ထိဘာဝေါ ဥပ္ပါဒေါ စ တေသံ တေသံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ပစ္စယဘာဝေါတိ ဝိညာယတိ။ န ဟိ အနိရုဒ္ဓတာသင်္ခါတံ အတ္ထိဘာဝံ ဥပ္ပါဒဉ္စ အနိဝတ္တသဘာဝတာသင်္ခါတံ ဥဒယာဝတ္ထတာသင်္ခါတံ ဝါ “သတိ ဧဝ၊ နာသတိ၊ ဥပ္ပါဒါ ဧဝ၊ န နိရောဓာ”တိ အန္တောဂဓနိယမေဟိ ဝစနေဟိ အဘိဟိတံ မုဉ္ဇိတွာ အညော ပစ္စယဘာဝေါ နာမ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တော အတ္ထိဘာဝေါ ဥပ္ပါဒေါ စ ပစ္စယဘာဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယေပိ ပဋ္ဌာနေ အာဂတာ ဟေတုအာဒယော စတုရီသတိ ပစ္စယာ၊ တေပိ ဓတဿေဝ ပစ္စယဘာဝဿ ဝိသေသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ ယထာ ဝိတ္ထာရေန အနု-လောမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ မနသိ အကာသိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ယဒိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ ယော အယန္တိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာတိ အာဒိသု အဝိဋ္ဌိယံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ^၂ ဝိန္ဒတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဋ္ဌိယံ ကာယသုစ္စရိတာဒိ^၃ န ဝိန္ဒတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ ဓမ္မာနံ အဝိပရိတသဘာဝံ အဝိဒိတံ ကရောတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ အန္တရိရဟိတေ သံသာရေ ဘဝါဒိသု သတ္ထေ ဇဝါပေတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇမာနေသု ဇဝတိ ဝိဇ္ဇမာနေသု န ဇဝတိတိ အဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာယ ပဋိပက္ခာတိ အဝိဇ္ဇာ၊ သာ “ဒုက္ခေ အညာ-ဏ”န္တိ အာဒိနာ စတုဗ္ဗိဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဋိစ္စ န ဝိနာ ဖလံ ဧတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စာတိ ပစ္စယော၊ ဥပကာရကတ္ထော ဝါ ပစ္စယော။ အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ။ သင်္ခါ-ရာန္တိတိ သင်္ခါရာ၊ လောကိယကုသလာကုသလစေတနာ၊ သာ ပုညာပုညာ-နေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရဝသေန တိဝိဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာဏံ၊ တံ လောကိယဝိပါကဝိညာဏဝသေန ဒုတ္တိံ သဝိဓံ။ နမတိတိ နာမံ၊ ဝေဒနာ-ဒိက္ခန္ဓတ္ထယံ။ ရူပတိတိ ရူပံ၊ ဘူတရူပံ စက္ခာဒိဥပါဒါရူပဉ္စ။ အာယတတိ^၂

၁-သံ ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အာယံ တနတိ (က)

အာယတဉ္စ သံသာရဒုက္ခံ နယတီတိ အာယတနံ။ ဖုသတီတိ ဖဿော။
 ဝေဒယတီတိ ဝေဒနာ။ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ ဒွါရဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ၊ ဝိပါကဝသေန
 ဂဟဏေ ဆတ္ထိံသဝိဓံ။ ပရိတဿတီတိ တဏှာ၊ သာ ကာမတဏှာဒိဝသေန
 သင်္ခေပတော တိဝိဓာ၊ ဝိတ္ထာရတော အဋ္ဌုတ္တရသတဝိဓာ စ။ ဥပါဒါယတီတိ
 ဥပါဒါနံ၊ တံ ကာမုပါဒါနာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။ ဘဝတိ ဘာဝယတိ စာတိ
 ဘဝေါ၊ သော ကမ္မုပပတ္တိဘေဒတော ဒုဝိဓော။ ဇနနံ ဇာတိ။ ဇီရဏံ ဇရာ။
 မရန္တိ တေနာတိ မရဏံ။ သောစနံ သောကော။ ပရိဒေဝနံ ပရိဒေဝေါ။
 ဒုက္ခယတီတိ ဒုက္ခံ၊ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဝသေန ဒွေဓာ ခဏတီတိ ဒုက္ခံ။ ဒုမနဿ
 ဘာဝေါ ဒေါမနဿံ။ ဘုသော အာယာသော ဥပါယာသော။ သမ္ဘ-
 ဝန္တီတိ နိဗ္ဗုတ္တန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ သောကာဒိဟိယေဝ၊ အထ ခေါ သဗ္ဗပဒေဟိ
 “သမ္ဘဝန္တိ”တိ ပဒဿ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံဟိ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ
 သမ္ဘဝန္တိ”တိ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဧသ နယော
 သဗ္ဗတ္ထ။

တတ္ထ အညာဏလက္ခဏာ အဝိဇ္ဇာ၊ သမ္မောဟနရသာ၊ ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊
 အာသဝပဒဋ္ဌာနာ။ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာ သင်္ခါရာ၊ အာယူဟနရသာ၊ သံဝိ-
 ဒဟနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အဝိဇ္ဇာပဒဋ္ဌာနာ။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ ဝိညာဏံ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊
 ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သင်္ခါရပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏပဒဋ္ဌာနံ ဝါ။ နမနလက္ခဏံ
 နာမံ၊ သမ္ပယောဂရသံ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ။ ရူပန-
 လက္ခဏံ ရူပံ၊ ဝိကိရဏရသံ၊ အပ္ပဟေယျဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဏ-
 ပဒဋ္ဌာနံ။ အာယတနလက္ခဏံ သဋ္ဌာယတနံ၊ ဒဿနာဒိရသံ၊ ဝတ္ထုဒွါရဘာဝ-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ နာမရူပပဒဋ္ဌာနံ။ ဖုသနလက္ခဏော ဖဿော၊ သံဆုနရသော၊
 သင်္ဂတိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ သဋ္ဌာယတနပဒဋ္ဌာနော။ အနုဘဝနလက္ခဏာ ဝေဒနာ၊
 ဝိသယရသသမ္ဘောဂရသာ၊ သုခဒုက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဖဿပဒဋ္ဌာနာ။ ဟေတု-
 ဘာဝလက္ခဏာ တဏှာ၊ အဘိနန္ဒနရသာ၊ အတိတ္ထိဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊
 ဝေဒနာပဒဋ္ဌာနာ။ ဂဟဏလက္ခဏံ ဥပါဒါနံ၊ အမုဉ္စနရသံ၊ တဏှာဒဋ္ဌတ္တဒိဋ္ဌိ-
 ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တဏှာပဒဋ္ဌာနံ။ ကမ္မကမ္မဖလလက္ခဏော ဘဝေါ၊ ဘဝနဘာဝန-
 ရသော၊ ကုသလာကုသလာဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဥပါဒါနပဒဋ္ဌာနော။ တတ္ထ
 တတ္ထံ ဘဝေ ပဌမဘိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ ဇာတိ၊ နိယျာတနရသာ၊ အတိတ-
 ဘဝတော ဣဓုပ္ပန္နပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ။ ခန္ဓပရိပါက-
 လက္ခဏာ ဇရာ၊ မရဏူပနယနရသာ၊ ယောဗ္ဗနဝိနာသပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ စုတိလက္ခဏံ

၁-အနာရမ္မဏရသံ (သျှာ၊ က) ၂-ဇီရဏလက္ခဏာ ဇရာ (သျှာ၊ က)

မရဏံ၊ ဝိသံယောဂရသံ၊ ဂတိဝိပွင်္ဂါသပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ အန္တောနိဇ္ဈာနလက္ခဏော သောကော၊ စေတသော နိဇ္ဈာနရသော၊ အနုသောစနပစ္စုပဋ္ဌာနော။ လာလပ္ပနလက္ခဏော ပရိဒေဝေါ၊ ဂုဏဒေါသပရိကိတ္တနရသော၊ သမ္ပမပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ကာယဝိဋ္ဌနလက္ခဏံ ဒုက္ခံ၊ ဒုပ္ပညာနံ ဒေါမနဿကရဏရသံ၊ ကာယိကာဗာဓပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ စိတ္တဝိဋ္ဌနလက္ခဏံ ဒေါမနဿံ၊ မနောဝိဿာတနရသံ၊ မာနသဗျာဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ စိတ္တပရိဒဟနလက္ခဏော ဥပါယာသော၊ နိတ္ထုနနရသော၊ ဝိသာဒပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ဧဝမေတေ အဝိဇ္ဇာဒယော လက္ခဏာဒိတောပိ ဝေဒိတဗျာတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ ဝိနိစ္ဆယံ ဣစ္ဆန္တေန သမ္မောဟဝိနောဒနိယာ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယ ဂဟေတဗျော။

ဝေန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ နိဒဿနံ၊ တေန အဝိဇ္ဇာဒိဟေဝ ကာရဏေဟိ၊ န ဣဿရနိဗ္ဗာနာဒိဟိတိ ဒဿေတိ။ တေဿာတိ ယထာဂုတ္တဿ။ ဧဝေလဿာတိ အသမ္ပိဿဿ သကလဿ ဝါ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ ဒုက္ခသမူဟဿ၊ န သတ္တဿ၊ နာပိ ဇီဝဿ၊ နာပိ သုဘသုခါဒိနံ။ သမုဒယော ဟောတိတိ နိဗ္ဗတ္တိ သမ္ပဝတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ယွာယံ အဝိဇ္ဇာဒိဝသေန သင်္ခါရာဒိကဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိတိ ဂုတ္တော၊ သဗ္ဗာကာရေန တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာ။ တာယံ ဝေလောယန္တိ တာယံ တဿ အတ္တဿ ဝိဒိတဝေလောယံ။ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဣမံ တသ္မိံ အတ္ထေ ဝိဒိတေ ဟေတုနော စ ဟေတုသမုပ္ပန္နဓမ္မဿ စ ပဇာနနာယ အာနုဘာဝဒိပကံ “ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ”တိ-အာဒိကံ သောမနဿသမုယုတ္တဗြဏသမုဋ္ဌာနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ အတ္တမနဝါစံ နိစ္ဆာရေသီတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။

တဿတ္ထော—ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ ဟဝေတိ ဗျတ္တန္တိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ နိပါတော။ ဧဝံ ပန “ဟဝေတိ အာဟဝေ ယုဒ္ဓေ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ “ယောဓေထ မာရံ ပညာဂုဓေနာ”တိ? ဝစနတော ကိလေသမာရေန ယုဇ္ဈနသမယေတိ တေသံ အဓိပ္ပာယော။ ပါတုဘဝန္တိတိ ဥပ္ပဇန္တိ။ ဓမ္မာတိ အနုလောမပစ္စယာကာရပဋိဝေသောကော ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ။ အထ ဝါ ပါတုဘဝန္တိတိ ပကာသေန္တိ၊ အဘိသမယဝသေန ဗျတ္တာ ပါကဋာ ဟောန္တိ။ ဓမ္မာတိ စတုအရိယသစ္စဓမ္မာ၊ အာတာပေါ ဂုစ္စတိ ကိလေသသန္တာပနဋ္ဌေန ဝိရိယံ။ အာတာပိနောတိ သမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဝတော။ ဗျာယတောတိ

၁-သင်္ဂမပစ္စုပဋ္ဌာနော (သိ)   ၂-အဘိ-၄ ၂-၁၂၃-ပိဋကေ။   ၃-၃ ၁-၁၀-ပိဋကေ။

အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာနေန လက္ခဏုပနိဇ္ဈာနေန ဈာယန္တဿ။ မြာဟုဏဿာတိ ဗာဟိတပါပဿ ဒိဏာသဝဿ။ အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာတိ အထဿ ဧဝံ ပါတုဘူတဓမ္မဿ ယာ ဧတာ “ကော နု ခေါ ဘန္တေ ဖုသတိတိ။ နော ကလ္လော ပဠောတိ ဘဂဝါ အဝေါစာ”တိ အာဒိနာ^၁ နယေန, “ကတမံ နု ခေါ ဘန္တေ ဇရာမရဏံ၊ ကဿ စ ပနိဒံ ဇရာမရဏန္တိ။ နော ကလ္လော ပဠောတိ ဘဂဝါ အဝေါစာ”တိအာဒိနာ^၂ နယေန ပစ္စယာကာရေ ကင်္ခါ ဝုတ္တာ၊ ယာ စ ပစ္စယာကာရဿေဝ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္တာ “အဟောသိ” နု ခေါ အဟံ အတိတ-မဒ္ဒါန”န္တိအာဒိနာ^၃ သောဠဿ ကင်္ခါ အာဂတာ၊ တာ သဗ္ဗာ ဝပယန္တိ အပဂစ္ဆန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ကသ္မာ? ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မံ၊ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒိကေန ဟေတုနာ သဟေတုကံ ဣမံ သင်္ခါရာဒိကံ ကေဝလံ ဒုက္ခက္ခန္ဓဓမ္မံ ပဇာနာတိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိတိ။

ကဒါ ပနဿ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ စတုသစ္စဓမ္မာ ဝါ ပါတုဘဝန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပကာသေန္တိ ဝါ’ ဝိပဿနာမဂ္ဂဉာဏေသု။ တတ္ထ ဝိပဿနာဉာဏသမ္ပယုတ္တာ သတိအာဒယော ဝိပဿနာဉာဏန္တ ယထာရဟံ အတ္တနော ဝိသယေသု တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန သုဘသညာဒိကေ ပဇဟန္တာ ကာယာနုပဿနာဒိဝသေန ဝိသုံ ဝိသုံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဂ္ဂက္ခန္ဓေ ပန တေ နိဗ္ဗာနမာလမ္ဘိတွာ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဋိပက္ခေ ပဇဟန္တာ စတုသုပိ အရိယသစ္စေသု အသမ္မောဟပ္ပုဋ္ဌိဝေဓသာဓန-ဝသေန သကိဒေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌေန ပါတုဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အရိယသစ္စဓမ္မာနံ ပန လောကီယာနံ ဝိပဿနာက္ခန္ဓေ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏကရဏဝသေန, လောကုတ္တရာနံ တဒမိမုတ္တတာဝသေန, မဂ္ဂက္ခန္ဓေ နိရောဓသစ္စဿ အာရမ္မဏာဘိသမယဝသေန, သဗ္ဗေသမ္ဘိ ကိစ္စာဘိသမယဝသေန ပါကဋ္ဌဘာဝတော ပကာသနဋ္ဌေန ပါတုဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ဘဂဝါ သတိပိ သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗဓမ္မာနံ အတ္တနော ဉာဏဿ ပါကဋ္ဌဘာဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသဿ ကတတ္တာ နိပုဏ-ဂန္တိရသုဒ္ဓသတာယ ပစ္စယာကာရဿ တံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥပ္ပန္နဗလဝ-သောမနဿော ပဋိပက္ခသမုစ္ဆေဒဝိဘာဝနေန သဒ္ဓိံ အတ္တနော တဒဘိသမယာ-နဘာဝဒိပကမေဝေတ္ထ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ။

၁-သံ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။   ၂-သံ ၁-၂၉၁-ပိဋ္ဌေ။   ၃-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌေသု။

အယမ္ပိ ဥဒါနော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ ဣတိ မေ သုတန္တိ အယံ ပါဠိ
 ကေသုစိယေဝ ပေါတ္ထကေသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ အယမ္ပိတိ ပိသဒ္ဓေါ “ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ
 ရတနံ ပဏီတံ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ”တိအာဒိသု ဝိယ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော၊
 တေန ဥပရိမံ သမ္ပိဏ္ဍတိ။ ဝုတ္တောတိ အယံ ဝုတ္တသဒ္ဓေါ ကေသောဟာရဏ-
 ဝပ္ပန ဝါပသမီကရဏ ဇီဝိတဝုတ္တိ ပမုတ္တဘာဝ ပါဝစနဘာဝေန ပဝတ္တန အဇ္ဈေန-
 ကထနာဒိသု ဒိဿတိ။ တဿ ဟေသ “ကာပဋိကော မာဏဂေါ ဒဟရော
 ဝုတ္တသိရော”တိအာဒိသု^၁ ကေသောဟာရဏေ အာဂတော။

“ဂါဝေါ တဿ ပဇာယန္တိ၊ ခေတ္တေ ဝုတ္တံ ဝိရူဟတိ။
 ဝုတ္တာနံ ဖလမသ္မာတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုပ္ပတိ”တိ—

အာဒိသု^၂ ဝပ္ပနေ။ “နော စ ခေါ ပဋိဝုတ္တ”န္တိအာဒိသု^၃ အဋ္ဌဒဏ္ဍကာဒိဟိ
 ဝါပသမီကရဏေ။ “ပန္နလောမော ပရဒတ္တဝုတ္တော မိဂဘူတေန စေတသာ
 ဝိဟရာမီ”တိအာဒိသု^၄ ဇီဝိတဝုတ္တိယံ။ “ပဏ္ဍုပလာသော ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တော
 အဘဗ္ဗော ဟရိတတ္တာယာ”တိအာဒိသု^၅ ဗန္ဓနတော ပမုတ္တဘာဝေ။ “ဂိတံ
 ဝုတ္တံ သမီဟိတ”န္တိအာဒိသု^၆ ပါဝစနဘာဝေန^၇ ပဝတ္တိတေ။ “ဝုတ္တော
 ပါရာယဏော”တိအာဒိသု အဇ္ဈေန။ “ဝုတ္တံ ခေါ ပနေတံ ဘဂဝတာ ‘ဓမ္မ-
 ဒါယာဒါ မေ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ’တိ”အာဒိသု^၈
 ကထနေ။ ဣဓာပိ ကထနေ ဧဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တေန အယမ္ပိ ဥဒါနော ဘာသိ-
 တောတိ အတ္ထော။ ဣတိတိ ဧဝံ။ မေ သုတန္တိ ပဒဒ္ဓယဿ အတ္ထော နိဒါန-
 ဝဏ္ဏနာယံ သဗ္ဗာကာရတော ဝုတ္တောယေဝ။ ပုဗ္ဗေ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ နိဒါန-
 ဝသေန ဝုတ္တောယေဝ ဟိ အတ္ထော ဣဓ နိဂမနဝသေန “ဣတိ မေ သုတ”န္တိ ပုန
 ဝုတ္တော။ ဝုတ္တဿေဝ ဟိ အတ္ထဿ ပုန ဝစနံ နိဂမနန္တိ။ ဣတိသဒ္ဓဿ
 အတ္ထုဒ္ဓါရော^၉ ဧဝံ-သဒ္ဓေန သမာနတ္ထတာယ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ ဣတ္ထ ဝိယ၊
 အတ္ထယောဇနာ စ ဣတိဝုတ္တကဝဏ္ဏနာယ အမှေဟိ ပကာသိတာယေဝါတိ
 တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပရမတ္ထဒီပနိယာ ခုဒ္ဒကနိကာယဋ္ဌကထာယ ဥဒါနသံဝဏ္ဏနာယ
 ပဌမဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၂-၃၀၀-ပိဋေ။	၂-ခု ၆-၁၅၀-ပိဋေ။	၃-ဝိ ၁-၁၉၁-ပိဋေ။
၄-ဝိ ၄-၃၄၀-ပိဋေ။	၅-ဝိ ၁-၅၀-ပိဋေ။	၆-ဒိ ၁-၉၇-ပိဋေ။
၇-ပါဝစနဝသေန (သိ)	၈-မ ၁-၁၆-ပိဋေ။	၉-အတ္ထုဒ္ဓါရေ (သိ၊ သျာ)

၂-ဒုတိယဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ ပဋိလောမန္တိ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော” တိ အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော အဝိဇ္ဇာဒိကောယေဝ ပစ္စယာကာရော အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဇ္ဈမာနော အတ္တနော ကတ္တဗျကိစ္စဿ အကရဏတော ပဋိလောမောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဝတ္တိယာ ဝါ ဝိလောမနတော ပဋိလောမော၊ အန္တတော ပန မဇ္ဈတော ဝါ ပဋ္ဌာယ အာဒိံ ပါပေတွာ အဝုတ္တတ္တာ ဣတော အညေနတ္ထေနတ္ထ ပဋိလောမတာ န ယုဇ္ဇတိ။ ပဋိလောမန္တိ စ “ဝိသမံ စန္ဒသူရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ” တိ- အာဒိသု ဝိယ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော။ ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိတိ ဣမသ္မိံ အဝိဇ္ဇာဒိကေ ပစ္စယေ အသတိ မဂ္ဂေန ပဟိနေ ဣဒံ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ န ဟောတိ နပ္ပဝတ္တတိ။ ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိတိ ဣမဿ အဝိဇ္ဇာ- ဒိကဿ ပစ္စယဿ နိရောဓာ မဂ္ဂေန အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒိတတ္တာ ဣဒံ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ နိရုဇ္ဈတိ၊ နပ္ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ယထာ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပုဇ္ဇတိ” တိ ဧတ္ထ “ဣမသ္မိံ သတိယေဝ၊ နာသတိ၊ ဣမဿ ဥပ္ပါဒါ ဧဝ၊ န နိရောဓာ” တိ အန္တောဂဓနိယမတာ ဒဿိတာ။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ အသတိယေဝ၊ န သတိ၊ ဣမဿ နိရောဓာ ဧဝ၊ န ဥပ္ပါဒါတိ အန္တောဂဓနိယမတာလက္ခဏာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပဋ္ဌမဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ယထာ ဘဂဝါ ပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ မနသိ အကာသိ၊ တံ သင်္ခေပေန ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိတ္တာရေန ဒဿေတုံ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရော- ဓော” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာတိ အရိယမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာယ အနဝသေသနိရောဓာ၊ အနုသယပ္ပဟာနဝသေန အဂ္ဂမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာယ အစ္စန္တ- သမုဋ္ဌါဋ္ဌတောတိ အတ္ထော။ ယဒိပိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ပဟိယမာနာ အဝိဇ္ဇာ အစ္စန္တ- သမုဋ္ဌါဋ္ဌဝသေနဝ ပဟိယတိ၊ တထာပိ န အနဝသေသတော ပဟိယတိ။ အပါယဂါမိနိယာ ဟိ အဝိဇ္ဇာ ပဋ္ဌမမဂ္ဂေန ပဟိယတိ။ တထာ သကိဒေဝ ဣမသ္မိံ လောကေ သဗ္ဗတ္ထ စ အနရိယဘူမိယံ ဥပပတ္တိပစ္စယဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ယထာက္ကမံ ဒုတိယတတိယမဂ္ဂေဟိ ပဟိယတိ၊ န ဣတရာတိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေနဝ ဟိ သာ အနဝသေသံ ပဟိယတိတိ။ သင်္ခါရနိရောဓောတိ သင်္ခါရာနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟောတိ။ ဧဝံ နိရုဒ္ဓါနံ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓာဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏာဒိနဉ္စ နိရောဓာ နာမရူပါဒိနိ နိရုဒ္ဓါနိ ဧဝ ဟောန္တိတိ ဒဿေတုံ “သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏ- နိရောဓော” တိ အာဒိံ ဝတွာ “ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ” တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

အပိစေတ္တ ကိဉ္ဇာပိ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော”တိ ဧတ္တာဝတပိ သကလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အနဝသေ-
 သတော နိရောဓော ဝုတ္တော ဟောတိ၊ တထာပိ ယထာ အနုလောမေ ယဿ
 ယဿ ပစ္စယဓမ္မဿ အတ္ထိတာယ ယော ယော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မော န နိရုဇ္ဈတိ^၁၊
 ပဝတ္တတိ ဧဝါတိ ဣမဿ အတ္ထဿ ဒဿနတ္ထံ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ပ။
 သမုဒယော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ တပုဋ်ပက္ခတော တဿ တဿ ပစ္စယ-
 ဓမ္မဿ အဘာဝေ သော သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မော နိရုဇ္ဈတိ၊ နပုဝတ္တတိတိ
 ဒဿနတ္ထံ ဣဓ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ
 ဝိညာဏနိရောဓော။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ပန
 အနုလောမေ ဝိယ ကာလတ္တယပရိယာပန္နဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓဒဿနတ္ထံ။
 အနာဂတဿေဝ ဟိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အသတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ ဒုက္ခက္ခ-
 န္ဓဿ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ နိရောဓော ဣစ္ဆိတောတိ အယမ္ပိ ဝိသေသော
 ဝေဒိတဗျော။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ယွာယံ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာဒိဝသေန သင်္ခါရာဒိကဿ
 ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တော၊ သဗ္ဗာကာရေန တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာ။
 ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ဝိဒိတေ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရ-
 နိရောဓော”တိ ဧဝံ ပကာသိတဿ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပစ္စယာနံ ခယဿ အဝဗောဓာ-
 နဘာဝဒိပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ အတ္ထော။

တကြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပစ္စယာနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓ-
 သင်္ခါတံ ခယံ အဝေဒိ အညာသိ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ တသ္မာ ဧတဿ ဝုတ္တနယေန
 အာတာပိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မော
 စတုသစ္စဓမ္မော ဝါ ပါတုဘဝန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ပကာသေန္တိ ဝါ။ အထ ယာ ပစ္စယ-
 နိရောဓဿ သမ္မာ အဝိဒိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပဘောဒါ ကင်္ခါ၊ တာ
 သဗ္ဗာပိ ဝပယန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဒုတိယဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ အနုလောမပဋိလောမန္တိ အနုလောမဉ္ဇူ ပဋိလောမဉ္ဇူ၊
 ယထာဝုတ္တအနုလောမဝသေန စေဝ ပဋိလောမဝသေန စာတိ အတ္ထော။ နနု စ

၁-ဥပ္ပဇ္ဇတိ(သိ)

ပုဗ္ဗေပိ အနုလောမဝသေန ပဋိလောမဝသေန စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ မနသိကာရပ္ပ-
 ဝတ္တိ သုတ္တဒ္ဓယေ ဝုတ္တာ၊ ဣဓ ကသ္မာ ပုနပိ တဒုဘယဝသေန မနသိကာရပ္ပဝတ္တိ
 ဝုစ္စတိတိ? တဒုဘယဝသေန တတိယဝါရံ တတ္ထ မနသိကာရဿ ပဝတ္တိ-
 တတ္တာ။ ကထံ ပန တဒုဘယဝသေန မနသိကာရောပဝတ္တိတော။ န ဟိ သက္ကာ
 အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အနုလောမပဋိလောမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ မနသိကာရံ ပဝတ္ထေ-
 တုန္တိ? န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “တဒုဘယံ ဧကဇ္ဈံ မနသာကာသီ”တိ၊ အထ
 ခေါဝါရေန။ ဘဂဝါဟိ ပဌမံ အနုလောမဝသေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ မနသိကရိတွာ
 တဒနုရူပံ ပဌမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ပဋိလောမဝသေန တံ မနသိ
 ကရိတွာ တဒနုရူပမေဝ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တတိယဝါရေ ပန ကာလေန
 အနုလောမံ ကာလေန ပဋိလောမံ မနသိကရဏဝသေန အနုလောမပဋိလောမံ
 မနသိ အကာသိ။ ဟေန ဝုတ္တံ “အနုလောမပဋိလောမန္တိ အနုလောမဉ္စ
 ပဋိလောမဉ္စ၊ ယထာဝုတ္တအနုလောမဝသေန စေဝ ပဋိလောမဝသေန စာ”တိ။
 ဣမိနာ မနသိကာရဿ ပဂုဏဗလဝဘာဝေါ စ ဝသီဘာဝေါ စ ပကာသိတော
 ဟောတိ၊ ဧတ္ထ “အနုလောမံ မနသိ ကရိဿာမိ၊ ပဋိလောမံ မနသိ
 ကရိဿာမိ၊ အနုလောမပဋိလောမံ မနသိ ကရိဿာမိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာနံ ပုဗ္ဗာ-
 ဘောဂါနံ ဝသေန နေသံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝါတိ အဝိဇ္ဇာယ တု ဧဝ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိ
 ဝိရာဂသင်္ခါတေန မဂ္ဂေန အသေသနိရောဓာ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေန အနဝသေသအနုပ္ပါ-
 ဒပ္ပဟာနာတိ အတ္ထော။ သင်္ခါရနိရောဓောတိ သဗ္ဗေသံ သင်္ခါရာနံ အနဝသေသံ
 အနုပ္ပါဒနိရောဓော။ ဟေဋ္ဌိမေန ဟိ မဂ္ဂတ္တယေန ကေစိ သင်္ခါရာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကေစိ
 န နိရုဇ္ဈန္တိ အဝိဇ္ဇာယ သာဝသေသနိရောဓာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ပနဿာ အနဝ-
 သေသနိရောဓာ န ကေစိ သင်္ခါရာ န နိရုဇ္ဈန္တိတိ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ယွာယံ အဝိဇ္ဇာဒိဝသေန သင်္ခါရာဒိကဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ
 သမုဒယော နိရောဓော စ အဝိဇ္ဇာဒိနံ သမုဒယာ နိရောဓော စ ဟောတိတိ
 ဝုတ္တာ၊ သဗ္ဗာကာရေန ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဣဒံ
 ယေန မဂ္ဂေန ယော ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယနိရောဓသင်္ခါတော အတ္ထော ကိစ္စ-
 ဝသေန အာရမ္မဏကိရိယာယ စ ဝိဒိတော၊ တဿ အရိယမဂ္ဂဿ အာနုဘာဝ-
 ဒီပကံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ အတ္ထော။

တကြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ အာတာ-
 ဝိနော ဈာယတော ဗြာဟ္မဏဿ၊ တဒါ သော ဗြာဟ္မဏော တေဟိ
 ဥပ္ပန္ဓေဟိ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေဟိ၊ ယဿ ဝါ အရိယမဂ္ဂဿ စတုသစ္စဓမ္မာ

ပါတုဘူတာ၊ တေန အရိယမဂ္ဂေန ဝိရူပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ၊
 “ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ”^၁ ကိအာဒိနာ^၂ နယေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ မာရသေနံ
 ဝိရူပယန္တော ဝိဓမ္မေန္တော ဝိဒ္ဓိသေန္တော တိဋ္ဌတိ။ ကထံ? သူရိယောဝ ဩဘာသ-
 ယမန္တလိက္ခံ၊ ယထာ သူရိယော အပ္ပဂ္ဂတော အတ္တနော ပဘာယ အန္တ-
 လိက္ခံ ဩဘာသေန္တောဝ အန္တကာရံ ဝိဓမ္မေန္တော တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ သောပိ ဒီဏာ-
 သဝဗြာဟ္မဏော တေဟိ ဓမ္မေဟိ တေန ဝါ အရိယမဂ္ဂေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တောဝ
 မာရသေနံ ဝိရူပယန္တော တိဋ္ဌတိတိ။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ပဌမံ ပစ္စယာကာရပဇာနနဿ၊ ဒုတိယံ ပစ္စယက္ခယာဓိဂ-
 မဿ၊ တတိယံ အရိယမဂ္ဂဿ အာနုဘာဝပ္ပကာသနာနိ ဣမာနိ တိဏိ ဥဒါနာနိ
 တီသု ယာမေသု ဘာသိတာနိ။ ကတရာယ ရတ္တိယာ? အဘိသမ္မောဓိတော
 သတ္တမာယ ရတ္တိယာ။ ဘဂဝါ ဟိ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ပဌမယာမေ
 ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓေတွာ ပစ္ဆိမ-
 ယာမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဉာဏံ ဩတာရေတွာ နာနာနယေဟိ တေဘူမကသင်္ခါရေ
 သမ္မသိတွာ “ဣဒါနိ အရုဏော ဥဂ္ဂမိဿတိ”^၃ တိ သမ္မာသမ္မောဓိ^၄ ပါပုဏိ၊
 သဗ္ဗညုတပ္ပတ္တိသမနန္တရမေဝ စ အရုဏော ဥဂ္ဂန္တိတိ။ တတော တေနေဝ
 ပလ္လင်္ကေန ဗောဓိရုက္ခမူလေ သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေန္တော သမ္ပတ္တာယ ပါဠိပဒ-
 ရတ္တိယာ^၂ တီသု ယာမေသု ဝုတ္တနယေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ မနသိ ကရိတွာ
 ယထာက္ကမံ ဣမာနိ ဥဒါနာနိ ဥဒါနေသိ။

ခန္ဓကေ ပန တီသုပိ ဝါရေသု “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ အနုလောမပဋိလောမံ
 မနသာကာသိ”^၅ တိ? အာဂတတ္တာ ခန္ဓကဋ္ဌကထာယံ^၆ “တီသုပိ ယာမေသု ဧဝံ
 မနသိ ကဟ္မာ ပဌမံ ဥဒါနံ ပစ္စယာကာရပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန၊ ဒုတိယံ
 နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန^၇၊ တတိယံ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာဝသေနာတိ ဧဝံ ဣမာနိ
 ဘဂဝါ ဥဒါနာနိ ဥဒါနေသိ”^၈ တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဘဂဝါ ဟိ ဌပေတွာ
 ရတနဃရသတ္တာဟံ သေသေသု ဆသု သတ္တာဟေသု အန္တရန္တရာ ဓမ္မံ ပစ္စ-
 ဝေက္ခိတွာ ယေဘုဇျေန ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒီ ဝိဟာသိ၊ ရတနဃရသတ္တာဟေ
 ပန အဘိဓမ္မပရိစယဝသေနေဝ ဝိဟာသိတိ။

တတိယဗောဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၃၁-၃၄၊ ၂၊ ၃၇-၇၃၊ ၃၈-၁၁၄-ပိဋေသု၊ ၂-သတ္တမာယ ရတ္တိယာ (သီ၊က)
 ၃-ပိ ၃-၁-ပိဋေ။ ၄-ပိ-၆ ၃-၂၃၅-ပိဋေ။
 ၅-ပစ္စယနိရောပေစ္စဝေက္ခဏာဝသေန (က)

၄-ဟုံဟုန်သုတ္တဝတ္ထနာ

၄။ စတုတ္ထေ အဇပါလနိဂြောဓေတိ တဿ ကိရ ဆာယာယံ အဇပါလာ ဂန္ဒာ^၁ နိသိဒန္တိ၊ တေနဿ “အဇပါလနိဂြောဓေ” တွေဝ နာမံ ဥဒပါဒိ။ ကေစိ ပန “ယသ္မာ တတ္ထ ဝေဒေ သဇျာယိတုံ အသမတ္တာ မဟလ္လကမ္ပိယက္ခာ ပါကာရပရိက္ခေပယုတ္တာနိ နိဝေသနာနိ ကတွာ သဗ္ဗေ ဝသိံသု၊ တသ္မာ အဇပါလနိဂြောဓေတိ နာမံ ဇာတ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—န ဇပန္တိတိ အဇပါ၊ မန္တာနံ အနဇျာယကာတိ အတ္ထော၊ အဇပါ လန္တိ^၂ အာဒိယန္တိ နိဝါသံ ဧတ္ထာတိ အဇပါလောတိ။ ယသ္မာ ဝါ မဇ္ဈနိကေ သမယေ အန္တော ပဝိဋ္ဌေ အဇေ အတ္တနော ဆာယာယ ပါလေတိ ရက္ခတိ၊ တသ္မာ ‘အဇပါ-လော’တိဿ နာမံ ဂန္ဒန္တိ အပရေ။ သဗ္ဗထာပိ နာမမေတံ တဿ ရုက္ခဿ၊ တဿ သမိပေ။ သမိပတ္ထေ ဟိ ဧတံ ဘုမ္မံ “အဇပါလနိဂြောဓေ”တိ။

ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒီတိ တတြပိ ဓမ္မံ ဝိစိနန္တော? ဝိမုတ္တိသုခဉ္စ ပဋိသံ-ဝေဒေန္တော နိဝေဒိ။ ဗောဓိရုက္ခတော ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ သေ ရုက္ခော ဟောတိ။ သတ္တာဟန္တိ စ ဣဒံ န ပလ္လင်္ဂသတ္တာဟတော အနန္တရသတ္တာဟံ။ ဘဂဝါ ဟိ ပလ္လင်္ဂသတ္တာဟတော အပရာနိပိ တိဏိ သတ္တာဟာနိ ဗောဓိသမိ-ပေယေဝ ဝိတိနာမေသိ။

တတြာယံ အနုပုဗ္ဗိကဿ—ဘဂဝတိ ကိရ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပတွာ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ဂေန နိသိန္ဓေ “ န ဘဂဝါ ဝုဠာတိ၊ ကိန္နု ခေါ အညေပိ? ဗုဒ္ဓတ္တ-ကရာ ဓမ္မာ အတ္ထိ”တိ ဧကစ္စာနံ ဒေဝတာနံ ကင်္ခါ ဥဒပါဒိ။ အထ ဘဂဝါ အဠမေ ဒိဝသေ သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ ဒေဝတာနံ ကင်္ခံ ဥတွာ ကင်္ခါဝိဓမနတ္ထံ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ ယမကပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒေသေတွာ တာသံ ကင်္ခံ ဝိဓမေတွာ ပလ္လင်္ဂတော ဤသကံ ပါစိနနိသိတေ ဥတ္တရဒိသာဘာဂေ ဠတွာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဥပစိတာနံ ပါရမီနံ ဗလာဓိဂမဠာနံ^၅ ပလ္လင်္ဂံ ဗောဓိရုက္ခဉ္စ အနိမိသေဟိ စက္ခုဟိ ဩလောကယ-မာနော သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေသိ၊ တံ ဠာနံ အနိမိသစေတိယံ နာမ ဇာတံ။ အထ ပလ္လင်္ဂဿ စ ဠိတဠာနဿ စ အန္တရာ ပုရတ္ထိမတော စ ပစ္ဆိမတော စ အာယတေ ရတနစင်္ဂမေ စင်္ဂမန္တော သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေသိ၊ တံ ရတန-စင်္ဂမစေတိယံ နာမ ဇာတံ။ တတော ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂေ ဒေဝတာ ရတနဃရံ

၁-ဂန္ဒာ ဂန္ဒာ (သီ၊ သျာ) ၂-အာလေန္တိ (သီ၊ သျာ)
 ၃-ဝိစိနန္တောယေ အန္တရန္တရာ (က) ၄-အဇာပိ (က)
 ၅-ပုညာဓိဂမနိယဠာနံ ဖလသမာပတ္တာဓိဂမဠာနံ (သီ)၊ ပုညာဓိဂမနိယဠာနံ ဗလာဓိဂမနိယဠာနံ (က)

မာပယိံသု၊ တတ္ထ ပလ္လင်္ကေန နိဿိဒိတွာ အဘိဓမ္မပိဋကံ ဝိသေသတော အနန္တနယံ သမန္တပဋ္ဌာနံ ဝိစိနန္တော သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေသိ၊ တံ ဌာနံ ရတန-
 ဃရစေတီယံ နာမ ဇာတံ။ ဧဝံ ဗောဓိသမိပေယေဝ စတ္တာရိ သတ္တာဟာနိ
 ဝိတိနာမေတွာ ပဉ္စမေ သတ္တာဟေ ဗောဓိရက္ခတော အဇပါလနိဂြောဓံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ မူလေ ပလ္လင်္ကေန နိဿိဒိ။

တဗျာ သမာဓိဗျာ ဝုဋ္ဌာသီတိ တတော ဖလသမာပတ္တိသမာဓိတော
 ယထာကာလပရိစ္ဆေဒံ ဝုဋ္ဌဟိ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ စ ပန တတ္ထ ဧဝံ နိဿိန္တေ ဘဂဝတိ
 ဧကော မြာဟ္မဏော တံ ဂန္ဓာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အညတရော”တိ-
 အာဒိ။ တတ္ထ အညတရောတိ နာမဂေါတ္ထဝသေန အနဘိညာတော အပါကဋ္ဌော
 ဧကော။ ဟုံဟုက်ဇာတိကောတိ^၁ သော ကိရ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကော မာနထဒ္ဓေါ
 မာနဝသေန ကောဓဝသေန စ သဗ္ဗံ အဝေါက္ခဇာတိကံ ပဿိတွာ ဇိဂုစ္ဆန္တော
 “ဟုံဟု”န္တိ ကရောန္တော ဝိစရတိ၊ တသ္မာ “ဟုံဟုက်ဇာတိကော”တိ ဝုစ္စတိ၊
 “ဟုဟုက္ခဇာတိကော”တိပိ ပါဌော။ မြာဟ္မဏောတိ ဇာတိယာ မြာဟ္မဏော။

ယေန ဘဂဝတိ ယသံ ဒိသာယံ ဘဂဝါ နိဿိန္တော။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ
 ကရဏဝစနံ။ ယေန ဝါ ဒိသာဘာဂေန ဘဂဝါ ဥပသင်္ကမိတဗျော၊ တေန
 ဒိသာဘာဂေန ဥပသင်္ကမိ။ အထ ဝါ ယေနာတိ ဟေတုအတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊
 ယေန ကာရဏေန ဘဂဝါ ဒေဝမနုဿေဟိ ဥပသင်္ကမိတဗျော၊ တေန
 ကာရဏေန ဥပသင်္ကမိတိ အတ္ထော။ ဧကေန စ ကာရဏေန ဘဂဝါ ဥပသင်္ကမိ-
 တဗျော? နာနပ္ပကာရရောဂဒုက္ခဘိဝိဋ္ဌိတတ္တာ အာတုရကာယေဟိ မဟာ-
 ဇနေဟိ မဟာနုဘာဝေါ ဘိသက္ကော ဝိယ ရောဂတိကိစ္ဆနတ္ထံ၊ နာနာဝိဇ-
 ကိလေသဗျာဓိပိဋ္ဌိတတ္တာ အာတုရစိတ္တေဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ ကိလေသဗျာဓိ-
 တိကိစ္ဆနတ္ထံ ဓမ္မဿဝနပဉ္စပုစ္ဆနာဒိကာရဏေဟိ ဘဂဝါ ဥပသင်္ကမိတဗျော။
 တေန အယမ္ပိ မြာဟ္မဏော အတ္တနော ကံ^၁ ဆိန္ဒိတုကာမော ဥပသင်္ကမိ။

ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဥပသင်္ကမနပရိယောသာနဒီပနံ။ အထ ဝါ ယံ ဌာနံ
 ဥပသင်္ကမိ၊ တတောပိ ဘဂဝတော သမိပဘူတံ အာသန္ဓတရံ ဌာနံ ဥပဂန္ဓာတိ
 အတ္ထော။ သမ္ဗောဒီတိ သမံ သမ္ဗာ ဝါ မောဒိ၊ ဘဂဝါ စာနေန၊ သောပိ
 ဘဂဝတာ “ကစ္စိ ဘောတော ခမနိယံ ကစ္စိ ယာပနိယ”န္တိ အာဒိနာ
 ပဋိသန္ဓာရကရဏဝသေန သမပ္ပဝတ္တမောဒေါ အဟောသိ။ သမ္ဗောဒနိယန္တိ
 သမ္ဗောဒနာရဟံ သမ္ဗောဒဇေနယောဂုံ။ ကထန္တိ ကထာသလ္လာပံ။ သာရဏီယန္တိ

၁-ဟုဟုက်ဇာတိကောတိ (သိ၊ သျာ)

သရိတဗ္ဗယုတ္တံ သာဓုဇနေဟိ ပဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ ကာလန္တရေ ဝါ စိန္တေတဗ္ဗံ။ ဝိတိ-
 သာရေတွာတိ နိဋ္ဌာပေတွာ။ ကေမန္တန္တိ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော။ ကေသ္မိံ
 ဌာနေ၊ အတိသမ္မုခါဒိကေ ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ဝဇ္ဇေတွာ ကေသ္မိံ ပဒေသေတိ
 အတ္ထော။ တေဒဝေါစာတိ ဧတံ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ “ကိတ္တာဝတာ န ခေါ”တိ-
 အာဒိဝစနံ အဝေါစ။

တတ္ထ ကိတ္တာဝတာတိ ကိတ္တကေန ပမာဏေန။ နူတိ သံသယတ္ထေ နိပါတော။
 ခေါတိ ပဒပူရဏေ။ ဘောတိ မြာဟ္မဏာနံ ဇာတိသမုဒါဂတံ အာလပနံ။
 တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ဘောဝါဒိ နာမ သော ဟောတိ၊ သစေ ဟောတိ သကိဉ္စ-
 နော”တိ။ ဂေါတမာတိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္ထေန အာလပတိ။ ကထံ ပနာယံ
 မြာဟ္မဏော သမ္ပတိသမာဂတော ဘဂဝတော ဂေါတ္တံ ဇာနာတိတိ? နာယံ
 သမ္ပတိသမာဂတော၊ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနကရဏကာလေ ဥပဋ္ဌဟန္တေဟိ
 ပဉ္စဝဂ္ဂိယေဟိ သဒ္ဓိံ စရမာနောပိ၊ အပရဘာဂေ တံ ဝတံ ၂ ဆဇ္ဇေတွာ
 ဥရုဝေလာယံ သေနိဂါမေ? ဧကော အဒုတိယော ဟုတွာ ပိဏ္ဍာယ စရမာ-
 နောပိ တေန မြာဟ္မဏေန ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော စေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗော စ။ တေန သော
 ပုဗ္ဗေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေဟိ ဂယုမာနံ ဘဂဝတော ဂေါတ္တံ အနုဿရန္တော “ဘော
 ဂေါတမာ”တိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္ထေန အာလပတိ။ ယတော ပဋ္ဌာယ ဝါ ဘဂဝါ
 မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမန္တော အနောမနဒီတိရေ ပဗ္ဗဇိတော၊ တတော ပဘုတိ
 “သမဏော ဂေါတမော”တိ စန္ဒော ဝိယ သူရိယော ဝိယ စ ပါကဇ္ဇော
 ပညာတော၊ န တဿ ဂေါတ္တဇာနနေ ကာရဏံ ဂဝေသိတဗ္ဗံ။

မြာဟ္မဏကရဏာတိ မြာဟ္မဏံ ကရေန္တိတိ မြာဟ္မဏကရဏာ၊
 မြာဟ္မဏဘာဝကရာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ကိတ္တာဝတာတိ ဧတေန ယေဟိ
 ဓမ္မေဟိ မြာဟ္မဏော ဟောတိ၊ တေသံ ဓမ္မာနံ ပရိမာဏံ ပုစ္ဆတိ။ ကတမေ စ
 ပနာတိ ဣမိနာ တေသံ သရူပံ ပုစ္ဆတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေန ပုဋ္ဌဿ ပဉ္စဿ သိခါပတ္တံ အတ္ထံ? ဝိဒိတွာ
 တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ န ပန တဿ မြာဟ္မဏဿ ဓမ္မံ
 ဒေသေသိ။ ကသ္မာ? ဓမ္မဒေသနာယ အဘာဇနဘာဝတော။ တထာ ဟိ တဿ
 မြာဟ္မဏဿ ဣမံ ဂါထံ သုတွာ န သစ္စာဘိသမယော အဟောသိ။ ယထာ စ
 ဣမဿ၊ ဧဝံ ဥပကဿ အာဇီဝကဿ ဗုဒ္ဓဂုဏပ္ပကာသနံ။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတော

၁-မ ၂-၄၁၀၊ ၃ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-တံ ဝတ္တံ (သီ)
 ၃-သေနာနိနိဂမေ (သီ)၊ သေနာနိနိဂမေ (သျာ) ၄-သိခါပတ္တံ (သီ)
 ဥဒါန-၄ ၄

ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ ပရေသံ^၁ သုဏန္ဒာနဗ္ဗိ တပုဿဘလ္လိ-
ကာနံ^၂ သရဏဒါနံ ဝိယ ဝါသနာဘာဂိယမေဝ ဇာတံ၊ န သေက္ခဘာဂိယံ၊ န
နိဗ္ဗေဘာဂိယံ။ ဒေသာ ဟိ ဓမ္မတာတိ။

တတ္ထ ယော ဗြာဟ္မဏောတိ ယော ဗာဟိတပါပဓမ္မတာယ ဗြာဟ္မဏော၊
န ဒိဋ္ဌမင်္ဂလိကတာယ ဟံဟုက်ာရကသာဝါဒိပါပဓမ္မယုတ္တော ဟုတွာ ကေဝလံ
ဇာတိမတ္တကေန ဗြဟ္မညံ ပဋိဇာနာတိ။ သော ဗြာဟ္မဏော ဗာဟိတပါပဓမ္မတ္တာ
ဟံဟုက်ာရပုဟာနေန နိဟံဟုက်ော၊ ရာဂါဒိကသာဝါဘာဝေန နိက္ကသာဝေါ၊
ဘာဝနာနုယောဂယုတ္တစိတ္တတာယ ယတတ္တော၊ သီလသံယမေန ဝါ သံယတ-
စိတ္တတာယ ယတတ္တော၊ စဘုမဂ္ဂဉ္ဇကာသင်္ခါတေဟိ ဝေဒေဟိ အန္တံ သင်္ခါရ-
ပရိယောသာနံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝေဒါနံ ဝါ အန္တံ ဂတတ္တာ ဝေဒန္တဂူ။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ
ဝုသိတတ္တာ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော၊ ဓမ္မေန သော ဗြဟ္မဝါဒံ ဝဒေယျ
“ဗြာဟ္မဏော အဟ”န္တိ ဧတံ ဝါဒံ ဓမ္မေန ဉ္ဇယေန ဝဒေယျ၊ ယဿ သကလ-
လောကသန္ဓိဝါသေပိ ကုဟိန္တိ ကောရမ္မဏေပိ ရာဂဿဒေါ ဒေါသုဿဒေါ
မောဟုဿဒေါ မာနုဿဒေါ ဒိဋ္ဌုဿဒေါတိ ဣမေ ဥဿဒါ နတ္ထိ၊ အနဝသေသံ
ပဟိနာတိ အတ္တော။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ သာဝတ္ထိယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တံ ဟိ သဝတ္ထဿ နာမ
ဣသိနော နိဝါသဋ္ဌာနေ မာပိတတ္တာ သာဝတ္ထိတိ ဝုစ္စတိ ယထာ ကာကန္တိ
မာကန္တိတိ။ ဧဝံ တာဝ အက္ခရစိန္တကာ။ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပန ဘဏန္တိ—ယံကိဋ္ဌိ
မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ သဗ္ဗမေတ္တ အတ္ထိတိ သာဝတ္ထိ။ သတ္တသမာ-
ယောဂေ စ ကိမေတ္တ ဘဏ္ဏမတ္ထိတိ ပုစ္ဆိတေ သဗ္ဗမတ္ထိတိပိ ဝစနံ ဥပါဒါယ
သာဝတ္ထိတိ။

သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပုပကရဏံ၊ သာဝတ္ထိယံ သမောဟိတံ။
တသ္မာ သဗ္ဗမုပါဒါယ၊ သာဝတ္ထိတိ ပဝုစ္စတိတိ?။

၁-ပဒေသံ (သီ၊က)   ၂-တပဿုဘလ္လိကာနံ (သီ)   ၃-မ-၄ ၁-၆၂-ပိဋ္ဌေဝိ။

တဿံ သာဝတ္ထိယံ၊ သမိပတ္တေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဇေတဝနေတိ အတ္တနော ပစ္စတ္တိကေ ဇိနာတိတိ ဇေတော၊ ရညာ ဝါ ပစ္စတ္တိကဇနေ ဇိတေ ဇာတောတိ ဇေတော၊ မင်္ဂလကမျတာယ ဝါ တဿ ဧဝံ နာမမေဝ ကတန္တိ ဇေတော။ ဝနယတိတိ ဝနံ၊ အတ္တနော သမ္ပတ္တိယာ သတ္တာနံ အတ္တနိ ဘတ္တိံ ကရောတိ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ ဝနတေ ဣတိ ဝါ ဝနံ၊ နာနာဝိကေသုမဂန္ဓသမ္မောဒမတ္တ- ကောကိလာဒိဝိဟင်္ဂဝိရူတာလာပေဟိ မန္ဓမာရုတစလိတရုက္ခသာခါပလ္လဝ- ဟတ္ထေဟိ” စ “ဧဝ မံ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ပါဏိနော ယာစတိ ဝိယာတိ အတ္ထော။ ဇေတဿ ဝနံ ဇေတဝနံ။ တံ ဟိ ဇေတေန ကုမာရေန ရောပိတံ သံဝဋ္ဌိတံ ပရိပါလိတံ၊ သောဝ တဿ သာမိ အဟောသိ၊ တသ္မာ ဇေတဝနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ ဇေတဝနေ။

အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေတိ မာတာပိတူဟိ ဂဟိတနာမဝသေန၂ သုဒတ္ထော နာမ သော မဟာသေဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိတာယ ပန ဝိဂတမလ- မစ္ဆေရတာယ ကရုဏာဒိဂုဏသမင်္ဂိတာယ စ နိစ္စကာလံ အနာထာနံ ပိဏ္ဍိ ဒေတိ၊ တသ္မာ အနာထပိဏ္ဍိကောတိ ဝုစ္စတိ။ အာရမန္တိ ဧတ္ထ ပါဏိနော ဝိသေသေန ပဗ္ဗဇိတာတိ အာရာမော၊ ပုပ္ဖလောဒိသောဘာယ နာတိဒူရနာစွာ- သန္ဓတာဒိပဉ္စဝိဓသေနာသနင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ စ တတော တတော အာဂမ္မ ရမန္တိ အဘိရမန္တိ အနုက္ကဏ္ဍိတာ ဟုတွာ ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဝါ သမ္ပတ္တိယာ တတ္ထတတ္ထ ဂတေပိ အတ္တနော အပ္ပန္နရံယေဝ အာနေတွာ ရမေတိတိ အာရာမော။ သော ဟိ အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ ဇေတဿ ရာဇ- ကုမာရဿ ဟတ္ထတော အဋ္ဌာရသဟိ ဟိရညကောဋီဟိ ကောဋီသန္ဓာရေန ကိဏိတွာ အဋ္ဌာရသဟိ ဟိရညကောဋီဟိ သေနာသနာနိ ကာရာပေတွာ အဋ္ဌာရသဟိ ဟိရညကောဋီဟိ ဝိဟာရမဟံ နိဋ္ဌာပေတွာ ဧဝံ စတုပညာသ- ဟိရညကောဋီပရိစ္စာဂေန ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ နိယျာတိတော၊ တသ္မာ “အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမော”တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ **အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။**

ဧတ္ထ စ “ဇေတဝနေ”တိ ဝစနံ ပုရိမသာမိပရိကိတ္တနံ၊ “အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ”တိ ပစ္စိမသာမိပရိကိတ္တနံ။ ဥဘယမ္ပိ ဒွိန္ဒံ ပရိစ္စာဂဝိသေသပရိဒီပနေန ပုညကာမာနံ အာယတိံ ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနတ္ထံ။ တတ္ထ ဟိ ဒွါရကောဋ္ဌက- ပါသာဒကရုဏဝသေန ဘူမိဝိက္ကယလဒ္ဓါ အဋ္ဌာရသ ဟိရညကောဋီယော အနေကကောဋီအဋ္ဌနကာ ရုက္ခာ စ ဇေတဿ ပရိစ္စာဂေါ၊ စတုပညာသ

၁-....ပတ္ထေဟိ (က) ၂-ဂဟိတနာမာန္ဓယေန (က)

ကောဠိယော အနာထဝိဏ္ဏိကဿ။ ဣတိ တေသံ ပရိစ္စာဂပရိကိတ္တနေန “ဧဝံ ပုညကာမာ ပုညာနိ ကရောန္တိ”တိ ဒဿေန္တော.ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော အညေပိ ပုညကာမေ တေသံ ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနေ နိယောဇေတိတိ။

တတ္ထ သိယာ—ယဒိ တာဝဘဂဝါသာဝတ္ထိယံဝိဟရတိ၊ “ဇေတဝနေ”တိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ အထ ဇေတဝနေ ဝိဟရတိ၊ “သာဝတ္ထိယ”န္တိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ န ဟိ သက္ကာ ဥဘယတ္ထ ဧကံ သမယံ ဝိဟရိတုန္တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နန အဝေါစုမှာ “သမိပတ္ထေ ဧတံ ဘုမ္မဝစန”န္တိ။ တသ္မာ ယဒိဒံ သာဝတ္ထိယာ သမိပေ ဇေတဝနံ၊ တတ္ထ ဝိဟရန္တော “သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ”တိ ဝုတ္တော။ ဂေါစရ- ဂါမနိဒဿနတ္ထံ ဟိဿ သာဝတ္ထိဝစနံ၊ ပဗ္ဗဇိတာနုရူပနိဝါသဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ သေသဝစနန္တိ။

အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တောတိအာဒိသု အာယသ္မာတိ ပိယဝစနံ။ စသဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္တော။ ရူပသာရိယာ နာမ ဗြာဟ္မဏိယာ ပုတ္တောတိ သာရိပုတ္တော။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ ပူဇာဝစနံ။ ဂုဏဝိသေသေဟိ မဟန္တော မောဂ္ဂလ္လာနောတိ ဟိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော။ ရေဝတောတိ ခဒိရ- ဝနိကရေဝတော၊ န ကင်္ခါရေဝတော။ ဧကသ္မိံ ဟိ ဒိဝသေ ဘဂဝါ ရတ္တသာဏိ- ပရိကိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏယူပေါ၊ ပဝါဠဇေပရိဝါရိတော ဝိယ သုဝဏ္ဏ- ပဗ္ဗတော၊- နဂုတိဟံသသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဓတရဋ္ဌော ဟံသရာဇာ၊ သတ္တရတနသမုဇ္ဇလာယ စတုရင်္ဂီနိယာ သေနာယ ပရိဝါရိတော ဝိယ စက္ကဝတ္ထိ ရာဇာ၊ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဂဂနမဇ္ဈေ စန္ဒံ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ စတုန္ဒံ ပရိသာနံ မဇ္ဈေ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော နိဿိန္တော ဟောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ဣမေ အဂ္ဂသာဝကာ မဟာသာဝကာ စ ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တနတ္ထာယ ဥပသင်္ကမိံသု။

ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ အတ္တာနံ ပရိဝါရေတွာ နိဿိန္တဘိက္ခု။ တေ အာဂစ္ဆန္တေ ဒဿေတွာ အဘာသိ။ ဘဂဝါ ဟိ တေ အာယသ္မန္တေသီလသမာဓိ- ပညာဒိဂုဏသမ္ပန္နေ ပရမေန ဥပသမေန သမန္နာဂတေ ပရမာယ အာကပ္ပ- သမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တေ ဥပသင်္ကမန္တေ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော တေသံ ဂုဏဝိသေသပရိကိတ္တနတ္ထံ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဧတေ ဘိက္ခုဝေ ဗြာဟ္မဏာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဧတေ ဘိက္ခုဝေ ဗြာဟ္မဏာ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ။ ပသာဒဝသေန ဧတံ အာမေဒိတံ၊ ပသံသာဝသေနာတိပိ ဝတ္ထု ယုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဧဝံ ဘဂဝတာ

၁-ခဒိရဝနဝါသီရေဝတော (သီ)

တေ အာယသ္မန္တေ “မြာဟ္မဏာ”တိ ဝုတ္တေ။ အညတရောတိ နာမဂေါတ္တေန အပါကဋ္ဌော တဿံ ပရိသာယံ နိသိန္နော ဧကော ဘိက္ခု။ မြာဟ္မဏဇာတိ-
 ကောတိ မြာဟ္မဏကုလေ ဇာတော။ သော ဟိ ဥဋ္ဌာရဘောဂါ မြာဟ္မဏ-
 မဟာသာလကုလာ ပဗ္ဗဇိတော။ တဿ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ “ဣမေ
 လောကီယာ ဥဘတောသုဇာတိယာ မြာဟ္မဏသိက္ခာနိပ္ပတ္တိယာ စ မြာဟ္မဏော
 ဟောတိ၊ န အညထာတိ ဝဒန္တိ၊ ဘဂဝါ စ ဧတေ အာယသ္မန္တေ မြာဟ္မဏာတိ
 ဝဒတိ၊ ဟန္ဒာဟံ ဘဂဝန္တံ မြာဟ္မဏလက္ခဏံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ ဧတဒတ္ထမေဝ ဟိ
 ဘဂဝါ တဒါ တေ ထေရေ “မြာဟ္မဏာ”တိ အဘာသိ။ မြဟ္မံ အဏတိတိ
 မြာဟ္မဏောတိ ဟိ ဇာတိမြာဟ္မဏာနံ နိဗ္ဗစနံ။ အရိယာ ပန ဗာဟိတပါပ-
 တာယ မြာဟ္မဏာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ဗာဟိတပါပေါတိမြာဟ္မဏော၊ သမစရိယာ
 သမဏောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။ ဝက္ခတိ စ “ဗာဟိတွာ ပါပကေ ဓမ္မေ”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ မြာဟ္မဏသဒ္ဓဿ ပရမတ္ထတော သိခါပတ္တမတ္ထံ
 ဇာနိတွာ။ ဣမံ ဥဒါန္တိ ဣမံ ပရမတ္ထမြာဟ္မဏဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဗာဟိတွာတိ ဗဟိ ကတွာ၊ အတ္တနော သန္တာနတော နိဟရိတွာ
 သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ပဇဟိတွာတိ အတ္ထော။ ပါပကေ ဓမ္မေတိ လာမကေ
 ဓမ္မေ၊ ဒုစ္စရိတဝသေန တိဝိဒုစ္စရိတဓမ္မေ၊ စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ဒွါဒသာကုသလ-
 စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ ကမ္မပထဝသေန ဒသာကုသလကမ္မပထေ၊ ပဝတ္တိဘေဒဝသေန
 အနေကဘေဒဘိန္တေ သဗ္ဗေပိ အကုသလဓမ္မေတိ အတ္ထော။ ယေ စရန္တိ သဒါ
 သတာတိ ယေ သတိဝေပုလ္လပုတ္တတာယ သဗ္ဗကာလံ ရူပါဒီသု ဆသုပိ
 အာရမ္မဏေသု သတတဝိဟာရဝသေန^၂ သတာ သတိမန္တော ဟုတွာ
 စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ စရန္တိ။ သတိဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ သမ္ပဇညမ္ပိ
 ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိဏသံယောဇနာတိ စတူဟိပိ အရိယမဂ္ဂေဟိ ဒသဝိဓဿ
 သံယောဇနဿ သမုစ္ဆန္တတ္တာ ပရိက္ခိဏသံယောဇနာ။ ဗုဒ္ဓါတိ စတုသစ္စ-
 သမ္ပောဓေန ဗုဒ္ဓါ။ တေ စ ပန သာဝကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ
 တိဝိဓာ၊ တေသု ဣဓ သာဝကဗုဒ္ဓါ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဝေ လောကသ္မိ
 မြာဟ္မဏာတိတေ သေဋ္ဌတ္တေန မြာဟ္မဏသင်္ခါတေ ဓမ္မေ^၃ အရိယာယ ဇာတိယာ
 ဇာတာ၊ မြာဟ္မဏဘူတဿ ဝါ ဘဂဝတော ဩရသပုတ္တာတိ ဣမသ္မိ^၄
 သတ္တလောကေ ပရမတ္ထတော မြာဟ္မဏာ နာမ၊ န ဇာတိဂေါတ္တမတ္တေဟိ၊ န
 ဇဋ္ဌာဓာရဏာဒိမတ္တေန ဝါတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဣမေသု ဒွီသု သုတ္တေသု

၁-၃၁-၆၉-ပိဋက။ ၂-ဆသဘိဝိဟာရဝသေန (သိ၊ သျာ)၊ ဆသတတဝိဟာရိဝသေန (က)
 ၃-မြာဟ္မဏသင်္ခါတဓမ္မေန (သိ၊ က)

ဗြာဟ္မဏကရာ ဓမ္မာ အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ကထိတာ၊ နာနဇ္ဈာသယတာယ ပန သတ္တာနံ ဒေသနာဝိလာသေန အဘိလာပနာနတ္ထေန ဒေသနာနာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဉ္စမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မဟာကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ ရာဇဂဟေတိ ဝေဒနာမကေ နဂရေ။ တံ ဟိ မဟာမန္ဒာတု- မဟာဂေါရိန္ဒာဒီဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ “ရာဇဂဟ” န္တိ ဝုစ္စတိ။ “ဒုရဘိဘဝနိယတ္တာ” ပဋိရာဇူနံ ဂဟဘူတန္တိ ရာဇဂဟ” န္တိ အာဒိနာ အညေနေေတ္ထ ပကာရေန ဝဏ္ဏ- ယန္တိ၊ ကိန္တေဟိ၊ နာမမေတံ တဿ နဂရဿ။ တံ ပနေတံ ဗုဒ္ဓကာလေ စက္ကဝတ္တိကာလေ စ နဂရံ ဟောတိ၊ သေသကာလေ သုညံ ယက္ခပရိဂ္ဂဟိတံ တေသံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေတိ ဝေဠု- ဝနန္တိ တဿ ဝိဟာရဿ နာမံ။ တံ ကိရ အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗြေဓေန ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝသနာနုစ္ဆဝိကာယ မဟတိယာ ဂန္ဓကုဋိယာ အညေဟိ စ ပါသာဒကုဋိလေဏမဏ္ဍပစက်မဒ္ဒါရကောဋ္ဌကာဒီဟိ ပဋိမဏ္ဍိတံ ဗဟိ ဝေဠုဟိ ပရိက္ခိတ္တံ အဟောသိ နိလောဘာသံ မနောရမံ၊ တေန “ဝေဠု- ဝန” န္တိ ဝုစ္စတိ။ ကလန္ဒကာနံ စေတ္ထ နိဝါပံ အဒိသု၊ တသ္မာ “ကလန္ဒက- နိဝါပေါ” တိ ဝုစ္စတိ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ အညတရော ရာဇာ တံ ဥယျာနံ ကိဋ္ဌနတ္တံ ပဝိဋ္ဌော သုရာမဒမတ္ထော ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော သုပိ၊ ပရိဇနောပိဿ “သုတ္ထော ရာဇာ” တိ ပုပ္ဖဖလာဒီဟိ ပလောဘိယမာနော ဣတော စိတော စ ပက္ကာမိ။ အထ သုရာဂန္ဓေန အညတရသ္မာ ရုက္ခသုသိရာ ကဏ္ဍသပ္ပေါ နိက္ခမိတွာ ရညော အဘိမုခေါ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ ဒိသ္မာ ရုက္ခဒေဝတာ “ရညော ဇိဝိတံ ဒဿာမီ” တိ ကလန္ဒကဝေသေန ဂန္ဓာ ကဏ္ဍမူလေ သဒ္ဓမကာသိ။ ရာဇာ ပဋိဗုဇ္ဈိ၊ ကဏ္ဍသပ္ပေါ နိဝတ္ထော။ သော တံ ဒိသ္မာ “ဣမာယ ကာဋ္ဌကာယ မမ ဇိဝိတံ ဒိန္န” န္တိ ကာဋ္ဌကာနံ နိဝါပံ တတ္ထ ပဋ္ဌပေသိ၊ အဘယသောသဉ္စ သောသာပေသိ။ တသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယတံ “ကလန္ဒကနိဝါပ” န္တိ သင်္ခံ ဂတံ။ ကလန္ဒကာတိ ဟိ ကာဋ္ဌကာနံ နာမံ၊ တသ္မိံ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။

မဟာကဿပေါတိ မဟန္တေဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ သမန္တာဂတတ္တာ မဟန္တော ကဿပေါတိ မဟာကဿပေါ၊ အပိစ ကုမာရကဿပတ္ထေရံ ဥပါဒါယ အယံ

၁-ဒုရဘိဘဝနိယတ္တာ နံ (သီ)

မဟာထေရော “မဟာကဿပေါ” တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိပ္ပလိဂုဟာယန္တိ တဿာ ကိရ
 ဂုဟာယ ဒွါရသမိပေ ဧကော ဝိပ္ပလိဂုက္ခော အဟောသိ၊ တေန သာ “ဝိပ္ပလိ-
 ဂုဟာ” တိ ပညာယိတ္ထ။ တဿံ ဝိပ္ပလိဂုဟာယံ။ အာဗာဓိကောတိ အာဗာဓော
 အဿ အတ္ထိတိ အာဗာဓိကော၊ ဗျာဓိကောတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခိတောတိ
 ကာယသန္ဓိသိတံ ဒုက္ခံ သဉ္ဇာတံ အဿာတိ ဒုက္ခိတော၊ ဒုက္ခပ္ပတ္တောတိ
 အတ္ထော။ ဗာဠုဂီလာနောတိ အဓိမတ္တဂေလညော၊ တံ ပန ဂေလညံ သတော
 သမ္ပဇာနော ဟုတွာ အဓိဝါသေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ တံ ပဝတ္ထိံ ဥတွာ တတ္ထ
 ဂန္ဓာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိတ္တံ အဘာသိ၊ တေနောဝ ထေရဿ သော အာဗာဓော ဝုပသမိ။
 ဝုတ္တံ ဟေတံ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တေ—

“တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ
 ဝိပ္ပလိဂုဟာယံ ဝိဟရတိ အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠုဂီလာနော။
 အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဠိတော ယေနာ-
 ယသ္မာ မဟာကဿပေါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ
 အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ ဧတဒဝေါစ—
 ‘ကစ္စိ တေ ကဿပ ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယံ၊ ကစ္စိ ဒုက္ခာ
 ဝေဒနာပဋိက္ကမန္တိ နော အဘိက္ကမန္တိ၊ ပဋိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ
 နော အဘိက္ကမော’ တိ။ န မေ ဘန္ဓေ ခမနိယံ၊ န ယာပနိယံ၊ ဗာဠု
 မေ ဘန္ဓေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊ အဘိက္က-
 မောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမောတိ။

သတ္ထိမေ ကဿပ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ
 ဗဟုလိကတာ အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။
 ကတမေ သတ္ထ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ခေါ ကဿပ မယာ သမ္ပ-
 ဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ သမ္ပောဓာယ
 နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ပ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ခေါ ကဿပ
 မယာ သမ္ပဒက္ခာတော ဘာဝိတော ဗဟုလိကတော အဘိညာယ
 သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ ကဿပ သတ္ထ
 ဗောဇ္ဈင်္ဂါ မယာ သမ္ပဒက္ခာတာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ အဘိညာ-
 ယ သမ္ပောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိတိ။ တဗ္ဗ ဘဂဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 တဗ္ဗ သုဂတ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ
 ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိ။ ဝုဠဟိ စာယသ္မာ မဟာကဿပေါ

တမှာ အာဗာဓာ၊ တထာ ပဟိနော စာယသ္မတော မဟာကဿ-
ပဿ သော အာဗာဓော အဟောသီ”တိ။

တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အပရေန သမယေန
တမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌာသီ”တိ။

တေဒဟောသီတိ ပုဗ္ဗေ ဂေလညဒိဝသေသု သဒ္ဓိဝိဟာရိကေဟိ ဥပနိတံ
ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဝိဟာရေ ဧဝ အဟောသီ၊ အထဿ တမှာ အာဗာဓာ
ဝုဋ္ဌိတဿ ဧတံ “ယန္ဓုနာဟံ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသေယျ”န္တိ ပရိဝိတက္ကော
အဟောသီ။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဒေဝတာသတာနိတိ သက္ကဿ ဒေဝရညော ပရိ-
စာရိကာ ပဉ္စသတာ ကကုဋ္ဌပါဒိနိယော အစ္စရာယော။ ဥဿုတ္တံ အာပန္နာနိ
ဟောန္တိတိ ထေရဿ ပိဏ္ဍပါတံ ဒဿာမာတိ ပဉ္စပိဏ္ဍပါတသတာနိ သဇ္ဇေတွာ
သုဝဏ္ဏဘာဇနေဟိ အာဒါယ အန္တရာမဂ္ဂေ ဌတွာ “ဘန္တေ ဣမံ ပိဏ္ဍပါတံ
ဂဏှထ၊ သင်္ဂဟံ နော ကရောထာ”တိ ဝဒမာနာ ပိဏ္ဍပါတဒါနေ ယုတ္တပ္ပ-
ယုတ္တာနိ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ ပိဏ္ဍ-
ပါတပ္ပဋိလာဘာယာ”တိ။

သက္ကော ကိရ ဒေဝရာဇာ ထေရဿ စိတ္တပ္ပဝတ္တိံ ဥတွာ တာ အစ္စရာယော
ဥယျောဇေသိ “ဂစ္ဆထ တုမေ အယျဿ မဟာကဿပတ္ထေရဿ ပိဏ္ဍပါတံ
ဒတွာ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ကရောထာ”တိ။ ဧဝံ ဟိဿ အဟောသီ “ဣမာသု
သဗ္ဗာသု ဂတာသု ကဒါစိ ဧကိဿာပိ ဟတ္ထတော ပိဏ္ဍပါတံ ထေရော
ပဋိဂ္ဂဏှေယျ၊ တံ တဿာ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ။
ပဋိက္ခိပိထေရော “ဘန္တေ မယံ ပိဏ္ဍပါတံ ဂဏှထ၊ မယံ ပိဏ္ဍပါတံ ဂဏှထာ”တိ
ဝဒန္တိယော “ဂစ္ဆထ တုမေ ကတပုညာ မဟာဘောဂါ၊ အဟံ ဒုဂ္ဂတာနံ သင်္ဂဟံ
ကရိဿာမီ”တိ ဝတွာ “ဘန္တေ မာ နော နာသေထ၊ သင်္ဂဟံ နော ကရောထာ”တိ
ဝဒန္တိယော ပုနပိ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုနပိ အပဂန္တံ၊ အနိစ္စမာနာ ယာစန္တိယော
“န အတ္တနော ပမာဏံ ဇာနာထ၊ အပဂစ္ဆထာ”တိ ဝတွာ အစ္စရံ ပဟရိ။
တာ ထေရဿ အစ္စရာသဒ္ဓိံ သုတွာ သန္တဇ္ဇိတာ ဌာတုံ အသက္ကောန္တိယော
ပလာယိတွာ ဒေဝလောကမေဝ ဂတာ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဉ္စမတ္တာနိ ဒေဝတာ-
သတာနိ ပဋိက္ခိပိတွာ”တိ။

ပုဗ္ဗဏှသမယန္တိ ပုဗ္ဗဏှေ ဧကံ သမယံ၊ ဧကသ္မိံ ကာလေ။ နိဝါသေတွာတိ
 ဝိဟာရနိဝါသနပရိဝတ္တနဝသေန နိဝါသနံ ဒဠိံ နိဝါသေတွာ။ ပတ္တစိဝရမာ-
 ဒါယာတိ စိဝရံ ပါရပိတွာ ပတ္တံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ။ ဝိဏှာယ ပါဝိသိတိ
 ပိဏှပါတတ္ထာယ ပါဝိသိ။ ဒလိဒ္ဒဝိသိခါတိ ဒုဂ္ဂတမနုဿာနံ ဝသနောကာသော။
 ကပဏဝိသိခါတိ ဘောဂပါရိဇုညပ္ပတ္တိယာ ဒိနမနုဿာနံ ဝါသော။ ပေသ-
 ကာရဝိသိခါတိ တန္တဝါယဝါသော။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါတိ ကထံ
 အဒ္ဓသ? “အာဗာဓာ ဝုဠိတော မမ ပုတ္တော ကဿပေါ ကိန္နု ခေါ ကရောတိ”တိ
 အာဝဇ္ဇေန္တော ဝေဠုဝနေ နိသိန္တော ဧဝ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ အဒ္ဓသ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ယာယံ အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ ပဉ္စဟိ
 အစ္စရာသကေဟိ ဥပနိတံ အနေကသုပံ အနေကဗျဉ္ဇနံ ဒိဗ္ဗပိဏှပါတံ ပဋိက္ခိ-
 ပိတွာ ကပဏဇနာနုဂ္ဂဟပုဋိပတ္တိ ဝုတ္တာ၊ တေမတ္ထံ ဇာနိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ
 ဣမံ ပရမပိစ္ဆတာဒဿနမုခေန ဒိဏာသဝဿ တာဒိဘာဝါနုဘာဝဒိပကံ
 ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အနညပေါသိန္တိ အညံ ပေါသေတိတိ အညပေါသိ၊ န အညပေါသိ
 အနညပေါသိ၊ အတ္တနာ ပေါသေတဗ္ဗဿ အညဿ အဘာဝေန အဒုတိယော၊
 ဧကကောတိ? အတ္ထော။ တေန ထေရဿ သုဘရတံ ဒဿေတိ။ ထေရော
 ဟိ ကာယပရိဟာရိကေန စိဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန စ ပိဏှပါတေန
 အတ္တာနမေဝ ပေါသေန္တော ပရမပိစ္ဆော ဟုတွာ ဝိဟရတိ၊ အညံ ဉှတိ-
 မိတ္တာဒိသု ကဉ္စိ န ပေါသေတိ ကတ္ထမိ အလဂ္ဂဘာဝတော။ အထ ဝါ
 အညေန အညတရေန ပေါသေတဗ္ဗတာယ အဘာဝတော အနညပေါသိ။
 ယော ဟိ ဧကသ္မိံယေဝ ပစ္စယဒါယကေ ပဋိဗဒ္ဓစတုပစ္စယော၊ သော
 အနညပေါသိ နာမ န ဟောတိ ဧကာယတ္တဝုတ္တိတော။ ထေရော ပန “ယထာပိ
 ဘမရော ပုပ္ဖ”န္တိ ဂါထာယ ဝုတ္တနယေန ဇနံာဗလံ နိဿာယ ပိဏှာယ
 စရန္တော ကုလေသု နိစ္စနဝေါ ဟုတွာ မိဿကဘတ္တေန ယာပေတိ။ တထာ ဟိ
 နံ ဘဂဝါ စန္ဒူပမပုဋိပဒါယ ထောမေသိ။ အညာတန္တိ အဘိညာတံ၊ ယထာ-
 ဘုစ္စဂုဏေဟိ ပတ္တဂ္ဂယသံ၊ တေနော ဝါ အနညပေါသိဘာဝေန အပိစ္ဆတာ-
 သန္တုဋ္ဌိတာဟိ ဉှတံ ၆။ အထ ဝါ အညာတန္တိ သဗ္ဗသော ပဟိနတဏှတာယ
 လာဘသက္ကာရသိလောကနိကာမနဟေတု အတ္တာနံ ဇာနာပနဝသေန န ဉှတံ။

၁-ဝသနဝါဇော (သိ)၊ ဝသနာဝါသော (သျှာ)   ၂-ဝါဇော (သိ)
 ၃-တန္တဝါယဝါဇော (သိ)   ၄-ဧကပေါသိတိ (သိ၊ က)
 ၅-ခု ၁-၂၀-ပိဋ္ဌေ။   ၆-အပိစ္ဆတာယ သန္တုဋ္ဌိတာယ အဘိညာတံ (သိ၊ သျှာ)

အဝိတတဏှော ဟိ ပါပိစ္ဆော ကုဟကတာယ သဟ္တဝနာဓိပ္ပါယေန အတ္တာနံ
 ဇာနာပေတိ။ ဒန္တန္တိ ဆဋ္ဌဂုံပေက္ခာဝသေန ဣန္ဒြိယေသု ဥတ္တမဒမနေန ဒန္တံ။
 သာရေ ပတိဋ္ဌိတန္တိ ဝိမုတ္တိသာရေ အဝဋ္ဌိတံ၊ အသေက္ခသီလက္ခန္ဓာဒိကေ ဝါ
 သီလာဒိသာရေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဒိဏာသဝံ ဝန္တဒေါသန္တိ ကာမာသဝါဒီနံ စတုန္တံ
 အာသဝါနံ အနဝသေသံ ပဟိနတ္တာ ဒိဏာသဝံ၊ တတော ဧဝ ရာဂါဒိဒေါသာနံ
 သဗ္ဗသော ဝန္တတ္တာ ဝန္တဒေါသံ။ တမဟံ ဗြူမိ ဗြာဟ္မဏန္တိ တံ ယထာဝုတ္တဂုဏံ
 ပရမတ္ထဗြာဟ္မဏံ အဟံ ဗြာဟ္မဏန္တိ ဝဒါမိတိ။ ဣဓာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဒေသနာနာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အဇကလာပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ ပါဝါယန္တိ ဧဝံနာမကေ မလ္လရာဇုနံ နဂရေ။ အဇကလာ-
 ပကေ စေတိယေဘိ အဇကလာပကေန နာမ ယက္ခေန ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ
 “အဇကလာပက”န္တိ လဒ္ဓနာမေ မနုဿာနံ စိတ္တိကတဋ္ဌာနေ။ သော ကိရ
 ယက္ခော အဇေ ကလာပေ ကဟ္တာ ဗန္ဓနေန အဇကောဋ္ဌာသေန သဒ္ဓိံ ဗလိံ
 ပဋိစ္ဆတိ၊ န အညထာ၊ တသ္မာ “အဇကလာပကော”တိ ပညာယိတ္ထ။ ကေစိ
 ပနာဟု—အဇကေ ဝိယ သတ္တေ လာပေတိတိ အဇကလာပကောတိ။ တဿ
 ကိရ သတ္တာ ဗလိံ ဥပနေတွာ ယဒါ အဇသဒ္ဓိံ ကတွာ ဗလိံ ဥပဟရန္တိ၊ တဒါ
 သော တုဿတိ၊ တသ္မာ “အဇကလာပကော”တိ ဝုဇ္ဇတိတိ။ သော ပန
 ယက္ခော အာနုဘာဝသမ္ပန္နော ကက္ခဋ္ဌော ဖရသော တတ္ထ စ သန္တိဟိတော၊
 တသ္မာ တံ ဋ္ဌာနံ မနုဿာ စိတ္တိံ ကရောန္တိ၊ ကာလေန ကာလံ ဗလိံ ဥပဟရန္တိ။
 တေန ဝုတ္တံ “အဇကလာပကေ စေတိယေ”တိ။ အဇကလာပကဿ ယက္ခဿ
 ဘဝနေတိ တဿ ယက္ခဿ ဝိမာနေ။

တဒါ ကိရ သတ္တာ တံ ယက္ခံ ဒမေတုကာမော သာယနသမယေ ဧကော
 အဒုတိယော ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ အဇကလာပကဿ ယက္ခဿ ဘဝနဒ္ဓါရံ
 ဂန္ဓာ တဿ ဒေါဝါရိကံ ဘဝနပဝိသနတ္ထာယ ယာစိ။ သော “ကက္ခဋ္ဌော
 ဘန္တေ အဇကလာပကော ယက္ခော၊ သမဏောတိ ဝါ ဗြာဟ္မဏောတိ ဝါ
 ဂါရဝံ န ကရောတိ၊ တသ္မာ တုဗ္ဗေ ဧဝ ဇာနာထ၊ မယံ ပန တဿ အနာ-
 ရောစနံ န ယုတ္တ”န္တိ တာဝဒေဝ ယက္ခဿမာဂမံ ဂတဿ အဇကလာပကဿ

သန္တိကံ ဝါတဝေဂေန အဂမာသိ။ သတ္တာ အန္တောဘဝနံ ပရိသိတွာ အဇကလာပကဿ နိသီဒနမဏ္ဍပေ ပညတ္တာသနေ နိသီဒိ။ ယက္ခဿ ဩရောဓာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ သတ္တာ တာသံ ကာလယုတ္တံ ဓမ္မိံ ကထံ ကထေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပါဝါယံ ဝိဟရတိ အဇကလာပကေ စေတိယေ အဇကလာပကဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ”တိ။

တသ္မိံ သမယေ သာတာဂီရဟေမဝတာ အဇကလာပကဿ ဘဝနမတ္ထကေန ယက္ခဿမာဂမံ ဂစ္ဆန္တာ အတ္တနော ဂမနေ အသမ္ပဇ္ဇမာနေ “ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ အာဝဇ္ဇန္တာ သတ္တာရံ အဇကလာပကဿ ဘဝနေ နိသိန္တံ ဒိသွာ တတ္ထ ဂန္တာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ “မယံ ဘန္တေ ယက္ခဿမာဂမံ ဂမိယာမာ”တိ အာပုစ္ဆိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဂတာ ယက္ခဿန္တိပါတေ အဇကလာပကံ ဒိသွာ တုဋ္ဌိံ ပဝေဒယိံသု “လာဘာ တေ အာဝုသော အဇကလာပက၊ ယဿ တေ ဘဝနေ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလောဘဂဝါ နိသိန္တော၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါသဿ၊ ဓမ္မဉ္စ သုဏာဟိ”တိ။ သော တေသံ ကထံ သုတွာ “ဣမေ တဿ မုဏ္ဍကဿ သမဏကဿ မမ ဘဝနေ နိသိန္တဘာဝံ ကထေန္တိ”တိ ကောဓာဘိဘူတော ဟုတွာ “အဇ္ဇေ မယံ တေန သမဏေန သဋ္ဌိံ သင်္ဂါမော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ယက္ခဿန္တိပါတတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဒက္ခိဏံ ပါဒံ ဥက္ခိပိတွာ သဋ္ဌိယောဇနမတ္တံ ပဗ္ဗတကူဋ် အက္ကမိ၊ တံ ဘိဇ္ဇိတွာ ဒွါဓာ အဟောသိ။ သေသံ ဧတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အာဠဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဇကလာပကဿ သမာဂမော ဟိ အာဠဝကသမာဂမသဒိသောဝဋ္ဌပေတွာ? ပဥကရဏံ ဝိဿန္တေနံ ဘဝနတော တိက္ခတ္တံ နိက္ခမနံ ပဝေသနဉ္စ။ အဇကလာပကော ဟိ အာဂစ္ဆန္တောယေဝ “ဧတေဟိယေဝ တံ သမဏံ ပလာပေဿာမီ”တိ ဝါတမဏ္ဍလာဒိကေ နဝဝဿေ သမုဋ္ဌာပေတွာ တေဟိ ဘဂဝတော စလနမတ္တမ္ပိ ကာတုံ အသက္ခောန္တော နာနာဝိပေယဟရဏဟတ္ထေ အတိဝိယ ဘယာနကရူပေ ဘူတဂဏေ နိဗ္ဗိနိတွာ တေဟိ သဋ္ဌိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အန္တန္တေနေဝ စရန္တော သဗ္ဗရတ္တိံ နာနပုကာရံ ဝိပုကာရံ ကတွာပိ ဘဂဝတော ကိဉ္စိ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ နိသိန္တဋ္ဌာနတော စလနံ ကာတုံ နာသက္ခိ။ ကေဝလံ ပန “အယံ သမဏော မံ အနာပုစ္ဆာ မယံ ဘဝနံ ပရိသိတွာ နိသီဒတိ”တိ ကောဓဝသေန ပဇ္ဇလိ။ အထဿ ဘဂဝါ စိတ္တပုဏ္ဏိံ ဥတွာ “သေယျထာပိ နာမ စဏ္ဍဿ ကုက္ကုရဿ နာသယ ပိတ္တံ ဘိန္တေယျ၊ ဧဝံ သော

၁-ကေဿ (က)   ၂-သံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၉-ပိဋ္ဌေ။   ၃-တံ သဒိသံ ဋ္ဌပေတွာ (သီ)

ဘိယျောသော မတ္တာယ စဏ္ဍတရော အဿ၊ ဧဝမေဝါယံ ယက္ခော မယိ ဣဓ နိသိန္ဓေစိတ္တံ ပဒူသေတိ၊ ယန္တုနာဟံ ဗဟိ နိက္ခမေယျ”န္တိ သယမေဝ ဘဝနတော နိက္ခမိတွာ အဗ္ဘောကာသေ နိသိဒိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ ရုတ္တန္တကာရတိမိသာယံ အဗ္ဘောကာသေ နိသိန္ဓော ဟောတိ”တိ။

တတ္ထ ရုတ္တန္တကာရတိမိသာယန္တိ ရတ္ထိယံ အန္တကရဏတမသိ၊ စကျရိညာ-
ဏုပ္ပတ္တိဝိရဟိတေ ဗဟလန္တကာရေတိ အတ္ထော။ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတော ကိရ
တဒါ အန္တကာရော ပဝတ္တိတိ။ ဒေဝေါတိ မေသော ဧကမေကံ ဖုသိတကံ
ဥဒကမိန္ဒု ပါတေတိ။ အထ ယက္ခော “ဣမိနာ သဒ္ဓေန တာသေတွာ ဣမံ
သမဏံ ပလာပေဿာမိ”တိ ဘဂဝတော သမိပံ ဂန္ဓာ “အတ္တုလော”တိ-
အာဒိနာ တံ ဘိသနံ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အဇကလာပ-
ကော”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဘယန္တိ စိတ္တုကြာသံ၊ ဆန္ဒိတတ္တန္တိ ဥရုတ္တပ္ပကသရီရဿ၊
ဆန္ဒိတဘာဝံ။ လောမဟံသန္တိ လောမာနံ ပဟဋ္ဌဘာဝံ၊ တိဟိပိ ပဒေဟိ
ဘယုပ္ပတ္တိမေဝ ဒသေတိ။ ဥပသင်္ကမိတိ ကသ္မာ ပနာယံ ဧဝမိပ္ပါယော
ဥပသင်္ကမိ၊ နဗု ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗံ ဝိပ္ပကာရံ အကာသိတိ? သစ္စမကာသိ၊
တံ ပနေသ “အဗ္ဘောဘဝနေ ခေမဋ္ဌာနေ ထိရဘူမိယံ၊ ဌိတဿ န ကိဉ္စိ
ကာတုံ အသက္ခိ၊ ဣဒါနိ ဗဟိ ဌိတံ ဧဝံ ဘိသပေတွာ ပလာပေတုံ သက္ကာ”တိ
မညမာနော ဥပသင်္ကမိ။ အယံ ဟိ ယက္ခော အတ္တနော ဘဝနံ “ထိရဘူမိ”တိ
မညတိ၊ “တတ္ထ ဌိတတ္တာ အယံ သမဏော န ဘာယတိ”တိ စ။

တိက္ခတ္တံ “အတ္တုလော ပတ္တုလော”တိ အတ္တုလပတ္တုလိကံ အကာသိတိ
ဟယော ဝါရေ “အတ္တုလော ပတ္တုလော”တိ ဘိသပေတုကာမတာယ ဧဝရူပံ
သဒ္ဓံ အကာသိ။ အနုကရဏသဒ္ဓေါ ဟိ အယံ။ တဒါ ဟိ သော ယက္ခော
သိနေရုံ ဥက္ခိပန္နော ဝိယ မဟာပထဝီ ပရိဝတ္ထေန္နော ဝိယ စ မဟတာ
ဥဿာဟေန အသနိသတသဒ္ဓသင်္ဘာဝံ ဝိယ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ပုဉ္စိကတံ ဟုတွာ
ဝိနိစ္ဆရန္တံ ဒိသာဂဇာနံ ဟတ္ထိဂဇိတံ၊ ကေသရသိဟာနံ သိဟနိန္ဒာဒံ၊ ယက္ခာနံ
ဟိကာရသဒ္ဓံ၊ ဘူဟာန အဇ္ဇဟာသံ၊ အသုဖျာနံ အပ္ပေါဋ္ဌနသောသံ၊ ဣန္ဒဿ
ဒေဝရညော ဝဇီရနိဂ္ဂါတနိဂ္ဂေါသံ၊ အတ္တနော ဂမ္ဘိရတာယ ဝိပ္ပါရိကတာယ
ဘယာနကတာယ စ အဝသေသသဒ္ဓံ အဝဟသန္တမိဝ အဘိဘဝန္တမိဝ စ
ကပ္ပုဂ္ဂဋ္ဌာနမဟာဝါဘမဏ္ဍလိကာယ ဝိနိဂ္ဂေါသံ ပုတုဇ္ဇနာနံ ဟဒယံ ဖာလေန္တံ
ဝိယ မဟန္တံ ပဋိဘသနိဂ္ဂေါသံ အဗျတ္တကွရံ တိက္ခတ္တံ အတ္တနော ယက္ခဂဇိတံ

၁-ဋီရုထဒ္ဓကရံ သဗ္ဗိယ (သု)   ၂-ဝိရဘူမိယံ (သိ)   ၃-ဗတ္တုလောတိ (သု)
၄-ဝိမိရာဇာနံ ကတဂဇိတံ (က)   ၅-ဝဇီရနိဂ္ဂေါသနိဂ္ဂေါသံ (သု)

ဂဇ္ဇိ “ဧတေန ဣမံ သမဏံ ဘိဝံသာပေတွာ ပလာပေဿာမီ”တိ။ ယံ ယံ နိစ္ဆရတိ၊ တေန တေန^၁ ပဗ္ဗတာ ပပဋိကံ မုဋ္ဌိံ သု၊ ဝနပ္ပတိဇေဋ္ဌကေ ဥပါဒါယ သဗ္ဗေသု ရုက္ခလတာဂုမ္မေသု ပတ္တဖလပုပ္ဖါနိ သီဒယိံ သု၊ တိယောဇနသဟဿ-
 ဝိတ္တတောပိ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတရာဇာ သင်္ကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေမိ၊ ဘုမ္မဒေဝတာ အာဒိံ ကတွာ ယေဘုယျေန ဒေဝတာနမ္ပိ အဟုဒေဝ ဘယံ ဆန္တိတတ္ထံ
 လောမဟံသော၊ ပဂေဝ မနုဿာနံ။ အညေသဉ္စ အပဒဒ္ဓိပဒစတုပ္ပဒါနံ မဟာ-
 ပထဝိယာ ဥဋ္ဌိယနကာလော ဝိယ မဟတိ ဝိဘိံသနကာ အဟောသိ၊
 သကလသ္မိံ ဇမ္ပဒိပတလေ မဟန္တံ ကောလာဟလံ ဥဒပါဒိ။ ဘဂဝါ ပန တံ သဒ္ဓိံ
 “ကိမိ”တိ အမညမာနော နိစ္စလော နိသီဒိ၊ “မာ ကဿစိ ဣမိနာ အန္တရာယော
 ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာသိ။

ယသ္မာ ပန သော သဒ္ဓေါ “အက္ကုလ ပက္ကုလ” ဣတိ ဣမိနာ အာကာရေန
 သတ္တာနံ သောတပထံ အဂမာသိ၊ တသ္မာ တဿ အနုကရဏဝသေန “အက္ကု-
 လော ပက္ကုလော”တိ၊ ယက္ခဿ စ တဿံ နိဋ္ဌေါသနိစ္ဆာရဏာယံ အက္ကုလ-
 ပက္ကုလကရဏံ အတ္ထိတိ ကတွာ “အက္ကုလပက္ကုလိကံ အကာသိ”တိ
 သင်္ဂဟံ အာရောပယိံ သု။ ကေစိ ပန “အာကုလဗျာကုလဣတိပဒဒ္ဓယဿ
 ပရိယာယာဘိဓာနဝသေန အက္ကုလော ဗက္ကုလောတိ အယံ သဒ္ဓေါ၊^၂ ဝုတ္တော”တိ
 ဝဒန္တိ ယထာ “ဧကံ ဧကက”န္တိ။ ယသ္မာ ဧကဝါရံ ဇာတော ပဋ္ဌမုပ္ပတ္တိ-
 ဝသေနေဝ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ အာကုလောတိ အာဒိအတ္ထော အာကာရော၊ တဿ စ
 ကကာရာဂမံ ကတွာ ရဿတ္ထံ ကတန္တိ။ ဒွေ ဝါရေ ပန ဇာတော ဗက္ကုလော၊
 ကုလသဒ္ဓေါ စေတ္ထ ဇာတိပရိယာယော ကောလံကောလောတိအာဒိသု
 ဝိယ။ ဝုတ္တအဓိပ္ပါယာနုဝိဓာယိ စ သဒ္ဓပ္ပယောဂေါတိ ပဋ္ဌမေန ပဒေန ဇလာ-
 ဗုဇသိဟဗျုဒ္ဓါဒယော၊ ဒုတိယေန အဏ္ဏဇအာသိဝိသကဏ္ဍသပ္ပါဒယော ဝုစ္စန္တိ၊
 တသ္မာ သိဟာဒိကော ဝိယ အာသိဝိသာဒိကော ဝိယ စ “အဟံ တေ ဇီဝိတ-
 ဟာရကော”တိ ဣမံ အတ္ထံ ယက္ခော ပဒဒ္ဓယေန ဒဿေတိတိ အညေ။ အပရေ
 ပန “အက္ခုလော ဘက္ခုလော”တိ ပါဠိံ ဝတွာ “အက္ခေတုံ ခေပေတုံ ဝိနာ-
 သေတုံ ဥလတိ ပဝတ္ထေတိတိ အက္ခုလော၊ ဘက္ခိတုံ ခါဒိတုံ ဥလတိတိ
 ဘက္ခုလော၊ ကော ပနေသော? ယက္ခရက္ခသဝိသာစသိဟဗျုဒ္ဓါဒိသု အညတရော
 ယော ကောစိ မနုဿာနံ အနတ္တာဝဟော”တိ တဿ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဣဓာပိ
 ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ အဓိပ္ပါယယောဇနာ ဝေဒိတဗျာ။

၁-ယဿ နိစ္ဆာရဏေန (သိ၊ သျာ) ၂-ဘာသာသဒ္ဓေါ (သျာ)

သော တေ သမဏ ဝိသာစောတိ “အတ္တေ သမဏ တဝ ပိသိတာသနော ဝိသာစော” ဥပဋ္ဌိတော”တိ မဟန္တံ ဘေရဝရူပံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဘဂဝတော ပုရတော ဌတွာ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ယက္ခော ဝဒတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေန ယက္ခေန ကာယဝါစာဟိ ပဝတ္တိယမာနံ ဝိပွကာရံ၊ တေန စ အတ္တနော အနဘိဘဝနိယဿ ဟေတုဘူတံ လောက- ဓမ္မေသု နိရူပတ္တိလေသတံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ တာယံ ဝေလာယန္တိ တဿံ ဝိပွကာရကရဏဝေလာယံ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ တံ ဝိပွကာရံ အဂဏေတွာ အဿ အဂဏနဟေတုဘူတံ ဓမ္မာနုဘာဝဒီပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဒါ သကေသု ဓမ္မေသုတိ ယသ္မိံ ကာလေ သကအတ္တဘာဝ- သင်္ခါတေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓဓမ္မေသု။ ဗါရဂူတိ ပရိညာဘိသမယပါရိ- ပူရိဝသေန ပါရဂံတော၊ တတောယေဝ တေသံ ဟေတုဘူတေ သမုဒယေ၊ တဒပ္ပဝတ္တိလက္ခဏေ နိရောဓေ၊ နိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ စ ပဟာနသန္တိ- ကိရိယာဘာဝနာဘိသမယပါရိပူရိဝသေန ပါရဂတော။ ဟောတိ ဗြာဟ္မ- ဏောတိ ဧဝံ သဗ္ဗသော ဗာဟိတပါပတ္တာ ဗြာဟ္မဏော နာမ ဟောတိ၊ သဗ္ဗသော သကအတ္တဘာဝါဝဗောဓနေပိ စတုသစ္စာဘိသမယော ဟောတိ။ ဝုတ္တဇ္ဇေတံ “ဣမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္ထေ ကဋ္ဌေဝရေ သသညိမ္ပိ သမနကေ လောကဉ္စ လောကသမုဒယဉ္စ ပညပေမီ”တိအာဒိ ၂။ အထ ဝါ သကေသု ဓမ္မေသုတိ အတ္တနော ဓမ္မေသု၊ အတ္တနော ဓမ္မာ နာမ အတ္တကာမဿ ပုဂ္ဂလဿ သီလာဒိဓမ္မာ။ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိအာဒယော ဟိ ဝေါဒါနဓမ္မာ ဧကန္တဟိတသုခသမ္ပာဒနေန ပုရိသဿ အတ္တနော ဓမ္မာ နာမ၊ န အနတ္ထာ- ဝဟာ သံကိလေသဓမ္မာ ဝိယ အသကဓမ္မာ?။ ဗါရဂူတိ တေသံ သီလာဒိနံ ပါရိပူရိယာ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတော။

တတ္ထ သီလံ တာဝ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓံ။ တေသု လော- ကီယံ ပုဗ္ဗဘာဂသီလံ၊ တံ သင်္ခေပတော ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန အနေကပ္ပဘေဒံ။ လောကုတ္တရံ မဂ္ဂဖလဝသေန ဒုဝိဓံ၊ အတ္တတော သမ္မာဝါစာသမ္မာကမ္မန္တသမ္မာအာဇီဝါ။ ယထာ စ သီလံ၊ တထာ သမာဓိပညာ စ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓာ။ တတ္ထ လောကီယ- သမာဓိ သဟ ဥပစာရေန အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော၊ လောကုတ္တရသမာဓိ

၁-တဝ ဝိသာစော (သီ) ၂-သံ ၁-၆၁၊ အံ ၁-၃၅၇-ဝိဋ္ဌေသု၊
၃-ပရဓမ္မာ (သျှာ) ၄-မဂ္ဂသီလဖလသီလဝသေန (သျှာ)

မဂ္ဂပရိယာပဇ္ဇော။ ပညာပိ လောကီယာ သုတမယာ စိန္တာမယာ ဘာဝနာ-
 မယာ စ သာသဝါ၊ လောကုတ္တရာ ပန မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဖလသမ္ပယုတ္တာ စ။
 ဝိမုတ္တိ နာမ ဖလဝိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ တဿ သာ လောကုတ္တရာဝ။ ဝိမုတ္တိဉ္စဏ-
 ဒဿနံ လောကီယမေဝ၊ တံ ဧကေနဝိသတိဝိဓံ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္စဏဘာဝတော။
 ဧဝံ ဧတေသံ သီလာဒိဓမ္မာနံ အတ္တနော သန္တာနေ အရဟတ္တဖလာဓိဂမေန
 အနဝသေသတော နိဗ္ဗတ္တပါရိပူရိယာ ပါရံ ပရိယန္တံ ဂတောတိ သကေသု
 ဓမ္မေသု ပါရဂူ။

အထ ဝါ သောတာပတ္တိဖလာဓိဂမေန သီလသ္မိံ ပါရဂူ။ သော ဟိ “သီလေသု
 ပရိပူရကာရိ”တိ ဝုတ္တော၊ သောတာပန္နဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ သကဒါဂါဓိပိ
 ဂဟိတော ဟောတိ။ အနာဂါမိဖလာဓိဂမေန သမာဓိသ္မိံ ပါရဂူ။ သော ဟိ
 “သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိ”တိ ဝုတ္တော။ အရဟတ္တဖလာဓိဂမေန ဣတရေသု
 တီသု ပါရဂူ။ အရဟာ ဟိ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ အဂ္ဂဘူတာယ အကုပ္ပိယ
 စေတောဝိမုတ္တိယာ အဓိဂတတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္စဏဿ စ ပရိယောသာန-
 ဂမနတော ပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉ္စဏဒဿနေသု ပါရဂူ နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ
 သဗ္ဗထာပိ စတုသု အရိယသစ္စေသု စတုမဂ္ဂဝသေန ပရိညာဒိသောဠာသ-
 ဝိဓာယ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ ယထာဝုတ္တေသု တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ သကေသု
 ဓမ္မေသု ပါရဂတော။

ဟောတိ ဗြာဟ္မဏောတိ တဒါ သော ဗာဟိတပါပဓမ္မတာယ ပရမတ္ထ-
 ဗြာဟ္မဏော^၁ ဟောတိ။ အထ ဧတံ ပိ သာစဉ္စ၊ ပက္ကလဉ္စာတိဝတ္တတိတိ တတော
 ယထာဝုတ္တပါရဂမနတော အထ ပစ္စာ အဇကလာပက ဧတံ တယာ ဒဿိတံ
 ပိသိတာသနတ္ထမာဂတံ^၂ ပိသာစံ ဘယဇနနတ္ထံ သမုဠာပိတံ အက္ကလပက္က-
 လိကဉ္စ အတိဝတ္တတိ အတိက္ကမတိ အဘိဘဝတိ၊ တံ န ဘာယတိတိ အတ္တော။

အယမ္ပိ ဂါထာ အရဟတ္တမေဝ ဥလ္လပိတွာ ကထိတာ။ အထ အဇကလာ-
 ပကော အတ္တနာ ကတေန တထာရူပေနပိ ပဋိဘယရူပေန ဝိဘိံသနေန
 အကမ္ပနိယဿ ဘဂဝတော^၃ တံ တာဒိဘာဝံ ဒိသ္မာ “အဟော အစ္စရိယ-
 မနုဿောဝတာယ”န္တိ ပသန္ဓမာနသော ပေါထုဇ္ဇနိကာယ သဒ္ဓါယ အတ္တနိနိဝိဋ္ဌ-
 ဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော သတ္ထု သမ္မုခါ ဥပါသကတ္ထံ ပဝေဒေသိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပရမတ္ထာယ ပရမတ္ထဗြာဟ္မဏော (သီ)   ၂-တာသနတ္ထမာဂတံ (သီ)၊ ဝိဘိံသာပနတ္ထမာဂတံ (က)
 ၃-အကမ္ပိယဘာဝတော (သီ၊ သျာ)

ဂ-သင်္ဂါမဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ။ အဋ္ဌမေ သင်္ဂါမဇိတိ ဧဝံနာမော။ အယံ ဟိ အာယသ္မာ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ မဟာဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော၊ ဝယပ္ပတ္တကာလေ မာတာ-
 ပိတူဟိ ပတိရူပေန ဒါရေန နိယောဇေတွာ သာပတေယျံ နိယျာတေတွာ
 ဃရဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သော ဧကဒိဝသံ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဥပါသကေ
 ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ သာယနသမယေ သုဒ္ဓဝတ္ထေ
 သုဒ္ဓုတ္တရာသင်္ဂေ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထေ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ ဇေတဝနာဘိမုခေ ဂစ္ဆန္တေ
 ဒိသ္မာ “ကတ္ထ တုမေ ဂစ္ဆထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဓမ္မဿဝနတ္ထံ ဇေတဝနေ
 သတ္ထု သန္တိက”န္တိ ပုတ္တေ “တေန ဟိ အဟမ္ပိ ဂမိဿာမိ”တိ တေဟိ သဒ္ဓိံ
 ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ တေန စ သမယေန ဘဂဝါ ကဉ္ဇနဂုဟာယံ သီဟ-
 နာဒံ နဒန္တော ကေသရသီဟော ဝိယ သဒ္ဓမ္မမဏ္ဍပေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ
 နိသီဒိတွာ စတုပရိသမဇ္ဈေ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

အထ ခေါ တေ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု၊ သင်္ဂါမ-
 ဇိပိ ကုလပုတ္တော တဿာ ပရိသာယ ပရိယန္တေ ဓမ္မံ သုဏန္တော နိသီဒိ။
 ဘဂဝါ အနုပုဗ္ဗိကထံ ကထေတွာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပကာသေသိ၊ သစ္စ-
 ပရိယောသာနေ အနေကေသံ ပါဏသဟဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။
 သင်္ဂါမဇိပိ ကုလပုတ္တော သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ ပရိသာယ ဝုဋ္ဌိတာယ
 ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ “ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘဂဝါ”တိ။
 အနုညာတောသိ ပန တံ မာတာပိတူဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာတိ။ နာဟံ ဘန္တေ အနု-
 ညာတောတိ။ န ခေါ သင်္ဂါမဇိ တထာဂတာ မာတာပိတူဟိ အနုညာတံ
 ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေန္တိတိ။ သောဟံ ဘန္တေ တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ မံ မာတာ-
 ပိတရော ပဗ္ဗဇိတုံ အနုဇာနန္တိတိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
 မာတာပိတရော ဥပသင်္ကမိတွာ “အဗ္ဗတာတာ အနုဇာနာထ မံ ပဗ္ဗဇိတု”န္တိ
 အာဟ။ တတော ပရံ ရဋ္ဌပါလသုတ္တေ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထ သော “ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တာနံ ဒဿေဿာမိ”တိ ပဋိညံ ဒတွာ
 အနုညာတော မာတာပိတူဟိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ အလတ္ထ
 ခေါ စ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ၊ အစိရူပသမ္ပန္နော စ ပန
 သော ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ဃဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော အညတရသ္မိံ အရညာဝါသေ
 ဝဿံ ဝသိတွာ ဆဋ္ဌာဘိညော ဟုတွာ ဝုတ္တဝဿော ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ

မာတာပိတုနဉ္စ ပဋိဿဝမောစနတ္ထိ^၁ သာဝတ္ထိ^၂ အဂမာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သင်္ဂါမဇိ သာဝတ္ထိ^၂ အနုပ္ပတ္တော ဟောတိ”တိ။

သော ဟာယသ္မာ ဓုရဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတ- ပဋိက္ကန္တာ ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ^၃ ကတပဋိသန္တာရော အညံ ဗျာကရိတွာ ပုန ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ နိက္ခမိတွာ အညတရသ္မိ^၄ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။ အထဿ မာတာပိတရော ဉ္ဇတိမိတ္တာ စဿ အာဂမနံ သုတွာ “သင်္ဂါမဇိ ကိရ ဣဓာ- ဂတော”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ တုရိတတုရိတာ ဝိဟာရံ ဂန္တာ ပရိယေသန္တာ နံ တတ္ထ နိသီန္တံ ဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ “မာ အပုတ္တကံ သာပတေယျံ ရာဇာနော ဟရေယျံ၊ အပ္ပိယာ ဒါယာဒါ ဝါ ဂဏှေယျံ၊ နာလံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ဧဟိ တာတ ဝိဗ္ဗမာ”တိ ယာစိ^၅ သု။ တံ သုတွာ ထေရော “ဣမေ မယံ ကာမေဟိ အနတ္ထိကဘာဝံ န ဇာနန္တိ၊ ဂူထဓာရိ^၂ ဝိယ ဂူထပိဏှေ ကာမေသုယေဝ အလ္လိယနံ ဣစ္ဆန္တိ၊ နယိမေ သက္ကာ ဓမ္မကထာယ သညာပေတု”န္တိ အသု- ဏန္တာ ဝိယ နိသီဒိ။ တေ နာနပ္ပကာရံ ယာစိတွာ အတ္တနော ဝစနံ အဂ္ဂဏန္တံ ဒိသ္မာ သရံ ပဝိသိတွာ ပုတ္တေန သဒ္ဓိ^၆ တဿ ဘရိယံ သပရိဝါရံ ဥယျော- ဇေသု “မယံ နာနပ္ပကာရံ တံ ယာစန္တာပိ တဿ မနံ အလဘိတွာ အာဂတာ၊ ဂစ္ဆ တံ ဘဒ္ဒေ တဝ ဘတ္တာရံ ပုတ္တသန္ဓဿနေန ယာစိတွာ သညာပေဟိ”တိ။ တာယ ကိရ အာပန္နသတ္တာယ အယမာယသ္မာ ပဗ္ဗဇိတော။ သာ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ဒါရကမာဒါယ မဟတာ ပရိဝါရေန ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အသောသိ ခေါ အာယသ္မတော သင်္ဂါမဇိသာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပုရာဏဒုတိယိကာတိ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိကာလေ ပါဒပရိစရဏဝသေန ဒုတိယိကာ^၇၊ ဘရိယာတိ အတ္တော။ အယျောတိ “အယျပုတ္တော”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇိတာနံ အနုစ္ဆဝိကဝေါဟာရေန ဝဒတိ။ ကိရာတိ အနုဿဝနတ္ထေ နိပါတော၊ တဿ အနုပ္ပတ္တော ကိရာတိ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ခုဒ္ဒပုတ္တံ^၈ ဟိ^၉ သမဏ ပေါသ မန္တိ အာပန္နသတ္တမေဝ မံ ဆဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊ သာဟံ တေရဟိ ခုဒ္ဒပုတ္တာ^၁၊ တာဒိသံ မံ ဆဇ္ဇေတွာဝ တဝ သမဏဓမ္မကရဏံ အယုတ္တံ၊ တသ္မာ သမဏ ပုတ္တဒုတိယံ မံ သာသတ္ထာဒနာဒိဟိ ဘရသ္မုတိ။ အာယသ္မာ ပန သင်္ဂါမဇိ ဣန္ဒြိယာနိ ဥက္ခိပိတွာ တံ နေဝ ဩလောကေတိ၊ နာပိ အာလပတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧဝံ ဝုတ္တော အာယသ္မာ သင်္ဂါမဇိ တုဏှိ အဟောသိ”တိ။

၁-ပဋိညာပမောစနတ္ထံ (သိ)   ၂-ဂူထခါဒီ (က)   ၃-ပါဒပရိစရိကာဝသေန ဒုတိယာ (သိ)
၄-အုပ္ပတ္တာနိ (သိ)   ၅-ဂူထခါဒီ (က)   ၆-အုပ္ပတ္တာ ဒဟရပုတ္တာ (သိ)
၇-ခါန-ဋ္ဌ ၅

သာ တိက္ခတ္တံ တထေဝ ဝတ္တာ တုဏှိဘူတမေဝ တံ ဒိသ္မာ “ပုရိသာ နာမ
 တရိယာသု နိရပေက္ခာပိ ပုတ္တေသု သာပေက္ခာ ဟောန္တိ၊ ပုတ္တသိနေဟော
 ပိတု အဋ္ဌိမိဉ္စ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ ပုတ္တပေမေနာပိ မယံ ဝသေ ဝတ္ထေ-
 ယျာ”တိ မညမာနာ ပုတ္တံ ထေရဿ အဏေ နိက္ခိပိတွာ ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ
 “သော တေ သမဏ ပုတ္တော၊ ပေါသ န”န္တိ ဝတ္တာ ထောက် အဂမာသိ။
 သာ ကိရ သမဏတေဇေနဿ သမ္ပုဓေ ဌာတုံ နာသက္ခိ။ ထေရော ဒါရကမ္ပိ
 နေဝ ဩလောကေတိ နာပိ အာလပတိ။ အထ သာ ဣတ္ထိ အဝိဒူရေ ဌတွာ မုခံ
 ပရိဝတ္တေတွာ ဩလောကေန္တိ ထေရဿ အာကာရံ ဥတွာ ပဋိနိဝတ္တိတွာ
 “ပုတ္တေနပိ အယံ သမဏော အနတ္ထိကော”တိ ဒါရကံ ဂဟေတွာ ပက္ကာမိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မတော သင်္ဂါမဇိဿ ပုရာဏဒုတိယိကာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပုတ္တေနပိတိ အယံ သမဏော အတ္တနော ဩရသပုတ္တေနပိ အနတ္ထိ-
 ကော၊ ပဂေဝ အညေဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒိဗ္ဗေနာဟိ ဧတ္ထ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။
 ဒေဝတာနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ ပိတ္တသေမှရဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓံ ဒူရေပိ
 အာရမ္မဏသမ္ပုဋ္ဌနသမတ္တံ ဒိဗ္ဗံ ပသာဒစက္ခု ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓမ္ပိ စတုတ္ထဇ္ဈာန-
 သမာဓိနိဗ္ဗတ္တံ အဘိညာစက္ခု တာဒိသန္တိ၊ ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္တိဿ-
 ယေန လဒ္ဒတ္တာ ဝါ ဒိဗ္ဗံ၊ မဟာဇုတိကတ္တာ မဟာဂတိကတ္တာ ဝါ ဒိဗ္ဗံ၊ တေန
 ဒိဗ္ဗေန။ ဝိသုဒ္ဓေနာဘိ နိဝရဏာဒိသံ ကိလေသဝိဂမေန သုပရိသုဒ္ဓေန။ အတိက္ကန္တ-
 မာနုသကေနာတိ မနုဿာနံ ဝိသယာတိတေန။ ဣမံ ဝေရူပံ ဝိပုကာရန္တိ
 ဣမံ ဧဝံ ဝိပုကာရံ ယထာဝုတ္တံ ပဗ္ဗဇိတေသု အသာရပုံ အဏေ ပုတ္တဋ္ဌပန-
 သင်္ခါတံ ဝိရူပကိရိယံ။

တေမတ္တန္တိ ဧတံ အာယသ္မတော သင်္ဂါမဇိဿ ပုတ္တဒါရာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ
 နိရပေက္ခဘာဝသင်္ခါတံ အတ္တံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ
 တဿ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိသု တာဒိဘာဝဒိပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အာယန္တိန္တိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပုရာဏဒုတိယိကန္တိ အဓိပ္ပါယော။ နာဘိ-
 နန္ဒတိဘိ ဒဋ္ဌာ မိ အာဂတာတိ န နန္ဒတိ န တုဿတိ။ ပက္ကမန္တိန္တိ သာ
 အယံ မယာ အသမ္ပောဒိတာဝ ဂစ္ဆတိတိ ဂစ္ဆန္တိ။ န သောစတိတိ န စိတ္တ-
 သန္တာပမာပဇုတိ။ ယေန ပန ကာရဏေန ထေရော ဧဝံ နာဘိနန္ဒတိ န
 သောစတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သင်္ဂါ သင်္ဂါမဇိ ပုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သင်္ဂါတိ
 ရာဂသင်္ဂါ ဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ဂါတိ ပဠာဝိဘေဝိ သင်္ဂါ သမုစ္ဆေဒပုဋိ-

---

၁-ဝိသယာတိက္ကမေန (သုဝါက)

ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိဟိ ဝိမုတ္တံ သင်္ဂါမဇိ° ဘိက္ခုံ။ တမဟံ မြူမိ မြာဟ္မဏန္တိ တံ တာဒိဘာဝပ္ပတ္တံ ဒိဏာသဝံ အဟံ သဗ္ဗသော ဗာဟိတပါပတ္တာ မြာဟ္မဏန္တိ ဝဒါမိတိ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဇဋိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ ဂယာယန္တိ ဧတ္ထ ဂယာတိ ဂါမောပိ တိတ္ထမ္ပိ ဝုစ္စတိ။ ဂယာ- ဂါမဿ ဟိ အဝိဒ္ဓုရေ ဝိဟရန္တော ဘဂဝါ “ဂယာယံ ဝိဟရတိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တထာ ဂယာတိတ္ထဿ။ ဂယာတိတ္ထန္တိ ဟိ ဂယာဂါမဿ အဝိဒ္ဓုရေ ဧကာ ပေါက္ခရဏီ အတ္ထိ နဒိပိ၊ တဒုဘယံ “ပါပပဝါဟနတိတ္ထ”န္တိ လောကိယမဟာ- ဇနော သမုဒါစရတိ။ ဂယာသီသေတိ( )° ဂဇသီသသဒိသသိခရော တတ္ထ ဧကော ပဗ္ဗတော ဂယာသီသနာမကော၊ ယတ္ထ ဟတ္ထိကုမ္ဘသဒိသော ပိဋ္ဌိပါ- သာဏော ဘိက္ခုသဟဿဿ ဩကာသော ပဟောတိ၊ တတြ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဂယာယံ ဝိဟရတိ ဂယာသီသေ”တိ။

ဇဋိလာတိ တာပသာ။ တေ ဟိ ဇဋ္ဌာဓာရိတာယ ဣဓ “ဇဋိလာ”တိ ဝုတ္တာ။ အန္တရဋ္ဌကေ ဟိမပါတသမယေတိ ဟေမန္တဿ ဥတုနော အပ္ပန္တရ- ဘူတေ မာသမာသဿ အဝသာနေ စတ္တာရော၊ ဖဂ္ဂုဏမာသဿ အာဒိမ္ပိ စတ္တာရောတိ အဋ္ဌဒိဝသပရိမာဏေ ဟိမဿ ပတနကာလေ။ ဂယာယံ ဥမ္မုဇန္တိတိ ကေစိ တသ္မိ° တိတ္ထသမ္ပတေ ဥဒကေ ပဋ္ဌမံ နိမုဂ္ဂသကလသရိရာ တတော ဥမ္မုဇန္တိ ဝုဋ္ဌဟန္တိ ဥပ္ပိလဝန္တိ။ နိမုဇန္တိတိ သသိသံ ဥဒကေ ဩသိဒန္တိ။ ဥမ္မုဇနိမုဇမ္ပိ ကရောန္တိတိ ပုနပ္ပါနံ ဥမ္မုဇနနိမုဇနာနိပိ ကရောန္တိ။

တတ္ထ ဟိ ကေစိ “ဧကုမ္မုဇနေနေဝ ပါပသုဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကာ၊ တေ ဥမ္မုဇနမေဝ ကတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဥမ္မုဇနံ ပန နိမုဇနမန္တရေန နတ္ထိတိ အဝိနာဘာဝတော နိမုဇနမ္ပိ တေ ကရောန္တိယေဝ။ ယေပိ “ဧကနိမုဇနေနေဝ ပါပသုဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကာ၊ တေပိ ဧကဝါရမေဝ နိမုဇိတွာ ဝုတ္တနယေန အဝိနာဘာဝတော ဥမ္မုဇနမ္ပိ ကတွာ ပက္ကမန္တိ။ ယေ ပန “တသ္မိ° တိတ္ထ နိမုဇနေနေဝ ပါပသုဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကာ၊ တေ တတ္ထ နိမုဇိတွာ အဿာသေ သန္နိရုမ္ပိတွာ မရပ္ပပါတပတိတာ၂ ဝိယ တတ္ထေဝ ဇီဝိတက္ခယံ

၁-(ရာဇကရိသေန အဋ္ဌကရိသပရိမာဏေ) (က)
၂-အဿာသပဿာသေ သန္နိရုမ္ပိတွာ ပဗ္ဗတပါတပတိတာ (က)

ပါပုဏန္တိ။ အပရေ “ပုနပျာနံ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမုဇ္ဇနာနိ ကတွာ နှာတေ ပါပသုဒ္ဓိ ဟောတိ” တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကာ၊ တေ ကာလေန ကာလံ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမုဇ္ဇနာနိ ကရောန္တိ။ တေ သဗ္ဗေပိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဥမ္မုဇ္ဇန္တိပိ နိမုဇ္ဇန္တိပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇမိ ကရောန္တိ” တိ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ နိမုဇ္ဇနပုဗ္ဗကံ ဥမ္မုဇ္ဇနံ၊ နိမုဇ္ဇနမေဝ ပန ကရောန္တာ ကတ်ပယာ၊ ဥမ္မုဇ္ဇနံ တဒုဘယဉ္စ ကရောန္တာ ဗဟူတိ တေသံ ယေဘုယျဘာဝဒဿနတ္ထံ ဥမ္မုဇ္ဇနံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ တထာ သမ္ပဟုလာ ဇဋ္ဌိလာတိ ဇဋ္ဌိလာနံ ယေဘုယျတာယ ဝုတ္တံ၊ မုဏ္ဍသိခဏ္ဍိနောပိ စ ဗြာဟ္မဏာ ဥဒကသုဒ္ဓိကာ တသ္မိံ ကာလေ တတ္ထ တထာ ကရောန္တိ။

ဩသိဉ္စန္တိတိ ကေစိ ဂယာယ ဥဒကံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ အတ္တနော သီသေ စ သရီရေ စ ဩသိဉ္စန္တိ၊ အပရေ သဇ္ဇေဟိ ဥဒကံ ဂဟေတွာ တီရေ ဌတွာ တထာ ကရောန္တိ။ အဂ္ဂိံ ဇုဟန္တိတိ ကေစိ ဂယာတီရေ ဝေဒိံ သဇ္ဇေတွာ ဝုမဒတ္တိပူဇာဒိကေ ဥပကရဏေ ဥပနေတွာ အဂ္ဂိဟုတံ ဇုဟန္တိ အဂ္ဂိဟုတံ ပရိစရန္တိ။ ဣမိနာ သုဒ္ဓိတိ ဣဒိနာ ဂယာယံ ဥမ္မုဇ္ဇနာဒိနာ အဂ္ဂိပရိစရ-ဏေန စ ပါပမလတော သုဒ္ဓိ ပါပပဝါဟနာ သံသာရသုဒ္ဓိ ဧဝ ဝါ ဟောတိတိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကာ ဟုတွာတိ အတ္ထော။

ဥမ္မုဇ္ဇနာဒိ စေတ္ထ နိဒဿနမတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေသု ဟိ ကေစိ ဥဒက-ဝါသံ ဝသန္တိ၊ ကေစိ ဥဒကဿဉ္စလိံ ဒေန္တိ၊ ကေစိ တသ္မိံ ဥဒကေ ဌတွာ စန္ဒိမသုရိယေ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ကေစိ အနေကသဟဿဝါရံ သာဝိတ္တိ-အာဒိကေ ဇပန္တိ၊ ကေစိ “ဣန္ဒ အာဂစ္ဆာ” တိအာဒိနာ ဝိဇ္ဇာဇပံ၂ အဝှါယန္တိ၊ ကေစိ မဟတုပဋ္ဌာနံ ကရောန္တိ၊ ဧဝေ ကရောန္တာ ကေစိ ဩဟရန္တိ၊ ကေစိ ဥတ္တရန္တိ၊ ကေစိ ဥတ္တရိတွာ သုဒ္ဓိကအာစမနံ ကရောန္တိ၊ ကေစိ အန္တောဥဒကေ ဌိတာ တန္တိ ဝါဒေန္တိ၊ ဝိဏံ ဝါဒေန္တိတိ ဧဝမာဒိကာ? နာနပ္ပကာရကိရိယာ ဒဿေန္တိ။ ယသ္မာ ဝါ တေ ဧဝရူပါ ဝိကာရကိရိယာ ကရောန္တာပိ တသ္မိံ ဥဒကေ နိမုဇ္ဇနဥမ္မုဇ္ဇနပုဗ္ဗကမေဝ ကရောန္တိ၊ တသ္မာ တံ သဗ္ဗံ နိမုဇ္ဇနမ္မုဇ္ဇ-နန္တောဂမေဝ ကတွာ “ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ” တိပိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ တတ္ထ အာကုလဗျာကု-လေ ဝတ္တမာနေ ဥပပိပဗ္ဗတေ ဌိတော ဘဂဝါ တေသံ တံ ကောလာဟလံ သုတွာ “ဣန္ဒ၊ ခေါ ဧဘ” န္တိ ဩလောကေန္တော တံ ကိရိယဝိကာရံ အဒ္ဓသ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ ဣမိနာ သုဒ္ဓိ” တိ၊ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

၁-ပရိဒုဟန္တိ (သိ) ၂-ဝိသုဒ္ဓိဇပံ (သိ)၊ ဝိဇ္ဇောဇပံ (သု)၊
 ၃-သီတဂဋ္ဌိတာ ဒန္တိဏံ ဝါဒေန္တိတိ ဧဝမာဒိကာ (သု)

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အတ္ထံ ဥဒကောရောဟနာဒိအသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ တေသံ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနံ သစ္စာဒိကေ စ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေ အတ္ထနော အဝိပရိတာဝဗောဓိံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ ဥဒကသုဒ္ဓိယာ အသုဒ္ဓိမဂ္ဂဘာဝ- ဒီပကံ^၁ သစ္စာဒိဓမ္မာနဉ္စ ယာထာဝတော သုဒ္ဓိမဂ္ဂဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ န ဥဒကေန သုစိ ဟောတိတိ ဧတ္ထ ဥဒကေနာတိ ဥဒကုမ္မုဒ္ဓေနာဒိနာ။ ဥဒကုမ္မုဒ္ဓေနာဒိ ဟိ ဣဓ ဥတ္တရပဒလောပေန “ဥဒက”န္တိ ဝုတ္တံ ယထာ ရူပဘဝေါ ရူပန္တိ။ အထ ဝါ ဥဒကေနာတိ ဥမ္မုဒ္ဓေနာဒိကိရိယာယ သာဓေနဘူတေန ဥဒကေန သုစိ သတ္တဿ သုဒ္ဓိ နာမ န ဟောတိ၊ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သုစိတိ တေန ယထာဝုတ္တေန ဥဒကေန သုစိ ပါပမလတော သုဒ္ဓေါ နာမ သတ္ထော န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ဗဟေတ္ထ နှာယတိ ဇနော။ ယဒိ ဟိ ဥဒကော- ရောဟနာဒိနာ ယထာဝုတ္တေန ပါပသုဒ္ဓိ နာမ သိယာ၊ ဗဟု ဧတ္ထ ဥဒကေ ဇနော နှာယတိ၊ မာတုဃာတာဒိပါပကမ္မကာရီ အညော စ ဂေါမဟိံ- သာဒိကော အန္တမသော မစ္ဆကစ္ဆပေ ဥပါဒါယ၊ တဿ သဗ္ဗဿာပိ ပါပသုဒ္ဓိ သိယာ၊ န ပနေဝံ ဟောတိ။ ကသ္မာ? နှာနဿ ပါပဟေတုနံ အပုဂ္ဂိပက္ခဘာဝ- တော။ ယံ ဟိ ယံ ဝိနာသေတိ၊ သော တဿ ပုဂ္ဂိပက္ခော ယထာ အာလော- ကော အန္တကာရဿ၊ဝိဇ္ဇာ စ အဝိဇ္ဇာယ၊ န ဧဝံ နှာနံ ပါပဿ။ တသ္မာ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ “န ဥဒကေန သုစိ ဟောတိ”တိ။

ယေန ပန သုစိ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ယမိ သစ္စန္ဓာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဒ္ဓိတိ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ။ သစ္စန္တိ ဝစီသစ္စန္ဓေဝ ဝိရတိသစ္စန္ဓ။ အထ ဝါ သစ္စန္တိ ဉာဏ- သစ္စန္ဓေဝ ပရမတ္ထသစ္စန္ဓ။ ဓမ္မောတိ အရိယမဂ္ဂဓမ္မော ဖလဓမ္မော စ၊ သော သဗ္ဗောပိ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဥပလဗ္ဗတိ၊ သော သုစိ သော စ မြာဟ္မဏောတိ သော အရိယပုဂ္ဂလော ဝိသေသတော ဒိဏာသဝေါ အစ္စန္တ သုဒ္ဓိယာ သုစိ စ မြာဟ္မဏော စာတိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ သစ္စံ ဓမ္မတော ဝိသုံ ကတွာ ဂဟိတံ? သစ္စဿ ဗဟူပကာ- ရတ္တာ။ တထာ ဟိ “သစ္စံ ဝေ အမတာ ဝါစာ၊ သစ္စံ ဟဝေ သာဒုတရံ ရသာနံ?။ သစ္စေ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ၊ အာဟု သန္တော ပကိဋ္ဌိတာ၊ သစ္စေ ဋ္ဌိတာ သမဏ- မြာဟ္မဏာ စာ”တိ^၂ အာဒိနာ အနေကေသု သုတ္တပဒေသု သစ္စဂုဏာ ပကာ- သိတာ။ သစ္စဝိပရိယဿ စ “ဧကံ ဓမ္မံ အတိတဿ၊ မုသာဝါဒိဿ ဇန္တုနော”။ အဘူတဝါဒိ နိရယံ ဥပေတိ”တိ^၆ စ အာဒိနာ ပကာသိတာတိ။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥဒကသုဒ္ဓိကမဂ္ဂါဘာဝဒီပကံ (သျှာ) ၂-ခု ၁-၃၄၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၁-၂၁၆၊ ၃-၃၀၆-ပိဋ္ဌေသု။
 ၄-ခု ၆-၁၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၅-ခု ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ခု ၁-၅၇-ပိဋ္ဌေ။

၁၀-ဗာဟိယ သုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀။ ဒသမေ ဗာဟိယောတိ တဿ နာမံ။ ဒါရုစီရိယောတိ ဒါရုမယ-
စီရော။ သုပ္ပါဒကေတိ^၁ ဧဝံနာမကေ ပဋ္ဌနေ ဝသတိ။ ကော ပနာယံ ဗာဟိယော၊
ကထဉ္စ ဒါရုစီရိယော^၂ အဟောသိ၊ ကထံ သုပ္ပါဒကေ ပဋ္ဌနေ ပဋိဝသတိတိ?

တကြာယံ အနုပုစ္ဆိကထာ—ဣတော ကိရ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ
ပဒုမုတ္တရသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ဧကော ကုလပုတ္တော ဟံသဝတီနဂရေ ဒသ-
ဗလဿ ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ ဒိပ္ပါဘိညာနံ တေဒဂ္ဂေ
ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ “မဟာ ဝတာယံ? ဘိက္ခု၊ ယော သတ္တာရာ ဧဝံ တေဒဂ္ဂေ
ဌပီယတိ၊ အဟော ဝတာဟဗ္ဗိ အနာဂဟေ ဧဝရူပဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသ-
နေ ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာရာ ဒေဝိသေ ဌာနေ တေဒဂ္ဂေ ဌပေတဗ္ဗော ဘဝေယျံ
ယထာယံ ဘိက္ခု။” တိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ တဒနရူပံ အဓိကာရကမ္ပံ ကတွာ
ယာဝဇီဝံ ပုညံ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော ဟုတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ကဿပဒသဗလဿ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိပုဏ္ဏသီလော သမဏဓမ္မံ
ကရောန္တောဝ ဇီဝိတက္ခယံ ပတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ
ဒေဝလောကေ ဝသိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗာဟိယရဋ္ဌေ ကုလဂေဟေ
ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ တံ ဗာဟိယရဋ္ဌေ ဇာတတ္တာ ဗာဟိယောတိ သဇ္ဇာနိံသု။
သော ဝယပ္ပတ္တော သရာဝါသံ ဝသန္တော ဝဏိဇ္ဇတ္ထာယ ဗဟူနံ ဘဏ္ဍာနံ နာဝံ
ပူရေတွာ သမုဒ္ဒံ ပဝိသိတွာ အပရာပရံ သဇ္ဇရန္တော သတ္တ ဝါရေ သန္ဓိံယေဝ
ပရိသာယ အတ္တနော^၄ နဂရံ ဥပဂဋ္ဌိ။

အဋ္ဌမေ ဝါရေ ပန “သုဝဏ္ဏဘူမိ” ဂမိဿာမိ” တိ အာရောပိတဘဏ္ဍော နာဝံ
အဘိရုဟိ။ နာဝါ မဟာသမုဒ္ဒံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဣစ္ဆိတဒေသံ အပတွာဝ
သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝိပဇ္ဇာ။ မဟာဇနော မစ္စကစ္ဆပဘက္ခော အဟောသိ။ ဗာဟိယော
ပန ဧကံ နာဝါဖလကံ ဂဟေတွာ တရန္တော ဣမိဝေဂေန မန္တမန္တံ ဒိပမာနော
သတ္တမေ ဒိဝသေ သုပ္ပါဒကပဋ္ဌနသမီပေ ဟိရံ ပါပုဏှိ။ သော ဝတ္ထာနံ
ဘဿိတွာ^၅ သမုဒ္ဒေ ပတိတတ္တာ ဇာတရူပေနေဝ သမုဒ္ဒတီရေ နိပဇ္ဇော ပရိဿမံ
ဝိနောဒေတွာ အဿာသမတ္တံ လဘိတွာ ဥဋ္ဌာယ လဇ္ဇာယ ဂုဗ္ဗန္တရံ ပဝိသိတွာ
အတ္ထာဒနံ^၆ အညံ ကိဋ္ဌိ အပဿန္တော အတ္တနာဋ္ဌာနိ ဆိန္ဒိတွာ ဝါကေဟိ

၁-သုပ္ပါဒကေတိ (က) ၂-ဒါရုစီရိယော (သု၊က)
၃-လာဘာ ဝတာယံ (က)၊ ဌာနေ ဝတာယံ (သု၊)
၄-သိဒ္ဓတ္ထောဝ အတ္တနော (သိ)၊ သိဒ္ဓိယာဗြော စ အတ္တနော (သု၊)
၅-ဂဇသွာ (က) ၆-ကောပိနစ္စာဒနံ (သု၊)

ပလိဝေဋ္ဌေတွာ နိဝါသနပါဝုရဏာနိ ကတွာ အစ္ဆာဒေသိ။ ကေစိ ပန “ဒါရုဖလကာနိ ဝိဇ္ဈိတွာ ဝါကေန အာဝုဏိတွာ နိဝါသနပါဝုရဏံ ကတွာ အစ္ဆာဒေသိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ဒါရုမယစီရဓာရိတာယ “ဒါရုစီရိယော”တိ ပုရိမဝေါဟာရေန “ဗာဟိယော”တိ စ ပညာယိတ္ထ။

တံ ဧကံ ကပါလံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနိယာမေန သုပ္ပါရကပဋ္ဌနေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ မနုဿာ စိန္တေသုံ “သင်္စေ လောကေ အရဟန္တော နာမ ဟောန္တိ၊ ဧဝံဝိဓေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကိန္နု ခေါ အယံ အယျော ဝတ္ထံ ဒိယျမာနံ ဂဏှေယျ၊ ဥဒါဟု အပ္ပိစ္ဆတာယ န ဂဏှေယျာ”တိ ဝိမံသန္တာ နာနာဒိသာဟိ ဝတ္ထာနိ ဥပနေသုံ။ သော စိန္တေသိ “သစာဟံ ဣမိနာ နိယာမေန နာဂမိဿံ၊ နယိမေ ဧဝံ မယိ ပသီဒေယျ၊ ယန္တုနာဟံ ဣမာနိ ပဋိက္ခိပိတွာ ဣမိနာဝ နိဟာရေန ဝိဟရေယျ၊ ဧဝံ မေ လာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ။ သော ဧဝံ စိန္တေတွာ ကောဟညေ ဌတွာ ဝတ္ထာနိ န ပဋိဂ္ဂဏှိ။ မနုဿာ “အဟော အပ္ပိစ္ဆော ဝတာယံ အယျော”တိ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္ဓမာနသာ မဟန္တံ သက္ကာရသမ္မာနံ ကရိံသု။

သောပိ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ အဝိဒ္ဓရဋ္ဌာနေ ဧကံ ဒေဝါယတနံ အဂမာသိ။ မဟာဇနော တေန သဒ္ဓိံ ဧဝ ဂန္တာ တံ ဒေဝါယတနံ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ အဒါသိ။ သော “ဣမေ မယံ စီရဓာရဏမတ္ထေ ပသီဒိတွာ ဧဝံဝိဓံ သက္ကာရသမ္မာနံ ကရေန္တိ၊ ဧတေသံ မယာ ဥက္ကဋ္ဌဝုတ္တိနာ ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ သလ္လဟုကပရိက္ခာ- ရော အပ္ပိစ္ဆောဝ ဟုတွာ ဝိဟာသိ။ “အရဟာ”တိ ပန တေဟိ သမ္ဘာဝိယ- မာနော “အရဟာ”တိ အတ္တာနံ အမညိ၊ ဥပရူပရိ စဿ သက္ကာရဂရုကာရော အဘိဝဓိ၊ လာဘိ စ အဟောသိ ဥဋ္ဌာရာနံ ပစ္စယာနံ။ တေန ဝုတ္ထံ “တေန ခေါ ပံန သမယေန ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော သုပ္ပါရကေ ပဋိဝသတိ သမုဒ္ဒတိရေ သက္ကတော ဂရုကတော”တိအာဒိ။

တတ္ထ သက္ကတောတိ သက္ကစ္စံ အာဒရေန ဥပဋ္ဌာနဝသေန သက္ကတော။ ဂရု- ကတောတိ ဂုဏဝိသေသေန ယုတ္တောတိ အဓိပ္ပါယေန ပါသာဏစ္ဆတ္တံ ဝိယ ဂရုကရဏဝသေန ဂရုကတော။ မာနိတောတိ မနသာ သမ္ဘာဝနဝသေန မာနိ- တော။ ပူဇိတောတိ ပုပ္ဖဂန္ဓာဒိဟိ ပူဇာဝသေန ပူဇိတော။ အပစိတောတိ အဘိပ္ပသန္ဓစိတ္တေဟိ မဂ္ဂဒါနအာသနာဘိဟရဏာဒိဝသေန အပစိတော။ လာဘိ စိဝရ။ ပ။ ပရိက္ခာရာနန္တိ ပဏိတပဏိတာနံ ဥပရူပရိ ဥပနိယမာနာနံ စိဝရာဒိနံ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ လာဘနဝသေန လာဘိ။

အပရော နယော—သက္ကတောတိ သက္ကာရပ္ပတ္တော။ ဂရုကတောတိ ဂရု-
 ကာရပ္ပတ္တော။ မာနိတောတိ ဗဟုမာနိတော မနသာ ပိယာယိတော စ။ ပူဇိ-
 တောတိ စတုပစ္စယာဘိပူဇာယ ပူဇိတော။ အပစိတောတိ အပစာယနပ္ပတ္တော။
 ယဿ ဟိ စတ္တာရော ပစ္စယေ သက္ကတွာ သုအဘိသင်္ခတေ ပဏီတပဏီတေ
 ဒေန္တိ၊ သော သက္ကတော။ ယသ္မိံ ဂရုဘာဝံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ဒေန္တိ၊ သော
 ဂရုကတော။ ယံ မနသာ ပိယာယန္တိ ဗဟုမညန္တိ စ၊ သော မာနိတော။ ယဿ
 သဗ္ဗမ္ပေတံ ပူဇနဝသေန ကရောန္တိ၊ သော ပူဇိတော။ ယဿ အဘိဝါဒနပစ္စု-
 ဋ္ဌာနဉ္စလိကမ္မာဒိဝသေန ပရမနိပစ္စကာရံ ကရောန္တိ၊ သော အပစိတော။
 ဗာဟိယဿ ပန တေ သဗ္ဗမေတံ အကံသု။ တေန ဝုတ္တံ “ဗာဟိယော ဒါရု-
 စီရိယော သုပ္ပါရကေ ပဋိဝသတိ သက္ကတော”တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ စိဝရံ သော
 အဂ္ဂဏှန္တောပိ “ဧဟိ ဘန္တေ ဣမံ ဝတ္တံ ပဋိဂ္ဂဏှာဟိ”တိ ဥပနာမနဝသေန
 စိဝရဿာပိ “လာဘိ”တွေဝ ဝုတ္တော။

ရဟောဂတဿာတိ ရဟသိ ဂတဿ။ ပဋိသန္ဓိနဿာတိ ဧကိဘူတဿ
 ဗဟူဟိ မနုဿေဟိ “အရဟာ”တိ ဝုစ္စမာနဿ တဿ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာ-
 ကာရေန စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ စိတ္တဿ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေ ပုပ္ဖေ။
 ကထံ? ယေ ခေါ ကေစိ လောကေ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ
 သမာပန္နာ၊ အဟံ တေသံ အညတရောတိ။ တဿတ္ထော—ယေ ဣမသ္မိံ
 သတ္တလောကေ ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ ပူဇာသက္ကာရာဒိနဉ္စ အရဟဘာဝေန
 အရဟန္တော၊ ယေ ကိလေသာရိနံ ဟနနေန အရဟတ္တမဂ္ဂံ သမာပန္နာ၊ တေသု
 အဟံ ဧကောတိ။

ပုရာဏသာလောဟိတာတိ ပုရိမသ္မိံ ဘဝေသာလောဟိတာ ဗန္ဓုသဒိသာ^၁
 ဧကတော ကဘသမဏဓမ္မာ ဒေဝတာ။ ကေစိ ပန “ပုရာဏသာလောဟိ-
 တာတိ ပုရာဏကာလေ ဘဝန္တရေ သာလောဟိတာ မာတုဘူတာ ဧကာ
 ဒေဝတာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုရိမောယေဝတ္ထော
 ဂဟိတော။

ပုဗ္ဗေ ကိရ ကဿပဒသဗလဿ သာသနေ ဩသက္ကမာနေ သာမဏေရာဒိနံ
 ဝိပ္ပကာရံ ဒိသ္မာ သတ္တ ဘိက္ခု သံဝေဂပ္ပတ္တာ “ယာဝ သာသနံ န အန္တရဓာယတိ၊
 တာဝ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ကရိဿာမာ”တိ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ဝန္တိတွာ အရညံ
 ပဝိဋ္ဌာ ဧကံ ပဗ္ဗတံ ဒိသ္မာ “ဇိဝိတေ သာလယာ နိဝတ္တန္တ၊ နိရာလယာ ဣမံ

၁-ပုရိမသ္မိံ ဘဝေ လောဟိတဗဒ္ဓပရိသာ (သီ)

ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟန္တံ”တိ ဝတွာ နိဿေဏိံ ဗန္ဓိတွာ သဗ္ဗေ တံ ပဗ္ဗတံ အဘိရုယု နိဿေဏိံ ပါတေတွာ သမဏဓမ္မံ ကရိံသု။ တေသု သံဃတ္ထေရော ဧကရတ္တာ- တိက္ကမေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံ။ သော ဥတ္တရကုရုတော ပိဏ္ဏပါတံ အာနေတွာ တေ ဘိက္ခူ။ “အာဂုသော ဣတော ပိဏ္ဏပါတံ ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ အာဟ။ တေ “တုမေ ဘန္တေ အတ္တနော အာနုဘာဝေန ဧဝံ အကတ္ထု၊ မယမ္ဗိ သစေ တုမေ ဝိယ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမ၊ သယမေဝ အာဟရိတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမာ”တိ ဘုဉ္ဇိတုံ န ဣန္ဒိံသု။ တတော ဒုတိယဒီဝသေ ဒုတိယတ္ထေရော အနာဂါမိဖလံ ပါပုဏိံ၊ သောပိ တထေဝ ပိဏ္ဏပါတံ အာဒါယ တတ္ထ ဝန္တော ဣတရေ နိမန္တေသိ၊ တေပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိံသု။ တေသု အရဟတ္တပ္ပတ္တော ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ အနာဂါမိ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဣတရေ ပန ပဉ္စ ဇနာ ဃဇေန္တာ ဝါယမန္တာပိ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိံသု။ တေ အသက္ခောန္တာ တတ္ထေဝ ပရိသုဿိတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝေသုယေဝ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ကုလဃရေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေသု ဟိ ဧကော ပက္ကုသဘိတိ ရာဇာ အဟောသိ၊ ဧကော ကုမာရကဿပေါ၊ ဧကော ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော၊ ဧကော သဘိယော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဧကော ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော။ တတ္ထ ယော သော အနာဂါမိ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ပုရာဏသလောဟိတာ ဒေဝတာ”တိ။ ဒေဝပုတ္တောပိ ဟိ ဒေဝဓိတာ ဝိယ ဒေဝေါ ဧဝ ဒေဝတာတိ ကတွာ ဒေဝတာတိ ဝုစ္စတိ “အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ”တိအာဒိသု ဝိယ။ ဣဓ ပန ဗြဟ္မာ ဒေဝတာတိ အဓိပေတော။

တဿ ဟိ ဗြဟ္မာနော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တသမနန္တရမေဝ အတ္တနော ဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ အာဂတဋ္ဌာနံ အာဝဇ္ဇေန္တဿ သတ္တန္တံ ဇနာနံ ပဗ္ဗတံ အာရုယု သမဏဓမ္မကရဏံ၊ တတ္ထေကဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝေါ၊ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ အတ္တနော စ ဧတ္ထ နိဗ္ဗတ္တဘာဝေါ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော “ကတ္ထ န ခေါ ဣတရေ ပဉ္စ ဇနာ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော ကာမာဝစရဒေဝလောကေ တေသံ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ ဥတွာ အပရဘာဂေ ကာလာနုကာလံ “ကိန္နု ခေါ ကရောန္တိ”တိ တေသံ ပဝတ္တိံ ဩလောကေတိယေဝ။ ဣမသ္မိံ ပန ကာလေ “ကဟံ န ခေါ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော ဗာဟိယံ သုပ္ပါရကပဋ္ဌာနံ ဥပနိဿာယ ဒါရုစီရောရိံ ကောဟ- ညေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တံ ဒိဿာ “အယံ မယာ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗေ နိဿေဏိံ ဗန္ဓိတွာ ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော အတိသလ္လေခဝုတ္တိယာ ဇီဝိတေ

အနပေက္ခော အရဟတာပိ အာဘတံ ပိဏ္ဍပါတံ အပရိဘုဒ္ဓိတွာ ဣဒါနိ သမ္ဘာဝနာမိပ္ပါယော အနရဟာဝ အရဟတ္တံ ပဋိဇာနိတွာ ဝိစရတိ လာဘ- သက္ကာရသိလောကံ နိကာမယမာနော၊ ဒသဗလဿ စ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္တ နံ သံဝေဇေတွာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဇာနာပေဿာမီ”တိ တာဝဒေဝ မြဟ္မလောကတော ဩတရိတွာ ရတ္တိဘာဂေ သုပ္ပါရကပဋ္ဌနေ ဒါရုစီရိယဿ သမ္ပုခေ ပါတုရဟောသိ။ ဗာဟိယော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ ဥဋ္ဌာရံ ဩဘာသံ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ တေ”န္တိ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ဩလောကေန္တော အာကာသေ ဌိတံ မဟာမြဟ္ဗာနံ ဒိသ္မာ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂယ “ကေ တုမေ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ သော မြဟ္ဗာ “အဟံ တေ ပေါရာဏကသဟာယော တဒါ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တံ ပန ကိဉ္စိ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတံ အသက္ခောန္တော တဒါ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယံ ကတွာ သံသရန္တော ဣဒါနိ တိတ္ထိယဝေသဓာရီ အနရဟာဝ သမာနော ‘အရဟာ အဟ’န္တိ ဣမံ လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ ဝိစရသီတိ ဥတွာ အာဂတော၊ နေဝ ခေါ တံ ဗာဟိယ အရဟာ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မာ တေ အဟောသိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော။ သော ဟိ ဘဂဝါ အရဟာ၊ ဂစ္ဆ နံ ပယိရူပါသဿူ”တိ အာဟ။ တေန ပုတ္တံ “အထ ခေါ ဗာဟိယဿ ဒါရုစီရိယဿ ပုရာဏသလောဟိတာ ဒေဝတာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ အနုကမ္ပိကာတိ အနုဂ္ဂဟသီလာ ကရုဏာမိကာ။ အတ္တကာမာတိ ဟိတကာမာ မေတ္တာမိကာ။ ပုရိမပဒေန စေတ္ထ ဗာဟိယဿ ဒုက္ခာပနယန- ကာမတံ တဿာ ဒေဝတာယ ဒေသေတိ၊ ပစ္ဆိမေန ဟိတူပသံဟာရံ။ စေတသတိ အတ္တနော စိတ္တေန၊ စေတောသိသေန စေတ္ထ စေတောပရိယ- ဉ္ဇာဏံ ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စေတောပရိဝိတက္ကန္တိ တဿ စိတ္တပုဝတ္တိံ။ အညာယာတိ ဇာနိတွာ။ တေနပသင်္ကမီတိ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဇေယျ၊ ဇဂမေဝ မြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော ဗာဟိယဿ ပုရတော ပါတုဘဝန- ဝသေန ဥပသင်္ကမိ။ တေဒဝေါစာတိ “ယေ ခေါကေစိ လောကေ အရဟန္တော ဝါ”တိအာဒိပဝတ္တမိစ္ဆာပရိဝိတက္ကံ ဗာဟိယံ သဟောခံ” စောရံ ဂဏှန္တော ဝိယ “နေဝ ခေါ တံ ဗာဟိယ အရဟာ”တိအာဒိကံ ဧတံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနဝစနံ မြဟ္ဗာ အဝေါစ။ နေဝ ခေါ တံ ဗာဟိယ အရဟာတိ ဧတေန တဒါ ဗာဟိယဿ အသေက္ခဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ၊ နာပိ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နောတိ

တောန သေက္ခဘာဝံ၊ ဥဘယေနပိဿ အနရိယဘာဝမေဝ ဒီပေတိ။ သာပိ တေ ပဋိပဒါ နတ္ထိ၊ ယာယ တံ အရဟာ ဝါ အဿ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နောတိ ဣမိနာ ပနဿ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဘာဝမ္ပိ ပဋိက္ခိပတိ။ တတ္ထ ပဋိပဒါတိ သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒယော ဆ ဝိသုဒ္ဓိယော။ ပဋိပဇ္ဇတိ တောယ အရိယမဂ္ဂေတိ ပဋိပဒါ။ အဿာတိ ဘဝေယျာသိ။

အယဉ္ဇဿ အရဟတ္တာဓိမာနော ကိံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နောတိ? “အပ္ပိစ္ဆတာယ သန္တုဋ္ဌိတာယ သလ္လေခတာယ ဒီဃရတ္တံ ကတာဓိကာရတ္တာ တဒဂ်ပ္ပဟာန-ဝသေန ကိလေသာနံ ဝိဟတတ္တာ အရဟတ္တာဓိမာနော ဥပ္ပန္နော”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ အပရေ ပနာဟု “ဗာဟိယော ပဌမာဒိဇျာနစတုက္ကလာဘိ၊ တသ္မာဿ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန ကိလေသာနံ အသမုဒါစာရတော အရဟတ္တာဓိမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ တဒုဘယမ္ပိ တေသံ မတိမတ္တမေဝ “သမ္ဘဝနာဓိပ္ပေါယော လာဘသက္ကာရသိလောကံ နိကာမယမာနော”တိ စ အဋ္ဌကထာယံ အာဂ-တတ္တာ။ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေဝေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

အထ ဗာဟိယော အာကာသေ ဌတွာ ကထေန္တံ မဟာဗြဟ္မာနံ ဩလော-ကေတွာ စိန္တေသိ “အဟော ဘာရိယံ ဝတ ကမ္ပံ၊ ယမဟံ အရဟာတိ စိန္တေသိ”။ အယဉ္ဇ ‘အရဟတ္တဂါမိနိ ပဋိပဒါပိ တေ နတ္ထိ’တိ ဝဒတိ၊ အတ္ထိ န ခေါ လောကေ ကောစိ အရဟာ”တိ။ အထ နံ ပုစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ကေ စရဟိ ဒေဝတေ^၁ လောကေ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နော”တိ။

တတ္ထ အထာတိ ပုစ္ဆာရမ္ဘေ နိပါတော။ ကေ စရဟိတိ ကေ တေရဟိ။ လောကေတိ ဩကာသလောကေ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပေါယော—ဘာဇန-လောကဘူတေ သကလသ္မိံ ဇမ္မုဒီပတလေ ကသ္မိံ ဌာနေ^၂ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နော တေရဟိ ဝိဟရန္တိ၊ ယတ္ထ မယံ တေ ဥပသင်္ကမိတွာ တေသံ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မုစ္ဆိဿာမာတိ။ ဥတ္တရေသူတိ သုပ္ပါ-ရကပဋနတော ပုဗ္ဗုတ္တရဒိသာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

အရဟန္တိ အာရကတ္တာ အရဟံ။ အာရကာ ဟိ သော သဗ္ဗကိလေသေဟိ သုဝိဒူရဝိဒူရေ ဌိတော မဂ္ဂေန သဝါသနာနံ ကိလေသာနံ ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာ။ အရိနံ ဝါ ဟတတ္တာ အရဟံ။ ဘဂဝတာ ဟိ ကိလေသာရယော အနဝသေသတော အရိယမဂ္ဂေန ဟတာ သမုစ္ဆိန္နာတိ။ အရာနံ ဝါ ဟတတ္တာ အရဟံ။ ယဉ္ဇ

၁-သဒေဝကေ (က) ၂-အသုကသ္မိံ ဌာနေ (က)

အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရံ ဇရာမရဏနေမိ အာသဝ-
 သမုဒယမယေန အက္ခေန ဝိဇ္ဇိတွာ တိဘဝရထေ သမာယောဇိတံ အနာဒိ-
 ကာလပ္ပဝတ္တံ သံသာရစက္ကံ၊ တဿာနေန ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝီရိယပါဒေဟိ
 သီလပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ သဒ္ဓါဟတ္ထေန ကမ္မက္ခယကရဉ္ဇဏဖရသုံ ဂဟေတွာ
 သဗ္ဗေပိ အရာ ဟတာ ဝိဟတာ ဝိဒ္ဓံသိတာတိ။ အရဟတီတိ ဝါ အရဟံ။
 ဘဂဝါဟိ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ ဥဋ္ဌာရေ စိဝရာဒိပစ္စယေ
 ပူဇာဝိသေသဉ္စ အရဟတီ။ ရဟာဘာဝတော ဝါ အရဟံ။ တထာဂတော ဟိ
 သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္နရာဂါဒိကိလေသတ္တာ ပါပကိလေသဿာပိ အသမ္ဘဝတော
 ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝတောပိ အရဟန္တိ ဝုစ္စတိ။

သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဘဂဝါ ဟိ အဘိ-
 ညေယျေ ဓမ္မေ အဘိညေယျတော၊ ပရိညေယျေ ဓမ္မေ ပရိညေယျတော၊ ပဟာ-
 တဗ္ဗေ ဓမ္မေ ပဟာတဗ္ဗတော၊ သစ္စိကာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ သစ္စိကာတဗ္ဗတော၊
 ဘာဝေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဘာဝေတဗ္ဗတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အဘိညေယျံ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ ဘာဝိတံ။
 ပဟာတဗ္ဗံ ပဟိနံ မေ၊ တဿာ ဗုဒ္ဓေါသ္မိ မြာဟ္မဏာ” ဝိတိ။

အပိစ ကုသလေ ဓမ္မေ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကတော၊ အကုသလေ ဓမ္မေ
 သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကတောတိအာဒိနာ သဗ္ဗတ္ထိကဒုကာဒိဝသေန အယမတ္ထော
 နေတဗ္ဗော။ ဣတိ အဝိပရိတံ သယမ္ဘုဉ္ဇဏေန သဗ္ဗာကာရတော သဗ္ဗဓမ္မာနံ
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရော ပန
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရဟတ္တာယာတိ အဂ္ဂဗလပ္ပဋိ-
 လာဘာယ။ ဓမ္မံ ဒေသေတီတိ အာဒိကလျာဏာဒိဂုဏဝိသေသယုတ္တံ သီလာဒိ-
 ပဋိပဒါဓမ္မံ သမထဝိပဿနာဓမ္မမေဝ ဝါ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနရူပံ ဥပဒိသတိ
 ကထေတိ။

သံဝေဇိတောတိ “ဝိရတ္ထု ဝတ ဘော ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ၊ ယေနာဟံ
 အနရဟာဝ သမာနော အရဟာတိ အမညိံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉ္စ လောကေ
 ဥပ္ပဇိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ န ဇာနိံ၊ ဒုဇ္ဇာနံ ခေါပနိဒံ ဇီဝိတံ၊ ဒုဇ္ဇာနံ မရဏ”န္တိ
 သံဝေဂမာပါဒိတော၊ ဒေဝတာဝစနေန ယထာဝုတ္တေနာကာရေန သံဝိဂ္ဂမာန-
 သောတိ အတ္ထော။ တာဝဒေဝါတိ တသ္မိံယေဝ ခဏေ။ သုပ္ပါရဏာ
 ပက္ခာဒိတိ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမပိ သဝနေန ဥပ္ပန္နာယ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏာယ ဝီတိယာ

၁-ခု ၁-၃၆၄၊ မ ၂-၃၅၂-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၅-ဝိဇ္ဇေ။

သံဝေဂေန စ စောဒိယမာနဟဒယော သုပ္ပါရကပဋ္ဌနတော သာဝတ္ထိံ ဥဒ္ဓိဿ ပက္ကန္တော။ သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္ထိပရိဝါသေနာတိ သဗ္ဗသ္မိံ မဂ္ဂေ ဧကရတ္ထိ- ဝါသေနဝ အဂမာသိ။ သုပ္ပါရကပဋ္ဌနတော ဟိ သာဝတ္ထိံ ဝိသယောဇနသတေ ဟောတိ၊ တဗ္ဗာယံ ဧတ္တကံ အဒ္ဓါနံ ဧကရတ္ထိဝါသေန အဂမာသိ။ ယဒါ သုပ္ပါရကတော နိက္ခန္တော၊ တဒဟေဝ သာဝတ္ထိံ သမ္ပတ္တောတိ။

ကထံ ပနာယံ ဧဝံ အဂမာသိတိ? ဒေဝတာနုဘာဝေန၊ “ဗုဒ္ဓါနု- ဘာဝေနာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ “သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္ထိပရိဝါသေနာ”တိ ပန ဝုတ္တတ္တာ မဂ္ဂဿ စ ဝိသယောဇနသတိကတ္တာ အန္တရာမဂ္ဂေ ဂါမနိဂမရာဇောနိသု ယတ္ထ ယတ္ထ ရတ္ထိယံ ဝသတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဒုတိယံ အရုဏံ အနုဋ္ဌာပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္ထိ- ဝါသေနဝ သာဝတ္ထိံ ဥပသင်္ကမိတိ အယမတ္ထော ဒိပိတော ဟောတိတိ။ နယိဒံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗသ္မိံ ဝိသယောဇနသတိကေ မဂ္ဂေ ဧကရတ္ထိဝါသေနာတိ ဣမဿ အတ္ထဿ အဓိပေတတ္တာ။ ဧကရတ္ထိမတ္တံ သော သကလသ္မိံ တသ္မိံ မဂ္ဂေ ဝသိတွာ ပစ္စိမဒိဝသေ ပုဗ္ဗဏှသမယေ သာဝတ္ထိံ အနုပ္ပတ္တောတိ။

• ဘဂဝါပိ ဗာဟိယဿ အာဂမနံ ဥတွာ “န တာဝဿ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိပါကံ ဂတာနိ၊ ခဏန္တရေ ပန ပရိပါကံ ဂမိဿန္တိ”တိ တဿ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကံ အာဂမယမာနော မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော တသ္မိံ ခဏေ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ သော စ ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ ဘုတ္တပါတရာသေ ကာယာ- လသိယဝိမောစနတ္ထံ အပ္ပောကာသေ စင်္ဂမန္တေ သမ္ပဟုလေ ဘိက္ခု။ ပသိတွာ “ကဟံ န ခေါ တေရဟိ ဘဂဝါ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘိက္ခု။ “ဘဂဝါ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော”တိ ဝတွာ ပုစ္ဆိသု “တွံ ပန ကုတော အာဂတော”တိ။ သုပ္ပါရကပဋ္ဌနတော အာဂတောမ္ပိတိ။ ဒုရတော အာဂတောသိ၊ နိသီဒ တာဝ ပါဒေ ဓောဝိတွာ မက္ခေတွာ ထောက် ဝိဿမာဟိ၊ အာဂတကာလေ သတ္တာရံ ဒက္ခသိတိ။ “အဟံ ဘန္တေ အတ္တနော ဇီဝိတန္တရာယံ န ဇာနာမိ၊ ဧကရတ္ထေ- နေဝမ္ပိ ကတ္ထစိပိ စိရံ အဋ္ဌတွာ အနိသီဒိတွာ ဝိသယောဇနသတိကံ မဂ္ဂံ အာဂတော၊ သတ္တာရံ ပသိတွာဝ ဝိဿမိဿာမိ”တိ ဝတွာ တရမာနရူပေါ သာဝတ္ထိံ ပဝိသိတွာ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဝိရောစမာနံ ဘဂဝန္တံ ပသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ အပ္ပောကာသေ စင်္ဂမန္တိ။ အထ ခေါ ဗာဟိယော ဒါရုစိရိယော ယေန တေ ဘိက္ခု။ တေနုပသင်္ကမိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ကဟန္တိ ကတ္ထ။ နူတိ သံသယေ၊ ခေါတိ ပဒပူရဏေ၊ ကသ္မိံ န ခေါ ပဒေသေတိ အတ္ထော။ ဒဿနကာမမှာတိ ဒဋ္ဌုကာမာ အမှ။ မယံ ဟိ တံ

ဖုဋ္ဌသရီရော ပီတိဝိပွါရိတဝိဝဋ္ဌနိစ္စလလောစနော ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ
 ဩဏတသရီရော ဘဂဝတော သရီရပ္ပဘာဝေမဇ္ဈံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ တတ္ထ
 နိမုဇ္ဇန္တော ဘဂဝတော သမိပံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ
 ဘဂဝတော ပါဒေ သမ္မာဟန္တော ပရိစုပ္ပန္တော “ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ
 ဓမ္မ”န္တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ နိပတိတွာ
 ဘဂဝန္တိ တေဒဝေါစ ‘ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတု
 သုဂတော ဓမ္မံ၊ ယံ မမဿ ဒိသရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ’တိ”။

တတ္ထ သုဂတောတိ သောဘနဂမနတ္တာ၊ သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာ၊ သမ္မာ
 ဂတတ္တာ၊ သမ္မာ ဂဒတ္တာ သုဂတော။ ဂမနမ္ပိ ဟိ ဂတန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဉ္စ
 ဘဂဝတော သောဘနံ ပရိသုဒ္ဓိံ အနဝဇ္ဇံ။ ကိံ ပန တန္တိ? အရိယမဂ္ဂေါ။
 တေန ဟေသ ဂမနေန ခေမံ ဒိသံ အသဇ္ဇမာနော ဂတော၊ အညေပိ
 ဂမေတိတိ သောဘနဂမနတ္တာ သုဂတော။ သုန္ဒရဉ္စေသ ဌာနံ အမတံ နိဗ္ဗာနံ
 ဂတောတိ သုန္ဒရံ ဌာနံ ဂတတ္တာ သုဂတော။ သမ္မာ စ ဂတတ္တာ သုဂတော
 တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟိနေ ကိလေသေ ပုန အပစ္စာဂမနတော။ ဝုတ္တံ
 ဟေတံ—

“သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ တေ ကိလေသေ
 န ပုနေတိ န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ သုဂတော။ သကဒါဂါမိ။ပ။
 အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ပ။ န ပစ္စာဂစ္ဆတိတိ သုဂတော”တိ”။

အထ ဝါ သမ္မာ ဂတတ္တာတိ တီသုပိ အဝတ္တာသု သမ္မာပဋိပတ္တိယာ
 ဂတတ္တာ၊ သုပဋိပန္နတ္တာတိ အတ္ထော။ ဒီပင်္ကရပါဒမူလတော ဟိ ပဋ္ဌာယ ယာဝ
 မဟာဗောဓိမဏ္ဍာ၊ တာဝ သမတိံ သပါရမိပူရိတာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ
 ဉာတတ္ထစရိယာယ လောကတ္ထစရိယာယ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယာယ ကောဋိံ ပါပုဏိတွာ
 သဗ္ဗလောကဿ ဟိတသုခမေဝ ပရိဗြူဟန္တော သဿာတံ ဥစ္ဆေဒံ ကာမသုခံ
 အတ္တကိလမထန္တိ ဣမေ အန္တေ အနုပဂစ္ဆန္တိယာ အနုတ္တရာယ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာ-
 သင်္ခါတာယ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ အရိယသစ္စေသု တတော ပရံ သမဓိဂတ-
 ဓမ္မာဓိပတေယျော သဗ္ဗသတ္တေသု အဝိသယာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ စ ဂတော
 ပဋိပန္နောတိ ဧဝမ္ပိ သမ္မာ ဂတတ္တာ သုဂတော။ သမ္မာ စေသ ဂဒတိ ယုတ္တဋ္ဌာနေ
 ယုတ္တမေဝ ဝါစံ ဘာသတိတိ သုဂတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

၁-၃ ဂ-၇၃-ဂဂ-ပိဋကေ။

“ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္တဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိတာ ကာလေန သာပဒေသံ ဗရိယန္တဝတိံ အတ္တသံဟိတ”န္တိ။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ—

“ယာ သာ ဝါစာ အဘူတာ အတစ္ဆာ အနတ္တသံဟိတာ၊ ယာ စ ပရေသံ အပ္ပိယာ အမနာပါ၊ န တံ တထာဂတော ဝါစံ ဘာသတိ”တိအာဒိ၂။

ဧဝံ သမ္မာ ဂဒတ္တာပိ သုဂတော။

ယံ မမဿ ဝိယရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ ယံ ဓမ္မဿ ဥပဒိသနံ စိရကာလံ မမ ဈာနဝိမောက္ခာဒိဟိတာယ တဒဓိဂန္တဗ္ဗသုခါယ စ သိယာ။ အကာလော ခေါ တာဝ ဗာဟိယာတိ တဝ ဓမ္မဒေသနာယ န တာဝ ကာလောတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန ဘဂဝတော သတ္တဟိတပဋိပတ္တိယာ အကာလောပိနာမ အတ္ထိ၊ ယတော ဘဂဝါ ကာလဝါဒီတိ? ဝုစ္စတေ—ကာလောတိ စေတ္ထ ဝေနေယျာနံ ဣန္ဒြိယပရိပါကကာလော အဓိပ္ပေတော။ ယသ္မာ ပန တဒါ ဗာဟိယဿ အတ္တနော ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပက္ကာပရိပက္ကာဘာဝေါ ဒုဗ္ဗိညေယျော၊ တသ္မာ ဘဂဝါ တံ အဝတွာ အတ္တနော အန္တရဝိထိယံ ဌိတဘာဝမဿ ကာရဏံ အပဒိသန္တော အာဟ “အန္တရယရံ ပဝိဋ္ဌမှာ”တိ။ ဒုဇ္ဇာနန္တိ ဒုဗ္ဗိညေယျံ။ ဇီဝိတန္တရာယာနန္တိ ဇီဝိတဿ အန္တရာယကရဓမ္မာနံ ဝတ္တနံ အဝတ္တနံ ဝါတိ ဝတ္တုကာမော သမ္ဘမဝသေန “ဇီဝိတန္တရာယာန”န္တိ အာဟ။ တထာ ဟိ အနေကပစ္စယပုဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိဇီဝိတံ အနေကရူပါ စ တဒန္တရာယာ။ ဝုတ္တံ ဟိ—

“အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။ န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ”တိ။

ကသ္မာ ပနာယံ ဇီဝိတန္တရာယမေဝ တာဝ ပုရက္ခရောတိ? “ဝိမိတ္တညတာယ အဒိဋ္ဌကောသလ္လေန ဝါ”တိ၊ ကေစိ။ အပရေ “ဒေဝတာယ သန္တိကေ ဇီဝိတန္တရာယဿ သုတတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ အန္တိမဘဝိကတ္တာ ပန ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဝေမာဟ။ န ဟိ တေသံ အပ္ပတ္တအရဟတ္တာနံ ဇီဝိတက္ခယော ဟောတိ။ ကိံ ပန ကာရဏာ ဘဂဝါ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေတုကာမောဝ ဒွိက္ခတ္တု ပဋိက္ခိပိ? ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ဣမဿ မံ ဒိဋ္ဌကာလတော

၁-ဒီ ၁-၄၊ မ ၃-၁၂-ပိဋကေ။ ၂-မ ၂-၅၇-ပိဋကေ။ ၃-နတ္ထိ (က)
၄-ဗာဏေန္တရာယာ (သိ) ၅-မ ၃-၂၂၆၊ ၃၁၀-၁၂၀-ပိဋကေ။ ၆-အဒိဋ္ဌကောသလ္လေန စာတိ(?)

ပဋ္ဌာယ သကလသရီရံ ပီတိယာ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ၊ အတိဗလဝါ ပီတိဝေဂေါ၊ ဓမ္မသုတွာပိ န တာဝ သက္ခိဿတိ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ။ ယာဝ ပန မဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ သဏ္ဍာတိ၊ တာဝ တိဋ္ဌတု၊ ဝိသယောဇနသတံ မဂ္ဂံ အာဂတတ္တာ ဒရထောပိဿ ကာယေ ဗလဝါ၊ သောပိ တာဝ ပဋိပ္ပဿန္တတု”တိ။ တသ္မာ ဒွိက္ခတ္တု ပဋိက္ခိပိ။ ကေစိ ပန “ဓမ္မဿဝနေ အာဒရဇနနတ္ထံ ဘဂဝါ ဧဝမကာသိ”တိ ဝဒန္တိ။ တတိယဝါရံ ယာစိတော ပန မဇ္ဈတ္တုပေက္ခံ ဒရထပုဋိပဿဒ္ဓိံ ပစ္စုပဋိတဉ္ဇဿ ဇီဝိတန္တရာယံ ဒိသ္မာ “ဣဒါနိ ဓမ္မဒေသနာယ ကာလော”တိ စိန္နေတွာ “တသ္မာ တိဟာ”တိ- အာဒိနာ ဓမ္မဒေသနံ အာရတိ။

တတ္ထ တသ္မာတိ ယသ္မာ တံဉ္ဇသုက္ကဇာတော ဟုတွာ အတိဝိယ မံ ယာစသိ၊ ယသ္မာ ဝါ ဇီဝိတန္တရာယာနံ ဒုဇ္ဇာနတံ ဝဒသိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ စ တေ ပရိပါကံ ဂတာနိ၊ တသ္မာ။ တိဟာတိ နိပါတမတ္ထံ။ ဧတိ တယာ။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာကာရံ ဝဒတိ။

သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ တိဿန္တမ္ပိ သိက္ခာနံ ဝသေန သိက္ခနံ ကာတမ္ပိ။ ယထာ ပန သိက္ခိတမ္ပိ၊ တံ ဒဿေန္တော “ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿ-တိ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တန္တိ ရူပါယတနေ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌမတ္တံ။ ယထာ ဟိ စက္ခုဝိညာဏံ ရူပေ ရူပမတ္တမေဝ ပဿတိ၊ န အနိစ္စာဒိသဘာဝံ၊ ဧဝမေဝ သေသံ။ စက္ခုဒွါရိကဝိညာဏေန ဟိ မေ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ ဘဝိဿတိတိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌံ နာမ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပဝိဇာနနန္တိ အတ္ထော။ မတ္တန္တိ ပမာဏံ။ ဒိဋ္ဌာ မတ္တာ ဧတဿာတိ ဒိဋ္ဌမတ္တံ၊ စက္ခုဝိညာဏမတ္တမေဝ စိတ္တံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ အာပါထဂတေ ရူပေ စက္ခုဝိညာဏံ န ရုဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ န မုယတိ၊ ဧဝံ ရာဂါဒိဝိရဟေန စက္ခုဝိညာဏမတ္တမေဝ^၁ မေ ဇဝနံ ဘဝိဿတိ၊ စက္ခုဝိညာဏပ္ပမာဏေန ဇဝနံ ဌပေဿာမိတိ။

အထ ဝါ ဒိဋ္ဌံ နာမ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌံ ရူပံ၊ ဒိဋ္ဌမတ္တံ နာမ တတ္ထေဝ ဉ္ဇပုန္နံ သမ္ပုဋိစ္စနသန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗနသင်္ခါတံ စိတ္တတ္ထယံ။ ယထာ တံန ရုဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ န မုယတိ၊ ဧဝံ အာပါထဂတေ ရူပေ တေနေဝ သမ္ပုဋိစ္စနာဒိပ္ပမာဏေန ဇဝနံ ဉ္ဇပုဂ္ဂါဒေဿာမိ၊ နာဟံ တံ ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ ရုဇ္ဇနာဒိဝသေန ဉ္ဇပုဋိတုံ ဒဿာမိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒေသဝ နယော

၁-စက္ခုဝိညာဏေန ရုဇ္ဇနမတ္တမေဝ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

သုတမုတေ။ မုတန္တိ စ တဒါရမ္မဏဝိညာဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တန္တိ ဧတ္ထ ပန ဝိညာတံ နာမ မနောဒွါရာ-
 ဝဇ္ဇနေန ဝိညာတာရမ္မဏံ။ တသ္မိံ ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တန္တိ အာဝဇ္ဇနပ္ပမာဏံ။
 ယထာ အာဝဇ္ဇနံ န ရဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ န မုယုတိ၊ ဧဝံ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန
 စ ဥပ္ပဇိတုံ အဒတွာ အာဝဇ္ဇနပ္ပမာဏေနဝ စိတ္တံ ဌပေဿာမီတိ အယမေတ္ထ
 အတ္ထော။ ဧဝံ ဟိ တေ ဗာဟိယ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဧဝံ ဣမာယ ပဋိပဒါယ တယာ
 ဗာဟိယ တိဿန္တံ သိက္ခာနံ အနုဝတ္တနဝသေန သိက္ခိတဗ္ဗံ။

ဣတိ ဘဂဝါ ဗာဟိယဿ သံခိတ္တရုစိတာယ ဆဟိ ဝိညာဏကာယေဟိ
 သဒ္ဓိံ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဘေဒဘိန္တံ ဝိပဿနာယ ဝိသယံ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ စတုဟိ ကောဋ္ဌာ-
 သေဟိ ဝိဘဇိတွာ တတ္ထဿ ဉာတတိရဏပရိညံ ဒဿေတိ။ ကထံ? ဧတ္ထ ဟိ
 ရူပါယတနံ ပဿိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိ နာမ၊ စက္ခုဝိညာဏံ ပန သဒ္ဓိံ တံဒွါရိက-
 ဝိညာဏေဟိ ဒဿနဋ္ဌေန၊ တဒုဘယမ္ပိ ယထာပစ္စယံ ပဝတ္တမာနံ ဓမ္မမတ္တမေဝ၊
 န ဧတ္ထ ကောစိ ကတ္တာ ဝါ ကာရေတာ ဝါ၊ ယတော တံ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန
 အနိစ္စံ၊ ဥဒယဗ္ဗယပ္ပဋိပိဋ္ဌနဋ္ဌေန ဒုက္ခံ၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာတိ ကုတော
 တတ္ထ ပဏ္ဍိတဿ ရဇ္ဇနာဒိနံ ဩကာသောတိ။ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော
 သုတာဒီသုပိ။

ဣဒါနိ ဉာတတိရဏပရိညာသု ပတိဋ္ဌိတဿ ဥပရိ သဟ မဂ္ဂဖလေန ပဟာန-
 ပရိညံ ဒဿေတုံ “ယတော ခေါ တေ ဗာဟိယာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ
 ယတောတိ ယဒါ၊ ယသ္မာ ဝါ။ တေတိ တဝ။ တတောတိ တဒါ၊
 တသ္မာ ဝါ။ တေနာတိ တေန ဒိဋ္ဌာဒိနာ၊ ဒိဋ္ဌာဒိပဋိပဋ္ဌေန ရာဂါဒိနာ ဝါ။
 ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဗာဟိယ တဝယသ္မိံ ကာလေ ယေန ဝါ ကာရဏေန
 ဒိဋ္ဌာဒိသု မယာ ဝုတ္တဝိမိံ ပဋိပဋ္ဌန္တဿ အဝိပရိတသဘာဝါဝဗောဓေန
 ဒိဋ္ဌာဒိမတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တသ္မိံ ကာလေ တေန ဝါ ကာရဏေန ဒိဋ္ဌာဒိပဋိ-
 ပဋ္ဌေန ရာဂါဒိနာ သဟ န ဘဝိဿသိ၊ ရတ္ထော ဝါ ဒုဋ္ဌော ဝါ မူဋ္ဌော ဝါ န
 ဘဝိဿသိ၊ ပဟိနရာဂါဒိကတ္တာ တေန ဝါ ဒိဋ္ဌာဒိနာ သဟ ပဋိပဋ္ဌေါ န
 ဘဝိဿသိတိ။ တတော တံ ဗာဟိယ န တတ္ထာတိ ယဒါ ယသ္မာ ဝါ တံ
 တေန ရာဂေန ဝါ ရတ္ထော ဒေါသေန ဝါ ဒုဋ္ဌော မောဟေန ဝါ မူဋ္ဌော န
 ဘဝိဿသိ၊ တဒါ တသ္မာ ဝါ တံ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဒိကေန ဘဝိဿသိ၊ တသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ
 ဝါ သုတမုတဝိညာတေ ဝါ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိံ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ
 တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ အလ္လိနော ပတိဋ္ဌိတော န ဘဝိဿသိ။ ဧတ္တာဝတာ ပဟာန-
 ပရိညံ မတ္တကံ ပါပေတွာ ဒိဏာသဝဘူမိ ဒဿိတာ။

တတော တံ ဗာဟိယ နေဝိဓ န ဟုရံ န ဥဘယမန္တရေနာတိ ယဒါ တံ ဗာဟိယ တေန ရာဂါဒိနာ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဒိသု ပဋိဗဒ္ဓေါ န ဘဝိဿသိ၊ တဒါ တံ နေဝ ဣဓလောကေ န ပရလောကေ န ဥဘယတ္ထာပိ။ **သေဝန္တော ခုက္ခဿာ**တိ ကိလေသဒုက္ခဿ စ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ စ အယမေဝ ဟိ အန္တော အယံ ပရိဝဋ္ဋုမဘာဝေါတိ အယမေဝ ဟိ ဧတ္ထ အတ္ထော။ ယေ ပန “ဥဘယမန္တရေနာ”တိ ပဒံ ဂဟေတွာ အန္တရာဘဝံ နာမ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ တံ မိစ္ဆာ။ အန္တရာဘဝဿ ဟိ ဘာဝေါ အဘိဓမ္မေ ပဋိက္ခိတ္ထောယေဝ။ အန္တရေနာတိ ဝစနံ ပန ဝိကပ္ပန္တရဒီပနံ၊ တသ္မာ အယမေတ္ထ အတ္ထော “နေဝ ဣဓ န ဟုရံ အပရော ဝိကပ္ပေါ န ဥဘယ”န္တိ။

အထဝါ အန္တရေနာတိ ဝစနံ ပန ဝိကပ္ပန္တရာဘာဝဒီပနံ၊ တဿတ္ထော “နေဝ ဣဓ န ဟုရံ ဥဘယမန္တရေနာ ပန န အညဋ္ဌာနံ အတ္ထိ”တိ။ ယေဝိ စ “အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ သမ္ဘဝေသိ”တိ စ ဣမေသံ သုတ္တပဒါနံ အတ္ထံ အယောနိသော ဂဟေတွာ “အတ္ထိယေဝ အန္တရာဘဝေါ”တိ ဝဒန္တိ၊ တေဝိ ယသ္မာ အဝိဟာဒိသု တတ္ထ တတ္ထ အာယုဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ အန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန အနဝသေသကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ၊ န အန္တရာဘဝဘူတောတိ ပုရိမဿ သုတ္တပဒဿ အတ္ထော။ ပစ္စိမဿ စ ယေ ဘူတာ ဧဝ၊ န ဘဝိဿန္တိ၊ တေ ဒိဏာသဝါ ပုရိမပဒေ ဘူတာတိ ပုတ္တာ။ တဗ္ဗိရဒ္ဓတာယ သမ္ဘဝမေသန္တိတိ သမ္ဘဝေသိနော၊ အပ္ပဟိနဘဝသံယောဇနတ္တာ သေခါ ပုထုဇ္ဇနာ စ။ စတုသုဝါ ယောနိသု အဏ္ဏဇဇလာဗုဇသတ္တာ ယာဝ အဏ္ဏကောသံ ဝတ္ထိကောသဉ္စ န တိန္ဒန္တိ၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိ နာမ၊ အဏ္ဏကောသတော ဝတ္ထိကောသတော စ ဗဟိ နိက္ခန္တာ ဘူတာ နာမ။ သံသေဒဇာ ဩပပါတိကာ စ ပဌမစိတ္တက္ခဏေ သမ္ဘဝေသိ နာမ၊ ဒုတိယစိတ္တက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ဘူတာ နာမ။ ယေန ဝါ ဣရိယာပထေန ဇာယန္တိ၊ ယာဝ တတော အညံ န ပါပုဏန္တိ၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိနော၊ တတော ပရံ ဘူတာတိ အတ္ထော။ တသ္မာ နတ္ထိတိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ သတိ ဟိ ဥဇုကေ ပါဠိအနုဂတေ အတ္ထေ ကိံ အနိဒ္ဓါရိတသာမတ္ထိယေန အန္တရာဘဝေန ပရိကပ္ပိတေန ပယောဇနန္တိ။

ယေ ပန “သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ ဓမ္မာနံ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေသု ပါတုဘာဝေါ ဒိဋ္ဌော၊ ယထာ တံ ဝိဟိအာဒိအဝိညာဏကသန္တာနေ၊ ဧဝံ သဝိညာဏကသန္တာနေပိ အဝိစ္ဆေဒေန ဒေသန္တရေသု ပါတုဘာဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စ နယော သတိ အန္တရာဘဝေ ယုဇ္ဇတိ၊ န အညထာ”တိ ယုတ္ထိံ ဝဒန္တိ။ တေန ဟိ ဣဒ္ဓိမတော စေတောဝသိပ္ပတ္တဿ စိတ္တာနုဂတိကံ

ကာယံ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ ခဏေန ဗြဟ္မလောကတော ဣရူပသင်္ကမနေ ဣတော ဝါ ဗြဟ္မလောကဂမနေ ယုတ္တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ ယဒိ သဗ္ဗတ္ထေဝ အဝိစ္စန္ဓဒေသေ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိ ဣစ္စိတာ၊ ယဒိပိ သိယာ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဣဒ္ဓိဝိသယော အစိန္တေယျောတိ။ တံ ဣဓာပိ သမာနံ ။ “ကမ္မဝိပါကော အစိန္တေယျော”တိ ဝစနတော။ တသ္မာ တံ တေသံ မတိမတ္တမေဝ။ အစိန္တေယျသဘာဝါ ဟိ သဘာဝဓမ္မာ၊ တေ ကတ္တစိ ပစ္စယဝသေန ဝိစ္စန္ဓဒေသေ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကတ္တစိ အဝိစ္စန္ဓဒေသေ။ တထာ ဟိ မုခယောသာဒိဟိ ပစ္စယေဟိ အညသ္မိံ ဒေသေ အာဒါသပဗ္ဗတပုဒေသာဒိကေ ပဋိဗိမ္ဗပဋိသောသာဒိကံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိဿတိ၊ တသ္မာ န သဗ္ဗံ သဗ္ဗတ္ထ ဥပနေတဗ္ဗန္တိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရော ပန ပဋိဗိမ္ဗဿ ဥဒါဟရဏ- ဘာဝသာဓနာဒိကော အန္တရာဘဝကထာဝိစာရော ကထာဝတ္ထုပကရဏဿ၊ ဝိကာယံ ဂဟေတဗ္ဗော။

အပရေ ပန “ဣဓာတိ ကာမဘဝေါ၊ ဟုရန္တိ အရူပဘဝေါ၊ ဥဘယမန္တ- ရေနာတိ ရူပဘဝေါ ဝုတ္တော”တိ။ အညေ “ဣဓာတိ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ၊ ဟုရန္တိ ဗာဟိရာယတနာနိ၊ ဥဘယမန္တရေနာတိ စိတ္တစေတသိကာ”တိ။ “ဣဓာတိ ဝါ ပစ္စယဓမ္မာ၊ ဟုရန္တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာ၊ ဥဘယမန္တရေနာတိ ပဏ္ဍတ္တိ- ဓမ္မာ ဝုတ္တော”တိ ဝဒန္တိ။ တံ သဗ္ဗံ အဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ။ ဧဝံ တာဝ “ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ”တိအာဒိနာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန စတုဓာ တေဘူမကဓမ္မာ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ သုဘသုခနိစ္စအတ္တဂ္ဂါဟပရိဝဇ္ဇနမုခေန အသုဘဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တာနုပဿနာ ဒဿိတာတိ ဟေဋ္ဌိမာဟိ ဝိသုဒ္ဓိဟိ သဒ္ဓိံ သင်္ခေပေနေဝ ဝိပဿနာ ကထိတာ။ “တတော တံ ဗာဟိယ န တေနာ”တိ ဣမိနာ ရာဂါဒိနံ သမုစ္ဆေဒဿ အဓိပ္ပေ- တတ္တာ မဂ္ဂေါ။ “တတော တံ ဗာဟိယ န တတ္တာ”တိ ဣမိနာ ဖလံ။ “နေဝိဓာ”တိ- အာဒိနာ အနုပါဒိသေသာ ပရိနိဗ္ဗာနဓာတု ကထိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဗာဟိယဿ။ ပ။ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ”တိ။

ဣမာယ သံခိတ္တပဒါယ ဒေသနာယ တာဝဒေဝါတိ တသ္မိံယေဝ ခဏေ၊ န ကာလန္တရေ။ အနုပါဒါယာတိ အဂ္ဂဟေတွာ။ အာသဝေဟိတိ အာဘဝဂ္ဂံ အာဂေါတြာံ သဝနတော ပဝတ္တနတော စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန မဒိရာဒိ- အာသဝသဒိသတာယ စ “အာသဝါ”တိ လဒ္ဓနာမေဟိ ကာမရာဂါဒိဟိ။ ဝိမုစ္စိတိ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိယာ စ ဝိမုစ္စိ နိဿဇ္ဇိ။ သော ဟိ သတ္ထု ဓမ္မံ သုဏန္တော ဧဝ သီလာနိ သောဓေတွာ ယထာလဒ္ဓံ စိတ္တသမာဓိံ နိဿာယ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဒိပ္ပါဘိညတာယ တာဝဒေဝ သဗ္ဗာသဝေ

၁-ပမာဏံ(က) ၂-အံ၁-၃၉၂-ဝိဋ္ဌေ၊ ၃-အဘိ ၄-၂၆၉၊ အဘိ-၆ ၃-၂၀၅-တနိကာယံ။

ခေပေတွာ သဟ ပဋိသတ္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော သံသာရသောတံ ဆိန္ဒိတွာ ကတဝဇ္ဇပရိယန္တော အန္တိမဒေဟဓရော ဟုတွာ ကောနဝိသတိယာ ပစ္စဝေက္ခဏာသု ပဝတ္တာသု ဓမ္မတာယ စောဒိယမာနော ဘဂဝန္တံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ “ပရိပုဏ္ဏံ တေ ပတ္တစိဝရံ”န္တိ ပုဋ္ဌော “န ပရိပုဏ္ဏံ”န္တိ အာဟ။ အထ နံ သတ္တာ “တေန ဟိ ပတ္တစိဝရံ ပရိယေသာ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ။ပ။ ပက္ကာမိ”တိ။

သော ကိရ ကဿပဒသဗလဿ သာသနေ ဝိသ ဝဿသဟဿာနိ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော “ဘိက္ခုနာ နာမ အတ္တနာ ပစ္စယေ လဘိတွာ ယထာဒါနံ ကရောန္တေန အတ္တနာဝ ပရိဘူဠိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဧကဿ ဘိက္ခုဿပိ ပတ္တေန ဝါ စိဝရေန ဝါ သင်္ဂဟံ နာကာသိ၊ တေနဿ ဧဟိဘိက္ခုဥပသမ္ပဒါယ ဥပနိဿယော နာဟောသိ။ ဧကစိ ပနာဟု “သော ကိရ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ စောရော ဟုတွာ ဓနုကလာပံ သန္ဓယိတွာ အရညေ စောရိကံ ကရောန္တော ဧကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိဿာ ပတ္တစိဝရလောဘေန တံ ဥသုနာ ဝိဇ္ဈိတွာ ပတ္တစိဝရံ ဂဏှိ၊ တေနဿ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစိဝရံ န ဥပုဋ္ဌဿတိတိ၊ သတ္တာ တံ ဥတွာ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ‘ပဗ္ဗဇ္ဇံ န အဒါသိ’တိ။ တမ္ပိ ပတ္တစိဝရပရိယေသနံ စရမာနံ ဧကာ ဓေန ဝေဂေန အာပတန္တိ ပဟရိတွာ ဇိဝိတက္ခယံ ပါပေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဗာဟိယံ ဒါရုစိရိယံ ဂါဝိ တရုဏဝစ္ဆာ အဓိပတိတွာ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသိ”တိ။

တတ္ထ အစိရပက္ကန္တဿာတိ န စိရံ ပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော။ ဂါဝိ တရုဏဝစ္ဆာတိ ဧကာ ယက္ခိန္တိ တရုဏဝစ္ဆဓေနရူပါ။ အဓိပတိတွာတိ အဘိဘဝိတွာ မဒ္ဒိတွာ။ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသိတိ ပုရိမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ လဒ္ဓါသာတတာယ ဒိဋ္ဌမတ္တေနဝ ဝေရိစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ သိင်္ဂေန ပဟရိတွာ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသိ။

သတ္တာ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော သမ္ပဟုလေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ နဂရတော နိက္ခမန္တော ဗာဟိယဿ သရိရံ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ ပတိတံ ဒိဿာ ဘိက္ခု အာဏာပေသိ “ဘိက္ခဝေ ဧကသ္မိံ သရဒ္ဓါရေ ဌတွာ မဇ္ဇကံ အာဟရာပေတွာ ဣဒံ သရိရံ နဂရတော နိဟရိတွာ ဈာပေတွာ ထူပံ ကရောထာ”တိ၊ ဘိက္ခု တထာ အကံသု။ ကတွာ စ ပန ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ဂမိတွာ အတ္တနာ ကတကိစ္စံ အာရောစေတွာ တဿ အဘိသမ္ပရာယံ ပုစ္ဆိံသု။ အထ နေသံ ဘဂဝါ တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ အာစိန္တိ။ ဘိက္ခု “တုမေ ဘန္တေ ‘ဗာဟိယော ဒါရုစိရိယော အရဟတ္တံ ပတ္တော’တိ ဝဒထ၊ ကဒါ သော အရဟတ္တံ

ပတ္တော”တိ ပုစ္ဆိံသု။ “မမ ဓမ္မံ သုတကာလေ”တိ စ ဝုတ္တေ “ကဒါ ပနဿ တုမေဟိ ဓမ္မော ကထိတော”တိ။ ပိဏ္ဍာယ စရန္တေန အဇ္ဇေဝ အန္တရီထိယံ ဌတောတိ။ အပ္ပမတ္တကော သော ဘန္တေ တုမေဟိ အန္တရီထိယံ ဌတော ကထိတဓမ္မော၊ ကထံ သော တာဝတကေန ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေသီတိ။ “ကိ” ဘိက္ခဝေ မမ ဓမ္မံ ‘အပ္ပံ ဝါ ဗဟံ ဝါ’တိ ပမိဏထ၊ အနေကာနိ ဂါယာ- သဟဿာနိပိ အနတ္ထသံဟိတာနိ န သေယျော၊ အတ္ထနိဿိတံ ပန ကေမ္မိ ဂါထာပဒံ သေယျော”တိ ဒဿေန္တော—

“သဟဿမပိ စေ ဂါထာ၊ အနတ္ထပဒသဉ္စိတာ။

ဧကံ ဂါထာပဒံ သေယျော၊ ယံ သုတွာ ဥပသမ္ပတိ”တိ—

ဓမ္မပဒေ ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ “န ကေဝလံ သော ပရိနိဗ္ဗာနမတ္တေန၊ အထ ခေါ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဒိပ္ပါဘိညာနံ အဂ္ဂဘာဝေနပိ ပူဇာရဟော”တိ ဒဿေန္တော “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဒိပ္ပါဘိညာနံ၊ ယဒိဒံ ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော”တိ၊ တံ အာယသ္မန္တံ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ဘိက္ခဝေ ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော”တိ။

တတ္ထ ပစ္ဆာအတ္တန္တိ ဘတ္တကိစ္စတော ပစ္ဆာ။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တောတိ ပိဏ္ဍပါတပရိယေသနတော ပဋိနိဝတ္တော။ ပဒုဒ္ဒယေနာပိ ကတဘတ္တကိစ္စောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နိဟရိတွာတိ နဂရတော ဗဟိ နေတွာ။ ဈာပေထာတိ ဒဟထ။ ထူပဉ္စဿ ကရောထာတိ အဿ ဗာဟိယဿ သရိရဓာတုယော ဂဟေတွာ စေတိယဉ္စ ကရောထ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သဗြဟ္မစာရီ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ကာလကတော”တိ။ တဿတ္ထော—ယံ တုမေ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မံ အဓိသီလာဒိ- ပဋိပတ္တိဓမ္မံသန္တိဋ္ဌံ စရထ၊ တံ သော တုမေဟိ သမာနံ ဗြဟ္မံ အစရိတိ သဗြဟ္မစာရီ မရဏကာလဿ ပတ္တိယာဝ ကာလကတော၊ တသ္မာ တံ မဉ္စကေန နိဟရိတွာ ဈာပေထ၊ ထူပဉ္စဿ ကရောထာတိ။

တဿ ကာ ဂတီတိ ပဉ္စသု ဂတီသု တဿ ကတမာ ဂတိ ဥပပတ္တိ ဘဝ- ဘူတာ၊ ဂတီတိ ဝါ နိပ္ပတ္တိ၊ အရိယော ပုထုဇ္ဇေနော ဝါတိ ကာ နိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ အဘိသမ္ပရာယောတိ ပေစ္စ ဘဝုပ္ပတ္တိ ဘဝနိရောဓော ဝါ။ ကိဉ္စာပိ တဿ ထူပကရဏာဏတ္တိယာဝ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝေါ အတ္ထတော ပကာသိတော ဟောတိ၊ ယေ ပန ဘိက္ခူ တတ္ထကေန န ဇာနိံသု၊ တေ “တဿ ကာ

ဂတိ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ ပါကဋတရံ ဝါ ကာရာပေတုကာမာ တထာ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိံသု။

ပဏ္ဍိတောတိ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ အဓိဂတတ္တာ ပဏ္ဍေန ဣတော ဂတော ပဝတ္ထောတိ ပဏ္ဍိတော။ ပစ္စပါဒီတိ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဓမ္မဿာတိ လောကုတ္တရဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မန္တိ သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒိပဋိပဒါဓမ္မံ။ အထ ဝါ ဓမ္မဿာတိ နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မန္တိ အရိယမဂ္ဂဖလဓမ္မံ။ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရုဏန္တိ ဓမ္မဒေသနာဟေတု န စ မံ ဝိဟေသေသိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နတ္တာ။ ယော ဟိ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ ဂဟေတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ န ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော သတ္တာရံ ဝိဟေသေတိ နာမ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဝိဟိံသသညိ ပဂုဏံ န ဘာသိံ၊ ဓမ္မံ ပဏီတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ”တိ။ အထ ဝါ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရုဏန္တိ န စ ဣမံ ဓမ္မာဓိကရုဏံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာနဟေတုဘူတံ ဣမံ မမ သာသနဓမ္မံ သုပုဋိပန္နတ္တာ န ဝိဟေသေတိ။ ဒုပုဋိပန္နော ဟိ သာသနံ ဘိန္ဒန္တော သတ္ထု ဓမ္မသရိရေ ပဟာရံ ဒေတိ နာမ။ အယံ ပန သမ္မာပဋိပတ္တိံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရိနိဗ္ဗုတော ဘိက္ခဝေ ဗာဟိယော ဒါရုဇိရိယော”တိ။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ ထေရဿံ ဗာဟိယဿ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ၊ တထာ ပရိနိဗ္ဗုတနဉ္စ ခိဏာသဝါနံ ဂတိယာ ပစုရဇနေဟိ၊ ဒုဗ္ဗိညေယျဘာဝံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ အပ္ပတိဋ္ဌိတပရိနိဗ္ဗာနာနုဘာဝဒိပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ? အာပေါ စ န ဂါဓတိ၊ ပထဝီ စ တေဇော စ ဝါယော စ န ဂါဓတိ န ပတိဋ္ဌာတိ။ ကသ္မာ? နိဗ္ဗာနဿ အသင်္ခတသဘာဝတ္တာ။ န ဟိ တတ္ထ သင်္ခတဓမ္မာနံ လေသောပိ သမ္ဘဝတိ။ သုက္ကာတိ သုက္ကဝဏ္ဏတာယ သုက္ကာတိ လဒ္ဒနာမာ ဂဟနက္ခတ္တတာရကာ။ န ဇောတန္တိတိ န ဘာသန္တိ။ အာဒိစ္စော နပ္ပကာသတိတိ တိသုဒ္ဓိပေသု ဧကသ္မိံ ခဏေ အာလောကဖရုဏသမတ္ထော အာဒိစ္စောပိ အာဘာဝသေန န ဒိဗ္ဗတိ။ န တတ္ထ စန္ဒိမာ ဘာတိတိ သတိပိ ဘာသုရဘာဝေ ကန္တသီတလကိရဏော စန္ဒောပိ တသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ အဘာဝတော ဧဝ အတ္တနော ဇုဏှာဝိဘာသနေန၊ န ဝိရောစတိ။ ယဒိ တတ္ထ စန္ဒိမသုရိယာဒယော နတ္ထိ၊ လောကန္တရော ဝိယ

၁-ဝိ ၃-၁၀၊ မ ၁-၂၂၆၊ မ ၂-၂၉၃-ဝိဋ္ဌေသု။ ၂-ပုထုဇ္ဇနေဟိ (သိ)
၃-ယသံ နိဗ္ဗာနဓာတုယံ (သိ) ၄-ဇုဏှာဝိဒ္ဓံသနေန (သျှာ)

နိစ္စန္ဓကာရမေဝ တံ ဘဝေယျာတိ အာသင်္ဂံ သန္ဓာယာဟ “တမော တတ္ထ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ သတိ ဟိ ရူပါဘာဝေ တမော နာမ န သိယာ။

ယဒါ စ အတ္တနာ ဝေဒိ၊ မုနိ မောနေန ဗြာဟ္မဏောတိ စတုသစ္စ-
မုနနတော မောနန္တိ လဒ္ဓနာမေန မဂ္ဂဉ္ဇဏေန ကာယမောနေယျာဒီဟိ စ
သမန္ဓာဂဘတ္တာ “မုနိ”တိ လဒ္ဓနာမော အရိယသာဝကဗြာဟ္မဏော တေနေဝ
မောနသင်္ခါတေန ပဋိဝေဓဉ္ဇဏေန ယဒါ ယသ္မိံ ကာလေ အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ
အတ္တနာ သယမေဝ အနုဿဝါဒိကေ ပဟာယ အတ္တပစ္စက္ခံ ကတွာ နိဗ္ဗာန် ဝေဒိ
ပဋိဝိဇ္ဇိ။ “အဝေဒိ”တိပိ ပါဌော၊ အညာသီတိ အတ္ထော။ အထ ရူပါ အရူပါ စ၊
သုခဒုက္ခာ ပမုစ္စတိတိ အထာတိ တဿ နိဗ္ဗာနဿ ဇာနနတော ပစ္စာ။ ရူပါတိ
ရူပဓမ္မာ၊ တေန ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေါ ဧကပေါကာရဘာဝေါ စ ဂဟိတော
ဟောတိ။ အရူပါတိ အရူပဓမ္မာ၊ တေန ရူပေနာမိဿိကတော အရူပဘာဝေါ
ဂဟိတော ဟောတိ။ သော “စတုဝေါကာရဘာဝေါ”တိပိ ဝုစ္စတိ။ သုခဒုက္ခာတိ
သဗ္ဗတ္ထ ဥပ္ပဇနကသုခဒုက္ခတောပိ ဝဋ္ဋတော။ အထ ဝါ ရူပါတိ ရူပလောကပဋိ-
သန္ဓိတော။ အရူပါတိ အရူပလောကပဋိသန္ဓိတော။ သုခဒုက္ခာတိ ကာမာ-
ဝစရပဋိသန္ဓိတော။ ကာမဘာဝေါ ဟိ ဗျာမိဿသုခဒုက္ခော။ ဧဝမေတသ္မာ
သကလဟောပိ ဝဋ္ဋတော အစ္စန္ဒမေဝ မုစ္စတိတိ ဂါထာဒ္ဒယေနပိ ဘဂဝါ “မယံ
ပုတ္တဿ ဗာဟိယဿ ဧဝရူပါ နိဗ္ဗာနဂတိ”တိ ဒသေတိ။

ဒသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဗောဓိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

၂-မုစလိန္နွေဝဂ္ဂ

၁-မုစလိန္နွေသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ မုစလိန္နွေဝဂ္ဂဿ ပဌမေ မုစလိန္နွေမူလေတိ ဧတ္ထ မုစလိန္နွေော ဝုစ္စတိ နိပရုက္ခော၊ သော “နိရုလော”တိပိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ သမိပေ။ ကေစိ ပန “မုစလောတိ တဿ ရုက္ခဿ နာမံ၊ တံ ဝနဇေဋ္ဌကတာယ ပန မုစလိန္နွေောတိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ မဟာ အကာလမေသောတိ အသမ္ပတ္တေ ဝဿကာလေ ဥပ္ပန္နမဟာမေသော။ သော ဟိ ဂိမှာနံ ပစ္စိမေ မာသေ သကလစက္ကဝါဠ- ဂပ္ပံ ပူရေန္တော ဥဒပါဒိ။ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာတိ တသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ သတ္တာဟံ အဝိစ္စန္တဝုဋ္ဌိကာ အဟောသိ။ သီတဝါတဒုဒ္ဓိနိတိ သာ စ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာ ဥဒကဗုသိတသမ္ပိဿေန သီတဝါတေန သမန္တတော ပရိဗ္ဗမန္တေန ဒုသိတ- ဒိဝသတ္တာ ဒုဒ္ဓိနိ နာမ အဟောသိ။ မုစလိန္နွေော နာမ နာဂရာဇာတိ တဿေဝ မုစလိန္နွေရုက္ခဿ သမိပေ ပေါက္ခရဏိယာ ဟေဋ္ဌာ နာဂဘဝနံ အတ္ထိ၊ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော မဟာနုဘာဝေါ နာဂရာဇာ။ သကဘဝနာတိ အတ္တနော နာဂ- ဘဝနတော။ သတ္တက္ခတ္တံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတွာတိ သတ္တဝါရေ အတ္တ- နော သရီရဘောဂေဟိ ဘဂဝတော ကာယံ ပရိဝါရေတွာ။ ဥပရိမုဒ္ဓနိ မဟန္တံ ဖဏံ ဝိဟတ္တာတိ ဘဂဝတော မုဒ္ဓပ္ပဒေသဿ ဥပရိ အတ္တနော မဟန္တံ ဖဏံ ပသံာရေတွာ။ “ဖဏံ ကရိတွာ”တိပိ ပါဠော၊ သော ဧဝတ္ထော။

တဿ ကိရ နာဂရာဇဿ ဧတဒဟောသိ “ဘဂဝါ စ မယံ ဘဝနသမိပေ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နော၊ အယဉ္ဇ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာ ဝတ္တတိ၊ ဝါသာဂါရမဿ လဒ္ဓံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ သော သတ္တရတနမယံ ပါသာဒံ နိဗ္ဗိနိတုံ သက္ကောန္တောပိ “ဧဝံ ကတေ ကာယသာရော ဂဟိတော န ဘဝိဿတိ၊ ဒသဗလဿ ကာယ- ဝေယျာဝစ္စံ ကရိဿာမိ”တိ မဟန္တံ အတ္တဘာဝံ ကတွာ သတ္တာရံ သတ္တက္ခတ္တံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပရိ ဖဏံ ကတွာ ဓာရေသိ။ “ပရိက္ခေပဗ္ဗန္တရံ လောဟပါသာဒေ ဘဏ္ဍာဂါရဝဗ္ဗပ္ပမာဏံ အဟောသိ”တိ ခန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ ပန “ဟေဋ္ဌာလောဟပါသာဒပ္ပမာဏ”န္တိ။ “ဣစ္ဆိတိစ္ဆိ- တေန ဣရိယာပထေန သတ္တာ ဝိဟရိဿတိ”တိ ကိရ နာဂရာဇဿ အဇ္ဈာ- သယော။ ဘဂဝါ ပန ယထာနိသိန္နောဝ သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေသိ။ တဉ္စ ဌာနံ သုပိဟိ တဝါတပါနံ သုဗုသိတအဂ္ဂဋ္ဌဒါရံ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဝိယ အဟောသိ။ မာ ဘဂဝန္တံ သီတန္တိအာဒိ တဿ တထာ ကရိတွာ ဌာနကာရဏပရိဒီပနံ?။ သော

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၂၄၀-ပိဋ္ဌေ။   ၂-မ-ဋ္ဌ ၂-၉၀-ပိဋ္ဌေ။   ၃-တဿ ဌာနကာရဏပရိဒီပနံ (သိ)

ဟိ “မာ ဘဂဝန္တံ သီတံ ဗာဓယိတ္ထ၊ မာ ဥဏှံ၊ မာ ခံသာဒိသမ္ပဿော ဗာဓယိတ္တာ”တိ တထာ ကရိတွာ အဋ္ဌာသိ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာယ ဥဏှမေဝ နတ္ထိ၊ သစေ ပန အန္တရန္တရာ မေသော ဝိဂစ္ဆေယျ၊ ဥဏှံ ဘဝေယျ၊ တမ္ပိ မာ ဗာဓယိတ္တာတိ ဧဝံ တဿ စိန္တေတုံ ယုတ္တံ။ ကေစိ ပနေတ္ထ ဝဒန္တိ “ဥဏှဂ္ဂဟဏံ ဘောဂပရိက္ခေပဿ ဝိပုလဘာဝကရဏေ ကာရဏကိတ္တနံ။ ခုဒ္ဒကေ ဟိ တသ္မိံ ဘဂဝန္တံ နာဂဿ သရီရသမ္ပူတာ ဥဿာ ဗာဓေယျ၊ ဝိပုလဘာဝကရဏေန ပန တာဒိသံ မာ ဥဏှံ ဗာဓယိတ္တာတိ တထာ ကရိတွာ အဋ္ဌာသိတိ။

ဝိဒ္ဓန္တိ ဥဗ္ဗိဒ္ဓိံ၊ မေသဝိဂမေန ဒူရိဘူတန္တိ အတ္ထော။ ဝိဂတဝလာဟကန္တိ အပဂတမေသံ။ ဒေဝန္တိ အာကာသံ။ ဝိဒိတွာတိ “ဣဒါနိ ဝိဂတဝလာဟကော အာကာသော၊ နတ္ထိ ဘဂဝတော သီတာဒိဥပဒ္ဓဝေါ”တိ ဥတွာ။ ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာတိ အပနေတွာ။ သကဝဏ္ဏန္တိ အတ္တနော နာဂရူပံ။ ပဋိသံဟရိတွာတိ အန္တရဓာပေတွာ။ မာဏဝကဝဏ္ဏန္တိ ကုမာရကရူပံ။

တေမတ္ထန္တိ ဝိဝေကသုခပုဂ္ဂိုလ်ဝေဒိနော ယတ္ထ ကတ္ထစိ သုခမေဝ ဟောတိတိ။ တေမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရေန ဇာနိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ ဝိဝေကသုခါနဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သုခေါ ဝိဝေကောတိ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော ဥပမိဝိဝေကော သုခေါ။ တုဋ္ဌဿာတိ စတုမဂ္ဂဉ္ဇာဏသန္တောသေန တုဋ္ဌဿ။ သုတဓမ္မဿာတိ ပကာသိတဓမ္မဿ ဝိသုတဓမ္မဿ။ ပဿတောတိ တံ ဝိဝေကံ၊ ယံ ဝါ ကိဉ္စိပဿိတဗ္ဗံ နာမ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္တနော ဝိရိယဗလာဓိဂတေန ဉ္ဇာဏစက္ခုနာ ပဿန္တဿ။ အဗျာပဇ္ဇန္တိ အကုပ္ပနဘာဝေါ၊ ဧတေန မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေါ ဒဿိတော။ ပါဏဘူတေသု သံယမောတိ သတ္တေသု စ သံယမော အဝိဟိံ သနဘာဝေါ သုခေါတိ အတ္ထော၊ ဧတေန ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂေါ ဒဿိတော။

သုခါ ဝိရာဂတာ လောကောတိ ဝိဂတရာဂတာပိ လောကေ သုခါ။ ကိဒိသိ? ကာမာနံ သမတိက္ကမောတိ၊ ယာ ကာမာနံ သမတိက္ကမောတိ ဝုစ္စတိ၊ သာ ဝိဂတရာဂတာပိ သုခါတိ အတ္ထော၊ ဧတေန အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ကထိတော။ အသ္မိမာနဿ ယော ဝိနယောတိ ဣမိနာ ပန အရဟတ္တံ ကထိတံ။ အရဟတ္တံ ဟိ အသ္မိမာနဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိနယောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဣတော ပရဉ သုခံ နာမ နတ္ထိ၊ တေနာဟ “ဧတံ ဝေ ပရမံ သုခံ”န္တိ။ ဧဝံ အရဟတ္တေန ဒေသနာယ ကုဋံ ဂဏှိတိ။

ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ သမ္မဟုလာနန္တိ ဝိနယပရိယာယေန တယော ဇနာ “သမ္မဟုလာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတော ပရံ သံဃော။ သုတ္တန္တပရိယာယေန ပန တယော တယော ဧဝ၊ တတော ဥဒ္ဓံ သမ္မဟုလာ။ တသ္မာ ဣဓာပိ သုတ္တန္တပရိယာယေန သမ္မဟုလာတိ ဝေဒိတဗျာ။ ဥပဋ္ဌာနသလာယန္တိ ဓမ္မသဘာမဏ္ဍပေ။ သာ ဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ အာဂတဿ တထာဂတဿ ဘိက္ခုနံ ဥပဋ္ဌာနကရဏဋ္ဌာနန္တိ “ဥပဋ္ဌာနသလာ”တိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ ယတ္ထ ဘိက္ခု ဝိနယံ ဝိနိစ္ဆိနန္တိ၊ ဓမ္မံ ကထေန္တိ၊ သာကစ္ဆံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ သန္နိပတနဝသေန ပကတိယာ ဥပတိဋ္ဌန္တိ၊ သာ သာလာပိ မဏ္ဍပေပိ “ဥပဋ္ဌာနသလာ”တွေဝ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓါသနံ နိစ္စံ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဣဒံ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဓရမာနကာလေ ဘိက္ခုနံ စာရိတ္တံ။ သန္နိသိန္နာနန္တိ နိသဇ္ဇနဝသေန သင်္ဂမ္မ နိသိန္နာနံ။ သန္နိပတိတာနန္တိ တတော တတော အာဂန္တော သန္နိပတနဝသေန သန္နိပတိတာနံ။ အထ ဝါ ဗုဒ္ဓါသနံ ပုရတော ကတွာ သတ္ထု သမ္မုခေ ဝိယ အာဒရပုတ္တိယာ သက္ကစ္စံ နိသိဒနဝသေန သန္နိသိန္နာနံ၊ သမာနဇ္ဈာသယတ္တာ အညမညသ္မိ အဇ္ဈာသယေန သုဋ္ဌု သမ္မာ စ နိပတနဝသေန သန္နိပတိတာနံ။ အယန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနံ နိဒ္ဓိသတိ။ အန္တရာကထာတိ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ အန္တရာ အညာ ဧကာ ကထာ၊ အထ ဝါ မဇ္ဈနိကေ လဒ္ဓဿ သုဂတောဝါဒဿ၊ သာယံ လဘိတဗျဿ ဓမ္မဿဝနဿ စ အန္တရာ ပဝတ္တတ္တာ အန္တရာကထာ၊ သမဏသမာစာရဿေဝ ဝါ အန္တရာ ပဝတ္တာ အညာ ဧကာ ကထာတိ အန္တရာကထာ။ ဥဒပါဒီတိ ဥပ္ပန္နာ။

ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ရာဇုနန္တိ နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနံ။ မဟဒ္ဒနတရော ဝါတိအာဒိသု ပထဝိယံ နိခဏိတွာ ဌပိတံ သတ္တရတနနိစယသင်္ခါတံ မဟန္တံ ဓနံ တေဿာတိ မဟဒ္ဒနော၊ ဒွိသု အယံ အတိသယေန မဟဒ္ဒနောတိ မဟဒ္ဒနတရော။ ဝါသဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပတ္တော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော— နိစ္စပရိဗ္ဗယဝသေန မဟန္တော ဘောဂေါ တေဿာတိ မဟာဘောဂေါ။ ဒေဝသိကံ ပဝိသနအာယဘူတော မဟန္တော ဧကာသော တေဿာတိ မဟာကောသော။ အပရေ ပန “ဒေဝသိကံ ပဝိသနအာယဘူတံ မဏိသာရဇေဂ္ဂုရုမ္ဘာဒိဘေဒဘိန္ဒံ ပရိဂ္ဂဟဝတ္ထု ဓနံ၊ တဒေဝ သာရဂပ္ပာဒိသု နိဟိတံ ကောသော”တိ ဝဒန္တိ။ ဝဇီရော မဟာနီလော ဣန္ဒနီလော မရကတော ဝေဋ္ဌရိယော ပဒုမရာဂေါ ဖုဿရာဂေါ ကက္ကေတနော ပုလာကော^၁ ဝိမလော

၁-ဖုလာကော (သီ၊ သျာ)

လောဟိတင်္ကော ဖလိကော ပဝါဠော ဇောတိရသော^၁ ဂေါမုတ္တကော
 ဂေါမေဒကော သောဂန္ဓိကော မုတ္တာ သင်္ခေါ အဉ္ဇနမူလော ရာဇပဋ္ဌော^၂
 အမတံသကော^၃ ပိယကော^၄ မြာဟ္မဏီ စာတိ စတုဗ္ဗိသတိ မဏိ နာမ။ သတ္တ
 လောဟာနိ ကဟာပဏော စ သာရော နာမ။ သယနစ္ဆာဒနပါဝုရဏဂဇ-
 ဒန္တသိလာဒိနိ^၅ ဖေဂ္ဂ၊ နာမ။ စန္ဒနာဂရုကုက်မတဂရကပ္ပုရာဒိ ဂုဗ္ဗာ နာမ။
 တတ္ထ ပုရိမေန အာဒိသဒ္ဓေန သာလိဝိဟိအာဒိမုဂ္ဂမာသာဒိပုဗ္ဗဏ္ဍာပရဏ္ဍာ ဘေဒံ
 ခညဝိကတိ^၆ အာဒိ^၇ ကတ္တာ ယံ သတ္တာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂဘူတံ ဝတ္ထု။ တံ
 သဗ္ဗံ သင်္ဂယဟိ။ မဟန္တံ ဝိဇိတံ ရဋ္ဌံ ဧတဿာတိ မဟာဝိဇိတော။ မဟန္တော
 ဟတ္ထိအဿာဒိဝါဟနော ဧတဿာတိ မဟာဝါဟနော။ မဟန္တံ သေနာ-
 ဗလဉ္စေဝ ထာမဗလဉ္စ ဧတဿာတိ မဟဗ္ဗလော။ ဣန္ဒြိတနိဗ္ဗတ္တိသင်္ခါတာ
 ပုညကမ္မနိပ္ပန္နာ မဟတိ ဣန္ဒြိ ဧတဿာတိ မဟိန္ဒိကော။ ဧတေသင်္ခါတော
 ဥဿာဟမန္တပဘုသတ္တိသင်္ခါတော ဝါ မဟန္တော အာနဘာဝေါ ဧတဿာတိ
 မဟာနဘာဝေါ။

ဧတ္ထ စ ပဌမေန အာယသမ္ပဒါ၊ ဒုတိယေန ဝိတ္တုပကရဏသမ္ပဒါ၊ တတိယေန
 ဝိဘဝသမ္ပဒါ၊ စတုတ္ထေန ဇနပဒသမ္ပဒါ၊ ပဉ္စမေန ယာနသမ္ပဒါ၊ ဆဋ္ဌေန
 ပရိဝါရသမ္ပဒါယ သဒ္ဓိ^၈ အတ္တသမ္ပဒါ၊ သတ္တမေန ပုညကမ္မသမ္ပဒါ၊ အဋ္ဌမေန
 ပဘာဝသမ္ပဒါ ဘေသံ ရာဇုနံ ပကာသိတာ ဟောတိ။ တေန ယာ သာ
 သာမိသမ္ပတ္တိ အမစ္စသမ္ပတ္တိ သေနာသမ္ပတ္တိ ရဋ္ဌသမ္ပတ္တိ ဝိဘဝသမ္ပတ္တိ မိတ္တသမ္ပတ္တိ
 ဒုဂ္ဂသမ္ပတ္တိတိ သတ္တ ပကတိသမ္ပဒါ ရာဇုနံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗာ၊ တာ သဗ္ဗာ ယထာရဟံ
 ပရိဒိပိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒါနာဒိဟိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ ပရိသံ ရဉ္စေတိတိ ရာဇော။ မဂဓာနံ
 ဣဿရောတိ မာဂဓော။ မဟတိယာ သေနာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ သေနိယ-
 ဂေါတ္တတ္တာ ဝါ သေနိယော။ ဗိမ္ဗိ ဂုဇ္ဈတိ သုဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ သာရဗိမ္ဗိဝဏ္ဏတာယ
 ဗိမ္ဗိသာရော။ ကေစိ ပန “နာမမေဝေတံ တဿ ရညော”တိ ဝဒန္တိ။ ပဗ္ဗာမိတ္တံ^၉
 ပရသေနံ ဇိနာတိတိ ပသေနဒိ။ ကောသလရဋ္ဌဿ အဓိပတိတိ ကောသလော။
 အယဉ္ဇရဟိတိ ဧတ္ထ စရဟိတိ နိပါတမတ္တံ။ ဝိပ္ပကတာတိ အပရိယောသိတာ၊
 အယံ ဧတသံ ဘိက္ခုနံ အန္တရာကထာ အနိဋ္ဌိတာတိ အတ္ထော။

သာယနသမယန္တိ သာယနေ ဧကံ သမယံ။ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ
 တတော တတော ရူပါဒိအာရမ္မဏတော ဖိတ္တဿ ပဋိသံဟရဏတော

၁-ဇောတိရသော(သိ)   ၂-ရာဇပဋ္ဌော(သိ၊ သု)   ၃-အမတံသကော(သိ)
 ၄-ပိယကော(သု)   ၅-ပါဝုရဏဂဇဇောဒိနိ(သိ၊ သု)   ၆-ပုဗ္ဗဏ္ဍ(က)

ပဋိသလ္လာနသင်္ခါတာယ ဖလသမာပတ္တိတော ယထာကာလပရိစ္ဆေဒံ ဝုဋ္ဌိတော။
 ဘဂဝါ ဟိ ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော သာဝတ္ထိံ ပဝိသိတွာ ဘိက္ခုနံ
 သုလဘပိဏှပပါတံ ကတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သာဝတ္ထိတော
 နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ဂန္ဓကုဋ်ပုမုခေ ဌတွာ ဝတ္တံ ဒဿေတွာ ဌိတာနံ
 ဘိက္ခုနံ ယထာသမုဋ္ဌိတံ သုဂတောဝါဒံ ဒတွာ တေသု အရညရုက္ခမူလာဒိ-
 ဒိဝါဠာနံ ဥဒ္ဓိဿ ဂတေသု ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသိတွာ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ဒိဝသ-
 ဘာဂံ ဝိတိနာမေတွာ ယထာကာလပရိစ္ဆေဒေ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ “မယံ
 ဥပဂမနံ အာဂမယမာနာ စတဿော ပရိသာ သကလဝိဟာရံ ပရိပူရေန္တိယော
 နိသိန္နာ၊ ဣဒါနိ မေ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ ဓမ္မသဘာမဏှလံ ဥပဂန္တံ ကာလော”တိ
 အာသနတော ဝုဋ္ဌာယ ကေသရသီဟော ဝိယ ကဉ္စနဂဟာယ သုရဘိ-
 ဂန္ဓကုဋ်တော နိက္ခမိတွာ ယူထံ ဥပသင်္ကမန္တော မတ္တဝရဝါရဏော ဝိယ
 အကာယစာပလ္လေန စာရုဝိက္ကန္တဂမနော အသိတိအနုဗျဉ္ဇနပုဋ်မဏှိတဗာတ္ထိံ-
 သမဟာပုရိသလက္ခဏသမုဇ္ဇလာယ ဗျာမပ္ပဘာယ ပရိက္ခေပဝိလာသသမ္ပန္နာယ
 ပဘဿရကေတုမာလာလင်္ကာတယ နီလဝိတလောဟိတောဒါတမဋ္ဌိဋ္ဌပဘဿ-
 ရာနံ ဝသေန ဆဗ္ဗဏှဗုဒ္ဓရံသိယော ဝိဿန္တေန္တိယာ အစိန္တေယျာနုဘာဝါယ
 အနုပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ သမန္နာဂတာယ ရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ သကလဝိဟာရံ
 ဧကာလောကံ ကုရုမာနော ဥပဋ္ဌာနသလံ ဥပသင်္ကမိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ
 ခေါ ဘဂဝါ။ပ။ တေနုပသင်္ကမိ”တိ။

ဧဝံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝတ္တံ ဒဿေတွာ နိသိန္နေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိဘူတေ
 ဒိသ္မာ “မယိ အကထေန္တေ ဣမေ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဂါရဝေန ကပ္ပမ္ပိ န ကထေဿန္တိ”တိ
 ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ “ကာယ နုတ္ထ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာယ
 နုတ္ထာတိ ကတမာယ နု ဘဝထ။ “ကာယ နောတ္ထာ”တိပိ ပါဠိ၊ သော
 ဧဝတ္ထော၊ “ကာယ နေတ္ထာ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တဿ ကတမာယ နု ဧတ္ထာတိ
 အတ္ထော။ တကြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ဘိက္ခဝေ ကတမာယ နာမ ကထာယ
 ဣမ သန္တိသိန္နာ ဘဝထ၊ ကတမာ စ တုမှာကံ ကထာ မမာဂမနပစ္စယာ
 အနိဋ္ဌိတာ၊ တံ နိဋ္ဌာပေဿာမိတိ” ဧဝံ သဗ္ဗညုပဝါရဏာယ ပဝါရေသိ။

န ခွေတန္တိ န ခေါ ဧတံ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဠော။ “န ခေါတ”န္တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊
 န ခေါဧတံ ဣစ္စေဝ ပဒဝိဘာဂေါ။ ကုလပုတ္တာနန္တိ ဇာတိအာစာရကုလပုတ္တာနံ။
 သဒ္ဓါတိ သဒ္ဓါယ၊ ကမ္မဖလသဒ္ဓါယ ရတနတ္ထယသဒ္ဓါယ စ။ အဂါရသ္မာတိ
 သရတော၊ ဂဟဋ္ဌဘာဝါတိ အတ္ထော။ အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ပဗ္ဗဇိတာနန္တိ

၁-နိဋ္ဌပေယျာထာတိ (သီ၊ သျှာ)

ဥပဂတာနံ။ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ။ တတ္ထာယံ ပဒယောဇနာ—ဘိက္ခဝေ တုမှေ နေဝ ရာဇာဘိနိတာ န စောရာဘိနိတာ န ဣဏန္ဒာ န ဇီဝိတပကတာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ အထ ခေါ သဒ္ဓါယ အဂါရတော နိက္ခမိတွာ မမ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တုမှေ ဧတရဟိ ဝေရူပိ ရာဇပ္ပဋိသံယုတ္တံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေယျာထ၊ ယံ ဝေရူပါယ ကထာယ ကထနံ၊ ဧတံ တုမှာကံ န ခေါ ပတိရူပံ န ယုတ္တမေဝါတိ။

ဧဝံ သန္ဓိပတိတာနံ ပဗ္ဗဇိတာနံ အပ္ပတိရူပံ ပဋိက္ခိပိတွာ ဣဒါနိ နေသံ ပတိရူပံ ပဋိပတ္တိံ အနုဇာနန္တော “သန္ဓိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မိ ဝါ ကထာ အရိယော ဝါ တုဏှိဘာဝေါ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဝေါတိ တုမှာကံ။ ကရဏီယန္တိ ဟိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ ကတ္တရိ သာမိဝစနမေတံ၊ တသ္မာ တုမှေဟိတိ အတ္ထော။ ဒွယံ ကရဏီယန္တိ ဒွေ ကာတဗ္ဗာ။ ဓမ္မိ ကထာတိ စတုသစ္စဓမ္မတော အနပေတာ ကထာ၊ ပဝတ္တိနိဝတ္တိပရိဒိပိနိ ဓမ္မဒေသနာတိ အတ္ထော။ ဒသကထာဝတ္ထုသင်္ခါတာပိ ဟိ ဓမ္မကထာ တဒေ- ကဒေသာ ဝေါတိ။ အရိယောတိ ဧကန္တဟိတာဝဟတ္တာ အရိယော၊ ဝိသုဒ္ဓေါ ဥတ္တမောတိ ဝါ အရိယော။ တုဏှိဘာဝေါတိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာဘူတံ အကထနံ။ ကေစိ ပန “ဝစီသင်္ခါရပဋိပက္ခဘာဝတော ဒုတိယဇ္ဈာနံ အရိယော တုဏှိဘာဝေါ”တိ ဝဒန္တိ။ အပရေ “စတုတ္ထဇ္ဈာနံ အရိယော တုဏှိဘာဝေါ”တိ ဝဒန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—ဘိက္ခဝေ စိတ္တဝိဝေကဿ ပရိမြူဟနတ္ထံ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာ သုညာဂါရေ ဝိဟရန္တာ သစေ ကဒါစိ သန္ဓိပတထ၊ ဧဝံ သန္ဓိပတိတေဟိ တုမှေဟိ “အဿုတံ သာဝေတိ သုတံ ဝါ ပရိယောဒပေတိ”တိ ဝုတ္တနယေန အညမညဿူပကာရာယ ခန္ဓာဒီနံ အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တာ ဓမ္မ- ကထာ ဝါ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ အညမညံ အဗျာဗာဓနတ္ထံ ဈာနသမာပတ္တိယာ ဝါ ဝိဟရိတဗ္ဗန္တိ။

တတ္ထ ပုရိမေန ကရဏီယဝစနေန အနောတိဏ္ဍာနံ သာသနေ ဩတရဏူပါ- ယံ ဒသေတိ၊ ပစ္စိမေန ဩတိဏ္ဍာနံ သံသာရတော နိဿရဏူပါယံ။ ပုရိမေန ဝါ အာဂမဝေယျတ္တိယေ နိယောဇေတိ၊ ပစ္စိမေန အဓိဂမဝေယျတ္တိယေ။ အထ ဝါ ပုရိမေန သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပဌမံ ဥပ္ပတ္တိဟေတု ဒိပေတိ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဟေတူ ဒွေ ပစ္စယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒါယ ပရတော စ သောသော၊ ပစ္စတ္တန္တ ယောနိသော မနသိကာရော”တိ။

၁-ဒသကထာဝတ္ထုဂစ္ဆာပိဟိ (သျှာ) ၂-အံ ၁-၈၇-ဝိဇ္ဇာ

ပုရိမေန ဝါ လောကိယသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ မူလကာရဏံ ဝိဘာဝေတိ၊ ပစ္စိမေန လောကုတ္တရသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ မူလကာရဏန္တိ ဝေမာဒိနာ ဧတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗျာ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ကိတ္တိတကာမသမ္ပတ္တိတော ဈာနာဒိ- သမ္ပတ္တိ သန္တတရာ စေဝ ပဏီတတရာ စာတိ တေမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ အရိယဝိဟာရသုခါနုဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဉ္စ ကာမသုခံ လောကေတိ လောကသဒ္ဓေါ “ခန္ဓလောကော အာယ- တနလောကော ဓာတုလောကော” တိအာဒီသု ဝိသင်္ခါရေသု အာဂတော။

“ယာဝတာ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဟရန္တိ၊
ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစနာ။
တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊
ဧတ္ထ တေ ဝတ္တတိ ဝသော” တိ—

အာဒီသု၂ ဩကာသေ အာဂတော။ “အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော” တိအာဒီသု ဝိသတ္တေသု။ ဣမ ပန သတ္တလောကေ ဩကာသလောကေ စ ဝေဒိတဗျော။ တသ္မာ အဝိစိတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိ မြဟ္မ- လောကတော၊ ဟေဋ္ဌာ ဧတသ္မိ လောကေ ယံ ဝတ္ထုကာမေ ပဋိစ္စ ကိလေသ- ကာမဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော ကာမသဟဂတံ သုခံ။ ယဉ္စိဒံ ဒိဝိယံ သုခန္တိ ယဉ္စ ဣဒံ ဒိဝိ ဘဝံ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန စ လဒ္ဓဗ္ဗံ မြဟ္ဗာနံ မနုဿာနဉ္စ ရူပသမာပတ္တိသုခံ။ တဏှက္ခယသုခဿာတိ ယံ အာဂမ္မ တဏှာ ဒီယတိ၊ တံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ တဏှာယ စ ပဋိပဿန္တနဝသေန ပဝတ္ထုဖလသမာပတ္တိသုခံ တဏှက္ခ- ယသုခံ နာမ၊ တဿ တဏှက္ခယသုခဿ။ ဧတေတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန နိဒ္ဒေ- သော၊ ဧတာနိ သုခါနိတိ အတ္ထော။ ကေစိ ဥဘယမ္ပိ သုခဿာမညေန ဂဟေတွာ “တေ” န္တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ “ကလံ နာဂ္ဂတိ” တိ ပါဠေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

သောဠသိန္တိ သောဠသန္တံ ပူရဏိ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော— စက္ကဝတ္တိ- သုခံ အာဒိ ကတွာ သဗ္ဗသ္မိ မနုဿလောကေ မနုဿသုခံ၊ နာဂသုပဏ္ဏာဒိ- လောကေ နာဂါဒိဟိ အနုဘဝိတဗ္ဗံ သုခံ၊ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဒေဝလောကေ ဆဗ္ဗိဓံ ကာမသုခန္တိ ယံ ဧကာဒသဝိဓေ ကာမလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကာမသုခံ၊ ယဉ္စ ဣဒံ ရူပါရူပဒေဝေသု ဒိဗ္ဗဝိဟာရဘူတေသု ရူပါရူပဇ္ဈာနေသု စ ဥပ္ပန္နတ္တာ

၁-ခု ၇-၇-၂၂၊ ၃ ဂ-၂၅-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-မ ၁-၄၀၄-ဝိဋ္ဌေ။
၃-ဝိ ၃-၉၊ မ ၁-၂၂၅-ဝိဋ္ဌာဒီသု။ ၄-ရူပိမြဟ္မလောကတော (သီ၊ သျာ)

“ဒိဝိယ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ လောကီယဇ္ဈာနသုခံ၊ သကလမ္ပိ တဒုဘယံ တဏှက္ခယ-
သုခသင်္ခါတံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ သောဠသဘာဂေ ကတွာ တတော ဧကဘာဂံ
သောဠသဘာဂဂုဏေ လဒ္ဓံ ဧကဘာဂသင်္ခါတံ ကလံ န အဂ္ဂတီတိ။

အယဉ္ဇ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဖလသမာပတ္တိသာမညေန ဝုတ္တာ။ ပါဠိယံ အဝိ-
သေသေန တဏှက္ခယဿ အာဂတတ္တာ ပဌမဖလသမာပတ္တိသုခဿာပိ ကလံ
လောကီယံ န အဂ္ဂတီ ဧဝ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

“ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေန ဝါ။
သဗ္ဗလောကာဓိပစ္စေန၊ သောတာပတ္တိဖလံ ဝရ”န္တိ ။

သောတာပတ္တိသံယုတ္တေပိ ဝုတ္တံ—

“ကိဉ္ဇာပိ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ စတုန္ဒံ ဒီပါနံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ
ရဇ္ဇံ ကာရေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ
လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ၊ သော တတ္ထ
နန္ဒနေ ဝနေ အစ္စရာသံဃပရိဝုတော ဒိဗ္ဗေဟိ စ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ
သမပ္ပိတော သမင်္ဂိဘူတော ပရိစာရေတိ သော စတူဟိ ဓမ္မေဟိ
အသမန္နာဂတော၊ အထ ခေါ သော အပရိမုတ္တောဝ နိရယာ၊ အပရိ-
မုတ္တော တိရစ္ဆာနယောနိယာ၊ အပရိမုတ္တော ပေတ္တိဝိသယာ၊ အပရိ-
မုတ္တော အပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတာ။ ကိဉ္ဇာပိ ဘိက္ခဝေ အရိယ-
သာဝကော ပိဏ္ဍိယာလောပေန ယာပေတိ၊ နန္ဒကာနိ စ ဓာရေတိ၊
သော စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော၊ အထ ခေါ သော
ပရိမုတ္တော နိရယာ၊ ပရိမုတ္တော တိရစ္ဆာနယောနိယာ၊ ပရိမုတ္တော
ပေတ္တိဝိသယာ၊ ပရိမုတ္တော အပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတာ။

ကတမေဟိ စတူဟိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ
အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ
အရဟံ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ။ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန။ပ။ ဝိညူ-
ဟိတိ။ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန။ပ။ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ’တိ။
အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍေဟိ။ပ။
သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။ ဣမေဟိ စတူဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ဟောတိ။ ယော စ ဘိက္ခဝေ စတုန္ဒံ ဒီပါနံ ပဋိလာဘော၊ ယော

စတုန္ဒံ ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘော၊ စတုန္ဒံ ဒီပါနံ ပဋိလာဘော စတုန္ဒံ
ဓမ္မာနံ ပဋိလာဘဿ ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠုသိ”န္တိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ သဗ္ဗတ္ထ လောကီယသုခံ သဗ္ဗတ္ထရံ သာတိသယံ၊ လောကုတ္တရ-
သုခမေဝ အနုတ္တရန္တိ အတိသယန္တိ ဘာဇေသီတိ။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ ကုမာရကာတိ ဒါရကာ။ အန္တရာ စ သာဝတ္ထိံ အန္တရာ စ
ဇေတဝနန္တိ အန္တရာသဒ္ဓေါ “တဒန္တရံ ကော ဇာနေယျ၊ အညတြိ တထာ-
ဂတာ”တိ၊ “ဇနာသင်္ဂမ္မ မန္တေန္တိ၊ မဇ္ဇတုဇ္ဇ ကိမန္တရ”န္တိ အာဒိသု ၇ ကာရဏေ
အာဂတော။ “အဒ္ဓသာ မံ ဘန္တေ အညတရာ ဣတ္ထိ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ ဘာဇနံ
ဓောဝန္တိ”တိ အာဒိသု ၉ ခဏေ။ “ယဿန္တရတောန သန္တိ ကောပါ”တိ အာဒိသု ၁
စိတ္တေ။ “အန္တရာ ဝေါသာနမာပါဒီ”တိ အာဒိသု ၆ ဝေမဇ္ဇေ။ “အပိစာယံ ဘိက္ခဝေ
တပေါဒါ ဒွိန္ဒံ မဟာနိရယာနံ အန္တရိကာယ အာဂစ္ဆတိ”တိ အာဒိသု ၇ ဝိဝရေ။
သွာယမိဓာပိ ဝိဝရေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မာ သာဝတ္ထိယာ စ ဇေတဝနဿ စ
ဝိဝရေတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အန္တရာသဒ္ဓယောဂတော စေတ္ထ
ဥပယောဂဝစနံ “အန္တရာ စ သာဝတ္ထိံ အန္တရာ စ ဇေတဝန”န္တိ။ ဤဒိသေသု
ဌာနေသု အက္ခရစိန္တကာ “အန္တရာ ဂါမဇ္ဇ နဒိဇ္ဇ ဂစ္ဆတိ”တိ ဧကမေဝ အန္တရာ-
သဒ္ဓံ ပယုဇ္ဇန္တိ၊ သော ဒုတိယပဒေနပိ ယောဇေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဣဓ ပန
ယောဇေတွာ ဝုတ္တော။

အဟိံ ဒဏ္ဍေန ဟနန္တိတိ ဗိလတော နိက္ခမိတွာ ဂေါစရာယ ဂစ္ဆန္တိ
ကဏ္ဍသပုံ ဆာတဇ္ဈတ္တံ အနုဗန္တိတွာ ယဋ္ဌိဟိ ပေါထေန္တိ။ တေန စ သမယေန
ဘဂဝါ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တေ ဒါရကေ အဟိံ
ဒဏ္ဍေန ဟနန္တေ ဒိသ္မာ “ကသ္မာ ကုမာရကာ ဣမံ အဟိံ ဒဏ္ဍေန ဟနထာ”တိ
ပုစ္ဆိတွာ “ဥံသနဘယေန ဘန္တေ”တိ စ ဝုတ္တေ “ဣမေ အတ္တနော သုခံ
ကရိဿာမာတိ ဣမံ ပဟရန္တာ နိဗ္ဗတ္တဌာနေ ဒုက္ခံ အနုဘဝိဿန္တိ၊ အဟော
အဝိဇ္ဇာယ နိကတိကောသလ္လ”န္တိ ဓမ္မသံဝေဂံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တေနေဝ စ ဓမ္မ-
သံဝေဂေန ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ”တိ အာဒိ။

၁-သံ ၃-၂၉၀-ပိဋကေ။ ၂-အံ ၂-၃၀၇၊ အံ ၃-၃၆၇-ပိဋကေ။ ၃-သံ ၁-၂၀၃-ပိဋကေ။
၄-မ ၂-၁၁၂-ပိဋကေ။ ၅-ဒု ၁-၁၀၀-ပိဋကေ။ ၆-မ ၁-၂၅-ပိဋကေ။ ၇-ဝိ ၁-၁၄၉-ပိဋကေ။

တတ္ထ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ “ဣမေဒါရကာ အတ္တသုခါယ ပရဒုက္ခံ ကရောန္တာ သယံ ပရတ္ထ သုခံ န လဘိဿန္တိ”တိ တေမတ္ထံ ဇာနိတွာတိ ဧဝမေကေ ဝဏ္ဏေန္တိ။ အညေသံ ဒုပ္ပုဋ်ပန္နာနံ သုခပရိယေသနံ အာယတိံ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တတိ၊ သုပ္ပုဋ်ပန္နာနံ ဧကန္တေန သုခါယ သံဝတ္တတိ။ တသ္မာ “ပရဝိဟေသာ-ဝိနိမုတ္တာ အစ္စန္တမေဝ သုခဘာဂိနော ဝတ မယံ ဩဝါဒပ္ပုဋ်ကရာ”တိ သောမနဿဝသေနေဝေတမ္ပိ သတ္တာ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဝဒန္တိ။ အပရေ ပန ဘဏန္တိ “ဧဝံ တေဟိ ကုမာရကေဟိ ပဝတ္တိတံ ပရဝိဟေဋ္ဌနံ သဗ္ဗာကာရေန အာဒိနဝတော ဝိဒိတွာ ပရဝိဟေသာယ ပရာနကမ္ပာယ စ ယထာက္ကမံ အာဒိနဝါနိသံသဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီ”တိ။

တတ္ထ သုခကာမာနိတိ ဧကန္တေန ဧဝ အတ္တနော သုခဿ ဣစ္စနတော သုခါနု-ဝိဒ္ဓါနိ။ ဣတေနိတိ ပါဏိနော။ ယော ဒဏ္ဍေန ဝိဟိံသတိတိ ဧတ္ထ ဒဏ္ဍေနာတိ ဒေသနာမတ္ထံ၊ ဒဏ္ဍေန ဝါ လေဇ္ဈသတ္တပါဏိပ္ပဟာရာဒိဟိ ဝါတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဒဏ္ဍေနာတိ ဒဏ္ဍနေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော သုခကာမာနိ သဗ္ဗ-ဘူတာနိ ဇာတိအာဒိနာ သန္ဓေနဝသေန ဝစီဒဏ္ဍေန ဝါ ပါဏိမုဂ္ဂရသတ္တာဒိဟိ ပေါထနတာဋ္ဌနစ္ဆေဒနာဒိဝသေန သရိရဒဏ္ဍေန ဝါ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ ဋ္ဌာပနဝသေန ိမနဒဏ္ဍေန ဝါတိ ဣမေသု ဒဏ္ဍေသု ယေန ကေနစိ ဒဏ္ဍေန ဝိဟိံသတိ ဝိဟေဋ္ဌတိ ဒုက္ခံ ပါပေတိ၊ အတ္တနော သုခမေသာနော၊ ပေစ္စ သော န လဘတေ သုခန္တိ သော ပုဂ္ဂလော အတ္တနော သုခံ သေန္တော ဂဝေသန္တော ပတ္ထေန္တော ပေစ္စ ပရလောကေ မနဿသုခံ ဒိဗ္ဗသုခံ နိဗ္ဗာနသုခန္တိ တိဝိဓမ္ပိ သုခံ န လဘတိ၊ အညဒတ္ထု တေန ဒဏ္ဍေန ဒုက္ခမေဝ လဘတိတိ အတ္ထော။

ပေစ္စ သော လဘတေ သုခန္တိ ယော ခန္တိမေတ္တာနုဒ္ဓယသမ္ပန္နော “ယထာဟံ သုခကာမော ဒုက္ခပ္ပုဋ်ကုလော၊ ဧဝံ သဗ္ဗေဝိ”တိ စိန္တေတွာ သမ္ပတ္တဝိရတိ-အာဒိသု ဌိတော ဝုတ္တနယေန ကေနစိ ဒဏ္ဍေန သဗ္ဗာနိပိ ဘူတာနိ န ဟိံသတိ န ဗာဓတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ပရလောကေ မနဿဘူတော မနဿသုခံ၊ ဒေဝဘူတော ဒိဗ္ဗသုခံ၊ ဥဘယံ အတိက္ကမန္တော နိဗ္ဗာနသုခံ လဘတိတိ။ ဧတ္ထ စ တာဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ အဝသံဘာဝိတာယ တံ သုခံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝိယ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ “လဘတေ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုရိမဂါထာယပိ ဧသေဝ နယော။

ကတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သက္ကရာဇ်သုတ္တဝါဒနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတီတိ ကပ္ပါနံ သတသဟဿာမိကေသု စတုသု အသင်္ချေယျေသု ပရိပူရိတဿ ပုညသမ္ဘာရိဝိသေသဿ ဖလဘူတေန “ဣတော ပရံ မယံ ဩကာသော နတ္ထိ”တိ ဥဿဟဇာတေန ဝိယ ဥပရူပရိ ဝဗုမာနေန သက္ကရာဇ်နာ ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတိ။ သဗ္ဗဒိသာသု ဟိ ယမကမဟာမေသော ဝုဠဟိတွာ မဟောသံ ဝိယ သဗ္ဗပါရမိယော “ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒဿာမာ”တိ သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဝိယ ဘဂဝတော လာဘသက္ကရာဇ်မဟောသံ နိဗ္ဗတ္တယိံသု။ တတော အန္ဓ- ပါနဝတ္ထယာနမာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဟတ္တာ ခတ္ထိယဗြာဟ္မဏာဒယော အာ- ဂန္ဓာ “ကဟံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကဟံ ဘဂဝါ၊ ကဟံ ဒေဝဒေဝေါ၊ ကဟံ နရာ- သဘော၊ ကဟံ ပုရိသသီဟော”တိ ဘဂဝန္တံ ပရိယေသန္တိ။ သကဋသတေဟိ ပစ္စယေ အာဟရိတွာ ဩကာသံ အလဘမာနာ သမန္တာ ဂါဝုတပ္ပမာဏေဝိ သကဋဓုရေန သကဋဓုရံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ စေဝ အနုဗန္ဓန္တိ စ အန္ဓကဝိန္ဒ- ဗြာဟ္မဏာဒယော ဝိယ။ သဗ္ဗံ တံ ခန္ဓကေ တေသု တေသု စ သုတ္တေသု အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ဘဂဝတော၊ ဧဝံ ဘိက္ခုသံဃဿာတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယာဝတာ ခေါ စုန္ဒ တေရဟိ သံဃာ ဝါဂဏာ ဝါ လောကေ ဥပ္ပန္နာ၊ နာဟံ စုန္ဒ အညံ ဧကသံဃမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ လာဘဂ္ဂ- ယသဂ္ဂပ္ပတ္တံ၊ ယထရိဝါယံ စုန္ဒ ဘိက္ခုသံဃော”တိ။

သွာယံ ဘဂဝတော စ ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဥပ္ပန္နော လာဘသက္ကရာဇော ဧကတော ဟုတွာ ဒွိန္ဒံ မဟာနဒီနံ ဥဒကောသော ဝိယ အပ္ပမေယျောအဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတိ။ပ။ ပရိက္ခရာနံ၊ ဘိက္ခုသံဃောပိ သက္ကတော။ပ။ ပရိက္ခရာနံ”န္တိ။

တိတ္ထိယာ ပန ပုဗ္ဗေ အကတပုညတာယ စ ဒုပ္ပင်္ဂိပန္နတာယ စ အသက္ကတာ အဂရကတာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေန ပန ဝိသေသတော ဝိပန္နသောဘာ သူရိယုပ္ပမနေ ခဇ္ဇောပနကာဝိယ နိပ္ပဘာ နိတ္ထေဇာ ဟတလာဘသက္ကရာ အဟေသံ။ တေ တာဒိသံ ဘဂဝတော သံဃဿ စ လာဘသက္ကရာ အသဟမာနာ ဣဿာ- ပကတာ “ဧဝံ ဣမေ ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ ဃဇ္ဇေတွာဝ ပလာပေဿာမာ”တိ ဥဿယာ ဝိသုဂ္ဂါရံ ဥဂ္ဂိရန္တာ တတ္ထ တတ္ထ ဘိက္ခု၊ အက္ခောသန္တာ ပရိဘာသန္တာ

ဝိစရိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “အညတိတ္ထိယာ ပန ပရိဗ္ဗာဇကာ အသက္ကတာ ဟောန္တိ။ပ။ ပရိက္ခာရာနံ။ အထ ခေါ တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဘဂဝတော သက္ကာရံ အသဟမာနာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဝ ဂါမေ ဝ အရညေ ဝ ဘိက္ခု။ ဒိသွာ အသဗ္ဘာဟိ ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ ရောသေန္တိ ဝိဟေသေန္တိ”တိ။

တတ္ထ အသဗ္ဘာဟိတိ အသဘာယောဂ္ဂါဟိ သဘာယံ သာဓုဇနသမူဟေ ဝတ္တံ အယုတ္တာဟိ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိတိ အတ္ထော။ ဖရုသာဟိတိ ကက္ခဋ္ဌာဟိ မဗ္ဗစ္ဆေဒိကာဟိ။ အက္ခောသန္တိတိ ဇာတိအာဒိဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ ခံသေန္တိ။ ပရိဘာသန္တိတိ ဘဏ္ဍနဝသေန ဘယံ ဥပ္ပါဒေန္တာ တဇ္ဇေန္တိ။ ရောသေန္တိတိ ယထာ ပရဿ ရောသော ဟောတိ၊ ဧဝံ အနုဒ္ဓိသနဝသေန ရောသံ ဥပ္ပါဒေန္တိ။ ဝိဟေသေန္တိတိ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ အဖာသု ကရေန္တိ။

ကထံ ပနေတေ သမန္တပါသာဒိကေ ဘဂဝတိ ဘိက္ခုသံဃေ ဝ အက္ခော- သာဒိနိ ပဝတ္ထေသုန္တိ? ဘဂဝတော ဥပ္ပါဒတော ပဟိနလာဘသက္ကာရတာယ ဥပဟတစိတ္တာ ပထဝိံ ခဏိဟွာ ပက္ခလန္တာ ဝိယ အဝဏေ ဝေဠုရိယမဏိမှိ ဝဏံ ဥပ္ပါဒေန္တာ ဝိယ ဝ သုန္ဒရိကံ နာမ ပရိဗ္ဗာဇိကံ သညာပေတွာ တာယ သတ္ထု ဘိက္ခုနဉ္စ အဝဏ္ဏံ ဝုဋ္ဌာပေတွာ အက္ခောသာဒိနိ ပဝတ္ထေသု။ တံ ပနေတံ သုန္ဒရိဝတ္ထု ပရတော သုန္ဒရိသုတ္တေ^၂ ပါဠိယံယေဝ အာဂမိဿတိ၊ တသ္မာ ယမေတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ တတ္ထေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိဟွာ တံ ပဝတ္ထိမာရောစေသု။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု။ပ။ ဝိဟေသေန္တိ”တိ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ ဣဿာပကတာနံ တိတ္ထိယာနံ ဝိပုဋ္ဌိပတ္ထိံ သဗ္ဗာ- ကာရတော ဝိဒိဟွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ တေဟိ ကတေ ဝိပွကာရေ ပသန္ဓ- စိတ္တေဟိ ဝ ပရေဟိ ကတေ ဥပကာရေ ဟာဒိဘာဝါနုဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဂါမေ အရညေ သုခဒုက္ခပုဋ္ဌောတိ ဂါမေ ဝါ အရညေ ဝါ ယတ္ထ ကတ္တစိ သုခေန ဒုက္ခေန ဝ ဖုဋ္ဌော သုခဒုက္ခာနိ အနဘဝန္တော၊ တေသံ ဝါ ပစ္စယေဟိ သမင်္ဂီဘူတော။ နေဝတ္တတော နော ပရတော ဒဟေထာတိ “အဟံ

သုခိတော၊ အဟံ ဒုက္ခိတော၊ မမ သုခံ၊ မမ ဒုက္ခံ၊ ပရေနိဒိ မယံ သုခဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒိတ”န္တိ စ နေဝ အတ္တတော န ပရတော တံ သုခဒုက္ခံ ဌပေထ။ ကသ္မာ? န ဟေတ္ထ ခန္ဓပဉ္စကေ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ ပရောတိ ဝါ ပရဿာတိ ဝါ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တကံ ကိဉ္စိ အတ္ထိ၊ ကေဝလံ သင်္ခါရာ ဧဝ ပန ယထာပစ္စယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇန္တိတိ။ သုခဒုက္ခဂ္ဂဟဏဉ္စေတ္ထ ဒေသနာသိသံ၊ သဗ္ဗဿာပိ လောကဓမ္မဿ ဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဘဂဝါ “နာဟံ ကုစနိ၊ ကဿစိ ကိဉ္စနတသ္မိံ၊ န စ မမ ကုစနိ၊ ကတ္ထစိ ကိဉ္စနတတ္ထိ”တိ စတုကောဋိကံ သုညတံ ဝိဘာဝေသိ။

ဣဒါနိ တဿ အတ္တတော ပရတော စ အဒဟနဿ ကာရဏံ ဒဿေတိ “ဖုသန္တိ ဖဿာ ဥပဓိံ ပဋိစ္စာ”တိ။ ဧတေ သုခဝေဒနိယာ ဒုက္ခဝေဒနိယာ စ ဖဿာ နာမ ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတံ ဥပဓိံ ပဋိစ္စ တသ္မိံ သတိ ယထာသကံ ဝိသယံ ဖုသန္တိ၊ တတ္ထ ပဝတ္တန္တိယေဝ။ အဒုက္ခမသုခါ ဟိ ဝေဒနာ သန္တသဘာဝတာယ သုခေ ဧဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဒုဝိသေဗ္ဗဿဝသေနောယံ အတ္တဝဏ္ဏနာ ကတာ။

ယထာ ပန တေ ဖဿာ န ဖုသန္တိ၊ တံ ဒဿေတုံ “နိရူပဓိံ ကေန ဖုသေယျု ဖဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗသော ဟိ ခန္ဓုပဓိယာ အသတိ ကေန ကာရဏေန တေ ဖဿာ ဖုသေယျု၊ န တံ ကာရဏံ အတ္ထိ။ ယဒိ ဟိ တုမေ အက္ခောသာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနသုခဒုက္ခံ န ဣစ္ဆထ၊ သဗ္ဗသော နိရူပဓိဘာဝေ-ယေဝ ယောဂံ ကရေယျာထာတိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဂါထံ နိဋ္ဌပေသိ။ ဧဝံ ဣမိနာ ဥဒါနေန ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥပါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ ဣစ္ဆာနင်္ဂလကောတိ ဣစ္ဆာနင်္ဂလနာမကော ကောသလေသု ဧကော မြာဟ္မဏဂါမော၊ တံနိဝါသိတာယ တတ္ထ ဝါ ဇာတော ဘဝေါတိ ဝါ ဣစ္ဆာနင်္ဂလကော။ ဥပါသကောတိ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဥပါသကဘာဝဿ ပဝေဒိတတ္တာ ဥပါသကော ပဉ္စသိက္ခာပဒိကော ဗုဒ္ဓမာမကော ဓမ္မမာမကော သံဃမာမကော။ ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေနာတိ

ဥဒ္ဓါရသောဓာပနာဒိနာ^၁ ကေနစိဒေဝ ကတ္တဗ္ဗေန။ တိရေတွာတိ နိဋ္ဌာပေတွာ။ အယံ ကိရ ဥပါသကော ပုဗ္ဗေ အဘိဏှံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပယိရူပါသတိ။ သော ကတိပယံ ကာလံ ဗဟုကရဏီယတာယ သတ္ထု ဒဿနံ နာဘိသမ္ဘောသိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “စိရဿံ ခေါ တံ ဥပါသက ဣမံ ပရိယာယမကာသိ။ ယဒိဗံ ဣဓာဂမနာယာ”တိ။

တတ္ထ စိရဿန္တိ စိရေန။ ပရိယာယန္တိ ဝါရံ။ ယဒိဗန္တိ နိပါတော၊ ယော အယန္တိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣဓ မမ သန္တိကေ အာဂမနာယ ယော အယံ အဇ္ဇေ ကတော ဝါရော၊ တံ ဣမံ စိရေန ပပဉ္စံ ကတွာ အကာသိတိ။ စိရပဋိ- ကာဟန္တိ စိရပဋိကော အဟံ၊ စိရကာလတော ပဋ္ဌာယ အဟံ ဥပသင်္ကမိတု- ကာမောတိ သမ္ပန္နော။ ကေဟိစိ ကေဟိစိတိ ကေစ္စေဟိ ကေစ္စေဟိ။ အထ ဝါ ကေဟိစိ ကေဟိစိတိ ယေဟိ ဝါ တေဟိ ဝါ။ တတ္ထ ဂါရဝံ^၂ ဒသေတိ။ သတ္ထရိ အဘိပ္ပသန္ဓဿ ဟိ သတ္ထုဒဿနဓမ္မဿဝနေသု ဝိယ န အညတ္ထ အာဒရော ဟောတိ။ ကိစ္စကရဏီယေဟိတိ ဧတ္ထ အဝဿံ ကာတဗ္ဗံ ကိစ္စံ၊ ဣတရံ ကရဏီယံ။ ပဋ္ဌမံ ဝါ ကာတဗ္ဗံ ကိစ္စံ၊ ပစ္စွာ ကာတဗ္ဗံ ကရဏီယံ။ ခုဒ္ဒကံ ဝါ ကိစ္စံ၊ မဟန္တံ ကရဏီယံ။ ဗျာဝဇ္ဇောတိ ဥဿုက္ကော။ ဧဝါဟန္တိ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန အဟံ နာသက္ခိံ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ န အဂါရဝါဒိနာတိ အဓိပ္ပာယော။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဒုလ္လဘေ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မနုဿတ္တလာဘေ စ သတ္တာနံ သင်္ကိဉ္ဇနဘာဝေန ကိစ္စပသုတတာယ ကုသလန္တရာယော ဟောတိ၊ န အင်္ဂိဉ္ဇ- နဿာတိ တေမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ တဒတ္ထပရိဒီပန- မေဝ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သုခံ ဝတ တဿ န ဟောတိ ကိဉ္ဇိတိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိဉ္ဇိ ရူပါဒိသု ကေဝတ္ထုမ္ပိ “မမေတ”န္တိ တဏှာယ ပရိဂ္ဂဟိတဘာဝေန န ဟောတိ နတ္ထိ န ဝိဇ္ဇတိ၊ သုခံ ဝတ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အဟော သုခမေဝါတိ အတ္ထော။ “န ဟောသိ”တိပိ ပါဋ္ဌော၊ တဿ အတိတကာလဝသေန အတ္ထော ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ ကေစိ ပန န ဟောတိ ကိဉ္ဇိတိ ပဒဿ “ရာဂါဒိကိဉ္ဇနံ ယဿ န ဟောတိ”တိ အတ္ထံ ဝဏ္ဏေန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရံ ပရိဂ္ဂဟေဓမ္မဝသေန ဒေသနာယ အာဂတတ္တာ။ ရာဂါဒိကိဉ္ဇနန္တိ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗဿာပိ သင်္ဂဟေ သတိ ယုတ္တမေဝ ဝုတ္တံ သိယာ အထ ဝါ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကိဉ္ဇိ အပ္ပမ္ပိ ကိဉ္ဇနံ ပလိဗောဇောတံ ရာဂါဒိကိဉ္ဇနာဘာဝတော ဧဝ န ဟောတိ၊ တံ တဿ အင်္ဂိဉ္ဇနတ္ထံ သုခဿ

၁-ဓာရဏကေဟိ ဥဒ္ဓါရသောဓာပနာဒိနာ (သိ၊ သျာ)   ၂-အာဒရဘာဝံ (သိ၊ သျာ)

ပစ္စယဘာဝတော သုခံ ဝတ၊ အဟော သုခန္တိ အတ္ထော။ ကဿ ပန န ဟောတိ ကိဉ္ဇနန္တိ စေ၊ အာဟ “သင်္ခါတဓမ္မဿ ဗဟုဿုတဿာ”တိ။ ယော စတူဟိဝိ မဂ္ဂသင်္ခါဟိ သောဠသကိစ္စနိပ္ပတ္တိယာ သင်္ခါတဓမ္မော ကတကိစ္စော၊ တတော ဧဝ ပဋိဝေဓဗဟုသစ္စေန ဗဟုဿုတော၊ တဿ။

ဣတိ ဘဂဝါ အကိဉ္ဇနဘာဝေ အာနိသံသံ ဒဿေတွာ သကိဉ္ဇနဘာဝေ အာဒိနဝံ ဒဿေတုံ “သကိဉ္ဇနံ ပဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော— ရာဂါဒိကိဉ္ဇနာနံ အာမိသကိဉ္ဇနာနဉ္စ အတ္ထိတာယ သကိဉ္ဇနံ၊ သကိဉ္ဇနတ္တာ ဧဝ အလဒ္ဓါနဉ္စ လဒ္ဓါနဉ္စ ကာမာနံ ပရိယေသနာရက္ခဏဟေတု ကိစ္စကရဏီယဝသေန “အဟံ မမာ”တိ ဂဟဏဝသေန စ ဝိဟညမာနံ ဝိသာတံ အာပဇ္ဇမာနံ ပဿာတိ ဓမ္မသံဝေဂပ္ပတ္တော သတ္တာ အတ္တနော စိတ္တံ ဝဒတိ။ ဇနော ဇနသ္မိံ ပဋိဗန္ဓ- ရူပေါတိ သယံ အညော ဇနော သမာနော အညသ္မိံ ဇနေ “အဟံ ဣမဿ၊ မမ အယ”န္တိ တဏှာဝသေန ပဋိဗန္ဓသဘာဝေါ ဟုတွာ ဝိဟညတိ ဝိသာတံ အာပဇ္ဇတိ။ “ပဋိဗန္ဓစိတ္တော”တိဝိ ပါဠော။ အယဉ္စ အတ္ထော—

“ပုတ္တာ မတ္ထိ ဓနမ္မတ္ထိ၊ ဣတိ ဗာလော ဝိဟညတိ။
အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နတ္ထိ၊ ကုတော ပုတ္တာ ကုတော ဓန”န္တိ—

အာဒိဟိ သုတ္တပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗောတိ။

ပဉ္စမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဂဗ္ဗိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ အညတရဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿာတိ ဧကဿ ကုဋုမ္ပိကဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ။ ဒဟရာတိ တရဏီ။ မာဏဝိကာတိ ပြာဟ္မဏဓိတာယ ဝေါဟာရော။ ပဇာပတိတိ ဘရိယာ။ ဂဗ္ဗိနီတိ အာပန္နသတ္တာ။ ဥပဝိဇညာတိ အဇ္ဇ သုဝေတိ ပစ္စုပဋိတဝိဇာယနကာလာ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ သော ကိရ ပြာဟ္မဏဇာတိကော သဘရိယော ဝါဒပတ္တဿမေ ဌိတော၊ တေန နံ သပဇာပတိကံ ပရိဗ္ဗာဇကဝေါဟာရေန သမုဒါစရန္တိ။ ဘရိယာ ပနဿ ပြာဟ္မဏဇာတိကတ္တာ ပြာဟ္မဏာတိ အာလပတိ။ တေလန္တိ တိလတေလံ။ တေလသီသေန စေတ္ထ ယံ ယံ ဝိဇာတာယ ပသဝဒုက္ခပုဋိကာရတ္ထံ ၂ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ သပ္ပိလောဏာဒိ အာဟရာတိ အာဏာပေတိ။ ယံ မေ ဝိဇာတာယ

၁-ခု ၁-၂၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ပဿာဝဒုက္ခပုဋိကာရတ္ထံ (သျှာ)

ဘဝိဿတီတိ ယံ တေလာဒိ မယံ ဝိဇာတာယ ဗဟိနိက္ခန္တဂဟ္တာယ ဥပကာရာယ ဘဝိဿတီ။ “ပရိဗ္ဗာဇိကာယာ”တိပိ ပါဌော။ ကုတောတိ ကဿာ ဌာနာ၊ ယတော ဉ္ဇတိကုလာ ဝါ မိတ္တကုလာ ဝါ တေလာဒိ အာဟရေယံ၊ တံ ဌာနံ မေနတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေလံ အာဟရာဒိတိ ဝတ္တမာနသဗိပတာယ ဝတ္တမာနံ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ တေလံ အာဟရိဿာမိတိ အတ္ထော။ သမဏဿ ဝါ မြာဟ္မဏဿ ဝါ သပ္ပိဿ ဝါ တေလဿ ဝါတိ စ သမုစ္စယတ္ထော ဝါ-သဒ္ဓေါ “အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ မိထုဘောဒါ ဝါ”တိအာဒိသု ဝိယ။ သပ္ပိဿ ဝါ တေလဿ ဝါတိ ပစ္စတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ သပ္ပိ စ တေလဉ္စ ယာဝဒတ္ထံ ပါတံ ပိဝိတံ ဒီယတီတိ အတ္ထော။ အပရေ ပန “သပ္ပိဿ ဝါ တေလဿ ဝါတိ အဝယဝသမ္ပန္နော သာမိဝစနံ။ သပ္ပိတေလသမုဒါယဿ ဟိ အဝယဝေါ ဣဓ ယာဝဒတ္ထသဒ္ဓေန ဝုစ္စတိ”တိ ဝဒန္တိ။ နော နိဟရိတုန္တိ ဘာဇနေန ဝါ ဟတ္ထေန ဝါ ဗဟိ နေတံ နော ဒီယတိ၊ ဥစ္ဆန္ဒိတွာနာတိ ဝမိတွာ၊ ယန္တုန ဒဒေယုန္တိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “အဟံ ရညော ကောဋ္ဌာဂါရံ ဂန္ဓာ တေလံ ကဏ္ဍမတ္ထံ ပိဝိတွာ တာဝဒေဝ ဃရံ အာဂန္ဓာ ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ ယထာပီတံ ဝမိတွာ ဥဒ္ဓန္နံ အာရောပေတွာ ပစိဿာမိ၊ ယံ ပိတ္တသေမှာဒိမိဿိတံ၊ တံ အဂ္ဂိနာ ဈာယိဿတိ၊ တေလံ ပန ဂဟေတွာ ဣမိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကမ္မေ ဥပနေဿာမိ”တိ။

ဥဒ္ဓံ ကာတုန္တိ ဝမနဝသေန ဥဒ္ဓံ နိဟရိတံ။ န ပန အဘေတိ ဝိရိဉ္စနဝသေန ဟေဋ္ဌာ နိဟရိတံ န ပန သက္ကောတိ။ သော ဟိ “အဓိကံ ပီတံ သယမေဝ မုခတော နိဂ္ဂမိဿတိ”တိ? ပိဝိတွာ အာသယဿ အရိတ္တတာယ အနိဂ္ဂတေ ဝမနဝိရေစနယောဂံ အဇာနန္တော အလဘန္တော ဝါ ကေဝလံ ဒုက္ခာဟိ ဝေဒနာဟိ ဖုဋ္ဌော အာဝဇ္ဇတိ စ ပရိဝဇ္ဇတိ စ။ ဒုက္ခာဟိတိ ဒုက္ခမာဟိ။ တိဗ္ဗာဟိတိ ဗဟလာဟိ တိဒိဏာဟိ ဝါ။ ခရာဟိတိ ကက္ခဋ္ဌာဟိ။ ကဋ္ဌုကာဟိတိ အတိဝိယ အနိဋ္ဌဘာဝေန ဒါရုဏာဟိ။ အာဝဇ္ဇတိတိ ဧကသ္မိံယေဝ ဌာနေ အနိပဋိတွာ အတ္တနော သရိရံ ဣတော စိတော အာကမုန္တော အာဝဇ္ဇတိ။ ပရိဝဇ္ဇတိတိ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ နိပန္နောပိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ပရိတော ဒိပန္တော ဝဇ္ဇတိ၊ အဘိမုခံ ဝါ ဝဇ္ဇန္တော အာဝဇ္ဇတိ၊ သမန္တတော ဝဇ္ဇန္တော ပရိဝဇ္ဇတိ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ “သကိဉ္စနဿ အပ္ပဋိသင်္ခါပရိဘောဂဟေတုကာ အယံ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိ၊ အကိဉ္စနဿ ပန သဗ္ဗသော အယံ နတ္ထိ”တိ ဧတမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနိတွာ တဒတ္ထပ္ပကာသနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

၁-ဝိ ၃-၃၂၄၊ ဒီ ၂-၇၄၊ ၃ ၁-၁၀၇-ပိဋေသု။ ၂-အဝယဝါဝယဝိသမ္ပန္နော (သိ၊ သျာ)
 ၃-နိဗ္ဗမိဿတီတိ (က)

တတ္ထ သုခိနော ဝတောတိ သုခိနော ဝတ သပ္ပုရိယာ။ ကေ ပန တေတိ။
 ယေ အင်္ဂိဉ္ဇနာ၊ ယေ ရာဂါဒိကိဉ္ဇနဿ ပရိဂ္ဂဟကိဉ္ဇနဿ စ အဘာဝေန
 အင်္ဂိဉ္ဇနာ၊ ကေသံ ပနိဒံ ကိဉ္ဇနံ နတ္ထိတိ အာဟ “ဝေဒဂုနော ဟိ ဇနာ
 အင်္ဂိဉ္ဇနာ”တိ၊ ယေ အရိယမဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတံ ဝေဒံ ဂတာ အဓိဂတာ၊ တေန
 ဝါ ဝေဒေန နိဗ္ဗာနံ ဂတာတိ ဝေဒဂုနော၊ တေ အရိယဇနာ ဒီဏာသဝပုဂ္ဂလာ
 အနဝသေသရာဂါဒိကိဉ္ဇနာနံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ အင်္ဂိဉ္ဇနာ နာမ။ အသတိ
 ဟိ ရာဂါဒိကိဉ္ဇနေ ကုတော ပရိဂ္ဂဟကိဉ္ဇနဿ သမ္ဘဝေါ။ ဧဝံ ဂါထာယ
 ပုရိမဘာဝေန အရဟန္တေ ပသံသိတွာ အပရဘာဝေန အန္ဓပုထုဇ္ဇေန ဂရဟန္တော
 “သင်္ဂိဉ္ဇနံ ပဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တံ ပုရိမသုတ္တေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဧဝံ ဣမာယပိ
 ဂါထာယ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကေပုတ္တကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ ကေပုတ္တကောတိ ဧကော ပုတ္တော၊ သော စ အနုကမ္ပိ-
 တဗ္ဗဋ္ဌေန ကေပုတ္တကော၊ ပိယာယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ပိယော၊ မနဿ ဝဗုနဋ္ဌေန
 မနာပေါ။ သရိရသောဘာသမ္ပတ္တိယာ ဝါ ဒဿနိယဋ္ဌေန ပိယော၊ သီလာ-
 စာရသမ္ပတ္တိယာ ကလျာဏဓမ္မတာယ မနာပေါ။ ကလေတိ သတ္တေ
 ခေပေတိတိ ကာလော၊ မရဏံ။ တံ ကတော ပုတ္တောတိ ကာလင်္ကတော၊
 ကာလေန ဝါ မစ္စုနာ ကတော နဋ္ဌော အဒဿနံ ဂတောတိ ကာလင်္ကတော၊
 မတောတိ အတ္တော။

သဗ္ဗဟုလာ ဥပါသကာတိ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဗဟု ဥပါသကာ မတ-
 ပုတ္တဥပါသကဿ သဟသောကီဘာဝေန ယာဝ အာဠာဟနာ ပစ္ဆတော
 ဂန္ဓာ မတသရိရဿ ကတ္တဗ္ဗံ ကာရေတွာ ပဋိနိဝတ္တာ ယထာနိဝတ္တာဝ ဥဒကံ
 ဩတရိတွာ သီသံနာတာ ဝတ္တာနိ ပိဋေတွာ အနောတာပေတွာဝ ဧကံ နိဝါ-
 သေတွာ ဧကံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကတွာ ဥပါသကံ ပုရတော ကတွာ “သောက-
 ဝိနောဒနံ ဓမ္မံ သတ္ထု သန္တိကေ သောဿာမာ”တိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိံသု။
 တေန ဝုတ္တံ “အလ္လကေသာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ အလ္လဝတ္တာတိ ဥဒကေန တိန္ဒဝတ္တာ။ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ ဒိဝသဿပိ
 ဒိဝါ၊ မဇ္ဈနိကေ ကာလေတိ အတ္တော။ ယသ္မာ ဇာနန္ဒာပိ တထာဂတာ၊

ပုစ္ဆန္တိ၊ ဇာနန္ဒာပိ န ပုစ္ဆန္တိ။ ကာလံ ဝိဒိတွာ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကာလံ ဝိဒိတွာ န ပုစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ဇာနန္ဒောယေဝ ဘဂဝါ ကထာသမုဋ္ဌာပနတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော “ကိံ န ခေါ တုမေ ဥပါသကာ”တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—တုမေ ဥပါသကာ အညေသု ဒိဝသေသု မမ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တာ ဩတာပိတသုဒ္ဓဝတ္ထာ သာယနေ အာဂစ္ဆထ၊ အဇ္ဇ ပန အလ္လဝတ္ထာ အလ္လကေသာ ဌိတမဇ္ဈနိကေ ကာလေ ဣဓာဂတာ၊ တံ ကိံ ကာရဏန္တိ။ တေန မယန္တိ တေန ပုတ္တဝိယော- ဂဇနိတစိတ္တသန္တာပေန ဗလဝသောကာဘိဘူတတာယ ဧဝံဘူတာ မယံ ဣရူပ- သင်္ကမန္တာတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ပိယဝတ္ထုသမ္ဘဝါ သောကဒုက္ခဒေါမနဿာဒယော၊ အသတိ ပိယဝတ္ထုသ္မိံ သဗ္ဗသော ဧတေ န သန္တိတိ တေမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနိတွာ တဒတ္ထပုကာသနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ပိယရူပဿာဒဂမိတာသေတိ ပိယသဘာဝေသု ရူပက္ခန္ဓာဒီသု သုခ- ဝေဒနဿာဒေန ဂမိတာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ။ ဂမိတာသေတိ ဟိ ဂမိတာဣစ္စေဝတ္ထော။ သေတိ ဝါ နိပါတမတ္ထံ။ ပိယရူပါ နာမ စက္ခာဒယော ပုတ္တဒါရာဒယော စ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ— “ကိဉ္စ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ စက္ခု လောကေ။ ပ။ ဓမ္မ- တဏှာ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပ”န္တိ ၊

“ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ ဟိရညံ ဝါ၊ ဂဝဿံ ဒါသပေါရိသံ။
ထိယော ဗန္ဓု ပုထု ကာမေ၊ ယော နရော အနုဂိဇ္ဈတိ”တိ ၂ စ။

တသ္မာ တေသု ပိယရူပေသု အဿာဒေန ဂိဒ္ဓါ မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈာပန္နာတိ အတ္ထော။ ကေ ပန တေ ပိယရူပဿာဒဂမိတာတိ တေ ဒဿတိ “ဒေဝ- ကာယာ ပုထုမနုဿာ စာ”တိ၊ စာတုမဟာရာဇိကာဒယော ဗဟုဒေဝသမူဟာ စေဝ ဇမ္ဗုဒီပကာဒိကာ ဗဟုမနုဿာ စ။ အဃာဝိနောတိ ကာယိကစေတ- သိကဒုက္ခေန ဒုက္ခိတာ။ ပရိဇုန္နာတိ ဇရာရောဂါဒိဝိပတ္တိယာ ယောဗ္ဗနာရောဂျာဒိ- သမ္ပတ္တိတော ပရိဟိနာ။ ယထာလာဘဝသေန ဝါယမတ္ထော၊ ဒေဝမနုဿေသု ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝါ ကာမဉ္ဇေကန္တသုခသမပ္ပိတာနံ ဒေဝါနံ ဒုက္ခဇရာ- ရောဂါ န သမ္ဘဝန္တိ၊ တဒနတိဝတ္ထသဘာဝတာယ ပန တေပိ “အဃာဝိနော”တိ “ပရိဇုန္နာ”တိ စ ဝုတ္တာ။ တေသမ္ပိ ဝါ ပုဗ္ဗနိမိတ္တုပ္ပတ္တိယာ ပဋိစ္စန္ဓဇရာယ စေတသိကရောဂဿ စ ဝသေန ဒုက္ခာဒိနံ သမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မစ္စုရာဇဿ ဝသံ ဂစ္ဆန္တိတိ ပိယဝတ္ထုပိသယာယ တဏှာယ အပ္ပဟိနတ္တာ ပုနပ္ပုနံ

၁-ခု ဂ-၁၂၇-ပိဋက၊ ၂-ခု ၁-၃၉၉-ပိဋက၊ ၃-တဿမတ္ထော (သု)

ဂဗ္ဘုပဂမနတော ဓာတုတ္တယိဿရတာယ မစ္စုရာဇသင်္ခါတဿ မရဏဿ ဝသံ ဟတ္ထမေဝ ဝိ ဂစ္ဆန္တိ။

တ္ထောဝတာ ဝဋ် ဒဿေတွာ ဣဒါနိ “ယေ ဝေ ဒိဝါ”တိအာဒိနာ ဝိဝဋ် ဒဿေတိ။ တတ္ထ ယေ ဝေ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ အပ္ပမတ္တာတိ “ဒိဝသံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတီ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန ဒိဝသဘာဂေ ရတ္တိဘာဂေ စ ဒဋ္ဌိ အပ္ပမတ္တာ အပ္ပမာဒပ္ပဋိပဒံ ပူရေန္တိ။ ဇဟန္တိ ဝိယရူပန္တိ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရိယမဂ္ဂါ-မိဂမေန ဝိယရူပံ ဝိယဇာတိကံ စက္ခာဒိဝိယဝတ္ထု တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂဇဟနေန ဇဟန္တိ။ တေ ဝေ ခဏန္တိ အဃမူလံ၊ မစ္စုနော အာမိသံ ဒုရတိဝတ္တန္တိ တေ အရိယပုဂ္ဂလာ အဃဿ ဝဋ်ဒုက္ခဿ မူလဘူတံ၊ မစ္စုနာ မရဏေန အာမ-သိတဗ္ဗတော အာမိသံ၊ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ကေဟိစိပိ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ နိဝတ္တိတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ ဒုရတိဝတ္တံ၊ သဟ အဝိဇ္ဇာယ တဏှံ အရိယ-မဂ္ဂဉာဏကုဒါလေန ခဏန္တိ၊ လေသမတ္တမိ အနဝသေသန္တာ ဥမ္မုလယန္တိတိ။ သွာယမတ္ထော—

“အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။
အပ္ပမတ္တာ န မိယန္တိ၊ ယေ ပမတ္တာ ယထာ မတာ”တိ၂—

အာဒိဟိ သုတ္တပဒေဟိ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗောတိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သုပ္ပဝါသာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ အဋ္ဌမေ ကုဏ္ဍိကာယန္တိ ဧဝံနာမကေ ကောလိယာနံ နဂရေ။
ကုဏ္ဍောနာနဝနေတိ တဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ ကုဏ္ဍောနာသင်္ခါတေ ဝနေ။

ပုဗ္ဗေ ကိရ ကုဏ္ဍော နာမ ဧကော ယက္ခော တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ ကုဏ္ဍောနာမိဿကေန စ ဗလိကမ္ပေန တုဿတိတိ တဿ တထာ တတ္ထ ဗလိံ ဥပဟရန္တိ၊ တေနတံ ဝနသဏ္ဍံ ကုဏ္ဍောနာနဝနေန္တေဝ ပညာယိတ္ထ။ တဿ အဝိဒူရေ ဧကော ဂါမပတိကာ အဟောသိ၊ သာပိ တဿ ယက္ခဿ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနေ နိဝိဋ္ဌတ္တာ တေနေဝ ပရိပါလိတတ္တာ ကုဏ္ဍိကာတိ

ဝေါဟရိယိတ္ထ။ အပရဘာဂေ တတ္ထ ကောလိယရာဇာနော နဂရံ ကာရေသုံ၊ တမ္ပိ ပုရိမဝေါဟာရေန ကုဏ္ဍိကာတွေဝ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ စ ဝနသဏ္ဍေ ကောလိယရာဇာနော ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဝသနတ္ထာယ ဝိဟာရံ ပတိဋ္ဌာပေသုံ၊ တမ္ပိ ကုဏ္ဍဓာနဝနန္ဒေဝ ပညာယိတ္ထ။ အထ ဘဂဝါ ဇနပဒ-
စာရိကံ စရန္တော အနုက္ကမေန တံ ဝိဟာရံ ပတွာ တတ္ထ ဝိဟာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုဏ္ဍိကာယံ ဝိဟရတိ ကုဏ္ဍဓာနဝနေ”တိ။

သုပ္ပဝါသတိ တဿာ ဥပါသိကာယ နာမံ။ ကောလိယဒီတာတိ ကောလိယရာဇပုတ္တိ။ သာ ဟိ ဘဂဝတော အဂ္ဂပဋ္ဌာယိကာ ပဏီတဒါယိကာနံ သာဝိကာနံ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတာ သောတာပန္နာ အရိယသာဝိကာ။ ယဉ္ဇိ ကိဉ္ဇိ ဘဂဝတော ယုတ္တရူပံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ဘေသဇ္ဇံ ဝါ န တတ္ထ အညာဟိ သံဝိဓာတဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ တံ သယမေဝ အတ္တနော ပညာယ ဝိစာရေတွာ သက္ကစ္စံ သမ္ပာဒေတွာ ဥပနေတိ။ ဒေဝသိကဉ္စ အဋ္ဌသတံ သံဃဘတ္တပါဠိပုဂ္ဂလိက-
ဘတ္တာနိ ဒေတိ။ ယော ကောစိ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ တံ ကုလံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော ရိတ္တဟတ္ထော န ဝစ္စတိ။ ဧဝံ မုတ္တစာဂါ ပယတပါဏီ ဝေါဿဂ္ဂရတာ ယာစယောဂါ ဒါနသံဝိဘာဂရတာ။ အဿာ ကုစ္ဆိယံ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာ-
မိကာရော ပစ္ဆိမဘဝိကော သာဝကဗောဓိသတ္ထော ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ သာ တံ ဂစ္ဆံ ကေနစိဒေဝ ပါပကမ္မေန သတ္တ ဝဿာနိ ကုစ္ဆိနာ ပရိဟရိ၊ သတ္တာဟဉ္စ မူဠဂဗ္ဘာ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “သတ္တ ဝဿာနိ ဂစ္ဆံ ဓာရေတိ သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘာ”တိ။

တတ္ထ သတ္တ ဝဿာနီတိ သတ္တ သံဝစ္စရာနိ၊ အစ္စန္ဒသံယောဂေ စ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဂစ္ဆံ ဓာရေတိတိ ဂစ္ဆံ ဝဟတိ၊ ဂစ္ဆိနိ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘာတိ သတ္တ အဟာနိ ဗျာကုလဂဗ္ဘာ။ ဂဗ္ဘော ဟိ ပရိပက္ခော သမ္ပုဇ္ဇမာနော ဝိဇာယနကာလေ ကမ္မဇဝါတေဟိ သဉ္ဇာလေတွာ ပရိဝတ္တိတော ဥဒ္ဓံပါဒေါ အဓောသိရော ဟုတွာ ယောနိမုခါဘိမုခေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ သော ကတ္တစိ အလဂ္ဂေါဗဟိနိက္ခမတိ။ ဝိပဇ္ဇမာနော ပန ဝိပရိဝတ္တနဝသေန ယောနိမဂ္ဂံ ပိဒဟိတွာ တိရိယံ နိပဇ္ဇတိ၊ သယမေဝ ဝါ ယောနိမဂ္ဂေါ ပိဒဟတိ၊ သော တတ္ထ ကမ္မဇဝါတေဟိ အပရာပရံ ပရိဝတ္တမာနော ဗျာကုလော မူဠဂဗ္ဘောတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿာပိ သတ္တ ဒိဝသေ ဧဝံ အဟောသိ၊ တေန ဝုတ္တံ “သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘာ”တိ။

အယဉ္စ ဂဗ္ဘော သီဝလိတ္ထေရော၊ တဿ ကထံ သတ္တ ဝဿာနိ ဂစ္ဆဝါသ-
ဒုက္ခံ၊ သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘဘာဝပုတ္တိ၊ မာတု စဿာပိ သောတာပန္နာယ

အရိယသာဝိကာယ တထာ ဒုက္ခာနုဘဝနံ ဇာတန္တိ? ဝုဇ္ဇတေ—အတိတေ ကာသိကရာဇေ ဗာရာဏသိယံ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တေ ဧကော ကောသလရာဇာ မဟန္တေန ဗလေနာဂန္တာ ဗာရာဏသိံ ဂဟေတွာ တံ ရာဇာနံ မာရေတွာ တဿ အဂ္ဂမဟေသိံ အတ္တနော အဂ္ဂမဟေသိံ အကာသိ။ ဗာရာဏသိရညော ပန ပုတ္တော ပိတု မရဏကာလေ နိဒ္ဒမနဒ္ဓါရေန ပလာယိတွာ အတ္တနော ဣတိ- မိတ္တဗန္ဓဝေ ဧကန္တံ ကတွာ အနုက္ကမေန ဗလံ သံဟရိတွာ ဗာရာဏသိံ အာဂန္တာ အဝိဒူရေ မဟန္တံ ခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ တဿ ရညော ပဏ္ဍိံ ပေသေသိ “ရဇ္ဇံ ဝါ ဒေတု၊ ယုဒ္ဓံ ဝါ”တိ။ ရာဇကုမာရဿ မာတာ သာသနံ သုတွာ “ယုဒ္ဓေန ကမ္မံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗဒိသာသု သဗ္ဗာရံ ပစ္စိန္တိတွာ ဗာရာဏသိနဂရံ ပရိဝါရေတု၊ တတော ဒါရူဒကဘတ္တပရိက္ခယေန^၁ ကိလန္တာ နဂရေ မနုဿာ ဝိနာဝ ယုဒ္ဓေန ရာဇာနံ ဂဟေတွာ ဒဿန္တိ”တိ ပဏ္ဍိံ ပေသေသိ။ သော မာတု သာသနံ သုတွာ စတ္တာရိ မဟာဒ္ဓါရာနိ ရက္ခန္တော သတ္တ ဝဿာနိ နဂရံ ဥပရန္တိ၊ နဂရေ မနုဿာ စူဠဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ဒါရူဒကာနိ အာဟရန္တိ၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရောန္တိ။

အထ ရာဇကုမာရဿ မာတာ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ “ဗာလော မမ ပုတ္တော ဥပါယံ န ဇာနာတိ၊ ဂစ္ဆထ၊ အဿ၂ စူဠဒ္ဓါရာနိ ပိဓေယ နဂရံ ဥပရန္တတူတိ ဝဒေထာ”တိ ပုတ္တဿ ဂူဠသာသနံ ပဟိဏိ၊ သော မာတု သာသနံ သုတွာ သတ္တ ဒိဝသေ တထာ အကာသိ။ နာဂရာ ဗဟိ နိက္ခမိတုံ အလဘန္တာ သတ္တမေ ဒိဝသေ တဿ ရညော သီသံ ဂဟေတွာ ကုမာရဿ အဒိသု။ ကုမာရော နဂရံ ပဝိသိတွာ ရဇ္ဇံ အဂ္ဂဟေသိ။ သော တဒါ သတ္တ ဝဿာနိ နဂရရုန္ဓနကမ္မနိဿန္တေန ဧတရဟိ သတ္တ ဝဿာနိ မာတုကုစ္ဆိသင်္ခါတာယ လောဟိတကုစ္ဆိယာ ဝသိ၊ အဝသေသတော ပန သတ္တာဟံ နဂရူပရုန္ဓနေန သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘဘာဝံ အာပဇ္ဇိ။ ဇာတကဋကထာယံ ပန “သတ္တ ဒိဝသာနိ နဂရံ ရုန္တိတွာ ဂဟိတကမ္မနိဿန္တေန သတ္တဝဿာနိ လောဟိတကုစ္ဆိယံ ဝသိတွာ သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘဘာဝံ အာပဇ္ဇိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန သော ပဒုမုတ္တရ- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပါဒမူလေ “လာဘီနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ မဟာဒါနံ ဒတွာ ပတ္တနံ အကာသိ၊ ယဉ္စ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ နာဂရေဟိ သဒ္ဓိံ သဟဿဂ္ဂနိကံ ဂူဠဒမိံ ဒတွာ ပတ္တနံ အကာသိ၊ တဿာနုဘာဝေန လာဘီနံ အဂ္ဂေါ ဇာတော။ သုပ္ပဝါသာပိ “နဂရံ ရုန္တိတွာ ဂဏှ တာတာ”တိ ပေသိတဘာဝေန သတ္တ ဝဿာနိ ကုစ္ဆိနာ ဂဗ္ဘံ ပရိဟရိတွာ သတ္တာဟံ

၁-ဒါရူဒကာဒိနာ ဝါ ဘတ္တပရိက္ခယေန ဝါ (သီ) ၂-သတ္တ ဒိဝသေ (က)

မူဠဂဗ္ဘာဇာတာ။ ဧဝံ တေ မာတာပုတ္တာ အတ္တနော ကမ္မဿ အနုရူပံ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒိံ သု။

တိဟိ ဝိတက္ကေဟိတိ ရတနတ္ထယဂုဏာနုဿတိပဋိသံယုတ္တေဟိ တိဟိ သမ္မာ-ဝိတက္ကေဟိ။ အဓိဝါသေတိတိ မူဠဂဗ္ဘတာယ ဥပ္ပန္နဒုက္ခံ သဟတိ။ သာ ဟိ ဘဂဝတော သမ္မုဒ္ဓဘာဝံ, အရိယသံဃဿ သုပ္ပဋိပတ္တိံ, နိဗ္ဗာနဿ စ ဒုက္ခ-နိဿရဏဘာဝံ အနုဿရန္တိ အတ္တနော ဥပ္ပဇ္ဇမာနဒုက္ခံ အမနသိကရဏေနေဝ အဘိဘဝိတွာ ခမတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တိဟိ ဝိတက္ကေဟိ အဓိဝါသေတိ” တိ။

သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ဝတတိအာဒိ တေသံ ဝိတက္ကာနံ ပဝတ္တိအာကာရဒဿနံ။ တဿတ္ထော—ယော ဘဂ္ဂဝန္တတာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါလောကနာထော သမ္မာ အဝိပရိတံ သာမံ သယမေဝ သဗ္ဗဓမ္မေ အဟော ဝတ ဗုဒ္ဓေါ၊ သော ဘဂဝါ ဧဝရူပဿ ဧတရဟိ မယာ အနုဘဝိယမာနဿ အညဿ စ ဧဝံဇာတိ-ကဿ သကလဿ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ ပဟာနာယ အစ္စန္တံ အနုပ္ပါဒနိရောဓာယ ဓမ္မံ ကထေတိ၊ အဝိပရိတဓမ္မံ ကထေတိ။ အဝိပရိတဓမ္မဒေသနတာယ ဟိ သတ္ထု သမ္မာသမ္မောမိသိဒ္ဓိ။ တဿ ယထာဝုတ္တဂုဏဿ ဘဂဝတော ဓမ္မဿဝနန္တေ ဇာတတ္တာ သီလဒိဋ္ဌိသာမညေန သံဟတတ္တာ စ သာဝကသံဃောတိ လဒ္ဓ-နာမော အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟော သုပ္ပဋိပန္နော ဝတ အဟော ဝတ သမ္မာ ပဋိပန္နော၊ ယော အရိယသံဃော ဧဝရူပဿ ဤဒိသဿ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ ပဟာနာယ အနုပ္ပါဒနိရောဓာယ အနိဝတ္တိပဋိပဒံ ပဋိပန္နော။ သုသုခံ ဝတ အဟော ဝတ သုဠု သုခံ သဗ္ဗသင်္ခတနိဿင်္ဂံ နိဗ္ဗာနံ၊ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ ဤဒိသံ ဝဇ္ဇဒုက္ခံ န ဥပလဗ္ဘတိတိ။ ဧတ္ထ စ ပဋိပဇ္ဇမာနာပိ ပဋိပန္နာဣစ္စေဝ ဝုတ္တာ ပဋိပတ္တိယာ အနိဝတ္တိဘာဝတော။ အထ ဝါ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ ဝိယ ပဋိပန္နသဒ္ဓေါ ဝတ္တမာနတ္ထောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနောဟ “သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော” တိ။

သာမိကန္တိ အတ္တနော ပတိံ ကောလိယရာဇပုတ္တံ။ အာမန္တေ သီတိအဘာသိ။ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သီရသာ ဝန္တာဟိတိ မယံ ဝစနေန စက္က-လက္ခဏပ္ပဋိမဏ္ဍိတာနိ ဝိကသိတပဒုမသသိရိကာနိ ဘဂဝတော စရဏာနိ တဝ သီရသာ ဝန္တာဟိ၊ ဥတ္တမင်္ဂေန အဘိဝါဒနံ ကရောဟိတိ အတ္ထော။ အပ္ပါမာဓန္တိအာဒိသု အာဗာဓောတိ ဝိသဘာဂဝေဒနာ ဝုစ္စတိ၊ ယာ ကေ-ဒေသေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာပိ သကလသရီရံ အယပဇ္ဇေန အာဗန္ဓိတွာ ဝိယ ဂဏှတိ။ အာတင်္ဂောတိ ကိစ္ဆဇိဝိတကရော ရောဂေါ။ အထ ဝါ ယာပေတဗ္ဗရောဂေါ အာတင်္ဂော၊ ဣတရော အာဗာဓော။ ခုဒ္ဒကော ဝါ ရောဂေါ အာတင်္ဂော၊

ဗလဝါ အာဗာဓော။ ကေစိ ပန “အဇ္ဈတ္တသမုဋ္ဌာနော အာဗာဓော၊ ဗဟိဒ္ဓါ-
 သမုဋ္ဌာနော အာတင်္ဂော”တိ ဝဒန္တိ။ တဒုဘယဿာပိ အဘာဝံ ပုစ္ဆာတိ
 ဝဒတိ။ ဂိလာနဿေဝ စ ဥဋ္ဌာနံ နာမ ဂရုကံ ဟောတိ၊ ကာယေ ဗလံ န
 ဟောတိ၊ တသ္မာ နိဂ္ဂေလညတာယ လဟုပရိဝတ္တိသင်္ခါတံ ကာယဿ လဟု-
 ဋ္ဌာနံ သရိရဗလဉ္စ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ ဖာသုဝိဟာရန္တိ ဌာနနိသိန္ဓဂမနသယန-
 သင်္ခါတေသု စတူသု ဣရိယာပထေသု သုခဝိဟာရဉ္စ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ အထဿ
 ပုစ္ဆိတဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တိ “သုပ္ပဝါသာ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။ ဝေဉ္စ ဝဒေ-
 ဟိတိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာကာရံ နိဒဿေတိ။

ပရမန္တိ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌန္တံ။ တေန သာဓု ဘဒ္ဒေ ယထာ ဝုတ္တံ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇာ-
 မိတိ ဒဿေတိ။ ကောလိယပုတ္တောတိ သုပ္ပဝါသာယ သာမိကော ကောလိယ-
 ရာဇပုတ္တော။ သုခိနိ ဟောတူတိ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော
 သတ္တာ သုပ္ပဝါသာယ ပေသိတဝန္တနံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တာ တဒနန္တရံ အတ္တနော မေတ္တာ-
 ဝိဟာရသံသုစကံ^၁ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏံ သုခပသံဟာရံ တဿာ သာမညတော ပကာ-
 သေတွာ ပုန တဿာ ပုတ္တဿံ စ ဂဟ္တဝိပတ္တိမူလကဒုက္ခပုတ္တိပဋိက္ခေပမုခေန
 သုခပသံဟာရံ နိဒဿေန္တော “သုခိနိ။ပ။ အရောဂါ၊ အရောဂံ ပုတ္တံ
 ဝိဇာယတူ”တိ အာဟ။

သဟ ဝစနာတိ ဘဂဝတော ဝစနေန သဟေဝ။ယသ္မိံ ကာလေ ဘဂဝါ
 တထာ အဝေါစ၊ တသ္မိံယေဝ ကာလေ တမ္ပိ ကမ္ပံ ပရိက္ခယံ အဂမာသိ၊
 တဿ ပရိက္ခိဏဘာဝံ ဩလောကေတွာ သတ္တာ တထာ အဘာသိ။
 အပရေ ပန ဝဒန္တိ—သစေ တထာ သတ္တာ နာစိက္ခိဿာ၊ တတော ပရမ္ပိ
 ကိဉ္စိ ကာလံ တဿာ တံ ဒုက္ခံ အနုဗန္ဓိဿာ။ ယသ္မာ ပန ဘဂဝတော “သုခိနိ
 အရောဂါ အရောဂဉ္စ ပုတ္တံ ဝိဇာယတူ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တဿ ဝစန-
 သမကာလမေဝသောဂဗ္ဘော ဗျာကုလဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ သုခေနေဝ ဗဟိ နိက္ခမိ၊
 ဧဝံ တေသံ မာတာပုတ္တာနံ သောတ္ထိ အဟောသိ။ အစိန္တေယျော ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ
 ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေါ။ ယထာ ဟိ ပဋာစာရာယ ဝိယဝိပ္ပယောဂသမ္ဘူတေန
 သောကေန ဥမ္မာဒံ ပတွာ—

“ဥဘော ပုတ္တာ ကာလကတာ၊ ပန္တေ မယံ ပတိ မတော။
 မာတာ ဝိတာ စ ဘာတာ စ၊ ကေစိတကမ္ပိ ဈာယရေ”တိ၂—

၁-မေတ္တာဝိဟာရသမုဋ္ဌာပကံ (သိ၊ သျာ) ၂-ခု ၄-၂၃၀-ပိဋေ။

ဝတ္တာ ဇာတရူပေနေဝ စရန္တိယာ “သတိ” ပဋိလဘာဟိ ဘဂိနိ”တိ ဘဂဝတော ဝစနသမနန္တရမေဝ ဥမ္မာဒေါ ဝပသမိ၊ တထာ သုပ္ပိယာပိ ဥပါသိကာ အတ္တနာဝ အတ္တနော ဥိရူယံ ကတေန မဟာဝဏေန ဝုဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တိ သယနပိဋ္ဌေ နိပန္နာ “အာဂန္တာ မံ ဝန္တတူ”တိ ဝစနသမနန္တရမေဝ ဝဏေ ပါကတိကေ ဇာတေ သယမေဝ ဂန္တာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတိ ဝေမာဒိနိ ဝတ္ထုနိ ဣမ ဥဒါဟရိတဗ္ဗာနိတိ။

ဝေံ ဘန္တေတိ ဘန္တေ ယထာ ဘဂဝါ သပုတ္တာယ မာတုယာ^၁ အရောဂဘာဝံ အာသိသန္တော အာဟ “သုဒိနိ အရောဂါ အရောဂံ ပုတ္တံ ဝိဇာယတူ”တိ၊ တံ ဝေမေဝ။ န ဟိ ကဒါစိ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ ဝစနသ အညထာဘာဝေါတိ အဓိပ္ပာယော။ ကေစိ ပန “ဝေမတ္ထု”တိ ဝဒန္တိ၊ အပရေ “ဟောတူ”တိ ပဒသ အတ္ထံ အာနေတွာ ဝဏ္ဏယန္တိ။ အဘိနန္ဒိတွာတိ ကရဝိကရုတမဉ္ဇုနာ ဗြဟ္မဿရေန ဘဂဝတာ ဝုစ္စမာနေ တသ္မိံ ဝစနေ ဝိတိသောမနဿပဋိလဘာတော အဘိမုခဘာဝေန နန္ဒိတွာ။ အနုမောဒိတွာတိ တတော ပစ္စာပိ သမ္မောဒနံ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ စိတ္တေန ဝါ အဘိနန္ဒိတွာ ဝါစာယ အနုမောဒိတွာ၊ ဝစနသမ္ပတ္တိယာ ဝါ အဘိနန္ဒိတွာ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ အနုမောဒိတွာ။ သကံ ဃရံ ပစ္စာယာသီတိ အတ္တနော ဃရံ ပဋိဂစ္ဆိ။ ယေ ပန “ယေန သကံ ဃရ”န္တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ ယဒိပိ ယ-တ-သဒ္ဓါနံ သမ္ပန္နဘာဝတော “တေနာ”တိ ပဒံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ၊ တထာပိ “ပဋိယာယိတွာ”တိ ပါဌသေသော ယောဇေတဗ္ဗော ဟောတိ။

ဝိဇာတန္တိ ပဇာတံ၊ ပသုတန္တိ အတ္ထော။ အစ္စရိယန္တိ အန္ဓဿ ပဗ္ဗတာရောဟနံ ဝိယ နိစ္စံ န ဟောတိတိ အစ္စရိယံ၊ အယံ တာဝ သဒ္ဓနယော။ အဋ္ဌကထာသု ပန “အစ္စရာယောဂ္ဂံ အစ္စရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ အစ္စရံ ပဟရိတုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဝတာတိ သမ္ဘာဝနေ၊ အဟော အစ္စရိယန္တိ အတ္ထော။ ဘောတိ ဓမ္မာလပနံ။ အဘူတပုဗ္ဗံ ဘူတန္တိ အဋ္ဌါတံ။

တထာဂတဿာတိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော—တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာဂတော၊ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော။

၁-တဿာ (သီ၊ သျာ)

ကထံ ဘဂဝါ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ သဗ္ဗ-
 လောကဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နာ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အာဂတာတိ။
 ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယေန အဘိနိဟာရေန တေ ဘဂဝန္တော အာဂတာ၊
 တေန အဋ္ဌဂုဏသမန္နာဂတေန အယမ္ဗိ ဘဂဝါ အာဂတော။ ယထာ စ တေ
 ဘဂဝန္တော ဒါနပါရမိံ ပူရေတွာ သီလနေက္ခမ္ပပညာဝိရိယခန္တိသစ္စအဓိဋ္ဌာန-
 မေတ္တာဥပေက္ခာပါရမီတိ ဣမာ ဒသ ပါရမိယော ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ
 ပရမတ္ထပါရမိယောတိ သမတိံ သ ပါရမိယော ပူရေတွာ ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ
 ပရိစ္စတိတွာ ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယဓမ္မက္ခာနဗ္ဗတတ္ထစရိယာဒယော ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓိ-
 စရိယာယ ကောဋိံ ပတွာ အာဂတာ၊ တထာ အယမ္ဗိ ဘဂဝါ အာဂတော။
 ယထာ စ တေ ဘဂဝန္တော စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ။ ပ။ အရိယံ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ
 ဘာဝေတွာ ပြုဟေတွာ အာဂတာ၊ တထာ အယမ္ဗိ ဘဂဝါ အာဂတော။ ဧဝံ
 တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၁)

ကထံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ သမ္ပတိဇာတာ တေ
 ဘဂဝန္တော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရာဘိမုခါ သတ္တပဒ-
 ဝိတိဟာရေန ဂတာ၊ သေတစ္ဆတ္ထေ ဓာရိယမာနေ သဗ္ဗာဝ ဒိသာ အနု-
 ဝိလောကေသုံ၊ အာသဘိဉ္စ ဝါစံ ဘာသိံ သု လောကေ အတ္တနော ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌ-
 ဘာဝံ ပကာသေန္တာ၊ တဉ္စ နေသံ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ
 အနေကေသံ ဝိသေသာဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန၊ တထာ အယမ္ဗိ ဘဂဝါ
 ဂတော၊ တဉ္စဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ တေသညေဝ ဝိသေသာ-
 ဓိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ ဧဝံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။

ယထာ ဝါ တေ ဘဂဝန္တော နေက္ခမ္ပေန ကာမစ္ဆန္တံ ပဟာယ ဂတာ၊
 အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ၊ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ၊ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဒစ္စ-
 ကုက္ကုစ္စံ၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ ဂတာ၊ ဣဏေန အဝိဇ္ဇံ ပဒါ-
 လေတွာ၊ ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ ဝိနောဒေတွာ၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိဟိ အဋ္ဌာရသဟိ
 မဟာဝိပဿနာဟိ စတူဟိ စ အရိယမဂ္ဂေဟိ တံ တံ ပဋိပက္ခံ ပဟာယ ဂတာ၊
 ဧဝံ အယမ္ဗိ ဘဂဝါ ဂတော။ ဧဝမ္ဗိ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။ (၂)

ကထံ တထာလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော? ပထဝိဓာတုယာ
 ကက္ခလက္ခဏံ၊ အာပေါဓာတုယာ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏံ၊ တေဇောဓာတုယာ
 ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္တန္တနလက္ခဏံ၊ အာကာသဓာတုယာ
 အသမ္ဗုဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ရူပဿ ရူပနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊
 သညာယ သဗ္ဗာနနလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ

ဝိဇာနနလက္ခဏန္တိ ဧဝံ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ ဒွါဒသန္ဓံ အာယတနာနံ အဋ္ဌာရသန္ဓံ ဓာတုနံ ဗာဝိသတိယာ ဣန္ဒြိယာနံ စတုန္ဓံ သစ္စာနံ ဒွါဒသပဒိကဿ ပစ္စယာ-
 ကာရဿ စတုန္ဓံ သတိပဋ္ဌာနာနံ စတုန္ဓံ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ စတုန္ဓံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ပဉ္စန္ဓံ
 ဣန္ဒြိယာနံ ပဉ္စန္ဓံ ဗလာနံ သတ္တန္ဓံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ
 သတ္တန္ဓံ ဝိသုဒ္ဓိနံ အမတောဂဓဿ နိဗ္ဗာနဿာတိ ဧဝံ တဿ တဿ ဓမ္မဿ
 ယံ သဘာဝသရသလက္ခဏံ၊ တံ တထံ အဝိတထံ အနညထံ လက္ခဏံ ဉာဏ-
 ဂတိယာ အာဂတော အဝိရုဇ္ဈိတွာ ပတ္တော အဓိဂတောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ
 တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၃)

ကထံ တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော?
 တထဓမ္မာ နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ—“စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ
 တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဘိက္ခဝေ
 တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ”န္တိ ဝိတ္တာရော။ တာနိ စ ဘဂဝါ
 အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ တထာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော။

အဝိစ ဇရာမရဏဿ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော
 အဝိတထော အနညထော။ ပ။ သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော
 တထော အဝိတထော အနညထော၊ တထာ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ
 ပစ္စယဋ္ဌော။ ပ။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော တထော အဝိတထော
 အနညထော၊ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာပိ တထာနံ အဘိ-
 သမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါတိ။ ဧဝံ
 တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော။ (၄)

ကထံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော? ယံ သဒေဝကေ။ ပ။ သဒေဝ-
 မနုဿာယ ပဇာယ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု အပရိမာဏာနံ
 သတ္တာနံ စက္ခုဒွါရေ အာပါထမာဂစ္ဆန္တိ ရူပါရမ္မဏံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ ဘဂဝါ
 သဗ္ဗာကာရတော ဇာနာတိ ပဿတိ။ ဧဝံ ဇာနတာ ပဿတာ စ တေန
 တံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု လဗ္ဘမာနကပဒဝသေန
 ဝါ “ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ယံ ရူပံ စတုန္ဓံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ
 ဝဏ္ဏနိဘာ သနိဒဿနံ သပ္ပဋိဃံ နီလံ ပီတက”န္တိ အာဒိနာ? နယေန အနေ-
 ကေဟိ နာမေဟိ တေရသဟိ ဝါရေဟိ ဒွိပညာသာယ နယေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနံ
 တထမေဝ ဟောတိ၊ ဝိတထံ နတ္ထိ။ ဒေ နယော သောတဒွါရာဒိသု အာပါထ-
 မာဂစ္ဆန္တေသု သဒ္ဓါဒိသု။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

၁-သံ ၃-၃၇၇-ပိဋကေ၊ ၂-ပဿတာ တေန ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာနံ ဝသေန ဝါ (သီ) ၃-အဘိ ၁-၁၆၂-ပိဋကေ၊

“ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနုဿာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ၊ တမဟံ အပ္ပညာသိံ၊ တံ တထာဂတဿ ဝိဒိတံ၊ တံ တထာဂတော န ဥပဋ္ဌာသိံ”တိ ၁။

ဧဝံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော။ တတ္ထ တထဒဿိအတ္ထေ တထာဂတောတိ ပဒသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅)

ကထံ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော? ယံ ရတ္ထိံ ဘဂဝါ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ယဉ္စ ရတ္ထိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဇာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတ္တန္တရေ ပဉ္စစတ္တာလီသဝဿပရိမာဏကာလံ ယံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ လပိတံ သုတ္တဂေယျာဒိ၊ သဗ္ဗံ တံ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒါဒိနိမ္မထနံ ဧကသဒိသံ တထံ အဝိတထံ။ တေနာဟ—

“ယဉ္စ စုန္တ ရတ္ထိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတိ၊ ယဉ္စ ရတ္ထိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဇာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧကသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဒ္ဒိသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ၊ နော အညထာ၊ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ ၂။

ဂဒအတ္ထော ဧတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ။ ဧဝံ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော။

အပိစ အာဂဒနံ အာဂဒေါ၊ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ တထော အဝိတထော အဝိပရိတော အာဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဧဝမေတ္ထ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၆)

ကထံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော? ဘဂဝတော ဟိ ဝါစာယ ကာယော အနုလောမေတိ၊ ကာယဿပိ ဝါစာ၊ တသ္မာ ယထာဝါဒိ တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒိ စ ဟောတိ၊ ဧဝံဘူတဿ စဿ ယထာဝါစာ၊ ကာယောပိ တထာ ဂတော ပဝတ္ထောတိ အတ္ထော။ ယထာ စ ကာယော၊ ဝါစာပိ တထာ ဂတာ ပဝတ္ထောတိ တထာဂတော။ တေနာဟ—

“ယထာဝါဒိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒိ။ ဣတိ ယထာဝါဒိ တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒိ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ ၃။

၁-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒိ ၃-၁၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-အံ ၁-၃၃၂-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော။ (၇)

ကထံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော? ယသ္မာ ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဟေဋ္ဌာ အဝိစိံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု သဗ္ဗ- သတ္တေ အဘိဘဝတိ သီလေနပိ သမာဓိနာပိ ပညာယပိ ဝိမုတ္တိယာပိ ဝိမုတ္တိ- ဉာဏဒဿနေနပိ၊ န တဿ တုလာ ဝါ ပမာဏံ ဝါ အတ္ထိ၊ အထ ခေါ အတုလော အပ္ပမေယျော အနုတ္တရော ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကော၊ မြဟ္မာနံ အတိမြဟ္မာ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော၊ တသ္မာ တထာဂတော။ တေနာဟ—

“သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္တု ဒသော ဝသဝတ္ထိ၊ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

တကြာယံ ပဒသိဒ္ဓိ—အဂဒေါ ဝိယ အဂဒေါ၊ ဒေသနာဝိလာသော စေဝ ပုညဿယော စ။ တေန သော မဟာနုဘာဝေါ ဘိသက္ကော ဝိယ ဒိဗ္ဗာဂဒေန သပ္ပေ သဗ္ဗပရပုဝါဒိနော သဒေဝကဉ္စ လောကံ အဘိဘဝတိ။ ဣတိ သဗ္ဗ- လောကာဘိဘဝနေ တထော အဝိတထော အဝိပရိတော ယထာဝုတ္တောဝ အဂဒေါ ဧတဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော။ (၈)

အပိစ တထာယ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထံ ဂတောတိ တထာ- ဂတော။ တတ္ထ သကလလောကံ တိရုဏပရိညာယ တထာယ ဂတော အဝ- ဂတောတိ ၂ တထာဂတော။ လောကသမုဒယံ ပဟာနပရိညာယ တထာယ ဂတော အတိတောတိ တထာဂတော။ လောကနိရောဓံ သစ္စိကိရိယာယ တထာယ ဂတော အဓိဂတောတိ တထာဂတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒံ တထံ ဂတော ပဋိပဇ္ဇောတိ တထာဂတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသ္မာ တထာဂတော ဝိသံယုတ္တော။ လောကသမုဒယော ဘိက္ခဝေ တထာ- ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကသမုဒယော တထာဂတဿ ပဟိနော။ လောကနိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိ- သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓော တထာဂတဿ သစ္စိကတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ တထာဂတဿ ဘာဝိတာ။ ယံ

ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။ သဗ္ဗံ တံ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော—တထာယ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာယ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ-ဝိဓောတိ တထာဂတော၊ တထာ ပဝတ္တိတောတိ တထာဂတော၊ တထေဟိ အဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတဘာဝေန တထာဂတော။

ကထံ တထာယ အာဂတောတိ တထာဂတော? ယာ သာ၂ ဘဂဝတာ သုမေဓဘူတေန ဒီပင်္ဂရဒသဗလဿ ပါဒမူလေ—

“မနုဿံတ္ထံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သတ္တာရဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ။
အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ၊ အဘိနိဟာရော သမိဇ္ဈတိ”တိ?—

ဧဝံ ဝုတ္တံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္ဓာဂတံ အဘိနိဟာရံ သမ္ပာဒေန္တေန “အဟံ သဒေဝကံ လောကံ တိဏ္ဏော တာရေဿာမိ၊ မုတ္တော မောစေဿာမိ၊ ဒန္တော ဒမေဿာမိ၊ သန္တော သမေဿာမိ၊ အဿတ္တော အဿာသေဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော ပရိနိဗ္ဗာ-ပေဿာမိ၊ ပုဒ္ဓေါဗောဓေဿာမိ”တိ မဟာပဋိညာ ပဝတ္တိတာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ကိံ မေ ဧကေန တိဏ္ဏေန၊ ပုရိသေန ထာမဒဿိနာ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ သန္တာရေဿံ သဒေဝကံ။
ဣမိနာ မေ အဓိကာရေန၊ ကတေန ပုရိသုတ္တမေ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ တာရေမိ ဇနတံ ဗဟံ။
သံသာရသောတံ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဝိဒ္ဓံသေတွာ တယော ဘဝေ။
ဓမ္မနာဝံ သမာရုယံ၊ သန္တာရေဿံ သဒေဝကံ။
ကိံ မေ အညာတဝေသေန၊ ဓမ္မံ သတ္ထိကတေနိဓ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ ပုဒ္ဓေါ ဟေဿံ သဒေဝကေ”တိ ၄။

တံ ပနေတံ မဟာပဋိညံ သကလဿာပိ ပုဒ္ဓကရဓမ္မသမုဒါယဿ ပဝိစယ ပစ္စဝေက္ခဏသမာဒါနာနံ ကာရဏဘူတံ အဝိသံဝါဒေတွာ^၂ လောက-နာယကော ယသ္မာ မဟာကပ္ပါနံ သတသဟဿာမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ

၁-အံ ၁-၃၃၁-ပိဋေ။ ၂-ယထာ (သီ၊ သျာ) ၃-၃ ၄-၃၁၁-ပိဋေ။
၄-၃ ၄-၃၁၀-ပိဋေ ဗုဒ္ဓဝံသေ။ ၅-အဝိသံဝါဒေန္တော (သီ၊ သျာ)

သက္ကစ္စံ နိရန္တရံ နိရဝသေသတော ဒါနပါရမိအာဒယော သမတိံ သပါရမိယော ပူရေတွာ အင်္ဂပရိစ္စာဂါဒယော ပဉ္စ မဟာပရိစ္စာဂေ ပရိစ္စဇိတွာ သစ္စာ-
 မိဋ္ဌာနာဒီနိ စတ္တာရိ အမိဋ္ဌာနာနိ ပရိမြူဟေတွာ ပုညဉာဏသမ္ဘာရေသမ္ဘရိတွာ^၁
 ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယဓမ္မက္ခာနဉာတတ္ထစရိယာဒယော ဥက္ကံသာပေတွာ ဗုဒ္ဓိစရိယံ
 ပရမကောဋိံ ပါပေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိံ၊ တသ္မာ
 တဿေဝ သာ မဟာပဋိညာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ၊ န တဿ
 ဝါလဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ဝိတထံ အတ္ထိ။ တထာ ဟိ ဒီပင်္ဂရဒသဗလော ကောဏ္ဍညော
 မင်္ဂလော။ပ။ ကဿပေါ ဘဂဝါတိ ဣမေ စတုဝိသတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိပင်္ဂါယာ
 ဥပ္ပန္နာ “ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကရိံသု။ ဧဝံ စတုဝိသတိယာ ဗုဒ္ဓါနံ
 သန္တိကေ လဒ္ဓဗျာကရဏော ယေ တေ ကတာဘိနိဟာရေဟိ ဗောဓိသတ္တေဟိ
 လဒ္ဓဗ္ဗာ အာနိသံသာ၊ တေ လဘိတွာဝ အာဂတောတိ တာယ ယထာ-
 ဝုတ္တာယ မဟာပဋိညာယ တထာယ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ အာဂတော အဓိ-
 ဂတောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ တထာယ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၁)

ကထံ တထာယ ဂတောတိ တထာဂတော? ယာယ မဟာကရုဏာယ
 လောကနာထော မဟာဒုက္ခသမ္မာဓပ္ပေဋိပန္နံ သတ္တနိကာယံ ဒိသ္မာ “တဿ
 နတ္ထညော ကောဗိ ပဋိဿရဏံ၊ အဟမေဝ န’မိတော သံသာရဒုက္ခတော
 မုတ္တော မောစေဿာမိ”တိ သမုဿာဟိတမာနသော မဟာဘိနိဟာရမကာသိ။
 ကတွာ စ ယထာပဏိဓာနံ သကလလောကဟိတသမ္မာဒနာယ ဥဿုက္က-
 မာပန္နော အတ္တနော ကာယဇိဝိတနိရပေက္ခော ပရေသံ သောတပထာဂမန-
 မတ္တေနပိ စိတ္တုတြာသသမုပ္ပါဒိကာ အတိဒုက္ကရာ ဒုက္ကရစရိယာ သမာစရန္တော
 ယထာ မဟာဗောဓိယာ ပဋိပတ္တိ ဟာနဘာဂိယာ သံကိလေသဘာဂိယာ
 ဌိတိဘာဂိယာ ဝါ န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ဥတ္တရုတ္တရိ ဝိသေသဘာဂိယာဝ
 ဟောတိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇမာနော အနုပုဗ္ဗေန နိရဝသေသေ ဗောဓိသမ္ဘာရေ
 သမ္မာဒေတွာ^၂ အဘိသမ္ဗောဓိံ ပါပုဏိ။ တတော ပရဉ္စ တာယေဝ
 မဟာကရုဏာယ သဉ္ဇောဒိတမာနသော ပဝိဝေကရတိံ ပရမဉ္စသန္တံ ဝိမောက္ခ-
 သုခံ ပဟာယ ဗာလဇနဗဟုလေ လောကေ တေဟိ သမုပ္ပါဒိတံ သမ္မာ-
 နာဝမာနဝိပ္ပကာရံ^၃ အဂဏေတွာ ဝိနေယျဇနဿ ဝိနယနေန နိရဝသေသံ
 ဗုဒ္ဓကိစ္စံ နိဋ္ဌပေသိ။ တတ္ထ ယော ဘဂဝတော သတ္တေသု မဟာကရုဏာယ
 သမောက္ကမနာကာရော၊ သော ပရတော အာဝိဘဝိဿတိ။ ယထာ စ

၁-ဝနေတွာ (သီ၊ သျာ) ၂-သမာနေတွာ (သီ၊ သျာ) ၃-သမုပ္ပါဒိယမာနံ ဝိပ္ပကာရံ (သီ၊ သျာ)

ဝိယ ပစ္စက္ခတော အပ္ပုဋ္ဌိဟတံ ဘဂဝတော ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ တထာ အနာဂတာသု ပစ္စုပ္ပန္နာသု စာတိ ဣမာနိ တိသု ကာလေသု အပ္ပုဋ္ဌိဟတဉာဏာနိ နာမ။
ယထာဟ—

“အဓိဝါဟာယေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပုဋ္ဌိဟတံ ဉာဏံ။ အနာဂတော
ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပုဋ္ဌိဟတံ ဉာဏံ။ ပစ္စုပ္ပန်တေ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော အပ္ပုဋ္ဌိဟတံ ဉာဏံ” ဟိ ၁။

တာနိ ပနေတာနိ တတ္ထ တတ္ထ မေဃာနံ သဘာဝသရသလက္ခဏဿ အဝိ-
သံဝါဒနတော တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ၊ တာနိ ဘဂဝေါ သယမ္ပု-
ဉာဏေန အဓိဝေဋ္ဌိတိ။ ဝေပွိ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော။

တထာ အတ္ထပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ မေဗ္ဗပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ နိရုတ္တိပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ ပဋိဘာနပ္ပုဋ္ဌိ-
သန္တိဒါတိ စတသော ပဋိသန္တိဒါ။ တတ္ထ အတ္ထပ္ပုဇောဒဿ သလ္လက္ခဏ-
ဝိဘာဝနေဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ အတ္ထပ္ပုဇောဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။
မေဗ္ဗပ္ပုဇောဒဿ သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနေဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ မေဗ္ဗပ္ပုဇောဒဂတံ
ဉာဏံ မေဗ္ဗပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။ နိရုတ္တိပ္ပုဇောဒဿ သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနေဝဝတ္ထာနကရဏ-
သမတ္ထံ နိရုတ္တိဘိလာပေ ပဇောဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။ ပဋိဘာနပ္ပု-
ဇောဒဿ သလ္လက္ခဏဝိဘာဝနေဝဝတ္ထာနကရဏသမတ္ထံ ပဋိဘာနပ္ပုဇောဒဂတံ
ဉာဏံ ပဋိဘာနပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“အတ္ထေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။ မေဗ္ဗေ ဉာဏံ မေဗ္ဗပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။
တတြ မေဗ္ဗနိရုတ္တိဘိလာပေ ဉာဏံ နိရုတ္တိပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။ ဉာဏေသု ဉာဏံ
ပဋိဘာနပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ” ဟိ ၂။

တ္ထေ စ ဟေတုအနုသာရေန အရဏီယတော အဓိဝေဋ္ဌဗ္ဗတော စ သင်္ခေ-
မတော ဟေတုဖလံ အတ္ထော နာမ၊ ပဇောဒတော ပန ယံ ကိစ္ဆိ ပစ္စယုပ္ပန္နိ
နိဗ္ဗာနံ ဘာသိတတ္ထော ဝိဝါကော ကိရိယာတိ ဣမေ ပဉ္စ မေဃာ အတ္ထော၊ တံ
အတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ တသ္မိံ အတ္ထေ ပဇောဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။
မေဗ္ဗာတိ သင်္ခေပတော ပစ္စယော။ သော ဟိ ယသ္မာ တံ တံ အတ္ထံ ဝိဒဟတိ
ပဝတ္ထေတိ စေဝ ဝါပေတိ စ၊ တသ္မာ မေဗ္ဗာတိ ဝုတ္တတိ၊ ပဇောဒတော ပန ယော
ကောမိ ဖလနိဗ္ဗတ္တနကော ဟေတု အရိယမဂ္ဂေါ ဘာသိတံ ကုသလံ အကုသလန္တိ
ဣမေ ပဉ္စ မေဃာ မေဗ္ဗာ၊ တံ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ တသ္မိံ မေဗ္ဗေ ပဇောဒဂတံ ဉာဏံ
မေဗ္ဗပ္ပုဋ္ဌိသန္တိဒါ။ ဝုတ္တဋ္ဌိ စေတံ—

“ဒုက္ခေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ ၁။

အထဝါဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ယေ ဓမ္မာ ဇာတာ ဘူတာ သဗ္ဗာတာ နိဗ္ဗတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပါတုဘူတာ၊ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ယမှာ ဓမ္မာ တေ ဓမ္မာ ဇာတာ ဘူတာ သဗ္ဗာတာ နိဗ္ဗတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပါတုဘူတာ၊ တေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဇရာမရဏေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဇရာမရဏသမုဒယေ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဇရာမရဏနိရောဓေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဇာတိယာ၊ ဘဝေ၊ ဥပါဒါနေ၊ တဏှာယ၊ ဝေဒနာယ၊ ဖဿေ၊ သဇ္ဇာယတနေ၊ နာမရူပေ၊ ဝိညာဏေ၊ သင်္ခါရေသု ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ သင်္ခါရသမုဒယေ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ သင်္ခါရနိရောဓေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။

“ဣမ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ဇာနာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ။ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ သော တဿ တဿေဝ ဘာသိတဿ အတ္ထံ ဇာနာတိ ‘အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော’တိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။

ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ။ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာရဗ္ဗ၊ တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဟောတိ။ပ။ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။ပ။ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တေသံ ဝိပါဏေ ဉာဏံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ”တိအာဒိ ၂ ဝိတ္ထာရော။

ယာ ပနေတသ္မိံ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ သဘာဝနိရုတ္တိ အဗျဘိစာရဝေါဟာရော အဘိလာပေါ၊ တသ္မိံ သဘာဝနိရုတ္တာဘိလာပေ မာဂမိကာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ မူလဘာသာယ “အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ၊ အယံ အသဘာဝနိရုတ္တိ”တိ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ယထာဝုတ္တေသု တေသု ဉာဏေသု ဂေါစရကိစ္စတော ဝိတ္ထာရတော ပဝတ္တံ သဗ္ဗမ္ပိ တံ ဉာဏံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ တသ္မိံ ဉာဏေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ။ ဣတိ ဣမာနိ

၁-အဘိ ၂-၃၀၇-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၂-၃၀၈-၃၀၉-ပိဋေသု။

စတ္တာရိ ပဋိသန္တိဒါဉာဏာနိ သယမေဝ ဘဂဝတာ အဓိဂတာနိ အတ္ထ-
 ဓမ္မာဒိကေ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္တနော ဝိသယေ အဝိသံဝါဒနဝသေန အဝိပရိ-
 တာကာရပ္ပဝတ္တိယာ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ဧဝမ္ပိ ဘဂဝါ
 တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော။

တထာ ယံကိန္တိ ဂေယျံ နာမ၊ သဗ္ဗံ တံ ဘဂဝတာ သဗ္ဗာကာရေန ဉ္ဇတံ
 ဒိဋ္ဌံ အဓိဂတံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓိံ။ တထာ ဟိဿ အဘိညေယျာ ဓမ္မာ အဘိညေ-
 ယျတော ဗုဒ္ဓါ၊ ပရိညေယျာ ဓမ္မာ ပရိညေယျတော၊ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ပဟာ-
 တဗ္ဗတော၊ သန္တိကာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ သန္တိကာတဗ္ဗတော၊ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဓမ္မာ
 ဘာဝေတဗ္ဗတော၊ ယတော နံ ကောစိ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ
 ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္ဗာ ဝါ “ဣမေ နာမ တေ ဓမ္မာ အနဘိသမ္ပုဒ္ဓိ”တိ
 သဟ ဓမ္မေန အနုယုဉ္ဇိတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ။

ယံကိန္တိ ပဟာတဗ္ဗံ နာမ၊ သဗ္ဗံ တံ ဘဂဝတော အနဝသေသတော
 ဗောဓိမူလေယေဝ ပဟိနံ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မံ၊ န တဿ ပဟာနာယ ဥတ္တရိ
 ကရဏီယံ အတ္ထိ။ တထာ ဟိဿ လောဘဒေါသမောဟဝိပရိတမနသိကာရ-
 အဟိရိကာနောတ္တပ္ပထိနမိဒ္ဓကောရူပနာဟမက္ခပလာသဣဿာမတ္ထရိယမာယာ-
 သာဠေယျထမ္ဘသာရမ္ဘမာနာတိမာနမဒပ္ပမာဒတိဝိဓာကုသလမူလဒုစ္စရိတဝိသ-
 မဝိပရိတသညာ^၁ မလဝိတက္က ပပဉ္စသေနာတဏှာစတုဗ္ဗိဓဝိပရိယေသ အာသဝ-
 ဝန္တ ဩဃယောဂါဂတိ တဏှုပါဒါန ပဉ္စဘိနန္ဒနနိဝရဏ စေတောဒိလ စေတ-
 သောဝိနိဗန္ဓ ဆဝိဝါဒမူလ သတ္တာနုသယ အဠမိစ္ဆတ္တ နဝအာသာတဝတ္ထုတဏှာ-
 မူလကဒသအကုသလကမ္မပထ ဧကဝိသတိ အနေသနပ္ပါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတ အဠသတ-
 တဏှာဝိစရိတာဒိပ္ပဘေဒံ ဒိယခုကိလေသသဟဿံ သဟ ဝါသနာယ ပဟိနံ
 သမုတ္တိန္ဒံ သမူဟတံ၊ ယတော နံ ကောစိ သမဏော ဝါ။ပ။ မြဟ္ဗာ ဝါ “ဣမေ
 နာမ တေ ကိလေသာ အပ္ပဟိနာ”တိ သဟ ဓမ္မေန အနုယုဉ္ဇိတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ။

ယေ စိမေ ဘဂဝတာ ကမ္မဝိပါကကိလေသူပဝါဒအာဏာပိတိက္ကမပ္ပဘေဒါ
 အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ၊ အလမေဝ တေ ပဋိသေဝတော ဧကန္တေန အန္တရာယာယ၊
 ယတော နံ ကောစိ သမဏော ဝါ။ပ။ မြဟ္ဗာ ဝါ “နာလံ တေ ပဋိသေဝတော
 အန္တရာယာယာ”တိ သဟ ဓမ္မေန အနုယုဉ္ဇိတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ။

ယော စ ဘဂဝတာ နိရဝသေသဝနုဒုက္ခနိဿရဏာယ သီလသမာပိပညာယ
 သင်္ဂဟော သတ္တကောဠာသိကော သတ္တတိံသပ္ပဘေဒေါ အရိယမဂ္ဂပုဗ္ဗင်္ဂမော

၁-ဝိသမသညာ (သိ)

“ပဉ္စ ခေါ ဣမာ သာရိပုတ္တ ဂတိယော။ ကတမာ ပဉ္စ၊ နိရယော တိရစ္ဆာနယောနိ ပေတ္တိဝိသယော မနုဿာ ဒေဝါ။ နိရယဉ္စာဟံ သာရိပုတ္တ ပဇာနာမိ နိရယဂါမိဉ္စ မဂ္ဂံ နိရယဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ၊ ယထာ ပဋိပဇ္ဇော စ ကာယဿ ဘေဒါ ပရမ္မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ပဇာနာမိ”တိအာဒိ ၁။

တာနိ ပနေတာနိ ဘဂဝတော ဉာဏာနိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိသယေ အဝိပရိတာ- ကာရပ္ပဝတ္တိယာ အဝိသံဝါဒနတော တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ဧဝမ္ပိ ဘဂဝါ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော။

တထာ ယံ သတ္တာနံ သဒ္ဓါဒိယောဂဝိကလာဝိကလဘာဝါဝဗောဓနေန အပ္ပရဇက္ခမဟာရဇက္ခတာဒိဝိသေသဝိဘာဝနံ ပညာသာယ အာကာရေဟိ ပဝတ္တံ ဘဂဝတော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—“သဒ္ဓေါပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော၊ အဿဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော မဟာရဇက္ခော”တိ ၂ ဝိတ္ထာရော။

ယဉ္စ “အယံ ပုဂ္ဂလော အပ္ပရဇက္ခော၊ အယံ သဿတဒိဋ္ဌိကော၊ အယံ ဥစ္ဆေဒ- ဒိဋ္ဌိကော၊ အယံ အနုလောမိကာယံ ခန္တိယံ ဌိတော၊ အယံ ယထာဘူတဉာဏေ ဌိတော၊ အယံ ကာမာသယော၊ န နေက္ခမ္မာဒိအာသယော၊ အယံ နေက္ခမ္မာ- သယော၊ န ကာမာဒိအာသယော”တိအာဒိနာ “ဣမဿ ကာမရာဂေါ အတိဝိယ ထာမဂတော၊ န ပဋိဃာဒိကော ၃၊ ဣမဿ ပဋိဃော အတိဝိယ ထာမဂတော၊ န ကာမရာဂါဒိကော”တိအာဒိနာ “ဣမဿ ပုညာဘိသင်္ခါရော အဓိကော၊ န အပုညာဘိသင်္ခါရော န အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော၊ ဣမဿ အပုညာဘိ- သင်္ခါရော အဓိကော၊ န ပုညာဘိသင်္ခါရော န အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော၊ ဣမဿ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော အဓိကော၊ န ပုညာဘိသင်္ခါရော န အပုညာဘိသင်္ခါရော။ ဣမဿ ကာယသုစရိတံ အဓိကံ၊ ဣမဿ ဝစီသုစရိတံ၊ ဣမဿ မနောသုစရိတံ၊ အယံ ဟိနာမိမုတ္တိကော၊ အယံ ပဏီတာမိမုတ္တိကော၊ အယံ ကမ္မာဝရဏေန သမန္ဓာဂတော၊ အယံ ကိလေသာဝရဏေန သမန္ဓာဂတော၊ အယံ ဝိပါကာ- ဝရဏေန သမန္ဓာဂတော၊ အယံ န ကမ္မာဝရဏေန သမန္ဓာဂတော၊ န ကိလေသာဝရဏေန သမန္ဓာဂတော၊ န ဝိပါကာဝရဏေန သမန္ဓာဂတော”တိ- အာဒိနာ စ သတ္တာနံ အာသယာဒိနံ ယထာဘူတံ ဝိဘာဝနာကာရပ္ပဝတ္တံ ဘဂဝတော အာသယာနုသယဉာဏံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

၁-မ ၁-၁၀၆-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-ခု ၉-၁၁၆-ဝိဋ္ဌေ၊ ၃-န ယဉ္စိယော (သီ၊ သျာ)

“ဣဓ တထာဂတော သတ္တာနံ အာသယံ ဇာနာတိ၊ အနုသယံ ဇာနာတိ၊ စရိတံ ဇာနာတိ၊ အဓိမုတ္တိံ ဇာနာတိ၊ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ သတ္တေ ဇာနာတိ”တိအာဒိ။

ယဉ္ဇ ဥပရိမဟေဠိမပုရိမပစ္ဆိမကာယေဟိ ဒက္ခိဏဝါမအက္ခိကဏ္ဍသောတ-
နာသိကသောတအံသကုဋဟတ္ထပါဒေဟိ၊^၂ အင်္ဂုလိအင်္ဂုလန္တရေဟိ လောမ-
ကူပေဟိ စ အဂ္ဂိက္ခန္ဓုဒကဓာရာပဝတ္တနံ အနညသာဓာရဏံ ဝိဝိဓဝိကုဗ္ဗနိဗ္ဗိ-
နိဗ္ဗာပနကံ ဘဂဝတော ယမကပါဋိဟာရိယဉ္ဇဏံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“ဣဓ တထာဂတောယမကပါဋိဟာရိယံ ကရောတိ အသာဓာရဏံ
သာဝကေဟိ၊ ဥပရိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ၊ ဟေဠိမ-
ကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ။ ဟေဠိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော
ပဝတ္တတိ၊ ဥပရိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ”တိအာဒိ။

ယဉ္ဇ ရာဂါဒိဟိ ဇာတိအာဒိဟိ စ အနေကေဟိ ဒုက္ခဓမ္မေဟိ ဥပဒ္ဓုတံ
သတ္တနိကာယံ တတော နိဟရိတုကာမတာဝသေန နာနာနယေဟိ ပဝတ္တဿ
ဘဂဝတော မဟာကရုဏောက္ကမနဿ ပစ္စယဘူတံ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ-
ဉ္ဇဏံ။ ယထာဟိ—

“ကတမံ တထာဂတဿ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိယာ ဉ္ဇဏံ။
ဗဟုကေဟိ အာကာရေဟိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု
မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ၊ အာဒိတ္တော လောကသန္ဓိဝါသောတိ
ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။
ဥယျုတ္တော၊ ပယာတော၊ ကုမ္မဂ္ဂပ္ပုဋိပန္နော၊ ဥပနိယတိ လောကော
အဒ္ဓုဝေါ၊ အတာဏော လောကော အနဘိဿရော၊ အဿကော
လောကော၊ သဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနိယံ၊ ဦနော လောကော အတိတ္တော
တဏှာဒါသောတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု
မဟာကရုဏာ ဩက္ကမတိ။

အတာယနော လောကသန္ဓိဝါသော၊ အလေဏော၊ အသရ-
ဏော၊ အသရဏီဘူတော။ ဥဒ္ဓတော လောကော အဝူပသန္တော၊
သသလ္လော လောကသန္ဓိဝါသော ဝိဒ္ဓေါ ပုထုသလ္လေဟိ၊ အဝိဇ္ဇန္ဓ-

၁-ခု ၉-၁၁၇-ပိဋေ။
၃-ခု ၉-၁၂၀-ပိဋေ။

၂-ဟတ္ထပဿပါဒေဟိ (သီ၊ သျာ)
၄-ခု ၉-၁၂၁-ပိဋေ။

ကာရာဝရဏော ကိလေသပဉ္စရပက္ခိတ္တော၊ အဝိဇ္ဇာဂတော လောကသန္ဓိဝါသော အဏှဘူတော ပရိယောနဒ္ဓေါ တန္တာကုလကဇာတော ကုလဂုဏှိကဇာတော^၁ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတော အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ^၂ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ၊ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသသံလိတ္တော ကိလေသကလလီဘူတော၊ ရာဂဒေါသမောဟဇဋ္ဌာဇဋ္ဌိတော။

တဏှာသင်္ဘာဋ္ဌပဋိမုက္ခော၊ တဏှာဇာလေန ဩတ္ထဇဋ္ဌော၊ တဏှာသောတေန ဝုယုတိ၊ တဏှာသညောဇနေန သံယုတ္တော၊ တဏှာနုသယေန အနုသဇဋ္ဌော၊ တဏှာသန္တာပေန သန္တပ္ပတိ၊ တဏှာပရိဋ္ဌာဟေန ပရိဋ္ဌယုတိ။

ဒိဋ္ဌိသင်္ဘာဋ္ဌပဋိမုက္ခော၊ ဒိဋ္ဌိဇာလေန ဩတ္ထဇဋ္ဌော၊ ဒိဋ္ဌိသောတေန ဝုယုတိ၊ ဒိဋ္ဌိသညောဇနေန သံယုတ္တော၊ ဒိဋ္ဌာနုသယေန အနုသဇဋ္ဌော၊ ဒိဋ္ဌိသန္တာပေန သန္တပ္ပတိ၊ ဒိဋ္ဌိပရိဋ္ဌာဟေန ပရိဋ္ဌယုတိ။

ဇာတိယာ အနုဂတော၊ ဇရာယ အနုသဇဋ္ဌော၊ ဗျာဓိနာ အဘိဘူတော၊ မရဏေန အဟ္တာဟတော၊ ဒုက္ခေ ပတိဋ္ဌိတော။

တဏှာယ ဥဒ္ဓိတော၊ ဇရာပါကာရပရိက္ခိတ္တော၊ မစ္စုပါသေန ပရိက္ခိတ္တော၊ မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ၊ ရာဂဗန္ဓနေန ဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိကိလေသဒုစ္စရိတဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ၊ မဟာသမ္မာဓပ္ပဋိပန္နော၊ မဟာပလိဗောဓေန ပလိဗုဒ္ဓေါ၊ မဟာပပါတေ ပတိတော၊ မဟာကန္တာရပ္ပဋိပန္နော၊ မဟာသံသာရပ္ပဋိပန္နော၊ မဟာဝိဒုဂ္ဂေ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ မဟာပလိပေ ပလိပန္နော။

အဟ္တာဟတော လောကသန္ဓိဝါသော၊ အာဒိတ္တော လောကသန္ဓိဝါသော ရာဂဂ္ဂိနာ ဒေါသဂ္ဂိနာ မောဟဂ္ဂိနာ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒေါမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ၊ ဥဒ္ဓိတကော လောကသန္ဓိဝါသော ဟညတိ နိစ္စမတာဏော ပတ္တဒဏှော တက္ကရော၊ ဝဇ္ဇဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ အာသာတနပစ္စုပ္ပန်တော၊ အနာထော လောကသန္ဓိဝါသော ပရမကာရုညပ္ပတ္တော၊ ဒုက္ခဘိတုန္နော^၃ စိရရတ္တံ ပိဋ္ဌိတော၊ ဂမိတော နိစ္စံ ပိပေါသိတော။

၁-ဂုလာဂုဏှိကဇာတော (သီ) ၂-တာက္ကရော (သီ၊ သျာ)
၃-ဒုက္ခဘိဘူတော (သျာ၊ က)

အန္ဓော အစက္ခုကော၊ ဟတနေတ္ထော အပရိဏာယကော၊
ဝိပထပက္ခန္ဓော အဇ္ဇသာပရဒ္ဓေါ၊ မဟောဃပက္ခန္ဓော။

ဒွိဟိ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ တိဟိ ဒုစ္စရိတေဟိ ဝိပုဋ္ဌိပန္ဓော၊
စတူဟိ ယောဂေဟိ ယောဇိတော၊ စတူဟိ ဂန္ဓေဟိ ဂန္ဓိတော၊
စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ ဥပါဒိယတိ၊ ပဉ္စဂတိသမာရုဋ္ဌော၊ ပဉ္စဟိ
ကာမဂုဏေဟိ ရဇ္ဇတိ၊ ပဉ္စဟိ နိဝရဏေဟိ ဩတ္တဋ္ဌော၊ ဆဟိ ဝိဝါဒ-
မူလေဟိ ဝိဝဒတိ၊ ဆဟိ တဏှာကာယေဟိ ရဇ္ဇတိ၊ ဆဟိ ဒိဋ္ဌိ-
ဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ သတ္တဟိ အနုသယေဟိ အနုသဋ္ဌော၊
သတ္တဟိ သညောဇနေဟိ သံယုတ္တော၊ သတ္တဟိ မာနေဟိ
ဥန္တတော၊ အဋ္ဌဟိ လောကဓမ္မေဟိ သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ အဋ္ဌဟိ
မိစ္ဆတ္တေဟိ နိယျာတော၊ အဋ္ဌဟိ ပုရိသဒေါသေဟိ ဒုဿတိ၊
နဝဟိ အာဃာတဝတ္ထုဟိ အာဃာတိတော၊ နဝရိမောနေဟိ
ဥန္တတော၊ နဝဟိ တဏှာမူလကေဟိ ဓမ္မေဟိ ရဇ္ဇတိ၊ ဒသဟိ
ကိလေသဝတ္ထုဟိ ကိလိဿတိ၊ ဒသဟိ အာဃာတဝတ္ထုဟိ အာဃာ-
တိတော၊ ဒသဟိ အကုသလကမ္မပထေဟိ သမန္နာဂတော၊ ဒသဟိ
သံယောဇနေဟိ သံယုတ္တော၊ ဒသဟိ မိစ္ဆတ္တေဟိ နိယျာတော၊
ဒသဝတ္ထုကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော၊ ဒသဝတ္ထုကာယ
အန္တဂ္ဂါဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော၊ အဋ္ဌသတတဏှာပပဉ္စေဟိ
ပပဉ္စိတော၊ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတော လောကသန္ဓိ-
ဝါသောတိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ
ဩက္ကမတိ။

အဟဉ္စမိ တိဏ္ဏော၊ လောကော စ အတိဏ္ဏော။ အဟဉ္စမိ
မုတ္တော၊ လောကော စ အမုတ္တော။ အဟဉ္စမိ ဒန္တော၊ လောကော
စ အဒန္တော။ အဟဉ္စမိ သန္တော၊ လောကော စ အသန္တော။
အဟဉ္စမိ အဿတ္တော၊ လောကော စ အနဿတ္တော။ အဟဉ္စမိ
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ လောကော စ အပရိနိဗ္ဗုတော။ ပဟောမိ ဒွါဟံ၂
တိဏ္ဏော တာရေတုံ၊ မုတ္တော မောစေတုံ၊ ဒန္တော ဒမေတုံ၊ သန္တော
သမေတုံ၊ အဿတ္တော အဿာသေတုံ၊ ပရိနိဗ္ဗုတော ပရိနိဗ္ဗုပေ-
တုန္တိ ပဿန္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ သတ္တေသု မဟာကရုဏာ
ဩက္ကမတိ”တိ”။

၁-နိယတော (က)   ၂-ပဟောမိ စာဟံ (သီ)   ၃-ဒု ဇ-၁၂၁-ပိဋ္ဌေ။

ဧဝံ ဧကေနနုရုတိယာ အာကာရေဟိ ဝိဘဇနံ ကတံ။

ယံ ပန ယာဝတာ ဓမ္မဓာတုယာ ယတ္ထကံ ဉာတဗ္ဗံ သင်္ခတာသင်္ခတာဒိကဿ သဗ္ဗဿ ပရောပဒေသနိရပေက္ခံ သဗ္ဗာကာရေန ပဋိဝိဇ္ဈနသမတ္ထံ အာကင်္ခ- မတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓရုတ္တိအနညသာဓာရဏံ ဘဂဝတော ဉာဏံ သဗ္ဗထာ အနဝသေသ- သင်္ခတာသင်္ခတသမ္မုတိသစ္စာဝဗောဓတော သဗ္ဗညုတညာဏံ တတ္ထာဝရဏာ- ဘာဝတော နိဿင်္ဂပွဝတ္တိမုပါဒါယ အနာဝရဏဉာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧကမေဝဟိတံ ဉာဏံ ဝိသယပွဝတ္တိမုခေန အညေဟိ အသာဓာရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဒုဝိဓေန ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ အညထာ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏာနံ သာဓာရဏတာ သဗ္ဗဝိသယတာ အာပဇ္ဇေယျံ။ န စ တံ ယုတ္တံ ကိဇ္ဇာပိ ဣမာယ ယုတ္တိယာ။ အယံ ဟေတ္ထ ပါဠိ—

“သဗ္ဗံ သင်္ခတမသင်္ခတံ အနဝသေသံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတ- ညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉာဏံ။ အတိတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရ- ဏဉာဏံ။ အနာဂတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉာဏံ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉာဏံ” န္တိ ဝိတ္ထာရော။

ဧဝမေတာနိ ဘဂဝတော ဆအသာဓာရဏဉာဏာနိ အဝိပရိတာကာရ- ပွဝတ္တိယာ ယထာသကဝိသယဿ အဝိသံဝါဒနတော တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ဧဝမ္ပိ ဘဂဝါ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော။

တထာ—

“သတ္ထိမေ ဘိက္ခဝေ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ သမာဓိသမ္ပော- ဇ္ဈင်္ဂါ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ” တိ ၂ ဧဝံ သဂ္ဂပတော, “ယာယံ လောကုတ္တရ- မဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ လိနုဒ္ဓစ္စပတိဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခလိကတ္တကိလမထာ- နယောဂဥစ္ဆေဒဿတာဘိနိဝေသာဒီနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဓဝါနံ ပဋိပက္ခ- ဘူတာ သတိအာဒိဘေဒါ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ၊ ယာယ အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတိ ကိလေသနိဒ္ဓါယ ဥဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ သစ္စိကရောတိတိ၊ သာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿာ ဗောဓိယာ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အရိယသာဝကော ဝါ ယထာဝုတ္တာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ

၁-၃ ဇ-၁၂၅-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-၃ ဇ-၃၀၂၊ သံ ၃-၆၄-ဝိဇ္ဇေသု။

ဗုဒ္ဓ၏ ကတော ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဗောဓိဿ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ
 ဧဝံ သာမညလက္ခဏတော, “ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပဝိစယ-
 လက္ခဏော ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 ဖရဏလက္ခဏော ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဥပသမလက္ခဏော ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 အဝိက္ခေပလက္ခဏော သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏော ဥပေက္ခာ-
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဧဝံ ဝိသေသလက္ခဏတော, “တတ္ထ ကတမော သတိ-
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဣဓ ဘိက္ခု သတိမာ ဟောတိ ပရမေန သတိနေပက္ကေန
 သမန္တာဂတော၊ စိရကတမ္ပိ စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ ဟောတိ အနုဿရိ-
 တာ”တိ အာဒိနာ သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အညမညောပကာရဝသေန ဧကက္ခဏေ
 ပဝတ္တိဒဿနတော, “တတ္ထ ကတမော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အတ္ထိ အဇ္ဈတ္တံ
 ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု သတိ၊ အတ္ထိ ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မေသု သတိ”တိ အာဒိနာ တေသံ
 ဝိသယဝိဘာဂေန ပဝတ္တိဒဿနတော, “တတ္ထ ကတမော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ
 နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ”န္တိ၊ အာဒိနာ ဘာဝနာဝိမိဒဿနတော,
 “တတ္ထ ကတမေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဣဓ ဘိက္ခု ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ
 ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ တသ္မိံ သမယေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဟောန္တိ သတိ-
 သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ။ပ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ။ တတ္ထ ကတမော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ။
 ယာ သတိ။ပ။ အနုဿတိ”တိ အာဒိနာ ဆန္ဒဝုတိယာ နယသဟဿဝိဘာဂေ-
 ဟိတိ ဧဝံ နာနာကာရတော ပဝတ္တာနိ ဘဂဝတော သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂိဘာဝနဉာဏာနိ
 တဿ တဿ အတ္ထဿ အဝိသံဝါဒနတော တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။
 ဧဝမ္ပိ ဘဂဝါ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော။

တထာ—

“တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ အယမေဝ
 အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ”တိ
 ဧဝံ သဂ္ဂပတော, သဗ္ဗကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယဘာဝကရတ္တာ
 အရိယဖလပ္ပဋိလာဘကရတ္တာ စ အရိယော၊ အဋ္ဌဝိဓတ္တာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ
 ဧကန္တကာရဏတ္တာ စ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ ကိလေသေ မာရေန္တော ဝုစ္စတိ၊
 နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိယတိ, သယံ ဝါ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတိတိ မဂ္ဂေါတိ ဧဝံ သာမည-
 လက္ခဏတော, “သမ္မာ ဒဿနလက္ခဏာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာ အဘိနိရောပန-
 လက္ခဏော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာ

၁-အဘိ ၂-၂၃၆-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၃၇-ပိဋေ။ ၃-အဘိ ၂-၂၄၀-ပိဋေ။ ၄-အဘိ ၂-၁၁၀-ပိဋေ။
 ဥပါန-၄ ၉

သမုဋ္ဌာနလက္ခဏော သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာ ဝေါဒါနလက္ခဏော သမ္မာ-
 အာဇီဝေါ၊ သမ္မာပဂ္ဂဟလက္ခဏော သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာ
 သမ္မာသတိ၊ သမ္မာ အဝိက္ခေပလက္ခဏော သမ္မာသမာဓိ”တိ ဧဝံ ဝိသေသ-
 လံက္ခဏတော, သမ္မာဒိဋ္ဌိ အညေဟိပိ အတ္တနော ပစ္စနိကကိလေသေဟိ သဒ္ဓိံ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ၊ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ တပုဋိစ္ဆာဒကမောဟဝိမေနေန
 အသမ္မောဟတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ ပဿတိ။ တထာ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ
 မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒိနိပဇဟန္တိ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ အာရမ္မဏံ ကရေန္တိ၊ သဟဇာတဓမ္မာနံ
 သမ္မာအဘိနိရောပန ပရိဂ္ဂဟဏ သမုဋ္ဌာန ဝေါဒါန ပဂ္ဂဟ ဥပဋ္ဌာန သမာဒဟနာနိ
 စ ကရေန္တိတိ ဧဝံ ကိစ္စဝိဘာဂတော, သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနက္ခဏာ ဝိသု
 ဝိသု ဒုက္ခာဒိအာရမ္မဏာ ဟုတွာ မဂ္ဂကာလေ ဧကက္ခဏာ နိဗ္ဗာနမေဝ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ ကိစ္စတော “ဒုက္ခေ ဣဏ”န္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ၊ သမ္မာ-
 သင်္ကပ္ပါဒယောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ မဂ္ဂကာလေ ဧကက္ခဏာ
 ဧကာရမ္မဏာ၊ တေသု သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ကိစ္စတော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါတိအာဒိနိ
 တိဏိ နာမာနိ လဘတိ၊ သမ္မာဝါစာဒယော တယော ပုဗ္ဗဘာဂေ မုသာဝါဒါ-
 ဝေရမဏိတိအာဒိဝိဘာဂါ ဝိရတိယောပိ စေတနာယောပိ ဟုတွာ မဂ္ဂက္ခဏေ
 ဝိရတိယောဝ၊ သမ္မာဝါယာမသတိယော ကိစ္စတော သမ္ပပ္ပဓာနသတိပဋ္ဌာန-
 ဝသေန စတ္တာရိ နာမာနိ လဘန္တိ၊ သမ္မာသမာဓိ ပန မဂ္ဂက္ခဏေပိ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနာဒိ-
 ဝသေန နာနာ ဧဝါတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂပရဘာဂေသု ပဝတ္တိဝိဘာဂတော, “ဣဓ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ အာဒိနာ ဘာဝနာ-
 ဝိစိတော, “တတ္ထ ကတမော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ ဣဓ ဘိက္ခု ယသ္မိံ သမယေ
 လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ။ပ။ ဒုက္ခာပဋိပဒံ ဒန္ဓာဘိညံ၊ တသ္မိံ သမယေ
 အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ”တိ ၊အာဒိနာ
 စတုရာသီတိယာ နယသဟသဝိဘာဂေဟိတိ ဧဝံ အနေကာကာရတော
 ပဝတ္တာနိ ဘဂဝတော အရိယမဂ္ဂဝိဘာဝနဉ္စကာနိ အတ္ထဿ အဝိသံဝါဒနတော
 သဗ္ဗာနိပိ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ဧဝမ္ပိ ဘဂဝါ တထာနိ
 အာဂတောတိ တထာဂတော။

တထာ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိ ယာ စ နိရောဓသမာပတ္တိတိ ဧတာသု အနုပဋိ-
 ပါဋိယာ ဝိဟရိတဗ္ဗဋ္ဌေန? သမာပဋိတဗ္ဗဋ္ဌေန စ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိသု
 သမ္မာဒနပစ္စဝေက္ခဏာဒိဝသေန ယထာရဟံ သမ္ပယောဂဝသေန စ ပဝတ္တာနိ
 ဘဂဝတော ဉ္စကာနိ တဒတ္ထသိဒ္ဓိယာ တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။

၁-အဘိ ၂-၂၄၅-ဝိဋ္ဌေ။   ၂-အဘိ ၂-၂၄၈-ဝိဋ္ဌေ။   ၃-ဘာဝိတဗ္ဗဋ္ဌေန (သျှာ)

သမ္မာဒေတွာ တုသိတပုရေ ဌိတောဝ မုဒ္ဒကောလာဟလံ သုတွာ ဒသ-
သဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ ဧကတော သန္ဓိပတိတာဟိ ဥပသင်္ကမိတွာ—

“ကာလော ဒေဝ” မဟာဝီရ၊ ဥပ္ပဇ္ဇ မာတုကုစ္ဆိယံ။
သဒေဝကံ တာရယန္တော၊ ဗုဇ္ဈဿု အမတံ ပဒ”န္တိ။—

အာယာစိတော ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗနိမိတ္တော ပဉ္စ မဟာဝိလောကနာနိ ဝိလောကေတွာ
“ဣဒါနာဟံ မနုဿယောနိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အဘိသမ္ပုဇ္ဈိဿာမိ”တိ အာသာဠိပုဏ္ဏ-
မာယ သကျရာဇကုလေ မဟာမာယာယ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ
ဒသ မာသေ ဒေဝမနုဿေဟိ မဟတာ ပရိဟာရေန ပရိဟရိယမာနော
ဝိသာခပုဏ္ဏမာယ ပစ္စုသသမယေ အဘိဇာတိံ ပါပုဏ်။

အဘိဇာတိက္ခဏေ ပနဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏက္ခဏေ ဝိယ ဒွတ္တိံသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ
ပါတုရဟေသုံ။ အယံ ဟိ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု ကမ္မိ သင်္ကမိ သမ္ပကမ္မိ
သမ္ပဝေမိ၊ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟဿေသု အပ္ပမာဏော ဩဘာသော ဖရိ၊
တဿ တံ သိရိံ ဒဋ္ဌကာမာ ဝိယ ဇစ္စန္ဓာ စက္ခုနိ ပဋိလဘိံသု၊ ဗမိရာ သဒ္ဓိ
သုဏ်ံသု၊ မူဂါ သမာလပိံသု၊ ခုဇော ဥဇုဂတ္တာ အဟေသုံ၊ ပင်္ဂလာ ပဒသာ
ဂမနံ ပဋိလဘိံသု၊ ဗန္ဓနဂတာ သဗ္ဗသတ္တာ အန္ဓုဗန္ဓနာဒီဟိ မုစ္စိံသု၊ သဗ္ဗ-
နိရယေသု အဂ္ဂိ နိဗ္ဗာယိ၊ ပေတ္တိဝိသယေ ခုပ္ပိပါသာ ဝုပသမိ၊ တိရစ္ဆာနာနံ ဘယံ
နာဟေသိ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ ရောဂေါ ဝုပသမိ၊ သဗ္ဗသတ္တာ ပိယံဝဒါ အဟေသုံ၊
မရုရေနာကာရေန အဿာ ဟသိံသု၊ ဝါရဏာ ဂဇိံသု၊ သဗ္ဗတူရိယာနိ သင်္က
သင်္ကံ နိန္ဒာဒံ မုစ္စိံသု၊ အသန္ဓိတာနိ ဧဝ မနုဿာနံ ဟတ္ထုပဂါဒီနိ အာဘရဏာနိ
မရုရေနာကာရေန ရဝိံသု၊ သဗ္ဗဒိသာ ဝိပ္ပသန္ဓာ အဟေသုံ၊ သတ္တာနံ သုခံ
ဥပ္ပါဒယမာနော မုဒုသိတလဝါတော ဝါယိ၊ အကာလမေသော ဝဿိ၊ ပထဝိ-
တောပိ ဥဒကံ ဥတ္တိဇ္ဇိတွာ ဝိဿန္တိ၊ ပက္ခိနော အာကာသဂမနံ ဝိဇဟိံသု၊ နဒိယော
အသန္ဓမာနာ အဋ္ဌံသု၊ မဟာသမုဒ္ဒေ မရုရံ ဥဒကံ အဟေသိ၊ ဥပတ္တိလေသ-
ဝိမုတ္တေ သူရိယေ ဒိဿမာနေ ဧဝ အာကာသဂတာ သဗ္ဗာ ဇောတိယော
ဇလိံသု၊ ဌပေတွာ အရူပါဝစရေ ဒေဝေ အဝသေသာ သဗ္ဗေ ဒေဝါ သဗ္ဗေပိ
နေရယိကာ ဒိဿမာနရူပါ အဟေသုံ၊ တရုကုဋကဝါဠသေလာဒယော အနာ-
ဝရဏဘူတာ အဟေသုံ၊ သတ္တာနံ စုတူပပါတာ နာဟေသုံ၊ သဗ္ဗံ အနိဋ္ဌဂန္ဓံ
အဘိဘဝိတွာ ဒိဗ္ဗဂန္ဓော ဝါယိ၊ သဗ္ဗေ ဖလူပဂါ ရုက္ခာ ဖလဓရာ သမ္ပဇိံသု။

၁-ကာလောယန္တေ (သိ၊ သျာ)   ၂-ခု ၄-၃၀၅-ဝိဇ္ဇေ။   ၃-ဇောတိံသု (သိ၊ သျာ)

မဟာသမုဒ္ဒေါ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ပဉ္စဝဏ္ဏေဟိ ပဒုမေဟိ သဉ္စန္ဒတလော အဟော-
 သိ၊ ထလဇလဇာဒီနိ သဗ္ဗပုပ္ဖါနိ ပုပ္ဖိံသု၊ ရုက္ခာနံ ခန္ဓေသု ခန္ဓပဒုမာနိ၊
 သာခါသုသာခပဒုမာနိ၊ လတာသု လတာပဒုမာနိ ပုပ္ဖိံသု၊ မဟိတလေ သိလာ-
 တလာနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥပရူပရိ သတ္တ သတ္တ ဟုတွာ ဒဏ္ဍပဒုမာနိ နာမ နိက္ခမိံသု၊
 အာကာသေ ဩလမ္မကပဒုမာနိ နိဗ္ဗတ္တိံသု၊ သမန္တတော ပုပ္ဖဝဿံ ဝဿိ၊
 အာကာသေ ဒိဗ္ဗတူရိယာနိ ဝဇ္ဇိံသု၊ သကလဒသသဟဿိ လောကဓာတု
 ဝဇ္ဇေတွာ ဝိဿဋ္ဌမာလာဂုဠံ ဝိယ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ ဗဒ္ဒမာလာကလာပေါ ဝိယ
 အလင်္ကာတပ္ပဋိယတ္တံ မာလာသနံ ဝိယ စ ဧကမာလာမာလိနိ ဝိပ္ပုရန္တဝါဠုဗိဇနိ
 ပုပ္ဖရူပဂန္ဓပရိဝါသိတာ ပရမသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ အဟောသိ၊ တာနိ စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ
 ဥပရိ အဓိဂတာနံ အနေကေသံ ဝိသေသာဓိဂမာနံ နိမိတ္တဘူတာနိ ဧဝ အဟောသုံ။
 ဧဝံ အနေကန္တရိယပါတုဘာဝပ္ပဋိမဏ္ဍိတာ စာယံ ၂ အဘိဇာတိ ယဒတ္ထံ အနေန
 အဘိသမ္မောဓိ ပတ္တိတာ၊ တဿာ အဘိသမ္မောဓိယာ ဧကန္တသိဒ္ဓိယာ တထာဝ
 အဟောသိ အဝိတထာ အနညထာ။

တထာ ယေ ဗုဒ္ဓဝေနေယျာ ဗောဓနေယျဗန္ဓဝါ၊ တေ သဗ္ဗေပိ အနဝသေ-
 သတော သယမေဝ ဘဂဝတာ ဝိနိတာ။ ယေ စ သာဝကဝေနေယျာ
 ဓမ္မဝေနေယျာ စ၊ တေပိ သာဝကာဒီဟိ ဝိနိတာ ဝိနယံ ဂစ္ဆန္တိ ဂမိဿန္တိ စာတိ
 ယဒတ္ထံ ဘဂဝတာ အဘိသမ္မောဓိ အဘိပတ္တိတာ၊ တဒတ္ထဿ ဧကန္တသိဒ္ဓိယာ
 အဘိသမ္မောဓိ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။

အပိစ ယဿ ယဿ ဂေယျဓမ္မဿ ယော ယော သဘာဝေါ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော၊
 သော သော ဟတ္ထတလေ ဌပိတအာမလင်္ကာ ဝိယ အာဝဇ္ဇနမတ္တပ္ပဋိဗဒ္ဓေန
 အတ္တနော ဉ္ဇဏေန အဝိပရိတံ အနဝသေသတော ဘဂဝတာ အဘိသမ္မုဒ္ဒေါတိ
 ဧဝမ္ပိ အဘိသမ္မောဓိ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။

တထာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ တထာ တထာ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရံ တေသံ
 တေသဉ္စ သတ္တာနံ အာသယာနုသယစရိတာဓိမုတ္တိံ သမ္မဒေဝ ဩလောကေတွာ
 ဓမ္မတံ အဝိဇဟန္တေနေဝ ပညတ္တိနယဝေါဟာရမဂ္ဂံ အနတိဓာဝန္တေနေဝ စ ဓမ္မတံ
 ဝိဘာဝန္တေန ယထာပရာဓံ ယထာဇ္ဈာသယံ ယထာဓမ္မဉ္စ အနုသာသန္တေန
 ဘဂဝတာ ဝေနေယျာ ဝိနိတာ အရိယဘူမိံ သမ္မာပိတာတိ ဓမ္မဝိနယပညာ-
 ပနာပိဿ တဒတ္ထသိဒ္ဓိယာ ယထာဘူတဝုတ္တိယာ စ တထာ အဝိတထာ
 အနညထာ။

၁-အနေကံဓမ္မဝိသေသာဓိဂမာနံ (သိ) ၂-ဝါယံ (သျာ)

တထာ ယာ သာ ဘဂဝတော အနုပ္ပတ္တာ ပထဝိယာဒိဖဿဝေဒနာဒိရူပါ-
ရူပသဘာဝဝိနိမုတ္တာ လုဇ္ဇနဘာဝါဘာဝတော လောကသဘာဝါတီတာ
တမသာ ဝိသံသဋ္ဌတ္တာ ဧကေနစိ အနောဘာသနီယာ^၁ လောကသဘာဝါ-
ဘာဝတော^၂ ဧဝ ဂတိအာဒိဘာဝရဟိတာ အပ္ပတိဋ္ဌာ အနာရမ္မဏာ အမတ-
မဟာနိဗ္ဗာနဓာတု ခန္ဓသင်္ခါတာနံ ဥပါဒိနံ^၃ လေသမတ္တဿပိ အဘာဝတော
အနုပါဒိသေသာတိ ဝုစ္စတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ တဒါယတနံ၊ ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ န အာပေ၊
န တေဇော န ဝါယော န အာကာသာနဉ္စာယတနံ န ဝိညာ-
ဏဉ္စာယတနံ န အာကိဉ္စညာယတနံ န နေဝသညာနာသညာ-
ယတနံ နာယံ လောကော န ပရော လောကော န စ ဥဘော
စန္ဒိမသုရိယာ။ တတြာပါဟံ ဘိက္ခဝေ နေဝ အာဂတိံ ဝဒါမိ န ဂတိံ^၄
န ဌတိံ^၅ န စုတိံ^၆ န ဥပပတ္တိံ^၇၊ အပ္ပတိဋ္ဌံ အပ္ပဝတ္တံ အနာရမ္မဏ-
မေဝေတံ၊ ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ”တိ^၈။

သာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အတ္ထင်္ဂမော၊ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ သမထော၊
သဗ္ဗပုဗ္ဗိနံ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာနံ ဝူပသမော၊ သဗ္ဗာလယာနံ သမုပ္ပါတော၊
သဗ္ဗဝဇ္ဇာနံ ဥပစ္စေဒေါ၊ အစ္စန္ဒသန္တိလက္ခဏောတိ ယထာဝုတ္တသဘာဝဿ
ကဒါစိပိ အဝိသံဝါဒနတော တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ဧဝမေတာ
အဘိဇာတိအာဒိကာ တထာ ဂတော ဥပဂတော အဓိဂတော ပဋိပန္နော
ပတ္တောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ ဘဂဝါတထာ ဂတောတိ တထာဂတော။(၄)

ကထံ တထာဝိဇောတိ တထာဂတော? ယထာဝိဇော ပုရိမကာ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ တထာဝိဇော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာဝိဇော
တေ ဘဂဝန္တော မဂ္ဂသီလေန ဖလသီလေန သဗ္ဗေနပိ လောကီယလောကုတ္တရ-
သီလေန၊ မဂ္ဂသမာဓိနာ ဖလသမာဓိနာ သဗ္ဗေနပိ လောကီယလောကုတ္တရ-
သမာဓိနာ၊ မဂ္ဂပညာယ ဖလပညာယ သဗ္ဗာယပိ လောကီယလောကုတ္တရ-
ပညာယ၊ ဒေဝသိကံ ဝလဉ္စိတဗ္ဗေဟိ စတုဝိသတိကောဋီသတသဟဿသမာ-
ပတ္တိဝိဟာရေဟိ၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ သမုစ္စေဒဝိမုတ္တိယာ
ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိယာ နိဿရဏဝိမုတ္တိယာတိ သင်္ခေပတော။ ဝိတ္တာရတော ပန
အနန္တာပရိမာဏဘေဒေဟိ အစိန္တေယျာနုဘာဝေဟိ သကလသဗ္ဗညုဂဏေဟိ၊

၁-အနောဂါဟနီယာ (က) ၂-ဩဘာသာဘာဝတော (သီ၊ သျာ)
၃-ဥပါဒိနာနံ (သီ) ၄-၃ ၁-၁၇၇-ပိဋေ။

အယမ္ဗိ အမှာကံ ဘဂဝါ တထာဝရဓာတု။ သဗ္ဗေသံ ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အာယု-
 ဝေမတ္တံ သရီရပ္ပမာဏဝေမတ္တံ ကုလဝေမတ္တံ ဒုက္ကရစရိယာဝေမတ္တံ ရသ္မိ-
 ဝေမတ္တန္တိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ဝေမတ္တေဟိ သိယာ ဝေမတ္တံ၊ န ပန သီလဝိသုဒ္ဓိယာ-
 ဒီသု ဝိသုဒ္ဓိသု သမထဝိပဿနာပဋိပတ္တိယံ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓဂုဏေသု^၁ စ
 ကိဉ္စိ နာနာကရဏံ အတ္ထိ၊ အထ ခေါ မဇ္ဈေ ဘိန္နသုဝဏ္ဏံ ဝိယ အညမညံ
 နိဗ္ဗိသေသာ တေ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော။ တသ္မာ ယထာဝရဓာ ပုရိမကာ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အယမ္ဗိ ဘဂဝါ တထာဝရဓာတု။ ဧဝံ တထာဝရဓာတိ တထာ-
 ဂတော။ ဝိဇ္ဇေတော စေတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ၊ တထာ ဟိ လောကီယာ ဝိယေတ္ထ-
 ဂတသဒ္ဓေ ပကာရတ္ထေ ဝဒန္တိ။ (၅)

ကထံ တထာ ပဝတ္တိတောတိ တထာဂတော? အနညသာဓာရဏေန
 ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန သမန္ဓာဂတတ္တာ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဒီနံ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တိယာ
 အနာဝရဏဉာဏပ္ပဋိလာဘေန စ ဘဂဝတော ကာယပ္ပဝတ္တိယာဒီနံ ကတ္ထမိ
 ပဋိသဘာဘာဝတော ယထာ ရုမိ တထာ ဂတံ ဂတိ ဂမနံ ကာယဝစီစိတ္တ-
 ပ္ပဝတ္တိ ဧတဿာတိ တထာဂတော။ ဧဝံ တထာ ပဝတ္တိတောတိ တထာ-
 ဂတော။ (၆)

ကထံ တထေဟိ အဂတောတိ တထာဂတော? ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏေ
 တပ္ပဋိပက္ခပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတံ နတ္ထိ ဧတဿ ဂတန္တိ အဂတော။ သော ပနဿ
 အဂတဘာဝေါ မဇ္ဈေရဒါနပါရမိအာဒီသု အဝိပရိတံ အာဒီနဝါနိသံသပစ္စ-
 ဝေက္ခဏာဒီနယပ္ပဝတ္တေဟိ ဉာဏေဟိတိ တထေဟိ ဉာဏေဟိ အဂတောတိ
 တထာဂတော။

အထ ဝါ ကိလေသာဘိသင်္ခါရပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတံ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိသင်္ခါတမေဝ ဝါ
 ပဉ္စသုပိ ဂတီသု ဂတံ ဂမနံ ဧတဿ နတ္ထိတိ အဂတော။ သဉ္စပါဒိသေသ-
 အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ သွာယမဿ အဂတဘာဝေါ တထေဟိ
 အရိယမဂ္ဂဉာဏေဟိတိ ဧဝမ္ပိ ဘဂဝါ တထေဟိ အဂတောတိ တထာဂတော။ (၇)

ကထံ တထာ ဂတဘာဝေန တထာဂတော? တထာ ဂတဘာဝေနာတိ စ
 တထာဂတဿ သမ္ဘာဝေန အတ္ထိတာယာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပနေသ တထာ-
 ဂတော၊ ယဿ အတ္ထိတာယ ဘဂဝါ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိတိ? သဒ္ဓမ္မော။
 သဒ္ဓမ္မော ဟိ အရိယမဂ္ဂေါ တာဝ ယထာ ယုဂနဒ္ဓသမထဝိပဿနာဗလေန
 အနဝသေသတော ကိလေသပက္ခံ သမူဟနန္တေန သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန

၁-ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏေသု (သီ၊ သျှာ)

ဂန္တဗ္ဗံ၊ တထာ ဂတော။ ဖလဓမ္မော ယထာ အတ္တနော မဂ္ဂါနုရူပံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနဝသေန ဂန္တဗ္ဗံ၊ တထာ ဂတော ပဝတ္တော။ နိဗ္ဗာနဓမ္မော ပန ယထာ ဂတော ပညာယ ပဋိဝိဒ္ဓေါ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခဝပသမာယ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ တထာ ဂတော သစ္စိကတောတိ တထာဂတော။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ ယထာ ပုရိမဗုဒ္ဓေဟိ သုတ္တဂေယျာဒိဝသေန ပဝတ္တိအာဒိပ္ပကာသနဝသေန စ ဝေနေယျာနံ အာသယာဒိအနုရူပံ ပဝတ္တိတော၊ အမှာကမ္ပိ ဘဂဝတာ တထာ ဂတော ဂဒိတော ပဝတ္တိတောတိ ဝါ တထာဂတော။ ယထာ ဘဂဝတာ ဒေသိတော၊ တထာ ဘဂဝတော သာဝကေဟိ ဂတော အဝဂတောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ သဗ္ဗောပိ သဒ္ဓမ္မော တထာဂတော။ တေနာဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော “တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္တိ ဟောတူ”တိ။ သွာဿ အတ္တိတိ ဘဂဝါ တထာဂတော။

ယထာ စ ဓမ္မော၊ ဧဝံ အရိယသံဃောပိ ယထာ အတ္တဟိတာယ ပရဟိတာယ စ ပဋိပန္နေဟိ သုဝိသုဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဘာဂသမထဝိပဿနာပဋိပဒံ ပုရက္ခတ္တာ တေန တေန မဂ္ဂေန ဂန္တဗ္ဗံ၊ တံ တံ တထာ ဂတောတိ တထာဂဟော။ ယထာ ဝါ ဘဂဝတာ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒယော ဒေသိတာ၊ တထာဝ ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာ ဂဒနတော စ တထာဂတော။ တေနာဟ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “တထာ-ဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္တိ ဟောတူ”တိ။ သွာဿ သာဝကဘူတော အတ္တိတိ ဘဂဝါ တထာဂတော။ ဧဝံ တထာဂတဘာဝေန တထာဂတောတိ။ (ဂ)

ဣဒမ္ပိ စ တထာဂတဿ တထာဂတဘာဝဒီပနေ မုခမတ္တကမေဝ၊ သဗ္ဗာ-ကာရေန ပန တထာဂတောဝ တထာဂတဿ တထာဂတဘာဝံ ဝဏ္ဏေယျ။ ဣဒံ ဟိ တထာဂတပဒံ မဟတ္ထံ မဟာဂတိကံ မဟာဝိသယံ၊ တဿ အပ္ပမာဒ-ပဒဿ ဝိယ တေပိဋကမ္ပိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ယုတ္တိတော အတ္တဘာဝေန အာဟရန္တော “အတိတ္ထေန ဓမ္မကထိကော ပက္ခန္တော”တိ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ။

တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ—

“ယထေဝ လောကေ ပုရိမာ မဟေသိနော၊
 သဗ္ဗညဘာဝံ မုနယော ဣဓာဂတာ။
 တထာ အယံ သက္ခမုနိပိ အာဂတော၊
 တံထာဂတော ဝုစ္စတိ တေန စက္ခုမာ။

ပဟာယ ကာမာဒိမလေ အသေသတော၊
 သမာဓိဉ္ဇာဏေဟိ ယထာ ဂတာ ဇိနာ။
 ပုရာတနာ သကျမုနီ ဇုတိန္ဒရော၊
 တထာ ဂတော တေန တထာဂတော မတော။

တထဉ္စ ဓာတာယတနာဒိလက္ခဏံ၊
 သဘာဝသာမညဝိဘာဂဘေဒတော။
 သယမ္ဘုဉ္ဇာဏေန ဇိနောယမာဂတော၊
 တထာဂတော ဝုစ္စတိ သကျပုဂံဝေါ။

တထာနိ သစ္စာနိ သမန္တစက္ခုနာ၊
 တထာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ စ သဗ္ဗသော။
 အနညနေယျာ နယတော ဝိဘာဝိတာ၊
 တထာ ဂတော တေန ဇိနော တထာဂတော။

အနေကဘေဒါသုပိ လောကဓာတုသု၊
 ဇိနဿ ရူပါယတနာဒိဂေါစရေ။
 ဝိစိတ္တဘေဒေ တထမေဝ ဒဿနံ၊
 တထာဂတော တေန သမန္တလောစနော။

ယတော စ ဓမ္မံ တထမေဝ ဘာသတိ၊
 ကရောတိ ဝါစာယိန္နရူပမတ္တနော။
 ဂုဏေဟိ လောကံ အဘိဘုယျိရိယတိ၊
 တထာဂတော တေနပိ လောကနာယကော။

တထာ ပရိညာယ တထာယ သဗ္ဗသော၊
 အဝေဒိ လောကံ ပဘဝံ အတိက္ကမိ။
 ဂတော စ ပစ္စက္ခကိရိယာယ နိဗ္ဗုတိံ၊
 အရိယမဂ္ဂဉ္စ ဂတော တထာဂတော။

တထာ ပဋိညာယ တထာယ သဗ္ဗသော၊
 ဟိတာယ လောကဿ ယတောယမာဂတော။
 တထာယ နာထော ကရုဏာယ သဗ္ဗဒါ၊
 ဂတော စ တေနာပိ ဇိနော တထာဂတော။

တထာနိ ဣဏာနိ ယတောယမာဂတော၊
 ယထာသဘာဝံ ဝိသယာဝဗောဓတော။
 တထာဘိဇာတိပ္ပဘုတိ တထာဂတော၊
 တဒတ္ထသမ္မာဒနတော တထာဂတော။

ယထာဝိဓာ တေ ပုရိမာ မဟေသိနော၊
 တထာဝိဓောယမ္ပိ တထာ ယထာရုစိ။
 ပဝတ္ထဝါစာ တနုစိတ္တဘာဝတော၊
 တထာဂတော ပုစ္ဆတိ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။

သမ္မောဓိသမ္ဘာရဝိပက္ခတော ပုရေ၊
 ဂတံ န သံသာရဂတမ္ပိ တဿ ဝါ”။
 န စတ္ထိ နာထဿ ဘဝန္တဒဿိနော၊
 တထေဟိ တသ္မာ အဂတော တထာဂတော။

တထာဂတော ဓမ္မဝရော မဟေသိနာ၊
 ယထာ ပဟာတဗ္ဗမလံ ပဟိယတိ။
 တထာဂတော အရိယဂဏောပိ သတ္ထုနော၊
 တထာဂတော တေန သမင်္ဂိဘာဝတော”တိ။

မဟိန္ဒိကတာတိ ပရမေန စိတ္တဝသိဘာဝေန စ ဣဒ္ဓိဝိဓယောဂေန ဓမ္မာနု-
 ဘာဝညထတ္တနိပ္ပဒနသမတ္တတာသင်္ခါတာယ မဟတိယာ ဣဒ္ဓိယာ သမန္တာ-
 ဂမော မဟိန္ဒိကတာ။ စိရကာလသမ္ဘူတေန သုဝိဒူရပုဋိပက္ခေန ဣန္ဒြိတတ္ထ-
 နိပ္ပတ္တိဟေတုဘူတေန မဟာဇုတိကေန ပုညတေဇေန သမန္တာဂမော မဟာ-
 နုဘာဝတာ။ ယတြာတိ အတ္ထရိယပသံသာကောတုဟာလဟာသပသာဒိကော
 ပစ္စတ္တတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ယုတ္တတ္တာ ဝိဇာယိဿတိတိ အနာဂတကာလဝစနံ၊
 အတ္ထော ပန အဟိဟကာလောယေဝ။ အယံ ဟေတ္တ အတ္ထော—ယာ ဟိ
 နာမ အယံ သုပ္ပဝါသာ တထာ ဒုက္ခနိမုဂ္ဂါ ကိစ္ဆာပန္နာ ဘဂဝတော ဝစနသမ-
 ကာလမေဝ သုဒ္ဓိနိ အရောဂါ အရောဂံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိတိ။ အတ္ထမနေောတိ သက-
 မနော၊ ဘဂဝတိ ပသာဒေန ကိလေသရဟိတစိတ္တောတိ အတ္ထော။ ကိလေသပရိ-
 ယုဋ္ဌိတံ ဟိ စိတ္တံ ဝသေ အဝတ္တနတော အတ္ထမနေောတိ န သက္ကာ ဝတ္ထုန္တိ။
 အတ္ထမနေောတိ ဝါ ဝီတိသောမနဿေဟိ ဂဟိတမနော။ ပမုဒိတောတိ

၁-ဟိ (သိ) ၂-အရိယဂဏော ဝိနာယကော (သိ)

ပါမောဇ္ဇေန ယုတ္တော။ ဒီတိသောမနဿဇာတောတိ ဇာတဗလဝပိတိ-
 သောမနဿော။ အထာတိ ပစ္စာ၊ တတော ကတိပါဟဿ အစ္စယေန။ သတ္တ-
 ဘတ္တာနိတိ သတ္တသု ဒိဝသေသု ဒါတဗ္ဗဘတ္တာနိ။ သွာတနာယာတိ သွာ-
 တနပုညတ္တံ၊ ယံ သွေ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ ဒါနဝသေန ပယိရူပါသနဝသေန စ
 ဘဝိဿတိ ပုညံ၊ တဒတ္တံ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ အာမန္တေသီတိ ကသွာ
 အာမန္တေသိ? သုပ္ပဝါသာယ သာမိကဿ ပသာဒရက္ခဏတ္တံ။ သုပ္ပဝါသာ ပန
 အစလပ္ပသာဒါဝ၊ ဥပါသကဿ ပန ပသာဒရက္ခဏံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန-
 တ္တေရဿ ဘာရော။ တေနာဟ “တုဗျေသော ဥပဋ္ဌာကော”တိ။ တတ္ထ တုဗျေ-
 သောတိ တုယံ ဧသော။ တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ ပါဠိဘောဂေါတိ မမ ဘောဂါဒီနံ
 တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အဟာနိယာ အဝိနာသာယ အယျော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော
 ယဒိ ပါဠိဘောဂေါ ယဒိ ပတိဘူ၊ ဣတော သတ္တ ဒိဝသေ အတိက္ကမိတွာ မမ
 သက္ကာ ဒါနံ ဒါတုန္တိ ယဒိ အယျေန ဉ္ဇတန္တိ ဒီပေတိ။ ထေရောပိ တဿ
 တေသု ဒိဝသေသု ဘောဂါနံ ဇိဝိတဿ စ အနုပဒ္ဒဝံ ပဿိတွာ အာဟ “ဒွိန္တံ
 ခေါ နေသံ အာဂုသော ဓမ္မာနံ ပါဠိဘောဂေါ ဘောဂါနဉ္စ ဇိဝိတဿ
 စာ”တိ။ သဒ္ဓါ ပနဿ စိတ္တပ္ပုဋိဗဒ္ဓါတိ တဿေဝ ဘာရံ ကရောန္တော
 “သဒ္ဓါယ ပန တွညေဝ ပါဠိဘောဂေါ”တိ အာဟ။ အပိ စ သော
 ဥပါသကော ဒိဋ္ဌသစ္စော၊ တဿ သဒ္ဓါယ အညထာဘာဝေါ နတ္ထိတိ တထာ
 ဝုတ္တံ။ တေနေဝ စ ကာရဏေန ဘဂဝတာ “ပစ္ဆာပိ တံ ကရိဿသီတိ
 သညာပေဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဥပါသကောပိ သတ္တရိ ထေရေစ ဂါရဝေန သုဗ္ဗစတာယ
 တဿာ စ ပုညေန ဝဇိံ ဣစ္ဆန္တော “ကရောတု သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓိတာ
 သတ္တ ဘတ္တာနိ၊ ပစ္ဆာဟံ ကရိဿာမိ”တိ အနုဇာနိ။

တဉ္စ ဒါရကန္တိ ဝိဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဧကာဒသမံ ဒိဝသံ အတိက္က-
 မိတွာ တတော ပရံ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ဘောဇေတွာ သတ္တမေ
 ဒိဝသေ တံ သတ္တဝဿိကံ ဒါရကံ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဝန္ဓာပေသိ။ သတ္တ
 မေ ဝဿာနိတိ သတ္တ မေ သံဝစ္ဆရာနိ၊ အစ္စန္တသံယောဂဝသေန စေတံ
 ဥပယောဂဝစနံ။ လောဟိတကုဗ္ဗိယံ ပုတ္တာနိတိ မာတုကုဗ္ဗိယံ အတ္တနော
 ဂဗ္ဘဝါသဒုက္ခံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အညာနိပိ ဝေရူပါနိ သတ္တ ပုတ္တာနိတိ
 “အညေပိ ဝေရူပေ သတ္တ ပုတ္တေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ လိင်္ဂဝိပလ္လာသဝသေန ဝုတ္တံ
 “ဝေရူပါနိ”တိ။ ဧဝံသတ္တ ဝဿာနိ ဂဗ္ဘဓာရဏဝသေန သတ္တာဟံ မူဠဂဗ္ဘတာယ စ

မဟန္တံ ဒုက္ခံ ပါပေတွာ ဥပ္ပဇနကပုတ္တေတိ အတ္ထော။ ဧတေန မာတုဂါမာနံ ပုတ္တလောလတာယ ပုတ္တလာဘေန တိတ္ထိ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ သတ္တဒိဝသာမိကာနိ သတ္တ သံဝစ္ဆရာနိ ဂမ္ဘ-
ဓာရဏာဒိဝသေန ပဝတ္ထံ မဟန္တံ ဒုက္ခံ ဧကပဒေ ဝိသရိတွာ^၁ ပုတ္တလောလ-
တာဝသေန တာယ ပုတ္တမတ္ထံ ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ စိတ္တသုခပ္ပမတ္ထော
ဝိယ ပမတ္တပုဂ္ဂလေ ဣဋ္ဌာကာရေန ဝဗ္ဗေတွာ တဏှာသိနေဟဿ မဟာနတ္ထ-
ကရဘာဝဒီပကံ^၂ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အသာတန္တိ အမဓုရံ အသုန္ဒရံ အနိဋ္ဌံ။ သာတရူပေနာတိ ဣဋ္ဌ-
သဘာဝေန။ ဝိယရူပေနာတိ ဝိယာယိတဗ္ဗဘာဝေန။ သုခဿ ရူပေနာတိ
သုခသဘာဝေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယသ္မာ အသာတံ အပ္ပိယံ ဒုက္ခ-
မေဝ သမာနံ သကလမ္ပိ ဝဇ္ဇဂတံ သင်္ခါရဇာတံ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ
အယောနိသောမနသိကာရေန ဣဋ္ဌံ ဝိယ ဝိယံ ဝိယ သုခံ ဝိယ စ ဟုတွာ
ဥပဋ္ဌဟမာနံ သတိဝိပွဝါသေန ပမတ္တပုဂ္ဂလံ အတိဝတ္တတိ အဘိဘဝတိ
အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ တသ္မာ ဣမမ္ပိ သုပ္ပဝါသံ ပုနပိ သတ္တက္ခတ္တံ ဧဝရူပံ အသာတံ
အပ္ပိယံ ဒုက္ခံ သာတာဒီပတိရူပကေန ဒုက္ခေန ပုတ္တသင်္ခါတပေမဝတ္ထုသုခေန^၃
အဇ္ဈောတ္ထရတိတိ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝိသာခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ ပုဗ္ဗာရာမေတိ သာဝတ္ထိယာ ပါစိနဒိသာဘာဂေ အနုရာဓ-
ပုရဿ ဥတ္တမဒေဝီဝိဟာရသဒိသေ ဌာနေ ကာရိတေ အာရာမေ။ ဝိဂါရ-
မာတုပါသာဒေတိ ဝိဂါရမာတုယာ ပါသာဒေ။

တကြာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—အတိတေ သတသဟဿကပ္ပမတ္တကေ ပဒု-
မုတ္တရဒသဗလံ ဧကာ ဥပါသိကာ အညတရံ ဥပါသိကံ အတ္တနော အဂ္ဂ-
ပဋ္ဌာယိကဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ ဘဂဝန္တံ နိမန္တေတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ ဘိက္ခု-
သတသဟဿဿ ဒါနံ ဒတွာ ဘဂဝတော နိပစ္စကာရံ ကတွာ “အနာဂတေ

၁-ဧကန္တမဒေန ဝိသရိတွာ (က)
၂-ပဟာနာကာရာနဘာဝဒီပကံ (သီ)၊ ပဟာနတ္ထကာရဘာဝဒီပကံ (သျှာ)
၃-ပုတ္တသင်္ခါတပေမဝဋ္ဌဒုက္ခေန (သီ)

ဥပသင်္ကမိံ၊ ဘဂဝတိ ဥပသင်္ကမနမေဝ ပန ဒဿနာနုတ္တရိယာဒိပ္ပုဋိလာဘ-
ကာရဏတ္တာ သာတ္ထကန္တိ ဝေါဟံ ဘန္တေ ဣမာယ ဝေလာယ ဣဓာဂတာတိ
ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တိ မဟာဥပါသိကာ “ဣဓ မေ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

တေမတ္ထန္တိ ဧတံ ပရာယတ္တတာယ အဓိပ္ပာယ်ာသမိဇ္ဈနသင်္ခါတံ အတ္ထံ ဝိဒိတွာ။
ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ ပရာဓိနာပရာဓိနဂုတ္တိသု အာဒိနဝါနိသံသပရိဒိပကံ ဥဒါနံ
ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သဗ္ဗံ ပရဝသံ ဒုက္ခန္တိ ယံ ကိဉ္စိ အတ္ထဇာတံ ပယောဇနံ ပရဝသံ
ပရာယတ္တံ အတ္တနော ဣစ္ဆာယ နိပ္ပါဒေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ ဒုက္ခံ
ဒုက္ခာဝဟံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗံ ဣဿရိယံ သုခန္တိ ဒုဝိဓံ ဣဿရိယံ
လောကိယံ လောကုတ္တရဉ္စ။ တတ္ထ လောကိယံ ရာဇိဿရိယာဒိ စေဝ လောကိ-
ယဇ္ဈာနာဘိညာနိဗ္ဗတ္တံ စိတ္တိဿရိယဉ္စ၊ လောကုတ္တရံ မဂ္ဂဖလာဓိဂမနိမိတ္တံ
နိရောဓိဿရိယံ။ တေသု ယံ စက္ကဝတ္တိဘာဝပရိယောသာနံ မနုဿေသု
ဣဿရိယံ၊ ယဉ္စ သက္ကာဒိနံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒေဝနိကာယေ အာဓိပစ္စဘူတံ
ဣဿရိယံ၊ တဒုဘယံ ယဒိပိ ကမ္မာနုဘာဝေန ယထိန္ဒိတနိပ္ပတ္တိယာ သုခနိမိတ္တ-
တာယ သုခံ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ ပန သဗ္ဗထာ ဒုက္ခမေဝံ။ တထာ
အနိစ္စန္တိကတာယ လောကိယဇ္ဈာနနိဗ္ဗတ္တံ စိတ္တိဿရိယံ၊ နိရောဓိဿရိယမေဝ
ပန လောကဓမ္မေဟိ အကမ္မနိယတော အနိဝတ္တိသဘာဝတ္တာ စ ဧကန္တသုခံ
နာမ။ ယံ ပနေတ္ထ သဗ္ဗတ္ထေဝ အပရာဓိနတာယ လဘတိ စိတ္တသုခံ၊ တံ သန္ဓာယ
သတ္တာ “သဗ္ဗံ ဣဿရိယံ သုခ”န္တိ အာဟ။

သာဓာရဏေ ဝိဟညန္တိတိ ဣဒံ “သဗ္ဗံ ပရဝသံ ဒုက္ခ”န္တိ ဣမဿ ပဒဿ
အတ္ထဝိဝရဏံ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—သာဓာရဏေ ပယောဇနေ သာဓေ-
တဗ္ဗေ သတိ တဿ ပရာဓိနတာယ ယထာဓိပ္ပာယ် အနိပ္ပါဒနတော ဣမေ
သတ္တာ ဝိဟညန္တိ ဝိဘာတံ အာပဇ္ဇန္တိ ကိလမန္တိ။ ကသ္မာ? ယောဂါ ဟိ
ဒုရတိက္ကမာဘိ ယသ္မာ ကာမယောဂဘဝယောဂဒိဋ္ဌိယောဂအဝိဇ္ဇာယောဂါ
အနာဒိကာလဘာဝိတာ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ ပဇေဟိတုံ အသက္ကု-
ဏေယျတာယ ဒုရတိက္ကမာ။ ဧတေသု ဒိဋ္ဌိယောဂေါ ပဌမမဂ္ဂေန အတိက္ကမိ-
တဗ္ဗော၊ ကာမယောဂေါ တတိယမဂ္ဂေန။ ဣတရေ အဂ္ဂမဂ္ဂေန။ ဣတိ အရိယ-
မဂ္ဂါနံ ဒုရဓိဂမနိယတ္တာ ဣမေ ယောဂါ ဒုရတိက္ကမာ။ တသ္မာ ကာမယောဂါ-
ဒိဝသေန ဣန္ဒြိတာလာဘဟေတု သတ္တာ ဝိဟညန္တိ၊ အသာဓာရဏေ ပန

၁-န သဗ္ဗထာ သုခမေဝ (သုာ)

စိတ္တိဿရိယေ နိရောဓိဿရိယေ စ သတိ န ကဒါစိပိ ဝိသာတဿ သမ္ဘဝေါတိ အဓိပ္ပာယော။

အထ ဝါ သဗ္ဗံ ပရဝသန္တိ ယံ အတ္တနော အညပ္ပုဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိသင်္ခါတံ^၁၊ တံ သဗ္ဗံ အနိစ္စသဘာဝတာယ ဒုက္ခံ။ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗံ ဣဿရိယန္တိ ယံ သဗ္ဗသင်္ခတနိဿင်္ဂံ ဣဿရိယဋ္ဌာနတာယ ဣဿရိယန္တိ လဒ္ဓနာမံ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဥပါဒိသေသာဒိဝိဘာဂံ သဗ္ဗံ သုခံ။ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိ^၂ ဟိ ဝုတ္တံ။ သာဓာရဏေတိ ဧဝံ ဒုက္ခသုခေ ဝဝတ္တိတေ ဣမေ သတ္တာ ဗဟု- သာဓာရဏေ ဒုက္ခကာရဏေ နိမုဂ္ဂါဟုတွာ ဝိဟညန္တိ။ ကသ္မာ? ယောဂါ ဟိ ဒုရတိက္ကမာတိ ယသ္မာ တေ သဗ္ဗတ္ထ နိမုဇ္ဇနဿ ဟေတုဘူတာ ကာမယောဂါ- ဒယော ဒုရတိက္ကမာ၊ တသ္မာ တွမ္ပိ ဝိသာခေ ပရာယတ္တမတ္ထံ ပတ္ထေတွာ အလဘမာနာ ဝိဟညသီတိ အဓိပ္ပာယော။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဒသမေ အနုပိယာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ အမ္ပဝနေတိ တဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ မလ္လရာဇုနံ ဧကံ အမ္ပဝနံ အဟောသိ၊ တတ္ထ မလ္လရာဇုဟိ ဘဂဝတော ဝိဟာရေ ကာရိတော၊ သော “အမ္ပဝန”န္တေဝ ဝုစ္စတိ။ အနုပိယံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာ တတ္ထ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တေန ဝုတ္တံ “အနုပိယာယံ ဝိဟရတိ အမ္ပဝနေ”တိ။ ဘဒ္ဒိယောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ ကာဠိ- ဂေါဓာယ ပုတ္တောတိ ကာဠိဂေါဓာနာမ သာကိယာနိ သကျရာဇဒေဝီ အရိယ- သာဝိကာ အာဂတဖလာ ဝိညာတသာသနာ၊ တဿာ အယံ ပုတ္တော။ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိမိ ခန္ဓကေ^၃ အာဂတောဝ။ သော ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝံ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ၊ တေရသပိ မုတင်္ဂါနိ သမာဒါယ ဝတ္တတိ။ ဘဂဝတာ စ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဥစ္စကုလိကာနံ၊ ယဒိဒံ ဘဒ္ဒိယော ကာဠိဂေါဓာယ ပုတ္တော”တိ^၄ ဥစ္စကုလိကာဘာဝေ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော အသီတိယာ သာဝကာနံ အပ္ပန္နရော။

သုညာဂါရဂတောတိ “ဌပေတွာ ဂါမဇ္ဇ ဂါမူပစာရဇ္ဇ အဝသေသံ အရည”န္တိ ဝုတ္တံ အရညံ ရုက္ခမူလဇ္ဇ ဌပေတွာ အညံ ပဗ္ဗတကန္ဓရာဒိ ပဗ္ဗဇိတသာရပုံ

၁-အညပ္ပုဋိဗဒ္ဓပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိသင်္ခါတံ (က) ၂-ခု ၁-၄၃-ပိဋေ။
၃-ဝိ ၄-၃၃၈-ပိဋေ။ ၄-အံ ၁-၂၃-ပိဋေ။

နိဝါသဋ္ဌာနံ ဇနသမ္မာဓာဘာဝတော ဣဓ သုညာဂါရန္တိ အဓိပေတံ။ အထ
 ဝါ ဈာနကဏ္ဍကာနံ သဒ္ဓါနံ အဘာဝတော ဝိဝိတ္တံ ယံကိန္ဓိ အဂါရမ္ပိ သုညာ-
 ဂါရန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ သုညာဂါရံ ဥပဂတော။ အဘိက္ခဏန္တိ ဗဟုလံ။ ဥဒါနံ
 ဥဒါနေသီတိ သော ဟိ အာယသ္မာ အရညေ ဒိဝါဝိဟာရံ ဥပဂတောပိ
 ရတ္တိဝါသုပဂတောပိ ယေဘုယျေန ဖလသမာပတ္တိသုခေန နိရောဓသုခေန စ
 ဝိတိနာမေတိ၊ တသ္မာ တံ သုခံ သန္ဓာယ ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ အနဘူတံ သဘယံ
 သပရိဋ္ဌာဟံ ရဇ္ဇသုခံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တိ သောမနဿ-
 သဟိတံ ဉာဏသမုဋ္ဌာနံ ဝိတိသမုဋ္ဌာနံ သမုဂ္ဂိရတိ။

သုတွာန နေသံ ဧကဒဟောသီတိ နေသံ သမ္ပဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ တဿ
 အာယသ္မတော “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တိ ဥဒါနေန္တဿ ဥဒါနံ သုတွာ
 “နိဿံသယံ ဒေ အနဘိရတော မြဟ္မစရိယံ စရတိ”တိ ဧဝံ ပရိဝိတတ္တိတံ
 အဟောသိ။ တေ ဘိက္ခု ပုထုဇ္ဇနာ တဿ အာယသ္မတော ဝိဝေကသုခံ သန္ဓာယ
 ဥဒါနံ အဇာနန္တာ ဧဝ အမညိံ သု၊ ဟေန ပုတ္တံ “နိဿံသယ”န္တိ အာဒိ။ တတ္ထ
 နိဿံသယန္တိ အသန္ဓေဟေန၊ ဧကန္ဓေနာတိ အတ္ထော။ “ယံ သော ပုဗ္ဗေ အဂါရိ-
 ယဘူတော သမာနော”တိ ပါဠိံ ဝတွာ “အနဘဝိ”တိ ဝစနသေသေန ကေစိ
 အတ္ထံ ဝတ္ထေန္တိ၊ အပရေ “ယံ သာ”တိ ပဌန္တိ၊ “ယံ သ ပုဗ္ဗေ အဂါရိယဘူ-
 တဿာ”တိ ပန ပါဠိ။ တတ္ထ ယံ သာတိ ယံ အဿ၊ သန္ဓိဝသေန ဟိ
 အကာရသကာရလောပေါ “ဧဝံ သ တေ၊ ပုပ္ဖံ သာ ဥပ္ပဇ္ဇိ”တိ အာဒိ သု၊ ဝိယ။
 တဿတ္ထော—အဿ အာယသ္မတော ဘဒ္ဒိယဿ ပဗ္ဗဇိတတော ပုဗ္ဗေ အဂါ-
 ရိယဘူတဿ ဂဟဋ္ဌဿ သတော ယံ ရဇ္ဇသုခံ အနဘူတံ။ သော တမနဿ ရ-
 မာနောတိ သော တံ သုခံ တေရဟိ ဥက္ကဏ္ဍနဝသေန အနဿရန္တာ။

တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုန္တိ တေ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု ဥလ္လပန-
 သဘာဝသဏ္ဍိတာ တဿ အနုဂ္ဂဟဏာဓိပ္ပာယေန ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုံ၊
 န ဥဇ္ဈာနဝသေန။ အညတရန္တိ နာမဂေါတ္တေန အပါကဋံ ဧကံ ဘိက္ခု။
 အာမန္တေသီတိ အာဏာပေသိ တေ ဘိက္ခု သညာပေတုကာမော။ ဧဝန္တိ
 ဝစနသမ္ပန္နိဟော၊ သာဓူတိ အတ္ထော။ ပုန ဧဝန္တိ ပဋိညာယ။ အဘိက္ခဏံ
 “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တိ ဣဝံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ယထာ
 ဟေ ဝိက္ခ ဝဒန္တိ၊ ဘံ ဧဝ တထေဝါတိ အတ္တနော ဥဒါနံ ပဋိဇာနာတိ။
 ကိံ ပန တံ ဘဒ္ဒိယာတိ ကသ္မာ ဘဂဝါ ပုစ္ဆတိ၊ ကိံ တဿ စိတ္တံ န

၁-မုစ-၁၄၄ ၂-၄၄၀-၁၄၄၊ ၂-၅၁-၂၁-ပိဋေ။

ဇာနတ်တိတိ? နော န ဇာနတ်၊ တေနေဝ ပန တမတ္ထံ ဝဒါပေတွာ တေ
 ဘိက္ခု။ သညာပေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ဝုတ္တဠေတံ “ဇာနန္ဒာပိ တထာဂတာ ပုစ္ဆန္တိ၊
 ဇာနန္ဒာပိ န ပုစ္ဆန္တိ”တိအာဒိ။ အတ္ထဝသန္တိ ကာရဏံ။

အန္တေပုရေတိ ဣတ္တာဂါရဿ သဗ္ဗရဏဋ္ဌာနဘူတေ ရာဇဂေဟဿ
 အပ္ပန္နရေ၊ ယတ္ထ ရာဇာ နှာနဘောဇနသယနာဒိ^၁ ကပ္ပေတိ။ ရက္ခာ သုသံဝိ-
 ဟိတာတိ အာရက္ခာဒိကတပုရိသေဟိဂုတ္တိ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော ဝိဟိတာ။ ဗဟိဝိ
 အန္တေပုရေတိ အဋ္ဌကရဏဋ္ဌာနာဒိကော^၂ အန္တေပုရတော ဗဟိဘူတေ
 ရာဇဂေဟေ။ ဧဝံ ရက္ခိတော ဂေါပိတော သန္တော^၃တိ ဧဝံ ရာဇဂေဟရာဇဓာနိ-
 ရဇ္ဇဒေသေသု အန္တော စ ဗဟိ စ အနေကေသု ဌာနေသု အနေကသတေဟိ
 သုသံဝိဟိတရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ မမေဝ နိဗ္ဗယတ္ထံ ဖာသုဝိဟာရတ္ထံ ရက္ခိတော
 ဂေါပိတော သမာနော။ အိတောတိအာဒိနိ ပဒါနိ အညမညဝေဝစနာနိ။ အထ
 ဝါ အိတောတိ ပရရာဇူဟိ ဘာယမာနော။ ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါတိ သကရဇ္ဇေပိ ပကတိ-
 တော^၂ ဥပ္ပဇ္ဇနကဘယုဗ္ဗေဂေန ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါ စလိတော။ ဥဿင်္ဂီတိ “ရညာ နာမ
 သဗ္ဗကာလံ အဝိဿတ္ထေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနေန သဗ္ဗတ္ထ အဝိဿာသဝသေန
 တေသံ တေသံ ကိစ္စကရဏီယာနံ ပစ္စယပရိသင်္ကာယ စ ဥဒ္ဓမုခံ သင်္ကာမာနော။
 ဥတြာသီတိ “သန္တိကာဝစရေဟိဝိ အဇာနန္တသေဝ မေ ကဒါစိ အနတ္ထော
 ဘဝေယျာ”တိ ဥပ္ပန္နေန သရိရကမ္ပံ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထေန တာသေန ဥတြာသီ။
 “ဥတြေက္ခော”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။ ဝိဟာသိန္တိ ဧဝံဘူတော ဟုဟွာ ဝိဟရိ^၃။

တေရဟိတိ ဣဒါနိ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ။ ဧကောတိ အသဟာယော၊
 တေန ဝူပကဋ္ဌကာယတံ ဒသေတိ။ အအိတောတိအာဒိနိ ပဒါနိ ဝုတ္တဝိပရိယာ-
 ယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘယာဒိနိမိတ္တဿ ပရိဂ္ဂဟဿ တံနိမိတ္တဿ
 စ ကိလေသဿ အဘာဝေနေဝဿ အဘိတာဒိတာတိ။ ဧတေန စိတ္တဝိဝေကံ
 ဒသေတိ။ အပ္ပေယျတ္ထောတိ သရိရဂုတ္တိယံ နိရုဿုက္ကော။ ပန္နလောမောတိ
 လောမဟံသုပ္ပါဒကဿ ဆန္တိတတ္ထဿ အဘာဝေန အနုဂ္ဂတလောမော။
 ပဒဒ္ဓယေနပိ သေရိဝိဟာရံ ဒသေတိ။ ပရဒတ္တုတ္ထောတိ^၃ ပရေဟိ ဒိန္နေန
 စိဝရာဒိနာ ဝတ္တမာနော၊ ဧတေန သဗ္ဗသော သင်္ဂါဘာဝဒိပနမုခေန အနဝ-
 သေသဘယဟေတုဝိရဟံ ဒသေတိ။ မိဂဘူတေန စေတသာတိ ဝိဿတ္တဝိဟာရိ-
 တာယ မိဂဿ ဝိယ ဇာတေန စိတ္တေန။ မိဂေါ ဟိ အမနုဿပထေ အရညေ

၁-အတ္ထကရဏဋ္ဌာနာဒိကော(သီ)   ၂-သကရဇ္ဇေပိ ပကတိခေါဘတော (သီ၊ သျာ)
 ၃-ပရဒတ္တုတ္ထောတိ(သီ၊ သျာ)
 ဥဒါန-၅ ၁၀

ဝဿမာနော ဝိဿတ္ထော တိဋ္ဌတိ နိသီဒတိ နိပဇ္ဇတိ ယေနကာမဉ္စ ပက္ကမတိ အပ္ပုဂ္ဂဟတစာရော၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဝိဟရာဗီတိ ဒဿေတိ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ ပစ္စေက-ဗုဒ္ဓေန—

“မိဂေါ အရညမ္ပိ ယထာ အဗဒ္ဓေါ၊
ယေနိစ္ဆကံ ဂစ္ဆတိ ဂေါစရာယ။
ဝိညူ နရော သေရိတံ ပေက္ခမာနော၊
ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ”တိ။

ဣမံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ အတ္ထဝသန္တိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ယဒိဒံ မမ တေရဟိ ပရမံ ဝိဝေကသုခံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ၊ ဣဒမေဝ ကာရဏံ သမ္ပဿမာနော “အဟော သုခံ အဟော သုခ”န္တိ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိန္တိ။

တေမတ္ထန္တိ ဧတံ ဘဒ္ဒိယတ္ထေရဿ ပုထုဇ္ဇနဝိသယာတိတံ ဝိဝေကသုခ-သင်္ခါတမတ္တံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ သဟေတုက-ဘယသောကဝိဂမာနုဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဿန္တရတော န သန္တိ ကောပါတိ ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အန္တရတော အပ္ပန္တရေ အတ္တနော စိတ္တေ စိတ္တကာလုဿိယကရဏတော စိတ္တပ္ပကောပါ ရာဂါဒယော အာဃာတဝတ္ထု၊ အာဒိကာရဏဘေဒတော အနေ-ကဘေဒါ ဒေါသကောပါ ဧဝ ကောပါ န သန္တိ မဂ္ဂေန ပဟိနတ္တာ န ဝိဇ္ဇန္တိ။ အယံ ဟိ အန္တရသဒ္ဓေါ ကိဉ္စာပိ “မဉ္စ တ္တဉ္စ ကိမန္တရ”န္တိ အာဒိသု၊ ကာရဏေ ဒိဿတိ၊ “အန္တရဋ္ဌကေ ဟိမပါတသမယေ”တိ အာဒိသု၊ ဝေမဇ္ဈေ၊ “အန္တရာ စ ဇေတဝနံ အန္တရာ စ သာဝတ္ထိ”န္တိ အာဒိသု၊ ဝိဝရေ၊ “ဘယမန္တရတော ဇာတ”န္တိ အာဒိသု၊ စိတ္တေ၊ ဣဓာပိ စိတ္တေ ဧဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ “အန္တရတော အတ္တနော စိတ္တေ”တိ။

ဣတိ ဘဝါ ဘဝတဉ္စ ဝိတိဝတ္တောတိ ယသ္မာ ဘဝေါတိ သမ္ပတ္တိ၊ အဘဝေါတိ ဝိပတ္တိ။ တထာ ဘဝေါတိ ဝုဒ္ဓိ၊ အဘဝေါတိ ဟာနိ။ ဘဝေါတိ ဝါ သဿတံ၊ အဘဝေါတိ ဥစ္ဆေဒေါ။ ဘဝေါတိ ဝါ ပုညံ၊ အဘဝေါတိ ပါပံ။ ဘဝေါတိ ဝါ သုဂတိ၊ အဘဝေါတိ ဒုဂ္ဂတိ။ ဘဝေါတိ ဝါ ခုဒ္ဒကော၊ အဘဝေါတိ မဟန္တော။ တသ္မာ ယာ သာ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိဝုဒ္ဓိဟာနိ သဿတုစ္ဆေဒပုညပါပသုဂတိဒုဂ္ဂတိ-ခုဒ္ဒကမဟန္တ ဥပပတ္တိဘဝါနံ ဝသေန ဣတိ အနေကပ္ပကာရာ ဘဝါဘဝတာ ဝုစ္စတိ။

၁-၃၁-၂၀၅၊ ၃-၉-ပိဋကေ၊ ၂-အနေကဘေဒါ ကောပါ (သိ) ၃-သံ ၁-၂၀၃-ပိဋကေ၊
၄-ပိ ၃-၄၀၁-ပိဋကေ၊ ၅-၃ ၁-၀၉-၁၃၇-ပိဋကေ၊ ၆-၃ ၁-၂၅၂၊ ၃ ၇-၁၂-ပိဋကေ။

စတူဟိဝိ အရိယမဂ္ဂေဟိ ယထာသမ္ဘဝံ တေန တေန နယေန တံ ဣတိဘဝါဘဝ-
 တဉ္စ ဝိတိဝတ္ထော အတိက္ကန္တော ဟောတိ။ အတ္ထဝသေန ဝိဘတ္တိ ဝိပရိဏာမေ-
 တဗ္ဗာ။ တံ ဝိဂတဘယန္တိ တံ ဧဝရူပံ ယထာဂုတ္တဂုဏသမန္ဓာဂတံ ဒီဏာသဝံ
 စိတ္တကောပါဘာဝတော ဣတိဘဝါဘဝသမတိက္ကမတော စ ဘယဟေတုဝိဂမေန
 ဝိဂတဘယံ၊ ဝိဝေကသုခေန အဂ္ဂဗလသုခေန စ သုခိ၊ ဝိဂတဘယတ္တာ ဧဝ
 အသောကံ။ ဒေဝါ နာနုဘဝန္တိ ဒဿနာယာတိ အဓိဂတမဂ္ဂေ ဌပေတွာ
 သဗ္ဗေဝိ ဥပပတ္တိဒေဝါ ဝါယမန္တာပိ စိတ္တစာရဒဿနဝသေန ဒဿနာယ ဒဋ္ဌံ
 နာနုဘဝန္တိ န အဘိသမ္ဘုဏန္တိ န သက္ကောန္တိ၊ ပဂေဝ မနုဿာ။ သေက္ခာပိ
 ဟိ ပုထုဇ္ဇနာ ဝိယ အရဟတော စိတ္တပ္ပဝတ္တိံ န ဇာနန္တိ။

ဒဿမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မုစလိန္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

၃-နန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ကမ္မဝိပါကဇသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁။ နန္ဒဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အညတရော ဘိက္ခုတိ နာမဂေါတ္တေန အပါ-
 ကဋော ဧကော ဒိဏာသဝဘိက္ခု။ သော ကိရ ရာဇဂဟဝါသီ ကုလပုတ္တော
 မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန သံဝေဇိတော သံသာရဒေါသံ ဒိသွာ သတ္ထု သန္တိကေ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သီလာနိ သောဓေတွာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ န စိရဿေဝ
 ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တဿ အပရဘာဂေ ခရော
 အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သော ပစ္စဝေက္ခဏာယ အဓိဝါသေန္တော ဝိဟရတိ။
 ဒိဏာသဝါနံ ဟိ စေတသိကဒုက္ခံ နာမ နတ္ထိ၊ ကာယိကဒုက္ခံ ပန ဟောတိ-
 ယေဝ။ သော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ နာတိဒူရေ ဌာနေ
 ဒုက္ခံ အဓိဝါသေန္တော ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဘဂဝတော
 အဝိဒူရေ နိသိန္တော ဟောတိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပလ္လင်္ကန္တိ သမန္တတော ဝိရုဗဒ္ဓါသနံ။ အာဘုဇိတွာတိ ဗန္ဓိတွာ။
 ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ ဥပရိမံ သရိရံ ဥဇုကံ ဌပေတွာ အဋ္ဌာရသ
 ပိဋ္ဌိကဏူကေ ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒေတွာ။ ဧဝံ ဟိ နိသိန္တဿ စမ္မမံသ-
 နာရူနိ န နမန္တိ၊ တသ္မာ သော တထာ နိသိန္တော ဟောတိ။ ပုရာဏကမ္မဝိပါ-
 ကဇန္တိ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ကမ္မဿ ဝိပါကဘာဝေန ဇာတံ၊ ပုရာဏကမ္မဝိပါကေ
 ဝါသုဒဒုက္ခပ္ပကာရေဝိပါကဝဋ္ဋသမုဒါယေ^၁ တဒေကဒေသဘာဝေန ဇာတံ။ ကိ^၂
 တံ? ဒုက္ခံ။ ပုရာဏကမ္မဝိပါကဇန္တိ စ ဣမိနာ တဿ အာဗာဓဿ ကမ္မသမုဋ္ဌာနတံ
 ဒသေန္တော ဩပက္ကမိကဥတုဝိပရိဏာမဇာဒိဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုက္ခန္တိ ပရုရ-
 ဇနေဟိ ခမိတုံ အသက္ကုဏေယျံ။ တိဗ္ဗန္တိ တိဒိဏံ၊ အဘိဘဝိတွာ ပဝတ္တိယာ
 ဗဟလံ ဝါ။ ခရန္တိ ကက္ခဋံ။ ကဋုကန္တိ အသာတံ။ အဓိဝါသေန္တောတိ ဥပရိ
 ဝါသေန္တော သဟန္တော ခမန္တော။

သတော သမ္ပဇာနောတိ ဝေဒနာပရိဂ္ဂါဟကာနံ သတိသမ္ပဇညာနံ ဝသေန
 သတိမာ သမ္ပဇာနန္တော စ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“အယံ ဝေဒနာနာမ ဟုတွာ
 အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာဒိပစ္စယေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧကန္တေန ဘိဇ္ဇနသဘာဝတ္တာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓ-
 ဓမ္မာ”တိ ဝေဒနာယ အနိစ္စတာသလ္လက္ခဏဝသေန သတောကာရိတာယ

၁-ဝိပါကဝဋ္ဋသမုဒါယေ (က)

သတော၊ အဝိပရိတသဘာဝပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန သမ္ပဇာနော စ ဟုတွာ။ အထ
 ဝါ သဘိဝေပုလ္လပတ္တိယာ သမ္ပတ္တေဝ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု သုဠု ဥပဋ္ဌိတ-
 သတိတာယ သတော၊ တထာ ပညာဝေပုလ္လပတ္တိယာ ပရိဂ္ဂဟိတသင်္ခါရတာယ
 သမ္ပဇာနော။ အဝိဟညမာနောတိ“အသုတဝါဘိက္ခဝေပုထုဇ္ဇနော အညတရ-
 ညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဠော သမာနော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ
 ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တနယေန အန္ဓပုထုဇ္ဇနော ဝိယ န
 ဝိဟညမာနော မဂ္ဂေနဝ သမုပ္ပါတိတတ္တာ စေတောဒုက္ခံ အနုပ္ပါဒေန္တော
 ကေဝလံ ကမ္မဝိပါကဇံ သရိရဒုက္ခံ အဓိဝါသေန္တော သမာပတ္တိံ သမာပန္နော ဝိယ
 နိသိန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာတိ တံ အာယသ္မန္တံ အဓိဝါသနခန္တိယာ တထာ
 နိသိန္တံ အဒ္ဓန္တိ။

တေမတ္တန္တိ ဧတံ တာဒိသဿပိ ရောဂဿ ဝေဇ္ဇာဒီဟိ တိကိစ္ဆနတ္ထံ အနုဿု-
 က္ကာပဇ္ဇနကာရဏံ ဒိဏာသဝါနံ လောကဓမ္မေဟိ အနုပလေပိတသင်္ခါတံ ၊
 အတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ သင်္ခတဓမ္မာနံ ယေဟိ
 ကေဟိစိ ဒုက္ခဓမ္မေဟိ အဝိဿာတပတ္တိဝိဘာဝနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သမ္ပကမ္ပဇာဏသ္မာတိ ပဟိနသမ္ပကမ္ပဿ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဟိ ဥပ္ပန္န-
 ကာလတော ပဠာယ အရဟတော သဗ္ဗာနိ ကုသလာကုသလကမ္မာနိ
 ပဟိနာနိ နာမ ဟောန္တိ ပဋိသန္တိံ ဒါတုံ အသမတ္တဘာဝတော၊ ယတော
 အရိယမဂ္ဂဉာဏံ ကမ္မက္ခယကရန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဘိက္ခုနောတိ ဘိန္နင်္ဂလေသတာယ
 ဘိက္ခုနော။ ဓုနမာနဿ ပုရေ ကတံ ရဇန္တိ အရဟတ္တပုတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ကတံ
 ရာဂရဇာဒိဗိဿတာယ ရဇန္တိ လဒ္ဓနာမံ ဒုက္ခဝေဒနိယံ ကမ္မံ ဝိပါကပဋိသံဝေဒ-
 နေန တံ ဓုနန္တဿ ဝိဒ္ဓိသေန္တဿ၊ အရဟတ္တပုတ္တိယာ ပရတော ပန သာဝဇ္ဇ-
 ကိရိယာယ သမ္ဘဝေါယေဝ နတ္ထိ၊ အနဝဇ္ဇကိရိယာ စ ဘဝမူလဿ သမုတ္တိန္တတ္တာ
 သမုတ္တိန္တမူလတာယ ပုပ္ဖံ ဝိယ ဖလဒါနသမတ္တတာယ အဘာဝတော ကိရိယ-
 မတ္တာဝ ဟောတိ။

အမမဿာတိ ရူပါဒိသု ကတ္တစိ မမန္တိ ဂဟဏာဘာဝတော အမမဿ
 မမင်္ဂာရရဟိတဿ။ ယဿ ဟိ မမင်္ဂာရော အတ္ထိ၊ သော အတ္တသိနေဟေန
 ဝေဇ္ဇာဒီဟိ သရိရံ ပဋိဇဂ္ဂါပေတိ။ အရဟာ ပန အမမော၊ တသ္မာ သော
 သရိရဇဂ္ဂနေပိ ဥဒါသိနဓာတုကောဝ။ ဌိတဿာတိ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ ဩဃံ တရိတွာ
 နိဗ္ဗာနထလေ ဌိတဿ၊ ပဋိသန္တိဂ္ဂဟဏဝသေန ဝါ သန္တာဝနဿ အဘာဝေန

ဌိတဿ။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာ ဟိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ စုတိပဋိ-
 သန္ဓိဝသေန သံသာရေ ဓာဝန္တိ နာမ၊ အရဟာ ပန တဒဘာဝတော
 ဌိတောတိ ဝုစ္စတိ။ အထ ဝါ ဒသဝိဓေ ဒိဏာသဝသင်္ခါတေ အရိယဓမ္မေ
 ဌိတဿ။ တာဒိနောတိ “ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသညီ ဝိဟရတိ”တိအာဒိနာ^၁
 နယေန ဝုတ္တာယ ပဉ္စဝိဓာယ အရိယိဒ္ဓိယာ အဋ္ဌဟိ လောကဓမ္မေဟိ အကမ္မ-
 နိယာယ ဆဋ္ဌဂံပေက္ခာယ စ သမန္ဓာဂတေန ဣဋ္ဌာဒိသု ဧကသဒိသတာ-
 သင်္ခါတေန တာဒိဘာဝေန တာဒိနော။ အတ္ထော နတ္ထိ ဇနံ လပေတဝေတိ “မမ
 ဘေသဇ္ဇာဒိနိ ကရောထာ”တိ ဇနံ လပိတုံ ကထေတုံ ပယောဇနံ နတ္ထိ သရိရေ
 နိရပေက္ခဘာဝတော။ ပဏ္ဍုပလာသော ဝိယ ဟိ ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တော သယ-
 မေဝါယံ ကာယော ဘိဇ္ဇိတွာ ပတတူတိ ဒိဏာသဝါနံ အဇ္ဈာသယော။ ဝုတ္တံ
 ဟေတံ—

“နာဘိကင်္ခါမိ မရဏံ၊ နာဘိကင်္ခါမိ ဇိဝိတံ။
 ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ”တိ ၂။

အထ ဝါ ယံကိဉ္စ နိဗ္ဗိတ္တံ ဒသေတွာ “ကိ” အယုဿ ဣစ္ဆိတဗ္ဗ”န္တိ ဇနံ
 လပေတဝေ ပစ္စယေဟိ နိမန္တနဝသေန လပါပေတုံ ဒိဏာသဝဿ အတ္ထော
 နတ္ထိ တာဒိသဿ မိစ္ဆာဇိဝဿ မဂ္ဂေနေဝ သမုပ္ပါတိတတ္တာတိ အတ္ထော။
 ဣတိ ဘဂဝါ “ကိဿာယံ ထေရော အတ္တနော ရောဂံ ဝေဇ္ဇေဟိ အတိကိစ္ဆာ-
 ပေတွာ ဘဂဝတော အဝိဒူရေ နိသီဒတိ”တိ စိန္တေန္တာနံ တဿ အတိကိစ္ဆာပနေ
 ကာရဏံ ပကာသေသိ။

ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယေ နန္ဒောတိ တဿ နာမံ။ သော ဟိ စက္ကဝတ္ထိလက္ခဏ-
 ပေတတ္တာ မာတာပိတရော သပရိဇနံ သကလဉ္စ ဉ္ဇတိပရိဝနံ နန္ဒယန္တော
 ဇာတောတိ “နန္ဒော”တိ နာမံ လဘိ။ အဂဝတော ဘာတာတိ ဘဂဝတော
 ဧကပိတုပုတ္တတာယ ဘာတာ။ န ဟိ ဘဂဝတော သဟောဒရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 တေန ဝုတ္တံ “မာတုန္ဒာပုတ္တော”တိ၊ စုဋ္ဌမာတုပုတ္တောတိ အတ္ထော။ မဟာ-
 ပဇာပတိဂေါတမိယာ ဟိ သော ပုတ္တော။ အနဘိရတောတိ န အဘိရတော။

၁-၃ ၉-၃၉၀-ပိဋေ။ ၂-၃ ၂-၃၇-ပိဋေ။

မြဟ္မစရိယန္တိ မြဟံ သေဠိ ဥတ္တမံ စရိယံ ဧကာသနံ ဧကသေယျံ မေထုနဝိရတိံ။ သန္တာရေတုန္တိ ပဌမစိတ္တတော ယာဝစရိမကစိတ္တံ သမ္မာ ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓိံ ဓာရေတုံ ပဝတ္ထေတုံ။ ဒုတိယေန စေတ္ထ မြဟ္မစရိယပဒေန မဂ္ဂမြဟ္မစရိယဿာပိ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗျော။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယာတိ ဥပသမ္ပဒကာလေ ဘိက္ခုဘာဝေန သဒ္ဓိံ သမာဒိန္နံ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗဘာဝေန အနုဠိတံ တိဝိဓမ္မိ သိက္ခံ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာတိ အတ္ထော။ ဟိနာယာတိ ဂိဟိဘာဝါယ။ အာဝတ္တိဿာမီတိ နိဝတ္တိဿာမိ။

ကသွာ ပနာယံ ဝေမာရောစေသီတိ? ဧတ္ထာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ—ဘဂဝါ ပဝတ္ထဝရဓမ္မစက္ကော ရာဇဂဟံ ဂန္တာ ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တော “ပုတ္တံ မေ အာနေတွာ ဒဿေထာ”တိ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေန ပေသိတေသု သဟဿသဟဿပရိဝါရေသု ဒသသု ဒုတေသု သဟ ပရိဝါရေန အရဟတ္တံ ပတ္တေသု သဗ္ဗပစ္ဆာ ဂန္တာ အရဟတ္တပုတ္တေန ကာဠုဒါယိတ္ထေရေန ဂမနကာလံ ဥတွာ မဂ္ဂဝဏ္ဏနံ ဝဏ္ဏေတွာ ဇာတိဘူမိဂမနာယ ယာစိတော ဝိသတိသဟဿဒိဏာသဝပရိဝုတော ကပိလဝတ္ထုနဂရံ ဂန္တာ ဉှတိသမာဂမေ ပေါက္ခရဝဿံ အဠုပုတ္တိံ ကတွာ ဝေဿန္တရဇာတကံ ကထေတွာ ပုနဒိဝသေ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဠော “ဥတ္တိဠော နပုမဇ္ဇေယျာ”တိ၊ ဂါထာယ ပိတရံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဠာပေတွာ နိဝေသနံ ဂန္တာ “ဓမ္မဉ္စရေ”တိ၊ ဂါထာယ မဟာပဇာပတိံ သောတာပတ္တိဖလေ, ရာဇာနံ သကဒါဂါမိဖလေ ပတိဠာပေသိ။

ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ပန ရာဟုလမာတုဂုဏကထံ နိဿာယ စန္ဒကိန္နရိဇာတကံ၊ ကထေတွာ တတိယဒိဝသေ နန္ဒကုမာရဿ အဘိသေကဂေဟပုဝေသနဝိဝါဟမင်္ဂလေသု ဝတ္တမာနေသု ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ နန္ဒကုမာရဿ ဟတ္ထေ ပတ္တံ ဒတွာ မင်္ဂလံ ဝတွာ ဥဠာယာသနာ ပက္ကမန္တော ကုမာရဿ ဟတ္ထတော ပတ္တံ န ဂဏှိ။ သောပိ တထာဂတေ ဂါရဝေန “ပတ္တံ တေ ဘန္တေ ဂဏှထာ”တိ ဝတ္တု နာသက္ခိ။ ဧဝံ ပန စိန္တေသိ “သောပါနသီသေ ပတ္တံ ဂဏှိဿတိ”တိ၊ သတ္တာ တသ္မိံ ဌာနေ န ဂဏှိ။ ဣတရော “သောပါနမူလေ ဂဏှိဿတိ”တိ စိန္တေသိ၊ သတ္တာ တတ္ထပိ န ဂဏှိ။ ဣတရော “ရာဇဂ္ဂဏေ ဂဏှိဿတိ”တိ စိန္တေသိ၊ သတ္တာ တတ္ထပိ န ဂဏှိ။ ကုမာရော နိဝတ္တိတုကာမော အနိစ္ဆာယ ဂစ္ဆန္တော ဂါရဝေန “ပတ္တံ ဂဏှထာ”တိ ဝတ္တု န သက္ကောတိ၊ “ဣမ ဂဏှိဿတိ၊ ဧတ္ထ ဂဏှိဿတိ”တိ စိန္တေန္တော ဂစ္ဆတိ။

၁-ခု ၆-၃၂-ပိဋက။ ၂-ခု ၁-၃၀-ပိဋက။ ၃-ခု ၁-၃၉-ပိဋက။ ၄-ခု ၅-၂၇၇-ပိဋက။

တသ္မိံ ခဏေ ဇနပဒကလျာဏိယာ အာစိက္ခိံသု “အယျေ ဘဂဝါ နန္ဒရာဇာနံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ တုမေဟိ ဝိနာ ကရိဿတိ”တိ။ သာ ဥဒကဗိန္ဒူဟိ ပဋ္ဌရန္တေဟိ အဗျုလ္လိဒိတေဟိ ကေသေဟိ ဝေဂေန ပါသာဒံ အာရုယု သိဟ-
 ပဋ္ဌရဒ္ဒါရေ ဌတွာ “တုဝဋံ ခေါ အယျပုတ္တ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ အာဟ။ တံ တဿာ ဝစနံ တဿ ဟဒယေ တိရိယံ ပတိလ္လာ ဝိယ ဌိတံ။ သတ္တာပိဿ ဟတ္ထတော ပတ္တံ အဂ္ဂဟေတွာဝ တံ ဝိဟာရံ နေတွာ “ပဗ္ဗဇိဿသိ နန္ဒာ”တိ အာဟ။ သော ဗုဒ္ဓဂါရဝေန “န ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ အဝတွာ “အာမ ပဗ္ဗဇိဿာ-
 မီ”တိ အာဟ။ သတ္တာ တေန ဟိ နန္ဒံ ပဗ္ဗာဇေထာတိ ကပိလဝတ္ထုပုရံ ဂန္ဒာ တတိယဒိဝသေ တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ သတ္တမေ ဒိဝသေ မာတရာ အလင်္ကရိတွာ ပေသိတံ “ဒါယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟိ”တိ ဝတွာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အာရာမာဂတံ ရာဟုလကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ပုနေကဒိဝသံ မဟာဓမ္မပါလဇာတကံ^၁ ကထေ-
 တွာ ရာဇာနံ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

ဣတိ ဘဂဝါ မဟာပဇာပတိံ သောတာပတ္တိဖလေ၊ ပိတရံ တီသု ဖလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ပုနဒေဝ ရာဇဂဟံ ဂန္ဒာ တတော အနာထပိဏ္ဍိကေန သာဝတ္ထိံ အာဂမနတ္ထာယ ဂဟိတပဋိညော နိဋ္ဌိတေ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ တတ္ထ ဂန္ဒာ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ ဧဝံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ အာယသ္မာ နန္ဒော အတ္တနော အနိစ္ဆာယ ပဗ္ဗဇိတော ကာမေသု အနာဒိနဝဒဿာဝိ ဇနပဒကလျာဏိယာ ဝုတ္တဝစနမနုဿရန္တော ဥက္ကဏ္ဍိတော ဟုတွာ ဘိက္ခုနံ အတ္တနော အနဘိရတိံ အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ နန္ဒော။ပ။ ဟိနာယာဝတ္ထိဿာမီ”တိ။

ကသ္မာ ပန နံ ဘဂဝါ ဧဝံ ပဗ္ဗာဇေသိတိ? “ပုရေတရမေဝ အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ ကာမေဟိ နံ ဝိဝေစေတုံ န သက္ကာ၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပန ဥပါယေန တတော ဝိဝေစေတွာ ဥပရိဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမီ”တိ ဝေနေယျဒမန-
 ကုသလော သတ္တာ ဧဝံ နံ ပဌမံ ပဗ္ဗာဇေသိ။

သာဏိယာနိတိ သကျရာဇဓိတာ။ ဇနပဒကလျာဏိတိ ဇနပဒမိ ကလျာဏိ ရူပေန ဥတ္တမာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ၊ ပဉ္စကလျာဏသမန္နာဂတာ။ သာ ဟိ ယသ္မာ နာတိဒိဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠိ-
 ကာ နစ္စောဒါတာ အတိက္ကန္တာ မာနုသကဝဏ္ဏံ အပ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ ဆသရီရဒေါသရဟိတာ။ ဆဝိကလျာဏံ မံသကလျာဏံ နခကလျာဏံ^၂ အဋ္ဌိ-
 ကလျာဏံ ဝယကလျာဏန္တိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ကလျာဏေဟိ သမန္နာဂတာ။

၁-ခု ၅-၂၁၄-ပိဋေ၊ ၂-ကေသကလျာဏန္တိ အပရာသု အဋ္ဌကထာသု။

တတ္ထ အတ္တနော သရီရောဘာသေန ဒသဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ ဌာနေ အာလောကံ ကရောတိ၊ ပိယင်္ဂံသမာ ဝါ သုဝဏ္ဏသမာ ဝါ ဟောတိ၊ အယမဿာ ဆဝိကလျာဏတာ။ စတ္တာရော ပနဿာ ဟတ္ထပါဒါ မုခပရိယောသာနဉ္စ လာခါရသပရိကမ္မကတံ ဝိယ ရတ္တပဝါဠရတ္တကမ္မလေန သဒိသံ ဟောတိ၊ အယမဿာ မံသကလျာဏတာ။ ဝိသတိ နခပတ္တာနိ မံသတော အမုတ္တဌာနေ လာခါရသပရိကိတာနိ ဝိယ မုတ္တဌာနေ ဒီရဓာရာသဒိသာနိ ဟောန္တိ၊ အယမဿာ နခကလျာဏတာ။ ဒုတ္တိံသ ဒန္တာ သုဖုသိတာ ပရိသုဒ္ဓပဝါဠပန္နိသဒိသာ ဝဇီရပန္နိ ဝိယ ခါယန္တိ၊ အယမဿာ အဋ္ဌိကလျာဏတာ။ ဝိသတိဝဿသတိကာပိ သမာနာ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကာ ဝိယ ဟောတိ နိပ္ပလိတာ၊ အယမဿာ ဝယကလျာဏတာ။ သုန္ဒရိ စ ဟောတိ ဧဝရူပဂုဏသမန္နာဂတာ၊ တေန ဝုတ္တံ “ဇနပဒကလျာဏီ” တိ။

ဃရာ နိက္ခမန္တဿာတိ အနာဒရေ သာမိဝစနံ၊ ဃရတော နိက္ခမတောတိ အတ္ထော။ “ဃရာ နိက္ခမန္တ” န္တိပိ ပဌန္တိ။ ဥပစုလ္လိဒိတေဟိ ကေသေဟိတိ ဣတ္ထမ္ပ၊ တလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ၊ ဝိပ္ပကတုလ္လိဒိတေဟိ ကေသေဟိ ဥပလက္ခိတောတိ အတ္ထော။ “အမုလ္လိဒိတေဟိ” တိပိ ပဌန္တိ။ ဥလ္လိခနန္တိ စ ဖဏကာဒိဟိ ကေသသဏ္ဍာပနံ၊ “အမုကာရဝိဓာန” န္တိပိ ဝဒန္တိ။ အပလောကေတွာတိ သိနေဟရသဝိပ္ပာရသံသုစကေန အမုက္ခိနာ အာဗန္ဓန္တိ ဝိယ ဩလောကေတွာ။ မံ ဘန္တေတိ ပုဗ္ဗေပိ “မ” န္တိ ဝတ္တာ ဥက္ကဏ္ဍာကုလစိတ္တတာယ ပုန “မံ တေဒဝေါစာ” တိ အာဟ။ တုဝဋ္ဋန္တိ သီသံ။ တမနုဿရမာနောတိ တံ တဿာ ဝစနံ၊ တံ ဝါတဿာ အာကာရသဟိတံ ဝစနံ အနုဿရန္တော။

ဘဂဝါ တဿ ဝစနံ သုတွာ “ဥပါယေနဿ ရာဂံ ဝူပသမေဿာမီ” တိ ဣဒ္ဓိဗလေန နံ တာဝတိံသဘဝနံ နေန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကသ္မိံ ဈာမခေတ္တေ ဈာမခါဏုမတ္ထကေ နိသိန္နံ ဆိန္နကဏ္ဍနာသာနင်္ဂုဋ္ဌံ ဧကံ ပလုဠမက္ကဋ္ဌိံ ဒဿေတွာ တာဝတိံသဘဝနံ နေသိ။ ပါဠိယံ ပန ဧကက္ခဏေနော သတ္တာရာ တာဝတိံသဘဝနံ ဂတံ ဝိယ ဝုတ္တံ၊ တံ ဂမနံ အဝတွာ တာဝတိံသဘဝနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဂစ္ဆန္တောယေဝ ဟိ ဘဂဝါ အာယသ္မတော နန္ဒဿ အန္တရာမဂ္ဂေ တံ ပလုဠမက္ကဋ္ဌိံ ဒဿေတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သမိဉ္ဇနာဒိနိဒဿနံ? တံ အန္တရဓာနနိဒဿနန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သတ္တာ တံ တာဝတိံသဘဝနံ နေတွာ သက္ကဿ ဒေဝရညော ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတာနိ ကကုဋ္ဌပါဒါနိ ပဉ္စ အံစ္ဆရာသတာနိ အတ္တာနံ ဝန္တိတွာ

၁-လာခါရသပရိကိတာနိ (သျှာ)၊ လာခါရသပရိပူရိတာနိ (က)

ဌိတာနိ ဒဿေတွာ ဇနပဒကလျာဏိယာ တာသံ ပဉ္စန္ဒံ အစ္စရာသတာနံ ရူပသမ္ပတ္တိံ ပဋိစ္စ ဝိသေသံ ပုစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ။ပ။ ကကုဋ္ဌပါဒါနီ”တိ။

တတ္ထ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာတိ ဗာဟုမိ ဂဟေတွာ ဝိယ။ ဘဂဝါ ဟိ တဒါ တာဒိသံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရေသိ၊ ယထာ အာယသ္မာ နန္ဒော ဘုဇေ ဂဟေတွာ ဘဂဝတာ နိယမာနော ဝိယ အဟောသိ။ တတ္ထ စ ဘဂဝတာ သစေ တဿ အာယသ္မတော တာဝတိံ သဒေဝလောကဿ ဒဿနံ ပဝေ သနမေဝ ဝါ ဣစ္ဆိတံ သိယာ၊ ယထာနိသိန္ဓဿေဝ တဿ တံ ဒေဝလောကံ ဒဿေယျ လောကဝိဝရဏိဒ္ဓိကာလေ ဝိယ၊ တမေဝ ဝါ ဣဒ္ဓိယာ တတ္ထ ပေသေယျ။ ယသ္မာ ပနဿ ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝတော မနဿတ္တဘာဝဿ ယော နိဟိနဇိဂုစ္ဆနိယဘာဝေါ၊ တဿ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ အန္တရာမဂ္ဂေ တံ မက္ကဋိံ ဒဿေတုကာမော၊ ဒေဝလောကသိရိဝိဘဝသမ္ပတ္တိယော စ ဩဂါဟေတွာ ဒဿေတုကာမော အဟောသိ၊ တသ္မာ တံ ဂဟေတွာ တတ္ထ နေသိ။ ဝေဠိဿ တဒတ္ထံ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ ဝိသေသတော အဘိရတိ ဘဝိဿတိတိ။

ကကုဋ္ဌပါဒါနီတိ ရတ္တဝဏ္ဏတာယ ပါရာဝတသဒိသပါဒါနီ။ တာ ကိရ သဗ္ဗာပိ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာဝကာနံ ပါဒမက္ခနတေလဒါနေန တာဒိသာ သုကုမာရပါဒါ အဟောသုံ။ ပဿသိ နောတိ ပဿသိ န။ အဘိ- ရူပတရာတိ ဝိသိဋ္ဌရူပတရာ။ ဒဿနိယတရာတိ ဒိဝသမ္ပိ ပဿန္တာနံ အတိတ္ထိ- ကရဏဋ္ဌေန ပဿိတဗ္ဗတရာ။ ပါသာဒိကတရာတိ သဗ္ဗာဝယဝသောဘာယ သမန္တတော ပသာဒါဝဟတရာ။

ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ အဝဿုတစိတ္တံ အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ အစ္စရာယောဩလော- ကာပေသိ? သုခေနေဝဿ ကိလေသေ နိဟရိတုံ။ ယထာ ဟိ ကုသလော ဝေဇော ဥဿန္ဓဒေါသံ ပုဂ္ဂလံ တိကိစ္ဆန္တော သိနေဟပါနာဒိနာ ပဌမံ ဒေါသေ ဥက္ကိလေဒေတွာ ပစ္စာ ဝမနဝိရေစနေဟိ သမ္ပဒေဝ နိဟရာပေတိ၊ ဧဝံ ဝိနေယျဒမနကုသလော ဘဂဝါ ဥဿန္ဓရာဂံ အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ ဒေဝစ္စရာယော ဒဿေတွာ ဥက္ကိလေဒေသိ အရိယမဂ္ဂဘေသဇ္ဇေန အနဝသေသတော နိဟ- ရိတုကာမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပလုဋ္ဌမက္ကဋိတိ ဈာမဂ်ပစ္စင်္ဂမက္ကဋိ။ ဝေမေဝ ခေါတိ ယထာ သာ ဘန္တေ တုမှေဟိ မယံ ဒဿိတာ ဆိန္ဒကဏ္ဍနာသာ ပလုဋ္ဌမက္ကဋိ ဇနပဒကလျာဏိံ

ဥပါဒါယ၊ ဧဝမေဝ ဇနပဒကလျာဏီ ဣမာနိ ပဉ္စ အစ္စရာသတာနိ ဥပါဒါယာတိ အတ္ထော။ ပဉ္စန္ဒံ အစ္စရာသတာနန္တိ ဥပယောဂေ သာမိဝစနံ၊ ပဉ္စ အစ္စရာသတာနိတိ အတ္ထော။ အဝယဝသမ္ပန္ဓေ ဝါ ဧတံ သာမိဝစနံ၊ တေန ပဉ္စန္ဒံ အစ္စရာသတာနံ ရူပသမ္ပတ္တိံ ဥပနိဓာယာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဥပနိဓာယာတိ စ သမိပေ ဌပေတွာ၊ ဥပါဒါယာတိ အတ္ထော။ သင်္ချန္တိ ဣတ္ထိတိ ဂဏနံ။ ကလဘာဂန္တိ ကလာယပိ ဘာဂံ၊ ဧကံ သောဠသကောဠာသေ ကတွာ တတော ဧကကောဠာသံ ဂဟေတွာ သောဠသဓာ ဂဏိတေ၊ တတ္ထ ယော ဧကကော ကောဠာသော၊ သော ကလဘာဂေါတိ အဓိပ္ပေတော၊ တမ္ပိ ကလဘာဂံ န ဥပေတိတိ ဝဒတိ။ ဥပနိဓိန္တိ “ဣမာယ အယံ သဒိသိ”တိ ဥပမာဘာဝေန ဂဟေတွာ သမိပေ ဌပနမ္ပိ။

ယတ္ထာယံ အနဘိရတော၊ တံ မြဟ္မစရိယံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပါကဋ္ဌာတိ တံ အနာမသိတွာ တတ္ထ အဘိရတိယံ အာဒရဇနနတ္ထံ “အဘိရမ နန္ဒ၊ အဘိရမ နန္ဒာ”တိ အာမေဒိတဝသေန ဝုတ္တံ။ အဟံ တေ ပါဠိဘောဂေါတိ ကသ္မာ ဘဂဝါ တဿ မြဟ္မစရိယဝါသံ ဣစ္ဆန္တော အမြဟ္မစရိယဝါသဿ ပါဠိဘောဂံ ဥပဂဋ္ဌိ? ယတ္ထဿ အာရမ္မဏေ ရာဂေါ ဒဠိ နိပတိ၊ တံ အာဂန္တုကာရမ္မဏေ သင်္ကာမေတွာ သုခေန သက္ကာ ဇဟာပေတုန္တိ ပါဠိဘောဂံ ဥပဂဋ္ဌိ။ အနုပုဗ္ဗိ-ကထာယံ သဂ္ဂကထာ ဣမဿ အတ္ထဿ နိဒဿနံ။

အသောသုန္တိ ကထမသောသုံ? ဘဂဝါ ဟိ တဒါ အာယသ္မန္တေန နန္ဒေ ဝတ္တံ ဒသေတွာ အတ္တနော ဒိဝါဠာနံ ဂတေ ဥပဠာနံ အာဂတာနံ ဘိက္ခုနံ တံ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ ယထာ နာမ ကုသလော ပုရိသော အနိက္ခန္တိ အာဏိံ အညာယ အာဏိယာ နိဟရိတွာ ပုန တံ ဟတ္ထာဒိဟိ သဉ္ဇာလေတွာ အပနေတိ၊ ဧဝမေဝ အာစိဏ္ဍဝိသယေ တဿ ရာဂံ အာဂန္တုကဝိသယေန နိဟရိတွာ ပုန တဒပိ မြဟ္မစရိယမဂ္ဂဟေတုံ ကတွာ အပနေတုကာမော “ဧထ တုမေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒံ ဘိက္ခု၊ ဘတကဝါဒေန စ ဥပတ္တိတကဝါဒေန စ သမုဒါစရထာ”တိ အာဏာပေသိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု။ အသောသုံ။ ကေစိ ပန “ဘဂဝါ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရေသိ၊ ယထာ တေ ဘိက္ခု တမတ္ထံ ဇာနိံ သူ”တိ ဝဒန္တိ။

ဘတကဝါဒေနာတိ ဘတကောတိ ဝါဒေန။ ယော ဟိ ဘတိယာ ကမ္ပိ ကရောတိ၊ သော ဘတကောတိ ဝုစ္စတိ၊ အယမ္ပိ အာယသ္မာ အစ္စရာသတ္တေဂနိမိတ္တံ မြဟ္မစရိယံ စရန္တော ဘတကော ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ

၁-သင်္ချန္တိ ဂဏနံ၊ ကလံ ဝါ (သိ) ၂-နိဟတေ (သိ)၊ ဂဟဏေ (က)

“ဘတကဝါဒေနာ”တိ။ ဥပတ္တိတကဝါဒေနာတိ ယော ကဟာပဏာဒီဟိ ကိဉ္ဇိ ကိဏာတိ၊ သော ဥပတ္တိတကောတိ ဝုစ္စတိ၊ အယမ္ပိ အာယသ္မာ အစ္စရာနံ ဟေတု အတ္တနော မြဟ္မစရိယံ ကိဏာတိ၊ တသ္မာ “ဥပတ္တိတကော”တိ ဧဝံ ဝစနေန။ အထ ဝါ ဘဂဝတော အာဏာယ အစ္စရာသမ္ဘောဂသင်္ခါတာယ ဘတိယာ မြဟ္မစရိယဝါသသင်္ခါတံ ဇီဝိတံ ပဝတ္တေန္တော တာယ ဘတိယာ ယာပနေ ဘဂဝတာ ဘရိယမာနော ဝိယ ဟောတိတိ “ဘတကော”တိ ဝုတ္တော၊ တထာ အစ္စရာသမ္ဘောဂသင်္ခါတံ ဝိက္ကယံ အာဒါတဗ္ဗံ ကတွာ ဘဂဝတော အာဏတ္တိယံ တိဋ္ဌန္တော တေန ဝိက္ကယေန ဘဂဝတာ ဥပတ္တိတော ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဥပတ္တိတကော”တိ။

အဋိယမာနောတိ ဝိဋ္ဌိယမာနော ဒုက္ခာပိယမာနော။ ဟရာယမာနောတိ လဇ္ဇမာနော။ ဇိရုစ္ဆမာနောတိ ပါဠိကုလျတော ဒဟန္တော။ ကောတိ အသဟာယော။ ဝုပကဋ္ဌောတိ ဝတ္ထုကာမေဟိ ကိလေသကာမေဟိ စ ကာယေန စေဝ စိတ္တေန စ ဝုပကဋ္ဌော။ အပ္ပမတ္တောတိ ကမ္မဋ္ဌာနေ သတိံ အဝိဇဟန္တော။ အာတာပီတိ ကာယိကစေတသိကဝိရိယာတာပေန အာတာပဝါ၊ အာတာပေတိ ကိလေသေတိ အာတာပေါ၊ ဝိရိယံ။ ပဟိတတ္တောတိ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတာယ ပေသိတတ္တော ဝိဿဋ္ဌအတ္တဘာဝေါ၊ နိဗ္ဗာနေ ဝါ ပေသိတစိတ္တော။ န စိရသေဝါတိ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္ဘတော န စိရေနေဝ။ ယသတ္ထာယာတိ ယဿ အတ္ထာယ။ ကုလပုတ္တာတိ ဒုဝိဓာ ကုလပုတ္တာ ဇာတိကုလပုတ္တာ စ အာစာရကုလပုတ္တာ စ၊ အယံ ပန ဥဘယထာပိ ကုလပုတ္တာ။ သမ္ပဒေဝါတိ ဟေတုနာ စ ကာရဏေန စ။ အဂါရညာတိ သရတော။ အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ကသိဝဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ ဟိ အဂါရဿ ဟိတန္တိ အဂါရိယံ နာမ၊ တံ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အနဂါရိယာတိ ဝုစ္စတိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိတိ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တဒနုတ္တရန္တိ တံ အနုတ္တရံ။ မြဟ္မစရိယပရိယောသာနန္တိ မဂ္ဂ-မြဟ္မစရိယဿ ပရိယောသာနဘူတံ အရဟတ္တဖလံ။ တဿ ဟိ အတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ ဣဓ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ တသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ။ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာတိ အတ္တနာယေဝ ပညာယ ပစ္စက္ခံ ကတွာ၊ အပရပ္ပစ္စယေန ဥဟွာတိ အတ္တော။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသီတိ ပါပုဏိတွာ သမ္မာဒေတွာ ဝါ ဝိဟာသိ။ ဧဝံ ဝိဟရန္တောဝ ဒီဏာ ဇာတိ။ ပ။ အန္တညာသီတိ။ ဣမိနာ အဿ ပစ္စဝေက္ခဏဘူမိ ဒဿိတာ။

တတ္ထ ဝိဏာ ဇာတိတိ န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ ဝိဏာ ပုဗ္ဗေဝ
 ဝိဏတ္တာ၊ န အနာဂတာ အနာဂတတ္တာ ဧဝံ၊ န ပစ္စုပ္ပန္နာ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။
 မဂ္ဂဿ ပန အဘာဝိတတ္တာ ယာ ဧကစတုပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု ဧကစတု-
 ပဉ္စက္ခန္ဓပုဘေဒါ ဇာတိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သာ မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ
 အာပဇ္ဇနေန ဝိဏာ။ တံ သော မဂ္ဂဘာဝနာယ ပဟိနကိလေသေ ပစ္စ-
 ဝေက္ခိတ္တာ ကိလေသာဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကမ္မံ အာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိကံ
 ဟောတိတိ ဇာနနေန အပ္ပညာသိ။ **ဝုသိတန္တိ** ဝုတ္တံ ပရိဝုတ္တံ ကတံ စရိတံ၊
 နိဋ္ဌာပိတန္တိ အတ္ထော။ **ဗြဟ္မစရိယန္တိ** မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေန
 ဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထ သေက္ခာ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသန္တိ နာမ၊ ဝိဏာသဝေါ ဝုတ္တ-
 ဝါသော၊ တသ္မာ သော အတ္တနော ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော “ဝုသိတံ
 ဗြဟ္မစရိယ”န္တိ အပ္ပညာသိ။ **ကတံ ကရဏီယန္တိ** စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ
 မဂ္ဂေဟိ ပရိညာပဟာနသန္တိကိရိယာဘာဝနာဝသေန သောဠသဝိဓမ္မိ ကိစ္စံ
 နိဋ္ဌာပိတံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာဒယော ဟိ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တိ နာမ၊ ဝိဏာ-
 သဝေါ ကတကရဏီယော၊ တသ္မာ သော အတ္တနော ကရဏီယံ ပစ္စဝေက္ခန္ဓော
 “ကတံ ကရဏီယ”န္တိ အပ္ပညာသိ။ **နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ** “ဣဒါနိ ပုန
 ဣတ္ထဘာဝါယ ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယ ကိလေသက္ခယာယ ဝါ မဂ္ဂ-
 ဘာဝနာယ ကိစ္စံ မေ နတ္ထိ”တိ အပ္ပညာသိ။ **နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ** ဝါ
 “ဣတ္ထဘာဝတော ဣမသ္မာ ဧဝံပကာရာ ဝတ္တမာနက္ခန္ဓသန္တာနာ အပရံ
 ခန္ဓသန္တာနံ မယံ နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္နမူလကာ
 ဝိယ ရုက္ခာ၊ တေ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အနုပ္ပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ
 နိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂမိဿန္တိ”တိ အပ္ပညာသိ။ **အညတရောတိ**
 ဧကော။ **အရဟတန္တိ** ဘဂဝတော သာဝကာနံ အရဟန္တာနံ အပ္ပန္နရော
 ဧကော မဟာသာဝကော အဟောသိတိ အတ္ထော။

အညတရာ ဒေဝတာတိ အဓိဂတမဂ္ဂါ ဧကော ဗြဟ္မဒေဝတာ။ သာ ဟိ
 သယံ အသေက္ခတ္တာ အသေက္ခဝိသယံ အပ္ပညာသိ။ သေက္ခာ ဟိ တံ တံ
 သေက္ခဝိသယံ၊ ပုထုဇ္ဇနာ စ အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနဝိသယမေဝ ဇာနန္တိ။
အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာတိ ပရိက္ခိဏာယ ရတ္တိယာ၊ မဇ္ဈိမယာမေတိ အတ္ထော။
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာတိ အတိဥတ္တမဝဏ္ဏာ။ **ကေဝလကပ္ပန္တိ** အနဝသေသေန
 သမန္တတော။ **ဩဘာသေတွာတိ** အတ္တနော ပဘာယ စန္ဒော ဝိယ သူရိယော
 ဝိယ စ ဇေတဝနံ ဧကောဘာသံ ကတွာ။ **တေနုပသင်္ကမီတိ** အာယသ္မတော

၁-ပုဗ္ဗေ စေဝ တေရဟိ စ အနာဂတတ္တာ ဧဝံ (သိ)

နန္ဒဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ^၁ ဝိဒိတွာ ဝိတိသောမနဿဇာတာ “တံ ဘဂဝတော ပဋိဝေဒေဿာမိ”^၂တိ ဥပသင်္ကမိ။

အာသဝါနံ ခယာတိ ဧတ္ထ အာသဝန္တိတိ အာသဝါ။ စက္ခုဒွါရာဒီဟိ ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ အာဂေါတြဘုံ အာဘဝဂုံ ဝါ သဝန္တိတိ အာသဝါ။ ဧတေ ဓမ္မေ ဧတေ ဩကာသံ အန္တော ကရိတွာ ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန မဒိရာဒိအာသဝါ ဝိယာတိ အာသဝါ။ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယာ”^၃တိအာဒိဝစနေဟိ^၄ နေသံ စိရပါရိဝါသိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ အာယတံ သံသာရဒုက္ခံ သဝန္တိ ပသဝန္တိတိပိ အာသဝါ။ ပုရိမော စေတ္ထ အတ္ထော ကိလေသေသု ယုဇ္ဇတိ၊ ပစ္စိမော ကမ္မေပိ။ န ကေဝလဉ္စ ကမ္မကိလေသာ ဧဝ အာသဝါ။ အထ ခေါ နာနပ္ပကာရာ ဥပဒ္ဒဝါပိ။ တထာ ဟိ “နာဟံ စုန္ဒ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံယေဝ အာသဝါနံ သံဝရာယ ဓမ္မံ ဒေသေမိ”^၅တိ ဧတ္ထ^၂ ဝိဝါဒမူလဘူတာ ကိလေသာ အာသဝါတိ အာဂတာ။

“ယေန ဒေဝုပပတျဿ၊ ဂန္ဓဗ္ဗော ဝါ ဝိဟင်္ဂမော။
ယက္ခတ္တံ ယေန ဂစ္ဆေယျ၊ မနဿတ္တဉ္စ အဗ္ဗဇေ။
တေ မယံ အာသဝါ ဒိဏာ၊ ဝိဒ္ဓတ္ထာ ဝိနလိကတာ”^၆တိ?—

ဧတ္ထ တေဘူမိကံ ကမ္မံ အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ အာသဝါတိ အာဂဟာ။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယာ”^၇တိ^၄ ပရူပဃာတဝိပုဋိသာရဝဓမ္မန္တာဒယော စေဝ အပါယဒုက္ခဘူတာ စ နာနပ္ပကာရာ ဥပဒ္ဒဝါ။

တေ ပနေတေ အာသဝါဝိနယေ “ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ အာသဝါနံ သံဝရာယ သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယာ”^၈တိ^၄ ဒွိဓာ အာဂတာ။ သဋ္ဌာယတနေ “တယောမေ အာဝုသော အာသဝါ ကာမာသဝေါ ဘဝါသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ”^၉တိ^၅ တိဓာ အာဂတာ၊ တထာ အညေသု စ သုတ္တန္တေသု။ အဘိဓမ္မေ တေယေဝ ဒိဋ္ဌာသဝေန သဒ္ဓိံ^{၁၀} စတုဓာ အာဂတာ။ နိဗ္ဗေမိကပရိယာယေ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ နိရယဂါမိနိယာ”^{၁၁}တိအာဒိနာ^၆ ပဉ္စဓာ အာဂတာ။ ဆက္ကနိပါတေ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အာသဝါ သံဝရာယ ပဟာတဗ္ဗာ”^{၁၂}တိအာဒိနာ?

၁-အံ ၃-၃၄၆-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-ဒိ ၃-၁၀၇-ဝိဋ္ဌေ၊ ၃-အံ ၁-၃၄၈-ဝိဋ္ဌေ၊
၄-ဝိ ၁-၂၄-ဝိဋ္ဌေ၊ ၅-ဒိ ၃-၁၀၁-ဝိဋ္ဌေ၊
၆-အံ ၂-၃၆၂-ဝိဋ္ဌေ၊ ၇-အံ ၂-၃၄၀-ဝိဋ္ဌေ။

နယေန ဆဓာ အာဂတာ။ သဗ္ဗာသဝပရိယာယေ^၁ တေယေဝ ဒဿနပဟာ-
တဗ္ဗေဟိ သဒ္ဓိ^၂ သတ္တဓာ အာဂတာ။ ဣဓ ပန အဘိဓမ္မနယေန စတ္တာရော
အာသဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ခယာတိ ဧတ္ထ ပန “ယော အာသဝါနံ ခယော ဘေဒေါ ပရိဘေဒေါ”တိ-
အာဒီသု အာသဝါနံ သရသဘေဒေါ အာသဝက္ခယောတိ ဝုတ္တော။ “ဇာနတော
အဟံ ဘိက္ခဝေ ပဿတော အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ”တိအာဒီသု^၂ အာသဝါနံ
အာယတိ^၃ အနုပ္ပါဒေါ အာသဝက္ခယောတိ ဝုတ္တော။

“သေက္ခဿ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော။
ခယသ္မိ^၄ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရာ”တိ—

အာဒီသု^၅ မဂ္ဂေါ အာသဝက္ခယောတိ ဝုတ္တော။ “အာသဝါနံ ခယာ သမဏော
ဟောတိ”တိအာဒီသု^၆ ဖလံ။

“ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊ နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။
အာသဝါ တဿ ဝဗုန္တိ၊ အာရာ သော အာသဝက္ခယာ”တိ—

အာဒီသု^၇ နိဗ္ဗာနံ။ ဣဓ ပန အာသဝါနံ အစ္စန္တခယော အနုပ္ပါဒေါ ဝါ မဂ္ဂေါ
ဝါ “အာသဝါနံ ခယော”တိ ဝုတ္တော။

အနာသဝန္တိ ပဋိပဿဒ္ဓိဝသေန သဗ္ဗသော ပဟိနာသဝံ။ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ
အရဟတ္တဖလသမာဓိံ။ ပညာဝိမုတ္တိန္တိ အရဟတ္တဖလပညံ။ ဥဘယဝစနံ မဂ္ဂေ
ဝိယ ဖလေပိ သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနန္ဒဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ဉာဏန္တိ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏံ။ ဒေဝတာယ ဝစနသမနန္တရမေဝ “ကထံ န ခေါ”တိ အာဝဇ္ဇန္တဿ
ဘဂဝတော ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိ “နန္ဒေန အရဟတ္တံ သစ္စိကတ”န္တိ။ သော ဟိ အာယသ္မာ
သဟာယဘိက္ခူဟိ တထာ ဥပ္ပဏ္ဍိယမာနော “ဘာရိယံ ဝတ မယာ ကတံ၊
ယောဟံ ဧဝံ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတွာ အစ္စရာနံ ပဋိလာဘာယ
သတ္တာရံ ပါဋိဘောဂံ အကာသိ”န္တိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ဟိရောတ္တပုံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ
ဃဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ စိန္တေသိ “ယန္နုနာဟံ ဘဂဝန္တံ
ဧတသ္မာ ပဋိဿဝါ မောစေယျ”န္တိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော
အဓိပ္ပါယ် သတ္တု အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ
နန္ဒော။ပ။ ဧတသ္မာ ပဋိဿဝါ”တိ။ တတ္ထ ပဋိဿဝါတိ ပါဋိဘောဂပ္ပဋိဿဝါ၊
“အစ္စရာနံ ပဋိလာဘာယ အဟံ ပဋိဘူတော”တိ ပဋိညာယ။

၁-မ ၁-၁၂-ပိဋေ။ ၂-မ ၁-၉-ပိဋေ။ ၃-ခု ၁-၂၃၁-ပိဋေ။
၄-မ ၁-၃၅၃-ပိဋေ။ ၅-ခု ၁-၅၀-ပိဋေ။

အထသယ ဘဂဝါ “ယသ္မာ တယာ အညာ အာရာမိတာတိ ဣတမေတံ မယာ၊ ဒေဝတာပိ မေ အာရောစေသိ၊ တသ္မာ နာဟံ ပဋိဿဝါ ဣဒါနိ မောစေတဗ္ဗော အရဟတ္တပုတ္တိယာဝ မောစိတတ္တာ”တိ အာဟာ။ တေန ဝုတ္တံ “ယဒေဝ ခေါ တေ နန္ဒာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ယဒေဝါတိ ယဒါ ဧဝ။ တေတိ တဝ။ မုတ္တောတိ ပမုတ္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယသ္မိဝိယေဝ ကာလေ အာသဝေဟိ ဘဝ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ၊ အထ အနန္တရမေဝါဟံ တတော ပါဠိ- ဘောဂတော မုတ္တောတိ။

သောပိ အာယသ္မာ ဝိပဿနာကာလေယေဝ “ယဒေဝါဟံ ဣန္ဒြိယသံဝရံ နိဿာယ ဣမံ ဝိပဿနာပုတ္တော၊ တမေဝ သုဠု နိဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ ဥဿာဟ- ဇာတော ဗလဝဟိရောတ္တပ္ပေါ တတ္ထ စ ကတာမိကာရတ္တာ ဣန္ဒြိယသံဝရေ ဥက္ကဋ္ဌ- ပဋိပဒေဗ္ဗိ^၁ အဂမာသိ။ ဝုတ္တံ ဟောတံ—

“သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပုရတ္ထိမာ ဒိဿာ အာလောကေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသော သမန္နာဟရိတွာ နန္ဒော ပုရတ္ထိမံ ဒိဿံ အာလောကေတိ ‘ဧဝံ မေ ပုရတ္ထိမံ ဒိဿံ အာလောကယတော န အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္တာဿဝေ- ယျန္တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။

သစေ ဘိက္ခဝေ နန္ဒဿ ပဏ္ဍိမာ။ပ။ ဥတ္တရာ။ ဒက္ခိဏာ။ ဥဒ္ဓံ။ အဓော။ အနုဒိဿာ အာလောကေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသော သမန္နာဟရိတွာ နန္ဒော အနုဒိဿံ အာလောကေတိ ‘ဧဝံ မေ။ပ။ သမ္ပဇာနော ဟောတိ’တိ”၂။

တေနေဝ တံ အာယသ္မန္တံ သတ္တာ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရာနံ ယဒိဒံ နန္ဒော”တိ? တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော နန္ဒဿ သဗ္ဗာသဝေ ခေပေတွာ သုခါဒိသု တာဒိဘာဝပုတ္တိသင်္ခါတံ အတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ တဒတ္ထဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဿ နိတ္တိဏ္ဏော ပင်္ဂေတိ ယေန အရိယပုဂ္ဂလေန အရိယမဂ္ဂ- သေတုနာ သဗ္ဗော ဒိဋ္ဌိပင်္ဂေ သံသာရပင်္ဂေ ဧဝ ဝါ နိဗ္ဗာနပါရဂမနေန တိဏ္ဏော။ မဒ္ဓိတော ကာမကဏ္ဍကောတိ ယေန သတ္တာနံ ဝိဇ္ဈနတော

၁-ဥတ္တံဿါရမိ^၁ (က)   ၂-အံ ၃-၁၄-ဝိဇ္ဇေ။   ၃-အံ ၁-၂၆-ဝိဇ္ဇေ။

“ကာမကဏ္ဍကော”တိ လဒ္ဓနာမော သဗ္ဗော ကိလေသကာမော သဗ္ဗော ကာမ-
 ဝိသုကော အဂ္ဂဉာဏဒဏ္ဍေန မဒ္ဓိတော ဘဂ္ဂေါ အနဝသေသတော မထိတော။
 မောဟက္ခယံ အနုပ္ပတ္တောတိ ဧဝံဘူတော စ ဒုက္ခာဒိဝိသယဿ သဗ္ဗဿ
 သဗ္ဗောဟဿ ခေပနေန မောဟက္ခယံ ပတ္တော၊ အရဟတ္တဖလံ နိဗ္ဗာနဉ္စ
 အနုပ္ပတ္တော။ သုခဒုက္ခေသု န ဝေဓတိ သ ဘိက္ခုတိ သော ဘိန္နကိလေသော
 ဘိက္ခု၊ ဣဋ္ဌာရမ္မဏသမာယောဂတော ဥပ္ပန္နေသု သုခေသု အနိဋ္ဌာရမ္မဏ-
 သမာယောဂတော ဥပ္ပန္နေသု ဒုက္ခေသု စ န ဝေဓတိ န ကမ္ပတိ၊ တံ နိမိတ္တံ
 စိတ္တဝိကာရံ နာပဇ္ဇတိ။ “သုခဒုက္ခေသု”တိ စ ဒေသနာမတ္ထံ၊ သဗ္ဗေသုပိ
 လောကဓမ္မေသု န ဝေဓတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၃-ယသောဇယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ ယသောဇပုမုခါနီတိ ဣတ္ထ ယသောဇောတိ တဿ
 ထေရဿ နာမံ၊ တံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဝိစရဏတော စ တာနိ
 ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ “ယသောဇပုမုခါနီ”တိ ဝုတ္တာနိ။

တေသံ အယံ ပုဗ္ဗယောဂေါ—အတိတေ ကိရ ကဿပဒသဗလဿ သာ-
 သနေ အညံတရော ဘိက္ခု၊ အာရညကော အရညေ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ ကတ-
 ပဏ္ဏကုဋ်ယံ ဝိဟရတိ။ တသ္မိံ စ သမယေ ပဉ္စသတာ စောရာ ဂါမဃာတ-
 ကာဒီနိ ကတွာ စောရိကာယ ဇီဝန္တာ စောရကမ္ပံ ကတွာ ဇနပဒမနုဿေဟိ
 အနုဗဒ္ဓါ ပလာယမာနာ အရညံ ပဝိသိတွာ တတ္ထ ကိဉ္စိ ဂဟဏံ ဝါ ပဋိ-
 သရဏံ ဝါ အပဿန္တာ အဝိဒူရေတံ ဘိက္ခု၊ ပါသာဏေ နိသိန္နံ ဒိသွာ ဝန္တိတွာ
 တံ ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခိတွာ “အမှာကံ ဘန္တေ ပဋိသရဏံ ဟောထာ”တိ
 ယာစိံသု။ ထေရော “တုမှာကံ သီလသဒိသံ ပဋိသရဏံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ ပဉ္စ
 သီလာနိ သမာဒိယထာ”တိ အာဟ။ တေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ်တိတွာ သီလာနိ
 သမာဒိယိံသု။ ထေရော “တုမှေ ဣဒါနိ သီလေသု ပတိဋ္ဌိတော၊ အတ္တနော
 ဇိဝိတံ ဝိနာသယန္တေသုပိ မာ မနံ ပဒေါသယိတ္တာ”တိ ကကစူပမဝိဓိံ၊ အာစိက္ခိ။
 တေ “သာရူ”တိ သမ္ပုဋ်တိံသု။ အထ တေ ဇာနပဒါ တံ သမ္ပတ္တာ ဣတော
 စိတော စ ဂဝေသန္တာ တေ စောရေ ဒိသွာ သဗ္ဗေဝ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသံ။

၁-မာ ဟိံသနေန သံကောပယိတ္တာတိ (သီ၊ သျှာ) ၂-မ ၁-၁၇၃-ပိဋ္ဌေ။
 ဥဒါန-ဋ ၁၁

တေ တေသု မနောပဒေါသမတ္တမ္ပိ အကတွာ အက္ခယသီလာ ကာလံ ကဟွာ ကာမာဝစရဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေသု ဇေဋ္ဌစောရော ဇေဋ္ဌဒေဝပုတ္တော အဟောသိ၊ ဣတရေ တဿေဝ ပရိဝါရာ။

တေ အပရာပရံ သံသရန္တာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝလောကေ ခေပေတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ ဇေဋ္ဌဒေဝပုတ္တော သာဝတ္ထိနဂရဒွါရေ ကေဝဋ္ဌဂါမေ ပဉ္စသတကုလဂါမဇေဋ္ဌကဿ ကေဝဋ္ဌဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ ယသောဇောတိဿ နာမံ အကံသု။ ဣတရေပိ အဝသေသကေဝဋ္ဌာနံ ပုတ္တာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေ ပုဗ္ဗသဒ္ဓိဝါသေန သဗ္ဗေပိ သဟာယကာ ဟုတွာ သဟပံသုကီဋ္ဌိတံ ကီဋ္ဌန္တာ အနုပုဗ္ဗေန ဝယပုတ္တာ အဟေသု၊ ယသောဇော တေသံ အဂ္ဂေါ အဟောသိ။ တေ သဗ္ဗေဝ ကေတော ဟုတွာ ဇာလာနိ ဂဟေတွာ နဒိတဋ္ဌာကာဒိသု မစ္ဆေ ဗန္ဓန္တာ ဝိစရန္တိ။

အထေကဒိဝသံ အစိရဝတိယာ နဒိယာ ဇာလေ ဒိတ္ထေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော မစ္ဆော အန္တောဇာလေ ပါဝိသိ၊ တံ ဒိသွာ သဗ္ဗေပိ ကေဝဋ္ဌာ “အမှာကံ ပုတ္တာ မစ္ဆေ ဗန္ဓန္တာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ မစ္ဆံ ဗန္ဓိံသု”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ အဟေသု။ အထ တေ ပဉ္စသတာပိ သဟာယကာ မစ္ဆံ နာဝါယ ပက္ခိပိတွာ နာဝံ ဥက္ခိပိတွာ ရညော ဒဿေသု။ ရာဇာ တံ ဒိသွာ “ဘဂဝါ ဧတဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏကာရဏံ ဇာနိဿတီ”တိ မစ္ဆံ ဂါဟာပေတွာ ဘဂဝတော ဒဿေသိ။ သတ္တာ “အယံ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဩသက္ကမာနေ ပဗ္ဗဇိတွာ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇန္တော သာသနံ ဩသက္ကာပေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ တတော စုတော အစိရဝတိယံ မစ္ဆော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ဝတွာ တဿ မာတုဘဂိနိနဉ္စ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ၊ တဿ ဘာတိကတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝဉ္စ တေနေဝ ကထာပေတွာ ဣမိဿာ အဋ္ဌပုတ္တိယာ ကပိလသုတ္တံ ဒေသေသိ။

သတ္ထု ဒေသနံ သုတွာ တေ ပဉ္စသတာကေဝဋ္ဌပုတ္တာ သံဝေဂဇာတာ ဟုတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နာ ဟုတွာ ဝိဝေကဝါသံ ဝသန္တာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ အာဂမံသု။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ယသောဇပ္ပပုခါနိ ပဉ္စမတ္တာနိ ဘိက္ခုသတာနိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ တေဇာတိ တေ ဣဓ။ နေဝါသိကေဟိတိ နိဗ္ဗဒ္ဓဝါသံ ဝသမာနေဟိ။ ပဋိသမ္မောဒမာနာတိ နေဝါသိကဘိက္ခုဟိ “ကစ္စာဝုသော ခမနိယ”န္တိ-အာဒိနာ ပဋိသန္တာရဝသေန သမ္မောဒနာယ ကတာယ “အာမာဝုသော

ခမနီယ”န္တိအာဒိနာ ပုန သမ္မောဒမာနာ တေဟိ သဒ္ဓိံ သမပ္ပဝတ္တမောဒါ။
 သေနာသနာနိ ပညာပယမာနာတိ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ အတ္တနော စ
 ပါပုဏကာနိ သေနာသနာနိ ပုစ္ဆိတွာ တေဟိ နေဝါသိကေဟိ တေသံ “ဣဒံ
 တုမှာကံ အာစရိယာနံ, ဣဒံ တုမှာကံ ဥပဇ္ဈာယာနံ, ဣဒံ တုမှာကံ ပါပုဏာ-
 တိ”တိ သေနာသနာနိ သံဝိဓာပေတွာ အတ္တနာ စ တတ္ထ ဂန္ဓာ ဒွါရကဝါဠာနိ
 ဝိဝရိတွာ မဇ္ဇဝိဋ္ဌကဋ္ဌသာရကာဒိနိ နိဟရိတွာ ပပွေဂ္ဂေတွာ ယထာဌာနံ
 ဌပနာဒိဝသေန ပညာပေန္တာ စ။

ပတ္တဝီဝရာနိ ပဋိသာမယမာနာတိ “ဘန္တေ ဣမံ မေ ပတ္တံ ဌပေထ၊ ဣဒံ စိဝရံ၊
 ဣဒံ ထာလကံ၊ ဣဒံ ဥဒကတုမ္ပံ၊ ဣဒံ မေ ကတ္တရယဋ္ဌိ”န္တိ ဧဝံ သမဏပရိက္ခာရံ
 သံဂေါပယမာနာ။ ဥစ္စာသဒ္ဓါ မဟာသဒ္ဓါတိ ဥဒ္ဓံ ဂတဋ္ဌေန ဥစ္စော သဒ္ဓေါ
 ယေသန္တေ ဥစ္စာသဒ္ဓါ အကာရဿ အာကာရံ ကတွာ။ သမန္တတော ပတ္ထဋ္ဌ-
 ဋ္ဌေန မဟန္တော သဒ္ဓေါ ယေသန္တေ မဟာသဒ္ဓါ။ ကေဝဋ္ဌာ မညေ မစ္ဆဝိလော-
 ဗေတိ ကေဝဋ္ဌာ ဝိယ မစ္ဆဝိလုမ္ဗနေ။ ယထာ နာမ ကေဝဋ္ဌာ ဥဒကေ
 ဝဋ္ဌနတော မစ္ဆဂ္ဂဟဏတ္ထံ ပဝတ္တနတော “ကေဝဋ္ဌာ”တိ လဒ္ဓနာမာ မစ္ဆဗန္ဓာ
 မစ္ဆဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဇလေ ဇာလံ ပက္ခိပိတွာ “ပဝိဋ္ဌော န ပဝိဋ္ဌော၊ ဂဟိတော န
 ဂဟိတော”တိအာဒိနာ ဥစ္စာသဒ္ဓါမဟာသဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ ယထာ စ တေ
 မစ္ဆပစ္ဆိအာဒိနိ ဌပိတဋ္ဌာနေ မဟာဇနေ ဂန္ဓာ “မယံ ဧကံ မစ္ဆံ ဒေထ၊ မယံ
 ဧကံ မစ္ဆဖာလံ ဒေထ၊ အမုကဿ ဒိန္နော မဟန္တော၊ မယံ ခုဒ္ဒကော”တိအာဒိနိ
 ဝတွာ ဝိလုမ္ဗမာနေ တေသံ ပဋိသေခနာဒိဝသေန ဥစ္စာသဒ္ဓါမဟာသဒ္ဓါ စ
 ဟောန္တိ၊ ဧဝမေတေ ဘိက္ခုတိ ဒဿေတိ။ တေတေတိ တေ ဧတေ။ ကိံ နူတိ
 ကိဿံ န၊ ကိမတ္ထံ နူတိ အတ္ထော။ တေမေတိ တေ ဣမေ။ ပဏာမေမိတိ
 နိဟရာမိ။ ဝေါတိ တုမေ”။ န ဝေါ မမ သန္တိကေ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ တုမေဟိ မယံ
 သန္တိကေ န ဝသိတဗ္ဗံ။ ယေ တုမေ မာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ ဝသနဋ္ဌာနံ အာဂန္ဓာ
 ဧဝံ မဟာသဒ္ဓိံ ကရောထ၊ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဝသန္တာ ကိံ နာမ သာရပုံ
 ကရိဿထ၊ တုမှာဒိသာနံ မမ သန္တိကေ ဝသနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဒိပေတိ။ ဧဝံ
 ပဏာမိတေသု စ ဘဂဝတာ တေသု ဧကဘိက္ခုပိ “ဘဂဝါ တုမေ မဟာသဒ္ဓါ-
 မတ္တကေန အမေ ပဏာမေထာ”တိ ဝါ အညံ ဝါ ကိဉ္စိ ပဋိဝစနံ အဝတွာ
 ဗုဒ္ဓဂါရဝေန သဗ္ဗေ ဘဂဝတော ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌန္တာ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ
 နိက္ခမိံသု။ ဧဝံ ပန တေသံ အဟောသိ “မယံ သတ္တာရံ ပဿိဿာမ၊ ဓမ္မံ
 သောဿာမ၊ သတ္ထု သန္တိကေ ဝသိဿာမာတိ အာဂတာ၊ ဧဝရူပဿ ပန

၁-တေတိ တေ တုမေ (သိ၊ သျာ)

ဂရုနော သတ္ထု သန္တိကံ အာဂန္တာ မဟာသဒ္ဓိံ ကရိမှာ၊ အမှာကမေဝ ဒေါသောယံ၊ ပဏာမိတမှာ တတော၊ န လဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကေ ဝတ္ထိံ၊ သမန္တ- ပါသာဒိကံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရီရံ ဩလောကေတံ၊ မဓုရဿရေန ဒေသိတံ ဓမ္မံ သောတု”န္တိ။ တေ ဗလဝဒေါမနဿဇာတာ ဟုတွာ ပက္ကမိံသု။

သံသာမေတွာတိ သုဂုတ္တံ ကတွာ။ ဝဇ္ဇိတိ ဧဝံနာမကော ဇနပဒေါ၊ ဝဇ္ဇိ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရုဠိဝသေန “ဝဇ္ဇိ”တွေဝ ဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝဇ္ဇိယျ”တိ။ ဝဂ္ဂုမုဒါတိ ဧဝံ- နာမ လောကဿ ပုညသမ္ပတာ ကော နဒိ။ “ဝဂ္ဂုမုဒါ”တိပိ ပါဌော။ အတ္ထ- ကာမေနာတိ ကိဉ္စိ ပယောဇနံ အနပေက္ခိတွာ အတ္ထမေဝ ဣစ္ဆန္တေန။ ဟိတေ- သိနာတိ အတ္ထံ ဣစ္ဆန္တေန၊ “ကိဉ္စိ မေ သာဝကာ ဝဇ္ဇဒုက္ခာ ပရိမုစ္စေယျ”န္တိ တဿ အတ္ထသင်္ခါတဿ အတ္ထဿ ဝါဟေတုဘူတဿ ဟိတဿ သေနသီလေန။ တတော ဧဝ အတ္ထနော သရီရခေဒံ အဂဏေတွာ ဒူရေပိ ဝေနေယျသန္တိကံ ဂန္တာ အနုကမ္ပနတော အနုကမ္ပကေန။ တမေဝ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ မယံ ပဏာမိတာ၊ န အတ္ထနော ဝေယျာဝစ္စာဒိပစ္စာသီသာယ။ ယသ္မာ ဓမ္မဂရုနော ဗုဒ္ဓါဘဂဝန္တော သမ္မာပဋိပတ္တိယာဝ ပူဇေတဗ္ဗာ၊ ယေ ဥစ္စာသဒ္ဓကရဏမတ္ထေပိ ပဏာမေန္တိ၊ တသ္မာ ဟန္တ မယံ အာဝုသော တထာ ဝိဟာရံ ကပ္ပေမ သဗ္ဗတ္ထ သတိသမ္ပဇညယောဂေန အပဏ္ဏကပ္ပဋိပဒံ ပူရေန္တာ ယထာဂဟိတကမ္ပဋ္ဌာနံ မတ္ထကံ ပါပေန္တာ စတုဣရိယာပထဝိဟာရံ ကပ္ပေမ ဝိဟရာမ။ ယထာ နော ဝိဟရတန္တိ ယထာ အမှေသု ဝိဟရန္တေသု ဘဂဝါ အတ္ထမေနော အဿ သမ္မာ- ပဋိပတ္တိယာ ပူဇာယ အာရာမိတော ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။

တေနောန္တရဝသေနာတိ တသ္မိံယေဝ အန္တရဝသေ မဟာပဝါရဏံ အနတိက္ကမိတွာဝ။ သဗ္ဗေဝ တိဿော ဝိဇ္ဇာ သန္တာကံသုတိ သဗ္ဗေယေဝ တေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ အာသဝက္ခယ- ဉာဏန္တိ ဣမာ တိဿော ပုဗ္ဗေနိဝုတ္တကုန္ဒပုဋိစ္ဆာဒကမောဟက္ခန္ဓာဒိနံ ဝိနိဝိဇ္ဇန- ဌေန ဝိဇ္ဇာ အတ္တပစ္စက္ခာ အကံသု။ လောကီယာဘိညာသု ဣမာယေဝ ဒွေ အဘိညာ အာသဝက္ခယဉာဏဿ ဗဟူပကာရာ၊ န တထာ ဒိဗ္ဗသောတ- စေတောပရိယဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏာနိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝိဇ္ဇတ္တယမေဝေတ္ထ တေသံ ဘိက္ခုနံ အဓိဂမဒဿနဝသေန ဥဒ္ဓဋံ။ တထာ ဟိ ဝေရဉ္စသုတ္တေ ဘဂဝါ ဝေရဉ္စဗြာဟ္မ- ဏဿ အတ္ထနော အဓိဂမံ ဒဿေန္တော ဝိဇ္ဇတ္တယမေဝ ဒေသေသိ၊ န ဒိဗ္ဗ- သောတဉာဏာဒိနံ အဘာဝတော။ ဧဝံ တေသမ္ပိ ဘိက္ခုနံ ဝိဇ္ဇမာနာနိပိ

ဒိဗ္ဗသောတဗြဟ္မာဒီနိ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ ဆဋ္ဌဘိညာ ဟိ တေ ဘိက္ခု။ ဧဝံ ကတွာ “ဝဂ္ဂုမုဒါယ နဒိယာ တီရေ အန္တရဟိတာ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ ဘဂဝတော သမ္ပုဓေ ပါတုရဟေသု”န္တိ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဣဒ္ဓိဝဋ္ဌဉ္စနံ ဝက္ခတိ။

ယထာဘိရန္တန္တိ ယထာဘိရတိ ယထာဇ္ဈာသယံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဝသန္တာနံ ဆာယူဒကဝိပတ္တိံ ဝါ အဖာသုကသေနာသနံ ဝါ မနုဿာနံ အဿဒ္ဓါဒိဘာဝံ ဝါ အာဂမ္မ အနဘိရတိ နာမ နတ္ထိ၊ တေသံ သမ္ပတ္တိယာ “ဖာသုံ ဝိဟရာမာ”တိ စိရဝိဟာရောပိ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန ဘဂဝတိ ဝိဟရန္တေ မနုဿာ သရဏေသု ဝါ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ သီလာနိ ဝါ သမာဒိယန္တိ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနိ ဝါ ပါပုဏန္တိ၊ သတ္တာ တာသု သမ္ပတ္တိသု တေသံ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ဝသတိ၊ တဒဘာဝေ ပက္ကမတိ။ တဒါ ဟိ သာဝတ္ထိယံ ကတ္ထဗ္ဗဗုဒ္ဓကိစ္စံ နာဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ယေန ဝေသာလီ တေန စာရိကံ ပက္ကာမိ”တိ။

စာရိကံ စရမာနောတိ အဒ္ဓါနဂမနံ ဂစ္ဆန္တော။ စာရိကာ စ နာမေသာ ဘဂဝတော ဒုဝိဓာ တုရိတစာရိကာ အတုရိတစာရိကာတိ။ တတ္ထ ဒူရေပိ ဗောဓနေယျပုဂ္ဂလံ ဒိသ္မာ တဿ ဗောဓနတ္ထံ သဟသာ ဂမနံ တုရိတစာရိကာ နာမ၊ သာ မဟာကဿပပစ္စုဂ္ဂမနာဒိသု ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယာ ပန ဂါမနိဂမရာဇောနိ- ပဋိပါဋိယာ ဒေဝသိကံ ယောဇနဒ္ဓယောဇနဝသေန ပိဏ္ဍပါတစရိယာဒိဟိ လောကံ အနုဂ္ဂဏန္တော ဂစ္ဆတိ၊ အယံ အတုရိတစာရိကာ နာမ၊ အယမေဝ ဣဓာမိပ္ပေတာ။ တဒဝသရိတိ တေန အဝသရိ၊ တံ ဝါ အဝသရိ၊ တတ္ထ အဝသရိ၊ ပါဝိသိတိ အတ္ထော။

တတြာတိ တဿံ။ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဝေသာလီယန္တိ တိက္ခတ္တံ၊ ဝိသာလီဘူတတ္တာ “ဝေသာလီ”တိ လဒ္ဓနာမေ လိစ္ဆဝိရာဇုနံ နဂရေ။ မဟာ- ဝနေတိ မဟာဝနံ နာမ သယံဇာတံ အရောပိမံ သပရိစ္ဆေဒံ မဟန္တံ ဝနံ။ ကဝိလဝတ္ထုသာမန္တာ ပန မဟာဝနံ ဟိမဝန္တေန သဟ ဧကာဗဒ္ဓံ အပရိစ္ဆေဒံ ဟုတွာ မဟာသမုဒ္ဓံ အာဟစ္စ ဌိတံ။ ဣဒံ တာဒိသံ န ဟောတိ၊ သပရိစ္ဆေဒံ မဟန္တံ ဝနန္တိ မဟာဝနံ။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယန္တိ တသ္မိံ မဟာဝနေ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ကတေ အာရာမေ ကုဋ္ဌာဂါရံ အန္တော ကတွာ ဟံသဝဋ္ဌကစ္ဆန္တေန ကတာ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နာ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဂန္ဓကုဋိ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ

နာမ၊ တဿံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာနန္တိ ဝဂ္ဂုမုဒါတီရ-
ဝါသိနံ။ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ မနသိ ကရိတွာတိ အတ္တနော စိတ္တေန
တေသံ စိတ္တံ ပရိစ္စိဇ္ဇေ မနသိ ကရိတွာ၊ စေတောပရိယဉာဏေန ဝါ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏေန ဝါ တေဟိ အဓိဂတဝိသေသံ ဇာနိတွာတိ အတ္ထော။

အာလောကဇာတာ ဝိယာတိ သဗ္ဗာတာလောကာ ဝိယ၊ ဣတရံ တဿေဝ
ဝေဝစနံ၊ စန္ဒသဟဿသုရိယသဟဿေဟိ ဩဘာသိတာ ဝိယာတိ အတ္ထော။
ယသ္မာ တေ ယသောဇပုမုခါ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ သဗ္ဗသော အဝိဇ္ဇန္တကာရဝိဓ-
မနေန အာလောကဘူတာ ဩဘာသဘူတာ ဟုတွာ ဝိဟရန္တိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ
တေဟိ ဌိတဒိသာယ “အာလောကဇာတာ ဝိယ မေ အာနန္ဒ သော ဒိသာ” တိ-
အာဒိနာ ဝဏ္ဏဘဏနာပဒေသေန တေ ဘိက္ခု။ ပသံသတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယသံ
ဒိသာယံ ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာ ဘိက္ခု။ ဝိဟရန္တိ” တိ။ အပ္ပဋိကူလာတိ န ပဋိကူလာ၊
မနာပါ မနောဟရာတိ အတ္ထော။ ယသ္မိံ ဟိ ပဒေသေ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နာ
မဟေသိနော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ကိဉ္စာပိ ဥက္ကုလဝိကူလဝိသမဒုဂ္ဂါကာရံ၊ အထ
ခေါ မနညံ ရမဏီယမေဝ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ၊ နိဇ္ဇေ ဝါ ယဒိ ဝါ ထလေ။
ယတ္ထ အရဟန္တော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ဘူမိရာမဏေယျက” န္တိ။

ပဟိဏေယျာသီတိ ပေသေယျာသိ။ သတ္တာ အာယသ္မန္တာနံ ဒဿန-
ကာမောတိ တေသံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ပဟေဏာကာရဒဿနံ။ ဣတိ ဘဂဝါ
ယဒတ္တံ တေ ဘိက္ခု။ ပဏာမေသိ၊ တမတ္တံ မတ္တကပ္ပတ္တံ ဒိသ္မာ အာရဒ္ဓစိတ္တော
တေသံ ဒဿနကာမတံ ထေရဿ အာရောစေသိ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ
“အဟံ ဣမေ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓကရဏေ ပဏာမေဿာမိ၊ အထ တေ ဘဒြော
အဿာဇာနိယော ဝိယ ကသာဘိဿာတေန၊ တေန စောဒိတာ သံဝေဂပ္ပတ္တာ
မမာရာဓနတ္ထံ? အရညံ ပဝိသိတွာ သဇ္ဇေန္တာ ဝါယမန္တာ ဒိပ္ပမေဝ အရဟတ္တံ
သစ္စိကရိဿန္တိ” တိ။ ဣဒါနိ တေ အဂ္ဂုလပုတ္တေ ဒိသ္မာ တာယ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ
အာရာမိတစိတ္တော တေသံ ဒဿနကာမော ဟုတွာ ဧဝံ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ
အာဏာပေသိ။

သော ဘိက္ခုတိ အာနန္ဒတ္ထေရေန တထာ အာဏတ္ထော ဆဋ္ဌဘိညော ဧကော
ဘိက္ခု။ ပမုခေတိ သမ္မုခေ။ အာနေဇ္ဇသမာဓိနာတိ စတုတ္ထဇ္ဈာနပါဒကေန
အဂ္ဂုလသမာဓိနာ၊ “အရူပဇ္ဈာနပါဒကေနာ” တိပိ ဝဒန္တိ။ “အာနေဇ္ဇေန

၁-ဥက္ကုလဝိကူလဝိသမဒုဂ္ဂါ (က) ၂-၃၁-၂၇-ပိဋေ၊ ၃-သမ္မာပဋိပဇ္ဇနတ္ထံ (က)

သမာဓိနာ”တိပိ ပါဠော။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အာဂမနံ
 ဇာနန္တော ပဋိသန္တာရံ အကတွာ သမာပတ္တိံယေဝ သမာပဇ္ဇိ? တေသံ အတ္တနာ
 သမာပန္နသမာပတ္တိံ ဇာနိတွာ သမာပဇ္ဇနတ္ထံ၊ တေသံ ပုဗ္ဗေ ပဏာမိတာနံ
 ဣဒါနိ အတ္တနာ သမာနသမ္ဘောဂဒဿနတ္ထံ၊ အာနုဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ ဝိနာ ဝစိ-
 ဘောဒေန အညဗျာကရဏဒီပနတ္ထု။ အပရေပနာဟု “ပုဗ္ဗေ ပဏာမိတာနံ ဣဒါနိ
 အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာနံ အနုတ္တရသုခုပ္ပါဒနေန အနညသာဓာရဏပဋိ-
 သန္တာရကရဏတ္ထ”န္တိ။ တေပိ အာယသ္မန္တော ဘဂဝတော အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ
 တံယေဝ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “**ကတမေန နုခေါ ဘဂဝါ
 ဝိဟာရေန တေရဟိ ဝိဟရတိ**” တိအာဒိ။

ဧတ္ထ စ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ ကောသဇ္ဇောဒိနံ ပါရိပန္နိကဓမ္မာနံ သုဝိဒူရ-
 ဘာဝတော ဣဒ္ဓိယာ မူလဘူတေဟိ အနောဏမနာဒီဟိ သောဠသဟိ ဝေါဒါန-
 ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂမနတော အာနေဉ္စပုတ္တံ သယံ အနိဉ္စနဋ္ဌေန အာနေဉ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။
 ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အနောဏတံစိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ အနုဏ္ဏတံ
 စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ အနဘိရတံ စိတ္တံ ရာဂေ န ဣဉ္စ-
 တီတိ အာနေဉ္စ၊ အနပနတံ စိတ္တံ ဗျာပါဒေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊
 အနိဿိတံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိယာ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ အပ္ပဋိဗဒ္ဓိံ စိတ္တံ
 ဆန္ဒရာဂေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ ဝိပ္ပမုတ္တံ စိတ္တံ ကာမရာဂေ န
 ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ ဝိသံယုတ္တံ စိတ္တံ ကိလေသေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊
 ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တံ ကိလေသမရိယာဒါယ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊
 ဧကတ္တဂတံ စိတ္တံ နာနတ္တကိလေသေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ သဒ္ဓါယ
 ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ အဿဒ္ဓိယေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ ဝီရိယေန
 ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ သတိယာ
 ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပမာဒေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ သမာဓိနာ
 ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ ပညာယ ပရိဂ္ဂဟိတံ
 စိတ္တံ အဝိဇ္ဇာယ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ၊ ဩဘာသဂတံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇန္ဓ-
 ကာရေ န ဣဉ္စတီတိ အာနေဉ္စ”န္တိ။

ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ စ ရူပဝိရာဂဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တိတံ၊ အာရမ္မ-
 ဏဝိဘာဂေန စတုဗ္ဗိဓံ အရူပါဝစရဇ္ဈာနန္တိ ဧတေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဈာနာနံ အာနေဉ္စ-
 ဝေါဟာရော၊ တေသံ ယံကိဉ္စိ ပါဒကံ ကတွာ သမာပန္နာ အရဟတ္တဖလသမာ-
 ပတ္တိ အာနေဉ္စသမာဓိတိ ပေါရာဏာ။

အဘိက္ကန္တာယာတိ အတိတာယ။ နိက္ခန္တေတိ နိဂ္ဂတေ၊ အပဂတေတိ အတ္ထော။ တုဏှိ အဟောသီတိ ဘဂဝါ အရိယေန တုဏှိဘာဝေန တုဏှိ အဟောသိ။ ဥဒ္ဓန္တေ အရုဏေတိ ဥဂ္ဂတေ အရုဏေ၊ အရုဏော နာမ ပုရတ္ထိမဒိသာယ သူရိယောဒယတော ပုရေတရမေဝ ဥဋ္ဌိတောဘာသော။ နန္ဒိပုဒိယာတိ ရတ္ထိယာ အရုဏဿ ဥဂ္ဂတတ္တာ ဝေ အရုဏပုဘာယ သူရိယာလောကူပဇီဝိနော သတ္တေ နန္ဒာပနမုဒိယာ ဝိယ ရတ္ထိယာ ဇာတာယ၊ ဝိဘာယမာနာယာတိ အတ္ထော။

တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဒ္ဓဟိတွာတိ ယထာပရိစ္ဆေဒံ တတော အာနေဉ္ဇသမာဓိတော အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိတော ဥဋ္ဌာယ။ သစေ ခေါ တံ အာနန္ဒ ဇာနေယျာသီတိ ဘဂဝါ “ဣမေ စ ဘိက္ခု ဣတ္ထကံ ကာလံ ဣမိနာ နာမ သမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တိ”တိ အာနန္ဒ ယဒိ တံ ဇာနေယျာသိ။ ဣတ္ထကမ္ပိ တေ နပုဋိဘာသေယျာတိ လောကီယပဋိသမ္မောဒနံ သန္ဓာယ ယဒိဝံ တေ “အဘိက္ကန္တာ ဘန္တေ ရတ္ထိ”တိအာဒိနာ တိက္ခတ္တု ပဋိဘာနံ ဥပဋ္ဌိတံ၊ တယိဝံ ဣတ္ထကမ္ပိ တေ န ဥပဋ္ဌဟေယျ။ ယသ္မာ စ ခေါ တံ အာနန္ဒ သေက္ခော အသေက္ခံ သမာပတ္တိဝိဟာရံ န ဇာနာသိ၊ တသ္မာ မံ ဣမေသံ ဘိက္ခုနံ လောကီယပဋိသမ္မောဒနံ ကာရေတုံ ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိ။ အဟံ ပန ဣမေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ လောကုတ္တရပဋိသမ္မောဒနေနေဝ တိယာမရတ္ထိံ ဝိတိနာမေသိန္တိ ဒသေန္တော ဘဂဝါ အာဟ “အဟဉ္ဇ အာနန္ဒ ဣမာနိ စ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ သဗ္ဗေဝ အာနေဉ္ဇသမာဓိနာ နိသီဒိမှာ”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အတ္တနာ သမံ အာနေဉ္ဇသမာဓိသမာပဇ္ဇနသမတ္တတာသင်္ခါတံ ဝသီဘာဝတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အနဝသေသရာဂါဒိပ္ပဟာနသံသိဒ္ဓိတာဒိ၊ သဘာဝဒိပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဿ ဇိတော ကာမကဏ္ဍကောတိ ကုသလပက္ခဝိဇ္ဇနဋ္ဌေန ကဏ္ဍကဘူတော ကိလေသကာမော ယေန အရိယပုဂ္ဂလေန အနဝသေသံ ဇိတော ပဟီနော၊ ဧတေနဿ အနနယာဘာဝံ ဒသေတိ။ “ဂါမကဏ္ဍကော”တိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော—ဂါမေ ကဏ္ဍကော ကဏ္ဍကဋ္ဌာနိယော သကလော ဝတ္ထုကာမော ယဿ ဇိတောတိ။ ဇယော စဿ တပုဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေန တေသံ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဝုတ္တော

၁-နိသိန္ဒမှာတိ (သီ) ၂-....သမိဒ္ဓိတာဒိ (သီ)

ဟောတိ။ အက္ခောသော စ ဇိတောတိ သမ္ပန္နော။ ဝဇော စ မန္တနန္ဓာတိ
 ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ တေသု အက္ခောသဇယေန ဝစီဒုစ္စရိတာဘာဝေါ၊
 ဣတရေန ကာယဒုစ္စရိတာဘာဝေါ ဒဿိတော။ တေန တံနိမိတ္တကဿ
 ဗျာပါဒဿ အနဝသေသပ္ပဟာနေန တတိယမဂ္ဂေါ ဝုတ္တော ဟောတိ။ အထ
 ဝါ အက္ခောသာဒိဇယဝစနေန တတိယမဂ္ဂေါ ဝုတ္တော ဟောတိ။ အက္ခောသာဒီနံ
 အစ္စန္ဒခမနံ တတ္ထ ပကာသိတံ ဟောတိ။ ဥဘယထာပိ နေသံ ဝိရောဓာဘာဝံ
 ဒသေတိ။ ပဗ္ဗတော ဝိယ သော ဌိတော အနေဇောတိ ဇော ဝုစ္စတိ စလန-
 ကိလေသပရိပန္နော၊ ဇောဟေတုနံ အဝသေသကိလေသာနံ အဘာဝေန
 အနေဇော၊ အနေဇတ္တာယေဝ သဗ္ဗကိလေသေဟိ ပရဝါဒဝါတေဟိ စ
 အကမ္ပနိယတ္တာ ဌိတော ဧကဂ္ဂနပဗ္ဗတသဒိသော။ သုခဒုက္ခေသု န ဝေဓတိ
 သ ဘိက္ခူတိ သော ဘိန္နကိလေသော ဘိက္ခု သုခဒုက္ခနိမိတ္တံ န ကမ္ပတိတိ ဟေဋ္ဌာ
 ဝုတ္တနယေနေဝ အက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဘဂဝါ တေသံ ပဉ္စသတာနံ
 ဘိက္ခူနံ အရဟတ္တာဓိဂမေန တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိံ ဧကန္တံ ကတွာ ဧကပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနံ
 ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ။

တတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ အာရမ္မဏာဘိမုခံ သတိံ
 ဌပယိတွာ မုခသမိပေ ကတွာ။ တထာ ဟိ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ—

“အယံ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ သုပဋ္ဌိတာ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ
 မုခနိမိတ္တေ ဝါ၊ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ။

အထ ဝါ “ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော၊ သတိတိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊
 တေန ဝုစ္စတိ ‘ပရိမုခံ သတိ’န္တိ”။ ဧဝံ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ? ဝုတ္တနယေနပေတ္ထ အက္ခော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနသတိံ ကတွာတိ။
 နိယျာနန္တိ စ သတိယာ ဩဂါဟိတဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ပုရိမော
 ပစ္စိမော စ အက္ခော သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေန၊ ဣတရော သမာပတ္တိယာ
 ပုဗ္ဗဘာဝသမန္တာဟာရဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတိတိ ဝါ သတိသိသေန ဈာနံ

၁-ဝိရောဓာဒျဘာဝံ (သီ၊ သျာ)   ၂-အဘိ ၂-၂၆၁-ပိဋ္ဌေ။   ၃-၃ ၉-၁၇၄-ပိဋ္ဌေ။

ဝုတ္တံ “ယေ ကာယဂတာသတိံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ” တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ ကတမံ ပန တံ ဈာနန္တိ? ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သမာပန္နံ အရဟတ္တဖလဇ္ဈာနံ။ ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ? အာနေဉ္ဇသမာဓိယောဂေန ထေရဿ သဝိသေသံ နိစ္စလဘာဝံ ကေနစိ အကမ္မနိယတဉ္စ ပဗ္ဗတောပမာယ ပကာသေန္တော ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ အဘာသီတိ ဂါထာယ ဧဝ အယမတ္ထော ဝိညာယတိ။ န စာယံ နိသဇ္ဇာ ထေရဿ သစ္စပ္ပဋိဝေဓာယ၊ အထ ခေါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ။ ပုဗ္ဗေယေဝ ဟိ သူကရခတလေဏေ၊ အတ္တနော ဘာဂိနေယျဿ ဒီဃနခပရိဗ္ဗာ-ဇကဿ ဘဂဝတိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေ အယံ မဟာထေရော သစ္စပ္ပဋိဝေဓကိစ္စံ မတ္တကံ ပါပေသီတိ။

ဧတမတ္တန္တိ ဧတံ ထေရဿ အာနေဉ္ဇသမာဓိယောဂေန တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ စ ကေနစိ အကမ္မနိယတာသင်္ခါတံ အတ္တံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထ-ဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလောတိ ယထာ သိလာမယော ကေဂ္ဂန-သိလာပဗ္ဗတော၊ န ပံသုပဗ္ဗတော န မိဿကပဗ္ဗတောတိ အတ္ထော။ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတောတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတမူလော ပကတိဝါတေဟိ အစလော အကမ္မနိ-ယော ဟောတိ။ ဧဝံ မောဟက္ခယာ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗတောဝ န ဝေဓတိတိ မောဟဿ အနဝသေသပ္ပဟာနာ မောဟမူလကတ္တာ စ သဗ္ဗာကုသလာနံ ပဟိနသဗ္ဗာကုသလော ဘိက္ခု၊ ယထာ သော ပဗ္ဗတော ပကတိဝါတေဟိ၊ ဧဝံ လောကဓမ္မေဟိ န ဝေဓတိ န ကမ္ပတိ။ မောဟက္ခယောတိ ဝါ ယသ္မာ နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တဉ္စ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ မောဟက္ခယဿ ဟေတု နိဗ္ဗာနဿ အရဟတ္တဿ ဝါ အဓိဂတတ္တာ စတူသု အရိယသစ္စေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတော အသမာပန္နကာလေဝိ ယထာဝုတ္တပဗ္ဗတော ဝိယ န ကေနစိ ဝေဓတိ၊ ပဂေဝ သမာပန္နကာလေတိ အဓိပ္ပာယော။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ပဉ္စမေ ကာယဂတာယ သတိယာတိ ကာယာနုပဿနာဝသေန ကာယေ ဂတာယ ကာယာရမ္မဏာယ သတိယာ၊ ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏေ ဣဒံ

၁-အံ ၁-၄၇-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-မ ၂-၁၆၅-ဝိဋ္ဌေ။

ကရဏဝစနံ။ အဇ္ဈတ္တိန္ဒိ ဣဓ အဇ္ဈတ္တံ နာမ နိယကဇ္ဈတ္တံ၊ တသ္မာ အတ္တနိ အတ္တသန္တာနေတိ အတ္ထော။ အထ ဝါယသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနဘူတော ကေသာဒိကော ဒုတ္တိံသကောဋ္ဌာသသမုဒါယော ဣဓ ကာယောတိ အဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ အဇ္ဈတ္တိန္ဒိ ပဒဿ ဂေါစရဇ္ဈတ္တိန္ဒိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သူပဋိတာယာတိ နိယကဇ္ဈတ္တဘူတေ ဂေါစရဇ္ဈတ္တဘူတေ ဝါ ကာယေ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋိတာယ။ ကာ ပနာယံ သတိ၊ ယာ “အဇ္ဈတ္တံ သူပဋိတာ”တိ ဝုတ္တာ? ယွာယံဘဂဝတာ “အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ”တိအာဒိနာ၊ အဇ္ဈတ္တကေသာဒိကော ဒုတ္တိံသာကာရော ကာယော ဝုတ္တာ၊ တတ္ထ ယာ ပဋိကူလမနသိကာရံ ပဝတ္ထေန္တဿ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ကာယေ ဥပဋိတာ သတိ၊ သာ “ကာယဂတာ သတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ စာယံ၊ ဧဝံ အာနာပါနစတုဣရိယာပထသတိသမ္ပဇညာနံ ဝသေန ဥဒ္ဓါမာတကဝိနိလကာဒိဝသေန စ မနသိကာရံ ပဝတ္ထေန္တဿ ယထာရဟံ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန ကာယေ ဥပဋိတာ သတိ “ကာယဂတာ သတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန အဇ္ဈတ္တံ ကာယဂတာ သတိ ပထဝီအာဒိကာ စတသော ဓာတုယော သသတ္တရသင်္ခေပါဒိသု စတုသု ယေန ကေနစိ ဧကေနာကာရေန ဝဝတ္ထပေတွာ တေသံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန ဥပဋိတာ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာ သတိ “ကာယဂတာ သတိ”တိ အဓိပ္ပေတော။ ထေရော ပန တထာ ဝိပဿိတွာ အတ္တနော ဖလသမာပတ္တိမေဝ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသိဒိ။ ဣဓာပိ ဂါထာယ ဧဝံ ဣမဿ အတ္တဿ ဝိညာတဗ္ဗတာ “န စာယံ နိသဇ္ဇာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ယောဇေတဗ္ဗော။

တေမတ္တိန္ဒိ ဧတံ ထေရဿ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနမုခေန ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနေန ဝိပဿနံ ဩဂါဟေတွာ ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသင်္ခါတံ အတ္တိဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဒိပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သတိ ကာယဂတာ ဥပဋိတာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တလက္ခဏာ သတိ သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမာနံ သမာဓိဝိရိယပညာနံ ယထာသကံ ကိစ္စနိပ္ပေါဒနေန သဟာယဘာဝံ အာပန္နတ္တာ ပဟိနပ္ပုဋိပက္ခာ တတော ဧဝ တိက္ခဝိသဒဘူတာ စ ယထာဝုတ္တကာယသံဝရဏဝသေန ဧကတ္ထသမောသရဏဝသေန စ အဝိပရိတသဘာဝံ သလ္လက္ခေန္တိ ဥပဂန္တာ ဌိတာ ဟောတိ၊ ဧတေန ကာယသင်္ခါတာနံ စတုန္တံ ဓာတုနံ တန္တိသိတာနဉ္စ ဥပါဒါရူပါနံ သလ္လက္ခဏဝသေန၊ ပစ္စယေ ဝဝတ္ထပေတွာ တတော ပရံ တေသံ အနိစ္စာဒိလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန စ ပဝတ္တံ

၁-ဒိ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂၊ ခ ၁-၂-ပိဋေသု။

ဣဏပရမ္မရာဂတံ သတိ^၁ ဒဿေတိ၊ သတိသီသေန ဝါ တံသမ္ပယုတ္တံ ပရိညာတ္တယပရိယာပန္နဣဏပရမ္မရမေဝ ဒဿေတိ။ ဆဿု ဖဿာယတနေဿ သံဝုတောတိ ယထာဝုတ္တာယ ကာယေ ဥပဋ္ဌိတာယ သတိယာ သမန္ဓာဂတော စက္ခာဒီသု ဖဿဿ ကာရဏဘူတေသု ဆဿု ဒွါရေသု ကာယာနုပဿနာယ အဘာဝိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ အဘိဇ္ဈာဒီနံ^၂ တဿာ ဘာဝိတတ္တာ ဣဏပ္ပဝတ္တိ^၃ ပဋိဝေဓေန္တော^၁ တေ ဝိဒဟန္တော “တတ္ထ သံဝုတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧတေန ဣဏသံဝရံ ဒဿေတိ။

သတတံ ဘိက္ခု၊ သမာဟိတောတိ သော ဘိက္ခု ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတဿတိ သဗ္ဗတ္ထ စ သံဝုတော ပုထုတ္တာရမ္မဏေ စိတ္တံ အဝိဿဇ္ဇေတွာ အနိစ္စာဒီဝသေန သမ္ပသန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ ဣဏေ တိက္ခေ သူရေ ဝဟန္တေ ဝိပဿနာသမာဓိနာ တာဝ သတတံ နိရန္တရံ သမာဟိတော အနုလောမဗညဏာနန္တရံ ဂေါတြဘု- ဣဏောဒယတော ပဋ္ဌာယ။ ဇညာ နိဗ္ဗာနမတ္တနောတိ အညေသံ ပုထုဇ္ဇနာနံ သုပိနန္တေပိ အဂေါစရဘာဝတော၊ အရိယာနံ ပန တဿ တဿေဝ အာဝေဏိ- ကတ္တာ အတ္တသဒိသတ္တာ စ “အတ္တာ”တိ လဒ္ဓဝေါဟာရဿ မဂ္ဂဖလဣဏဿ သာတိသယဝိသယဘာဝတော ဧကန္တသုခါဝဟံ နိဗ္ဗာနံ အသင်္ခတဓာတု “အတ္တနော”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ နိဗ္ဗာနံ ဇညာ ဇာနေယျ၊ မဂ္ဂဖလဣဏေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈေယျ၊ သတ္တိကရေယျာတိ အတ္ထော။ ဧတေန အရိယာနံ နိဗ္ဗာနေ အမိမုတ္တတံ? ဒဿေတိ။ အရိယာ ဟိ အမိစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေပိ ဧကန္တနေဝ နိဗ္ဗာနေ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဘာရဘာဝေန ဝိဟရန္တိ။ ဣတ္ထ စ ယဿ သတိ ကာယ- ဂတာ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သော ဘိက္ခု ဆဿု ဖဿာယတနေဿ သံဝုတော၊ တတော ဧဝ သတတံ သမာဟိတော အတ္တပစ္စက္ခကရဏေန နိဗ္ဗာနံ အတ္တနော ဇာနေယျာတိ ဧဝံ ဂါထာပဒါနံ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ကာယာနုပဿ- နာသတိပဋ္ဌာနမှခေန ယာဝ အရဟတ္တာ ဧကဿ^၄ ဘိက္ခုနော နိယျာနမဂ္ဂံ ဒဿေတိ ဓမ္မရာဇာ။

အပရော နယော—သတိ ကာယဂတာ ဥပဋ္ဌိတာတိ ဧတေန ကာယာ- နုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဒဿေတိ။ ဆဿု ဖဿာယတနေဿ သံဝုတောတိ ဖဿော အာယတနံ ကာရဏံ ဧတေသန္တိ ဖဿာယတနာနိ၊ တေသု ဖဿာယတနေဿ။ ဖဿဟေတုကေသု ဖဿပစ္စယာ နိဗ္ဗတ္ထေသု ဆဿု စက္ခါ- သမ္ပဿဇာဒိဝေဒယိတေသု တဏှာဒီနံ အပ္ပဝတ္တိယာ သံဝုတော၊ ဧတေန

၁-အဝိဇ္ဇာဒီနံ (က)	၂-ပဋိဝေဓေန္တော (သီ၊ သျာ)
၃-ဝိပုတ္တတံ (သီ၊ သျာ)	၄-ဧကဿ (သီ)

ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ ဒဿေတိ။ သတတံ ဘိက္ခု၊ သမာဟိတောတိ သတတံ နိစ္စကာလံ နိရန္တရံ ဝိက္ခေပါဘာဝတော သမာဟိတော ဘိက္ခု။ သော စာယံ အဝိက္ခေပေါ သဗ္ဗသော သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ မတ္ထကပ္ပတ္တာယ ဟောတိ။ သမ္မသန္တော ဟိ အတိတာဒိဘောဒဘိန္ဒေသု ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေသု အနဝသေသတောဝ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သမ္မသတိတိ။ ဧတေန သေသသတိပဋ္ဌာနေ ဒဿေတိ။ ဇညာ နိဗ္ဗာနမတ္တနောတိ ဧဝံ စတုသတိပဋ္ဌာနဘာဝနံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဌိတော ဘိန္ဒကိလေသော ဘိက္ခု အတ္တနော ကိလေသနိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန သယမေဝ ဇာနေယျာတိ အတ္ထော။

အထ ဝါ သတိ ကာယဂတာ ဥပဋ္ဌိတာတိ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ကာယဿ ယထာသဘာဝပရိညာဒိပနေန ထေရဿ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိ ဒီပိတာ။ ဆသု ဖဿာယတနေသု သံဂုတောတိ စက္ခာဒိသု ဆသု ဒွါရေသု အစ္စန္တသံဝရဒိပနေန သတတဝိဟာရိဝသေန ထေရဿ သမ္မဇညပ္ပကာသိနိ ပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တိ ဒီပိတာ။ သတတံ ဘိက္ခု၊ သမာဟိတောတိ သမာပတ္တိဗဟုလတာဒဿနေန နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိယော ဒဿိတာ။ ဧဝံဘူတော ပန ဘိက္ခု ဇညာ နိဗ္ဗာနမတ္တနောတိ ကတကိစ္စတ္တာ ဥတ္တရိ ကရဏီယာဘာဝတော ကေဝလံ အတ္တနော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနမေဝ ဇာနေယျ စိန္တေယျ၊ အညမ္ပိ တဿ စိန္တေတဗ္ဗံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပာယော။

ပဉ္စမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပိလိန္ဒဝစ္ဆသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ ဆဋ္ဌေ ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ ပိလိန္ဒာတိဿ နာမံ၊ ဝစ္ဆောတိ ဂေါတ္တဝသေန ထေရံ သဉ္ဇာနန္တိ။ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရတိတိ “ဧဟိ ဝသလ၊ အပေဟိ ဝသလာ”တိအာဒိနာ ဘိက္ခု။ ဝသလဝါဒေန ဝေါဟရတိ အာလပတိ။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခုတိ ဗဟူ ဘိက္ခု။ တေ ထေရံ တထာ သမုဒါစရန္တံ ဒိဿှာ “အရဟာဝ သမာနော အပ္ပဟိနဝါသနတ္တာ ဧဝံ ဘဏတိ”တိ အဇာနန္တာ “ဒေါသန္တရော မညေ အယံ ထေရော ဧဝံ သမုဒါစရတိ”တိ စိန္တေတွာ ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယာ’ တံ တတော ဝုဋ္ဌာပေတုံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။

တေန ဝုတ္တံ “အာယသ္မာ ဘန္တေ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော ဘိက္ခု။ ဝသလဝါဒေန သမုဒါ-
 စရတိ”တိ။ ကေစိပနာဟု—“ဣမံ ထေရံ ဘိက္ခု။ ‘အရဟာ’တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ အယဉ္ဇ
 ဘိက္ခု။ ဖရသဝစနေန ဧဝံ သမုဒါစရတိ၊ ‘အဘူတော ဧဝ န ခေါ ဣမသ္မိ’ ဥတ္တရိ-
 မနုဿဓမ္မော’တိ ဝါသနာဝသေန တဿ တထာ သမုဒါစာရံ အဇာနန္တာ
 အရိယဘာဝဉ္ဇဿ အသဒ္ဒဟန္တာ ဥဇ္ဈာနသညိနော ဘဂဝတော တမတ္ထံ
 အာရောစေသု”န္တိ။ ဘဂဝါ ထေရဿ ဒေါသန္တရာဘာဝံ ပကာသေတုကာမော
 ဧကေန ဘိက္ခုနာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ သမ္ပါဒါ တဿ “ပုဗ္ဗာစိဏ္ဏဝသေနာယံ
 တထာ သမုဒါစရတိ၊ န ဖရသဝစနာဓိပ္ပါယော”တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ
 ခေါ ဘဂဝါ အညတရံ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသီ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ မနသိ ကရိတွာတိ သတ္တာ “သစ္စံ ကိရ တံ ဝစ္ဆ ဘိက္ခု။
 ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရသီ”တိ ထေရံ ပုစ္ဆိတွာ တေန “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ
 ဝုတ္တေ “အယံ ဝစ္ဆော ကိလေသဝါသနာယ ဝသလဝါဒံ န ပရိစ္စတေတိ၊ ကိံ န
 ခေါ အတိတေသုပိ အတ္တဘာဝေသု မြာဟ္မဏဇာတိကော အဟောသီ”တိ
 အာဝဇ္ဇေန္တော ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏေန သဗ္ဗညုတညာဏေန ဝါ တဿ ပုဗ္ဗ-
 နိဝါသံ အတိတာသု ဇာတိသု နိဝုတ္တက္ခန္ဓသန္တာနံ မနသိ ကရိတွာ ဟတ္ထတလေ
 ဌပိတံ အာမလကံ ဝိယ ပစ္စက္ခကရဏဝသေန အတ္တနော မနသိ ကတွာ။
 ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ တေ ဘိက္ခု။ သညာပေတုံ အာလပိ အဘာသိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “မာ ခေါ တုဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိ။

တတ္ထ မာတိ ပဋိသေဓေ နိပါတော၊ တဿ “ဥဇ္ဈာယိတ္တာ”တိ ဣမိနာ
 သဗ္ဗန္တော။ မာ ဥဇ္ဈာယိတ္တာတိ မာ ဟေဋ္ဌာ ကတွာ စိန္တယိတ္ထ၊ ဩလောက-
 ယိတ္တာတိ အတ္ထော။ ဝစ္ဆဿ ဘိက္ခုနောတိ စ ဥဇ္ဈာယနဿ ဥသုယနတ္ထတ္တာ
 သမုဒါနဝစနံ။ ဣဒါနိဿ အနုဇ္ဈာယိတဗ္ဗေ ကာရဏံ ဒသေန္တော “န ဘိက္ခဝေ
 ဝစ္ဆော ဒေါသန္တရာ ဘိက္ခု။ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရတိ”တိ အာဟ။
 တဿတ္ထော—ဘိက္ခဝေ အယံဝစ္ဆော ဒေါသန္တရာ ဒေါသစိတ္တော ဒေါသေန
 ဗျာပါဒေန ဒုသိတစိတ္တော ဟုတွာ ဘိက္ခု။ ဝသလဝါဒေန န သမုဒါစရတိ၊ မဂ္ဂေ-
 နေဝ စဿ ဗျာပါဒေါသမုဂ္ဂါတိတော။ ဧဝံ အဒေါသန္တရတ္ထေပိ တဿ တထာ
 သမုဒါစာရဿ ပုရိမဇာတိသိဒ္ဓံ ကာရဏံ ဒသေန္တော “ဝစ္ဆဿ ဘိက္ခဝေ”တိ-
 အာဒိမာဟ။

တတ္ထ အဗ္ဗောကိဏ္ဏာနိတိ ခတ္တိယာဒိဇာတိအန္တရေဟိ အဝေါမိဿာနိ
 အနန္တရိတာနိ၊ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ မြာဟ္မဏကုလေ ပစ္စာဇာတာနိတိ သဗ္ဗာနိ
 တာနိ ဝစ္ဆဿ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ပဋိပါဋိယာ မြာဟ္မဏကုလေ ဧဝ ဇာတာနိ။

အဟောသုန္တိ အတ္ထော။ သော တဿ ဝသလဝါဒေါ ဒီဃရတ္တံ သမုဒါစိဏ္ဍောတိ
 ယော ဧတရဟိ ဒီဏာသဝေနပိ သတာ ပဝတ္တိယတိ၊ သော တဿ ဝစ္ဆဿ
 ဘိက္ခုနော ဝသလဝါဒေါ ဒီဃရတ္တံ ဣတော ဇာတိတော ပဋ္ဌာယ ဥဒ္ဓံ
 အာရောဟနဝသေန ပဉ္စဇာတိသတမတ္တံ ကာလံ ပြာဟ္မဏဇာတိကတ္တာ သမုဒါ-
 စိဏ္ဍော သမုဒါစရိတော အဟောသိ။ ပြာဟ္မဏာ ဟိ ဇာတိသိဒ္ဓေန မာနေန
 ထဒ္ဓါ အညံ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရန္တိ။ “အဇ္ဈာစိဏ္ဍော”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ သော
 ဧဝ အတ္ထော။ **တေနာတိ** တေန ဒီဃရတ္တံ တထာ သမုဒါစိဏ္ဍဘာဝေန၊
 ဧတေနဿ တထာ သမုဒါစာရဿ ကာရဏံ ဝါသနာတိ ဒသေတိ။ ကာ
 ပနာယံ ဝါသနာ နာမ? ယံ ကိလေသရဟိတဿာပိ သန္တာနေ အပ္ပဟိန-
 ကိလေသာနံ သမာစာရသဒိသသမာစာရဟေတုဘူတံ အနာဒိကာလဘာဝိ-
 တေဟိ ကိလေသေဟိ အာဟိတံ သာမတ္ထိယမတ္တံ၊ တထာရူပါ အဓိမုတ္တိတိ
 ဝဒန္တိ။ တံ ပနေတံ အဘိနိဟာရသမ္ပတ္တိယာ ဥေယျာဝရဏပ္ပဟာနဝသေန
 ယတ္ထ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ တတ္ထ ဘဂဝတော သန္တာနေ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန
 တထာ ကိလေသာ န ပဟိနာ၊ တတ္ထ သာဝကာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဉ္စ သန္တာနေ
 အတ္ထိ၊ တတော^၁ တထာဂတောဝ အနာဝရဏဉာဏဒဿနော။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ သတိပိ ဝသလ-
 သမုဒါစာရေ ဒေါသန္တရာဘာဝသင်္ခါတံ အတ္ထံ ဝိဒိတွာ။ **ဣမံ ဥဒါနန္တိ** တဿ
 အဂ္ဂဗလာဓိဂမဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယမ္ပိ န မာယာ ဝသတိ န မာနောတိ ယသ္မိ^၁ အရိယပုဂ္ဂလေ သန္တ-
 ဒေါသပ္ပဋိစ္ဆာဒနလက္ခဏာ မာယာ, “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ သမ္ပဂ္ဂဟ-
 ဝသေန ပဝတ္ထော ဥဏ္ဏတိလက္ခဏော မာနော စ န ဝသတိ၊ မဂ္ဂေန သမုပ္ပါတိ-
 တတ္တာ န ပဝတ္တတိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ယော ဝိတလောဘော အမမော နိရာသောတိ**
 ယော စ ရာဂါဒိပရိယာယဝသေန ပဝတ္ထဿ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏဿ
 လောဘဿ သဗ္ဗထာ ဝိဂတတ္တာ ဝိတလောဘော၊ တတော ဧဝ ရူပါဒိသု
 ကတ္တစိ မမာယနာဘာဝတော အမမော အပရိဂ္ဂဟော၊ အနာဂတာနမ္ပိ ဘဝါ-
 ဒိနံ အနာသိသနတော နိရာသော။ **ပနုဏ္ဏကောဓောတိ** ကုဇ္ဈနလက္ခဏဿ
 ကောဓဿ အနာဂါမိမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ ပနုဏ္ဏကောဓော သမုပ္ပါနာ-
 သာတော။ **အဘိနိဗ္ဗုတတ္ထောတိ** ယော ဧဝံ မာယာမာနလောဘကောဓာနံ
 သမုပ္ပါတေန တဒေကဋ္ဌတာယ သဗ္ဗဿ သံကိလေသပက္ခဿ သုပ္ပဟိနတ္တာ
 သဗ္ဗသော ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန အဘိနိဗ္ဗုတစိတ္ထော သီတိဘူတော။ သော

၁-ယတော(သျှာ)

မြာဟ္မဏော သော သမဏော သဘိက္ခုတိ သော ဧဝရူပေါ ဒိကာသဝေါ သဗ္ဗသော ဗာဟိတပါပတ္တာ မြာဟ္မဏော၊ သော ဧဝ သမိတပါပတ္တာ သမ- စရိယာယ စ သမဏော၊ သော ဧဝ စ သဗ္ဗသော ဘိန္နကိလေသတ္တာ ဘိက္ခု နာမ။ ဧဝံဘူတော စ ဘိက္ခဝေ ဝစ္ဆော သော ကထံ ဒေါသန္တရော ကိဉ္စိ ကာယ- ကမ္မာဒိံ ပဝတ္ထေယျ၊ ကေဝလံ ပန ဝါသနာယ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရတိတိ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သက္က၊ဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ သတ္တမေ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လဏေန နိသိန္ဒော ဟောတိ အညတရံ သမာဓိံ သမာပဋိတွာတိ ဧတ္ထ ကေမိ တာဝ အာဟု “အရဟတ္တဖလသမာဓိ ဣဓ ‘အညတရော သမာဓိ’တိ အဓိပ္ပေတော”တိ။ တံ ဟိ သော အာယသ္မာ ဗဟုလံ သမာပဇ္ဇတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ၊ ပဟောတိ စ သတ္တာဟမ္ပိ ဖလသမာ- ပတ္တိယာ ဝိတိနာမေတုံ။ တထာ ဟိ ဘဂဝတာ—

“အဟံ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ အာကင်္ခိမိ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္ဆ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ပ။ ဝိဟရာမိ။ ကဿပေါပိ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ အာကင်္ခိတိ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ဝိဟုရတိ”တိ။—

အာဒိနာ နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရဆဋ္ဌဘိညာဒိဘေဒေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ အတ္တနာ သမသမဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ န စေတ္ထ “ယဒိ ဧဝံ ထေရော ယမကပါဋိဟာရိ- ယမ္ပိ ကရေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သာဝကသာဓာရဏာနံယေဝ ဈာနာဒိနံ အဓိပ္ပေ- တတ္တာတိ။

ပေါရာဏာ ပနာဟု—အညတရံ သမာဓိံ သမာပဋိတွာတိ နိရောဓ- သမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ။ ကထံ ပန နိရောဓသမာပတ္တိ သမာဓိတိ ဝုတ္တာ? သမာဓာနဋ္ဌေန။ ကော ပနာယံ သမာဓာနဋ္ဌော? သမ္ပဒေဝ အာဓာတဗ္ဗတာ။ ယာ ဟိ သော ပစ္စနိကဓမ္မေဟိ အကမ္ပနိယာ ဗလပ္ပတ္တိယာ သမထဗလံ ဝိပ- သာနာဗလန္တိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ဗလေဟိ, အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တနိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓ- ပဋိနိဿဂ္ဂဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာ စတ္တာရိ မဂ္ဂဉာဏာနိ စတ္တာရိ စ ဖလဉာဏာနိတိ

ဣမေသံ သောဠသန္ဓံ ဉာဏာနံ ဝသေန သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ၊ ပဌမ-
 ဣာနသမာဓိအာဒယော အဋ္ဌ သမာဓိ ကေဠိ ကတွာ ဂဟိတော တေသံ
 ဥပစာရသမာဓိ စာတိဣမေသံ နဝန္ဓံ သမာဓိနံ ဝသေန နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ
 ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော စိတ္တသင်္ခါရောတိ ဣမေသံ တိဏ္ဍံ သင်္ခါရနံ တတ္ထ
 တတ္ထ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ တထာ ဝိဟရိတုကာမေန ယထာဝုတ္တေသု ဌာနေသု
 ဝသီဘာဝပုတ္တေန အရဟတာ အနာဂါမိနာ ဝါ ယထာဓိပေတံ ကာလံ စိတ္တ-
 စေတသိကသန္တာနဿ သမ္ပဒေဝ အပ္ပဝတ္တိ အာဓာတဗ္ဗာ၊ တဿာ တထာ
 သမာဓာတဗ္ဗတာ ဣဓ သမာဓာနဌော၊ တေနာယံ ဝိဟာရော သမာဓိတိ
 ဝုတ္တော၊ န အဝိက္ခေပဌေန။ ဧတေနဿ သမာပတ္တိအတ္ထောပိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ ဣမံ ဟိ နိရောဓသမာပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ—

“ကထံ ဒ္ဓိဟိ ဗလေဟိ သမန္ဓာဂတတ္တာ တိဏ္ဍံ သင်္ခါရနံ ပဋိ-
 ပ္ပဿဒ္ဓိယာ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ
 ဝသီဘာဝတာယ သညာနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏ”န္တိ—

ပုစ္ဆိတွာ “ဒ္ဓိဟိ ဗလေဟိ” တိ ဒွေ ဗလာနိ သမထဗလံ ဝိပဿနာဗလန္တိ ဝိတ္ထာ-
 ရော။ သာယံ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ သံဝဏ္ဏိတာဝ။ ကဿွာ
 ပနာယံ ထေရော ဖလသမာပတ္တိံ အသမာပဇ္ဇိတွာ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိ? သတ္တေသု
 အနုကမ္မာယ။ အယံ ဟိ မဟာထေရော သဗ္ဗာပိ သမာပတ္တိယော ဝဋ္ဌဇ္ဇေတိ၊
 သတ္တာနုဂ္ဂဟေန ပန ယေဘုယျေန နိရောဓံ သမာပဇ္ဇတိ။ တံ ဟိ သမာပဇ္ဇိတွာ
 ဝုဋ္ဌိတဿ ကတော အပ္ပကောပိ သက္ကာရော ဝိသေသတော မဟပ္ပလော မဟာ-
 နိသံသော ဟောတိတိ။

ဝုဋ္ဌာသီတိ အရဟတ္တဖလစိတ္တပုတ္တိယာ? ဝုဋ္ဌာသိ။ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇော ဟိ
 အရဟာ စေ အရဟတ္တဖလဿံ၊ အနာဂါမိစေ အနာဂါမိဖလဿ ပပ္ပါဒေန ဝုဋ္ဌိ-
 တော နာမ ဟောတိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော အာယသ္မတော
 မဟာကဿပဿ ဝိဏ္ဏပါတံ ဒါတုကာမော ဟောတိတိ ကထံ တဿ
 ဒါတုကာမတာ ဇာတာ? ယာနိ “တာနိ ပဉ္စမတ္တာနိ ဒေဝတာသတာနိ” တိ
 ဝုတ္တာနိ၊ တာ သက္ကဿ ဒေဝရညော ပရိစာရိကာ ကကုဋ္ဌပါဒိနိယော ပုဗ္ဗေ
 “အယျော မဟာကဿပေါ ရာဇဂဟံ ဝိဏ္ဏာယ ပဝိသတိ၊ ဂစ္ဆထ ထေရဿ ဒါနံ
 ဒေထာ” တိ သက္ကေန ပေသိတာ ဥပဂန္ဓာ ဒိဗ္ဗာဟာရံ ဒါတုကာမာ ဌိတာ

၁-၃၉-၉၄-ပိဋေ။   ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၃၄၄-ပိဋေ။   ၃-အရဟတ္တဖလစိတ္တပုတ္တိယာ (က)
 ဥဒါန-၅   ၁၂

ထေရေန ပဋိက္ခိတ္တာ ဒေဝလောကမေဝ ဂတာ။ ဣဒါနိ ပုရိမပ္ပဋိက္ခေပံ စိန္တေတွာ “ကဒါစိ ဂဏှေယျာ”တိ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတဿ ထေရဿ ဒါနံ ဒါတုကာမာ သက္ကဿ အနာရောစေတွာ သယမေဝ အာဂန္တာ ဒိဗ္ဗဘောဇနာနိ ဥပနေန္တိယော ပုရိမနယေနေဝ ထေရေန ပဋိက္ခိတ္တာ ဒေဝလောကံ ဂန္တာ သက္ကေန “ကဟံ ဂတတ္တာ”တိ ပုဋ္ဌာ တမတ္ထံ အာရောစေတွာ “ဒိန္နော ဝေါ ထေရဿ ပိဏ္ဍပါတော”တိ သက္ကေန ဝုတ္တေ “ဂဏှိတုံ န ဣစ္ဆတိ”တိ။ ကိံ ကထေသိတိ။ “ဒုဂ္ဂတာနံ သင်္ဂဟံ ကရိဿာမီ”တိ အာဟ ဒေဝါတိ။ တုမှေ ကေနာကာရေန ဂတာတိ။ ဣမိနာဝ ဒေဝါတိ။ သက္ကော “တုမှာဒိသိယော ထေရဿ ပိဏ္ဍပါတံ ကိံ ဒဿန္တိ”တိ သယံ ဒါတုကာမော ဇရာဇိဏ္ဏော ခဏ္ဍဒန္တော ပလိတကေသော ဩဘဂ္ဂသရိရော မဟလ္လကော တန္တဝါယော ဟုတွာ သုဇဗ္ဗိ အသုရမိတရံ တထာရူပိမေဝ မဟလ္လိကံ ကတွာ ဧကံ ပေသကာရပိထိံ မာပေတွာ တန္တံ ပသာရေန္တော အတ္ထိ၊ သုဇာံ တသရံ ပူရေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကော ဒေဝါနမိန္တော။ပ။ တသရံ ပူရေတိ”တိ။

တတ္ထ တန္တံ ဝိနာတိတိ ပသာရိတတန္တံ ဝိနန္တော ဝိယ ဟောတိ။ တသရံ ပူရေတိတိ တသရဝဋ် ဝဗေန္တိ ဝိယ။ ယေန သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္တဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ဂဟီတိ ထေရော နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ “ဒုဂ္ဂတဇနသင်္ဂဟံ ကရိဿာမီ”တိ နဂရာဘိမုခေါ ဂစ္ဆန္တော ဗဟိနဂရေ သက္ကေန မာပိတံ ပေသကာရပိထိံ ပဋိပဋိတွာ ဩလောကေန္တော အဒ္ဓသ ဩလုဂ္ဂဝိလုဂ္ဂဇိဏ္ဏသလံ တတ္ထ စ တေ ဇာယမ္ပတိကေ ယထာဝုတ္တရူပေ တန္တဝါယကမ္ပံ ကရောန္တေ၊ ဒိသွာ စိန္တေသိ “ဣမေ မဟလ္လကကာလေပိ ကမ္ပံ ကရောန္တိ၊ ဣမသ္မိံ နဂရေ ဣမေဟိ ဒုဂ္ဂတတရာ နတ္ထိ မညေ၊ ဣမေဟိ ဒိန္နံ သာကမတ္ထမ္ပိ ဂဟေတွာ ဣမေသံ သင်္ဂဟံ ကရိဿာမီ”တိ။ သော တေသံ ဂေဟာဘိမုခေါ အဂမာသိ။ သက္ကော တံ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ သုဇံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ မယံ အယျော ဣတော အာဂစ္ဆတိ၊ တံ တံ အပဿန္တိ ဝိယ တုဏှိ ဟုတွာ နိသိဒ၊ ခဏှေနေဝ ဝဇ္ဇေတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ဒဿာမာ”တိ။ ထေရော ဂန္တာ ဂေဟဒ္ဓါရေ အဋ္ဌာသိ၊ တေပိ အပဿန္တာ ဝိယ အတ္တနော ကမ္ပမေဝ ကရောန္တာ ထောက် အာဂမယိံသု။ အထ သက္ကော “ဂေဟဒ္ဓါရေ ဌိတော ဧကော ထေရော ဝိယ ခါယတိ၊ ဥပဓာရေဟိ တာဝါ”တိ အာဟ။ တုမှေ ဂန္တာ ဥပဓာရေထ သာမိတိ။ သော ဂေဟာ နိက္ခမိတွာ တေရံ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ်တွာ ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဇဏှ၊ ကာနိ ဩလုမ္ပိတွာ နိတ္ထိနန္တော ဥဋ္ဌာယ “ကတရတ္ထေရော န ခေါ အယျော”တိ ထောက် ဩသတ္တိတွာ

၁-သုဇာတာ (သိ၊ သျာ) ၂-တသရံ ဗန္တေန္တိ ဝိယ (သျာ၊ က)

“အင်္ဂါနိ မေ ဓူမာယန္တိ”တိ ဝတွာ နလာဇေ ဟတ္ထံ ဌပေတွာ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လော-
 ခကတွာ “အဟော ဒုက္ခံ အယျော နော မဟာကဿပတ္ထေရောဝ စိရဿံ မေ
 ကုဒ္ဓိဒ္ဓါရံ အာဂတော၊ အတ္ထိ န ခေါ ကိဉ္စိ ဂေဟေ”တိ အာဟ။ သုဇာ
 ထောကံ အာကုလာ ဝိယ ဟုတွာ “အတ္ထိ သာမီ”တိ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။
 သက္ကော “ဘန္တေ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါတိ အစိန္တေတွာ သင်္ဂဟံ နော ကရော-
 ထာ”တိ ပတ္ထံ ဂဏှိ။ ထေရော ပတ္ထံ ဒေန္တော “ဣမေသံ ဧဝ ဒုဂ္ဂတာနံ ဇရာ-
 ဇိဏ္ဏာနံ မယာ သင်္ဂဟော ကာတဗ္ဗော”တိ စိန္တေသိ။ သော အန္တော
 ပဝိသိတွာ ဃဋ္ဌိဩဒနံ နာမ ဃဋ္ဌိတော ဥဒ္ဓရိတွာ ပတ္ထံ ပူရေတွာ ထေရဿ
 ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ တေန ပုတ္ထံ “**အဒ္ဓသာ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော။ပ။
 အဒါသိ**”တိ။

တတ္ထ ဃဋ္ဌိယာတိ ဘတ္ထဃဋ္ဌိတော။ “ဃဋ္ဌိဩဒန”န္တိပိ ပါဌော၊ တဿ
 ဃဋ္ဌိဩဒနံ နာမ ဒေဝါနံ ကောစိ အာဟာရဝိသေသောတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဥဒ္ဓ-
 ရိတွာတိ ကုတောစိ ဘာဇနတော ဥဒ္ဓရိတွာ။ အနေကသူပေါ သော ဧဝ
 အာဟာရော ပတ္ထေ ပက္ခိပိတွာ ထေရဿ ဟတ္ထေ ဌပနကာလေ ကပဏာနံ
 ဥပကပ္ပနကလူခါဟာရော ဝိယ ပညာယိတ္ထ၊ ဟတ္ထေ ဌပိတမတ္ထေ ပန အတ္တနော
 ဒိဗ္ဗသဘာဝေနော အဋ္ဌာသိ။ **အနေကသူပေါ**တိ မုဂ္ဂမာသာဒိသူပေဟိ စေဝ
 ခဇ္ဇဝိကတိဟိ စ အနေကဝိသေပေါ။ **အနေကဗျဉ္ဇနော**တိ နာနာဝိဓေတ္တရိ-
 ဘင်္ဂေါ။ **အနေကရသဗျဉ္ဇနော**တိ အနေကေဟိ သူပေဟိ စေဝ ဗျဉ္ဇနေဟိ စ
 မရုရာဒိမူလရသာနဉ္စေဝ သဒ္ဓိန္ဒရသာနဉ္စ အဘိဗျဉ္ဇကော၊ နာနဂ္ဂရသသူပ-
 ဗျဉ္ဇနောတိ အတ္ထော။

သော ကိရ ပိဏ္ဏပါတော ထေရဿ ဟတ္ထေ ဌပိတကာလေ ရာဇ-
 ဂဟနဂရံ အတ္တနော ဒိဗ္ဗဂန္ဓေန အဇ္ဈောတ္ထရိ၊ တတော ထေရော စိန္တေသိ
 “အယံ ပုရိသော အပ္ပေသက္ခော၊ ပိဏ္ဏပါတော အတိဝိယ ပဏီတော
 သက္ကဿ ဘောဇနသဒိသော၊ ကော န ခေါ ဇေသော”တိ။ အထ နံ
 “သက္ကော”တိ ဥတွာ အာဟ “ဘာရိယံ တေ ကောသိယ ကမ္မံ ကတံ
 ဒုဂ္ဂတာနံ သမ္ပတ္တိံ ဝိလုမ္ပန္တေန၊ အဇ္ဇေ မယံ ဒါနံ ဒတွာ ကောစိဒေဝ ဒုဂ္ဂတော
 သေနာပတိဋ္ဌာနံ ဝါ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဝါ လဘေယျာ”တိ။ ကော မယာ
 ဒုဂ္ဂတတရော အတ္ထိ ဘန္တေတိ။ ကထံ တံ ဒုဂ္ဂတော ဒေဝရဇ္ဇသိရိံ အနု-
 ဘဝန္တောတိ။ ဘန္တေ ဧဝံ နာမေတံ၊ မယာ ပန အနုပ္ပန္တေ ပုဒ္ဓေ ကလျာဏ-
 ကမ္မံ ကတံ၊ ပုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပန ဝတ္တမာနေ ပုညကမ္မံ ကတွာ စူဠရထဒေဝ-
 ပုတ္တော မဟာရထဒေဝပုတ္တော အနေကဝဏ္ဏဒေဝပုတ္တောတိ ဣမေ တယော

ဒေဝပုတ္တာ မမာသန္ဓဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တာ မဟာတေဇဝန္တတရာ။ အဟံ တေသု
 ဒေဝပုတ္တေသု “နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ ပရိစာရိကာယော ဂဟေတွာ အန္တရ-
 ဝိထိံ ဩတိဏ္ဏေသု ပလာယိတွာ ဂေဟံ ပဝိသာမိ။ တေသံ ဟိ သရီရတော
 တေဇော မမ သရီရံ ဩတ္ထရတိ၊ မမ သရီရတော တေဇော တေသံ သရီရံ
 န ဩတ္ထရတိ၊ ကော မယာ ဒုဂ္ဂတတရော ဘန္တေတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဣတော
 ပဋ္ဌာယ မယံ မာ ဧဝံ ဝဇ္ဇေတွာ ဒါနမဒါယိတိ။ ဝဇ္ဇေတွာ တုမှာကံ ဒါနေ ဒိန္ဓေ
 မယံ ကုသလံ အတ္ထိ နတ္ထိတိ။ အတ္ထိ အာဝုသောတိ။ “ဧဝံ သန္တေ ကုသလကရဏံ
 နာမ မယံ ဘာရော ဘန္တေ”တိ ဝတွာ ထေရံ ဝန္တိတွာ သုဇံ အာဒါယ ထေရံ
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဝေဟာသံ အပ္ပဂ္ဂန္တာ “အဟော ဒါနံ ပရမဒါနံ၊ ကဿပေ
 သုပ္ပတိဋ္ဌိတ”န္တိ တိက္ခတ္တံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ
 အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ တေဒဟောသီ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ကောသိယာတိ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဂေါတ္တေန အာလပတိ။ ပုညေန
 အတ္ထောတိ ပုညေန ပယောဇနံ။ အတ္ထိတိ ဝစနသေသော။ ဝေဟာသံ အပ္ပဂ္ဂ-
 ဂ္ဂန္တာတိ ပထဝိတော ဝေဟာသံ အဘိဥဂ္ဂန္တာ။ အာကာသေ အန္တလိက္ခေတိ
 အာကာသမေဝ ပရိယာယသဒ္ဓေန အန္တလိက္ခေတိ ဝဒန္တိ။ အထ ဝါ အန္တလိက္ခ-
 သင်္ခါတေ အာကာသေ၊ န ကသိဏုပ္ပုဋိမာဒိအာကာသေတိ ဝိသေသေန္တော
 ဝဒတိ။ အဟော ဒါနန္တိ ဣတ္ထ အဟောတိ အတ္ထရိယတ္ထေ နိပါတော။ သက္ကော
 ဟိ ဒေဝါနမိန္ဒော “ယသ္မာ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတဿ အယုဿ မဟာကဿပတ္ထေရဿ
 သက္ကစ္ဆံ သဟတ္ထေန စိတ္တိကတွာ အနပဝိဋ္ဌံ ကာလေန ပရေသံ အနပဟစ္စ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတွာ ဣဒမိဒိသံ မယာ ဒိဗ္ဗဘောဇနဒါနံ ဒိန္ဒံ၊ တသ္မာ ခေတ္တ-
 သမ္ပတ္တိ ဒေယုဓမ္မသမ္ပတ္တိ စိတ္တသမ္ပတ္တိတိ တိဝိဓာယပိ သမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတတ္တာ
 သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ ဝတ မယာ ဒါနံ ပဝတ္တိတ”န္တိ အတ္ထရိယပ္ပုတစိတ္တဇာတော တဒါ
 အတ္တနောဟဒယပ္ပန္နရဂတံ ပီတိသောမနဿံ သမုဂ္ဂိရန္တော “အဟော ဒါန”န္တိ
 ဝတွာ တဿ ဒါနဿ ဝုတ္တနယေန ဥတ္တမဒါနဘာဝံ ခေတ္တင်္ဂတဘာဝဉ္စ
 ပကာသေန္တော “ပရမဒါနံ ကဿပေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ”န္တိ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

ဧဝံ ပန သက္ကဿ ဥဒါနေန္တဿ ဘဂဝါ ဝိဟာရေ ဌိတောယေဝ ဒိဗ္ဗ-
 သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ “ပဿထ ဘိက္ခဝေ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဥဒါနံ
 ဥဒါနေတွာ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တ”န္တိ ဘိက္ခုနံ ဝဟွာ တေဟိ “ကိံ ပန ဘန္တေ
 တေန ကတ”န္တိ ပုဋ္ဌော “မမ ပုတ္တဿ ကဿပဿ ဝဇ္ဇေတွာ ဒါနံ အဒါယိ၊
 တေန စ အတ္တမနော ဥဒါနေသီ”တိ အာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “အသောသီ ခေါ
 ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ ဒေဝတာနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ ပိတ္တသေမှရုဟိရာဒီဟိ အပလိဗုဒ္ဓါ ဥပက္ကိလေသဝိနိမုတ္တ-
 တာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏံ ဂဟေတုံ သမတ္တာ ဒိဗ္ဗပသာဒသောတဓာတု
 ဟောတိ၊ အယဉ္ဇာပိ ဘဂဝတော ဝီရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တာ ဉာဏမယာ
 သောတဓာတု တာဒိသာ ဧဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ အပိ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ-
 ဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္ဓိသိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗာ။ သဝနဋ္ဌေန
 စ သဘာဝဓာရဏဋ္ဌေန စ သောတဓာတု၊ သောတဓာတုယာပိ ကိစ္စကရဏေန
 သောတဓာတု ဝိယာတိ သောတဓာတု၊ တာယ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ။
ဝိသုဒ္ဓါယာတိ ပရိသုဒ္ဓါယ နိရူပက္ကိလေသာယ။ **အတိက္ကန္တမာနုသိကာယာတိ**
 မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတွာ သဒ္ဓဿဝနေန မာနုသိကမံသသောတဓာတုံ
 အတိက္ကမိတွာ ဌိတာယ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ “သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဂုဏဝိသေသေ ပတိဋ္ဌိတံ
 ပုရိသာတိသယံ ဒေဝါပိ မနုဿာပိ အာဒရဇာတာ အတိဝိယ ပိဟယန္တိ”တိ
 ဣမမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တဩ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂသင်္ခါတံ ဓုတင်္ဂံ သမာဒါယ တဿ ပရိပူရ-
 ဏေန ပိဏ္ဍပါတိကဿ။ နနု စာယံ ဂါထာ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ
 နိမိတ္တံ ကတွာ ဘာသိတာ၊ ထေရော စ သဗ္ဗေသံ ဓုတဝါဒါနံ အဂ္ဂေါ တေရသ-
 ဓုတင်္ဂဓရော၊ သော ကသ္မာ ဧကေနော ဓုတင်္ဂေန ကိတ္တိတောတိ? အဋ္ဌပုတ္တိ-
 ဝသေနာယံ နိဒ္ဒေသော။ အထ ဝါ ဒေသနာမတ္ထမေတံ၊ ဣမိနာ ဒေသနာ-
 သီသေန သဗ္ဗေပိဿ ဓုတင်္ဂါ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ “ယထာပိ ဘမရော
 ပုပ္ဖ”န္တိ ဂါထာယ ဝုတ္တနယေန ပရမပိစ္ဆတာယ ကုလာနုဒ္ဓယတာယ စဿ
 သဗ္ဗံ ပိဏ္ဍပါတိကဝတ္ထံ အက္ခန္ဓေတွာ တတ္ထ သာတိသယံ ပဋိပတ္တိယာ ပကာ-
 သနတ္ထံ “ပိဏ္ဍပါတိကဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပိဏ္ဍပါတိကဿာတိ စ ပိဟယန္တိတိ ပဒံ
 အပေက္ခိတွာ သမ္ပဒါနဝစနံ၊ တံ ဥပယောဂတ္ထေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အတ္တဘရဿာတိ**
 “အပ္ပါနိ စ တာနိ သုလဘာနိ အနဝဇ္ဇာနိ”တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ အပ္ပါနဝဇ္ဇသုလဘ-
 ရူပေဟိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ အတ္တာနမေဝ ဘရန္တဿ။ **အနညပေါသိနောတိ**
 အာမိသသင်္ဂဏနေန? အညေ သိဿာဒိကေ ပေါသေတုံ အနုဿုက္ကတာယ
 အနညပေါသိနော။ ပဒဒ္ဓယေနဿ ကာယပရိဟာရိကေန စိဝရေန ကုစ္ဆိပရိ-
 ဟာရိကေန ပိဏ္ဍပါတေန ဝိစရဏတော သလ္လဟုကဝုတ္တိတံ သုဘရတံ ပရမဇ္ဇ

၁-၃ ၁-၂၀-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-အံ ၁-၃၃၅၊ ၃ ၁-၂၆၅-ပိဋေသု။
 ၃-အာမိသံ ဂဏန္တေန (သျှ၊က)

သန္တုဋ္ဌိံ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ အတ္တဘရဿာတိ ဧကဝစနိစ္ဆာယ အတ္တဘာဝ-
 သင်္ခါတံ ဧကံယေဝ ဣမံ အတ္တာနံ ဘရတိ၊ န ဣတော ပရံ အညန္တိ အတ္တဘရော၊
 တတော ဧဝ အတ္တနာ အညဿ ပေါသေတဗ္ဗဿ အဘာဝတော အနည-
 ပေါသိ၊ တဿ အတ္တဘရဿ အနညပေါသိနော။ ပဒဒ္ဒယေနပိ ဒီဏာသဝ-
 ဘာဝေန အာယတိံ အနာဒါနတံ^၁ ဒဿေတိ။

ဒေဝါ ပိဟယန္တိ။ပ။ သတိမတောတိ တံ အဂ္ဂဖလာဓိဂမေန သဗ္ဗကိလေ-
 သဒရထပရိဋ္ဌာဟာနံ ဝူပသမေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ဥပသန္တိ၊ သတိဝေပုလ္လပုတ္တိယာ
 နိစ္စကာလံ သတောကာရိတာယ သတိမန္တိ၊ တတော ဧဝ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒီသု
 တာဒိလက္ခဏပုတ္တံ ဒီဏာသဝံ သက္ကာဒယော ဒေဝါ ပိဟယန္တိ ပတ္ထေန္တိ၊ တဿ
 သီလာဒိဂုဏဝိသေသေသု ဗဟုမာနံ ဥပ္ပါဒေန္တာ အာဒရံ ဇနေန္တိ၊ ပဂေဝ
 မနုဿာတိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ပိဏ္ဍပါတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ အဋ္ဌမေ ပစ္ဆာဘတ္တန္တိ ဧကောသနိကခလုပစ္ဆာဘတ္တိကာနံ ပါတောဝ
 ဘုတ္တာနံ အန္တောမဇ္ဈနိကောပိ ပစ္ဆာဘတ္တမေဝ၊ ဣဝ ပန ပကတိဘတ္တဿေဝ
 ပစ္ဆတော ပစ္ဆာဘတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနန္တိ ပိဏ္ဍပါတတော
 ပဋိက္ကန္တာနံ၊ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိယေသိတွာ ဘတ္တကိစ္စဿ နိဋ္ဌာပနဝသေန တတော
 နိဝတ္တာနံ။ ကရေရိမဏ္ဍလမာဋ္ဌေတိ ဧတ္ထ ကရေရိတိ ဝရုဏရက္ခဿ နာမံ။
 သော ကိရ ဂန္ဓကုဋိယာ မဏ္ဍပဿ သာလာယ စ အန္တရေ ဟောတိ၊ တေန
 ဂန္ဓကုဋိပိ “ကရေရိကုဋိကာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ မဏ္ဍပေါပိ သာလာပိ “ကရေရိမဏ္ဍ-
 လမာဋ္ဌော”တိ။ တသ္မာ ကရေရိရက္ခဿ အဝိဒူရေ ကတေ နိသီဒနသာလသင်္ခါ-
 တေ မဏ္ဍလမာဋ္ဌေ။ တိဏပဏ္ဍစ္ဆဒနံ အနောဝဿကံ “မဏ္ဍလမာဋ္ဌော”တိ
 ဝဒန္တိ၊ အတိမုတ္တကာဒိလတာမဏ္ဍပေါ “မဏ္ဍလမာဋ္ဌော”တိ အပရေ။

ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ အန္တရန္တရာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ သမယေတိ
 အတ္ထော။ မနာပိကေတိ မနဝမုကေ၊ ပိယရူပေ ဣဋ္ဌေတိ အတ္ထော။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ-
 ဘာဝေါ စ ပုဂ္ဂလဝသေန စ ဒွါရဝသေန စ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဧကစ္စဿ ဟိ ဣဋ္ဌာ-
 ဘိမတော ဧကစ္စဿ အနိဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဧကစ္စဿ အနိဋ္ဌာဘိမတော ၂ ဧကစ္စဿ

၁-အဘရဏတံ (က) ၂-အနိဋ္ဌာသမ္ပတော (သိ)

ဣဋ္ဌော။ တထာ ဧကဿ ဒွါရဿ ဣဋ္ဌော အညဿ အနိဋ္ဌော။ ဝိပါကဝသေန ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။ ကုသလဝိပါကော ဟိ ဧကန္တေန ဣဋ္ဌော၊ အကုသလဝိပါကော အနိဋ္ဌော ဧဝါတိ။ **စက္ခုနာ ရူပေ ပဿိတုန္တိ** ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော ဥပါသကေဟိ ဂေဟံ ပဝေသေတွာ ပူဇာသက္ကာရကရဏတ္ထံ ဥပနိတေသု အာသနဝိတာနာဒိသု နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဇလဝဏ္ဏသင်္ခါတေ ရဇနိယေ အညေ စ သဝိညာဏကရူပေ စက္ခုဒွါရိကဝိညာဏေဟိ ပဿိတုံ။ **သဒ္ဓေတိ** တထေဝ ဣဿရဇနာနံ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌော တေသံ ပယုတ္တေ ဂိတဝါဒိတသဒ္ဓေ သောတုံ။ **ဂန္ဓေတိ** တထာ ဧကဟိ ပူဇာသက္ကာရဝသေန ဥပနိတေ ပုပ္ဖရူမာဒိဂန္ဓေ ဃာယိတုံ။ **ရသေတိ** တေဟိ ဒိန္နာဟာရပရိဘောဂေ နာနဂ္ဂရသေ သာယိတုံ။ **ဖောဋ္ဌဗ္ဗေတိ** မဟဋ္ဌပစ္စတ္တရဏေသု အာသနေသု နိသိန္နကာလေ သုခသမ္ပဿေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဖုသိတုံ။ ဧဝဉ္စ ပဉ္စဒွါရိကဣဋ္ဌာရမ္မဏပ္ပဋိလာဘံ ကိတ္တေတွာ ဣဒါနိ မနောဒွါရိကဣဋ္ဌာရမ္မဏပ္ပဋိလာဘံ ဒဿေတုံ **“သက္ကတော”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ကို ပန အပိဏ္ဍပါတိကာနံ အယံ နယော န လဗ္ဘတိတိ? လဗ္ဘတိ။ တေသမ္ပိ ဟိ နိမန္တနသလာကဘတ္တာဒိအတ္ထံ ဂါမံ ဂတကာလေ ဥဋ္ဌာရဝိဘဝါ ဥပါသကာ တထာ သက္ကာရသမ္မာနံ ကရောန္တိယေဝ၊ တံ ပန အနိယတံ။ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ ပန တဒါ နိစ္စမေဝ တတ္ထ ပူဇာသက္ကာရံ ကရိယမာနံ ဒိသ္မာ သက္ကာရဂရုတာယ အနိဿရဏမဂ္ဂေ ဌတွာ အယောနိသောမနသိကာရဝသေန တေ ဘိက္ခု။ ဧဝမာဟံသု။ တေနေဝါဟ **“ဟန္တာဝုသော မယမ္ပိ ပိဏ္ဍပါတိကာ ဟောမာ”** တိအာဒိ။

တတ္ထ ဟန္တာတိ ဝေါဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော။ **လစ္ဆာမာတိ** လဘိဿာမ။ **တေနုပသင်္ကမီတိ** တတ္ထ သုရဘိဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္နော တေသံ တံ ကထာသလ္လာပံ သုတွာ **“ဣမေ ဘိက္ခု။ မာဒိသဿ နာမ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ မယာ သမ္ပိ”** ဧကဝိဟာရေ ဝသန္တာပိ ဧဝံ အယောနိသောမနသိကာရဝသေန ကထံ ပဝတ္တေန္တိ၊ သလ္လေခေ န ဝတ္တေန္တိ၊ ဟန္တ တေ တတော နိဝါရေတွာ သလ္လေခ-ဝိဟာရေ နိယောဇေဿာမီ” တိ မဏ္ဍလမာဠံ ဥပသင်္ကမိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ **“အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာသလ္လေခါနံ ဝသေန ကိလေသေ ဓုနိတုံ တဏှံ ဝိသောသေတုံ ပဋိပန္နောတိ ပိဏ္ဍပါတိကဿ သတော ဒေဝါ ပိဟယန္တိ၊ တဿ ပဋိပတ္တိယာ အာဒရဇာတာ ပိယာယန္တိ၊ န ဣတော အညထာ”** တိ ဣမမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ နော စေ သဒ္ဓသိလောကနိဿိတောတိ “အဟော အယျော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော ပရမသလ္လေခဝုတ္တိ”တိအာဒိနာ ပရေဟိ ကိတ္တိတဗ္ဗသဒ္ဓသင်္ခါတံ သိလောကံ တဏှာယ နိဿိတော န ဟောတိ စေတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓေါ ဝါ သမ္မုခေါ ဝဏ္ဏဘဏနထုတိသောသော၊ သိလောကော ပရမ္မုခဘူတာ ပသံသာ ပတ္ထဋ္ဌယသတာ ဝါ။ သေသံ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သိပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ နဝမေ ကော န ခေါ အာဝုသော သိပ္ပံ ဇာနာတီတိ အာဝုသော အမှေသု ဣဓ သန္တိပတိတေသု ကော န ဇီဝိတနိမိတ္တံ သိက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန “သိပ္ပ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ ယံကိဉ္စိ အာဇီဝံ ဝိဇာနာတိ။ ကော ကိံ သိပ္ပံ သိက္ခိတိ ကော ဒီဃရတ္တံ သိပ္ပေါစရိယကုလံ ပယိရူပါသိတွာ အာဂမတော ပယောဂတော စ ဟတ္ထိသိပ္ပါဒိသု ကိံ သိပ္ပံ သိက္ခိ။ ကတရံ သိပ္ပံ သိပ္ပါနံ အဂ္ဂန္တိ သဗ္ဗသိပ္ပါနံ အဂါရယုတာယ မဟပ္ပလတာယ အကိစ္ဆသိပ္ပိယာ^၁ စ ကတရံ သိပ္ပံ အဂ္ဂံ ဥတ္တမံ၊ ယံ နိဿာယ သုခေန သက္ကာ ဇီဝိတုန္တိ အဓိပ္ပေါယော။ တတ္ထေကဇ္ဇေတိ တေသု ဘိက္ခုသု ဧကဇ္ဇေ ဘိက္ခု။ ယေ ဟတ္ထာစရိယကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေ။ စေမာဟံသူတိ တေ ဧဝံ ဘဏိံသု။ ဣတော ပရမ္မိ “ဧကဇ္ဇေ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဒေသေ နယော။ ဟတ္ထိသိပ္ပန္တိ ယံ ဟတ္ထိနံ ပရိဂ္ဂဏှနဒမနသာရဏာရောဂ- တိကိစ္ဆာဒိဘေဒံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တံ သဗ္ဗမ္မိ သိပ္ပံ ဣဓ “ဟတ္ထိသိပ္ပ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ အဿသိပ္ပန္တိ ဣတ္ထာပိ ဒေသေ နယော။ ရထသိပ္ပံ ပန ရထ- ယောဂ္ဂါနံ ဒမနသာရဏာဒိဝိဓာနဝသေန စေဝ ရထဿ ကရဏဝသေန စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓနုသိပ္ပန္တိ ဣဿာသသိပ္ပံ၊ ယော ဓနုဗ္ဗေဓောတိ ဝုစ္စတိ။ ထရူသိပ္ပန္တိ သေသအာဝုဓသိပ္ပံ။ မုဒ္ဓါသိပ္ပန္တိ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယ ဂဏနသိပ္ပံ။ ဂဏနသိပ္ပန္တိ အတ္ထိဒ္ဓကဂဏနသိပ္ပံ^၂။ သင်္ခါနသိပ္ပန္တိ သင်္ခါလနပဋုပ္ပါဒနာဒိဝသေန ပိဏ္ဏ- ဂဏနသိပ္ပံ။ တံ ယဿ ပဂုဏံ ဟောတိ၊ သော ရုက္ခမ္ပိ ဒိသုာ “တ္ထေကာနိ တ္ထေ ပဏ္ဏာနိ”တိ ဂဏိတုံ? ဇာနာတိ။ လေခါသိပ္ပန္တိ နာနာကာရေဟိ အက္ခရ- လိခနသိပ္ပံ၊ လိပိဉာဏံ ဝါ။ ကာဝေယုသိပ္ပန္တိ အတ္တနော စိန္တာဝသေန ဝါ ပရတော ပဋိလဒ္ဓသုတဝသေန ဝါ၊ “ဣမဿ အယမတ္ထော၊ ဧဝံ နံ ယောဇေ- သာမီ”တိ ဧဝံ အတ္ထဝသေန ဝါ၊ ကိဉ္စိဒေဝ ကဗ္ဗံ ဒိသုာ “တပ္ပဋိဘာဂံ ကဗ္ဗံ

၁-ကိစ္ဆသိပ္ပိယာ (က)   ၂-အတ္ထိဒ္ဓကဂဏနသိပ္ပံ (က)   ၃-ဘဏိံတုံ (သိ၊ က)

ကရိဿာမီ”တိ ဌာနုပ္ပတ္တိကပဋိဘာနဝသေန ဝါ စိန္တာကဝိအာဒိနံ စတုန္ဒံ ကဝိနံ ကဗ္ဗကရဏသိပ္ပံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကဝိ စိန္တာကဝိ သုတကဝိ အတ္ထကဝိ ပဋိဘာနကဝိ”တိ။

လောကယတသိပ္ပန္တိ “ကာကော သေတော အဋ္ဌိနံ သေတတ္တာ၊ ဗလကာ ရတ္တာ လောဟိတဿ ရတ္တတ္တာ”တိ ဝေမာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ပရလောကနိဗ္ဗာနာနံ ပဋိသေခေံ ဝိတဏှသတ္တသိပ္ပံ။ **ခတ္တဝိဇ္ဇာသိပ္ပန္တိ** အဗ္ဘေယျမာသုရက္ခာဒိ- နိတိသတ္တသိပ္ပံ။ ဣမာနိ ကိရ ဒွါဒသ မဟာသိပ္ပါနိ နာမ။ တေနေဝါဟ တတ္ထ တတ္ထ “သိပ္ပါနံ အဂ္ဂ”န္တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ သဗ္ဗသိပ္ပါယတနာနံ ဇီဝိကတ္ထတာယ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော အနိဿရဏဘာဝံ၊ သီလဒိနယေဝ ပန သုပရိသုဒ္ဓါနံ နိဿရဏဘာဝံ၊ တံ- သမဂ္ဂိနောယေဝ စ ဘိက္ခုဘာဝံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အသိပ္ပဇီဝိတိ စတုန္ဒံ တဏှုပ္ပါဒါနံ သမုစ္ဆေဒဝိက္ခမ္ဘနေန ပစ္စယာ- သာယ ဝိသောသိတတ္တာ ယံကိဉ္စ သိပ္ပံ ဥပနိဿာယ ဇီဝိကံ န ကပ္ပေတိတိ အသိပ္ပဇီဝိ၊ ဧတေန အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဒသေတိ။ လဟူတိ အပ္ပကိစ္စတာယ သလ္လဟုကဝုတ္တိတာယ စ လဟု အဗဟုလသမ္ဘာရော၊ ဧတေန စတုပစ္စယ- သန္တောသသိဒ္ဓံ သုဘရတံ ဒသေတိ။ **အတ္ထကာမောတိ** သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္ထမေဝ ကာမေတိတိ အတ္ထကာမော၊ ဧတေန သတ္တာနံ အနတ္ထပရိဝဇ္ဇနဿ ပကာသိတတ္တာ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ ဒသေတိ ပါဏာ- တိပါတာဒိအနတ္ထဝိရမဏပရိဒိပနတော။ **ယတိန္ဒြိယောတိ** စက္ခာဒိနံ ဆန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ အဘိဇ္ဈာဒုပ္ပဝတ္တိတော သံယမေန ယတိန္ဒြိယော၊ ဧတေန ဣန္ဒြိယ- သံဝရသီလံ ဝုတ္တံ။ **သဗ္ဗမိ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ** ဧဝံ သုပရိသုဒ္ဓသီလော စတုပစ္စယ- သန္တောသေ အဝဋ္ဌိတော သပ္ပစ္စယံ နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အနိစ္စာဒိဝသေန သင်္ခါရေ သမ္မသန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ တတော ပရံ ပဋိပါဋိယာ ပဝတ္တိတေဟိ စတုဟိ အရိယမဂ္ဂေဟိ သံယောဇနာနံ ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္ထ ဘဝါဒိသု ဝိပ္ပမုတ္တော။

၁-အံ ၁-၅၅၃-ပိဋေ။

၂-အဇ္ဈေယမာသုရက္ခာဒိနိတိသတ္တသိပ္ပံ (သျှာ)၊ အင်္ဂေယျမာသုရက္ခာဒိနိတိသတ္တသိပ္ပံ (က)

အနောကသာရီ အမမော နိရာသောတိ ကထာ သဗ္ဗမိ ဝိပုမုတ္တတ္တာ ဝေ
 ဩကသင်္ခါတေသု ဆသုပိ အာယတနေသု တဏှာဘိသရဏဿ အဘာဝေန
 အနောကသာရီ၊ ရူပါဒီသု ကတ္ထစိ မမင်္ဂါရာဘာဝတော အမမော၊ သဗ္ဗေန
 သဗ္ဗံ အနာသိသနတော နိရာသော။ ဟိတွာ မာနံ ဧကစရော သ ဘိက္ခုတိ
 ဧဝံဘူတော စ သော အရဟတ္တမဂ္ဂပ္ပတ္တိသမကာလမေဝ အနဝသေသံ မာနံ
 ဟိတွာ ပဇဟိတွာ ဣမေ ဘိက္ခု။ ဝိယ ဂဏသင်္ဂဏိကံ အကတွာ ပဝိဝေကကာမ-
 တာယ တဏှာသဟာယဝိရဟေန စ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဧကစရော၊ သော
 သဗ္ဗသော ဘိန္နကိလေသတ္တာ ပရမတ္တတော ဘိက္ခု နာမ။ ဧတ္ထ စ “အသိပ္ပ-
 ဇီဝိ”တိအာဒိနာ လောကိယဂုဏာ ကထိတာ၊ “သဗ္ဗမိ ဝိပုမုတ္တော”တိအာဒိနာ
 လောကုတ္တရဂုဏာ ကထိတာ။ တတ္ထ အသိပ္ပဇီဝိတိအာဒိ “ဝိဘဝေ ဌိတဿေဝ
 အယံ ဓမ္မော၊ န သိပ္ပံ နိဿာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တဿ၊ တသ္မာ
 သိပ္ပေသု သာရဂ္ဂဟဏံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အဓိသီလာဒီသုယေဝ တုမေဟိ
 သိက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဒသေတိ။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ ဒသမေ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာတိ ဧတ္ထ အာသယာနသယဉာဏံ ဣန္ဒြိယပရော-
 ပရိယတ္တဉာဏန္တ ဗုဒ္ဓစက္ခု နာမ။ ယထာဟ—

“အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော
 သတ္တေ အပ္ပရဇက္ခေ မဟာရဇက္ခေ တိက္ခိန္ဒြိယေ မုဒိန္ဒြိယေ”တိအာဒိ”။

လောကန္တိ တယော လောကာ ဩကာသလောကော သင်္ခါရလောကော
 သတ္တလောကောတိ။ တတ္ထ—

“ယာဝတာ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဟရန္တိ၊
 ဒိသာ ဘန္တိ ဝိရောစနာ။
 တာဝ သဟဿဓာ လောကော၊
 ဧတ္ထ တေ ဝတ္တတိ ဝသော”တိ—

အာဒီသု၂ ဩကာသလောကော။ “ဧကော လောကော သဗ္ဗေ သတ္တာ
 အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ ဒွေ လောကာ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ၊ တယော လောကာ တိသော

ဝေဒနာ၊ စတ္တာရော လောကာ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ ပဉ္စ လောကာ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဆ လောကာ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ၊ သတ္တ လောကာ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ အဋ္ဌ လောကာ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ၊ နဝ လောကာ နဝ သတ္တာဝါသာ၊ ဒသ လောကာ ဒသာယတနာနိ၊ ဒွါဒသ လောကာ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ အဋ္ဌာရသ လောကာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော”တိအာဒိသု^၁ သင်္ခါရလောကော။ “သဿတော လောကော၊ အသဿတော လောကော”တိအာဒိသု^၂ သတ္တလောကော ဝုတ္တော။ ဣဓာပိ သတ္တလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ လောကီယတိ ဝိစိတ္တာကာရတော ဒိဿတိတိ စက္ကဝါဠသင်္ခါတော လောကော ဩကာသလောကော၊ သင်္ခါရော လုဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတိတိ လောကော၊ လောကီယတိ ဧတ္ထ ပုညပါပံ တဗ္ဗိပါကော စာတိ သတ္တလောကော။ တေသု ဘဂဝါ မဟာကရုဏာယ အနုကမ္မမာနေော သံသာရဒုက္ခတော မောစေတုကာမော သတ္တလောကံ ဩလောကေသိ။ ကတမဿ ပန သတ္တာဟဿ အစ္စယေန ဩလောကေသိ? ပဌမဿ သတ္တာဟဿ။ ဘဂဝါ ဟိ ပလ္လင်္ကသတ္တာဟဿ ပရိယောသာနေ ပစ္စိမယာမာဝသာနေ “ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ။ပ။ သူရိယောဝ ဩဘာသယမန္တလိက္ခ”န္တိ? ဣမံ အရိယမဂ္ဂါနုဘာဝဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ “အဟံ တာဝ ဧဝံ သုဒုတ္တရံ သံသာရမဟောဗံ ဣမာယ ဓမ္မနာဝါယ သမုတ္တရိတွာ နိဗ္ဗာနပါရေ ဌိတော၊ ဟန္တ ဒါနိ လောကမ္ပိတာရေဿာမိ၊ ကိဒိသော န ခေါ လောကော”တိ လောကံ ဝေါလောကေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန တမ္ပာ သမာဓိမ္ပာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေသိ”တိ။

တတ္ထ ဝေါလောကေသိတိ ဝိဝိဓေဟိ အာကာရေဟိ ပဿိ၊ ဟတ္ထတလေ ဌဝိတအာမလကံ ဝိယ အတ္တနေော ဉာဏေန ပစ္စက္ခံ အကာသိ။ အနေကေဟိ သန္တာပေဟိတိအာဒိ ဝေါလောကိတာကာရဒဿနံ။ အနေကေဟိ သန္တာပေဟိတိ အနေကေဟိ ဒုက္ခေဟိ။ ဒုက္ခံ ဟိ သန္တာပနပိဋ္ဌနဋ္ဌေန သန္တာပေါတိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “ဒုက္ခဿ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာမဋ္ဌော”တိ^၄။ တဉ္စ ဒုက္ခဒုက္ခာဒိဝသေန စေဝ ဇာတိအာဒိဝသေန စ အနေကပ္ပကာရံ။ တေန ဝုတ္တံ “အနေကေဟိ သန္တာပေဟိ”တိ။ အနေကေဟိ ဒုက္ခေဟိ သန္တပ္ပမာနေ ပိဋ္ဌိယမာနေ ဗာဓိယမာနေ။ ပရိဋ္ဌာပေဟိတိ ပရိဒါပေဟိ။ ပရိသုပ္ပမာနေတိ ဣန္ဒနံ ဝိယ အဂ္ဂိနာ သမန္တတော သုပ္ပမာနေ။ ရာဂဇေဟိတိ

၁-၃ ၉-၁၁၇-ပိဋကေ။
 ၂-ဒိ ၁-၁၁၇-ပိဋကေ။
 ၃-၃ ၁-၇၀၊ အဘိ ၄-၁၄၃၊ ဝိ ၃-၂-ပိဋကေ။
 ၄-၃ ၉-၂၀-၂၉၄-ပိဋကေ။

ရာဂသမ္ဘူတေဟိ။ ဒေသနယော သေသေသုပိ။ ရာဂါဒယော ဟိ ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တံ နိဒ္ဒဟန္တာ ဝိယ ဝိဗာဓေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “တယောမေ ဘိက္ခဝေ အဂ္ဂိ ရာဂဂ္ဂိ၊ ဒေါသဂ္ဂိ၊ မောဟဂ္ဂိ” တိ။ ယတော တေ စိတ္တံ ကာယဉ္စ ကိလေသေန္တိတိ ကိလေသာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧတ္ထ စ ပရိဋ္ဌယုမာနေတိ ဧတေန ဘဂဝါ ရာဂါဒိကိလေသာနံ ပဝတ္တိဒုက္ခတံ၊ တေန စ သတ္တာနံ အဘိဘူတတံ ဒဿေတိ။ သန္တပ္ပမာနေတိ ဣမိနာ ပန တေသံ ကာလန္တရဒုက္ခတံ၊ တေန နိရန္တရောပဒ္ဒဝတဉ္စ ဒဿေတိ။

ဘဂဝါ ဟိ ဗောဓိရုက္ခမူလေ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ နိဿိန္နော ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောဓေတွာ ပစ္ဆိမယာမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဉာဏံ ဩတာရေတွာ ကိလေသမူလကံ ဝဋ်ဒုက္ခံ အဘိညာယ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပသန္တော အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရိယမဂ္ဂါ-မိဂမေန သယံ ဝိဂတဝိဒ္ဓတ္ထကိလေသော အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါဟုတွာ ပစ္စဝေက္ခဏာ-နန္တရံ အနဝသေသာနံ ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ အတ္တနော ဝဋ်ဒုက္ခဿ ပရိက္ခိ-ဏဘာဝဒီပကံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အဝိဇဟိတံ “အနေကဇာတိသံသာရ” န္တိ။ ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ တေနော ပလ္လင်္ဂေန သတ္တာဟံ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒိ နိဿိန္နော သတ္တမာယ ရတ္တိယာ တီသု ယာမေသု ဝုတ္တနယေန တိဏိ ဥဒါနာနိ ဥဒါနေတွာ တတိယဥဒါနာနန္တရံ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ဝေါလောကေန္တော “သကလမိဒံ သတ္တာနံ ဝဋ်ဒုက္ခံ ကိလေသမူလကံ၊ ကိလေသာ နာမေတေ ပဝတ္တိဒုက္ခာ အာယတိမ္ပိ ဒုက္ခဟေတုဘူတာ၊ တေဟိ ဣမေ သတ္တာ သန္တပ္ပန္တိ ပရိဋ္ဌယုန္တိ စာ” တိ ပဿိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ မောဟဇေဟိဝိ” တိ။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ လောကဿ ယထာဝုတ္တသန္တာပပရိဋ္ဌာဟေဟိ အဘိဘုယုမာနတံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ သဗ္ဗသန္တာပ-ပရိဋ္ဌာဟတော ပရိနိဗ္ဗာနဝိဘာဝနံ မဟာဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အယံ လောကော သန္တာပဇာတောတိ အယံ သဗ္ဗောပိ လောကော ဇရာရောဂမရဏေဟိ စေဝ နာနာဝိဓဗျသနေဟိ စ ကိလေသပရိယုဋ္ဌာနေဟိ စ ဇာတသန္တာပေါ၊ ဥပ္ပန္နကာယိကစေတသိကဒုက္ခာဘိဘဝေါတိ အတ္ထော။ ဖဿ-ပရေတောတိ တတော ဧဝ အနေကေဟိ ဒုက္ခသမ္ပဿေဟိ ပရိဟတော ဥပဒ္ဓါ-တော။ အထ ဝါ ဖဿပရေတောတိ သုခါဒိသင်္ခါတာနံ တိဿန္တံ ဒုက္ခတာနံ ပစ္စယဘူတေဟိ ဆဟိ ဖဿေဟိ အဘိဘူတော၊ တတော တတော ဒွါရတော

၁-၃ ၁-၂၅၇-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-၃ ၁-၃၆-ဝိဇ္ဇေ။

တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တိဝသေန ဥပဿဋ္ဌော။ ရောဂံ ဝဒတိ အတ္တ-
 ဇောတိ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝေဒနာသင်္ခါတံ ရောဂံ ဒုက္ခံ၊ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ
 ဝါ ယထာဘူတံ အဇာနန္တော “အဟ”န္တိ သညာယ ဒိဋ္ဌိဂါဟဝသေန “အဟံ
 သုဒ္ဓိတော ဒုက္ခိတော”တိ အတ္တတော ဝဒတိ။ “အတ္တနော”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။
 တဿတ္ထော—ယွာယံ လောကော ကေနစိ ဒုက္ခမဗ္ဗေန ဖုဋ္ဌော အဘာဝိတတ္တ-
 တာယ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော “အဟော ဒုက္ခံ၊ ဤဒိသံ ဒုက္ခံ မယံ
 အတ္တနောပိ မာ ဟောတူ”တိအာဒိနာ ဝိပုလပန္တော ကေဝလံ အတ္တနော
 ရောဂံ ဝဒတိ၊ တဿ ပန ပဟာနာယ န ပဋိပဇ္ဇတိတိ အဓိပ္ပါယော။
 အထ ဝါ တံ ယထာရုတ္တံ ဒုက္ခံ ယထာဘူတံ အဇာနန္တော တဏှာဂါဟ-
 ဝသေန “မမ”န္တိ သညာယ အတ္တတော ဝဒတိ၊ “မမ ဣဒ”န္တိ ဝါစံ နိစ္ဆာရေတိ။

ယေန ယေန ဟိ မညတိတိ ဧဝမိမံ ရောဂဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကံ အတ္တတော
 အတ္တနော ဝါ ဝဒန္တော လောကော ယေန ယေန ရူပဝေဒနာဒိနာ ကာရဏ-
 ဘူတေန၊ ယေန ဝါ သဿတာဒိနာ ပကာရေန ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာမညနာဟိ
 မညတိ။ တတော တံ ဟောတိ အညထာတိ တတော အတ္တနာ ပရိကပ္ပိတာ-
 ကာရတော တံ မညနာယ ဝတ္ထုဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကံ အညထာ အနတ္တာနတ္တ-
 နိယမေဝ ဟောတိ၊ ဝသေ ဝတ္ထေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အဟင်္ဂာရ-
 မမင်္ဂာရတ္တံ န နိပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ တတောတိ တသ္မာ မည-
 နာမတ္တဘာဝတော တံ ခန္ဓပဉ္စကံ နိစ္ဆာဒိဝသေန မညိတံ အညထာ အနိစ္စာ-
 ဒိသဘာဝမေဝ ဟောတိ။ န ဟိ မညနာ ဘာဝညထတ္တံ ဝါ လက္ခဏညထတ္တံ ဝါ
 ကာတုံ သက္ကောတိ။

အညထာဘာဝိ ဘဝသက္ကောတိ အသမ္ဘဝေ ဝဗ္ဗိယံ ဟိတသုခေ သက္ကော
 လဂ္ဂေါ သတ္တလောကော မညနာယ ယထာရူစိ စိန္တိယမာနောပိ ဝိပရိတပုဋ္ဌိ-
 ပတ္တိယာ တတော အညထာဘာဝိ အဟိတဒုက္ခဘာဝိ ဝိသ္ဗာတံယေဝ
 ပါပုဏာတိ။ ဘဝမေဝါဘိနန္ဒတိတိ ဧဝံ သန္တေပိ တံ မညနာပရိကပ္ပိတံ
 အဝိဇ္ဇမာနံ ဘဝံ ဝဗ္ဗိ အဘိနန္ဒတိ ဧဝ အဘိကင်္ခတိ ဧဝ။ အထ ဝါ အညထာ-
 ဘာဝိတိ “နိစ္စော မေ အတ္တာ”တိအာဒိနာ မညနာယ ပရိကပ္ပိတာကာရတော
 သယံ အညထာဘာဝိ သမာနော အနိစ္စော အဓုဝေတိ အတ္ထော။ ဘဝ-
 သက္ကောတိ ကာမာဒိဘဝေသု ဘဝတဏှာယ သက္ကော လဂ္ဂေါ ဂမိတော။
 ဘဝမေဝါဘိနန္ဒတိတိ အနိစ္စာဒိသဘာဝံ ဘဝမေဝ နိစ္စာဒိဝသေန ပရာမသိတွာ၊
 တတ္ထ ဝါ အဓိမုတ္တိသညံ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာဟိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ န တတ္ထ

၁-ဂထိတော (သီ) ၂-တဏှာဒိဋ္ဌိဘဝနန္ဒနာယ (သီ၊ သျာ)

နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ယဒဘိနန္ဒတိ တံ ဘယန္တိ ယံ ဝနိသဒ္ဓါတံ ဘဝံ ကာမာဒိဘဝံ ဝါ အဘိနန္ဒတိ။ တံ အနိစ္စာဒိဝိပရိဏာမသဘာဝတ္တာ အနေကဗျသနာနုဗန္ဓတ္တာ စ ဘဝဟေတုဘာဝတော အတိဝိယ ဘယာနကဋ္ဌေန ဘယံ။ ယဿ ဘာယတီတိ ယတော ဇရာမရဏာဒိတော ဘာယတိ။ တံ ဇရာမရဏာဒိ ဒုက္ခာဓိဋ္ဌာန- ဘာဝတော ဒုက္ခဒုက္ခဘာဝတော စ ဒုက္ခံ။ အထ ဝါ ယဿ ဘာယတီတိ ဘဝါဘိနန္ဒနေန ယဿ ဝိဘဝဿ^၁ ဘာယတိ။ သေဉ ဥစ္ဆေဒသဒ္ဓါတော ဝိဘဝေါ, တတော ဘာယနဉ ဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝတော ဇာတိအာဒိဒုက္ခဿ အနတိဝတ္ထနတော စ ဒုက္ခံ ဒုက္ခသဘာဝမေဝါတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယဿ ဘာယတီ တံ ဒုက္ခန္တိ ယဿ အနိစ္စာဒိကဿ ဘာယတိ တံနိဿရဏံ အဇာနန္တော၊ တံဘယံ တဿ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ ဒုက္ခံ အာဝဟတီတိ အတ္ထော။

တ္ထကေန ဝဋ် ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိဝဋ် ဒဿေတုံ “ဘဝဝိပ္ပဟာနာယ ခေါ ပနိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဘဝဝိပ္ပဟာနာယာတိ ကာမာဒိဘဝဿ ပဇဟနတ္ထာယ။ ခေါတိ အဝဇာရဏေ၊ ပနာတိ ပဒပူရဏေ နိပါတော။ ဣဒန္တိ အာသန္နပစ္စက္ခဝစနံ။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ဝုဿတီတိ ပူရေဿတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကေန္တေနေဝ ကာမာဒိဘဝဿ သမုဒယပ္ပဟာနေန အနဝသေသပဇဟနတ္ထာယ ဣဒံ မယာ သတသဟဿ- ကပ္ပါမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ အတိဒုက္ခရာနိ အာစရိတွာ^၂ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဗောဓိမဏ္ဍေ တိဏ္ဍံ မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဒိတွာ အဓိဂတံ သိလာဒိက္ခန္ဓ- တ္တယသင်္ဂဟံ အဋ္ဌကိကမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ စရိယတိ ဘာဝိယတီတိ။

ဧဝံ အရိယမဂ္ဂဿ ဧကံသေနေဝ နိယျာနိကဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အညမဂ္ဂဿ တဒဘာဝံ ဒဿေန္တော “ယေ ဟိ ကေစိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယေတိ အနိယမနိဒ္ဓေသော။ ဟီတိ နိပါတမတ္ထံ။ ကေစိတိ ဧကဇ္ဇေ။ ပဒဒ္ဓယေ- နာပိ တထာဝါဒိနော ဒိဋ္ဌိဂတိကေ အနိယမတော ပရိယာဒိယတိ။ သမဏာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂမနမတ္ထေန သမဏာ၊ န သမိတပါပါ။ ဗြာဟ္မဏာတိ ဇာတိမတ္ထေန ဗြာဟ္မဏာ၊ န ဗာဟိတပါပါ။ ဝါသဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပတ္ထော။ ဘဝေန ဘဝဿ ဝိပ္ပမောက္ခမာဟံသူတိ ဧကဇ္ဇေ ကာမဘဝေန ရူပဘဝေန ဝါ သဗ္ဗဘဝတော ဝိမုတ္တိံ သံသာရသုဒ္ဓိံ ကထယိံသု။

ကေ ပနေဝံ ဝဒန္တိတိ? ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒိနော။ တေသု ဟိ ကေစိ “ဥဋ္ဌာ- ရေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတော? အတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရမံ နိဗ္ဗုတိံ”

၁-ဝိဿယဿ (သဗ္ဗတ္ထ)   ၂-အာစရတာ (သီ၊ သျာ)   ၃-သန္တပ္ပိတော (သီ)

ပတ္တော ဟောတီ”တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ “ရူပါဝစရဇ္ဈာနေသု ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂီ။ ပ။ ကေစိ “ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနသမင်္ဂီ အတ္တာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရမံ နိဗ္ဗုတိ” ပတ္တော ဟောတီ”တိ ဝဒန္တိ။ ယထာဟ—

“ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကဇ္ဈော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝံဝါဒီ ဟောတိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ‘ယတော ခေါ ဘော အယံ အတ္တာ ပဉ္စဟိ ကာမ- ရုဏေဟိ သမပ္ပိတော’တိ”^၁ ဝိတ္ထာရော။

တေ ပန ယသ္မာ ယာဝဒတ္ထံ ဝီတတ္တာ သုဟိတာယ ဇလူကာယ ဝိယ ရုဟိရဝိပါသာ ကာမာဒိသုခေဟိ သမပ္ပိတဿ တဿ အတ္တနော ကာမေသနာ- ဒယော န ဘဝိဿန္တိ၊ တဒဘာဝေ စ ဘဝဿ အဘာဝေါယေဝ၊ ယသ္မိံ ယသ္မိံ စ ဘဝေ ဌိတဿ အယံ နယော လဗ္ဘတိ၊ တေန တေန ဘဝေန သဗ္ဗဘဝတော ဝိမုတ္တိ ဟောတီတိ ဝဒန္တိ၊ တသ္မာ “ဘဝေန ဘဝဿ ဝိပုမောက္ခမာဟံသု”တိ ဝုတ္တာ။ ယေသဉ္စ “တ္ထေကံ နာမ ကာလံ သံသရိတွာ ဗာလာ စ ပဏ္ဍိတာ စ ပရိယောသာနဘဝေ ဌတွာ သံသာရတော ဝိမုစ္ဆန္တိ”တိ လဒ္ဓိ၊ တေပိ ဘဝေန ဘဝဿ ဝိပုမောက္ခံ ဝဒန္တိ နာမ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“စုလ္လာသီတိ မဟာကပ္ပိနော သတသဟဿာနိ ယာနိ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ”တိ^၂။

အထ ဝါ ဘဝေနာတိ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ။ ဘဝတိ သဿတံ တိဋ္ဌတီတိ ပဝတ္တန- တော သဿတဒိဋ္ဌိ ဘဝဒိဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိ ဧဝေတ္ထ ဥတ္တရပဒလောပေန ဘဝတဏှာတိအာဒိသု ဝိယ ဘဝေါတိ ဝုတ္တော။ ဘဝဒိဋ္ဌိဝသေန စ ဧကဇ္ဈော ဘဝဝိသေသံယေဝ ကိလေသာနံ ဝူပသန္တဝုတ္တိယာ အာယုနော စ ဒီဃာဝါသ- တာယ၊^၃ နိစ္စာဒိသဘာဝံ ဘဝဝိမောက္ခံ မညန္တိ၊ သေယျထာပိ ဗကော မြဟ္မာ “ဣဒံ နိစ္စံ၊ ဣဒံ ရဝံ၊ ဣဒံ သဿတံ၊ ဣဒံ အဝိပရိဏာမဓမ္မ”န္တိ^၄ အဝေါစ။ တေသ- မေဝံ ဝိပရိတဂါဟိနံ အနိဿရဏေ နိဿရဏဒိဋ္ဌိနံ ကုတော ဘဝဝိမောက္ခော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သဗ္ဗေ တေ ‘အဝိပုမုတ္တာ ဘဝသ္မာ’တိ ဝဒါဒီ”တိ။

ဝိဘဝေနာတိ ဥစ္ဆေဒေန။ ဘဝဿ နိဿရဏမာဟံသုတိ သဗ္ဗဘဝတော နိဂ္ဂမနံ နိက္ခန္တိံ သံသာရသုဒ္ဓိံ ဝဒိံသု။ တေ ဟိ “ဘဝေန ဘဝဿ ဝိပုမော- က္ခော”တိ ဝဒန္တာနံ ဝါဒိံ အနန္တဇာနန္တာ ဘဝပစ္ဆေဒေန နိဿရဏံ ပဋိဇာနိံသု။ ဝိဘဝေနာတိ ဝါ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ။ ဝိဘဝတိ ဝိနဿတိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ အတ္တာ စ

၁-ဒီ ၁-၃၃-ပိဋကေ။
၃-ဒီဃတမတာယ (သိ၊က)
၂-ဒီ ၁-၅၀-ပိဋကေ။
၄-မ ၁-၄၀၁-ပိဋကေ။

လောကော စာတိ ပဝတ္တနတော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဝုတ္တနယေန “ဝိဘဝေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဝသေန ဟိ သတ္တာ အဓိမုစ္စိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပန္နာ ဥစ္ဆိဇန္တိ၊ သာ ဝေ သံသာရသုဒ္ဓိတိ ဥစ္ဆေဒဝါဒိနော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယတော ခေါဘော အယံ အတ္တာ ရူပိ စာတုမဟာဘူတိကော။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါဘော အယံ အတ္တာ သမ္မာ သမုစ္ဆိန္နော ဟောတိ”တိ။

တထာ—

“နတ္ထိ မဟာရာဇ ဒိန္နံ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ နတ္ထိ ဟုတံ။ပ။ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ”တိ။ စ။

တေသမ္ပိ ဧဝံ ဝိပရိတဂါဟီနံ ကုတော ဘဝနိဿရဏံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သဗ္ဗေ တေ ‘အနိဿဋ္ဌာ ဘဝဗျာ’တိ ဝေဒါမိ”တိ။ န ဟိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အနဝသေသကိလေသံ အသမုဋ္ဌါတေတွာ ကဒါစိဝိ ဘဝတော နိဿရဏ-ဝိမုတ္တိ သမ္ဘဝတိ။ တထာ ဟိ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ယထာဘူတာ-ဝဗောဓာဘာဝတော “အတ္ထိ နတ္ထိ”တိ အန္တဒ္ဓယနိပတိတာနံ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန သမ္ပရိတသိဘဝိပ္ပန္နိတမတ္တံ၊ ယတော တေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ပဝတ္တိဟေတုသုပိ သမ္ပုဋ္ဌာ သက္ကာယဘူမိယံ သုနိခါတေ ဝိပရိတဒဿနထမ္ပေ တဏှာဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓါ ဂဒ္ဓုလဗန္ဓနာ ဝိယ သာ? န ဝိဇဟန္တိ ဗန္ဓနဋ္ဌာနံ၊ ကုတော နေသံ ဝိမောက္ခော။

ယေ ပန စတုသစ္စဝိဘာဝနေန ပဝတ္တိအာဒိသု အသမ္မောဟတော တံ အန္တဒ္ဓယံ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမံ ပဋိပဒံ သမာရဋ္ဌာ၊ တေသံယေဝ ဘဝဝိပ္ပမောက္ခော နိဿရဏဉ္စာတိ ဒသေန္တော သတ္တာ “ဥပမိ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဥပမိန္တိ ခန္ဓာဒိဥပမိ။ ဟိတိ နိပါတမတ္တံ။ ပဋိစ္စာတိ နိဿာယ၊ ပစ္စယံ ကတွာ။ ဒုက္ခန္တိ ဇာတိအာဒိ ဒုက္ခံ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယတ္ထိမေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဝိမောက္ခသညိ-နော၊ တတ္ထ ခန္ဓကိလေသာဘိသင်္ခါရူပဓယော အဓိဂတာ၊ ကုတော တတ္ထ ဒုက္ခနိဿရဏံ။ ယတြ ဟိ ကိလေသာ၊ တတြာဘိသင်္ခါရသမ္ဘဝတော ဘဝ-ပဗန္ဓဿ အဝိစ္ဆေဒေါယေဝါတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အနိဝတ္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပမိ”တိ ပဋိစ္စ ဒုက္ခမိဒံ သမ္ပောတိ”တိ။

၁-ဒီ ၁-၃၁-ပိဋက၊ ၂-ဒီ ၁-၅၁-ပိဋက၊ ၃-သာရမေယျာ (သီ၊ သျာ)

ဣဒါနိ ယံ ပရမတ္ထတော ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ၊ တံ ဒဿေတုံ “သဗ္ဗုပါဒါ-
 နက္ခယာ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဗ္ဗုပါဒါနက္ခယာတိ
 ကာမုပါဒါနံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ သဗ္ဗေသံ
 ဣမေသံ စတုန္ဒရိ ဥပါဒါနာနံ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန အနဝသေသပ္ပဟာနတော။
 တတ္ထ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ ဣမာနိ တိဏိ ဥပါ-
 ဒါနာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒီယန္တိ၊ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ကာမုပါဒါနံ
 အပါယဂမနိယံ ပဋ္ဌမေန၊ ကာမရာဂဘူတံ ဗဟလံ ဒုတိယေန၊ သုခမံ တတိယေန၊
 ရူပရာဂါရူပရာဂပ္ပဟာနံ စတုတ္ထေနာတိ စတုဟိဝိ မဂ္ဂေဟိ ဒီယတိ၊ အနုပ္ပတ္တိ-
 ဓမ္မတံ အာပဇ္ဇတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါတိ ဧဝံ သဗ္ဗသော
 ဥပါဒါနက္ခယာ တဒေကဋ္ဌတာယ သဗ္ဗဿပိ ကိလေသဂဏဿ^၁ အနုပ္ပါ-
 ဒနတော အပ္ပမတ္တကဿပိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ ပါတုဘာဝေါ နတ္ထိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ဟေတုနာ သဒ္ဓိ^၂ ပဝတ္ထိ^၃ နိဝတ္ထိဉ္စ ဒဿေတွာ “ဣမံ နယံ အဇာ-
 နန္တော အယံ သတ္တလောကော ဝဋ္ဋတေပိ သီသံ န ဥက္ခိပတိ”တိ ဒဿေန္တော
 “လောကမိမံ ပဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ လောကမိမံ ပဿာတိ အတ္တနော
 ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ ပစ္စက္ခတော ဝိသယဘာဝဿ ဥပဂတတ္တာ “လောကမိမံ ပဿာ”တိ
 ဘဂဝါဒဿနကိရိယာယ နိယောဇေန္တော အတ္တာနမေဝါလပတိ။ ပုတ္တတိ ဗဟူ၊
 ဝိသု ဝိသု ဝါ။ အဝိဇ္ဇာယ ပရေတာတိ “ဒုက္ခေ အညာဏ”န္တိ အာဒိနာ၊ နယေန
 ဝုတ္တာယ စတုသစ္စပဋိစ္စာဒိကာယ အဝိဇ္ဇာယ အဘိဘူတာ။ ဘူတာတိ ကမ္မ-
 ကိလေသေဟိ ဇာတာ နိဗ္ဗတ္တာ။ ဘူတရတတိ ဘူတေသု မာတာပိတုပုတ္တ-
 ဒါရာဒိသညာယ အညသတ္တေသု တဏှာယ ရတာ၊ ဘူတေ ဝါ ခန္ဓပဉ္စကေ
 အနိစ္စာသုဘဒုက္ခာနတ္တသဘာဝေ တံသဘာဝါနဝဗောဓတော ဣတ္ထိပုရိသာ-
 ဒိပရိကပ္ပဝသေန နိစ္စာဒိဝသေန အတ္တတ္တနိယဂါဟဝသေန စ အဘိရတာ။
 ဘဝါ အပရိမုတ္တာတိ ယထာဝုတ္တေန တဏှာဒိဋ္ဌိဂါဟေန ဘဝတော
 သံသာရတော န ပရိမုတ္တာ။

ဧတ္ထ စ “လောကမိမံ” န္တိ ပဋ္ဌမံ တာဝ သကလမ္ဘိ သတ္တနိကာယံ သာမညတော
 ဧကတ္ထံ ဥပနေန္တော ဧကဝစနေန အနောဓိသော ဂဟဏံ ဒီပေတွာ “သွာယံ
 လောကော ဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသာဒိဝသေန စေဝ တတ္ထာပိ
 တံတံသတ္တနိကာယာဒိဝသေန စ အနေကဘေဒဘိန္တော ပစ္စေကံ မယာ
 ဝေါလောကိတော”တိ အတ္တနော ဗုဒ္ဓစက္ခုဗြဟ္မဏာနုဘာဝံ ပကာသေန္တော
 သတ္တာ ပုန ဝစနဘေဒိ ကတွာ ဗဟုဝစနေန ဩဓိသော ဂဟဏံ ဒီပေတိ

^၁-ကိလေသဂဟနဿ (သီ၊ သျာ)   ^၂-အဘိ ၁-၂၂၂၊ အဘိ ၂-၁၄၂ ပိဋ္ဌာဒိသု၊
^၃ဉာဏီ-၄ ၁၃

“ပုထု အဝိဇ္ဇာယံ ပရေတာ ဘူတာ”တိအာဒိနာ။ ဧဝံ နက္ခာ “လောက-
 မိမ”န္တိ ဥပယောဂဝစနံ နက္ခာ “အဝိဇ္ဇာယ ပရေတာ”တိအာဒိနာ ပစ္စတ္တ-
 ဗဟုဝစနနိဒ္ဒေသောပိ အဝိရုဒ္ဓေါ ဟောတိ ဘိန္ဒုဝါကျတ္တာ။ ဧကေစိ ပန
 ဧကဝါကျတာမိပ္ပါယေန “အဝိဇ္ဇာယ ပရေတံ ဘူတံ ဘူတရတံ ဘဝါ အပရိ-
 မုတ္တ”န္တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဘတ္တိဘေဒဝသေနေဝ ပန ပုရာဏပါဌော။

ဣဒါနိ ယေန ဥပါယေန ဘဝဝိပ္ပမောက္ခော ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ
 တိတ္ထိယာနံ အဝိသယဘူတံ ဗုဒ္ဓဂေါစရံ ဝိပဿနာဝိထိံ ဒဿေန္တော “ယေ ဟိ
 ဧကေစိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယေ ဟိ ဧကေစိ အဝါတိ ကာမဘဝါဒိ သညိဘဝါဒိ-
 ဧကဝေါကာရဘဝါဒိဝိဘာဂေန နာနာဘေဒဘိန္ဒု သာတဝန္တော ဝါ
 အသာတဝန္တော ဝါ^၁ ဒိဿာယုကာ ဝါ ဣတ္ထရက္ခဏာ ဝါ ယေ ဟိ ဧကေစိ
 ဘဝါ။ သဗ္ဗဒီတိ ဥဒ္ဓံ အဓော တိရိယန္တိ အာဒိဝိဘာဂေန သဗ္ဗတ္ထ။ သဗ္ဗတ္ထ-
 တာယာတိ သဂ္ဂါပါယမနုဿာဒိဝိဘာဂေန။ သဗ္ဗေ တေတိအာဒိသု သဗ္ဗေပိ
 တေ ဘဝါ ရူပဝေဒနာဒိဓမ္မော ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ၊ ဥဒယဗ္ဗယ-
 ပဋိဝိဋ္ဌိတတ္တာ ဒုက္ခာ၊ ဇရာယ မရဏေန စာတိ ဒွိဓာ ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗတာယ
 ဝိပရိဏာမဓမ္မော။ ဣတိသဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော ပကာရတ္ထော ဝါ၊ တေန
 အနတ္တလက္ခဏမ္ဘိ သင်္ဂဟေတွာ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ၊ ဝိပရိဏာမ-
 ဓမ္မတာယ ဝါ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာတိ ဝုတ္တာ။

ဧဝံ လက္ခဏတ္ထယပဋိဝိဇ္ဈနာကာရေန ဧတံ ဘဝသင်္ခါတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ယထာဘူတံ
 အဝိပရိတံ သဗ္ဗပ္ပညာယ သမ္မာ ဉာယေန ဝိပဿနာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ
 ပဿတော ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန ပဋိဝိဇ္ဈတော “ဘဝေါ နိစ္စော”တိ
 အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဘဝေသု တဏှာ ပဟိယတိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပ္ပတ္တိသမကာလမေဝ
 အနဝသေသံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိယာ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ ဝိဘဝံ ဝိစ္စေဒံ
 နာဘိနန္ဒတိ န ပတ္ထေတိ။ ဧဝံဘူတဿ တဿ ယာ ကာမတဏှာဒိဝသေန
 အဋ္ဌသတဘေဒါ အဝတ္တာဒိဝိဘာဂေန အနန္တဘေဒါ စ၊ တာသံ သဗ္ဗသော
 သဗ္ဗပ္ပကာရေန တဏှာနံ ဓယာ ပဟာနာ၊ တဒေကဋ္ဌတာယ သဗ္ဗဿပိ
 သံကိလေသပက္ခဿ အသေသံ နိဿေသံ ဝိရာဂေန အရိယမဂ္ဂေန ယော
 အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ တံ နိဗ္ဗာနန္တိ။

ဧဝံ တဏှာယ ပဟာနမုခေန သံဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ
 အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ ဒဿေန္တော “တဿ နိဗ္ဗုတဿာ”တိအာဒိမာဟ။

၁-သာတာန္တသမ္ပတာ သာရဘိန္ဒု သာတရဟိတာ (သီ၊ သာ)

တဿတ္ထော—ယော သော သဗ္ဗသော တဏှာနံ ခယာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန
 နိဗ္ဗုတော ဝုတ္တနယေန ဘိန္ဒကိလေသော ဒီဏာသဝဘိက္ခု။ **တဿ နိဗ္ဗုတဿ**
ဘိက္ခုနော အနုပါဒါ ဥပါဒါနာဘာဝတော ကိလေသာဘိသင်္ခါရမာရာနံ ဝါ
 အဂ္ဂဟဏတော **ပုနုပ္ပဝေါ န ဟောတိ**၊ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပပတ္တိ-
 ဘဝေါ နတ္ထိ။ ဧဝံဘူတေန စ တေန **အဘိဘူတော မာရော**၊ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ
 ကိလေသမာရော အဘိသင်္ခါရမာရော ဒေဝပုတ္တမာရော စ စရိမကစိတ္တက္ခဏေ
 ခန္ဓမာရော မစ္စမာရော စာတိ ပဉ္စဝိမော မာရော အဘိဘူတော ပရာဇိတော၊
 ပုန သီသံ ဥက္ခိပိတုံ အပ္ပဒါနေန နိဗ္ဗိသေဝနော ကတော၊ ယတော တေန
 ဝိဇိတော သင်္ဂါမော မာရေဟိ တတ္ထ တတ္ထ ပဝတ္တိတော။ ဧဝံ **ဝိဇိတသင်္ဂါမော**
 ပန ဣဋ္ဌာဒီသု သဗ္ဗေသု ဝိကာရာဘာဝေန တာဒိလက္ခဏပုတ္တိယာ **တာဒီ**
 အရဟာ **သဗ္ဗဘဝါနိ** ယထာဝုတ္တဘေဒေ သဗ္ဗေပိ ဘဝေ **ဥပစ္စဂါ** သမ-
 တိက္ကန္တော၊ န ယတ္ထ ကတ္ထစိ သင်္ခံ ဥပေတိ၊ အညဒတ္ထု အနုပါဒါနော ဝိယ
 ဇာတဝေဒေါ ပရိနိဗ္ဗာနတော ဥဒ္ဓံ အပညတ္တိကောဝ ဟောတိတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ
 ဣမံ မဟာဥဒါနံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ကူဋံ ဂဟေတွာ
 နိဋ္ဌပေသိ။

ဒသမသုတ္တဝါဒ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ နန္ဒဝဂ္ဂဝါဒော။

၄-မေဃိယဝဂ္ဂ

၁-မေဃိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ မေဃိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ စာလိကာယန္တိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တဿ ကိရ နဂရဿ ဒွါရဋ္ဌာနံ မုဗ္ဗိတွာ သမန္တတော စလပက်ံ ဟောတိ။ တံ စလပက်ံ နိဿာယ ဌိတတ္တာ ဩလောကေန္တာနံ စလမာနံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ တသ္မာ “စာလိကာ” တိ ဝုစ္စတိ။ စာလိကေ ပဗ္ဗတေတိ တဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ ဧကော ပဗ္ဗတော၊ သောပိ သဗ္ဗသေတတ္တာ ကာလပက္ခဥပေါသထေ ဩလောကေန္တာနံ စလမာနော ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ တသ္မာ “စာလိကပဗ္ဗတော” တိ သင်္ခံ ဂတော။ တတ္ထ ဘဂဝတော မဟန္တံ ဝိဟာရံ ကာရယိံသု၊ ဘဂဝါ တဒါ တံ နဂရံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာ တသ္မိံ စာလိကပဗ္ဗတမဟာဝိဟာရေ ဝိဟာရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “စာလိကာယံ ဝိဟာရတိ စာလိကေ ပဗ္ဗတေ” တိ။ မေဃိယောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတီတိ ပရိစာရကော ဟောတိ။ ဘဂဝတော ဟိ ပဌမဗောဓိယံ ဥပဋ္ဌာကာ အနိဗဒ္ဓါ အဟေသံ၊ ဧကဒါ နာဂသမာလော၊ ဧကဒါ နာဂိတော၊ ဧကဒါ ဥပဝါနော၊ ဧကဒါ သုနက္ခတ္တော၊ ဧကဒါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော၊ ဧကဒါ သာဂတော၊ ဧကဒါ မေဃိယော။ တဒါပိ မေဃိယတ္ထေရောဝ ဥပဋ္ဌာကော။ တေနာဟ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မေဃိယော ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော ဟောတိ” တိ။

ဇန္တုဂါမန္တိ ဧဝံနာမကံ တဿေဝ ဝိဟာရဿ အပရံ ဂေါစရဂါမံ။ “ဇတ္တုဂါမ” န္တိပိ ပါဌော။ ကိမိကာဋ္ဌာယာတိ ကာဋ္ဌကိမိနံ ဗဟုလတာယ “ကိမိကာဋ္ဌာ” တိ လဒ္ဓနာမာယ နဒိယာ။ ဇယ်ဝိဟာရန္တိ စိရနိသဇ္ဇာယ ဇယ်ာသု ဥပ္ပန္နကိလမထဝိနောဒနတ္ထံ ဝိစရဏံ။ ပါသာဒိကန္တိ အဝိရဋ္ဌရက္ခတာယ သိနိဒ္ဓ-ပတ္တတာယ စ ပဿန္တာနံ ပသာဒမာဝဟတီတိ ပါသာဒိကံ။ သန္တုတ္ထာယတာယ မနုညဘူမိဘာဂတာယ စ မနုညံ။ အန္တော ပဝိဋ္ဌာနံ ပီတိသောမနဿဇနနဋ္ဌေန စိတ္တံ ရမေတီတိ ရမဏီယံ။ အလန္တိ ပရိယတ္တံ၊ ယုတ္တန္တိပိ အတ္ထော။ ပောနတ္ထိ-ကဿာတိ ယောဂေန ဘာဝနာယ အတ္ထိကဿ။ ပောနာယာတိ သမဏဓမ္မ-ကရဏာယ။ အာဂစ္ဆေယျာဟန္တိ အာဂစ္ဆေယျံ အဟံ။ ထေရေန ကိရ ပုဗ္ဗေ တံ ဌာနံ အနုပဋိပါဋိယာ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ရညာ ဧဝ သတာ အနုဘူတံ ဥယျာနံ အဟောသိ၊ တေနဿ ဒိဋ္ဌမတ္ထေယေဝ တတ္ထ ဝိဟာရိတုံ စိတ္တံ နမိ။ အာဂမေဟိ

တာဝါတိ သတ္တာ ထေရဿံ ဝစနံ သုတွာ ဥပဓာရေန္တော “န တာဝဿ ဉာဏံ ပရိပါကံ ဂတ”န္တိ ဥတွာ ပဋိက္ခိပန္တော ဝေမာဟ။ ကေကမ္ပိ တာဝါတိ ဣဒံ ပနဿ “ဝေမယံ ဂန္ဓာပိ ကမ္မေ အနိပ္ပဇ္ဇမာနေ နိရာသင်္ကော ဟုတွာ ပေမဝသေန ပုန အာဂစ္ဆိဿတိ”တိ စိတ္တမဒ္ဒဝဇနနတ္ထံ အာဟ။ ယာဝ အညောပိ ကောစိ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိတိ အညော ကောစိ ဘိက္ခု မမ သန္တိကံ ယာဝ အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ အာဂမေဟိတိ အတ္ထော။ “ကောစိ ဘိက္ခု ဒိဿတိ”တိပိ ပါဠော။ “အာဂစ္ဆတူ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တထာ “ဒိဿတူ”တိ။

နတ္ထိ ကိန္ဓိ ဥတ္တရိ ကရဏီယန္တိ စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာဒီနံ သောဠသန္တံ ကိစ္စာနံ ကတတ္တာ၊ အဘိသမ္ပောဓိယာ ဝါ အဓိဂတတ္တာ တတော အညံ ဥတ္တရိ ကရဏီယံ နာမ နတ္ထိ။ နတ္ထိ ကတဿ ဝါ ပတိစယောတိ ကတဿ ဝါ ပုန ပတိစယောပိ နတ္ထိ။ န ဟိ ဘာဝိတမဂ္ဂေါ ပုန ဘာဝိယတိ၊ ပဟိန- ကိလေသာနံ ဝါ ပုန ပဟာနေန ကိစ္စံ အတ္ထိ။ အတ္ထိ ကတဿ ပတိစယောတိ မယံ သန္တာနေ နိပ္ပုဒိတဿ သီလာဒိဓမ္မဿ အရိယမဂ္ဂဿ အနဓိဂတတ္တာ တဒတ္ထံ ပုန ဝဗုဒ္ဓသင်္ခါတော ပတိစယော အတ္ထိ၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ပဓာနန္တိ ခေါ မေဃိယ ဝဒမာနံ ကိန္တိ ဝဒေယျာမာတိ “သမဏဓမ္မံ ကရောမိ”တိ တံ ဝဒမာနံ မယံ အညံ ကိံ နာမ ဝဒေယျာမ။

ဒိဝါဂိဟာရံ နိသီဒိတိ ဒိဝါဂိဟာရတ္ထာယ နိသီဒိ။ နိသီန္တော စ ယသ္မိံ မင်္ဂလ- သီလာပဇ္ဇေ ပုဗ္ဗေ အနုပဋိပါဋိယာ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ရာဇာ ဟုတွာ ဥယျာန- ကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌန္တော ဝိဝိနောဋကပရိဝါရော နိသီန္တပုဗ္ဗော၊ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ နိသီဒိ။ အထဿ နိသီန္တကာလတော ပဋ္ဌာယ သမဏဘာဝေါ ဝိဂတော ဝိယ အဟောသိ၊ ရာဇဝေသံ ဂဟေတွာ နာဋကပရိဝါရပရိဝုတော သေတစ္စတ္တဿ ဟေဋ္ဌာ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသီန္တော ဝိယ ဇာတော။ အထဿ တံ သမ္ပတ္တိံ အဿာဒယတော ကာမဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။ သော တသ္မိံယေဝ ခဏေ သဟောနံ ၂ ဂဟိတေ ဒွေ စောရေ အာနေတွာ ပုရတော ဌပိတေ ဝိယ အဒ္ဓသ။ တေသု ဧကဿ ဝဓိ အာဏာပနဝသေန ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဥပုဇ္ဇိ၊ ဧကဿ ဗန္ဓနံ အာဏာပနဝသေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ ဧဝံ သော လတာ- ဇာလေန ရုက္ခော ဝိယ မဓုမက္ခိကာဟိ မဓုသာတကော ဝိယ စ အကုသလ- ဝိတက္ကောဟိ ပရိက္ခိတ္တော သမ္ပရိက္ခိတ္တော အဟောသိ။ တံ သန္ဓာယ “အထ ခေါ အာယသ္မတော မေဃိယဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-အန္တရဟိတော (သီ) ၂-သဘဏ္ဍံ (သီ)၊ သဟောတ္ထေ (က)

အစ္စရိယံ ဝတ ဘောတိ ဂရဟဏန္တရိယံ နာမ ကိရေတံ ယထာ အာယံသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဝလိယဂတ္တံ^၁ ဒိသ္မာ အဝေါစ “အစ္စရိယံ ဘန္တေ အတ္တုတံ ဘန္တေ”တိ^၂။ အပရေပန “တသ္မိံ သမယေ ပုပ္ဖဖလပလ္လဝါဒီသု လောဘဝသေန ကာမဝိတက္ကော၊ ခရဿရာနံ ပက္ခိအာဒိနံ သဒ္ဓဿဝနေန ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ လေဉ္စုအာဒိဟိ တေသံ ပဋိဗာဟနာဓိပ္ပါယေန^၃ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော၊ ‘ဣဓေဝါဟံ ဝသေယျ’န္တိ တတ္ထ သာပေက္ခတာဝသေန ကာမဝိတက္ကော၊ ဝနစရကေတတ္ထ တတ္ထ ဒိသ္မာ တေသု စိတ္တဒုပ္ပနေန ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ တေသံ ဝိဟေဋ္ဌနာဓိပ္ပါယေန ဝိဟိံသာဝိတက္ကော တဿ ဥပ္ပဇ္ဇိ”တိ^၄ ဝဒန္တိ။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ တဿ မိစ္ဆာဝိတက္ကုပ္ပတ္တိယေဝ အစ္စရိယကာရဏံ။ အန္ဓာသတ္တာတိ အနုလဂ္ဂါ ဝေါကိဏ္ဍာ။ အတ္တနိ ဂရုမိ စ ကေတ္တေပိ ဗဟုဝစနံ ဒိဿတိ။ “အနုသန္တော”တိ^၅ ပါဌော။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိ ဧဝံ မိစ္ဆာဝိတက္ကေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဍော ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပာယ် ကာတုံ အသက္ကောန္တော “ဣဒံ ဝတံ ဒိသ္မာ ဒိဃဒဿိ ဘဂဝါ ပဋိသေဓေသိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ “ဣမံ ကာရဏံ ဒသဗလဿ အာရောစေဿာမိ”တိ နိသိန္နာသနတော ဝုဋ္ဌာယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ စ “ဣဓ မယံ ဘန္တေ”တိအာဒိနာ အတ္တနော ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။

တတ္ထ ယေဘုဗျေနာတိ ဗဟုလံ အဘိက္ခဏံ။ ပါပကာတိ လာမကာ။ အကုသလာတိ အကောသလ္လသမ္ပုတာ။ ဒုဂ္ဂတိသမ္မာပနဋ္ဌေန ဝါ ပါပကာ၊ ကုသလပဋိပက္ခတာယ အကုသလာ။ ဝိတက္ကေတိ ဦဟတိ အာရမ္မဏံ စိတ္တံ အဘိနိရောပေတိတိ ဝိတက္ကော၊ ကာမသဟဂတော ဝိတက္ကော ကာမဝိတက္ကော၊ ကိလေသကာမသမ္ပယုတ္တော ဝတ္ထုကာမာရမ္မဏော ဝိတက္ကောတိ အတ္တော။ ဗျာပါဒသဟဂတော ဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော။ ဝိဟိံသာသဟဂတော ဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ တေသု ကာမာနံ အဘိနန္ဒနဝသေန ပဝတ္တော နေက္ခမ္ပပဋိပက္ခော ကာမဝိတက္ကော၊ “ဣမေ သတ္တာ ဟညန္တ၊ ဝါ ဝိနဿန္တ၊ ဝါ မာ ဝါ အဟေသု”န္တိ သတ္တေသု သမ္ပဒုဿနဝသေန ပဝတ္တော မေတ္တာပဋိပက္ခော ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ ပါဏိလေဉ္စုဒဏ္ဍာဒိဟိ သတ္တာနံ ဝိဟေဋ္ဌတုကာမဘာဝသေန ပဝတ္တော ကရုဏာပဋိပက္ခော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။

ကသ္မာ ပနဿ ဘဂဝါ တတ္ထ ဂမနံ အနုဇာနိ? “အနုညာတောပိ စာယံ မံ ဩဟာယ ဂစ္ဆိဿတေဝ၊ ပဋိစာရကာမတာယ မညေ ဘဂဝါ ဂန္တံ န

၁-ဝလိယာဂတ္တံ (သီ၊ သျာ)   ၂-သံ ၃-ဝဇ္ဇ-ဝိဋ္ဌေ၊   ၃-ဝိဟေဋ္ဌနာဓိပ္ပါယေန (သီ)
 ၄-အန္ဓာသတ္တာတိ (သီ)   ၅-ဣမမတ္တံ (က)

ဒေဝီ’တိ စဿ သိယာ အညတတ္ထံ၊ တဒဿ ဒီဃရတ္ထံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျာ”တိ အနုဇာနိ။

ဧဝံ တသ္မိံ အတ္တနော ပဝတ္ထိံ အာရောစေတွာ နိသိန္ဓေ အထဿ ဘဂဝါ သပ္ပာယ် ဓမ္မံ ဒေသေန္တော “အပရိပက္ကာယ မေဃိယ စေတောဝိမုတ္တိယာ”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပရိပက္ကာယာတိ ပရိပါကံ အပ္ပတ္တာယ။ စေတောဝိမုတ္တိ- ယာတိ ကိလေသေဟိ စေတသော ဝိမုတ္တိယာ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဟိ တဒဂံဝသေန စေဝ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန စ ကိလေသေဟိ စေတသော ဝိမုတ္တိ ဟောတိ၊ အပရဘာဂေ သမုစ္ဆေဒဝသေန စေဝ ပဋိပဿဒ္ဓိဝသေန စ။ သာယံ ဝိမုတ္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္တာရတော ကထိတာဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ အာသယေ ပရိပါစိတေ ပဗောဓိတေ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂဂန္ထံ ဂဏ္ဍန္တိယာ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိယာ စေတောဝိမုတ္တိ ပရိပက္ကာ နာမ ဟောတိ၊ တဒဘာဂေ အပရိပက္ကာ။

ကတမေ ပန ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ? သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ဝိသုဒ္ဓိကရဏဝသေန ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အဿဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ သဒ္ဓေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ပသာဒနိယေ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

ကုသိတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ အာရဒ္ဓဝိရိယေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ သမ္ပပ္ပဓာနေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

မုဋ္ဌဿတိ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ဥပဋိတဿတိ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ သတိပဋ္ဌာနေ ပစ္စဝေက္ခ- တော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သတိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

အသမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ သမာဟိတေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ဈာနဝိမောက္ခေ ပစ္စ- ဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ သမာဓိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

ဒုပ္ပညေ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ပညဝန္တေ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ဂမ္ဘိရဉာဏစရိယံ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ တိဟာကာရေဟိ ပညိန္ဒြိယံ ဝိသုဇ္ဈတိ။

ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ ပရိဝဇ္ဇယတော၊ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော၊ ပဉ္စ သုတ္တန္တေ ပစ္စဝေက္ခတော ဣမေဟိ ပန္နရသဟိ အာကာရေဟိ ဣမာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ။

အပရေပိ ပန္နရသ ဓမ္မာ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ—သဒ္ဓါပဉ္စမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ အနိစ္စသညာ ဒုက္ခသညာ အနတ္တသညာ ပဟာနသညာ ဝိရာဂသညာတိ ဣမာ ပဉ္စ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ သညာ၊ ကလျာဏမိတ္တတာ သီလသံဝရော အဘိသလ္လေခတာ ဝိရိယာရက္ခော နိဗ္ဗေမိကပညာတိ။ တေသု ဝိနေယျဒမနကုသလော သတ္တာ ဝိနေယျဿ မေဃိယတ္ထေရဿ အဇ္ဈာသယဝသေန ဣမ ကလျာဏမိတ္တတာဒယော ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယေ ဓမ္မေ ဒသေယန္တော “ပဉ္စ ဓမ္မာ ပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ ဝဘ္ဘာ တေ ဝိတ္တာရေန္တော “ဣမ မေဃိယ ဘိက္ခု၊ ကလျာဏမိတ္တော ဟောတိ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကလျာဏမိတ္တောတိ ကလျာဏော ဘဒ္ဒေါ သုန္ဒရော မိတ္တော တေဿာတိ ကလျာဏမိတ္တော။ ယဿ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော “အဿ သာတာ၊ ဟိတဿ ဝိဓာတာ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗာကာရေန ဥပကာရော မိတ္တော ဟောတိ၊ သော ပုဂ္ဂလော ကလျာဏမိတ္တောဝ။ ယထာဝုတ္တေဟိ ကလျာဏပုဂ္ဂလေဟေဝ သဗ္ဗိရိယာပထေသု သဟ အယတိ ပဝတ္တတိ၊ န ဝိနာ တေဟိတိ ကလျာဏသဟာယော။ ကလျာဏပုဂ္ဂလေသု ဧဝ စိတ္တေန စေဝ ကာယေန စ နိန္ဒပေါဏပတ္တာရဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ ကလျာဏသမ္ပဝဏော။ ပဒတ္တယေန ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေ အာဒရံ ဥပ္ပါဒေတိ။

တကြိဒံ ကလျာဏမိတ္တလက္ခဏံ—ဣမ ကလျာဏမိတ္တော သဒ္ဓါသမ္ပန္နော ဟောတိ သီလသမ္ပန္နော သုတသမ္ပန္နော စာဂသမ္ပန္နော ဝိရိယသမ္ပန္နော သတိသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော။ တတ္ထ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ သဒ္ဓဟတိ တထာဂတဿ ဗောဓိံ ကမ္မဖလဉ္စ၊ တေန သမ္မာသမ္မောမိဟေတုဘူတံ သတ္တေသု ဟိတေသိတံ န ပရိစ္စဇတိ။ သီလသမ္ပတ္တိယာ သဗြဟ္မစာရိနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ ဂရု ဘာဝနိယော စောဒကော ပါပဂရဟိ ဝတ္တာ ဝစနက္ခမော၊ သုတသမ္ပတ္တိယာ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တာနံ ဂမ္ဘီရာနံ ကထာနံ ကတ္တာ ဟောတိ၊ စာဂသမ္ပတ္တိယာ အပိစ္ဆော ဟောတိ သန္တုဋ္ဌော ပဝိဝိတ္တော အသံသဋ္ဌော၊ ဝိရိယသမ္ပတ္တိယာ အာရဒ္ဓပီရိယော ဟောတိ သတ္တာနံ ဟိတပ္ပဋိပတ္တိယာ၊ သတိသမ္ပတ္တိယာ ဥပဋိတဿတိ ဟောတိ၊ သမာဓိသမ္ပတ္တိယာ

အဝိက္ခိတ္တော ဟောတိ သမာဟိတစိတ္တော၊ ပညာသမ္ပတ္တိယာ အဝိပရိတံ
ဇာနာတိ။ သော သတိယာ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသမာနော
ပညာယ သတ္တာနံ ဟိတာဟိတံ ယထာဘူတံ ဇာနိတွာ၊ သမာဓိနာ တတ္ထ
ဧကဂ္ဂစိတ္တော ဟုတွာ၊ ဝီရိယေန သတ္ထေ အဟိတာ နိသေဓေတွာ ဟိတေ
နိယောဇေတိ။ တေနာဟ—

“ဝိယော ဂရု ဘာဝနိယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
ဂန္ထိရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စဋ္ဌာနေ နိယောဇယေ”တိ။

အယံ ပဌမော ဓမ္မော ပရိပါကာယ သံဝတ္တတီတိ အယံ ကလျာဏမိတ္တ-
တာသင်္ခါတော မြဟ္မစရိယဝါသဿ အာဒိဘာဝတော၊ သဗ္ဗေသဉ္စ ကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ ဗဟုကာရတာယ ပဓာနဘာဝတော စ ဣမေသုပဉ္စသု ဓမ္မေသု အာဒိ-
တော ဝုတ္တတ္တာ ပဌမော အနဝဇ္ဇဓမ္မော အဝိသုဒ္ဓါနံ သဒ္ဓါဒီနံ ဝိသုဒ္ဓိကရဏ-
ဝသေန စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိပါကာယ သံဝတ္တတိ။ ဧတ္ထ စ ကလျာဏ-
မိတ္တဿ ဗဟုကာရတာ ပဓာနတာ စ “ဥပမုမိဒံ ဘန္တေ မြဟ္မစရိယဿ ယဒိဒံ
ကလျာဏမိတ္တတာ”တိ ဝဒန္တိ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ “မာ ဟေဝံ အာနန္ဒာ”တိ
ဒွိက္ခတ္တံ ပဋိသေဓေတွာ “သကလမေဝ ဟိဒံ အာနန္ဒ မြဟ္မစရိယံ ယဒိဒံ
ကလျာဏမိတ္တတာ ကလျာဏသဟာယတာ”တိအာဒိသုတ္တပဒေဟိ? ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပုန စပရန္တိ ပုန စ အပရံ ဓမ္မဇာတံ။ သီလဝါတိ ဧတ္ထ ကေနဋ္ဌေန သီလံ?
သီလနဋ္ဌေန သီလံ။ ကိမိဒံ သီလနံ နာမ? သမာဓာနံ၊ ကာယကမ္မာဒီနံ သုသိ-
လျဝသေန အဝိပုကိဏ္ဍတာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဥပဓာရဏံ၊ ဈာနာဒိ-
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာနဝသေန အာဓာရဘာဝေါတိ အတ္ထော။ တသ္မာ
သီလေတိ၊ သီလတီတိ ဝါ သီလံ။ အယံ တာဝ သဒ္ဓလက္ခဏနယေန သီလတ္ထော။
အပရေ ပန “သိရဋ္ဌော သီတလဋ္ဌော သီလဋ္ဌော သံဝရဋ္ဌော”တိ နိရုတ္တိနယေန
အတ္ထံ ဝဏ္ဏန္တိ။ တယိဒံ ပါရိပူရိတော အတိသယတော ဝါ သီလံ အဿ
အတ္တိတိ သီလဝါ၊ သီလသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။

ယထာ စ သီလဝါ ဟောတိ သီလသမ္ပန္နော၊ တံ ဒဿေတုံ “ပါတိမောက္ခ-
သံဝရသံဝုတော”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပါတိမောက္ခန္တိ သိက္ခာပဒသီလံ။ တံ
ဟိ ယော နံ ပါတိ ရက္ခတိ၊ တံ မောက္ခေတိ မောစေတိ အာပါယိကာဒီဟိ
ဒုက္ခေဟိတိ ပါတိမောက္ခံ။ သံဝရဏံ သံဝရော၊ ကာယဝါစာဟိ အဝိတိက္ကမော။

၁-ကုသလာကုသလာနံ (က) ၂-အံ ၂-၄၂၂-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-သံ ၁-ဂဂ၊ သံ ၃-၂-ဝိဇ္ဇေသု။

ပါတိမောက္ခမေဝ သံဝရော ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ တေန သံဝုတော ပိဟိတ-
 ကာယဝါစောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော၊ ဣဒမဿ တသ္မိံ သီလေ
 ပတိဋ္ဌိတဘာဝပရိဒီပနံ။ ဝိဟရတိတိ တဒနုရူပဝိဟာရသမင်္ဂိဘာဝပရိဒီပနံ။
 အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ ဟေဋ္ဌာ ပါတိမောက္ခသံဝရဿ၊ ဥပရိ ဝိသေသာနံ
 ယောဂဿ စ ဥပကာရကဓမ္မပရိဒီပနံ။ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ
 ပါတိမောက္ခသီလတော အစဝနဓမ္မတာပရိဒီပနံ။ သမာဒါယာတိ သိက္ခာပဒါနံ
 အနဝသေသတော အာဒါနပရိဒီပနံ။ သိက္ခတိတိ သိက္ခာယ သမင်္ဂိဘာဝပရိ-
 ဒီပနံ။ သိက္ခာပဒေသုတိ သိက္ခိတဗ္ဗဓမ္မပရိဒီပနံ။

အပရော နယော—ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝတော၊ ပါပကိရိယာယ သုက-
 ရဘာဝတော၊ ပုညကိရိယာယ စ ဒုက္ကရဘာဝတော ဗဟုက္ခတ္တံ၊ အပါယေသု
 ပတနသီလောတိ ပါတိ၊ ပုထုဇ္ဇေနော။ အနိစ္စတာယ ဝါ ဘဝါဒီသု ကမ္မ-
 ဝေဂက္ခိတ္တော သဋ္ဌိယန္တံ ဝိယ အနဝဋ္ဌာနေန ပရိဗ္ဗမနတော ဂမနသီလောတိ
 ပါတိ၊ မရဏဝသေန ဝါ တမိ ဟမိ သတ္တနိကာယေ အတ္တဘာဝဿ ပတန-
 သီလောတိ ဝါ ပါတိ၊ သတ္တသန္တာနော စိတ္တမေဝ ဝါ။ တံ ပါတိနံ သံသာရ-
 ဒုက္ခတော မောက္ခေတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ စိတ္တဿ ဟိ ဝိမောက္ခေန သတ္တော
 “ဝိမုတ္တော”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ”တိ၊
 “အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ”န္တိ ၈။

အထ ဝါ အဝိဇ္ဇာဒိဟေတုနာ သံသာရေ ပတတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ ပါတိ၊
 “အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္တာဝတံ သံသရ-
 တ”န္တိ ၉ ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿ ပါတိနော သတ္တဿ တဏှာဒိသံကိလေသ-
 တ္တယတော မောက္ခော ဧတေနာတိ ပါတိမောက္ခော၊ “ကဏ္ဍေကာလော”တိ-
 အာဒိနံ ဝိယ သမာသသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထ ဝါ ပါတေတိ ဝိနိပါတေတိ ဒုက္ခေဟိတိ ပါတိ၊ စိတ္တံ။ ဝုတ္တံ ဟိ
 “စိတ္တေန နိယျတိ လောကော၊ စိတ္တေန ပရိကဿတိ”တိ ၁။ တဿ ပါတိနော
 မောက္ခော ဧတေနာတိ ပါတိမောက္ခော။ ပတတိ ဝါ ဧတေန အပါယဒုက္ခေ
 သံသာရဒုက္ခေ စာတိ ပါတိ၊ တဏှာဒိသံကိလေသာ။ ဝုတ္တံ ဟိ “တဏှာ
 ဇနေတိ ပုရိသံ၊ တဏှာဒုတိယော ပုရိသော”တိ ၂ စာဒိ။ တတော ပါတိတော
 မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခော။

၁-စရဏဝသေန ဝါ (သီ)	၂-သံ ၂-၁၂၃-ဝိဇ္ဇေ။	၃-ဝိ ၃-၂၄-ဝိဇ္ဇေ။
၄-သံ ၁-၃၈၇-ဝိဇ္ဇေ။	၅-သံ ၁-၃၆-ဝိဇ္ဇေ။	၆-သံ ၁-၃၄-ဝိဇ္ဇေ။
	၇-၃ ၁-၂၀၁၊ ၂၆၈-ဝိဇ္ဇေသု။	

အထ ဝါ ပတတိ ဧတ္ထာတိ ပါတိ၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ။
 ဝုတ္တံ ဟိ “ဆသု လောကော သမုပ္ပန္နော၊ ဆသု ကုဗ္ဗတိ သန္တဝ”န္တိ။ တတော
 ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနသင်္ခါတပါတိတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခော။
 အထ ဝါ ပါတော ဝိနိပါတော အဿ အတ္ထိတိ ပါတိ၊ သံသာရော။
 တတော မောက္ခောတိ ပါတိမောက္ခော။

အထ ဝါ သဗ္ဗလောကာဓိပတိဘာဝတော ဓမ္မိဿရော ဘဂဝါ ပတိတိ
 ဝုတ္တံ၊ မုတ္တံ ဧတေနာတိ မောက္ခော၊ ပတိနော မောက္ခော တေန ပညတ္တ-
 တ္တာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခော။ သဗ္ဗဂုဏာနံ ဝါ
 တမ္မုလဘာဝတော ဥတ္တမဋ္ဌေန ပတိ စ၊ သော ယထာဝုတ္တဋ္ဌေန မောက္ခော
 စာတိ ပတိမောက္ခော၊ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ
 “ပါတိမောက္ခန္တိအာဒိမေတံ မုခမေတ”န္တိ ဝိတ္တာရော။

အထ ဝါ ဗုဒ္ဓတိ ပကာရေ၊ အတိတိ အစွန္တတ္ထေ နိပါတော၊ တဿ
 ပကာရေဟိ အစွန္တံ မောက္ခောတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ ဣဒံ ဟိ သီလံ သယံ
 တဒဂံဝသေန၊ သမာဓိသဟိတံ ပညာသဟိတဉ္စ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန သမုစ္ဆေဒ-
 ဝသေန စ အစွန္တံ မောက္ခောတိ မောစေတိတိ ပါတိမောက္ခံ။ ပတိ မောက္ခောတိ
 ဝါ ပတိမောက္ခော၊ တမှာ တမှာ ဝိတိက္ကမဒေါသတော ပစ္စေကံ မောက္ခောတိ
 အတ္ထော။ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခော။ မောက္ခောတိ ဝါ နိဗ္ဗာနံ၊
 တဿ မောက္ခဿ ပဋိမိဗ္ဗဘူတောတိ ပတိမောက္ခော။ သီလသံဝရော ဟိ
 သူရိယဿ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဝိယ နိဗ္ဗာနဿ ဥဒယဘူတော တပုဋိဘာဂေါ စ
 ယထာရဟံ သံကိလေသနိဗ္ဗာပနတော။ ပတိမောက္ခော ဧဝ ပါတိမောက္ခော။
 ပတိဝတ္တတိ မောက္ခောတိ ဒုက္ခန္တိ ဝါ ပတိမောက္ခံ၊ ပတိမောက္ခမေဝ ပါတိ-
 မောက္ခန္တိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ပါတိမောက္ခသဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သံဝရတိ ဝိဒဟတိ ဧတေနာတိ သံဝရော၊ ပါတိမောက္ခမေဝ သံဝရော
 ပါတိမောက္ခသံဝရော။ အတ္ထတော ပန တတော တတော ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗတော
 ဝိရတိယော စေတနာ စ။ တေန ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော သမန္ဓာ-
 ဂတော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ဝုတ္တော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဝိဘဏံ—

၁-၃ ၁-၃၀၄-ပိဋေ။ ၂-မုခမေတံ ပမုခမေတန္တိ (သီ၊ သျာ) ဝိ ၃-၁၄၁-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

“ဣဒိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော ဥပါဂတော သမုပါဂတော ဥပပန္နော သမုပပန္နော သမန္နာဂတော၊ တေန ဝုစ္စတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော”တိ။

ဝိဟရတိတိ ဣရိယာပထဝိဟာရေန ဝိဟရတိ ဣရိယတိ ဝတ္တတိ။

အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိဝေဠုဒါနာဒိမိစ္ဆာဇီဝဿ ကာယပါဂပ္ပိယာဒိနဉ္စ အကရဏေန သဗ္ဗဿော အနာစာရံဝဇ္ဇေတွာ “ကာယိကော အဝိတိက္ကမော ဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော ကာယိကဝါစသိကော အဝိတိက္ကမော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တဘိက္ခုသျာရုပ္ပအာစာရသမ္ပတ္တိယာ၊ ဝေသိယာဒိအဂေါစရံ ဝဇ္ဇေပွာ ပိဏ္ဏပါတာဒိအတ္ထံ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနသင်္ခါတေန ဂေါစရေန စ သမ္ပန္နတ္တာ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော။

အပိစ ယော ဘိက္ခု သတ္တရိ သဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော သဗြဟ္မစာရိသု သဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော ဟိရောတ္တပ္ပသမ္ပန္နော သုနိဝတ္ထော သုပါရုတော ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တေန အာလောကိတေန ဝိလောကိတေန သမိဉ္စိတေန ပသာရိတေန ဣရိယာပထသမ္ပန္နော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဘောဇနေ မတ္တညူ ဇာဂရိယမနယုတ္ထော သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော အပ္ပိစ္ဆော သန္တုဋ္ဌော ပဝိဝိတ္ထော အသံသဋ္ဌော အဘိသမာစာရိကေသု သက္ကစ္စကာရိ ဂရုစိတ္တိကာရဗဟုလော ဝိဟရတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ အာစာရသမ္ပန္နော။

ဂေါစရော ပန ဥပနိဿယဂေါစရော အာရက္ခဂေါစရော ဥပနိဗန္ဓဂေါစရောတိ တိဝိဓော။ တတ္ထ ယော ဒသကထာဝတ္ထုဂုဏသမန္နာဂတော ဝုတ္တလက္ခဏော ကလျာဏမိတ္တော၊ ယံ နိဿာယ အသုတံ သုဏာတိ၊ သုတံ ပရိယောဒါပေတိ၊ ကင်္ခံ ဝိတရတိ၊ ဒိဋ္ဌိံ ဥဇုံ ကရေတိ၊ စိတ္တံ ပသာဒေတိ၊ ယဉ္စ အနုသိက္ခန္တော သဒ္ဓါယ ဝမုတိ၊ သီလေန၊ သုတေန၊ စာဂေန၊ ပညာယ ဝမုတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပနိဿယဂေါစရော။

ယော ဘိက္ခု အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌော ဝီထိံ ပဋိပန္နော ဩက္ခိတ္တစက္ခု ယုဂမတ္တဒဿာဝိ စက္ခုန္ဒြိယသံဝုတောဝ ဂစ္ဆတိ၊ န ဟတ္ထိံ ဩလောကေန္တော၊ န အဿံ၊ န ရထံ၊ န ပတ္တိံ၊ န ဣတ္ထိံ၊ န ပုရိသံ ဩလောကေန္တော၊ န ဥဒ္ဓံ ဩလောကေန္တော၊ န အဓော ဩလောကေန္တော၊ န ဒိသာဝိဒိသံ ပေက္ခမာနော ဂစ္ဆတိ၊ အယံ အာရက္ခဂေါစရော။

ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော ပန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခု အတ္တနော စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“ကော စ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဂေါစရော သကော ပေတ္တိကော ဝိသယော၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။

တတ္ထ ဥပနိဿယဂေါစရဿ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္တာ ဣတရေသံ ဝသေနတ္ထ ဂေါစရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ယထာဝုတ္တာယ အာစာရသမ္ပတ္တိယာ၊ ဣမာယ စ ဂေါစရသမ္ပတ္တိယာ သမန္ဓာဂတတ္တာ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော။

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီတိ အပ္ပမတ္တကတ္တာ အဏုပ္ပမာဏေသု အဿတိယာ အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသေခိယအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါဒိဘေဒေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿနသီလော။ ယော ဟိ ဘိက္ခု ပရမာဏုမတ္တံ ဝဇ္ဇံ အဋ္ဌသဋ္ဌိယောဇန- ပမာဏာဓိကယောဇနသတသဟဿုဗ္ဗေသိနေရုပဗ္ဗတရာဇသဒိသံ ကတွာ ပဿတိ၊ ယောပိ သဗ္ဗလဟုကံ ဒုဗ္ဘာသိတမတ္တံ ပါရာဇိကသဒိသံ ကတွာ ပဿတိ၊ အယမ္ပိ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ နာမ။ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသုတိ ယံကိဉ္စိ သိက္ခာပဒေသု သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သဗ္ဗထာ သဗ္ဗံ အနဝသေသံ သမ္မာ အာဒိယိတွာ သိက္ခတိ၊ ပဝတ္တတိ ပရိပူရေတိတိ အတ္ထော။

အဘိသလ္လေခိကာတိ အတိဝိယ ကိလေသာနံ သလ္လေခနိ၊ တေသံ တနု- ဘာဝါယ ပဟာနာယ ယုတ္တရူပါ။ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာတိ စေတသော ပဋိစ္ဆာဒကာနံ နိဝရဏာနံ ဒူရိဘာဝကရဏေန စေတောဝိဝရဏသင်္ခါတာနံ သမထဝိပဿနာနံ သပ္ပါယာ၊ သမထဝိပဿနာစိတ္တသေဝ ဝါ ဝိဝရဏာယ ပါကဋီကရဏာယ ဝါ သပ္ပါယာ ဥပကာရိကာတိ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ။

ဣဒါနိ ယေန နိဗ္ဗိဒါဒိအာဝဟနေန အယံ ကထာ အဘိသလ္လေခိကာ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ စ နာမ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာ”- တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယာတိ ဧကံသေနေဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဗ္ဗိန္ဒ- နတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယာတိ တသေဝ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ စ နိရုဇ္ဈနတ္ထာယ စ။ ဥပသမာယာတိ သဗ္ဗကိလေသုပသမာယ။ အဘိညာယာတိ သဗ္ဗဿာပိ အဘိညေယျဿ အဘိဇာနနာယ။ သမ္ဗောဓာယာတိ စတုမဂ္ဂသမ္ဗောဓာယ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနာယ။ ဧတေသု ဟိ အာဒိတော တိဟိ ပဒေဟိ ဝိပဿနာ ဝုတ္တာ၊ ဒွိဟိ မဂ္ဂေါ၊ ဒွိဟိ နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တံ။ သမထဝိပဿနာ

အာဒိ° ကတွာ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနော အယံ သဗ္ဗော ဥတ္တရိမနဿဓမ္မော ဒသကထာဝတ္ထုလဘိနော သိဇ္ဈတိတိ° ဒသေတိ။

ဣဒါနိ တံ ကထံ ဝိဘဇိတွာ ဒသေန္တော “အပ္ပိစ္ဆကထာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အပ္ပိစ္ဆောတိ န ဣစ္ဆော၊ တဿ ကထာ အပ္ပိစ္ဆကထာ၊ အပ္ပိစ္ဆဘာဝပ္ပဋိ-သံယုတ္တာ ကထာ ဝါ အပ္ပိစ္ဆကထာ။ ဧတ္ထ စ အတြိစ္ဆော ပါပိစ္ဆော မဟိစ္ဆော အပ္ပိစ္ဆောတိ ဣစ္ဆာဝသေန စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ တေသု အတ္တနာ ယထာလဒ္ဓေန လာဘေန အတိတ္ထော ဥပရူပရိ လဘံ ဣစ္ဆန္တော အတြိစ္ဆော နာမ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“စတုတ္ထိ အဋ္ဌဇ္ဈဂမာ၊ အဋ္ဌဘိ စာပိ သောဋ္ဌသံ။
သောဋ္ဌသဘိ စ ဒုတ္တိံသ၊ အတြိစ္ဆံ စက္ကမာသဒေါ။
ဣစ္ဆာဟတဿ ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္ထကေ”တိ ၂။

“အတြိစ္ဆာ အတိလောဘေန၊ အတိလောဘမဒေန စာ”တိ ၃။

လာဘသက္ကာရသိလောကနိကာမယတာယ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာဓိပ္ပာ-ယော ပါပိစ္ဆော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“တတ္ထ ကတမာ ကုဟနာ၊ လာဘသက္ကာရသိလောကသန္ဓိသိ-တဿ ပါပိစ္ဆဿ ဣစ္ဆာပကတဿ ပစ္စယပ္ပဋိသေဝနသင်္ခါတေန ဝါ သာမန္တဇပိတေန ဝါ ဣရိယာပထဿ ဝါ အဋ္ဌပနာ”တိအာဒိ ၄။

သန္တဂုဏသမ္ဘာဝနာဓိပ္ပာယော ပဋိဂ္ဂဟဏေ အမတ္တညူ မဟိစ္ဆော။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“ဣဓေကစ္စော သဒ္ဓေါ သမာနော ‘သဒ္ဓေါတိ မံ ဇနော ဇာနာ-တူ’တိ ဣစ္ဆတိ၊ သီလဝါ သမာနော ‘သီလဝါတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ’တိ ဣစ္ဆတိ”တိအာဒိ ၅။

ဒုတ္တပ္ပိယတာယ ဟိဿ ဝိဇာတမာတာပိ စိတ္တံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“အဂ္ဂိက္ခန္ဓော သမုဒ္ဓေါ စ၊ မဟိစ္ဆော စာပိ ပုဂ္ဂလော။
သကဋေဟိ ပစ္စယေ ဒေန္တု၊ တယောပေတေ အတပ္ပိယာ”တိ။

၁-သမ္ဘဝတိဘိ (သိ၊ သျာ) ၂-၃ ၅-၁၃၂-ပိဋကေ၊ ၃-၃ ၅-၆၅-ပိဋကေ၊
၄-အဘိ ၂-၃၆၅-ပိဋကေ၊ ၅-အဘိ ၂-၃၆၄-ပိဋကေ။

ဧတေ ပန အတြိစ္ဆတာဒယော ဒေါသေ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ သန္တ-
 ဂုဏ်နိဂူဟနာဓိပ္ပာယော ပဋိဂူဟဏေ စ မတ္တညူ အပ္ပိစ္ဆော။ သော အတ္တနိ ဝိဇ္ဇ-
 မာနမ္ပိ ဂုဏံ ပဋိစ္ဆာဒေတုကာမတာယ သဒ္ဓေါ သမာနော “သဒ္ဓေါတိ မံ ဇနော
 ဇာနာတူ”တိ န ဣစ္ဆတိ၊ သီလဝါ၊ ဗဟုဿုတော၊ ပဝိဝိတ္ထော၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊
 ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ သမာဟိတော၊ ပညဝါ သမာနော “ပညဝါတိ မံ ဇနော
 ဇာနာတူ”တိ န ဣစ္ဆတိ။

သွာယံ ပစ္စယပ္ပိစ္ဆော ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆော ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော အဓိဂမပ္ပိစ္ဆောတိ စတု-
 ဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ စတုသု ပစ္စယေသု အပ္ပိစ္ဆော ပစ္စယဒါယကံ ဒေယျဓမ္မံ အတ္တနော
 ထာမဉ္စ ဩလောကေတွာ သစေပိ ဟိ ဒေယျဓမ္မော ဗဟု ဟောတိ၊ ဒါယကော
 အပ္ပံ ဒါတုကာမော၊ ဒါယကဿ ဝသေန အပ္ပမေဝ ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မော စေ
 အပ္ပေါ၊ ဒါယကော ဗဟံ ဒါတုကာမော၊ ဒေယျဓမ္မဿ ဝသေန အပ္ပမေဝ
 ဂဏှာတိ။ ဒေယျဓမ္မောပိ စေ ဗဟု၊ ဒါယကောပိ ဗဟံ ဒါတုကာမော၊
 အတ္တနော ထာမံ ဥတွာ ပမာဏယုတ္တမေဝ ဂဏှာတိ။ ဧဝရူပေါဟိ ဘိက္ခု
 အနုပ္ပန္နံ လာဘံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ ထာဝရံ ကရေတိ၊ ဒါယကာနံ
 စိတ္တံ အာရာဓေတိ။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဿ ပန အတ္တနိ အတ္ထိဘာဝံ န ဇာနာ-
 ပေတုကာမော ဓုတင်္ဂပ္ပိစ္ဆော။ ယော အတ္တနော ဗဟုဿုတဘာဝံ ဇာနာပေတုံ
 န ဣစ္ဆတိ၊ အယံ ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော။ ယော ပန သောတာပန္နာဒိသု
 အညတရော ဟုတွာ သဗြဟ္မစာရိနမ္ပိ အတ္တနော သောတာပန္နာဒိဘာဝံ ဇာနာ-
 ပေတုံ န ဣစ္ဆတိ၊ အယံ အဓိဂမပ္ပိစ္ဆော။ ဧဝမေတေသံ အပ္ပိစ္ဆာနံ ယာ အပ္ပိစ္ဆတာ၊
 တဿာ သဒ္ဓိံ သန္ဓဿနာဒိဝိဓိနာ^၁ အနေကာကာရဝေါကာရအာနိသံသ-
 ဝိဘာဝနဝသေန၊ တပ္ပဋိပက္ခဿ အတြိစ္ဆာဒိဘေဒဿ ဣစ္ဆာစာရဿ အာဒိနဝ-
 ဝိဘာဝနဝသေန စ ပဝတ္တာ ကထာ အပ္ပိစ္ဆကထာ။

သန္တုန္တိကထာတိ ဧတ္ထ သန္တုန္တိတိ သကေန အတ္တနာ လဒ္ဓေန တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ။
 အထ ဝါ ဝိသမံ ပစ္စယိစ္စံ ပဟာယ သမံ တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ၊ သန္တေန ဝါ ဝိဇ္ဇမာနေန
 တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ။ ဝုတ္တဇ္ဇေတံ—

“အတိတံ နာနုသောစန္တော၊ နပ္ပဇပ္ပမနာဂတံ။
 ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေန္တော၊ သန္တုဋ္ဌောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ။

သမ္မာ ဝါ ဣယေန ဘဂဝတာ အနုညာတဝိဓိနာ ပစ္စယေဟိ တုဋ္ဌိ သန္တုန္တိ။
 အတ္တတော ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသော၊ သော ဒွါဒသဝိဓော ဟောတိ။

၁-သန္တုဋ္ဌိသန္ဓဿနာဒိဝိဓိနာ (သီ၊ သျာ)

ကထံ? စီဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော ယထာ-
သာရုပ္ပသန္တောသောတိ တိဝိဓော၊ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာဒီသု။

တတြာယံ ပဘောဒဝဏ္ဏနာ—ဣဓ ဘိက္ခု စီဝရံ လဘတိ သုန္ဒရံ ဝါ အသုန္ဒရံ
ဝါ၊ သော တေနော ယာပေတိ၊ အညံ န ပထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ၊
အယမဿ စီဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန ပကတိဒုဗ္ဗလော ဝါ
ဟောတိ အာဗာဓဇရာဘိဘူတော ဝါ၊ ဂရံ စီဝရံ ပါရုပန္တော ကိလမတိ၊ သော
သဘာဂေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ တံ ပရိဝတ္ထေတွာ လဟုကေန ယာပေန္တောပိ
သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ စီဝရေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော
ပနစီဝရာဒိနံ အညတရံ မဟဝ္ဗစီဝရံ လဘိတွာ “ဣဒံ ထေရာနံ စိရပဗ္ဗဇိတာနံ၊
ဣဒံ ဗဟုဿုတာနံ အနုရူပံ၊ ဣဒံ ဂိလာနာနံ ဒုဗ္ဗလာနံ၊ ဣဒံ အပ္ပလာဘိနံ
ဝါ ဟောတူ”တိ တေသံ ဒတွာ အတ္တနာ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိတော နန္ဒကောနိ
ဥစ္စိနိတွာ သံဃာဋီံ ကတွာတေသံ ဝါပုရာဏစီဝရာနိ ဂဟေတွာ ဓာရေန္တောပိ
သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ စီဝရေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ သော တေနော
ယာပေတိ၊ အညံ န ပထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ၊ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ
ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန အာဗာဓိကော ဟောတိ၊ လူခံ
ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဒ္ဓိတွာ ဂါဠိ ရောဂါတက်ံ
ပါပုဏာတိ၊ သော သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော
သပ္ပါယဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊
အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော ဘိက္ခု ပဏီတံ
ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ၊ သော “အယံ ပိဏ္ဍပါတော စိရပဗ္ဗဇိတာဒိနံ အနုရူပေါ”တိ
စီဝရံ ဝိယ တေသံ ဒတွာ တေသံ ဝါ သန္တကံ ဂဟေတွာ အတ္တနာ ပိဏ္ဍာယ
စရိတွာ ဝိဿကာဟာရံ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊ အယမဿ
ပိဏ္ဍပါတေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခုနော သေနာသနံ ပါပုဏာတိ မနာပံ ဝါ အမနာပံ ဝါ
အန္တမသော တိဏကုဋ္ဌိကာပိ တိဏသန္တာရကမ္ပိ၊ သော တေနော သန္တုဋ္ဌာယတိ၊
ပုန အညံ သုန္ဒရတရံ ဝါ ပါပုဏာတိ၊ တံ န ဂဏှာတိ၊ အယမဿ သေနာသနေ
ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန အာဗာဓိကော ဟောတိ ဒုဗ္ဗလော ဝါ၊
သော ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ သေနာသနံ လဘတိ၊ ယတ္ထဿ ဝသတော
အဖာသု ဟောတိ၊ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ သန္တကေ
သပ္ပါယသေနာသနေ ဝသိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ၊

အယမဿ သေနာသနေ ယထာမလသန္တောသော။ အပရော သုန္ဒရံ သေနာသနံ ပတ္တမိ န သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ “ပဏိတသေနာသနံ ပမာဒဋ္ဌာန”န္တိ။ မဟာပုညတာယ ဝါ လေဏမဏ္ဍပကုဋ္ဌာဂါရာဒိနိ ပဏိတသေနာသနာနိ လဘတိ။ သော တာနိ စိဝရာဒိနိ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတာဒိနံ ဒတွာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာသာရူပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ဘေသန္တံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ။ သော တေနော တုဿတိ။ အညံ န ပတ္ထေတိ။ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန တေလေန အတ္ထိကော ဖာဏိတံ လဘတိ။ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော တေလံ ဂဟေတွာ ဘေသန္တံ ကတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာမလသန္တောသော။ အပရော မဟာပုညော ဗဟံ တေလမရဖာဏိတာဒိပဏိတဘေသန္တံ လဘတိ။ သော တံ စိဝရာဒိနိ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတာဒိနံ ဒတွာ တေသံ အာဘတေန^၁ ယေန ကေနစိ ဘေသန္တံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ ယော ပန ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ မုတ္တဟရိတကံ၊ ဧကသ္မိံ စတုမရရံ ဌပေတွာ “ဂဏှထ ဘန္တေ ယဒိန္ဒြိယံ”တိ ဝုစ္စမာနော သစဿ တေသု အညတရေနပိ ရောဂေါ ဝူပသမ္ပတိ။ “မုတ္တဟရိတကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏှိတံ၊ ပူတိမုတ္တဘေသန္တံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇော၊ တတ္ထ တေ ယာဝဇိဝံ ဥဿာဟော ကရဏိယော”တိ^၂ ဝစနမနုဿရန္တော စတုမရရံပဋိက္ခိပိတွာ မုတ္တဟရိတကေန ဘေသန္တံ ကရောန္တော ပရမသန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာသာရူပသန္တောသော။

သော ဧဝံပဘေဒေါ သဗ္ဗောပိ သန္တောသော သန္တုဋ္ဌိတိ ပဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္ထတော ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသော”တိ။ ဣတရိတရသန္တုဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ သန္တုဋ္ဌာသနာဒိဝိဓိနာ အာနိသံသဝိဘာဝနဝသေန၊ တပုဋ္ဌိပက္ခဿ အတြိစ္ဆတာဒိဘေဒဿ ဣစ္ဆာပကတတ္ထဿ အာဒိနဝဝိဘာဝနဝသေန စ ပဝတ္ထာ ကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာ။ ဣတော ပရာသုပိ ကထာသု ဧသေဝ နယော၊ ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝက္ခာမ။

ပဝိဝေကကထာတိ ဧတ္ထ ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော ဥပဓိဝိဝေကောတိ တယော ဝိဝေကော။ တေသု ဧကော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ ဧကော နိသီဒတိ၊ ဧကော သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ ဧကော ဂါမံ ပိဏှာယ ပဝိသတိ။

၁-အာဘတကေန (သီ)၊ အဂဒါမလကေန (က) ၂-ဝိ ၃-၁၃၃-ပိဋ္ဌေ။
 ဥဒါန-ဋ္ဌ ၁၄

ဧကော ပဋိက္ကမတိ၊ ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ဧကော စက်မံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဧကော စရတိ၊ ဧကော ဝိဟရတီတိ ဧဝံ သဗ္ဗိရိယာပထေသု သဗ္ဗကိစ္စေသု ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ဝိဝိတ္တဝါသော ကာယဝိဝေကော နာမ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပန စိတ္တဝိဝေကော နာမ။ နိဗ္ဗာနံ ဥပဓိဝိဝေကော နာမ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ နေက္ခမ္မာဘိရတာနံ၊ စိတ္တဝိဝေကော စ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တာနံ ပရမဝေါဒါနပ္ပတ္တာနံ၊ ဥပဓိဝိဝေကော စ နိရူပဓိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသင်္ခါရဂတာနံ”န္တိ။

ဝိဝေကောယေဝ ပဝိဝေကော၊ ပဝိဝေကပ္ပဋိသံယုတ္တာ ကထာ ပဝိဝေကကထာ။

အသံသဂ္ဂကထာတိ ဧတ္ထ သဝနသံသဂ္ဂေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ ပဉ္စ ၂ သံသဂ္ဂါ။ တေသု ဣဓေကဇ္ဇော ဘိက္ခု သုဏာတိ “အသုကသ္မိ” ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ဣတ္ထိ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတာ”တိ၊ သော တံ သုတွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ၊ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္တာရေတုံ^၁၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဝိသဘာဂါရမ္မဏသဝနေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ သဝနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ န ဟေဝ ခေါ ဘိက္ခု သုဏာတိ၊ အပိစ ခေါ သာမံ ပဿတိ ဣတ္ထိ^၂ အဘိရူပံ ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတံ၊ သော တံ ဒိသွာ သံသီဒတိ ဝိသီဒတိ၊ န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္တာရေတုံ၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဝိသဘာဂါရမ္မဏဒဿနေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ ဒဿနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ ဒိသွာ ပန အညမညံ အာလာပသလ္လာပဝသေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ နာမ။ သဟဇ္ဇနာဒိနိပိ ဧတေနော သင်္ဂဏာတိ။ အတ္တနော ပန သန္တကံ ယံကိဉ္စိ မာတုဂါမဿ ဒတွာ ဝါ အဒတွာ ဝါ တေန ဒိန္နဿ ဝနဘင်္ဂိယာဒိနော^၃ ပရိဘောဂဝသေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ သမ္ဘောဂသံသဂ္ဂေါ နာမ။ မာတုဂါမဿ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နကိလေသသန္တဝေါ ကာယသံသဂ္ဂေါ နာမ။ ယောပိ စေသ—

“ဂိဟီဟိ သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ အနနလောမိကေန သံသဂ္ဂေန သဟသောကီ သဟနန္တိ သုဒိတေသု သုဒိတော ဒုက္ခိတေသု

၁-၃ ၇-၁ ၂၂-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-သန္တာနေတုံ (သီ)
 ၂-ကာယသံသဂ္ဂေါ ဂိဟိသံသဂ္ဂေါတိ ဆ (က)
 ၄-ဒိန္နဂ္ဂိယာဒိနံ (သီ၊ သုာ)

ဒုက္ခိတော၊ ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏီယေသု အတ္တနာ ဥယျောဂံ အာပဇ္ဇတိ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တော အနန္တလောမိကော ဂိဟိသံသဂ္ဂေါ၊ ယော စ သဗြဟ္မစာရိဟိပိ ကိလေသုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော သံသဂ္ဂေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ပဟာယ ယွာယံ သံသာရေ ထိရတရံ သံဝေဂံ၊ သင်္ခါရေသု တိဗ္ဗံ ဘယသညံ၊ သရီရေ ပဋိကူလသညံ၊ သဗ္ဗာကုသလေသု ဇိဂုစ္ဆာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟိရောတ္တပုံ၊ သဗ္ဗကိရိယာသု သတိသမ္ပ- ဇညန္တိ သဗ္ဗံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ကမလဒလေ ဇလဗိန္ဒု၊ ဝိယ သဗ္ဗတ္ထ အလဂ္ဂ- ဘာဝေါ၊ အယံ သဗ္ဗသံသဂ္ဂပ္ပဋိပက္ခတာယ အသံသဂ္ဂေါ။ တပ္ပဋိသံယုတ္တာ ကထာ အသံသဂ္ဂကထာ။

ဝီရိယာရမ္ဘကထာတိ ဧတ္ထ ဝီရဿ ဘာဝေါ၊ ကမ္မန္တိ ဝါ ဝီရိယံ၊ ဝိဓိနာ ဤရယိတဗ္ဗံ ယဝတ္ထေတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယဉ္စ တံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒါယ အာရမ္ဘနံ ဝီရိယာရမ္ဘော။ သွာယံ ကာယိကော စေတသိကော စာတိ ဒုဝိဓော၊ အာရမ္ဘဓာတု နိက္ကမဓာတု ပရက္ကမဓာတု စာတိ တိဝိဓော၊ သမ္ပပ္ပဓာနဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။ သော သဗ္ဗောပိ ယော ဘိက္ခု၊ ဂမနေ ဥပ္ပန္နံ ကိလေသံ ဌာနံ ပါပုဏိတုံ န ဒေတိ၊ ဌာနေ ဥပ္ပန္နံ နိသဇ္ဇံ၊ နိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္နံ သယနံ ပါပုဏိတုံ န ဒေတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ အဇပဒေန ဒဏ္ဍေန ကဏ္ဍသပုံ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ၊ တိခိဏေန အသိနာ အမိတ္တံ ဂိဝါယ ပဟရန္တော ဝိယ စ သိသံ ဥက္ခိပိတုံ အဒတွာ ဝီရိယဗလေန နိဂ္ဂဏှာတိ၊ တဿေဝံ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တပ္ပဋိသံယုတ္တာ ကထာ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ။

'သီလကထာဒီသု ဒုဝိဓံ သီလံ လောကိယံ လောကုတ္တရဉ္စ။ တတ္ထ လောကိယံ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ လောကုတ္တရံ မဂ္ဂသီလံ ဖလသီလဉ္စ။ တထာ ဝိပဿနာယ ပါဒကဘူတာ သဟ ဥပစာရေန အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော လောကိယော သမာဓိ၊ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တော ပနေတ္ထ လောကုတ္တရော သမာဓိ နာမ။ တထာ ပညာပိ လောကိယာ သုတမယာ စိန္တာမယာ ဈာနသမ္ပယုတ္တာ ဝိပဿနာဉ္စ။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ ဝိပဿနာပညာ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂပညာ ဖလပညာ စ။ ဝိမုတ္တိပိ အရိယဖလဝိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ အပရေ ပန တဒဂ်ဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိနမ္ပိ ဝသေနတ္ထ အတ္ထံ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနမ္ပိ ဧကေနဝိသတိဝိဓံ ပစ္စဝေက္ခဏဉ္စ။ ဣတိ ဣမေသံ

၁-သံ ၂-၁၀၊ ၃ ၇-၃၀၂-ပိဋေသု။ ၂-တဿေဝံ ဝီရိယာရမ္ဘော (သီ၊က)

သီလာဒီနံ သဒ္ဓိံ သန္တဿနာဒိဝိမိနာ အနေကာကာရဝေါကာရအာနိသံသ-
ဝိဘာဝနဝသေန စေဝ တပုဋိပက္ခာနံ ဒုဿိလျာဒီနံ အာဒီနဝဝိဘာဝနဝသေန
စ ပဝတ္တာ ကထာ, တပုဋိသံယုတ္တာ ကထာ ဝါ သီလာဒီကထာ နာမ။

တ္ထေ စ “အတ္တနာ စ အပ္ပိစ္ဆော ဟောတိ၊ အပ္ပိစ္ဆကထဉ္စ ပရေသံ ကတ္တာ”တိ
“သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ဣတရိတရေန စိဝရေန၊ ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ
ဝဏ္ဏဝါဒီ”တိ၂ စ အာဒီဝစနတော သယဉ္စ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏသမန္နာဂတေန
ပရေသမ္ပိ တဒတ္တာယ ဟိတဇ္ဈာသယေန ပဝတ္တေတဗ္ဗာ တထာရူပီ ကထာ၊
ယာ ဣဓ အဘိသလ္လေခိကာဒိဘာဝေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာ အပ္ပိစ္ဆကထာဒီတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကာရကဿေဝ ဟိ ကထာ ဝိသေသတော အဓိပ္ပေတတ္ထသာမိနိ။
တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “ကလျာဏမိတ္တဿေတံ မေဃိယ ဘိက္ခုနော ပါဋိကံ”။ ပ။
အကသိရလာဘီ”တိ။

ဝေရူပါယာတိ ဤဒိသာယ ယထာဝုတ္တာယ။ နိကာမလာဘီတိ ယထိန္ဒိ-
တလာဘီ ယထာရစိလာဘီ၊ သဗ္ဗကာလံ ဣမာ ကထာ သောတုံ ဝိစာရေတုဉ္စ
ယထာသုခံ လဘန္တော။ အင်္ဂိန္ဒလလာဘီတိ နိဒ္ဒုက္ခလာဘီ။ အကသိရလာဘီတိ
ဝိပုလလာဘီ။

အာရဒ္ဓဝိရိယောတိ ပဂ္ဂဟိတဝိရိယော။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာ-
ယာတိ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန အကုသလာနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဇဟ-
နတ္ထာယ။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနန္တိ ကုစ္ဆိတာနံ သလနာဒိအတ္ထေန အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန
စ ကုသလာနံ သဟဝိပဿနာနံ မဂ္ဂဖလဓမ္မာနံ။ ဥပသမ္ပဒါယာတိ သမ္မာဒနာယ၊
အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒနာယ။ ထာမဝါတိ ဥဿောဋ္ဌိသင်္ခါတေန ဝိရိယ-
ထာမေန သမန္နာဂတော။ ဒဋ္ဌပရက္ကမောတိ ထိရပရက္ကမော အသိထိလဝိရိ-
ယော၊ အနိက္ခိတ္တရုဇောတိ အနောရောဟိတရုဇော၊ အနောသက္ကိတဝိရိယော။

ပညဝါတိ ဝိပဿနာပညာယ ပညဝါ။ ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာတိ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ
ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိယာ။ အရိယာယာတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ကိလေသေဟိ
အာရကာ ဒူရေ ဌိတာယ နိဇ္ဈေသာယ။ နိဗ္ဗေဓိကာယာတိ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာယ။
သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာတိ ဝနုဒုက္ခဿ ခေပနတော “ဒုက္ခက္ခယော”တိ
လဒ္ဓနာမံ အရိယမဂ္ဂံ သမ္မာ ဟေတုနာ ဉ္ဗယေန ဂစ္ဆန္တိယာ။

ဣမေသု စ ပန ပဉ္စသု ဓမ္မေသု သီလံ ဝိရိယံ ပညာ စ ယောဂိနော အဇ္ဈတ္တိကံ
အင်္ဂံ၊ ဣတရဒ္ဓယံ ဗာဟိရံ အင်္ဂံ။ တထာပိ ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယေနေဝ

၁-မ ၁-၁၉၉၊ အံ ၃-၃၅၉-ဝိဇ္ဇေသု။ ၂-သံ ၁-၃၉၉၊ ၃-၇-၂၄၉-ဝိဇ္ဇေသု။ ၃-အနောရောဟိတရုဇော (က)

သေသံ စတုပ္ပိမံ ဣဇ္ဈတိ^၁။ ကလျာဏမိတ္တဿေဝေတ္ထ ဗဟုပကာရတံ ဒဿေန္တော သတ္တာ “**ကလျာဏမိတ္တဿေတံ မေဃိယ ဘိက္ခုနော ပါဠိကံ**”^၂န္တိ အာဒိနာ ဒေသနံ ဝဇေတိ။ တတ္ထ ပါဠိကံန္တိ ဧကံသေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အဝယံဘာဝိတိ အတ္ထော။ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“သီလဝါ ဘဝိသ- တိ”တိ ဧတ္ထ ယဒေတံ ကလျာဏမိတ္တဿ ဘိက္ခုနော သီလဝန္တတာယ ဘဝနံ သီလသမ္ပန္နတ္ထံ၊ တဿ ဘိက္ခုနော သီလသမ္ပန္နတ္တာ ဧတံ တဿ ပါဠိကံ^၁။ အဝယံဘာဝိ ဧကံသေနော တဿ တတ္ထ နိယောဇနတောတိ အဓိပ္ပာယော။ **ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရိသတိ**တိအာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။

ဧဝံ ဘဝေါ သဒေဝကေ လောကေ ဥတ္တမကလျာဏမိတ္တသင်္ခါတဿ အတ္တ- နော ဝစနံ အနာဒိယိတွာ တံ ဝနသဏှံ ပဝိသိတွာ တာဒိသံ ဝိပ္ပကာရံ ပတ္တဿ အာယသ္မတော မေဃိယဿ ကလျာဏမိတ္တတာဒိနာ သကလံ သာသနသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိဿ တတ္ထ အာဒရဇာတဿ ပုဗ္ဗေ ယေဟိ ကာမဝိတက္ကာဒိဟိ ဥပဒွုတတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သမ္ပဇ္ဇိ၊ တဿ တေသံ ဥဇုဝိပစ္စနိကဘူတတ္တာ စ ဘာဝနာနယံ ပကာသေတွာ တတော ပရံ အရဟတ္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခ- န္တော “**တေန စ ပန မေဃိယ ဘိက္ခုနာ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဥတ္တရိ ဘာဝေတဗ္ဗာ**”^၃တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တေနာတိ ဧဝံ ကလျာဏမိတ္တသန္တိဿယေန ယထာဝုတ္တသီလာဒိဂုဏသမန္နာဂတေန။ တေန- ဝါဟ “**ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌာယာ**”^၄တိ။ ဥတ္တရိတိ အာရဒ္ဓတရုဏ- ဝိပဿနဿ ရာဂါဒိပရိဿယာ^၅စေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ တေသံ ဝိသောဓေနတ္ထံ တတော ဥဒ္ဒံ စတ္တာရော ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ ဝဇေတဗ္ဗာ စ။

အသုဘာတိ ဧကာဒသသု အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု ယထာရဟံ ယတ္ထ ကတ္တဝိ အသုဘဘာဝနာ။ ရာဂဿ ပဟာနာယာတိ ကာမရာဂဿ ပဇဟနတ္ထာယ။ အယမတ္ထော သာလိလာယကောပမာယ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော— ဧကော ဟိ ပုရိသော အသိတံ ဂဟေတွာ ကောဋီတော ပဋ္ဌာယ သာလိ- ခေတ္တေ သာလိယော လာယတိ၊ အထဿ ဝတိ^၆ ဘိန္တိတွာ ဂါဝေါ ပဝိသိ^၇သု။ သော အသိတံ ဌပေတွာ ယဋ္ဌိ^၈ အာဒါယ တေနော မဂ္ဂေန ဂါဝေါ နိဟရိတွာ ဝတိ^၉ ပါကတိကံ ကတွာ ပုန အသိတံ ဂဟေတွာ သာလိယော လာယိ။ တတ္ထ သာလိခေတ္တံ ဝိယ ဗုဒ္ဓသာသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သာလိလာယကော ဝိယ ယောဂါ- ဝစရော၊ အသိတံ ဝိယ ပညာ၊ လာယနကာလော ဝိယ ဝိပဿနာယ ကမ္မကရုဏကာလော၊ ယဋ္ဌိ ဝိယ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဝတိ ဝိယ သံဝရော၊

---

^၁-ဣစ္ဆတိ (သီ၊ သျှာ) ^၂-ရာဂါဒိပရိပန္နော (သီ၊ သျှာ)

ဝတိံ ဘိန္ဒိတွာ ဂါရိနံ ပဝိသနံ ဝိယ သဟဿာ အပ္ပုဋိသင်္ခါယ ပမာဒံ အာဂမ္မ ရာဂဿ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ အသိတံ ဌပေတွာ ယဋ္ဌိံ အာဒါယ ပဝိဋ္ဌမဂ္ဂေနေဝ ဂါဝေါ နိဟရိတွာ ဝတိံ ပဋိပါကတိကံ ကတွာ ပုန ဌိတဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ သာလိ-
လာယနံ ဝိယ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေန ရာဂံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ပုန ဝိပဿနာယ ကမ္မကရဏကာလောတိ ဣဒမေတ္ထ ဥပမာသံသန္ဓနံ။ ဧဝံဘူတံ ဘာဝနာဝိမိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အသုဘာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ရာဂဿ ပဟာနာယာ” တိ။

မေတ္တာတိ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ။ ဗျာပါဒဿ ပဟာနာယာတိ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဥပ္ပန္နကောပဿ ပဇောနတ္ထာယ။ အာနာပါနဿတိတိသောဋ္ဌသဝတ္ထုကာ
အာနာပါနဿတိ။ ဝိတက္ကုပစ္ဆေဒါယာတိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဥပ္ပန္နာနံ ဝိတက္ကာနံ
ဥပစ္ဆေဒနတ္ထာယ။ အသ္မိမာနသမုပ္ပါတာယာတိ အသ္မိတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ နဝ-
ဝိဓဿ မာနဿ သမုပ္ပေဒနတ္ထာယ။ အနိစ္စသညိနောတိ ဟုတွာ အဘာဝတော
ဥဒယဗ္ဗယဝန္တတော ပဘင်္ဂတော^၁ တာဝကာလိကတော နိစ္စပ္ပုဋိပက္ခတော စ
“သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ” တိ^၂ ပဝတ္ထအနိစ္စာနုပဿနာဝသေန အနိစ္စသညိနော။
အနတ္တသညာ သဏ္ဍာတိတိ အသာရကတော အဝသဝတ္တနတော ပရတော ရိတ္တ-
တော တုစ္ဆတော သုညတော စ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ” တိ^၂ ဧဝံ ပဝတ္ထာ
အနတ္တာနုပဿနာသင်္ခါတာ အနတ္တသညာ စိတ္တေ သဏ္ဍဟတိ၊ အတိဒဋ္ဌံ
ပတိဋ္ဌာတိ။ အနိစ္စလက္ခဏေ ဟိ ဒိဋ္ဌေ အနတ္တလက္ခဏံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တီသု
ဟိ လက္ခဏေသု ဧကသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ ဣတရဒ္ဓယံ ဒိဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“အနိစ္စသညိနော ဟိ မေဃိယ အနတ္တသညာ သဏ္ဍာတိ” တိ။ အနတ္တလက္ခဏေ
ဒိဋ္ဌေ အသ္မိတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကမာနော သုပ္ပဇောဝံ^၃ ဟောတိတိ အာဟ
“အနတ္တသညိ အသ္မိမာနသမုပ္ပါတံ ပါပုဏာတိ” တိ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနန္တိ
ဒိဋ္ဌေယေဝ ဓမ္မေ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ အပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။
အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပန အသုဘာဒိဘာဝနာနယော
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၄ ဝုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗော။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော မေဃိယဿ မိစ္ဆာဝိတက္က-
စောရေဟိ ကုသလဘဏ္ဍုပစ္ဆေဒသင်္ခါတံ အတ္ထံ ဇာနိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ
ကာမဝိတက္ကာဒိနံ အဝိနောဒနေ ဝိနောဒနေ စ အာဒိနဝါနိသံသဒိပကံ^၅ ဥဒါနံ
ဥဒါနေသိ။

၁-ပဘင်္ဂတော (က) ၂-၃ ၁-၅၃၊ ၃ ၈-၁၂၈-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
 ၃-သမုပ္ပါတော (က) ၄-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၇၃-ဝိဋ္ဌာဒိသု။
 ၅-အဝိနောဒနေ စ အာဒိနဝံ ဝိနောဒနေ အာနိသံသဒိပကံ (သိ)

တတ္ထ ခုဒ္ဒါတိ ဟိနာ လာမကာ။ ဝိတက္ကာတိ ကာမဝိတက္ကာဒယော တယော ပါပဝိတက္ကာ။ တေ ဟိ သဗ္ဗဝိတက္ကေဟိ ပတိကိဋ္ဌတာယ ဣဓ ခုဒ္ဒါတိ ဝုတ္တာ “န စ ခုဒ္ဒမာစရေ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ သုခုမာတိ ဉှတိဝိတက္ကာဒယော အဓိပ္ပေတာ။ ဉှတိဝိတက္ကော ဇနပဒဝိတက္ကော အမရာဝိတက္ကော ပရာနုဒ္ဒယ- တာယ ပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော လာဘသက္ကာရသိလောကပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော အနဝညတ္ထိပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကောတိ ဧတေ ဟိ ဝိတက္ကာ ကာမ- ဝိတက္ကာဒယော ဝိယ ဒါရုဏာ န ဟောန္တိတိ အနောဋ္ဌာရိကသဘာဝတာယ သုခုမာတိ ဝုတ္တာ။ အနုဂတာတိ စိတ္တေန အနုဝတ္တိတာ။ ဝိတက္ကေ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ စိတ္တံ တဒနုဂတမေဝ ဟောတိ တဿ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနတော။ “အနုဂတာ”တိပိ ပါဠိ၊ အနုဥဋ္ဌိတာတိ အတ္ထော။ မနသော ဥပ္ပိလာဝါတိ^၂ စေတသော ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထကရာ^၃။

ဧတေ အဝိဒ္ဓါ မနသော ဝိတက္ကေတိ ဧတေ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ မနော- ဝိတက္ကေ အဿာဒါဒိနဝနိဿရဏတော ဉှတတိရဏပဟာနပရိညာဟိ ယထာ- ဘူတံ အဇာနန္တော။ ဟုရာ ဟုရံ ဓာဝတိ ဘန္တစိတ္တောတိ အပ္ပဟိနမိစ္ဆာ- ဝိတက္ကတ္တာ အနဝဋ္ဌိတစိတ္တော “ကဒါစိ ရူပေ, ကဒါစိ သဒ္ဓေ”တိအာဒိနာ တသ္မိံ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ အဿာဒါဒိဝသေန အပရာပရံ ဓာဝတိ ပရိဗ္ဗမတိ။ အထ ဝါ ဟုရာ ဟုရံ ဓာဝတိ ဘန္တစိတ္တောတိ အပရိညာတဝိတက္ကတ္တာ တန္တိမိတ္တာနံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ ဝသေန ပရိဗ္ဗမနမာနသော ဣဓလောကတော ပရလောကံ အာဒါနနိက္ခေပေဟိ အပရာပရံ ဓာဝတိ သံသရတိတိ အတ္ထော။

ဧတေ စ ဝိဒ္ဓါ မနသော ဝိတက္ကေတိ ဧတေ ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒေ ကာမ- ဝိတက္ကာဒိကေ မနောဝိတက္ကေ အဿာဒါဒိတော ယထာဘူတံ ဇာနန္တော။ အာတာပိယောတိ ဝိရိယဝါ။ သံဝရတိတိ ပိဒဟတိ။ သတိမာတိ သတိသမ္ပန္နော။ အနုဂ္ဂတေတိ ဒုလ္လဘဝသေန အနုပ္ပန္နော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧတေ ဝုတ္တပ္ပ- ကာရေ ကာမဝိတက္ကာဒိကေ မနောဝိတက္ကေ စိတ္တဿ ဥပ္ပိလာဝိတဟေတုတာယ မနသော ဥပ္ပိလာဝေ ဝိဒ္ဓါ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ သမ္ပဒေဝ ဇာနန္တော တဿ သဟာယဘူတာနံ သမ္မာဝါယာမသတိနံ အတ္ထိတာယ အာတာပိယော သတိမာ တေ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အာယတိံ ဥပ္ပတ္တိရဟေ အနုဂ္ဂတေ အနုပ္ပန္နော ဧဝ မဂ္ဂက္ခဏေ သံဝရတိ ဉှဏသံဝရဝသေန ပိဒဟတိ။

၁-ခု ၁-၁၁-၃၀၁-ပိဋေသု။ ၂-ဥပ္ပိလာဝါတိ (သီ၊ သျှာ) ၃-ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထကရာ (သီ၊ သျှာ)

အာဂမနပထံ ပစ္ဆိန္ဒတိ၊ ဧဝံဘူတော စ စတုသစ္စပ္ပမောဓေန ဗုဒ္ဓေါ အရိယ-
သာဝကော အရဟတ္တာဓိဂမေန အသေသံ အနဝသေသံ ဧတေ ကာမ-
ဝိတက္ကာဒိကေ ပဇဇာသိ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ ဣတ္ထာပိ “အနဂတေ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊
တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။

ပဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒ္ဒတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ ကုသိနာရာယန္တိ ကုသိနာရာယံ နာမ မလ္လရာဇှုနံ နဂရေ။
ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေတိ ယထာ ဟိ အနုရာဓပုရဿ ထူပါရာမော၊
ဧဝံ ကုသိနာရာယ ဥယျာနံ ဒက္ခိဏပစ္စိမဒိသာယ ဟောတိ။ ယထာ ထူပါ-
ရာမတော ဒက္ခိဏဒွါရေန နဂရပဝိသနမဂ္ဂေါ ပါစိနမုခေါ ဂန္ဒာ ဥတ္တရေန
နိဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ဥယျာနတော သာလပန္နိ ပါစိနမုခေါ ဂန္ဒာ ဥတ္တရေန နိဝတ္တာ၊
တဿ “ဥပဝတ္တန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လရာဇှုနံ သာလဝနေ။
အရညကုဋ်ကာယန္တိ သာလပန္နိယာ အဝိဒူရေ ရုက္ခဂစ္ဆသဉ္စန္ဒာနေ ကတာ
ကုဋ်ကာ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အရညကုဋ်ကာယံ ဝိဟရတိ”တိ။ တေ ပန
ဘိက္ခု ပဋိသင်္ခါနဝိရဟိတာ ဩဿဋ္ဌဝိရိယာ ပမတ္တဝိဟာရိနော၊ တေန ဝုတ္တံ
“ဥဒ္ဒတာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဥဒ္ဒစ္စဗဟုလတ္တာ အဝုပသန္တစိတ္တတာယ ဥဒ္ဒတာ။ တုစ္ဆဘာဝေန
မာနော နဋ္ဌော ဝိယာတိ နဋ္ဌော၊ မာနသင်္ခါတော ဥဂ္ဂတော နဋ္ဌော ဧတေသန္တိ
ဥန္ဒော၊ ဥဂ္ဂတဘုစ္ဆမာနာတိ အတ္ထော။ ပတ္တဝီဝရမဏ္ဏနာဒိစာပလ္လေန သမန္ဓာ-
ဂတတ္တာ ဗဟုကတာယ ဝါ စပလာ။ ဖရသဝါစတာယ မုခေန ခရာတိ ဗုခရာ။
တိရစ္ဆာနကထာဗဟုလတာယ ဝိကိဏ္ဏာ ဗျာကုလာ ဝါစာ ဧတေသန္တိ
ဝိကိဏ္ဏဝါစာ။ မုဋ္ဌာ နဋ္ဌာ သတိ ဧတေသန္တိ ဗုဋ္ဌဿတိနော၊ သတိဝိရဟိတာ
ပမာဒဝိဟာရိနောတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သမ္ပုဇညာဘာဝတော အသပ္ပ-
ဇာနာ။ ဂဒ္ဒုဟနမတ္တဋ္ဌိ ကာလံ စိတ္တသမာဓာနဿ အဘာဝတော န
သမာဟိတာတိ အသမာဟိတာ။ လောလသဘာဝတ္တာ ဘန္တမိဂသပ္ပဋိဘာဂ-
တာယ ဝိန္တန္တစိတ္တာ။ မနုစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ အသံဝရဏတော အသညတိန္ဒြိ-
ယတာယ ပါကတိန္ဒြိယာ။

၁-လဟုကတာယ (က) ၂-အရက္ခိတိန္ဒြိယတာယ (သျှာ၊က)

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဥဒ္ဒစ္စာဒိဝသေန ပမာဒဝိဟာရံ
ဇာနိဘွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ ပမာဒဝိဟာရေ အပ္ပမာဒဝိဟာရေ စ ယထာက္ကမံ
အာဒိနဝါနိသံသဝိဘာဝနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အရက္ခိတေနာတိ သတိအာရက္ခာဘာဝေန အဂုတ္တေန။ ကာယေ-
နာတိ ဆဝိညာဏကာယေန စက္ခုဝိညာဏေန ဟိ ရူပံ ဒိသ္မာ တတ္ထ နိမိတ္တာ-
နုဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏဝသေန အဘိဇ္ဈာဒိပဝတ္တိတော ဝိညာဏဒွါရဿ သတိယာ
အရက္ခိတဘာဝတော။ သောတဝိညာဏာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ
ဆဝိညာဏကာယဿ အရက္ခိတဘာဝံ သန္ဓာယာဟ “အရက္ခိတေန ကာယေ-
နာ”တိ။ ကေစိ ပန “ကာယေနာ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ တေသမ္ပိ ဝုတ္တနယေနော
အတ္ထယောဇနာယ သတိ ယုဇ္ဇေယျ။ အပရေ ပန “အရက္ခိတေန စိတ္တေနာ”တိ
ပဋ္ဌန္တိ၊ တေသမ္ပိ ဝုတ္တနယော ဧဝ အတ္ထော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေနာတိ သဿ-
တာဒိမိစ္ဆာဘိနိဝေသဒ္ဓသိတေန။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေနာတိ စိတ္တဿ အကလျ-
တာလက္ခဏေန ထိနေန ကာယဿ အကလျတာလက္ခဏေန မိဒ္ဓေန စ
အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌေန၊ တေန ကာယေန စိတ္တေနာတိ ဝါ သမ္ပန္ဓော။ ဝသံ မာရဿ
ဂစ္ဆတိတိ ကိလေသမာရာဒိကဿ သဗ္ဗဿပိ မာရဿ ဝသံ ယထာကာမ-
ကရဏီယတံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တေသံ ဝိသယံ နာတိက္ကမတိတိ အတ္ထော။

ဣမာယ ဟိ ဂါထာယ ဘဂဝါ ယေ သတိအာရက္ခာဘာဝေန သဗ္ဗသော
အရက္ခိတစိတ္တာ၊ ယောနိသောမနသိကာရဿ ဟေတုဘူတာယ ပညာယ
အဘာဝတော အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇနေန နိစ္စန္တိအာဒိနာ ဝိပရိယေသ-
ဂါဟိနော၊ တတော ဧဝ ကုသလကိရိယာယ ဝိရိယာရမ္ဘာဘာဝတော
ကောသဇ္ဇာဘိဘူတာ သံသာရဝဋ္ဋတော သိသံ န ဥက္ခိပိဿန္တိတိ တေသံ ဘိက္ခုနံ
ပမာဒဝိဟာရဂရဟာမုခေန ဝဋ္ဋံ ဒသေတော ဣဒါနိ ဝိဝဋ္ဋံ ဒသေတုံ “တသ္မာ
ရက္ခိတစိတ္တဿာ”တိ ဒုတိယဂါထမာဟ။

တတ္ထ တသ္မာ ရက္ခိတစိတ္တဿာတိ ယသ္မာ အရက္ခိတစိတ္တော မာရဿ
ယထာကာမကရဏီယော ဟုတွာ သံသာရေယေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ သတိ-
သံဝရေန မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ရက္ခဏေန ပိဒဟနေန ရက္ခိတစိတ္တော အဿ။
စိတ္တေ ဟိ ရက္ခိတေ စက္ခာဒိဣန္ဒြိယာနိ ရက္ခိတာနေဝ ဟောန္တိတိ။ သမ္မာ-
သင်္ကပ္ပဂေါစရောတိ ယသ္မာ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဂေါစရော တထာ တထာ အယော-
နိသော ဝိတက္ကေတွာ နာနာဝိဇာနိ မိစ္ဆာဒဿနာနိ ဂဏှန္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန

စိတ္တေန မာရဿ ယထာကာမကရဏီယော ဟောတိ၊ တသ္မာ ယောနိသော-
 မနသိကာရေန ကမ္မံ ကရောန္တော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပါဒိသမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရော
 အဿ၊ ဈာနာဒိသမ္ပယုတ္တံ သမ္မာသင်္ကပ္ပမေဝ အတ္တနော စိတ္တဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ
 ကရေယျ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရောတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဂေါစရတာယ ဝိရုတမိစ္ဆာ-
 ဒဿနော ပုရေတရံယေဝ ကမ္မဿကတာလက္ခဏံ၊ တတော ယထာဘူတဉာဏ-
 လက္ခဏဉ္စ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရတော ကတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ သီလသမာဓိသု
 ယုတ္တော ပယုတ္တော ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တော ဥက္ခာန
 ဥဒယဗ္ဗယံ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သမပညာသာယ အာကာရေဟိ ဥပ္ပါဒ-
 နိရောဓံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏမဓိဂန္တော တတော ပရံ ဘင်္ဂါနပဿနာ-
 ဒိဝသေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အနုက္ကမေန အရိယမဂ္ဂံ ဂဏှန္တော
 အဂ္ဂမဂ္ဂေန ထိနမိဒ္ဓါဘိက္ခု ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗာ ဒုဂ္ဂတိယော ဇဟေတိ၊ ဧဝံ သော
 ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဇာနံ ကိလေသာနံ ပဌမမေဝ ပဟိနတ္တာ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တလောဘ-
 သဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဥပ္ပဇနကထိနမိဒ္ဓါနံ အဓိဂတေန အရဟတ္တမဂ္ဂေန
 သမုတ္တိန္ဒနတော တဒေကဋ္ဌာနံ မာနာဒိနမ္ပိ ပဟိနတ္တာ သဗ္ဗသော ဘိန္န-
 ကိလေသော ဒီဏာသဝေါ ဘိက္ခု၊ တိဝိဓဒုက္ခတာယောဂေန ဒုဂ္ဂတိသင်္ခါတာ
 သဗ္ဗာပိ ဂဘိယော ဥတ္တိန္ဒဘဝမူလတ္တာ ဇဟေ ပဇဟေယျ၊ တာသံ ပရဘာဂေ
 နိဗ္ဗာနေ ပတိဋ္ဌေယျာတိ အတ္ထော။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဂေါပါလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ တတိယေ ကောသလေသျှတိ ကောသလာ နာမ ဇာနပဒိနော
 ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ “ကောသလာ”တွေဝ
 ဝုစ္စတိ၊ တေသု ကောသလေသု ဇနပဒေ။ စာရိကံ စရတိတိ အတုရိတ-
 စာရိကာဝသေန ဇနပဒစာရိကံ စရတိ။ မဟတတိ ဂုဏမဟတ္တေနပိ မဟတာ၊
 အပရိစ္ဆိန္ဒသင်္ချတ္တာ သင်္ချာမဟတ္တေနပိ မဟတာ။ ဘိက္ခုသံယေနာတိ ဒိဋ္ဌိသီလ-
 သာမညသံဟတေန သမဏဂဏေန။ သဒ္ဓိန္တိ ဧကတော။ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ဘာတိ
 မဂ္ဂတော အပက္ကမိတွာ။ အညတရံ ရုက္ခမူလန္တိ သနပတ္တသာခါဝိဝုပသမ္ပန္နဿ
 သန္တုတ္ထာယဿ မဟတော ရုက္ခဿ သမိပသင်္ခါတံ မူလံ။

အညတရော ဂေါပါလကောတိ ဧကော ဂေါဂဏရက္ခကော၊ နာမေန ပန
 နန္တော နာမ။ သော ကိရ အဓော မဟဒ္ဒနော မဟာဘောဂေါ၊ ယထာ

ကေဏိယော ဇဋ္ဌိလော ပဗ္ဗဇ္ဇာဝသေန၊ ဧဝံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂေါယူထံ ရက္ခန္တော ဂေါပါလကတ္ထေန ရာဇပိဋံ အပဟရန္တော အတ္တနော ကုဋုမ္ပိ ရက္ခတိ။ သော ကာလေန ကာလံ ပဉ္စ ဂေါရသေ ဂဟေတွာ မဟာသေဋ္ဌိဿ သန္တိကံ အာဂန္တော နိယျာတေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော သတ္တာရံ ပဿတိ၊ ဓမ္မံ သုဏာတိ၊ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ အာဂမနတ္ထာယ သတ္တာရံ ယာစတိ။ သတ္တာ တဿေဝ ဉာဏပရိပါကံ အာဂမယမာနော အဂန္တော အပရဘာဂေ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန ပရိဝုတော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော “ဣဒါနိဿ ဉာဏံ ပရိပက္က”န္တိ ဥတွာ တဿ ဝသနဋ္ဌာနဿ အဝိဒူရေ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရက္ခမူလေ နိသိဒိ တဿ အာဂမနံ အာဂမယမာနော။ နန္ဒောပိ ခေါ “သတ္တာ ကိရ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော ဣတော အာဂစ္ဆတိ”တိ သုတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဝေဂေန ဂန္တော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ကတပဋိသန္တာရော ကေမန္တိ နိသိဒိ၊ အထဿ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိ- ဋ္ဌဟိတွာ ဘဂဝန္တံ နိမန္တေတွာ သတ္တာဟံ ပါယာသဒါနမဒါသိ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဘဂဝါ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ တေန ဝုတ္တံ “ကေမန္တိ နိသိန္တံ ခေါ တံ ဂေါပါလကံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တုသေသိ။ ပ။ ဥဋ္ဌာ- ယာသနာ ပက္ကာမိ”တိ။

တတ္ထံ သန္တုသေသီတိ “ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ”တိ- အာဒိနာ ကုသလာဒိဓမ္မေ ကမ္မဝိပါကေ ဣဓလောကပရလောကေ ပစ္စက္ခတော ဒဿေန္တော အနုပုဗ္ဗိကထာဝသာနေ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ သမ္မာ ဒဿေသိ။ သမာဒပေသီတိ “သစ္စာဓိဂမာယ ဣမေ နာမ ဓမ္မာ အတ္တနိ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ”တိ သီလာဒိဓမ္မေ သမ္မာ ဂဏှာပေတွာ တေသု တံ ပတိဋ္ဌပေသိ။ သမုတ္တေဇေသီတိ တေ ဓမ္မာ သမာဒိန္တာ အနုက္ကမေန ဘာဝိယမာနာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ ဟုတွာ တိက္ခဝိသဒါ ယထာ ခိပ္ပံ အရိယမဂ္ဂံ အာဝဟန္တိ၊ တထာ သမ္မာ ဥတ္တေဇေသိ သမ္မဒေဝ တေဇေသိ။ သမ္မဟံသေသီတိ ဘာဝနာယ ပုဗ္ဗေနာပရံဝိသေသဘာဝ- ဒဿနေန စိတ္တဿ ပမောဒါပနဝသေန သုဋ္ဌု ပဟံသေသိ။ အပိစေတ္ထ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဓမ္မေသု ဒုက္ခာဒိသု စ သမ္မောဟဝိနောဒနေန သန္တုသနံ၊ သမ္မာ- ပဋိပတ္တိယံ ပမာဒါပနောဒနေန သမာဒပနံ၊ စိတ္တဿာလသိယာပတ္တိဝိနော- ဒနေန သမုတ္တေဇနံ၊ သမ္မာပဋိပတ္တိသိဒ္ဓိယာ သမ္မဟံသနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သော ဘဂဝတော သာမုက္ကံသိကာယ ဓမ္မဒေသနာယ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။

၁-တထာ သမုတ္တေဇေသိ သမ္မာ ဥတ္တေဇေသိ(သီ)

အဓိဝါသေသီတိ တေန ဒိဋ္ဌသစ္စေန “အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ-
အာဒိနာ နိမန္တိတော ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂံ အစောပေန္တော စိတ္တေနော အဓိဝါ-
သေသိ သာဒိယိ။ တေနောဂါဟ “တုဏှိဘာဝေနာ”တိ။

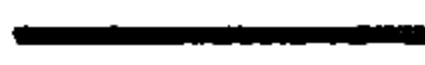
အပ္ပေါဒကပါယာသန္တိ နိရုဒကပါယာသံ။ ပဋိယာဒါပေတွာတိ သမ္မာဒေ-
တွာသဇ္ဇေတွာ။ နဝဉ္စ သပ္ပိန္တိ နဝနိတံ ဂဟေတွာ တာဝဒေဝ ဝိလိနံ မဏ္ဍသပ္ပိဉ္စ
ပဋိယာဒါပေတွာ။ သဟတ္တာတိ အာဒရဇာတော သဟတ္ထေနော ပရိဝိသန္တော။
သန္တပ္ပေသီတိ ပဋိယတ္တံ ဘောဇနံ ဘောဇေသိ။ သမ္ပဝါရေသီတိ “အလံ အလ”န္တိ
ဝါစာယ ပဋိက္ခိပါပေသိ။ ဘုတ္တာဝိန္တိ ကတဘတ္တကိဉ္စ။ ဩနိတပတ္တပါဏိန္တိ
ပတ္တတော အပနိတပါဏိ။ “ဓောတပတ္တပါဏိ”န္တိပိ ပါဌော၊ ဓောတပတ္တ-
ဟတ္တန္တိ အတ္ထော။ နိဝန္တိ အနုစ္စံ အာသနံ ဂဟေတွာ အာသနေယေဝ နိသိဒနံ
အရိယဒေသဝါသိနံ စာရိတ္တံ၊ သော ပန သတ္ထု သန္တိကေ ဥပစာရဝသေန
ပညတ္တဿ ဒါရုဖလကာသနဿ သမိပေ နိသိဒိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယာတိအာဒိ
သတ္တမေ ဒိဝသေ ကတံ အနုမောဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ကိရ သတ္တာဟံ
ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ တတ္ထ ဝသာပေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသိ၊ သတ္တမေ ပန
ဒိဝသေ အပ္ပေါဒကပါယာသဒါနံ အဒါသိ၊ သတ္တာ တဿ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ
ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ဉာဏပရိပါကာဘာဝတော အနုမောဒနမေဝ ကတွာ ပက္ကာမိ။

သီမန္တရိကာယာတိ သီမန္တရေ၊ တဿ ဂါမဿ အန္တရံ။ ဂါမဝါသိနော
ကိရ ဧကံ တဋ္ဌာကံ နိဿာယ တေန သဒ္ဓိံ ကလဟံ အကံသု။ သော တေ
အဘိဘဝိတွာ တံ တဋ္ဌာကံ ဂဏှိ။ တေန ဗဒ္ဓါဃာတော ဧကော ပုရိသော
တံ သတ္ထု ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဒူရံ အနုဂန္တော “နိဝတ္တာဟိ ဥပါသကာ”တိ ဝုတ္ထေ
ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ စ အဉ္စလိံ ကတွာ ယာဝ
ဒဿနုပစာရသမတိက္ကမာ ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလံ အဉ္စလိံ သိရသိ ပဂ္ဂယု
ပဋိနိဝတ္တိတွာ ဒွိန္တံ ဂါမာနံ အန္တရေ အရညပ္ပဒေသေ ဧကကံ ဂစ္ဆန္တံ သရေန
ဝိဇ္ဈိတွာ မာရေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဓိရပက္ကန္တဿ။ပ။ ဝေါရောပေသီ”တိ။
ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဩဟိယိတွာ ပစ္စာ ဂစ္ဆန္တော ဘိက္ခု။ တံ တထာ
မတံ ဒိသ္မာ ဘဂဝတော တမတ္ထံ အာရောစေသံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အထ ဝေါ
သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။”တိအာဒိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နံ အရိယသာဝကံ နန္တံ မာရေန္တေန
ပုရိသေန အာနန္တရိယကမ္ပံ ဗဟုလံ အပုညံ ပသုတံ၊ တသ္မာ ယံ စောရေဟိ စ
ဝေရိဟိ စ ကတ္တမ္ပံ၊ တတောပိ ဘောရတရံ ဣမေသံ သတ္တာနံ မိစ္ဆာပဏိဟိတံ
စိတ္တံ ကရောတိတိ ဣမမတ္ထံ ဇာနိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဒိသော ဒိသန္တိ ဒုသကော ဒုသနိယံ စောရော စောရံ၊ ဒိသွာတိ
 ဝစနသေသော။ ယံ တံ ကမိရာတိ ယံ တဿ အနယဗျသနံ ကရေယျ၊
 ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧကော ဧကဿ မိတ္တ-
 ဒုဒ္ဓိ စောရော ပုတ္တဒါရခေတ္တဝတ္ထုဂေါမဟိံသာဒိသု အပရဇ္ဈန္တော ယဿ
 အပရဇ္ဈတိ၊ တမ္ပိ တထေဝ အတ္တနိ အပရဇ္ဈန္တံ စောရံ ဒိသွာ၊ ဝေရီ ဝါ ပန
 ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဗဒ္ဒဝေရံ ဝေရီံ ဒိသွာ အတ္တနော ကက္ခဋတာယ
 ဒါရုဏတာယ ယံ တဿ အနယဗျသနံ ကရေယျ၊ ပုတ္တဒါရံ ဝါ ပိဋေယျ၊
 ခေတ္တာဒိနိ ဝါ နာသေယျ၊ ဇီဝိတာ ဝါ ဝေါရောပေယျ၊ ဒသသု အကုသလကမ္မ-
 ပထေသု မိစ္ဆာဌပိတတ္တာ မိစ္ဆာပဏိဟိတံ စိတ္တံ ပါပိယော နံ တတော ကရေ၊
 နံ ပုရိသံ ပါပတရံ တတော ကရေယျ။ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဟိ ဒိသော ဝါ ဝေရီ
 ဝါ ဒိသဿ ဝါ ဝေရီနော ဝါ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဒုက္ခံ ဝါ ဥပ္ပါဒေယျ၊
 ဇီဝိတက္ခယံ ဝါ ကရေယျ။ ဣဒံ ပန အကုသလကမ္မပထေသု မိစ္ဆာဌပိတံ စိတ္တံ
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အနယဗျသနံ ပါပေတိ၊ အတ္တဘာဝသတသဟသေသုပိ စတုသု
 အပါယေသု ဒိပိတွာ သိသမဿ ဥက္ခိပိတုံ န ဒေတီတိ။

တတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ယက္ခပဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ ကပေါတကန္ဓရာယန္တိ ဧဝံနာမကေ ဝိဟာရေ။ တသ္မိံ ကိရ
 ပဗ္ဗတကန္ဓရေ ပုဗ္ဗေ ဗဟူ ကပေါတာ ဝသိံသု၊ တေန သာ ပဗ္ဗတကန္ဓရာ
 “ကပေါတကန္ဓရာ”တိ ဝုစ္စတိ။ အပရဘာဝေ တတ္ထ ကတဝိဟာရေပိ “ကပေါ-
 တကန္ဓရာ”တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ တေန ဝုတ္တံ “ကပေါတကန္ဓရာယန္တိ ဧဝံနာမကေ
 ဝိဟာရေ”တိ။ ဇုဏှာယ ရတ္တိယာတိ သုက္ကပက္ခရတ္တိယံ။ နဝေါရောပိတေဟိ
 ကေသေဟိတိ အစိရဩဟာရိတေဟိ ကေသေဟိ၊ ဣတ္ထမ္ပူတလက္ခဏေ စေတံ
 ကရဏဝစနံ။ အဗ္ဘောကာသေတိ ယတ္ထ ဥပရိစ္ဆဒနံ ပရိက္ခေပေါ ဝါ နတ္ထိ၊
 တာဒိသေ အာကာသင်္ဂဏေ။

တတ္ထ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ အာယသ္မာ မဟာ-
 မောဂ္ဂလ္လာနော နိလုပ္ပလဝဏ္ဏော။ ဥဘောပိ ပန တေ မဟာထေရာ ဥဒိစ္စ-
 မြာဟူဏဇစ္စာ ကပ္ပိနံ သတသဟဿာမိကံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ အဘိနိဟာရ-
 သမ္ပန္နာ ဆဋ္ဌဘိညာပဋိသတ္တိဒါပုတ္တာ မဟာခိဏာသဝါ သမာပတ္တိလာဘိနော

သိတ္တသဋ္ဌိယာ သာဝကပါရမိဉာဏာနံ မတ္တကပ္ပတ္တာ ဧတံ ကပေါတကန္ဓရဝိဟာရံ ဥပသောဘယန္တာ ဧကံ ကနကဂဟံ ပဝိဋ္ဌာ ဒွေ သီဟာ ဝိယ၊ ဧကံ ဝိဇ္ဇနဘူမိံ ဩတိဏ္ဏာ ဒွေ ဗျုပ္ပါ ဝိယ၊ ဧကံ သုပုပ္ဖိတသာလဝနံ ပဝိဋ္ဌာ ဒွေ ဆဒ္ဒန္တနာဂ- ရာဇာနော ဝိယ၊ ဧကံ သိမ္ဗလိဝနံ ပဝိဋ္ဌာ ဒွေ သုပဏ္ဏရာဇာနော ဝိယ၊ ဧကံ နရဝါဟနယာနံ အဘိရုဋ္ဌာ ဒွေ ဝေဿဝဏာ ဝိယ၊ ဧကံ ပဏ္ဏာကမ္ဗလသီလာသနံ အဘိနိသိန္ဓာ ဒွေ သက္ကာ ဝိယ၊ ဧကံ ဝိမာနဗ္ဗန္တရဂတာ ဒွေ မဟာဗြဟ္မာနော ဝိယ၊ ဧကံ သိဝိ ဝဂနဋ္ဌာနေ ဌိတာနိ ဒွေ စန္ဒမဏ္ဍလာနိ ဝိယ၊ ဒွေ သူရိယမဏ္ဍလာနိ ဝိယ စ ဝိရောစိံ သု။ တေသု အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တုဏှိ နိသိဒိ၊ အာယသ္မာ ပန သာရိပုတ္တော သမာပဋိ။ တေန ဝုတ္တံ “အညတရံ သမာဓိံ သမာပဋိတွာ” တိ။

တတ္ထ အညတရံ သမာဓိန္နိ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသမာပတ္တိံ။ ဧကံ “သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ” န္နိ ဝဒန္တိ၊ အပရေ ပနာဟု “အာရုပ္ပပါဒကံ ဖလသမာပတ္တိ” န္နိ။ ဣမာ ဧဝ ဟိ တိဿော ကာယရက္ခဏသမတ္တာ သမာ- ပတ္တိယော။ တတ္ထ နိရောဓသမာပတ္တိယာ သမာဓိပရိယာယသမ္ဘဝေါ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောဝ၊ ပစ္စိမံယေဝ ပန အာစရိယာ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ဂစ္ဆန္တိ တိ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ယက္ခသမာဂမံ ဂန္တာ အတ္တနော ဘဝနံ ဂန္တု ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပဋိဘာတိ မန္တိ ဥပဋ္ဌာတိ မမ။ မန္တိ ဟိ ပဋိသဒ္ဓ- ယောဂေန သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဣမဿ သီသေ ပဟာရံ ဒါတုံ စိတ္တံ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ သော ကိရ ပုရိမဇာတိယံ ထေရေ ဗဒ္ဓါဃာတော၊ တေနဿ ထေရံ ဒိသ္မာ ပဒုဋ္ဌစိတ္တဿ ဧဝံ အဟောသိ။ ဣတရော ပန သပ္ပည- ဇာတိကော၊ တသ္မာ တံ ပဋိသေဓေန္တော “အလံ သမ္မာ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မာ အာသာဒေသီတိ မာ ဃဇ္ဇေသိ၊ မာ ပဟာရံ ဒေဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥဋ္ဌာဇောတိ ဥဋ္ဌာရေဟိ ဥတ္တမေဟိ သီလာဒိဂဏေဟိ သမန္တာဂတော။

အနာဒိယိတွာတိ အာဒရံ အကတွာ၊ တဿ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ။ ယသ္မာ ပန တဿ ဝစနံ အဂ္ဂဏ္ဍန္တော တံ အနာဒိယန္တော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “တံ ယက္ခံ အနာဒိယိတွာ” တိ။ သီသေ ပဟာရံ အဒါသီတိ သဗ္ဗထာမေန ဥဿာဟံ ဇနေတွာ အာကာသေ ဌိတောဝ သီသေ ခဇ္ဇကံ အဒါသိ၊ မုဒ္ဒနိ မုဋ္ဌိဃာတံ အကာသီတိ အတ္ထော။ တာဝ မဟာတိ ထာမမဟတ္တေန တတ္တကံ မဟန္တော ပဟာရော အဟောသိ။ တေန ပဟာရေနာတိ တေန ပဟာရေန ကရဏဘူတေန။ သတ္တရတနန္တိ ပမာဏမဋ္ဌိမဿ ပုရိသဿ ရတနေန သတ္တရတနံ။ နာဂန္တိ ဟတ္ထိနာဂံ။ ဩသာဒေယျာတိ ပထဝိယံ ဩသီဒါပေယျ နိမုဇ္ဇာပေယျ။

“ဩသာရေယျာ”တိပိ ပါဠော၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ကရေယျာတိ အတ္ထော။ **အစုဋ္ဌမရ-
တနန္တိ** အစေနေ အဋ္ဌန္တံ ပူရဏာနံ^၁ အစုဋ္ဌမာနိ၊ အစုဋ္ဌမာနိ ရတနာနိ ပမာဏံ
တေဿာတိ အစုဋ္ဌမရတနော၊ တံ အစုဋ္ဌမရတနံ။ **မဟန္တံ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌန္တိ**
ကေလာသကုဋ္ဌပမာဏံ ဝိပုလံ ဂိရိကုဋ္ဌံ။ **ပဒါလေယျာ**တိ သကလိကာကာရေန
ဘိန္ဒေယျ။ အပိ ဩသာဒေယျ၊ အပိ ပဒါလေယျာတိ သမ္ပန္နော။

တာဝဒေဝ စဿ သရီရေ မဟာပရိဋ္ဌာဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သော ဝေဒနာတုရော
အာကာသေ ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ဘူမိယံ ပတိ၊ တံဇ်ဏညေဝ အဋ္ဌသဋ္ဌိ-
သဟဿာဓိကယောဇနသတသဟဿုဗ္ဗေဓံ သိနေရမ္ပိ ပဗ္ဗတရာဇာနံ သန္ဓာရေန္တိ
စတုနဟုတာဓိကဒ္ဓိယောဇနသတသဟဿဗဟလာ မဟာပထဝီ တံ ပါပသတ္တံ
ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ဝိယ ဝိဝရမဒါသိ။ အဝိစိတော ဇာလာ ဥဋ္ဌဟိတွာ
ကန္တန္တယေဝ တံ ဂဏှိံ^၂ သု၊ သော ကန္တန္တော ဝိပ္ပလပန္တော ပတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“**အထ စ ပန၂ သော ယက္ခော ‘ဒုယျာမိ ဒုယျာမီ’တိ ဝတွာ တတ္ထေဝ မဟာနိရယံ
အပတာသီတိ**”^၃။ တတ္ထ အပတာသီတိ^၄ အပတိ။

ကိံ ပန သော ယက္ခတ္တဘာဝေနေဝ နိရယံ ဥပဂစ္ဆိတိ? န ဥပဂစ္ဆိ၊ ယံ ဟေတ္ထ
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ပါပကမ္မံ အဟောသိ၊ တဿ ဗလေန ယက္ခတ္တဘာဝေ မဟန္တံ
ဒုက္ခံ အနုဘဝိ။ ယံ ပန ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အာနန္တရိယကမ္မံ၊ တေန စုတိအနန္တရံ
နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇိတိ။ ထေရဿ ပန သမာပတ္တိဗလေန ဥပတ္တန္တိ တသရီရဿ န ကောစိ
ဝိကာရော အဟောသိ။ သမာပတ္တိတော အဝုဋ္ဌိတကာလေ ဟိ တံယက္ခော ပဟရိ၊
တထာ ပဟရန္တံ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိသ္မာ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဓမ္မ-
သေနာပတိံ^၅ ဥပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမနသမကာလမေဝ စ ဓမ္မသေနာပတိ
သမာပတ္တိတော ဥဋ္ဌာသိ။ အထ နံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော သရီရဝုတ္တိံ^၆ ပုစ္ဆိ၊
သောဝိဿ ဗျာကာသိ၊ တေန ဝုတ္တံ “**အဒ္ဓသာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာနော။ ပ။ အပိ စ မေ သီသံ ထောက် ဒုက္ခ**”^၇န္တိ။

တတ္ထ ထောက် ဒုက္ခန္တိ ထောက် အပ္ပမတ္တကံ မရုရကဇာတံ ဝိယ မေ သီသံ
ဒုက္ခိတံ၊ ဒုက္ခပ္ပတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဒုက္ခာဓိဋ္ဌာနံ ဟိ သီသံ ဒုက္ခန္တိ ဝုတ္တံ။ “သီသေ
ထောက် ဒုက္ခ”^၇န္တိပိ ပါဠော။ ကထံ ပန သမာပတ္တိဗလေန သရီရေ ဥပတ္တန္တိတေ
ထေရဿ သီသေ ထောက်မ္ပိ ဒုက္ခံ အဟောသီတိ? အစိရေနေဝ ဝုဋ္ဌိတတ္တာ။

၁-ပူရဏန္တိ (သီ၊ သျာ၊ က)	၂-အထ ခေါ (သီ၊ သျာ၊ က)
၃-မဟာနိရယေ အဝတ္ထာသီတိ (သီ၊ သျာ၊ က)	၄-အဝတ္ထာသီတိ (သီ၊ သျာ၊ က)
၅-တံ ပရိဘဝံ (သီ၊ သျာ)	၆-ဥပတ္တဒ္ဓေ (က)

အန္တောသမာပတ္တိယံ အပညာယမာနဒုက္ခံ ဟိ ကာယနိဿိတတ္တာ နိဒ္ဒိ ဥပဂတဿ မကသာဒိဇနိတံ ဝိယ ပဋိဗုဒ္ဓဿ ထောက် ပညာယိတ္ထ။

“မဟာဗလေန ယက္ခေန တထာ သဗ္ဗုဿာဟေန ပဟဇ္ဇေ သရီရေပိ ဝိကာရော နာမ နတ္ထိ”တိ အစ္ဆရိယဗျုတစိတ္တဇာတေန အာယသ္မတာ မဟာ- မောဂ္ဂလ္လာနေန “အစ္ဆရိယံ အာရုဿော သာရိပုတ္တာ”တိအာဒိနာ ဓမ္မသေနာ- ပတိနော မဟာနဘာဝတာယ ဝိဘာဝိတာယ သောပိဿ “အစ္ဆရိယံ အာရုဿော မောဂ္ဂလ္လာနာ”တိအာဒိနာ ဣဒ္ဓါနဘာဝမဟန္တတာပကာသနာ- ပဒေသေန အတ္တနော ဣဿာမစ္ဆရိယာဟင်္ကာရာဒိမလာနံ သုပ္ပဟိနတံ ဒိပေတိ။ ပံသုပိသာဓကမ္ပိ န ပဿာမာတိ သင်္ကာရကုဋာဒိသု ဝိစရဏကခုဒ္ဒကပေတမ္ပိ န ပဿာမ။ ဣတိ အဓိဂမပ္ပိစ္ဆာနံ အဂ္ဂဘူတော မဟာထေရော တသ္မိံ ကာလေ အနာဝဇ္ဇနေန တေသံ အဒဿနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တေနောဂါဟ “ဧတရဟိ”တိ။

ဘဂဝါ ပန ဝေဠုဝနေ ဌိတော ဥဘိန္ဒံ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ ဒိဗ္ဗသောတေန အဿောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဿောသိ ခေါ ဘဂဝါ”တိအာဒိ၊ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမာပတ္တိ- ဗလူပဂတံ ဣဒ္ဓါနဘာဝမဟန္တတံ ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ တဿေဝ တာဒိ- ဘာဝပုတ္တိဒိပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဿ သေလူပမံ စိတ္တံ၊ ဌိတံ နာနုပကမ္ပတိတိ ယဿ ဒိဏာသဝဿ စိတ္တံ ကေဂ္ဂနသိလာမယပဗ္ဗတူပမံ သဗ္ဗေသံ ဣဉ္ဇနာနံ အဘာဝတော ဝသိ- ဘာဝပုတ္တိယာဝ ဌိတံ သဗ္ဗေဟိပိ လောကဓမ္မေဟိ နာနုပကမ္ပတိ န ပဝေဓေတိ။ ဣဒါနိဿ အကမ္ပနာကာရံ သဌိံ ကာရဏေန ဒဿေတုံ “ဝိရတ္တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိရတ္တံ ရဇနိယေသုတိ ဝိရာဂသင်္ခါတေန အရိယမဂ္ဂေန ရဇနိယေသု ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတေသု သဗ္ဗေသု တေဘူမကဓမ္မေသု ဝိရတ္တံ၊ တတ္ထ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆန္တရာဂန္တိ အတ္ထော။ ကောပနေဗျေတိ ပဋိသဋ္ဌာနိယေ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ အာဃာတဝတ္ထုသ္မိံ န ကုပ္ပတိ န ဒုဿတိ န ဝိကာရံ အာပဇ္ဇတိ။ ယဿေဝံ ဘာဝိတံ စိတ္တန္တိ ယဿ ယထာဝုတ္တဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန တာဒိဘာဝါဝဟနဘာဝေန ဘာဝိတံ။ ကုတော တံ ဒုက္ခမေဿတိတိ တံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ ကုတော သတ္တတော သင်္ခါရတော ဝါ ဒုက္ခံ ဥပဂမိဿတိ၊ န တာဒိသဿ ဒုက္ခံ အတ္ထိတိ အတ္ထော။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နာဂသုတ္တဝါနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ ကောသမ္ဗိယန္တိ ကုသုမ္ပေန နာမ ဣသိနာ ဝသိတဋ္ဌာနေ မာပိတတ္တာ “ကောသမ္ဗိ”တိ ဧဝံလဒ္ဓနာမကေ နဂရေ။ ယောသိတာရာမေတိ ယောသိတသေဋ္ဌိနာ ကာရိတေ အာရာမေ။ ဘဂဝါ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရတိတိ ဘဂဝါ သမ္မာဓပ္ပတ္တော ဝိဟရတိ။ ကိံ ပန ဘဂဝတော သမ္မာဓော အတ္ထိ၊ သံသဂ္ဂေါ ဝါတိ? နတ္ထိ။ န ဟိ ကောစိ ဘဂဝန္တံ အနိစ္ဆာယ ဥပသင်္ကမိတုံ သက္ကောတိ။ ဒုရာသဒါ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော သဗ္ဗတ္ထ စ အနုပလိတ္တတ္တာ။ ဟိတေသိတာယ ပန သက္ကောသု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ “မုတ္တော မောစေဿာမီ”တိ ပဋိညာနုရူပံ စတုရောဗနိတ္တရဏတ္ထံ အဋ္ဌန္တံ ပရိသာနံ အတ္တနော သန္တိကံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမနံ အဓိဝါသေတိ။ သယဉ္စ မဟာကရုဏာ- သမုဿာဟိတော ကာလညူ ဟုတွာ တတ္ထ ဥပသင်္ကမတိ။ ဣဒံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏံ၊ အယမိမ အာကိဏ္ဏဝိဟာရေတိ အဓိပေတော။

ဣမ ပန ကောသမ္ဗိကာနံ ဘိက္ခုနံ ကလဟဇာတာနံ သတ္တာ ဒီဃိတိဿ ကောသလရညော ဝတ္ထု အာဟရိတွာ “န ဟိ ဝေရေန ဝေရာနိ၊ သမ္ပန္နိမ ကုဒါစန”န္တိ အာဒိနာ ဩဝါဒံ အဒါသိ၊ တံ ဒိဝသံ တေသံ ကလဟံ ကရောန္တာ- နံယေဝ ရတ္ထိ ဝိဘာတာ။ ဒုတိယဒိဝသေပိ ဘဂဝါ တမေဝ ဝတ္ထု ကထေသိ၊ တံ ဒိဝသမ္ပိ တေသံ ကလဟံ ကရောန္တာနံယေဝ ရတ္ထိ ဝိဘာတာ။ တတိယဒိဝသေပိ ဘဂဝါ တမေဝ ဝတ္ထု ကထေသိ၊ အထညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧဝမာဟ “အပ္ပေါသုက္ကော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရမနုယုက္ကော ဝိဟရတု၊ မယမေတေန ဘဏ္ဍနေန ကလဟေန ဝိဂ္ဂဟေန ဝိဝါဒေန ပညာယိဿာမာ”တိ။ သတ္တာ “ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ ခေါဣမေ မောဗပုရိသာ၊ န ဒါနိမေ သက္ကာ သညာ- ပေတုံ၊ နတ္ထိ စေတ္ထ သညာပေတဗ္ဗာ၊ ယန္တုနာဟံ ကေစာရိကဝါသံ ဝသေယံ။ ဧဝံ ဣမေ ဘိက္ခု ကလဟတော ဩရမိဿန္တိ”တိ စိန္တေသိ။ ဧဝံ တေဟိ ကလဟကာရကေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ကေဝိဟာရေ ဝါသံ ဝိနေတဗ္ဗာဘာဝ- တော ဥပါသကာဒီဟိ ဥပသင်္ကမနဉ္စ အာကိဏ္ဏဝိဟာရံ ကတွာ ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ အာကိဏ္ဏော ဝိဟရတိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဒုက္ခန္တိ န သုခံ၊ အနာရာမိတစိတ္တတာယ န ဣဋ္ဌန္တိ အတ္တော။ တေ- နေဝါဟ “န ဖာသု ဝိဟရာမီ”တိ။ ဝူပကဋ္ဌောတိ ပဝိဝေကဋ္ဌော ဒူရိဘူတော။ တထာ စိန္တေတွာဝ ဘဂဝါ ပါတောဝ သရီရပ္ပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ ကောသမ္ဗိယံ

၁-၃၁-၁၄၊ မ ၃-၁၉၂၊ ဝိ ၃-၄၉၆-ပိဋေသု။

ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ကဋ္ဌိ အနာမန္တေတွာ ဧကော အဒုတိယော ဂန္ဓာ
 ကောသလရဋ္ဌေ ပါလိလေယျကေ ဝနသဏ္ဍေ ဘဒ္ဒသာလမူလေ ဝိဟာသိ။
 တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ။ပ။ ဘဒ္ဒသာလမူလေ”တိ။
 တတ္ထ သာမန္တိ သယံ။ သံသာမေတွာတိ ပဋိသာမေတွာ။ ပတ္တစီဝရမာဒါ-
 ယာတိ ဧတ္ထာပိ သာမန္တိ ပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဥပဋ္ဌာကေတိ
 ကောသမ္ဗိနဂရဝါသိနော ယောသိတသေဋ္ဌိအာဒိကေ ဥပဋ္ဌာကေ၊ ဝိဟာရေ စ
 အဂ္ဂပဋ္ဌာကံ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အနာမန္တေတွာ။

ဧဝံ ဂတေ သတ္တရိ ပဉ္စသကာ ဘိက္ခု။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာဟံသု
 “အာဝုသော အာနန္တ သတ္တာ ဧကကောဝ ဂတော၊ မယံ အနုဗန္ဓိဿာမာ”တိ။
 “အာဝုသော ယဒါဘဂဝါ သာမံ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
 အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ စ အနုပလောကေတွာ ဘိက္ခုသံဃံ အဒုတိယော
 ဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ဧကစာရံ စရိတုံ ဘဂဝတော အဇ္ဈာသယော၊ သာဝကေန နာမ
 သတ္ထု အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ န ဣမေသု ဒိဝသေသု ဘဂဝါ
 အနုဂန္တဗ္ဗော”တိ နိဝါရေသိ၊ သယမ္ဗိ နာနဂစ္ဆိ။

အနုပုဗ္ဗေနာတိ အနုက္ကမေန၊ ဂါမနိဂမပဋိပါဠိယာ စာငိုက် စရမာနော
 “ဧကစာရဝါသံတာဝဝသမာနံဘိက္ခုပဿိဿာမီ”တိဗာလကလောဏကာရ-
 ဂါမံ^၁ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဘဂုတ္တေရဿ သကလံ ပစ္စာဘတ္တဇ္ဇေဝ တိယာမဉ္စ ရတ္တိ^၂
 ဧကစာရဝါသေ အာနိသံသံ ကထေတွာ ပုနဒိဝသေ တေန ပစ္စာသမဏေန
 ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ တံ တတ္ထေဝ နိဝတ္တေတွာ “သမဂ္ဂဝါသံ ဝသမာနေ တယော
 ကုလပုတ္တေ ပဿိဿာမီ”တိ ပါစိနဝံသမိဂဒါယံ ဂန္ဓာ တေသမ္ဗိ သကလရတ္တိ^၃
 သမဂ္ဂဝါသေ အာနိသံသံ ကထေတွာ တေပိ တတ္ထေဝ နိဝတ္တေတွာ ဧကကောဝ
 ပါလိလေယျဂါမံ သမ္ပတ္တော။ ပါလိလေယျဂါမဝါသိနော ပစ္စာဂန္ဓာ ဘဂဝတော
 ဒါနံ ဒတွာ ပါလိလေယျဂါမဿ အဝိဒူရေ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍော နာမ အတ္တိ၊
 တတ္ထ ဘဂဝတော ပဏ္ဍသာလံ ကတွာ “ဧတ္ထ ဘဂဝါ ဝသတူ”တိ ယာစိတွာ
 ဝါသယိ^၄သု။ ဘဒ္ဒသာလောတိ ပန တတ္ထေကော မနာပေါ ဘဒ္ဒကော၂
 သာလရက္ခော၊ ဘဂဝါ တံ ဂါမံ ဥပနိဿာယ ဝနသဏ္ဍေ ပဏ္ဍသာလသမီပေ
 တသ္မိ^၅ ရုက္ခမူလေ ဝိဟာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပါလိလေယျကေ ဝိဟရတိ ရက္ခိတ-
 ဝနသဏ္ဍေ ဘဒ္ဒသာလမူလေ”တိ။

ဟတ္ထိနာဂေါတိ မဟာဟတ္ထိ ယုထပတိ။ ဟတ္ထိကလဘေဟိတိ ဟတ္ထိပေါတ-
 ကေဟိ။ ဟတ္ထိန္ဒာပေဟိတိ ဒိရူပဂေဟိ? ဒဟရဟတ္ထိပေါတကေဟိ၊ ယေ

၁-ဗာလကလောဏကာရာမံ (သီ)   ၂-လဒ္ဒကော (သီ၊ သျာ)   ၃-ဒီရုပကေဟိ (သီ၊ သျာ)

“ဘိက္ခဝ”တိပိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဆိန္ဒုဂ္ဂါနီတိ ပုရတော ပုရတော ဂစ္ဆန္တေဟိ တေဟိ ဟတ္ထိအာဒိဟိ ဆိန္ဒုဂ္ဂါနိ ခါဒိတာဝသေသာနိ ခါဏုသဒိသာနိ ခါဒတိ။
 ဩဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂန္တိ တေန ဟတ္ထိနာဂေန ဥစ္စဋ္ဌာနတော ဘဠိတွာ ဘဠိတွာ ပါတိတံ။ အဿ သာခါဘင်္ဂန္တိ တေဿ သန္တကံ သာခါဘင်္ဂံ တေ ခါဒန္တိ။
 အာဝိလာနီတိ တေဟိ ပဌမတရံ ဩတရိတွာ ပိဝန္တေဟိ အာလုဠိတတ္တာ အာဝိလာနိ ကဒ္ဒမမိဿာနိ ပါနိယာနိ ပိဝတိ။ ဩဂါဟာတိ တိတ္ထတော။
 “ဩဂါဟ”န္တိပိ ပါဠိ။ အဿာတိ ဟတ္ထိနာဂဿ။ ဥပနိဗံသန္တိယောတိ သန္ဓေန္တိ-
 ယော၊ ဥပနိဗံသိယမာနောပိ အတ္တနော ဥဋ္ဌာရဘာဝေန န ကုဇ္ဈတိ၊ တေန တာ တံ ဗံသန္တိယေဝ။ ယူဏာတိ ဟတ္ထိဗဋ္ဌာ။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိ သော ကိရ ဟတ္ထိနာဂေါ ယူထဝါသေ ဥက္ကဏ္ဍိတော တံ ဝနသဏ္ဍံ ပဝိဋ္ဌော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ ဒိဿှာ ဗဋ္ဌသဟဿေန နိဗ္ဗာပိတသန္တာပေါ ဝိယ နိဗ္ဗုတော ဟုတွာ ပသန္တစိတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဝတ္တသိသေ ဌတွာ ဘဒ္ဒသာလဿ ပဏ္ဏသာလာယ စ သမန္တတော အပ္ပဟရိတကံ ကတွာ သာခါဘင်္ဂေဟိ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဘဂဝတော မုခဓောဝနံ ဒေတိ၊ နှာနောဒကံ အာဟရတိ၊ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒေတိ၊ အရညတော မရရာနိ ဖလာနိ အာဟရိတွာ သတ္ထု ဥပနေတိ၊ သတ္တာ တာနိ ပရိဘုဉ္ဇတိ။
 တေန ဝုတ္တံ “တတြ သုဒံ သော ဟတ္ထိနာဂေါ ယသ္မိံ ပဒေသေ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တံ ပဒေသံ အပ္ပဟရိတန္တံ ကရေတိ၊ သောဏ္ဍာယ ဘဂဝတော ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတိ”တိ။ သောဏ္ဍာယ ဒါရူနိ အာဟရိတွာ အညမညံ ဗံသိတွာ အဂ္ဂိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ ဒါရူနိ ဇာလာပေတွာ တတ္ထ ပါသာဏခဏ္ဍာနိ တာပေတွာ တာနိ ဒဏ္ဍကေဟိ ပဝဋ္ဌေတွာ သောဏ္ဍိယံ ဒိပိတွာ ဥဒကဿ တတ္ထဘာဝံ ဥတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂန္တာ တိဋ္ဌတိ၊ ဘဂဝါ “ဟတ္ထိနာဂေါ မမ နှာနံ ဣစ္ဆတိ”တိ တတ္ထ ဂန္တာ နှာနကိစ္စံ ကရေတိ၊ ပါနိယေပိ ဒေဝေ နယော။ တသ္မိံ ပန သီတလေ သဗ္ဗာတေ ဥပသင်္ကမတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သောဏ္ဍာယ ဘဂဝတော ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတိ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝတော ရဟောဂတဿာတိအာဒိ ဥဘိန္တံ မဟာနာဂါနိ ဝိဝေကသုခပစ္စဝေက္ခဏဒဿနံ၊ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ အတ္တနော စ ပဝိဝေကံ ဝိဒိတွာတိ ကေဟိစိ အနာကိဏ္ဍဘာဝလဒ္ဓံ ကာယဝိဝေကံ ဇာနိတွာ၊ ဣတရေ ပန ဝိဝေကာ ဘဂဝတော သဗ္ဗကာလံ ဝိဇ္ဇန္တိယေဝ။

ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ အတ္တနော ဟတ္ထိနာဂဿ စ ပဝိဝေကာဘိရတိယာ သမာနဇ္ဈာသယဘာဝဒီပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္ထော—တံ ဤသာဒန္တဿ ရထဤသာသဒိသဒန္တဿ ဟတ္ထိနာဂဿ စိတ္တံ နာဂေန ဗုဒ္ဓနာဂဿ စိတ္တေန သမေတိ သံသန္တတိ။ ကထံ သမေတိ စေ? ယဒေကော ရမတိ ဝနေ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓနာဂေါ “အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အာကိဏ္ဏော ဝိဟာသိ”န္တိ ပုရိမံ အာကိဏ္ဏဝိဟာရံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ဝိဝေကံ ဥပဗြူဟယမာနော ဣဒါနိ ယထာ ဧကော အဒုတိယော ဝနေ အရညေ ရမတိ အဘိရမတိ၊ ဧဝံ အယမ္ပိ ဟတ္ထိနာဂေါ ပုဗ္ဗေ အတ္တနော ဟတ္ထိအာဒိဟိ အာကိဏ္ဏဝိဟာရံ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ဝိဝေကံ ဥပဗြူဟယမာနော ဣဒါနိ ဧကော အသဟာယော^၁ ဝနေ အရညေ ရမတိ အဘိရမတိ။ တသ္မာဿ စိတ္တံ နာဂေန သမေတိ တဿ စိတ္တေန သမေတိတိ ကတွာ ဧကိဘာဝရတိယာ ဧကသဒိသံ ဟောတိတိ အတ္ထော။

ပဉ္စမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိဇ္ဇောလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ဝိဇ္ဇောလဘာရဒ္ဒါဇောတိ ပိဏ္ဏံ ဥလမာနော ပရိယေသမာနော ပဗ္ဗဇိတောတိ ပိဏ္ဏောလော။ သော ကိရ ပရိဇိဏ္ဏဘောဂေါ မြာဟ္မဏော ဟုတွာ မဟန္တံ ဘိက္ခုသံဃဿ လာဘသက္ကာရံ ဒိသ္မာ ပိဏ္ဏတ္ထာယ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတော။ သော မဟန္တံ ကပလ္လံ “ပတ္တ”န္တိ ဂဟေတွာ စရတိ၊ ကပလ္လပူရံ ယာဂံ ပိဝတိ၊ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ပူဝခဇ္ဇကဉ္စ ခါဒတိ။ အထဿ မဟဂ္ဂသဘာဝံ သတ္ထု အာရောစေသံ။ သတ္တာ တဿ ပတ္တတ္ထဝိကံ နာနဇာနိ၊ ဟေဋ္ဌာမဉ္စေ ပတ္တံ နိက္ခါဇိတွာ ဌပေတိ၊ သော ဌပေန္တောပိ ခံသေန္တောဝ ပဏာမေတွာ ဌပေတိ၊ ဂဏှန္တောပိ ခံသေန္တောဝ အာကမိတွာ ဂဏှာတိ။ တံ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ ခံသနေန ပရိက္ခိဏံ၊ နာဠိကောဒနမတ္တဿေဝ ဂဏှနကံ ဇာတံ။ တတော သတ္ထု အာရောစေသံ၊ အထဿ သတ္တာ ပတ္တတ္ထဝိကံ အနဇာနိ။ ထေရော အပရေန သမယေန ဣန္ဒြိယဘာဝနံ ဘာဝေန္တော အဂ္ဂဖလေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ ဣတိ သော ပုဗ္ဗေ သဝိသေသံ ပိဏ္ဏတ္ထာယ ဥလဘိတိ ပိဏ္ဏောလော၊ ဂေါတ္တေန ပန ဘာရဒ္ဒါဇောတိ ဥဘယံ ဧကတော ကတွာ “ဝိဇ္ဇောလဘာရဒ္ဒါဇော”တိ ဝုစ္စတိ။

၁-အဒုတိယော (သျာ)

အာရညကောတိ ဂါမန္တသေနာသနပဋိက္ခိပနေန အရညေ နိဝါသော အဿာတိ အာရညကော၊ အာရညကရတင်္ဂံ သမာဒါယ ဝတ္တန္တသေတံ နာမံ။ တထာ ဘိက္ခာသင်္ခါတာနံ အာမိသပိဏ္ဏာနံ ပါတော ပိဏ္ဏပါတော၊ ပရေဟိ ဒိန္နာနံ ပိဏ္ဏာနံ ပတ္တေ နိပတနန္တိ အတ္ထော။ ပိဏ္ဏပါတံ ဥဉ္စတိ တံ တံ ကုလံ ဥပသင်္ကမန္တော ဂဝေသတိတိ ပိဏ္ဏပါတိကော၊ ပိဏ္ဏာယ ဝါ ပတိတုံ စရိတုံ ဝတမေတဿာတိ ပိဏ္ဏပါတိ၊ ပိဏ္ဏပါတိယေဝ ပိဏ္ဏပါတိကော။ သင်္ကာရ- ကုဋ္ဌာဒီသု ပံသုနံ ဥပရိ ဌိတတ္တာ အပ္ပဂ္ဂတဋ္ဌေန ပံသုကုလံ ဝိယာတိ ပံသုကုလံ၊ ပံသု ဝိယ ဝါ ကုစ္ဆိတဘာဝံ ဥလတိ ဂစ္ဆတိတိ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုလဿ ဓာရဏံ ပံသုကုလံ၊ တံ သီလံ ဧတဿာတိ ပံသုကုလိကော။ သံဃာဋ္ဌိဥတ္တရာသင်္ဂ- အန္တရဝါသကသင်္ခါတာနိ တိဏိ စိဝရာနိ တိစိဝရံ၊ တိစိဝရဿ ဓာရဏံ တိစိဝရံ၊ တံ သီလံ ဧတဿာတိ တေစိဝရိကော။ အပ္ပိစ္ဆောတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။

ဓုတဝါဒေါတိ ဓုတော ဝုစ္ဆတိ ဓုတကိလေသော ပုဂ္ဂလော၊ ကိလေသ- ဓုနနကဓမ္မော ဝါ။ တတ္ထ အတ္ထိ ဓုတော၊ န ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ န ဓုတော၊ ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ နေဝ ဓုတော၊ န ဓုတဝါဒေါ၊ အတ္ထိ ဓုတော စေဝ၊ ဓုတဝါဒေါ စာတိ ဣဒံ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေသု ယော သယံ ဓုတဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တတိ၊ န ပရံ တဒတ္တာယ သမာဒပေတိ၊ အယံ ပဌမော။ ယော ပန သယံ န ဓုတဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တတိ၊ ပရံ သမာဒပေတိ၊ အယံ ဒုတိယော။ ယော ဥဘယရဟိတော၊ အယံ တတိယော။ ယော ပန ဥဘယသမ္ပန္နော၊ အယံ စတုတ္ထော။ ဧဝရူပေါ စ အာယသ္မာ ပိဏ္ဏောလဘာရဒ္ဒါဇောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဓုတဝါဒေါ”တိ။ ဧကဒေသသရူပေကသေသဝသေန ဟိ အယံ နိဒ္ဒေသော ယထာ တံ “နာမရူပ”န္တိ။

အဓိစိတ္တမနုယုတ္တောတိ ဧတ္ထ အဋ္ဌသမာပတ္တိသမ္ပယောဂတော အရဟတ္တ- ဖလသမာပတ္တိသမ္ပယောဂတော ဝါ စိတ္တဿ အဓိစိတ္တဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဣဓ ပန “အရဟတ္တဖလစိတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တံတံသမာပတ္တိသု သမာဓိ ဧဝ အဓိစိတ္တံ၊ ဣဓ ပန အရဟတ္တဖလသမာဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧကံ ပန “အဓိစိတ္တ- မနုယုတ္တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ကာလေန ကာလံ တိဏိ နိမိတ္တာနိ မနသိ ကာတဗ္ဗာနိတိ ဧတသ္မိ အဓိစိတ္တသုတ္တေ” ဝိယ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ အဓိ- စိတ္တန္တိ ဣဓာဓိပေတ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရံ။ ပုရိမောယေဝတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

သတိသံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော ဝီရိယသံဝရောတိ ဣမေသံ စတုန္ဒံ သံဝရာနံ ဂဟဏံ၊ ပါတိမောက္ခသာဓနံ ဣဒံ သံဝရစတုက္ကံ။

မတ္တညုတာ စ ဘတ္တသ္မိန္တိ ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝိဿဇ္ဇနာနံ ဝသေန ဘောဇနေ ပမာဏညုတာ။ ပန္တဉ္စ သယနာသနန္တိ ဘာဝနာနုကူလံ အရညရုက္ခမူလာဒိဝိတ္တိသေနာသနံ။ အဓိစိတ္တေ စ အာယောဂေါတိ သဗ္ဗစိတ္တာနံ အဓိကတ္တာ ဥတ္တမတ္တာ အဓိစိတ္တသင်္ခါတေ အရဟတ္တဖလစိတ္တေ သာဓေတဗ္ဗေတဿ နိပ္ပါဒနတ္ထံ သမထဝိပဿနာဘာဝနာဝသေန အာယောဂေါ။ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနန္တိ ဧတံ ပရဿ အနူပဝဒနံ၊ အနူပသာတနံ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရော၊ ပရိယေသနပဋိဂ္ဂဟဏာဒီသု မတ္တညုတာ၊ ဝိဝိတ္တဝါသော၊ ယထာဝုတ္တ-အဓိစိတ္တာနုယောဂေါ စ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ ဩဝါဒေါ အနုသိဋ္ဌိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဣမာယ ဂါထာယ တိဿော သိက္ခာ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဂါထာယ အဓိစေတသောတိ အဓိစိတ္တဝတော၊ သဗ္ဗစိတ္တာနံ အဓိကေန အရဟတ္တဖလစိတ္တေန သမန္ဓာဂတဿာတိ အတ္ထော။ အပ္ပမဇ္ဇတောတိ န ပမဇ္ဇတော၊ အပ္ပမာဒေန အနဝဇ္ဇေဓမ္မေသု သာတစ္စကိရိယာယ သမန္ဓာဂတဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မုနိနောတိ “ယော မုနာတိ ဥဘောလောကေ၊ မုနိ တေန ပဝုစ္စတိ” တိ^၁ ဧဝံ ဥဘယလောကမုနနေန မောနံ ဝုစ္စတိ ဉာဏံ၊ တေန အရဟတ္တဖလဉာဏသင်္ခါတေန ဉာဏေန သမန္ဓာဂတတ္တာ ဝါဒိဏာသဝေါ မုနိ နာမ၊ တဿ မုနိနော။ မောနပထေသု သိက္ခတောတိ အရဟတ္တဉာဏသင်္ခါတဿ မောနဿ ပထေသု သတ္တတိ သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု တိသု ဝါ သိက္ခာသု သိက္ခတော။ ဣဒဉ္စ ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခော ဟိ အရဟာ၊ တသ္မာ ဧဝံ သိက္ခတော၊ ဣမာယ သိက္ခာယ မုနိဘာဝံ ပတ္တဿ မုနိနောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ ဧတဒေဝ၊ တသ္မာ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလစိတ္တာနံ ဝသေန အဓိစေတသော၊ စတုသစ္စသမ္မောဓပဋိပတ္တိယံ အပ္ပမာဒဝသေန အပ္ပမဇ္ဇတော၊ မဂ္ဂဉာဏသမန္ဓာဂမေန မုနိနောတိ ဧဝမေတေသံ တိဏ္ဏံ ပဒါနံ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိယေဝ။ အထ ဝါ “အပ္ပမဇ္ဇတော

၁-၃ ၁-၅၂၊ ၃ ၈-၇၄-ပိဋကေ။

သိက္ခတော”တိ ပဒါနံ ဟေတုအတ္တတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ အပ္ပမဇ္ဇနဟေတု သိက္ခနဟေတု စ အဓိစေတသောတိ။

သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိဇောတိ တာဒိသဿ ဒီဏာသဝမုနိနော အပ္ပန္တရေ ဣဋ္ဌဝိယောဂါဒိဝတ္ထုကာ သောကာ စိတ္တသန္တာပါ န ဟောန္တိ။ အထ ဝါ တာဒိဇောတိ တာဒိလက္ခဏသမန္တာဂတဿ ဝေရူပဿ မုနိနော သောကာ န ဘဝန္တိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဥပသန္တဿာတိ ရာဂါဒိနံ အစ္စန္တုပသမေန ဥပသန္တဿ။ သဒါ သတိမတောတိ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ နိစ္စကာလံ သတိယာ အဝိရဟိတဿ။

တ္ထေ စ “အဓိစေတသော”တိ ဣမိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ “အပ္ပမဇ္ဇတော”တိ ဧတေန အဓိသီလသိက္ခာ၊ “မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော”တိ ဧတေဟိ အဓိပညာသိက္ခာ။ “မုနိနော”တိ ဝါ ဧတေန အဓိပညာသိက္ခာ၊ “မောနပထေသု သိက္ခတော”တိ ဧတေန တာသံ လောကုတ္တရသိက္ခာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ၊ “သောကာ န ဘဝန္တိ”တိအာဒိဟိ သိက္ခာပါရိပုရိယာ အာနိသံသော ပကာသိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သုန္ဒရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈။ အဋ္ဌမေ သက္ကတောတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝဏ္ဏိတော-ယေဝ။ အသဟမာနာတိ န သဟမာနာ၊ ဥသုယန္တာတိ အတ္ထော။ ဘိက္ခုသံဃဿ စ သက္ကာရံ အသဟမာနာတိ သမ္ပန္နော။

သုန္ဒရီတိ တဿာ နာမံ။ သာ ကိရ တသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗပရိဗ္ဗာဇိကာသု အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္တာ-ဂတာ၊ တေနေဝ သာ “သုန္ဒရီ”တိ ပညာယိတ္ထ။ သာ စ အနတိတယောဗ္ဗနာ အသံယတသမာစာရာဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ တေ သုန္ဒရိံ ပရိဗ္ဗာဇိကံ ပါပကမ္မေ ဥယျောဇေသုံ။ တေ ဟိ အညတိတ္တိယာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ သယံ ဟတလာဘသက္ကာရာ ဟေဋ္ဌာ အက္ခောသသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ အာဂတနယေန ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဥဋ္ဌာရံ အပရိမိတံ လာဘသက္ကာရံ ပဝတ္တမာနံ ဒိသ္မာ ဣဿာပကတာ ဧကတော ဟုတွာ သမ္ပန္တယိံသု—မယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ နဋ္ဌာ ဟတလာဘသက္ကာရာ၊ န နော

ကောဓိ အတ္ထိဘာဝမ္ပိ ဇာနာတိ၊ ကိံ နိဿာယ န ခေါ လောကော သမဏေ ဂေါတမေ အဘိပ္ပသန္ဓော ဥဋ္ဌာရံ သက္ကာရသမ္မာနံ ဥပနေတိတိ? တတ္ထေကော အာဟ “ဥစ္စာကုလပ္ပသုတော အသန္တိန္ဒာယ မဟာသမ္ပ- တပ္ပဝေဏိယာ ဇာတော”တိ၊ အပရော “အဘိဇာတိယံ တဿ အနေကာနိ အစ္စရိယာနိ ပါတုဘူတာနိ”တိ၊ အညော “ကာလဒေဝိလံ ဝန္ဒာပေတုံ ဥပနိ- တဿ ပါဒါ ပရိဝတ္တိတွာ တဿ ဇဋ္ဌာသု ပတိဋ္ဌိတာ”တိ၊ အပရော “ဝပ္ပမင်္ဂလ- ကာလေ ဇမ္ပုန္ဒာယာယ သယာပိတဿ ဝိတိက္ကန္တေပိ မဇ္ဈိကေ ဇမ္ပုန္ဒာယာ အပရိဝတ္တိတွာ ဋ္ဌိတာ”တိ၊ အညော “အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ရူပသမ္ပတ္တိယာ”တိ၊ အပရော “ဇိဏ္ဏာတုရမတပဗ္ဗဇိတသင်္ခါတနိမိတ္တေ ဒိသ္မာ သံပေဂဇာတော အာဂါမိနံ စက္ကဝတ္တိရဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော”တိ။ ဧဝံ အပရိမာဏကာလေ သမ္ဘတံ အနညသဘာဝရဏံ ဘဂဝတော ပုညဉာဏ- သတ္တရံ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တံ နိရုပမံ သလ္လေခပ္ပဋိပဒံ အနုတ္တရဉ္စ ဉာဏပဟာန- သမ္ပဒါဒိဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ အဇာနန္တာ အတ္တနာ ယထာဒိဋ္ဌိ ယထာသုတံ ဓရမာနံ တံ တံ ဘဂဝတော ဗဟုမာနကာရဏံ ကိတ္တေတွာ အဗဟုမာနကာရဏံ ပရိယေသိတွာ အပဿန္တာ “ကေန န ခေါ ကာရဏေန မယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ အယသံ ဥပ္ပါဒေတွာ လာဘသက္ကာရံ နာသေယျာမာ”တိ။ တေသု ဧကော တိဒိဏမန္တိ ဝေမာဟ “အဗ္ဘေ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ မာတုဂါမသုခေ အသတ္တသတ္တာ နာမ၂ နတ္ထိ၊ အယဉ္စ သမဏော ဂေါတမော အဘိရူပေါ ဒေဝသမော တရုဏော၊ အတ္တနော သမရူပံ မာတုဂါမံ လဘိတွာ သဇ္ဇေယျ။ အထာပိ န သဇ္ဇေယျ၊ ဇနဿ ပန သင်္ကိယော ဘဝေယျ၊ ဟန္တ မယံ သုန္ဒရိံ ပရိဗ္ဗာဇိကံ တထာ ဥယျောဇေမ၊ ယထာ သမဏဿ ဂေါတမဿ အယသော ပထဝိယံ ပတ္ထရေယျာ”တိ။

တံ သုတွာ ဣတရေ “ဣဒံ သုဋ္ဌု တယာ စိန္တိတံ၊ ဧဝံ ဟိ ကတေ သမဏော ဂေါတမော အယသကေန ဥပဒ္ဓုတော သီသံ ဥက္ခိပိတုံ အသက္ကောန္တော ယေန ဝါ တေန ဝါ ပလာယိဿတိ”တိ သဗ္ဗေဝ ဧကဇျာသယာ ဟုတွာ တထာ ဥယျောဇေတုံ သုန္ဒရိယာ သန္တိကံ အဂမံသု။ သာ တေ ဒိသ္မာ “ကိံ တုမှေ ဧကတော အာဂတတ္တာ”တိ အာဟ။ တိတ္ထိယာ အနာလပန္တာ အာရာမ- ပရိယန္တေ ပဋိစ္စန္တေ ဌာနေ နိသိဒိံသု။ သာ တတ္ထ ဂန္ဓာ ပုနပ္ပုနံ အာလပန္တိ ပဋိဝစနံ အလဘိတွာ ကိံ တုမှာကံ အပရဇ္ဈံ၊ ကသ္မာ မေ ပဋိဝစနံ န ဒေထာတိ။ တထာ ဟိ ပန တုံ အမှေ ဝိဟေဋ္ဌိယမာနေ အဇ္ဈုပေက္ခသိတိ။

၁-တိဒိဏမတိ (သိ) ၂-အသတ္တာ နာမ သတ္တာ (သိ၊ သျာ)

ကော တုမေ ဝိဟေဋ္ဌေတိတိ။ “ကိံ ပန တံ န ပဿသိ၊ သမဏံ ဂေါတမံ အမေ ဝိဟေဋ္ဌေတွာ ဟတလာဘသက္ကာရေ ကတွာ ဝိစရန္တ”န္တိ ဝတွာ “တတ္ထ မယာ ကိံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ “တေန ဟိ တံ အဘိက္ခဏံ ဇေတဝနသဗိပံ ဂန္ဓာ မဟာဇနဿ ဧဝဇ္ဇေဝဉ္စ ဝဒေယျာသိ”တိ အာဟံသု။ သာပိ “သာဓု”တိ သမ္ပုဋိန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အဂဝတော သက္ကာရံ အသဟ-မာနာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဥဿဟသိတိ သက္ကောသိ။ အတ္တန္တိ ဟိတံ ကိစ္စံ ဝါ။ ဣာဟန္တိ ကိံ အဟံ။ ယသ္မာ တေ တိတ္ထိယာ တဿာ အညာတကာပိ သမာနာ ပဗ္ဗဇ္ဇသမ္ပန္န-မတ္တေန သင်္ဂဏိတုံ ဉာတကာ ဝိယ ဟုတွာ “ဥဿဟသိ တံ အဂိနိ ဉာတိနံ အတ္တံ ကာတု”န္တိ အာဟံသု။ တသ္မာ သာပိ မိဂံ ဝလ္လိ ဝိယ ပါဒေ လဂ္ဂါ ဇိဝိတမ္ပိ မေ ပရိစ္စတ္တံ ဉာတိနံ အတ္တာယာတိ အာဟ။

တေန ဟိတိ “ယသ္မာ တံ ‘ဇိဝိတမ္ပိမေ တုမှာကံ အတ္တာယ ပရိစ္စတ္တ’န္တိ ဝဒသိ၊ တုဉ္စ ပဌမဝယေဋ္ဌိတာ အဘိရူပါသောဘဂ္ဂပ္ပတ္တာ စ၊ တသ္မာယထာ တံ နိဿာယ သမဏဿ ဂေါတမဿ အယသော ဥပ္ပဋ္ဌိဿတိ၊ တထာ ကရေယျာသိ”တိ ဝတွာ “အဘိက္ခဏံ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆာဟိ”တိ ဥယျောဇေသုံ။ သာပိ ခေါ ဗာလာ ကကစဒန္တပန္နိယာ ပုပ္ဖါဝလိကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိတုကာမာ ဝိယ၊ ပဘိန္ဒမဒံ စက္ကဟတ္ထိံ သောဏှာယ ပရာမသန္တိ ဝိယ၊ နလာဇေန မစ္စု ဂဏှန္တိ ဝိယ တိတ္ထိယာနံ ဝစနံ သမ္ပုဋိန္တိတွာ မာလာဂန္ဓဝိလေပနတဗ္ဗူလမုခဝါသာဒိနိ ဂဟေတွာ မဟာ-ဇနဿ သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ နဂရံ ပဝိသနကာလေ ဇေတဝနာဘိမုဒိ ဂစ္ဆန္တိ “ကဟံ ဂစ္ဆသိ”တိ စ ပုဋ္ဌာ “သမဏဿ ဂေါတမဿ သန္တိကံ၊ အဟံ ဟိ တေန သဒ္ဓိံ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝသာမိ”တိ ဝတွာ အညတရသ္မိံ တိတ္ထိယာ-ရာမေ ဝသိတွာ ပါတောဝ ဇေတဝနမဂ္ဂံ ဩတရိတွာ နဂရာဘိမုဒိ အာဂစ္ဆန္တိ “ကိံ သုန္တရိ ကဟံ ဂတာသိ”တိ စ ပုဋ္ဌာ “သမဏေန ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝသိတွာ တံ ကိလေသရတိယာ ရမာပေတွာ အာဂတာမ္ပိ”တိ ဝဒတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧဝံ အယျာတိ ခေါ သုန္တရိ ပရိဗ္ဗာဇိကာ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ပဋိသုတွာ အဘိက္ခဏံ ဇေတဝနံ အဂမာ-သိ”တိ။

တိတ္ထိယာ ကတိပါဟဿ အစွယေန ဝုတ္တာနံ ကဟာပဏေ ဒတွာ “ဂစ္ဆထ၊ သုန္တရိံ မာရေတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဂန္ဓကုဋိယာ အဝိဒူရေ မာလာ-ကစဝရန္တရေ နိက္ခိပိတွာ ဧထာ”တိ ဝဒိံသု။ တေ တထာ အကံသု။ တတော တိတ္ထိယာ “သုန္တရိံ န ပဿာမာ”တိ ကောလာဟလံ ကတွာ ရညော

အာရောစေတွာ “ကတ္ထ ပန တုမေ ပရိသင်္ကထာ”တိ ရညာ ဝုတ္တာ ဣမေသု ဒိဝသေသု ဇေတဝနေ ဝသတိ၊ တတ္ထဿ ပဝတ္တိံ န ဇာနာမာတိ။ “တေန ဟိ ဂစ္ဆထ၊ နံ တတ္ထ ဝိစိနထာ”တိ ရညာ အနုညာတာ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကေ ဂဟေတွာ ဇေတဝနံ ဂန္ဓာ ဝိစိနန္တာ ဝိယ ဟုတွာ မာလာကစဝရံ ဗျူဟိတွာ တဿာ သရီရံ မဉ္ဇကံ အာရောပေတွာ နဂရံ ပဝေသေတွာ “သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကာ ‘သတ္ထုနာ ကတံ ပါပကမ္မံ ပဋိစ္ဆာဒေဿာမာ’တိ သုန္ဒရိံ မာရေတွာ မာလာကစဝရန္တရေ နိက္ခိပိံသု”တိ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာပိ အနုပပရိက္ခိတွာ “တေန ဟိ ဂစ္ဆထ၊ နဂရံ အာဟိဏ္ဏထာ”တိ အာဟ။ တေ နဂရဝိထိသု “ပဿထ သမဏာနံ သကျပုတ္တိယာနံ ကမ္မ”န္တိအာဒိနိ ဝဒန္တာ ဝိစရိတွာ ပုန ရညော နိဝေသနဒ္ဒါရံ အဂမံသု။ ရာဇာ သုန္ဒရိယာ သရီရံ အာမကသုသာနေ အဋ္ဌကံ အာရောပေတွာ ရက္ခာပေသိ။ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဌပေတွာ အရိယသာဝကေ ယေဘုယျေန “ပဿထ သမဏာနံ သကျပုတ္တိယာနံ ကမ္မ”န္တိအာဒိနိ ဝတွာ အန္တောနဂရေ ဗဟိနဂရေ စ ဘိက္ခု အက္ခောသန္တာ ဝိစရိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “ယဒါ တေ အညိံသု တိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ‘ဝေါဒိဋ္ဌာ ခေါ သုန္ဒရိ’တိ”အာဒိ။

တတ္ထ အညိံသုတိ ဇာနိံသု။ ဝေါဒိဋ္ဌာတိ ဗျပဒိဋ္ဌာ၊ ဇေတဝနံ အာဂစ္ဆန္တိ စ ဂစ္ဆန္တိ စ ဝိသေသတော ဒိဋ္ဌာ၊ ဗဟုလံ ဒိဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ ပရိခါကူပေတိ ဒိဃိကာဝါဠေ။ ယာ သာ မဟာရာဇ သုန္ဒရိတိ မဟာရာဇ ယာ သာ ဣမသ္မိံ နဂရေ ရူပသုန္ဒရတာယ “သုန္ဒရိ”တိ ပါကဋ္ဌာ အဘိညာတာ ပရိဗ္ဗာဇိကာ။ သာ နော န ဒိဿတိတိ သာ အမှာကံ စက္ခု ဝိယ ဇိဝိတံ ဝိယ စ ပိယာယိတဗ္ဗာ၊ ဣဒါနိ န ဒိဿတိ။ ယထာနိက္ခိတ္တန္တိ ပုရိသေ အာဏာပေတွာ မာလာကစဝရန္တရေ အတ္တနာ ယထာဌပိတံ။ “ယထာနိခါတ”န္တိပိ ပါဠော၊ ပထဝိယံ နိခါတပုကာရန္တိ အတ္ထော။

ရထိယာယ ရထိယန္တိ ဝိထိတော ဝိထိံ။ ဝိထိတိ ဟိ ဝိနိဝိဇ္ဈနကရစ္ဆာ။ သိဃံာဋကန္တိ တိကောဏရစ္ဆာ။ အလဋ္ဌိနောတိ န လဋ္ဌိနော၊ ပါပဇိဂုစ္ဆာ-ဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။ ဒုဿီလာတိ နိဿီလာ။ ပါပဓမ္မာတိ လာမက-သဘာဝါ နိဟိနာစာရာ။ မုသာဝါဒိနောတိ ဒုဿီလာ သမာနာ “သီလဝန္တော မယ”န္တိ အလိကဝါဒိတာယ မုသာဝါဒိနော။ အဗြဟ္မစာရိနောတိ “မေထုနပုဋိ-သေဝိတာယ အသေဌစာရိနော ဣမေ ဟိ နာမာ”တိဟိဋ္ဌေန္တာ ဝဒန္တိ။ ဓမ္မစာရိ-နောတိ ကုသလဓမ္မစာရိနော။ သမစာရိနောတိ ကာယကမ္မာဒိသမစာရိနော။

၁-ပါပံ အဇိဂုစ္ဆန္တာတိ (သိ)

ကလျာဏဓမ္မာတိ သုန္ဒရသဘာဝါ၊ ပဋိဇာနိဿန္တိ နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။
 နာမသဒ္ဓယောဂေန ဟိ ဧတ္ထ ပဋိဇာနိဿန္တိတိ အနာဂတကာလဝစနံ။
 သာမညန္တိ သမဏဘာဝေါ သမိတပါပတာ။ မြဟ္မညန္တိ သေဋ္ဌဘာဝေါ ဗာဟိ-
 တပါပတာ။ ကုတောတိ ကေန ကာရဏေန။ အပဂတာတိ အပေတာ ပရိဘဋ္ဌာ။
 ပုရိသကိစ္စန္တိ မေထုနပ္ပဋိသေဝနံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။

အထ ဘိက္ခု တံ ပဝတ္တိံ ဘဂဝတော အာရောစေသုံ။ သတ္တာ “တေန ဟိ
 ဘိက္ခဝေ တုမှေပိ တေ မနုဿေ ဣမာယ ဂါထာယ ပဋိစောဒေထာ”တိ ဝတွာ
 “အဘူတဝါဒီ”တိ ဂါထမာဟ။ တံ သန္ဓာယ ဝတ္တံ “အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ။ပ။
 နိဟိနကမ္မာ မနုဇာ ပရတ္ထာ”တိ။ တတ္ထ နေသော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓေါ စိရံ
 ဘဝိဿတိတိ ဣဒံ သတ္တာ တဿ အယသဿ နိပ္ပတ္တိံ သဗ္ဗညုတညာဏေန
 ဇာနိတွာ ဘိက္ခု သမဿာသေန္တော အာဟ။

ဂါထာယံ အဘူတဝါဒီတိ ပရဿ ဒေါသံ အဒိသ္ဗာဝ မုသာဝါဒံ ကတွာ
 အဘူတေန အတစ္ဆေန ပရံ အပ္ပာစိက္ခန္တော။ ယော ဝါဒိ ကတွာတိ ယော ဝါ
 ပန ပါပကမ္မံ ကတွာ “နာဟံ ဧတံ ကရောမီ”တိ အာဟ။ ပေစ္စ သမာ ဘဝန္တိတိ
 တေ ဥဘောပိ ဇနာ ဣတော ပရလောကံ ဂန္ဓာ နိရယူပဂမနေန ဂတိယာ
 သမာ ဘဝန္တိ။ ဂတိယေဝ ဟိ နေသံ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ အာယူ ပန အပရိစ္ဆိန္ဒာ။ ဗဟုကံ
 ဟိ ပါပံ ကတွာ စိရံ နိရယေ ပစ္စတိ၊ ပရိတ္တကံ ကတွာ အပ္ပမတ္တကမေဝ ကာလံ
 ပစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန နေသံ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ လာမကမေဝ ကမ္ပံ၊ တေန ဝတ္တံ နိဟိနကမ္မာ
 မနုဇာ ပရတ္ထာတိ။ “ပရတ္ထာ”တိ ဣမဿ ပန ပဒဿ ပုရတော “ပေစ္စာ”တိပဒေန
 သမ္ဗန္ဓော၊ ပေစ္စ ပရတ္ထ ဣတော ဂန္ဓာ တေ နိဟိနကမ္မာ ပရလောကေ သမာ
 ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။

ပရိယာပုဏိတွာတိ ဥဂ္ဂဟေတွာ။ အကာရကာတိ အပရာဓဿ န
 ကာရကာ။ နယိမေဟိ ကတန္တိ ဧဝံ ကိရ နေသမဟောသိ—ဣမေဟိ သမ-
 ဏေဟိ သကျုပ္ပတ္တိယေဟိ အဒ္ဓါ တံ ပါပကမ္မံ န ကတံ၊ ယံ အညတိတ္ထိယာ
 ဥဂ္ဂေါသိတွာ သကလနဂရံ အာဟိဏ္ဏိံသု၊ ယသ္မာ ဣမေ အမှေသု ဧဝံ
 အသတ္တာဟိ ဖရသာဟိ ဝါစာဟိ အပ္ပာစိက္ခန္တေသုပိ န ကိဉ္စိ ဝိကာရံ
 ဒဿေန္တိ၊ ခန္တိသောရစ္စဉ န ဝိဇဟန္တိ၊ ကေဝလံ ပန “အဘူတဝါဒီ နိရယံ
 ဥပေတိ”တိ ဓမ္ပံယေဝ ဝဒန္တော သပန္တိယေဝ၊ ဣမေ သမဏာ သကျုပ္ပတ္တိယာ
 အမှေ အနုပဓာရေတွာ အပ္ပာစိက္ခန္တေ သပန္တိ၊ သပထံ ကရောန္တော ဝိယံ”

၁-သာပံ ဒေန္တာ ဝိယ (သီ၊ သျာ)

ဝဒန္တိ။ အထ ဝါ “ယော ဝါပိ ကတွာ ‘န ကရောမိ’ စာဟာ” တိ ဝဒန္တာ သပန္တိ၊ အတ္တနော အကာရကဘာဝံ ဗောဓေတုံ အမှာကံ သပထံ ကရောန္တိ ဣမေတိ အတ္ထော။

တေသံ ဟိ မနုဿံာနံ ဘဂဝတာ ဘာသိတဂါထာယ သဝနသမနန္တရမေဝ ဗုဒ္ဓါနဘာဝေန သာရဇ္ဇံ ဩက္ကမိ၊ သံဝေဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ “နယိဒိ အမှေဟိ ပစ္စက္ခ- တော ဒိဋ္ဌံ၊ သုတံ နာမ တထာပိ ဟောတိ၊ အညထာပိ ဟောတိ၊ ဧတေ စ အညတိတ္ထိယာ ဣမေသံ အနတ္ထကာမာ အဟိတကာမာ၊ တသ္မာ တေ သဒ္ဓါယ နယိဒိ အမှေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဒုဇ္ဇာနာ ဟိ သမဏာ” တိ။ တေ တတော ပဋ္ဌာယ တတော ဩရမိံသု။

ရာဇာပိ ယေဟိ သုန္ဒရီ မာရိတာ၊ တေသံ ဇာနနတ္ထံ ပုရိသေ အာဏာပေသိ။ အထ တေ ဓုတ္တာ တေဟိ ကဟာပဏေဟိ သုရံ ပိဝန္တာ အညမညံ ကလဟံ ကရိံသု။ တေသု ဟိ ဧကော ဧကံ အာဟ “တွံ သုန္ဒရိံ ဧကပ္ပဟာရေန မာရေတွာ မာလာကစဝရန္တရေ ဒိပိတွာ တတော လဒ္ဓကဟာပဏေဟိ သုရံ ပိဝသိ၊ ဟောတု ဟောတူ” တိ။ ရာဇပုရိသာ တံ သုတွာ တေ ဓုတ္တေ ဂဟေတွာ ရညော ဒဿေသုံ။ ရာဇာ “တုမှေဟိ သာ မာရိတာ” တိ တေ ဓုတ္တေ ပုစ္ဆိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ ကေဟိ မာရာပိတာတိ။ အညတိတ္ထိယေဟိ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ တိတ္ထိယေ ပက္ခောသာပေတွာ တမတ္ထံ ပဋိဇာနာပေတွာ “အယံ သုန္ဒရီ တဿ သမဏဿ ဂေါတမဿ အဝဏ္ဏံ အာရောပေတုကာမေဟိ အမှေဟိ မာရာ- ပိတာ၊ နေဝ ဂေါတမဿ၊ န ဂေါတမသာဝကာနံ ဒေါသော အတ္ထိ၊ အမှာ- ကမေဝ ဒေါသောတိ ဧဝံ ဝဒန္တာ နဂရံ အာဟိဏ္ဏထာ” တိ အာဏာပေသိ။ တေ တထာ အကံသု။ မဟာဇနော သမ္ပဒေဝ သဒ္ဓဟိ။ တိတ္ထိယာနံ မိက္ခာရံ အကာသိ၊ တိတ္ထိယာ မနုဿဝဒေဏ္ဏံ ပါပုဏိံသု။ တတော ပဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓဿ ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဘိယျောသော မတ္တာယ သက္ကာရသမ္မာနော မဟာ အဟောသိ။ ဘိက္ခု အစ္ဆရိယဗ္ဗုတစိတ္တဇာတာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ အတ္တမနာ ပဋိဝေဒေသုံ။ တေန ပုတ္တံ “အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ ပ။ အန္တရဟိတော သော ဘန္တေ သဒ္ဓေါ” တိ။

ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ “တိတ္ထိယာနံ ဣဒံ ကမ္မ” န္တိ ဘိက္ခုနံ နာရောစေသိ? အရိယာနံ တာဝ အာရောစနေန ပယောဇနံ နတ္ထိ၊ ပုထုဇ္ဇနေသု ပန “ယေ န သဒ္ဓဟေယျံ၊ တေသံ တံ ဒီဃရတ္ထံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္ထေယျာ” တိ နာရောစေသိ။ အပိစေတံ ဗုဒ္ဓါနံ အနာစိဏ္ဏံ၊ ယံ အနာဂတဿ ဤဒိသဿ ဝတ္ထုဿ အာစိက္ခနံ။ ပရာနုဒ္ဓေသိကမေဝ ဟိ ဘဂဝါ သံကိလေသပက္ခံ

ဝိဘာဝေတိ၊ ကမ္မဉ္စ ကတောကာသံ န သက္ကာ နိဝတ္တေတုန္တိ အပ္ပက္ခာနံ တန္တိမိတ္တံ စ ဘဂဝါ အဇ္ဈပေက္ခန္တော နိသီဒိ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ၊
န ပဗ္ဗတာနံ ဝိဝရံ ပဝိဿ။
န ဝိဇ္ဇတိ သော ဇဂတိပ္ပဒေသော၊
ယတ္ထဋ္ဌိတော မုစ္စေယျ ပါပကမ္မာ”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ မမ္မစ္ဆေဒနဝသေနာပိ ဗာလဇနေဟိ ပဝတ္တိတံ ဒုရုတ္တ-
ဝစနံ ခန္တိဗလသမန္ဓာဂတဿ ဝိရဿ ဒုတ္တိတိက္ခာ နာမ နတ္တိတိ ဣမမတ္ထံ
သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ အဓိဝါသနခန္တိဗလဝိဘာဝနံ
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ တုဒန္တိ ဝါစာယ ဇနာ အသညတာ၊ သရေဟိ သင်္ဂါမဂတံဝ
ကုဉ္ဇရန္တိ ကာယိကသံဝရာဒိသု ကဿစိပိ သံဝရဿ အဘာဝေန အသံယတာ
အဝိနိတာ ဗာလဇနာ သရေဟိ သာယကေဟိ သင်္ဂါမဂတံ ယုဒ္ဓဂတံ ကုဉ္ဇရံဝ
ဟတ္ထိနာဂံ ပဋိယောဓာ ဝိယ ဝါစာသတ္တိဟိ တုဒန္တိ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ အယံ တေသံ
သဘာဝေါ။ သုတွာန ဝါကျံ ဖရသံ ဥဒါရိတံ၊ အဓိဝါသယေ ဘိက္ခု၊ အဒုဋ္ဌ-
စိတ္တောတိ တံ ပန တေဟိ ဗာလဇနေဟိ ဥဒါရိတံ ဘာသိတံ မမ္မသနုနဝသေန
ပဝတ္တိတံ ဖရသံ ဝါကျံ ဝစနံ အဘူတံ ဘူတတော နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တော မမ ကကစူပမ-
ဩဝါဒံ၊ အနုဿရန္တော ဤသကမ္မိ အဒုဋ္ဌစိတ္တော ဟုတွာ “သံသာရသဘာဝေါ
ဧသော”တိ သံသာရေ ဘယံ ဣက္ခဏသီလော ဘိက္ခု၊ အဓိဝါသယေ၊ အဓိဝါသန-
ခန္တိယံ ဌတွာ ခမေယျာတိ အတ္ထော။

တ္ထောဟ—ကိံ ပန တံ ကမ္မံ၊ ယံ အပရိမာဏကာလံ သက္ကစ္စံ ဥပစိတ-
ဝိပုလပုညသဟ္မာရော သတ္တာ ဧဝံ ဒါရုဏံ အဘူတပ္ပက္ခာနံ ပါပုဏီတိ?
ဝုစ္စတေ—အယံ သော ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော အတိတဇာတိယံ မုနာဋ္ဌိ
နာမ ဓုတ္တော ဟုတွာ ပါပဇနသေဝိ အယောနိသောမနသိကာရဗဟုလော
ဝိစရတိ။ သော ဧကဒိဝသံ သုရဘိံ နာမ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ နဂရံ ပိဏ္ဍာယ
ပဝိသိတုံ ဝိဝရံ ပါရုပန္တံ ပဿိ။ တသ္မိံ စ သမယေ အညတရာ ဣတ္ထိ တဿ
အဝိဒူရေန ဂစ္ဆတိ။ ဓုတ္တော “အဗြဟ္မစာရီ အယံ သမဏော”တိ အပ္ပာစိက္ခိ။
သော တေန ကမ္မေန ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိတွာ တဿေဝ
ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာပိ သုန္ဒရိယာ ကာရဏာ

အဘူတဗ္ဗက္ခာနံ ပါပုဏိ။ ယထာ စေတံ၊ ဧဝံ စိဉ္စမာဏဝိကာဒီနံ ဝိကာရကိတ္တိနံ
 ဘဂဝတော အဗ္ဗက္ခာနာဒီနိ ဒုက္ခာနိ ပတ္တာနိ၊ သဗ္ဗာနိ ပုဗ္ဗေ ကတဿ ကမ္မဿ
 ဝိပါကာဝသေသာနိ၊ ယာနိ “ကမ္မပိလောတိကာနီ”တိ^၁ ဝုစ္စန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ
 အပဒါနေ၂—

“အနောတတ္ထသရာသန္ဓေ၊ ရမဏိယေ သိလာတလေ။
 နာနာရတနပဇ္ဇောတေ၊ နာနာဂန္ဓဝနန္တရေ။
 မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ပရေတော^၃ လောကနာယကော။
 အာသိနော ဗျာကရိ တတ္ထ၊ ပုဗ္ဗကမ္မာနိ အတ္တနော။
 သုဏာထ ဘိက္ခဝေါ မယံ၊ ယံ ကမ္မံ ပကတံ မယာ။
 ပိလောတိကဿ ကမ္မဿ၊ ဗုဒ္ဓတ္ထေပိ ဝိပစ္စတိ။

၁။ မုနာဠိ နာမဟံ ရုတ္တော၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ သုရဘိ^၁၊ အဗ္ဘာစိက္ခိ^၂ အဒူသကံ။
 တေန ကမ္မပိပါကေန၊ နိရယေ သံသရိ^၃ စိရံ။
 ဗဟူ ဝဿသဟဿာနိ၊ ဒုက္ခံ ဝေဒေမိ ဝေဒနံ။
 တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ ဣဓ ပစ္စိမကေ ဘဝေ။
 အဗ္ဗက္ခာနံ မယာ လဒ္ဓိံ၊ သုန္ဒရိကာယ ကာရဏာ။

၂။ သဗ္ဗာဘိဘုဿ^၄ ဗုဒ္ဓဿ၊ နန္ဒော နာမာသိ သာဝကော။
 တံ အဗ္ဗက္ခာယ နိရယေ၊ စိရံ သံသရိတံ မယာ။
 ဒဿ ဝဿသဟဿာနိ၊ နိရယေ သံသရိ^၃ စိရံ။
 မနုဿဘာဝံ လဒ္ဓါဟံ၊ အဗ္ဗက္ခာနံ ဗဟုံ လဘိ^၁။
 တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ စိဉ္စမာဏဝိကာ မမံ။
 အဗ္ဘာစိက္ခိ အဘူတေန၊ ဇနကာယဿ အဂ္ဂတော^၅။

၃။ မြာဟူဏော သုတံဝါ အာသိ^၁၊ အဟံ သက္ကတပူဇိတော။
 မဟာဝနေ ပဉ္စသတေ၊ မန္တေ ဝါစေမိ မာဏဝေ။

၁-ကမ္မာနိ ပိလောတိကာနီတိ (သိ)၊ ကမ္မာနိ လောကိယာနီတိ (သျှာ)
 ၂-ဒု ၃-၃၄၆-ပိဋေ။ ၃-ဥပေတော (သိ၊ သျှာ)
 ၄-သဗ္ဗာဘိရုဿ (သျှာ) ၅-ပေက္ခတော (သျှာ)

တတ္ထာဂတော ဣသိ ဘိမော၊ ပဉ္စဘိညော မဟိဒ္ဓိကော။
တဉ္စာဟံ အာဂတံ ဒိသ္မာ၊ အပ္ပာစိက္ခိံ အဒူသကံ။

တတောဟံ အဝစံ သိဿေ၊ ကာမဘောဂီ အယံ ဣသိ။
မယုဗ္ဗိ ဘာသမာနဿ၊ အနုမောဒိံသု မာဏဝါ။

တတော မာဏဝကာ သဗ္ဗေ၊ ဘိက္ခမာနံ ကုလေ ကုလေ။
မဟာဇနဿ အာဟံသု၊ ကာမဘောဂီ အယံ ဣသိ။

တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာ ဣမေ။
အပ္ပက္ခာနံ လဘုံ သဗ္ဗေ၊ သုန္ဒရိကာယ ကာရဏာ။

၄။ ဝေမာတုဘာတိကံ ပုဗ္ဗေ၊ ဓနဟေတု ဟနိံ အဟံ။
ပက္ခိဝိံ ဂိရိဒုဂ္ဂသ္မိံ၊ သိလာယ စ အဝိံသယိံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဒေဝဒတ္တော သိလံ ဒိဝိ။
အင်္ဂုဋ္ဌံ ဝိံသယီ ပါဒေ၊ မမ ပါသာဏသက္ခရာ။

၅။ ပုရေဟံ ဒါရကော ဟုတ္တာ၊ ကိဋ္ဌမာနော မဟာပထေ။
ပစ္စေကဗုဒ္ဓိံ ဒိသ္မာန၊ မဂ္ဂေ သကလိကံ ဒိဝိံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဣဓ ပစ္စိမကေ ဘဝေ။
ဝဓတ္ထံ မံ ဒေဝဒတ္တော၊ အဘိမာရေ ပယောဇယိ။

၆။ ဟတ္ထာရောဟော ပုရေ အာသိံ၊ ပစ္စေကမုနိမုတ္တမံ။
ပိဏ္ဍာယ ဝိစရန္တံ တံ၊ အာသာဒေသိံ ဂဇေနဟံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဘန္တော နာဠာဂိရီ ဂဇော။
ဂိရိဗ္ဗဇေ ပုရဝရေ၊ ဒါရဏော သမုပါဂမိ။

၇။ ရာဇာဟံ ပတ္ထိဝေါ၂ အာသိံ၊ သတ္တိယာ ပုရိသေ ဟနိံ။
တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ နိရယေ ပစ္စိသံ ဘုသံ။
ကမ္မုနော တဿ သေသေန၊ သောဒါနိ သကလံ မမ။
ပါဒေ ဆဝိံ ပကပ္ပေသိ ?၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။

၈။ အဟံ ကေဝဋ္ဌဂါမသ္မိံ၊ အဟံ ကေဝဋ္ဌဒါရကော။
 မစ္ဆကေ ဃာတိတေ ဒိသ္မာ၊ ဇနယိံ သောမနဿကံ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ သီသဒုက္ခံ အဟူ မမ။
 သက္ကာ စ သဗ္ဗေ ဟညိံသု၊ ယဒါ ဟနိ ဝိဋ္ဌဇ္ဈဘော ၁။

၉။ ဖုဿဿာဟံ ပါဝစနေ၊ သာဝကေ ပရိဘာသယိံ။
 ယဝံ ခါဒထ ဘုဇ္ဇထ၊ မာ စ ဘုဇ္ဇထ သာလယော။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ တေမာသံ ခါဒိတံ ယဝံ။
 နိမန္တိတော ပြာဟ္မဏေန၊ ဝေရဇ္ဇာယံ ဝသိံ တဒါ။

၁၀။ နိဗ္ဗုဒ္ဓေ ဝတ္တမာနမှိ၊ မလ္လပုတ္တံ နိဟေဌယိံ ၂။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဝိဋ္ဌဒုက္ခံ အဟူ မမ။

၁၁။ တိကိစ္ဆကော အဟံ အာသိံ၊ သေဋ္ဌိပုတ္တံ ဝိရေစယိံ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဟောတိ ပက္ခန္ဓိကာ မမ။

၁၂။ အဝစာဟံ ဇောတိပါလော၊ ကဿပံ သုဂတံ တဒါ။
 ကုတော န ဗောဓိ မုဏ္ဍဿ၊ ဗောဓိ ပရမဒုလ္လဘာ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ အစရိံ ၃ ဒုက္ကရံ ဗဟံ။
 ဆဗ္ဗဿာနုရဝေလာယံ၊ တတော ဗောဓိံ အပါပုဏိံ။
 နာဟံ ဧတေန မဂ္ဂေန၊ ပါပုဏိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
 ကုမ္မဂ္ဂေန ဂဝေသိဿံ၊ ပုဗ္ဗကမ္မေန ဝါရိတော။
 ပုညပါပပရိက္ခိဏော၊ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတော။
 အသောကော အနုပါယာသော၊ နိဗ္ဗာယိဿမနာသဝေါ။
 ဧဝံ ဇိနော ဝိယာကာသိ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ အဂ္ဂတော။
 သဗ္ဗာဘိညာဗလပ္ပတ္တော၊ အနောတတ္ထမဟာသရေ ၄ တိ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိဒုဒုဘော (သိ၊ သျာ)

၂-မလ္လယုဒ္ဓံ နိသေဓယိံ (သိ)၊ မလ္လပုတ္တံ နိသေဓယိံ (သျာ)

၃-အကရိံ (သိ၊ သျာ)

၉-ဥပသေနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ ဥပသေနဿာတိ ဧတ္ထ ဥပသေနောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ၊ ဝင်္ကန္တမြာဟ္မဏဿ ပန ပုတ္တတ္တာ “ဝင်္ကန္တပုတ္တော”တိ စ နံ ဝေါဟရန္တိ။

အယံ ဟိ ထေရော အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေ ဥပသမ္ပဒါယ ခြံဝဿော ဥပဇ္ဈာယော ဟုတွာ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဥပသမ္ပာဒေတွာ တေန သဒ္ဓိံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ ဂတော၊ တဿ ဘိက္ခုနော ဘဂဝတာ တဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဘာဝံ ပုစ္ဆိတွာ ခန္ဓကေ အာဂတနယေန “အတိလဟံ ခေါ တံ မောဃပုရိသ အာဝတ္တော ဗာဟုလ္လာယ၊ ယဒိဒံ ဂဏဗန္ဓိယ”န္တိ ဝိဂရဟိတော ပတောဒါဘိတုန္တော၊ ဝိယ အာဇာနိယော သံဝိဂ္ဂမာနသော “ယဒိပါဟံ ဣဒါနိ ပရိသံ နိဿာယ ဘဂဝတာ ဝိဂရဟိတော၊ ပရိသံယေဝ ပန နိဿာယ ပါသံသိယော ဘဝေယျ”န္တိ ဥဿာဟဇာတော သဗ္ဗေ ဓုတဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တမာနော ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော ပဋိသန္တိဒါပုတ္တော မဟာဒီဏာ- သဝေါ ဟုတွာ အတ္တနော နိဿိတကေ ဓုတင်္ဂဓရေ ဝေ ကတွာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ သန္တတသိက္ခာပဒေ၊ အာဂတနယေန “ပါသာဒိကာ ခေါ ဘျာယံ ဥပသေန ပရိသာ”တိ ပရိသဝသေန ဘဂဝတော သန္တိကာ လဒ္ဓပသံသော “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ သမန္တပါသာဒိ- ကာနံ ယဒိဒံ ဥပသေနော ဝင်္ကန္တပုတ္တော”တိ၊ တေဒဂ္ဂေ ဌပိတော အသီတိယာ မဟာသာဝကေသု အပ္ပန္နရော။

သော ဧကဒိဝသံ ပဗ္ဗာဘတ္တံ ဝိဏ္ဏပါတပုဋိက္ကန္တော အန္တေဝါသိကေသု အတ္တနော အတ္တနော ဒိဝါဋ္ဌာနံ ဂတေသု ဥဒကကုမ္ဘတော ဥဒကံ ဂဟေတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ဂတ္တာနိ သီတိံ ကတွာ စမ္မခဏ္ဍံ အတ္ထရိတွာ ဒိဝါဋ္ဌာနေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္တော အတ္တနော ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေသိ။ တဿ တေ အနေက- သတာ အနေကသဟဿာ ပေါဒါနပေါဒံ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ သော “မယံ တာဝ သာဝကဿ သတော ဣမေ ဝေရူပါ ဂုဏာ၊ ကိဒိသာ န ခေါ မယံ သတ္ထု ဂုဏာ”တိ ဘဂဝတော ဂုဏာဘိမုခံ မနသိကာရံ ပေသေသိ။ တေ တဿ ဉာဏဗလာနရူပံ အနေကကောဋိသဟဿာ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ သော “ဧဝံသီလော မေ သတ္တာ ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညော ဧဝံဝိမုတ္တိ”တိအာဒိနာ စ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနာ စ အာဝိဘာဝါနရူပံ သတ္ထု ဂုဏေ

၁-ဝိ ၃-၇၄-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-ကာသာဘိဟတော (သီ၊ သျာ)
၃-ဝိ ၁-၃၃၇-ဝိဋ္ဌေ၊ ၄-အံ ၁-၂၅-ဝိဋ္ဌေ။

အနုဿရိတွာ၊ တတော “သွာက္ခာတော”တိအာဒိနာ ဓမ္မဿ၊ “သုပ္ပဋိပန္နော”-
 တိအာဒိနာ အရိယသံဃဿ စ ဂုဏေ အနုဿရိ။ ဧဝံ မဟာထေရော အနေ-
 ကာကာရဝေါကာရံ ရတနတ္ထယဂုဏေသု အာဝိဘူတေသု အတ္တမနေော ပမုဒိ-
 တော ဥဋ္ဌာရပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တော နိသီဒိ။ တမတ္ထံ ဒဿေတုံ
 “အာယသ္မတော ဥပသေနဿ ဝင်္ဂန္တုပ္ပတ္တဿ ရဟောဂတဿာ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ရဟောဂတဿာတိ ရဟသိ ဂတဿ။ ပဋိသလ္လိနဿာတိ ဧကိဘူတဿ။
 ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒီတိ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရော
 စိတ္တဿ ဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ လာဘာ ဝတ မေကိယေ ဣမေ မနုဿတ္တဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ-
 သဒ္ဓါသမဓိဂမာဒယော၊ အဟော ဝတ မေ ဧတေ လာဘာ။ သုလဒ္ဓံ ဝတ
 မေတိ ယဒ္ဓိဒံ မယာ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇူပသမ္ပဒါရတနတ္ထယပယိ-
 ရူပါသနာဒိ ပဋိလဒ္ဓံ၊ တံ မေ အဟော ဝတ သုဋ္ဌု လဒ္ဓံ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ
 “သတ္တာ စ မေ”တိအာဒိနာ။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာရဟံ သတ္ထေ အနုသာသ-
 တီတိ သတ္တာ။ ဘာဂျဝန္တတာဒီဟိ ကာရဏေဟိ အဂဝါ။ အာရကတ္တာ
 ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ၊ သံသာရစက္ကဿ ဝါ အရာနံ
 ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါ အရဟံ။ သမ္မာ
 သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ပုဇ္ဈေတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊
 ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသတော ဂဟေတဗ္ဗော။

သွာက္ခာတေတိ သုဋ္ဌု အက္ခာတေ၊ ဧကန္တနိယျာနိကံ ကတွာ ဘာသိတေ။
 ဓမ္မဝိနယေတိ ပါဝစနေ။ တံ ဟိ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနာနံ သံသာရဒုက္ခ-
 ပါတတော ဓာရဏေန၊ ရာဂါဒိကိလေသေ ဝိနယနေန စ ဓမ္မဝိနယောတိ ဝုစ္စတိ။
 သဗြဟ္မစာရိနောတိ သေဋ္ဌဋ္ဌေန ဗြဟ္မသင်္ခါတံ ဘဂဝတော သာသနံ အရိယမဂ္ဂံ
 သဟ စရန္တိ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ သဗြဟ္မစာရိနော။ သီလဝန္တောတိ မဂ္ဂဖလသီလ-
 ဝသေန သီလဝန္တော။ ကလျာဏဓမ္မာတိ သမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿ-
 နာဒယော ကလျာဏာ သုန္ဒရာ ဓမ္မာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ကလျာဏဓမ္မာ။
 ဧတေန သံဃဿ သုပ္ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ။ သီလေသု စဗ္ဗိ ပရိပူရကာရိတိ “အဟမ္မိ
 ပဗ္ဗဇိတွာ န တိရစ္ဆာနကထာကထိကော ကာယဒဠိဗဟုလော ဟုတွာ ဝိဟာ-
 သိ”၊ အထ ခေါ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိံ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ သီလံ အခဏှံ အဆိဒ္ဓံ အသဗလံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၁-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အရိယမဂ္ဂသံစုံ သမာနံ (သီ၊ သျာ)

ဝါ ဇိဝိတံ သဗ္ဗသော သင်္ခတဓမ္မတ္တာ သတိပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ သဗ္ဗတ္ထ သတိသမ္ပဇညသမာယောဂတော န ဗာဓတိ။ ယော ဟိ အန္ဓပုထုဇ္ဇေနော ပါပဇနသေဝီ အယောနိသောမနသိကာရဗဟုလော အကတကုသလော အကတပုညော၊ သော “အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏ” န္တိအာဒိနာ ဝိပုဋိသာရေန တပတိတိ တဿ ဇိဝိတံ တံ တပတိ နာမ။ ဣတရေပန အကတပါပါ ကတပုညာ ကလျာဏပုထုဇ္ဇေနေန သဒ္ဓိံ သတ္တ သေခါ’ တပနိယဓမ္မပရိဝဇ္ဇေနေန အတပနိယ-ဓမ္မသမန္ဓာဂမေန စ ပစ္ဆာနုတာပေန န တပန္နိတိ န တေသံ ဇိဝိတံ တပတိ။ ဒီဏာသဝေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ ပဝတ္ထိဒုက္ခဝသေန အတ္ထဝဏ္ဏနာ ကတာ။

မရဏန္တေ န သောစတိတိ မရဏသင်္ခါတေ အန္တေ ပရိယောသာနေ၊ မရဏသမိပေ ဝါ န သောစတိ အနာဂါမိမဂ္ဂေနေဝ သောကဿ သမုဋ္ဌါတိ-တတ္တာ။ သ ဝေ ဒိဋ္ဌပဒေါ မိရော၊ သောကမဇ္ဈေ န သောစတိတိ သော အနဘိဇ္ဈာဒိနံ ၂ စတုန္တံ ဓမ္မပဒါနံ နိဗ္ဗာနဿေဝ ဝါ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဒိဋ္ဌပဒေါ၊ မိတိ-သမ္ပန္နတ္တာ မိရော ဒီဏာသဝေါ သောစနဓမ္မတ္တာ “သောကာ” တိ လဒ္ဓနာမာနံ အဝိတရာဂါနံ သတ္တာနံ၊ သောကဟေတုနံ ဝါ လောကဓမ္မာနံ မဇ္ဈေ ဌတွာပိ န သောစတိ။

ဣဒါနိဿ သဗ္ဗသော သောကဟေတုနံ အဘာဝံ ဒီပေတုံ “ဥစ္ဆိန္ဒ-ဘဝတဏှဿာ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဿ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော ဥစ္ဆိန္ဒာ ဘဝတဏှာ၊ သော ဥစ္ဆိန္ဒဘဝတဏှော။ တဿ အဝသေသကိလေသာနံ အနဝသေသဂူပသမေန သန္တစိတ္တဿ ဒီဏာသဝဘိက္ခုနော။ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရောတိ ဇာတိအာဒိကော—

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
အဗ္ဗောဏ္ဏိန္ဒံ ဝတ္တမာနာ၊ ‘သံသာရော’ တိ ပဝုစ္စတိ” တိ —

ဝုတ္တလက္ခဏော သံသာရော ဝိသေသတော ဒီဏော။ တသ္မာ? နတ္ထိ တဿ ပုနုဗ္ဗဝေါတိ ယသ္မာ တဿ ဧဝရူပဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အာယတိံ ပုနုဗ္ဗဝေါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တဿ ဇာတိသံသာရော ဒီဏော။ ကသ္မာ ပနဿ ပုနုဗ္ဗဝေါ နတ္ထိ? ယသ္မာ ဥစ္ဆိန္ဒဘဝတဏှော သန္တစိတ္တော စ ဟောတိ၊ တသ္မာတိ အာဝတ္တေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ဝိက္ခိဏော? ဇာတိသံသာရော၊ တတော ဧဝ နတ္ထိ တဿ ပုနုဗ္ဗဝေါတိ အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သေက္ခာ ဝါ (သီ၊ သျာ)   ၂-ဒုက္ခာဒိနံ (သီ)   ၃-ကသ္မာ (သျာ)   ၄-ဒီဏော (က)

၁၀-သာရိပုတ္တဥပသမသုတ္တံ

၄၀။ ဒသမေ အတ္တနော ဥပသမန္တိ သာဝကပါရမီမတ္ထကပ္ပတ္တိယာ ဟေတု-
ဘူတံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန အတ္တနော အနဝသေသကိလေသဝုပသမံ။

အာယသ္မာ ဟိ သာရိပုတ္တော အနုပသန္တကိလေသာနံ သတ္တာနံ ရာဂါဒိ-
ကိလေသဇနိတသန္တာပဒရထပရိဋ္ဌာဟဒုက္ခဉ္ဇေဝ ကိလေသာဘိသင်္ခါရနိမိတ္တံ
ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏသောကပရိဒေဝါဒိဒုက္ခဉ္ဇ ပစ္စက္ခတော ဒိသ္မာ အတီတာ-
နာဂတေပိ နေသံ ဝဇ္ဇမူလကဒုက္ခံ ပရိတုလေတွာ ကရုဏာယမာနော အတ္တနာပိ
ပုထုဇ္ဇနကာလေ အနုဘူတံ ကိလေသနိမိတ္တံ ဝါ အနုပ္ပကံ ဒုက္ခံ အနုဿရိတွာ
“ဤဒိသဿ နာမ မဟာဒုက္ခဿ ဟေတုဘူတာ ကိလေသာ ဣဒါနိ မေ
သုပ္ပဟီနာ”တိ အတ္တနော ကိလေသဝုပသမံ အဘိဏ္ဍံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပစ္စ-
ဝေက္ခန္တော စ “ဣမေ ဧတ္တကာ ကိလေသာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဥပသမိတာ၊
ဧတ္တကာ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဧတ္တကာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဧတ္တကာ အရဟတ္တ-
မဂ္ဂေန ဥပသမိတာ”တိ တံတံမဂ္ဂဉ္ဇုဏေဟိ ဩဓိသော ကိလေသာနံ ဥပသမိ-
တာဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တနော ဥပသမံ ပစ္စဝေက္ခမာနော”တိ။

အပရေ “ထေရော အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
‘ဣမဿ ဝတာယံ သန္တပဏီတဘာဝေါ အစ္စန္တသန္တာယ အသင်္ခတာယ
ဓာတုယာ အာရမ္မဏတော၊ သယဉ္စ သမ္ပဒေဝ ကိလေသဝုပသမတော’တိ ဧဝံ
အဘိဏ္ဍံ ဥပသမံ ပစ္စဝေက္ခတိ”တိ ဝဒန္တိ။ အညေ ပန “အနဝသေသကိလေ-
သာနံ ဥပသမပရိယောသာနေ ဇာတံ အဂ္ဂဖလမေဝေတ္ထ ဥပသမော နာမ၊ တံ
ပစ္စဝေက္ခမာနော နိသိန္တော”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ယဒိဒံ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ မဟာပည-
တာဒိဟေဘုဘူတံ သာဝကေသု အနညသာဓာရဏံ ကိလေသပ္ပဟာနံ အဂ္ဂဖလံ
ဝါ ဥပသမပရိယာယေန ဝုတ္တံ၊ တဿ ပစ္စဝေက္ခဏသင်္ခါတံ အတ္ထံ သဗ္ဗာ-
ကာရတော ဝိဒိတွာ တဒနဘာဝဒီပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဥပသန္တသန္တစိတ္တဿာတိ ဥပသန္တမေ ဟုတွာ သန္တံ စိတ္တံ
တေဿာတိ ဥပသန္တသန္တစိတ္တော။ သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ပနေန ဟိ ဥပသန္တ-
ကိလေသတ္တာ ဥပသန္တစိတ္တံ န သဗ္ဗထာ “ဥပသန္တသန္တ”န္တိ ဝုစ္စတိ တဿ
ဥပသမဿ အနစ္စန္တိကဘာဝတော၊ န တထာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန။ တေန ပန အစ္စန္တ-
မေဝ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္တော အရဟတော စိတ္တံ ပုန ကိလေသာနံ အနုပ-
သမေတဗ္ဗတာယ သမထဝိပဿနာဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ဥပသန္တကိလေသံ ဟုတွာ

အစွန္တသန္တဘာဝတောဝ “ဥပသန္တသန္တ” နိ ဝုစ္စတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပသန္တမေဝ ဟုတ္တာ သန္တံ စိတ္တံ ဧတဿာတိ ဥပသန္တသန္တစိတ္တော” တိ။ ဥပသန္တနိ ဝါ ဥပသမော ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ “ဥပသန္တသန္တစိတ္တဿာ” တိ အစွန္တပသမေန သန္တစိတ္တဿာတိ အတ္တော။

အထ ဝါ သတိပိ သဗ္ဗေသံ ဒီဏာသဝါနံ အနဝသေသကိလေသဝူပသမေ သာဝကပါရမီဗြဏဿ ပန မတ္ထကပ္ပတ္တိဟေတုဘူတော သာဝကေသု အနည- သာဓာရဏော သဝိသေသော ဓမ္မသေနာပတိနော ကိလေသဝူပသမောတိ ဒဿေတုံ သတ္တာ ဥပသန္တသဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ အာဟ “ဥပသန္တသန္တ- စိတ္တဿာ” တိ။

တတြာယမတ္တော—ဘုသံ ဒဠိ ဝါ သန္တံ ဥပသန္တံ၊ တေန ဥပသန္တေန ဥပသန္တမေဝ ဟုတ္တာ သန္တံ ဥပသန္တသန္တံ၊ တာဒိသံ စိတ္တံ ဧတဿာတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ တထာ ဟေသ ဘဂဝတာ—“သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ မဟာပညော ပုထုပညော ဟာသပညော ဇဝနပညော တိက္ခပညော နိဗ္ဗေ- မိကပညော” တိအာဒိနာ ၊ အနေကပရိယာယေန ဝဏ္ဏိတော ထောမိတော။ နေတ္ထိန္ဒိန္ဒဿာတိ နေတ္ထိ ဝုစ္စတိ ဘဝတဏှာ သံသာရဿ နယနတော၊ သာ နေတ္ထိ ဆိန္ဒာ ဧတဿာတိ နေတ္ထိန္ဒိန္ဒော။ တဿ နေတ္ထိန္ဒိန္ဒဿ၊ ပဟိန- တဏှဿာတိ အတ္တော။ မုတ္တော သော မာရဗန္ဓနာတိ သော ဧဝံဝိဓော ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော သဗ္ဗသ္မာ မာရဗန္ဓနတော မုတ္တော၊ န တဿ မာရဗန္ဓနမောစနာယ ကရဏီယံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ အတ္တနော ဥပသမံ ပစ္စဝေက္ခတိတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဒသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဠိတာ။

နိဠိတာ စ မေဃိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

၅-သောဏဝဂ္ဂ

၁-ဝိယတရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ မဟာဝဂ္ဂဿ ပဌမေ မလ္လိကာယ ဒေဝိယာ သဒ္ဓိန္နိ မလ္လိကာယ နာမ အတ္တနော မဟေသိယာ သဟ။ ဥပရိပါသာဒဝရဂတောတိ ပါသာဒဝရဿ ဥပရိ ဂတော။ ကောစညော အတ္တနာ ဝိယတရောတိ ကောစိ အညော အတ္တနာ ဝိယာယိတဗ္ဗတရော။ အတ္ထိ နု ခေါ တေတိ “ကိ” တေ အတ္ထိ”တိ ဒေဝိ” ပုစ္ဆတိ။

ကသွာ ပုစ္ဆတိ? အယံ ဟိ သာဝတ္ထိယံ ဒုဂ္ဂတမာလာကာရဿ ဝိတာ။ ဧကဒိဝသံ အာပဏတော ပူဝံ ဂဟေတွာ မာလာရာမံ ဂန္ဓာ “ခါဒိ-
ဿာမိ”တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဋိပထေ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတံ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခာစာရံ ပဝိသန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တာ တံ ဘဂဝတော အဒါယိ။ သတ္တာ တထာရူပေ ဌာနေ နိသီဒနာကာရံ ဒဿေသိ။ အာနန္ဒတ္ထေရော စိဝရံ ပညာပေတွာ အဒါယိ။ ဘဂဝါ တတ္ထ နိသီဒိတွာ တံ ပူဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ သိတံ ပါတွာကာသိ။ ထေရော “ကော ဣမိဿာ ဘန္တေ ဒါနဿ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အဇ္ဇေသာ အာနန္ဒ တထာဂတဿ ပဌမံ ဘောဇနံ အဒါယိ။ အဇ္ဇေဝ ကောသလရညော အဂ္ဂမဟေသိ ဘဝိဿတိ ဝိယာ မနာ-
ပါတိ။ တံ ဒိဝသမေဝ စ ရာဇာ ကာသိဂါမေ ဘာဂိနေယျေန သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိတွာ ပရာဇိတော ပလာယိတွာ အာဂတော နဂရံ ပဝိသန္တော “ဗလကာယဿ အာဂမနံ အာဂမေဿာမိ”တိ တံ မာလာရာမံ ပါဝိသိ။ သာ ရာဇာနံ အာဂတံ ပသိတွာ တဿ ဝတ္ထမကာသိ။ ရာဇာ တဿာ ဝတ္ထေ ပသိဒိတွာ ဝိတရံ ပက္ခောသာပေတွာ မဟန္တံ ဣဿရိယံ ဒတွာ တံ အန္တေပုရံ ပဋိဟရာပေတွာ အဂ္ဂမဟေသိဌာနေ ဌပေသိ။ အထေကဒိဝသံ ရာဇာ စိန္တေသိ “မယာ ဣမိဿာ မဟန္တံ ဣဿရိယံ ဒိန္တံ၊ ယန္တုနာဟံ ဣမံ ပုစ္ဆေယျံ ‘ကော တေ ဝိယော’တိ၊ သာ ‘တွံ မေ မဟာရာဇ ဝိယော’တိ ဝတွာ ပုန မံ ပုစ္ဆိဿတိ၊ အထဿာဟံ ‘မယုမ္ပိ တွံယေဝ ဝိယာ’တိ ဝက္ခာမိ”တိ။ ဣတိ သော အညမညံ ဝိဿာသဇနနတ္ထံ သမ္မောဒနိယံ ကရောန္တော ပုစ္ဆိ။

ဒေဝိ ပန ပဏ္ဍိတာ ဗုဒ္ဓုပဌာယိကာ သံဃုပဌာယိကာ “နာယံ ပဉ္စော ရညော မုခံ ဥလ္လောကေတွာ ကထေတဗ္ဗော”တိ စိန္တေတွာ ယထာဘူတမေဝ ဝဒန္တိ “နတ္ထိ ခေါ မေ မဟာရာဇ ကောစညော အတ္တနာ ဝိယတရော”တိ

အာဟ။ ဝတွာပိ အတ္တနာ ဗျာကတမတ္ထံ ဥပါယေန ရညော ပစ္စက္ခံ ကာတု-
ကာမာ “တုယံ ပန မဟာရာဇ အတ္တညော ကောစိ အတ္တနာ ဝိယတရော”တိ
တထေဝ ရာဇာနံ ပုစ္ဆိ ယထာ ရညာ သယံ ပုဋ္ဌာ။ ရာဇာပိ တာယ သရသ-
လက္ခဏေန ကထိတတ္တာ နိဝတ္တိတုံ အသက္ကောန္တော သယမ္ပိ သရသလက္ခဏ-
နေဝ ကထေန္တော တထေဝ ဗျာကာသိ ယထာ ဒေဝိယာ ဗျာကတံ။

ဗျာကရိတွာ စ မန္တဓာတုကတာယ ဧဝံ စိန္တေသိ “အဟံ ရာဇာ ပထဝိဿရော
မဟန္တံ ပထဝိမဏ္ဍလံ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသာမိ၊ မယံ တာဝ ယုတ္တံ ‘အတ္တနာ
ဝိယတရံ အညံ န ပဿာမိ’တိ၊ အယံ ပန ဝသလီ ဟိနဇစ္စာ သမာနာ
မယာ ဥစ္စေ ဌာနေ ဌပိတာ သာမိဘူတံ မံ န တထာ ပိယာယတိ၊ ‘အတ္တာဝ
ဝိယတရော’တိ မမ သမ္ပုခါ ဝဒတိ၊ ယာဝ ကက္ခဋ္ဌာ ဝတာယ”န္တိ အနတ္တမနော
ဟုတွာ “နနု တေ တိဏိ ရတနာနိ ဝိယတရာနိ”တိ စောဒေသိ။ ဒေဝီ
“ရတနတ္ထယံပါဟံ ဒေဝ အတ္တနော သဂ္ဂသုခံ မောက္ခသုခဉ္စ ပတ္ထယန္တိ
သမ္ပိယာယာမိ၊ တသ္မာ အတ္တာဝ မေ ဝိယတရော”တိ အာဟ။ သဗ္ဗော စာယံ
လောကော အတ္တဒတ္တမေဝ ပရံ ပိယာယတိ၊ ပုတ္တံ ပတ္ထေန္တောပိ “အယံ မံ
ဇိဏ္ဏကာလေ ပေါသေဿတိ”တိ ပတ္ထေတိ၊ ဝိတရံ “မမ ကုလံ ဝဗ္ဗိဿတိ”တိ၊
ဘရိယံ “မယံ ပါဒေ ပရိစရိဿတိ”တိ၊ အညေပိ ဉှတိမိတ္တဗန္ဓဝေ တံတံကိစ္စ-
ဝသေန၊ ဣတိ အတ္တဒတ္တမေဝ သမ္ပဿန္တော လောကော ပရံ ပိယာယတိတိ။
အယံ ဟိ ဒေဝိယာ အဓိပ္ပာယော။

အထ ရာဇာ စိန္တေသိ “အယံ မလ္လိကာ ကုသလာ ပဏ္ဍိတာ နိပုဏာ
‘အတ္တာဝ မေ ဝိယတရော’တိ ဝဒတိ၊ မယုမ္ပိ အတ္တာဝ ဝိယတရော ဟုတွာ
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဟန္တာဟံ ဣမမတ္ထံ သတ္ထု အာရောစေသာမိ၊ ယထာ စ မေ သတ္ထာ
ဗျာကရိဿတိ၊ တထာ နံ ဓာရေသာမိ”တိ။ ဧဝံ ပန စိန္တေတွာ သတ္ထု
သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ
ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော။ပ။ ဝိယတရော”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ “လောကေ သဗ္ဗသတ္တာနံ အတ္တာဝ အတ္တနော
ဝိယတရော”တိ ရညာ ဝုတ္တမတ္ထံ သဗ္ဗသော ဇာနိတွာ တဒတ္ထပရိဒီပနံ ဣမံ
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သဗ္ဗာ ဒိသာ အနုပရိဂမ္မ စေတသာတိ သဗ္ဗာ အနဝသေသာ ဒသပိ
ဒိသာ ပရိယေသနဝသေန စိတ္တေန အနုဂန္တာ။ နေဝဇ္ဈဂါ ဝိယတရမတ္တနာ
ကွစိတိ အတ္တနာ အတိသယေန ပိယံ အညံ ကောစိ ပုရိသော သဗ္ဗုဿာဟေန

ပရိယေသန္တော ကွဏိ ကတ္တဏိ သဗ္ဗဒိသာသု နေဝ အဓိဂစ္ဆေယျ န ပဿေယျ။ ဧဝံ ပိယော ပုထု အတ္တာ ပရေသန္တိ ဧဝံ ကဿဏိ အတ္တနာ ပိယတရဿ အနုပလဗ္ဗန-
 ဝသေန ပုထု ဝိသုံ ဝိသုံ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ အတ္တာဝ ပိယော။ တဗ္ဗာ န ဟိံသေ ပရမတ္တကာမောတိ ယသ္မာ ဧဝံ သဗ္ဗောပိ သတ္တော အတ္တာနံ
 ပိယာယတိ အတ္တနော သုခကာမော ဒုက္ခပ္ပဋိကူလော၊ တသ္မာ အတ္တကာမော အတ္တနော ဟိတသုခံ ဣစ္ဆန္တော ပရံ သတ္တံ အန္တမသော ကုန္တကိပိလိကံ ဥပါဒါယ
 န ဟိံသေ န ဟနေယျ န ပါဏိလေဉ္စုဒဏ္ဍာဒိဟိပိ ဝိဟေဋ္ဌေယျ။ ပရဿ ဟိ အတ္တနာ ကတေ ဒုက္ခေ တံ တတော သင်္ကမန္တံ ဝိယ ကာလန္တရေ အတ္တနိ
 သန္တိဿတိ။ အယံ ဟိ ကမ္မာနံ ဓမ္မတာတိ။

ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အပ္ပါယုကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒုတိယေ အစ္ဆရိယံ ဘန္တေတိ ဣဒမ္ပိ မေဃိယသုတ္တေ ဝိယ ဂရဟ-
 ဏစ္ဆရိယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယာဝ အပ္ပါယုကာတိ ယတ္တကံ ပရိတ္တာယုကာ၊
 အတိဣတ္တရဇိဝိတာတိ အတ္တော။ သတ္တာဟဇာတေတိ သတ္တာဟေန ဇာတော
 သတ္တာဟဇာတော။ တသ္မိံ သတ္တာဟဇာတေ၊ ဇာတဿ သတ္တမေ အဟနိတိ
 အတ္တော။ တုသိတံ ကာယံ ဥပပဋိတိ တုသိတံ ဒေဝနိကာယံ ပဋိသန္တိဂ္ဂဟဏ-
 ဝသေန ဥပပဋိ။

ကေဒိဝသံ ကိရ ထေရော ပစ္စာဘတ္တံ ဒိဝါဠာနေ နိသိန္တော လက္ခဏာနုဗျဉ္စ-
 နပ္ပဋိမဏ္ဍိတံ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တံ ဒဿနာနုတ္တရိယဘူတံ ဘဂဝတော ရူပကာယသိရိံ
 မနသိ ကရိတွာ “အဟော ဗုဒ္ဓါနံ ရူပကာယသမ္ပတ္တိ ဒဿနိယာ သမန္တပါသာ-
 ဒိကာ မနောဟရာ”တိ ဥဠာရံ ဝီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တော ဧဝံ စိန္တေသိ
 “ဝိဇာတမာတုယာ နာမ ဝိရူပေါပိ ပုတ္တော သုရူပေါ ဝိယ မနာပေါ” ဟောတိ၊
 သစေ ပန ဗုဒ္ဓါနံ မာတာ မဟာမာယာ ဒေဝီ ဓရေယျ၊ ကိဒိသံ န ခေါ တဿာ
 ဘဂဝတော ရူပဒဿနေ ဝီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ မဟာဇာနိ ခေါ မယံ
 မဟာမာတု ဒေဝိယာ၊ ယာ သတ္တာဟဇာတေ ဘဂဝတိ ကာလကတာ”တိ။ ဧဝံ
 ပန စိန္တေတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ အတ္တနော ပရိဝိတတ္တိတံ အာရော-
 စေန္တော တဿာ ကာလကိရိယံ ဂရဟန္တော “အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

၁-ဝိရူပေါပိ ပုတ္တော သုရူပေါ ဝိယမနာပေါ(သိ)၊ ဝိရူပေါပိ သမာနော မနာပေါ(က)

ကေဓိ ပနာဟု “မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီ ဘဂဝန္တံ မဟတာ အာယာသေန ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိတွာပိ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ မယာ ပန ဥပါယေန ယာစိတော ဘဂဝါ အဋ္ဌဂရုဓမ္မပ္ပဋိဂ္ဂဟဏဝသေန တဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ အနုဇာနိ၊ သာ တေ ဓမ္မေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ လဒ္ဓပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒါ ဘဂဝတော ဒုတိယံ ပရိသံ ဥပ္ပါဒေတွာ စတုတ္ထာယ ပရိသာယ ပစ္စယော အဟောသိ။ သစေ ပန ဘဂဝတော ဇနေတ္ထိ မဟာမာယာ ဒေဝီ ဓရေယျ၊ ဧဝမေတာ စုဘောပိ ခတ္ထိယဘဂိနိယော ဧကတော ဟုတွာ ဣမံ သာသနံ သောဘေယျ၊ ဘဂဝါ စ မာတရိ ဗဟုမာနေန မာတု- ဂါမဿ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ သုခေနော အနုဇာနေယျ၊ အပ္ပါယုက- တာယ ပနဿာ ကသိရေန နိပ္ပန္နမိဒန္တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ထေရော ဘဂဝ- တော သန္တိကေ ‘အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ’တိအာဒိမာဟာ”တိ။ တံ အကာရဏံ။ ဘဂဝါ ဟိ မာတုယာ ဝါ အညဿ ဝါ မာတုဂါမဿ အတ္တနော သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနန္တော ဂရုကံယေဝ ကတွာ အနုဇာနာတိ၊ န လဟုကံ စိရဋ္ဌိတိ- ကာမတာယာတိ။

အပရေ ပနာဟု “ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇာဒိကေ အနညသာဓာရဏေ အနန္တာပရိမာဏေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ထေရော မနသိ ကရိတွာ ယာ ဧဝံ မဟာနုဘာဝံ နာမ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ သတ္တာရံ ကုစ္ဆိနာ ဒသ မာသေ ပရိဟရိ၊ သာ ဗုဒ္ဓမာတာ ကဿစိ ပရိစာရိကာ ဘဝိဿတိတိ အယုတ္တမိဒံ။ ကသ္မာ? သတ္တု- ဂုဏာနုစ္ဆရိကမေဝေတံ၊ ယဒိဒံ သတ္တာဟဇာတေ ဘဂဝတိ ဇနေတ္ထိ ကာလံ ကရေတိ၊ ကာလကတာ စ တုသိတေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အစ္ဆရိယဗျုတစိတ္တ- ဇာတော ဟုတွာ တံ အတ္တနော ဝိတက္ကပ္ပါဒနံ ဘဂဝတော အာရောစေန္တော ‘အစ္ဆရိယံ ဘန္တေ’တိအာဒိဝစနံ အဝေါစာ”တိ။

သတ္တာ ပန ယသ္မာ သတ္တာဟဇာတေသု ဗောဓိသတ္တေသု ဗောဓိသတ္တမာတု ကာလကိရိယာ ဓမ္မတာ သိဒ္ဓါ၊ တသ္မာ တံ ဓမ္မတံ ပရိဒီပေန္တော “ဝေမေတံ အာနန္ဒာ”တိအာဒိမာဟ။ သာ ပနာယံ ဓမ္မတာ ယသ္မာ ယထာ သဗ္ဗေ ဗောဓိသတ္တာ ပါရမိယော ပူရေတွာ တုသိတံပုရေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယာဝ- တာယုကံ ဌတွာ အာယုပရိယောသာနေ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ သန္တိပတိတွာ အဘိသမ္မောမိံ ပတ္တု၊ မနုဿလောကေ ပဋိသန္တိဂ္ဂဟဏာယ အဇ္ဈေသိတာ ကာလဒီပဒေသကုလာနိ ဝိယ ဇနေတ္ထိယာ အာယုပရိမာဏမ္ပိ ဩလောကေတွာ ပဋိသန္တိံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ အယမ္ပိ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော တထေဝ တုသိတပုရေ ဌိတော ပဉ္စ မဟာဝိလောကနာနိ ဝိလောကေန္တော

၁-ဝိမှယုပ္ပါဒ် (သီ၊ သျာ) ၂-အဘိသမ္မောမိယတ္ထံ (သီ၊ သျာ)

သတ္တဒိဝသာမိကဒသမာသပရိမာဏံ မာတုယာ အာယုပရိမာဏံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ “အယံ မမ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဿ ကာလော၊ ဣဒါနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ဝနုတိ” တိ ဥတွာဝ ပဋိသန္ဓိံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အပ္ပါယုကာ ဟိ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တမာတရော ဟောန္တိ” တိအာဒိ။

တတ္ထ ကာလံ ကရောန္တိတိ ယထာဝုတ္တအာယုပရိက္ခယေနေဝ ကာလံ ကရောန္တိ၊ န ဝိဇာတပစ္စယာ။ စရိမတ္တဘာဝေဟိ ဗောဓိသတ္တေဟိ ဝသိတဋ္ဌာနံ စေတိယသရသဒိသံ ဟောတိ၊ န အညေသံ ပရိဘောဂါရဟံ၊ န စ သက္ကာ ဗောဓိသတ္တမာတရံ အပနေတွာ အညံ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေတုန္တိ တတ္ထကံ ဧဝ ဗောဓိသတ္တမာတု အာယုပမာဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တဒါ ကာလံ ကရောန္တိ။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထံ သန္ဓာယ မဟာဗောဓိသတ္တာ ပဉ္စမံ မဟာ-ဝိလောကနံ^၁ ကရောန္တိ။

ကတရသ္မိံ ပန ဝယေ ကာလံ ကရောန္တိတိ? မဇ္ဈိမဝယေ။ ပဌမဝယသ္မိံ ဟိ သတ္တာနံ အတ္တဘာဝေ ဆန္ဒရာဂေါ ဗလဝါ ဟောတိ၊ တေန တဒါ သဇ္ဇာတ-ဂဟ္တာ ဣတ္ထိယော ယေဘုယျေန ဂဟ္တာ အနုရက္ခိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂဏှေယျံ စေ၊ ဂဟ္တာ ဗဟ္တာဗာဓော ဟောတိ။ မဇ္ဈိမဝယဿ ပန ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ အတိက္ကမိတွာ တတိယကောဋ္ဌာသေ ဝတ္ထု ဝိသဒံ ဟောတိ၊ ဝိသဒေ ဝတ္ထုမိ နိဗ္ဗတ္တဒါရကာ အရောဂါ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဗောဓိသတ္တမာတရော ပဌမဝယေ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ မဇ္ဈိမဝယဿ တတိယကောဋ္ဌာသေ ဝိဇာယိတွာ ကာလံ ကရောန္တိတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာဘိ ဧတံ ဗောဓိသတ္တမာတု အညေသဉ္စ သဗ္ဗသတ္တာနံ အတ္တဘာဝေ အာယုဿ မရဏပရိယောသာနတံ ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဝိဘာဝန-မုခေန အနဝဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်ပတ္တိယံ ဥဿာဟဒိပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယေ ဧကေစိတိ အနိယမနိဒ္ဒေသော။ ဘူတာတိ နိဗ္ဗတ္တာ။ ဘဝိဿန္တိတိ အနာဂတေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ။ ဝါသဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ အဝိသဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန နိဗ္ဗတ္တမာနေပိ သင်္ဂဏှာတိ။ ဧတ္တာဝတာ အတိတာဒိဝသေန တိယဒ္ဓ-ပရိယာပန္ဓေ^၂သတ္တေ အနဝသေသတော ပရိယာဒိယတိ။ အပိစ ဂဟ္တာသေယျက-သတ္တာ ဂဟ္တာတော နိက္ခန္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ဘူတာ နာမ၊ တတော ပုဗ္ဗေ ဘဝိဿန္တိ နာမ။ သံသေဒဇူပပါတိကာ ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော ပရတော?

၁-ပဉ္စ မဟာဝိလောကနာနိ (သီ၊ သျာ) ၂-ပဋိသန္ဓိပရိယာပန္ဓေ (သီ၊ သျာ) ၃-ဥပရိ (က)

ဘူတာ နာမ၊ တတော ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗဘဝဝသေန ဘဝိဿန္တိ နာမ။
သဗ္ဗေပိ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝဝသေန ဘူတာ နာမ၊ အာယတိံ ပုနုပ္ပဝဝသေန
ဘဝိဿန္တိ နာမ။ ဒီဏာသဝါ ဘူတာ နာမ။ တေ ဟိ ဘူတာ ဧဝ၊ န ပုန
ဘဝိဿန္တိတိ၊ တဒညေ ဘဝိဿန္တိ နာမ။

သဗ္ဗေ ဂမိဿန္တိ ပဟာယ ဒေဟန္တိ သဗ္ဗေ ယထာဂုတ္တဘေဒါ သဗ္ဗဘဝ-
ယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသာဒိဝသေန အနေကဘေဒဘိန္နာ သတ္တာ
ဒေဟံ အတ္တနော သရီရံ ပဟာယ နိက္ခိပိတွာ ပရလောကံ ဂမိဿန္တိ၊
အသေက္ခာ ပန နိဗ္ဗာနံ။ ဧတ္ထ ကောစိ အစဝနဓမ္မော နာမ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။
တံ သဗ္ဗဇာနိံ ကုသလော ဝိဒိတွာတိ တဒေတံ သဗ္ဗဿ သတ္တဿ ဇာနိံ
ဟာနိံ မရဏံ၊ သဗ္ဗဿ ဝါ သတ္တဿ ဇာနိံ ဝိနာသံ ပဘဂံတံ ကုသလော
ပဏ္ဍိတဇာတိကော မရဏာနုဿတိဝသေန အနိစ္စတာမနသိကာရဝသေန ဝါ
ဇာနိတွာ။ အာတာပိယော ဗြဟ္မစရိယံ စရေယျာတိ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
ကရောန္တော အာတာပိယသင်္ခါတေန ဝိရိယေန သမန္နာဂတတ္တာ အာတာ-
ပိယော စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနဝသေန အာရဒ္ဓဝိရိယော အနဝသေသမရဏ-
သမတိက္ကမနူပါယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ စရေယျ၊ ပဋိပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ ရာဇဂဟေ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ နာမ ကုဋိ အဟောသီတိ သုပ္ပဗုဒ္ဓ-
နာမကော ဧကော ပုရိသော ရာဇဂဟေ အဟောသိ။ သော စ ကုဋိ
ကုဋ္ဌရောဂေန ဗာဠုဝိဒူသိတဂတ္ထော။ မနုဿဒလိဒ္ဓေါတိ ယတ္ထကာ ရာဇဂဟေ
မနုဿာ၊ တေသု သဗ္ဗဒုဂ္ဂတော။ သော ဟိ သင်္ကာရကုဋဝတိအာဒိသု
မနုဿေဟိ ဆဒ္ဓါတပိလောတိကခဏ္ဍာနိ သိဗ္ဗိတွာ ပရိဒဟတိ၊ ကပါလံ
ဂဟေတွာ သရာ သရံ ဂန္ဓာ လဒ္ဓအာစာမဥစ္ဆိဋ္ဌဘတ္တာနိ နိဿာယ ဇိဝတိ၊
တမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္ပပစ္စယာ န ယာဝဒတ္ထံ လဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ “မနုဿ-
ဒလိဒ္ဓေါ”တိ။ မနုဿကပဏောတိ မနုဿေသု ပရမကပဏတံ ပတ္ထော။
မနုဿဝရာကောတိ မနုဿာနံ ဟိဋ္ဌိတပရိဘူတတံဘယ အတိဝိယ ဒိနော။
မဟတိယာ ပရိသာယာတိ မဟတိယာ ဘိက္ခုပရိသာယ စေဝ ဥပါသက-
ပရိသာယ စ။

၁-ဝိရူပိတဂတ္ထော (သီ) ၂-သဗ္ဗတ္တတော ဒုက္ခိတော (သီ)၊ သဗ္ဗဒုက္ခိတော (က)

ကေဒိဝသံ ကိရ ဘဂဝါ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ ဘိက္ခုနံ သုလဘပိဏ္ဍပါတံ ကတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပုဂ္ဂိက္ကန္တော ကတိပယဘိက္ခုပရိဝါရော နိက္ခန္တော ယေဟိ ဒါနံ ဒိန္နံ၊ တေသံ ဥပါသကာနံ အဝသေသဘိက္ခုနဉ္စ အာဂမနံ အာဂမယမာနော အန္တောနဂရေယေဝ အညတရသ္မိံ ရမဏီယေ ပဒေသေ အဋ္ဌာသိ။ တာဝဒေဝ ဘိက္ခု တတော တတော အာဂန္တော ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေသုံ၊ ဥပါသကာပိ “အနုမောဒနံ သုတွာ ဝနိတွာ နိဝတ္တိဿာမာ”တိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိံသု၊ မဟာသန္ဓိပါတော အဟောသိ။ ဘဂဝါ နိသီဒနာကာရံ ဒသေသိ။ တာဝဒေဝ ဗုဒ္ဓါရဟံ အာသနံ ပညာပေသုံ။ အထ ဘဂဝါ အသိတိအနုဗျဉ္ဇနပုဂ္ဂိမဏ္ဍိတေဟိ ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ ဝိရောစမာနာယ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမုဇ္ဇလာယ နိလဝီတလောဟိတော-ဒါတမဉ္ဇေဋ္ဌပဘဿရာနံ ဝသေန ဆဗ္ဗဏ္ဍုဗုဒ္ဓရံသိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တိယာ အနုပမာယ ရူပကာယသိရိယာ သကလမေဝ တံ ပဒေသံ ဩဘာသေန္တော တာရာဂဏပရိဝုတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော ဘိက္ခုဂဏပရိဝုတော ပညတ္တဝရ-ဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိတွာ မနောသိလာတလေ ကေသရသိဟော ဝိယ သိဟနာဒံ နဒန္တော ကရဝိကရုတမဉ္ဇုနာ ဗြဟ္မဿရေန ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

ဘိက္ခုပိ ခေါ အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အသံသဋ္ဌာ အာရဒ္ဓဝိရိယာ ပဟိတတ္တာ စောဒကာ ပါပဂရဟိနော ဝတ္တာရော ဝစနက္ခမာ သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိသမ္ပန္နာ ပညာသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ မေဃ-ဝဏ္ဏံ ပံသုကူလစိဝရံ ပါရုပိတွာ သုဝမ္ဗိတာ ဝိယ ဂန္ဓဟတ္ထိနော ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတွာ ဩဟိတသောတာ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။ ဥပါသကာပိ သုဒ္ဓဝတ္ထနိဝတ္တာ သုဒ္ဓုတ္တရာသင်္ဂါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ မဟာဒါနာနိ ပဝတ္ထေတွာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ ဝနိတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ နိပစ္စကာရံ ဒသေတွာ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ပရိဝါရေတွာ သံယတဟတ္ထပါဒါ ဩဟိတသောတာ သက္ကဏ္ဍံ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော နိသီန္တော ဟောတိ”တိ။

သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ပန ဇိဃစ္ဆာဒုပ္ပလျပရေတော ဃာသပရိယေသနံ စရမာနော အန္တရဝိထိံ ဩတိဏ္ဍော ဒူရတောဝ တံ မဟာဇနသန္ဓိပါတံ ဒိသ္မာ “ကိံ န ခေါ အယံ မဟာဇနကာယော သန္ဓိပတိတော၊ အပ္ပါဇ္ဈေ ဘောဇနံ ဒီယတိ မညေ၊ အပ္ပေဝ နာမေတ္ထ ဂတေန ၂ ကိဉ္စိ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ လဒ္ဓုံ သက္ကာ”တိ သဉ္စာတာဘိလာသော တတ္ထ ဂန္တော အပ္ပသ ဘဂဝန္တံ ပါသာဒိကံ

၁-သုဝမ္ဗိကာ (သု)၊ သုဒမ္ဗိတာ (က) ၂-ဂတေ (သိ၊က)

ဒဿနိယံ ပဿာဒနိယံ ဥတ္တမဒမထသမထမနုပ္ပတ္တံ ဒန္တံ ဂုတ္တံ သန္တိန္ဒြိယံ သုသမာဟိတံ တာယ ပရိသာယ ပရိဂုတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ၊ ဒိသ္မာန ပုရိမဇာတိ- သမ္ဘတာယ ပရိပက္ကာယ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော “ယန္ဓုနာ- ဟမ္ပိ ဓမ္မံ သုဏောယျ”န္တိ ပရိသပရိယန္တေ နိဿိဒိ။ တံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ “အဒ္ဓသာ ခေါ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ကုဋ္ဌိ။ ပ။ တတ္ထေဝ ကေမန္တံ နိဿိဒိ ‘အဟမ္ပိ ဓမ္မံ သောဿာ- ဇိ’တိ”။

သဗ္ဗာဝန္တန္တိ သဗ္ဗာဝတိ ဟိနာဒိသဗ္ဗပုဂ္ဂလဝတံ၊ တတ္ထ ကိဋ္ဌိပိ အနဝ- သေသေတွာတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗဝန္တ”န္တိပိ ပဌန္တိ။ စေတသာတိ ဗုဒ္ဓစက္ခု- သမ္ပယုတ္တစိတ္တေန။ စိတ္တသိသေန ဟိ ဉာဏံ နိဋ္ဌိဋ္ဌံ၊ တသ္မာ အာသယာနုသယ- ဉာဏေန ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏေန စာတိ အတ္ထော။ စေတော ပရိစ္စ မနသာကာသိတိ တဿာ ပရိသာယ စိတ္တံ ပစ္စေကံ ပရိစ္စိန္တိတွာ မနသိ အကာသိ တေ ဝေါလောကေသိ။ ဘဗ္ဗော ဓမ္မံ ဝိညာတုန္တိ မဂ္ဂဖလဓမ္မံ အဓိဂန္တု သမတ္ထော၊ ဥပနိဿယသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ တေဒဟောသိတိ အယံ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ကိဋ္ဌာပိ တဂရသိဒိမ္ပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ အပရစ္ဆိတွာ ဤဒိသော ဇာတော၊ မဂ္ဂဖလူပနိဿယော ပနဿ ပံသုပဋိစ္ဆန္တသုဝဏ္ဏနိက္ခံ ဝိယ အန္တောဟဒယေယေဝိ ဝိဇ္ဇောတတိ၊ တသ္မာ သုဝိညာပိယောတိ ဣဒံ အဟောသိ။ တေနာဟ “အယံ ခေါ ဣစ ဘဗ္ဗော ဓမ္မံ ဝိညာတု”န္တိ။

အနုပုဗ္ဗိ ကထန္တိ ဒါနာနန္တရံ သီလံ, သီလနန္တရံ သဂ္ဂံ, သဂ္ဂါနန္တရံ မဂ္ဂန္တိ ဧဝံ အနုပဋိပင်္ဂါဋီကထံ။ ဘဂဝါ ဟိ ပဌမံ ဟေတုနာ သဗ္ဗိ အဿာဒံ ဒေသေတွာ တတော သတ္ထေ ဝိဝေစေတုံ နာနာနယေဟိ အာဒိနဝံ ပကာသေတွာ အာဒိနဝ- သဝနေန သံဝိဂ္ဂဟဒယာနံ နေက္ခမ္ပဂုဏဝိဘာဝနမုခေန စ ဝိဝဋ္ဌံ ဒေသေတိ။

ဒါနကထန္တိ ဣဒံ ဒါနံ နာမ သုခါနံ နိဒါနံ၊ သမ္ပတ္တိနံ မူလံ၊ ဘောဂါနံ ပတိဋ္ဌာ၊ ဝိသမဂတဿ တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယဏံ၊ ဣစလောကပရလောကေသု ဒါနသဒိသော အဝဿယော ပတိဋ္ဌာ အာလမ္ပနံ တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယ- ဏံ နတ္ထိ။ ဣဒံ ဟိ အဝဿယဋ္ဌေန ရတနမယသီဟာသနသဒိသံ၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန မဟာပထဝိသဒိသံ၊ အာလမ္ပနဋ္ဌေန အာလမ္ပနရဇ္ဇုသဒိသံ၊ ဒုက္ခနိတ္ထရဏဋ္ဌေန နာဝါသဒိသံ၊ သမဿာသနဋ္ဌေန သင်္ဂါမသုရော၊ ဘယပရိတ္တာဏဋ္ဌေန သုပရိခါ- ပရိက္ခိတ္တနဂရံ၊ မစ္ဆေရမလာဒိဟိ အနုပလိတ္တဋ္ဌေန ပဒုမံ၊ တေသံ နိဒဟနဋ္ဌေန ဇာတဝေဒေါ၊ ဒုရာသဒဋ္ဌေန အာသိဝိသော၊ အသန္တာသဋ္ဌေန သီဟော၊

၁-အန္တောယေဝ (သျှာ၊က) ၂-သုသင်္ခတပရိက္ခိတ္တနဂရံ (က)

ဗလဝန္တဋ္ဌေန ဟတ္ထိ၊ အဘိမင်္ဂလသမ္ပတဋ္ဌေန သေတဥသဘော၊ ခေမန္တဘူမိ-
သမ္ပာပနဋ္ဌေန ဝလာဟကော အဿရာဇာ။ ဒါနံ ဟိ လောကေ ရဇ္ဇသိရိ-
ဒေတိ၊ စက္ကဝတ္တိသမ္ပတ္တိံ သက္ကသမ္ပတ္တိံ မာရသမ္ပတ္တိံ မြဟ္မသမ္ပတ္တိံ သာဝကပါရမီ-
ဉာဏံ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏံ ဒေတိတိ ဝေမာဒိဒါနဂုဏပုဋိ-
သံယုတ္တကထံ။

ယသ္မာ ပန ဒါနံ ဒေန္တော သီလံ သမာဒါတုံ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ ဒါန-
ကထာနန္တရံ သီလကထံ ကထေသိ။ သီလကထန္တိ သီလံ နာမေတံ သတ္တာနံ
အဝဿယော ပတိဋ္ဌာ အာလမ္ပနံ တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယဏံ။ ဣဓလောက-
ပရလောကသမ္ပတ္တိနံ ဟိ သီလသဒိသော အဝဿယော ပတိဋ္ဌာ အာလမ္ပနံ
တာဏံ လေဏံ ဂတိ ပရာယဏံ နတ္ထိ၊ သီလာလင်္ကာရသဒိသော အလင်္ကာရော၊
သီလပုပ္ဖသဒိသံ ပုပ္ဖံ၊ သီလဂန္ဓသဒိသော ဂန္ဓော နတ္ထိ၊ သီလာလင်္ကာရေန ဟိ
အလင်္ကာတံ သီလကုသုမပိဋ္ဌန္တိတံ သီလဂန္ဓာနုလိတ္တံ သဒေဝကော လောကော
ဩလောကေန္တော တိတ္ထိံ န ဂစ္ဆတိတိ ဝေမာဒိဟိ သီလဂုဏပုဋိသံယုတ္တကထံ။

ဣဒံ ပန သီလံ နိဿာယ အယံ သဂ္ဂေါ လဗ္ဘတိတိ ဒသေတုံ သီလာနန္တရံ
သဂ္ဂကထံ ကထေသိ။ သဂ္ဂကထန္တိ သဂ္ဂေါ နာမ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ၊
နိစ္စမေတ္ထ ကိဋ္ဌာ နိစ္စသမ္ပတ္တိယော လဗ္ဘန္တိ၊ စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ နဂုတိ-
ဝဿသတသဟဿာနိ ဒိဗ္ဗသုခံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ ပဋိလဘန္တိ၊ တာဝတိံသာ
တိဿော ဝဿကောဋိယော သဋ္ဌိ စ ဝဿသတသဟဿာနိတိ ဝေမာဒိသဂ္ဂ-
ဂုဏပုဋိသံယုတ္တကထံ။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ ကထေန္တာနံ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ မုခံ နပ္ပဟောတိ။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “အနေကပရိယာယေန ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ သဂ္ဂကထံ ကထေ-
ယျ”န္တိအာဒိ”။

ဧဝံ ဟေတုနာ သဒ္ဓိံ သဂ္ဂကထာယ ၂ ပလောဘေတွာ ပုန ဟတ္ထိံ အလင်္ကာ-
ရိတွာ တဿ သောဏှံ ဆိန္တန္တော ဝိယ “အယမ္ပိ သဂ္ဂေါ အနိစ္စော အဓုဝေါ၊ န
ဧတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ ကာတဗ္ဗော”တိ ဒဿနတ္ထံ “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ
ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒိနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျော”တိအာဒိနာ? နယေန ကာမာနံ
အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ ကထေသိ။ တတ္ထ အာဒိနဝန္တိ ဒေါသံ။
ဩကာရန္တိ လာမကသဘာဝံ၊ အသေဋ္ဌေဟိ သေဝိတဗ္ဗံ သေဋ္ဌေဟိ န သေဝိတဗ္ဗံ
နိဟိနသဘာဝန္တိ အတ္ထော။ သံကိလေသန္တိ တေဟိ သတ္တာနံ သံသာရေ သံကိ-
လိဿနံ။ တေနာဟ “ကိလိဿန္တိ ဝတ ဘော သတ္တာ”တိ ၄။

၁-မ ၃-၂၁၀-ပိဋေ အတ္ထတော သမာနံ၊ ၂-အဿာဒကထာယ (သျာ)
၃-မ ၁-၁၂၆၊ မ ၂-၂၇-ပိဋေသျ။ ၄-မ ၂-၃၀၅-ပိဋေ။

ဧဝံ ကာမာဒိနဝေန တဇ္ဇေတွာ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေသိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ
 ဈာနာဒိသု စ ဂုဏံ ဒီပေသိ ဝဏ္ဏေသိ။ ကလ္လစိတ္တန္တိအာဒိသု ကလ္လစိတ္တန္တိ
 ကမ္မနိယစိတ္တံ၊ ဟေဋ္ဌာ ပဝတ္တိတဒေသနာယ အဿဒ္ဓိယာဒိနံ စိတ္တဒေါသာနံ
 ဝိဂတတ္တာ ဥပရိဒေသနာယ ဘာဇနဘာဂူပဂမနေန ကမ္မနိယစိတ္တံ၊ ကမ္မက္ခမ-
 စိတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌိမာနာဒိသံကိလေသဝိဂမေန မုဒုစိတ္တံ။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိ-
 ဝိဂမေန ဝိနိဝရဏစိတ္တံ။ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ဥဋ္ဌာရပိတိပါမောဇ္ဇယောဂေန ဥဒဂ္ဂ-
 စိတ္တံ။ တတ္ထ သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိယာ ပသန္တစိတ္တံ၊ ယဒါ ဘဂဝါ အညာသိတိ သမ္ပန္နော။

အထ ဝါကလ္လစိတ္တန္တိ ကာမစ္ဆန္ဒဝိဂမေန အရောဂစိတ္တံ။ မုဒုစိတ္တန္တိ ဗျာပါဒ-
 ဝိဂမေန မေတ္တာဝသေန အကထိနစိတ္တံ။ ဝိနိဝရဏစိတ္တန္တိ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ-
 ဝိဂမေန အဝိက္ခိပနတောန ပိဟိတစိတ္တံ။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တန္တိ ထိနမိဒ္ဓဝိဂမေန သမ္ပဂ္ဂဟ-
 ဝသေန အလီနစိတ္တံ။ ပသန္တစိတ္တန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာဝိဂမေန သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အဓိ-
 မုတ္တစိတ္တံ။

အထာတိ ပစ္ဆာ။ သာမုက္ကံသိကာတိ သာမံ ဥက္ကံသိကာ အတ္တနာဝ
 ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတာ၊ သယမ္ပုဏ္ဏဏေန သာမံ ဒိဋ္ဌာ၊ အညေသံ အသာဓာရ-
 ဏာတိ အတ္ထော။ ကာ စ ပန သာတိ? အရိယသစ္စဒေသနာ။ တေနောဟိ “ဒုက္ခံ
 သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂ”န္တိ။ ဣဒဉ္စိ သစ္စာနံ သရူပဒဿနံ၊ တသ္မာ ဣမသ္မိ
 ဋ္ဌာနေ အရိယသစ္စာနိ ကထေတဗ္ဗာနိ၊ တာနိ သဗ္ဗာကာရတော ဝိတ္တာရေန
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝုတ္တာနိတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သေယျထာပီတိအာဒိနာ ဥပမာဝသေန သုပ္ပဗုဒ္ဓဿ ကိလေသပ္ပဟာနံ
 အရိယမဂ္ဂုပ္ပါဒဉ္စ ဒသေတိ။ အပဂတကာဋကန္တိ ဝိဂတကာဋကံ။ သမ္ပဒေဝါတိ
 သုဋ္ဌုယေဝ။ ရုဇနန္တိ နီလပီတလောဟိတမဉ္ဇေဋ္ဌာဒိရင်္ဂဇာတံ။ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာတိ
 ဂဏှေယျ၊ ပဘဿရံ ဘဝေယျ။ တသ္မိယေဝ အာသနေတိ တဿံယေဝ
 နိသဇ္ဇာယံ။ ဧတေနဿ လဟုဝိပဿနကတာ တိက္ခပညတာ သုခါပဋိပဒါ
 ဒိပ္ပါဘိညတာ စ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ ဝိရဇံ ဝိတမလန္တိ အပါယဂမနိယ-
 ရာဂရဇာဒိနံ အဘာဝေန ဝိရဇံ၊ အနဝသေသဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာမလာပဂမေန
 ဝိတမလံ။ ပဋ္ဌမမဂ္ဂဝဇ္ဇကိလေသရဇာဘာဝေန ဝါ ဝိရဇံ၊ ပဉ္စဝိဓဒုဿိလ-
 မလာပဂမေန ဝိတမလံ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော။
 တဿ ဥပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနတ္ထံ “ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သမ္ပံ တံ နိရောဓ-
 ဓမ္မ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ဟိ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စဝသေန ဧဝ သင်္ခတ-
 ဓမ္မေ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁-နိဒ္ဓိဋ္ဌာ (သျှာ၊ က) ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၄-ပိဋက
 ဥဒါန-၄ ၁၇

တကြိမ် ဥပမာသံသန္ဓနံ—ဝတ္ထံ ဝိယ စိတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဝတ္ထဿ အာဂန္တုက-
မလေဟိ ကိလိဋ္ဌဘာဝေါ ဝိယ စိတ္တဿ ရာဂါဒိမလေဟိ သံကိလိဋ္ဌဘာဝေါ၊
ဓောဝနဖလကံ ဝိယ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ ဥဒကံ ဝိယ သဒ္ဓါ၊ ဥဒကေန တေမေတွာ
တေမေတွာ ဂေါမယခါရေဟိ ကာဠကေ သမ္ပဒိတွာ ဝတ္ထဿ ဓောဝန-
ပယောဂေါ ဝိယ သဒ္ဓါသလိလေန တေမေတွာ သတိသမာဓိပညာဟိ ဒေါသေ
သိထိလေ ကတွာ သဒ္ဓါဒိဝိဓိနာ^၁ စိတ္တဿ သောဓနေ ဝိရိယာရက္ခော၊ တေန
ပယောဂေန ဝတ္ထေ ကာဠကပဂမော ဝိယ ဝိရိယာရက္ခေန ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနံ၊
ရင်္ဂဇာတံ ဝိယ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တေန သုဒ္ဓဿ ဝတ္ထဿ ပဘဿရဘာဝေါ ဝိယ
ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသဿ စိတ္တဿ မဂ္ဂေန ပရိယောဒါပနန္တိ။

ဧဝံ ပန သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ပရိသပရိယန္တေ နိဿိန္တော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ
သောတာပတ္တိဖလံ ပတွာ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ သတ္ထု အာရောစေတုကာမော
ပရိသမဇ္ဈံ ဩဂါဟိတုံ အဝိသဟန္တော မဟာဇနဿ သတ္တာရံ ဝနိတွာ
အနုဂန္တော နိဝတ္တကာလေ ဘဂဝတိ ဝိဟာရံ ဂတေ သယမ္ပိ ဝိဟာရံ အဂမာသိ။
တသ္မိံ ခဏေ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “အယံ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ကုဋ္ဌိ အတ္တနာ သတ္ထု
သာသနေ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ ပါကဋံ ကာတုကာမော”တိ ဥတွာ “ဝိမံသိဿာမိန”န္တိ
ဂန္တော အာကာသေ ဌိတော ဧတဒဝေါစ “သုပ္ပဗုဒ္ဓ တံ မနုဿဒလိဒ္ဓေါ
မနုဿကပဏော မနုဿဝရာဏော၊ အဟံ တေ အပရိမိတံ ဓနံ ဒဿာမိ၊
‘ဗုဒ္ဓေါ န ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော န ဓမ္မော၊ သံဃော န သံဃော၊ အလံ မေ ဗုဒ္ဓေန၊
အလံ မေ ဓမ္မေန၊ အလံ မေ သံဃေနာ’တိ ဝဒေဟိ”တိ။ အထ နံ သော
အာဟ “ကောသိ တွ”န္တိ။ အဟံ သက္ကော ဒေဝရာဇာတိ။ “အန္ဓဗာလ
အဟိဂိက၊ တံ မယာ သဒ္ဓိံ ကထေတုံ န ယုတ္တရူပေါ၊ ယော တံ ဧဝံ အဝတ္တဗ္ဗံ
ဝဒေသိ၊ အပိစ မံ တံ ‘ဒုဂ္ဂတော ဒလိဒ္ဓေါ ကပဏော’တိ ကသ္မာ ဝဒေသိ၊ နန
အဟံ လောကနာထဿ ဩရသပုတ္တော၊ နေဝါဟံ ဒုဂ္ဂတော န ဒလိဒ္ဓေါ န
ကပဏော၊ အထ ခေါ သုခပုတ္တော ပရမေန သုခေန အပါဟမသ္မိ မဟဒ္ဓ-
နော”တိ ဝတွာ အာဟ—

“သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပိယံ ဓနံ။
သုတဓနဉ္စ စာဂေါ စ၊ ပညာ ဝေ သတ္တမံ ဓနံ။
ယဿ ဧတေ ဓနာ အတ္ထိ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ။
‘အဒလိဒ္ဓေါ’တိ တံ အာဟု၊ အမောဗံ တဿ ဇိဝိတန္တိ ၂—

၁-သုတာဒိဝိဓိနာ (သျှာ) ၂-အံ ၂-၃၉၀-ဝိဋ္ဌေ။

တဿိမာနိ မေ သတ္တ အရိယဓနာနိ သန္တိ။ ယေသံ ဟိ ဣမာနိ ဓနာနိ သန္တိ၊
န တွေဝ တေ ဗုဒ္ဓေဟိ ဝါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ ဝါ ‘ဒလိဒ္ဓါ’တိ ဝုစ္စန္တိ”တိ။

သက္ကော တဿ ကထံ သုတွာ တံ အန္တရာမဂ္ဂေ ဩဟာယ သတ္ထု သန္တိကံ
ဂန္တော သဗ္ဗံ တံ ဝစနံ ပဋိဝစနန္တ အာရောစေသိ။ အထ နံ ဘဂဝါ အာဟ “န ခေါ
သက္က သက္ကာ တာဒိသာနံ သတေနပိ သဟဿေနပိ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ကုဋ္ဌိံ ‘ဗုဒ္ဓေါ
န ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော န ဓမ္မော၊ သံဃော န သံဃော’တိ ကထာပေတု”န္တိ။
သုပ္ပဗုဒ္ဓေါပိ ခေါ ကုဋ္ဌိ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော သတ္တာရာ ကတပဋိသန္တာရော
အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ
ကုဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ ဒိဋ္ဌော အရိယသစ္စဓမ္မော ဧတေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော။
သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တတ္ထ “ဒိဋ္ဌဓမ္မော”တိ စေတ္ထ သာမညဝစနော
ဓမ္မသဒ္ဓေါ။ ဒဿနံ နာမ ဉ္ဇဏဒဿနတော အညမ္ဗိ အတ္တိတိ တံ နိဝတ္တနတ္ထံ
“ပတ္တဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။ ပတ္တိ စ^၁ ဉ္ဇဏသမ္ပတ္တိတော အညာပိ ဝိဇ္ဇတိတိ
တတော ဝိသေသနတ္ထံ “ဝိဒိတဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။ သာ ပနာယံ ဝိဒိတဓမ္မတာ
ဓမ္မေသု ဧကဒေသေနာပိ ဟောတိတိ နိပ္ပဒေသတော ဝိဒိတဘာဝံ ဒေသေတုံ
“ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော”တိ ဝုတ္တံ။ တေနဿ ယထာဝုတ္တံ သစ္စာဘိသမ္မောဓိယေဝ
ဒီပေတိ။ မဂ္ဂဉ္ဇာဏံ ဟိ ဧကာဘိသမယဝသေန ပရိညာဒိကိစ္စံ သာဓေန္တံ နိပ္ပ-
ဒေသေနပိ ပရိညေယျဓမ္မံ သမန္တတော ဩဂါဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ၊ န တဒညဉ္ဇာဏံ။
တေန ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌော အရိယသစ္စဓမ္မော ဧတေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော”တိ။ တေနေဝါဟ
“တိဏ္ဏဝိစိကိန္တော”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပဋိဘယကန္တာရသဒိသာ^၂ သောဠသဝတ္ထုကာ စ အဠဝတ္ထုကာ စ
တိဏ္ဏာ ဝိစိကိစ္စာ ဧတေနာတိ တိဏ္ဏဝိစိကိန္တော။ တတော ဧဝ ပဝတ္တိ-
အာဒိသု “ဧဝံ န ခေါ၊ န န ခေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တိတာ ဝိဂတာ သမုစ္ဆိန္တာ ကထံ-
ကထာ ဧတဿာတိ ဝိဂတကထံကထော။ သာရဇ္ဇကရာနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဟိ-
နတ္တာ တပ္ပဋိပက္ခေသု စ သီလာဒိဂုဏေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ဝေသာရဇ္ဇံ
ဝိသာရဒဘာဝံ ဝေယျတ္တိယံ ပတ္တောတိ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော။ နာဿ ပရော
ပစ္စယော န ပရဿ သဒ္ဓါယ ဧတ္ထ ဝတ္တတိတိ အပရပ္ပစ္စယော။ ကတ္တာတိ
အာဟ “သတ္ထုသာသနေ”တိ။

၁-ပတ္တဓမ္မော စ (သီ၊က)   ၂-စောရကန္တာရသဒိသာ (သီ)၊ သဘယကန္တာရသဒိသာ (သျှာ)

အဘိက္ကန္တန္တိ အာဒိသု ကိဉ္ဇာပိ အယံ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ ခယသုန္ဒရာဘိရူပဗ္ဗ-
 နုမောဒနာဒိသု အနေကေသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ၊ ဣမ ပန အဗ္ဗနုမောဒနေ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေနေဝ သော ပသာဒဝသေန ပသံသာဝသေန စဒ္ဓိက္ခတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊
 သာဓု သာဓု ဘန္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဘိက္ကန္တန္တိ ဝါ အတိကန္တံ အတိဗုဒ္ဓံ
 အဘိမနာပံ၊ အတိသုန္ဒရန္တံ အတ္ထော။ တတ္ထ ဧကေန အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေန
 ဘဂဝတော ဒေသနံ ထောမေတိ၊ ဧကေန အတ္တနော ပသာဒံ။

အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ဘဂဝတော
 ဓမ္မဒေသနာ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ မမ
 ပသာဒေါတိ။ ဘဂဝတော ဧဝ ဝါ ဝစနံ အဘိက္ကန္တံ ဒေါသနာသနတော၊
 အဘိက္ကန္တံ ဂုဏာဓိဂမနတော၊ တထာ သဒ္ဓါဝမနတော၊ ပညာဇနနတော၊
 သာတ္ထတော၊ သဗျဉ္ဇနတော၊ ဥတ္တာနပဒတော၊ ဂမ္ဘီရတ္ထတော၊ ကဏ္ဍသုခတော၊
 ဟဒယင်္ဂမတော၊ အနတ္တုက္ကံသနတော၊ အပရဝပ္ပနတော၊ ကရုဏာသီတလ-
 တော၊ ပညာဝဒါတတော၊ အာပါထရမဏီယတော၊ ဝိမဒ္ဓကမတော၊
 သုယျမာနသုခတော၊ ဝိမံသိယမာနဟိတတောတိ ဧဝမာဒိနယေဟိ ထော-
 မေန္တော ပဒဒ္ဓယံ အာဟ။

တတော ပရမိ စတူဟိ ဥပမာဟိ ဒေသနံယေဝ ထောမေတိ။ တတ္ထ
 နိက္ခန္တိန္တိ အခေမုခဋ္ဌပိတံ၊ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ ဝါ။ ဥက္ခန္တိန္တိန္တိ
 ဥပရိ မုခံ ကရေယျ။ ပဋိစ္စန္တိ တိဏပဏ္ဍာဒိနာ ဆာဒိတံ။ ဝိဝရေယျာတိ
 ဥဒ္ဓါဋ္ဌေယျ။ မုဋ္ဌဿာတိ ဒိသာမုဋ္ဌဿ။ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျာတိ ဟတ္ထေ
 ဂဟေတွာ “ဧသ မဂ္ဂေါ”တိ မဂ္ဂံ ဥပဒိသေယျ။ အန္တကာရေတိ စတုရင်္ဂ-
 သမန္တာဂတေ။ အယံ တာဝ ပဒတ္ထော။

အယံ ပန အဓိပ္ပါယယောဇနာ—ယထာ ကောစိ နိက္ခန္တိတံ ဥက္ခန္တိန္တိ
 ဧဝံ သဒ္ဓမ္ပဝိမုခံ အသဒ္ဓမ္ပေ ပတိဋ္ဌိတံ မံ အသဒ္ဓမ္ပာ ဝုဋ္ဌာပေန္တေန၊ ယထာ
 ပဋိစ္စန္တံ ဝိဝရေယျ။ ဧဝံ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနန္တရဓာနတော
 ပဋ္ဌာယ ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္စန္တံ သာသနံ ဝိဝရန္တေန၊ ယထာ မုဋ္ဌဿ မဂ္ဂံ
 အာစိက္ခေယျ။ ဧဝံ ကုမ္ပဂ္ဂမိစ္ဆာမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ မေ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာစိ-
 ကရောန္တေန၊ ယထာ အန္တကာရေ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ။ ဧဝံ မောဟန္တ-
 ကာရေ နိမုဂ္ဂဿ မေ ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနိ အပဿတော တပ္ပဋိစ္ဆာဒကမောဟန္တ-
 ကာရဝိဒ္ဓံသနဒေသနာပဇ္ဇောတဓာရဏေန ဘဂဝတာ နာနာနယေဟိ ပကာသိ-
 တတ္တာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။

ဧဝံ ဒေသနံ ထောမေတွာ တာယ ဒေသနာယ ရတနတ္ထယေ ပသန္ဓစိတ္တော ပသန္ဓာကာရံ ကရောန္တော “သောဟ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သောဟန္တိ ဒေသော အဟံ။ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ ဘဂဝါ မေ သရဏံ ပရာယဏံ အဿဿ သာတာ၊ ဟိတဿ ဝိဓာတာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ၊ ဧဝံ ဝါ ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ။ ယေသံ ဟိ ဓာတူနံ ဂတိအတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓိပိ တေသံ အတ္ထောတိ။ ဓမ္မန္တိ အဓိဂတမဂ္ဂေ သစ္စိကတနိရောဓေ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စတူသု အပါယေသု အပတမာနေ ဓာရေတီတိ ဓမ္မော။ သော အတ္ထတော အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ”တိ။

“ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတီ”တိ။ စ။

န ကေဝလံ အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ အပိစ ခေါ အရိယဖလေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ရာဂဝိရာဂမနေဇမသောကံ၊ ဓမ္မမသင်္ခတမပ္ပဋိကူလံ။ မရုရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ၊ ဓမ္မမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟီ”တိ။

တ္ထေ ဟိ ရာဂဝိရာဂန္တိ မဂ္ဂေါ ဝုတ္တော။ အနေဇမသောကန္တိ ဖလံ။ အသင်္ခတန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ အပ္ပဋိကူလံ မရုရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တန္တိ ပရိယတ္တိဓမ္မော ဝုတ္တောတိ။

ဘိက္ခုသံဃန္တိ ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဟတံ အဋ္ဌအရိယပုဂ္ဂလသမူဟံ။ တောဝတာ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ တိဏိ သရဏဂမနာနိ ပဋိဝေဒေသိ။ ဥပါသကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ အဇ္ဇတံ အာဒိံ ကတွာ။ “အဇ္ဇဒဂ္ဂေ”တိပိ ပါဌော၊ တတ္ထ ဒကာရော ပဒသန္ဓိ-ကရော၊ အဇ္ဇ အဂ္ဂေ အဇ္ဇ အာဒိံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ၊ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ဥပေတံ အနညသတ္ထုကံ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ သရဏံ ဂတံ ရတနတ္ထယဿ ဥပါသနတော ဥပါသကံ ကပ္ပိယကာရကံ မံ ဘဂဝါ ဥပဓာရေတု ဇာနာတူတိ အတ္ထော။ ဣမဿ စ သရဏဂမနံ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ နိပ္ပန္နံ၊ အဇ္ဈာသယံ ပန အာဝိကရောန္တော ဧဝမာဟ။

၁-တာတာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၀၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၅-ပိဋ္ဌေသု)   ၂-ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ ဝါ (သီ၊ သျာ)
 ၃-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌေသု။   ၄-၃ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။   ၅-၃ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေ။

ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာတိ ဘဂဝတော
 ဝစနံ စိတ္တေန အဘိနန္ဒိတွာ တမေဝ အဘိနန္ဒိတဘာဝံ ပကာသေန္တော ဝုတ္တ-
 နယေန ဝါစာယ အနုမောဒိတွာ။ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
 ပက္ခာမီတိ တံ ဘဂဝန္တံ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္ဒိတွာ တိက္ခတ္တံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
 သတ္ထု ဂုဏနိန္ဒစိတ္တော ယာဝ ဒဿနဝိသယသမတိက္ကမာ ဘဂဝန္တံယေဝ
 ပေက္ခမာနော ပဉ္စလိကော နမဿမာနော ပက္ခာမိ။

ပက္ခန္တော စ^၁ ကုဋ္ဌရောဂါဘိဘဝေန ဆိန္ဒဟတ္ထပါဒဂံလိ ဥက္ကာရဂတ္တော
 သမန္တတော ဝိဿန္ဓမာနာသဝေါ ကဏ္ဍုတိပတိပိဋ္ဌိတော^၂ အသုစိ ဒုဂ္ဂန္တော
 ဇေဂုတ္တတမော ပရမကာရညတံ ပတ္တော “နာယံ ကာယော ဣမဿ အစ္စန္တ-
 သန္တဿ ပဏီတတမဿ အရိယဓမ္မဿ အာဓာရော ဘဝိတုံ ယုတ္တော”တိ
 ဥပ္ပန္နာဘိသန္ဓိနာ ဝိယ သံဂုသံဝတ္တနိယေန ပုညကမ္မေန ဩကာသေ ကတေ
 အပ္ပယုကသံဝတ္တနိယေန ဥပစ္ဆေဒကေန ပါပကမ္မေန ကတူပစိတေန စောဒိယ-
 မာနော တရုဏဝစ္ဆာယ ဓေနယာ အာပတိတွာ မာရိတော^၃။ တေန ဝုတ္တံ
 “အထ ခေါ အစိရပက္ခန္တံ သုပ္ပဗုဒ္ဓံ ကုဋ္ဌိ” ဂါဝိ တရုဏဝစ္ဆာ အဓိပတိတွာ
 ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသိ”တိ။

သော ကိရ အတိတေ ဧကော သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ အတ္တနော သဟာ-
 ယေဟိ တိဟိ သေဋ္ဌိပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ကိဋ္ဌန္တော ဧကံ နဂရသောဘိနိံ ဂဏိကံ
 ဥယျာနံ နေတွာ ဒိဝသံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ သဟာယေ
 တေဒဝေါစ “ဣမိဿာ ဟတ္ထေ ကဟာပဏသဟဿံ ဗဟုကဉ္စ သုဝဏ္ဏံ
 မဟဠါနိ စ ပသာဓနာနိ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဣမသ္မိံ ဝနေ အညော ကောစိ နတ္ထိ၊
 ရတ္ထိ စ ဇာတာ၊ ဟန္တ ဣမံ မယံ မာရေတွာ သဗ္ဗံ ဓနံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆာမာ”တိ။
 တေ စတ္တာရောပိ ဇနာ ဧကဗျာသယာ ဟုတွာ တံ မာရေတုံ ဥပက္ကမိံသု။
 သာ တေဟိ မာရိယမာနာ “ဣမေ နိလ္လဇ္ဇာ နိက္ကရုဏာ မယာ သဒ္ဓိံ ကိလေသ-
 သန္တဝံ ကတွာ နိရပရာဓံ မံ ဧကဝလံ ဓနလောဘေန မာရေန္တိ၊ ဧကဝါရံ
 တာဝ မံ ဣမေ မာရေန္တိ၊ အဟံ ပန ယက္ခိနိ ဟုတွာ အနေကဝါရံ ဣမေ
 မာရေတုံ သမတ္တာ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနံ ကတွာ ကာလမကာသိ။ တေသု ကိရ
 ဧကော ပက္ခုသတိ ကုလပုတ္တော အဟောသိ၊ ဧကော ဗာဟိယော ဒါရုစီရိ-
 ယော၊ ဧကော တမ္ပဒါဋ္ဌိကော စောရသာတကော၊ ဧကော သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ကုဋ္ဌိ၊
 ဣတိ ဣမေသံ စတုန္တံ ဇနာနံ အနေကသတေ အတ္တဘာဝေ သာ ယက္ခယောနိယံ
 နိဗ္ဗတ္တာ ဂါဝိ ဟုတွာ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေသိ။ တေ တဿ ကမ္မဿ နိဿန္တေန

၁-ပက္ခန္တံ နံ (သျှာ၊က)   ၂-ကုဏ္ဍပိဋ္ဌိတော (က)   ၃-အဓိပတိတွာ မာရေသိ (က)

တတ္ထ တတ္ထ အန္တရာမရဏံ ပါပုဏီံသု။ ဧဝံ သုပ္ပဗုဒ္ဓဿ ကုဋိဿ သဟသာ မရဏံ ဇာတံ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အစိရပက္ကန္တံ။ပ။ ဝေါရောပေသီ”တိ။

အထ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ တဿ ကာလကိရိယံ ဘဂဝတော အာရော-
စေတွာ အဘိသမ္ပရာယံ ပုစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ ဗျာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ
သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။”တိအာဒိ။

တတ္ထ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗ-
တပရာမာသောတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ဘဝဗန္ဓနာနံ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဟာနာ။
သောတာပန္နောတိ သောတသင်္ခါတံ အရိယမဂ္ဂံ အာဒိတော ပန္နော။ ဝုတ္တ-
ဓ္ဓေတံ—

“သောတော သောတောတိ ဣဒံ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဝုစ္စတိ၊
ကတမော န ခေါ အာဝုသော သောတောတိ။ အယမေဝ အရိယော
အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ”တိအာဒိ။

အဝိနိပါတဓမ္မောတိ ဝိနိပတနံ ဝိနိပါတော၊ နာဿ ဝိနိပါတော ဓမ္မောတိ
အဝိနိပါတဓမ္မော၊ စတူသု အပါယေသု ဥပပဇ္ဇနဝသေန အပတနသဘာဝေါတိ
အတ္ထော။ နိယတောတိ ဓမ္မနိယာမေန သမ္ပတ္တနိယာမေန နိယတော။
သမ္မောဓိပရာယဏောတိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတာ သမ္မောဓိ ပရံ အယနံ အဿ
ဂတိ ပဋိသရဏံ အဝဿံ ပတ္တဗ္ဗန္တိ သမ္မောဓိပရာယဏော။ ဧတေန “တဿ
ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ ပုစ္ဆာယ ဘဒ္ဒိကာ ဧဝ သုပ္ပဗုဒ္ဓဿ
ဂတိ၊ န ပါပိကာတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော။ န ပန တေန သမ္ပတ္တာ
ဂတိ၊ တံ ပန ပုစ္ဆာနုသန္ဓိဝသေန ပကာသေတုကာမော ဓမ္မရာဇာ ဧတ္တက-
မေဝ အဘာသိ။ ပဿတိ ဟိ ဘဂဝါ “မယာ ဧတ္တကေ ကထိတေ ဣမိဿံယေဝ
ပရိသတိ အနုသန္ဓိကုသလော ဧကော ဘိက္ခု သုပ္ပဗုဒ္ဓဿ ကုဋိဘာဝဒါလိဒ္ဓိယ-
ကပဏဘာဝါနံ ကာရဏံ ပုစ္ဆိဿတိ၊ အထာဟံ တဿ တံ ကာရဏံ တေန
ပုစ္ဆာနုသန္ဓိနာ ပကာသေတွာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေဿာမီ”တိ။ တေနောပါဟ
“ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု။”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဟေတူတိ အသာဓာရဏ-
ကာရဏံ၊ သာဓာရဏကာရဏံ ပန ပစ္စယောတိ၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော။
ယေနာတိ ယေန ဟေတုနာ ယေန ပစ္စယေန စ။

ဘူတပုဗ္ဗန္တိ ဇာတံပုဗ္ဗံ။ အတိတေ ကာလေ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တံ ဒဿေတုံ
“သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကဒါ ပန ဘူတန္တိ? အတိတေ ကိရ အနုပ္ပန္နေ

တထာဂတေ ဗာရာဏသိယာ သာမန္တာ ဧကသ္မိံ ဂါမေ ဧကာ ကုလဓိတာ
 ခေတ္တံ ရက္ခတိ။ သာ ဧကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တာ တဿ ပဉ္စဟိ
 လာဇာသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကံ ပဒုမပုပ္ဖံ ဒတွာ ပဉ္စ ပုတ္တသတာနိ ပတ္ထေသိ။
 တသ္မိံယေဝ ခဏေ ပဉ္စသတာ မိဂလုဒ္ဒကာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ မရရမံသံ ဒတွာ
 “ဧတိဿာ ပုတ္တာ ဘဝေယျာမ၊ တုမေဟိ ပတ္တဝိသေသံ လဘေယျာမာ”တိ စ
 ပတ္တယိံသု။ သာ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ။ တတော
 စုတာ ဧကသ္မိံ ဇာတဿရေ ပဒုမဂစ္ဆေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တမေကော တာပသော
 ဒိသ္မာ ပဋိဇဂ္ဂိ။ တဿာ ဝိစရန္တိယာ ပါဒုဒ္ဓါရေ ပါဒုဒ္ဓါရေ ဘူမိတော ပဒုမာနိ
 ဥဋ္ဌဟန္တိ။ ဧကော ဝနစရကော ဒိသ္မာ ဗာရာဏသိရညော အာရောစေသိ။
 ရာဇာ တံ အာနေတွာ အဂ္ဂမဟေသိ အကာသိ။ တဿာ ကုစ္ဆိယံ ဂစ္ဆော
 သဏ္ဍာသိ။ မဟာပဒုမကုမာရော တဿာ ကုစ္ဆိယံ ဝသိ၊ သေသာ ဂစ္ဆမလံ
 နိဿာယ နိဗ္ဗတ္တာ၊ တေ ဝယပုတ္တာ ဥယျာနေ ပဒုမသရေ ကိဋ္ဌန္တာ ဧကေကသ္မိံ
 ပဒုမေ နိသိဒိတွာ ပရိပက္ကဉ္ဇဏာ သင်္ခါရေသု ခယဝယံ ပဋ္ဌပေတွာ ပစ္စေက-
 ဗောဓိံ ပါပုဏိံသု။ တေသံ ဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ—

“သရောရဟံ ပဒုမပလာသပတြဇံ၊
 သုပုပ္ဖိတံ ဘမရဂဏာနုကိဏ္ဍံ။
 အနိစ္စတံ ခယဝယတံ ဝိဒိတွာ၊
 ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ”တိ။

ဧဝံ ပစ္စေကဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေသု တေသု ပဉ္စသု ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတေသု
 အပ္ပန္နရော တဂရသိဒိ နာမ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ နန္ဒမူလပဗ္ဗာရေ
 သတ္တာဟံ နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ သတ္တာဟဿ အစွယေန နိရောဓာ
 ဝုဋ္ဌိတော အာကာသေန အာဂန္တာ ဣသိဂိလိပဗ္ဗတေ ဩတရိတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ
 နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ တသ္မိံ စ
 သမယေ ရာဇဂဟေ ဧကော သေဋ္ဌိပုတ္တော မဟတာပရိဝါရေန ဥယျာနကိဋ္ဌနတ္ထံ
 နဂရတော နိက္ခမန္တော တဂရသိဒိပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ “ကော အယံ ဘဏ္ဍာ-
 ကာသာဝဝသနော၊ ကုဋ္ဌိ ဘဝိဿတိ၊ တထာ ဟိ ကုဋ္ဌိစိဝရေန သရီရံ ပါရူပိတွာ
 ဂစ္ဆတိ”တိ နိဋ္ဌုဘိတွာ အပသဗျံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 “သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ကုဋ္ဌိ ဣမသ္မိံယေဝ ရာဇဂဟေ။ပ။ ပက္ကာမိ”တိ။

၁- ဗုဒ္ဓိတဿ ပဿ တံ ဝိဒိတွာ (သျှာ)၊ အနိစ္စတာယုဂတံ ဝိဒိတွာ (မ-ဋ္ဌ ၄-၉၀-ပိဋက)

တတ္ထ ကွာယန္တိ ကော အယံ။ ခံသနဝသေန ဝဒတိ။ “ကောဝါယ”န္တိပိ ပါဠိ။ ကုဋ္ဌိတိ အကုဋ္ဌိံ ယေဝ တံ သေဋ္ဌိံ ကုဋ္ဌရောဂံ အက္ခောသဝတ္ထု ပါပေန္တော ဝဒတိ။ ကုဋ္ဌိစိဝရေနာတိ ကုဋ္ဌိနံ စိဝရေန။ ယေဘုယျေန ဟိ ကုဋ္ဌိနော ခံသမကသသရိသပပဋိဗာဟနတ္ထံ ရောဂပဋိစ္ဆာဒနတ္ထဉ္စ ယံ ဝါ တံ ဝါ ပိလောတိကခဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ပါရုပတိ၊ ဧဝမယမ္ဗိတိ ဒဿေတိ။ ပံသုကူလစိဝရရေတ္တာ ဝါ အဂ္ဂဋ္ဌာနံ အနေကဝဏ္ဏဘာဝေန ကုဋ္ဌသရိရသဒိသောတိ ဟိဋ္ဌေန္တော “ကုဋ္ဌိစိဝရေနာ”တိ အာဟ။ နိဋ္ဌုဘိတွာတိ ခေဋ္ဌံ ပါတေတွာ။ အပသဗျတော ကရိတွာတိ ပဏ္ဍိတာ တာဒိသံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသွာ ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကရောန္တိ၊ အယံ ပန အဝိညုတာယ ပရိဘဝေန တံ အပသဗျံ ကတွာ အတ္တနော အပသဗျံ အပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဂတော။ “အပသဗျာမတော”တိပိ ပါဠိ။ တဿ ကမ္မဿာတိ တဂရသိဒိမ္ပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ “ကွာယံ ကုဋ္ဌိ”တိ ဟိဋ္ဌေတွာ နိဋ္ဌုဘန-အပသဗျကရဏဝသေန ပဝတ္တပါပကမ္မဿ။ နိရယေ ပစ္စိတ္တာတိ နိရယေ နိရယဂ္ဂိနာ ဒယိတ္ထ။ “ပစ္စိတ္တာ နိရယဂ္ဂိနာ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာတိ ယေန ကမ္မေန သော နိရယေ ပဋိသန္တိံ ဂဏှိ၊ န တံ ကမ္မံ မနုဿလောကေ ဝိပါကံ ဒေတိ။ ယာ ပနဿ နာနက္ခဏိကာ စေတနာ တဒါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ဝိပုဋ္ဌိပဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တာ အပရာပရိယဝေဒနိယဘူတာ၊ သာ အပရာပရိယဝေဒနိယေနော ပုညကမ္မေန မနုဿေသု တိဟေတုကပဋိသန္တိယာ ဒိန္နာယ ပဝတ္တိယံ ကုဋ္ဌိဘာဝံ ဒါလိဒ္ဓိယံ ပရမကာရုညတံ အာပါဒေသိ။ တံ သန္ဓာယ ကမ္မသဘာဂတာဝသေန “တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ သဒိသေပိ ဟိ လောကေ တဗ္ဗောဟာရော ဒိဋ္ဌော ယထာ တံ “သာ ဧဝ တိတ္ထိရိ၊ တာနိယေဝ ဩသဓာနီ”တိ ၇။

ဧတ္တာဝတာ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတူ”တိ တေန ဘိက္ခုနာ ပုဋ္ဌပဉ္စိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ ယော “တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုဟိ ပုဋ္ဌပဋ္ဌော၊ တံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ “သော တထာဂတပ္ပဝေဒိတ”န္တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တထာဂတပ္ပဝေဒိတန္တိ တထာဂတေန ဘဂဝတာ ဒေသိတံ အက္ခာတံ ပကာသိတန္တိ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ။ အာဂမ္မာတိ အဓိဂန္ဓာ၊ နိဿာယ ဥတွာ ဝါ။ “တထာဂတပ္ပဝေဒိတေ ဓမ္မဝိနယေ”တိပိ ပါဠိ။ သန္တံ သမာဒိယီတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊

၁-တံ မဟေသိ (သျှာ)   ၂-အပသဗျပက္ခေ (သျှာ)   ၃-အပဝါမတောတိပိ (သျှာ)
 ၄-သာ ဧဝ တိတ္ထိရိယာတိ ဝေဒသာခါ ဇာတာတိ (သိ)၊ သော ဧဝ တိတ္ထိရသာဏိယေဝ ဩသဓာနီတိ (သျှာ)

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃောတိ ရတနတ္ထယသန္ဓိဿယံ ပုဗ္ဗဘာဂ-
 သဒ္ဓဉ္စေဝ လောကုတ္တရသဒ္ဓဉ္စာတိ ဒုဝိဓမ္မိ သဒ္ဓံ သမ္မာ အာဒိယိ။ ယထာ န ပုန
 အာဒါတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ ဧဝံ ယာဝ ဘဝက္ခယာ ဂဏှိ၊ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနေ
 ဥပ္ပါဒေသိတိ အတ္ထော။ သီလံ သမာဒိယိတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သီလန္တိ
 ပုဗ္ဗဘာဂသီလေန သဒ္ဓိံ မဂ္ဂသီလံ ဖလသီလဉ္စ။ သုတန္တိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စံ
 ပဋိဝေဓဗာဟုသစ္စဉ္စာတိ ဒုဝိဓမ္မိ သုတံ။ ပရိယတ္တိဓမ္မာပိ ဟိ တေန ဓမ္မသ-
 ဝနကာလေ သစ္စပုဋိဝေဓာယ သာဝကေဟိ ယထာလဒ္ဓပ္ပကာရံ သုတာ
 ပရိစိတာ မနသာနပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ စာတိ။ စာဂန္တိ ပဌမမဂ္ဂ-
 ဝဇ္ဈကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ ဝေါဿဂ္ဂသင်္ခါတံ စာဂံ၊ ယေန အရိယသာဝကာ
 ဒေယျဓမ္မေသု မုတ္တစာဂါ စ ဟောန္တိ ပယတပါဏီ ဝေါဿဂ္ဂရတာ။ ပညန္တိ
 သဒ္ဓိံ ဝိပဿနာပညာယ မဂ္ဂပညဉ္စေဝ ဖလပညဉ္စ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ။ ပရံ မရဏာတိ တဒနန္တရံ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂဟဏာ။ အထ ဝါ ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ
 ဥပစ္စေဒါ။ ပရံ မရဏာတိ စုတိတော ဥဒ္ဓံ။ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကန္တိ
 ပဒတ္တယေနာပိ ဒေဝလောကမေဝ ဝဒတိ။ သော ဟိ သမ္ပတ္တိနံ သောဘနတ္တာ
 သုန္ဒရာ ဂတိတိ သုဂတိ၊ ရူပါဒိဟိ ဝိသေသေဟိ သုဋ္ဌ၊ အဂ္ဂေါတိ သဂ္ဂေါ၊
 သဗ္ဗကာလံ သုခမေဝေတ္ထ လောကိယတိ၊ လုဇ္ဇတိတိ ဝါ လောကောတိ ဝုစ္စတိ။
 ဥပပန္နောတိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ဥပဂတော။ သဟဗျတန္တိ သဟဘာဝံ။
 ဝစနတ္ထော ပန သဟ ဗျတိ ပဝတ္တတိ၊ ဝသတိတိ ဝါ သဟဗျော၊ သဟဋ္ဌာယိ
 သဟဝါယိ ဝါ။ တဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ။ အတိရောစတိတိ အတိက္ကမ္မ
 အဘိဘဝိက္ခာ ရောစတိ ဝိရောစတိ။ ဝဇ္ဈေနာတိ ရူပသမ္ပတ္တိယာ။ ယသသာတိ
 ပရိဝါရေန။ သော ဟိ အသုစိမက္ခိတံ ဇဇရံ မတ္တိကာဘာဇနံ ဆဇေတွာ
 အနေကရတနဝိစိတ္တံ ပဘဿရရံသိဇာလဝိနဒ္ဓသုဒ္ဓဇမ္ပုနဒဘာဇနံ ဂဏှန္တော
 ဝိယ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ကဋ္ဌေဝရံ ဣဓ နိက္ခိပိတွာ ကေစိတ္တက္ခန္ဓဏေန ယထာဝုတ္တံ
 ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝံ မဟတာ ပရိဝါရေန သဒ္ဓိံ ပဋိလဘိတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ ပါပါနံ အပရိဝဇ္ဇနေ အာဒိနဝံ၊ ပရိဝဇ္ဇနေ စ
 အာနိသံသံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တဿာယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယထာ စက္ခုမာ ပုရိသော ပရက္ကမေ
 ကာယိကဝိရိယေ ဝိဇ္ဇမာနေ သရိရေ ဝဟန္တေ ဝိသမာနိ ပပါတာဒိဋ္ဌာနာနိ
 စဏ္ဍာဘာဝေန ဝါ ဝိသမာနိ ဟတ္ထိအဿအဟိကုက္ကုရဂေါရူပါဒိနိ ပရိဝဇ္ဇယေ။

၁-သဟ ဋ္ဌာတိ သဟ ဝါတိ ဝါ(သိ)၊ သဟဋ္ဌာယိ သဟဝါသိ(သျှာ)

ဧဝံ ဇီဝလောကသ္မိံ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ ပဏ္ဍိတော သပ္ပညော ပုရိသော တာယ သပ္ပညတာယ အတ္တနော ဟိတံ ဇာနန္တော ပါပါနိ လာမကာနိ ဒုစ္စရိတာနိ ပရိဝဇ္ဇေယျ။ ဧဝံ ဟိ ယထာယံ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ တဂရသိဒ္ဓိမ္ပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပါပံ အပရိဝဇ္ဇေတွာ မဟန္တံ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇိ၊ ဧဝံ အာပဇ္ဇေယျာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ယထာ ဝါ သုပ္ပဗုဒ္ဓေါ ကုဋ္ဌိ မမ ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ ဣဒါနိ သံဝေဂပ္ပတ္တော ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇေန္တော ဥဋ္ဌာရံ ဝိသေသံ အဓိဂဋ္ဌိ၊ ဧဝံ အညောပိ ဥဋ္ဌာရံ ဝိသေသာဓိဂမံ ဣစ္ဆန္တော ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇေယျာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

တတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကုမာရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ စတုတ္ထေ ကုမာရကာတိ တရုဏပုဂ္ဂလာ။ ယေ သုဘာသိတဒုဗ္ဘာ- သိတဿ အတ္ထံ ဇာနန္တိ၊ တေ ဣမ ကုမာရကာတိ အဓိပ္ပေတာ။ ဣမေ ဟိ သတ္တာ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပဉ္စဒသဝဿကာ၊ တာဝ “ကုမာရကာ၊ ဗာလာ”တိ စ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တတော ပရံ ဝိသတိဝဿာနိ “ယုဝါနော”တိ။ မစ္ဆိကေ ဗာဓေန္တိတိ မဂ္ဂသမိပေ ဧကသ္မိံ တဋ္ဌာကေ နိဒါဗကာလေ ဥဒကေ ပရိက္ခိဏေ နိန္ဒဋ္ဌာနေ ဌိတံ ဥဒကံ ဥဿိဋ္ဌိတွာ ဒုဒ္ဓကမစ္ဆေ ဂဏှန္တိ စေဝ ဟနန္တိ စ “ပစိတွာ ခါဒိဿာမာ”တိ။ တေနုပသင်္ကမိတိ မဂ္ဂတော ထောကံ တဋ္ဌာကံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတော၊ တဿွာ “ဥပသင်္ကမိ”တိ ဝဒတိ။ ကဿွာ ပန ဥပသင်္ကမိ? တေ ကုမာ- ရကေ အတ္တနိ ဝိဿာသံ ဇနေတုံ ဥပသင်္ကမိ။ ဘာယထ ဝေါတိ ဧတ္ထ ဝေါတိ နိပါတမတ္ထံ။ ဒုက္ခဿာတိ နိဿက္ကေ သာမိဝစနံ၊ ဒုက္ခဿာတိ အတ္တော။ အပ္ပိယံ ဝေါ ဒုက္ခန္တိ “ကိ” တုမှာကံ သရီရေ ဥပ္ပဇနကဒုက္ခံ အပ္ပိယံ အနိဋ္ဌ”န္တိ ပုစ္ဆတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဣမေ သတ္တာ အတ္တနော ဒုက္ခံ အနိစ္ဆန္တာ ဧဝ ဟုတွာ ဒုက္ခဟေတုံ ပဋိပဇ္ဇန္တာ အတ္တနော တံ ဣစ္ဆန္တာ ဧဝ နာမ ဟောန္တိတိ တေမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ ပါပကိရိယာယ နိသေဓနံ အာဒိနဝဝိဘာဝနဉ္စ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တဿတ္ထော—ယဒိ တုမှာကံ သကလမာပါယိကံ, သုဂတိယဉ္စ အပ္ပါယု- ကတာမနုဿဒေါဘဂ္ဂိယာဒိဘေဒံ^၁ ဒုက္ခံ အပ္ပိယံ အနိဋ္ဌံ၊ ယဒိ တုမှေ တတော ဘာယထ၊ အာဝိ ဝါ ပရေသံ ပါကဋ္ဌဘာဝဝသေန အပ္ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ

၁-....မနုဿဒေါဘဂ္ဂတာဒိဘေဒံ (သီ၊ သျာ)

ကာယေန ဝါ ဝါစာယံ ဝါ ပါဏာတိပါတာဒိပ္ပဘောဒံ ယဒိ ဝါ ရဟော
 အပါကဋ္ဌဘာဝဝသေန ပဋိစ္ဆန္တံ ကတွာ မနောဒွါရေ ဧဝ အဘိဇ္ဈာဒိပ္ပဘောဒံ
 အဏုမတ္တမ္ပိပါပကံ လာမကဓမ္မံ မာကတ္ထ မာ ကရိတ္ထ၊ အထ ပန တံ ပါပကမ္ပံ
 ဧတရဟိ ကဇောထ၊ အာယတိံ ဝါ ကရိဿထ၊ နိရယာဒိသု စတုသု အပါယေ-
 သု မနုဿေသု စ တဿ ဖလဘူတံ ဒုက္ခံ ဣတော ဝါ ဧတ္ထော ဝါ ပလာယန္တေ
 အမေ နာနုဗန္ဓိဿတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဥပေစ္စ အပေစ္စ^၁ ပလာယတမ္ပိ တုမှာကံ
 တတော ဗုတ္တိ မောက္ခော နတ္ထိ။ ဂတိကာလာဒိပစ္စယန္တရသမဝါယေ
 ဝိပဗ္ဗိဿတိယေဝါတိ ဒဿေတိ။ “ပလာယနေ”တိပိ ပဌန္တိ၊ ဝုတ္တနယေန
 ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဂမနေ ပက္ကမနေ သတိတိ အတ္ထော။ အယဉ္စ အတ္ထော “န အန္တ-
 လိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ။ပ။ ပါပကမ္မာ”တိ^၂ ဣမာယ ဂါထာယ ဒီပေတဗ္ဗော။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥပေါသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ တဒဟူတိ တသ္မိံ အဟနိ တသ္မိံ ဒိဝသေ။ ဥပေါသထေတိ
 ဧတ္ထ ဥပသဝန္တိ ဧတ္တာတိ ဥပေါသထော၊ ဥပဝသန္တိတိ သီလေန ဝါ အနသနေန
 ဝါ ဥပေတာ ဟုတွာ ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ အယံ ဟိ ဥပေါသထသဒ္ဓေါ “အဋ္ဌင်္ဂ-
 သမန္နာဂတံ ဥပေါသထံ ဥပဝသာမိ”တိအာဒိသု^၁ သီလေ အာဂတော။
 “ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ”တိအာဒိသု^၂ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာဒိဝိနယ-
 ကမ္ပေ။ “ဂေါပါလကူပေါသထော နိဂဏ္ဏုပေါသထော”တိအာဒိသု^၃ ဥပ-
 ဝါသေ။ “ဥပေါသထော နာမ နာဂရာဇာ”တိအာဒိသု^၄ ပညတ္တိယံ။
 “အဠုပေါသထော ပန္နရသော”တိအာဒိသု^၅ ဒိဝသေ။ ဣဓာပိ ဒိဝသေယေဝ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တသ္မာ “တဒဟုပေါသထေ”တိ တသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသဘူတေ
 အဟနိတိ အတ္ထော။ နိသိန္နော ဟောတိတိ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော
 ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ နိသိန္နော ဟောတိ။ နိသဇ္ဇ ပန ဘိက္ခုနံ စိတ္တာနိ
 ဩလောကေန္တော ဧကံ ဒုဿီလပုဂ္ဂလံ ဒိသ္မာ “သစာဟံ ဣမသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ဣဓ
 နိသိန္နယေဝ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ သတ္တဓာဿ မုဒ္ဓါ ဖလိဿတိ”တိ
 တသ္မိံ အနုကမ္မာယ တုဏှိယေဝ အဟောသိ။

၁-သဒ္ဓိရ (သီ၊ သု) ၂-၃ ၁-၃၂၊ ၃ ၁၁-၁၅၂-ဝိဇ္ဇေသု၊
 ၃-အံ ၁-၂၁၃၊ အံ ၃-၃၂၁-ဝိဇ္ဇေသု၊ ၄-ဝိ ၃-၁၅၆-ဝိဇ္ဇေ အတ္တတော သမာနံ။
 ၅-အံ ၁-၂၀၆-ဝိဇ္ဇေ၊ ၆-ဝိ ၂-၁၄၂-ဝိဇ္ဇေ၊ ၇-ဝိ ၃-၁၆၇-ဝိဇ္ဇေ။

တ္ထေ စ ဥဒ္ဓန္တံ အရုဏန္တိ အရုဏဂ္ဂမနံ ဝတွာပိ “ဥဒ္ဓိသတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ပါတိမောက္ခ”န္တိ ထေရော ဘဂဝန္တံ ပါတိမောက္ခဒ္ဓေသံ ယာဓိ တသ္မိံ ကာလေ “န ဘိက္ခဝေ အနုပေါသထေ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော”တိ၊ သိက္ခာပဒဿ အပညတ္တတ္တာ။ **အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာတိ** တိက္ခတ္တံ ထေရေန ပါတိမောက္ခဒ္ဓေသဿ ယာဓိတတ္တာ အနုဒ္ဓေသဿ ကာရဏံ ကထေန္တော “အသုကပုဂ္ဂလော အပရိသုဒ္ဓေါ”တိ အဝတွာ “အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာ”တိ အာဟ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ တိယာမရတ္ထိံ တထာ ဝီတိနာမေသိ? တတော ပဋ္ဌာယ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ အနုဒ္ဓိသိတုကာမော တဿ ဝတ္ထု ပါကဋံ ကာတံ။

အဒ္ဓသာတိ ကထံ အဒ္ဓသ။ အတ္တနော စေတောပရိယဉာဏေန တဿံ ပရိသာတိ ဘိက္ခုနံ စိတ္တာနိ ပရိဇာနန္တော တဿ မောဃပုရိသဿ ဒုဿီလျ- စိတ္တံ ပဿိ။ ယသ္မာ ပန စိတ္ထေ ဒိဋ္ဌေ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “**အဒ္ဓသာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တံ ပုဂ္ဂလံ ဒုဿီ- လ**”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထေဝ ဟိ အနာဂတေ သတ္တသု ဒိဝသေသု ပဝတ္တမာနံ ပရေသံ စိတ္တံ စေတောပရိယဉာဏလာဘိ ဇာနာတိ၊ ဧဝံ အတိတေပီတိ။ **ဒုဿီလ**န္တိ နိဿီလံ၊ သီလဝိရဟိတန္တိ အတ္ထော။ **ပါပဓမ္မ**န္တိ ဒုဿီလတ္တာ ဧဝ ဟိနဇ္ဈာသယတာယ လာမကသဘာဝံ။ **အသုစိ**န္တိ အပရိသုဒ္ဓေဟိ ကာယကမ္မာ- ဒီဟိ သမန္နာဂတတ္တာ န သုစိ။ **သင်္ကဿရသမာစာရ**န္တိ ကိဉ္စိဒေဝ အသာရပုံ ဒိသ္မာ “ဣဒံ ဣမိနာ ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ ပရေသံ အာသင်္ကနိယတာယ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရံ၊ အထ ဝါ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန မန္တယန္တေ ဘိက္ခု၊ ဒိသ္မာ “ကစ္စိ န ခေါ ဣမေ မယာ ကတကမ္မံ ဇာနိတွာ မန္တေန္တိ”တိ အတ္တနောယေဝ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရံ။

လဇ္ဇိတဗ္ဗတာယ ပဋိစ္စာဒေတဗ္ဗကာရဏတော ပဋိစ္စန္တံ ကမ္မန္တံ ဧတဿာတိ **ပဋိစ္စန္တကမ္မန္တံ**။ ကုစ္စိတသမဏဝေသောရိတာယ န သမဏန္တိ **အဿမဏံ**။ သလာကဂ္ဂဟဏာဒိသု “ကိတ္တကာသမဏာ”တိ စဂဏနာယ “အဟမ္ဘိသမဏော- ဓိ”တိ မိစ္ဆာပဋိညာယ **သမဏပဋိညံ**။ အသေဋ္ဌစာရိတာယ **အဗြဟ္မစာရိံ**။ အညေ ဗြဟ္မစာရိနော သုနိဝတ္ထေ သုပါရုတေ သုပတ္တဓရေ ဂါမနိဂမာဒိသု ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တေ ဒိသ္မာ အဗြဟ္မစာရိ သမာနော သယမ္ဘိ တာဒိသေန အာကာရေန ပဋိပဇ္ဇန္တော ဥပေါသထာဒိသု သန္တိဿန္တော

၁-ပတွာ (သီ၊ သျာ)   ၂-ဝိ ၃-၁၉၀-ပိဋ္ဌေ။   ၃-ပဋိစ္စန္တကမ္မန္တော၊ တံ။ (သီ၊ က)

“အဟမ္မိ မြဟ္မစာရီ”တိ ပဋိညံ ဒေန္တော ဝိယ ဟောတိတိ မြဟ္မစာရီပဋိညံ။ ပူတိနာ ကမ္မေန သီလဝိပတ္တိယာ အန္တော အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ အန္တောပူတိ။ ဆဟိ ဒွါရေဟိ ရာဂါဒိကိလေသဝဿနေန တိန္တတ္တာ အဝဿုတံ။ သဗ္ဗာတရာဂါဒိ- ကစဝရတ္တာ သီလဝန္တေဟိ ဆဒ္ဓေတဗ္ဗတ္တာ စ ကသမ္ပုဇာတံ။ မဇ္ဈေ ဘိက္ခု- သံဃဿ နိသိန္နန္တိ သံဃပရိယာပန္နော ဝိယ ဘိက္ခုသံဃဿ အန္တော နိသိန္နံ။ ဒိဋ္ဌောသီတိ အယံ ပန န ပကတတ္ထောတိ ဘဂဝတာ ဒိဋ္ဌော အသိ။ ယသ္မာစ ဧဝံ ဒိဋ္ဌော၊ တသ္မာ နတ္ထိ တေ တဝ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ” ဧကကမ္မာဒိသံဝါသော။ ယသ္မာ ပန သော သံဝါသော တဝ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဥဋ္ဌေဟိ အာရုသောတိ ဧဝမေတ္ထ ပဒယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတိယမ္ပိ ခေါ သော ပုဂ္ဂလော တုဏှိ အဟောသီတိ အနေကဝါရံ ဝတွာပိ ထေရော “သယမေဝ နိဗ္ဗိန္နော ဩရမိဿတိ”တိ ဝါ, “ဣဒါနိ ဣမေသံ ပဋိပတ္တိံ ဇာနိဿာမိ”တိ ဝါ အဓိပ္ပါယေန တုဏှိ အဟောသိ။ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာတိ ဘဂဝတာမယာ စ ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌော၊ ယာဝတတိယံ ဥဋ္ဌေဟိတိ ဝတ္ထော န ဥဋ္ဌာတိ။ “ဣဒါနိဿ နိက္ကမုနကာလော မာ သံဃဿ ဥပေါသထန္တရာယော အဟောသိ”တိ တံ ဗာဟာယံ အဂ္ဂဟေသိ၊ တထာ ဂဟေတွာ။ ဗဟိဒ္ဓါရ- ကောဋ္ဌကာ နိက္ခာမေတွာတိ ဒွါရကောဋ္ဌကသာလတော ဗဟိ နိက္ခာမေတွာ။ ဗဟိတိ ပန နိက္ခာမိတဋ္ဌာနဒဿနံ၊ အထ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကာတိ ဗဟိ- ဒွါရကောဋ္ဌကတောပိ နိက္ခာမေတွာ၊ န အန္တောဒွါရကောဋ္ဌကတော၊ ဧဝံ ဥဘယထာပိ ဝိဟာရတော ဗဟိ ကတွာတိ အတ္ထော။ သူစိယဋီကံ ဒတွာတိ အဂ္ဂဋ္ဌသူစိဋ္ဌ ဥပရိယဋီကဋ္ဌ အာဒဟိတွာ၊ သုဋ္ဌုတရံ ကဝါဋ် ထကေတွာတိ အတ္ထော။ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာပိ နာမာတိ ဣမိနာ “အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာ”တိ ဝစနံ သုတွာ ဧဝ ဟိ တေန ပက္ကမိတဗ္ဗံ သိယာ၊ ဧဝံ အပက္ကမိတွာ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာပိ နာမ သော မောဃပုရိသော အာဂမေဿတိတိ အစ္စရိယမိဒန္တိ ဒသေတိ။ ဣဒမ္ပိ ဂရဟဏစ္စရိယမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထ ဘဂဝါ စိန္တေသိ “ဣဒါနိ ဘိက္ခုသံဃော အဗ္ဗုဒဇာတော၊ အပရိသုဒ္ဓါ ပုဂ္ဂလာ ဥပေါသထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ န စ တထာဂတာ အပရိသုဒ္ဓါယ ပရိသာယ ဥပေါသထံ ကရေန္တိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ အနုဒ္ဓိသန္တေ စ ဘိက္ခုသံဃဿ ဥပေါသထော ပစ္စိဇတိ၊ ယန္တုနာဟံ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနံယေဝ ပါတိ- မောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနေယျ”န္တိ။ ဧဝံ ပန စိန္တေတွာ ဘိက္ခုနံယေဝ ပါတိ- မောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ။ ပ။ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျာထာ”တိ။

တတ္ထ န ဒါနာဟန္တိ ဣဒါနိ အဟံ ဥပေါသထံ န ကရိဿာမိ၊ ပါတိမောက္ခံ န ဥဒ္ဓိသိဿာမိတိ ပစ္စေကံ န-ကာရေန သဗ္ဗန္ဓော။ ဒုဝိဓံ ဟိ ပါတိမောက္ခံ အာဏာပါတိမောက္ခံ ဩဝါဒပါတိမောက္ခန္တိ။ တေသု “သုဏာတု မေ ဘန္တေ”တိအာဒိကံ^၁ အာဏာပါတိမောက္ခံ၊ တံ သာဝကာဝ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ န ဗုဒ္ဓါ၊ အယံ အနုဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဓိသိယတိ။ “ခန္တိ ပရမံ။ပ။ သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ။ပ။ အနုပဝါဒေါ အနုပဿာတော။ပ။ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသန”န္တိ^၂ ဣမာ ပန တိဿော ဂါထာ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ နာမ၊ တံ ဗုဒ္ဓါဝ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ န သာဝကာ၊ ဆန္ဒမ္ပိ ဝဿာနံ အစ္စယေန ဥဒ္ဓိသန္တိ။ ဒီဃာယုကဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ဓရမာနကာလေ အယ-မေဝ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော၊ အပ္ပါယုကဗုဒ္ဓါနံ ပန ပဌမဗောဓိယံယေဝ။ တတော ပရံ ဣတရော၊ တဉ္စ ခေါ ဘိက္ခု။ ဧဝ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ န ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ အမှာကမ္ပိ ဘဂဝါ ဝိသတိဝဿမတ္တံ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဣမံ အန္တရာယံ ဒိသ္မာ တတော ပရံ န ဥဒ္ဓိသိ။ အဋ္ဌာနန္တိ အကာရဏံ။ အနဝကာ-သောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ကာရဏံ ဟိ ယထာ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထ ဖလံ တဒါ-ယတ္တုရတ္တိတာယာတိ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ အနဝကာသောတိပိ ဝုစ္စတိတိ။ ယန္တိ ကိရိယာပရာမသနံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေတိ ကော အနုသန္တိ? ယှာယံ အပရိသုဒ္ဓါယ ပရိသာယ ပါတိမောက္ခဿ အနုဒ္ဓေသော ဝုတ္တော၊ သော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အစ္စရိယော အပ္ပုတော ဓမ္မောတိ တံ အပရေဟိ သတ္တဟိ အစ္စရိယပ္ပုတ-ဓမ္မောဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုကာမော ပဌမံ တာဝ တေသံ ဥပမာ-ဘာဝေန မဟာသမုဒ္ဓေ အဋ္ဌ အစ္စရိယပ္ပုတဓမ္မေ ဒဿေန္တော သတ္တာ “အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ မဟာသမုဒ္ဓေ”တိအာဒိမာဟ။

ပကတိဒေဝါ? ဝိယ န သုရန္တိ န ဣသန္တိ န ဝိရောစန္တိတိ အသုရာ၊ သုရာ နာမ ဒေဝါ၊ တေသံ ပဋိပက္ခာတိ ဝါ အသုရာ၊ ဝေပစိတ္ထိပဟာရာဒါဒယော။ တေသံ ဘဝနံ သိနေရဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ၊ တေ တတ္ထ ပဝိသန္တာ နိက္ခမန္တာ သိနေရပါဒေ မဏ္ဍပါဒိံ နိဗ္ဗိနိတွာ ကိဋ္ဌန္တာဝ အဘိရမန္တိ။ တတ္ထ တေသံ အဘိရတိ ဣမေ ဂုဏေ ဒိသ္မာတိ အာဟ “ယေ ဒိသ္မာ ဒိသ္မာ အသုရာ မဟာ-သမုဒ္ဓေ အဘိရမန္တိ”တိ။ တတ္ထ အဘိရမန္တိတိ ရတိံ ဝိန္ဒန္တိ၊ အနုက္ကဏ္ဍမာနာ ဝသန္တိတိ အတ္ထော။

အနုပုဗ္ဗနိန္ဒောတိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ အနုပဋိပါဋိယာ နိန္ဒဘာဝဿေဝ ဝေဝစ-နာနိ။ န အာယတကေနေဝ ပပါတောတိ န ဆိန္ဒတဋ္ဌော မဟာသောဗ္ဗော

၁-ဝိ ၃-၁၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒိ ၂-၄၂၊ ၃ ၁-၄၁-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-အသုရာတိ ဒေဝါ (သီ၊ သျာ)

ဝိယ အာဒိတော ဧဝ ပပါတော။ သော ဟိ တီရဒေသတော ပဋ္ဌာယ ကောဂ်လ-
ဒွဂ်လဝိဒတ္ထိရတနယဋ္ဌိဥသဘအခုဂါဂုတဂါဂုတခုယောဇနာဒိဝသေန ဂမ္ဘီရော
ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆန္တော သိနေရုပါဒမူလေ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿ-
ဂမ္ဘီရော ဟုတွာ ဌိတောတိ ဒဿေတိ။

ဌိတဓမ္မောတိ ဌိတသဘာဝေါ အဝဋ္ဌိတသဘာဝေါ။ န မတေန ဣဏပေန
သံဝသတိတိ ယေန ကေနစိ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ ကဋ္ဌေဝရေန သဋ္ဌိံ န သံဝသတိ။
တိရံ ဝါဟေတိတိ တိရံ အပနေတိ။ ထလံ ဥဿာရေတိတိ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ
ဝိယ ဝိစိပ္ပဟာရေနောဝ ထလေ ဒိပတိ။ ဂင်္ဂါ ယမုနာတိ အနောတတ္ထဒဟဿ
ဒက္ခိဏမုခတော နိက္ခန္တနဒီ ပဉ္စ ဓာရာ ဟုတွာ ပဝတ္တဋ္ဌာနေ ဂင်္ဂါတိအာဒိနာ
ပဉ္စဓာ သင်္ခံ ဂတာ။

တကြာယံ ဣမာသံ နဒီနံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပတ္တိကထာ—အယံ
ဟိ ဇမ္ဗုဒီပေါ ဒသသဟဿယောဇနပရိမာဏော၊ တတ္ထ စတုသဟဿ-
ယောဇနပ္ပမာဏော ပဒေသော ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထဇော သမုဋ္ဌေါတိ သင်္ခံ
ဂတော၊ တိသဟဿယောဇနပ္ပမာဏေ မနဿာ ဝသန္တိ၊ တိသဟဿ-
ယောဇနပ္ပမာဏေ ဟိမဝါ ပတိဋ္ဌိတော ဥဗ္ဗေဓေန ပဉ္စယောဇနသတိကော
စတုရာသီတိကုဋသဟဿပဋိမဏ္ဍိတော သမန္တတော သန္တမာနပဉ္စသတနဒီ-
ဝိစိတ္တော၊ ယတ္ထ အာယာမေန ဝိတ္တာရေန ဂမ္ဘီရတာယ စ ပဏ္ဍာသ-
ယောဇနပ္ပမာဏော ဒိယခုယောဇနသတပရိမဏ္ဍာလော အနောတတ္ထဒဟော
ကဏ္ဍမုဏ္ဍဒဟော ရထကာရဒဟော ဆဒ္ဒန္တဒဟော ကုဏာလဒဟော မန္ဒာ-
ကိနိဒဟော သီဟပပါတဒဟောတိ သတ္ထ မဟာသရာ ပတိဋ္ဌိတာ။

တေသု အနောတတ္ထဒဟော သုဒဿနကုဋံ စိတ္တကုဋံ ကာဠကုဋံ ဂန္ဓမာဒန-
ကုဋံ ကေလာသကုဋန္တိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ ပဗ္ဗတကုဋေဟိ ပရိက္ခိတ္တော။ တတ္ထ
သုဒဿနကုဋံ သောဝဏ္ဏမယံ တိယောဇနသတုဗ္ဗေဓံ အန္တောဝက်ံ ကာကမုခ-
သဏ္ဍာနံ တမေဝ သရံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဌိတံ၊ စိတ္တကုဋံ သတ္တရတနမယံ။
ကာဠကုဋံ အဉ္စနမယံ။ ဂန္ဓမာဒနကုဋံ မသာရဂလ္လမယံ ၊ အပ္ပန္နရေ မုဂ္ဂဝဏ္ဏံ၊
မူလဂန္ဓော သာရဂန္ဓော ဖေဂ္ဂဂန္ဓော တစဂန္ဓော ပပဋိကာဂန္ဓော ခန္ဓဂန္ဓော
ရသဂန္ဓော ပုပ္ဖဂန္ဓော ဖလဂန္ဓော ပတ္တဂန္ဓောတိ ဣမေဟိ ဒသဟိ ဂန္ဓေဟိ
ဥဿန္တံ၊ နာနပ္ပကာရဩသဓသဉ္စန္တံ၊ ကာဠပက္ခပေါသထဒိဝသေ အာဒိတ္တံ
ဝိယ အင်္ဂါရံ ပဠလန္တံ တိဋ္ဌတိ။ ကေလာသကုဋံ ရဇတမယံ။ သဗ္ဗာနိ စေတာနိ

၁-သာနမယံ (အံ-၆ ၃-၂၁၀၊ မ-၆ ၃-၂၅-ဝိဇ္ဇေသု)

သုဒဿနေန သမာနုဗ္ဗေဓသဏ္ဍာနာနိ တမေဝ သရံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဌိတာနိ။
 တတ္ထ ဒေဝါနဘာဝေန နာဂါနဘာဝေန စ ဒေဝေါ ဝဿတိ၊ နဒိယော စ
 သန္တန္တိ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဥဒကံ အနောတတ္ထမေဝ ပဝိသတိ၊ စန္ဒိမသုရိယာ ဒက္ခိဏေန
 ဝါ ဥတ္တရေန ဝါ ဂစ္ဆန္တာ ပဗ္ဗတန္တရေန တတ္ထ ဩဘာသံ ကရောန္တိ၊ ဥဇုကံ
 ဂစ္ဆန္တာ န ကရောန္တိ၊ တေနေဝဿ “အနောတတ္ထ”န္တိ သင်္ခါ ဥဒပါဒိ။

တတ္ထ ရတနမယမနုညသောပါနသိလာတလာနိ နိဗ္ဗန္တကန္တပါနိ ဖလိကသ-
 ဒိသာနိ နိဗ္ဗလူဒကာနိ တဒုပဘောဂသတ္တာနံ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနေဝ နဟာနတိတ္တာနိ
 စ ဟောန္တိ၊ ယတ္ထ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဣဒ္ဓိမန္တော သာဝကာ ဣသယော စ နဟာ-
 နာဒိနိ ကရောန္တိ၊ ဒေဝယက္ခာဒယော ဥဒကကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌန္တိ။

တဿ စဟူသု ပဿေသု သီဟမုခံ ဟတ္ထိမုခံ အဿမုခံ ဥသဘမုခန္တိ စတ္တာရိ
 ဥဒကနိက္ခမနမုခါနိ ဟောန္တိ၊ ယေဟိ စတသော နဒိယော သန္တန္တိ။
 သီဟမုခေန နိက္ခန္တနဒိတိရေ ကေသရသီဟာ ဗဟုတရာ ဟောန္တိ၊ တထာ
 ဟတ္ထိမုခါဒိဟိ ဟတ္ထိအဿဥသဘာ။ ပုရတ္ထိမဒိသတော နိက္ခန္တနဒိ အနောတတ္ထံ
 တိက္ခတ္တု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဣတရာ တိသော နဒိယော အနုပဂမ္မ ပါစိန-
 ဟိမဝန္တေနေဝ အမနုဿပထံ ဂန္တာ မဟာသမုဒ္ဒံ ပဝိသတိ။ ပစ္စိမဒိသတော
 ဥတ္တရဒိသတော စ နိက္ခန္တနဒိယောပိ တထေဝ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပစ္စိမ-
 ဟိမဝန္တေနေဝ ဥတ္တရဟိမဝန္တေနေဝ စ အမနုဿပထံ ဂန္တာ မဟာသမုဒ္ဒံ
 ပဝိသန္တိ။

ဒက္ခိဏဒိသတော နိက္ခန္တနဒိ ပန တံ တိက္ခတ္တု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဒက္ခိဏေန
 ဥဇုကံ ပါသာဏပိဋ္ဌေနေဝ သဋ္ဌိယောဇနာနိ ဂန္တာ ပဗ္ဗတံ ပဟရိတွာ ဥဋ္ဌာယ
 ပရိက္ခေပေန တိဂါဝုတပ္ပမာဏဥဒကဓာရာ ဟုတွာ အာကာသေန သဋ္ဌိ-
 ယောဇနာနိ ဂန္တာ တိယဂူဋ္ဌေ နာမ ပါသာဏေ ပတိတာ၊ ပါသာဏော
 ဥဒကဓာရာဝေဂေန ဘိန္တော။ တတ္ထ ပညာသယောဇနပ္ပမာဏာ တိယဂူဋ္ဌာ
 နာမ ပေါက္ခရဏီ ဇာတာ၊ ပေါက္ခရဏီယာ ကူလံ ဘိန္တိတွာ ပါသာဏံ
 ပဝိသိတွာ သဋ္ဌိယောဇနာနိ ဂန္တာ တတော ဃနပထဝီ ဘိန္တိတွာ ဥမဂေန
 သဋ္ဌိယောဇနာနိ ဂန္တာ ဝိဇ္ဇု ၂ နာမ တိရစ္ဆာနပဗ္ဗတံ ပဟရိတွာ ဟတ္ထတလေ
 ပဉ္စဂုံလိသဒိသာ ပဉ္စဓာရာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

သာ တိက္ခတ္တု အနောတတ္ထံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဂတဋ္ဌာနေ “အာဝဋ္ဌဂင်္ဂါ”တိ
 ဝုစ္စတိ၊ ဥဇုကံ ပါသာဏပိဋ္ဌေန သဋ္ဌိယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ “ကဏ္ဍဂင်္ဂါ”တိ။

၁-ဥတ္တရေန (အံ-ဋ ၃-၂၁၉-ပိဋ္ဌေ) ၂-ပိဋ္ဌံ (သျာ)
 ဥဒါန-ဋ ၁၈

အာကာသေန သဠိယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ “အာကာသဂင်္ဂါ”တိ၊ တိယဂ္ဂဋ္ဌ-
 ပါသာဏေ ပညာသယောဇနောကာသေ ဌိတာ “တိယဂ္ဂဋ္ဌပေါက္ခရဏီ”တိ၊
 ကူလံ ဘိန္ဒိတွာ ပါသာဏံ ပဝိသံတွာ သဠိယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ “ဗဟလ-
 ဂင်္ဂါ”တိ၊ ဥမဂေန သဠိယောဇနာနိ ဂတဋ္ဌာနေ “ဥမဂင်္ဂါ”တိ ဝုဇ္ဇတိ၊ ဝိဇ္ဇံ
 နာမ တိရစ္ဆာနပဗ္ဗတံ ပဟရိတွာ ပဉ္စဓာရာ ဟုတွာ ပဝတ္တဋ္ဌာနေ ဂင်္ဂါ ယမုနာ
 အစိရဝတိ သရဘူ မဟိတိ ပဉ္စဓာ သင်္ခံ ဂတာ။ ဧဝမေတာ ပဉ္စ မဟာနဒိယော
 ဟိမဝန္တတော ပဝတ္တန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ နဒိ နိန္ဒဂါတိအာဒိကံ ဂေါတ္ထံ၊ ဂင်္ဂါ ယမုနာတိအာဒိကံ နာမံ။
 သဝန္တိယောတိယာ ကာစိ သဝမာနာ သန္ဓမာနာ ဂစ္ဆန္တိယော မဟာနဒိယော
 ဝါ ကုန္ဒဒိယော ဝါ။ အပ္ပေန္တိတိ အလ္လိယန္တိ ဩသရန္တိ။ ဓာရာတိ ဝုဋ္ဌိဓာရာ။
 ပူရုတ္တန္တိ ပုဏ္ဏဘာဝေါ။ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဟိ အယံ ဓမ္မတာ—“ဣမသ္မိံ ကာလေ
 ဒေဝေါ မန္ဓော ဇာတော၊ ဇာလက္ခိပါဒိနိ အာဒါယ မစ္ဆကစ္ဆပေ ဂဏှိဿာ-
 မာ”တိ ဝါ “ဣမသ္မိံ ကာလေ အတိမဟန္တိ ဝုဋ္ဌိ၊ န လဘိဿာမ န ခေါ
 ပိဋ္ဌိပသာရဏဋ္ဌာန”န္တိ ဝါ ဝံ န သက္ကာ ဝတ္တု။ ပဌမကပ္ပိကကာလတော
 ပဌာယ ဟိ ယံ ဝဿိတွာ သိနေရမေခလံ^၂ အာဟစူ ဥဒကံ ဌိတံ၊ တံ တတော
 ကေဂုံလမတ္တမ္ပိ ဥဒကံ နေဝ ဟေဋ္ဌာ ဩတရတိ၊ န ဥဒ္ဓိ ဥတ္တရတိ။

ဧကရသောတိ အသတ္တိန္နရသော။ မုတ္တာတိ ခုဒ္ဒကမဟန္တဝဇ္ဇဒိသာဒိဘောဒါ
 အနေကဝိဓော မုတ္တာ။ မဏိတိ ရတ္တနီလာဒိဘောဒေါ အနေကဝိဓော မဏိ။
 ဝေဠုရိယောတိ ဝံသဝဏ္ဏသိရိသပုပ္ဖဝဏ္ဏာဒိသဏ္ဌာနတော အနေကဝိဓော။
 သင်္ခေါတိ ဒက္ခိဏာဝတ္တတမ္ပကုတ္တိကမေနသင်္ခါဒိဘောဒေါ အနေကဝိဓော။
 သိလာဘိ သေဘကာဋ္ဌမုဂ္ဂဝဏ္ဏာဒိဘောဒါ အနေကဝိဓော။ ပဝါဠန္တိ ခုဒ္ဒကမဟန္တ-
 မန္တရတ္တဃနရုဏာဒိဘောဒံ အနေကဝိဓံ။ လောဟိတင်္ဂါတိ ပဒုမရာဂါဒိဘောဒေါ
 အနေကဝိဓော^၃ မသာရဂလ္လန္တိ ကဗရမဏိ။ “စိတ္တဖလိက”န္တိပိ ဝဒန္တိ။

မဟတံ ဘူတာနန္တိ မဟန္တာနံ သတ္တာနံ။ တိမိတိမိဂ်လာဒိကာ တိဿော
 မစ္ဆဇာတိယော။ တိမိ ဂိလနသမတ္တာ တိမိဂ်လာ၊ တိမိဉ္စ တိမိဂ်လဉ္စ
 ဂိလနသမတ္တာ “တိမိတိမိဂ်လာ”တိ ဝဒန္တိ။ နာဂါတိ ဌိမိပိဋ္ဌဝါသိနောပိ
 ဝိမာနဋ္ဌကနာဂါပိ။

၁-ပိဋ္ဌိပသာရဏ နန္တိ ဝါ (က) အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၂၀-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၂-သိခနရဝေလံ (သိ၊ သျာ) ၃-လောဟိတင်္ဂါ ပဒုမရာဂါဒိဘောဒံ အနေကဝိဓံ (သိ၊ သျာ)

ဝေမေဝ ခေါက် ကိဉ္ဇာပိ သတ္တာ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ သောဠသပိ ဗာတ္ထိံ-
 သပိ တတော ဘိယျောပိ အစ္ဆရိယဗ္ဗုတဓမ္မေ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ
 သက္ကောတိ၊ တဒါ ဥပမာဘာဝေန ပန ဂဟိတာနံ အဋ္ဌန္တံ အနုပုဗ္ဗသေန
 အဋ္ဌေဝ တေ ဥပမေတဗ္ဗဒမ္မေ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော “ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အဋ္ဌ အစ္ဆရိယာ အဗ္ဗုတာ ဓမ္မာ” တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာယ တိဿော သိက္ခာ ဂဟိတာ၊ အနုပုဗ္ဗကိရိယာယ
 တေရသ ရတင်္ဂဓမ္မာ၊ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါယ သတ္ထ အနုပဿနာ အဋ္ဌာရသ
 မဟာဝိပဿနာ အဋ္ဌတိံ သ အာရမ္မဏဝိဘတ္တိယော သတ္တတိံ သ ဗောဓိပက္ခိယ-
 ဓမ္မာ စ ဂဟိတာ။ န အာယတကေနေဝ အညာပဋိဝေဓောတိ မဏ္ဍုကဿ
 ဥပ္ပတိတွာ ဂမနံ ဝိယ အာဒိတောဝ သီလပူရဏာဒီနိ အကတွာ အရဟတ္တ-
 ပဋိဝေဓော နာမ နတ္ထိ၊ ပဋိပင်္ဂါယာ ပန သီလသမာဓိပညာယော ပူရေတွာဝ
 အရဟတ္တပ္ပတ္တိတိ အတ္ထော။

မမ သာဝကာတိ သောတာပန္နာဒိကေ အရိယပုဂ္ဂလေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။
 န သံဝသတိတိ ဥပေါသထကမ္မာဒိဝသေန သံဝါသံ န ကရောတိ။ ဥက္ခိပတိတိ
 အပနေတိ။ အာရကာဝါတိ ဒူရေယေဝ။ န တေန နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ဦးနတ္ထံ
 ဝါ ပူရတ္ထံ ဝါတိ အသင်္ချေယျပိ မဟာကပ္ပေ ဗုဒ္ဓေသု အနုပုဇ္ဇန္တေသု
 ဧကသတ္ထောပိ ပရိနိဗ္ဗာတုံ န သက္ကောတိ၊ တဒါပိ “တုတ္ထာ နိဗ္ဗာနဓာတူ” တိ
 န သက္ကာ ဝတ္ထု၊ ဗုဒ္ဓကာလေ ပန ဧကေကသ္မိံ သမာဂမေ အသင်္ချေယျာပိ
 သတ္တာ အမတံ အာရာဓေန္တိ၊ တဒါပိ န သက္ကာ ဝတ္ထု “ပူရာ နိဗ္ဗာနဓာတူ” တိ။
 ဝိမုတ္တိရသောတိ ကိလေသေဟိ ဝိမုစ္စနရသော။ သဗ္ဗာ ဟိ သာသနဿ
 သမ္ပတ္တိ ယာဝဒေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တဿ ဝိမုတ္တိယာ ဟောတိ။

ရတနာနီတိ ရတိဇနနဋ္ဌေန ရတနာနိ။ သတိပဋ္ဌာနာဒယော ဟိ ဘာဝိယ-
 မာနာ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ အနုပုကံ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ နိဗ္ဗတ္ထေန္တိ၊ ပဂေဝ အပရဘာဂေ။
 ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
 လဘတိ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ” န္တိ ၂။

လောကီယရတနနိမိတ္တံ ပန ဝီတိပါမောဇ္ဇံ န တဿ ကလဘာဂမ္ပိ အဂ္ဂတိတိ
 အယမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတော ဧဝ။ အပိစ—

စိတ္တိကတံ မဟဂ္ဂဉ္စ၊ အတုလံ ဒုလ္လဘဒဿနံ။
အနောမသတ္တပရိဘောဂံ၊ 'ရတန'န္တိ ပဝုစ္စတီတိ။

ယဒိ စ စိတ္တိကတာဒိဘာဝေန ရတနံ နာမ ဟောတိ၊ သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ-
ယေဝ ဘူတတော ရတနဘာဝေါ။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဟိ သော အာနု-
ဘာဝေါ၊ ယံ သာဝကာ သာဝကပါရမီဉာဏံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ၊
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ သမ္မာသမ္ဗောဓိ^၁ အဓိဂစ္ဆန္တီတိ အာသန္နကာရဏတ္တာ။ ပရမ္ပရ-
ကာရဏံ ဟိ ဒါနာဒိဥပနိဿယောတိ ဧဝံ ရတိဇနနဋ္ဌေန စိတ္တိကတာဒိအတ္ထေန
စ ရတနဘာဝေါ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ သာတိသယော။ တေန ဝုတ္တံ
“တတြိမာနိ ရတနာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာဓော သတိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ အာရမ္မဏေ ပက္ခန္ဓိတွာ^၂ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနံ၊ သတိယေဝ ပဋ္ဌာနံ
သတိပဋ္ဌာနံ။ အာရမ္မဏဿ ပန ကာယာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိတ္တော ဝုတ္တံ
“စတ္တာဓော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။ တထာ ဟိ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု
သုဘသုခနိစ္စအတ္တသညာနံ ပဟာနတော အသုဘဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တတာဂဟဏ-
တော စ နေသံ ကာယာနုပဿနာဒိဘာဝေါ ဝိဘတ္တော။

သမ္မာပဒဟန္တိ ဧတေန၊ သယံ ဝါ သမ္မာပဒဟတိ၊ ပသတ္ထံ၊ သုန္ဒရံ ဝါ ပဒ-
ဟနန္တိ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ သမ္ပဒေဝ ပဓာနဘာဝကရဏတော
သမ္ပပ္ပဓာနံ၊ ဝိရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ တဗ္ဗိ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ
အနုပ္ပဒနပဟာနဝသေန အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒနဘာဝန-
ဝသေန စ စတုကိစ္စံ ကတွာ^၂ ဝုတ္တံ “စတ္တာဓော သမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ။

ဣဇ္ဈတီတိ ဣဒ္ဓိ၊ သမိဇ္ဈတိ နိပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ တောယ သတ္တာ
ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တီတိ ဣဒ္ဓိ။ ဣတိ ပဌမေန အတ္ထေန ဣဒ္ဓိ ဝေ
ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေန အတ္ထေန
ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါ ပတိဋ္ဌာ အဓိဂမူပါယောတိ ဣဒ္ဓိပါဒေါ။ တေန ဟိ ဥပရူပရိ-
ဝိသေသသင်္ခါတံ ဣဒ္ဓိ^၁ ပဇ္ဇန္တိ ပါပုဏန္တိ။ သွာယံ ဣဒ္ဓိပါဒေါ ယသ္မာ ဆန္ဒာဒိကေ
စတ္တာဓော အဓိပတိဓမ္မေ ဓုရေ ဇေဋ္ဌကေ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိယတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“စတ္တာဓော ဣဒ္ဓိပါဒါ”တိ။

ပဋိန္ဒြိယာနီတိ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စ ဣန္ဒြိယာနိ။ တတ္ထ အဿဒ္ဓိယံ အဘိဘဝိတွာ
အဓိမောက္ခလက္ခဏေ ဣန္ဒြိယံ ကာရေတီတိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ကောသဇံ အဘိဘဝိတွာ

၁-ဩဇာန္တိတွာ (သာ) ၂-စတုကိစ္စသာဏတ္တာ (က)

ပဂ္ဂဟလက္ခဏေ၊ ပမာဒံ အဘိဘဝိတွာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏေ၊ ဝိက္ခေပံ အဘိ-
ဘဝိတွာ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ၊ အညာဏံ အဘိဘဝိတွာ ဒဿနလက္ခဏေ
ဣန္ဒြိယံ ကာရေတီတိ ပညိန္ဒြိယံ။

တာနိယေဝ အဿဒ္ဓိယာဒီဟိ အနဘိဘဝနိယတော အကမ္ပိယဋ္ဌေန သမ္ပ-
ယုတ္တဓမ္မေသု ထိရဘာဝေန “ဗလာနီ”တိ ဝေဒိတဗျာနိ။

သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိဿ ဝါ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယာ ဟိ
ဿော ဓမ္မသာမဂ္ဂိ ယာယ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယ လီနဒ္ဓစ္စ-
ပတိဋ္ဌာနာယူဟနကာမသုခတ္တကိလမထာနုယောဂဥစ္ဆေဒသဿတာဘိနိဝေ-
သာဒီနံ အနေကေသံ ဥပဒ္ဓဝါနံ ပဋိပက္ခဘူတာယ သတိဓမ္မဝိစယဝိရိယဝီတိ-
ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသင်္ခါတာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ အရိယသာဝကော ဗုဇ္ဈတိ၊
ကိလေသနိဒ္ဓါယ ဝုဋ္ဌဟတိ၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ
သစ္စိကရေတီတိ “ဗောဓိ”တိ ဝုဇ္ဈတိ၊ တဿာ ဓမ္မသာမဂ္ဂိသင်္ခါတာယ ဗောဓိယာ
အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဈာနင်္ဂါဒယော ဝိယ။ ယောပေသ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ
ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာ ဗုဇ္ဈတီတိ ကတွာ အရိယသာဝကော “ဗောဓိ”တိ ဝုဇ္ဈတိ၊ တဿ
ဗောဓိဿ အင်္ဂါတိပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သေနင်္ဂါဒယော ဝိယ။ တေနာဟု
ပေါရာဏာ “ဗုဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ။ “ဗောဓိယာ
သံဝတ္တန္တီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိအာဒိနာ^၁ နယေနပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေတ္တာ
ဝေဒိတဗျော။

အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ
အရိယဘာဝကရတ္တာ အရိယဖလပဋိလာဘကရတ္တာ^၂ စ အရိယော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
အာဒိနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ အဿ အတ္ထိ၊ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိယေဝ ဝါ အဋ္ဌင်္ဂိကော။ ကိလေသေ
မာရေန္တော ဝစ္စတိ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂိယတိ၊ သယံ ဝါ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂတီတိ
မဂ္ဂေါတိ။ ဧဝမေတေသံ သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ အတ္ထဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော။

သောတာပန္နောတိ မဂ္ဂသင်္ခါတံ သောတံ အာပဇ္ဇိတွာ ပါပုဏိတွာ ဌိတော၊
သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာ**ယ ပဋိ-
ပန္နောတိ သောတာပတ္တိဖလဿ အတ္ထပစ္စက္ခကရဏာယ ပဋိပဇ္ဇမာနော ပဌမ-
မဂ္ဂဋ္ဌော၊ ယော အဋ္ဌမကောတိပိ ဝုဇ္ဈတိ။ **သကဒါဂါမီ**တိ သကိဒေဝ
ဣမံ လောကံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန အာဂမနသီလော ဒုတိယဖလဋ္ဌော။
အနာဂါမီတိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ကာမလောကံ အနာဂမနသီလော

၁-၃ ၉-၃၂၀-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အရိယဖလပဋိလာဘကရတ္တာ (သိ)

အဓိပ္ပါယ်ပေါ့ပေါ့။ အယံ ဟိ အာယသ္မတော မဟာကစ္စာယနဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သာသနေ အဘိပ္ပသန္ဓော၊ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတ်ဋိတော ပဝတ္တေ ပဗ္ဗတေ ဆာယူဒကသမ္ပန္ဓေ ဌာနေ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ထေရံ ဝတ္ထဝဿာပေတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ ဥပဋ္ဌာကော ဟောတိ”တိ။

သော ကာလေန ကာလံ ထေရဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ။ ထေရော စဿ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ တေန သံဝေဂဗဟုလော ဓမ္မစရိယာယ ဥဿာဟဇာတော ဝိဟရတိ။ သော ဧကဒါ သတ္ထေန သဒ္ဓိံ ဝါဏိဇ္ဇတ္ထာယ ဥဇ္ဇေနိံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အဋ္ဌဝိယံ သတ္ထေ နိဝိဇ္ဇေ ရတ္ထိယံ ဇနသမ္မာဘေယေန ဧကမန္တံ အပက္ကမ္မ နိဒ္ဒိံ ဥပဂဋ္ဌိ။ သတ္ထော ပစ္စုသဝေလာယံ ဥဋ္ဌာယ ဂတော၊ န ဧကောပိ သောဏံ ပဗောဓေသိ၊ သဗ္ဗေပိ ဝိသရိတွာ အဂမံသု။ သော ပဘာတာယ ရတ္ထိယာ ပဗုဇ္ဈိတွာ ဥဋ္ဌာယ ကဋ္ဌိ အပဿန္တော သတ္ထေနဝ ဂတမဂ္ဂံ ဂဟေတွာ သီဃံ သီဃံ ဂစ္ဆန္တော ဧကံ ဝဋ္ဋရက္ခံ ဥပဂဋ္ဌိ။ တတ္ထ အဒ္ဓသ ဧကံ မဟာကာယံ ဝိရူပဒဿနံ ဂစ္ဆန္တံ ပုရိသံ အဋ္ဌိတော မုတ္တာနိ အတ္တနော မံသာနိ သယမေဝ ခါဒန္တံ၊ ဒိသ္မာန “ကောသိ တွ”န္တံ ပုစ္ဆိ။ ပေတောမိ ဘန္တေတိ။ ကသ္မာ ဧဝံ ကရောသီတိ။ အတ္တနော ပုဗ္ဗကမ္မေနာတိ။ ကိံ ပန တံ ကမ္မန္တိ။ အဟံ ပုဗ္ဗေ ဘာရုကစ္ဆနဂရဝါသိ ကုဋ္ဌဝါဏိဇော ဟုတွာ ပရေသံ သန္တကံ ဝဇ္ဇေတွာ ခါဒိံ၊ သမဏေ စ ဘိက္ခာယ ဥပဂတေ “တုမှာကံ မံသံ ခါဒထာ”တိ အက္ကောသိံ၊ တေန ကမ္မေန ဧတရဟိ ဣမံ ဒုက္ခံ အနုဘဝါမိတိ။ တံ သုတွာ သောဏော အတိဝိယ သံဝေဂံ ပဋိလဘိ။

တတော ပရံ ဂစ္ဆန္တော မုခတော ပဋ္ဌရိတကာဠလောဟိတေ ဒွေ ပေတဒါရကေ ပဿိတွာ တထေဝ ပုစ္ဆိ။ တေပိဿ အတ္တနော ကမ္မံ ကထေသု။ တေ ကိရ ဘာရုကစ္ဆနဂရေ ဒါရကကာလေ ဂန္ဓဝါဏိဇောယ ၂ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တော အတ္တနော မာတရိ ဒိဏာသဝေ နိမန္တေတွာ ဘောဇေန္တိယာ ဂေဟံ ဂန္ဓာ “အမှာကံ သန္တကံ ကသ္မာ သမဏာနံ ဒေသိ၊ တယာ ဒိန္တံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇနကသမဏာနံ မုခတော ကာဠလောဟိတံ ပဋ္ဌရတူ”တိ အက္ကောသိံသု။ တေ တေန ကမ္မေန နိရယေ ပစ္စိတွာ တဿ ဝိပါကာဝသေသေန ပေတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဒါ ဣမံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။ တမ္ပိ သုတွာ သောဏော အတိဝိယ သံဝေဂဇာတော အဟောသိ။

၁-မဟာဝိကာရံ (သီ) ၂-ဘဏ္ဍဝဏိဇောယ (သီ၊ သျာ)

ဥပစာရေတွာ ဣဏပရိပါကံ အာဂမယမာနော “ဒုက္ခရံ ခေါ”တိအာဒိနာ ပဗ္ဗဇ္ဇာဆန္ဒံ နိဝါရေသိ။

တတ္ထ ဧကဘတ္တန္တိ “ဧကဘတ္တိကော ဟောတိ ရတ္ထပရတော ပိရတော ဝိကာလဘောဇနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ ဝိကာလဘောဇနဝိရတိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဧကသေယျန္တိ အဒုတိယသေယျံ။ ဧတ္ထ စ သေယျာသိသေန “ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ ဧကော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော နိသီဒတိ”တိအာဒိနာ ၂ နယေန ဝုတ္တေသု စတုသု ဣရိယာပထေသု ကာယဝိဝေကံ ဒီပေတိ၊ န ဧကောကိနာ ဟုတွာ သယနမတ္ထံ။ မြဟ္မစရိယန္တိ မေထုနဝိရတိမြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခတ္တယာနုယောဂသင်္ခါတံ သာသန- မြဟ္မစရိယံ ဝါ။ ဣဗ္ဗံတိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ တတ္ထေဝါတိ ဂေဟေယေဝ။ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ အနုယုဇ္ဇာတိ နိစ္စသီလဥပေါသထသီလာဒိဘေဒံ ပဉ္စင်္ဂအဋ္ဌင်္ဂ- ဒသင်္ဂသီလံ၊ တဒနုရူပဉ္စ သမာဓိပညာဘာဝနံ အနုယုဉ္စ။ ဧတံ ဟိ ဥပါသကေန ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုယုဉ္စိတဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓသာသနံ နာမ။ တေနာဟ “ကာလယုတ္တံ ဧကဘတ္တိ ဧကသေယျံ မြဟ္မစရိယ”န္တိ။

တတ္ထ ကာလယုတ္တန္တိ စာတုဒ္ဓသိပဉ္စဒသိအဋ္ဌမိပါဠိဟာရိယပက္ခသင်္ခါတေန ကာလေန ယုတ္တံ၊ ယထာဝုတ္တကာလေ ဝါ တုယံ အနုယုဉ္စန္ဓဿ ယုတ္တံ ပတိရူပံ သက္ကုဏေယျံ၊ န သဗ္ဗကာလံ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ? အဓိပ္ပာယ်ယော။ သဗ္ဗမေတံ ဣဏဿ အပရိပက္ကတ္တာ တဿ ကာမာနံ ဒုပ္ပဟာနတာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ ယောဂျံ ကာရာပေတံ? ဝဒတိ၊ န ပဗ္ဗဇ္ဇာဆန္ဒံ နိဝါရေတံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိသင်္ခါရေတိ ပဗ္ဗဇိတံ အာရမ္ဘော ဥဿာဟော။ ပဋိပဿန္တိတိ ဣန္ဒြိယာနံ အပရိပက္ကတ္တာ၊ သံဝေဂဿ စ နာတိတိက္ခဘာဝတော ဝူပသမိ။ ကိဉ္စာပိ ပဋိပဿန္တိ၊ ထေရေန ဝုတ္တဝိဝိံ ပန အနုတိဋ္ဌန္တော ကာလေန ကာလံ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပယိရူပါ- သန္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ တဿ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒုတိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ထေရဿ စ အာရောစေသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ထေရော ပဋိက္ခိပိ။ တတိယဝါရေ ပန ဣဏဿ ပရိပက္ကဘာဝံ ဥတွာ “ဣဒါနိ နံ ပဗ္ဗာဇေတံ ကာလော”တိ ထေရော ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ပဗ္ဗဇိတဉ္စ တံ တိဏိ သံဝစ္စရာနိ အတိက္ကမိတွာ ဂဏံ ပရိယေသိတွာ ဥပသမ္ပာဒေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သောဏော။ ပ။ ဥပသမ္ပာ- ဒေသိ”တိ။

တတ္ထ အပ္ပဘိက္ခုကောတိ ကတိပယဘိက္ခုကော။ တဒါ ကိရ ဘိက္ခု။ ယေဘုယျေန မဇ္ဈိမဒေသေ ဧဝ ဝသိံသု။ တသ္မာ တတ္ထ ကတိပယာ ဧဝ

၁-ဒီ ၁-၆၀၊ အံ ၁-၂၁၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒု ၇-၂၀-၁၀၀-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၃-န သဗ္ဗကာလန္တိ (က) ၄-ယောဂုတံ ပကာသေတံ (က)

အဟောသုံ၊ တေ စ ဧကသ္မိံ နိဂမေ ဧကော, ဧကသ္မိံ ဒွေတိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝသိံသု။ ကိစ္ဆေနာတိ ဒုက္ခေန။ ကသိရေနာတိ အာယာသေန။ တတော တတောတိ တသ္မာ တသ္မာ ဂါမနိဂမာဒိတော။ ထေရေန ဟိ ကတိပယေ ဘိက္ခု။ အာနေတွာ အညေသု အာနိယမာနေသု ပုဗ္ဗေ အာနိတာ ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန ပက္ကမိံသု။ ကိဉ္စိ ကာလံ အာဂမေတွာ ပုန တေသု အာနိယမာနေသု ဣတရေ ပက္ကမိံသု။ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ အာနယနေန သန္နိပါတော စိရေနေဝ အဟောသိ၊ ထေရော စ တဒါ ဧကဝိဟာရိ အဟောသိ။ ဒသဝဂ္ဂံ ဘိက္ခုသံသံ သန္နိပါတေတွာတိ တဒါ ဘဂဝတာ ပစ္စန္နဒေသေပိ ဒသဝဂ္ဂေနေဝ သံသေန ဥပသမ္ပဒါ အနုညာတာ။ ဣဘောနိဒါနဉ္စိ ထေရေန ယာဇိတော ပဉ္စဝဂ္ဂေန သံသေန ပစ္စန္နဒေသေ ဥပသမ္ပဒံ အနုဇာနိ။ တေန ဝုတ္တံ “တိဏ္ဍံ ဝဿာနံ။ပ။ သန္နိပါတေတွာ”တိ။

ဝဿံဝုဋ္ဌဿာတိ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ပဌမဝဿံ ဥပဂန္တာ ဝုသိတဝတော။ ဤဒိသော စ ဤဒိသော စာတိ ဧဝရူပေါ စ ဧဝရူပေါ စ၊ ဧဝရူပါယ နာမကာယရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတော၊ ဧဝရူပါယ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိယာ သမန္နာဂတောတိ သုတောယေဝ မေ သော ဘဂဝါ။ န ခေါ မေ သော ဘဂဝါ သမ္ပုခါ ဒိဋ္ဌောဘိ ဧတေန ပုထုဇနသဒ္ဓါယ ဧဝံ^၁ အာယသ္မာ သောဏော ဘဂဝန္တံ ဒဋ္ဌုကာမော အဟောသိ။ အပရဘာဂေ ပန သတ္ထာရာ သဒ္ဓိံ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝသိတွာ ပစ္စုသသမယံ အဋ္ဌိဋ္ဌော သောဋ္ဌသ အဋ္ဌကဝင်္ဂိကာနိ သတ္ထု သမ္ပုခါ အဋ္ဌိံ ကတွာ မနသိ ကတွာ သဗ္ဗံ စေတသော သမန္နာဟရိတွာ အတ္ထဓမ္မပ္ပုဋိသံဝေဒီ ဟုတွာ ဘဏန္တော ဓမ္မုပသဉ္စိတပါမောဇ္ဇာဒိမုခေန^၂ သမာဘိတော သရဘညပရိယောသာနေ ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော အနုပုဗ္ဗေန အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေဒတ္ထမေဝ ဟိဿ ဘဂဝတာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ ဝါသော အာဏတ္ထောတိ ဝဒန္တိ။

ကေစိ ပနာဟု—“န ခေါ မေ သော ဘဂဝါ သမ္ပုခါ ဒိဋ္ဌော”တိ ဣဒံ ရူပကာယဒဿနမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ အာယသ္မာ ဟိ သောဏော ပဗ္ဗဇိတွာဝ ထေရဿ သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဃင်္ဇေန္တော ဝါယမန္တော အနုပသမ္ပန္နောဝသောတာပန္နောဟုတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ “ဥပါသကာပိ သောတာပန္နာ ဟောဋ္ဌိ၊ အဟမ္ပိ သောတာပန္နော၊ ကိမေတ္ထ စိတ္တ”န္တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ဝိပဿနံ ဝပေတွာ အန္တောဝဿယေဝ ဆဋ္ဌဘိညော ဟုတွာ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏာယ

၁-ပုထုဇနံ သန္ဓာယ ဧဝံ (၁)၊ ပုထုဇနံ သန္ဓာယ ဧဝံ (သု)
 ၂-ဓမ္မဿသဉ္စာတပါမုဇ္ဇာဒိသုခေန (သိ)

ပဝါရေသိ။ အရိယသစ္စဒဿနေန ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မကာယော ဒိဋ္ဌော နာမ ဟောတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ။ ယော မံ ပဿတိ၊ သော ဓမ္မံ ပဿတိ”တိ^၁။

တသ္မာဿ ဓမ္မကာယဒဿနံ ပဂေဝ သိဒ္ဓံ၊ ပဝါရေတွာ ပန ရူပကာယံ ဒဋ္ဌုကာမော အဟောသိတိ။

“သစေမံ ဥပဇ္ဈာယော အနုဇာနာတိ”တိပိ ပါဠော။ “ဘန္တေ”တိ ပန လိခန္တိ။ တထာ “သာဓု သာဓု အာဂုသော သောဏ၊ ဂစ္ဆ တံ အာဂုသော သောဏာ”တိပိ ပါဠော။ “အာဂုသော”တိ^၂ ပန ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ တထာ “ဝေမာဂုသောတိ ခေါ အာယသ္မာ သောဏော”တိပိ ပါဠော။ အာဂုသောဝါဒေါယေဝ ဟိ အညမညံ ဘိက္ခုနံ ဘဂဝတော ဓရ-မာနကာလေ အာစိဏ္ဏော။ **ဘဂဝန္တံ ပါသာဒိကန္တိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော** ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္ထောယေဝ။

ကစ္စိ ဘိက္ခု၊ ခမနိယန္တိ ဘိက္ခု၊ ဣဒံ တုယံ စတုစက္ကံ နဝဒ္ဓါရံ သရိရယန္တိ ကစ္စိ ခမနိယံ၊ ကိံ သက္ကာ ခမိတုံ သဟိတုံ ပရိဟရိတုံ၊ ကိံ ဒုက္ခဘာရော နာဘိဘဝတိ။ **ကစ္စိ ယာပနိယန္တိ** ကိံ တံတံကိစ္စေသု ယာပေတုံ ဂမေတုံ သက္ကာ၊ န ကဋ္ဌိ အန္တရာယန္တိ ဒဿေတိ။ **ကစ္စိသိ အပ္ပကိလမထေနာတိ** အနာ-ယာသေန ဣမံ ဣတ္ထကံ အဒ္ဓါနံ ကစ္စိ အာဂတောသိ။

တေဒဟောသိတိ ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏံ အနုဿရန္တဿ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတံ “**ယဿ ခေါမံ ဘဂဝါ**”တိအာဒိနာ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနံ စိတ္ထေ အာစိဏ္ဏံ အဟောသိ။ **ကေဝိဟာရေတိ** ကေဂန္ဓကုဋိယံ။ ဂန္ဓကုဋိ ဟိ ဣမ ဝိဟာရေတိ အဓိပ္ပေတာ။ **ဝတ္ထုန္တိ** ဝသိတုံ။

နိသဇ္ဇာယ ဝိတိနာမေတွာတိ ဣတ္ထ ယသ္မာ ဘဂဝါ အာယသ္မတော သောဏဿ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနေ ပဋိသန္တာရံ ကရောန္တော သာဝက-သာဓာရဏာ သဗ္ဗာ သမာပတ္တိယော အနုလောမပဋိလောမံ သမာပဇ္ဇန္တော **ဗဟုဒေဝ ရတ္ထိံ**။ပ။ **ဝိဟာရံ ပါဝိသိ**၊ တသ္မာ အာယသ္မာပိ သောဏော ဘဂဝတော အဓိပ္ပာယ် ဥတွာ တဒနုရူပံ သဗ္ဗာ တာ သမာပတ္တိယော သမာ-ပဇ္ဇန္တော “**ဗဟုဒေဝ ရတ္ထိံ**”။ပ။ **ဝိဟာရံ ပါဝိသိ**”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ပဝိသိတွာ စ

၁-သံ ၂-၉၈-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-မာ အာဂုသောတိ (သိ၊ သျာ)

ဘဂဝတာ အနုညာတော စိဝရံ တိရောကရဏီယံ ကတွာပိ ဘဂဝတော ပါဒ-
 ပဿေ နိသဇ္ဇာယ ဝိတိနာမေသိ။ အဇ္ဈေသီတိ အာဏာပေသိ။ ပဋိဘာတု
 တံ ဘိက္ခု၊ ဓမ္မော ဘာသိတုန္တိ ဘိက္ခု၊ တုယံ ဓမ္မော ဘာသိတုံ ဥပဋ္ဌာတု
 ဉာဏမုခေ အာဂစ္ဆတု၊ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဘဏာဟီတိ
 အတ္ထော။

သောဋ္ဌသ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကာနီတိ အဋ္ဌကဝဂ္ဂဘူတာနိ ကာမသုတ္တာဒိနိ သောဋ္ဌသ
 သုတ္တာနိ။ သရေန အဘဏီတိ သုတ္တုဿာရဏသရေန အဘာသိ၊ သရဘည-
 ဝသေန ကထေသီတိ အတ္ထော။ သရဘညပရိယောသာနေတိ ဥဿာရဏာ-
 ဝသာနေ။ သုဂ္ဂဟိတာနီတိ သမ္မာ ဥဂ္ဂဟိတာနိ။ သုမနသိကတာနီတိ သုဋ္ဌ၊
 မနသိ ကတာနိ။ ဧကစ္စော ဥဂ္ဂဟဏကာလေ သမ္မာ ဥဂ္ဂဟေတွာပိ ပစ္စာ
 သဇ္ဈာယာဒိဝသေန မနသိ ကရဏကာလေ ဗျဉ္ဇနာနိ ဝါ မိစ္ဆာ ရောပေတိ၊
 ပဒပစ္စာဘဋ္ဌံ ဝါ ကရေတိ၊ န ဝေမယံ။ ဣမိနာ ပန သမ္ပဒေဝ ယထုဂ္ဂဟိတံ
 မနသိ ကတာနိ။ တေန ဝုတ္တံ “သုမနသိကတာနီတိ သုဋ္ဌ၊ မနသိ ကတာနိ”တိ။
 သူပဓာရိတာနီတိ အတ္တတောပိ သုဋ္ဌ၊ ဥပဓာရိတာနိ။ အတ္ထေ ဟိ သုဋ္ဌ၊
 ဥပဓာရိတေ သက္ကာ ပါဠိံ သမ္မာ ဥဿာရေတုံ။ ကလျာဏီယာသိ ဝါစာယ
 သမန္တာဂတောတိ သိထိလဓနိတာဒိနံ ယထာပိဓာနဝစနေန ပရိမဏ္ဍလပဒ-
 ဗျဉ္ဇနပရိပုဏ္ဏာယ ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္တာဂတော အာသိ။ ဝိသဋ္ဌာယာတိ
 ဝိမုဏ္ဏာယ။ ဧတေနဿ ဝိမုတ္တဝါဒိတံ ဒဿေတိ။ အနေလဂဋ္ဌာယာတိ လော
 ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ တံ န ပဂ္ဂရတိတိ အနေလဂဋ္ဌာ၊ တာယ နိဒ္ဒေါသာယာတိ
 အတ္ထော။ အထ ဝါ အနေလဂဋ္ဌာယာတိ အနေလာယ စ အဂဋ္ဌာယ စ
 နိဒ္ဒေါသာယ အဂဋ္ဌတပဒဗျဉ္ဇနာယ၊ အပရိဟိနပဒဗျဉ္ဇနာယာတိ အတ္ထော။
 တထာ ဟိ နံ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ကလျာဏ-
 ဝါက္ကရဏာနံ ယဒိဒံ သောဏော ကုဋ်ကဏ္ဍော”တိ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။
 အတ္ထဿ ဝိညာပနိယာတိ ယထာဓိပေတံ အတ္ထံ ဝိညာပေတုံ သမတ္ထာယ။

ကတိဝသောတိ သော ကိရ မဇ္ဈိမဝယဿ တတိယကောဋ္ဌာသေ ဌိတော
 အာကပ္ပသမ္ပန္နော စ ပရေသံ စိရတရပဗ္ဗဇိတော ဝိယ ခါယတိ။ တံ သန္ဓာယ
 ဘဂဝါ ပုစ္ဆတိတိ ကေစိ၊ တံ အကာရဏံ။ ဧဝံ သန္တေ ? သမာဓိသုခံ အနဘဝိတုံ
 ယုတ္ထော၊ ဧတ္တကံ ကာလံ ကသ္မာ ပမာဒမာပန္နောတိ ပုန အနယဉ္ဇိတုံ သတ္တာ
 “ကတိဝသောသီ”တိ တံ ပုစ္ဆတိ။ တေနောဝါဟ “ကိဿ ပန တွံ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ
 စိရံ အကာသီ”တိ။

၁-ပါဠိဓမ္မံ ဥဒါနရေတုံ (သီ)   ၂-အံ ၁-၂၄-ဝိဇ္ဇေ၊   ၃-ဧဝံ သန္တံ (က)

တတ္ထ ကိဿာတိ ကိံ ကာရဏာ။ ဧဝံ စိရံ အကာသီတိ ဧဝံ စိရာယိ၊
 ကေန ကာရဏေန ဧဝံ စိရကာလံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုပဂန္တာ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသီတိ
 အတ္ထော။ စိရံ ဒိဋ္ဌော မေတိ စိရေန စိရကာလေန မယာ ဒိဋ္ဌော။ ကာမေ-
 သူတိ ကိလေသကာမေသု စ ဝတ္ထုကာမေသု စ။ အာဒီနဝေါတိ ဒေါသော။
 အပိ စာတိ ကာမေသု အာဒီနဝေ ကေနစိ ပကာရေန ဒိဋ္ဌေပိ န တာဝါဟံ
 ဃရာဝါသတော နိက္ခမိတုံ အသက္ခိံ။ ကသ္မာ? သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော
 ဥစ္စာဝစေဟိ ကိစ္စကရဏီယေဟိ သမုပဗျူဋ္ဌော အဂါရိယဘာဝေါ။ တေနောဟိ
 “ဗဟုကိစ္စော ဗဟုကရဏီယော”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ကာမေသု ယထာဘူတံ အာဒီနဝဒဿိနော စိတ္ထံ
 စိရာယိတွာပိ န ပတိဋ္ဌာတိ၊ အညဒတ္ထု ပဒုမပလာသေ ဥဒကဗိန္ဒု၊ ဝိယ
 ဝိနိဝတ္တတိယေဝါတိ ဧတမတ္ထံ သမ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ပဝတ္ထိံ
 နိဝတ္ထိဉ္စ သမ္ဗဒေဝ ဇာနန္တော ပဝတ္ထိယံ တန္တိမိတ္ထေ စ န ကဒါစိပိ ရမတိတိ
 ဣဒမတ္ထဒီပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဒိသ္မာ အာဒီနဝံ လောကေတိ သဗ္ဗသ္မိံ သင်္ခါရလောကေ “အနိစ္စော
 ဒုက္ခော ဝိပရိဏာမဓမ္မော”တိအာဒီနာ အာဒီနဝံ ဒေါသံ ပညာယ ပဿိတွာ။
 ဧတေန ဝိပဿနာဝါရော ကထိတော။ ဥတွာ ဓမ္မံ နိရူပဓိန္တိ သဗ္ဗုပဓိပဋိ-
 နိဿဂ္ဂတ္တာ နိရူပဓိံ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ ယထာဘူတံ ဥတွာ နိဿရဏဝိဝေကာသင်္ခါတာ-
 မတသဘာဝတော မဂ္ဂဉ္စုဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ။ “ဒိသ္မာ ဥတွာ”တိ ဣမေသံ ပဒါနံ
 “သပ္ပိ” ဝိဝိတွာ ဗလံ ဟောတိ၊ သီဟံ ဒိသ္မာ ဘယံ ဟောတိ၊ ပညာယ ဒိသ္မာ
 အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ”တိအာဒီသု၊ ဝိယ ဟေတုအတ္ထတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
 အရိယော န ရမတိ ပါပေတိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယော သပ္ပုရိ-
 သော အဏုမတ္ထေပိ ပါပေ န ရမတိ။ ကသ္မာ? ပါပေ န ရမတိ သုစိတိ သုဝိသုဒ္ဓ-
 ကာယသမာစာရာဒိတာယ ဝိသုဒ္ဓပုဂ္ဂလော ရာဇဟံသော ဝိယ ဥက္ကာရဋ္ဌာနေ
 ပါပေ သံကိလိဋ္ဌဓမ္မေ န ရမတိ နာဘိနန္တတိ။ “ပါပေါ န ရမတိ သုစိ”န္တိပိ ပါဋ္ဌော။
 တဿတ္ထော—ပါပေါ ပါပပုဂ္ဂလော သုစိံ အနဝဇ္ဇံ ဝေါဒါနဓမ္မံ န ရမတိ၊
 အညဒတ္ထု ဂါမသူကရာဒယော ဝိယ ဥက္ကာရဋ္ဌာနံ အသုစိံ သံကိလေသဓမ္မံယေဝ
 ရမတိတိ ပဋိပက္ခတော ဒေသနံ ပရိဝတ္ထေတိ။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ဥဒါနေ ဥဒါနိတေ အာယသ္မာ သောဏော ဥဋ္ဌာယာ-
 သနာ ဘဂဝန္တံ ဝနိတွာ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ ဝစနေန ပစ္စန္ဒဒေသေ

၁-နိဿရဏဝိဝေကာသင်္ခါတာ-မတံ ဝိဘာဝေတွာ သဘာဝတော (သီ၊ သျာ)
 ၂-အဘိ ၃-၁၀၄၊ အံ ၃-၂၄၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။

ပဉ္စဝဂ္ဂေန ဥပသမ္ပဒါဒိပဉ္စဝတ္ထုနိ ယာစိ။ ဘဂဝါပိ တာနိ အနုဇာနိတိ တံ သဗ္ဗံ ခန္ဓကေ^၁ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကင်္ခါရေဝတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ သတ္တမေ ကင်္ခါရေဝတောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ သော ဟိ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ သီလဝါကလျာဏဓမ္မော ဝိဟရတိ။ “အကပ္ပိယာ မုဂ္ဂါ၊ န ကပ္ပန္တိ မုဂ္ဂါ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ၊ အကပ္ပိယော ဂုဋ္ဌော”တံ^၂ စ အာဒိနာ ဝိနယဂုက္ကုစ္စသင်္ခါတကင်္ခါမဟုလော ပန ဟောတိ။ တေန ကင်္ခါ- ရေဝတောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော အပရဘာဂေ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဃဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော ဆဋ္ဌဘိညာ သတ္တိကတွာ ဈာနသုခေန ဖလသုခေန ဝိတိနာမေတိ၊ ယေဘုယျေန ပန အတ္တနာ အဓိဂတံ အရိယမဂ္ဂံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တနော ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ^၃ ပစ္စဝေက္ခမာနော”တိ။ မဂ္ဂပညာ ဟိ “အဟောသိ” န ခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါန”န္တိအာဒိနယပဝတ္တာယ၊ သောဋ္ဌသဝတ္ထုကာယ၊ “ဗုဒ္ဓေ ကင်္ခါတိ။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နသု ဓမ္မေသု ကင်္ခါတိ”တိ^၄ ဧဝံ ဝုတ္တာယ အဋ္ဌဝတ္ထုကာယ၊ ပဂေဝ ဣတရာသန္တိ အနဝသေသတော သဗ္ဗကင်္ခါနံ ဝိတရဏတော သမတိက္ကမနတော၊ အညေဟိ စ အတ္တနာ ပဟာတဗ္ဗကိလေသေဟိ အစ္စန္ဒဝိသုဇ္ဈနတော “ကင်္ခါ- ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ”တိ ဣဓာဓိပေတော။ တံ ဟိ အယမာယသ္မာ ဒီဃရတ္တံ ကင်္ခါပက- တတ္တာ “ဣမံ မဂ္ဂဓမ္မံ အဓိဂမ္မ ဣမာ မေ ကင်္ခါ အနဝသေသာ ပဟိနာ”တိ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခမာနော နိသိဒိ၊ န သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ အနိစ္စန္တိကတ္တာ တဿ ကင်္ခါဝိတရဏဿ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာဘိ ဧဝံ အရိယမဂ္ဂဿ အနဝသေသကင်္ခါဝိတရဏသင်္ခါတံ အတ္ထံ ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယာ ကာစိ ကင်္ခါ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါတိ ဣဓ ဣမသ္မိ^၅ ပစ္စုပ္ပန္နေ အတ္တဘာဝေ “အဟံ န ခေါသ္မိ၊ နော န ခေါသ္မိ”တိအာဒိနာ^၆ ဟုရံဝါ၊ အတိတာ- နာဂတေသု အတ္တဘာဝေသု “အဟောသိ” န ခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ- အာဒိနာ^၇ ဥပ္ပဋ္ဌနကာ ကင်္ခါ။ သကဝေဒိယာ ဝါ ပရဝေဒိယာ ဝါတိ တာဧဝံ

၁-ဝိ ၃-၂၆၅-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-ဝိ ၃-၁၀၃-ဝိဋ္ဌေ၊ ၃-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ဝိဋ္ဌေသု၊ ၄-အဘိ ၁-၂၀၈-ဝိဋ္ဌေ၊

ဝုတ္တနယေနော သကအတ္တဘာဝေ အာရမ္မဏဝသေန ပဋိလဘိတဗ္ဗာယ ပဝတ္တိယာ သကဝေဒိယာ ဝါ ပရဿ အတ္တဘာဝေ ပဋိလဘိတဗ္ဗာယ “ဗုဒ္ဓေါ နု ခေါ၊ နော နု ခေါ”တိအာဒိနာ ဝါ ပရသ္မိံ ပဓာနေ ဥတ္တမေ ပဋိလဘိ- တဗ္ဗာယ ပဝတ္တိယာ ပရဝေဒိယာ ဝါ ယာ ကာစိ ကင်္ခါ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ယေ ဈာယိနော တာ ပဇဟန္တိ သဗ္ဗာ၊ အာတာပိနော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာတိ ယေ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန ဈာယိနော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနပါရိပူရိယာ အာတာပိနော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာ အဓိဂစ္ဆန္တာ သဒ္ဓါနုသာရိအာဒိပ္ပဘေဒါ ပဌမမဂ္ဂဌာ ပုဂ္ဂလာ၊ တာ သဗ္ဗာ ကင်္ခါ ပဇဟန္တိ သမုစ္ဆန္တိ မဂ္ဂက္ခဏေ။ တတော ပရံ ပန တာ ပဟိနာ နာမ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဣတော အညံ တာသံ အစ္စန္တပ္ပဟာနံ နာမ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣတိ ဘဂဝါ ဈာနမုခေန အာယသ္မတော ကင်္ခါရေဝတဿ ဈာနသီသေန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမံ ထောမေန္တော ထောမနာဝသေန ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တေနေဝ စ နံ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဈာယိနံ ယဒိဒံ ကင်္ခါ- ရေဝတော”တိ၂ ဈာယိဘာဝေန ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိတိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သံသတေဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ အဋ္ဌမေ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစာတိ အဘိမာရေ ပယောဇေတွာ နာဠာဂိရိံ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ သိလံ ပဝဇ္ဇေတွာ၊ ဘဂဝတော အနတ္တံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော “သံသံ ဘိန္ဒိတွာ စက္ကဘေဒံ၊ ကရိဿာ- မိ”တိ အဓိပ္ပါယေန ဧတံ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ အည- ခြေဝ ဘဂဝတာတိ ဝိနာ ဧဝ ဘဂဝန္တံ၊ သတ္တာရံ အကတွာတိ အတ္ထော။ အညတြ ဘိက္ခုသံဃာတိ ဝိနာ ဧဝ ဘိက္ခုသံသံ။ ဥပေါသထံ ကရိဿာမိ သံသကမ္မာနိ စာတိ ဘဂဝတော ဩဝါဒကာရကံ ဘိက္ခုသံသံ ဝိသုံ ကတွာ မံ အနဝတ္တန္တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ အာဝေဏိကံ ဥပေါသထံ သံသကမ္မာနိ စ ကရိဿာမိတိ အတ္ထော။ ဒေဝဒတ္တော သံသံ ဘိန္ဒိဿတိတိ ဘေဒကရာနံ သဗ္ဗေသံ ဒေဝဒတ္တေန သဇ္ဇိတတ္တာ ဧကံသေနော ဒေဝဒတ္တော

၁-ယသ္မိံ ပန ပဓာနေ (သီ)၊ ပရသ္မိံ ဌာနေ (က) ၂-အံ ၁-၂၄-ငဋ္ဌေ။
 ၃-ပရိဝတ္တေတွာ (သီ၊ သျာ) ၄-ဝဂ္ဂဘေဒံ (သီ)

အဇ္ဇ သံဃံ ဘိန္ဒိဿတိ ဒွိဓာ ကရိဿတိ။ “အဓမ္မံ ဓမ္မော”တိအာဒိသု ဟိ အဋ္ဌာရသသု ဘေဒကရဝတ္ထုသု ယံကိဉ္စိ ကေမိ ဝတ္ထု ဒီပေတွာ တေန တေန ကာရဏေန “ဣမံ ဂဏှထ၊ ဣမံ ရောစေထာ”တိသညာပေတွာ သလာကံ ဂါဟေတွာ ဝိသုံ သံဃကမ္မေ ကတေ သံဃော ဘိန္ဒော ဟောတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ပဉ္စဟိ ဥပါလိ အာကာရေဟိ သံဃော ဘိဇ္ဇတိ ကမ္မေန ဥဒ္ဓေ-
 သေန ဝေါဟရန္တော အနုဿာဝနေန သလာကဂ္ဂါဟေနာ”တိ။

တတ္ထ ကမ္မေနာတိ အပလောကနကမ္မာဒိသု စတူသု ကမ္မေသု အညတရေန ကမ္မေန။ ဥဒ္ဓေသေနာတိ ပဉ္စသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသေသု အညတရေန ဥဒ္ဓေသေ-
 န။ ဝေါဟရန္တောတိ တာဟိ တာဟိ ဥပ္ပတ္တိဟိ “အဓမ္မံ ဓမ္မော”တိအာဒိနိ ၂ အဋ္ဌာရသဘေဒကရဝတ္ထုနိ ဒီပေန္တော။ အနုဿာဝနေနာတိ “နန တုမေ ဇာနာထ မယံ ဥစ္စာကုလာ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ ဗဟုသုတဘာဝံ စ၊ မာဒိသော နာမ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ ဂါဟေယျာတိ ကိ” တုမှာကံ စိတ္တမ္ပိ ဥပ္ပါဒေတုံ ယုတ္တံ၊ ကိမဟံ အပါယတော န ဘာယာမိ”တိအာဒိနာ နယေန ကဏ္ဍမူလေ ဝစိဘေဒံ ကတွာ အနုဿာဝနေန။ သလာကဂ္ဂါဟေနာတိ ဧဝံ အနုဿာဝေတွာ တေသံ စိတ္တံ ဥပတ္တမ္ပေတွာ အနာဝတ္တိဓမ္မေ ကတွာ “ဂဏှထ ဣမံ သလာက”န္တိ သလာကဂ္ဂါဟေန။

ဧတ္ထ စ ကမ္မမေဝ ဥဒ္ဓေသော ဝါ ပမာဏံ၊ ဝေါဟာရာနုဿာဝနသလာ-
 ကဂ္ဂါဟာ ပန ပုဗ္ဗဘာဂါ။ အဋ္ဌာရသဝတ္ထုဒီပနဝသေန ဟိ ဝေါဟရန္တေန တတ္ထ ရုစိဇနနတ္ထံ အနုဿာဝေတွာ သလာကာယ ဂါဟိတာယပိ အဘိန္ဒောဝ ဟောတိ သံဃော။ ယဒါ ပနေဝံ စတ္တာရော ဝါ အတိရေကာ ဝါ သလာကံ ဂါဟေတွာ အာဝေဏိကံ ဥဒ္ဓေသံ ဝါ ကမ္မံ ဝါ ကရောန္တိ၊ တဒါ သံဃော ဘိန္ဒော နာမ ဟောတိ။ ဒေဝဒတ္တော စ သမ္ပံ သံဃဘေဒဿ ပုဗ္ဗဘာဂံ နိပ္ပါဒေတွာ “ကေ-
 သေနေဝ အဇ္ဇ အာဝေဏိကံ ဥပေါသထံ သံဃကမ္မဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တေနာဟ “အဇ္ဇ ဘန္တေ ဒေဝဒတ္တော သံဃံ ဘိန္ဒိဿတိ”တိ။ ယတော အဝေါစုမှာ “ဘေဒကရာနံ သဗ္ဗေသံ ဒေဝ-
 ဒတ္တေန သဇ္ဇိတတ္တာ”တိ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အဝိစိမဟာနိရယုပ္ပတ္တိသံဝတ္တနိယံ ကပ္ပဋိယံ အတေကိန္တံ ဒေဝဒတ္တေန နိဗ္ဗတ္တိယမာနံ သံဃဘေဒကမ္မံ သဗ္ဗာကာရတော

၁-ဝိ ၅-၃၄၉-ဝိဇ္ဇေ၊ ၂-အံ ၃-၃၁၄၊ ဝိ ၄-၃၆၈-ဝိဇ္ဇေသု။

ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ကုသလာကုသလေသု ယထာက္ခမံ သပ္ပုရိသာသပ္ပုရိသ-
သဘာဝဝိသဘာဝပဋိပတ္တိဝသေန ပန သုကုသလာတိ ဣဒမတ္ထဝိဘာဝနံ ဣမံ
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သုကရံ သာဓုနာ သာဓုတိ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ဟိတံ သာဓေတိတိ
သာဓု၊ သမ္မာပဋိပန္နော။ တေန သာဓုနာ သာရိပုတ္တာဒိနာ သာဝကေန ပစ္စေ-
ကဗုဒ္ဓေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အညေန ဝါ လောကီယသာဓုနာ သာဓု သုန္ဒရံ
ဘဒ္ဒကံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ ဟိတသုခါဝဟံ သုကရံ သုခေန ကာတုံ သက္ကာ။
သာဓု ပါပေန ဒုက္ခရန္တိ တဒေဝ ပန ဝုတ္တလက္ခဏံ သာဓု ပါပေန ဒေဝဒတ္တာ-
ဒိနာ ပါပပုဂ္ဂလေန ဒုက္ခရံ ကာတုံ န သက္ကာ၊ န သော တံ ကာတုံ သက္ကာတိတိ
အတ္ထော။ ပါပံ ပါပေန သုကရန္တိ ပါပံ အသုန္ဒရံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ အနတ္တာ-
ဝဟံ ပါပေန ယထာဝုတ္တပါပပုဂ္ဂလေန သုကရံ သုခေန ကာတုံ သက္ကာဏေယျ။
ပါပမရိယေဟိ ဒုက္ခရန္တိ အရိယေဟိ ပန ဗုဒ္ဓါဒိဟိ တံ တံ ပါပံ ဒုက္ခရံ ဒုရဘိ-
သမ္ဘဝံ။ သေတုသာတောယေဝ ဟိ တေသန္တိ သတ္တာ ဒီပေတိ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သဓာယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ နဝမေ မာဏဝကောတိ တရုဏာ။ ပဌမေ ယောဗ္ဗနေ ဌိတာ မြာဟ္မ-
ဏကုမာရကာ ဣဓာဓိပေတော။

သဓာယမာနရူပါတိ ဥပ္ပဏ္ဍနဇာတိကံ ဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အညေသံ
ဥပ္ပဏ္ဍန္တာ သမန္တိ၊ တဒတ္ထဝစနသီလာတိ အတ္ထော။ တဿာယံ ဝစနတ္ထော—
သမနံ သဓော၊ တံ အာစိက္ခန္တိတိ သဓယမာနာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဒီဃံ ကတွာ “သဓာ-
ယမာနာ”တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဝိသေသတော သသေဓေ ဝိယ အတ္တာနံ အာဝ-
ဒန္တိတိ သဓာယမာနာ။ တေ ဧဝံ သဘာဝတာယ “သဓာယမာနရူပါ”တိ ဝုတ္တံ။
“သဒ္ဓါယမာနရူပါ”တိပိ ပါဌော၊ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓိ ကရောန္တာတိ အတ္ထော။
ဘဂဝတော အဝိဂ္ဂုရေ အတိက္ကမန္တိတိ ဘဂဝတော သဝနဝိသယေ တံ တံ မုခါရုဋ္ဌံ
ဝဒန္တာ အတိယန္တိ။

၁-၁-ဝဓာယမာနရူပါတိ ဥပ္ပိဋ္ဌနဇာတိကာ။ ယံ ဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ အညေသံ ဝိဇ္ဇေတိ၊ တဿ
ဝစနသီလာတိ အတ္ထော။ တကြာယံ ဝစနတ္ထော—ဝစနံ ဝဓော၊ တံ အာစိက္ခန္တိတိ ‘ဝဓယမာနာ’တိ
ဝတ္တဗ္ဗေ ဒီဃံ ကတွာ “ဝဓာယမာနာ”တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဝိဟေဒဌာ ဝဓော ဝိယ အတ္တာနံ အာရေန္တိတိ
ဝဓာယမာနာ၊ တတော ဧဝံ တံသဘာဝတာယ ဝဓာယမာနရူပါတိ ဝုတ္တာ။ (က)

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေသံ ဝါစာယ အသညတဘာဝံ ဇာနိတွာ တဒတ္ထဒီပကံ ဓမ္မသံဝေဂဝသေန ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ပရိမုဋ္ဌာတိ ဒန္ဓာ မုဋ္ဌဿတိနော။ ပဏ္ဍိတာဘာသာတိ ပဏ္ဍိတ- ပတိရူပကာ “ကေအညေ ဇာနန္တိ၊ မယမေဝေတ္ထ ဇာနာမာ” တိ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထေ အတ္တာနမေဝ ဇာနန္တိ ကတွာ သမုဒါစရဏတော။ ဝါစာဂေါစရ- ဘာဏိနောတိ ယေသံ ဝါစာ ဧဝ ဂေါစရော ဝိသယော၊ တေ ဝါစာဂေါစရ- ဘာဏိနော၊ ဝါစာဝတ္ထုမတ္ထဿေဝ ဘာဏိနော အတ္ထဿ အပရိညာတတ္တာ။ အထ ဝါ ဝါစာယ အဂေါစရံ အရိယာနံ ကထာယ အဝိသယံ မုသာဝါဒံ ဘဏန္တိတိ ဝါစာဂေါစရဘာဏိနော။ အထ ဝါ “ဂေါစရဘာဏိနော” တိ ဧတ္ထ အာကာရဿ ရဿဘာဝေါကတော။ ဝါစာဂေါစရာ၊ နသတိပဋ္ဌာနာဒိဂေါစရာ ဘာဏိနောဝ။ ကထံ ဘာဏိနော? ယာဝိစ္ဆန္တိ မုခါယာမံ အတ္တနော ယာဝ မုခါယာမံ ယာဝ မုခပ္ပသာရဏံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဝ ပသာရေတွာ ဘာဏိနော၊ ပရေသု ဂါရဝေန၊ အတ္တနော အဝိသယတာယ စ မုခသင်္ကောစံ န ကရောန္တိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဝါစာဂေါစရာ ဧဝ ဟုတွာ ဘာဏိနော၊ သယံ အဇာနိ- တွာ ပရပတ္တိကာ^၁ ဧဝ ဟုတွာ ဝတ္တာရောတိ အတ္ထော။ တတော ဧဝ ယာဝိစ္ဆန္တိ မုခါယာမံ ယေန ဝစနေန သာဝေတဗ္ဗာ၊ တံ အစိန္နေတွာ ယာဝဒေဝ အတ္တနော မုခပ္ပသာရဏမတ္ထံ ဣစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ ယေန နိတာ န တံ ဝိဒူတိ ယေန မုဋ္ဌဿစ္စာဒိနာ နိလ္လဇဘာဝံ ပဏ္ဍိတမာနိဘာဝဉ္စ နိတာ “မယမေဝံ ဘဏာမာ” တိ၊ တံ တထာ အတ္တနော ဘဏန္တဿ ကာရဏံ န ဝိဒူ၊ အဝိဒ္ဓ- သုနော? အသုရာ န ဇာနန္တိတိ အတ္ထော။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-စူဠပန္နကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒသမေ စူဠပန္နကောတိ မဟာပန္နကတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတိကတ္တာ ပန္နေ ဇာတတ္တာ စ ဒဟရကာလေ လဒ္ဓဝေါဟာရေန အပရဘာဂေပိ အယမာယသ္မာ “စူဠပန္နကော” တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ ဂုဏဝိသေသေဟိ ပန ဆဋ္ဌာဘိညော ပဘိဒ္ဓပဋိသမ္ဘိဒေါ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ

၁-ပဒပတ္တိကာ (သျှာ)   ၂-သာတေဗ္ဗံ (သျှာ၊ က)   ၃-အဝိဒု (သီ၊ က)

မနောမယံ ကာယံ အဘိနိဗ္ဗိနန္တာနံ ယဒိဒံ စူဠပန္နကော၊ စေတောဝိဝဇ္ဇ-
ကုသလာနံ ယဒိဒံ စူဠပန္နကော”တိ ဒွိသု^၁ ဌာနေသု ဘဂဝတာ တေဒဂ္ဂေ
ဌပိတော အသိတိယာ မဟာသာဝကေသု အပ္ပန္နရော။

သော ဧကဒိဝသံ ပစ္စွာဘတ္တံ ဝိဏ္ဏပါတပ္ပုဋ်က္ကန္တော အတ္တနော ဒိဝါဠာနေ
ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္ဓော သမာပတ္တိဟိ ဒိဝသဘာဂံ ဝိတိနာမေတွာ သာယနသမယံ
ဥပါသကေသု ဓမ္မဿဝနတ္ထံ အနာဂတေသု ဧဝ ဝိဟာရမဇ္ဈံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝတိ
ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္ဓေ “အကာလော တာဝ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ ဥပသက်မိတု”န္တိ
ဂန္ဓကုဋိပမုခေ ဧကမန္တံ နိသိဒိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ
ပန သမယေန အာယသ္မာ စူဠပန္နကော ဘဂဝတော အဝိဒူရေ နိသိန္ဓော
ဟောတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ
ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ။ သော ဟိ တဒါ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ သမာပတ္တိံ^၂
သမာပဇ္ဇိတွာ နိသိဒိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော စူဠပန္နကဿ ကာယစိတ္တာနံ
သမ္မာပဏိဟိတဘာဝသင်္ခါတံ အတ္ထံ ဇာနိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ အညောပိ ယော
ပဿဒ္ဓကာယော သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမာဟိတော၊ တဿ
ဘိက္ခုနော အနုပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာနပရိယောသာနဿ ဝိသေသာဓိဂမဿ တတ္ထ
ပါတုဘာဝဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဌိတေန ကာယေနာတိ ကာယဒွါရိကဿ အသံဝရဿ ပဟာနေန
အကရဏေန သမ္မာ ဌပိတေန စောပနကာယေန၊ တထာ စက္ခာဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ
နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝကရဏေန သုဠု ဌပိတေန ပဉ္စဒွါရိကကာယေန၊ သံယတဟတ္ထ-
ပါဒတာယ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စာဒိနံ အဘာဝတော အပရိဖန္ဒနေန ဌိတေန ကရဇ-
ကာယေန စာတိ သင်္ခေပတော သဗ္ဗေနပိ ကာယေန နိဗ္ဗိကာရတာသင်္ခါတေန
နိစ္စလဘာဝေန ဌိတေန။ ဧတေနဿ သီလပါရိသုဒ္ဓိ ဒဿိတာ။ ဣတ္ထမ္ပူတ-
လက္ခဏေ စ ဣဒံ ကရဏဝစနံ။ ဌိတေန စေတသတိ စိတ္တဿ ဌိတိပရိဒီပနေန
သမာဓိသမ္ပဒံ ဒဿေတိ။ သမာဓိ ဟိ စိတ္တဿ ‘ဌိတိ’တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ
သမထဝသေန ဝိပဿနာဝသေနေဝ ဝါ ဧကဂ္ဂတာယ သတိ စိတ္တံ အာရမ္မဏေ
ဧကောဒိဘာဝပုဂံမနေန ဌိတံ နာမ ဟောတိ၊ န အညထာ။ ဣဒဉ္စ ယထာ-
ဝုတ္ထကာယစိတ္တာနံ ဌပနံ သမာဒဟနံ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗေသု စ ဣရိယာ-
ပထေသု ဣတ္ထိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “တိဋ္ဌံ နိသိန္ဓော ဥဒ ဝါ

၁-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

သယာနော”တိ။ တတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ အနိယမတ္ထော။ တေန တိဋ္ဌန္တော ဝါ နိသိန္တော ဝါ သယာနော ဝါ တဒညိရိယာပထော ဝါတိ အယမတ္ထော ဒီပိတော ဟောတီတိ စက်မနဿာပိ ဣဓ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတံ သတိံ ဘိက္ခု အဓိဋ္ဌဟာနောတိ ယာယ ပဂေဝ ပရိသုဒ္ဓသမာစာရော ကာယစိတ္တဒုဋ္ဌုလ္လဘာဝုပသမနေန ကာယံ စိတ္တဉ္စ အသာရဒ္ဓံ ကတွာ ပဋိလဒ္ဓါယ အနဝဇ္ဇသုခါဓိဋ္ဌာယ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိဝသေန စိတ္တံ လဟုံ မုဒုံ ကမ္မညဉ္စ ကတွာ သမ္မာ ဌပေန္တော သမာဒဟန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဗြူဟေတိ မတ္ထကဉ္စ ပါပေတိ။ တံဧဝ ကမ္မဋ္ဌာနာနယောဂဿိ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနေသု ဗဟူ-ပကာရံ သတိံ ဘိက္ခု အဓိဋ္ဌဟာနော သီလဝိသောဓနံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ ဝိသေသာဓိဂမာ တတ္ထ တတ္ထ အဓိဋ္ဌဟန္တောတိ အတ္ထော။ လဘေထ ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသန္တိ သော ဧဝံ သတိအာရက္ခေန စေတသာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပရူပရိ ဝဓေန္တော ဗြူဟေန္တော ဖာတိံ ကရောန္တော ပုဗ္ဗာပရိယံ ပုဗ္ဗာပရိယဝန္တံ ပုဗ္ဗာ-ပရဘာဂေန ၂ ပဝတ္တံ ဥဋ္ဌာရုဋ္ဌာရတရာဒိဘေဒဝိသေသံ လဘေယျ။

တတ္ထ ဒုဝိဓော ပုဗ္ဗာပရိယဝိသေသော သမထဝသေန ဝိပဿနာဝသေန စာတိ။ တေသု သမထဝသေန တာဝ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နေဝ-သညာနာသညာယတနဝသီဘာဝေါ၊ တာဝ ပဝတ္ထော ဘာဝနာဝိသေသော ပုဗ္ဗာပရိယဝိသေသော။ ဝိပဿနာဝသေန ပန ရူပမုခေန အဘိနိဝိသန္တဿ ရူပဓမ္မပရိဂ္ဂဟတော၊ ဣတရဿ နာမဓမ္မပရိဂ္ဂဟတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရ-ဟက္ခာဓိဂမော၊ တာဝ ပဝတ္ထော ဘာဝနာဝိသေသော ပုဗ္ဗာပရိယဝိသေသော။ အယမေဝ စ ဣဓာဓိပ္ပေတော။

လဒ္ဓါန ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသန္တိ ပုဗ္ဗာပရိယဝိသေသံ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တံ အရဟတ္တံ လဘိတွာ။ အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေတိ ဇီဝိတုပစ္ဆေဒဝသေန သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ အဘိဘဝနတော မစ္စုရာဇသင်္ခါတဿ မရဏဿ ဝိသယ-ဘူတံ ဘဝတ္တယံ သမတိက္ကန္တတ္တာ အဒဿနံ အဂေါစရံ ဂစ္ဆေယျ။ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ ယံ အဝုတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဒသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

၁-ကမ္မဋ္ဌာနာနယောဂါယ (သီ၊ သျာ) ၂-ပုဗ္ဗာပရိယဘာဝေန (သျာ)

ဝေါဟရိတာနိ၊ ဘဂဝတော ဝိဟာရေ ကတေပိ စ တထေဝ ပညာယန္တိ။
 ရမဏီယာတိ ဧတ္ထ ဝေသာလိယာ တာဝ ဘူမိဘာဂသမ္ပတ္တိယာ ပုဂ္ဂလသမ္ပတ္တိယာ
 သုလဘပစ္စယတာယ စ ရမဏီယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိဟာရာနံ ပန
 နဂရတော နာတိဒူရတာယ နာစွာသန္ဓတာယ ဂမနာဂမနသမ္ပတ္တိယာ အနာ-
 ကိဏ္ဍဝိဟာရဋ္ဌာနတာယ^၁ ဆာယူဒကသမ္ပတ္တိယာ ပဝိဝေကပတ်ရူပတာယ စ
 ရမဏီယတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါတိ ဧတ္ထ ဣဒ္ဓိပါဒပဒဿ အတ္ထော
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။ ဘာဝိတာတံ ဝနိတာ။ ဗဟုလိကတာတိ ပုနပျုနံ ကတာ။
 ယာနိကတာတိ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။ စတ္ထုကတာတိ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန^၂ ဝတ္ထု
 ဝိယ ကတာ။ အနုဋ္ဌိတာတိ အဓိဋ္ဌိတာ။ ပရိစိတာတိ သမန္တတော စိတာ
 သုဝနိတာ။ သုသမာရဒ္ဓါတိ သုဋ္ဌ၊ သမာရဒ္ဓါ၊ အတိဝိယ သမ္မာ နိပ္ပာဒိတာတိ။

ဧဝံ အနိယမေန ကထေတွာ ပုန နိယမေတွာ ဒဿေတုံ “တထာဂတဿ
 ခေါ”တိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ စ ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပံ။ တိဋ္ဌေယျာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ
 ကာလေယံ မနုဿာနံ အာယုပမာဏံ၊ တံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ တိဋ္ဌေယျ ဓရေယျ။
 ကပ္ပါဝသေသံ ဝါတိ “အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော ဝါ”တိ? ဝုတ္တံ ဝဿသတတော
 အတိရေကံ ဝါ။ မဟာသီဝတ္ထေရော ပနာဟ “ဗုဒ္ဓါနံ အဋ္ဌာနေ ဂဇ္ဇိတံ နာမ
 နတ္ထိ။ ယထေဝ ဟိ ဝေဋ္ဌဝဂါမကေ ဥပ္ပန္တံ မာရဏန္တိကံ ဝေဒနံ ဒဿ မာသေ
 ဝိက္ခမ္ဘေသိ၊ ဧဝံ ပုနပျုနံ တံ သမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဣမံ
 ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ တိဋ္ဌေယျာ”တိ။ ကသ္မာ ပန န ဌိတောတိ? ဥပါဒိန္နကသရိရံ
 နာမ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဟိ အဘိဘုယျတိ၊ ဗုဒ္ဓါ စ ပန ခဏ္ဍိစ္စာဒိဘာဝံ အပ္ပတွာ ပဉ္စမေ
 အာယုကောဋ္ဌာသေ ဗဟုဇနဿ ဝိယမနာပကာလေယေဝ ‘ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ။
 ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေသု အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကေသု ပရိနိဗ္ဗုတေသု အပရိဝါရေန
 ဧကကေနဝဋ္ဌာတဗ္ဗိံ^၄ ဟောတိ၊ ဒဟရသာမဏေရပရိဝါရေန ဝါ။ တတော
 “အဟော ဗုဒ္ဓါနံ ပရိသာ”တိ ဟိဋ္ဌေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇေယျ၊ တသ္မာ န ဌိတောတိ။
 ဧဝံ ဝုတ္တေပိ သော ပန န ရုစ္စတိ^၅၊ “အာယုကပ္ပေါ”တိ ဣဒမေဝ အဋ္ဌကထာယ
 နိယမိတံ။

၁-အနာကိဏ္ဍဝိဟာရတာယ (က)
 ၂-ပတိဋ္ဌာနမေဝ (သီ) ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန (ဒိ-ဋ ၂-၁၄၄၊ သံ-ဋ ၃-၂၀၂-ပိဋ္ဌေသု၊)
 ၃-ဒိ ၂-၃၊ အံ ၂-၅၀၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၄-ဧကကေနဝ ခါဏုကေန ဝိယ။ (ဒိ-ဋ ၂-၁၄၄၊ သံ-ဋ ၃-၂၀၃-ပိဋ္ဌေသု)
 ၅-သော ပန ငုစ္စတိ (သီ၊ သျှာ) သော ပန ရုစ္စတိ (က) ဒိ-ဋ ၂-၁၄၅၊ သံ-ဋ ၃-၂၀၃-ပိဋ္ဌေသု ပန
 ပဿိတဗ္ဗံ။

ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေတိ ထူလေ သညုပ္ပါဒနေ။ ထူလသညုပ္ပါဒနံ ဟေတံ၊ “တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပ”န္တိ သကလကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနယာစနာယ ယဒိဒံ “ယဿ ကဿစိ အာနန္တ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ”တိအာဒိနာ အညာပဒေသေန အတ္တနော စတုရိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာနုဘာဝေန ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနသမတ္တတာဝိဘာဝနံ။ ဩဘာသေတိ ပါကဋ္ဌဝစနေ။ ပါကဋ္ဌဇ္ဇေတံ ဝစနံ ပရိယာယံ မုဇ္ဈိတွာ ဥဇုကမေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပါယဝိဘာဝနံ။

ဗဟုဇနဟိတာယာတိ မဟာဇနဿ ဟိတတ္ထာယ။ ဗဟုဇနသုခါယာတိ မဟာဇနဿ သုခတ္ထာယ။ လောကနုကမ္မာယာတိ သတ္တလောကဿ အနုကမ္မံ ပဋိစ္စ။ ကတရဿ သတ္တလောကဿ? ယော ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ အမတပါနံ ပိဝတိ၊ တဿ။ ဘဂဝတော ဟိ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန- သုတ္တဒေသနာယ အညာတကောဏှညပ္ပမုခါ အဋ္ဌာရသ မြဟူကောဋိယော ဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈိသု။ ဧဝံ ယာဝ သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝိနယနာ ဓမ္မပဋိဝိဒ္ဓသတ္တာနံ ဂဏနာ နတ္ထိ၊ မဟာသမယသုတ္တံ မင်္ဂလသုတ္တံ စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ သမိတ္တ- သုတ္တန္တိ ဣမေသံ စတုန္တံ သုတ္တာနံ ဒေသနာကာလေ အဘိသမယပ္ပတ္တသတ္တာနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ၊ ဧတဿ အပရိမာဏဿ သတ္တလောကဿ အနုကမ္မာယ ဘဂဝတော ဌာနံ ဇာတံ။ ဧဝံ အနာဂတေပိ ဘဝိဿတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒတိ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ န ကေဝလံ ဒေဝမနုဿာနံယေဝ၊ အဝသေသာနံ နာဂ- သုပဏ္ဏာဒိနမ္ပိ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဘဂဝတော ဌာနံ ဟောတိ။ သဟေတုကပဋိသန္ဓိကေ ပန မဂ္ဂဖလသန္တိကိရိယာယ ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေ ဒသေတုံ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အညေသမ္ပိ အတ္တတ္ထာယ ဟိတတ္ထာယ သုခတ္ထာယ ဘဂဝါ တိဋ္ဌတူတိ အတ္ထော။ တတ္ထ အတ္ထာယာတိ ဣလောကသမုတ္တိအတ္ထာယ။ ဟိတာ- ယာတိ ပရလောကသမုတ္တိဟေတုဘူတဟိတတ္ထာယ။ သုခါယာတိ နိဗ္ဗာနဓာတု- သုခတ္ထာယ။ ပုရိမံ ပန ဟိတသုခဂ္ဂဟဏံ သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တောတိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ယထာ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌစိတ္တော အညောပိ ကောစိ ပုထုဇ္ဇနော ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န သက္ကာဏေယျ၊ ဧဝမေဝ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုန္တိ အတ္ထော။ မာရော ဟိ ယဿ ကေစိ ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟိနာ၊ တဿ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ။ ယဿ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဒွါဒသ ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟိနာ၊ တဿ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ထေရဿ စ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟိနာ၊ တေနဿ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာသိ။ သော ပန စိတ္တပရိယုဋ္ဌာနံ ကရောန္တော ကိံ ကရောတိတိ? ဘေရဝံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ ဒသေတိ၊ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ သာဝေတိ၊ တတော သတ္တာ တံ

ဒိသ္မာ ဝါ သုတွာ ဝါ သတိံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝိဝဋ္ဌမုခါ ဟောန္တိ။ တေသံ မုခေန ဟတ္ထံ ပဝေသေတွာ ဟဒယံ မဒ္ဒတိ၊ တတော ဝိသညှိနော ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ ထေရဿ ပနေသ မုခေန ဟတ္ထံ ပဝေသေတုံ ကိံ သက္ခိဿတိ၊ ဘေရဝါရမ္ပဏံ ပန ဒဿေတိ။ တံ ဒိသ္မာ ထေရော နိမိတ္တောဘာသံ န ပဋိဝိဋ္ဌိ။ ဇာနန္ဒောယေဝ ဘဂဝါ ကိမတ္ထံ ယာဝတတိယံ အာမန္တေသိ? ပရတော “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ယာစိတေ “တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဒ”န္တိ ဒေါသာရောပနေန သောကတနုကရဏတ္ထံ။ ပဿတိ ဟိ ဘဂဝါ “အယံ မယိ အတိဝိယ သိနိဒ္ဓဟဒယော၊ သော ပရတော ဘူမိစာလကာရဏန္တ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနန္တ သုတွာ မမ စိရဋ္ဌာနံ ယာစိဿတိ၊ အထာဟံ ‘ကိဿ တံ ပုရေတရံ န ယာစသိ’တိ တဿေဝ သိသေ ဒေါသံ ပါတေဿာမိ၊ သတ္တာ စ အတ္တနော အပရာဓေန န တထာ ဝိဟညန္တိ၊ တေနဿ သောကော တနုကော ဘဝိဿတိ”တိ။

ဂစ္ဆ တံ အာနန္ဒာတိ ယသ္မာ ဒိဝါဝိဟာရတ္ထာယ ဣဓာဂတော၊ တသ္မာ အာနန္ဒ ဂစ္ဆ တံ ယထာရုစိတံ ဌာနံ ဒိဝါဝိဟာရာယ။ တေနောဟ “ယသ္မ ဒါနိ ကာလံ မညသိ”တိ။

မာရော ပါဝိမာတိ ဧတ္ထ သတ္ထေ အနတ္ထေ နိယောဇေန္တော မာရေတိတိ မာရော။ ပါဝိမာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သော ဟိ ပါပဓမ္မေန သမန္နာဂတတ္တာ ‘ပါဝိမာ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာတိ အယဉ္ဇိ ဘဂဝတိ ဗောဓိမဏ္ဍေ သတ္တ သတ္တာဟေ အတိက္ကမိတွာ အဇပါလနိဂြောဓေ ဝိဟရန္တေ အတ္တနော ဝိဘာသု အာဂန္တာ ဣစ္ဆာဝိဃာတံ ပတွာ ဂတာသု အယံ “အတ္ထေသော ဥပါယော”တိ စိန္တေန္တော အာဂန္တာ “ဘဂဝါ ယဒတ္ထံ တုမေဟိ ပါရဓိယော ပူရိတာ၊ သော ဝေါ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကိံ တေ လောကဝိစရဏေနာ”တိ ဝတွာ ယထာ အဇ္ဇ၊ ဝေမေဝ “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ ယာစိ။ ဘဂဝါ စဿ “န တာဝါဟ”န္တိ အာဒိနိ ဝတွာ ပဋိက္ခိပိ။ တံ သန္ဓာယ ဣဒါနိ “ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ”တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဝိယတ္တာတိ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမဝသေန ဗျတ္တာ။ ဝိနိတာတိ တထေဝ ကိလေသဝိနယနေန ဝိနိတာ။ ဝိသာရဒါတိ သာရဇ္ဇကရာနံ ဒိဋ္ဌိဝိဇိကိစ္ဆာဒိနံ ပဟာနေန ဝိသာရဒဘာဝံ ပတ္တာ။ ဗဟုဿုတာတိ တေပိဋကဝသေန ဗဟု သုဘမေတေသန္တိ ဗဟုဿုတာ။ တမေဝ ဓမ္မံ ဓာရေန္တိတိ ဓမ္မဓရာ။ အထ ဝါ ဗဟုဿုတာတိ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတာစေဝ ပဋိဝေဓဗဟုဿုတာ စ။ ဓမ္မဓရာတိ ပရိယတ္တိဓမ္မာနံ စေဝ ပဋိဝေဓဓမ္မာနန္တ ဓာရဏတော ဓမ္မဓရာတိ ဝေမ္ပေတ္ထ အတ္ထော

ဝေဒိတဗျော။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်နာတိ အရိယဓမ္မဿ အနုဓမ္မဘူတံ ဝိပဿနာဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်နာ။ သာမီဓိပုဂ္ဂိုလ်နာတိ ဣဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ အနုတ္ထဝိကံ ဝိသုဒ္ဓိပရမ္ပရာပုဂ္ဂိုလ်နာ။ အနုဓမ္မစာရိနောတိ သလ္လေခိကံ^၁ တဿာ ပုဂ္ဂိုလ်ဒါယ အနုရူပံ အပ္ပိစ္ဆတဘိဓမ္မံ စရဏသီလာ။ သကံ အာစရိယကန္တိ အတ္တနော အာစရိယဝါဒံ။ အာစိက္ခိယန္တိတိ အာဒိတော ကထေသန္တိ၊ အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟ်တနိယာမေန ပရေ ဥဂ္ဂဏှာပေသန္တိတိ အတ္ထော။ ဒေသေသန္တိတိ ဝါစေသန္တိ၊ ပါဠိံ သမ္မာ ဝါစေသန္တိတိ အတ္ထော။ ပညပေသန္တိတိ ပဇာနာပေသန္တိ၊ ပကာသေသန္တိတိ အတ္ထော။ ပဋ္ဌပေသန္တိတိ ပကာရေန ဋ္ဌပေသန္တိ။ ဝိဝရိသန္တိတိ ဝိဝဋ္ဌံ ကရိသန္တိ။ ဝိဘဇိသန္တိတိ ဝိဘတ္တံ ကရိသန္တိ။ ဥတ္တာနိကရိသန္တိတိ အနုတ္တာနံ ဝဋ္ဌိရံ ဥတ္တာနံ ပါကဋ္ဌံ ကရိသန္တိ။ သဟဓမ္မနာတိ သဟေတုကေန သကာရဏေန ဝစနေန။ သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ ယာဝနိယျာနိကံ ကတွာ။ ဓမ္မံ ဒေသေသန္တိတိ နဝရိဓလောကုတ္တရဓမ္မံ ပဗောဓေသန္တိ၊ ပကာသေသန္တိတိ အတ္ထော။

တ္ထေ စ “ပညပေသန္တိ” တိအာဒိဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ ဆ အတ္ထပဒါနိ ဒဿိတာနိ၊ အာဒိတော ပန ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ ဆ ဗျဉ္ဇနပဒါနိတိ။ ဧတ္တာဝတာ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သံဝဏ္ဏနာနယေန သင်္ဂဟေတွာ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဗျေတံ နေတ္ထိယံ “ဒွါဒသပဒါနိ သုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္ထော စာ” တိ ၂။

ဗြဟ္မစရိယန္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလံ သာသနဗြဟ္မစရိယံ။ ဣဒန္တိ သမိဒ္ဓံ ဈာနပ္ပါဒဝသေန^၂။ ဖိတန္တိ ဝုဒ္ဓိပုတ္တံ သဗ္ဗဇာလိဖုလ္လံ အဘိညာသမ္ပတ္တိဝသေန။ ဝိတ္တာရိကန္တိ ဝိတ္တတံ^၃ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ ပတိဋ္ဌဟနဝသေန။ ဗဟုဇညန္တိ ဗဟုဟိ ဣတံ ပဋိဝိဒ္ဓံ ဗဟုဇနာဘိသမယဝသေန။ ပုထုဘူတန္တိ သဗ္ဗာကာရဝသေန ပုထုလဘာဝပုတ္တံ။ ကထံ? ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတန္တိ ယတ္ထကာ ဝိညုဇာတိကာ ဒေဝါ မနုဿာ စ အတ္ထိ၊ တေဟိ သဗ္ဗေဟိ သုဋ္ဌ၊ ပကာသိတန္တိ အတ္ထော။

အပ္ပေါသုက္ကောတိ နိရုဿုက္ကော လိနဝီရိယော။ “တံ ဟိ ပါပိမ သတ္တသတ္တာဟာတိက္ကမနတော ပဋ္ဌာယ ‘ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော’ တိ ဝိရဝန္တော အာဟိဏ္ဍိတ္ထ၊ အဇ္ဇ ဒါနိ ပဋ္ဌာယ ဝိဂတုဿာဟော ဟောဟိ၊ မာ မယံ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ ဝါယာမံ ကရောဟိ” တိ ဝဒတိ။ သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိတိ သတိံ သူပဋ္ဌိတံ ကတွာ ဣဏေန

၁-အဘိသလ္လေခတ္တံ (သီ)၊ အဘိသလ္လေခိတံ (သျာ) ၂-ခု ၁၀-၁-ပိဋေ။
 ၃-ဈာနဿာဒဝသေန (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၆၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၄-ပိဋေသု) ၄-ဝိဇ္ဇိဏ္ဏံ (သျာ)

ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အာယုသင်္ခါရံ ဝိဿဇိ ပဇဟိ။ တတ္ထ န ဘဂဝါ ဟတ္ထေန လေဒှုံ
ဝိယ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ၊ တေမာသမတ္တမေဝ ပန သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ
တတော ပရံ န သမာပဇ္ဇိဿာမိတံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“ဩဿဇိ”တိ၊ “ဝေါဿဇ္ဇိ”တိပိ ပါဌော။

ကဿွာ ပန ဘဂဝါ ကပ္ပံ ဝါ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ ဌာတုံ သမတ္ထော တတ္ထကံ
ကာလံ အဋ္ဌတွာ ပရိနိဗ္ဗာယ်တုံ မာရဿ ယာစနာယ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ ?
န ဘဂဝါ မာရဿ ယာစနာယ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ၊ နာပိ ထေရဿ
အာယာစနာယ န ဩဿဇိဿတိ၊ တေမာသတော ပန ပရံ ဗုဒ္ဓဝေနေယျာနံ
အဘာဝတော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ။ ဌာနဉ္စိ နာမ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ
ယာဝဒေဝ ဝေနေယျဝိနယနတ္ထံ၊ တေ အသတိ ဝိနေယျဇနေ ကေန နာမ
ကာရဏေန ဌဿန္တိ။ ယဒိ စ မာရဿ ယာစနာယ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ၊ ပုရေ-
တရံသေဝ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ။ ဗောဓိမဏ္ဍေပိ ဟိ မာရေန ယာစိတံ၊ နိမိတ္တော-
ဘာသကရဏဉ္စိ ထေရဿ သောကတနုကရဏတ္ထန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။
အပိစ ဗုဒ္ဓဗလဒီပနတ္ထံ နိမိတ္တောဘာသကရဏံ။ ဧဝံ မဟာနာဘာဝါ ဗုဒ္ဓါ
ဘဂဝန္တောယေဝ တိဋ္ဌန္တာပိ အတ္တနော ရုစိယာဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာပိ
အတ္တနော ရုစိယာဝ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိ။

မဟာဘူမိစာလောတိ မဟန္တော ပထဝီကမ္ပော။ တဒါ ကိရ ဒသသဟဿိ-
လောကဓာတု အကမ္ပိတ္ထ။ ဘိသနကောတိ ဘယဇနကော။ ဒေဝဒုန္တု-
ဘိယော စ ဖလိံ သူဘိ ဒေဝဘေရိယော နဒိံ သု၊ ဒေဝေါ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ ဂဇ္ဇိ၊
အကာလဝိဇ္ဇုလတာ နိစ္ဆရိံ သု၊ ခဏိကဝဿံ ဝဿိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာဘိ ဧတံ သင်္ခါရဝိသင်္ခါရနံ ဝိသေသသင်္ခါတံ? အတ္ထံ သဗ္ဗာ-
ကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ အနဝသေသသင်္ခါရေ ဝိဿဇေတွာ အတ္တနော
ဝိသင်္ခါရဂမနဒီပကံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ကဿွာ ဥဒါနေသိ? ကောစိ နာမ
ဝဒေယျ “မာရေန ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အနဗန္ဓိတွာ ‘ပရိနိဗ္ဗာတု ဘန္တေ’တိ
ဥပဒ္ဓါတော ဘယေန ဘဂဝါ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ”တိ။ “တဿောကာသော
မာ ဟောတု၊ ဘိတဿ ဥဒါနံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဧတဿ ဒီပနတ္ထံ ပီတိဝေဂ-
ဝိဿဋ္ဌံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ တတော တေမာသမတ္တေနေဝ
စ ပန ဗုဒ္ဓကိစ္စဿ နိပ္ပဇနတော ဧဝံ ဒီသရတ္ထံ မယာ ပရိဟဇောယံ ဒုက္ခဘာရော
နစိရဿေဝ နိက္ခိပိယတိတိ ပဿတော ပရိနိဗ္ဗာနဂုဏပဋ္ဌဝေက္ခဏေ တဿ

၁-ဥဿဇ္ဇိ ဘိ (သိ) ၂-စလိံ သု (ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၇၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၅-ဝိဇ္ဇေသု)
၃-သင်္ခါရနံ ဝိသင်္ခါရဝိသေသသင်္ခါတံ (သိ)

ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တေန ပီတိဝေဂေန ဥဒါနေသိတိ ယုတ္တံ ဝိယ။
 ဧကန္တေန ဟိ ဝိသင်္ခါရနိန္ဒော နိဗ္ဗာနဇ္ဈာသယော သတ္တာ မဟာကရုဏာယ
 ဗလက္ကာရေန ဝိယ သတ္တဟိတတ္ထံ လောကေ သုစိရံ ဌိတော။ တထာ ဟိ ဒေဝ-
 သိကံ စတုဝိသတိကောဋီသတသဟဿသင်္ခါ သမာပတ္တိယော ဝဋ္ဋဇ္ဇေတိ၊ သော-
 ဒါနိ မဟာကရုဏာဓိကာရဿ နိပ္ပန္နတ္တာ နိဗ္ဗာနာဘိမုခေါ အနပ္ပကံ ပီတိ-
 သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ တေနော ဟိ ဘဂဝတော ကိလေသပရိ-
 နိဗ္ဗာနဒိဝသေ ဝိယ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေပိ သရိရာဘာ ဝိသေသတော ဝိပ္ပသန္ဓာ
 ပရိသုဒ္ဓါ ပဘဿရာ အဟောသိတိ။

ဂါထာယ သောဏသိင်္ဂါလာဒီနမ္ပိ ပစ္စက္ခဘာဝတော တုလိတံ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ
တုလံ၊ ကာမာဝစရကမ္ပံ။ န တုလံ **အတုလံ**၊ တုလံ ဝါ သဒိသမဿ
 အညံ လောကိယကမ္ပံ နတ္ထိတိ **အတုလံ**၊ မဟဂ္ဂတကမ္ပံ။ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ
 ဝါ **တုလံ**၊ အရူပါဝစရံ **အတုလံ**။ အပ္ပဝိပါကံ ဝါ **တုလံ**၊ ဗဟုဝိပါကံ **အတုလံ**။
သမ္ဘဝန္တိ သမ္ဘဝဿ ဟေတုဘူတံ၊ ဥပပတ္တိဇနကန္တိ အတ္ထော။ **ဘဝသင်္ခါရန္တိ**
 ပုနတ္ထဝသင်္ခါရဏကံ။ **အဝဿဇိတိ** ဝိဿဇ္ဇေသိ။ မုနိတိ ဗုဒ္ဓမုနိ။ **အဇ္ဈတ္တ-**
ရတောတိ နိယကဇ္ဈတ္တရတော။ **သမာဟိတောတိ** ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဝသေန
 သမာဟိတော။ **အဘိန္တိ** ကဝစမိဝါတိ ကဝစံ ဝိယ အဘိန္တိ။ **အတ္တသမ္ဘဝန္တိ**
 အတ္တနိ သဉ္ဇာတံ ကိလေသံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “သဝိပါကဋ္ဌေန သမ္ဘဝံ၊
 ဘဝါဘဝါဘိသင်္ခါရဏဋ္ဌေန ဘဝသင်္ခါရန္တိ စ လဒ္ဓနာမံ တုလာတုလသင်္ခါတံ
 လောကိယကမ္ပဉ္စ ဩဿဇိ၊ သင်္ဂါမသိသေ မဟာယောဓော ကဝစံ ဝိယ
 အတ္တသမ္ဘဝံ ကိလေသဉ္စ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော ဟုတွာ အဘိန္တိ”တိ။

အထ ဝါ တုလန္တိ တုလေန္တော တိရေန္တော။ **အတုလဉ္စ သမ္ဘဝန္တိ** နိဗ္ဗာ-
 နဇ္ဇေဝ ဘဝဉ္စ။ **ဘဝသင်္ခါရန္တိ** ဘဝဂါမိကံ ကမ္ပံ။ **အဝဿဇိ** မုနိတိ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ
 အနိစ္စာ၊ ပဉ္စန္တံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ နိစ္စ”န္တိအာဒိနာ နယေန တုလေန္တော
 ဗုဒ္ဓမုနိ ဘဝေ အာဒိနဝံ၊ နိဗ္ဗာနေ စ အာနိသံသံ ဒိသ္မာ တံ ခန္ဓာနံ မူလဘူတံ
 ဘဝသင်္ခါရကမ္ပံ “ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တေန ကမ္မက္ခယကရေန
 အရိယမဂ္ဂေန အဝဿဇိ။ ကထံ? အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊ အဘိန္တိ
 ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝံ။ သော ဟိ ဝိပဿနာဝသေန အဇ္ဈတ္တရတော၊ သမထ-
 ဝသေန သမာဟိတောတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂတော ပဋ္ဌာယ သမထဝိပဿနာဗလေန

၁-ပုနတ္ထဝသင်္ခါရဇနကံ (သျှာ)၊ ပုနတ္ထဝဿ သင်္ခါရံ (သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၅၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၄၇၇-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတမ္ပံ)၊
 ၂-မ ၂-၅၂၊ အံ ၁-၅၅၃-ပိဋ္ဌေသု။

ကဝဏံ ဝိယ အတ္တဘာဝံ ပရိယောနန္ဓိတွာ ဌိတံ, အတ္တနိ သမ္ပဝတ္တာ “အတ္တသမ္ပဝ” န္ဓိ လဒ္ဓနာမံ သဗ္ဗံ ကိလေသဇာလံ အာဟန္တိ၊ ကိလေသာဘာဝေနေဝ ကမ္မံ အပ္ပုဋ္ဌိသန္ဓိကတ္တာ အဝဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတီတိ ဧဝံ ကိလေသပ္ပဟာနေန ကမ္မံ ပဇဟိ။ ဣတိ ဗောဓိမူလေယေဝ အဝဿဋ္ဌဘဝသင်္ခါရော ဘဂဝါ ဝေခမိဿကေန^၁ ဝိယ ဇရသကဋ္ဌံ သမာပတ္တိဝေခမိဿကေန အတ္တဘာဝံ ယာပေန္တောပိ “ဣတော တေမာသတော ဥဒ္ဓံ သမာပတ္တိဝေခမဿ န ဒဿာမီ” တိစိတ္တုပ္ပါဒနေန အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိတိ။

ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သတ္တဇဋိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဒုတိယေ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေတိ ပါသာဒဒ္ဓါရကောဋ္ဌကဿ ဗဟိ၊ န ဝိဟာရဒ္ဓါရကောဋ္ဌကဿ။ သော ကိရ ပါသာဒေါ လောဟပါသာဒေါ ဝိယ သမန္တာ စတုဒ္ဓါရကောဋ္ဌကပရိဝုတော ပါကာရပရိက္ခိတ္တော။ တေသု ပါစိနဒ္ဓါရကောဋ္ဌကဿ ဗဟိ ပါသာဒတ္ထာယာယံ ပါစိနလောကဓာတုံ ဩလောကေန္တော ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိဿိန္တော ဟောတိ။ ဇဋိလာတိ ဇဋ္ဌာဝန္တော တာပသဝေသဓာရိနော။ နိဂဏ္ဏာတိ သေတပဋ္ဌနိဂဏ္ဏရူပဓာရိနော။ ကေသာဋ္ဌကာတိ ကေသာဋ္ဌကနိဂဏ္ဏာ ဝိယ ဧကံ ပိလောတ်ကဓဏ္ဍံ ဟတ္ထေ ဗန္ဓိတွာ တေနာပိ^၂ သရိရဿ ပုရိမဘာဂံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဝိစရဏကာ။ ပရုဋ္ဌကန္တနခလောမာတိ ပရုဋ္ဌကန္တလောမာ ပရုဋ္ဌနခါ ပရုဋ္ဌအဝသေသလောမာ စ၊ ကစ္ဆာဒိသု ဒိဃလောမာ ဒိဃနခါ စာတိ အတ္ထော။ ခါရိဝိဝိမောဒါယာတိ ဝိဝိဓံ ခါရာဒိနာနပ္ပကာရံ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရဘဏ္ဍိကံ ဂဟေတွာ။ အဝိဒူရေ အတိက္ကမန္တိတိ ဝိဟာရဿ အဝိဒူရမဂ္ဂေန နဂရံ ပဝိသန္တိ။

ရာဇာဟံ ဘန္တေ ပသေနဒိ ကောသလောတိ အဟံ ဘန္တေ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော၊ မယံ နာမံ တုမေ ဇာနာထာတိ။ ကဿာ ပန ရာဇာ လောကေ အပ္ပုဂ္ဂလဿ သန္တိကေ နိဿိန္တော ဧဝုပပါနံ နဂ္ဂနိဿိရိကာနံ အဉ္ဇလိ^၃ ပဂ္ဂဏာဘိတိ? သင်္ဂဏ္ဏနတ္ထာယ။ ဧဝုဋ္ဌိဿ အဟောသိ “သစာဟံ ဧတ္တကမ္ပိ ဧတေသံ န ကရိဿာမိ၊ မယံ ပုတ္တဒါရံ ပဟာယ တေဿတ္ထာယ ဒုဗ္ဘောဇနဒုက္ခသေယျာဒိနိ အနဘောမ၊ အယံ အမှာကံ နိပစ္စကာရမတ္တမ္ပိ န

၁-ဝေက္ခမိဿကေန (သံ၊ သာ)

၂-ဗန္ဓိတွာ ဘေန အခေကာဘိပရိယန္တံ ဗန္ဓိတွာ ကေနန္တေန ဟိ (က)၊ ဗန္ဓိတွာ ကေနန္တေန ဟိ (သိ)

ကရောတိ။ တသ္မိံ ဟိ ကတေ အမေ ဩစရကာ'တိ ဇနော အဂ္ဂဟေတွာ 'ပဗ္ဗဇိတာ'ဣစ္စေဝ သဗ္ဗာနိဿတိ။ ကိံ ဣမဿ ဘူတတ္ထကထနေနာတိ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ န ကထေယျ။ ဧဝံ ကတေ ပန အနိဂ္ဂဟိတွာ ကထေယန္တိ"တိ။ အပိစ သတ္ထု အဇ္ဈာသယဇာနနတ္ထမ္ပိ ဧဝမကာသိတိ။ ရာဇာ ကိရ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမန္တောပိ ကတိပယကာလံ သမ္မာသမ္မောမိံ န သဒ္ဓဟိ။ တေနဿ ဧဝံ အဟောသိ "ယဒိ ဘဂဝါ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ၊ မယာ ဣမေသံ နိပစ္စကာရံ ကတွာ 'ဣမေ အရဟန္တာ'တိ ဝုတ္တေ နာနုဇာနေယျ။ အထ မံ အနုဝတ္တန္တော အနုဇာနေယျ။ ကုတော တဿ သဗ္ဗညုတာ"တိ။ ဧဝံ သော သတ္ထု အဇ္ဈာသယဇာနနတ္ထံ တထာ အကာသိ။ ဘဂဝါ ပန "ဥဇုကမေဝ 'န ဣမေ သမဏာ ဩစရကာ'တိ ဝုတ္တေ ယဒိပိ ရာဇာ သဒ္ဓဟတိ၊ မဟာဇနော ပန တမတ္ထံ အဇာနန္တော န သဒ္ဓဟေယျ။ သမဏော ဂေါတမော 'ရာဇာ အတ္တနော ကထံ သုဏာတိ'တိ ယံ ကိဉ္စိ မုခါရုဋ္ဌံ ကထေတိ'တိ ဝဒေယျ။ တဒဿ ဒီဃရတ္ထံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တေယျ။ အညော စ ဂုဇုကမ္ပံ ဝိဝဋ္ဌံ ကတံ ဘဝေယျ။ သယမေဝ ရာဇာ တေသံ ဩစရကာဘာဝံ ကထေ- သတိ"တိ ဥတွာ "ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ တေ"န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကာမဘောဂိနာတိ ဣမိနာ ပန ရာဂါဘိဘဝံ၊ ဥဘယေနာပိ ဝိက္ခိတ္တ- စိတ္တတံ ဒဿေတိ။ ပုတ္တသမ္မာဓေယနန္တိ ပုတ္တေဟိ သမ္မာဓေယနံ။ ဧတ္ထ စ ပုတ္တသီသေန ဒါရပရိဂ္ဂဟံ၊ ပုတ္တဒါရေသု ဥပ္ပိလာဝိတေန တေသံ ဃရာဝါသာဒိ- ဟေတု'သောကာဘိဘဝေန စိတ္တဿ သံကိလိဋ္ဌတံ ဒဿေတိ။ ကာသိကစန္ဒနန္တိ သဏ္ဍစန္ဒနံ၊ ကာသိကဝတ္ထုန္တ စန္ဒနဉ္စာတိ ဝါ အတ္ထော။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနန္တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓတ္တာယ မာလာ၊ သုဂန္ဓဘာဝတ္တာယ ဂန္ဓံ၊ ဆဝိရာဂကရဏတ္တာယ ဝိလေပနံ ဓာရေန္တေန။ ဇာတဂ္ဂပရဇာတန္တိ သုဝဏ္ဏဉ္စေဝ အဝသိဋ္ဌနေဉ္စ။ သာဒိယန္တေနာတိ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍန္တေန။ သဗ္ဗေနပိ ကာမေသု အဘိဂိဒ္ဓဘာဝမေဝ ပကာသေတိ။

သံဝါသေနာတိ သဟဝါသေန။ သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ "အယံ ပေသလော ဝါ ဒုဿိလော ဝါ"တိ သံဝသန္တေန ဧကသ္မိံ ဌာနေ သဟ ဝသန္တေန ဇာနိတဗ္ဗော။ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓါနာ န ဣတ္တရန္တိ တဉ္စ သီလံ ဒီဃေန ကာလေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န ဣတ္တရေန။ ကတိပယဒိဝသေ ဟိ သညတာကာရော သံဝုတိန္ဒြိယာကာရော စ ဟုတွာ သက္ကာ ဒဿေတုံ။ မနသိ ကရောတာ နော အမနသိ ကရောတာတိ တမ္ပိ "သီလမဿ ပရိဂ္ဂဏိဿာမီ"တိ မနသိ

ကရောဇ္ဇေန ပစ္စဝေက္ခန္ဓေန သက္ကာ ဇာနိတုံ၊ န ဣတရေန။ ပညဝတာတိ တမ္ပိ သပ္ပညေနော ပဏ္ဍိတေန။ ဗာလော ဟိ မနသိ ကရောဇ္ဇောပိ ဇာနိတုံ န သက္ကာတိ။ သံဝေါဟာရေနာတိ ကထနေန။

ယော ဟိ ကောစိ မနုဿေသု၊ ဝေါဟာရံ ဥပဇိဝတိ။

ဧဝံ ဝါသေဋ္ဌ ဇာနာဟိ၊ ဝါဏိဇော သော န မြာဟ္မဏောတိ—

ဧတ္ထ ဟိ ဝါဏိဇံ ဝေါဟာရော နာမ။ “စတ္တာရော အရိယဝေါဟာရာ”တိ၊ ဧတ္ထ စေတနာ။ “သင်္ခါ သမညာ ပညတ္တိ ဝေါဟာရော”တိ? ဧတ္ထ ပညတ္တိ။ “ဝေါဟာရမတ္တေန သော ဝေါဟာရေယျာ”တိ? ဧတ္ထ ကထာ ဝေါဟာရော။ ဣဓာပိ သော ဧဝံ အဓိပ္ပေတော။ ဧကစ္စဿ ဟိ သမ္မုခါကထာ ပရမ္မုခါကထာယ န သမေတိ၊ ပရမ္မုခါကထာ သမ္မုခါကထာယ၊ တထာ ပုရိမကထာ ပစ္စိမကထာယ၊ ပစ္စိမကထာ စ ပုရိမကထာယ။ သော ကထေန္တောယေဝ သက္ကာ ဇာနိတုံ “အသုစိ ဒေသော ပုဂ္ဂလော”တိ။ သုစိသီလဿ ပန ပုရိမံ ပစ္စိမေန၊ ပစ္စိမဉ္စ ပုရိမေန၊ သမ္မုခါ ကထိတဉ္စ ပရမ္မုခါ ကထိတေန၊ ပရမ္မုခါ ကထိတဉ္စ သမ္မုခါ ကထိတေန သမေတိ၊ တသ္မာ ကထေန္တေန သက္ကာ သုစိဘာဝေါ ဇာနိတုန္တိ ပကာသေန္တော အာဟ “သံဝေါဟာရေန သောဝေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။

ထာမောတိဉ္ဇုဏထာမော။ ယဿ ဟိ ဉ္ဇုဏထာမော နတ္ထိ၊ သော ဥပ္ပန္နေသု ဥပဒ္ဒဝေသု ဂဟေတဗ္ဗဂဟဏံ ကတ္တဗ္ဗကရဏံ^၂ အပဿန္တော အဒ္ဓါရိကံ သရံ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ စရတိ။ တေနာဟ “အာပဒါသု ခေါ မဟာရာဇ ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ သာကစ္ဆာယာတိ သဟကထာယ။ ဒုပ္ပညဿ ဟိ ကထာ ဥဒကေ ဂေဏှု၊ ဝိယ ဥပ္ပဝတိ၊ ပညဝတော ကထေန္တဿ ပဋိဘာနံ အနန္တ ဟောတိ။ ဥဒကဝိပုန္ဒနေနေဝ ဟိ မစ္ဆော ခုဒ္ဒကော မဟန္တော ဝါတိ ပညာယတိ။

ဣတိ ဘဂဝါ ရညော ဥဇုကမေဝ တေ “ဣမေ နာမာ”တိ အဝတွာ အရဟန္တာနံ အနရဟန္တာနဉ္စ ဇာနနူပါယံ ပကာသေသိ။ ရာဇော တံ သတွာ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတာယ ဒေသနာဝိလာသေန စ အဘိပ္ပသန္တော “အစ္စရိယံ အန္တေ”တိအာဒိနာ အတ္တနော ပသာဒံ ပကာသေတွာ ဣဒါနိ တေ ယာထာဝတော ဘဂဝတော အာရောစေန္တော “ဧတေ အန္တေ မမ ပုရိသာ ဝောရာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝောရာတိ အပဗ္ဗဇိတာ ဧဝ ပဗ္ဗဇိတရူပေန

၁-၃ ၁-၃၇၅-ဝိဋ္ဌေ၊ ၂-ဝိ ၃-၁၉၃-ဝိဋ္ဌေ၊ ၃-အဘိ ၁-၂၅၆-ဝိဋ္ဌေ၊
၄-သံ ၁-၁၄-ဝိဋ္ဌေ၊ ၅-ဂဟေတဗ္ဗံ ပဟာတဗ္ဗဉ္စ (သိ)

ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဘုဉ္ဇန္တာ ပဋိစ္စန္ဓကမ္မန္တတ္တာ။ ဩစရကာတိ ဟေဋ္ဌာ စရကာ။ စောရာ
 ဟိ ပဗ္ဗတမတ္တကေန စရန္တာပိ ဟေဋ္ဌာ စရကာဝ နိဟိနကမ္မတ္တာ။ အထ ဝါ
 ဩစရကာတိ စရပုရိသာ။ ဩစရိတွာတိ အဝစရိတွာ ဝိမံသိတွာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ
 ဒေသေ တံ တံ ပဝတ္ထိံ ဥတွာတိ အတ္ထော။ ဩသာရိသာမီတိံ ပဋိပဇ္ဇိယာမိ၊
 ကရိသာမီတိ အတ္ထော။ ရဇောဇလ္လန္တိ ရဇေ မလဉ္စ။ ပဝါဟေတွာတိ သုဋ္ဌ၊
 ဝိက္ခာလနဝသေန အပနေတွာ။ ကပ္ပိတကေသမဿူတိ အလင်္ကာရသတ္ထေ
 ဝုတ္တဝိမိနာ ကပ္ပကေဟိ ဆိန္ဒကေသမဿူ။ ကာမဂုဏေဟိတိ ကာမ-
 ကောဋ္ဌာသေဟိ၊ ကာမဗန္ဓနေဟိ ဝါ။ သမပ္ပိတာတိ သုဋ္ဌ၊ အပ္ပိတာ အလ္လိနာ။
 သမဂီဘူတာတိ သဟဘူတာ။ ပရိစာရေသန္တိတိ ဣန္ဒြိယာနိ သမန္တတော
 စာရေသန္တိ၊ ကိဋ္ဌာပေသန္တိ ဝါ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေသံ ရာဇပုရိသာနံ အတ္တနော ဥဒရသံ
 ကာရဏာ ပဗ္ဗဇိတဝေသေန လောကဝဉ္ဇနသင်္ခါတံ အတ္ထံ ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ
 ဣမံ ပရာဒိနတာပရဝဉ္ဇနတာပဋိက္ခေပဝိဘာဝနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ န ဝါယမေယျ သဗ္ဗတ္တာတိ ဒူတေယျဩစရကကမ္မာဒိကေ သဗ္ဗသ္မိံ
 ပါပဓမ္မေ ဣမေ ရာဇပုရိသာ ဝိယ ပဗ္ဗဇိတော န ဝါယမေယျ၊ ဝါယာမံ
 ဥဿာဟံ န ကရေယျ၊ သဗ္ဗတ္ထ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဝါယာမံ အကတွာ အပ္ပမတ္တကေပိ
 ပုညသ္မိံယေဝ ဝါယမေယျာတိ အဓိပ္ပာယော။ နာညဿ ပုရိသော သိယာတိ
 ပဗ္ဗဇိတရူပေန အညဿ ပုဂ္ဂလဿ သေဝကပုရိသော န သိယာ။ ကသ္မာ?
 ဝေရူပဿပိဩစရကာဒိပါပကမ္မဿ ကတ္ထဗ္ဗတ္တာ။ နာညံ နိဿာယ ဇီဝေယျာတိ
 အညံ ပရံ ဣဿရာဒိံ နိဿာယ “တပ္ပုဋိဗဒ္ဓံ မေ သုခဒုက္ခ”န္တိ ဧဝံစိတ္တော
 ဟုတွာ န ဇီဝိကံ ပဝတ္ထေယျ၊ အတ္တဒိပေါ အတ္တသရဏော အနညသရဏော
 ဧဝ ဘဝေယျ။ အထ ဝါ အနတ္တာဝဟတော “ဩစရဏ”န္တိ ၂ လဒ္ဓနာမကတ္တာ
 အညံ အကုသလကမ္မံ နိဿာယ န ဇီဝေယျ။ ဓမ္မေန န ဝဏိံ စရေတိ
 ခနာဒိအတ္တာယ ဓမ္မံ န ကထေယျ။ ယော ဟိ ခနာဒိဟေတု ပရေသံ ဓမ္မံ
 ဒေသေတိ၊ သော ဓမ္မေန ဝါဏိဇ္ဇံ ကရေတိ နာမ၊ ဧဝံ ဓမ္မေန တံ န စရေယျ။
 အထ ဝါ ခနာဒိနံ အတ္တာယ ကောသလရညော ပုရိသော ဝိယ ဩစရကာဒိကမ္မံ
 ကရောန္တော ပရေဟိ အနာသင်္ကနိယတာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာလိင်္ဂသမာဒါနာဒိနိ
 အနုတိဋ္ဌန္တော ဓမ္မေန ဝါဏိဇ္ဇံ ကရေတိ နာမ။ ယောပိ ဣမ ပရိသုဒ္ဓံ
 မြဟ္မစရိယံ စရန္တောပိ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ မြဟ္မစရိယံ စရတိ။

၁-ဩယာယိသာမီတိ (သိ၊ သျာ) ၂-‘ပရ’န္တိ (သျာ)

သောပိ ဓမ္မေန ဝါဏိဇ္ဇံ ကရောတိ နာမ၊ ဧဝံ ဓမ္မေန ဝါဏိဇ္ဇံ န စရေ၊
န ကရေယျာတိ အတ္ထော။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပစ္စဝေက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ တတိယေ အတ္တနော အနေကေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ
ပဟိနေတိ လောဘဒေါသမောဟဝိပရိတမနသိကာရအဟိရ်ကာနောတ္တပ္ပ-
ကောဓူပနာဟမက္ခပလာသဣဿာမစ္ဆရိယမာယာသာဓြေယျထမ္ဘသာရမ္ဘ-
မာနာတိမာနမဒပမာဒတဏှာအဝိဇ္ဇာတိဝိဓာကုသလမူလဒုန္နရိတသံကိလေသ-
ဝိသမသညာဂိတက္ကပပဉ္စစတုဗ္ဗိဓဝိပလ္လာသအာသဝဩဃယောဂဂန္ထာဂတိ-
ဂမနတဏှုပါဒါနပဉ္စဝိဓစေတောဝိလပဉ္စစေတောဝိနိဗန္ဓနိဝရဏာဘိနန္ဒန-
ဆဝိဝါဒမူလတဏှာကာယသံတ္တာနသယအဋ္ဌမိစ္ဆတ္တနဝတဏှာမူလကဒသာ-
ကုသလကမ္မပထဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတအဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာဒိပ္ပဘေဒအတ္တနော
သန္တာနေ အနာဒိကာလပဝတ္တေ ဒိယမုသဟဿကိလေသေတံသဟဂတေ စာပိ
အနေကေ ပါပကေ လာမကေ အကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန အကုသလေ ဓမ္မေ
အနဝသေသံ သဟ ဝါသနာယ ဗောဓိမူလေယေဝ ပဟိနေ အရိယမဂ္ဂေန
သမုတ္တိန္ဓေ ပစ္စဝေက္ခမာနော “အယမ္ပိ မေ ကိလေသော ပဟိနေ၊ အယမ္ပိ မေ
ကိလေသော ပဟိနေ” တိ အနုပဒပစ္စဝေက္ခဏာယ^၁ ပစ္စဝေက္ခမာနော ဘဂဝါ
နိသိန္ဓော ဟောတိ။

အနေကေ စ ကုသလေ ဓမ္မေတိ သီလသမာဓိပညာဝိပုတ္တိဝိပုတ္တိဉာဏ-
ဒဿနံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ၊
စတ္တာရော အရိယမဂ္ဂါ၊ စတ္တာရိ ဖလာနိ၊ စတသော ပဋိသန္တိဒါ၊ စတုယောနိ-
ပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ၊ စတ္တာရော အရိယဝံသာ၊ စတ္တာရိ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏာနိ၊ ပဉ္စ
ပဓာနိယင်္ဂါနိ၊ ပဉ္စဂီကော သမ္မာသမာဓိ၊ ပဉ္စဉာဏိကော သမ္မာသမာဓိ၊
ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ ပဉ္စ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယော၊ ပဉ္စ ဝိပုတ္တာ-
ယတနဉာဏာနိ၊ ပဉ္စ ဝိပုတ္တိပရိပါစနီယာ သညာ၊ ဆ အနုဿတိဋ္ဌာနာနိ၊
ဆ ဂါရဝါ၊ ဆ နိဿာရဏီယာ ဓာတုယော၊ ဆ သတတဝိဟာရာ၊ ဆ အနုတ္တရိ-
ယာနိ၊ ဆ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယာ ပညာ၊ ဆ အဘိညာ၊ ဆ အသာဓာရဏ-
ဉာဏာနိ၊ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ၊ သတ္တ အရိယဓနာနိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊

၁-အနုပဒပစ္စဝေက္ခဏာယ (သိ၊ သု)

သတ္တ သပ္ပုရိသဓမ္မာ, သတ္တ နိဇ္ဇရဝတ္ထုနိ, သတ္တ သညာ, သတ္တ ဒက္ခိဏေ-
 ယျပုဂ္ဂလဒေသနာ, သတ္တ ဒိဏာသဝဗလဒေသနာ, အဋ္ဌ ပညာပဋိလာဘ-
 ဟေတုဒေသနာ, အဋ္ဌ သမ္မတ္တာနိ, အဋ္ဌ လောကဓမ္မာတိက္ကမာ, အဋ္ဌ အာရမ္မ-
 ဝတ္ထုနိ, အဋ္ဌ အက္ခဏဒေသနာ, အဋ္ဌ မဟာပုရိသဝိတက္ကာ, အဋ္ဌ အဘိဘာ-
 ယတနဒေသနာ, အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ, နဝ ယောနိသောမနသိကာရမူလကာ
 ဓမ္မာ, နဝ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂါနိ, နဝ သတ္တာဝါသဒေသနာ, နဝ
 အာသာတပုဋိဝိနယာ, နဝ သညာ, နဝ နာနတ္တာနိ, နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ, ဒသ
 နာထကရဏာ ဓမ္မာ, ဒသ ကသိဏာယတနာနိ, ဒသ ကုသလကမ္မပထာ, ဒသ
 သမ္မတ္တာနိ, ဒသ အရိယဝါသာ, ဒသ အသေက္ခာ ဓမ္မာ, ဒသ တထာဂတဗလာနိ,
 ဧကာဒသ မေတ္တာနိသံသာ, ဒွါဒသ ဓမ္မစက္ကာကာရာ, တေရသ ဓုတင်္ဂဂုဏာ,
 စုဒ္ဒသ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ, ပန္နရသ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ, သောဠသဝိဓာ အာနာ-
 ပါနဿတိ, သောဠသ အပရန္တပနိယာ ဓမ္မာ, အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ,
 အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ, ဧကုနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ, စတုစက္ကာလီသ ဉာဏ-
 ဝတ္ထုနိ, ပညာသ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာနိ, ပရောပညာသ ကုသလာ ဓမ္မာ, သတ္တ-
 သတ္တတိ ဉာဏဝတ္ထုနိ, စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသမာပတ္တိသဉ္စာရိ-
 မဟာဝဇီရဉာဏံ, အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာနပဝိစယပစ္စဝေက္ခဏဒေသနာဉာဏာ-
 နိ, တထာ အနန္တာသု လောကဓာတုသု အနန္တာနံ သတ္တာနံ အာသယာဒိ-
 ဝိဘာဝနဉာဏာနိ စာတိ ဧဝမာဒိကေ အနေကေ အတ္တနော ကုသလေ အန-
 ဝဇ္ဇဓမ္မေ အနန္တကာလံ ပါရမိပရိဘာဝနာယ မဂ္ဂဘာဝနာယ စ ပါရိပူရိံ ဝုဒ္ဓိံ
 ဂတေ “ဣမေပိ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ မယိ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဣမေပိ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ မယိ သံဝိဇ္ဇန္တိ” တိ
 ရုစိဝသေန မနသိကာရာဘိမုခေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂေ ပုဉ္ဇပုဉ္ဇေ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခ-
 မာနော နိသိန္ဓော ဟောတိ။ တေ စ ခေါ သပဒေသတော ဧဝ၊ န နိပ္ပဒေ-
 သတော။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ဘဂဝတာပိ အနုပဒံ အနဝသေသတော မနသိ ကာတုံ
 န သက္ကာ အနန္တာပရိမေယျဘာဝတော။

ဂုတ္တဋ္ဌေတံ—

“ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
 ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
 ဒီယေထ ကပ္ပေါ စိရဒီဃမန္တရေ၊
 ဝဏ္ဏော န ဒီယေထ တထာဂတဿာ” တိ။

၁-....သမာပတ္တိမဟာဝဇီရဉာဏာနိ (သီ၊ သျာ)

အပရမ္ဘိ ဝုတ္တံ—

“အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ၊ သဂုဏေန မဟေသိနော။
ဂုဏေန နာမမုဒ္ဒေယျံ၊ အပိ နာမ သဟဿတော”တိ။

တဒါ ဟိ ဘဂဝါ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပုဋ်ကန္တော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ဂန္ဓ-
ကုဋိပ္ပမုခေ ဌတွာ ဘိက္ခုသု ဝတ္တံ ဒဿေတွာ ဂတေသု မဟာဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသိတွာ
ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓော အတ္တနော အတိတဇာတိဝိသယံ ဉာဏံ ပေသေသိ။
အထဿ တာနိ နိရန္တရံ ပေါဒါနပေါဒံ အနန္တာပရိမာဏပုဘောဒါ ဥပဋ္ဌဟိံ သု။
သော “ဧဝံ မဟန္တဿ နာမ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ မူလဘူတာ ဣမေ ကိလေသာ”တိ
ကိလေသဝိသယံ ဉာဏာစာရံ ပေသေတွာ တေ ပဟာနမုခေန အနုပဒံ
ပစ္စဝေက္ခိတွာ “ဣမေ ဝတ ကိလေသာ အနဝသေသတော မယံ သုဋ္ဌ၊ ပဟိနာ”တိ
ပုန တေသံ ပဟာနကရံ သာကာရံ သပရိဝါရံ သဥဒ္ဓေသံ အရိယမဂ္ဂံ ပစ္စ-
ဝေက္ခန္တော အနန္တာပရိမာဏဘောဒေ အတ္တနော သီလာဒိအနဝဇ္ဇဓမ္မေ မနသာ-
ကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ—

“တေန ခေါပန သမယေန ဘဂဝါ အတ္တနော အနေကေပါပကေ
အကုသလေ ဓမ္မေ ပဟိနေ ပစ္စဝေက္ခမာနော နိသိန္ဓော ဟောတိ၊
အနေကေ စ ကုသလေ ဓမ္မေ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂတေ”တိ။

ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥပ္ပန္နဝီတိသောမနဿုဒ္ဓေသဘူတံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အဟု ပုဗ္ဗေတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏုပုတ္တိတော ပုဗ္ဗေ သဗ္ဗောပိ စာယံ
ရာဂါဒိကော ကိလေသဂဏော မယံ သန္တာနေ အဟု အာသိ၊ န ဣမသ္မိံ
ကိလေသဂဏေ ကောစိပိ ကိလေသော နာဟောသိ။ တဒါ နာဟူတိ တဒါ
တသ္မိံ ကာလေ အရိယမဂ္ဂက္ခန္ဓေ သော ကိလေသဂဏော န အဟု န အာသိ၊
တတ္ထ အဏုမတ္တောပိ ကိလေသော အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခန္ဓေ အပ္ပဟိနော နာမ နတ္ထိ။
“တတော နာဟူ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တတော အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခန္ဓေတော ပရံ နာသိတိ
အတ္ထော။ နာဟု ပုဗ္ဗေတိ ယော စာယံ မမ အပရိမာဏော အနဝဇ္ဇဓမ္မော
ဧတရဟိ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂတော ဥပလဗ္ဗတိ၊ သောပိ အရိယမဂ္ဂက္ခန္ဓေတော
ပုဗ္ဗေ န အဟု န အာသိ။ တဒါ အဟူတိ ယဒါ ပန မေ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပန္နံ၊
တဒါ သဗ္ဗောပိ မေ အနဝဇ္ဇဓမ္မော အာသိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန ဟိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗေပိ
သဗ္ဗညုဂဏာ ဗုဒ္ဓါနံ ဟတ္ထဂတာ ဧဝ ဟောန္တိ။

န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ၊ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိတိ ယော ပန သော အနဝဇ္ဇမေဃော အရိယမဂ္ဂေါ မယံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဥပ္ပန္နော၊ ယေန သဗ္ဗော ကိလေသဂဏော အနဝသေသံ ပဟိနော၊ သော ယထာ မယံ မဂ္ဂက္ခဏတော ပုဗ္ဗေ န စာဟု န စ အဟောသိ၊ ဧဝံ အတ္တနာ ပဟာတဗ္ဗကိလေသာဘာဝတော တေ ကိလေသာ ဝိယ အယမ္ပိ န စ ဘဝိဿတိ အနာဂတေ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ စေတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေပိ န ဝိဇ္ဇတိ န ဥပလဗ္ဘတိ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာ- ဘာဝတော။ န ဟိ အရိယမဂ္ဂေါ အနေကဝါရံ ပဝတ္တတိ။ တေနေဝါဟ “န ပါရံ ဒိဂုဏံ ယန္တိ”တိ။

ဣတိ ဘဂဝါ အရိယမဂ္ဂေန အတ္တနော သန္တာနေ အနဝသေသံ ပဟိနေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂတေ အပရိမာဏေ အနဝဇ္ဇမေဃေ စ ပစ္စဝေက္ခမာနော အတ္တုပနာယိကပီတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ပုရိမာယ ကထာယ^၁ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဒယမေဝ ကထိတံ၊ ပစ္ဆိမဒ္ဒယံ သမ္မာသဗ္ဗောဓိယာ ပကာသိတတ္တာ ပကာသိတမေဝ ဟောတိတိ။

တတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဌမနာနာတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ စတုတ္ထေ နာနာတိတ္ထိယသမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကောတိ ဧတ္ထ တရန္တိ ဧတေန သံသာရောဃန္တိ တိတ္ထံ၊ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂေါ။ ဣမ ပန ဝိပရိတဝိပလ္လာ- သဝသေန ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ တထာ ဂဟိတဒိဋ္ဌိဒဿနံ “တိတ္ထ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တသ္မိံ သဿတာဒိနာနာကာရေ တိတ္ထေ နိယုတ္တာတိ နာနာတိတ္ထိယာ၊ နဂ္ဂနိဂဏ္ဍာဒိသမဏာ စေဝ ကဋ္ဌကလာပါဒိဗြာဟ္မဏာ စ ပေါက္ခရသာတာဒိ- ပရိဗ္ဗာဇကော စ သမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော။ နာနာတိတ္ထိယာ စ တေ သမဏ- ဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော စာတိ နာနာတိတ္ထိယသမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော^၂။

“သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိအာဒိနာ ပဿန္တိ ဧတာယ၊ သယံ ဝါ ပဿတိ၊ တထာ ဒဿနမတ္တမေဝ ဝါတိ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသသေတံ အဓိဝစနံ။ သဿတာဒိဝသေန နာနာ အနေကဝိဓာ ဒိဋ္ဌိယော ဧတေသန္တိ နာနာဒိဋ္ဌိကာ။ သဿတာဒိဝသေနဝ ခမနံ ခန္တိ၊ ရောစနံ ရုစိ၊ အတ္ထတော

၁-ဂါထာယ (သီ၊ သျာ)   ၂-နာနာတိတ္ထိယာဝ တေ သမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကော (သီ၊ သျာ)

“သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိအာဒိနာ^၁ ပဝတ္ထော စိတ္တဝိပလ္လာ-
 သော သညာဝိပလ္လာသော စ။ တထာ နာနာ ခန္တိယော ဧတေသန္တိ နာနာခန္တိ-
 ကာ၊ နာနာ ရုစိယော ဧတေသန္တိ နာနာရုစိကာ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂေ
 တထာ တထာ စိတ္တံ ရောစေတွာ ခမာပေတွာ စ ပစ္ဆာ “ဣဒမေဝ သစ္စံ
 မောဃမည”န္တိ အဘိနိဝိသန္တိ။ အထ ဝါ “အနိစ္စံ နိစ္စ”န္တိ အာဒိနာ တထာ တထာ
 ဒဿနဝသေန ဒိဋ္ဌိ၊ ခမနဝသေန ခန္တိ၊ ရုစနဝသေန ရုစိတိ ဧဝံ တိဟိပိ ပဒေဟိ
 ဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နာနာဒိဋ္ဌိနိဿယနိဿိတာတိ သဿတာဒိ-
 ပရိကပ္ပဝသေန နာနာဝိဓံ ဒိဋ္ဌိယာ နိဿယံ ဝတ္ထု ကာရဏံ၊ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတမေဝ
 ဝါ နိဿယံ နိဿိတာ အလ္လိနာ ဥပဂတာ၊ တံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ဌိတာတိ
 အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌိယောပိ ဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ အဘိနိဝေသာကာရနံ^၂ နိဿယာ
 ဟောန္တိ။

သန္တိတိ အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဥပလဗ္ဘန္တိ။ ဧကေတိ ဧကဇ္ဇေ။ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ
 ပဗ္ဗဇ္ဇုပဂမေန သမဏာ၊ ဇာတိယာ ဗြာဟ္မဏာ၊ လောကေန ဝါ သမဏာတိ
 စ ဗြာဟ္မဏာတိ စ ဧဝံ ဂဟိတာ။ ဧဝံ ဝါဒိနောတိ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝတ္ထုဗ္ဗာကာရေန
 ဝဒန္တိတိ ဧဝံ ဝါဒိနော။ ဧဝံ ဣဒါနိ ဝတ္ထုဗ္ဗာကာရေန ပဝတ္ထာ ဒိဋ္ဌိ ဧတေသန္တိ
 ဧဝံ ဒိဋ္ဌိနော။ တတ္ထ ဒုတိယေန ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ မိစ္ဆာဘိနိဝေသော ဒဿိတော၊
 ပဌမေန တေသံ ယထာဘိနိဝေသံ ပရေသံ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာပနဝသေန
 ဝေါဟာရော။

သဿတော လောကော၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမညန္တိ ဧတ္ထ လောကောတိ
 အတ္ထော။ သော ဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိကေဟိ လောကိယန္တိ ဧတ္ထ ပုညံ ပါပံ တဗ္ဗိပါကာ၊
 သယံ ဝါ ကာရကာဒိဘာဝေန အဘိယုတ္တေဟိ လောကိယတိတိ လောကောတိ
 အဓိပ္ပေတော။ သွာယံ သဿတော အမရော နိစ္စော ဓုဝေါတိ ယဒိဒံ အမှာကံ
 ဒဿနံ ဣဒမေဝ သစ္စံ အဝိပရိတံ၊ အညံ ပန အသဿတောတိအာဒိ ပရေသံ
 ဒဿနံ မောဃံ မိစ္ဆာတိ အတ္ထော။ ဧတေန စတ္တာရောပိ သဿတဝါဒါ
 ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ အသဿတောတိ န သဿတော၊ အနိစ္စော အဓုဝေါ
 စဝနဓမ္မောတိ အတ္ထော။ “အသဿတော”တိ သဿတဘာဝပုဋိက္ခေပေနဝ
 ဥစ္ဆေဒေါ ဒိပိတောတိ သတ္တဝိ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ ဒိပိတာ ဟောန္တိ။

အန္တဝါတိ သပရိယန္တော ပရိဝဋ္ဌ၊ မော ပရိစ္ဆိန္နပ္ပမာဏော၊ န သဗ္ဗဂတောတိ
 အတ္ထော။ ဧတေန သရိရပရိမာဏော? အင်္ဂုဋ္ဌပရိမာဏော အဝယဝပရိမာဏော

၁-၃ ၁-၁၆ ၂-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အဘိနိဝေသဝေါဟာရာနံ (က) ၃-ပါဒပရိမာဏော (က)

ပရမာဏုပရိမာဏော အတ္တာတိ ဝေမာဒိဝါဒါ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ အနန္တ-
ဝါတိ အပရိယန္တော၊ သဗ္ဗဂတောတိ အတ္ထော။ ဧတေန ကပိလကဏာဒါဒိဝါဒါ
ဒိပိတာ ဟောန္တိ။

တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ယံ သရီရံ၊ တဒေဝ ဇီဝသင်္ခါတံ ဝတ္ထု၊ ယဉ္စ ဇီဝသင်္ခါတံ
ဝတ္ထု၊ တဒေဝ သရီရန္တိ ဇီဝဉ္စ သရီရဉ္စ အဒ္ဓယံ သမနုပဿတိ။ ဧတေန
အာဇီဝကာနံ ဝိယ “ရူပိ အတ္တာ”တိ အယံ ဝါဒေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ အညံ
ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဣမိနာ ပန “အရူပိ အတ္တာ”တိ အယံ ဝါဒေါ ဒဿိတော။

ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဧတ္ထ တထာဂတောတိ သတ္ထော^၁။
တံ ဟိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ကာရကဝေဒကာဒိသင်္ခါတံ၊ နိစ္စရုဝါဒိသင်္ခါတံ ဝါ တထာ-
ဘာဝံ^၂ ဂတောတိ တထာဂတောတိ ဝေါဟရတိ၊ သော မရဏတော ဣဓ-
ကာယဿ ဘေဒတော ပရံ ဥဒ္ဓံ ဟောတိ၊ အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဧတေန
သဿတဂ္ဂါဟမုခေန သောဠသ သညီဝါဒါ အဠ အသညီဝါဒါ အဠ စ နေဝသညီ-
နာသညီဝါဒါ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ န ဟောတိတိ နတ္ထိ န ဥပလဗ္ဗတိ။ ဧတေန
ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ ဒဿိတော။ ဟောတိ စ န စ ဟောတိတိ အတ္ထိ စ နတ္ထိ စာတိ။
ဧတေန ကေဠသဿတဝါဒါ သတ္ထ သညီဝါဒါ စ ဒဿိတာ။ နေဝ ဟောတိ
န န ဟောတိတိ ဣမိနာ ပန အမရာဝိက္ခေပဝါဒေါ ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမေ ကိရ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ နာနာဒေသတော အာဂန္တော သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသန္တာ
ကေဒါ သမယပ္ပဝါဒကေ သန္နိပတိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဝါဒံ ပဂ္ဂယု
အညဝါဒေ ခံသေန္တာ ဝိဝါဒါပန္နာ အဟေသံ။ တေန ဝုတ္တံ “တေ ဘဏ္ဍန-
ဇာတာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဘဏ္ဍနံ နာမ ကလဟဿ ပုဗ္ဗဘာဂေါ။ ဘဏ္ဍနဇာတာတိ ဇာတ-
ဘဏ္ဍနာ။ ကလဟော ကလဟော ဧဝ၊ ကလဿ ဝါ ဟနနတော ကလဟော
ဒဠဗ္ဗော။ အညမညဿ ဝိရုဒ္ဓဝါဒံ အာပန္နာတိ ဝိဝါဒါပန္နာ။ မဗ္ဗသန္ဓနတော
မုခမေဝ သတ္ထိတိ မုခသတ္ထိ၊ ဖရုသဝါစာ။ ဖလူပစာရေန ဝိယ ဟိ ကာရဏံ
ကာရဏုပစာရေန ဖလမ္ပိ ဝေါဟရိယတိ ယထာ တံ “သုခေါ ပုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊
ပါပကမ္မံ ပစ္စနဘောတိ”တိ^၃ စ။ တာဟိ မုခသတ္ထိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဇ္ဇန္တာ ဝိဟရန္တိ။
ဒေသော ဓမ္မောတိ ဓမ္မော အဝိပရိတသဘာဝေါ ဒေသော ဧဝရူပေါ၊ ယထာ
မယာ ဝုတ္တံ “သဿတော လောကော”တိ။ နေဒိသော ဓမ္မောတိ န ဒေသော

၁-အတ္တာ (သီ၊ သျာ)   ၂-တထာဂတဘာဝံ (သီ၊ သျာ)   ၃-ပစ္စနဘူတန္တိ (သီ၊ သျာ)

ဓမ္မော၊ ယထာ တယာ ဝုတ္တံ “အသဿတော လောကော”တိ၊ ဧဝံ သေသ-
 ပဒေဟိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သော စ တိတ္ထိယာနံ ဝိဝါဒေါ သကလနဂရေ
 ပါကဇော ဇာတော။ အထ ဘိက္ခု။ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိဋ္ဌာ တံ သုတွာ
 “အတ္ထိ နော ဣဒံ ကထာပါဘတံ၊ ယံ နန မယံ ဣမံ ပဝတ္ထိံ ဘဂဝတော
 အာရောစေယျာမ၊ အပ္ပေဝ နာမ တံ နိဿာယ သတ္ထု သဏ္ဍသုဗ္ဗံ ဓမ္မဒေသနံ
 လဘေယျာမာ”တိ တေ ပစ္စာဘတ္တံ ဓမ္မဒေသနာကာလေဘဂဝတော တေမတ္ထံ
 အာရောစေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု”တိအာဒိ။

တံ သုတွာ ဘဂဝါ အညတိတ္ထိယာနံ ဓမ္မဿ အယထာဘူတပဇာနနံ
 ပကာသေန္တော “အညတိတ္ထိယာ ဘိက္ခုဝေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အန္ဓာတိ
 ပညာစက္ခုဝိရဟေန အန္ဓာ။ တေနာဟ “အစက္ခုကာ”တိ။ ပညာ ဟိ ဣဓ
 “စက္ခု”တိ အဓိပ္ပေတာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အတ္ထံ န ဇာနန္တိ”တိအာဒိ။
 တတ္ထ အတ္ထံ န ဇာနန္တိတိ ဣလောကတ္ထံ ပရလောကတ္ထံ န ဇာနန္တိ၊ ဣလောက-
 ပရလောကေသု ဝုဒ္ဓိံ အပ္ပုဒယံ နာဝဗုဇန္တိ၊ ပရမတ္ထေ ပန နိဗ္ဗာနေ ကထာ-
 ဝကာ။ ယေ ဟိ နာမ ပဝတ္ထိမတ္ထေပိ သမ္ပုဋ္ဌာ၊ တေ ကထံ နိဝတ္ထိံ ဇာနိဿန္တိတိ။
 အနတ္ထံ န ဇာနန္တိတိ ယဒဂ္ဂေန တေ အတ္ထံ န ဇာနန္တိ၊ တဒဂ္ဂေန အနတ္ထမ္ပိ န
 ဇာနန္တိ။ ယသ္မာ ဓမ္မံ န ဇာနန္တိ၊ တသ္မာ အဓမ္မမ္ပိ န ဇာနန္တိ။ တေ ဟိ ဝိပရိယေ-
 သဂ္ဂါဟိတာယ ဓမ္မံ ကုသလမ္ပိ အကုသလံ ကရောန္တိ၊ အဓမ္မမ္ပိ အကုသလံ
 ကုသလံ ကရောန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ ဓမ္မာဓမ္မေသု ဧဝ၊ အထ ခေါ တဿ ဝိပါကေ-
 သုပိ သမ္ပုဋ္ဌာ။ တထာ ဟိ တေ ကမ္မမ္ပိ ဝိပါကံ ကတွာ ဝေါဟရန္တိ၊ ဝိပါကမ္ပိ
 ကမ္မံ ကတွာ။ တထာ ဓမ္မံ သဘာဝဓမ္မမ္ပိ န ဇာနန္တိ၊ အဓမ္မံ အသဘာဝဓမ္မမ္ပိ
 န ဇာနန္တိ။ ဧဝံဘူတာ စ သဘာဝဓမ္မံ အသဘာဝဓမ္မဉ္စ၊ အသဘာဝဓမ္မံ
 သဘာဝဓမ္မဉ္စ ကတွာ ပဝေဒေန္တိ။

ဣတိ ဘဂဝါ တိတ္ထိယာနံ မောဟဒိဋ္ဌိပဋိလဘဘာဝေန ပညာစက္ခု-
 ဝေကလ္လတော အန္ဓဘာဝံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဇေယျပမာယ ပကာ-
 သေတုံ “ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခုဝေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ ပုဗ္ဗေ ဘူတံ၊
 အတိတကာလေ နိဗ္ဗတ္တံ။ အညတရော ရာဇာ အဟောသီတိ ပုရာတနော
 နာမဂေါတ္ထေဟိ လောကေ အပါကဇော ဧကော ရာဇာ အဟောသိ။
 သော ရာဇာ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသီတိ တဿ ကိရ ရညော
 သောဘဂ္ဂပုတ္တံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ အတ္တနော ဩပဝယံ ဟတ္ထိံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတံ
 ဒိသ္မာ တေဒဟောသိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ ဘော ဟတ္ထိယာနံ ဒဿနိယ”န္တိ။
 တေန စ သမယေန ဧကော ဇေယျော ရာဇင်္ဂဏေန ဂစ္ဆတိ။ တံ ဒိသ္မာ

ရာဇာ စိန္တေသိ “မဟာဇာနိယာ ခေါ ဣမေ အန္ဓာ၊ ယေ ဧဝရူပံ ဒဿနိယံ
 န လဘန္တိ ဒဠု။ ယန္တုနာဟံ ဣမိဿာ သာဝတ္ထိယာ ယတ္တကာ ဇစ္စန္ဓာ၊
 သဗ္ဗေ တေ သန္ဓိပါတာပေတွာ ဧကဒေသံ ဧကဒေသံ ဟတ္ထေန ဖုဿာပေတွာ
 တေသံ ဝစနံ သုဏေယျ”န္တိ။ ကေဠိသီလော ရာဇာ ဧကေန ပုရိသေန
 သာဝတ္ထိယာ သဗ္ဗေ ဇစ္စန္ဓေ သန္ဓိပါတာပေတွာ တဿ ပုရိသဿ သညံ
 အဒါသိ “ယထာ ဧကေကော ဇစ္စန္ဓော သီသာဒိကံ ဧကေကံယေဝ
 ဟတ္ထိဿ အင်္ဂံ ဖုသိတွာ ‘ဟတ္ထိ မယာ ဒိဋ္ဌော’တိ သညံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တထာ
 ကရောဟိ”တိ။ သော ပုရိသော တထာ အကာသိ။ အထ ရာဇာ တေ ဇစ္စန္ဓေ
 ပစ္စေကံ ပုစ္ဆိ “ကိဒိသော ဘဏေ ဟတ္ထိ”တိ။ တေ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌာဝယဝမေဝ
 ဟတ္ထိံ ကတွာ ဝဒန္တာ “ဒေဒိသော ဟတ္ထိ၊ နေဒိသော ဟတ္ထိ”တိ အညမညံ
 ကလဟံ ကရောန္တာ ဟတ္ထာဒိဟိ ဥပက္ကမိတွာ ရာဇင်္ဂဏေ မဟန္တံ ကောလာ-
 ဟလံ အကံသု။ ရာဇာ သပရိဇေနော တေသံ တံ ဝိပ္ပကာရံ ဒိသ္မာ ဖာသုကေဟိ
 ဘိဇ္ဇမာနေဟိ ဟဒယေန ဥဂ္ဂတေန မဟာဟသိတံ ဟသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ
 ခေါ ဘိက္ခဝေ သော ရာဇာ။ပ။ အတ္တမနေော အဟောသိ”တိ။

တတ္ထ အန္တောတိ အာလပနံ။ ယာဝတကာတိ ယတ္တကာ။ ဇစ္စန္ဓာတိ
 ဇာတိယာ အန္ဓာ၊ ဇာတိတော ပဋ္ဌာယ အစက္ခကာ။ ကေဠိန္တိ ကေတော။
 ဘဏေတိ အဗဟုမာနာလာပေါ။ ဟတ္ထိံ ဒဿေဟိတိ ယထာဝုတ္တံ ဟတ္ထိံ
 သယာပေတွာ ဒဿေဟိ။ သော စ သုသိက္ခိတတ္တာ အပရိပ္ပန္နန္တော နိပဇ္ဇိ။
 ဒိဋ္ဌော နော ဟတ္ထိတိ ဟတ္ထေန ပရာမသနံ ဒဿနံ ကတွာ အာဟံသု။ တေန
 ပုရိသေန သိသံ ပရာမသာပေတွာ “ဒေဒိသော ဟတ္ထိ”တိ သညာပိတတ္တာ
 တာဒိသံယေဝ နံ ဟတ္ထိံ သဉ္ဇာနန္တာ ဇစ္စန္ဓော “ဒေဒိသော ဒေဝ ဟတ္ထိ
 သေယျထာပိ ကုန္တော”တိ ဝဒိံသု။ ကုန္တောတိ စ ဃဇောတိ အတ္ထော။
 ဒီလောတိ နာဂဒန္တဒီလော။ သောဏ္ဍောတိ ဟတ္ထော။ နင်္ဂလီသတိ နင်္ဂလဿ
 သိရဿ ဤသာ။ ကာယောတိ သရီရံ။ ကောဋ္ဌောတိ ကုသုလော။ ပါဒေါတိ
 ဇဗော။ ဣဏောတိ ထန္တော။ နင်္ဂုဋ္ဌန္တိ ဝါဠဿ ဥရိမပ္ပဒေသော။ ဝါလဒီတိ
 ဝါလဿ အဂ္ဂပ္ပဒေသော။ မုဠိဟိ သံသုန္တိံ သူတိံ မုဠိယော ဗန္ဓိတွာ ပဟရိံသု၊
 မုဠိဃာတံ အကံသု။ အတ္တမနေော အဟောသိတိ ကေဠိသီလတ္တာ သော ရာဇာ
 တေန ဇစ္စန္ဓာနံ ကလဟေန အတ္တမနေော ပဟာသေန ဂဟိတမနေော အဟောသိ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဥပမာသံသန္ဓနံ။ တဿတ္ထော—ဘိက္ခဝေ ယထာ တေ
 ဇစ္စန္ဓော အစက္ခကာ ဧကင်္ဂဒဿိနေော အနဝသေသတော ဟတ္ထိံ အပဿိတွာ

၁-သနံဘိံသုတိ (သိ၊ သျာ)

အတ္တနာ ဒိဋ္ဌာဝယဝမတ္တံ ဟတ္ထိသညာယ ဣတရေဟိ ဒိဋ္ဌံ အနနုဇာနန္တာ အညမညံ ဝိဝါဒံ အာပန္နာ ကလဟံ အကံသု၊ ဧဝမေ ဣမေ အညတိတ္ထိယာ သက္ကာယဿ ဧကဒေသံ ရူပဝေဒနာဒိံ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိဒဿနေန ယထာဒိဋ္ဌံ “အတ္တာ”တိ မညမာနာ တဿ သဿတာဒိဘာဝံ အာရောပေတွာ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ အဘိနိဝိသိတွာ အညမညံ ဝိဝေဒန္တိ၊ ယထာဘူတံ ပန အတ္တာနတ္ထံ ဓမ္မာဓမ္မဉ္စ န ဇာနန္တိ။ တသ္မာ အန္ဓာ အစက္ခကာ ဇေယျ-ပဋိဘာဂါတိ။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တိတ္ထိယာနံ ဓမ္မသဘာဝံ ယထာဘူတံ အဇာနန္တာနံ အပဿန္တာနံ ဇေယျာနံ ဝိယ ဟတ္ထိမိ ယထာဒဿနံ ဝိစ္ဆာဘိနိဝေသံ၊ တတ္ထ စ ဝိဝါဒါပတ္တိံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒိပကံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဣမေသု ကိရ သဇ္ဇန္တိ၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ ဣဓေကဇေယျ ပဗ္ဗဇူပဂမနေန သမဏာ၊ ဇာတိမတ္တေန ဗြာဟ္မဏာ “သဿတော လောကော”တိအာဒိနယပွဝတ္တေသု ဣမေသု ဧဝ အသာရေသု ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန၊ ဣမေသု ဝါ ရူပါဒိသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဧဝ အနိစ္စေသု ဒုက္ခေသု ဝိပရိဏာမဓမ္မေသု တဏှာဘိနန္ဒနဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာနံ ဝသေန “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ သဇ္ဇန္တိ ကိရ။ အဟော နေသံ သမ္မောဟောတိ ဒဿေတိ။ ကိရသဒ္ဓေါ စေတ္ထ အရုစိသုစနတ္ထော။ တေန တတ္ထ သင်္ကာရဏာဘာဝမေဝ ဒိပေတိ။ န ဧကဝလံ သဇ္ဇန္တိ ဧဝ၊ အထ ခေါ ဝိဂ္ဂယျ နံ ဝိဝေဒန္တိ “န တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ၊ အဟံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာမိ”တိအာဒိနာဝိဂ္ဂါဟိကကထာနုယောဂဝသေန ဝိဂ္ဂယျ ဝိဝေဒန္တိ ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇန္တိ။ နန္တိ စေတ္ထ နိပါတမတ္တံ။ အထ ဝါ ဝိဂ္ဂယျ နန္တိ နံ ဒိဋ္ဌိနိဿယံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမေဝ ဝါ ဝိပရိတဒဿနတ္တာ သဿတာဒိဝသေန အညမညံ ဝိရုဉ္စံ ဂဟေတွာ ဝိဝေဒန္တိ ဝိသေသတော ဝေဒန္တိ၊ အတ္တနော ဧဝ ဝါဒံ ဝိသိဋ္ဌံ အဝိပရိတံ ကတွာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ။ ယထာ ကိံ? ဇနာ ဧကင်္ဂဒဿိနော ယထေဝ ဇေယျဇနာ ဟတ္ထိဿ ဧကေကင်္ဂဒဿိနော “ယံ ယံ အတ္တနာ ဖုသိတွာ ဣတံ၊ တံ တဒေဝ ဟတ္ထိ”တိ ဂဟေတွာ အညမညံ ဝိဂ္ဂယျ ဝိဝေဒိံသု၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ အတ္ထော။ ဣဝသဒ္ဓေါ ၂ စေတ္ထ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အယထာဒဿနံ (သီ၊က) ၂-ဣဝသဒ္ဓေါ (သီ၊သုာ)

၅-ဒုတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ပဉ္စမေ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိ ရူပါဒီသု အညတရံ အတ္တာတိ စ လောကောတိ စ ဂဟေတွာ တံ သဿတံ နိစ္စန္တိ အညေပိ စ တထာ ဂါဟေန္တာ ဝေါဟရန္တိ။ ယထာဟ—

“ရူပံ အတ္တာ စေဝ လောကော စ သဿတော စာတိ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ။ ဝေဒနံ၊ သညံ၊ သင်္ခါရေ၊ ဝိညာဏံ အတ္တာ စ လောကော စ သဿတော စာတိ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ”တိ။

အထ ဝါ အတ္တာတိ အဟင်္ကာရဝတ္ထု၊ လောကောတိ မမင်္ကာရဝတ္ထု၊ ယံ “အတ္တနိယ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အတ္တာတိ ဝါ သယံ၊ လောကောတိ ပရော။ အတ္တာတိ ဝါ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဧကော ခန္ဓော၊ ဣတရော လောကော။ အတ္တာတိ ဝါ သဝိညာဏကော ခန္ဓသန္တာနော၊ အဝိညာဏကော လောကော။ ဧဝံ တံ တံ အတ္တာတိ စ လောကောတိ စ ယထာဒဿနံ ဒွိဓာ ဂဟေတွာ တဒုဘယံ “နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော”တိ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ။ ဧတေန စတ္တာရော သဿတဝါဒါ ဒဿိတာ။ အသဿတောတိ သတ္တပိ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ ဒဿိတာ။ သဿတော စ အသဿတော စာတိ ဧကစ္စော အတ္တာ စ လောကော စ သဿတော၊ ဧကစ္စော အသဿတောတိ ဧဝံ သဿတော စ အသဿတော စာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သွေဝ အတ္တာ စ လောကော စ အတ္တဂတိဒိဋ္ဌိကာနံ ဝိယ သဿတော စ အသဿတော စ၊ သိယာ သဿတောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ သဗ္ဗထာပိ ဣမိနာ ဧကစ္စသဿတဝါဒေါ ဒဿိတော။ နေဝ သဿတော နာသဿတောတိ ဣမိနာ အမရာဝိက္ခေပဝါဒေါ ဒဿိတော။ တေ ဟိ သဿတဝါဒေ အသဿတဝါဒေ စ ဒေါသံ ဒိသ္မာ “နေဝ သဿတော နာသဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဝိက္ခေပံ ကရေန္တာ ဝိဝေန္တိ။

သယံကတောတိ အတ္တနာ ကတော။ ယထာ ဟိ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ အတ္တာ စ အတ္တနော ဓမ္မာနုဓမ္မံ ကတွာ သုဒဒုက္ခာနိ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ဧဝံ အတ္တာဝ အတ္တာနံ တဿ စ ဥပဘောဂဘူတံ ကိဉ္စနံ ပလိဗောဓေခါတံ လောကဉ္စ ကရေတိ၊ အဘိနိမ္မိနာတိတိ အတ္တလဒ္ဓိ ဝိယ အယမ္ပိ တေသံ လဒ္ဓိ။ ပရိ-ကတောတိ ပရေန ကတော၊ အတ္တတော ပရေန ဣဿရေန ဝါ ပုရိသေန ဝါ ပဇာပတိနာ ဝါ ကာလေန ဝါ ပကတိယာ ဝါ အတ္တာ စ လောကော စ

၁-သဿတော နိစ္စောတိ (သျှာ)

ကတော၊ နိဗ္ဗိတောတိ အတ္ထော။ သယံကတော စ ပရံကတော စာတိ ယသ္မာ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ နိဗ္ဗိနန္တာ ဣဿရာဒယော န ကေဝလံ သယမေဝ နိဗ္ဗိနန္တိ။ အထ ခေါ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ ဓမ္မာဓမ္မာနံ သဟကာရိကာရဏံ လဘိတွာဝ၊ တသ္မာ သယံကတော စ ပရံကတော စ အတ္တာ စ လောကော စာတိ ကေဇ္ဇာနံ လဒ္ဓိ။ အသယံကာရော အပရံကာရောတိ နတ္ထိ ဧတဿ သယံ-ကာရောတိ အသယံကာရော၊ နတ္ထိ ဧတဿ ပရကာရောတိ အပရကာရော။ အနုနာသိကာဂမံ ကတွာ ဝုတ္တံ “အပရံကာရော”တိ။ အယံ ဥဘယတ္ထ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဥဘယံ ပဋိက္ခိပတိ။ အထ ကထံ ဥပ္ပန္နောတိ အာဟ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နောတိ ယဒိစ္စာယ သမုပ္ပန္နော ကေနစိ ကာရဏေန ဝိနာ ဥပ္ပန္နောတိ အဓိစ္စသမုပ္ပန္န-ဝါဒေါ ဒဿိတော။ တေန စ အဟေတုကဝါဒေါပိ သင်္ဂဟိတော ဟောတိ။

ဣဒါနိ ယေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ အတ္တာနံ ဝိယ သုခဒုက္ခမ္ပိတဿ ဂုဏဘူတံ ကိဉ္ဇန-ဘူတံ ဝါ သဿတာဒိဝသေန အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ၊ တေသံ တံ ဝါဒံ ဒဿေတုံ “သန္တေကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတ္ထ ပန ဣဓ ဇေယျ။ ပမာယ အနာဂတတ္တာ တံ ဟိတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော၊ တထာ ဂါထာယ။

တတ္ထ အန္တရာဝ ဝိသီဒန္တိ၊ အပတွာဝ တမောဂဓန္တိ အယံ ဝိသေသော။ တဿတ္ထော—ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဒိဋ္ဌိနိဿယေသု အာသဇ္ဇမာနာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ကာမောဃာဒီနံ စတုန္ဓံ ဩဃာနံ၊ သံသာရမဟောဃသေဝံ ဝါ အန္တရာဝ ဝေမဇ္ဈေ ဧဝ ယံ တေသံ ပါရဘာဝေန ပတိဋ္ဌဋ္ဌေန ဝါ ဩဂဓေခါတံ နိဗ္ဗာနံ တဒဓိဂမူပါယော ဝါ အရိယမဂ္ဂေါ တံ အပ္ပတွာဝ အနဓိဂန္တာဝံ ဝိသီဒန္တိ သံသီဒန္တိ။ ဩဂါဓန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတေန၊ ဧတ္ထ ဝါတိ ဩဂါဓော၊ အရိယမဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ဩဂါဓမေဝေတ္ထ ရဿတ္ထံ ကတွာ ဩဂဓန္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ဩဂဓံ တမော-ဂဓန္တိ ပဒဝိဘာဂေါ။

ပဉ္စမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-တတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ ဆဋ္ဌေ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဧတ္ထ ပန ဒိဋ္ဌိ-တဏှာမာနေသု ဒေါသံ ဒိသ္မာ တေ ဒုရတော ဝဇ္ဇေတွာ သင်္ခါရေ ယထာဘူတံ ပဿတော စ တတ္ထ အနာဒီနဝဒဿိတာယ မိစ္ဆာဘိနိဝိဋ္ဌဿ ယထာဘူတံ

အပဿတော စ ယထာက္ကမံ သံသာရတော အတိဝတ္တနာနတိဝတ္တနဒီပကံ ဣဗံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ အတ္ထော ယောဇေတဗ္ဗော။

တတ္ထ အဟင်္ကာရပသုတာယံ ပဇာတိ “သယံကတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တသယံကာရသင်္ခါတံ အဟင်္ကာရံ တထာပဝတ္တံ ဒိဋ္ဌိံ ပသုတာ အနုယုတ္တာ အယံ ပဇာ မိစ္ဆာဘိနိဝိဋ္ဌော သတ္တကာယော။ ပရံကာရူပသံဟိ- တာတိ ပရော အညော ဣဿရာဒိကော သဗ္ဗံ ကရောတိတိ ဧဝံ ပဝတ္တပရံ- ကာရဒိဋ္ဌိသန္ဓိသိတာ တာယ ဥပသံဟိတာတိ ပရံကာရူပသံဟိတာ။ **ဧတဒေ- ကေ နာဗ္ဗညံ** သူတိ ဧတံ ဒိဋ္ဌိဒ္ဓယံ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တတ္ထ ဒေါသဒသိ- နော ဟုတွာ နာနုဇာနိံ သူ။ ကထံ? သတိ ဟိ သယံကာရေ ကာမကာရတော သတ္တာနံ ဣဋ္ဌေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န အနိဋ္ဌေန။ န ဟိ ကောစိ အတ္တနော ဒုက္ခံ ဣစ္ဆတိ၊ ဘဝတိ စ အနိဋ္ဌံ၊ တသ္မာ န သယံကာရော။ ပရံကာရောပိ ယဒိ ဣဿရဟေတုကော၊ သွာယံ ဣဿရော အတ္တတ္ထံ ဝါ ကရေယျ ပရတ္ထံ ဝါ။ တတ္ထ ယဒိ အတ္တတ္ထံ၊ အတ္တနာ အကတကိစ္စော သိယာ အသိဒ္ဓဿိ သာ- ဓနတော။ အထ ဝါ ပရတ္ထံ သဗ္ဗေသံ ဟိတသုခမေဝ နိပ္ပုဇ္ဇေယျ၊ န အဟိတံ ဒုက္ခံ နိပ္ပုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဣဿရဝသေန န ပရံကာရော သိဇ္ဈတိ။ ယဒိ စ ဣဿရ- သင်္ခါတံ အညနိရပေက္ခံ နိစ္စမေကကာရဏံ ပဝတ္တိယာ သိယာ၊ ကမ္မေန ၂ ဥပ္ပတ္တိ န သိယာ၊ သဗ္ဗေဟေဝ ဧကဇ္ဈံ ဥပ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ကာရဏဿ သန္ဓိဟိတတ္တာ။ အထဿ အညမ္ပိ သဟကာရိကာရဏံ ဣစ္ဆိတံ၊ တညေဝ ဟေတု၊ ကိံ ဣဿရေန အပရိနိဋ္ဌိတသာမတ္ထိယေန ပရိကပ္ပိတေန။ ယထာ စ ဣဿရဟေတုကော ပရံကာရော န သိဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ ပဇာပတိပုရိသပကတိဗြဟ္မကာလာဒိဟေတုတောပိ န သိဇ္ဈတေဝ တေသမ္ပိ အသိဒ္ဓတ္တာ ဝုတ္တဒေါသာနတိဝတ္တနတော စ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧတဒေကေ နာဗ္ဗညံ”တိ။ ယေ ပန ယထာဝုတ္ထေ သယံကာရပရံကာရေ နာနုဇာနန္တာပိ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ၊ တေပိ န နံ သလ္လန္တိ အဒ္ဓသံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ ဝါဒိနောပိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ အနတိက္ကမန- တော ယထာဘူတံ အဇာနန္တာနံ ဒိဋ္ဌိဂတံ တတ္ထ တတ္ထ ဒုက္ခုပ္ပါဒနတော ဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန “သလ္လ”န္တိ န ပဿိံ သူ။

ဧတဉ္စ သလ္လံ ပဋိကစ္စ ပဿတောတိ ယော ပန အာရဒ္ဓဝိပဿကော ပဉ္စပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော သမနုပဿတိ၊ သော ဧတဉ္စ တိဝိဓံ ဝိပရိတံဒဿနံ အညဉ္စ သကလံ မိစ္ဆာဘိနိဝေသံ တေသဉ္စ နိဿယဘူတေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေပိ တုဇ္ဇနတော ဒုရုဒ္ဓါရတော စ “သလ္လ”န္တိ ပဋိကစ္စ

ပုဗ္ဗေယေဝ ဝိပဿနာပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ပဿတော အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ
 ဧကန္တေနော အဟံ ကရောဓီတိ န တဿ ဟောတိ။ ယထာ စ အတ္တနော
 ကာရကဘာဝေါ တဿ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ ပရော ကရောဓီတိ န တဿ ဟောတိ။
 ကေဝလံ ပန အနိစ္စသင်္ခါတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ
 သမ္မာပဋိပန္နဿ သဗ္ဗထာပိ ဒိဋ္ဌိမာနာဘာဝေါဝ ဒဿိတော။ တေန စ
 အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ သံသာရသမတိက္ကမော ပကာသိတော ဟောတိ။

ဣဒါနိ ယော ဒိဋ္ဌိဂတေ အလ္လီနော၊ န သော သံသာရတော သိသံ ဥက္ခိပိတုံ
 သက္ကောတိ။ တံ ဒဿေတုံ “မာနုပေတာ”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ မာနုပေတာ
 အဟံ ပဇာတိ အဟံ သဗ္ဗာပိ ဒိဋ္ဌိဂတိကသင်္ခါတာ ပဇာ သတ္တကာယော “မယုံ
 ဒိဋ္ဌိ သုန္ဒရာ၊ မယုံ အာဒါနော သုန္ဒရော”တိ အတ္တနော ဂါဟဿ သံပဂ္ဂဟ-
 လက္ခဏေန မာနေန ဥပေတာ သမန္ဓာဂတာ။ မာနုဂန္ဓာ မာနုရိနိဗဒ္ဓါတိ
 တတော ဧဝ တေန အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ယထာ တံ ဒိဋ္ဌိ န ပဋိနိဿဇ္ဇတိ။
 ဧဝံ အတ္တနော သန္တာနဿ ဂန္ဓိတတ္တာ ဝိနိဗဒ္ဓတ္တာ စ မာနုဂန္ဓာ မာနုရိနိဗဒ္ဓါ။
 ဒိဋ္ဌိသု သာရန္တကထာ၊ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃ-
 မည”န္တိ အတ္တုက္ကံသနပရဝဟ္မနဝသေန အတ္တနော ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသေန ပရေသံ
 ဒိဋ္ဌိသု သာရန္တကထာ ဝိရောဓကထာ သံသာရနာယိကာနံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ
 အပ္ပဟာနတော သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ၊ န အတိက္ကမတိတိ အတ္ထော။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သုဘူတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ သတ္တမေ သုဘူတိတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ သော ဟိ အာယသ္မာ
 ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ကတာဘိနိဟာရော ကပ္ပသတသဟဿံ
 ဥပစိတပုညသမ္ဘာရော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဥဋ္ဌာရဝိဘဝေ ဂဟပတိကုလေ
 ဥပ္ပန္နော ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သံဝေဂဇာတော ဃရာ နိက္ခမ္မ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ကတာဓိကာရတ္တာ ဃဇေန္တော ဝါယမန္တော န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌ-
 ဘိညော ဇာတော၊ မြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာယ ပန ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တိယာ “တေဒဂ္ဂံ
 ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ အရဏဝိဟာရိနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ”တိ
 အရဏဝိဟာရေ ဘဂဝတာ တေဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ သော ဧကဒိဝသံ သာယန-
 သမယံ ဒိဝါဋ္ဌာနတော ဝိဟာရင်္ဂံ ဩတိဏ္ဏော စတုပရိသမဇ္ဈေ ဘဂဝန္တံ

ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္မာ “ဒေသနာပရိယောသာနေ ဝုဠဟိတွာ ဝန္တိဿာမိ”တိ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဘဂဝတော အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္ဓော ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သုဘူတိ။ပ။ သမာပဇ္ဇိတွာ”တိ။

တတ္ထ ဒုတိယဇ္ဈာနတော ပဋ္ဌာယ ရူပါဝစရသမာမိ သဗ္ဗေပိ အရူပါဝစရ- သမာမိ အဝိတက္ကသမာမိ ဧဝ။ ဣဓ ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနပါဒကော အရဟတ္တဖလ- သမာမိ “အဝိတက္ကသမာမိ”တိ အဓိပ္ပေတော။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဟိ ပဟိနာ မိစ္ဆာဝိတက္ကာ န တာဝ သုပ္ပဟိနာ အစ္စန္တပဟာနာဘာဝတော၊ အရိယမဂ္ဂေန ပန ပဟိနာ ဧဝ ပုန ပဟာနကိစ္စာဘာဝတော။ တသ္မာ အဂ္ဂမဂ္ဂပရိယော- သာနဘူတော အရဟတ္တဖလသမာမိ သဗ္ဗေသံ မိစ္ဆာဝိတက္ကာနံ ပဟာနန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဝိသေသတော “အဝိတက္ကသမာမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ ပဂေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနပါဒကော။ တေန ဝုတ္တံ “ဣဓ ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနပါဒကော အရဟတ္တ- ဖလသမာမိ ‘အဝိတက္ကသမာမိ’တိ အဓိပ္ပေတော”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော သုဘူတိဿံ သဗ္ဗမိစ္ဆာဝိတက္က- သဗ္ဗသံကိလေသပဟာနသင်္ခါတံ အတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနိတွာ တဒတ္ထဒီပကံ **ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။**

တတ္ထ ယဿ ဝိတက္ကာ ဝိရူပိတာတိ ယေန အရိယပုဂ္ဂလေန၊ ယဿ ဝါ အရိယပုဂ္ဂလဿ ကာမဝိတက္ကာဒယော သဗ္ဗေပိ မိစ္ဆာဝိတက္ကာ ဝိရူပိတာ အရိယမဂ္ဂဉာဏေန သန္တာပိတာ သမုတ္တိန္ဒာ။ **အဇ္ဈတ္တံ သုဝိကပ္ပိတာ အသေသာတိ** နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ သုဝိကပ္ပိတာ သုဠ- ဝိကပ္ပိတာ အသေသတော၊ ကိဉ္စိပိ အသေသေတွာ သုသမုတ္တိန္ဒာတိ အတ္ထော။ **တံ သင်္ခမတိစ္စ အရူပသညီတိ** ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ အထ ဝါ ဟေတုအတ္ထော **တံသဒ္ဓေါ။** ယသ္မာ အနဝသေသေန မိစ္ဆာဝိတက္ကာ သမုတ္တိန္ဒာ၊ တသ္မာ ရာဂသင်္ခါဒိကံ ပဉ္စဝိမံ သင်္ခံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ ကိလေသသင်္ခံ အတိစ္စ အတိက္ကမိတွာ အတိက္ကမနဟေတု ရူပသဘာဝါဘာဝတော ရူပနသင်္ခါတဿ စ ဝိကာရဿ တတ္ထ အဘာဝတော နိဗ္ဗိကာရဟေတုဘာဝတော ဝါ “အရူပ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တာဟိ မဂ္ဂဖလသညာဟိ အရူပသညီ။ **စတုယောဂါ- တိဂတောတိ** ကာမယောဂေါ ဘဝယောဂေါ ဒိဋ္ဌိယောဂေါ အဝိဇ္ဇာယော- ဂေါတိ စတ္တာရော ယောဂေ ယထာရဟံ စတူဟိပိ မဂ္ဂေဟိ အတိက္ကမိတွာ ဂတော။ န **ဇာတု မေတိတိ** မကာရော ပဒသန္တိကရော၊ ဇာတု ဧကံသေနေဝ ပုနဗ္ဗဝါယ န ဧတိ၊ အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ တဿ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

“န ဇာတိ မေတီ”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ သော ဝေတော။ ဣတိ ဘဂဝါ အာယသ္မတော သုဘူတိဿ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိဝိဟာရံ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဉ္စ အာရဟ္တ ဝိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဂဏိကာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ အဋ္ဌမေ ဒွေ ပူဂါတိ ဒွေ ဂဏာ။ အညတရိဿာ ဂဏိကာယာတိ အညတရာယ နဂရသောဘိနိယာ။ သာရတ္တာတိ သုဋ္ဌ၊ ရတ္တာ။ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာတိ ကိလေသဝသေန ဗဒ္ဓစိတ္တာ။ ရာဇဂဟေ ကိရ ဧကသ္မိံ ဆဏဒိဝသေ ဗဟူ ဓုတ္တ- ပုရိသာ ဂဏဗန္ဓနေန ဝိစရန္တာ ဧကမေကဿ ဧကမေကံ ဝေသိံ အာနေတွာ ဥယျာနံ ပဝိသိတွာ ဆဏကီဋ္ဌံ ကီဋ္ဌိံသု။ တတော ပရမ္ပိ ဒွေ တယော ဆဏ- ဒိဝသေ တံ တံယေဝ ဝေသိံ အာနေတွာ ဆဏကီဋ္ဌံ ကီဋ္ဌိံသု။ အထာပရသ္မိံ ဆဏဒိဝသေ အညေပိ ဓုတ္တာ တထေဝ ဆဏကီဋ္ဌံ ကီဋ္ဌိတုကာမာ ဝေသိယော အာနေန္တာ ပုရိမဓုတ္တေဟိ ပုဗ္ဗေ အာနိတံ ဧကံ ဝေသိံ အာနေန္တိ။ ဣတရေ တံ ဒိသ္မာ “အယံ အမှာကံ ပရိဂ္ဂဟော”တိ အာဟံသု။ တေပိ တထေဝ အာဟံသု။ “ဧဝံ အမှာကံ ပရိဂ္ဂဟော၊ အမှာကံ ပရိဂ္ဂဟော”တိ ကလဟံ ဝဓေတွာ ပါဏိပူဟာရာဒိနိ အကံသု။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇဂဟေ ဒွေ ပူဂါတိအာဒိ။ တတ္ထ ဥပက္ကမန္တိတိ ပဟရန္တိ။ မရဏမ္ပိ နိဂစ္ဆန္တိတိ ဗလ- ဝုပက္ကမေဟိ မရဏံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ ဣတရေပိ မရဏမတ္တံ မရဏပုမာဏဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိ။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ ကာမေသု ဂေဓံ ဝိဝါဒမူလံ သဗ္ဗာနတ္ထမူလန္တိ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ ဥဒါနန္တိ အန္တဒ္ဓယေ စ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိနဝါနိသံသဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဉ္စ ပတ္တန္တိ ယံ ရူပါဒိပဉ္စကာမဂုဏဇာတံ ပတ္တံ “နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသော”တိ ဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတွာ ဝါ အပုရက္ခတွာ ဝါ ဧတရဟိ လဒ္ဓိံ အနုဘုယျ- မာနံ။ ယဉ္စ ပတ္တဗ္ဗန္တိ ယဉ္စ ကာမဂုဏဇာတမေဝ “ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ ပရိဘုဋ္ဌိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ အာသေဝိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ ပဋိသေဝိတဗ္ဗာ ကာမာ၊ ယော ကာမေ ပရိဘုဋ္ဌတိ၊ သော လောကံ ဝဓေတိ၊ ယော လောကံ ဝဓေတိ၊ သော ဗဟံ ပုညံ ပသဝတိ”တိ ဒိဋ္ဌိံ ဥပနိဿာယ တံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ကတေန ကမ္မုနာ အနာဂတေ ပတ္တဗ္ဗံ အနုဘဝိတဗ္ဗဉ္စ။ ဥဘယမေတံ ရဇာနုကီဏ္ဏန္တိ ဧတံ

ဥဘယံ ပတ္တံ ပတ္တဗ္ဗဉ္စ ရာဂရဇာဒိဟိ အနုကိဏ္ဍိ။ သမ္ပတ္တေ ဟိ ဝတ္ထုကာမေ
 အနာဘဝန္တော ရာဂရဇေန ဝေါကိဏ္ဍော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပန သံကိလိဋ္ဌ-
 စိတ္တဿ ဖလေ အာယတိံ အာပန္နန္တ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိယာ ဒေါသရဇေန
 ဝေါကိဏ္ဍော ဟောတိ၊ ဥဘယတ္ထာပိ မောဟရဇေန ဝေါကိဏ္ဍော ဟောတိ။
 ကဿ ပနေတံ ရဇာနုကိဏ္ဍိန္တိ အာဟ “အာတုရဿာနုသိက္ခတော”တိ
 ကာမပတ္တနာဝသေန ကိလေသာတုရဿ၊ တဿ စ ဖလေန ဒုက္ခာတုရဿ စ
 ဥဘယတ္ထာပိ ပဋိကာရာဘိလာသာယ^၁ ကိလေသဖလေ အနုသိက္ခတော။

တထာ ယဉ္စ ပတ္တန္တိ ယံ အစေလကဝတာဒိဝသေန ပတ္တံ^၂ အတ္တပရိတာပနံ။
 ယဉ္စ ပတ္တဗ္ဗန္တိ ယံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနဟေတု အပါယေသု ပတ္တဗ္ဗံ ဖလံ။
 ဥဘယမေတံ ရဇာနုကိဏ္ဍိန္တိ တဒုဘယံ ဒုက္ခရဇာနုကိဏ္ဍိ။ အာတုရဿာတိ
 ကာယကိလမထေန ဒုက္ခာတုရဿ။ အနုသိက္ခတောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ တဿာ
 သမာဒါယကေ ပုဂ္ဂလေ စ အနုသိက္ခတော။

ယေ စ သိက္ခာသာရာတိ ယေဟိ ယထာသမာဒိန္တံ သီလဗ္ဗတာဒိသင်္ခါတံ
 သိက္ခံ သာရတော ဂဟေတွာ “ဣမိနာ သံသာရသုဒ္ဓိ”တိ ကထိတာ။ တေနာဟ
 သီလဗ္ဗတံ ဇီဝိတံ ဗြဟ္မစရိယံ ဥပဋ္ဌာနသာရာတိ။ တတ္ထ ယံ “န ကရောမိ”တိ
 ဩရမတိ၊ တံ သီလံ၊ ဝိသဘောဇနကိစ္ဆာစရဏာဒိကံ ဝတံ၊ သာကဘက္ခတာဒိ-
 ဇီဝိကာ ဇီဝိတံ၊ မေထုနဝိရတိ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဧတေသံ အနုတိဋ္ဌနံ ဥပဋ္ဌာနံ၊
 ဘူတပိဏ္ဍကပရိဘဏ္ဍာဒိဝသေန ခန္ဓဒေဝသိဝါဒိပရိစရဏံ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဧဝ-
 မေတေဟိ ယထာဝုတ္တေဟိ သီလာဒိဟိ သံသာရသုဒ္ဓိ ဟောတိတိ တာနိ
 သာရတော ဂဟေတွာ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ သိက္ခာသာရာ သီလဗ္ဗတံ
 ဇီဝိတံ ဗြဟ္မစရိယံ “ဥပဋ္ဌာနသာရာ”တိ ဝေဒိတဗျာ။ အယမေကော အန္တောတိ
 အယံ သီလဗ္ဗတပရာမာသဝသေန အတ္တကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတော မဇ္ဈိ-
 မာယ ပဋိပတ္တိယာ ဥပ္ပထဘူတော လာမကဋ္ဌေန စ ဧကော အန္တော။ အယံ
 ဒုတိယော အန္တောတိ အယံ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ ကာမေသု ပါတဗျ-
 တာပတ္တိသင်္ခါတော ဒုတိယော ဝုတ္တနယေန အန္တော။

ဣစ္စေတေ ဥဘော အန္တောတိ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ အတ္တကိလ-
 မထာနုယောဂေါ စ ဣတိ ဧတေ ဥဘော အန္တော။ တေ စ ခေါ ဧတရဟိ
 ပတ္တေ၊ အာယတိံ ပတ္တဗ္ဗေ စ ကိလေသဒုက္ခရဇာနုကိဏ္ဍော ကာမဂုဏေ
 အတ္တပရိတာပနေ စ အလ္လိနေဟိ ကိလေသဒုက္ခာတုရာနံ အနုသိက္ခန္တေဟိ၊

၁-ဇာတိကရဏာဘိလာသာယ (သီ) ၂-အာတုရပတ္တံ (သီ)

သယဉ္ဇ ကိလေသဒုက္ခာတုရေဟိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ လာမကာ ဥပ္ပထဘူတာ စာတိ အန္တာ။ ကဋ္ဌသိဝဇ္ဇနာတိ အန္ဓပုထုဇ္ဇနေဟိ အဘိကဗိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကဋ္ဌသိသင်္ခါတာနံ တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ အဘိဝဇ္ဇနာ။ ကဋ္ဌသိယော ဒိဋ္ဌိံ ဝဇ္ဇေန္တိတိ တာ ပန ကဋ္ဌသိယော နာနပ္ပကာရဒိဋ္ဌိံ ဝဇ္ဇေန္တိ။ ဝတ္ထုကာမေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဟိ တေ ပဇဟိတုံ အသက္ကောန္တဿ တဏှာအဝိဇ္ဇာသဟကာရိကာရဏံ လဘိတွာ “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိန္တိ အာဒိနာ” နတ္ထိကဒိဋ္ဌိံ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ အဟေတုကဒိဋ္ဌိဉ္စ ဂဏှာပေန္တိ။ အတ္တပရိတာပနံ အနုယုတ္တဿ ပန အဝိဇ္ဇာတဏှာသဟကာရိ- ကာရဏံ လဘိတွာ “သီလေန သုဒ္ဓိ ဝတေန သုဒ္ဓိ” တိအာဒိနာ” အတ္တသုဒ္ဓိ- အဘိလာသေန သီလဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာပေန္တိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပန တေသံ ပစ္စယဘာဝေါ ပါကဋ္ဌောယေဝ။ ဧဝံ အန္တဒ္ဓယုပနိဿယေန တဏှာ- အဝိဇ္ဇာနံ ဒိဋ္ဌိဝဇ္ဇကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ ပန “ကဋ္ဌသိတိ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ အဓိဝစန” န္တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ ယဒဂ္ဂေန တတော အန္တဒ္ဓယတော သံသာရသုဒ္ဓိ န ဟောတိ။ တဒဂ္ဂေန တေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ အဘိဝဇ္ဇေတိတိ အဓိပ္ပာယော။ အပရေ ပန “ကဋ္ဌသိဝဇ္ဇနာ” တိ ပဒဿ “အပရာပရံ ဇရာမရဏေဟိ သိဝထိက- ဝဇ္ဇနာ” တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ တေဟိပိ အန္တဒ္ဓယဿ သံသာရသုဒ္ဓိဟေတုဘာဝါ- ဘာဝေါယေဝ ဝုတ္တော၊ ကဋ္ဌသိယာ ပန ဒိဋ္ဌိဝဇ္ဇနကာရဏဘာဝေါ ဝတ္ထဗ္ဗော။

တေ တေ ဥဘော အန္တေ အနဘိညာယာတိ တေ ဧတေ ယထာဝုတ္တေ ဥဘောပိ အန္တေ အဇာနိတွာ “ဣမေ အန္တာ တေ စ ဧဝံဂဟိတာ ဧဝံအနုဋ္ဌိတာ ဧဝံဂတိကာ ဧဝံအဘိသမ္ပရာယာ” တိ ဧဝံ အဇာနနဟေတု အဇာနနကာရဏာ။ “ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါပရိက္ခိဏာ” တိအာဒိသု၂ဝိယဿ ဟေတုအတ္ထ- တာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဩလိယန္တိ ဧကေတိ ဧကေ ကာမသုခါနယောဂဝသေန သင်္ကောစံ အာပဇ္ဇန္တိ။ အတိဓာဝန္တိ ဧကေတိ ဧကေ အတ္တကိလမထာနယောဂဝသေန အတိက္ကမန္တိ။ ကာမသုခမနုယုတ္တာ ဟိ ဝိရိယဿ အကရဏတော ကောသဇ္ဇ- ဝသေန သမ္မာပဋိပတ္တိတော သင်္ကောစမာပန္နတ္တာ ဩလိယန္တိ နာမ၊ အတ္တပရိ- တာပနမနုယုတ္တာ ပန ကောသဇ္ဇံ ပဟာယ အနုပါယေန ဝိရိယာရမ္ဘံ ကရေန္တာ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အတိက္ကမနတော အတိဓာဝန္တိ နာမ၊ တဒဘယံ ပန တတ္ထ အာဒိနဝါဒဿနတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဘော အန္တေ အနဘိညာယ ဩလိယန္တိ ဧကေ အတိဓာဝန္တိ ဧကေ” တိ။ တတ္ထ တဏှာဘိနန္ဒနဝသေန ဩလိယန္တိ၊ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန အတိဓာဝန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-အဘိ ၁-၂၄၁၊ အဘိ ၂-၃၀၉-ဝိဇ္ဇေသု၊ ၂-အဘိ ၃-၁၀၄၊ အံ ၃-၂၄၄-ဝိဇ္ဇေသု။

အထ ဝါ သဿတာဘိနိဝေသဝသေန ဩလိယန္တိ ဧကေ၊ ဥစ္ဆေဒါ-
 ဘိနိဝေသဝသေန အတိဓာဝန္တိ ဧကေ။ ဂေါသီလာဒိဝသေန ဟိ အတ္တပရိ-
 တာပနမနုယုတ္တာ ဧကစ္စေ “ဣမိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မ-
 စရိယေန ဝါ ဒေဝေါ ဝါ ဘဝိဿာမိ ဒေဝညတရော ဝါ၊ တတ္ထ နိစ္စော ဓုဝေါ
 သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿာမီ”တိ
 သဿတဒဿနံ အဘိနိဝိသန္တာ သံသာရေ ဩလိယန္တိ နာမ၊ ကာမသုခမနု-
 ယုတ္တာ ပန ဧကစ္စေ ယံကိဉ္စိ ကတွာ ဣန္ဒြိယာနိ သန္တပေတုကာမာ လောကာယ-
 တိကာ ဝိယ တဒနဂုဏံ ဥစ္ဆေဒဒဿနံ အဘိနိဝိသန္တာ အနုပါယေန ဝဋုပစ္ဆေ-
 ဒဿ ပရိယေသနတော အတိဓာဝန္တိ နာမ။ ဧဝံ သဿတုစ္ဆေဒဝသေနပိ
 ဩလိယနာတိဓာဝနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ယေ စ ခေါ တေ အဘိညာယာတိ ယေ စ ခေါ ပန အရိယပုဂ္ဂလာ တေ
 ယထာဝုတ္တေ ဥဘော အန္တေ “ဣမေ အန္တာ ဧဝံဂဟိတာ ဧဝံအနုဋ္ဌိတာ
 ဧဝံဂတိကာ ဧဝံအဘိသမ္ဗရာယာ”တိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန ဝိပဿနာသဟိ-
 တာယ မဂ္ဂပညာယ ဇာနိတွာ မဇ္ဈိမပဋိပဒံ သမ္မာ ပဋိပန္နာ၊ တာယ သမ္မာပဋိ-
 ပတ္တိယာ။ **တတြ စ နာဟေသုန္တိ** တတြ တသ္မိံ အန္တဒ္ဓယေ ပတိတာ န အဟေသု၊
 တံ အန္တဒ္ဓယံ ပဇဟိံ သူတိ အတ္ထော။ **တေန စ နာမညိံ သူတိ** တေန အန္တဒ္ဓယ-
 ပဟာနေန “မမ ဣဒံ အန္တဒ္ဓယပဟာနံ၊ အဟံ အန္တဒ္ဓယံ ပဟာသိံ၊ ဣမိနာ
 အန္တဒ္ဓယပဟာနေန သေယျော”တိ အာဒိနာ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနမညနာဝသေန န
 အမညိံ သု သဗ္ဗမညနာနံ သမ္ပဒေဝ ပဟိနတ္တာ။ ဧတ္ထ စ အဂ္ဂဖလေ^၁ ဌိတေ
 အရိယပုဂ္ဂလေ သန္ဓာယ “တတြ စ နာဟေသု၊ တေန စ နာမညိံ သူ”တိ
 အတိတကာလဝသေန အယံ ဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန အဓိပေတေ
 ဝတ္တမာနကာလဝသေနဝ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ **ဝဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယာတိ**
 ယေ ဧဝံ ပဟိနသဗ္ဗမညနာ ဥတ္တမပုရိသာ၊ တေသံ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗုတာနံ
 ကမ္မဝိပါကကိလေသဝသေန တိဝိဓမ္မိ ဝဋံ နတ္ထိ ပညာပနာယ၊ ဝတ္တမာနက္ခန္ဓ-
 ဘေဒတော ဥဒ္ဓံ အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ အပညတ္တိကဘာဝမေဝ
 ဂစ္ဆတိတိ^၂ အတ္ထော။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မဂ္ဂဖလေ (သီ) ၂-ဂစ္ဆန္တိတိ (သီ၊ သျာ)
 ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၁

၉-ဥပါတိဘေဝန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ နဝမေ ရတ္တန္တကာရတိမိသာယန္တိ ရတ္တိယံ အန္တကာရေ မဟာတိမိသာယံ။ ရတ္တိပိ ဟိ အန္တကာရဝိရဟိတာ ဟောတိ၊ ယာ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိဇုဏှောဘာသိတာ။ အန္တကာရေပိ “တိမိသာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော ဟောတိ အပ္ပမဟိကာဒိဥပတ္တိလေသဝိရဟိတေ ဒေဝေ။ မဟန္တကာရေ ဟိ “တိမိသာ”တိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ပန အမာဝသိ ရတ္တိ ဒေဝေါ စ မေဃပဋ္ဌလသဉ္စန္ဓော။ တေန ဝုတ္တိ “ရတ္တန္တကာရတိမိသာယန္တိ ရတ္တိယာ အန္တကာရေ မဟာတိမိသာယ”န္တိ။ အန္တောကာသေတိ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓေ ဩကာသေ ဝိဟာရင်္ဂဏေ။ တေလပ္ပဒီပေသု ဈာယမာနေသုတိ တေလပဇ္ဇောတေသု ဇလမာနေသု။

နန စ ဘဂဝတော ဗျာမပ္ပဘာ ပကတိယာ ဗျာမမတ္တပ္ပဒေသံ အဘိဗျာပေတွာ စန္ဒိမသုရိယာလောကံ အဘိဘဝိတွာ ဃနဗဟလံ ဗုဒ္ဓါလောကံ ဝိဿဇေန္တိ အန္တကာရံ ဝိဓေိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ကာယပ္ပဘာပိ နီလဝိတာဒိဝသေန ဆဗ္ဗဏ္ဏဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇေတွာ ပကတိယာဝ သမန္တတော အသိတိဟတ္ထပ္ပဒေသံ ဩဘာသေန္တိ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါလောကေနေဝ ဧကောဘာသဘူတေ ဘဂဝတော နိသိန္ဓောကာသေ ပဒီပကရဏေ ကိစ္စံ နတ္ထိတိ? သစ္စံ နတ္ထိ၊ တထာပိ ပုညတ္တိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ပူဇာကရဏတ္ထံ ဒေဝသိကံ တေလပ္ပဒီပံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ သာမညဖလေပိ “ဧတေ မဏ္ဍလမာလေ ဒီပါ ဈာယန္တိ”တိ။ “ရတ္တန္တကာရတိမိသာယ”န္တိ ဣဒမ္ပိ တဿာ ရတ္တိယာ သဘာဝကိတ္တနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န ပန ဘဂဝတော နိသိန္ဓောကာသဿ အန္တကာရဘာဝတော။ ပူဇာကရဏတ္ထမေဝ ဟိ တဒါပိ ဥပါသကေဟိ ပဒီပါ ကာရိတာ။

တသ္မိံ ဟိ ဒိဝသေ သာဝတ္ထိဝါသိနော ဗဟူ ဥပါသကာ ပါတောဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ သမာဒိယိတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ နိမန္နေတွာ နဂရံ ပဝိသိတွာ မဟာဒါနာနိ ပဝတ္တေတွာ ဘဂဝန္တိ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ အနဂန္ဓာ နိဝတ္တိတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟာနိ ဂန္ဓာ သယမ္ပိ ပရိဘုဉ္စိတွာ သုဒ္ဓဝတ္ထနိဝတ္ထာ သုဒ္ဓုတ္တရာသင်္ဂါ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဘဂဝန္တိ ပူဇေတွာ ကေစိ မနောဘာဝနိယေ ဘိက္ခု၊ ပယိရူပါသန္တာ ကေစိ ယောနိသောမနသိကရောန္တာ ဒိဝသဘာဝံ ဝိတိနာမေသု။ တေ သာယနသမယေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သတ္တရိ ဓမ္မသဘာမဏ္ဍပတော

ပဋ္ဌာယ ဂန္ဓကုဋိသမီပေ အဇ္ဈောကာသေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓေ၊ ဘိက္ခု-
 သံဃေ စ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပယိရူပါသန္တေ ဥပေါသထဝိသောဓနတ္ထဉ္စေဝ
 ယောနိသောမနသိကာရပရိပြုဟနတ္ထဉ္စ နဂရံ အဂန္တာ ဝိဟာရေယေဝ ဝသိတု-
 ကာမာ ဩဟီယိံ သူ။ အထ တေ ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ပူဇာကရဏတ္ထံ
 ဗဟူ တေလပ္ပဒီပေ အာရောပေတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ဘိက္ခု-
 သံဃဿ စ အဉ္စလိံ ကတွာ ဘိက္ခုနံ ပရိယန္တေ နိသိန္ဓာ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ
 “ဘန္တေ ဣမေ တိတ္ထိယာ နာနာဝိဓာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရန္တိ”၊
 တထာ ဝေါဟရန္တာ စ ကဒါစိ သဿတံ၊ ကဒါစိ အသဿတံ၊ ဥစ္ဆေဒါဒိသု
 အညတရန္တိ ဧကသ္မိံယေဝ အဋ္ဌတွာ နဝနဝါနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ‘ဣဒမေဝ သစ္စံ
 မောဃမည’န္တိ ပဂ္ဂယု တိဋ္ဌန္တိ ဥမ္မတ္တကသဒိသာ၊ တေသံ တထာ အဘိနိဝိ-
 ဋ္ဌာနံ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ။ တေန စ သမယေန ဗဟူ
 ပဋ္ဌင်္ဂပါဏကာ ပတန္တာ ပတန္တာ တေသု တေလပ္ပဒီပေသု နိပတန္တိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “**တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလာ အဓိပါတကာ**”တိအာဒိ။

တတ္ထ **အဓိပါတကာ**တိ ပဋ္ဌင်္ဂပါဏကာ၊ ယေ “သလဘာ”တိဝိ ဝုစ္စန္တိ။
 တေ ဟိ ဒီပသိခံ အဓိပတနတော “အဓိပါတကာ”တိ အဓိပေတော။ **အာပါတ-**
ပရိပါတန္တိ အာပါတံ ပရိပါတံ၊ အာပတိတွာ အာပတိတွာ ပရိပတိတွာ
 ပရိပတိတွာ၊ အဘိမုခပါတဉ္စေဝ ပရိဗ္ဗမိတွာ ပါတဉ္စ ကတွာတိ အတ္ထော။
 “အာပါထေ ပရိပါတ”န္တိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ၊ အာပါထေ ပဒီပဿ အတ္ထနော
 အာပါထဂမနေ သတိ ပရိပတိတွာ ပရိပတိတွာတိ အတ္ထော။ **အနယန္တိ**
 အဝဓိံ ဒုက္ခံ။ **ဗျသနန္တိ** ဝိနာသံ။ ပုရိမပဒေန ဟိ မရဏမတ္တံ ဒုက္ခံ၊ ပစ္ဆိမပဒေန
 မရဏံ တေသံ ဒီပေတိ။ တတ္ထ ကေစိ ပါဏကာ သဟ ပတနေန မရိံသု၊ ကေစိ
 မရဏမတ္တံ ဒုက္ခံ အာပဇ္ဇိံသု။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အဓိပါတကပါဏကာနံ အတ္တဟိတံ အဇာနန္တာနံ
 အတ္ထုပက္ကမဝသေန နိရတ္ထကဗျသနာပတ္တိံ ဝိဒိတွာ တေသံ ဝိယ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ
 ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသေန အနယဗျသနာပတ္တိဒီပကံ **ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။**

တတ္ထ **ဥပါတိဓာဝန္တိ** န **သာရမေန္တိ**တိ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိအာဒိ-
 ဘေဒံ သာရံ န ဇန္တိ၊ စတုသစ္စာဘိသမယဝသေန န အဓိဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မိံ ပန
 သဥပါယေ သာရေ တိဋ္ဌန္တေယေဝ ဝိမုတ္တာဘိလာသာယ တံ ဥပေန္တာ ဝိယ
 ဟုတွာပိ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသေန အတိဓာဝန္တိ အတိက္ကမိတွာ ဝစ္စန္တိ၊ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ

၁-ဝေါဟရန္တာ စရန္တိ (သီ)

“နိစ္စံ သုဘံ သုခံ အတ္တာ”တိ အဘိနိဝိသိတွာ ဂဏှန္တာတိ အတ္ထော။ နဝံ နဝံ ဗန္ဓနံ ဗြူဟယန္တိတိ တထာ ဂဏှန္တာ စ တဏှာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ နဝံ နဝံ ဗန္ဓနံ ဗြူဟယန္တိ ဝဗုယန္တိ။ ပတန္တိ ပဇ္ဇောတဓိဝါဓိပါတကာ၊ ဒိဋ္ဌေ သုတေ ဣတိဟေကေ နိဝိဋ္ဌာတိ ဧဝံ တဏှာဒိဋ္ဌိဗန္ဓနေဟိ ဗဒ္ဒတ္တာ ဧကေ သမဏ-
 ပြာဟ္မဏာ ဒိဋ္ဌေ အတ္တနာ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌိဒဿနေနေဝ ဝါ ဒိဋ္ဌေ အနုဿဂူပလဗ္ဗမတ္ထေနေဝ စ သုတေ “ဣတိဟ ဧကန္တတော ဧဝမေတ”န္တိ နိဝိဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသေန “သဿတ”န္တိအာဒိနာ အဘိနိဝိဋ္ဌာ၊ ဧကန္တဟိတံ ဝါ နိဿရဏံ အဇာနန္တာ ရာဂါဒိဟိ ဧကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တံ ဘဝတ္တယ-
 သင်္ခါတံ အင်္ဂါရကာသိုယေဝ ဣမေ ဝိယ အဓိပါတကာ ဣမံ ပဇ္ဇောတံ ပတန္တိ၊ န တတော သီသံ ဥက္ခိပိတုံ သက္ကောန္တိတိ အတ္ထော။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥပ္ပဇန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဒသမေ ယာဝကီဝန္တိ ယတ္တကံ ကာလံ။ ယတောတိ ယဒါ၊ ယတော ပဋ္ဌာယ၊ ယသ္မိံ ကာလေတိ ဝါ အတ္ထော။ ဧဝမေတံ အာနန္ဒာတိ အာနန္ဒ တထာဂတေ ဥပ္ပဇန္တေ တထာဂတဿ တထာဂတသာဝကာနံယေဝ စ လာဘ-
 သက္ကာရော အဘိဝဗုတိ၊ တိတ္ထိယာ ပန နိတ္ထေဇာ ဝိဟတပ္ပဘာ ပဟိနလာဘ-
 သက္ကာရာ ဟောန္တိတိ ယံ တယာ ဝုတ္တံ၊ ဧတံ ဧဝံ၊ န တေဿ အညထာ-
 ဘာဝေါ။ စက္ကဝတ္တိနော ဟိ စက္ကရတနဿ ပါတုဘာဝေန လောကော စက္ကရတနံ မုဉ္ဇိတွာ အညတ္ထ ပူဇာသက္ကာရသမ္မာနံ န ပဝတ္ထေတိ၊ စက္ကရတနမေဝ ပန သဗ္ဗော လောကော သဗ္ဗဘာဝေဟိ သက္ကရေတိ ဂရံ ကရေတိ မာနေတိ ပူဇေတိ။ ဣတိ ဝဇ္ဇာနုသာရိပုညမတ္တနိဿန္တဿပိ တာဝ မဟန္တော အာန-
 ဘာဝေါ၊ ကိမင်္ဂံ ပန ဝိဝဇ္ဇာနုသာရိပုညဖလူပတ္တမ္ဘဿ အနန္တာပရိမေယျဂုဏ-
 ဂဏာဓာရဿ ဗုဒ္ဓရတနဿ ဓမ္မရတနဿ သံဃရတနဿ စာတိ ဒဿေတိ။

ဘဂဝါ ဟိ သမ္မာသမ္မောမိံ ပတွာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော အနုက္ကမေန လောကေ ဧကသဋ္ဌိယာ အရဟန္တေသု ဇာတေသု သဋ္ဌိ အရဟန္တေ ဇနပဒ-
 စာရိကာယ ဝိဿဇေတွာ ဥရုဝေလံ ပတွာ ဥရုဝေလကဿပပ္ပမုခေ သဟဿ-
 ဇဋ္ဌိလေ အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေဟိ ပရိဝုတော လဋ္ဌိဝနုယျာနေ နိသီဒိတွာ ဗိမ္ဗိသာရပ္ပမုခါနံ အင်္ဂမဂဝေါသီနံ ဒွါဒသ နဟုတာနိ သာသနေ ဩတာရေတွာ ယဒါ ရာဇဂဟေ ဝိဟာသိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဘဂဝတော

ဘိက္ခုသံဃဿ စ ယထာ ယထာ ဥပရူပရိ ဥဋ္ဌာရလာဘသက္ကာရော အဘိဝဇ္ဇတိ၊ တထာ တထာ သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ လာဘသက္ကာရော ပရိဟာယိ ဧဝ။

အထေကဒိဝသံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္ဒော ဘဂဝတော စ အရိယသံဃဿ စ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိသောမနဿဇာတော “ကထံ န ခေါ တိတ္ထိယာန”န္တိ တေသံ ပဋိပတ္တိံ အာဝဇ္ဇေသိ။ အထဿ နေသံ သဗ္ဗထာပိ ဒုပ္ပဋိပတ္တိယေဝ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော “ဧဝံမဟာနုဘာဝေ နာမ ပုညူပနိဿယဿ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိယာ စ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တေ ဘဂဝတိ၊ အရိယသံဃေ စ ဓရန္တေ ကထံ ဣမေ အညတိတ္ထိယာ ဧဝံ ဒုပ္ပဋိပန္နာ အကတ-ပုညာ ဝရာကာ လာဘိနော သက္ကတာ ဘဝိဿန္တိ”တိ တိတ္ထိယာနံ လာဘ-သက္ကာရဟာနိ နိဿာယ ကာရုညံ ဥပ္ပါဒေတွာ အထ အတ္တနော ပရိဝိတက္ကံ “ယာဝကီဝဉ္စ ဘန္တေ”တိအာဒိနာ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ စ တံ “အာနန္ဒ တယာ မိစ္ဆာ ပရိဝိတက္ကိတ”န္တိ အဝတွာ သုဝဏ္ဏာလိင်္ဂသဒိသံ^၁ ဂိဝံ ဥန္နာမေတွာ သုပုပ္ဖိတသတပတ္တသဿိရိကံ မဟာမုခံ အဘိပ္ပသန္နတရံ ကတွာ “ဧဝမေတံ အာနန္ဒာ”တိ သမ္ပဟံသိတွာ “ယာဝကီဝဉ္စာ”တိအာဒိနာ တဿ ဝစနံ ပစ္စနမောဒိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ ပ။ ဘိက္ခုသံဃော စာ”တိ။ အထ ဘဂဝါ တဿံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယံ အတိတေပိ မယိ အနုပ္ပန္နေ ဧကစ္စေ နိစဇနာ သမ္မာနံ လဘိတွာ မမ ဥပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ဟတလာဘသက္ကာရာ အဟေသုန္တိ မာဝေရဇာတကံ^၂ ကထေသိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ တာဝ သက္ကာရသမ္မာနော ယာဝ န သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ ပန ဥပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ တေ ဟတလာဘသက္ကာရာ နိပ္ပဘာ နိတ္တေဇာဝ ဟောန္တိ၊ ဒုပ္ပဋိပတ္တိယာ ဒုက္ခတော စ န မုစ္ဆန္တိတိ တေမတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဩဘာသတိ တာဝ သော ကိမီတိ သော ခဇ္ဇူပနကကိမိ တာဝဒေဝ ဩဘာသတိ ဇောတတိ ဒိဗ္ဗတိ။ ယာဝ န ဥန္နမတေ^၃ ပဘင်္ဂရောတိ တိသုပိ^၄ မဟာဒီပေသု ဧကက္ခဏေ အာလောကကရဏေန “ပဘင်္ဂရော”တိ လဒ္ဓနာမော သူရိယော ယာဝ န ဥဂ္ဂမတိ^၅ န ဥဒေတိ။ အနုဂ္ဂတေ ဟိ သူရိယေ လဒ္ဓေါ-ကာသာ ခဇ္ဇူပနကာ ဝိပရိဝတ္တမာနာပိ ကဏ္ဍကဗလသဒိသာ တမသိ ဝိဇ္ဇော-တန္တိ။ သ ဝေရောစနမ္ပိ ဥဂ္ဂတေ၊ ဟတပ္ပဘော ဟောတိ န စာပိ ဘာသတိတိ

၁-သုဝဏ္ဏမုဒိင်္ဂသဒိသံ (သီ) ၂-ခု ၅-၁၁၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-န ဥဒေတိ (သီ)၊ န ဥဏ္ဏမတိ (သျှာ) ၄-စတုသုပိ (သီ၊ သျှာ) ၅-န ဥဏ္ဏမတိ (သျှာ)

သမန္တတော အန္ဓကာရံ ဝိဓမိတွာ ကိရဏသဟဿေံန ဝိရောစနသဘာဝတာယ ဝေရောစနနာမကေ အာဒိစ္စေ ဥဒ္ဓိတေ သော ခဇ္ဇပနကော ဟတပ္ပဘော နိတ္ထေဇော ကာဠကော ဟောတိ၊ ရတ္တန္ဓကာရေ ဝိယ န ဘာသတိ န ဒိဗ္ဗတိ။

ဧဝံ ဩဘာသိတမေဝ တက္ကိကာနန္တိ ယထာ တေန ခဇ္ဇပနကေန သူရိယုဂ္ဂမနတော ပုရေယေဝ ဩဘာသိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ တက္ကေတွာ ဝိတက္ကေတွာ ပရိကပ္ပနမတ္ထေန ဒိဋ္ဌိနံ ဂဟဏတော “တက္ကိကာ”တိ လဒ္ဓနာမေဟိ တိတ္ထိယေဟိ ဩဘာသိတံ အတ္တနော သမယတေဇေန ဒီပေတွာ အဓိဋ္ဌိတံ တာဝ၊ ယာဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ န တက္ကိကာ သုဇ္ဈန္တိ န စာပိ သာဝကာတိ ယဒါ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဒါ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ န သုဇ္ဈန္တိ န သောဘန္တိ၊ န စာပိ တေသံ သာဝကာ သောဘန္တိ၊ အညဒတ္ထ၊ ဝိဟတသောဘာ ရတ္တိဒိတ္တာ ဝိယ သရာ န ပညာယန္တေဝ။ အထ ဝါယာဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ လောကေ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာဝဒေဝ တက္ကိကာနံ ဩဘာသိတံ အတ္တနော သမယေန ဇောတနံ ဗာလလာပနံ၊ န တတော ပရံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ န တက္ကိကာ သုဇ္ဈန္တိ၊ န စာပိ သာဝကာ။ တေ ဟိ ဒုရက္ခာတဓမ္မဝိနယာ သမ္မာပဋိပတ္တိရဟိတာ န သံသာရတော သုဇ္ဈန္တိ အနိယျာနိကသာသနတ္တာ။ တေနာဟ “ဒုဒ္ဓိဋ္ဌိ န ဒုက္ခာ ပမုစ္စရေ”တိ။ တက္ကိကာ ဟိ အယာထာဝလဒ္ဓိကတာယ ဒုဒ္ဓိဋ္ဌိနော မိစ္ဆာဘိနိဝိဋ္ဌဒိဋ္ဌိကာ ဝိပရိတဒဿနာ တံ ဒိဋ္ဌိ အနိဿဇိတွာ သံသာရဒုက္ခတော န ကဒါဗိပိ မုစ္စန္တိတိ။

ဒသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဇစ္စန္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

၇-စူဠဝဂ္ဂ

၁-ပဌမလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ စူဠဝဂ္ဂဿ ပဌမေ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယန္တိ ဧတ္ထ ဘဒ္ဒိယောတိ တဿ အာယသ္မတော နာမံ၊ ကာယဿ ပန ရဿတ္တာ “လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော”တိ နံ သဉ္ဇာနန္တိ။ သော ကိရ သာဝတ္ထိဝါသီ ကုလပုတ္တော မဟဒ္ဒနော မဟာ-
 ဘောဂေါ ရူပေန အပါသာဒိကော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋီမကော။ သော ဧကဒိဝသံ သတ္တရိ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တေ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သောတာပတ္တိဖလံ ပါပုဏိ။ တဒါ သေက္ခာ ဘိက္ခု။ ယေဘုယျေန အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဥပရိမဂ္ဂတ္တာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစန္တိ၊ ဓမ္မဒေသနံ ယာစန္တိ၊ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ။ သော တေသံ အဓိပ္ပါယံ ပူရေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခတိ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ တေ ဃဇေန္တော ဝါယမန္တော အပ္ပေကစ္စေ သကဒါဂါမိဖလံ၊ အပ္ပေကစ္စေ အနာဂါမိဖလံ၊ အပ္ပေကစ္စေ အရဟတ္တံ၊ အပ္ပေကစ္စေ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ အပ္ပေကစ္စေ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ အပ္ပေကစ္စေ စတဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ အဓိဂစ္ဆန္တိ။ တေ ဒိသ္မာ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယောပိ သေခေါ သမာနော ကာလံ ဥတွာ အတ္တနော စိတ္တကလ္လတဉ္စ သလ္လေခဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတွာ^၁ ဓမ္မသေနာပတိံ ဥပသင်္က-
 မိတွာ ကတပဋိသန္တာရော သမ္မောဒမာနော ဓမ္မဒေသနံ ယာစိ။ သောပိဿ အဇ္ဈာသယဿ အနုရူပံ ကထံ ကထေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယံ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေတိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ အနေကပရိယာယေနာတိ “ဣတိပိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ အနိစ္စာ၊ ဣတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဣတိပိ အနတ္တာ”တိ ဧဝံ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ ပဉ္စန္တံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယာဒိပကာသနိယာ ဓမ္မိယာ ကထာယ။ သန္ဓသေတိတိ တာနိယေဝ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ ဥဒယဗ္ဗယာဒိကေ စ သမ္မာ ဒသေတိ၊ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဝိယ ပစ္စက္ခတော ဒသေတိ။ သမာဒပေတိတိ

၁-သလ္လက္ခေတွာ (သိ၊ သျာ)

တတ္ထ လက္ခဏာရမ္မဏိကံ ဝိပဿနံ သမ္မာ အာဒပေတိ၊ ယထာ ဝီထိပဋိပန္နာ ဟုတွာ ပဝတ္တဟိ၊ ဧဝံ ဂဏှာပေတိ။ သမုတ္တေဇေတီတိ ဝိပဿနာယ အာရဒ္ဓါယ သင်္ခါရာနံ ဥဒယဗ္ဗယာဒိသု^၁ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု ယထာကာလံ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမု-
 ပေက္ခဏေဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အနုပဝတ္တနေန ဘာဝနံ မဇ္ဈိမံ ဝီထိံ ဩတာရေတွံာ ယထာ ဝိပဿနာဉာဏံ သူရံ ပသန္တံ ဟုတွာ ဝဟတိ၊ ဧဝံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိသဒ-
 ဘာဝကရဏေန ဝိပဿနာစိတ္တံ သမ္မာ ဥတ္တေဇေတိ၊ ဝိသဒါပနဝသေန^၂ ဝေါဒပေတိ။ သမ္ပဟံသေတီတိ တထာ ပဝတ္တိယမာနာယ ဝိပဿနာယ သမပ္ပ-
 ဝတ္တဘာဝနာဝသေန စေဝ ဥပရိလဒ္ဓဗ္ဗဘာဝနာဗလေန စ စိတ္တံ သမ္မာ ပဟံသေတိ၊ လဒ္ဓဿာဒဝသေန ဝါ သုဠု တောသေတိ။ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိတိ ယထာ ယထာ ဓမ္မသေနာပတိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တထာ တထာ တထလက္ခဏံ ဝိပဿန္တဿ ထေရဿ စ ဒေသနာနုဘာဝေန၊ အတ္တနော စ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ဒေသနာ-
 နုသာရေန ဉာဏေ အနုပဝတ္တန္တေ ကာမာသဝါဒိသု ကဉ္စိ အာသဝံ အဂ္ဂဟေတွာ မဂ္ဂပဋိပင်္ဂါယာဝ အနဝသေသတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ၊ အရဟတ္တဖလံ သစ္စာကာ-
 သီတိ အတ္တော။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော လက္ခဏကဘဒ္ဒိယဿ အညာရာ-
 ဓနသင်္ခါတံ အတ္တံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ဥဒ္ဓန္တိ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ စ။ အဓောတိ ကာမဓာတုယာ။ သဗ္ဗဓီတိ သဗ္ဗသိဗ္ဗိ သင်္ခါရဂတေ။ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ အပရဘာဂေ သမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိဟိ သဗ္ဗပ္ပကာရေန ဝိမုတ္တော။ ဧတ္ထ စ ဥဒ္ဓံ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ ဧတေန ပဉ္စုဒ္ဓတ္တဂိယသံယောဇနပဟာနံ ဒေသေတိ။ အဓော ဝိပ္ပမုတ္တောတိ ဧတေန ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယသံယောဇနပဟာနံ။ သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ ဧတေန အဝသိဋ္ဌသဗ္ဗာကုသလပဟာနံ ဒေသေတိ။ အထ ဝါ ဥဒ္ဓန္တိ အနာဂတကာလဂ္ဂဟဏံ။ အဓောတိ အတိတကာလဂ္ဂဟဏံ။ ဥဘယဂ္ဂ-
 ဟဏေနေဝ တဒုဘယပဋိသံယုတ္တတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ ဂဟိတော ဟောတိ၊ တတ္ထ အနာဂတကာလဂ္ဂဟဏေန အနာဂတက္ခန္ဓာယတနဓာတုယော ဂဟိတာ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သဗ္ဗဓီတိ ကာမဘေဒါဒိကေ သဗ္ဗသိဗ္ဗိ ဘဝေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အနာဂတော အတိတော ပစ္စုပ္ပန္နောတိ ဧဝံ တိယဒ္ဓသင်္ဂ-
 ဟိတေ သဗ္ဗသိဗ္ဗိ ဘဝေ ဝိပ္ပမုတ္တောတိ။

၁-ဥဒယဗ္ဗယေသု (သိ) ၂-နိသာဒနဝသေန (သျှာ)

အယံ'ဟမသ္မိတိ အနာနုပဿိတိ ယော ဧဝံ ဝိပုဗ္ဗတ္ထော၊ သော ရူပဝေဒနာ-
 ဒီသု “အယံ နာမ ဓမ္မော အဟမသ္မိ”တိ ဒိဋ္ဌိမာနမညနာဝသေန ဧဝံ
 နာနုပဿတိ။ တဿ တထာ ဒဿနေ ကာရဏံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ အထ
 ဝါ အယံ'ဟမသ္မိတိ အနာနုပဿိတိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တာယ ဝိမုတ္တိယာ
 အဓိဂမုပါယဒီပနံ။ တိယဒ္ဓသင်္ဂဟိတေ တေဘူမကေ သင်္ခါရေ “ဧတံ မမ၊
 ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ ပဝတ္တနသဘာဝါယ မညနာယ
 အနဓိဋ္ဌာနံ ကတွာ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာ”တိ ဧဝံ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ယာ ပုဗ္ဗဘာဂဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ၊ သာ ဝိမုတ္တိယာ ပဒဋ္ဌာနံ။
 ဧဝံ ဝိမုတ္တော ဥဒတာရိ ဩဃံ၊ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ အပုနုဗ္ဗဝါယာတိ ဧဝံ
 ဒသဟိ သံယောဇနေဟိ သဗ္ဗာကုသလေဟိ စ သဗ္ဗထာ ဝိမုတ္တော အရဟာ
 အရိယမဂ္ဂါဓိဂမနတော ပုဗ္ဗေ သုပိနန္တေပိ အတိဏ္ဏပုဗ္ဗံ ကာမောဃော
 ဘဝေါဃော ဒိဋ္ဌောဃော အဝိဇ္ဇောဃောတိ ဣမံ စတုဗ္ဗိဓံ ဩဃံ၊ သံသာရ-
 မဟောဃမေဝ ဝါ အပုနုဗ္ဗဝါယ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနာယ ဥဒတာရိ
 ဥတ္တိဏ္ဏော၊ ဥတ္တရိတွာ ပါရေ ဌိတောတိ အတ္ထော။

ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယလက္ခဏကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဒုတိယေ သေခံ မညမာနောတိ “သေခေါ အယ”န္တိ မညမာနော။
 တတြာယံ ဝစံနတ္ထော—သိက္ခတိတိ သေခေါ။ ကိံ သိက္ခတိ? အဓိသီလံ
 အဓိစိတ္တံ အဓိပညဉ္စ။ အထ ဝါ သိက္ခနံ သိက္ခာ၊ သာ တေဿ သီလန္တိ
 သေခေါ။ သော ဟိ အပရိယောသိတသိက္ခတ္တာ တဒဓိမုတ္တတ္တာ စ ဧကန္တေန
 သိက္ခနသီလော၊ န ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခော အသေခေါ ဝိယ တတ္ထ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ-
 သုက္ကာ^၁၊ နာပိ ဝိဿဋ္ဌသိက္ခော ပစုရဇနော ဝိယ တတ္ထ အနဓိမုတ္တော။
 အထ ဝါ အရိယာယ ဇာတိယာ တီသု သိက္ခာသု ဇာတော၊ တတ္ထ ဝါ
 ဘဝေါတိ သေခေါ။ ဘိယျောသော မတ္တာယာတိ ပမာဏတော ဥတ္တရိ၊
 ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ အဓိကတရန္တိ အတ္ထော။ အာယသ္မာ ဟိ လက္ခဏက-
 ဘဒ္ဒိယော ပဌမသုတ္တေ ဝုတ္တေန ဝိမိနာ ပဌမောဝါဒေန ယထာနိသိန္ဓောဝ
 အာသဝက္ခယပ္ပတ္တော။ ဓမ္မသေနာပတိ ပန တဿ တံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ အနာ-
 ဝဇ္ဇနေန အဇာနိတွာ “သေခေါယေဝါ”တိ မညမာနော အပ္ပံ ယာစိတော

၁-ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယုက္ကာ (က)

ဗဟုံ ဒဒမာနော ဥဋ္ဌာရပုရိသော ဝိယ ဘိယျော ဘိယျော အနေကပရိယာယေန အာသဝက္ခယာယ ဓမ္မံ ကထေတိယေဝ။ အာယသ္မာပိ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော “ကတကိစ္စော ဒါနာဟံ၊ ကိံ ဣမိနာ ဩဝါဒေနာ”တိ အစိန္တေတွာ သဒ္ဓမ္မဂါရဝေန ပုဗ္ဗေ ဝိယ သက္ကစ္စံ သုဏာတိယေဝ။ တံ ဒိသ္မာ ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္ဓောယေဝ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ယထာ ဓမ္မသေနာပတိ တဿ ကိလေသက္ခယံ ဇာနာတိ၊ တထာ ကတွာ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တမေဝ။

ဂါထာယံ ပန အစ္ဆေန္တိ ဝနန္တိ အနဝသေသတော ကိလေသဝဋ် သမုတ္တိန္တိ၊ ဆိန္တေ စ ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် ဆိန္တမေဝ။ ဗျဂါ နိရာသန္တိ အာသာ ဝုစ္စတိ တဏှာ၊ နတ္ထိ ဧတ္ထ အာသာတိ နိရာသံ၊ နိဗ္ဗာနံ။ တံ နိရာသံ ဝိသေသေန အဂါ အဓိဂတောတိ ဗျဂါ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ အဓိဂတတ္တာ ပုန အဓိဂမကာရဏေန ဝိနာ အဓိဂတောတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ တဏှာ ဒုက္ခသမုဒယဘူတာ၊ တာယ ပဟိနာယ အပ္ပဟိနောနာမ ကိလေသော နတ္ထိ၊ တသ္မာဿ တဏှာ-ပဟာနံ သဝိသေသံ ကတွာ ဒသေန္တော “ဝိသုက္ခာ သရိတာ န သန္တတိ”တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—စတုတ္ထသုရိယပါတုဘာဝေန ဝိယ မဟာနဒိယော စတုတ္ထမဂ္ဂဗျူဟုပိဒေန အနဝသေသတော ဝိသုက္ခာ ဝိသေသိတာ တဏှာ-သရိတာ နဒိ န သန္တတိ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ န ပဝတ္တတိ။ တဏှာ ဟိ “သရိတာ”တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “သရိတာနိ သိနေဟိတာနိ စ၊ သောမနဿာနိ ဘဝန္တိ ဇန္တုနော”တိ၊ “သရိတာ ဝိသတ္တိကာ”တိ ၂ စ။ ဆိန္တံ ဝဋ် န ဝတ္တတိတိ ဧဝံ ကိလေသဝဋ်သမုတ္တေဒေန ဆိန္တံ ဝဋ် အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အဝိပါကဓမ္မတဉ္စအာပါဒနေန ဥပတ္တိန္တံ ကမ္မဝဋ် န ဝတ္တတိ န ပဝတ္တတိ။ ဒေဝေန္တော ဒုက္ခဿာတိ ယဒေတံ သဗ္ဗသော ကိလေသဝဋ်ဘာဝတော ကမ္မဝဋ်ဿ အပ္ပဝတ္တနံ၊ သော အာယတိံ ဝိပါကဝဋ်ဿ ဧကံသေနော အနုပ္ပါဒေါ ဧဝ သကလဿာပိ သံသာရဒုက္ခဿ အန္တော ပရိစ္ဆေဒေါ ပရိဝဋ်မဘာဝေတိ။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမသတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ တတိယေ ကာမေသုတိ ဝတ္ထုကာမေသု။ အတိဝေလန္တိ ဝေလံ အတိက္ကမိတွာ။ သတ္တာတိ အယောနိသောမနသိကာရဗဟုလတာယ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ

၁-၃၁-၆၂-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၁-၂၁၅၊ ၃-၆-ပိဋေသု။

အာဒိနဝံ အနောလောကေတွာ အဿာဒမေဝ သရိတွာ သဇ္ဇနဝသေန သတ္တာ၊
 အာသတ္တာ လဂ္ဂါတိ အတ္ထော။ ရတ္တာတိ ဝတ္ထံ ဝိယ ရင်္ဂဇာတေန စိတ္တဿ
 ဝိပရိဏာမကရဏေန ဆန္ဒရာဂေန ရတ္တာ သာရတ္တာ။ ဂိဒ္ဓါတိ အဘိကင်္ခန-
 သဘာဝေန အဘိဇ္ဈနေန ဂိဒ္ဓါ ဂေမံ အာပန္နာ။ ဂမိတာတိ ရာဂမုစ္ဆိတာ ဝိယ
 ဒုမ္မောစနိယဘာဝေန တတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓါ။ မုစ္ဆိတာတိ ကိလေသဝသေန ဝိသညီဘူတာ
 ဝိယ အနညကိစ္စာ မုစ္ဆိ မောဟံ အာပန္နာ။ အဇ္ဈောပန္နာတိ အနညသာဓာရဏေ
 ဝိယ ကတွာ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဌိတာ။ သမ္ပတ္တကဇာတာတိ ကာမေသု
 ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇန္တာ အပ္ပသုခဝေဒနာယ သမ္ပတ္တကာ သုဋ္ဌ၊ မတ္တကာ ဇာတာ။
 “သမ္မောဒကဇာတာ”တိပိ ပါဌော၊ ဇာတသမ္မောဒနာ ဥပ္ပန္နပဟံသာတိ
 အတ္ထော။ သဗ္ဗေဟိပိ ပဒေဟိ တေသံ တဏှာဓိပန္နတံယေဝ ဝဒတိ။ ဧတ္ထ စ
 ပဌမံ “ကာမေသု”တိ ဝတွာ ပုနပိ “ကာမေသု”တိ ဝစနံ တေသံ သတ္တာနံ
 တဒဓိမုတ္တိဒိပနတ္ထံ။ တေန သဗ္ဗိရိယာပထေသု ကာမဂုဏသမင်္ဂိနော ဟုတွာ
 တဒါ ဝိဟရိံသုတိ ဒသေတိ။

တသ္မိံ ဟိ သမယေ ဌပေတွာ အရိယသာဝကေ သဗ္ဗေ သာဝတ္ထိဝါသိနော
 ဥဿဝံ ဘောသေတွာ ယထာဝိဘဝံ အာပါနဘူမိံ^၁ သဇ္ဇေတွာ ဘုဉ္ဇန္တာ
 ပိဝန္တာ အာဝိ စေဝ ရဟော စ ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစာရေန္တာ
 ကာမေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇိံသု။ ဘိက္ခု သာဝတ္ထိယံ ပိဏှာယ စရန္တာ တတ္ထ
 တတ္ထ ဂေဟေ အာရာမုယျာနာဒိသု စ မနုဿေ ဥဿဝံ ဘောသေတွာ
 ကာမနိန္ဓေ တထာ ပဋိပဇ္ဇန္တေ ဒိသ္မာ “ဝိဟာရံ ဂန္တာ သဏှသုခမံ ဓမ္မံ
 လဘိဿာမာ”တိ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ
 ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ ပ။ ကာမေသု ဝိဟရန္တိ”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေသံ မနုဿာနံ အာပါနဘူမိရမဏီယေသု
 မဟာပရိဋ္ဌာဟေသု အနေကာနတ္တာနုဗန္ဓေသု ဘောရာသယကဋုကဗလေသု
 ကာမေသု အနာဒိနဝဒဿိတံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ ကာမာနဉ္စေဝ
 ကိလေသာနဉ္စ အာဒိနဝဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ကာမေသု သတ္တာတိ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေန ရတ္တာ
 မတ္တာ သတ္တာ ဝိသတ္တာ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ သံယုတ္တာ။ ကာမသင်္ခသတ္တာတိ
 တာယေဝ ကာမသတ္တိယာ ဝတ္ထုကာမေသု ရာဂသင်္ခေန စေဝ ဒိဋ္ဌိမာနဒေါသ-
 အဝိဇ္ဇာသင်္ခေဟိ စ သတ္တာ အာသတ္တာ။ သံယောဇနေ ဝဇ္ဇမပဿမာနာတိ

၁-ကိဋ္ဌနဘူမိံ (က)

ကမ္မဝဋ် ဝိပါကဝဋ်နု၊ ဘဝါဒိကေ ဝါ ဘဝန္တရာဒိဟိ၊ သတ္ထေ ဝါ ဒုက္ခေဟိ သံယောဇနတော ဗန္ဓနတော သံယောဇနနာမကေ ကာမရာဂါဒိကိလေသ-
 ဇာတေ သံယောဇနိယေသု ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိတာယ ဝဋ်ဒုက္ခမူလ-
 ဘာဝါဒိကံ ဝဋ်ဒံ ဒေါသံ အာဒိနဝံ အပဿန္တာ။ န ဟိ ဇာတု သံယောဇန-
 သင်္ဂဟတ္တာ၊ ဩဃံ တရေယျု၊ ဝိပုလံ မဟန္တန္တိ ဧဝံ အာဒိနဝဒဿနာဘာဝေန
 သံယောဇနသဘာဝေသု သင်္ဂေသု၊ သံယောဇနသင်္ဂါတေဟိ ဝါ သင်္ဂေဟိ
 တေသံ ဝိသယေသု တေဘူမကဓမ္မေသု သတ္တာ ဝိပုလဝိသယတာယ အနာဒိ-
 ကာလတာယ စ ဝိပုလံ ဝိတ္ထိဏ္ဏံ မဟန္တန္တိ ကာမာဒိဩဃံ၊ သံသာရောဿမေဝ
 ဝါ န ကဒါစိ တရေယျု၊ ဧကံသေနေဝ တဿ ဩဃဿ ပါရံ န ဂစ္ဆေယျန္တိ
 အတ္ထော။

တတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယသတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ စတုတ္ထေ အနိကတာတိ ကာမာ နာမ အနန္တမ္ပိ အန္တံ ကရေန္တိ။
 ယထာဟ—

“လုဒ္ဓေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ လုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ န ပဿတိ။
 အန္တတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ လောဘော သဟတေ နရ”န္တိ။”

တသ္မာ ကာမေန အနန္တာပိ အန္တာ ကတာတိ အနိကတာ။ သေသံ
 အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။ တတ္ထ ဟိ မနုဿာနံ ပဝတ္ထိ ဘိက္ခုဟိ ဒိသ္မာ
 ဘဂဝတော အာရေစိတာ၊ ဣမ ဘဂဝတာ သာမံယေဝ ဒိဋ္ဌာတိ အယမေဝ
 ဝိသေသော။ သတ္တာ သာဝတ္ထိတော နိက္ခမိတွာ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
 အစိရဝတိယံ နဒိယံ မစ္ဆဗန္ဓေဟိ ဩဒ္ဓိတံ ကုမိနံ ပဝိသိတွာ နိက္ခန္တု၊ အသက္ကော-
 နန္တ ဗဟူ မစ္ဆေ ပဿိ၊ တတော အပရဘာဂေ ဧကံ ဒီရပကံ ဝတ္ထံ ဂေါရဝံ
 ကတွာ အနုဗန္ဓိတွာ ထညပိပါသာယ ဂိဝံ ပသာရေတွာ မာတု အန္တရသတ္ထိယံ
 မုခံ ဥပနေန္တံ ပဿိ။ အထ ဘဂဝါ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ
 ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္ဓော ပစ္စိမံ ဝတ္ထုဒ္ဓယံ ပုရိမဿ ဥပမာနဘာဝေန
 ဂဟေတွာ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ကာမန္တာတိ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေန အန္တာ ဝိစက္ခုကာ
 ကတာ။ ဇာလသဉ္စန္တာတိ သကတ္တဘာဝပရတ္တဘာဝေသု အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာ-
 ယတနေသု၊ တန္တိဿိတေသု စ ဓမ္မေသု အတိတာဒိဝသေန အနေကဘေဒ-
 တိန္ဓေသု ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေန အပရာပရံ ဥပ္ပတ္တိယာ အန္တောဂဓာနံ အနတ္ထာ-
 ဝဟတော စ ဇာလဘူတာယ တဏှာယ သုခုမတ္ထိဒ္ဓေန ဇာလေန ပရိဝုတော
 ဝိယ ဥဒကရဟဒေါ သဉ္စန္တာ ပလိဂုဏ္ဍိတာ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌာ။ တဏှာဆဒန-
 ဆာဒိတာတိ တဏှာသင်္ခါတေန ဆဒနေန သေဝါလပဏကေန ဝိယ ဥဒကံ
 ဆာဒိတာ၊ ပဋိစ္စန္တာ ပိဟိတာတိ အတ္ထော။ ပဒဒ္ဒယေနာပိ ကာမတ္ထန္တနိဝရဏ-
 နိဝါရိတကုသလစိတ္တာစာရတံ ဒဿေတိ။

ပမတ္တဗန္ဓုနာ ဗဒ္ဓါတိ ကိလေသမာရေန ဒေဝပုတ္တမာရေန စ ဗဒ္ဓါ။
 ယဒဂ္ဂေန ဟိ ကိလေသမာရေန ဗဒ္ဓါ၊ တဒဂ္ဂေန ဒေဝပုတ္တမာရေနပိ ဗဒ္ဓါ နာမ
 ဟောန္တိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အန္တလိက္ခစရော ပါသော၊ ယွာယံ စရတိ မာနသော။
 တေန တံ ဗာဓေယိဿာမိ၊ န မေ သမဏ မောက္ခသိ”တိ”။

နမုစိ ကဏှော ပမတ္တဗန္ဓုတိ တိဏိ မာရဿံ နာမာနိ။ ဒေဝပုတ္တမာရောပိ
 ဟိ ကိလေသမာရော ဝိယ အနတ္ထေန ပမတ္တေ သတ္တေ ဗန္ဓုတိတိ ပမတ္တဗန္ဓု။
 “ပမတ္တာ ဗန္ဓုနေ ဗဒ္ဓါ”တိပိ ၂ ပဋ္ဌန္တိ။ တတ္ထ ဗန္ဓုနေတိ ကာမဂုဏဗန္ဓုနေတိ
 အတ္ထော။ ဗဒ္ဓါတိ နိယမိတာ။ ယထာ ကိ? မစ္ဆာဝ ကုမိနာမုခေ ယထာ နာမ
 မစ္ဆဗန္ဓုကေန သြဉ္စိတဿ ကုမိနဿ မုခေ ပဝိဋ္ဌာ မစ္ဆာ တေန ဗဒ္ဓါ ဟုတွာ
 မရဏမန္တေန္တိ ပါပုဏန္တိ၊ ဧဝမေဝ မာရေန သြဉ္စိတေန ကာမဂုဏဗန္ဓုနေန
 ဗဒ္ဓါ ဣမေ သတ္တာ ဇရာမရဏမန္တေန္တိ။ ဝစ္ဆော ဒီရပကောဝ မာတရံ ယထာ
 ဒီရပါယိ တရုဏဝစ္ဆော အတ္တနော မာတရံ အန္တေတိ အနုဂစ္ဆတိ၊ န အညံ။
 ဧဝံ မာရဗန္ဓုနဗဒ္ဓါ သတ္တာ သံသာရေ ပရိပ္ပမန္တာ မရဏမေဝ အန္တေန္တိ
 အနုဂစ္ဆန္တိ၊ န အဇရံ အမရဏံ နိဗ္ဗာနန္တိ အပိပ္ပါယော။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သံ ၁-၁၁၃၊ ဝိ ၃-၂၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ပမတ္တဗန္ဓုနေ ဗဒ္ဓါတိပိ (သီ၊ က)

၅-အပရလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဉ္စမေ သမ္ဗဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ ဝိဠိတော ဝိဠိတောတိ အာယသ္မာ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော ဧကဒိဝသံ သမ္ဗဟုလေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဂါမန္တရေန ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကတဘတ္တကိစ္စော ပတ္တံ ဝေါဒကံ ကတွာ ထဝိကာယ ပက္ခိပိ-
 တွာ အံသေ လဂ္ဂေတွာ စိဝရံ သဃံရိတွာ တမ္ပိ ဝါမံသေ ဌပေတွာ ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေန ပဋိက္ကန္တေန အာလောကိတေန ဝိလောကိတေန သမိဋ္ဌိတေန ပသာရိတေန ဩက္ခိတ္တစက္ခါ ဣရိယာပထသမ္ပန္နော အတ္တနော သတိပညာ-
 ဝေပုလ္လံ ပကာသေန္တော ဝိယ သတိသမ္ပဇညံ သူပဋိတံ ကတွာ သမာဟိတေန စိတ္တေန ပဒေ ပဒံ နိက္ခိပန္တော ဂစ္ဆတိ၊ ဂစ္ဆန္တော စ ဘိက္ခုနံ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဂစ္ဆတိ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ အသံမိဿော။ ကသ္မာ? အသံသဠဝိဟာ-
 ရိတာယ။ အပိစ တဿာယသ္မတော ရူပံ ပရိဘူတံ ပရိဘဝဋ္ဌာနိယံ ပုထုဇ္ဇနာ ဩဟိဋ္ဌေန္တိ။ ထေရော တံ ဇာနိတွာ ဝိဠိတော ဝိဠိတော ဂစ္ဆတိ “မာ ဣမေ မံ နိဿာယ အပုညံ ပသဝိံ သူ”တိ။ ဧဝံ တေ ဘိက္ခု စ ထေရော စ သာဝတ္ထိံ ပတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယော”တိအာဒိ။

တတ္ထ ဒုဗ္ဗန္တန္တိ ဝိရူပံ။ တေနဿ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိယာ သဏ္ဍာနသမ္ပတ္တိယာ စ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဒုဒ္ဓသိကန္တိ အပါသာဒိကဒဿနံ။ တေနဿ အနုဗျဉ္ဇန-
 သမ္ပတ္တိယာ အာကာရသမ္ပတ္တိယာ စ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဩကောဋိမကန္တိ ရဿံ။ ဣမိနာ အာရောဟသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ ယေဘုယျေန ဘိက္ခုနံ ပရိဘူတရူပန္တိ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုဟိ ဩဟိဋ္ဌိတရူပံ။ ပုထုဇ္ဇနာ ဧကစေ့ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာဒယော တဿာယသ္မတော ဂုဏံ အဇာနန္တာ ဟတ္ထကဏ္ဍရူဠိကာဒိသု ဂဏှန္တာ ပရာမသန္တာ ကိဋ္ဌန္တာ ပရိဘဝန္တိ၊ န အရိယာ၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာ ဝါ။

ဘိက္ခု အာမန္တေ သီတိ ကသ္မာ အာမန္တေ သိ? ထေရဿ ဂုဏံ ပကာသေတုံ။ ဧဝံ ကိရ ဘဂဝတော အဟောသိ “ဣမေ ဘိက္ခု မမ ပုတ္တဿ မဟာနုဘာဝတံ န ဇာနန္တိ၊ တေန တံ ပရိဘဝန္တိ၊ တံ နေသံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယံ ဘဝိဿတိ၊ ဟန္တာဟံ ဣမဿ ဂုဏေ ဘိက္ခုနံ ပကာသေတွာ ပရိဘဝတော နံ မောစေဿာမိ”တိ။

ပဿထ နောတိ ပဿထ န။ န စ သာ သမာပတ္တိ သုလဘရူပါ၊ ယာ တေန ဘိက္ခုနာ အသမာပန္နပုဗ္ဗာတိ ရူပသမာပတ္တိ အရူပသမာပတ္တိ မြဟ္မ-
 ဝိဟာရသမာပတ္တိ နိရောဓသမာပတ္တိ ဖလသမာပတ္တိတိ ဧဝံ ပဘောဒါ သာဝက-
 သာဓာရဏာ ယာ ကာစိ သမာပတ္တိယော နာမ၊ တာသု ဧကောပိ သမာပတ္တိ

န သုလဘရူပါ၊ ဒုလ္လဘာ၊ နတ္ထိယေဝ သာ တေန လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယေန
 ဘိက္ခုနာ အသမာပန္နပုဗ္ဗာ။ ဧတေနဿ ယံ ဝုတ္တံ “မဟိဒ္ဓိကော မဟာ-
 နဘာဝေါ”တိ။ တတ္ထ မဟိဒ္ဓိကတံ ပကာသေတွာ ဣဒါနိ မဟာနဘာဝတံ
 ဒဿေတုံ “ယဿ စတ္တာယာ”တိအာဒိမာဟ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။
 ဧတ္ထ စ ဘဂဝါ “ဧသော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ “ဘိက္ခဝေ အယံ
 ဘိက္ခု န ယော ဝါ သော ဝါ ဒုဗ္ဗဏ္ဍော ဒုဒ္ဓသိကော ဩကောဋီမကောတိ
 ဘိက္ခုနံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အာဂစ္ဆတိတိ စ ဧတ္တကေန န ဩညာတဗ္ဗော၊
 အထ ခေါ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနဘာဝေါ၊ ယံကိဉ္စိ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗံ
 တံ တေန အနုပုတ္တံ၊ တသ္မာ တံ ပါသာဏန္တတ္ထံ ဝိယ ဂရံ ကတွာ
 ဩလောကေထံ၊ တံ ဝေါ ဒီသရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ”တိ
 ဒဿေတိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဿ မဟိဒ္ဓိ-
 ကတာမဟာနဘာဝတာဒိဘေဒံ ဂုဏရာသိံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနိတွာ
 တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ နေလင်္ဂါတိ ဧလံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ နာဿ ဇေလန္တိ နေလံ။ ကိံ
 ပန တံ? သုပရိသုဒ္ဓသီလံ ၂။ တဗ္ဗိ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌေန ဣဓ “နေလ”န္တိ? အဓိပ္ပေတံ။
 တံ နေလံ ပဓာနဘူတံ အင်္ဂံ ဧတဿာတိ နေလင်္ဂါ။ သော ယံ “ရထော”တိ
 ဝက္ခတိ၊ တေန သမ္ဗန္ဓော၊ တသ္မာ သုပရိသုဒ္ဓသီလင်္ဂါတိ အတ္ထော။ အရဟတ္တ-
 ဖလသီလံ ဟိ ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ သေတော ပစ္စာဒေါ ဧတဿာတိ သေတပစ္စာ-
 ဒေါ။ ပစ္စာဒေါတိ ရထဿ ဥပရိ အတ္တရိတဗ္ဗကမ္မလာဒိ။ သော ပန သုပရိ-
 သုဒ္ဓဓဝလဘာဝေန သေတော ဝါ ဟောတိ ရတ္တနီလာဒီသု ဝါ အညတရော။
 ဣဓ ပန အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ အဓိပ္ပေတတ္တာ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝံ ဥပါဒါယ
 “သေတပစ္စာဒေါ”တိ ဝုတ္တံ ယထာ အညတြာပိ “ရထော သီလပရိက္ခာရော”တိ ၄။
 ဧကော သတိသင်္ခါတော အရော ဧတဿာတိ ဧကောရော။ ဝတ္တတိတိ ပဝတ္တတိ။
 ရထောတိ ထေရဿ အတ္တဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။

အနိယန္တိ နိဒ္ဒါက္ခံ၊ ခေါဘဝိရဟိတံ ယာနံ ဝိယ ကိလေသပရိခေါဘဝိရဟိ-
 တန္တိ အတ္ထော။ အာယန္တိန္တိ သမ္ပဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော
 အာဂစ္ဆန္တိ။ ဆိန္ဒုသောတန္တိ ပစ္စိန္ဒုသောတံ။ ပကတိရထဿ ဟိ သုခပဝတ္တနတ္ထံ

၁-ဩလောကေတဗ္ဗံ (သီ၊ သျာ)   ၂-စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ (က)   ၃-နတ္ထိ ဇေလန္တိ (သီ)
 ၄-သေတပရိက္ခာရောတိ (သီ၊ သျာ) သံ ၃-၅-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။

အက္ခသီသေသု နာဘိယဉ္ဇ ဥပလိတ္တာနံ သပ္ပိတေလာဒီနံ သောတော သဝနံ သန္ဓနံ ဟောတိ၊ တေန သော အတ္ထိန္ဒသောတော နာမ ဟောတိ။ အယံ ပန ဆတ္ထိံသတိယာ သောတာနံ အနဝသေသတော ပဟီနတ္တာ ဆိန္ဒသောတော နာမ ဟောတိ၊ တံ ဆိန္ဒသောတံ။ နတ္ထိ တေဿ ဗန္ဓနန္တိ အဗန္ဓနော။ ရထူပတ္ထရဿ ဟိ အက္ခေန သဒ္ဓိံ နိစ္စလဘာဝကရဏတ္ထံ ဗဟူနိ ဗန္ဓနာနိ ဟောန္တိ၊ တေန သော သဗန္ဓနော။ အယံ ပန သဗ္ဗသံယောဇနဗန္ဓနာနံ အနဝသေသတော ပရိက္ခိဏတ္တာ အဗန္ဓနော၊ တံ အဗန္ဓနံ။ ပဿာတိ ဘဂဝါ ထေရဿ ဂုဏေဟိ သောမနဿပုတ္တော ဟုတွာ အတ္တာနံ ဝဒတိ။

ဣတိ သတ္တာ အာယသ္မန္တံ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယံ အရဟတ္တဖလသီသေန သုစက္ကံ၊^၁ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ သုဥတ္တရစ္ဆဒံ၊^၂ သူပဋ္ဌိတာယ သတိယာ သွာရံ၊^၃ ကိလေသပရိခေါဘာဘာဝေန အပရိခေါဘံ၊ တဏှပလေပါဘာဝေန အနုပလေပံ၊ သံယောဇနာဒီနံ အဘာဝေန အဗန္ဓနံ သုပရိက္ခိတ္တံ သုယုတ္တံ အာဇညရထံ ကတွာ ဒဿေတိ။

ပဗ္ဗမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-တဏှာသင်္ခယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ အညာသိကောဏှညောတိ ဧတ္ထ ကောဏှညောတိ တဿာ-ယသ္မတော ဂေါတ္တတော အာဂတနာမံ။ သာဝကေသု ပန သဗ္ဗပဌမံ အရိယသစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတိ ဘဂဝတာ “အညာသိဝတ ဘော ကောဏှညော”တိ၊^၄ ဝုတ္တဥဒါနဝသေန ထေရော သာသနေ “အညာသိကောဏှညော”တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိန္တိ တဏှာ သင်္ခယတိ ပဟီယတိ ဧတ္ထာတိ တဏှာသင်္ခယော၊ နိဗ္ဗာနံ။ တသ္မိံ တဏှာသင်္ခယေ ဝိမုတ္တိ။ တဏှာ ဝါ သင်္ခယတိ ပဟီယတိ ဧတေနာတိ တဏှာသင်္ခယော၊ အရိယမဂ္ဂေါ။ တဿ ဖလဘူတာ၊ ပရိယောသာနဘူတာ ဝါ ဝိမုတ္တိတိ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိ၊ နိပ္ပရိယာယေန အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ။ တံ ပစ္စဝေက္ခမာနော နိသိန္ဓော ဟောတိ။ အယံ ဟိ အာယသ္မာ ဗဟုလံ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဣဓာပိ ဧဝမကာသိ။

၁-သစက္ကံ (သီ) ၂-သဥတ္တရစ္ဆဒံ (သီ)
 ၃-သူပဘိဋ္ဌိတတာယ သုပုတိဋ္ဌိတံ (သီ) ၄-ဝိ ၃-၁၇၊ သံ ၃-၃၇၁-ဝိဋ္ဌေသု။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အညာသိကောဏှညတ္ထေရဿ အဂ္ဂဖလ-
ပစ္စဝေက္ခဏံ ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဿ မူလံ ဆမာ နတ္ထိတိ ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အတ္တဘာဝ-
ရုက္ခမူလဘူတာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဿာဝ ပတိဋ္ဌာ ဟေတုဘူတာ အာသဝနိဝရဏ-
အယောနိသောမနသိကာရသင်္ခါတာ ဆမာ ပထဝီ စ နတ္ထိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန
သမုဋ္ဌါတိတတ္တာ။ ပဏှာ နတ္ထိ ကုတော လတာတိ နတ္ထိ လတာ ကုတော
ပဏှာတိ ပဒသမ္ပန္နော။ မာနာတိမာနာဒီပဘေဒါ သာခါပသာခါဒိသင်္ခါတာ
လတာပိ နတ္ထိ၊ ကုတော ဧဝ မဒပ္ပမာဒမာယာသာဋေယျာဒီပဏှာနိတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ ပဏှာ နတ္ထိ ကုတော လတာတိ ရုက္ခက္ခရဿ ဝဗ္ဗမာနဿ^၁
ပဋ္ဌမံ ပဏှာနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ^၂။ ပစ္စာ သာခါပသာခါသင်္ခါတာ လတာတိ ကတွာ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဿ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အသတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ အတ္တ-
ဘာဝရုက္ခဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ ယံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ မူလံ၊ တဿ
ပတိဋ္ဌာနဘူတံ အာသဝါဒိ စ နတ္ထိ။ မူလဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ မူလကာရဏတ္တာ
ဗီဇဋ္ဌာနိယံ ကမ္မံ တဒဘာဝေါပိ ဂဟိတောယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အသတိ စ
ကမ္မဗီဇေ တံနိမိတ္တော ဝိညာဏက္ခရော၊ ဝိညာဏက္ခရနိမိတ္တာ စ နာမရူပ-
သဋ္ဌာယတနပတ္တသာခါဒယော န နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “ယဿ
မူလံ ဆမာ နတ္ထိ၊ ပဏှာ နတ္ထိ ကုတော လတာ”တိ။

တံ ဝီရံ ဗန္ဓနာ မုတ္တန္တိ တံ စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယယောဂေန ဝိဇိတ-
မာရတ္တာ ဝီရံ၊ တတော ဧဝ သဗ္ဗကိလေသာဘိသင်္ခါရဗန္ဓနတော မုတ္တံ။ ကော တံ
နိန္ဒိတုမရဟတိတိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ဧဝံ သဗ္ဗကိလေသဝိပ္ပမုတ္တံ သီလာဒိ-
အနုတ္တရဂုဏသမန္ဓာဂတံ ကော နာမ ဝိညုဇာတိကော နိန္ဒိတုံ ဂရဟိတုံ
အရဟတိ နိန္ဒာနိမိတ္တဿေဝ အဘာဝတော။ ဒေဝါပိ နံ ပသံသန္တိတိ
အညဒတ္ထ၊ ဒေဝါ သက္ကာဒယော ဂုဏဝိသေသဝိဒု၊ အဝိသဒ္ဓေန မနဿာပိ
ခတ္တိယပဏှိတာဒယော ပသံသန္တိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော မြဟ္မုနာပိ ပသံသိတော
မဟာမြဟ္မုနာပိ အညေဟိပိ မြဟ္မုနာဂယက္ခဝန္ဓဗ္ဗာဒီဟိပိ ပသံသိတော ထောမိ-
တောယေဝါတိ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပတမာနဿ (သီ) ၂-နိပတန္တိ (သီ)
ဥဒါန-၅ ၂၂

၇-ပပဉ္စေယသုတ္တံ

၆၇။ သတ္တမေ ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဟာနန္တိ ပပဉ္စေန္တိ ယတ္ထ သယံ ဥပ္ပန္နာ၊ တံ သန္တာနံ ဝိတ္တာရေန္တံ ဗရံ ဌပေန္တိတိ ပပဉ္စာ၊ ကိလေသာ။ ဝိသေသတော ရာဂဒေါသမောဟတဏှာဒိဋ္ဌိမာနာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

“ရာဂေါ ပပဉ္စော ဒေါသော ပပဉ္စော မောဟော ပပဉ္စော တဏှာ ပပဉ္စော ဒိဋ္ဌိ ပပဉ္စော မာနော ပပဉ္စော”တိ။

အပိစ သံကိလေသဋ္ဌော ပပဉ္စဋ္ဌော၊ ကစဝရဋ္ဌော ပပဉ္စဋ္ဌော။ တတ္ထ ရာဂ-ပပဉ္စဿ သုဘသညာ နိမိတ္တံ၊ ဒေါသပပဉ္စဿ အာသာတဝတ္ထု၊ မောဟ-ပပဉ္စဿ အာသဝါ၊ တဏှာပပဉ္စဿ ဝေဒနာ၊ ဒိဋ္ဌိပပဉ္စဿ သညာ၊ မာန-ပပဉ္စဿ ဝိတက္ကော နိမိတ္တံ။ တေဟိ ပပဉ္စေဟိ သဟဂတာ သညာ ပပဉ္စသညာ။ ပပဉ္စသညာနံ သင်္ခါ ဘာဂါ ကောဋ္ဌာသာ ပပဉ္စသညာသင်္ခါ။ အတ္ထတော သဒ္ဓိံ နိမိတ္တေဟိ တံတံပပဉ္စဿ ပက္ခိယော ကိလေသဂဏော။ သညာဂဟဏံ စေတ္ထ တဿ နေသံ သာဓာရဏဟေတုဘာဝေန။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါ”တိ။ တေသံ ပဟာနံ၊ တေန တေန မဂ္ဂေန ရာဂါဒိကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒနန္တိ အတ္ထော။

တဒါ ဟိ၂ ဘဂဝါ အတိတာသု အနေကကောဋ္ဌိသတသဟဿသင်္ခါသု အတ္တနော ဇာတိသု အနတ္တဿ နိမိတ္တဘူတေ ကိလေသေ ဣမသ္မိံ စရိမဘဝေ အရိယမဂ္ဂေန ဗောဓိမဏ္ဍေ သဝါသနေ ပဟိနေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သတ္တသန္တာနန္တ ကိလေသစရိတံ ရာဂါဒိကိလေသသံကိလိဋ္ဌံ ကဋ္ဌိယပုဏ္ဏလာဗုံ ဝိယ တက္က-ဘရိတစာဋီ ဝိယ ဝသာပိတပိလောတိကံ ဝိယ စ ဒုဗ္ဗိနိမောစိယံ? ဒိသ္မာ “ဧဝံ ဂဟနံ နာမိဒံ ကိလေသဝဋ္ဌံ အနာဒိကာလဘာဝိတံ မယံ အနဝသေသံ ပဟိနံ၊ အဟော သုပ္ပဟိန”န္တိ ဥပ္ပန္နပီတိပါမောဇ္ဇော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ အတ္တနော ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဟာနံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလဘယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီ”တိ။

တတ္ထ ယဿ ပပဉ္စာ ဌိတိံ? စ နတ္ထိတိ ယသ္မာ ဘဂဝါ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ကတွာ နိဒ္ဓိသတိ၊ တသ္မာ ယဿ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ ဝုတ္တလက္ခဏာ ပပဉ္စာ၊ တေဟိ ကတာ သံသာရေ ဌိတိံ? စ နတ္ထိ။ နေတ္ထိယံ ပန “ဌိတိ နာမ အနု-သယော”တိ ဝုတ္တံ။ အနုသယော ဟိ ဘဝပဝတ္တိယာ မူလန္တိ။ သတ္ထေ သံသာရေ

၁-ခု ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-တဒါ ကိရ (သီ၊ သျာ) ၃-ဒုဗ္ဗိနိမောစယံ (သျာ)
၄-မိတိ (သျာ) ၅-ခု ၁၀-၃၂-ပိဋ္ဌေ။

ပပဇ္ဇေန္တိတိ ပပဇ္ဇာ။ “ပပဇ္ဇဋ္ဌိတိ”တိ စ ပါဠော။ တဿတ္ထော—ပပဇ္ဇာနံ ဋ္ဌိတိ
 ဝိဇ္ဇမာနတာ မဂ္ဂေန အသမုစ္ဆေဒေါ ပပဇ္ဇဋ္ဌိတိ၊ ပပဇ္ဇာ ဧဝ ဝါ အဝသံဋ္ဌ-
 ကုသလာကုသလဝိပါကာနံ ပဝတ္တိယာ ဟေတုဘာဝတော ဝဋ္ဋဿ ဋ္ဌိတိ
 ပပဇ္ဇဋ္ဌိတိ၊ သာ ယဿ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ။ သန္ဓာနံ ပလိဃဉ္စ ဝိတိဝတ္ထောတိ
 ယော ဗန္ဓနဋ္ဌေန သန္ဓာနသဒိသတ္တာ “သန္ဓာန”န္တိ လဒ္ဓနာမာ တဏှာဒံဋ္ဌိယော၊
 နိဗ္ဗာနနဂရပဝေသနိသေဓနတော ပလိဃသဒိသတ္တာ ပလိဃသဒိသိတံ အဝိဇ္ဇန္တ
 ဝိတိဝတ္ထော သဝါသနပဟာနေန ဝိသေသတော အတိက္ကန္တော။ အပရေ ပန
 ကောဓံ “သန္ဓာန”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သော ဟိ “ပရာဘိသဇ္ဇနိ”တိ
 ဝုတ္ထောတိ။

တံ နိတ္တဏှံ မုနိံ စရန္တန္တိ တံ သဗ္ဗထာပိ တဏှာဘာဝေန နိတ္တဏှံ၊
 ဥဘယလောကမုနနတော အတ္တဟိတပရဟိတမုနနတော စ မုနိံ၊ ဧကန္တေနဝ
 သဗ္ဗသတ္တဟိတတ္ထံ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ နာနာသမာပတ္တိစာရေဟိ အနည-
 သာဓာရဏေန ဉာဏစာရေန စ စရန္တံ။ နာဝဇာနာတိ သဒေဝကောပိ
 လောကောတိ သဗ္ဗော သပညဇာတိကော သတ္တလောကော သဒေဝကောပိ
 သဗြဟ္မကောပိ န ကဒါစိပိ အဝဇာနာတိ န ပရိဘောတိ၊ အထ ခေါ
 အယမေဝ လောကေ အဂ္ဂေါ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော ပဝရောတိ ဂရံ
 ကရောန္တော သက္ကစ္စံ ပူဇာသက္ကာရနိရတော ဟောတိတိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကစွာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇။ အဋ္ဌမေ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဧတ္ထ အယံ အဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေါ “ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ
 အာယတနာနိ”တိအာဒိသု^၁ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ အာဂတော။ “အဇ္ဈတ္တာ ဓမ္မာ၊
 အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿိ”တိအာဒိသု^၂ နိယကဇ္ဈတ္တေ။ “သဗ္ဗ-
 နိမိတ္တာနံ အမနသိကာရာ အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိအာဒိသု^၃
 ဝိသယဇ္ဈတ္တေ၊ ဣဿရိယဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ ဖလသမာပတ္တိ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ
 ဣဿရိယဋ္ဌာနံ နာမ။ “တေနာနန္တ ဘိက္ခုနာ တသ္မိယေဝ ပုရိမသ္မိ သမာဓိ-
 နိမိတ္တေ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိသု^၄ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေ။ ဣဓာပိ

၁-မ ၃-၂၅၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အဘိ ၁-၃-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒိ ၂-၂၃၀-ပိဋ္ဌေ ဒိသု။
 ၄-မ ၃-၁၅၃-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မ ၃-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။

ဂေါစရဇ္ဈတ္တေယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ အဇ္ဈတ္တိန္ဒိ ဂေါစရဇ္ဈတ္တဘူတေ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရိမုခန္တိ အဘိမုခံ။ သူပဋိတယာတိ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋ္ဌိတာယ ကာယဂတာယ သတိယာ။ သတိသီသေန စေတ္ထ ဖျာနံ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “အဇ္ဈတ္တံ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဝသေန ပဋိလဒ္ဓိံ ဥဋ္ဌာရံ ဖျာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ”တိ။

အယံ ဟိ ထေရော ဘဂဝတိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ဧကဒိဝသံ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပုဋိက္ကန္တော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝတော ဝတ္တံ ဒဿေတွာ ဒိဝါဋ္ဌာနေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္တော နာနာသမာပတ္တိဟိ ဒိဝသဘာဂံ ဝိတိနာမေတွာ သာယနသမယံ ဝိဟာရမဇ္ဈံ ဩတရိတွာ ဘဂဝတိ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္တေ “အကာလော တာဝ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတု”န္တိ ဂန္ဓကုဋိယာ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ယထာဝုတ္တံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသိဒိ။ သတ္တာ တံ တထာနိသိန္တံ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္တောယေဝ ပဿိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော။ ပ။ သူပဋိတယာ”တိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာဝသေန အဓိဂတံ ဖျာနံ ပါဒကံ ကတွာ သမာပဇ္ဇနံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ ယဿ သိယာ သဗ္ဗဒါ သတိ၊ သတတံ ကာယဂတာ ဥပဋ္ဌိတာတိ ယဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဧကဒိဝသံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ သဗ္ဗသ္မိမ္ဗိ ကာလေ နာမရူပဘေဒေန ဒုဝိဓေပိ ကာယေ ဂတာ ကာယာရမ္မဏာ ပဉ္စန္ဒံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အနိစ္စာဒိသမ္ပသနဝသေန သတတံ နိရန္တရံ သာဘဇ္ဇာဘိယောဂဝသေန သတိ ဥပဋ္ဌိတာ သိယာ။

အယံ ကိရာယသ္မာ ပဌမံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဝသေန ဖျာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တံ ပါဒကံ ကတွာ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနမုခေန ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော။ သော အပရဘာဂေပိ ယေဘုယျေန တမေဝ ဖျာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ တထေဝ စ ဝိပဿိတွာ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇတိ။ သွာယံ ယေန ဝိမိနာ အရဟတ္တံ ပတ္တော၊ တံ ဝိမိံ ဒဿေန္တော သတ္တာ “ယဿ သိယာ သဗ္ဗဒါ သတိ၊ သတတံ ကာယဂတာ ဥပဋ္ဌိတာ”တိ ဝတွာ တဿာ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ ဝိဘာဝေတုံ “နော စဿ နော စ မေ သိယာ၊ န ဘဝိဿတိ န စ မေ ဘဝိဿတိ”တိ အာဟ။

တဿတ္ထော ခြိဓာ ဝေဒိတဗ္ဗော သမ္ဗုသနတော ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန သမ္ဗုသန-
 ကာလဝသေန စာတိ။ တေသု ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန တာဝ နော စဿ နော စ
 မေ သိယာတိ အတိတကာလေ မမ ကိလေသကမ္ပံ နော စဿ န ဘဝေယျ
 စေ၊ ဣမသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ အယံ အတ္တဘာဝေါ နော စ မေ သိယာ န မေ
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ယသ္မာ ပန မေ အတိတေ ကမ္မကိလေသာ အဟေသံ၊ တသ္မာ တံ-
 နိမိတ္တော ဧတရဟိ အယံ မေ အတ္တဘာဝေါ ပဝတ္တတိ။ န ဘဝိဿတိ န စ မေ
 ဘဝိဿတိတိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ပဋိပက္ခာဓိဂမေန^၁ ကိလေသကမ္ပံ န
 ဘဝိဿတိ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ မေ၊ အာယတိံ ဝိပါကဝဋံ န စ မေ ဘဝိဿတိ
 န မေ ပဝတ္တိဿတိတိ။ ဧဝံ ကာလတ္တယေ ကမ္မကိလေသဟေတုကံ ဣဒံ မယံ
 အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ န ဣဿရာဒိဟေတုကံ၊ ယထာ စ မယံ၊ ဧဝံ
 သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနံ ပကာသိတံ ဟောတိ။

သမ္ဗုသနကာလဝသေန ပန နော စဿ နော စ မေ သိယာတိ ယသ္မာ
 ဣဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စံ၊ အဘိဏှပဋိပိဋနဋ္ဌေန ဒုက္ခံ၊ အဝသ-
 ဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ၊ ဧဝံ ယဒိ အယံ အတ္တာ နာမ နာပိ ခန္ဓပဉ္စကဝိနိမုတ္တော
 ကောစိ နော စဿ နော စ သိယာ န ဘဝေယျ၊ ဧဝံ သန္ဓေ နော စ မေ
 သိယာ မမ သန္ဓကံ နာမ ကိဉ္စိ န ဘဝေယျ။ န ဘဝိဿတိတိ အတ္တနိ
 အတ္တနိယေ၊^၂ ဘဝိတဗ္ဗယထာ စိဒံ နာမရူပံ ဧတရဟိ စ အတိတေ စ အတ္တတ္တနိယံ
 သုညံ၊ ဧဝံ န ဘဝိဿတိ န မေ ဘဝိဿတိ၊ အနာဂတေပိ ခန္ဓဝိနိမုတ္တော
 အတ္တာ နာမ န ကောစိ န မေ ဘဝိဿတိ န ပဝတ္တိဿတိ၊ တတော ဧဝံ ကိဉ္စိ
 ပလိဗောဓဋ္ဌာနိယံ န မေ ဘဝိဿတိ အာယတိမ္ပိ အတ္တနိယံ နာမ န မေ ကိဉ္စိ
 ဘဝိဿတိတိ။ ဣမိနာ တီသု ကာလေသု “အဟ”န္တိ ဂဟေတဗ္ဗဿ
 အဘာဝတော “မမ”န္တိ ဂဟေတဗ္ဗဿ စ အဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေန
 စတုက္ကောဋိကာ သုညတာ ပကာသိတာ ဟောတိ။

အနုပုဗ္ဗဝိဟာရိ တတ္ထ သောတိ ဧဝံ တီသုပိ ကာလေသု အတ္တတ္တနိယံ
 သုညတံ တတ္ထ သင်္ခါရဂတေ အနုပဿန္တော အနုက္ကမေန ဥဒယဗ္ဗယဉာဏာဒိ-
 ဝိပဿနာဉာဏေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု အနုပုဗ္ဗဝိပဿနာဝိဟာရဝသေန အနုပုဗ္ဗ-
 ဝိဟာရိ သမာနော။ ကာလေနေဝ တရေ ဝိသတ္တိကန္တိ သော ဧဝံ ဝိပဿနံ
 မတ္တကံ ပါပေတွာ ဌိတော ယောဂါဝစရော ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကဂတကာလေန
 ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂေန သဋ္ဌိတကာလေန အရိယမဂ္ဂဿ

၁-ပဋိပက္ခာဓိဂမေန (သီ၊က) ၂-သတိ ဟိ အတ္တနိယေန (သျာ)

ဥပ္ပတ္တိကာလေန သကလဿ ဘဝတ္တယဿ သံတနနတော ဝိသတ္တိကာသင်္ခါတံ တဏှံ တရေယျ၊ ဝိတရိတွာ တဿာ ပရတိရေ တိဋ္ဌေယျာတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

ဣတိ ဘဂဝါ အညှာပဒေသေန အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိဒီပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဥဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ နဝမေ မလ္လေသုတိ မလ္လာ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရုဋ္ဌိဝသေန “မလ္လာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တေသု မလ္လေသု၊ ယံ လောကေ “မလ္လော”တိ ဝုစ္စတိ။ ကေစိ ပန “မာလေသု”တိ ပဋ္ဌန္တိ။ စာရိကံ စရမာနောတိ အတုရိတစာရိကာဝသေန မဟာမဏ္ဍလဇန- ပဒစာရိကံ စရမာနော။ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေနာတိ အပရိစ္ဆေဒဂုဏေန မဟန္တေန သမဏဂဏေန။ တဒါ ဟိ ဘဂဝတော မဟာဘိက္ခုပရိဝါရော အဟောသိ။ ထူဏံ နာမ မလ္လာနံ ပြာဟ္မဏဂါမောတိ ပုရတ္ထိမဒက္ခိ- ကာယ ဒိသာယ မဇ္ဈိမဒေသဿ အဝဓိဋ္ဌာနေ မလ္လဒေသေ ထူဏ- နာမကော ပြာဟ္မဏဗဟုလတာယ ပြာဟ္မဏဂါမော။ တဒဝသရိတိ တံ အဝ- သရိ၊ ထူဏဂါမမဂ္ဂံ ပါပုဏီတိ အတ္ထော။ အသောသုန္တိ သုဏိံသု၊ သောတ- ဋ္ဌါရသမ္ပတ္တဝစနနိဋ္ဌေဝါသာနုသာရေန ဇာနိံသုတိ အတ္ထော။ ခေါတိ ပဒပူရဏေ၊ အဝဓာရဏတ္ထေ ဝါ နိပါတော။ တတ္ထ အဝဓာရဏတ္ထေန အသောသုယေဝ၊ န တေသံ သဝနန္တရာယော အဟောသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဒပူရဏေန ပဒဗျဉ္ဇန- သိလိဋ္ဌတ္တမတ္တမေဝ။ ထူဏေယျကာတိ ထူဏဂါမဝါသိနော။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိ- ကာတိ ဧတ္ထ ပြဟ္မံ အဏန္တိတိ ပြာဟ္မဏာ၊ မန္တေ သဇ္ဈာယန္တိတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ ဟိ ဇာတိပြာဟ္မဏာနံ နိဗ္ဗစနံ၊ အရိယာ ပန ဗာဟိတပါပတ္တာ “ပြာဟ္မဏာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဂဟပတိကာတိ ခတ္ထိယပြာဟ္မဏေ ဝဇ္ဇေတွာ ယေ ကေစိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တာ ဝုစ္စန္တိ၊ ဝိသေသတော ဝေဿာ။ ပြာဟ္မဏာ စ ဂဟပတိကာ စ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ။

ဣဒါနိ ယမတ္ထံ တေ အသောသု၊ တံ ဒသေတုံ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သမိတပါပတ္တာ “သမဏော”တိ ဝေဒိတဗျော။

ဝုတ္တံ ဟေတံ “သမိတာဿ ဟောန္တိ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ”တိအာဒိ^၁။
 ဘဂဝါ စ အနုတ္တရေန အရိယမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော သမိတပါပေါ။ တေနဿ
 ယထာဘူစ္စဂုဏာမိဝတမေတံ နာမံ၊ ယဒိဒံ သမဏောတိ။ ခလူတိ အနုဿ-
 ဝတ္ထေ နိပါတော။ ဘောတိ ပြာဟ္မဏဇာတိကာနံ ဇာတိသမုဒါဂတံ
 အာလပနမတ္တံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ဘောဝါဒိ နာမ သော ဟောတိ၊ သစေ
 ဟောတိ သကိဉ္ဇနော”တိ^၂။ ဂေါတမောတိ ဂေါတ္ထဝသေန ဘဂဝတော
 ပရိကိတ္တနံ။ တသ္မာ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော”တိ သမဏော ကိရ
 ဘော ဂေါတမဂေါတ္ထောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ သကျပုတ္တောတိ ဣဒံ ပန
 ဘဂဝတော ဥစ္စာကုလပရိဒီပနံ။ သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတောတိ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ-
 ဘာဝပရိဒီပနံ။ ကေနစိ ပါရိဇုညေန အနဘိဘူတော အပရိက္ခိဏံယေဝ တံ
 ကုလံ ပဟာယ နေက္ခမ္မာမိဂမသဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥဒပါနံ
 တိဏဿ စ ဘုသဿ စ ယာဝ မုခတော ပူရေသုန္တိ ပါနိယကူပံ တိဏေန စ
 ဘုသေန စ မုခပုမာဏေန ဝဇေသုံ၊ တိဏာဒီနိ ပက္ခိပိတွာ ကူပံ ပိဒဟိံသုတိ
 အတ္ထော။

တဿ ကိရ ဂါမဿ ဗဟိ ဘဂဝတော အာဂမနမဂ္ဂေ ပြာဟ္မဏာနံ
 ပရိဘောဂဘူတော ဧကော ဥဒပါနော အဟောသိ။ တံ ဌပေတွာ တတ္ထ
 သဗ္ဗာနိ ကူပတဋ္ဌာကာဒီနိ ဥဒကဋ္ဌာနာနိ တဒါ ဝိသုက္ခာနိ နိရုဒကာနိ အဟေသုံ။
 အထ ထူဏေယျကာ ရတနတ္ထယေ အပ္ပသန္ဓာ မစ္ဆေရပကတာ ဘဂဝတော
 အာဂမနံ သုတွာ “သစေ သမဏော ဂေါတမော သသာဝကော ဣမံ
 ဂါမံ ပဝိသိတွာ ဒ္ဓိဟတိဟံ ဝသေယျ၊ သဗ္ဗံ ဣမံ ဇနံ အတ္ထနော ဝစနေ
 ဌပေယျ၊ တတော ပြာဟ္မဏဓမ္မော ပတိဋ္ဌံ န လဘေယျာ”တိ တတ္ထ ဘဂဝတော
 အဝါသာယ ပရိသက္ကန္တာ “ဣမသ္မိံ ဂါမေ အညတ္ထ ဥဒကံ နတ္ထိ၊ အမုံ ဥဒပါနံ
 အပရိဘောဂံ ကရိဿာမ၊ ဧဝံ သမဏော ဂေါတမော သသာဝကော ဣမံ
 ဂါမံ န ပဝိသိဿတိ”တိ သမ္ပန္နယိတွာ သဗ္ဗေ ဂါမဝါသိနော သတ္တာဟဿ
 ဥဒကံ ဂဟေတွာ စာဋိအာဒီနိ ပူရေတွာ ဥဒပါနံ တိဏေန စ ဘုသေန စ
 ပိဒဟိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဒပါနံ တိဏဿ စ ဘုသဿ စ ယာဝ မုခတော
 ပူရေသုံ၊ ‘မာ တေ မုဏ္ဍကာ သမဏကာ ပါနိယံ အပံသု’တိ”။

တတ္ထ မုဏ္ဍကာ သမဏကာတိ မုဏ္ဍော? “မုဏ္ဍာ”တိ သမဏော
 “သမဏာ”တိ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋေယျ၊ တေ ပန ခံသနာမိပ္ပါယေန ဟိဋ္ဌေန္တာ ဧဝ-
 မာဟံသု။ မာတိ ပဋိသေဓေ၊ မာ အပံသု မာ ပိဝိံသုတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂါ

၁-မ ၁-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒ ၁-၇၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃- မုဏ္ဍေသု (သီ၊ က) ၄-သမဏေသု (သီ၊ က)

ဩက္ကမ္ဘာတိ မဂ္ဂတော အပသတ္တိဘွာ။ တေမှာဘိ ယော ဥဒပါနော တေဟိ တထာ ကတော၊ တမေဝ နိဒ္ဓိသန္တော အာဟ။ ကိံ ပန ဘဂဝါ တေသံ ပြာဟ္မဏာနံ တံ ဝိပုကာရံ အနာဝဇ္ဇိတွာ ဝေမာဟ “တေမှာ ဥဒပါနာ ပါနိယံ အာဟရာ”တိ၊ ဥဒါဟု အာဝဇ္ဇိတွာ ဇာနန္တောတိ? ဇာနန္တော ဝေ ဘဂဝါ အတ္တနော ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ပကာသေတွာ တေ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနေ ကာတုံ ဝေမာဟ၊ န ပါနိယံ ပါတုကာမော။ တေနေဝေတ္ထ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တေ ဝိယ “ဝိပါသိတောသ္မိ”တိ န ဝုတ္တံ။ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော ပန သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ အဇာနန္တော ထူဏေယျကေဟိ ကဘံ ဝိပုကာရံ အာစိက္ခန္တော “ဣဒါနိ သော ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ဣဒါနိတိ အဓုနာ၊ အမှာကံ အာဂမနဝေလာယမေဝါတိ အတ္ထော။ သော ဘန္တေ ဥဒပါနောတိ ပဋ္ဌန္တိ။ ထေရော ဒွိက္ခတ္တံ ပဋိက္ခိပိတွာ တတိယာဂါရေ “န ခေါ တထာဂတာ တိက္ခတ္တံ ပစ္စနိကာ ကာတဗ္ဗာ၊ ကာရဏံ ဒိဋ္ဌိ ဘဝိဿတိဒိဃဒဿိနာ”တိ မဟာရာဇဒတ္တိယံ ဘဂဝတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ဥဒပါနံ အဂမာသိ။ ဂစ္ဆန္တေ^၂ ထေရေ ဥဒပါနေ ဥဒကံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟုတွာ ဥတ္တရိတွာ သမန္တတော သန္တတိ၊ သဗ္ဗံ တိဏံ ဘုသဉ္စ ဥပ္ပုဝိတွာ သယမေဝ အပဂစ္ဆိ။ တေန စ သန္တမာနေန သလိလေန ဥပရူပရိ ဝမုန္တေန တသ္မိံ ဂါမေ သဗ္ဗေဝ ပေါက္ခရဏီအာဒယော ဇလာသယာ ဝိသုက္ခာ ပရိပူရိံသု၊ တထာ ပရိခါကုသုပ္ပနိန္ဒာဒိနိ စ။ သဗ္ဗော ဂါမပုဒေသော မဟောဗေန အဇ္ဈောတ္ထု- ဂ္ဌော မဟာဝဿကာလေ ဝိယ အဟောသိ။ ကုမုဒုပ္ပလပဒုမပုဏ္ဏရိကာဒိနိ ဇလဇပုပ္ဖါနိ တတ္ထ တတ္ထ ဥတ္တိဇ္ဇိတွာ ဝိကသမာနာနိ ဥဒကံ သဉ္စာဒိံသု။ သရေသု ဟံသကောဉ္စစက္ကဝါကကာရဏ္ဍဝိ မကာဒယော ဥဒကသကုဏိကာ ဝဿမာနာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိစရိံသု။ ထူဏေယျကာ တံ မဟောဗံ တထာ ဥတ္တရန္တံ သမန္တတော ဝိစိတရံသမာကုလံ ပရိယန္တတော သမုဋ္ဌဟမာနံ ရုစိရံ ဖေဏဗုဗ္ဗုဋ္ဌကံ ဒိသွာ အစ္ဆရိယဗ္ဗုတစိတ္တဇာတာ ဧဝံ သမ္ဗန္တေသုံ “မယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥဒကုပစ္ဆေဒံ ကာတုံ ဝါယမိမှာ၊ အယံ ပန မဟောဗော တဿ အာဂမနကာလတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ အဘိဝေတိ၊ နိဿံ- သယံ ခေါ အယံ တဿ ဣဒ္ဓါနဘာဝေါ။ မဟိဒ္ဓိကော ဟိ သော မဟာနု- ဘာဝေါ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယထာ ယံ မဟောဗော ဥဋ္ဌဟိတွာ အမှာကံ ဂါမမ္ပိ ဩတ္ထရေယျ။ ဟန္တ မယံ သမဏံ ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပယိရူပါသိတွာ အစ္စယံ ဒေသေန္တော ခမာပေယျာမာ”တိ။

၁-ဒိ ၂-၁၀၇-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ (သီ၊ သျာ) ၃-....ကာဒမ္ပ (သီ၊ သျာ)

တေ သဗ္ဗေဝ ဧကဇ္ဈာသယာ ဟုတွာ သံဃသံဃီ ဂဏီဘူတာ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု။ ဥပသင်္ကမိတွာ အပ္ပေကဇ္ဈ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝဋ္ဌိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈ အဉ္စလိံ ပဏာမေသုံ၊ အပ္ပေကဇ္ဈ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗောဒိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈ တုဏှိဘူတာ နိသီဒိံသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈ နာမဂေါတ္တံ သာဝေသုံ။ ဧဝံ ပန ကတွာ သဗ္ဗေဝ ဧကမန္တံ နိသီဒိတွာ “ဣမ မယံ ဘော ဂေါတမ ဘောတော စေဝ ဂေါတမဿ ဂေါတမ- သာဝကာနဉ္စ ဥဒကပ္ပုဋ်ဿေဓံ ကာရယိမှ၊ အမုကသ္မိံ ဥဒပါနေ တိဏဉ္စ ဘုသဉ္စ ပက္ခိပိမှ။ သော ပန ဥဒပါနော အစေတနောပိ သမာနော သစေတနော ဝိယ ဘောတော ဂုဏံ ဇာနန္ဒော ဝိယ သယမေဝ သဗ္ဗံ တိဏံ ဘုသံ အပနေတွာ သုဝိသုဒ္ဓေါ ဇာတော၊ သဗ္ဗောပိ စေတ္ထနိန္ဒုပ္ပဒေသော မဟတာ ဥဒကောသေန ပရိပုဏ္ဏော ရမဏီယောဝ ဇာတော၊ ဥဒကူပဇီဝိနော သတ္တာ ပရိတုဋ္ဌာ။ မယံ ပန မနုဿာပိ သမာနာ ဘောတော ဂုဏေ န ဇာနိမှ၊ ယေ မယံ ဧဝံ အကရိမှ၊ သာဓု နော ဘဝံ ဂေါတမော တထာ ကရောတု၊ ယထာယံ မဟောသော ဣမံ ဂါမံ န ဩတ္ထရေယျ၊ အစ္စယော နော အစ္စဂမာ ယထာ- ဗာလံ၊ တံ နော ဘဝံ ဂေါတမော အစ္စယံ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါ- ယာ”တိ အစ္စယံ ဒေသေသုံ။ ဘဂဝါပိ “တဠ တုမေ အစ္စယော အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ၊ တံ ဝေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ အာယတိံ သံဝရာယာ”တိ တေသံ အစ္စယံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပသန္တစိတ္တတံ ဥတွာ ဥတ္တရိ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တေ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပသန္တစိတ္တာ သရဏာဒိသု ပတိဋ္ဌိတာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။ တေသံ ပန အာဂမနတော ပုရေတရံယေဝ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တံ ပါဋိဟာရိယံ ဒိသ္မာ အစ္စရိယဗျုတစိတ္တဇာတော ပတ္တေန ပါနိယံ အာဒါယ ဘဂဝတော ဥပ- နာမေတွာ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “**ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော**”တိအာဒိ။

တတ္ထ မုခတော ဩဝမိတွာတိ သဗ္ဗံ တံ တိဏာဒိံ မုခေန ဆဇ္ဇေတွာ။ **ဝိဿန္တန္တော** မညေတိ ပုဗ္ဗေ ဒီဃရဇ္ဇုကေန ဥဒပါနေန ဥသိဋ္ဌိတွာ ဂဟေ- တဗ္ဗဥဒကောသော ဘဂဝတော ပတ္တံ ဂဟေတွာ ထေရဿ ဂတကာလေ မုခေန ဝိဿန္တန္တော ဝိယ သမတိတ္တိကော ကာကပေယျော ဟုတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဣဒဉ္စ ထေရဿ ဂတကာလေ ဥဒကပ္ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတော ပရံ ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန တသ္မိံ ဂါမေ သကလံ နိန္ဒုဋ္ဌာနံ ဥဒကေန ပရိပုဏ္ဏံ အဟော- သိတိ။ အယံ ပနိဋ္ဌိ န ဗုဒ္ဓါနံ အဓိဋ္ဌာနေန, နာပိ ဒေဝါနုဘာဝေန၊ အထ ခေါ

ဂတဿ။ အနာဒရေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ “အန္တေပုရ”န္တိ ပန ပဒံ အပေက္ခိတွာ သမ္ပန္နပေတံ သာမိဝစနံ ဟောတိ။ ကာလင်္ကတနိတိ အဂ္ဂိဒဗ္ဗာနိ ဟုတွာ မတာနိ ဟောန္တိ။ သာမာဝတီပမုခါနိတိ ဣတ္ထ ကာ ပနာယံ သာမာဝတီ၊ ကထဉ္စ ဒဗ္ဗာတိ? ဝုစ္စဟေ၊ ဘဒ္ဒဝတံယံ သေဋ္ဌိနော ဝိတာ သောသကသေဋ္ဌိနာ ဝိတုဋ္ဌာနေ ဌပိတာ ပဉ္စသတဣတ္ထိပရိဝါရာ ရညော ဥတေနဿ အဂ္ဂမဟေသီ မေတ္တာဝိဟာရဗဟုလာ အရိယသာဝိကာ သာမာဝတီ နာမ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတောပန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သာမာဝတီယာ ဥပ္ပတ္တိကထာ ဓမ္မပဒဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗျာ။ မာဂဏ္ဍိယဿ နာမ မြာဟ္မဏဿ ဝိတာ အတ္တနော မာတာပိတုနံ—

“ဒိသ္ဗာန တဏှံ အရတိံ ရဂဉ္စ၊
 နာဟောသိ ဆန္ဓော အပိ မေထုနသ္မိံ။
 ကိမေဝိဒံ မုတ္တကရိယပုဏ္ဏံ၊
 ပါဒါပိ နံ သမ္မုသိတုံ န ဣစ္ဆေ”တိ ၂—

ဘဂဝတာ ဒေသိတံ ဣမံ ဂါထံ သုတွာ သတ္တရိ ဗဒ္ဒါသာတာ မာဂဏ္ဍိယာ အပရဘာဂေ ရညော ဥတေနေန မဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပိတာ ဘဂဝတော ကောသမ္ပိံ ဥပဂတဘာဝံ၊ သာမာဝတီပမုခါနဉ္စ ပဉ္စန္ဒံ ဣတ္ထိသတာနံ ဥပါသိ- ကာဘာဝံ ဥတွာ “အာဂတော နာမသမဏော ဂေါတမော ဣမံ နဂရံ၊ ဒါနိဿ ကတ္တဗ္ဗံ ဇာနိဿာမိ၊ ဣမာပိ တဿ ဥပဋ္ဌာယိကာ၊ ဣမာသမ္ပိ သာမာဝတီ- ပမုခါနဉ္စ ကတ္တဗ္ဗံ ဇာနိဿာမိ”တိ အနေကပရိယာယေဟိ တထာဂတဿ တာသဉ္စ အနတ္တံ ကာတုံ ဝါယမိတွာပိ အသက္ကောန္တိ ပုနေကဒိဝသံ ရညော သဒ္ဓိံ ဥယျာနကိဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တိ စူဠပိတု သာသနံ ပဟိဏိ “သာမာဝတီယာ ပါသာဒံ ဂန္ဓာ ဒုဿကောဋ္ဌာဂါရတေလကောဋ္ဌာဂါရာနိ ဝိဝရာပေတွာ ဒုဿာနိ တေလစာဋီသု တေမေတွာ ထမ္ပေ ဝေဋ္ဌေတွာ တာ သဗ္ဗာ ဧကတော ကတွာ ဒွါရံ ပိဒဟိတွာ ဗဟိ ယန္တံ ဒတွာ ဒဏ္ဍဒိပိကာဟိ ဂေဟေ အဂ္ဂိံ ဒဒမာနော ဩတရိတွာ ဂစ္ဆတူ”တိ။

တံ သုတွာ သော ပါသာဒံ အဘိရုယု ကောဋ္ဌာဂါရာနိ ဝိဝရိတွာ ဝတ္ထာနိ တေလစာဋီသု တေမေတွာ ထမ္ပေ ဝေဋ္ဌေတုံ အာရဘိ။ အထ နံ သာမာဝတီ- ပမုခါ ဣတ္ထိယော “ကိံ ဧတံ စူဠပိတာ”တိ ဝဒန္တိယော ဥပသင်္ကမိံသု။ “အမ္မာ ရာဇာ ဒဋ္ဌိကမ္ပတ္တာယ? ဣမေ ထမ္ပေ တေလပိလောတိကာဟိ

၁-ဓမ္မပဒ-ဋ ၁-၁၀၃-ပိဋက။ ၂-၃ ၁-၄၀၉-ပိဋက။ ၃-ဗလိကမ္ပတ္တာယ (က)

ဗန္ဓာပေတိ၊ ရာဇဂေဟေ နာမ သုယုတ္တဒုယုတ္တံ ဒုဇ္ဇာနံ၊ မာ မေ သန္တိကေ
 ဟောထာ”တိ ဝတွာတာ အာဂတာဂဗ္ဘေသု ပဝေသေတွာ ဒွါရာနိ ပိဒဟိတွာ
 ဗဟိ ယန္တကံ ဒတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အဂ္ဂိံ ဒေန္တော ဩတရိ။ သာမာ-
 ဝတိ တာသံ ဩဝါဒံ အဒါသိ “အမ္မာ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ဝိစရန္တိနံ
 ဝေမေဝ အဂ္ဂိနာ ဈာမတ္တဘာဝါနံ ဗုဒ္ဓဉာဏေနပိ ပရိစ္ဆေဒေါ န သုကရော၊
 အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ။ တာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ အဓိဂတဖလာယ^၁
 ဝိညာတသာသနာယ ခုဇ္ဇုတ္တရာယ အရိယသာဝိကာယ သေက္ခပဋိသန္တိဒါ-
 ပတ္တာယ သတ္တာရာ ဒေသိတနိယာမေနေဝ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိယာ သန္တိကေ
 သောတာပတ္တိဖလဿ အဓိဂတာ အန္တရန္တရာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေန ယုတ္တ-
 ပုယုတ္တာ ဂေဟေ ဈာယန္တေ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တိယော
 ကာစိ ဒုတိယဖလံ၊ ကာစိ တတိယဖလံ ပါပုဏိတွာ ကာလမကံသု။ အထ
 ဘိက္ခူ ကောသမ္ဘိယံ ဝိဏ္ဏာယ စရန္တာ တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ ပစ္စာဘတ္တံ
 ဘဂဝတော အာရောစေတွာ တာသံ အဘိသမ္ဗရာယံ ပုစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ စ
 တာသံ အရိယဖလာဓိဂမံ ဘိက္ခူနံ အဘာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန
 သမယေန ရဗျော ဥတေနဿ။ ပ။ အနိပ္ပလာ ကာလကံတာ”တိ။

တတ္ထ အနိပ္ပလာတိ န နိပ္ပလာ၊ သမ္ပတ္တသာမညဖလာ ဧဝ ကာလကံတာ။
 တာ ပန ဖလာနိ ပဋိလဘန္တိယော သာမာဝတိယာ—

“အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ၊ ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊ နဋ္ဌာဂါရံဝ ကုဇ္ဇရော။

ယော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟဿတိ။
 ပဟာယ ဇာတိသံသာရံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ”တိ ၂—

ဂါထာဟိ ဩဝဒိယမာနာ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တိယော
 ဝိပဿိတွာ ဒုတိယတတိယဖလာနိ ပဋိလဘိံသု။ ခုဇ္ဇုတ္တရာ ပန အာယု-
 သေသဿ အတ္ထိတာယ၊ ပုဗ္ဗေ တာဒိသဿ ကမ္မဿ အကတတ္တာ စ တတော
 ပါသာဒတော ဗဟိ အဟောသိ။ “ဒသယောဇနန္တရေ ပက္ကာမိ”တိ စ ဝဒန္တိ။
 အထ ဘိက္ခူ ဓမ္မသဘာယံ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုံ “အာဝုသော အနနုစ္စဝိကံ၊
 ဝတ အရိယသာဝိကာနံ ဧဝရူပံ မရဏ”န္တိ။ သတ္တာ အာဂန္တာ “ကာယ နတ္ထ
 ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ကထာယ သန္တိသိန္ဒာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဣမာယ နာမာ”တိ

၁-အာဂတဖလာယ (က)   ၂-သံ ၁-၁၅၀၊ ၃ ၁၀-၃၅-ပိဋေသု။   ၃-အစ္စရိယံ (သိ)

ရုတ္တေ “ဘိက္ခဝေ ယဒိပိ တာသံ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အယုတ္တံ၊ ပုဗ္ဗေ ကတ-
ကမ္မဿ ပန ယုတ္တမေဝ တာဟိ လဒ္ဓ”န္တိ ဝတ္တာ တေဟိ ယာစိတော အတိတံ
အာဟရိ။

အတိတေ ဗာရာဏသိယံ ပြဟ္မဒတ္တေ ရဇံ ကာရေန္တေ အဋ္ဌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
ရညော နိဝေသနေ နိဗ္ဗန္တိ ဘုဉ္ဇန္တိ။ ပဉ္စသတာ ဣတ္ထိယော တေ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။
တေသု သတ္တ ဇနာ ဟိမဝန္တံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧကော နဒီတိရသမိပေ ဧကသ္မိံ
တိဏဂဟနေ သမာပတ္တိယာ နိသီဒတိ။ အထေကဒိဝသံ ရာဇာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု
ဂတေသု တာဟိ ဣတ္ထိဟိ သဒ္ဓိံ ဥဒကကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိတုကာမော တတ္ထ ဂတော။
တာ ဣတ္ထိယောဒိဝသဘာဂံ ဥဒကေ ကိဋ္ဌိတွာ သီတပိဋ္ဌိတာ ဝိသိဗ္ဗိတုကာမာ
တံ တိဏဂဟနံ ဥပရိ ဝိသုက္ခတိဏသဉ္စန္တိ “တိဏရာသိ”တိ သညာယ
ပရိဝါရေတွာ အဂ္ဂိံ ဒတွာ တိဏေသု ဈာယိတွာ ပတန္တေသု ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ
“ရညော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဈာယတိ၊ တံ ရာဇာ ဥတွာ အမေ နာသေဿတိ၊
သုဒဗ္ဗံ နံ ကရိဿာမာ”တိ သဗ္ဗာ ဣတော စိတော စ ဒါရုအာဒိနိ အာဟရိတွာ
တဿ ဥပရိ ရာသိံ ကတွာ အာလိမ္ပေတွာ “ဣဒါနိ ဈာယိဿတိ”တိ ပက္ကမိံ သု။
တာ ပဋ္ဌမံ အသဉ္စေတနိကာ ဟုတွာ ဣဒါနိ ကမ္မုနာ ဗဇ္ဈိံ သု။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပန
အန္တောသမာပတ္တိယံ သစေ ဒါရုနံ သကဋ္ဌသဟဿမ္ပိ အာဟရိတွာ အာလိ-
မ္ပေန္တာ ဥသုမာကာရမတ္တမ္ပိ ဂါဟေတုံ န သက္ကောန္တိ၊ တသ္မာ သော သတ္တမေ
ဒိဝသေ ဥဋ္ဌာယ ယထာသုခံ အဂမာသိ။ တာ တဿ ကမ္မဿ
ကတတ္တာ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ နိရယေ
ပစ္စိတွာ တသေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန အတ္တဘာဝသတေ ဣမိနာဝ
နိယာမေန ဂေဟေ ဈာယမာနေ ဈာယိံ သု။ ဣဒံ တာသံ ပုဗ္ဗကမ္မံ။

ယသ္မာ ပန တာ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ အရိယဖလာနိ သစ္စာကံသု၊
ရတနတ္ထယံ ပယိရူပါသိံ သု၊ တသ္မာ တတ္ထ အနာဂါမိနိယော သုဒ္ဓါဝါသေသု
ဥပပန္နာ၊ ဣတရာ ကာစိ တာဝတိံ သေသု၊ ကာစိ ယာမေသု၊ ကာစိ တုသိတေသု၊
ကာစိ နိဗ္ဗာနရတိသု၊ ကာစိ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိသု ဥပပန္နာ။

ရာဇာပိ ခေါ ဥတေနော “သာမာဝတိယာ ဂေဟံ ကိရ ဈာယတိ”တိ
သုတွာ ဝေဂေန အာဂစ္ဆန္တောပိ တံ ပဒေသံ တာသု ဒဗ္ဗာသုယေဝ သမ္မာပုဏိ။
အာဂန္တာ ပန ဂေဟံ နိဗ္ဗာပေတွာ ဥပ္ပန္နဗလဝဒေါမနသော မာဂဏ္ဍိယာယ
တထာ ကာရိတဘာဝံ ဥပါယေန ဥတွာ အရိယသාරိကာသု ကတာပရာဓ-
ကမ္မုနာ စောဒိယမာနော တဿာ ရာဇာဏံ ကာရေသိ သဒ္ဓိံ ဣတကေဟိ။
ဧဝံ သာ သပရိဇနာ သမိတ္တဗန္ဓဝါ အနယဗျသနံ ပါပုဏိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ သာမာဝတီပမုခါနံ တာသံ ဣတ္ထိနံ အဂ္ဂိမ္ပိ အနယ-
ဗျသနာပတ္တိဟေတု၊ မာဂဏ္ဍိယာယ စ သမိတ္တဗန္ဓဝါယ ရာဇာဏာယ အနယ-
ဗျသနာပတ္တိနိမိတ္တံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ မောဟသမ္ပန္နနော လောကော၊ ဘဗ္ဗရူပေါ ဝိဿတီတိ ယော
ဣဓ သတ္တလောကော ဘဗ္ဗရူပေါ ဟေတုသမ္ပန္နော ဝိယ ဟုတွာ ဝိဿတိ၊
သောပိ မောဟသမ္ပန္နနော မောဟေန ပလိဂုဏ္ဍိတော အတ္တဟိတာဟိတံ
အဇာနန္တော ဟိတေ န ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အဟိတံ ဒုက္ခာဝဟံ ဗဟံ စ အပုညံ
အာစိနာတိ။ “ဘဝရူပေါ ဝိဿတီ”တိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော—အယံ
လောကော မောဟသမ္ပန္နနော မောဟေန ပလိဂုဏ္ဍိတော၊ တတော ဧဝ
ဘဝရူပေါ သဿတသဘာဝေါ ဝိယဿ အတ္တာ ဝိဿတိ၊ အဇရာမရော ဝိယ
ဥပဋ္ဌာတိ၊ ယေန ပါဏာတိပါတာဒီနိ အကတ္တဗ္ဗာနိ ကရေတိ။

ဥပမိဗန္ဓနော ဗာလော၊ တမသာ ပရိဝါရိတော။ သဿတောရိဝ ခါယ-
တီတိ န ကေဝလဉ္စ မောဟသမ္ပန္နနော ဧဝ၊ အပိစ ခေါ ‘ဥပမိဗန္ဓနောပိ’ အယံ
အန္ဓဗာလလောကော အဝိဇ္ဇာတမသာ ပရိဝါရိတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ယေန ဉာဏေန အဝိပရိတံ ကာမေ စ ခန္ဓေ စ “အနိစ္စာ ဒုက္ခာဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ
ပဿေယျ၊ တဿ အဘာဝတော ယသ္မာ ဗာလော အန္ဓပုထုဇ္ဇနော အညာဏ-
တမသာ သမန္တတော ပရိဝါရိတော နိဝုတော၊ တသ္မာ သော ကာမူပမိ ကိလေ-
သုပမိ ခန္ဓူပမိတိ ဣမေသံ ဥပမိနံ ဝသေန စ ဥပမိဗန္ဓနော၊ တတော ဧဝ စဿ
သောပမိဿ ပဿတော သဿတော ဝိယ နိစ္စော သဗ္ဗကာလဘာဝိ ဝိယ
ခါယတိ။ “အသဿတိရိဝ ခါယတိ”တိပိ ပါဌော။ တဿတ္ထော— အတ္တာ သဗ္ဗ-
ကာလံ ဝိဇ္ဇတိ ဥပလဟ္မတီတိ အညော အသဿတိ အနိစ္စောတိ လောကဿ
သော ဥပမိ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဝသေန ဧကဒေသော ဝိယ ခါယတိ၊ ဥပဋ္ဌဟတီတိ
အတ္ထော။ ရုကာရော ဟိ ပဒသန္ဓိကရော။ ပဿတော နတ္ထိ ကိဉ္စနန္တိ ယော ပန
သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အနိစ္စာဒီဝသေန ဝိပဿတိ၊ တဿေဝ ဝိပဿနာပညာ-
သဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ယထာဘူတံ ပဿတော ဇာနတော ပဋိဝိဇ္ဈတော
ရာဂါဒိကိဉ္စနံ နတ္ထိ၊ ယေန သံသာရေ ဗဇ္ဈေယျ။ တထာ အပဿန္တော ဧဝ ဟိ
အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိဋ္ဌိအာဒိဗန္ဓနေဟိ သံသာရေ ဗဒ္ဓေါ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။

ဒသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဝုဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

၁-ဥပမိသမ္ပန္နနောပိ (သီ) ၂-ဗဒ္ဓေါ ဘဝေယျ (သီ၊ သျာ)

၈-ပါရလိဂါမိယဝဂ္ဂ

၁-ပဌမနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ ပါရလိဂါမိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယာတိ အမတ-
ဓာတုသန္ဓိသိတာယ အသင်္ခတဓာတုယာ ပဝေဒနဝသေန ပဝတ္တာယ။
ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ ဓမ္မဒေသနာယ။ သန္ဓသေတိတိ သဘာဝသရသ-
လက္ခဏတော နိဗ္ဗာနံ ဒေသတိ။ သမာဒပေတိတိ တမေဝ အတ္ထံ တေ ဘိက္ခု။
ဂဏှာပေတိ။ သမုတ္တေဇေတိတိ တဒတ္တဂဟဏေ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော
တေဇေတိ ဇောတေတိ။ သမ္ပဟံသေတိတိ နိဗ္ဗာနဂုဏေဟိ သမ္ပဒေဝ သဗ္ဗပ္ပ-
ကာရေဟိ တောသေတိ။

အထ ဝါ သန္ဓသေတိတိ “သော သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗပဋိပဋိနိဿေဂ္ဂါ
တဏှက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော”တိအာဒိနာ^၁ နယေနေဝ သဗ္ဗထာ^၂ တေန
တေန ပရိယာယေန တေသံ တေသံ အဇ္ဈာသယာနရူပံ သမ္မာ ဒေသတိ။
သမာဒပေတိတိ “ဣမိနာ အရိယမဂ္ဂေန တံ အဓိဂန္တဗ္ဗ”န္တိ အဓိဂမပဋိပဒါယ
သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဘိက္ခု။ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရေ ကရောန္တော သမ္မာ အာဒပေတိ ဂဏှာ-
ပေတိ။ သမုတ္တေဇေတိတိ ဧတံ ဒုက္ခရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝန္တိ “မာ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ
ပမာဒံ အန္တရာဝေါသာနံ အာပဇ္ဇထ။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နဿ ဝိရိယဝတော
နယိဒံ ဒုက္ခရံ၊ တသ္မာ သီလဝိသုဒ္ဓိအာဒိဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒါယ ဥဋ္ဌဟထ ဃဋယထ
ဝါယမေယျာထာ”တိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ဥဿာဟေတိ။ တတ္ထ ဝါ စိတ္တံ ဝေါဒ-
ပေတိ။ သမ္ပဟံသေတိတိ “မဒနိဗ္ဗဒနော ပိပါသဝိနယော အာလယသမုဋ္ဌါ-
တော”တိ^၃၊ ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခယောတိ^၄၊ အသင်္ခတန္တိ^၅၊
အမတဉ္စ သန္တန္တိ^၆ အာဒိနာ စ အနေကပရိယာယေန^၇ နိဗ္ဗာနာနိသံသပ္ပ-
ကာသနေန တေသံ ဘိက္ခုနံ စိတ္တံ တောသေန္တော ဟာသေန္တော သမ္ပဟံသေတိ
သမဿာသေတိ။

တေဓာတိ တေ ဣဓ။ အဋ္ဌိံ ကတွာတိ “အတ္ထိ ကိဉ္စိ အယံ နော အတ္ထော
အဓိဂန္တဗ္ဗော”တိ ဧဝံ သလ္လက္ခေတွာ တာယ ဒေသနာယ အတ္ထိကာ ဟုတွာ။
မနသိ ကတွာတိ စိတ္တေ ဌပေတွာ အနညဝိဟိတာ တံ ဒေသနံ အတ္ထနော

၁-မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁၊ ဝိ ၃-၇-ပိဋေသု။ ၂-သဗ္ဗတ္ထ (က)
၃-အံ ၁-၃၄၃၊ ခ ၁-၂၅၄-ပိဋေသု။ ၄-သံ ၂-၅၃၅၊ ခ ၁-၂၂၁-ပိဋေသု။
၅-သံ ၂-၅၃၅-ပိဋေ။ ၆-သံ ၂-၅၄၃-ပိဋေ။ ပဒံ သန္တန္တိ (က)
၇-အနေကပရိယာယေန ဟိ (သိ၊ က)

စိတ္တဂတမေဝ ကတွာ။ သဗ္ဗံ စေတသော သမန္နာဟရိတွာတိ သဗ္ဗေန ကာရက-
 စိတ္တေန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ ဒေသနံ အာဝဇ္ဇေတွာ၊
 တဂ္ဂတမေဝ အာဘောဂံ ကတွာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သဗ္ဗံ စေတသော^၁
 သမန္နာဟရိတွာတိ သဗ္ဗသ္မာ စိတ္တတော ဒေသနံ သမ္မာ အနု အနု အာဟရိ-
 တွာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဒေသေန္တဿ ယေဟိ စိတ္တေဟိ ဒေသနာ ကတာ၊
 သဗ္ဗသ္မာ စိတ္တတော ပဝတ္တံ ဒေသနံ ဗဟိ ဂန္တု အဒေန္တော သမ္မာ အဝိပရိတံ
 အနု အနု အာဟရိတွာ အတ္တနော စိတ္တသန္တာနံ အာဟရိတွာ ယထာ-
 ဒေသိတဒေသိတံ ဒေသနံ သုဋ္ဌ၊ ဥပဓာရေတွာ။ ဩဟိတသောတာတိ
 အဝဟိတသောတာ၊ သုဋ္ဌ၊ ဌပိတသောတာ။ ဩဟိတသောတာတိ ဝါ
 အဝိက္ခိတ္တသောတာ။ တမေဝ ဥပလဗ္ဘမာနောပိ^၂ ဟိ သဝနေ အဝိက္ခေပေါ
 သတိသံဝရော ဝိယ စက္ခုန္ဒြိယာဒိသု သောတိန္ဒြိယေပိ ဝတ္ထုမရဟတိတိ။ ဧတ္ထ စ
 “အဋ္ဌိံ ကတွာ”တိအာဒိဟိ စတုဟိပိပဒေဟိ တေသံ ဘိက္ခူနံ တပုရဘာဝတော
 သဝနေ အာဒရဒိပနေန သက္ကစ္စသဝနံ ဒသေတိ။

တေပတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ တေသံ ဘိက္ခူနံ တဿာ နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယ
 ဓမ္မကထာယ သဝနေ အာဒရကာရိတံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ ဣမံ
 ဥဒါနန္တိ ဣမံ နိဗ္ဗာနဿ တဗ္ဗိရုဓမ္မဒေသနာမုခေန ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာန-
 ဘာဝဝိဘာဝနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အတ္ထိတိ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပရမတ္ထတော ဥပလဗ္ဘတိတိ အတ္ထော။ ဘိက္ခဝေတိ
 တေသံ ဘိက္ခူနံ အာလပနံ။ နနု စ ဥဒါနံ နာမ ပီတိသောမနဿသမုဋ္ဌာပိတော
 ဝါ ဓမ္မသံဝေဂသမုဋ္ဌာပိတော ဝါ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကနိရပေက္ခော ဥဒါဟာရော၊
 တထာ စေဝ ဧတ္တကေသု သုတ္တေသု အာဂတံ၊ ဣမ ကဿာ ဘဂဝါ ဥဒါ-
 နေန္တော တေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိတိ? တေသံ ဘိက္ခူနံ သညာပနတ္ထံ။
 နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တံ ဟိ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ နိဗ္ဗာနဂုဏာ-
 နုဿရဏေန ဥပုန္နပီတိသောမနဿော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ဣမ နိဗ္ဗာနဝဇ္ဇော
 သဗ္ဗော သဘာဝဓမ္မော ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကောဝ ဥပလဗ္ဘတိ၊ န ပစ္စယ-
 နိရပေက္ခော။ အယံ ပန နိဗ္ဗာနဓမ္မော ကတမပစ္စယေ ဥပလဗ္ဘတိတိ တေသံ
 ဘိက္ခူနံ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ တေ စ သညာပေတုကာမော “အတ္ထိ
 ဘိက္ခဝေ တဒါယတန”န္တိအာဒိမာဟ၊ န ဧကန္တတောဝ တေ ပဋိဂ္ဂါဟကေ
 ကတွာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဒါယတနန္တိ တံ ကာရဏံ၊ ဒကာရော ပဒသန္ဓိကရော။

၁-သဗ္ဗစေတသော (သီ) ၂-ဥပလဘမာနောပိ (သီ)

နိဗ္ဗာန် ဟိ မဂ္ဂဖလဉာဏာဒီနံ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝတော ရူပါဒီနိ ဝိယ စက္ခု-
ဝိညာဏာဒီနံ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနိတိ ကာရဏဋ္ဌေန “အာယတန” န္တိ
ဝုစ္စတိ။ ဧတ္တာဝတာ စ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ
ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝံ ပဝေဒေသိ။

တကြာယံ ဓမ္မနယော^၁—ဣဓ သင်္ခတဓမ္မာနံ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ အသင်္ခတာယပိ
ဓာတုယာ ဘဝိတဗ္ဗံ တပုဋိပက္ခတ္တာ သဘာဝဓမ္မာနံ။ ယထာ ဟိ ဒုက္ခေ
ဝိဇ္ဇမာနေ တပုဋိပက္ခဘူတံ သုခမ္ပိ ဝိဇ္ဇတိယေဝ၊ တထာ ဥဏှေ ဝိဇ္ဇမာနေ
သီတမ္ပိ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပါပဓမ္မေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ကလျာဏဓမ္မာပိ ဝိဇ္ဇန္တိ ဧဝ။
ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“ယထာပိ ဒုက္ခေ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ သုခံ နာမပိ ဝိဇ္ဇတိ။
ဧဝံ ဘဝေ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ဝိဘဝေါပိ ဣန္ဒြိတဗ္ဗကော။
ယထာပိ ဥဏှေ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ အပရံ ဝိဇ္ဇတိ သီတလံ။
ဧဝံ တိဝိဓဂ္ဂိ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ နိဗ္ဗာနံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗကံ။
ယထာပိ ပါပေ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ကလျာဏမပိ ဝိဇ္ဇတိ။
ဧဝမေဝ ဇာတိ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ အဇာတိမပိ ဣန္ဒြိတဗ္ဗက” န္တိအာဒိ ၂။

အပိစ နိဗ္ဗာနသံ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝဝိစာရဏံ ပရတော အာဝိ-
ဘဝိဿတိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝံ သမ္မုခေန
ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဗ္ဗိရုရဓမ္မာပေါဟနမုခေနဿ^၂ သဘာဝံ ဒဿေတုံ
“ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ န အာပေါ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ နိဗ္ဗာန်
သဗ္ဗသင်္ခါရဝိရုရသဘာဝံ ယထာ သင်္ခတဓမ္မေသု ကတ္ထစိ နတ္ထိ၊ တထာ တတ္ထပိ
သဗ္ဗေ သင်္ခတဓမ္မာ။ န ဟိ သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မာနံ သမောဓာနံ သမ္ဘဝတိ။
တကြာယံ အတ္ထဝိဘာဝနာ—ယတ္ထ ယသ္မိ^၃ နိဗ္ဗာနေ ယသံ အသင်္ခတဓာတုယံ
နေဝ ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ ပထဝီဓာတု အတ္ထိ၊ န ပုဂ္ဂရဏလက္ခဏာ အာပေါဓာတု၊
န ဥဏှလက္ခဏာ တေဇောဓာတု၊ န ဝိတ္ထန္တနလက္ခဏာ ဝါယောဓာတု အတ္ထိ။
ဣတိ စတုမဟာဘူတာဘာဝဝစနေန ယထာ သဗ္ဗဿပိ ဥပါဒါရူပဿ
အဘာဝေါ ဝုတ္တော ဟောတိ တန္တိဿိတတ္တာ။ ဧဝံ အနဝသေသတော

၁-ဓမ္မနယော (သီ၊ သျာ) ၂-၃ ၄-၃၀၇-ပိဋ္ဌေ။
၃-တဗ္ဗိရုရဓမ္မာပေါဟနမုခေနဿ (သီ)၊ တဗ္ဗိရုရဓမ္မဝေါသာနမုခေနဿ (သျာ)
ဥပါန-၆ ၂၉

ကာမရူပဘဝဿ တတ္ထ အဘာဝေါ ဝုတ္တော ဟောတိ တဒါယတ္တဝုတ္တိ-
ဘာဝတော။ န ဟိ မဟာဘူတနိဿယေန ဝိနာ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေါ ဧက-
ဝေါကာရဘာဝေါ ဝါ သမ္ဘဝတိတိ။

ဣဒါနိ အရူပသဘာဝတ္ထေပိ နိဗ္ဗာနဿ အရူပဘဝပရိယာပနွာနံ ဓမ္မာနံ
တတ္ထ အဘာဝံ ဒဿေတုံ “န အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ပ။ န နေဝသညာ-
နာသညာယတနံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ န အာကာသာနဉ္စာယတနန္တိ သဒ္ဓိံ
အာရမ္မဏေန ကုသလဝိပါကကိရိယဘေဒေါ တိဝိစေဗ် အာကာသာနဉ္စာ-
ယတနစိတ္တုပ္ပါဒေါ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။
ယဒဂ္ဂေန စ နိဗ္ဗာနေ ကာမလောကာဒီနံ အဘာဝေါ ဟောတိ၊ တဒဂ္ဂေန
တတ္ထ ဣလောကပရလောကာနမ္ပိ အဘာဝေါတိ အာဟ “နာယံ လောကော
န ပရလောကော”တိ။ တဿတ္ထော—ယွာယံ “ဣတ္ထတ္ထံ ဒိဋ္ဌဓမ္မော ဣ-
လောကော”တိ စ လဒ္ဓဝေါဟာရော ခန္ဓာဒိလောကော၊ ယော စ “တတော
အညာဏာ ပရော အဘိသမ္ဗရာယော”တိ စ လဒ္ဓဝေါဟာရော ခန္ဓာဒိလောကော၊
တဒုဘယမ္ပိ တတ္ထ နတ္ထိတိ။ န ဥဘော စန္ဒိမသူရိယာတိ ယသ္မာ ရူပဂတေ
သတိ တမော နာမ သိယာ၊ တမဿ စ ဝိဓမနတ္ထံ စန္ဒိမသူရိယေဟိ ဝတ္တိတဗ္ဗံ။
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပန ယတ္ထ ရူပဂဘမေဝ နတ္ထိ၊ ကုတော တတ္ထ တမော။ တမဿ
ဝါ ဝိဓမနာံ စန္ဒိမသူရိယာ၊ တသ္မာ စန္ဒိမာ သူရိယော စာတိ ဥဘောပိ တတ္ထ
နိဗ္ဗာနေ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ အာလောကသဘာဝတံယေဝ နိဗ္ဗာနဿ
ဒဿေတိ။

တ္ထောဝတာ စ အနဘိသမေတာဝီနံ ဘိက္ခုနံ အနာဒိမတိသံသာရေ
သုဝိနန္တေပိ အနနဘူတပုဗ္ဗံ ပရမဂမ္ဘိရံ အတိဒုဒ္ဒသံ သဏှသုခုမံ အတက္ကာဝစရံ
အစူန္တသန္တံ ပဏ္ဍိဘဝေဒနီယံ၊ အတိပဏိတံ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ဝိဘာဝေန္တော
ပဌမံ တာဝ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ တဒါယတနံ”န္တိ တဿ အတ္ထိဘာဝါ တေသံ
အညာဏာဒီနိ အပနေတွာ “ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ။ပ။ န ဥဘော စန္ဒိမသူရိ-
ယာ”တိ တဒညဓမ္မာပေါဟနမုခေန တံ ဝိဘာဝေတိ မ္ဗေရာဇာ။ တေန
ပထဝီအာဒိသဗ္ဗသင်္ဘဓမ္မဝိရုသဘာဝါ ယာ အသင်္ဘတာ ဓာတု၊ တံ နိဗ္ဗာနန္တိ
ဒီပိကံ ဟောတိ။ တေနောဟ “တတြာပါဟံ ဘိက္ခဝေ နေဝ အာဂတိံ
ဝဒါမိ”တိ။

တတ္ထ တတြာဘိ တသ္မိံ။ အဝိသဒ္ဓေါ သမုစ္စယေ။ အဟံ ဘိက္ခဝေ ယတ္ထ
သင်္ခါရပဝတ္ထေ ကုတောစိ ကဿစိ အာဂတိံ န ဝဒါမိ ယထာပဇ္ဇယံ တတ္ထ

၁-ဒိဗ္ဗသကာ (သီ) ၂-ပစ္စတ္တဝေဒနီယံ (သီ၊ သျာ)

ဓမ္မမတ္တဿ ဥပ္ပဇနတော။ ဧဝံ တသ္မိမ္ပိ အာယတနေ နိဗ္ဗာနေ ကုတောစိ အာဂတိံ အာဂမနံ နေဝ ဝဒါမိ အာဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ အဘာဝတော။ န ဂတိန္တိ ကတ္ထစိ ဂမနံ န ဝဒါမိ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနတာယ အဘာဝတော။ န ဟိ တတ္ထ သတ္တာနံ ဌပေတွာ ဣဏေန အာရမ္မဏကရဏံ အာဂတိဂတိယော သမ္ဘဝန္တိ။ နာပိ ဌတိစုတူပပတ္တိယော ဝဒါမိ။ “တဒါပဟ”န္တိပိ ပါဠိ။ တဿတ္ထော— တမ္ပိ အာယတနံ ဂါမန္တရတော ဂါမန္တရံ ဝိယ န အာဂန္တဗ္ဗတာယ န အာဂတိ၊ န ဂန္တဗ္ဗတာယ န ဂတိ၊ ပထဝီပဗ္ဗတာဒိ ဝိယ အပတိဋ္ဌာနတာယ န ဌတိ၊ အပစ္စယတ္တာ ဝါ ဥပ္ပါဒါဘာဝေါ၊ တတော အမတသဘာဝတ္တာ စဝနာဘာဝေါ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓဘာဝတော စေဝ တဒုဘယပရိစ္ဆိန္ဓာယ ဌတိယာ စ အဘာဝတော န ဌတိံ န စုတိံ န ဥပပတ္တိံ ဝဒါမိ။ ဧကဝလံ ပန တံ အရူပသဘာဝတ္တာ အပစ္စယတ္တာ စ န ကတ္ထစိ ပတိဋ္ဌိတန္တိ အပ္ပတိဋ္ဌံ။ တတ္ထပဝတ္တာဘာဝတော ပဝတ္ထုပ္ပဋိပက္ခတော စ အပ္ပဝတ္တံ။ အရူပသဘာဝတ္ထေပိ ဝေဒနာဒယော ဝိယ ကဿစိပိ အာရမ္မဏဿ အနာလမ္ဗနတော ဥပတ္တန္တိရပေက္ခတော စ အနာရမ္မဏမေဝ တံ “အာယတန”န္တိ ဝုတ္တံ နိဗ္ဗာနံ။ အယဉ္ဇ ဧဝသဒ္ဓေါအပ္ပတိဋ္ဌမေဝ အပ္ပဝတ္တမေဝါတိ ပဒဒ္ဓယေနပိ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာတိ ယဒိဒံ “အပ္ပတိဋ္ဌ”န္တိ အာဒိဟိ ဝစနေဟိ ဝဏ္ဏိတံ ထောမိတံ ယထာဝုတ္တလက္ခဏံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧသော ဧဝ သကလဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တောပရိယောသာနံ တဒဓိဂမေ သတိ သဗ္ဗဒုက္ခဘာဝတော။ တသ္မာ “ဒုက္ခဿ အန္တော”တိ အယမေဝ တဿ သဘာဝေါတိ ဒဿေတိ။

ပဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ ဒုတိယေ ဣမံ ဥဒါနန္တိ ဣမံ နိဗ္ဗာနဿ ပကတိယာ ဂမ္ဘိရဘာဝတော ဒုဒ္ဓသဘာဝဒီပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တတ္ထ ဒုဒ္ဓသန္တိ သဘာဝဂမ္ဘိရတ္တာ အတိ- သုရမသဏှသဘာဝတ္တာ စ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရေဟိ ပဿိတုံ န သက္ကာတိ ဒုဒ္ဓသံ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “တဋ္ဌိ တေ မာဂဏ္ဏိယ အရိယံ ပညာစက္ခု နတ္ထိ၊ ယေန တံ အာရောဂုံ ဇာနေယျာသိ၊ နိဗ္ဗာနမ္ပိ ပဿေယျာသိ”တိ ၂။ အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ “ဣဒမ္ပိ ခေါ ဌာနံ ဒုဒ္ဓသံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော”တိအာဒိ ၃။

၁-တဒပဟန္တိပိ (သျှာ)၊ န တဒါပဟန္တိပိ (က) ၂-မ ၂-၁၇၇-ပိဋ္ဌေ။
 ၃-ပိ ၃-၇၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁-ပိဋ္ဌေသု။

အနတန္တိ ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု၊ ကာမာဒိသု စ ဘဝေသု နမနတော တန္တိန္ဒ-
 ဘာဝေန ပဝတ္တိတော သတ္တာနဉ္စ တတ္ထ နမနတော တဏှာ နတာ နာမ၊ နတ္ထိ
 ဧတ္ထ နတာတိ အနတံ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ အတ္ထော။ “အနန္တ”န္တိ ပဌန္တိ၊ နိစ္စသဘာဝတ္တာ
 အန္တဝိရဟိတံ၊ အစဝနဓမ္မံ နိရောဓံ အမတန္တိ အတ္ထော။ ကေစိ ပန “အနန္တ”န္တိ
 ပဒဿ “အပ္ပမာဏ”န္တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဧတ္ထ စ “ဒုဒ္ဒသ”န္တိ ဣမိနာ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိ-
 ကရဏေဟိ ရာဂါဒိကိလေသေဟိ စိရကာလဘာဝိတတ္တာ သတ္တာနံ အပစ္စယ-
 ဘာဝနာ န သုကရာတိ နိဗ္ဗာနဿ ကိစ္ဆေန အဓိဂမနိယတံ ဒဿေတိ။ န ဟိ
 သစ္စံ သုဒဿနန္တိ ဣမိနာပိ တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကရေတိ။ တတ္ထ သစ္စန္တိ နိဗ္ဗာနံ။
 တံ ဟိ ကေနစိ ပရိယာယေန အသန္တသဘာဝါဘာဝတော ဧကန္တေနေဝ
 သန္တတ္တာ အဝိပရိတဋ္ဌေန သစ္စံ။ န ဟိ တံ သုဒဿနံ န သုခေန ပဿိတဗ္ဗံ၊
 သုစိရမ္ပိ ကာလံ ပုညဉာဏသမ္ဘာရေ သမာနေန္တေဟိပိ ကသိရေနေဝ သမဇိ-
 ဂန္တဗ္ဗတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ “ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတ”န္တိ။

ပဋိဝိဒ္ဓါ တဏှာ ဇာနတော ပဿတော နတ္ထိ ကိဉ္စနန္တိ တဉ္စ နိရောဓသစ္စံ
 သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန အဘိသမေန္တေန ဝိသယတော ကိစ္စတော စ
 အာရမ္မဏတော စ အာရမ္မဏပုဂ္ဂိုလေဓေန အသမ္မောဟပုဂ္ဂိုလေဓေန စ ပဋိဝိဒ္ဓိ၊
 ယထာပရိညာဘိသမယဝသေန ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဘာဝနာဘိသမယဝသေန မဂ္ဂသစ္စဉ္စ
 အသမ္မောဟတော ပဋိဝိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပဟာနာဘိသမယဝသေန အသမ္မော-
 ဟတော စ ပဋိဝိဒ္ဓါ တဏှာ ဟောတိ။ ဧဝဉ္စ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ယထာဘူတံ
 အရိယမဂ္ဂပညာယ ဇာနတော ပဿတော ဘဝါဒိသု နတဘူတာ တဏှာ
 နတ္ထိ၊ တဒဘာဝေ သဗ္ဗဿပိ ကိလေသဝဋ္ဋဿ အဘာဝေါ၊ တတောဝ ကမ္မ-
 ဝိပါကဝဋ္ဋာနံ အသမ္ဘဝေါယေဝါတိ ဧဝံ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အနဝသေသ-
 ဝဋ္ဋဒုက္ခဝူပသမဟေတုဘူတံ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဿ အာနုဘာဝံ ပကာသေသိ။
 သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဒုတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ တတိယေ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ တဒါ ကိရ
 ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန သံသာရဿ အာဒိနဝံ ပကာသေတွာ

၁-ဝိ ၃-၇၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁-ဝိဋ္ဌေသု။

သန္ဓသနာဒိဝသေန နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မဒေသနာယ ကတာယ တေသံ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ “အယံ သံသာဓော ဘဂဝတာ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ကာရ-
 ဏေဟိ သဟေတုကော ပကာသိတော၊ နိဗ္ဗာနဿ ပန တဒုပသမဿ န ကိဉ္စိ
 ကာရဏံ ဝုတ္တံ၊ တယိဒံ အဟေတုကံ၊ ကထံ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဗတိ”တိ။
 အထ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဧတံ ယထာဝုတ္တံ ပရိဝိတက္ကသင်္ဂါတံ^၁ အတ္ထံ
 ဝိဒိတွာ။ **ဣမံ ဥဒါနန္တိ** တေသံ ဘိက္ခုနံ ဝိမတိဝိမေနတ္ထဉ္စေ ဣမ သမဏ-
 မြာဟ္မဏာနံ “နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝါစာဝတ္ထုမတ္ထမေဝ၊ နတ္ထိ ဟိ ပရမတ္ထတော
 နိဗ္ဗာနံ နာမ အနုပလဗ္ဗမာနသဘာဝတ္တာ”တိ လောကာယတိကာဒယော ဝိယ
 ဝိပုဋ္ဌိပန္နာနံ ဗဟိဒ္ဓါ စ ပုထုဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ မိစ္ဆာဝါဒဘဉ္စနတ္ထဉ္စ ဣမံ အမတ-
 မဟာနိဗ္ဗာနဿ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝဒီပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ **အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတန္တိ** သဗ္ဗာနိဝိ ပဒါနိ အညမည-
 ဝေဝစနာနိ။ အထ ဝါ ဝေဒနာဒယော ဝိယ ဟေတုပစ္စယသမဝါယသင်္ဂါတာယ
 ကာရဏသာမဂ္ဂိယာ န ဇာတံ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ **အဇာတံ**၊ ကာရဏေန ဝိနာ၊
 သယမေဝ ဝါ^၂ န ဘူတံ န ပါတုဘူတံ န ဥပ္ပန္နန္တိ **အဘူတံ**၊ ဧဝံ အဇာတတ္တာ
 အဘူတတ္တာ စ ယေန ကေနစိ ကာရဏေန န ကတန္တိ **အကတံ**၊ ဇာတ-
 ဘူတကဘသဘာဝေါ စ နာမရူပါနံ သင်္ခတဓမ္မာနံ ဟောတိ၊ န အသင်္ခတ-
 သဘာဝဿ နိဗ္ဗာနဿာတိ ဒဿနတ္ထံ **အသင်္ခတန္တိ** ဝုတ္တံ။ ပဋိလောမတော ဝါ
 သမေစ္စ သမ္ဘူယ ပစ္စယေဟိ ကတန္တိ သင်္ခတံ၊ တထာ န သင်္ခတံ သင်္ခတ-
 လက္ခဏရဟိတန္တိ အသင်္ခတန္တိ။ ဧဝံ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ နိဗ္ဗတ္တိတ-
 ဘာဝေ ပဋိသိဒ္ဓေ “သိယာ န ခေါ ဧကေနေဝ ကာရဏေန ကတ”န္တိ
 အာသင်္ကာယ “န ယေန ကေနစိ ကတ”န္တိ ဒဿနတ္ထံ “အကတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ
 အပစ္စယမ္ပိ သမာနံ “သယမေဝ န ခေါ ဣဒံ ဘူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ
 အာသင်္ကာယ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “အဘူတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “အယဉ္စေတဿ အသင်္ခတ-
 ကတာဘူတဘာဝေါသဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဇာတိဓမ္မတ္တာ”တိ ဒဿေတုံ “အဇာတ”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ ဧဝမေတေသံ စတုန္တမ္ပိ ပဒါနံ သာတ္ထကဘာဝံ ဝိဒိတွာ “တယိဒံ နိဗ္ဗာနံ
 အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ”တိ ပရမတ္ထတော နိဗ္ဗာနဿ အတ္ထိဘာဝေါ ပကာသိတောတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ဥဒါနေန္တေန ဘဂဝတာ “ဘိက္ခဝေ”တိ အာလပနေ ကာရဏံ
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣတိ သတ္တာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတ”န္တိ
 ဝတွာ တတ္ထ ဟေတုံ ဒဿေန္တော “**နော စေတံ ဘိက္ခဝေ**”တိအာဒိမာဟ။

၁-ဝိပရိဘတက္ကသင်္ဂါတံ (က) ၂-၈ (သျှာ)

တဿာယံ သင်္ခေပတ္တော—ဘိက္ခဝေ ယဒိ အဇာတာဒိသဘာဝါ အသင်္ခတာ ဓာတု န အဘဝိဿ န သိယာ၊ ဣဓ လောကေ ဇာတာဒိသဘာဝဿ ရူပါဒိက္ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ အနဝသေသဂူပသမော န ပညာယေယျ န ဥပလဗ္ဗေယျ န သမ္ဘဝေယျ။ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တမာနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော အရိယမဂ္ဂဓမ္မာ အနဝသေသကိလေသေ သမုတ္တိန္ဒန္တိ။ တေနတ္ထ သဗ္ဗဿပိ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ အပ္ပဝတ္တိ အပဂမော နိဿရဏံ ပညာယတိ။

ဧဝံ ဗျတိရေကဝသေန နိဗ္ဗာနဿ အတ္ထိဘာဝံ ဒသေတော ဣဒါနိ အနွယဝသေနပိ^၁ တံ ဒသေတုံ “ယသ္မာ စ ခေါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ “အပစ္စယာ ဓမ္မာ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ”၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ တဒါယတနံ၊ ယတ္ထ နေဝ ပထဝီ^၂၊ ဣဒမ္ပိ ခေါ ဌာနံ ဒုဒ္ဒသံ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော သဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်နိဿဂ္ဂေါ^၃၊ အသင်္ခတဉ္စ ဝေါဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ အသင်္ခတဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒ^၄န္တိ^၅ အာဒိဟိ အနေကေဟိ သုတ္တပဒေဟိ၊ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတ”န္တိ ဣမိနာပိ စ သုတ္တေန နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရမတ္တတော သမ္ဘဝေါ သဗ္ဗလောကံ အနုကမ္မမာနေန သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန ဒေသိတော၊ တသ္မာ ယဒိပိ တတ္ထ အပစ္စက္ခကာရိနမ္ပိ ဝိညူနံ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ နတ္ထိယေဝ။ ယေ ပန ပရနေယျဗုဒ္ဓိနော^၆ ပုဂ္ဂလာ၊ တေသံ ဝိမတိဝိနောဒနတ္ထံ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယနိဒ္ဓါရဏမုခေန ယုတ္တိဝိစာရဏာ—ယထာ^၇ ပရိညေယျတာယ သဉ္စတ္တရာနံ ကာမာနံ ရူပါဒိနဉ္စ ပဋိပက္ခဘူတံ တဗ္ဗိဓုရသဘာဝံ နိဿရဏံ ပညာယတိ၊ ဧဝံ တံသဘာဝါနံ^၈ သဗ္ဗေသမ္ပိ သင်္ခတဓမ္မာနံ ပဋိပက္ခဘူတေန တဗ္ဗိဓုရသဘာဝေန နိဿရဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယဉ္စေတံ နိဿရဏံ၊ သာ အသင်္ခတာ ဓာတု။ ကိဉ္စ ဘိယျော သင်္ခတဓမ္မာရမ္မဏံ ဝိပဿနာဉ္စာဉ္စာ အပိ အနုလောမဉ္စာဉ္စာ ကိလေသေ သမုတ္တေဒဝသေန ပဇဟိတုံ န သက္ကောတိ။ တထာ သမ္မုတိသစ္စာရမ္မဏံ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု ဉ္စာဉ္စာ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေနေဝ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ န သမုတ္တေဒဝသေန။ ဣတိ သင်္ခတဓမ္မာရမ္မဏဿ သမ္မုတိသစ္စာရမ္မဏဿ စ ဉ္စာဉ္စာဿ ကိလေသာနံ သမုတ္တေဒပုဟာနေ အသမတ္တဘာဝတော တေသံ သမုတ္တေဒပုဟာနကရဿ အရိယမဂ္ဂဉ္စာဉ္စာဿ တဒုဘယဝိပရိတသဘာဝေန အာရမ္မဏေန

၁-အနဂမဝသေနပိ (သီ၊ သျာ) ၂-အဘိ ၁-၄-လိဋ္ဌေ၊ ၃-ဒ ၁-၁၇၇-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-ဝိ ၃-၇၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁-လိဋ္ဌေသု။ ၅-သံ ၂-၅၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဒဿနေယျဗုဒ္ဓိနော (က)
 ၇-အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ နိဒ္ဓါရဏမုခေန ယုတ္တိဝိစာရဏာယ ဝါ (သီ၊ သျာ)
 ၈-ဖရသဘာဝါနံ (သီ)၊ ဧဝံသဘာဝါနံ (သျာ)

ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သာ အသင်္ခတာ ဓာတု။ တထာ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတ” န္တိ ဣဒံ နိဗ္ဗာနပဒဿ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝဇောတကံ ဝစနံ အဝိပရိတတ္ထံ ဘဂဝတာ ဘာသိတတ္တာ။ ယံ ဟိ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ၊ တံ အဝိပရိတတ္ထံ ပရမတ္ထံ ယထာ တံ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ” တိ^၁။ တထာ နိဗ္ဗာနသဒ္ဓေါ ကတ္ထမိ ဝိသယေ ယထာဘူတပရမတ္ထဝိသယော ဥပစာရမတ္ထဝတ္ထိသဗ္ဗာဝတော သေယုထာပိ သီဟသဒ္ဓေါ။ အထ ဝါ အတ္ထေဝ ပရမတ္ထတော အသင်္ခတာ ဓာတု၊ ဣတရ- တဗ္ဗိပရိတဝိနိမုတ္တသဘာဝတ္တာ သေယုထာပိ ပထဝီဓာတု ဝေဒနာတိ။ ဝေမာဒီဟိ နယေဟိ ယုတ္ထိတောပိ^၂ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ ပရမတ္ထတော အတ္ထိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ စတုတ္ထေ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ တဒါ ကိရ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန သန္ဓဿနာငါဝသေန နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မဒေသနာယ ကတာယ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဧတဒဟောသိ “အယံ တာဝ ဘဂဝတာ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဓာတုယာ အနေကာကာရဝေါကာရံ အာနိသံသံ ဒဿေန္တေန အနညသာဓာရဏော အာနုဘာဝေါ ပကာသိတော၊ အင်္ဂေမူ- ပါယော ပနဿာ န ဘာသိတော၊ ကထံ န ခေါ ပဋိပဇ္ဇန္တေဟိ အမှေဟိ အယံ အဓိဂန္တဗ္ဗာ” တိ။ အထ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဧတံ ယထာဝုတ္တပရိ- ပိတက္ကသင်္ခါတံ အတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ။ **ဣမံ ဥဒါနန္တိ** တဏှာ- ဝသေန ကတ္ထမိ အနိဿိတဿ ပဿဒ္ဓကာယစိတ္တဿ ဝိထံပဋိပန္နဝိဇဿနဿ အရိယမဂ္ဂေန အနဝသေသတော တဏှာပဟာနေန နိဗ္ဗာနာဓိဂမဝိဘာဝနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ နိဿိတဿ စလိတန္တိ ရူပါဒိသင်္ခါရေ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ နိဿိတဿ စလိတံ “ဧတံ မမ၊ ဧသော မေ အတ္တာ” တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝိပုန္နိတံ ဟောတိ။ အပ္ပဟိန- တဏှာဒိဋ္ဌိကဿ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ သုခါဒိသု ဥပ္ပန္နေသု တာနိ အဘိဘုယျ ဝိဟင်္ဂိတုံ အသက္ကောန္တဿ “မမ ဝေဒနာ၊ အဟံ ဝေဒိယာမိ” တိအာဒိနာ တဏှာဒိဋ္ဌိ- ဝါဟဝသေန ကုသလပ္ပဝတ္ထိတော စိတ္တသန္တာနဿ စလနံ ကမ္မနံ၊ အဝက္ခလိတံ

၁-အံ ၁-၂၀၉၊ ၃ ၇-၇၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-အတ္ထတောပိ(က)

ဝါ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အနိဿိတဿ စလိတံ နန္တီတိ ယော ပန ဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇန္တော သမထဝိပဿနာဟိ တဏှာဒိဋ္ဌိယော ဝိက္ခမ္ဘေတွာ အနိစ္စာဒိဝသေန သင်္ခါရေ သမ္မသန္တော ဝိဟရတိ၊ တဿ တံ အနိဿိတဿ ယထာဝုတ္တံ စလိတံ အဝက္ခလိတံ၊ ဝိပုဗ္ဗိတံ ဝါ နန္တီ ကာရဏဿ သုဝိက္ခန္တိတတ္တာ။

စလိတေ အသတီတိ ယထာဝုတ္တေ စလိတေ အသတိ ယထာ တဏှာဒိဋ္ဌိဂါဟာ နပုဝတ္တန္တိ၊ တထာ ဝိထိပဋိပန္နာယ ဝိပဿနာယ တံ ဥဿုက္ကန္တဿ။ ပဿန္တိဟိ ဝိပဿနာစိတ္တသဟဇာတာနံ ကာယစိတ္တာနံ သာရမ္ပကရကိလေသဝူပသမိနိ ဒုဝိဓာပိ ပဿန္တိ ဟောတိ။ ပဿန္တိယာ သတိ နတိ န ဟောတီတိ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသယုတ္တာယ ပဿန္တိယာ သတိ အနဝဇ္ဇသုခါမိဋ္ဌာနံ သမာဓိဝဓေတွာ တံ ပညာယ သမဝါယကရဏေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနန္တိ ယောဇေတွာ မဂ္ဂပရမ္ပရာယ ကိလေသေ ခေပေန္တဿ ကာမဘဝါဒီသု နမနတော “နတိ”တိ လဒ္ဓနာမာ တဏှာ အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ အနဝသေသတော န ဟောတိ၊ အနုပုတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒိတတ္တာ န ဥပုဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

နတိယာ အသတီတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန တဏှာယ သုပုဟိနတ္တာ ဘဝါဒိအတ္တာယ အာလယနိကန္တိပရိယုဋ္ဌာနေ အသတိ။ အာဂတိဂတိ န ဟောတီတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဣဓ အာဂတိ အာဂမနံ စုတိဝသေန ဂတိ ဣတော ပရလောကဂမနံ ပေစ္စဘာဝေါ န ဟောတိ န ပဝတ္တတိ။ အာဂတိဂတိယာ အသတီတိ ဝုတ္တနယေန အာဂတိယာ စ ဂတိယာ စ အသတိ။ စူတူပပါတော န ဟောတီတိ အပရာပရံ စဝနပပဇ္ဇနံ န ဟောတိ န ပဝတ္တတိ။ အသတိ ဟိ ကိလေသဝဇ္ဇေ ကမ္မဝဋ် ပစ္စိန္နမေဝ၊ ပစ္စိန္နေ စ တသ္မိံ ကုတော ဝိပါကဝဇ္ဇဿ သမ္ပဝေါ။ တေနာဟ “စူတူပပါတေ အသတိ နေဝိဓ န ဟုရ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဗာဟိယသုတ္တေ ဝိတ္တာရတော ဝုတ္တမေဝ။ တသ္မာတတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ဘဂဝါ ဣဓာပိ တေသံ ဘိက္ခုနံ အနဝသေသတော ဝဇ္ဇဒုက္ခဝူပသမဟေတုဘူတံ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဿ အာနုဘာဝံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ပကာသေသိ။

စတုတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥဿုက္ကာပေန္တဿ (သျှာ)၊ ဥပက္ကမန္တဿ (က)

၅-စုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ပဉ္စမေ မလ္လေသုတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေ-
 နာတိ ဂုဏမဟတ္တသင်္ချာမဟတ္တေဟိ မဟတာ။ သော ဟိ ဘိက္ခုသံဃော
 သီလာဒိဂုဏဝိသေသယောဂေနပိ မဟာ တတ္ထ သဗ္ဗပစ္စိမကဿ သောတ-
 ပန္နဘာဝတော၊ သင်္ချာမဟတ္တေနပိ မဟာ အပရိစ္ဆိန္နဂဏနတ္တာ။ အာယုသင်္ခါ-
 ရောဿဇနတော ပဋ္ဌာယ ဟိ အာဂတာဂတာ ဘိက္ခု န ပက္ကမံ သု။ စုန္ဒဿာတိ
 ဧဝံနာမကဿ။ ကမ္မာရပုတ္တဿာတိ သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တဿ။ သော ကံရ အဗျော
 မဟာကုဋ္ဌုမ္ပိကော ဘဂဝတော ပဋ္ဌမဒဿနေနေဝ သောတာပန္နော ဟုတွာ
 အတ္တနော အဗ္ဗဝနေ သတ္ထုဝသနာနုစ္ဆဝိကံ ဂန္ဓကုဋိံ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ
 ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနဥပဋ္ဌာနသာလာကုဋိမဏ္ဍပစက်မနာဒိကေ စ သမ္မာဒေတွာ
 ပါကာရပရိက္ခိတ္တံ ဒွါရကောဋ္ဌကယုတ္တံ ဝိဟာရံ ကတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ
 နိယျာဒေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ပါဝါယံ ဝိဟရတိ
 စုန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ အဗ္ဗဝနေ”တိ။

ပဋိယာဒါပေတွာတိ သမ္မာဒေတွာ။ “သုကရမဒ္ဒဝန္တိ သုကရဿ မုဒုသိနိဒ္ဓိ
 ပဝတ္တမံသ”န္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန “သုကရမဒ္ဒဝန္တိ န သုကရမံသံ၊
 သုကရေဟိ မဒ္ဓိတဝံသကဋ္ဌိရော”တိ ဝဒန္တိ။ အညေ “သုကရေဟိ မဒ္ဓိတ-
 ပုဒေသေ ဇာတံ အဟိဆတ္တက”န္တိ။ အပရေ ပန “သုကရမဒ္ဒဝံ နာမ ဧကံ
 ရသာယန”န္တိ ဘဏိံ သု။ တံ ဟိ စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော “အဇ္ဇ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာ-
 ယိဿတိ”တိ သုတွာ “အပ္ပေဝ နာမ နံ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ စိရတရံ တိဋ္ဌေယျာ”တိ
 သတ္ထု စိရဇိဝိတုကမျတာယ အဒါသိတိ ဝဒန္တိ။

တေန မံ ပရိဝိသာတိ တေန မမံ ဘောဇေဟိ။ ကသ္မာ ဘဂဝါ ဧဝမာဟာ?
 ပရာနုဒ္ဒယတာယ။ တဉ္စ ကာရဏံ ပါဠိယံ ဝုတ္တမေဝ။ တေန အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာယ
 ပရေသံ အပရိဘောဂါရဟတော စ တထာ ဝတ္တု ဝဇ္ဇတိတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။
 တသ္မိံ ကိရ သုကရမဒ္ဒဝေ ဒွိသဟဿဒိပပရိဝါရေသု စတုသု မဟာဒိပေသု
 ဒေဝတာ ဩဇံ ပက္ခိပိံ သု။ တသ္မာ တံ အညော ကောစိ သမ္မာ ဇီရာပေတုံ န
 သက္ကောတိ၊ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော သတ္တာ ပရူပဝါဒမောစနတ္ထံ “နာဟံ တံ
 စုန္ဒ ပဿာမိ”တိအာဒိနာ သီဟနာဒံ နဒိ။ ယေ ဟိ ပရေ ဥပဝဒေယျု “အဇ္ဇ နာ
 ပရိဘုတ္တာဝသေသံ နေဝ ဘိက္ခုနံ၊ န အညေသံ မနုဿာနံ အဒါသိ၊ အာဝါဠေ
 နိခဏာပေတွာ ဝိနာသေသိ”တိ။ “တေသံ ဝစနောကာသော မာ ဟောတူ”တိ
 ပရူပဝါဒမောစနတ္ထံ သီဟနာဒံ နဒိ။

တတ္ထ သဒေဝကေတိအာဒိသု သဟ ဒေဝေဟိတိ သဒေဝကော၊ သဟ မာရေနာတိ သမာရကော၊ သဟ ဗြဟ္မုနာတိ သဗြဟ္မကော၊ သဟ သမဏ-
 ဗြာဟ္မဏေဟိတိ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ၊ ပဇာတတ္တာ ပဇာ၊ သဟ ဒေဝမနုဿေ-
 ဟိတိ သဒေဝမနုဿာ။ တသ္မိံ သဒေဝကေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ။
 တတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ သမာရကဝစနေန
 ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ သဗြဟ္မကဝစနေန ဗြဟ္မကာယိကာဒိဗြဟ္မဂ္ဂဟဏံ၊
 သဿမဏဗြာဟ္မဏီဝစနေန သာသနဿ ပစ္စတ္တိကပစ္စာမိတ္တသမဏဗြာဟ္မဏ-
 ဂ္ဂဟဏံ သဒိတပါပဗာဟိတပါပသမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ပဇာဝစနေန သတ္တ-
 လောကဂ္ဂဟဏံ၊ သဒေဝမနုဿဝစနေန သမ္ပုတိဒေဝအဝသေသမနုဿဂ္ဂ-
 ဟဏံ။ ဧဝမေတ္ထ တိဟိ ပဒေဟိ ဩကာသလောကဝသေန၊ ဒ္ဓိဟိ ပဇာဝသေန
 သတ္တလောကော ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အပရော နယော—သဒေဝက-
 ဝစနေန အရူပါဝစရလောကော ဂဟိတော၊ သမာရကဝစနေန ဆကာမာ-
 ဝစရဒေဝလောကော၊ သဗြဟ္မကဝစနေန ရူပိ ဗြဟ္မလောကော၊ သဿမဏ-
 ဗြာဟ္မဏဝစနေန စတုပရိသဝသေန သမ္ပုတိဒေဝေဟိ သဟ မနုဿလောကော၊
 အဝသေသသတ္တလောကော ဝါ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘုတ္တာဝိဿာတိ ဘုတ္တဝတော။ ခရောတိ ဖရသော။ အာဗာဓောတိ
 ဝိသဘာဂရောဂေါ။ ပဗာဋ္ဌာတိ ဗလဝတိယော။ မာရဏန္တိကာတိ မရဏန္တာ
 မရဏသမိပပါပနသမတ္တာ။ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသီတိ သတိံ
 ဥပဋ္ဌိတံ ကဘွာ ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အဓိဝါသေသိ။ အဝိဟညမာနောတိ
 ဝေဒနာနုဝတ္တနုဝသေန အသလ္လက္ခိတဓမ္မော ဝိယ အပရာပရံ ပရိဝတ္တနံ
 အကရောန္တော အဝိဋ္ဌိယမာနော အဒုက္ခိယမာနော ဝိယ အဓိဝါသေသိ။
 ဘဂဝတော ဟိ ဝေဠုဝဂါမကေယေဝ တာ ဝေဒနာ ဥပ္ပန္နာ၊ သမာပတ္တိဗလေန
 ပန ဝိက္ခမ္ဘိတာ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသာ န ဥပ္ပဇ္ဇိံသု ဒိဝသေ ဒိဝသေ
 သမာပတ္တိဟိ ပဋိပဏာမနတော။ တံ ဒိဝသံ ပန ပရိနိဗ္ဗာယိတုကာမော
 “ကောဋိသဟဿဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေန္တာနံ ဝဇီရသဗ်ဘတသမာနကာယာနံ
 အပရိမိတကာလံ ဥပစိတပုညသမ္ဘာရာနမ္ပိ ဘဝေ သတိ ဧဝရူပါ ဝေဒနာ
 ပဝတ္တန္တိ၊ ကိမင်္ဂံ ပန အညေသ”န္တိ သတ္တာနံ သံဝေဂဇနနတ္ထံ သမာပတ္တိံ န
 သမာပဇ္ဇိ၊ တေန ဝေဒနာ ခရာ ဝတ္ထိံသု။ အာယာမာတိ ဧဟိ ယာမ။

စုန္ဒဿ ဘတ္တိ ဘုန္တိတွာတိအာဒိကာ အပရဘာဂေ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ
 ဌပိတာ ဂါထာ။ တတ္ထ ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဒဝေနာတိ ဘုတ္တဿ ဥဒပါဒိ၊ န
 ပန ဘုတ္တပစ္စယာ။ ယဒိ ဟိ အဘုတ္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇိံသာ၊ အတိခရော အဘဝိဿာ၊

သိနိဒ္ဓဘောဇနံ ပန ဘုတ္တတ္တာ တနုကာ ဝေဒနာ အဟောသိ၊ တေနေဝ ပဒသာ ဂန္တု အသက္ခိ။ ဧတေန ယွာယံ “ယဿ တံ ပရိဘုတ္တံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆေယျ အညတြိ တထာဂတဿာ”တိ သီဟနာဒေါ နဒိတော၊ တဿ သာတ္ထကတာ ဒဿိတာ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ အဋ္ဌာနေ ဂဇ္ဇိတံ နာမ နတ္ထိ။ ယသ္မာ တံ ပရိဘုတ္တံ ဘဂဝတော န ကိဉ္စိ ဝိကာရံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ကမ္မေန ပန လဒ္ဓေါကာသေန ဥပ္ပါဒိယမာနံ ဝိကာရံ အပ္ပမတ္တတာယ ဥပသမေန္တော သရီရေ ဗလံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ယေန ယထာ ဝက္ခမာနံ တိဝံဓံ ပယောဇနံ သမ္မာဒေသိ၊ တသ္မာ သမ္မဒေဝ တံ ပရိဏာမံ ဂတံ၊ မာရဏန္တိကတ္တာ ပန ဝေဒနာနံ အဝိညာတံ အပါကဋ္ဌံ အဟောသိတိ။ **ဝိရိစ္ဆမာနော**တံ အဘိဏ္ဍံ ပာတ္တလောဟံတဝိရေစနောဝ သမာနော။ **အဝေါစာ**တံ အတ္တနာ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနေ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ ဧဝမာဟ။

ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ဧဝံ ရောဂေ ဥပ္ပန္နေ ကုသိနာရံ အဂမာသိ၊ ကိံ အညတ္တ န သက္ကာ ပရိနိဗ္ဗာယိတုန္တိ? ပရိနိဗ္ဗာယိတုံ နာမ န ကတ္ထမိ န သက္ကာ၊ ဧဝံ ပန စိန္တေသိ—မယိ ကုသိနာရံ ဂတေ မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာယံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ ဘဝိဿတိ၊ တာယ ယာ ဒေဝလောကေ အနုဘဝိတဗ္ဗသဒိသာ သမ္ပတ္တိ မနုဿလောကေ မယာ အနုဘူတာ၊ တံ ဒွိဟိ ဘာဏဝါရေဟိ ပဋိမဏ္ဍေတွာ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုတွာ ဗဟူ ဇနာ ကုသလံ ကတ္ထဗ္ဗံ မညိဿန္တိ။ သုဘဒ္ဓေါဝိ တတ္ထ မံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စိ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇနပရိယောသာနေ သရဏေသု ပတိဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတွာ မယိ ဓရန္တေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ ပစ္ဆိမသာဝကော နာမ ဘဝိဿတိ။ အညတ္တ မယိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဓာတုနိမိတ္တံ မဟာကလဟော ဘဝိဿတိ၊ လောဟိတံ နဒိ ဝိယ သန္ဓိဿတိ။ ကုသိနာရာယံ ပန ပရိနိဗ္ဗုတေ ဒေါဏ္ဍိယာဟ္မဏော တံ ဝိဝါဒံ ဝုပသမေတွာ ဓာတုယော ဝိဘဇိတွာ ဒဿတိတိ ဣမာနိ တီဏိ ကံာရဏာနိ ပဿန္တော ဘဂဝါ မဟတာ ဥဿာဟေန ကုသိနာရံ အဂမာသိ။

ဣဗ္ဗံတံ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။ **ကိလန္တော**သ္မိတိ ပရိဿန္တော အသ္မိ။ တေန ယထာဝုတ္တဝေဒနာနံ ဗလဝဘာဝံ ဧဝ ဒေသေတိ။ ဘဂဝါ ဟိ အတ္တနော အာနုဘာဝေန တဒါ ပဒသာ အဂမာသိ၊ အညေသံ ပန ယထာ ပဒုဒ္ဓါရမ္ပိ ကာတုံ န သက္ကာ၊ တထာ ဝေဒနာ တိဒိဏာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝတ္ထိံသု။ တေနေဝါဟ **“နိသိဒိဿာမိ”**တိ။

ဣဒါနိတိ အဓုနာ။ **လုဋ္ဌိ**တန္တိ မဒ္ဓိတံ ဝိယ အာကုလံ။ **အာဝိလန္တိ** အာလုလံ။ **အစ္ဆောဒကာ**တိ တနုပသန္နသလိလာ။ **သာတောဒကာ**တိ မရရတောယာ။

သီတောဒကာတိ သီတလဇလာ။ သေတောဒကာတိ နိက္ကဒ္ဒမာ။ ဥဒကဉ္စိ သဘာဝတော သေတဝဏ္ဏံ၊ ဘူမိဝသေန ကဒ္ဒမာဝိလတာယ စ အညာဒိသံ ဟောတိ၊ ကကုဓာပိ^၁ နဒိ ဝိမလဝါလိကာ သမောကိဏ္ဏာ သေတဝဏ္ဏာ သန္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သေတောဒကာ”တိ။ သုပတိတ္တာတိ သုန္တရတိတ္တာ။ ရမဏီယာဘိမနောဟရဘူမိဘာဂတာယ ရမိတဗ္ဗာယထာဝုတ္တဥဒကသမ္ပတ္တိယာ စ မနောရမာ။

ကိလန္တောသ္မိ စုန္တက၊ နိပဇ္ဇိဿာမိတိ တထာဂတဿ ဟိ—

“ကာဠာဝကဉ္စ ဂင်္ဂေယျံ၊ ပဏ္ဍရံ တမ္ပဝိဂ်လံ။
ဂန္ဓမင်္ဂလဟေမဉ္စ၊ ဥပေါသထဆဒ္ဒန္တိမေ ဒဿာ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တေသု ဒဿသု ဟတ္ထိကုလေသု ကာဠာဝကသင်္ခါတာနံ ယံ ဒဿန္တံ ပကတိဟတ္ထိနံ ဗလံ၊ တံ ဧကဿ ဂင်္ဂေယျဿာတိ ဧဝံ ဒဿဂုဏိတာယ ဂဏနာယ ပကတိဟတ္ထိနံ ကောဠိသဟဿဗလပ္ပမာဏံ သရိရဗလံ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ တသ္မိ^၂ ဒိဝသေ ပစ္စာဘတ္တတော ပဠာယ စင်္ဂဝါရေ ပက္ခိတ္တဥဒကံ ဝိယ ပရိက္ခယံ ဂဘံ။ ပါဝါယ တိဂါဝုတေ^၃ ကုသိနာရာ။ ဧတသ္မိ^၄ အန္တရေ ပဉ္စဝိသတိယာ ဌာနေသု နိသီဒိတွာ မဟန္တံ ဥဿာဟံ ကတွာ အာဂစ္ဆန္တော သူရိယတ္ထင်္ဂမန-ဝေလာယ ဘဂဝါ ကုသိနာရံ ပါပုဏီတိ ဧဝံ “ရောဂေါ နာမ သဗ္ဗံ အာရေဂျံ မဒ္ဒန္တော အာဂစ္ဆတိ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော သဒေဝကဿ လောကဿ သံဝေဂကရံ ဝါစံ ဘာသန္တော “ကိလန္တောသ္မိ စုန္တက၊ နိပဇ္ဇိဿာမိ”တိ အာဟ။

သီဟသေယျန္တိ ဧတ္ထ ကာမဘောဂိသေယျာ ပေတသေယျာ တထာဂတ-သေယျာ သီဟသေယျာတိ စတသော သေယျာ။ တတ္ထ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ကာမဘောဂိ ဝါမေန ပဿေန သေယျံ ကပ္ပေန္တိ”တိ^၅ အယံ ကာမဘောဂိ-သေယျာ။ “ယေဘုယျေန ဘိက္ခဝေ ပေတာ ဥတ္တာနာ သေန္တိ”တိ^၆ အယံ ပေတ-သေယျာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ တထာဂတသေယျာ။ “သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သေယျံ ကပ္ပေတိ”တိ^၇ အယံ သီဟသေယျာ။ အယံ ဟိ တေဇဿဒဇ္ဈရိယာပထတ္တာ ဥတ္တမသေယျာ နာမ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသီ”တိ။ ပါဒေ ပါဒန္တိ ဒက္ခိဏပါဒေ ဝါမပါဒံ။ အစ္စာဓာယာတိ အတိအာဓာယ၊ ဂေါပုကံ အတိက္ကမ္မ ဌပေတွာ။ ဂေါပုကေန ဟိ ဂေါပုကေ၊ ဇာဏုနာ ဇာဏုမ္ပိ သင်္ခါယမာနေ အဘိဏ္ဍံ ဝေဒနာ

၁-ကုကုဋ္ဌာပိ (သီ၊ က) ၂-စုန္တ (သီ၊ သျာ)
 ၃-ဘိဏီ ဂါဝုတာနိ (သျာ၊ က) ၄-အံ ၁-၅၆၇-ပိဋ္ဌေ။

ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သေယျာ ဖာသုကာ န ဟောတိ။ ယထာ ပန န သဃ်ဇ္ဇေတိ၊ ဧဝံ အတိက္ကမ္မ
ဌပိတေ ဝေဒနာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သေယျာ ဖာသုကာ ဟောတိ။ တသ္မာ ဧဝံ နိပဇ္ဇံ။

ဂစ္ဆိန္တေန ပုဗ္ဗေဂါတိ ဣမာ ဂါထာ အပရဘာဂေ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ
ဌပိတာ။ တတ္ထ နဒိကန္တိ နဒိ။ အပ္ပဋိမောဓ လောကေတိ အပ္ပဋိမော ဣဓ
ဣမသ္မိံ သဒေဝကေ လောကေ။ နှတွာ စ ပိဝိတွာ စုဒတာရိတိ ဂတ္တာနံ
သိတိကရဏဝသေန နှတွာ စ ပါနိယံ ပိဝိတွာ စ နဒိတော ဥတ္တရိ။ တဒါ ကိရ
ဘဂဝတိ နှာယန္တေ အန္တောနဒိယံ မစ္ဆကစ္ဆပါ၊ ဥဒကံ၊ ဥဘောသု တီရေသု
ဝနသဏ္ဍော၊ သဗ္ဗော စ သော ဘူမိဘာဂေါတိ သဗ္ဗံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏမေဝ
အဟောသိ။ ပုရက္ခတောတိ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသတ္တုတ္တမဂရဘာဝတော သဒေဝကေန
လောကေန ပူဇာသမ္မာနဝသေန ပုရက္ခတော။ ဘိက္ခုဂဏသ မဇ္ဈေတိ
ဘိက္ခုသံဃဿ မဇ္ဈေ။ တဒါ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဝေဒနာနံ အဓိမတ္တဘာဝံ
ဝိဒိဘွာ အာသန္နာ ဟုတွာ သမန္တတော ပရိဝါရေတွာဝ ဂစ္ဆန္တိ။ သတ္တာတိ
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ သတ္တာနံ အနုသာသနတော သတ္တာ။ ပဝတ္တာ
ဘဂဝါ ဣဓ ဓမ္မေဘိ ဘာဂုဝန္တတာဒိဟိ ဘဂဝါ ဣဓ သီလာဒိသာသနဓမ္မေ
ပဝတ္တာ၊ ဓမ္မေ ဝါ စတုရာသိတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ ပဝတ္တာ ပဝတ္တေတာ။
အမ္မဝနန္တိ တဿာ ဧဝ နဒိယာ တီရေ အမ္မဝနံ။ အာမန္တယိ စုန္ဒကန္တိ တသ္မိံ
ကိရ ခဏေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဥဒကသာဋီကံ ပိဋ္ဌေန္တော ဩဟိယိ၊ စုန္ဒ-
ကတ္တေရော သမိပေ အဟောသိ။ တသ္မာ တံ ဘဂဝါ အာမန္တယိ။ ပမုဓေ
နိသီဒိတိ ဝတ္တသိသေန သတ္တု ပုရတော နိသီဒိ “ကိ” န ခေါ သတ္တာ အာဏာ-
ပေတိ” တိ။ ဧတ္တာဝတာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော အနုပ္ပတ္တော။ ဧဝံ အနုပ္ပတ္တံ အထ
ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ။

ဥပဒဟေယျာတိ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဝိပ္ပဋိသာရဿ ဥပ္ပါဒကော ကောစိ
ပုရိသော သိယာ အဝိ ဘဝေယျ။ အလာဘာတိ ယေ အညေသံ ဒါနံ
ဒေန္တာနံ ဒါနာနိသံသသင်္ဂါတာ လာဘာ ဟောန္တိ၊ တေ အလာဘာ။ ဒုလ္လဒန္တိ
ပုညဝိသေသေန လဒ္ဓမ္မိ မနုဿတ္တံ ဒုလ္လဒံ။ ယဿ တေတိ ယဿ တဝ။
ဥတ္တဏ္ဍုလံ ဝါ အတိကိလိန္တံ ဝါ ကော တံ ဇာနာတိ၊ ကိဒိသမ္ပိ ပစ္စိမံ ပိဏ္ဍပါတံ
ဘုဒ္ဓိတွာ တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အဒ္ဓါ တေန ယံ ဝါ တံ ဝါ ဒိန္တံ
ဘဝိဿတိဘိ။ လာဘာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာ ဒါနာနိသံသသင်္ဂါတာ
လာဘာ။ သုလဒ္ဓန္တိ တုယံ မနုဿတ္တံ သုလဒံ။ သမ္ပုခါတိ သမ္ပုခတော၊
န အနုဿဝေန န ပရမ္ပရာယာတိ အတ္တော။ မေတန္တိ မေ ဧတံ မယာ ဧတံ။
ဒွေမေတိ ဒွေ ဣမေ။ သမသမဖလာတိ သဗ္ဗာကာရေန သမာနဖလာ။

နန စ ယံ သုဇာတာယ ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဒ္ဓိတွာ တထာဂတော အဘိ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တံ ကိလေသာနံ အပ္ပဟိနကာလေ ဒါနံ၊ ဣဒံ ပန စုန္ဒဿ ဒါနံ
 ဒီဏာသဝကာလေ၊ ကဿ ဧတာနိ သမဖလာနိတိ? ပရိနိဗ္ဗာနသမတာယ
 သမာပတ္တိသမတာယ အနုဿရဏသမတာယ စ။ ဘဂဝါ ဟိ သုဇာတာယ
 ဒိန္နံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဒ္ဓိတွာ သဥပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော၊
 စုန္ဒေန ဒိန္နံ ဘုဒ္ဓိတွာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ဧဝံ
 ပရိနိဗ္ဗာနသမတာယပိ သမဖလာနိ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓနဒိဝသေ စ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ
 ဟေတုဘူတာ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ခါ သမာပတ္တိယော သမာ-
 ပဇ္ဇိ၊ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေပိ သဗ္ဗာ တာ သမာပဇ္ဇိ။ ဧဝံ သမာပတ္တိသမတာယပိ
 သမဖလာနိ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ ဘဂဝတာ—

“ယဿ စေတံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဒ္ဓိတွာ အနုတ္တရံ အပ္ပမာဏံ
 စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အပ္ပမာဏော တဿ
 ပုညာဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော”တိအာဒိ ၂။

သုဇာတာ စ အပရဘာဂေ အသောသိ “န ကိရ သာ ရုက္ခဒေဝတာ၊
 ဗောဓိသတ္တော ကိရေသ၊ တံ ကိရ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဒ္ဓိတွာ အနုတ္တရံ သမ္ဗာ-
 သမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သတ္တသတ္တာဟံ ကိရဿ တေန ယာပနာ အဟော-
 သီ”တိ။ တဿာ ဣဒံ သုတွာ “လာဘာ ဝတ မေ”တိ အနုဿရန္တိယာ
 ဗလဝပီတိသောမနဿံ ဥဒပါဒိ။ စုန္ဒဿပိ အပရဘာဂေ “အဝသာနပိဏ္ဍ-
 ပါတော ကိရ မယာ ဒိန္နော၊ ဓမ္မသီသံ ကိရ မယာ ဂဟိတံ၊ မယံ ကိရ
 ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဒ္ဓိတွာ သတ္တာ အတ္တနာ စိရကာလာဘိပတ္တိတာယ? အနုပါဒိ-
 သေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ သုတွာ “လာဘာ ဝတ မေ”တိ
 အနုဿရတော ဗလဝပီတိသောမနဿံ ဥဒပါဒိ။ ဧဝံ အနုဿရဏသမတာယပိ
 သမဖလာနိ ဒွေပိ ပိဏ္ဍပါတဒါနာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အာယုသံဝတ္တနိကန္တိ ဒိဃာယုကသံဝတ္တနိကံ။ ဥပစိတန္တိ ပသုတံ ဥပ္ပုဒိတံ။
 ယသသံဝတ္တနိကန္တိ ပရိဝါရသံဝတ္တနိကံ။ အာဓိပတေယုသံဝတ္တနိကန္တိ သေဋ္ဌ-
 ဘာဝသံဝတ္တနိကံ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ ဒါနဿ မဟပ္ပလတဉ္ဇေဝ သီလာဒိဂုဏေဟိ
 အတ္တနော စ အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝံ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနဉ္ဇာတိ တိဝိဓမ္မိ
 အတ္ထံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

၁-ဒိန္နံ(က)   ၂-အံ ၁-၃၆၅-ပိဋ္ဌေ။   ၃-စိရကာလာဘိသမဖတာယ(သီ)

တတ္ထ ဒဒတော ပုညံ ပဝေဒတိတိ ဒါနံ ဒေန္တဿ စိတ္တသမ္ပတ္တိယာ စ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိယာ စ ဒါနမယံ ပုညံ ဥပစိယတိ၊ မဟပ္ပလတရဉ္စ မဟာ-
 နိသံသတရဉ္စ ဟောတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဒဒတော ပုညံ ပဝေဒတိတိ
 ဒေယျမေဗ္ဗံ ပရိစ္စဇန္တော ပရိစ္စာဂစေတနာယ ဗဟုလိကတာယ အနုက္ကမေန
 သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တိဗဟုလော သုဝိသုဒ္ဓသီလံ ရက္ခိတွာ သမထဝိပဿနဉ္စ ဘာဇေတုံ
 သက္ကာတိတိ တဿ ဒါနာဒိဝသေန တိဝိမ္ဗေ ပုညံ အဘိဝေဒတိတိ ဝေမေတ္ထ
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သံယမတောတိ သီလသံယမေန သံယမန္တဿ၊ သံဝရေ
 ဌိတဿာတိ အတ္ထော။ ဝေရံ န စိယတိတိ ပဉ္စဝိဓဝေရံ န ပဝေဒတိ၊ အဒေါသ-
 ပဓာနတ္တာ ဝါ အဓိသီလဿ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ သံယမန္တော သုဝိသုဒ္ဓ-
 သီလော ခန္တိဗဟုလတာယ ကေနစိ ဝေရံ န ကရောတိ၊ ကုတော တဿ
 ဥပစယော။ တသ္မာ တဿ သံယမတော သံယမန္တဿ၊ သံယမဟေတု ဝါ ဝေရံ
 န စိယတိ။ ကုသလော စ ဇဟာတိ ပါပကန္တိ ကုသလော ပန ဉာဏသမ္ပန္နော
 သုဝိသုဒ္ဓသီလေ ပတိဌိတော အဋ္ဌတိံသာယ အာရမ္မဏေသု အတ္တနော အနုရူပံ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒံ ဈာနံ သမ္မာဒေန္တော ပါပကံ လာမကံ
 ကာမတ္တန္တာဒိအကုသလံ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဇဟာတိ ပရိစ္စဇတိ။ သော တမေဝ
 ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေသု ခယဝယံ ပဋ္ဌပေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
 ကရောန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရိယမဂ္ဂေန အနဝသေသံ ပါပကံ
 လာမကံ အကုသလံ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဇဟာတိ။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ
 သ နိဗ္ဗုတောတိ သော ဧဝံ ပါပကံ ပဇဟိတွာ ရာဂါဒိနံ ခယာ အနဝသေသ-
 ကိလေသနိဗ္ဗာနေန၊ တတော ပရံ ခန္တနိဗ္ဗာနေန စ နိဗ္ဗုတော ဟောတိတိ ဧဝံ
 ဘဂဝါ စုန္ဒဿ စ ဒက္ခိဏသမ္ပတ္တိံ၊ အတ္တနော စ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိံ နိဿာယ
 ဝိတိဝေဂဝိသုဋ္ဌံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

ပဉ္စမသုတ္တဝါဒနာ နိဌိတာ။

၆-ပါဠိ လိဂါမိယသုတ္တဝါဒနာ

၇၆။ ဆဋ္ဌေ မဂဓေသုတိ မဂဓရဋ္ဌေ။ မဟတာတိ ဣဓာပိ ဂုဏမဟတ္ထေနပိ
 အပရိစ္ဆိန္နသင်္ချိက္ကာ ဂဏနမဟတ္ထေနပိ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန။ ပါဠိလိ-
 ဂါမောတိ ဧဝံနာမကော မဂဓရဋ္ဌေ ဧကော ဂါမော။ တဿ ကိရ ဂါမဿ
 မာပနဒိဝသေ ဂါမဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနေ^၁ ဒွေ တယော ပါဠိလင်္ကျရာ ပထဝိတော

၁-ဂါမင်္ဂဏဋ္ဌာနေ (က)

ဥဒါနဋ္ဌကထာ နိက္ခမိသု။ တေန တံ “ပါဠိဝါဒါနိယော”တွေဝ ဝေါဟရိသု။
 တဒဝသရိတိ တံ ပါဠိဝါဒါနိယံ အဝသရိ အနုပါပုဏိ။ ကဒါ ပန ဘဂဝါ
 ပါဠိဝါဒါနိယံ အနုပါပုဏိ? ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သာဝတ္ထိယံ ဓမ္မသေနာပတိနော
 စေတိယံ ကာရာပေတွာ တတော နိက္ခမိတွာ ရာဇဂဟေ ဝသန္တော တတ္ထ
 အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ စ စေတိယံ ကာရာပေတွာ တတော
 နိက္ခမိတွာ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ ဝသိတွာ အတုရိတစာရိကာဝသေန ဇနပဒစာရိကံ
 စရန္တော တတ္ထ တတ္ထ ဧကရတ္ထိဝါသေန ဝသိတွာ လောကံ အနုဂ္ဂဏှန္တော
 အနုက္ကမေန ပါဠိဝါဒါနိယံ အနုပါပုဏိ။

ပါဠိဝါဒါနိယာတိ ပါဠိဝါဒါနိယော ဥပါသကာ။ တေ ကိရ
 ဘဂဝတော ပဌမဒဿနေန ကေစိ သရဏေသု၊ ကေစိ သီလေသု၊ ကေစိ
 သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌိတာ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပါသကာ”တိ။
 ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသုတိ ပါဠိဝါဒါနိယော ကိရ အဇာတသတ္တု-
 နော လိစ္ဆဝိရာဇုနဉ္စ မနုဿာ ကာလေန ကာလံ ဂန္တော ဂေဟသာဓိကေ
 ဂေဟတော နိဟရိတွာ မာသမ္ပိ အမုမာသမ္ပိ ဝသန္တိ။ တေန ပါဠိဝါဒါ-
 ဝါသိနော မနုဿာ နိစ္စုပဒ္ဒါတာ “ဧတေသဉ္စေဝ အာဂတကာလေ ဝသနဋ္ဌာနံ
 ဘဝိဿတိ”တိ ဧကပဿေ ဣဿရာနံ ဘဏ္ဍုပ္ပဋိသာမနဋ္ဌာနံ၊ ဧကပဿေ
 ဝသနဋ္ဌာနံ၊ ဧကပဿေ အာဂန္တုကာနံ အဋ္ဌိကမနုဿာနံ၊ ဧကပဿေ
 ဒလိဒ္ဓါနံ ကပဏမနုဿာနံ၊ ဧကပဿေ ဂိလာနာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဘဝိဿတိတိ
 သဗ္ဗေသံ အညမညံ အဃန္တေတွာ ဝသနပဟောနကံ နဂရမဇ္ဈေ မဟာသာလံ
 ကာရေသုံ၊ တဿာ နာမံ အာဝသထာဂါရန္တိ။ တံ ဒိဝသဉ္စ နိဋ္ဌာနံ
 အဂမာသိ။ တေ တတ္ထ ဂန္တော ဟတ္ထကမ္မသုခကမ္မစိတ္တကမ္မဒိဝသေန
 သုပရိနိဋ္ဌိတံ သုသဇ္ဇိတံ ဒေဝဝိမာနသဒိသံ တံ ဒွါရကောဋ္ဌကတော ပဋ္ဌာယံ
 ဩလောကေတွာ “ဣဒံ အာဝသထာဂါရံ အတိဝိယ မနောရမံ သဿိရိကံ၊
 ကေန နု ခေါပဌမံ ပရိဘုတ္တံ အမှာကံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ အဿာ”တိ
 စိန္တေသုံ၊ တသ္မိယေဝ စ ခဏေ “ဘဂဝါ တံ ဂါမံ အနုပုတ္တော”တိ
 အဿောသုံ။ တေန တေ ဥပ္ပန္နပိတိသောမနုဿာ “အမေဟိ ဘဂဝါ ဂန္တောပိ
 အာနေတဗ္ဗော သိယာ၊ သော ပန သယမေဝ အမှာကံ ဝသနဋ္ဌာနံ သမ္ပုတ္တော၊
 အဇ္ဇ မယံ ဘဂဝန္တံ ဣဓ ဝသာပေတွာ ပဌမံ ပရိဘုဉ္စာပေဿာမ တထာ ဘိက္ခု-
 သံဃံ၊ ဘိက္ခုသံဃေ အာဂတေ တေပိဋ္ဌကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ အာဂတမေဝ ဘဝိဿတိ၊
 သတ္တာရံ မင်္ဂလံ ဝဒါပေဿာမ၊ ဓမ္မံ ကထာပေဿာမ။ ဣတိ တိဟိ ရတနေဟိ
 ပရိဘုတ္တေ ပစ္ဆာ အမှာကဉ္စ ပရေသဉ္စ ပရိဘောဂေါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ နော

ဒီသရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတီ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ တေဒတ္ထမေဝ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိံသု။ တသ္မာ ဝေမာဟံသု “အဓိဝါသေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ အာဝသထာဂါရ”န္တိ။

ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနပသင်္ကမိံသုတိ ကိဉ္ဇာပိ တံ တံ ဒီဝသမေဝ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ ဒေဝဝိမာနံ ဝိယ သုသဇ္ဇိတံ သုပဋိဇဉ်တံ၊ ဗုဒ္ဓါရဟံ ပန ကတွာ န ပညတ္တံ၊ “ဗုဒ္ဓါ နာမ အရညဇ္ဈာသယာ အရညာရာမာ၊ အန္တောဂါမေ ဝသေယျံ ဝါ နော ဝါ၊ တသ္မာ ဘဂဝတော ရုစိံ ဇာနိတွာဝ ပညာပေဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ တေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ဣဒါနိ ဘဂဝတော ရုစိံ ဇာနိတွာ တထာ ပညာပေတုကာမာ ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနပသင်္ကမိံသု။ သံဗုသန္တရိံ အာဝသထာဂါရံ သန္တရိတွာတိ ယထာ သဗ္ဗမေဝ သန္တတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ သန္တရိတွာ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ တာဝ “ဂေါမယံ နာမ သဗ္ဗမင်္ဂလေသု ဝတ္တတီ”တိ သုခာပရိကမ္မကတမ္ပိ ဘူမိံ အလ္လဂေါမယေန ဩပုဉ္ဇာပေတွာ ပရိ- သုက္ခဘာဝံ ဥတွာ ယထာ အက္ကန္တဋ္ဌာနေ ပဒံ န ပညာယတိ၊ ဧဝံ စတုဇ္ဇာတိယ- ဂန္ဓေဟိ လိမ္ပေတွာ ဥပရိ နာနာဝဏ္ဏကဋ္ဌာသရကေ သန္တရိတွာ တေသံ ဥပရိ မဟာပိဋိကကောဇဝါဒိံ ကတွာ ဟတ္ထတ္ထရဏာဒီဟိ နာနာဝဏ္ဏေဟိ အတ္ထ- ရဏေဟိ သန္တရိတဗ္ဗယုတ္တကံ သဗ္ဗောကာသံ သန္တရာပေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗသန္တရိံ အာဝသထာဂါရံ သန္တရိတွာ”တိ။

အာသနာနံ ဟိ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ တာဝ မင်္ဂလထမ္ဘံ နိဿာယ မဟာရဟံ ဗုဒ္ဓါသနံ ပညာပေတွာ တတ္ထ ယံ ယံ မုဒုကဉ္စ မနောရမဉ္စ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ တံ တံ ပစ္စတ္ထရိတွာ ဥဘတောလောဟိတကံ မနုညဒဿနံ ဥပဓာနံ ဥပဒဟိတွာ ဥပရိ သုဝဏ္ဏရဇတတာရကာဝိစိတ္တံ ဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ ဂန္ဓဒါမပုပ္ဖဒါမာဒီဟိ အလင်္က- ရိတွာ သမန္တာ ဒွါဒသဟတ္ထေ ဋ္ဌာနေ ပုပ္ဖဇာလံ ကာရေတွာ တိံသဟတ္ထမတ္ထ- ဋ္ဌာနံ ပဋ္ဌသာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ ပစ္ဆိမဘိတ္တိံ နိဿာယ ဘိက္ခုသံဃဿ ပလ္လင်္ဂအပဿယမဉ္စပိဋ္ဌာဒီနိ ပညာပေတွာ ဥပရိ သေတပစ္စတ္ထရဏေဟိ ပစ္စတ္ထရာပေတွာ သာလာယ ပါစိနပဿံ အတ္ထနော နိသဇ္ဇာယောဂံ ကာရေသုံ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အာသနာနိ ပညာပေတွာ”တိ။

ဥဒကမဏိကန္တိ မဟာကုစ္ဆိကံ ဥဒကစာဋီ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃော စ ယထာရုစိယာ ဟတ္ထပါဒေ ဓောဝိဿန္တိ၊ မုခံ ဝိက္ခာလေဿန္တိတိ တေသု တေသု ဋ္ဌာနေသု မဏိဝဏ္ဏဿ ဥဒကဿ ပူရေတွာ ဝါသတ္ထာယ နာနာပုပ္ဖါနိ စေဝ ဥဒကဝါသစုဏ္ဏာနိ စ ပက္ခိပိတွာ ကဒလိပဏ္ဏေဟိ ပိဒဟိတွာ ပတိဋ္ဌပေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ”တိ။

တေလပ္ပဒီပံ အာရောပေတွာတိ ရဇတသုဝဏ္ဏာဒိမယဒဏ္ဍဒီပိကာသု
 ယောဓက ဝိပုလိလာသခဏိတရူပကာဒိနံ ဟတ္ထေ ဌပိတသုဝဏ္ဏရဇတဒိမယ-
 ကပလ္လိကာသု တေလပ္ပဒီပံ ဇာလယိတွာ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသုတိ
 ဧတ္ထ ပန တေ ပါဠိလိဂါမိယာ ဥပါသကာ န ကေဝလံ အာဝသထာဂါရမေဝ၊
 အထ ခေါ သကလသိမ္ဗိ ဂါမေ ဝီထိယော သဇ္ဇာပေတွာ၊^၂ ဓဇေ ဥဿာပေတွာ
 ဂေဟဒ္ဓါရေသု ပုဏ္ဏသဋ္ဌေ ကဒလိယော စ ဌပါပေတွာ သကလဂါမံ ဒီပ-
 မာလာဟိ ဝိပုကိဏ္ဏတာရကံ ဝိယ ကတွာ “ဒီရပကေ ဒါရကေ ဒီရံ ပါယေထ၊
 ဒဟရကုမာရေ လဟုံ လဟုံ ဘောဇေတွာ သယာပေထ၊ ဥစ္စာသဒ္ဓံ မာ ကရိတ္ထ၊
 အဇ္ဇေ ကေရတ္တိံ သတ္တာ အန္တောဂါမေ ဝသိသတိ၊ ဗုဒ္ဓါ နာမ အပ္ပသဒ္ဓကာမာ
 ဟောန္တိ”တိ ဘေရိံ စရာပေတွာ သယံ ဒဏ္ဍဒီပိကာ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ
 တေနုပသင်္ကမိံသု။

အထ ခေါ ဘဂဝါ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန
 ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိံ “ယဿ ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ ကာလံ
 မညတိ”တိ ဧဝံ ကိရ တေဟိ ကာလေ အာရောစိတေ ဘဂဝါ လာခါရသေန
 တိန္တရတ္ထကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ ရတ္တဒုပဋ္ဌံ ကတ္တရိယာ ပဒုမံ ကန္တေန္တော ဝိယ၊
 သံဝိဓာယ တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော နိဝါသေတွာ သုဝဏ္ဏပါမင်္ဂေန ပဒုမ-
 ကလာပံ ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ၊ ဝိဇ္ဇုလတာသသိရိကံ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ
 ရတ္တကမ္မလေန ဂဇကုမ္ဘံ ပရိယောနန္တေန္တော ဝိယ၊ ရတနသတုဗ္ဗေဓေ သုဝဏ္ဏသိ-
 ကေ ပဝါဠဇာလံ ဒိပမာနော ဝိယ၊ မဟတိ သုဝဏ္ဏစေတိယေ ရတ္တကမ္မလကဉ္ဇုကံ
 ပဋိမုဉ္ဇေန္တော ဝိယ၊ ဂစ္ဆန္တံ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ရတ္တဝလာဟကေန ပဋိစ္ဆာဒေန္တော ဝိယ၊
 ကဉ္ဇနဂိရိမတ္ထကေ သုပက္ကလာခါရသံ ပရိသိဉ္ဇေန္တော ဝိယ၊ စိတ္တကုဋ္ဌပဗ္ဗတမတ္ထကံ
 ဝိဇ္ဇုလကာဇာလေန ပရိက္ခိပန္တော ဝိယ၊ သကလစက္ကဝါဠသိနေရုယုဂန္ဓရ-
 မဟာပထဝီ စာလေတွာ ဂဟိတနိဂြောဓပလ္လဝသမာနဝဏ္ဏံ သုရတ္တဝရပံသုကူလံ
 ပါရုပိတွာ ဝနဂဟနတော နိက္ခန္တကေသရသိဟော ဝိယ၊ သမန္တတော ဥဒယ-
 ပဗ္ဗတကုဋ္ဌတော ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ၊ ဗာလသုရိယော ဝိယ စ အတ္တနာ နိသိန္ဓ-
 စာရုမဏ္ဍပတော နိက္ခမိ။

အထဿ ကာယတော မေဃမုခတော ဝိဇ္ဇုကလာပါ^၃ ဝိယ ရသိယော နိက္ခ-
 မိတွာ သုဝဏ္ဏရသဓာရာပရိသေကပိဉ္ဇရပတ္တပုပ္ဖလသာခါဝိဠပေ ဝိယ သမန္တ-
 တော ရုက္ခေ ကရိံသု။ တာဝဒေဝ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တစီဝရမာဒါယ
 မဟာဘိက္ခုသံဃော ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေသိ။ တေ စ နံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတံ

၁-ယောနက (မ-၄ ၃-၁၃-ပိဋေ)   ၂-သောဓာပေတွာ (က)   ၃-ဝိဇ္ဇုလတာ (က)

ဘိက္ခု၊ ဧဝရူပါ အဟေသံ အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အသံသဋ္ဌာ အာရဒ္ဓ-
 ဝီရိယာ ဝတ္တာရော ဝစနက္ခမာ စောဒကာ ပါပဂရဟိနော သီလသမ္ပန္နာ
 သမာဓိသမ္ပန္နာ ပညာသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ။ တေဟိ
 ပရိပုတော ဘဂဝါ ရတ္တကမ္မလပရိက္ခိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓော,နက္ခတ္တပရိဝါရိ-
 တော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော, ရတ္တပဒုမဝနသဏ္ဍမဇ္ဈဂတာ ဝိယ သုဝဏ္ဏနာဝါ,
 ပဝါဠဝေဒိကပရိက္ခိတ္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏပါသာဒေါ ဝိရောစိတ္တ။ မဟာကဿ-
 ပပ္ပမုခါ ပန မဟာထေရာ မေဃဝဏ္ဏံ ပံသုကူလစိဝရံ ပါရုပိတွာ မဏိဝမ္ပဝမ္ဗိတာ
 ဝိယ မဟာနာဂါ ပရိဝါရယိံသု ဝန္တရာဂါ ဘိန္နကိလေသာ ဝိဇဋ္ဌိတဇဋ္ဌာ
 ဆိန္နဗန္ဓနာ ကုလေ ဝါ ဂဏေ ဝါ အလဂ္ဂါ။

ဣတိ ဘဂဝါ သယံ ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေဟိ, ဝိတဒေါသော ဝိတဒေါ-
 သေဟိ, ဝိတမောဟော ဝိတမောဟေဟိ, နိတ္တဏှော နိတ္တဏှေဟိ, နိတ္တိလေ-
 သော နိတ္တိလေသေဟိ, သယံ ဗုဒ္ဓေါ အနုဗုဒ္ဓေဟိ ပရိဝါရိတော ပတ္တပရိဝါရိတံ
 ဝိယ ကေသရံ, ကေသရပရိဝါရိတာ ဝိယ ကဏ္ဍိကာ,အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိ-
 ဝါရိတော ဝိယ ဆဒ္ဓန္တော နာဂရာဇော, နဂုတိဟံသသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ
 ဓတရဋ္ဌော ဟံသရာဇော, သေနင်္ဂပရိဝါရိတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇော, မရုဂဏ-
 ပရိဝါရိတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇော, မြဟ္မဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ
 ဟာရိတမဟာမြဟ္မာ, တာရာဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော, အနုပမေန
 ဗုဒ္ဓဝေသေန အပရိမာဏေန ဗုဒ္ဓဝိလာသေန ပါဠိလိဂါမိနံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။

အထသံ ပုရတ္ထိမကာယတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိတွာ
 အသိတိဟတ္ထဋ္ဌာနံ အဂ္ဂဟေသံ၊ တထာ ပစ္ဆိမကာယတော ဒက္ခိဏပဿတော
 ဝါမပဿတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိတွာ အသိတိဟတ္ထဋ္ဌာနံ
 အဂ္ဂဟေသံ၊ ဥပရိကေသန္တတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗကေသာဝဇ္ဇေဟိ မောရဂီဝရာဇ-
 ဝဏ္ဏာ အသိတာ ဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂဂနတလေ အသိတိဟတ္ထဋ္ဌာနံ
 အဂ္ဂဟေသံ၊ ဟေဋ္ဌာပါဒတလေဟိ ပဝါဠဝဏ္ဏာ ရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဃန-
 ပထဝိယံ အသိတိဟတ္ထဋ္ဌာနံ အဂ္ဂဟေသံ၊ ဒန္တတော အက္ခိနံ သေတဋ္ဌာနတော,
 နခါနံ မံသဝိမုတ္တဋ္ဌာနတော ဩဒါတာ ဃနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိတွာ အသိတိ-
 ဟတ္ထဋ္ဌာနံ အဂ္ဂဟေသံ၊ ရတ္တဝီတဝဏ္ဏာနံ သမ္ဘိန္နဋ္ဌာနတော မဇ္ဈေဋ္ဌဝဏ္ဏာ
 ရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိတွာ အသိတိဟတ္ထဋ္ဌာနံ အဂ္ဂဟေသံ၊ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ပဘဿရာ
 ရသ္မိယော ဥဋ္ဌဟိံသု။ ဧဝံ သမန္တာ အသိတိဟတ္ထဋ္ဌာနံ ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော
 ဝိဇ္ဇောတမာနာ ဝိပ္ပန္နမာနာ ဝိဓာဝမာနာ ကဉ္စနဒဏ္ဍဒီပိကာဒီဟိ နိစ္ဆရိတွာ
 အာကာသံ ပက္ခန္ဓမာနာ မဟာပဒီပဇာလာ ဝိယ, စာတုဒ္ဓိပိကမဟာမေဃတော

နိက္ခန္တဝိဇ္ဇာလတာ ဝိယ စ ဒိသောဒိသံ ပက္ခန္ဓိံ သု။ ယာဟိ သဗ္ဗေဒိသာဘာဂါ သုဝဏ္ဏစမ္ပကပုဗ္ဗေဟိ ဝိကိရိယမာနာ ဝိယ၊ သုဝဏ္ဏသုတော သုဝဏ္ဏရသဓာရာဟိ အာသိဋ္ဌိယမာနာ ဝိယ၊ ပသာရိတသုဝဏ္ဏပဋပရိက္ခိတ္တာ ဝိယ၊ ဝေရမ္ဘဝါတေန သမုဒ္ဒတကိံ သုကကဏိကာရကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖစုဏ္ဏသမောကိဏ္ဏာ ဝိယ၊ စိနပိဋ္ဌစုဏ္ဏသမ္ပရိရဋ္ဌိတာ ဝိယ စ ဝိရောစိံ သု။

ဘဂဝတောပိ အသီတိအနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပသမုဇ္ဇလံ ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏပုဋိမဏ္ဍိတံ သရီရံ အဗ္ဘမဟိကာဒိဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တံ သမုဇ္ဇလန္တတာရကာဝဘာသိတံ ဝိယ၊ ဂဂနတလံ ဝိကသိတံ ဝိယ ပဒုမဝနံ၊ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လော ဝိယ ယောဇနသတိကော ပါရိစ္ဆတ္တကော၊ ပဋိပါဋိယာ ဌပိတာနံ ဒွတ္တိံ သသုရိယာနံ ဒွတ္တိံ သစန္ဒိမာနံ ဒွတ္တိံ သစက္ကဝတ္တိနံ ဒွတ္တိံ သဒေဝရာဇာနံ ဒွတ္တိံ သမဟာဗြဟ္မာနံ သိရိယာ သိရိံ အဘိဘဝမာနံ ဝိယ ဝိရောစိတ္ထ၊ ယထာ တံ ဒသဟိ ပါရမီဟိ ဒသဟိ ဥပပါရမီဟိ ဒသဟိ ပရမတ္ထပါရမီဟိတိ သမ္ပဒေဝ ပရိပူရိတာဟိ သမတိံ သပါရမီတာဟိ အလင်္ကံတံ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ဒိန္ဓေန ဒါနေန ရက္ခိတေန သီလေန ကတေန ကလျာဏကမ္မေန ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ သမောသရိတွာ ဝိပါကံ ဒါတုံ ဩကာသံ အလဘမာနေန သမ္မာဓပ္ပတ္တံ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တိတံ နာဝါသဟဿဘဏ္ဍံ ဧကံ နာဝံ အာရောပနကာလော ဝိယ၊ သကဋသဟဿဘဏ္ဍံ ဧကံ သကဋံ အာရောပနကာလော ဝိယ၊ ပဉ္စဝိသတိယာ ဂင်္ဂါနံ သမ္ဘိန္ဒမုခဒ္ဒါရေ ဧကတော ရာသိဘူတကာလော ဝိယ အဟောသိ။

ဣမာယ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဩဘာသမာနဿပိ ဘဂဝတော ပုရတော အနေကာနိ ဒဏ္ဍဒိပိကာသဟဿာနိ ဥက္ခိပိံ သု။ တထာ ပစ္စတော ဝါမပသေ ဒက္ခိဏာပသေ ဇာတိကုသုမစမ္ပကဝနမာလိကာရတ္တုပ္ပလနီလုပ္ပလဗကုလသိန္ဒုဝါရာဒိပုပ္ဖါနိ စေဝ နိလဝီတာဒိဝဏ္ဏသုဂန္ဓစုဏ္ဏာနိ စ စာတုဒ္ဓိပိကမဟာမေဃဝိဿဋ္ဌာ သလိလဝုဋ္ဌိယော ဝိယ ဝိပ္ပကိရိံ သု။ ပဉ္စဝိကတူရိယနိဋ္ဌေါသာ စ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏသံယုတ္တာ ထုတိဗောသာ စ သဗ္ဗာ ဒိသာ ပူရယမာနာ မုခသမ္ဘာသာ ဝိယ အဟောသုံ။ ဒေဝသုပဏ္ဏနာဂယက္ခဝန္ဓဗ္ဗမနုဿာနံ အက္ခိနိ အမတပါနံ ဝိယ လဘိံ သု။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ ဌတွာ ပဒသဟဿေဟိ ဂမနဝဏ္ဏနံ ဝတ္တုပုံ ဝဋ္ဋတိ။ တတြိဒံ မုခမတ္တံ—

၁-မုခရာ (သီ၊ သျာ) ၂-ကတ္တု (သီ)

ပါဝိသိ၊ ပဝိသိတွာ ဘဂဝါ ပသန္တစိတ္တေန ဇနေန ပုပ္ဖဂန္ဓရူမဝါသစုဏ္ဏာဒီဟိ ပူဇိယမာနော အာဝသထာဂါရံ ပါဝိသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနပသင်္ကမိ”တိ။

ပါဒေ ပက္ခာလေတွာတိ ယဒိပိ ဘဂဝတော ပါဒေ ရဇောဇလ္လံ န ဥပလိမ္ပတိ၊ တေသံ ပန ဥပါသကာနံ ကုသလာဘိဝုဒ္ဓိံ အာကင်္ခန္ဓော ပရေသံ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ အာပဇ္ဇနတ္ထဉ္စ ဘဂဝါ ပါဒေ ပက္ခာလေတိ။ အဝိစ ဥပါဒိန္ဒကသရီရံ နာမ သီတံ ကာတဗ္ဗမ္ပိ ဟောတီတိ တေဒတ္ထမ္ပိ ဘဂဝါ နှာနပါဒဓောဝနာဒီနိ ကရေတိယေဝ။ အဂဝန္တိယေဝ ပုရက္ခတွာတိ ဘဂဝန္တိ ပုရတော ကတွာ။ တတ္ထ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနဉ္စေ ဥပါသကာနဉ္စ မဇ္ဈေ နိသိန္ဓော ဂန္ဓောဒကေန နှာပေတွာ ဒုကူလစုမ္ပဋကေန ဝေါဒကံ ကတွာ ဇာတိဟိဂ်လကေန မဇ္ဈိတွာ ရတ္တကမ္ပလေန ပလိဝေဋ္ဌေတွာ ပိဋ္ဌေ ဌပိတာ ရတ္တသုဝဏ္ဏဃနပဋိမာ ဝိယ အတိဝိရောစိတ္တ။

အယံ ပနေတ္ထ ပေါရာဏာနံ ဝဏ္ဏဘဏနမဂ္ဂေါ—

“ဂန္ဓာန မဏ္ဍလမာဠံ၊ နာဂဝိက္ကန္တစာရဏော။
ဩဘာသယန္ဓော လောကဂ္ဂေါ၊ နိသိဒိ ဝရမာသနေ။

တဟိံ နိသိန္ဓော နရဒမ္ပသာရထိ၊
ဒေဝါတိဒေဝေါ သတပုညလက္ခဏော။
ဗုဒ္ဓါသနေ မဇ္ဈဂတော ဝိရောစတိ၊
သုဝဏ္ဏနိက္ခံ ဝိယ ပဏ္ဍုကမ္ပလေ။

နေက္ခံ ဇမ္ဗောနဒဿေဝ၊ နိက္ခိတ္တံ ပဏ္ဍုကမ္ပလေ။
ဝိရောစတိ ဝိတမလော၊ မဏိဝေရောစနော ယထာ။

မဟာသာလောဝ သမ္ဗုလ္လော၊ မေရုရာဇာဝလင်္ကတော။
သုဝဏ္ဏယူပသင်္ကာသော၊ ပဒုမော ကောကနဒေါ ယထာ။

ဇလန္ဓော ဒီပရက္ခောဝ၊ ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ သိဒ္ဓိ။
ဒေဝါနံ ပါရိဆတ္ထောဝ၊ သဗ္ဗဖုလ္လော ဝိရောစတိ”တိ။

၁-ဒုမရာဇာဝလင်္ကတော (က)

ပါဠိဂါထာသုတ္တံ ဥပါသကေ အာမန္တေ သီတိ ယသ္မာ တေသု ဥပါသကေသု ဗဟူ ဇနာ သီလေသု ပတိဋ္ဌိတာ၊ တသ္မာ ပဌမံ တာဝ သီလဝိပတ္တိယာ အာဒိ-
 နဝံ ပကာသေတွာ ပစ္စာ သီလသမ္ပဒါယ အာနိသံသံ ဒဿေတုံ “ပဋိမေ
 ဂဟပတယော” တိအာဒိနာ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ အာမန္တေသိ။

တတ္ထ ဒုဿီလောတိ နိဿီလော။ သီလဝိပန္နောတိ ဝိပန္နသီလော ဘိန္ဒု-
 သံဝရော။ ဧတ္ထ စ “ဒုဿီလော” တိ ပဒေန ပုဂ္ဂလဿ သီလာဘာဝေါ ဝုတ္တော။
 သော ပနဿ သီလာဘာဝေါ ဒုဝိဓော အသမာဒါနေန ဝါ သမာဒိန္ဓဿ
 ဘေဒေန ဝါတိ။ တေသု ပုရိမော န တထာ သာဝဇ္ဇော၊ ယထာ ဒုတိယော
 သာဝဇ္ဇတရော။ ယထာမိပ္ပေတာဒိနဝနိမိတ္တံ သီလာဘာဝံ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာယ
 ဒေသနာယ ဒဿေတုံ “သီလဝိပန္နော” တိ ဝုတ္တံ။ တေန “ဒုဿီလော” တိ ပဒဿ
 အတ္ထံ ဒဿေတိ။ ပမာဒါမိကရဏန္တိ ပမာဒကာရဏာ။ ဣဒဉ္စ သုတ္တံ ဂဟဋ္ဌာနံ
 ဝသေန အာဂတံ၊ ပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ ပန လဗ္ဘတေဝ။ ဂဟဋ္ဌော ဟိ ယေန သိပ္ပ-
 ဋ္ဌာနေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ ယဒိ ကသိယာ ယဒိ ဝါဏိဇ္ဇာယ ယဒိ ဂေါရက္ခေန၊
 ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ပမတ္ထော တံ တံ ယထာကာလံ သမ္မာဒေတုံ န
 သက္ကောတိ၊ အထဿ ကမ္မံ ဝိနဿတိ။ မာဃာတကာလေ ပန ပါဏာတိ-
 ပါတာဒိနိ ကရောန္တော ဒဏ္ဍဝသေန မဟတိံ ဘောဂဇာနိံ နိဂစ္ဆတိ။
 ပဗ္ဗဇိတော ဒုဿီလော ပမာဒကာရဏာ သီလတော ဗုဒ္ဓဝစနတော
 ဈာနတော သတ္တအရိယဓနတော စ ဇာနိံ နိဂစ္ဆတိ။

ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ ဂဟဋ္ဌဿ “အသုကော အမုကကုလေ
 ဇာတော ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော ပရိစ္စတ္တဗုဒ္ဓဓလောကပရလောကော သလာ-
 ကဘတ္တမတ္တမ္ပိ န ဒေတိ” တိ ပရိသမဇ္ဈေ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂုစ္ဆတိ။
 ပဗ္ဗဇိတဿ “အသုကော နာမ ထေရော သတ္ထု သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ နာသက္ခိ
 သီလာနိ ရက္ခိတုံ၊ န ဗုဒ္ဓဝစနံ ဂဟေတုံ၊ ဝေဇ္ဇကမ္ဘာဒိဟိ ဇီဝတိ၊ ဆဟိ
 အဂါရဝေဟိ သမန္နာဂတော” တိ ဧဝံ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂုစ္ဆတိ။

အဝိသာရဒေါတိ ဂဟဋ္ဌော တာဝ အဝဿံ ဗဟူနံ သန္နိပါတဋ္ဌာနေ
 “ကောစိ မမ ကမ္မံ ဇာနိဿတိ၊ အထ မံ နိဋ္ဌိဿတိ၊ ရာဇကုလဿ ဝါ
 ဒဿေဿတိ” တိ သဘယော ဥပသင်္ကမတိ၊ မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော
 အဓောမုခေါ နိသီဒတိ၊ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ ကထေတုံ န သက္ကောတိ။
 ပဗ္ဗဇိတောပိ ဗဟုဘိက္ခုသံဃေ သန္နိပတိတေ “အဝဿံ ကောစိ မမ
 ကမ္မံ ဇာနိဿတိ၊ အထ မေ ဥပေါသထမ္ပိ ပဝါရဏမ္ပိ ဌပေတွာ သာမညတော
 စာဝေတွာ နိက္ကမ္ပိဿတိ” တိ သဘယော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ

ကထေတုံ န သက္ကောတိ။ ဧကစ္စော ပန ဒုဿီလောပိ သမာနော သုဿီလော
ဝိယ^၁ စရတိ၊ သောပိ အဇ္ဈာသယေန မက္ခံ ဟောတိယေဝ။

သဗ္ဗုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိတိ ဒုဿီလဿ ဟိ မရဏမဉ္ဇေ နိပန္နဿ
ဒုဿီလကမ္မာနိ သမာဒါယ ပဝတ္တိတဋ္ဌာနာနိ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ။ သော
ဥဗ္ဗိလေတွာ ဣဓလောကံ၊ နိမိလေတွာ ပရလောကံ ပဿတိ။ တဿ စတ္တာရော
အပါယာ ကမ္မာနုရူပံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ သတ္တိသတေန ပဟရိယမာနော ဝိယ အဂ္ဂိ-
ဇာလာဘိဿာတေန ဈာယမာနော^၂ ဝိယ စ ဟောတိ။ သော “ဝါရေထ၊
ဝါရေထာ”တိ ဝိရဝန္တောဝ မရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗုဇ္ဇော ကာလံ ကရောတိ”တိ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ။ ပရံ မရဏာတိ တဒနန္တရံ
အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏာ။ အထ ဝါ ကာယဿ ဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ
ဥပစ္စေဒါ။ ပရံ မရဏာတိ စုတိတော ဥဒ္ဓံ။ အပါယန္တိအာဒိသဗ္ဗံ နိရယဝေဝစနံ။
နိရယော ဟိ သဂ္ဂမောက္ခဟေတုဘူတာ ပုညသင်္ခါတာ အယာ အပေတတ္တာ၊
သုခါနံ ဝါ အယဿ၊ အာဂမနဿ ဝါ အဘာဝါ အပါယော။ ဒုက္ခဿ ဂတိ
ပဋိသရဏန္တိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒေါသဗဟုလတာယ ဝါ ဒုဋ္ဌေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတိတိ
ဒုဂ္ဂတိ။ ဝိဝဿာ နိပတန္တိ ဧတ္ထ ဒုက္ခတကာရိနောတိ ဝိနိပါတော၊ ဝိနဿန္တာ
ဝါ ဧတ္ထ နိပတန္တိ သမ္ဘိဇ္ဇမာနင်္ဂပစ္စင်္ဂါတိ ဝိနိပါတော။ နတ္ထိ ဧတ္ထ အဿာဒ-
သညိတော အယောတိ နိရယော။

အထ ဝါ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိ^၁ ဒီပေတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိ
ဟိ အပါယော သုဂတိတော အပေတတ္တာ၊ န ဒုဂ္ဂတိ မဟေသက္ခာနံ နာဂ-
ရာဇာဒီနံ သမ္ပဝတော။ ဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏေန ပေတ္တိဝိသယံ ဒီပေတိ။ သော ဟိ
အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သုဂတိတော အပေတတ္တာ၊ ဒုက္ခဿ စ ဂတိဘူတတ္တာ၊
န တု ဝိနိပါတော အသုရသဒိသံ အဝိနိပတိတတ္တာ ပေတမဟိဒ္ဓိကာနမ္ပိ
ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ဝိနိပါတဂ္ဂဟဏေန အသုရကာယံ ဒီပေတိ။ သော ဟိ ယထာ-
ဝုတ္တေနဋ္ဌေန “အပါယော” စေဝ “ဒုဂ္ဂတိ” စ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသမုဿယေဟိ
ဝိနိပတိတတ္တာ “ဝိနိပါတော”တိ စ ဝုစ္စတိ။ နိရယဂ္ဂဟဏေန အဝိစိအာဒိကံ
အနေကပ္ပကာရံ နိရယမေဝ ဒီပေတိ။ ဥပပဇ္ဇတိတိ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အာနိသံသကထာ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ပန ဝိသေသော—
သီလဝါတိ သမာဒါနဝသေန သီလဝါ။ သီလသဗ္ဗုဇ္ဇောတိ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိပုဏ္ဏဉ္စ

၁-သုဿီလော အပ္ပိစ္ဆကော ဝိယ (သီ)၊ ဒပ္ပိတော ဝိယ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၁၂၉-ပိဋ္ဌေ)
၂-အဂ္ဂိဇာလာယ အာလိဂိယမာနော (သီ၊ သျှာ)

ကတွာ သီလဿ သမာဒါနေန သီလသမ္ပန္နော။ ဘောဂက္ခန္ဓန္တိ ဘောဂရာသိ။ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကန္တိ ဧတ္ထ သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယတိ။ သဂ္ဂဂဟဏေန ဒေဝဂတိ ဧဝ။ တတ္ထ သုန္ဒရာ ဂတိ သုဂတိ။ ရူပါဒီဟိ ဝိသယေဟိ သုဠု အဂ္ဂေါတိ သစ္စေါ။ သော သဗ္ဗောပိ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန လောကောတိ။

ပါဠိလိဂါမိယေ ဥပါသကေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ အညာယပိ ပါဠိမုတ္တာယ ဓမ္မကထာယ စေဝ အာဝသထာနုမောဒနကထာယ စ။ တဒါ ဟိ ဘဂဝါ ယသ္မာ အဇာတသတ္တုနာ တတ္ထ ပါဠိပုတ္တနဂရံ မာပေန္တေန အညေသု ဂါမနိဂမဇနပဒရာဇဇာနိသု ယေ သီလာစာရသမ္ပန္နာ ကုဠုမ္ဘိကာ၊ တေ အာနေတွာ ဓနဓညဃရဝတ္ထုခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ စေဝ ပရိဟာရဉ္စ ဒါပေတွာ နိဝေသိယန္တိ။ တသ္မာ ပါဠိလိဂါမိယာ ဥပါသကာ အာနိသံသ- ဒဿာဝိတာယ ဝိသေသတော သီလဂရုကာ သဗ္ဗဂုဏာနဉ္စ သီလဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော တေသံ ပဌမံ သီလာနိသံသေ ပကာသေတွာ တတော ပရံ အာကာသဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ၊ ပထဝေါဇံ အာကုန္တော ဝိယ၊ မဟာဇမ္ဗု မတ္ထကေ ဂဟေတွာ စာလေန္တော ဝိယ၊ ယောဇနိကမရုကဏ္ဍံ စက္က- ယန္တေန ပိဋေတွာ မရုရသံ ပါယမာနော ဝိယ ပါဠိလိဂါမိကာနံ ဥပါသကာနံ ဟိတသုခါဝဟံ ပကိဏ္ဏကကထံ ကထေန္တော “အာဝါသဒါနံ နာမေတံ ဂဟ- ပတယော မဟန္တံ ပုညံ၊ တုမှာကံ အာဝါသော မယာ ပရိဘုတ္တော၊ ဘိက္ခု- သံသေန စ ပရိဘုတ္တော၊ မယာ စ ဘိက္ခုသံသေန စ ပရိဘုတ္တေ ပန ဓမ္မရတနေနပိ ပရိဘုတ္တောယေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ တီဟိ ရတနေဟိ ပရိဘုတ္တေ အပရိမေယျော စ ဝိပါကော၊ အပိစ အာဝါသဒါနသ္မိံ ဒိန္ဓေ သဗ္ဗဒါနံ ဒိန္ဓမေဝ ဟောတိ။ ဘူမဋ္ဌကပဏ္ဏသာလာယ ဝါ သာခါမဏ္ဍပဿ ဝါ သံသံ ဥဒ္ဓိဿ ကတဿ အာနိသံသော ပရိစ္ဆိန္တိတုံ န သက္ကာ။ အာဝါသဒါနာနုဘာဝေန ဟိ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနဿပိ သမ္ပိဋ္ဌိတဂဗ္ဘဝါသော နာမ န ဟောတိ။ ဒွါဒသဟတ္ထော ဩဝရကော ဝိယဿ မာတုကုန္တိ အသမ္မာဓောဝ ဟောတိ”တိ ဧဝံ နာနာနယေဟိ ဝိစိတ္တံ ဗဟံ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ—

“သီတံ ဥက္ကံ ပဋိဟန္တိ၊ တတော ဝါဠုမိဂါနိ စ။ သရိသပေ စ မကသေ၊ သိသိရေ စာပိ ဝုဠိယော။

တတော ဝါတာတပေါ ဘောရော၊ သဗ္ဗာတော ပဋိဟညတိ။ လေဏတ္ထဉ္စ သုခတ္ထဉ္စ၊ ဈာယိတုံ စ ဝိပဿိတုံ။

ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ၊ အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏိတံ။
 တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ သမ္ပဿံ အတ္ထမတ္တနော။
 ဝိဟာရေ ကာရယေ ရမ္မေ၊ ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေ။
 တေသံ အန္ဓဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
 ဒဒေယျ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
 တေ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနုဒနံ။
 ယံ သော ဓမ္မံ ဣဗညာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဝေါတိ ။—

ဧဝံ အယမ္ပိ အာဝါသဒါနေ အာနိသံသော”တိ ဗဟုဒေဝ ရတ္ထိံ အတိရေကတရံ ဒိယနုယာမံ အာဝါသဒါနာနိသံသကထံ ကထေသိ။ တတ္ထ ဣမာ ဂါထာ တာဝ သင်္ဂဟံ အာရဋ္ဌာ၊ ပကိဏ္ဏကဓမ္မဒေသနာ ပန သင်္ဂဟံ နာရောဟတိ။ သန္ဓသေတွာတိအာဒိနိ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။

အဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ ဒွေ ယာမာ ဂတာ။ ယဿ ဒါနိ ကာလံ မဉ္ဇထာတိ ယဿ ဂမနဿ တုမေ ကာလံ မဉ္ဇထ၊ ဂမနကာလော တုမှာကံ၊ ဂစ္ဆထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ တေ ဥယျောဇေသီတိ? အနုကမ္မာယ။ တိယာမရတ္ထိံ ဟိ တတ္ထ နိသီဒိတွာ ဝိတိနာမေန္တာနံ တေသံ သရီရေ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ၊ ဘိက္ခုသံဃေပိ စ ဝိပ္ပဘာတသယန- နိသဇ္ဇာယ ဩကာသော လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဣတိ ဥဘယာနုကမ္မာယ ဥယျောဇေ- သီတိ။ သုညာဂါရန္တိ ပါဠိယေက္ကံ သုညာဂါရံ နာမ တတ္ထ နတ္ထိ။ တေ ကိရ ဂဟပတယော တဿေဝ အာဝသထာဂါရဿ ဧကပဿေ ပဋိသာဏိယာ ပရိက္ခိပါပေတွာ ကပ္ပိယမဉ္ဇံ ပညာပေတွာ တတ္ထ ကပ္ပိယပစ္စတ္တရဏံ အတ္ထရိတွာ ဥပရိ သုဝဏ္ဏရဇတတာရကာဂန္ဓမာလာဒိပဋိမဏ္ဍိတံ ဝိတာနံ ဗန္ဓိတွာ တေလ- ပ္ပဒိပံ အာရောပေသုံ “အပ္ပေဝ နာမ သတ္တာ ဓမ္မာသနတော ဝုဋ္ဌာယ ထောကံ ဝိဿမိတုကာမော ဣဓ နိပဇ္ဇေယျ၊ ဧဝံ နော ဣဒံ အာဝသထာဂါရံ ဘဂဝတာ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပရိဘုတ္တံ ဒိဃရတ္ထံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ”တိ။ သတ္တာပိ တဒေဝ သန္ဓာယ တတ္ထ သင်္ဘာဋီ ပညာပေတွာ သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သုညာဂါရံ ပါဝိသီ”တိ။ တတ္ထ ပါဒဓောဝနဋ္ဌာ- နတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဓမ္မာသနာ အဂမာသိ၊ ဧတ္ထကေ ဌာနေ ဂမနံ နိပ္ပန္နံ။ ဓမ္မာသနံ ပတွာ ထောကံ အဋ္ဌာသိ၊ ဣဒံ တတ္ထ ဌာနံ။ ဘဂဝါ ဒွေ ယာမေ ဓမ္မာသနေ နိသီဒိ၊ ဧတ္ထကေ ဌာနေ နိသဇ္ဇာ နိပ္ပန္နာ။ ဥပါသကေ ဥယျောဇေတွာ

ဓမ္မာသနတော ဩရုယု ယထာဝုတ္တေ ဌာနေ သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ။ ဧဝံ တံ ဌာနံ ဘဂဝတာ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ ပရိဘုတ္တံ အဟောသီတိ။

သုနိဝေသကာရာတိ သုနိဓော စ ဝေသကာရော စ ဒွေ မြာဟ္မဏာ။ မဂဓမဟာမတ္တာတိ မဂဓရညော မဟာအမတ္တာ၊ မဂဓရဋ္ဌေ ဝါ မဟာမတ္တာ မဟတိယာ ဣဿရိယမတ္တာယ သမန္ဓာဂတာတိ မဟာမတ္တာ။ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိတိ ပါဠိလိဂါမသင်္ခါတေ ဘူမိပဒေသေ နဂရံ မာပေန္တိ။ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိမာဟာယာတိ လိစ္ဆဝိရာဇုနံ အာယမုခပ္ပန္နိနုတ္တံ။ သဟဿသဟဿေဝါတိ ဧကေကဝဂ္ဂဝသေန သဟဿံ သဟဿံ ဟုတွာ။ ဝတ္ထုနီတိ သရဝတ္ထုနိ။ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုန္တိ ရညော ရာဇမဟာမတ္တာနဉ္စ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ ဝတ္ထုပိဇ္ဇာပါဌကာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ။ တေ ကိရ အတ္တနော သိပ္ပါနုဘာဝေန ဟေဋ္ဌာပထဝိယံ တိံသဟတ္ထမတ္တေ ဌာနေ “ဣမ နာဂဂ္ဂါဟော၊ ဣမ ယက္ခဂ္ဂါဟော၊ ဣမ ဘူတဂ္ဂါဟော၊ ဣမ ပါသာဏော ဝါ ခါဏုကော ဝါ အတ္ထိ”တိ ဇာနန္တိ။ တေ တဒါ သိပ္ပံ ဇပေတွာ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ပန္တယ-မာနာ ဝိယ မာပေန္တိ။

အထ ဝါ နေသံ သရီရေ ဒေဝတာ အဓိမုစ္စိတွာ တတ္ထ တတ္ထ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ စိတ္တံ နာမေန္တိ။ တာ စတူသု ကောဏေသု ခါဏုကေ ကောဋေတွာ ဝတ္ထုမိ ဂဟိတမတ္တေ ပဋိဝိဂစ္ဆန္တိ။ သဒ္ဓကုလာနံ သဒ္ဓါ ဒေဝတာ တထာ ကရောန္တိ၊ အဿဒ္ဓကုလာနံ အဿဒ္ဓါ ဒေဝတာ။ ကိံ ကာရဏာ? သဒ္ဓါနံ ဟိ ဧဝံ ဟောတိ “ဣမ မနုဿာ နိဝေသနံ မာပေန္တာ ပဌမံ ဘိက္ခုသံသံ နိသိဒါပေတွာ မင်္ဂလံ ဝဒါပေသန္တိ၊ အထ မယံ သီလဝန္တာနံ ဒဿနံ ဓမ္မကထံ ပဉ္စဝိသုဇ္ဇနံ အနုမောဒနံ သောတုံ လဘိဿာမ၊ မနုဿာ စ ဒါနံ ဒတွာ အမှာကံ ပတ္တိံ ဒဿန္တိ”တိ။ အဿဒ္ဓါဒေဝတာပိ “အတ္တနော ဣစ္ဆာနုရူပံ တေသံ ပဋိပတ္တိံ ပဿိတုံ၊ ကထဉ္စ သောတုံ လဘိဿာမာ”တိ တထာ ကရောန္တိ။

တာဝတိံသေဟိတိ ယထာ ဟိ ဧကသ္မိံ ကုလေ ဧကံ ပဏ္ဍိတမနုဿံ၊ ဧကသ္မိံ စ ဝိဟာရေ ဧကံ ဗဟုဿုတံ ဘိက္ခုဉ္စပါဒါယ “အသုကကုလေ မနုဿာ ပဏ္ဍိတာ၊ အသုကဝိဟာရေ ဘိက္ခု ဗဟုဿုတာ”တိ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂန္တိ၊ ဧဝမေဝ သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ၊ ဝိဿကမ္မဉ္စ ဒေဝပုတ္တံ ဉ္စပါဒါယ “တာဝတိံသာ ပဏ္ဍိတာ”တိ သဒ္ဓေါ အပ္ပဂ္ဂတော။ တေနာဟ “တာဝတိံသေဟိ”တိ။

၁-ဝိသုကမ္မဉ္စ (သျှာ)၊ ဝိသုကမ္မဉ္စ (က)

သေယျထာဝီတိအာဒိနာ ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ ဝိယ သုနိဝေဿကာရာ နဂရံ မာပေန္တိတိ ဒဿေတိ။

ယာဝတာ အာနန္ဒ အရိယံ အာယတနန္တိ ယတ္ထကံ အရိယမနုဿာနံ ဩသရဏဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထိ။ ယာဝတာ ဝဏိပ္ပထေတိ ယတ္ထကံ ဝါဏိဇာနံ အာဟဋ္ဌဘဏ္ဍာဿ ရာသိဝသေန ကယဝိက္ကယဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဝါဏိဇာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝါ အတ္ထိ။ ဣဒံ အဂ္ဂနဂရန္တိ တေသံ အရိယာယတနဝဏိပ္ပထာနံ ဣဒံ နဂရံ အဂ္ဂံ ဘဝိဿတိ ဇေဋ္ဌကံ ပါမောက္ခံ။ ပုဋ္ဌဘေဒနန္တိ ဘဏ္ဍာပုဋ္ဌဘေဒနဋ္ဌာနံ၊ ဘဏ္ဍာဘဏ္ဍိကာနံ မောစနဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သကလဇမ္ပဒိပေ အလဒ္ဓဘဏ္ဍိမ္ပိ ဟိ ဣဝေဝ လဘိဿန္တိ၊ အညတ္ထ ဝိက္ကယံ အဂစ္ဆန္တာပိ ဣဝေဝ ဝိက္ကယံ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ တသ္မာ ဣဝေဝ ပုဋ္ဌံ ဘိန္ဒိဿန္တိတိ အတ္ထော။ အာယာနမ္ပိ ဟိ စတုသု ဒွါရေသု စတ္တာရိ၊ သဘာယံ ဧကန္တိ ဧဝံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပဉ္စသတသဟဿာနိ တတ္ထ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ။ တာနိ သဘာဝါနိ အာယာနိတိ ဒဿေတိ။

အဂ္ဂိတော ဝါတိအာဒိသု သမုစ္စယတ္ထော ဝါသဒ္ဓေါ၊ အဂ္ဂိနာ စ ဥဒကေန စ မိထုဘေဒေန စ နဿိဿတိတိ အတ္ထော။ တဿ ဟိ ဧကော ကောဋ္ဌာသော အဂ္ဂိနာ နဿိဿတိ၊ နိဗ္ဗာပေတုံ န သက္ခိဿန္တိ၊ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ ဂင်္ဂါ ဂဟေတွာ ဂမိဿတိ၊ ဧကော ဣမိနာ အကထိတံ အမုဿ၊ အမုနာ အကထိတံ ဣမဿ ဝဒန္တာနံ ပိသုဏဝါစာနံ ဝသေန ဘိန္ဒာနံ မနုဿာနံ အညမညဘေဒေန ဝိနဿိဿတိ။ ဧဝံ ဝတွာ ဘဂဝါ ပစ္စုသကာလေ ဂင်္ဂါတီရံ ဂန္တာ ကတမုခဓောဝနော ဘိက္ခာစာရဝေလံ အာဂမယမာနော နိဿိဒိ။

သုနိဝေဿကာရာပိ “အမှာကံ ရာဇာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပဋ္ဌာကော၊ သော အမေ ဥပဂတေ ပုစ္ဆိဿတိ ‘သတ္တာ ကိရ ပါဠိလိဂါမံ အဂမာသိ၊ ကိ’ တဿ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတ္ထ၊ န ဥပသင်္ကမိတ္တာ’တိ။ ‘ဥပသင်္ကမိမှာ’တိ စ ဝုတ္တေ ‘နိမန္တယိတ္ထ၊ န နိမန္တယိတ္တာ’တိ ပုစ္ဆိဿတိ။ ‘န နိမန္တယိမှာ’တိ စ ဝုတ္တေ အမှာကံ ဒေါသံ အာရောပေတွာ နိဂ္ဂဏိဿတိ၊ ဣဒဉ္စာပိ မယံ အကတဋ္ဌာနေ နဂရံ မာပေမ၊ သမဏဿ ခေါ ပန ဂေါတမဿ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ကာဋ္ဌကဏ္ဍိသတ္တာ ပဋိက္ကမန္တိ၊ တံ မယံ နဂရမင်္ဂလံ ဝါစာပေဿာမာ’တိ စိန္တေတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နိမန္တယိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ သုနိဝေဿကာရာ’တိအာဒိ။

သံသာရမဟဏ္ဍဝံ တရိတွာ ဌိတဘာဝဉ္စ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထ-
ပရိဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အဏ္ဏဝန္တိ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ယောဇနမတ္တံ ဂမ္ဘီရဿ စ
ဝိတ္ထတဿ စ ဥဒကဋ္ဌာနဿေတံ အဓိဝစနံ။ သရန္တိ သရိတွာ ဂမနတော
ဣဓ နဒီ အဓိပေတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧေ ဂမ္ဘီရဝိတ္ထတံ သံသာရဏ္ဍဝံ
တဏှာသရိတဉ္စ တရန္တိ၊ တေ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ သေတုံ ကတွာန ဝိသဇ္ဇ
ပလ္လလာနိ အနာမသိတွာဝ ဥဒကဘရိတာနိ နိန္ဒဋ္ဌာနာနိ၊ အယံ ပန ဣဒံ
အပ္ပမတ္တကံ ဥဒကံ တရိတုကာမော ကုလ္လံ ဟိ ဇနော ပဗန္ဓတိ ကုလ္လံ ဗန္ဓိတုံ
အာယာသံ အာပဇ္ဇတိ။ တိဏှာ မေဓာဝိနော ဇနာတိ အရိယမဂ္ဂဉာဏသင်္ခါ-
တာယ မေဓာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ မေဓာဝိနော ဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ ဝိနာ
ဧဝ ကုလ္လေန တိဏှာ ပရတိရေ ပတိဋ္ဌိတာတိ။

ဆဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒွိဓာပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ သတ္တမေ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နောတိ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ ဒီဃမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော
ဂစ္ဆန္တော ဟောတိ။ နာဂသမာလေနာတိ ဧဝံနာမကေန ထေရေန။ ပစ္ဆိာ-
သမဏေနာတိ အယံ တဒါ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ။ တေန
နံ ပစ္ဆိာသမဏံ ကတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဘဂဝတော ဟိ ပဌမဗောဓိယံ
ဝိသတိဝဿာနိ အနိဗဒ္ဓါ ဥပဋ္ဌာကာ အဟောသုံ၊ တတော ပရံ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ
ပဉ္စဝိသတိဝဿာနိ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဆာယာဝ ဥပဋ္ဌာသိ။ အယံ ပန
အနိဗဒ္ဓါပဋ္ဌာကကာလော^၁။ တေန ဝုတ္တံ “အာယသ္မတာ နာဂသမာလေန
ပစ္ဆိာသမဏေနာ”တိ။ ဒွိဓာပထန္တိ ဒွိဓာဘူတံ မဂ္ဂံ။ “ဒွေဓာပထ”န္တိပိ ပဌန္တိ။
အာယသ္မာ နာဂသမာလော အတ္တနာ ပုဗ္ဗေ တတ္ထ ကတပရိစယတ္တာ
ဥဇုဘာဝဉ္စဿ သန္ဓာယ ဝဒတိ “အယံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပန္နော”တိ။

ဘဂဝါ ပန တဒါ တဿ သပရိဿယဘာဝံ ဥတွာ တတော အညံ မဂ္ဂံ
ဂန္တုကာမော “အယံ နာဂသမာလ ပန္နော”တိ အာဟ။ “သပရိဿယော”တိ
စ ဝုတ္တေ အသဒ္ဓဟိတွာ “ဘဂဝါ န တတ္ထ ပရိဿယော”တိ ဝဒေယျ၊ တဒဿ
ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယံ ဒုက္ခာယာတိ “သပရိဿယော”တိ န ကထေသိ။ တိက္ခတ္တံ

၁-အနိဗဒ္ဓါပဋ္ဌာကော (က)

“အယံ ပန္နော၊ ဣမိနာ ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝတွာ စတုတ္ထဝါရေ “န ဘဂဝါ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂန္တံ ဣစ္ဆတိ၊ အယမေဝ စ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဟန္တာဟံ ဘဂဝတော ပတ္တစိဝရံ ဒတွာ ဣမိနာ မဂ္ဂေန ဂမိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ သတ္ထု ပတ္တစိဝရံ ဒါတုံ အသက္ကောန္တော ဘူမိယံ ဌပေတွာ ပစ္စုပဋ္ဌိတေန ဒုက္ခသံဝတ္တနိကေန ကမ္မုနာ စောဒိယမာနော ဘဂဝတော ဝစနံ အနာဒိယိတွာဝ ပက္ကာမိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ နာဂသမာလော ဘဂဝတော ပတ္တစိဝရံ တတ္ထေဝ ဆမာယံ နိက္ခိပိတွာ ပက္ကာမိ”တိ။ တတ္ထ ဘဂဝတော ပတ္တစိဝရန္တိ အတ္တနော ဟတ္ထဂတံ ဘဂဝတော ပတ္တစိဝရံ။ တတ္ထေဝါတိ တသ္မိယေဝ မဂ္ဂေ ဆမာယံ ပထဝိယံ နိက္ခိပိတွာ ပက္ကာမိ။ ဣဒံ ဝေါ ဘဂဝါ ပတ္တစိဝရံ၊ သစေ ဣစ္ဆထ၊ ဂဏှထ၊ ယဒိ အတ္တနာ ဣစ္ဆိတမဂ္ဂယေဝ ဂန္တုကာမတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဘဂဝါပိ အတ္တနော ပတ္တစိဝရံ သယမေဝ ဂဟေတွာ ယထာဓိပ္ပေတံ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ။

အန္တရာမဂ္ဂေ စောရာ နိက္ခမိတွာတိ တဒါ ကိရ ပဉ္စသတာ ပုရိသာ လုဒ္ဒါ လောဟိတပါဏိနော ရာဇာပရာမိနော ဟုတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ စောရိကာယ ဇိဝိကံ ကပ္ပေန္တာ “ပါရိပန္နိကဘာဝေန ရညော အာယပထံ ပစ္စိန္နိဿာမာ”တိ မဂ္ဂသမိပေ အရညေ တိဋ္ဌန္တိ။ တေ ထေရံ တေန မဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ “အယံ သမဏော ဣမိနာ မဂ္ဂေန အာဂစ္ဆတိ၊ အဝဋ္ဌဦတဗ္ဗံ မဂ္ဂံ ဝဋ္ဌဇ္ဇေတိ၊ အမှာကံ အတ္ထိဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္တ နံ ဇာနာပေဿာမာ”တိ ကုဇ္ဈိတွာ ဂဟန-ဌာနတော ဝေဂေန နိက္ခမိတွာ သဟသာ ထေရံ ဘူမိယံ ပါတေတွာ ဟတ္ထ-ပါဒေဟိ ကောဇ္ဇေတွာ မတ္တိကာပတ္တဉ္စဿ ဘိန္ဒိတွာ စိဝရံ ခဏှာခဏှိကံ ဆိန္ဒိတွာ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ “တံ န ဟနာမ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမဿ မဂ္ဂဿ ပရိဿယဘာဝံ ဇာနာဟိ”တိ ဝိဿဇ္ဇေသုံ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မတော။ ပ။ ဝိပ္ပာလေသု”န္တိ။

ဘဂဝါပိ “အယံ တေန မဂ္ဂေန ဂတော စောရေဟိ ဗာမိတော မံ ပရိယေ-သိတွာ ဣဒါနေဝ အာဂမိဿတိ”တိ ဥတွာ ထောက် ဂန္တာ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိဒိ။ အာယသ္မာပိ ခေါ နာဂသမာလော ပစ္စာ-ဂန္တာ သတ္တာရာ ဂတမဂ္ဂမေဝ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော တသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ တံ ပဝတ္ထိံ သဗ္ဗံ အာရောစေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ နာဂသမာလော။ ပ။ သံဃာဋီဉ္စ ဝိပ္ပာလေသု”န္တိ။

တေမတ္တံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော နာဂသမာလဿ အတ္တနော ဝစနံ အနာဒိယိတွာ အခေမန္တမဂ္ဂဂမနံ၊ အတ္တနော စ ခေမန္တမဂ္ဂဂမနံ ဝိဒိတွာ တဒတ္ထဒိပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ သဒ္ဓိံ စရန္တိ သဟ စရန္တော။ ဧကတော ဝသန္တိ ဣဒံ တဿေဝ
 ဝေဝစနံ၊ သဟ ဝသန္တောတိ အတ္ထော။ မိဿော အညဇနေန ဝေဒဂူတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဝေဒသင်္ခါတေန စတုသစ္စအရိယမဂ္ဂဉာဏေန ဂတတ္တာ အဓိ-
 ဂတတ္တာ၊ ဝေဒဿ ဝါ သကလဿ ဂေယျဿ ပါရံ ဂတတ္တာ ဝေဒဂူ။
 အတ္တနော ဟိတာဟိတံ န ဇာနာတိတိ အညော၊ အဝိဒ္ဓါ ဗာလောတိ အတ္ထော။
 တေန အညေန ဇနေန မိဿော သဟစရဏမတ္တေန မိဿော။ ဝိဒ္ဓါ ပဇဟာတိ
 ပါပကန္တိ တေန ဝေဒဂူဘာဝေန ဝိဒ္ဓါ ဇာနန္တော ပါပကံ အဘဒ္ဒကံ အတ္တနော
 ဒုက္ခာဝဟံ ပဇဟာတိ၊ ပါပကံ ဝါ အကလျာဏပုဂ္ဂလံ ပဇဟာတိ။ ယထာ
 ကိံ? ကောဉ္ဇော ဒီရပကောဝ နိန္ဒဂန္တိ ယထာ ကောဉ္ဇသကုဏော ဥဒက-
 မိဿိတေ ဒီရေ ဥပနိတေ ဝိနာ တောယံ ဒီရမတ္တဿေဝ ပိဝနတော ဒီရပကော
 နိန္ဒဋ္ဌာနဂမနေန နိန္ဒဂသင်္ခါတံ ဥဒကံ ပဇဟာတိ ဝဇ္ဇေတိ၊ ဧဝံ ပဏ္ဍိတော ကိရ
 ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလေဟိ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီသု သဟဘူတောပိ အာစာရေန တေ ပဇဟာတိ၊
 န ကဒါစိပိ သမ္မိဿော ဟောတိ။

သတ္တမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိသာခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ အဋ္ဌမေ ဝိသာခါယ ဝိဂါရမာတုယာ နတ္တာ ကာလင်္ကတာ
 ဟောတိတိ ဝိသာခါယ မဟာဥပါသိကာယ ပုတ္တဿ ဝိတာ ကုမာရိကာ
 ကာလင်္ကတာ ဟောတိ။ သာ ကိရ ဝတ္တသမ္ပန္နာ သာသနေ အဘိပ္ပသန္နာ
 မဟာဥပါသိကာယ ဂေဟံ ပဝိဋ္ဌာနံ ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနီနဉ္စ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗ-
 ဝေယျာဝစ္စံ ပုရောဘတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စ အပ္ပမတ္တာ အကာသိ၊ အတ္တနော ပိတာ-
 မဟိယာ စိတ္တာနုကူလံ ပဋိပဇ္ဇိ။ တေန ဝိသာခါ ဂေဟတော ဗဟိ ဂစ္ဆန္တိ သဗ္ဗိ
 တဿာယေဝ ဘာရံ ကတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ရူပေန စ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ၊ ဣတိ
 သာ တဿာ ဝိသေသတော ပိယာ မနာပါ အဟောသိ။ သာ ရောဂါဘိဘူတာ
 ကာလမကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဝိသာခါယ ဝိဂါရ-
 မာတုယာ နတ္တာ ကာလင်္ကတာ ဟောတိ ပိယာ မနာပါ”တိ။ အထ မဟာ-
 ဥပါသိကာ တဿာ မရဏေန သောက် သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ဒုက္ခိ
 ဒုမ္မနာ သရီရနိက္ခေပံ ကာရေတွာ “အပိ နာမ သတ္ထု သန္တိကံ ဂတကာလေ
 စိတ္တဿာဒံ လဘေယျ”န္တိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ
 ဝိသာခါ ဝိဂါရမာတာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဒိဝါ ဒိဝဿာတိ ဒိဝသဿာပိ ဒိဝါ၊
 မဇ္ဈနိကေ ကာလေတိ အတ္ထော။

ဘဂဝါ ဝိသာခါယ ဝဇ္ဇာဘိရတိံ ဇာနန္တော ဥပါယေန သောက-
 တနုကရဏတ္ထံ “ဣစ္ဆေယျာသိ တံ ဝိသာခေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 ယာဝတိကာတိ ယတ္ထကာ။ တဒါ ကိရ သတ္ထ ဇနကောဋီယော သာဝတ္ထိယံ
 ပဋိဝသန္တိ။ တံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ “ကိဝဗဟုကာ ပန ဝိသာခေ သာဝတ္ထိယာ
 မနုဿာ ဒေဝသိကံ ကာလံ ကရောန္တိ”တိ ပုတ္တိ။ ဝိသာခါ “ဒသပိ ဘန္တေ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ တိဏီတိ တယော။ အယမေဝ ဝါ ပါဠော။ အဝိဝိတ္တာတိ
 အသုညာ။

အထ ဘဂဝါ အတ္တနော အဓိပ္ပာယ် ပကာသေန္တော “အပိ နု တံ ကဒါစိ
 ကရဟစိ အနုလ္လဝတ္တာ ဝါ ဘဝေယျာသိ အနုလ္လကေသာ ဝါ”တိ အာဟ။
 နနု ဧဝံ သန္တေ တယာ သဗ္ဗကာလံ သောကာဘိဘူတာယ မတာနံ ပုတ္တာဒိနံ
 အမင်္ဂလူပစာရဝသေန ဥဒကောရောဟဏေန အလ္လဝတ္တာယ အလ္လကေသာယ
 ဧဝ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒေသေတိ။ တံ သုတွာ ဥပါသိကာ သံဝေဂဇာတာ “နော
 ဟေတံ ဘန္တေ”တိ ပဋိက္ခိပိတွာ ပိယဝတ္ထု ပိပ္ပုဋိသာရတော အတ္တနော စိတ္တဿ
 နိဝတ္တဘာဝံ သတ္ထု အာရောစေန္တိ “အလံ မေ ဘန္တေ တာဝဗဟုကေဟိ
 ပုတ္တေဟိ စ နတ္တာရေဟိ စာ”တိ အာဟ။

အထဿာ ဘဂဝါ “ဒုက္ခံ နာမေတံ ပိယဝတ္ထုနိမိတ္တံ၊ ယတ္ထကာနိ ပိယဝတ္ထုနိ၊
 တတ္ထကာနိ ဒုက္ခာနိ။ တသ္မာ သုခကာမေန ဒုက္ခပ္ပုဋိကူလေန သဗ္ဗသော
 ပိယဝတ္ထုတော စိတ္တံ ဝိဝေစေတဗ္ဗ”န္တိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော “ယေသံ ခေါ ဝိသာခေ
 သတံ ပိယာနိ၊ သတံ တေသံ ဒုက္ခာနိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သတံ ပိယာနိတိ
 သတံ ပိယာယိတဗ္ဗဝတ္ထုနိ။ “သတံ ပိယ”န္တိပိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ
 ဧကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒသ၊ တာဝ သင်္ချာ သင်္ချေယျပ္ပဓာနာ၊ တသ္မာ
 “ယေသံ ဒသ ပိယာနိ၊ ဒသ တေသံ ဒုက္ခာနိ”တိအာဒိနာ ပါဠိ အာဂတာ။
 ကေစိ ပန “ယေသံ ဒသ ပိယာနံ၊ ဒသ နေသံ ဒုက္ခာန”န္တိအာဒိနာ ပဋ္ဌန္တိ၊ တံ
 န သုန္ဒရံ။ ယသ္မာ ပန ဝိသတိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သတံ၊ တာဝ သင်္ချာ သင်္ချေ-
 ယျပ္ပဓာနာဝ၊ တသ္မာ တတ္ထာပိ သင်္ချေယျပ္ပဓာနတံယေဝ ဂဟေတွာ “ယေသံ
 ခေါ ဝိသာခေ သတံ ပိယာနိ၊ သတံ တေသံ ဒုက္ခာနိ”တိအာဒိနာ ပါဠိ
 အာဂတာ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ စ “ယေသံ ဧကံ ပိယံ၊ ဧကံ တေသံ ဒုက္ခ”န္တိ ပါဠော၊
 န ပန ဒုက္ခဿာတိ။ ဧတသ္မိံ ဟိ ပက္ခေ ဧကရသာ ဧကဇ္ဈာသယာ စ ဘဂဝတော
 ဒေသနာ ဟောတိ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တနယာဝ ပါဠိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-တဿာ (သိ၊ သျာ)

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ သောကပရိဒေဝါဒိကံ စေတသိကံ ကာယိကဉ္စ ဒုက္ခံ
ဝိယဝတ္ထုနိမိတ္တံ ဝိယဝတ္ထုမှိ သတိ ဟောတိ၊ အသတိ န ဟောတီတိ တေမတ္ထံ
သဗ္ဗာကာရတော ဇာနိတွာ တဒတ္ထပရိဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တဿတ္ထော—ဉာတိဘောဂရောဂသီလဒိဋ္ဌိဗျသနေဟိ ဖုဋ္ဌဿ အန္တော
နိဗ္ဗာယန္တဿ ဗာလဿ စိတ္တသန္တာပလက္ခဏာ ယေ ကေစိ မုဒုမဗျာဒိဘောဒေန
ယာဒိသာ တာဒိသာ သောကာ ဝါ တေဟိယေဝ ဖုဋ္ဌဿ သောကုဒ္ဓေဟက-
သမုဋ္ဌာပိတဝစိဝိပုလာပလက္ခဏာ^၁ ပရိဒေဝိတာ ဝါ အနိဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗပဋိဟတ-
ကာယဿ ကာယဝိဋ္ဌနလက္ခဏာ ဒုက္ခာ ဝါ တယာ အဝုတ္တတ္ထဿ ဝိကပ္ပနတ္ထေန
ဝါသဒ္ဓေန ဂဟိတာ ဒေါမနဿူပါယာသာဒယော ဝါ နိဿယဘောဒေန စ
အနေကရူပါ နာနာဝိဓာ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ ဒိဿန္တိ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ သဗ္ဗေပိ
ဧတေ ဝိယံ ဝိယဇာတိကံ သတ္တံ သင်္ခါရဉ္စ ပဋိစ္စ နိဿယာယ အာဂမ္မ ပစ္စယံ ကတွာ
ပဘဝန္တိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တသ္မိံ ပန ယထာဝုတ္တေ ဝိယဝတ္ထုမှိ ဝိယေ အသန္တေ
ဝိယဘာဝကရေ ဆန္ဒရာဂေ ပဟိနေ န ကဒါစိပိ ဧတေ ဘဝန္တိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
“ဝိယတော ဇာယတိ သောကော။ပ။ ပေမတော ဇာယတိ သောကော”တိ စ
အာဒိ ၂။ တထာ “ဝိယပ္ပဘူတာ ကလဟာ ဝိဝါဒါ၊ ပရိဒေဝသောကာ သဟ-
မစ္ဆရေဟိ”တိ စ အာဒိ ၃။ ဧတ္ထ စ “ပရိဒေဝိတာ ဝါ ဒုက္ခာ ဝါ”တိ လိဂ်-
ဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တံ၊ “ပရိဒေဝိတာနိ ဝါ ဒုက္ခာနိ ဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝိဘတ္ထိ-
လောပေါ ဝါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တသ္မာ ဟိ တေ သုခိနော ဝိတသောကာတိ ယသ္မာ ဝိယပ္ပဘူတာ သောကာ-
ဒယော ယေသံ နတ္ထိ^၂၊ တသ္မာ တေ ဧဝ သုခိနော ဝိတသောကာ နာမ။ ကေ
ပန တေ? ယေသံ ဝိယံ နတ္ထိ ကုဟိန္တိ လောကေ ယေသံ အရိယာနံ သဗ္ဗသော
ဝိတရာဂတ္တာ ကတ္ထစိပိ သတ္တလောကေ သင်္ခါရလောကေ စ ဝိယံ ဝိယဘာဝေါ
“ပုတ္တော”တိ ဝါ “ဘာတာ”တိ ဝါ “ဘဂိနိ”တိ ဝါ “ဘရိယာ”တိ ဝါ ဝိယံ
ဝိယာယနံ ဝိယဘာဝေါ နတ္ထိ၊ သင်္ခါရလောကေပိ “ဧတံ မမ သန္တကံ၊ ဣမိနာဟံ
ဣမံ နာမ သုခံ လဘာမိ လဘိဿာမိ”တိ ဝိယံ ဝိယာယနံ ဝိယဘာဝေါ နတ္ထိ။
တသ္မာ အသောကံ ဝိရဇံ ပတ္တယာနော၊ ဝိယံ န ကယိရာထ ကုဟိန္တိ
လောကေတိ ယသ္မာ စ သုခိနော နာမ ဝိတသောကာ၊ ဝိတသောကတ္တာဝ
ကတ္ထစိပိ ဝိသယေ ဝိယဘာဝေါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အတ္တနော ယထာဝုတ္တ-
သောကာဘာဝေန စ အသောကံ အသောကဘာဝံ ရာဂရဇာဒိဝိဂမနေန

၁-ကာယသောသကဟေတုကဿ သမုဋ္ဌာပကာ ကေစိ (သီ) ၂-ခု ၁-၄၄-၄၅-ပိဋ္ဌေသု။
၃-ခု ၁-၄၁၃-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ပိယေ အသတိ န သန္တိ (က)

ဝိရဇံ ဝိရဇဘာဝံ အရဟတ္တံ၊ သောကဿ ရာဂရဇာဒီနဉ္စ အဘာဝဟေတုဘာဝ-
 တော ဝါ “အသောကံ ဝိရဇ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္ထယံာနော ကတ္ထု-
 ကမျတကုသလစ္စန္ဒဿ ဝသေန ဆန္ဒဇာတော ကတ္ထစိ လောကေ ရူပါဒိဓမ္မေ
 အန္တမသော သမထဝိပဿနာဓမ္မေပိ ဝိယံ ဝိယဘာဝံ ဝိယာယနံ န ကယိရာထ
 န ဥပ္ပါဒေယျ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဓမ္မာပိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပဂေဝ
 အဓမ္မာ”တိ။

အဋ္ဌမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမဒဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ နဝမေ အာယသ္မာတိ ဝိယဝစနံ။ ဒဗ္ဗောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။
 မလ္လပုဏ္ဏောတိ မလ္လရာဇဿ ပုတ္တော။ သော ဟိ အာယသ္မာ ပဒုမုတ္တရဿ
 ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ကတာဘိနိဟာရော ကပ္ပသတသဟဿံ ဥပစိတပုည-
 သဉ္စယော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ မလ္လရာဇဿ ဒေဝိယာ ကုစ္ဆိယံ
 နိဗ္ဗတ္တော ကတာဓိကာရတ္တာ ဇာတိယာ သတ္တဝသိကကာလေယေဝ မာတာ-
 ပိတရော ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ တေ စ “ပဗ္ဗဇိတွာပိ အာစာရံ တာဝ
 သိက္ခတု၊ သစေ တံ နာဘိရမိဿတိ၊ ဣဓေဝ အာဂမိဿတိ”တိ အနုဇာနိံသု။
 သော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိ။ သတ္တာပိဿ ဥပနိဿယ-
 သမ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အနုဇာနိံ။ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာသမယေ ဒိန္န-
 ဩဝါဒေန ဘဝတ္တယံ အာဒိတ္တံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ယံကိဉ္စိ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ “တိဿော ဝိဇ္ဇာ
 စတံဿော ပဋိသမ္ဘိဒါ ဆဋ္ဌဘိညာ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ”တိ ဧဝမာဒိကံ သဗ္ဗံ
 အဓိဂန္ဓာ အသိတိယာ မဟာသာဝကေသု အပ္ပန္နရော အဟောသိ။
 ဝုတ္တဉ္ဇေတံ တေန အာယသ္မတာ—

“မယာ ခေါ ဇာတိယာ သတ္တဝသေနေ အရဟတ္တံ သမ္ဘိကတံ၊
 ယံကိဉ္စိ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗံ တံ အနုပုတ္တံ မယာ”တိအာဒိ၂။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိတိ သော ကိရာယသ္မာ ဧကဒိဝသံ ရာဇဂဟေ
 ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍာပါတပ္ပဋိက္ကန္တော ဘဂဝတော ဝတ္တံ ဒဿေတွာ
 ဒိဝါဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဥဒကကုမ္ဘတော ဥဒကံ ဂဟေတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ

ဂတ္တာနိ သီတိံ ကဟ္တာ စမ္မက္ခန္ဓံ ပညာပေတွာ နိသိန္ဓော ကာလပရိစ္ဆေဒံ
 ကဟ္တာ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိ။ အယာယသ္မာ ယထာကာလပရိစ္ဆေဒံ သမာ-
 ပတ္တိဟော ဝုဋ္ဌဟိဟ္တာ အတ္တနော အာယုသင်္ခါရေ ဩလောကေသိ။ တဿိ^၁ တေ
 ပရိက္ခိဏာ ကတိပယမုဟုတ္တိကာ ဥပဋ္ဌဟိံ သု။ သော စိန္တေသိ “န ခေါ မေတံ
 ပတိရူပံ၊ ယမဟံ သတ္ထု၊ အနာရောစေတွာ သဗြဟ္မစာရိဟိ စ အဝိဒိတော ဣဓ
 ယ ဘာနိသိန္ဓောဝ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ။ ယန္ဓုနာဟံ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကဇိတွာ ပရိ-
 နိဗ္ဗာနံ အနုဇာနာပေတွာ သတ္ထု ဝတ္တံ ဒဿေတွာ သာသနဿ နိယျာနိက-
 ဘာဝဒဿနတ္ထံ မယံ ဣဒ္ဓါနဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော အာကာသေ နိသိဒိတွာ
 တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယေယံ။ ဧဝံ သန္တေ ယေ မယိ အဿဒ္ဓါ
 အပ္ပသန္တာ၊ တေသမ္ဘိ ပသာဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဒဿ တေသံ ဒီဃရတ္တံ
 ဟိကာယ သုခါယာ”တိ။ ဧဝံ သော အာယသ္မာ စိန္တေတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပ-
 သင်္ကမိတွာ သဗ္ဗံ တံ ကထေဝ အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ
 ဒဗ္ဗော မဇ္ဈပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော မေတိ “ဘဂဝါ မယံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာန-
 ဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော ဥပဋ္ဌိတော၊ တမဟံ ဘဂဝတော အာရေ-
 စေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိတုကာမောမ္ဘိ”တိ ဒဿေတိ။ ဧဝံ ပနာဟု “န တာဝ
 ယေရော ဇိဏ္ဏော၊ န စ ဂိလာနော၊ ပရိနိဗ္ဗာနာယ စ သတ္တာရံ အာပုစ္ဆတိ၊
 ကိံ တတ္ထ^၂ ကာရဏံ? ‘ပေတ္တိယဘူမဇကာ ဘိက္ခု၊ ပုဗ္ဗေ မံ အမူလကေန
 ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓိသေသံ၊ တသ္မိံ အဓိကရဏေ ဝုပသန္တေပိ အက္ခောသန္တိ-
 ယေဝ။ တေသံ သဒ္ဓဟိတွာ အညေပိ ပုထုဇ္ဇနာ မယိ အဂါရဝံ ပရိဘဝဉ္စ
 ကရောန္တိ။ ဣမဉ္စ ဒုက္ခဘာရံ နိရုတ္တကံ ပဟိတွာ ကိံ ပယောဇနံ၊ တသ္မာဟံ
 ဣဒါနေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ’တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ကတွာ သတ္တာရံ အာပုစ္ဆိ”တိ။ တံ
 အကာရဏံ။ န ဟိ ဒီဏာသဝါ အပရိက္ခိဏေ အာယုသင်္ခါရေ ပရေသံ ဥပ-
 ဝါဒါဒိဘယေန ပရိနိဗ္ဗာနာယ စေတေန္တိ၊ ဃဋ္ဌယန္တိ၊ ဝါယမန္တိ၊ န စ ပရေသံ
 ပသံသာဒိဟေတု စိရံ တိဋ္ဌန္တိ၊ အထ ခေါ သရသေနေဝ အတ္တနော အာယု-
 သင်္ခါရဿ ပရိက္ခယံ အာဂမေန္တိ။ ယထာဟ—

“နာဘိကင်္ခါမိ မရဏံ၊ နာဘိကင်္ခါမိ ဇီဝိတံ။
 ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ”တိ^၃။

ဘဂဝါပိဿ အာယုသင်္ခါရံ ဩလောကေတွာ ပရိက္ခိဏဘာဝံ ဥတွာ
 “ယဿဒါနိ တံ ဒဗ္ဗ ကာလံ မညသိ”တိ အာဟ။

၁-တတ္ထ (သိ)   ၂-တတ္ထိဒံ (သိ၊ သျှာ)   ၃-ဒ ၂-၂၅၈-၃၀၇၊ ၃ ၁၁-၄၅-ပိဋေသု။

ဝေဟာသံ အပ္ပဂ္ဂန္တာတိ အာကာသံ အဘိဥဂ္ဂန္တာ၊ ဝေဟာသံ ဂန္တာတိ အတ္ထော။ အဘိသဒ္ဓယောဂေန ဟိ ဣဒံ ဥပယောဂဝစနံ၊ အတ္ထော ပန ဘုမ္မဝသေန ဝေဒိတဗျော။ ဝေဟာသံ အပ္ပဂ္ဂန္တာ ကိံ အကာသိတိ အာဟာ “အာကာသေ အန္တလိဓေ ပလ္လင်္ကေန နိသိဒိတွာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ တေဇောဓာတုံ သမာပဇ္ဇိတွာတိ တေဇောကသိဏစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ။ ထေရော ဟိ တဒါ ဘဂဝန္တံ ဝဇ္ဇိတွာ တိက္ခတ္ထု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော “ဘဂဝါ ကပ္ပသတသဟဿံ တုမေဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ တတ္ထ ဝသန္တော ပုညာနိ ဣရောန္တော ဣမမေဝတ္ထံ သန္ဓာယ အကာသိံ၊ သွာယမတ္ထော အဇ္ဇမတ္ထကံ ပတ္ထော၊ ဣဒံ ပစ္စိမဒဿန”န္တိ အာဟာ။ ယေ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု၊ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော စ၊ တေသု ဧကစ္စာနံ မဟန္တံ ကာရုညံ အဟောသိ၊ ဧကစ္စ အာရောဒနပ္ပတ္တာ အဟောသုံ။ အထဿ ဘဂဝါ စိတ္တာစာရံ ဥတွာ “တေန ဟိ ဒဗ္ဗ မယံ ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေဟိ”တိ အာဟာ။ တာဝဒေဝ သဗျော ဘိက္ခုသံဃော သန္ဓိပတိ။ အထာယသ္မာ ဒဗျော “ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ”တိအာဒိနာ နယေန အာဂတာနိ သာဝကသာဓာရဏာနိ သဗ္ဗာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ ဒဿေတွာ ပုန စ ဘဂဝန္တံ ဝဇ္ဇိတွာ အာကာသံ အပ္ပဂ္ဂန္တာ အာကာသေ ပထဝိံ နိဗ္ဗိနိတွာ တတ္ထ ပလ္လင်္ကေန နိသိန္တော တေဇောကသိဏသမာပတ္တိယာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ သရိရံ အာဝဇ္ဇိတွာ ပုန သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ သရိရဈာပနတေဇောဓာတုံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနေန သဗျော ကာယော အဂ္ဂိနာ အာဒိတ္ထော အဟောသိ။ ခဏေနဝ စ သော အဂ္ဂိ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနဂ္ဂိ ဝိယ အဏုမတ္တမိ သင်္ခါရဂတံ မသိမတ္တမိ တတ္ထ ကိဉ္စိ အနဝသေသန္တော အဓိဋ္ဌာနဗလေန ဈာပေတွာ နိဗ္ဗာယိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ဧေါ အာယသ္မာ ဒဗျော မလ္လပုတ္တော”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ ဣဒ္ဓိစိတ္တတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဘဝင်္ဂစိတ္တေန ပရိနိဗ္ဗာယိ။

ဈာယမာနဿာတိ ဇာလိယမာနဿ။ ခုယုမာနဿာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အထ ဝါ ဈာယမာနဿာတိ ဇာလာပဝတ္တိက္ခဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ခုယုမာနဿာတိ ဝိတစ္စိတင်္ဂါရက္ခဏံ။ ဆာရိကာတိ ဘသ္မံ။ မသီတိ ကဇ္ဇလံ။ န ပညာယိတ္တာတိ န ပဿိတ္ထ၊ အဓိဋ္ဌာနဗလေန သဗ္ဗ ခဏေနဝ အန္တရဓာယိတ္တာတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ ပန ထေရော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေသိ၊ နန ဘဂဝတာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယကရဏံ

၁-ခုဇ-၁၀၇၊ ဒီ ၁-၂၀၆-ဝိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-မသီတိ အာဈာမံ ကဇ္ဇလံ (က)

ပဋိက္ခိတ္တန္တိ? န စောဒေတဗ္ဗမေတံ ဂိဟိနံ သမ္ပုခါ ပါဠိဟာရိယကရဏဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။ တဉ္စ ခေါ ဝိကုဗ္ဗနဝသေန၊ န ပနေဝံ အဓိဋ္ဌာနဝသေန။ အယံ ပနာယသ္မာ ဓမ္မသမိနာ အာဏတ္ထောဝ ပါဠိဟာရိယံ ဒဿေသိ။

တေမတ္ထံ ဝိဒိတွာတိ ဧတံ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ မလ္လပုတ္တဿ အနုပါဒါ- ပရိနိဗ္ဗာနံ သဗ္ဗာကာရတော ဝိဒိတွာ တဒတ္ထပရိဒီပနံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။

တတ္ထ အဘေဒိ ကာယောတိ သဗ္ဗော ဘူတုပါဒါယပဘေဒေါ စတုသန္တတိ- ရူပကာယော ဘိဇ္ဇိ၊ အနဝသေသတော ဥယျိ^၁၊ အန္တရဓာယိ၊ အနုပုတ္တိဓမ္မတံ အာပဇ္ဇိ။ နိရောဓိ သညာတိ ရူပါယတနာဒိဂေါစရတာယ ရူပသညာဒိဘေဒါ သဗ္ဗာပိ သညာ အပ္ပဋိသန္ဓိကေန နိရောဓေန နိရုဇ္ဈိ။ ဝေဒနာ သီတိဘဝိ^၂ သု သဗ္ဗာတိ ဝိပါကဝေဒနာ ကိရိယဝေဒနာတိ သဗ္ဗာပိ ဝေဒနာ အပ္ပဋိသန္ဓိက- နိရောဓေန နိရုဒ္ဓတ္တာ အဏုမတ္တမ္ပိ ဝေဒနာဒရထဿ အဘာဝတော သီတိဘူတာ အဟေသုံ၊ ကုသလာကုသလဝေဒနာ ပန အရဟတ္တဖလက္ခဏေယေဝ နိရောဓံ ဂတာ။ “သီတိရဟိ^၃ သူ” တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ သန္တာ^၂ နိရုဒ္ဓါ အဟေသုန္တိ အတ္ထော။ ဂူပသမိ^၄ သု သင်္ခါရာတိ ဝိပါကကိရိယပုဘေဒါ သဗ္ဗေပိ ဖဿာဒယော သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မာ အပ္ပဋိသန္ဓိကနိရောဓနေဝ နိရုဒ္ဓတ္တာ ဝိသေသေန ဥပသမိ^၅ သု။ ဝိညာဏံ အတ္တမာဂမာတိ ဝိညာဏမ္ပိ ဝိပါကကိရိယပုဘေဒံ သဗ္ဗံ အပ္ပဋိသန္ဓိ- ကနိရောဓနေဝ အတ္ထံ ဝိနာသံ ဥပစ္စေဒံ အဂမာ အဂစ္ဆိ။

ဣတိ ဘဂဝါ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ မလ္လပုတ္တဿ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ ခန္ဓာနံ ပုဗ္ဗေယေဝ ကိလေသာဘိသင်္ခါရုပါဒါနဿ အနဝသေသတော နိရုဒ္ဓတ္တာ အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ အပ္ပဋိသန္ဓိကနိရောဓေန နိရုဒ္ဓဘာဝံ နိဿာယ ဝီတိဝေဂ- ဝိဿဋ္ဌံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ။

နဝမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယဒဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ ဒသမေ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိ^၁ ပတွာ ဇေတဝနေ ဝိဟရန္တောယေဝ ယေသံ ဘိက္ခုနံ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ မလ္လပုတ္တဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ အပစ္စက္ခံ၊ တေသံ တံ ပစ္စက္ခံ ကတွာ ဒဿေတုံ၊

၁-နဿိ (သျှာ) ၂-အသန္တာ (သီ)

ယေပိ စ မေတ္တိယဘူမဇကေဟိ ကတေန အဘူတေန အပ္ပာစိက္ခဏေန ထေရေ ဂါရဝရဟိတာ ပုထုဇ္ဇနာ၊ တေသံ ထေရေ ဗဟုမာနုပ္ပါဒနတ္ထဉ္စ အာမန္တေသိ။ တတ္ထ တတြာတိ ဝစနသညာပနေ နိပါတမတ္တံ။ ခေါတိ အဝဓာရဏေ။ တေသု “တတြာ”တိ ဣမိနာ “ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ”တိ ဧတေသံ ပဒါနံ ဝုစ္စမာနတံယေဝ ဇောတေတိ။ “ခေါ”တိ ပန ဣမိနာ အာမန္တေသိယေဝ၊ နာဿ အာမန္တနေ ကောစိ အန္တရာယော အဟောသီတိ ဣမမတ္တံ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ တတြာတိ တသ္မိ အာရာမေ။ ခေါတိ ဝစနာလင်္ကာရေ နိပါတော။ အာမန္တေသိတိ အဘာသိ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ဘိက္ခုယေဝ အာမန္တေသိတိ? ဇေဋ္ဌတ္တာ သေဋ္ဌတ္တာ အာသန္တတ္တာ သဗ္ဗကာလံ သန္တိဟိတတ္တာ ဓမ္မဒေသနာယ ဝိသေသတော ဘာဇနဘူတတ္တာ စ။

ဘိက္ခဝေါတိ တေသံ အာမန္တနာကာရဒဿနံ။ ဘဒန္တေတိ အာမန္တိတာနံ ဘိက္ခုနံ ဂါရဝေန သတ္တု ပဋိဝစနဒါနံ။ တတ္ထ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဝဒန္တော ဘဂဝါ တေ ဘိက္ခု အာလပတိ။ “ဘဒန္တေ”တိ ဝဒန္တော ဘေ ပစ္စာလပန္နိ။ အပိစ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဣမိနာ ကရုဏာဝိပ္ပူရိသောမ္ပဟဒယနိဿိတပုဗ္ဗင်္ဂမေန ဝစနေန တေ ဘိက္ခု ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဓမ္မပစ္စဝေက္ခဏာဒိတော နိဝတ္တေတွာ အတ္တနော မုခါဘိမုခေ ကရေတိ။ “ဘဒန္တေ”တိ ဣမိနာ သတ္တရိ အာဒရဗဟုမာနဂါရဝ- ဒီပနဝစနေန တေ ဘိက္ခု အတ္တနော သုဿုသတံ ဩဝါဒပုဂ္ဂဟဂါရဝဘာဝဉ္စ ပဋိဝေဒေန္တိ။ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုန္တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဝစနံ ပတိအဿောသုံ သောတုကာမတံ ဇနေသုံ။ တေဒဝေါစာတိ ဘဂဝါ ဧတံ ဣဒါနိ ဝက္ခမာနံ သကလံ သုတ္တံ အဘာသိ။ ဒဗ္ဗဿ ဘိက္ခဝေ မလ္လပုတ္တဿာတိ- အာဒိ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ တေမတ္တန္တိအာဒိသုပိ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂါထာသု ပန အယောဃနဟတဿာတိ အယော ဟညတိ ဧတေနာတိ အယောဃနံ၊ ကမ္မာရာနံ အယောက္ကုဋံ အယောမုဋ္ဌိ စ။ တေန အယောဃနေန ဟတဿ ပဟတဿ။ ကေစိ ပန “အယောဃနဟတဿာတိ ဃနအယောပိဏ္ဍိ ဟတဿာ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဝေ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ နိပါတမတ္တံ။ ဇလတော ဇာတဝေဒသောတိ ဈာယမာနဿ အဂ္ဂိဿ။ အနာဒရေ ဧတံ သာမိဝစနံ။ အနုပုဗ္ဗုပသန္တဿာတိ အနုက္ကမေန ဥပသန္တဿ ဝိဇ္ဈာတဿ နိရုဒ္ဓဿ။ ယထာ န ဉာယတေ ဂတီတိ ယထာ တဿ ဂတိ န ဉာယတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အယောမုဋ္ဌိက္ကုဋာဒိနာ မဟတာ အယောဃနေန ဟတဿ သံဟတဿ၊ ကံသဘာဇနာဒိဂတဿ ဝါ ဇလမာနဿ အဂ္ဂိဿ၊ တထာ

ဥပ္ပန္နဿ ဝါ သဒ္ဒဿ အနုက္ကမေန ဥပသန္တဿ သုဂ္ဂပသန္တဿ ဒသသု ဒိသာသု
န ကတ္တဓိ ဂတိ ပညာယတိ ပစ္စယနိရောဓေန အပ္ပဋိသန္တိကနိရုဒ္ဓတ္တာ။

ဧဝံ သမ္မာဝိမုတ္တာနန္တိ ဧဝံ သမ္မာ ဟေတုနာ ဣယေန တဒင်္ဂိက္ခန္ဓနဝိမုတ္တိ-
ပုဗ္ဗင်္ဂမေန အရိယမဂ္ဂေန စတူဟိပိ ဥပါဒါနေဟိ အာသဝေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ သမ္မာ
ဝိမုတ္တာနံ၊ တတော ဧဝ ကာမပဗန္ဓသင်္ခါတံ ကာမောဃံ ဘဝေါဃာဒိဘေဒံ
အဝသိဋ္ဌံ ဩဃဉ္စ တရိတွာ ဌိတတ္တာ ကာမဗန္ဓောဃတာရိနံ သုဋ္ဌ၊ ပဋိ-
ပဿန္တိတသဗ္ဗကိလေသဝိပ္ပန္နိတတ္တာ ကိလေသာဘိသင်္ခါရဝါတေဟိ စ အကမ္မနိ-
ယတာယ အစလံ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ သဗ္ဗသင်္ခါရူပသမံ သုခံ ပတ္တာနံ
အဓိဂတာနံ ဒိဏာသဝါနံ ဂတိ ဒေဝမနုဿာဒိဘေဒါသု ဂတီသု အယံ
နာမာတိ ပညပေတဗ္ဗတာယ အဘာဝတ္တာ ပညာပေတုံ နန္တိ န ဥပလဗ္ဗတိ၊
ယထာဂုတ္တဇာတဝေဒေါ ဝိယ အပညတ္တိကဘာဝမေဝ ဟိ သော ဂတောတိ
အတ္ထော။

ဒသမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပါဠိလိဂါမိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

နိဂမနကထာ

တ္ထောဝတာ စ—

သုဝိမုတ္တဘဝါဒါနော^၁၊ ဒေဝဒါနဝမာနိတော။
 ပစ္စိန္နတဏှာသန္တာနော၊ ဝိတိသံဝေဂဒီပနော။
 သဒ္ဓမ္မဒါနနိရတော၊ ဥပါဒါနက္ခယာဝဟော^၂။
 တတ္ထ တတ္ထ ဥဒါနေ ယေ၊ ဥဒါနေသိ ဝိနာယကော။
 ဟေ သဗ္ဗေ ဧကတော ကတွာ၊ အာရောပေန္တေဟိ သင်္ဂဟံ။
ဥဒါနမိတိ သင်္ဂီတံ^၃၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ယံ။
 တဿ အတ္ထံ ပကာသေတုံ၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာနယံ။
 နိဿာယ ယာ သမာရဒ္ဓါ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။
 သာ တတ္ထ ပရမတ္တာနံ၊ သုတ္တန္တေသု ယထာရဟံ။
 ပကာသနာ ပရမတ္ထ-ဒီပနီ^၄ နာမ နာမတော။
 သမ္ပတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ အနာကုလဝိနိစ္ဆယာ။
 စတုတ္ထိံ သပ္ပမာဏာယ၊ ပါဠိယာ ဘာဏဝါရတော။
 ဣတိ တံ သင်္ခရောန္တေန၊ ယံ တံ အဓိဂတံ မယာ။
 ပုညံ တဿာနုဘာဝေန၊ လောကနာထဿ သာသနံ။
 ဩဂါဟိတွာ^၅၊ ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သီလာဒီပဂ္ဂိပတ္တိယာ။
 သဗ္ဗေပိ ဒေဟိနော ဟောန္တ၊ ဝိမုတ္တိရသဘာဝိနော။
 စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ။
 တသ္မိံ သဂါရဝါ နိစ္စံ၊ ဟောန္တ၊ သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။
 သမ္မာ ဝဿတု ကာလေန၊ ဒေဝေါပိ ဇဂတိပတိ။
 သဒ္ဓမ္မနိရတော လောကံ၊ ဓမ္မေနဝ ပသာသတူတိ။
 ဗဒရတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနာ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ

ဥဒါနဿ အဋ္ဌကထာ သမတ္တာ။

၁-သုဝိမုတ္တစိတ္တဝေါဒါနော (သိ)
 ၂-ဥပါဒါနက္ခယာဝ သော (သျှာ)
 ၃-ဥဒါနံ နာမ နာမေန (က)
 ၄-ဩဘာသေတွာ (သိ၊ သျှာ)

ဥဒါနုဋ္ဌကထာယ

သံဝဠာဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကတံ	၃၅၇	အဇ္ဇတဂ္ဂေ	၂၆၁
အကသိရလဘိ	၂၁၂	အဇ္ဈတ္တံ	၁၇၁၊ ၃၁၇
အကာရကာ	၂၃၆	အဇ္ဈတ္တ	၃၃၉
အကိစ္ဆလဘိ	၂၁၂	အဇ္ဈတ္တရတော	၂၉၉
အကိဉ္ဇနာ	၁၀၅	အဇ္ဈေသိ	၂၀၄
အကုသလာ	၁၉၀	အဇ္ဈောပန္နာ	၃၃၁
အကုသလာနံ	၂၁၂	အညံ ဇိဝံ	၃၀၉
အက္ခောသန္တိ	၁၀၀	အညံ သရိရံ	၃၀၉
အဂါရသ္မာ	၉၃၊ ၁၅၆	အညတနေန	၃၀၄
အဂ္ဂံ	၁၀၄	အညတရံ ပုရိသံ	၃၁၀
အဂ္ဂနဂရံ	၃၀၀	အညတရံ သမာဓိ	၁၇၆
အဂ္ဂိ	၆၀	အညတရဿ	၁၀၃
အဂ္ဂိတော	၃၀၀	အညတရာ ဒေဝတာ	၁၅၇
အဃမူလံ	၁၀၇	အညတရော	၄၀၊ ၁၄၀၊ ၁၅၇
အဃာဝိနော	၁၀၆	အညတြေဝ	၂၀၇
အစလံ	၃၉၂	အညထာ	၁၁
အစလော	၁၇၀	အညထာဘာဝိ	၁၀၉
အစွယေန	၃၄	အညာတံ	၅၇
အစွာဓာယ	၃၆၄	အညာနိဝိ	၁၃၉
အစ္ဆရိယံ	၁၁၂၊ ၁၉၀၊ ၂၅၀	အညာပဋိဝေဓော	၂၇၅
အစ္ဆာဒေတွာ	၂၀၀	အညာယ	၇၄
အစ္ဆေန္တိ ဝဋ်	၃၃၀	အညိ သု	၂၃၅
အစ္ဆောဒကာ	၃၆၃	အဋ္ဌိယမာနော	၁၅၆
အဇကလာပကေ	၅၀	အဋ္ဌဂိကော	၂၇၇
အဇပါလနိဂြောဓေ	၄၇	အဋ္ဌာနံ	၂၇၁
အဇာတံ	၃၅၇	အဋ္ဌိ ကတွာ	၃၅၁

ပဒါနက္ခမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	[အ]	ပိဋကော်
အမုဋ္ဌမရတနံ		၂၂၃	အတြိစ္ဆော		၂၀၆
အဏုမတ္တေသု		၂၀၅	အထ	၃၄၊ ၇၅၊ ၂၅၇	
အဏ္ဍဝံ		၃၀၂	အဒဿနံ		၂၉၂
အတိ		၂၀၃	အဒ္ဓသ		၂၆၉
အတိက္ကန္တမာနုသကေန		၆၆	အဒ္ဓသုံ		၃၁၅
အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ		၁၀၁	အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပဇ္ဇော		၃၀၂
အတိက္ကမန္တိ		၂၀၉	အဓမ္မံ		၃၁၀
အတိဏ္ဍပုဗ္ဗံ		၃၂၉	အဓိဂမပ္ပိစ္ဆော		၂၀၇
အတိဓာဝန္တိ		၃၂၀	အဓိစ္စသမုပ္ပဇ္ဇော		၃၁၄
အတိရောစတိ		၂၆၆	အဓိစိတ္တမနုယုတ္တော		၂၂၉
အတိဝဿတိ		၂၇၀	အဓိစေတသော		၂၃၁
အတိဝေလံ		၃၃၀	အဓိဋ္ဌဟာနော		၂၉၂
အတုလံ		၂၉၉	အဓိပတိတွာ		၈၅
အတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ		၂၉၉	အဓိပါတကာ		၃၂၃
အတ္တတော		၁၀၉	အဓိဝါသေတိ		၁၁၀
အတ္တနာ		၈၈	အဓိဝါသေန္တော		၁၄၈
အတ္တနော ဥပသမံ		၂၄၆	အဓိဝါသေသိ		၂၂၀
အတ္တဘရဿ		၁၀၁	အဓော		၃၂၈
အတ္တမနော		၁၃၈	အနဂါရိယံ		၉၃
အတ္တသမ္ဘဝံ		၂၉၉	အနညပေါသိ°		၅၇
အတ္တံ		၂၃၄	အနညပေါသိနော		၁၀၁
အတ္တံ န ဇာနန္တိ		၃၁၀	အနတံ		၃၅၆
အတ္တကာမာ		၇၄	အနတ္တသညာ		၂၁၄
အတ္တကာမေန		၁၆၄	အနတ္တံ န ဇာနန္တိ		၃၁၀
အတ္တကာမော		၁၀၅	အနန္တဝါ		၃၀၉
အတ္တဝသံ		၁၄၆	အနဘိရတော		၁၅၀
အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ		၂၈၄	အနယံ		၃၂၃
အတ္တာယ		၂၉၅	အနလ္လကေသာ		၃၀၅
အတ္ထိ		၃၅၂			
အတ္ထော		၁၈၀			

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနုလ္လဝတ္ထာ	၃၀၅	အနုပုတ္တံ	၇၀
အနဝကာသော	၂၇၁	အနုပုတ္တော	၁၆၁
အနာဂါမီ	၂၇၇	အနုမောဒိတွာ	၁၁၂
အနာထပိဏ္ဍိကဿ	၅၁	အနုလောမံ	၃၅
အနာဒိယိတွာ	၂၂၂	အနုလောမပဋိလောမံ	၄၄
အနာနုပဿီ	၃၂၉	အနုသိက္ခတော	၃၁၉
အနာသဝံ	၁၅၉	အနုဿရမာနော	၁၄၄
အနိက္ခိတ္တဓုရော	၂၁၂	အနုဿာဝနေန	၂၀၀
အနိစ္စသညိနော	၂၁၄	အနုပဿာတော	၂၃၀
အနိစ္စာ	၁၉၄	အနုပဝါဒေါ	၂၃၀
အနိဿိတဿ	၃၆၀	အနေကပရိယာယေန	၃၂၇
အနိဿံ	၃၃၅	အနေကဗျဉ္ဇနော	၁၇၉
အနုကမ္ပကေန	၁၆၄	အနေကရသဗျဉ္ဇနော	၁၇၉
အနုကမ္ပိကာ	၇၄	အနေကရူပါ	၃၀၆
အနုဂတာ	၂၁၅	အနေကသူပေါ	၁၇၉
အနုဂ္ဂတေ	၂၁၅	အနေကေ ကုသလေ ဓမ္မေ	၃၀၄
အနုဋ္ဌိတာ	၂၉၄	အနေဇမသောကံ	၂၆၁
အနုဓမ္မံ	၀၇	အနေဇော	၁၆၉
အနုဓမ္မစာရိနော	၂၉၇	အနေလဂဋ္ဌာယ	၂၀၄
အနုပရိဂမ္မ	၂၄၉	အနောကသာရီ	၁၀၆
အနုပါဒါယ	၀၄	အနောတတ္ထဒဟော	၂၇၂
အနုပိယာယံ	၁၄၃	အန္တရဋ္ဌကေ	၆၇
အနုပုဗ္ဗကိရိယာယ	၂၇၅	အန္တရာ	၉၇
အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော	၂၇၁	အန္တရာကထာ	၉၁
အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါယ	၂၇၅	အန္တရာမဂ္ဂေ	၃၀၃
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရိ	၃၄၁	အန္တရာဝ ဝိသီဒန္တိ	၃၁၄
အနုပုဗ္ဗသိက္ခာယ	၂၇၅	အန္တလိက္ခေ	၁၀၀
အနုပုဗ္ဗိံ ကထံ	၂၅၅	အန္တဝါ	၃၀၀
အနုပုဗ္ဗပသန္တဿ	၃၉၁	အန္တာ	၃၁၉
အနုပုဗ္ဗေန	၂၂၆	အန္တေပုရေ	၁၄၅

ပဒါနုတ္တမော

[အ]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[အ]

ပိဋကော်

အန္တော	၃၁၉
အန္တောပူတိ°	၂၇၀
အန္တကာရေ	၂၆၀
အန္တိကတာ	၃၃၂
အန္တာသတ္တာ	၁၉၈
အန္တေန္တိ	၃၃၃
အပဂတကာဠကံ	၂၅၇
အပဂတာ	၂၃၆
အပစိတော	၇၁
အပတာသိ	၂၂၃
အပတွာဝ တမောဂဓံ	၃၁၄
အပရံကာရော	၃၁၄
အပရပ္ပစ္စယော	၂၅၉
အပရိပက္ကာယ	၁၉၉
အပလောကေတွာ	၁၅၃
အပသဗျတော	၂၆၅
အပါယံ	၃၇၆
အပိ	၂၅၂၊ ၃၃၇၊ ၃၅၄
အပုနုပ္ပဝါယ	၃၂၉
အပ္ပကိလမထေန	၂၈၃
အပ္ပဋိကူလာ	၁၆၆
အပ္ပဋိမောဓ	၃၆၅
အပ္ပတိဋ္ဌိ	၃၅၅
အပ္ပဘိက္ခူကော	၂၈၁
အပ္ပမဇ္ဇတော	၂၃၁
အပ္ပမတ္တာ	၁၀၇
အပ္ပမတ္တော	၁၅၆
အပ္ပဝတ္တံ	၃၅၅
အပ္ပါဗာဓံ	၁၁၀
အပ္ပိစ္ဆကထာ	၂၀၇

အပ္ပိစ္ဆော	၂၀၆
အပ္ပေန္တိ	၂၇၄
အပ္ပေါဒကပါယာသံ	၂၂၀
အပ္ပေါဿုက္ကော	၁၄၅၊ ၂၉၇
အဗန္ဓနော	၃၃၆
အဗ္ဗောကိဏ္ဏာနိ	၁၇၄
အဗ္ဗါဂန္ဓာ	၁၈၀
အဗ္ဗါတံ	၁၁၂
အဗ္ဗောကာသေ	၂၂၁
အဗျာပဇ္ဇိ	၉၀
အဗြဟ္မစာရိ°	၂၆၉
အဗြဟ္မစာရိနော	၂၃၅
အဘိက္ကန္တံ	၂၆၀
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ	၁၅၇
အဘိက္ကန္တာ	၃၇၈
အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ	၁၅၇
အဘိက္ခဏံ	၁၄၄
အဘိညာ	၁၅၆
အဘိညာယ	၂၀၅
အဘိနန္ဒတိ	၁၈၉
အဘိနန္ဒိတွာ	၁၁၂
အဘိနိဗ္ဗုတတ္တော	၁၇၅
အဘိဘဝနဋ္ဌေန တသာဂတော	၁၁၆
အဘိဘူတော မာရော	၁၉၅
အဘိရမန္တိ	၂၇၁
အဘိရူပတရာ	၁၅၄
အဘိသင်္ခါရော	၃၃
အဘိသမ္ပရာယော	၈၆
အဘိသလ္လေခိကာ	၂၀၅
အဘိတော	၁၄၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ ၃၉၉

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်
အဘူတံ		၃၅၇	အဝဿုတံ		၂၇၀
အဘူတဝါဒီ		၂၃၆	အဝိဇ္ဇာ		၃၈
အဘောဒိ		၃၉၀	အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ		၄၃
အမနသိ ကရောတာ		၃၀၁	အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ		၄၅
အမမဿ		၁၄၉	အဝိဒ္ဓုရေ အတိက္ကမန္တိ		၃၀၀
အမမော	၁၇၅၊	၁၈၆	အဝိဒ္ဓါ		၂၁၅
အမ္ပဝနံ		၃၆၅	အဝိနိပါတဓမ္မော		၂၆၃
အမ္ပဝနေ		၁၄၃	အဝိဝိတ္တာ		၃၈၅
အမ္ဘော		၃၁၁	အဝိသာရဒေါ		၃၇၅
အယံ		၉၁	အဝိဟညမာနော	၁၄၉၊	၃၆၂
အယောသနဟတဿ		၃၉၁	အဝေါစ		၃၆၃
အယျော		၆၅	အသံသဂ္ဂကထာ		၂၁၀-၁
အရက္ခိတေန		၂၁၇	အသင်္ခံတံ		၂၆၁
အရညကုဋိကာယံ		၂၁၆	အသဗ္ဗာဟိ		၁၀၀
အရဟံ	၇၅၊	၂၄၃	အသမ္ပဇာနာ		၂၁၆
အရဟတံ		၁၅၇	အသမာပန္နပုဗ္ဗာ		၃၃၄
အရဟတ္တာယ		၇၆	အသမာဟိတာ		၂၁၆
အရဟာ	၇၄၊	၂၄၄	အသယံကာရော		၃၁၄
အရိယံ		၃၈၀	အသဿတော		၃၀၈
အရိယဒုယ		၂၁၂	အသဟမာနာ		၂၃၂
အရိယော		၉၄	အသာတံ		၁၄၀
အရုဏေ		၁၆၈	အသုစိ°		၂၆၉
အရူပါ		၈၈	အသုဘာ		၂၁၃
အလံ		၁၉၆	အသုရာ		၂၇၁
အလဇ္ဇိနော		၂၃၅	အသေသံ		၁၉၄
အလာဘာ		၃၆၅	အသေသဝိရာဂနိရောဓာ		၄၅
အလ္လကေသာ		၁၀၅	အသေသကံ		၁၄၇
အလ္လဝတ္တာ		၁၀၅	အသ္မိမာနသမုဋ္ဌါတာယ		၂၁၄
အဝန္တိသု		၂၇၈	အသ္မိမာနဿ ဝိနယော		၉၀
အဝဿဇိ		၂၉၉	အဿ	၇၅၊	၂၂၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဿမဏံ	၂၆၉	အာနိသံသံ	၂၅၇
အဿသိပ္ပံ	၁၈၄	အာနေဉ္ဇသမာဓိနာ	၁၆၆
အဿောသံ	၁၅၅	အာပါတပရိပါတံ	၃၂၃
အဟံ ကရောမိ	၃၁၆	အာဗာဓိကော	၅၅
အဟင်္ဂါရပသုတာယံ	၃၁၅	အာဗာဓော	၁၁၀၊ ၃၆၂
အဟိံ	၉၇	အာဘုဇိတွာ	၁၄၈
အဟု ပုဗ္ဗေ	၃၀၆	အာမန္တေသိ	၅၂၊ ၁၁၀၊ ၁၄၄
အဟော သုခံ အဟော သုခံ	၁၄၄	အာယတနံ	၃၉၊ ၃၈၀
[အာ]		အာယန္တံ	၃၃၅
အာကာသဂင်္ဂါ	၂၇၄	အာယန္တိ	၆၆
အာကာသေ	၁၈၀	အာယသ္မန္တာနံ	၁၆၆
အာကိဏ္ဏော	၂၂၅	အာယသ္မာ	၅၂
အာဂစ္ဆေယျာဟံ	၁၉၆	အာယာမ	၃၆၂
အာဂတိဂတိ	၃၆၀	အာယုသံဝတ္တနိကံ	၃၆၆
အာဂမ္မ	၂၆၅	အာယောဂေါ	၂၃၀
အာဂမေဟိ တာဝ	၁၉၆	အာရက္ခဂေါစရော	၂၀၄
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၂၀၄	အာရကာဝ	၂၇၅
အာစိက္ခိယန္တိ	၂၉၇	အာရညကော	၂၂၉
အာတင်္ဂော	၁၁၀	အာရဒ္ဓဝီရိယော	၂၁၂
အာတာပိနော	၄၀	အာရာမေ	၅၁
အာတာပိယော	၂၁၅၊ ၂၅၃	အာရောပေတွာ	၃၇၀
အာတာပိ	၁၅၆	အာလောကဇာတာ ဝိယ	၁၆၆
အာတုရဿ	၃၁၉	အာဝဋ္ဋဂင်္ဂါ	၂၇၃
အာဒါယ	၃၈၁	အာဝဋ္ဋတိ	၁၀၄
အာဒိဇ္ဇော	၈၇	အာဝတ္ထိဿာမိ	၁၅၁
အာဒိနဝံ	၂၅၀	အာဝသထာဂါရံ	၃၆၈
အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိကံ	၃၆၆	အာဝိလံ	၃၆၃
အာနာပါနဿတိ	၂၁၄	အာဝိလာနိ	၂၂၇
		အာဝိ ဝါ	၂၆၇
		အာသနာနိ	၃၆၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]		[ဤ]	
အာသနေ	၂၅၇	ဤဒိသော စ ဤဒိသော စ	၂၀၂
အာသဝါနံ ခယာယ	၁၅၈	ဤသာဒန္တဿ	၂၂၀
အာသဝေဟိ	၈၄		
အာသာဒေသိ	၂၂၂	[ဇ]	
အာဟရာမိ	၁၀၄	ဥက္ကုဇ္ဇေယျ	၂၆၀
[အု]		ဥက္ခိပတိ	၂၇၅
အုဿ်	၂၈၁	ဥစ္စာသဒ္ဓါ မဟာသဒ္ဓါ	၁၆၃
အုစ္ဆာနင်္ဂလကော	၁၀၁	ဥစ္ဆန္ဒိတွာန	၁၀၄
အုတိ	၃၅၊ ၄၂	ဥဇုံ ကာယံ	၁၄၈
အုတိ	၁၉၄	ဥဇ္ဈာယိတ္ထ	၁၇၄
အုတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ	၁၄၆	ဥတေနဿ	၃၄၆
အုတိဟေကေ	၃၂၄	ဥတ္တရိကရဏီယံ	၁၉၇
အုတ္တရံ	၃၀၁	ဥတ္တရေသု	၇၅
အုတ္တတ္တာယ	၁၅၇	ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ	၂၉၇
အုဒ္ဓံ	၁၉၀	ဥတြာသီ	၁၄၅
အုဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ	၃၅	ဥဒကမဏိကံ	၃၆၉
အုဒ္ဓံ န ဟောတိ	၃၅	ဥဒကေန	၆၉
အုဒ္ဓံ နိရုဇ္ဈတိ	၃၅	ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ	၂၅၇
အုဒ္ဓံ ဟောဒတိ	၃၅	ဥဒတာရိ ဩဃံ	၃၂၉
အုဒါနိ	၃၄၄	ဥဒပါဒိ	၉၁
အုဿိ	၂၉၇	ဥဒယတ္ထဂါမိနိယာ	၂၁၂
အုဿိ	၂၇၆	ဥဒယဗ္ဗယံ	၂၁၈
အုဓ	၈၄	ဥဒါနံ	၂
အုဓ ဓမ္မေ	၃၆၅	ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ	၄၀
အုမံ ဥဒါနံ	၉၅၊ ၁၄၀၊ ၁၄၂၊ ၁၄၆	ဥဒ္ဓေသေန	၂၈၈
အုမသ္မိံ အသတိ	၃၅	ဥဒ္ဓံ ဝိပ္ပမုတ္တော	၃၂၈
အုမသ္မိံ သတိ	၃၅	ဥဒ္ဓတာ	၂၁၆
အုမဿ နိရောဓာ	၃၅	ဥဒ္ဓရိတွာ	၁၇၉
အုမဿုပ္ပါဒါ	၃၅	ဥဒ္ဓတ္ထံ အရဏံ	၂၆၉
		ဥဒ္ဓေဋ္ဌေ	၁၆၈

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဥ]	
ဥန္တမတေ	၃၂၅	ဥပသင်္ကမိ	၆၀
ဥန္တဋ္ဌာ	၂၁၆	ဥပသင်္ကမိတွာ	၄၀
ဥပက္ကမန္တိ	၃၁၀	ဥပသန္တိ	၂၄၇
ဥပက္ကိတကဝါဒေန	၁၅၆	ဥပသန္တသန္တစိတ္တဿ	၂၄၆
ဥပစ္စဂါ	၁၉၅	ဥပသန္တဿ	၂၃၂
ဥပစိတံ	၃၆၆	ဥပသမာယ	၂၀၅
ဥပဋ္ဌပေတွာ	၁၆၉	ဥပသမ္ပဇ္ဇေ	၁၅၆
ဥပဋ္ဌာကေ	၂၂၆	ဥပသမ္ပဒါယ	၂၁၂
ဥပဋ္ဌာကော	၁၉၆	ဥပသေနဿ	၂၄၂
ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ	၉၁	ဥပါတိဓာဝန္တိ	၃၂၃
ဥပဋ္ဌိတာ	၁၇၁	ဥပါဒါနံ	၃၉
ဥပဗုဒ္ဓိတေဟိ ကေသေဟိ	၁၅၃	ဥပါယာသော	၃၉
ဥပဒဟေယျ	၃၆၅	ဥပါသကာ	၁၀၅
ဥပဓိ°	၁၀၁၊ ၁၉၂	ဥပါသကေ	၃၇၅
ဥပဓိဗန္ဓနော	၃၅၀	ဥပါသကော	၁၀၁
ဥပဓိဝိဝေကော	၂၁၀	ဥပေစ္စ	၂၆၀
ဥပနိဿိယန္တိယော	၂၂၇	ဥပေါသထေ	၂၆၀
ဥပနိဓာယ	၁၅၅	ဥပ္ပိလာဝါ	၂၁၅
ဥပနိဓိ°	၁၅၅	ဥပ္ပိဂ္ဂေါ	၁၄၅
ဥပနိဗန္ဓဂေါစရော	၂၀၅	ဥဘယမန္တရေန	၀၄
ဥပနိဿယဂေါစရော	၂၀၄	ဥမင်္ဂင်္ဂါ	၂၇၄
ဥပပဇ္ဇတိ	၃၇၆	ဥမ္မာဇ္ဇန္တိ	၆၇
ဥပပန္နော	၂၆၆	ဥယျာနဂတဿ	၃၄၆
ဥပရိပါသာဒဝရဂတော	၂၄၀	ဥရုဝေလာယံ	၂၄
ဥပရိမုဒ္ဒနိ	၀၉	ဥဿင်္ဂီ	၁၄၅
ဥပဝတ္တနေ	၂၁၆	ဥဿဒါ	၅၀
ဥပဝသန္တိ	၂၆၀	ဥဿဟသိ	၂၃၄
ဥပဝိဇညာ	၁၀၃	ဥဋ္ဌာရော	၂၂၂
		ဥဋ္ဌာမ္ပံ	၃၀၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[ဇ]	ပိဋကော်
ဧကံ		၁၇
ဧကံ သမယံ		၂၄
ဧက		၁၇
ဧကကမ္ပိ		၁၉၇
ဧကဂ္ဂစိတ္တော		၂၄၄
ဧကစရော		၁၀၆
ဧကဇ္ဈိ		၃၁၁
ဧကတော ဝသံ		၃၀၄
ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ		၂၀၅
ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ		၂၀၀
ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ		၂၀၀
ဧကပလ္လကော်န		၂၉
ဧကပုတ္တကော		၁၀၅
ဧကဘတ္တံ		၂၀၁
ဧကမန္တံ		၄၉
ဧကရသော		၂၇၄
ဧကဝိဟာရေ		၂၀၃
ဧကသာဠကာ		၃၀၀
ဧကသေယျံ		၂၀၁
ဧကာရော		၃၃၅
ဧကေ		၃၀၀
ဧကော	၁၄၅၊ ၁၅၆၊	၂၂၀
ဧတံ		၁၉၄
ဧတဉ္စ သလ္လံ		၃၁၅
ဧတဒဝေါစ		၄၉
ဧတဒဟောသိ	၅၆၊	၁၄၄
ဧတဒေကေ		၃၁၅
ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ	၄၀၊ ၄၄၊ ၄၅၊	၄၉
ဧတမှာ		၃၄၄
ဧတရဟိ		၁၄၅

ပဒါနုက္ကမော	[ဇ]	ပိဋကော်
ဧတဿ		၄၀
ဧတေ		၉၅၊ ၂၁၆
ဧတေ ပိယံ		၃၀၆
ဧဒိသော ဓမ္မော		၃၀၉
ဧဝံ		၆
ဧဝံ	၁၂၊ ၂၄၊ ၄၀၊ ၁၀၁၊	၁၄၄
ဧဝံ ဘန္တေ		၁၁၂
ဧဝံ ဝုတ္တေ		၅၂
ဧဝ		၃၅၅၊ ၃၉၁
ဧဝမာဟံသု		၁၀၄
ဧဝမေတံ အာနန္ဒ		၃၂၄
ဧဝမေဝ		၂၇၅
ဧဝရူပါနိ		၁၃၉
ဧဝရူပါယ		၂၁၂
ဧဝါဟံ		၁၀၂
ဧသာဟံ		၂၆၁
ဧသေဝန္တော		၃၅၅
ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿ		၃၃၀
	[ဇ]	
ဩကာရံ		၂၅၆
ဩကောဋိမဏံ		၃၃၄
ဩက္ကမ္မ		၂၁၀
ဩဂါဟာ		၂၂၇
ဩစရကာ		၃၀၃
ဩစရိတွာ		၃၀၃
ဩနိတပတ္တပါဏိ°		၂၂၀
ဩဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂံ		၂၂၇
ဩဘာသတိ		၃၂၅
ဩဘာသယမန္တလိက္ခံ		၄၆

ပဒါနုတ္တမော

[ဩ]

ဩဘာသိတမေဝ
 ဩဘာသေ
 ဩဘာသေတွာ
 ဩရသံ
 ဩလီယန္တိ
 ဩဝမိတွာ
 ဩသာဒေယျ
 ဩသာရိဿာမိ
 ဩဟာရေတွာ
 ဩဟိတသောတာ
 ဩဋ္ဌာရိကေ

ပိဋကော်

၃၂၆
 ၂၉၅
 ၁၅၇
 ၃၈၁
 ၃၂၀
 ၃၄၅
 ၂၂၂
 ၃၀၃
 ၂၈၀
 ၃၅၂
 ၂၉၅

[က]

ကကုဋ္ဌပါဒါနိ
 ကင်္ခါ
 ကင်္ခါရေဝတော
 ကဋ္ဌသိဝဗုဒ္ဓာ
 ကဋ္ဌကံ
 ကဋ္ဌကဟိ
 ကဏ္ဍဂင်္ဂါ
 ကတံ ကရဏီယံ
 ကတမေ
 ကတဿ ပတိစယော
 ကတိဝဿော
 ကထံ
 ကပဏဝိသိခါ
 ကပေါတကန္ဓရာယံ
 ကပ္ပံ
 ကပ္ပိဝဿေသံ
 ကပ္ပိတကေသမဿူ

၁၅၄
 ၄၁
 ၂၈၆
 ၃၂၀
 ၁၄၈
 ၁၀၄
 ၂၇၃
 ၁၅၇
 ၄၉
 ၁၉၇
 ၂၈၄
 ၄၈
 ၅၇
 ၂၂၁
 ၂၉၄
 ၂၉၄
 ၃၀၃

ပဒါနုတ္တမော

[က]

ကပ္ပေမ
 ကမ္မာရပုတ္တဿ
 ကမ္မေန
 ကရဏီယံ
 ကရဏီယေန
 ကရေရိမဏ္ဍလမာဠေ
 ကလန္တကနိဝါပေါ
 ကလဘာဂံ
 ကလဟော
 ကလျာဏဓမ္မာ
 ကလျာဏမိတ္တော
 ကလျာဏသမ္ပဝကော
 ကလျာဏသဟာယော
 ကလျာဏီယာသိ
 ကလ္လစိတ္တံ
 ကဝစမိဝ
 ကသမ္ပုဇာတံ
 ကသိရေန
 ကဟံ
 ကာကပေယျာ
 ကာမကဏ္ဍကော
 ကာမဂုဏေဟိ
 ကာမန္ဓာ
 ကာမဗန္ဓောဗုတဘရိနံ
 ကာမဘောဂိနာ
 ကာမဝိတက္ကော
 ကာမသင်္ဂသတ္တာ
 ကာမေသု
 ကာယဂတာ
 ကာယဂတာယ သတိယာ

ပိဋကော်

၁၆၄
 ၃၆၁
 ၂၈၈
 ၉၄
 ၁၀၁
 ၁၈၂
 ၅၄
 ၁၅၅
 ၃၀၉
 ၂၃၆
 ၂၀၀
 ၂၀၀
 ၂၀၀
 ၂၈၄
 ၂၅၇
 ၂၉၉
 ၂၇၀
 ၂၈၂
 ၇၇
 ၃၈၁
 ၁၆၀၊ ၁၆၈
 ၃၀၃
 ၃၃၃
 ၃၉၂
 ၃၀၁
 ၁၉၈
 ၃၃၁
 ၂၈၅
 ၃၄၀
 ၁၇၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကာယ နုတ္တ	၉၃	ကိရ	၃၁၂
ကာယပိဝေကော	၂၁၀	ကိလန္တောသ္မိ	၃၆၃
ကာယသံသဂ္ဂေါ	၂၁၀	ကိဿ	၂၈၅
ကာယဿ ဘေဒါ	၂၆၆	ကုဋိကဏ္ဍော	၂၇၈
ကာယေန	၂၁၇	ကုဋိစိဝရေန	၂၆၅
ကာယော	၃၁၁	ကုဋိ	၂၅၃
ကာလံ ကရောတိ	၃၇၆	ကုဏပေန	၂၇၂
ကာလံ ကရောန္တိ	၂၅၂	ကုဏ္ဍဓာနဝနေ	၁၀၇
ကာလကတော	၈၆	ကုဏ္ဍိကာ	၁၀၈
ကာလင်္ကတာ	၃၈၄	ကုဏ္ဍိကာယံ	၁၀၇
ကာလင်္ကတာနိ	၃၄၇	ကုတော	၁၀၄၊ ၂၂၄
ကာလင်္ကတော	၁၀၅	ကုမာရကာ	၉၇၊ ၂၆၇
ကာလယုတ္တံ	၂၈၀	ကုမ္ဘော	၃၁၁
ကာလေန ကာလံ	၁၈၂	ကုရရဃရေ	၂၇၈
ကာလေနဝ	၃၄၁	ကုလပုတ္တာ	၁၅၆
ကာလော	၁၀၅	ကုလပုတ္တာနံ	၉၃
ကာဝေယျသိပ္ပံ	၁၈၄	ကုလ္လံ	၃၈၁
ကာသာယာနိ	၂၈၀	ကုသလာနံ	၂၁၂
ကာသိကစန္ဒနံ	၃၀၁	ကုသိနာရာယံ	၂၁၆
ကာဠုကုဋ်	၂၇၂	ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ	၁၆၅
ကာဠိဂေါဓာယ ပုတ္တော	၁၄၃	ကေစိ	၁၉၀
ကိံ နု	၁၆၃	ကေနစိ ဒေဝ	၁၀၁
ကိစ္စကရဏိယေဟိ	၁၀၂	ကေလာသကုဋ်	၂၇၂
ကိစ္ဆေန	၂၈၂	ကေဝဠော မညေ	၁၆၃
ကိဉ္ဇနံ	၃၅၀	ကေဝလကပ္ပံ	၁၅၇
ကိဉ္ဇိ	၁၀၂	ကေဝလဿ	၄၀
ကိတ္တာဝတာ	၄၉	ကေဟိစိ ကေဟိစိ	၁၀၂
ကိတ္တိသဒ္ဓေါ	၃၇၅	ကောစညော	၂၄၈
ကိမိ	၃၂၅	ကောစိဒေဝ အတ္ထော	၁၄၁
ကိမိကာဠာယ	၁၉၆	ကောဠော	၃၈၄

ပဒါနုတ္တမော

[ဓ]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[ဂ-ဃ]

ပိဋကော်

ကောဋ္ဌော

၃၁၁

ဂင်္ဂါ ယမုနာ

၂၇၂

ကောဏ္ဍညော

၃၃၆

ဂစ္ဆတိ

၂၁၇

ကောပနေယျ

၂၂၄

ဂစ္ဆေ

၂၉၂

ကောပါ

၁၄၆

ဂဏနသိပ္ပံ

၁၈၄

ကောလိယဓိတာ

၁၀၈

ဂဏိကာယ

၃၁၈

ကောလိယပုတ္တော

၁၁၁

ဂတိ

၈၆

ကောသမ္ဗိယံ

၂၂၅

ဂန္ဓမာဒနကုဋ်

၂၇၂

ကောသလေသု

၂၁၈

ဂန္ဓေ

၁၈၃

ကောသလော

၉၂

ဂတ္တိနီ

၁၀၃

ကောသိယာ

၁၈၀

ဂယာယံ

၆၇

ကျာဟံ

၂၃၄

ဂယာသီသေ

၆၇

ကွာယံ

၂၆၅

ဂရုကတော

၇၁

ဂါဝိ တရုဏဝစ္ဆာ

၈၅

ဂိဒ္ဓါ

၃၃၁

[ခ]

ခတ္တဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ

၁၈၅

ဂုတ္တံ

၇၈

ခမနိယံ

၂၈၃

ဂုမ္ဘာ

၉၂

ခရံ

၁၄၈

ဂေါတမ

၄၉

ခရာဟိ

၁၀၄

ဂေါတမဒ္ဓါရံ

၃၈၁

ခရော

၃၆၂

ဂေါတမော

၃၄၃

ခလု

၃၄၃

ဂေါပါလကော

၂၁၈

ခါရိဝိဝိဓမာဒါယ

၃၀၀

ဂေါပိတော

၁၄၅

ဒီဏသံယောဇနာ

၅၃

ဃဒ္ဓိယာ

၁၇၉

ဒီဏာ ဇာတိ

၁၅၇

ဃရာ နိက္ခမန္တဿ

၁၅၃

ဒီဏာသဝံ

၅၈

ဃောသိတာရာမေ

၂၂၅

ဒီဏာသဝေါ

၂၄၄

[ဝ]

စက္ခုနာ

၁၈၃

ဒီရပကောဝ

၃၃၃

စက္ခုမာ

၂၆၆

ဒီလော

၃၁၁

စတုယောဂါတိဂတော

၃၁၇

ခုဒ္ဓါ

၂၁၅

စန္ဒိမာ

၈၇

ခေါ

၃၄၊ ၄၉၊ ၇၇၊ ၁၉၀

စပလာ

၂၁၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]		[ဆ-ဇ]	
စရမာနော	၁၆၅	ဆနံ	၂၇၀
စရဟိ	၇၅	ဆမာ	၃၃၇
စရေယျ	၂၅၃	ဆမာယံ	၃၀၃
စာဂံ	၂၆၆	ဆမ္ဘိတတ္ထံ	၆၀
စာပါလံ စေတိယံ	၂၉၃	ဆာရိကာ	၃၀၉
စာရိကံ စရတိ	၂၁၀	ဆိနံ ဝနံ	၃၃၀
စာရိကံ စရမာနော	၃၄၂	ဆိနုဂါနိ	၂၂၇
စာလိကာယံ	၁၉၆	ဆိနုသောတံ	၃၃၅
စာလိကေ ပဗ္ဗတေ	၁၉၆	ဇာပိဟာရံ	၁၉၆
စိတ္တကုဋံ	၂၇၂	ဇစ္စန္ဒာ	၃၁၁
စိတ္တဝိဝေကော	၂၁၀	ဇညာ	၁၇၂
စိရံ အကာသိ	၂၀၅	ဇဋ္ဌိလာ	၆၇၊ ၃၀၀
စိရံ ဒိဋ္ဌော မေ	၂၀၅	ဇနပဒကလျာဏီ	၁၅၂
စိရပဋိကာဟံ	၁၀၂	ဇနသ္မိံ	၁၀၃
စိရသံ	၁၀၂	ဇနာ ဧကင်္ဂဒဿိနော	၃၁၂
စိရဿေဝ	၁၅၆	ဇန္တုဂါမံ	၁၉၆
စိယတိ	၃၆၇	ဇရာ	၃၉
စုတူပပါတော	၃၆၀	ဇရာမရဏံ	၃၃၃
စုဒကာရိ	၃၆၅	ဇလတော	၃၉၁
စုန္ဒကံ	၃၆၅	ဇဟန္တိ ဝိယရူပံ	၁၀၇
စုန္ဒဿ	၃၆၁	ဇဟာတိ	၃၆၇
စုဋ္ဌပန္နကော	၂၉၀	ဇဟေ	၂၁၀
စေတသာ	၇၄၊ ၁၆၆၊ ၂၅၅	ဇာတရူပရဇတံ	၃၀၁
စေတိယေ	၅၀	ဇာတဝေဒသော	၃၉၁
စေတော ပရိစ္စ	၁၆၆	ဇာတိ	၃၉
စေတောပရိဝိတက္ကံ	၇၄	ဇာနာတိ	၁၀၄
စေတော ဝိမုတ္တိံ	၁၅၉	ဇာလသဉ္စန္ဒာ	၃၃၃
စေတောဝိမုတ္တိယာ	၁၉၉	ဇိဂုစ္ဆမာနော	၁၅၆
စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ	၂၀၅	ဇိတော	၁၆၀
စောရာ	၃၀၂	ဇိဝလောကသ္မိံ	၂၆၇

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[၉]

[၈]

ဇီဝိတန္တရာယာနံ
 ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ
 ဇုဏှာယ ရတ္တိယာ
 ဇုဟန္တိ
 ဇေတဝနေ
 ဇောတန္တိ

၈၀
 ၈၅
 ၂၂၁
 ၆၈
 ၅၁
 ၈၇

တဏှာဆဒနုဆာဒိတာ
 တဏှာနံ ခယာ
 တဏှာ ပဟိယတိ
 တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိ°
 တတော
 တတော တတော

၃၃၃
 ၁၉၄
 ၁၉၄
 ၃၃၆
 ၈၂၁၀၉
 ၂၀၂

[၅-၂]

ဈာပေထ
 ဈာယတော
 ဈာယမာနဿ
 ဈာယမာနေသု
 ဉတွာန
 ဉဏံ

၈၆
 ၄၀
 ၃၈၉
 ၃၂၂
 ၂၁၈
 ၁၅၉

တတ္ထ
 တတ္ထေကစ္စေ
 တတ္ထေဝ
 တတြိ
 တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ
 တထာဂတော
 တဒနုတ္တရံ
 တဒဝသရိ

၈၇၂၃၄၁
 ၁၈၄
 ၂၈၁၃၈၃
 ၁၆၅၂၂၁၂၅၄
 ၂၆၅
 ၁၁၂၁၃၅၂၀၉
 ၁၅၆
 ၃၄၂၂၃၆၈

[၅-၃]

ဋ္ဌိတဓမ္မော
 ဋ္ဌိတဿ
 ဋ္ဌိတေန ကာယေန
 ဋ္ဌိတေန စေတသာ
 ဒုယုမာနဿ

၂၇၂
 ၁၄၉
 ၂၉၁
 ၂၉၁
 ၃၈၉

တဒဟု
 တဒါ အဟု
 တဒါ နာဟု
 တဒါယတနံ
 တန္တိ
 တပတိ
 တမနဿရမာနော
 တမှာ သမာဓိမှာ

၂၆၈
 ၃၀၆
 ၃၀၆
 ၃၅၂
 ၁၇၈
 ၂၄၄
 ၁၅၃
 ၄၈၁၀၆၈

[၈]

တံ
 တံ ဇီဝံ
 တံ သရီရံ
 တတ္ထိကာနံ
 တဉ္စ ဒါရကံ
 တဏှက္ခယသုခဿ
 တဏှာ

၃၁၇၂၃၃၇
 ၃၀၉
 ၃၀၉
 ၃၂၆
 ၁၃၉
 ၉၅
 ၃၉

တရန္တိ
 တရမာနရူပေါ
 တသရံ
 တသ္မာ
 တသ္မိယေဝ
 တဿ
 တာဒိနော
 တာဒိ

၃၈၂
 ၇၈
 ၁၇၈
 ၈၁
 ၂၅၇
 ၁၀၂၂၄၅
 ၁၅၀၂၂၃၂
 ၁၉၅

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
တာယံ ဝေလာယံ	၄၀
တာဝတိံသေဟိ	၃၇၉
တာဝဒေဝ	၈၄၊ ၇၆
တာဝ မဟာ	၂၂၂
တိဋ္ဌေယျ	၂၉၄
တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော	၂၅၉
တိဏ္ဍာ	၃၈၂
တိဗ္ဗံ	၁၄၈
တိဗ္ဗာဟိ	၁၀၄
တိမိတိမိဂ်လာ	၂၇၄
တိယဂ္ဂဋ္ဌပေါက္ခရဏီ	၂၇၄
တိရစ္ဆာနဂတိ	၁၂၃
တိဿော ဝိဇ္ဇာ	၁၆၄
တိဟ	၈၁
တိဏိ	၃၈၅
တိရံ ဝါဟေတိ	၂၇၂
တိရေတိ	၁၄၁
တိရေတွာ	၁၀၂
တိဟိ ဝိတက္ကေဟိ	၁၁၀
တုဋ္ဌဿ	၉၀
တုဏိ အဟောသိ	၁၆၈
တုဏိဘာဝေါ	၉၄
တုပ္ပေသော	၁၃၉
တုလံ	၂၉၉
တုဝဋ်	၁၅၃
တုသိတံ ကာယံ	၂၅၀
တေ	၈၁၊ ၈၂၊ ၁၆၀
တေတေ	၁၆၃
တေစိဝရိကော	၂၂၉
တေဇောဓာတုံ	၃၈၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
တေဓ	၁၆၂၊ ၃၅၁
တေန	၁၀၆၊ ၁၇၅၊ ၂၁၃
တေနပသင်္ကမိ	၁၅၇၊ ၁၈၃
တေနဝန္တရဝဿေန	၁၆၄
တေ ဘိက္ခု	၁၄၄
တေမေ	၁၆၃
တေလံ	၁၀၃
တေလပုဒီပံ	၃၇၀
တေလပုဒီပေသု	၃၂၂
တေလဿ	၁၀၄
[၉]	
ထရုသိပုံ	၁၈၄
ထလံ ဥဿာရေတိ	၂၇၂
ထာမဝါ	၂၁၂
ထာမော	၃၀၂
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူ	၂၁၈
ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတေန	၂၁၇
ထူဏေယျကာ	၃၄၂
ထူဏော	၃၁၁
ထူပဉ္ဇဿ	၈၆
ထောက် ဒုက္ခံ	၂၂၃
[၁၀]	
ဒက္ခိဏမာဒိဿေ	၃၈၁
ဒဏ္ဍေန	၉၇
ဒဒတော	၃၆၇
ဒန္တံ	၅၈၊ ၇၈
ဒဗ္ဗော	၃၈၇
ဒလိဒ္ဓဝိသိခါ	၅၇
ဒဿနကာမမှ	၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ဒဿနကာမော	၁၆၆	ဒုက္ခဿ	၈၃၊ ၁၉၃၊ ၂၆၇
ဒဿနသံသဂ္ဂေါ	၂၁၀	ဒုက္ခာ	၁၉၄၊ ၃၈၆
ဒဿနာယ	၁၄၇	ဒုက္ခာဟိ	၁၀၄
ဒဿနိယတရာ	၁၅၄	ဒုက္ခိတော	၅၅
ဒဟရာ	၁၀၃	ဒုဂ္ဂတိ	၃၇၆
ဒဟေထ	၁၀၀	ဒုဂ္ဂတိယော	၂၁၈
ဒဗ္ဗပရက္ကမော	၂၁၂	ဒုဇ္ဇာနံ	၈၀
ဒါနကထံ	၂၅၅	ဒုဒ္ဓသံ	၃၅၅
ဒါနာဟံ	၂၇၁	ဒုဒ္ဓသိကံ	၃၃၄
ဒါရုစီရိယော	၇၀	ဒုဒ္ဓိဇ္ဇိ	၃၂၆
ဒိဋ္ဌဓမ္မော	၂၅၉	ဒုဗ္ဗေဏံ	၃၃၄
ဒိဋ္ဌပဒေါ	၂၄၅	ဒုရတိက္ကမာ	၁၄၂
ဒိဋ္ဌိသု သာရမ္ဘကထာ	၃၁၆	ဒုရတိဝတ္ထံ	၁၀၇
ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ	၈၁	ဒုလ္လဗ္ဗံ	၃၆၅
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ	၁၅၆၊ ၂၁၄	ဒုဿီလံ	၂၆၉
ဒိဋ္ဌော နော ဟတ္ထိ	၃၁၁	ဒုဿီလာ	၂၃၅
ဒိဋ္ဌောသိ	၂၇၀	ဒုဿီလော	၃၇၅
ဒိဗ္ဗာယ	၁၈၁	ဒေဝံ	၉၀
ဒိဗ္ဗေန	၆၆	ဒေဝကာယာ	၁၀၆
ဒိဝါ ဒိဝဿ	၁၀၅၊ ၁၄၁၊ ၃၈၄	ဒေဝဂတိ	၁၂၃
ဒိဝါဝိဟာရံ	၁၉၇	ဒေဝတာသတာနိ	၅၆
ဒိဝိယံ	၉၅	ဒေဝဒုန္နုဘိယော	၂၉၈
ဒိသော ဒိသံ	၂၂၁	ဒေဝမနုဿာနံ	၂၉၅
ဒိဃရတ္တံ	၈၀	ဒေဝါ	၁၄၇
ဒိဃေန အဒ္ဓါနာ	၃၀၁	ဒေဝိယာ သဒ္ဓိံ	၂၄၈
ဒုက္ကရံ	၂၈၉	ဒေဝေါ	၆၀
ဒုက္ခံ	၃၉၊ ၁၄၈၊ ၁၉၂	ဒေသေတိ	၇၆
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ	၄၀	ဒေသေဿန္တိ	၂၉၇
ဒုက္ခက္ခယဂါမိနိယာ	၂၁၂	ဒေါမနဿံ	၃၉
ဒုက္ခမေဿတိ	၂၂၄	ဒွယံ	၉၄

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ခ]		[န]
ဒွိဓာပထံ	၃၀၂	နံ	၃၀၁
ဒွေ ပုဂါ	၃၁၀	န ကုပ္ပတိ	၂၂၄
ဒွေမေ	၃၆၅	န ခွေတံ	၉၃
	[ဝ]	နင်္ဂလီယာ	၃၁၁
ဓနုသိပ္ပံ	၁၀၄	နင်္ဂဋ္ဌံ	၃၁၁
ဓမ္မံ	၇၆	န ဇာတု မေတိ	၃၁၇
ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ	၂၉၇	နဇော	၂၅
ဓမ္မံ န ဇာနန္တိ	၃၁၀	နတိယာ	၃၆၀
ဓမ္မံ ဝိညာတုံ	၂၅၅	နတ္တာ	၃၀၄
ဓမ္မစက္ခု	၂၅၇	နတ္ထိ	၃၉၂
ဓမ္မစာရိနော	၂၃၅	နဒိကံ	၃၆၅
ဓမ္မဓရာ	၂၉၆	နန္ဒိမုဒိယာ	၁၆၀
ဓမ္မဝိနယေ	၂၄၃	နန္ဒော	၁၅၀
ဓမ္မဿ	၀၇	နပ္ပကာသတိ	၀၇
ဓမ္မာ	၄၀	န ဘဝိဿတိ	၃၄၁
ဓမ္မာမိကရဏံ	၀၇	နယိမေဟိ ကတံ	၂၃၆
ဓမ္မာနံ	၂၁၂	န ရမတိ	၂၀၅
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ	၂၉၇	နဝဉ္စ သပ္ပိ	၂၂၀
ဓမ္မိယာ ကထာယ	၂၂၀	နဝေါရောပိတေဟိ	၂၂၁
ဓမ္မိ ကထာ	၉၄	န ဟောတိ	၃၀၉
ဓမ္မေန	၅၀	နာဂံ	၇၀၊ ၂၂၂
ဓမ္မော	၆၉	နာဂရာဇာ	၀၉
ဓာရာ	၂၇၄	နာဂသမာလေန	၃၀၂
ဓာရေတိ	၁၀၀	နာဂါ	၂၇၄
ဓာဝတိ	၂၁၅	နာညံ	၃၀၃
ဓီရော	၂၄၅	နာညဿ	၃၀၃
ဓုတင်္ဂပိစ္ဆော	၂၀၇	နာတိဝဿတိ	၂၇၀
ဓုတဝါဒေါ	၂၂၉	နာနာခန္တိကာ	၃၀၀
ဓုနမာနဿ	၁၄၉	နာနာဒိဋ္ဌိကာ	၃၀၇
		နာနာဒိဋ္ဌိနိဿယနိဿိတာ	၃၀၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န]		[န]	
နာနာရုစိကာ	၃၀၀	နိရူပဓိ°	၂၀၅
နာနုပကမ္ပတိ	၂၂၄	နိရောဓံ မဂ္ဂံ	၂၅၇
နာနဘဝန္တိ	၁၄၇	နိရောဓာယ	၂၀၅
နာဗ္ဗညံသု	၃၁၅	နိရောဓိ သညာ	၃၉၀
နာဘိနန္ဒတိ	၆၆၊ ၁၉၄	နိဝါသေတွာ	၅၇
နာမံ	၃၀	နိသိန္ဓော	၂၆၀
နာမညိ°သု	၃၂၁	နိသီဒနံ	၂၉၃
နာဟု ပုဗ္ဗေ	၃၀၆	နိသံသယံ	၁၄၄
နိကာမလာဘိ	၂၁၂	နိဿရဏမာဟံသု	၁၉၁
နိက္ခသာဝေါ	၅၀	နိဿိတဿ	၃၅၉
နိက္ခဏိန္ဒြိတံ	၂၆၀	နိဟုံဟုကော	၅၀
နိက္ခန္ဓေ	၁၆၀	နိစံ	၂၂၀
နိဂဏ္ဍာ	၃၀၀	နိဟရိတုံ	၁၀၄
နိဋ္ဌာဘိတွာ	၂၆၅	နိဟရိတွာ	၀၆
နိတ္ထဏံ	၃၃၉	နု	၄၉၊ ၇၇
နိတ္ထိဏ္ဍော	၁၆၀	နေတ္ထိန္ဒန္ဿ	၂၄၇
နိဇ္ဇဂံ	၃၀၄	နေဒိသော ဓမ္မော	၃၀၉
နိဇ္ဇတုမရဟတိ	၃၃၇	နေရဉ္ဇရာယ	၂၅
နိဗ္ဗာနံ	၁၉၄	နေလင်္ဂါ	၃၃၅
နိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တာယ	၃၅၁	နေဝဇ္ဈဂါ	၂၄၉
နိဗ္ဗာနမတ္တနော	၁၇၂	နေဝတ္ထတော	၁၀၀
နိဗ္ဗာနာယ	၂၀၅	နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ	၃၀၉
နိဗ္ဗေမိကာယ	၂၁၂	နေဝါသိကေဟိ	၁၆၂
နိမိတ္တေ	၂၉၅	[ဝ]	
နိမုဇ္ဇန္တိ	၆၇	ပံသုကူလိကော	၂၂၉
နိယတော	၂၆၃	ပံသုပိသာစကမ္ပိ	၂၂၄
နိရယဂတိ	၁၂၃	ပကာသေသိ	၂၅၇
နိရယေ ပစ္စိတ္တ	၂၆၅	ပက္ကမန္တိ	၆၆
နိရယော	၃၇၆	ပက္ကာမိ	၇၆
နိရာသော	၁၇၅	ပက္ခာလေတွာ	၃၇၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ပကော်	၁၆၀	ပဋိပဒါ	၇၅
ပစ္စပါဒိ	၈၇	ပဋိပဿန္တိ	၂၈၁
ပစ္စယော	၃၈၊ ၂၆၃	ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ	၃၁၈
ပစ္စာဇာတာနိ	၁၇၄	ပဋိဗဒ္ဓေါ	၁၄၁
ပစ္စာယာသိ	၁၁၂	ပဋိဗန္ဓရူပေါ	၁၀၃
ပစ္ဆာဘတ္တံ	၈၆၊ ၁၈၂	ပဋိဗာဟာယ	၃၇၉
ပစ္ဆာသမဏေန	၃၈၂	ပဋိဘာတိ မံ	၂၂၂
ပဇဟာတိ	၃၈၄	ပဋိယာဒါပေတွာ	၂၂၀၊ ၃၆၁
ပဇဟာသိ	၂၁၆	ပဋိသံဟရိတွာ	၉၀
ပဇာ	၃၆၂	ပဋိသမ္မောဒမာနာ	၁၆၂
ပဇာပတိ	၁၀၃	ပဋိသလ္လာနာ	၉၂
ပဇ္ဇောတမိဝ	၃၂၄	ပဋိသလ္လိနဿ	၇၂၊ ၂၄၃
ပဇ္ဇန္တံ အစ္စရာသတာနံ	၁၅၅	ပဌမံ	၃၄
ပဇ္ဇမတ္တာနိ	၅၆	ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၅
ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ	၂၇၆	ပဌမော	၂၀၁
ပညံ	၂၆၆	ပဌပေဿန္တိ	၂၉၇
ပညပေဿန္တိ	၂၉၇	ပဏာမေမိ	၁၆၃
ပညဝတာ	၃၀၂	ပဏိဓာယ	၁၄၈
ပညဝါ	၂၁၂	ပဏ္ဍိတာဘာသာ	၂၉၀
ပညာပနာယ	၃၂၁	ပဏ္ဍိတော	၈၇၊ ၂၆၇
ပညာပယမာနာ	၁၆၃	ပဏ္ဍာ	၃၃၇
ပညာပေတွာ	၃၆၉	ပတ္တစီဝရမာဒါယ	၅၇၊ ၂၂၆
ပညာယိတ္ထ	၃၈၉	ပတ္တဓမ္မော	၂၅၉
ပညာဝိမုတ္တိံ	၁၅၉	ပဒါလေယျ	၂၂၃
ပဋိကစ္စ ပဿတော	၃၁၅	ပဓာနတ္ထိကဿ	၁၉၆
ပဋိဂ္ဂဏေယျ	၂၅၇	ပဓာနာယ	၁၉၆
ပဋိစ္စ	၁၉၂၊ ၃၈၆	ပန	၁၉၀
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ	၃၄	ပနုဏ္ဏကောဓော	၁၇၅
ပဋိစ္စန္တံ	၂၆၀	ပန္နော	၃၈၂
ပဋိစ္စန္တကမ္မန္တိ	၂၆၉	ပန္နလောမော	၁၄၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဟာနံ	၃၃၈	ပရိဥယျမာနေ	၁၈၇
ပပဉ္စာ ဌိတိ	၃၃၈	ပရိဒေဝိတာ ဝါ	၃၈၆
ပဗန္ဓတိ	၃၈၂	ပရိဒေဝေါ	၃၉
ပဗာဠာ	၃၆၂	ပရိနိဗ္ဗာနကာလော	၃၈၈
ပဗ္ဗဇန္တိ	၁၅၆	ပရိနိဗ္ဗာယိ	၃၈၉
ပဗ္ဗဇိတာနံ	၉၃	ပရိပါကာယ	၂၀၁
ပဗ္ဗဇေယျံ	၂၈၀	ပရိပူရကာရိ	၂၄၃
ပဗ္ဗဇောဘိသင်္ခါရော	၂၈၁	ပရိဘာသန္တိ	၁၀၀
ပဗ္ဗတကူဋ်	၂၂၃	ပရိဘူတရူပံ	၃၃၄
ပဗ္ဗတောဝ	၁၇၀	ပရိမုခံ သတိ°	၁၆၉
ပဘင်္ဂရော	၃၂၅	ပရိမုဋ္ဌာ	၂၉၀
ပဘဝန္တိ	၃၈၆	ပရိယတ္တိအပ္ပိစ္ဆော	၂၀၇
ပမတ္တဗန္ဓုနာ	၃၃၃	ပရိယာပုဏိတွာ	၂၃၆
ပမာဒါဓိကရဏံ	၃၇၅	ပရိယာယံ	၁၀၂
ပမုခေ	၁၆၆၊ ၃၆၅	ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော	၂၉၅
ပမုစ္စရေ	၃၂၆	ပရိယောဂါဠုမဗ္ဗော	၂၅၉
ပမုဒိတော	၁၃၈	ပရိဝဇ္ဇယေ	၂၆၆
ပရံကတော	၃၁၃	ပရိဝဇ္ဇတိ	၁၀၄
ပရံကာရူပသံဟိတာ	၃၁၅	ပရိဝိသ	၃၆၁
ပရံ မရဏာ	၂၆၆၊ ၃၇၆	ပရိဋ္ဌာဟေဟိ	၁၈၇
ပရက္ကမေ	၂၆၆	ပရုဠကစ္ဆနခလောမာ	၃၀၀
ပရဒတ္တဝုတ္တော	၁၄၅	ပရေတာ	၁၉၃
ပရမံ	၁၁၁	ပရေသံ	၂၅၀
ပရမတ္တကာမော	၂၅၀	ပရော ကရောတိ	၃၁၆
ပရဝေဒိယာ	၂၈၆	ပလိဗည	၃၃၉
ပရိက္ခိပိတွာ	၈၉	ပလုဠမက္ကဋ္ဌိ	၁၅၄
ပရိခါကူပေ	၂၃၅	ပလ္လင်္ကံ°	၁၄၈
ပရိစာရေဿန္တိ	၃၀၃	ပဝနုတိ	၃၆၇
ပရိစိတာ	၂၉၄	ပဝတ္ထေ	၂၇၈
ပရိဇုန္ဓာ	၁၀၆	ပဝါဟေတွာ	၃၀၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပဝါဠိ	၂၇၄
ပဝိဝေကကထာ	၂၀၉
ပသံသိတော	၃၃၇
ပသန္တစိတ္တံ	၂၅၇
ပသာဒနိယံ	၇၈
ပသေနဒိ	၉၂
ပသေနဒိ ကောသလော	၃၀၀
ပဿ	၃၃၆
ပဿတော	၉၀၊ ၁၉၄
ပဿထ နော	၃၃၄
ပဿဒ္ဓိ	၃၆၀
ပဿသိ နော	၁၅၄
ပဟာနာယ	၂၁၂-၃
ပဟာယ ဒေဟံ	၂၅၃
ပဟာရေန	၂၂၂
ပဟိဏေယျာသိ	၁၆၆
ပဟိတတ္ထော	၁၅၆
ပါကတိန္ဒြိယာ	၂၁၆
ပါဠုလိဂါမိယာ	၃၆၈
ပါဠုလိဂါမိယေ	၃၇၅
ပါဠုလိဂါမေ	၃၇၉
ပါဠုလိဂါမော	၃၆၇
ပါဠိကံ	၂၁၃
ပါဠိဘောဂေါ	၁၅၅
ပါဏဘူတေသုံ သံယမော	၉၀
ပါဏုပေတံ	၂၆၁
ပါတိမောက္ခံ	၂၀၁
ပါတိမောက္ခေ	၂၃၀
ပါတုဘဝန္တိ	၄၀၊ ၄၄
ပါဒေ	၃၇၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပါဒေ ပါဒိ	၃၆၄
ပါဒေါ	၃၁၁
ပါပံ ပါပေန	၂၈၉
ပါပကံ	၂၆၈၊ ၃၆၇၊ ၃၈၄
ပါပကာ	၁၉၈
ပါပကေ	၅၃
ပါပကော	၃၇၅
ပါပဓမ္မံ	၂၆၉
ပါပဓမ္မာ	၂၃၅
ပါပမရိယေဟိ	၂၈၉
ပါပိစ္ဆော	၂၀၆
ပါပိမာ	၂၉၆
ပါပေန ဒုက္ကရံ	၂၈၉
ပါရဂူ	၆၂
ပါဝါယံ	၅၈
ပါသာဒိကံ	၇၈၊ ၁၉၆
ပါသာဒိကတရာ	၁၅၄
ပိဋိတော ပိဋိတော	၃၃၄
ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ	၁၈၂
ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော	၈၆
ပိဏ္ဍပါတိကဿ	၁၈၁
ပိဏ္ဍပါတိကော	၂၂၉
ပိဏ္ဍာယ	၅၇
ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇော	၂၂၈
ပိပ္ပလိဂုဟာယံ	၅၅
ပိယတရော	၂၄၈
ပိယရူပဿာဒဂမိတာသေ	၁၀၆
ပိယရူပေန	၁၄၀
ပိယေ	၃၈၆
ပိယော	၁၀၅

ပဒါနုက္ကမော

[၀]

ပိဋကော်

ပိယော ပုထု	၂၅၀
ပိလိန္ဒ	၁၇၃
ပိသာစော	၆၂
ပီတိသောမနဿဇာတော	၁၃၉
ပုဋ္ဌဘေဒနံ	၃၈၀
ပုတ္တသမ္မာဓေယနံ	၃၀၁
ပုတ္တေနပိ	၆၆
ပုထုဘူတံ	၂၉၇
ပုထုမနုဿာ	၁၀၆
ပုထု	၁၉၃
ပုန စပရံ	၂၀၁
ပုနန္ဒဝေါ	၁၉၅
ပုဗ္ဗဏှသမယံ	၅၇၊ ၃၈၁
ပုဗ္ဗာပရိယံ	၂၉၂
ပုဗ္ဗာရာမေ	၁၄၀
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၁၇၄
ပုရက္ခတော	၃၆၅
ပုရက္ခတွာ	၃၇၄
ပုရာဏကမ္မဝိပါကဇံ	၁၄၈
ပုရာဏဒုတိယိကာ	၆၅
ပုရာဏသာလောဟိတာ	၇၂
ပုရိသကိစ္စံ	၂၃၆
ပုရိသော	၃၀၃
ပုရေ ကတံ	၁၄၉
ပုဇယန္တိ	၃၈၁
ပုဇိတာ	၃၈၁
ပုဇိတော	၇၁
ပုရတ္တံ	၂၇၅
ပုရာ	၃၈၁
ပုရေတိ	၁၇၈

ပဒါနုက္ကမော

[၀]

ပိဋကော်

ပေစ္စ သမာ ဘဝန္တိ	၂၃၆
ပေတဂတိ	၁၂၃
ပေသကာရဝိသိခါ	၅၇
	[၀-၀]
ဖရုသာဟိ	၁၀၀
ဖလိံသု	၂၉၈
ဖဿပရေတော	၁၈၈
ဖဿာ	၁၀၁
ဖဿော	၃၉
ဖိတံ	၂၉၇
ဖေဂ္ဂါ	၉၂
ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ	၁၈၃
ဗဒ္ဓါ	၃၃၃
ဗန္ဓနာ မုတ္တံ	၃၃၇
ဗန္ဓနေ	၃၃၃
ဗလာနိ	၂၇၇
ဗဟိ	၂၇၀
ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကာ	၂၇၀
ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ	၃၀၀
ဗဟိပိ အန္တေပုရေ	၁၄၅
ဗဟုဇနသုခါယ	၂၉၅
ဗဟုဇနဟိတာယ	၂၉၅
ဗဟုပုတ္တံ	၂၉၃
ဗဟုလိကတာ	၂၉၄
ဗဟုဿုတဿ	၁၀၃
ဗဟုဿုတာ	၂၉၆
ဗဟေတ္ထ	၆၉
ဗာဓေန္တိ	၂၆၇
ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ	၁၅၄၊ ၂၇၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဘ]	
ဗာဟိတွာ	၅၃	ဘဂဝါ	၂၄၊ ၂၄၃
ဗာဟိယော	၇၀	ဘဏေ	၃၁၁
ဗာဟုဇညံ	၂၉၇	ဘဏ္ဍနဇာတာ	၃၀၉
ဗာဠုဂီလာနော	၅၅	ဘတကဝါဒေန	၁၅၅
ဗိမ္ဗိသာရော	၉၂	ဘတ္တသ္မိံ	၂၃၁
ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ	၁၀၆	ဘဒန္တေ	၃၉၁
ဗုဒ္ဓါ	၅၃	ဘဒ္ဒကံ မရဏံ	၂၄၄
ဗုဒ္ဓေါ	၂၁၆	ဘဒ္ဒကံ မေ ဇီဝိတံ	၂၄၄
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၂၇၇	ဘဒ္ဒသာလော	၂၂၆
ဗျဂါ နိရာသံ	၃၃၀	ဘဒ္ဒိယော	၁၄၃၊ ၃၂၇
ဗျသနံ	၃၂၃	ဘဒြာနိ	၃၀၁
ဗျာပါဒဝိတက္ကော	၁၉၀	ဘန္တစိတ္တော	၂၁၅
ဗျာပါဒဿ	၂၁၄	ဘဗ္ဗော	၂၅၅
ဗျာဝဋ္ဋော	၁၀၂	ဘဝမေဝ	၁၀၉
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၅၁၊ ၁၅၇၊ ၁၉၀	ဘဝဝိပ္ပဟာနာယ	၁၉၀
ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ	၁၅၆	ဘဝသင်္ခါရံ	၂၉၉
ဗြဟ္မစာရိပဋိညံ	၂၇၀	ဘဝသတ္တော	၁၀၉
ဗြဟ္မညံ	၂၃၆	ဘဝဿ	၁၉၁
ဗြဟ္မနာပိ	၃၃၇	ဘဝါ အပရိမုတ္တာ	၁၉၃
ဗြာဟ္မဏကရဏာ	၄၉	ဘဝေန	၁၉၀-၁
ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ	၃၄၂	ဘဝေါ	၃၉
ဗြာဟ္မဏဇာတိကော	၅၃	ဘာတိ	၀၇
ဗြာဟ္မဏဿ	၄၁	ဘာဝိတံ	၂၂၄
ဗြာဟ္မဏာ	၁၉၀	ဘာဝေတဗ္ဗာ	၂၁၃
ဗြာဟ္မဏော	၄၀၊ ၅၀	ဘိသနကော	၂၉၀
ဗြူဟယန္တိ	၃၂၄	ဘိက္ခဝေ	၃၅၂
[ဘ]		ဘိက္ခဝေါ	၃၉၁
ဘဂဝတာ	၂၀၇	ဘိက္ခုနော	၁၄၉
ဘဂဝတော ဘာတာ	၁၅၀	ဘိက္ခုသံဃံ	၂၆၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[မ]	
ဘိက္ခုသံဃာ	၂၈၇	မနသာကာသိ	၃၅၊ ၂၅၅
ဘိက္ခုသံဃေန	၂၁၈၊ ၃၄၂	မနသိ ကတွာ	၃၅၁
ဘိက္ခု	၅၂	မနသိ ကရိတွာ	၁၆၆
ဘိဒ္ဓိဿတိ	၂၈၇	မနသိ ကရောတာ	၃၀၁
ဘိယျောသော မတ္တာယ	၃၂၉	မနသော	၂၁၅
ဘိတော	၁၄၅	မနာပိကေ	၁၈၂
ဘုတ္တာဝိ	၂၂၀	မနာပေါ	၁၀၅
ဘုတ္တာဝိဿ	၃၆၂	မနဇာ ပရတ္ထ	၂၃၆
ဘူတပုဗ္ဗံ	၂၆၃၊ ၃၁၀	မနညံ	၁၉၆
ဘူတရတာ	၁၉၃	မနုဿကပဏော	၂၅၃
ဘူတာ	၁၉၃၊ ၂၅၂	မနုဿဂတိ	၁၂၃
ဘူတာနိ	၉၈	မနုဿဒလိဒ္ဓေါ	၂၅၃
ဘော	၄၉၊ ၁၁၂	မနုဿဝရာကော	၂၅၃
ဘောဂက္ခန္ဓံ	၃၇၇	မမ	၁၁၀
ဘောဂေဟိ	၈၉	မရဏံ	၃၉
[မ]		မရဏန္တေ	၂၄၅
မဂဓမဟာမတ္တာ	၃၇၉	မလ္လပုတ္တော	၃၈၇
မဂဓေသု	၃၆၇	မလ္လာနံ	၂၁၆
မဂ္ဂါ	၂၁၈	မလ္လေသု	၃၄၂
မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ	၃၄၃	မသာရဂလ္လံ	၂၇၄
မစ္စုနော	၁၀၇	မသိ	၃၈၉
မစ္စုရာဇဿ	၁၀၆၊ ၂၉၂	မဟတံ ဘူတာနံ	၂၇၄
မစ္ဆကေ	၂၆၇	မဟတာ	၂၁၈၊ ၃၄၂
မစ္ဆဝိလောပေ	၁၆၃	မဟတိယာ ပရိသာယ	၂၅၃
မစ္ဆာဝ ကုမိနာမုခေ	၃၃၃	မဟဒ္ဓနတရော	၉၁
မညတိ	၁၈၉	မဟဗ္ဗလော	၉၂
မဏိ	၉၂၊ ၂၇၄	မဟာ အကာလမေဃော	၈၉
မတ္တညုတာ	၂၃၀-၁	မဟာကဿပေါ	၅၄
မဒ္ဓိတော	၁၆၀	မဟာကောသော	၉၁
		မဟာနုဘာဝတာ	၁၃၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မဟာနုဘာဝေါ	၉၂၊ ၂၄၄	မိဂါရမာတုယာ	၃၈၄
မဟာဘူမိစာလော	၂၉၈	မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟတေန	၂၁၇
မဟာဘောဂေါ	၉၁	မိစ္ဆာပဏိဟိတံ	၂၂၁
မဟာဝနေ	၁၆၅	မုခတော	၃၄၅
မဟာဝါဟနော	၉၂	မုခရာ	၂၁၆
မဟာဝိဇိတော	၉၂	မုခသတ္တိ	၃၀၉
မဟိန္ဒော	၂၀၆	မုခါယာမံ	၂၉၀
မဟိဒ္ဓိကတာ	၁၃၈	မုစလိန္ဒမူလေ	၈၉
မဟိဒ္ဓိကော	၉၂၊ ၂၄၄	မုတ္တိတာ	၃၃၁
မာ	၁၇၄၊ ၃၄၃	မုဋ္ဌဿတိနော	၂၁၆
မာကတ္ထ	၂၆၈	မုဋ္ဌိဟိ သံသုတ္တိံ သု	၃၁၁
မာဂဓော	၉၂	မုဏ္ဍကာ	၃၄၃
မာဏဝကဝဏ္ဏံ	၉၀	မုတံ	၈၂
မာဏဝကာ	၂၈၉	မုတ္တာ	၂၇၄
မာဏဝိကာ	၁၀၃	မုတ္တိ	၂၆၈
မာတုစ္ဆာပုတ္တော	၁၅၀	မုတ္တော	၁၆၀
မာနဂန္ဓာ	၃၁၆	မုဒုစိတ္တံ	၂၅၇
မာနဝိနိဗဒ္ဓါ	၃၁၆	မုဒ္ဓါသိပ္ပံ	၁၈၄
မာနိတာ မာနယန္တိ	၃၈၁	မုဒ္ဓံ	၃၃၉
မာနိတောံ	၇၁	မုနိ	၈၈၊ ၂၉၉
မာနုပေတာ	၃၁၆	မုနိနော	၂၃၁
မာရဏန္တိကာ	၃၆၂	မုသာဝါဒိနော	၂၃၅
မာရဗန္ဓနာ	၂၄၇	မူလံ	၃၃၇
မာရဿ	၂၁၇	မူလတော ဆေတွာ	၃၄၆
မာရော	၂၉၆	မူလေ	၂၅
မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ	၃၀၁	မူဠဂဟ္တာ	၁၀၈
မိဂဘူတေန စေတသာ	၁၄၅	မူဠဿ	၂၆၀
မိဂါရမာတာ	၁၄၁	မေ	၁၁
မိဂါရမာတုပါသာဒေ	၁၄၀	မေဿိယော	၁၉၆
		မေတံ	၃၆၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]		[ယ]	
မေတ္တာ	၂၁၄	ယဒေဝ	၁၆၀
မေဓာဝိနော	၃၀၂	ယမိ	၆၉၊ ၁၇၅
မေ သုတံ	၂၄	ယသသံဝတ္တနိကံ	၃၆၆
မောနပထေသု	၂၃၁	ယသသာ	၂၆၆
မောဟက္ခယံ	၁၆၁	ယသောဇော	၁၆၁
မောဟက္ခယာ	၁၇၀	ယဿ	၅၀၊ ၃၁၇၊ ၃၃၇
မောဟသမ္ပန္နနော	၃၅၀	ယဿ တေ	၃၆၅
		ယဿတ္ထာယ	၁၅၆
[ယ]		ယဿန္တရတော	၁၄၆
ယံ	၂၁၃	ယဿ ဘာယတိ	၁၉၀
ယံ တံ ကယိရာ	၂၂၁	ယဿေဝံ	၂၂၄
ယဉ္ဇ ပတ္တိ	၃၁၀	ယာနိကတာ	၂၉၄
ယဉ္ဇ ပတ္တိဗ္ဗိ	၃၁၀	ယာပနိယံ	၂၀၃
ယတတ္ထော	၅၀	ယာဝ အပ္ပါယုကာ	၂၅၀
ယတိန္ဒြိယံ	၇၀	ယာဝကီဝံ	၃၂၄
ယတိန္ဒြိယော	၁၀၅	ယာဝတကာ	၃၁၁
ယတော	၀၂၊ ၃၂၄	ယာဝတာ	၃၀၀
ယတ္ထ	၀၇	ယာဝိစ္ဆန္တိ	၂၉၀
ယတြ	၁၃၀	ယုထာ	၂၂၇
ယထာဓိပ္ပာယ်	၁၄၁	ယေ	၁၉၀၊ ၃၀၂
ယထာနိက္ခိတ္တံ	၂၃၅	ယေ ကေစိ	၂၅၂၊ ၃၀၆
ယထာဗလသန္တောသော	၂၀၀	ယေန	၂၆၃
ယထာဘိရန္တံ	၁၆၅	ယေန နိတာ	၂၉၀
ယထာဘူတံ	၁၉၄	ယေန ဘဂဝါ	၄၀
ယထာလာဘသန္တောသော	၂၀၀	ယေန ယေန	၁၀၉
ယထာသာရပ္ပသန္တောသေ	၂၀၀	ယေဘုယျေန	၁၉၀
ယဒဘိနန္ဒတိ	၁၉၀	ယေ ဟိ ကေစိ ဘဝါ	၁၉၄
ယဒါ	၄၀၊ ၆၂၊ ၀၀	ယောဂါ	၁၄၂
ယဒိဒံ	၃၀၊ ၁၀၂	ယော ဝါပိ ကတ္တာ	၂၃၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၇]		[၇]	
ရက္ခာ သုသံဝိဟိတာ	၁၄၅	ရောဂံ	၁၈၉
ရက္ခိတစိတ္တဿ	၂၁၇	ရောသေန္တိ	၁၀၀
ရက္ခိတော	၁၄၅	[၈]	
ရဇံ	၁၄၉	လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယံ	၃၂၇
ရဇနံ	၂၅၇	လစ္ဆာမ	၁၈၃
ရဇာနုကိဏ္ဍံ	၃၁၈	လတာ	၃၃၇
ရဇောဇလ္လံ	၃၀၃	လဒ္ဓါန	၂၉၂
ရညေ	၁၄၁	လာဘာ	၃၆၅
ရတနာနိ	၂၇၅	လာဘာ ဝတ မေ	၂၄၃
ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယံ	၆၀၊ ၃၂၂	လုဠိတံ	၃၆၃
ရတ္တာ	၃၃၁	လေခါသိပ္ပံ	၁၈၄
ရတ္တိယာ	၃၄	လောကံ	၃၇၇
ရတ္တော	၁၀၇	လောကမိမံ ပဿ	၁၉၃
ရထသိပ္ပံ	၁၈၄	လောကာနုကမ္ပါယ	၂၉၅
ရထိယာယ ရထိယံ	၂၃၅	လောကာယတသိပ္ပံ	၁၈၅
ရမဏီယံ	၁၉၆	လောကေ	၇၅၊ ၉၅
ရမဏီယာ	၂၉၄၊ ၃၆၄	လောမဟံသံ	၆၀
ရမတိ	၂၂၈	လောဟိတကုဋ္ဌိယံ	၁၃၉
ရသေ	၁၈၃	လောဟိတဂေါ	၂၇၄
ရဟောဂတဿ	၇၂၊ ၂၄၃	[၉]	
ရာဂဇေဟိ	၁၈၇	ဝဂ္ဂုမုဒါ	၁၆၄
ရာဂဝိရာဂံ	၂၆၁	ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယာနံ	၁၆၆
ရာဂဿ	၂၁၃	ဝစ္ဆဿံ	၁၇၄
ရာဇဂဟေ	၅၄	ဝစ္ဆော	၁၇၃
ရာဇာ	၉၂	ဝဇ္ဇမပဿမာနာ	၃၃၁
ရုက္ခမူလံ	၂၁၈	ဝဇ္ဇေ	၁၆၄
ရူပံ	၃၈	ဝဇ္ဇနံ	၃၇၉
ရူပါ	၈၈	ဝဇ္ဇေသု	၂၀၅
ရူပေ	၁၈၃	ဝဏ္ဏံ စရေ	၃၀၃
ရေဝတော	၅၂		

ပဒါနုတ္တမော	[၀]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[၀]	ပိဋကော်
ဝဏိပုထော		၃၀၀	ဝိတက္ကပစ္ဆေဒါယ		၂၁၄
ဝဏ္ဏေန		၂၆၆	ဝိတ္တာရိကံ		၂၉၇
ဝတ		၁၁၂	ဝိဒိတဓမ္မော		၂၅၉
ဝတ္ထဗ္ဗံ		၁၆၃	ဝိဒိတွာ		၅၃၊ ၉၀
ဝတ္ထိ		၂၀၃	ဝိဒ္ဓံ		၉၀
ဝတ္ထုကတာ		၂၉၄	ဝိဒ္ဓါ		၃၀၄
ဝတ္ထုနိ		၃၇၉	ဝိမုပိတာ		၃၁၇
ဝနေ		၂၂၀	ဝိနာတိ		၁၇၀
ဝန္တဒေါသံ		၅၀	ဝိနိပါတော		၃၇၆
ဝပယန္တိ		၄၁	ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ		၉၀
ဝသလဝါဒေန		၁၇၃	ဝိနိတာ		၂၉၆
ဝသံဝုဋ္ဌဿ		၂၀၂	ဝိနိဝရဏစိတ္တံ		၂၅၇
ဝဿာနိ		၁၀၀၊ ၁၃၉	ဝိပရိဏာမဓမ္မာ		၁၉၄
ဝါ		၁၉၀၊ ၂၉၂၊ ၃၀၀	ဝိပဿနာဝသေန		၂၉၂
ဝါစာဂေါစရဘာဏိနော		၂၉၀	ဝိပါကာဝသေသေန		၂၆၅
ဝါလမိ		၃၁၁	ဝိပွကတာ		၉၂
ဝိကိဏ္ဍဝါစာ		၂၁၆	ဝိပွကာရံ		၆၆
ဝိဂတကထံကထော		၂၅၉	ဝိပွမုတ္တော		၁၀၅၊ ၃၂၀
ဝိဂတဘယံ		၁၄၇	ဝိပွမောက္ခမာဟံသု		၁၉၀
ဝိဂတဝလာဟကံ		၉၀	ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တာ		၂၁၆
ဝိဂ္ဂယ နံ		၃၁၂	ဝိဘဇိဿန္တိ		၂၉၇
ဝိဇာတံ		၁၁၂	ဝိဘဝံ		၁၉၄
ဝိဇာတာယ		၁၀၃	ဝိဘဝေန		၁၉၁
ဝိဇာယိဿတိ		၁၃၀	ဝိမုမ္မိ		၀၄
ဝိဇိတသင်္ဂါမော		၁၉၅	ဝိမုတ္တိ		၂၉၊ ၃၀၊ ၂၁၁
ဝိဇ္ဇမာနေ		၂၆၆	ဝိမုတ္တိဉ္ဇဏဒဿနံ		၂၁၁
ဝိညာဏံ		၃၀	ဝိမုတ္တိရသော		၂၇၅
ဝိညာဏံ အတ္တမာဂမာ		၃၉၀	ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒီ		၂၉၊ ၄၇
ဝိညာတေ ဝိညာတမတ္တံ		၀၂	ဝိယတ္တာ		၂၉၆
ဝိတက္ကာ		၂၁၅			

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝိရဇံ ဝိတမလံ	၂၅၇	ဝိထိ	၂၃၅
ဝိရာဂတာ	၉၀	ဝိရိယာရမ္ဘကထာ	၂၁၁
ဝိရာဂါယ	၂၀၅	ဝုဋ္ဌဟိတွာ	၁၆၈၊ ၃၀၉
ဝိရာဂေန	၁၉၄	ဝုဋ္ဌာသိ	၄၈၊ ၁၇၇
ဝိရိစ္ဆမာနော	၃၆၃	ဝုဋ္ဌိတော	၉၂
ဝိဝဋ်	၂၇၈	ဝုတ္တော	၄၂
ဝိဝရိဿန္တိ	၂၉၇	ဝုတ္တာနိ	၁၃၉
ဝိဝရေယျ	၂၆၀	ဝုသိတံ	၁၅၇
ဝိဝါဒါပန္နာ	၃၀၉	ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော	၅၀
ဝိသဇ္ဇ ပလ္လလာနိ	၃၈၂	ဝုဿတိ	၁၉၀
ဝိသတ္တိကံ	၃၄၁	ဝူပကဋ္ဌော	၁၅၆၊ ၂၂၅
ဝိသမာနိ	၂၆၆	ဝူပသမိံသု သင်္ခါရာ	၃၉၀
ဝိသာရဒါ	၂၉၆	ဝေဒဂုနော	၁၀၅
ဝိသုက္ခာ	၃၃၀	ဝေဒနာ	၃၉
ဝိသုဒ္ဓါယ	၁၈၁	ဝေဒန္တဂူ	၅၀
ဝိသုဒ္ဓေန	၆၆	ဝေဒိ	၈၈
ဝိသေသံ	၂၉၂	ဝေဓတိ	၁၆၉
ဝိဿဋ္ဌာယ	၂၈၄	ဝေဓတိ	၁၆၁
ဝိဿန္တန္တော	၃၄၅	ဝေရံ	၃၆၇
ဝိဟစ္စ	၈၉	ဝေရောစနမ္ပိ	၃၂၅
ဝိဟရတံ	၁၆၄	ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော	၂၅၉
ဝိဟရတိ	၂၄၊ ၂၀၂၊ ၂၀၄	ဝေသာလိယံ	၁၆၅၊ ၂၉၃
ဝိဟာရံ	၁၆၄	ဝေဟာသံ	၃၈၉
ဝိဟာသိံ	၁၄၅	ဝေဠုရိယော	၂၇၄
ဝိဟိံသာဝိတက္ကော	၁၉၈	ဝေဠုဝနံ	၅၄
ဝိဟေသေန္တိ	၁၀၀	ဝေါ	၉၄၊ ၁၆၃၊ ၂၆၇
ဝိတလောဘော	၁၇၅	ဝေါဒိဋ္ဌာ	၂၃၅
ဝိတိဝတ္တော	၁၄၆၊ ၃၃၉	ဝေါလောကေသိ	၁၈၇
ဝိတိသာရေတွာ	၄၉	ဝေါဟရန္တော	၂၈၈

ပဒါနုဋ္ဌမော	ပိဋကော်	ပဒါနုဋ္ဌမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သံကိလေသံ	၂၅၆	သင်္ချိ	၁၅၅
သံယမတော	၃၆၇	သင်္ဂါ	၆၆
သံယောဇနသင်္ဂသတ္တာ	၃၃၂	သင်္ဂါမဇီ	၆၄
သံယောဇန	၃၃၁	သစ္စံ	၆၉၊ ၃၅၆
သံဝရတိ	၂၁၅	သစ္စာကံသု	၁၆၄
သံဝရော	၂၃၀	သစ္စိကတွာ	၁၅၆
သံဝါသေန	၃၀၁	သညတေ	၃၈၁
သံဝေဇိတော	၇၆	သဏ္ဍာတိ	၂၁၄
သံဝေါဟာရေန	၃၀၂	သတံ ပိယာနိ	၃၈၅
သံသာမေတွာ	၁၆၄၊ ၂၂၆	သတတံ	၁၇၂၊ ၃၄၀
သ	၁၈၆	သတိမာ	၂၁၅
သကံ အာစရိယကံ	၂၉၇	သတိမတော	၁၈၂
သကဒါဂါမီ	၂၇၇	သတော	၁၄၈
သကဘဝနာ	၈၉	သတ္တက္ခတ္တံ	၈၉
သကဝဏ္ဏံ	၉၀	သတ္တ ဘတ္တာနိ	၁၃၉
သကဝေဒိယာ	၂၈၆	သတ္တဗ္ဗံ	၂၉၃
သကိဉ္ဇနံ	၁၀၃	သတ္တရတနံ	၂၂၂
သကေသု ဓမ္မေသု	၆၂	သတ္တာ	၃၃၁
သက္ကတော	၇၁၊ ၂၃၂	သတ္တာဟံ	၂၉၊ ၄၇၊ ၁၀၀
သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော	၃၄၃	သတ္တာဟဇာတေ	၂၅၀
သကျပုတ္တော	၃၄၃	သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာ	၈၉
သဂ္ဂံ	၃၇၇	သတ္တာဟဿ	၃၄
သဂ္ဂကထံ	၂၅၆	သတ္တာ	၂၄၃၊ ၃၆၅
သင်္ဂဿရသမာစာရံ	၂၆၉	သဒါ သတာ	၅၃
သင်္ခလိဒိတံ	၂၈၀	သဒါ သတိမတော	၂၃၂
သင်္ခါတဓမ္မဿ	၁၀၃	သဒေဝကော	၃၆၂
သင်္ခါနသိပ္ပံ	၁၈၄	သဒေဝကောပိ	၃၃၉
သင်္ခါရနိရောဓော	၄၃၊ ၄၅	သဒေဝမနုဿာ	၃၆၂
သင်္ခါရာ	၃၈	သဒ္ဓသိလောကနိဿိတော	၁၈၄
သင်္ခါ	၂၇၄	သဒ္ဓံ သမာဒိယိ	၂၆၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဒ္ဓါ	၉၃	သဗ္ဗမိ	၁၉၄
သဗ္ဗသံဝဏ္ဏံ	၂၁၀	သဗ္ဗမိ ဝိပုမုတ္တော	၁၀၅၊ ၂၂၀
သဗ္ဗံ စရံ	၃၀၄	သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ	၃၃
သဓာယမာနရူပါ	၂၀၉	သဗ္ဗဘဝါနိ	၁၉၅
သ နိဗ္ဗုတော	၃၆၇	သဗ္ဗရူပေါ	၃၅၀
သန္တပေသိ	၂၂၀	သဗ္ဗသန္တရိ°	၃၆၉
သန္တမာနသံ	၇၀	သဗ္ဗသော	၁၉၄
သန္တာပဇာတော	၁၀၀	သဗ္ဗာဝန္တံ	၂၅၅
သန္တာပေဟိ	၁၀၇	သဗ္ဗုပါဒါနက္ခယာ	၁၉၃
သန္တာဝဏ္ဏံ	၃၀၀	သဗ္ဗေ တေ	၁၉၄
သန္တာဝဏ္ဏယံ	၇၀	သဗ္ဗေဝ	၁၆၄
သန္တာဝဏ္ဏိကထာ	၂၀၇	သဗ္ဗိဟ္မစာရိနော	၂၄၃
သန္တာ	၁၄၅	သဗ္ဗိဟ္မစာရိ	၀၆
သန္တာပသံသဂ္ဂေါ	၂၁၀	သမင်္ဂိဘူတာ	၃၀၃
သန္တရိတွာ	၃၆၉	သမစာရိနော	၂၃၅
သန္တသေတိ	၃၂၇	သမဏကာ	၃၄၃
သန္တသေသိ	၂၁၉	သမဏပဋိညံ	၂၆၉
သန္တာနံ	၃၃၉	သမတိတ္ထိကာ	၃၀၁
သန္တာရေတုံ	၁၅၁	သမထဝသေန	၂၉၂
သန္တာပတိတာနံ	၉၁	သမန္တာဟရိတွာ	၃၅၂
သန္တာသိန္နာနံ	၉၁	သမပ္ပိတာ	၃၀၃
သပ္ပါဒ္ဓိဟာရိယံ	၂၉၇	သမယံ	၁၇
သပ္ပိဿံ	၁၀၄	သမသမဖလာ	၃၆၅
သဗ္ဗံ ဣဿရိယံ	၁၄၂-၃	သမာဒပေသိ	၂၁၉
သဗ္ဗံ ပရဝသံ	၁၄၂-၃	သမာဒါယ	၂၀၂
သဗ္ဗကမ္မဇဟဿ	၁၄၉	သမာဓိ°	၂၂၂
သဗ္ဗဇာနိ°	၂၅၃	သမာဓိမှာ	၃၄
သဗ္ဗတ္ထ	၇၇၊ ၃၀၃	သမာပဇ္ဇိတွာ	၃၀၉
သဗ္ဗတ္ထကာယာ	၁၉၄	သမာပတ္တိ	၃၃၄
သဗ္ဗဒါ	၃၄၀	သမာရဏော	၃၆၂

ပဒါနုတ္တမော

[သ]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[သ]

ပိဋကော်

သမာဟိတော	၂၉၉
သမုတ္တေဇေသိ	၂၁၉
သမုဒယော ဟောတိ	၄၀
သမုဒါစရတိ	၁၇၃
သမုလ္လပနသံသဂ္ဂေါ	၂၁၀
သမေတိ	၂၂၈
သမ္ပဇာနော	၁၄၈
သမ္ပဝါရေသိ	၂၂၀
သမ္ပဟံသေသိ	၂၁၉
သမ္ပဟုလာ	၁၀၅၊ ၁၇၃
သမ္ပဟုလာနံ	၉၁
သမ္ပောဓာယ	၂၀၅
သမ္ပောဓိပရာယနော	၂၆၃
သမ္ပဝံ	၂၉၉
သမ္ပဝန္တိ	၃၉
သမ္ပဝေါ	၁၉၃
သမ္ပောဂသံသဂ္ဂေါ	၂၁၀
သမ္ပတ္တကဇာတာ	၃၃၁
သမ္ပဒေဝ	၁၅၆၊ ၂၅၇
သမ္ပပ္ပညာယ	၁၉၄
သမ္ပပ္ပဓာနံ	၂၇၆
သမ္ပာဒိဋ္ဌိပုရေက္ခာရော	၂၁၈
သမ္ပာဝိမုတ္တာနံ	၃၉၂
သမ္ပာသင်္ကပ္ပဂေါစရော	၂၁၇
သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓေါ	၇၆၊ ၁၁၀၊ ၂၄၃
သမ္ပုခါ	၃၆၅
သမ္ပုခါ ဒိဋ္ဌော	၂၈၂
သမ္ပုဇ္ဇော	၃၇၆
သမ္ပောဒနိယံ	၄၈
သမ္ပောဒိ	၄၈

သယံ	၁၅၆
သယံကတော	၃၁၃
သယနာသနံ	၂၃၀
သရံ	၃၈၂
သရဘညပရိယောသာနော	၂၈၄
သရိတာ	၃၃၀
သရေန	၂၈၄
သလာကဂ္ဂါဟေန	၂၈၈
သဝနသံသဂ္ဂေါ	၂၁၀
သဝန္တိယော	၂၇၄
သဿတောရိဝ	၃၅၀
သဿမဏဗြာဟ္မဏီ	၃၆၂
သဟတ္ထာ	၂၂၀
သဟဓမ္မေန	၂၉၇
သဟဗျတံ	၂၆၆
သဟ ဝစနာ	၁၁၁
သဟဿသဟဿေဝ	၃၇၉
သကစ္ဆာယ	၃၀၂
သကိယာနိ	၁၅၂
သခါဘင်္ဂံ	၂၂၇
သတရူပေန	၁၄၀
သတောဒကာ	၃၆၃
သဒိယန္တေန	၃၀၁
သဓာရဏေ	၁၄၃
သဓာရဏေ ဝိဟညန္တိ	၁၄၂
သဓုကံ	၃၅
သဓုနာ သဓု	၂၈၉
သဓံ	၂၂၆
သဓံညံ	၂၃၆
သဓာဝတီပမုခါနိ	၃၄၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာမိကံ	၁၁၀	သီလဝန္တော	၂၄၃
သာမီပိပ္ပုပ္ပိပန္နာ	၂၉၇	သီလဝါ	၂၀၁၊ ၃၇၆
သာမုက္ကံသိကာ	၂၅၇	သီလဝိပန္နော	၃၇၅
သာယနသမယံ	၉၂	သီလသမ္ပန္နော	၃၇၆
သာရဏီယံ	၄၈	သီလေသု	၂၄၃
သာရတ္တာ	၃၁၈	သီသေ ပဟာရံ	၂၂၂
သာရန္တဒံ	၂၉၃	သီဟသေယျံ	၃၆၄
သာရမေန္တိ	၃၂၃	သီဟောဒကာ	၃၆၄
သာရေ ပတိဋ္ဌိတံ	၅၈	သုကရံ	၂၈၉
သာရော	၉၂	သုက္ကာ	၈၇
သာလဝနေ	၂၁၆	သုခံ	၉၅၊ ၉၈
သာဝတ္ထိယံ	၅၀	သုခံ ပတ္တာနံ	၃၉၂
သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ	၁၅၁	သုခကာမာနိ	၉၈
သိက္ခတိ	၂၀၂	သုခဒုက္ခဗုဋ္ဌော	၁၀၀
သိက္ခတော	၂၃၁	သုခဒုက္ခာ	၈၈
သိက္ခာပဒေသု	၂၀၂	သုခဒုက္ခေသု	၁၆၁၊ ၁၆၉
သိက္ခာသာရာ	၃၁၉	သုခမေသာနော	၉၈
သိက္ခိတဗ္ဗံ	၈၁	သုခဿ ရူပေန	၁၄၀
သိဃံသုဂံ	၂၃၅	သုခါယ	၈၀
သိပ္ပံ	၁၈၄	သုခိ°	၁၄၇
သိပ္ပါနံ	၁၈၄	သုခိနိ	၁၁၁
သီလာ	၂၇၄	သုခိနော	၁၀၅
သီတဝါတဒုဒ္ဓိနိ	၈၉	သုခမာ	၂၁၅
သီတိဘဝိ° သု	၃၉၀	သုခေါ ပိဝေကော	၉၀
သီမန္တရိကာယ	၂၂၀	သုဂတိ°	၃၇၇
သီလံ	၂၆၆	သုဂတိ° သဂ္ဂံ	၂၆၆
သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ	၃၀၁	သုဂတော	၇၉
သီလကထံ	၂၅၆	သုဂ္ဂဟိတာနိ	၂၈၄
သီလကထာ	၂၁၁	သုစိ	၆၉
သီလဝန္တေတ္ထ	၃၈၁	သုဇ္ဈန္တိ	၃၂၆

ပဒါနုတ္တမော

[သ]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[သ]

ပိဋကော်

သုညာဂါရံ

၃၇၈

သေတပစ္စာဒေါ

၃၃၅

သုညာဂါရဂတော

၁၄၃

သေတောဒကာ

၃၆၃

သုတံ

၁၂၊ ၂၆၆

သေနာသနာနိ

၁၆၃

သုတ

၁၁

သေနိယော

၉၂

သုတဓမ္မဿ

၉၀

သေယျထာပိ

၂၅၇

သုဒံ

၁၆၅

သေလူပမံ

၂၂၄

သုဒဿနကူဋံ

၂၇၂

သေလော

၁၇၀

သုဒ္ဓိ

၆၈

သောကမဇ္ဈေ

၂၄၅

သုနိဝေဿကာရာ

၃၇၉

သောကာ

၂၃၂

သုန္ဒရီ

၂၃၂

သောကာ ဝါ

၃၈၆

သုပတိတ္တာ

၃၆၄

သောကော

၃၉

သုပ္ပကာသိတံ

၂၉၇

သောစတိ

၆၆၊ ၂၄၅

သုပ္ပတိဋ္ဌိတော

၁၇၀

သောဇ္ဈော

၃၁၁

သုပ္ပဝါသာ

၁၀၈

သောတဓာတုယာ

၁၈၁

သုပ္ပါရကာ

၇၆

သောတာပန္နော

၂၆၃

သုပ္ပါရကေ

၇၀

သောဠသ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကာနိ

၂၈၄

သုဘူတိ

၃၁၆

သောဠသိ

၉၅

သုမနသိကတာနိ

၂၈၄

သွာက္ခာတေ

၂၄၃

သုလဒ္ဓိ

၃၆၅

သွာတနဒယ

၁၃၉

သုလဘရူပါ

၃၃၄

[ဗ]

သုဝိကပ္ပိတာ

၃၁၇

ဟတပ္ပဘော

၃၂၅

သုသမာရဒ္ဓါ

၂၉၄

ဟတ္ထိံ ဒဿေဟိ

၃၁၁

သုသမာဟိတော

၂၄၄

ဟတ္ထိကလဘေဟိ

၂၂၆

သုကရမဒ္ဓဝံ

၃၆၁

ဟတ္ထိစ္ဆာပေဟိ

၂၂၆

သုကရမဒ္ဓဝေန

၃၆၂

ဟတ္ထိနာဂေါ

၂၂၆

သုစိဗဒ္ဓိကံ

၂၇၀

ဟတ္ထိသိပ္ပံ

၁၈၄

သုပဋ္ဌိတာယ

၁၇၁၊ ၃၄၀

ဟနန္တိ

၉၇

သုပဓာရိတာနိ

၂၈၄

ဟန္တ

၁၄၁၊ ၁၈၃

သေ

၁၀၆

ဟရာယမာနော

၁၅၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၂၉

ပဒါနုက္ကမော	[ဗ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ဗ]	ပိဋကော်
ဟဝေ		၄၀	ဟိနာယ		၁၅၁
ဟိ		၁၉၀၊ ၁၉၂	ဟုံဟုက်ဇာတိကော		၄၈
ဟိတာယ		၈၀၊ ၂၉၅	ဟုရံ		၈၄
ဟိတေသိနာ		၁၆၄	ဟုရာ ဟုရံ		၂၁၅
ဟိတွာ		၁၈၆	ဟေတု		၂၆၃
ဟိမပါတသမယေ		၆၇	ဟောတိ စ န စ ဟောတိ		၃၀၉

ဥဒါနုဋ္ဌကထာယ

လက္ခိတဗျာနိ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အင်္ဂါဉ္စနဘာဝဿ		အဇပါလနိဂြောဓ	၄၇
အာနိသံသာ	၁၀၂-၄	အဇပါလနိဂြောဓော	
အကုသလဓမ္မာ အနေကာ	၃၀၄	ဗောဓိရုက္ခတော	
အက္ကုလပက္ကုလ	၆၀	ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ	၄၇
အက္ခောသနကမ္မဿ		အဇ္ဇတဂ္ဂေ	၂၆၁
ဝိပါကာဝသေသာ	၂၇၉	အဇ္ဈတ္တသဒ္ဒဿ	
အက္ခုလဘက္ခုလ	၆၁	အတ္ထုဒ္ဓါရော	၃၃၉-၃၄၀
အဂတ	၁၃၅	အဇ္ဈာသယော အနေကဝိဓော	၉
အဂါရိယ	၁၅၆၊ ၂၀၀	အညတိတ္ထိယာ ဘဂဝတော	
အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေန သဒ္ဓိံ		သက္ကာရံ အသဟမာနာ	၂၃၂
သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညုဂဏာ		အညပေါသီ	၅၇
ဗုဒ္ဓါနံ ဟတ္ထဂတာ ဧဝ	၃၀၆	အညမဂ္ဂဿ အနိယျာနိကတာ	၁၉၀
အဂ္ဂသာဝကာနံ ဥဘိန္ဒံ		အညာသိကောဏ္ဍည	၃၃၆
ကထာသလ္လာပေါ	၂၂၄	အဋ္ဌဂီက	၁၂၉၊ ၂၂၇
အဂ္ဂိဇုဟ	၆၀	အဋ္ဌမက	၂၇၇
အဂ္ဂိ တယော	၁၀၀	အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ ယမကပါဠိ-	
အစိရဝတီ	၂၇၄	ဟာရိယံ ဒဿေတိ	၄၇
အစိရဝတီ သာဝတ္ထိဇေတ-		အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ	၂၀
ဝနာနံ အန္တရာမဂ္ဂေ	၃၃၂	အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော	၂၇-၀
အစေလကဝတ	၃၁၉	အဏ္ဏဝ	၃၀၂
အစ္စယာနံ ခမာပနတာ	၃၄၄-၅	အတပ္ပိယာ တယော	၂၀၆
အစ္စရိယဗ္ဗုတာ အဋ္ဌ	၂၇၁၊ ၂၇၅	အတုရိတစာရိကာ	၁၆၅
အစ္စရိယဗ္ဗုတာနံ ဝိသေသတာ	၁၁၂	အတုလ	၁၁၆
အဇကလာပက	၅၀	အတ္တဇ္ဈာသယော	၂၇-၀
အဇပါ	၄၇	အတ္တနိယ	၃၁၃
အဇပါလ	၄၇		

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အတ္တနော အတ္တနော	
ဝိသယမေဝ ဇာနန္တိ	၁၅၇
အတ္တနော ဧဝ ဖလံ တေ တေ	
အရိယာ သမာပဇ္ဇန္တိ	၃၁
အတ္တဟိတံ အဇာနန္တာနံ	
အတ္တပက္ကမနဝသေန	
နိရတ္တကဗျသနံ အာပဇ္ဇိ	၃၂၃
အတ္တာဝ အတ္တနော ဝိယတရော	၂၄၉
အတ္တကဝိ	၁၈၅
အတ္တပဋိသတ္တိဒါ	၁၂၀-၁
အတ္တာ ပဉ္စ	၁၂၀
အတ္ထေ သုဠု ဥပမာရိတေ	
သက္ကာ ပါဠိ သမ္မာ	
ဥဿာရေတုံ	၂၈၄
အဓိပါတကာ	၃၂၃
အနဂါရိယ	၁၅၆၊ ၂၈၀
အနတ္တ	၈၂
အနာထပိဏ္ဍိက	၅၁
အနာဝရဏဉာဏ	၁၂၈
အနိစ္စ	၈၂
အနိစ္စလက္ခဏေ ဒိဋ္ဌေ	
အနတ္တလက္ခဏံ ဒိဋ္ဌမေဝ	၂၁၄
အနိမိသစေတိယံ ပလ္လင်္ကတော	
ဤသင်္ကံ ပါစိနနိဿိတေ	
ဥတ္တရဒိသာဘာဂေ	၄၇
အနကမ္ပိက, အတ္တကာမာနံ	
ဝိသေသတာ	၇၄
အနုပဒပစ္စဝေက္ခဏာ	၃၀၄
အနုပလေပ	၃၃၆
အနုလောမ	၃၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အနုလောမပဋိလောမ	၄၄၊ ၄၆
အနုသယော ဘဝပဝတ္တိယာ	
မူလံ	၃၃၈
အနုဿရဏသမသမဖလ	၃၆၆
အနောဏမနာဒိဝေါဒါနာနိ	
သောဠသ	၁၆၇
အနောတတ္တဒဟဿ ဥဒက-	
နိက္ခမနမုခါနိ စတ္တာရိ	၂၇၃
အနောတတ္တဒဟဿ	
ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနိ ပဉ္စ	၂၇၂
အန္တရာကထာ	၉၁
အန္တရဋ္ဌကဒိဝသ	၆၇
အန္တရာမရဏဿ နိဿန္တော	၂၆၂-၃
အန္တရသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၉၇
အန္တာ ဥဘော	၃၁၉-၃၂၁
အန္ဓာ အစက္ခါကာ	
ဇစ္စန္ဓပဋိဘာဂါ	၃၁၂
အပံသု	၃၄၃
အပရဇ္ဈဿ အာဒိနဝါ	၂၅၅
အပါယ	၃၇၆
အပ္ပုဂ္ဂိဟတဉာဏ	၁၂၀
အပ္ပ, မဟာရဇက္ခာနံ	
ဝိသေသတာ	၁၂၄
အပ္ပိစ္ဆော စတုပ္ပိဓော	၂၀၇
အပ္ပာစိက္ခနဿ အာဒိနဝါ	၂၃၈-၉
အဘိက္ကန္တသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၆၀
အဘိနန္ဒန, အနုမောဒနာနံ	
ဝိသေသတာ	၁၁၂
အဘိနိဟာရဿ အင်္ဂါနိ အဋ္ဌ	၁၁၇
အဘူတဝါဒိ နိရယံ ဥပေတိ	၂၃၆

လက်ကိုင်စာအုပ် အနုပညာမဏိကာ ၄၃၃

ပဒါနုပညာမဏိ [အ]	ပိဋကော်	ပဒါနုပညာမဏိ [အာ]	ပိဋကော်
အမမော	၁၈၆	အာကိဏ္ဍဝိဟာရဿ ဇိဂုစ္ဆတာ	၂၂၀
အမွဝန	၁၄၃	အာစာရ	၂၀၄
အယောဃန	၃၉၁	အာစာရကုလပုတ္တ	၁၅၆
အရဟတ္တပုတ္တိယာ ပရတော သာဝဇ္ဇကိရိယာယ သမ္ဘဝေါယေဝ နတ္ထိ	၁၄၉	အာဏာပါတိမောက္ခံ	၂၇၁
အရဟန္တ	၇၂	အာတက်, အာဗာဓာနံ ဝိသေသတာ	၁၁၀-၁
အရဟာ ပန အမမော	၁၄၉	အာဒိစ္စဿ တီသု ဒီပေသု ဧကသ္မိံ ခဏေ	
အရိယ	၂၇၇၊ ၂၈၅	အာလောကဖရဏ- သမတ္တတာ	၈၇
အရိယဓနာနိ သတ္တ	၂၅၀-၉	အာဒီနဝဒဿနဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
အရိယမဂ္ဂဉာဏံ ကမ္မက္ခယကရံ	၁၄၉	အာနေဉ	၁၆၆-၇
အရိယမဂ္ဂဿေဝ နိယျာနိကတာ	၁၉၀	အာယတန	၃၉၊ ၃၅၃-၅
အရိယသံဃဿ သုပုဋိပတ္တိ	၁၁၀	အာယုဝေမတ္တံ	၁၃၅
အရိယသစ္စဒဿနေန ဘဂဝတော ဓမ္မ- ကာယော ဒိဋ္ဌော နာမ	၂၈၃	အာယုဝေါဿဇ္ဇနဿ ကာရဏာနိ	၂၉၈၊ ၃၀၀
အရုဏ	၁၆၈	အာရညက	၂၂၉
အလဒ္ဓဘဏ္ဍမ္ဘိ ဣဓေဝ လဘိဿန္တိ	၃၈၀	အာရာမ	၅၁
အဝိဇ္ဇာ	၃၈	အာဝါသထာဂါရံ စတူဟိ ဣရိယာပထေဟိ	
အဝိဇ္ဇာယ လက္ခဏရသာဒီနိ	၃၉	ပရိဘုတ္တံ	၃၇၈-၉
အဝိတက္ကသမာဓိ	၃၁၇	အာဝါသဒါနသ္မိံ ဒိန္နေ သဗ္ဗဒါနံ ဒိန္နမေဝ	၃၇၇-၈
အသင်္ခတဓာတုယာ ပရမတ္တတော အတ္ထိတာ	၃၅၃	အာသယာနုသယဉာဏ	၁၂၄
အသုရာနံ ဘဝနံ သိနေရဿ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ	၂၇၁	အာသဝ	၈၄
အဿမုခံ	၂၇၃	အာသဝက္ခယော နာနာဝိဓော	၁၅၉
		အာသဝါ နာနာဝိဓော	၁၅၈-၉
		အာသာ	၃၃၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဣ]	
ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဘာဝေါ ပုဂ္ဂလ- ဒွါရဝသေန ဂဟေ- တဗ္ဗော	၁၈၂-၃
ဣတိသဒ္ဓဇဝံသဒ္ဓါနံ သမာနတ္ထတာ	၄၂
ဣတ္ထဘာဝ	၁၅၇
ဣဒ္ဓိပါဒါ စတ္တာရော	၂၇၆
ဣဓ, ဟုရ, ဥဘယမန္တရာနံ ဝိသေသတာ	၈၄
ဣန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ	၂၇၆-၇
ဣရိယာပထာ စတ္တာရော	၁၁၁
ဣဿရိယသုခံ ဒုဝိခံ	၁၄၂
[ဥ]	
ဥစ္စာသဒ္ဓါ	၁၆၃
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ	၁၉၁-၂
ဥတ္တမသေယျ	၃၆၄
ဥဒကံ စတုသဟဿ- ယောဇနပ္ပမာဏံ	၂၇၂
ဥဒယဒဿနဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
ဥဒယပဗ္ဗတကူဠ	၃၇၀
ဥဒါန	၂၂၄၊ ၅၊ ၂၉၊ ၃၅၂
ဥပတ္တိတက	၁၅၆
ဥပစိတပုညသမ္ဘာရာနမ္ပိ ဘဝေ သတိ ဧဝရူပါ ဝေဒနာ ပဝတ္တန္တိ	၃၆၂
ဥပဋ္ဌာနသာရာ	၃၁၉
ဥပဋ္ဌာနသာလာ	၃၁
ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ အာနန္တရိယ- ကမ္ပံ	၂၂၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဥ]	
ဥပဝတ္တန	၂၁၆
ဥပသမ္ပဒါဒိပဉ္စဝတ္ထု	၂၈၆
ဥပါဒါနံ စတုဗ္ဗိခံ	၃၉
ဥပါဒါနဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၃၉
ဥပါဒိန္နကသရီရံ နာမ ခဏ္ဍိစွာဒိဟိ အဘိဘုယျတိ	၂၉၄
ဥပါယာသ	၃၉
ဥပါယာသဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၄၀
ဥပါသက	၁၀၁၊ ၂၆၁၊ ၃၆၈
ဥပေက္ခာဉာဏဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၂၈-၉
ဥပေါသထသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၆၈
ဥရုဝေလာယန္တိ သဒ္ဓဿ အတိတဝေါဟာရော	၂၄
ဥရု	၂၄
ဥသဘမုခံ	၂၇၃
ဥဠုမ္ပ, ကုလ္လ္လာနံ ဝိသေသတာ	၃၈၁
[ဧ]	
ဧကံ သမယံ ဘဂဝါတိ ဝစနေန ရူပကာယပရိနိဗ္ဗာနံ သာဓေတိ	၂၃
ဧကံ သမယန္တိ ဝစနေန ကာလသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဓိသတိ	၂၄
ဧကစရ	၁၈၆
ဧကစာရ, သမဂ္ဂဝါသဿ အာနိသံသာ	၂၂၆

လက္ခဏာတို့အနက် အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[ဇ]

ဧကသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၁၇
ဇော	၁၆၉
ဇော	၂၀၄၊ ၃၃၅
ဧဝံ မေ သုတံ	၁၀-၁၇
ဧဝံ မေ သုတန္တိ ဝစနေန ဓမ္မသရီရဿ ပစ္စက္ခ- ကရဏတာ	၂၃
ဧဝံသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၆
ဧဝန္တိ ဘဏန္တော ဒေသနာ- သမ္ပတ္တိ နိဒ္ဒိသတိ	၂၄

[ဇ]

ဩကာသလောက	၁၈၆-၇
ဩဂဓ	၃၁၄
ဩရသ	၃၈၁
ဩလီယနာ, တိဓာဝနာနံ ဝိသေသတာ	၃၂၀-၁
ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ	၂၇၁
ဩဝါဒပါတိမောက္ခဿ အနုဒ္ဓိသိတုကာမတာ	၂၆၈

[ဇ]

ကင်္ခါရေဝတ	၂၈၆
ကင်္ခါရိတရဏဿ တဒင်္ဂိပုတ္တိတာ	၃၀
ကတ	၃၅၇
ကထာ ဒသ	၂၀၆-၂၁၂
ကပေါတကန္ဓရာ	၂၂၁
ကမ္ပဝိလောတိက	၂၃၉-၂၄၁
ကမ္မာနံ ဓမ္မတာ	၂၅၀
ကရေရိကုဋိကာ	၁၈၂
ကလန္တကနိဝါပ	၅၄

ပဒါနုတ္တမော

[ဇ]

ကလဘာဂ	၁၅၅
ကလာပသမ္ပဿနဿ တဒင်္ဂိပုတ္တိတာ	၃၀
ကလျာဏာနိ ပဉ္စ	၁၅၂-၃
ကလျာဏမိတ္တဿ လက္ခဏာနိ	၂၀၀-၁
ကဝိ စတ္တာရော	၁၈၅
ကာမကဏ္ဍက	၁၆၀-၁
ကာမဘောဂီသေယျာ	၃၆၄
ကာမာနံ အာဒိနဝါ	၂၅၆-၇
ကာယ	၁၇၁
ကာယဂတာ သတိ	၁၇၁
ကာယ နုတ္တ	၉၃
ကာလ	၁၀၅
ကာလကတ	၈၆
ကာလင်္ကတ	၁၀၅
ကိစ္စ, ကရဏီယာနံ ဝိသေသတာ	၁၀၂
ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ	၃၅၆
ကိမိကာဠာ	၁၉၆
ကုဋိကဏ္ဍ	၂၇၈
ကုဏ္ဍဓာနဝန	၁၀၈
ကုဏ္ဍိကာ	၁၀၇-၈
ကုမာရက, ယုဝါနံ ဝိသေသတာ	၂၆၇
ကုလပုတ္တာ ဒုဝိဓာ	၁၅၆
ကုလဝေမတ္တိ	၁၃၅
ကုသလဓမ္မာ အနေကာ	၃၀၄-၅
ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗာန- ကာရဏာနိ တိဏိ	၃၆၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကုသိနာရာယ ဥယျာနံ ဒက္ခိဏ- ပစ္ဆိမဒိသာယ ဟောတိ	၂၁၆
ကေဝဋ္ဌ	၁၆၃
ကောစိ အစဝနဓမ္မော နာမ နတ္ထိ	၂၅၃
ကောဇ္ဇာနံ ဒီရမတ္တဿေဝ ပိဝနတာ	၃၈၄
ကောလိယဓိတာယ ဒေဝသိကဝလဉ္ဇနံ	၁၀၈
ကောသမ္ဘိ	၂၂၅
ကောသလ	၉၂၊ ၂၁၈

[ခ]

ခန္တိ	၃၀၇
ခမနိယ,ယာပနိယာနံ ဝိသေသတာ	၂၈၃
ဒီဏာသဝစိတ္တံ လောကဓမ္မေဟိ နာနုပကမ္ပတိ	၂၂၄
ဒီဏာသဝါနံ အဇ္ဈာသယတာ	၁၅၀
ဒီဏာသဝါနံ ကာယိကဒုက္ခံ၊ န စေတသိကဒုက္ခံ ဟောတိ	၁၄၈
ဒီဏာသဝါ ပရေသံ ဥပဝါဒါဒိ- ဘယေန ပရိနိဗ္ဗာနာယ န ဝါယမန္တိ	၃၈၈
ဒီဏာသဝါ ပရေသံ ပသံသာဒိ- ဟေတု စိရံ န တိဋ္ဌန္တိ	၃၈၈

[ဂ]

ဂင်္ဂါ နာနာဝိဓာ	၂၇၃-၄
ဂင်္ဂါယမုနာနံ အာဒိ	၂၇၂-၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဂ-ဃ]	
ဂတိ	၁၂၃
ဂတိယော ပဉ္စ	၁၂၃-၄
ဂန္ဓာ ဒသ	၂၇၂
ဂယာ	၆၇
ဂယာသီသ	၆၇
ဂါထာသဟဿတောပိ အတ္တနိဿိတံ ဧကမ္ပိ ဂါထာပဒံ သေယျော	၈၆
ဂေါစရော တိဝိဓော	၂၀၄
ဂေါတ္ထ,နာမာနံ ဝိသေသတာ	၂၇၄
ဂေါတြဘုဿ တဒင်္ဂိပုတ္တိတာ	၃၀
ဆဋ္ဌိဩဒန	၁၇၉

[ဃ]

စတုကောဋိကသုညတ	၁၀၁
စတုဂန္ထိရ	၁၀
စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓ	၃၆၉
စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ	၁၈၅
စရိမတ္တဘာဝေ ဗောဓိသတ္တေဟိ ဝသိတဋ္ဌာနံ စေတိယ- ဆရသဒိသံ	၂၅၂
စာရိကာ ဒုဝိဓာ	၁၆၅
စာလိကပဗ္ဗတ	၁၉၆
စာလိကာ	၁၉၆
စိန္တာကဝိ	၁၈၅
စူဠပန္နက	၂၉၀-၁
စေတိယ	၅၈
စေတိယဝေါဟာရ	၂၉၃
စောရ	၃၀၂-၃

လက်ၵိတဗ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[ဆ]

ဆဒ္ဓါရိကဗ္ဗဋ္ဌာရမ္မဏဿ ပဋိလာဘတော ၁၈၃

ဆဗ္ဗဏ္ဍုဗုဒ္ဓရသ္မိယော အသိတိ-
ဟတ္ထဋ္ဌာနံ အဂ္ဂဟေသုံ ၉၃၊ ၃၇၁

ဆာရိကာ ၃၈၉

[ဇ-ဠ]

ဇဋ္ဌိလ ၆၇

ဇဋ္ဌိလ၊ နိဂဏ္ဍာနံ ဝိသေသတော ၃၀၀

ဇနပဒကလျာဏီ ၁၅၂-၃

ဇမ္ဗုဒီပေါ ဒသသဟဿ-
ယောဇနပရိမာဏော ၂၇၂

ဇရာ ၃၉

ဇရာယ လက္ခဏရသာဒီနိ ၃၉

ဇာတိ ၃၉

ဇာတိကုလပုတ္တ ၁၅၆

ဇာတိဘူမိဂမန ၁၅၁

ဇာတိယာ လက္ခဏရသာဒီနိ ၃၉

ဇိဝိတန္တရာယ ၈၀

ဇေတ ၅၁

ဧဥယျဓမ္မာ ပဉ္စ ၁၂၂

[ဋ]

ဋ္ဌိတိ ၂၉၁

ဋ္ဌိတိ နာမ အနုသယော ၃၃၈

[တ]

တက္ကိက ၃၂၆

တဏှာ ၃၉

တဏှာယ အဘာဝေ ကိလေသ-
ဝဋ္ဌဿ အဘာဝတာ ၃၅၆

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[တ-ထ]

တဏှာယ လက္ခဏရသာဒီနိ ၃၉

တဏှာ တိသော အဋ္ဌတ္တရ-
သတံ ၃၉

တထာဂတဿ ကာရဏာနိ အဋ္ဌ ၁၁၂-၇၊ ၁၃၈၊ ၃၀၉

တထာဂတသေယျာ ၃၆၄

တပနီယာတပနီယ ၂၄၅

တာပသဝတာနံ အသုဒ္ဓိ-
မဂ္ဂတာ ၆၈-၉

တာပသာနံ ဝတာနိ ၆၇-၈

တိစိဝရ ၂၂၉

တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆောတိအာဒီနိ
စတ္တာရိ ၂၅၉

တိတ္ထ ၃၀၇

တိမိဂ်လ ၂၇၄

တိမိတိမိဂ်လ ၂၇၄

တိရစ္ဆာန ၁၂၃

တုရိတစာရိကာ ၁၆၅

တုလာ၊ တုလ ၂၉၉

တေရသဓုတင်္ဂဓရ ၁၈၁

ထူဏပြာဟ္မဏဂါမ ၃၄၂

[ဒ]

ဒဗ္ဗဿ အရဟတ္တပတ္တတာ ၃၈၇

ဒဗ္ဗဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ပစ္စက္ခံ ၃၈၉၊ ၃၉၀

ဒသဗလဉာဏ ၁၃၁

ဒါနံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ ၁၈၀

ဒါနဿ ဂုဏာ အနေကဝိဓာ ၂၅၅-၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၅]	
ဒါနဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
ဒါရုစီရိယ	၇၁
ဒိဋ္ဌ, ဒိဋ္ဌမတ္တာနံ ဝိသေသတာ	၈၁
ဒိဋ္ဌဓမ္မ	၂၅၉
ဒိဋ္ဌိ	၃၀၇
ဒိဋ္ဌိသင်္ဂေ	၆၆
ဒိဋ္ဌိ	၆၆
ဒိဋ္ဌာ	၁၈၁
ဒုက္ကရစရိယာဝေမတ္တံ	၁၃၅
ဒုက္ခံ နာမ ပိယဝတ္ထုနိမိတ္တံ	၃၈၅
ဒုက္ခ	၃၉၁၀၂
ဒုက္ခဿန္တ	၃၅၅
ဒုက္ခဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၄၀
ဒုဂ္ဂတိ	၃၇၆
ဒေဝသိကံ သမာပတ္တိယော	
ဝဋ္ဌဇ္ဇေတိ	၂၉၉
ဒေဝါ	၁၂၃
ဒေသနာယ ဥပမာယော	၂၆၀
ဒေါမနဿ	၃၉
ဒေါမနဿဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၄၀
ဒေါသသင်္ဂေ	၆၆
[၆]	
ဓမ္မ	၂၆၁
ဓမ္မ, အနုဓမ္မ	၈၇
ဓမ္မဒေသနာ သကသက-	
ဘာသာနုရူပတော	
သောတပထံ အာဂစ္ဆတိ	၁၀
ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ	၁၂၀-၁
ဓမ္မဝါဏိဇ္ဇ	၃၀၃-၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၇]	
ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေ	၁၂၈-၉
ဓမ္မဝိနယ	၂၄၃
ဓမ္မဝေနေယျ	၁၃၃
ဓမ္မာ ပဉ္စ	၁၂၀
ဓမ္မိ ကထာ	၉၄
ဓိရ	၃၃၇
ဓုတစတုက္က	၂၂၉
[၈]	
နဂရူပရန္ဓနကမ္မဿ	
နိဿန္ဓော	၁၀၈-၉
နတ	၃၅၆
နတိ	၃၆၀
နဒီ	၂၅
နန္ဒ	၁၅၀
နန္ဒမူလပဗ္ဗာရ	၂၆၄
နာဂရာဇဿ မဟာနု-	
ဘာဝတာ	၈၉-၉၀
နာနဇ္ဈာသယာနံ နာနာနယတာဗ္ဗ	
နာနာတိတ္ထိယ	၃၀၇
နာနာနယ	၉
နာနုပဒပစ္စဝေက္ခဏာ	၃၀၅-၆
နာမ	၃၈
နာမရူပဝတ္ထုနာဿ တဒဂ်-	
ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
နာမရူပါနံ တထလက္ခဏာနိ	၁၁၃-၄
နာမဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၃၉
နိက္ခေပ	၂၈
နိဂမန	၄၂

လက်ၵိတ်ဗွာန် အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]	
နိဋ္ဌဘနာ, ပသဗျကရဏကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသာ	၂၆၅
နိဗ္ဗာန	၁၉၄၊ ၃၅၄-၅
နိဗ္ဗာနဿ ဒုက္ခနိဿရဏ- ဘာဝေါ	၁၁၀
နိဗ္ဗာနဿ ပုထုဇ္ဇနာနံ သုဝိ- နန္တေဝိ အဂေါစရဘာဝတာ၁၇၂	
နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂဖလာဒီနံ အာရမ္မဏပစ္စယတာ	၃၅၃
နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ ပဋိပဒါ	၃၅၉-၃၆၀
နိဗ္ဗာနေ ဣဓ, ပရလောကာဒီနံ အဘာဝတာ	၃၅၄
နိဗ္ဗာနေ ကာမ, ရူပါ, ရူပဘဝါနံ အဘာဝတာ	၃၅၄
နိဗ္ဗာနေ စတုမဟာဘူတ- လက္ခဏာ နတ္ထိ	၃၅၃
နိဗ္ဗာနေ စန္ဒိမ, သူရိယာနံ အဘာဝတာ	၃၅၄
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
နိယျာနိကဓမ္မ	၃၂
နိရယ	၃၇၆
နိရယာ	၁၂၃
နိရာသာ	၃၃၀
နိရုတ္တိပုဋိသမ္ဘိဒါ	၁၂၀-၁
နိရောဓသမာပတ္တိ သမာဓိ နာမ	၁၇၆
နိဟုံဟုက်	၅၀
နိလဇလ	၂၅
နေတ္ထိ	၂၄၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[န]	
နေလ	၃၃၅
နေလဉ္ဇလ	၂၅
[ဝ]	
ပံသုကူလ	၂၂၉
ပံသုကူလစီဝရဿ ဝဏ္ဏံ	၃၇၀-၁
ပစ္စယ	၃၀
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
ပစ္စေကဗုဒ္ဓ	၅၃
ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘာသိတံ ဥဒါနံ	၂၊ ၃
ပစ္ဆာဒ	၃၃၅
ပညဝန္တ, ဒုပ္ပညာနံ ကထာ	၃၀၂
ပညာ အနေကပရိယာယာ	၂၄၇
ပညာ ဒုဝိဓာ	၆၂-၃၊ ၂၁၁
ပညာပါရဂူ	၆၃
ပဋိက္ခိပိ မဟာကဿပတ္ထေရော ဝိဏ္ဏပါတံ	၅၆-၇
ပဋိစ္စ	၃၅
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ	၃၄-၅
ပဋိပဒါ နာမ သီလဝိသုဒ္ဓိ- အာဒယော ဆ	၇၅
ပဋိဘာနကဝိ	၁၀၅
ပဋိဘာနပုဋိသမ္ဘိဒါ	၁၂၀-၁
ပဋိလောမ	၄၃
ပဋိသမ္ဘိဒါ စကဿော	၁၂၀
ပဋိသမ္မောဒနံ ဒုဝိဓံ	၁၆၀
ပဋိဟာရိယ	၁၀
ပဌမဗောဓိယံ ဥပဋ္ဌာကာ အနိဗဒ္ဓါ	၁၉၆
ပဌမသတ္တာဟ	၃၀-၄၆
ပဏ္ဍိတ	၀၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၀]	
ပဏ္ဍိတာဘာသာ	၂၉၀
ပတိ,ပတိ,ပတိ	၂၀၂-၃
ပတ္တိဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၈၁
ပပဉ္စ	၃၃၈-၉
ပပဉ္စာနံ နိမိတ္တာနိ	၃၃၈
ပဘက်ရ	၃၂၅
ပမတ္တာ,ပမတ္တာနံ အာဒိနဝါ- နိသံသာ	၁၀၇
ပမာဒဝိဟာရဿ ဂရဟာမုခတာ	၂၁၇
ပရံကာရ	၃၁၄
ပရုဇ္ဈာသယော	၂၇-၈
ပရမတ္ထဗြာဟ္မဏ	၅၃၊၅၈
ပရဝိဟေသာယ အာဒိနဝါ	၉၈
ပရာနုကမ္ပာယ အာနိသံသာ	၉၈
ပရာဘိသဇ္ဇနီ	၃၃၉
ပရိ	၁၆၉
ပရိဒေဝ	၃၉
ပရိဒေဝဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၄၀
ပရိနိဗ္ဗာနဓာတုသမသမဖလ	၃၃၆
ပသေနဒိ	၉၂
ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၂၈-၉
ပဟိတတ္ထ	၁၅၆
ပါဠိလိဂါမ	၃၆၈
ပါဠိဟာရိယ	၉၊၁၀
ပါဏုပေတ	၂၆၁
ပါတိမောက္ခံ ဒုဝိဓံ	၂၇၁
ပါတိမောက္ခ	၂၀၁-၃
ပါတိမောက္ခသံဝရ	၂၀၂-၃
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတ	၂၀၂-၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၀]	
ပါဒဓောဝနဿ ပဝေဏီ	၃၇၄
ပါပပုဂ္ဂလော ဝေါဒါနဓမ္မံ န ရမတိ	၂၈၅
ပါပါနံ အပရိဝဇ္ဇနေ အာဒိနဝါ	၂၆၆
ပါပါနံ ပရိဝဇ္ဇနေ အာနိသံသာ	၂၆၆-၇
ပါပိမာ	၂၉၆
ပါရဂူ	၆၂-၃
ပါရမိယော ဒသ	၁၁၃
ပါဝါယ တိဂါရုတေ ကုသိနာရာ	၃၆၄
ပါသာဒိက	၁၉၆
ပါသာဒိက,ပသာဒနိယာနံ ဝိသေသတာ	၇၈
ပိဏ္ဍပါတ	၂၂၉
ပိဏ္ဍောလ	၂၂၈
ပိတရံ အနာဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ	၁၅၂
ပိတရံ သကဒါဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာပနဂါထာ	၁၅၁
ပိတရံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပနဂါထာ	၁၅၁
ပိပ္ပလိဂုဟာ	၅၅
ပိယ,မနာပါနံ ဝိသေသတာ	၁၀၅
ပိယဝိပ္ပယောဂသမ္ဘူတသောကေန ဥမ္မာဒါ	၁၁၁
ပိလိန္ဒ	၁၇၃
ပိလိန္ဒဝစ္ဆော ပုဗ္ဗာစိဏ္ဏဝသေန သမုဒါစရတိ	၁၇၄-၅
ပိသာစ	၆၂

လက်၌တဗွာန် အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]	
ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၂၀-၉
ပုဂ္ဂလာ ဣစ္ဆာဝသေန စတ္တာရော	၂၀၆
ပုစ္ဆာ	၂၀
ပုစ္ဆာဝသ	၂၀
ပုစ္ဆာဝသိကော	၂၇-၀
ပုတ္တသိနေဟော ပိတု အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ	
အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ	၆၆
ပုဗ္ဗကမ္မဿ ဝိပါကော	၂၇၉
ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ဒုတ္တိံသ	၁၃၂-၃
ပုဗ္ဗာပရိယဝိသေသော ဒုဝိဓော	၂၉၂
ပုဗ္ဗာရာမော သာဝတ္ထိယာ	
ပါစိနဒိသာဘာဂေ	၁၄၀
ပုရာဏကမ္မဝိပါကဇ	၁၄၀
ပုရိသာ နာမ ဘရိယာသု	
နိရပေက္ခာ ပုတ္တေသု	
သာပေက္ခာ	၆၆
ပေတသေယျာ	၃၆၄
ပေတာ	၁၂၃
[ဖ]	
ဖလသမာပဇ္ဇန	၃၁-၂
ဖလသမာပဇ္ဇနက္ကမ	၃၂
ဖလသမာပဇ္ဇနဿ အာကာရာ	
ဒွေ	၃၂
ဖလသမာပဇ္ဇနဋ္ဌာနဿ	
အာကာရာ တယော	၃၃
ဖလသမာပတ္တိတော ပုဋ္ဌာနဿ	
အာကာရာ ဒွေ	၃၃-၄
ဖဿ	၃၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဖ]	
ဖဿဝေဒနာ ဒွါရဝသေန ဆ	
ဝိပါကဝသေန ဆတ္တိံသ	၃၉
ဖဿဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၃၉
[ဗ]	
ဗလာနိ ပဉ္စ	၂၇၇
ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌက	၂၇၀
ဗာဟိယ	၇၀
ဗိမ္ဗိသာရ	၉၂
ဗိဇေ အသတိ အင်္ဂုရာ န	
နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိယေဝ	၃၃၇
ဗုဒ္ဓကရဓမ္မ	၁၁၇
ဗုဒ္ဓစက္ခု	၁၀၆
ဗုဒ္ဓ, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နဟာနတိတ္ထံ	၂၇၃
ဗုဒ္ဓဘာသိတံ ဥဒါနံ	၂၂၉
ဗုဒ္ဓဝေနေယျ	၁၃၃
ဗုဒ္ဓသာသန	၂၀၁
ဗုဒ္ဓါ တိဝိဓာ	၅၃
ဗုဒ္ဓါနံ အဋ္ဌာနေ ဂဇ္ဇိတံ နာမ	
နတ္ထိ	၂၉၄, ၃၆၃
ဗုဒ္ဓါနံ အနာစိတ္တံ	၂၃၇
ဗုဒ္ဓါနံ ကိဉ္စိ အာဂမ္မ အနဘိရတိ	
နာမ နတ္ထိ	၁၆၅
ဗုဒ္ဓါနံ ပက္ကမနကာရဏံ	၁၆၅
ဗုဒ္ဓါ နာမ အပ္ပသဒ္ဓကာမာ	၃၇၀
ဗုဒ္ဓါ နာမ အရညဇ္ဈာသယာ,-	
ရာမာ	၃၆၉
ဗုဒ္ဓါ ပဉ္စမေ အာယုကောဋ္ဌာသေ	
ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ	၂၉၄
ဗုဒ္ဓေန မာရော ပရာဇိတော	၁၉၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗောဇ္ဈင်္ဂပရိတ္တဿ	
အာနိသံသာ	၅၅-၆
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သတ္တ	၁၂၈-၉၊ ၂၇၇
ဗောဓိ	၂၅၊ ၁၂၈-၉၊ ၂၇၇
ဗောဓိသတ္တမာတာ မဇ္ဈိမဝယဿ	
တတိယကောဋ္ဌာသေ	
ဝိဇာယိ	၂၅၂
ဗျာဓိ	၃၃၀
ဗြဟ္မစရိယ	၁၅၁
ဗြဟ္မစရိယဝါသဿ ဝသတာ	၁၅၇
ဗြာဟ္မဏ	၅၃၊ ၆၂၊ ၆၇၊ ၁၇၆၊ ၃၄၂

[ဘ]	
ဘဂဝတော ဘာတာ	၁၅၀
ဘဂဝတော ဝေဠုဝဂါမကေ-	
ယေဝ တာ ဝေဒနာ	
ဥပ္ပန္နာ	၃၆၂
ဘဂဝတော သမ္မာဓ, သံသဂ္ဂေါ	
နတ္ထိ	၂၂၅
ဘဂဝတော သမ္ပုဒ္ဓဘာဝေါ	၁၁၀
ဘဂဝါ အတ္တနော ပတ္တစီဝရံ	
သယမေဝ အဂ္ဂဟေသိ	၃၈၃
ဘဂဝါတိ ဝစနေန ဒေသက-	
သမ္ပတ္တိ° နိဒ္ဒိသတိ	၂၄
ဘဂဝါတိ ပဒဿ အတ္ထော	၂၂-၃
ဘတက	၁၅၅-၆
ဘဒန္တေ	၃၉၁
ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလ	၂၉၅
ဘယဒဿနဿ တဒင်္ဂိ-	
မုတ္တိတာ	၃၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘဝဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၃၉
ဘဝါဘဝါနံ ဝိသေသတာ	၁၄၆-၇
ဘဝေါ ဒုပိဓော	၃၉
ဘိက္ခဝေါ	၃၉၁
ဘိက္ခု	၁၇၆၊ ၁၈၆
ဘိက္ခုသံဃေ အာဂတေ တေပိဋကံ	
ဗုဒ္ဓဝစနံ အာဂတမေဝ	၃၆၈
ဘိက္ခုသံဃဿ ဥဋ္ဌာရလဘ-	
သက္ကာရော	
အဘိဝဗုတိ	၃၂၄-၅
ဘိတဿ ဥဒါနံ နာမ နတ္ထိ	၂၉၈
ဘူတ	၃၅၇
ဘူတာ, ဘဝိဿန္တိတျာဒီနံ	
ဝိသေသတာ	၂၅၂-၃
ဘူမိရာမဏေယျက	၁၆၆

[မ]	
မဂ္ဂ	၁၂၉၊ ၂၇၇
မဂ္ဂင်္ဂါနိ အဋ္ဌ	၁၂၉၊ ၁၃၀
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ မရဏ-	
သမတိက္ကမနူပါယံ	၂၅၃
မဂ္ဂဿ ဥပါဒါနာနံ ပဟာနတာ	၁၉၃
မဂ္ဂေန ကိလေသာ ဥပသမိတာ	၂၄၆
မစ္စုရာဇဿ ဝသံ ဂစ္ဆန္တိ	၁၀၆-၇
မစ္ဆတေတိယော တိဿော	၂၇၄
မဏိ စတုဗ္ဗိသတိ	၉၁-၂
မဏ္ဍလမာဠ	၁၈၂
မနုည	၁၉၆

လက္ခိတဗျာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]	
မနုဿဘာသိတံ ဥဒါနံ	၃
မနုဿ	၁၂၃
မနုဿာနံ အနုတ္တာဝဟော	
သတ္တော	၆၁
မနုဿာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ	၂၇၂
မရဏ	၃၉
မရဏဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၄၀
မလ္လာ	၃၄၂
မသိ	၃၀၉
မဟတာ	၃၆၁၊ ၃၆၇
မဟဒ္ဒန	၉၁
မဟန္တကာရတိမိသာ	၃၂၂
မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ	
အရဟတ္တပတ္တတာ	၃၄၀
မဟာကရုဏာသမာပတ္တိဉ္ဇဏ	၁၂၅
မဟာကဿပ	၅၅
မဟာနဒိယော ပဉ္စ	၂၇၄
မဟာပဇာပတိ°	
သောတာပတ္တိဖလေ	
ပတိဋ္ဌာပနဂါထာ	၁၅၁
မဟာပဋိညာ	၁၁၇
မဟာပထဝီ	၂၂၃
မဟာပဒုမကုမာရ	၂၆၄
မဟာမတ္တ	၃၇၉
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ	
ပရိနိဗ္ဗာနံ	၂၉၃
မဟာဝနံ ကပိလဝတ္ထုသာမန္တံ	
ဟိမဝန္တေန သဟ	
ကောဗဒ္ဓံ ဝါ	၁၆၅
မဟာသဒ္ဓါ	၁၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]	
မဟာသရာ သတ္တ	၂၇၂
မဟီ	၂၇၄
မာဂဏ္ဍိယာယ သတ္တရိ	
ဗဒ္ဓါဃာတတာ	၃၄၇
မာဂဓ	၉၂
မာတာ သတ္တာဟဇာတေ	
ဘဂဝတိ ကာလကတာ	၂၅၀
မာတုဂါမာနံ ပုတ္တလာဘေန	
တိတ္ထိ နာမ နတ္ထိ	၁၄၀
မာနသင်္ဂါ	၆၆
မာရ	၂၉၆
မာရဿ ဝိသယံ နာတိက္ကမတိ	၂၁၇
မာလာဂန္ဓ,ဝိလေပနာနံ	
ဝိသေသတာ	၃၀၁
မိဂါရမာတုပါသာဒေါ ဂမ္ဘ-	
သဟဿပဋိမဏ္ဍိတော	၁၄၁
မိဿကဘတ္တေန ယာပေတိ	
ထေရော	၅၇
မုခ	၁၆၉
မုစလိန္ဒ	၀၉
မုစ္စိတုကမျတာဉ္ဇဏဿ	
တဒင်္ဂိမုတ္တိတာ	၃၀
မုတ္တာအာဒီနိ ရတနာနိ	၂၇၄
မုနိ	၀၀၊ ၂၃၁၊ ၃၃၉
မုဠဂမ္ဘ	၁၀၀-၉
မေဓာဝီ	၃၀၂
မေ သုတန္တိ သာဝက,သဝန-	
သမ္ပတ္တိ° နိဒ္ဒိသတိ	၂၄
မောက္ခ	၂၀၃
မောန	၂၃၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[မ]		[လ]	
မောဟက္ခယဿ ဟေတု	၁၇၀	လက္ခဏကဘဒ္ဒိယဿ	
မောဟသင်္ဂါ	၆၆	အရဟတ္တပတ္တတာ	၃၂၇-၈
[ယ]		လက္ခဏာနိ တိဏိ	၁၉၄
ယမကပါဠိဟာရိယဉာဏ	၁၂၅	လက္ခဏေသု ဧကသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ	
ယမုနာ	၂၇၄	ဣတရဒ္ဒယံ ဒိဋ္ဌမေဝ	၂၁၄
ယသောဇ	၁၆၂	လောကံ ဝေါလောကေသိ	၁၈၇
[ခ]		လောက	၃၀၈၊ ၃၇၇
ရတန	၂၇၅-၆	လောကသဒ္ဒဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၉၅
ရတနဃရံ ရတနစက်မတော		လောကာ တယော	၁၈၆
ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂေ	၄၇	လောကာယတသိပ္ပ	၁၈၅
ရတနစက်မော ပလ္လင်္ကဿ စ		လောကိယဣဿရိယံ	၁၄၂
အနိမိသဋ္ဌာနဿ စ		လောကိယပညာ တိဝိဓာ	၆၃
အန္တရာ	၄၇	လောကိယပဋိသမ္မောဒနံ	၁၆၈
ရတနတ္ထယဿ ဂုဏာ	၂၄၃	လောကိယသမာဓိ သဟ	
ရမဏိယ	၁၉၆	ဥပစာရေန အဋ္ဌ	၆၂
ရသ္မိဝေမတ္တံ	၁၃၅	လောကိယသီလံ စတုဗ္ဗိဓံ	၆၂
ရာဂသင်္ဂါ	၆၆	လောကိယသုခံ သဥတ္တရံ	၉၆-၇
ရာဇဂဟ	၅၄	လောကုတ္တရဣဿရိယံ	၁၄၂
ရာဇဂဟဿံ ပါကာရာ		လောကုတ္တရပညာ ဒုဝိဓာ	၆၃
အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေဓာ	၅၄	လောကုတ္တရပဋိသမ္မောဒနံ	၁၆၈
ရာဇဂဟဿ သုညကာလတာ	၅၄	လောကုတ္တရသမာဓိ	
ရာဇာ	၉၂	မဂ္ဂပရိယာပန္နော	၆၃
ရာဇူနံ သမ္ပဒါ အဋ္ဌ	၉၂	လောကုတ္တရသီလံ ဒုဝိဓံ	၆၂
ရုစိ	၃၀၇	လောကုတ္တရသုခမေဝ အနုတ္တရံ	၉၆-၇
ရူပ	၃၈	[ဝ]	
ရူပဂတေ သတိ တမော နာမ		ဝင်္ဂန္တပုတ္တ	၂၄၂
သိယာ	၃၅၄	ဝစ္ဆိ	၁၇၃
ရူပဿ လက္ခဏရသာဒိနိ	၃၉	ဝဇ္ဇိရာဇာ	၃၄၆
		ဝဇ္ဇိ	၁၆၄

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[•]

ဝဇ္ဇ	၁၀၀-၁၉၀
ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ နတ္ထိ	၁၉၃
ဝဇ္ဇပုဗ္ဗေဒ	၃၆-၇
ဝန	၅၁
ဝမန,ဝိရိဉ္ဇနာန် ဝိသေသတာ	၁၀၄
ဝယဒဿနဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
ဝါစာဂေါစရဘာဏိနော	၂၉၀
ဝါသနာ	၁၇၅
ဝိကုဗ္ဗန,အဓိဋ္ဌာနာန်	
ဝိသေသတာ	၃၀၉-၃၉၀
ဝိဇ္ဇာ တိဿော	၁၆၄
ဝိညာဏ	၃၀
ဝိညာဏဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၃၉
ဝိညာတ,ဝိညာတမတ္တာန်	
ဝိသေသတာ	၀၂
ဝိတက္ကာ တယော	၁၉၇-၀
ဝိနိပါတ	၂၆၃,၃၇၆
ဝိပရိတဂါဟိန် ကုတော	
ဘဝနိဿရဏံ	၁၉၂
ဝိပဿနာဓမ္မေပိ ဝိယံ န	
ကယိရာထ	၃၀၇
ဝိပါကဝသေန ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော	
ဝေဒိတဗ္ဗော	၁၀၃
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ	
လောကိယမေဝ	၆၃
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနပါရဂူ	၆၃
ဝိမုတ္တိပါရဂူ	၆၃
ဝိမုတ္တိယော ပဉ္စ	၂၉
ဝိမုတ္တိ လောကုတ္တရာဝ	၆၃
ဝိမုတ္တိသုခ	၃၀

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[•]

ဝိဝဇ္ဇ	၁၉၀
ဝိဝါဒါပန္နာန် ကာရဏာနိ	၃၀၉
ဝိဝေကာ တယော	၂၀၉-၂၁၀
ဝိသတ္တိက	၃၄၁-၂
ဝိသာခါ	၁၄၁
ဝိဟရတိတိ သဒ္ဓဿ အတ္ထော	၂၄
ဝိထိ,သိဃံသုကာန်	
ဝိသေသတာ	၂၃၅
ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၂၀-၉
ဝိရိယာရမ္ဘော ဒုဝိဓော	၂၁၁
ဝုတ္တသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၄၂
ဝေဒဂူ	၁၀၅,၃၀၄
ဝေဒနာ	၃၉
ဝေဒနာယ လက္ခဏရသာဒီနိ	၃၉
ဝေဒန္တဂူ	၅၀
ဝေမတ္တာနိ ပဉ္စ	၁၃၅
ဝေလာ	၂၄
ဝေသာလီ	၁၆၅
ဝေဠုဝန	၅၄

[သ]

သံဃ	၉၁,၂၆၁
သံဃဘေဒဿ အာကာရာ ပဉ္စ	၂၀၀
သံဝရ	၂၀၃
သံဝရစတုက္က	၂၃၀-၁
သံဝါသာ,သံဝါသာရဟဝိဘာဝ	၂၇၀
သံသဋ္ဌါ ပဉ္စ	၂၁၀
သံသာရ	၂၄၅
သံသာရစက္က	၇၆
သံသာရသဘာဝေါ ဧသော	၂၃၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သဥတ္တရစ္ဆဒ	၃၃၆
သကဓမ္မ	၆၂-၃
သင်္ကဉ္စနဘာဝဿ အာဒိနဝါ	၁၀၃-၄
သက္ကာဒိဘာသိတံ ဥဒါနံ	၃
သဂ္ဂ	၃၇၇
သဂ္ဂဿ ဂုဏာ အနေကဝိဓာ	၂၅၆
သင်္ခတ	၃၅၇
သင်္ခါရလောက	၁၀၆-၇
သင်္ခါရာနံ လက္ခဏာရသာဒိနိ	၃၉
သင်္ဂါ ပဉ္စဝိဓာ	၆၆
သင်္ဂါတျာရုဋ္ဌာနိ ဥဒါနာနိ	၃
သစ္စ	၃၅၆
သစ္စဿ ဂုဏာ	၆၉
သစ္စဿ ဗဟူပကာရတာ	၆၉
သစ္စာနံ တထဋ္ဌာဒိနိ သောဋ္ဌသ	၁၁၉
သတိ	၁၆၉
သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော	၂၇၆
သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၂၀-၉
သတော	၁၄၀-၉
သတ္တပဒဝိတိဟာရ	၁၁၃
သတ္တလောက	၁၀၆-၇၊ ၂၉၅
သတ္တာ	၃၃၁
သတ္တာနံ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ ကိလေသ- မူလကံ	၁၀၀
သတ္တာ ပရိစ္ဆမန္တာ မရဏမေဝ အန္တေန္တိ	၃၃၃
သတ္တာ	၃၆၅
သတ္တာ ဧကကောဝ ဂတော	၂၂၆
သတ္တာပိ ဒေါဝါရိကံ ပဝိသနတ္ထာယ ယာစိ	၅၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သတ္တာ ဝေနေယျဒမန- ကုသလော	၁၅၂-၄
သတ္တာ သတ္တဟိတတ္ထံ လောကေ သုစိရံ ဌိတော	၂၉၉
သဒ္ဓ၊ သိလောကာနံ ဝိသေသတာ	၁၀၄
သဒ္ဓါ	၉၃
သဒ္ဓါ ဒုဝိဓာ	၂၆၆
သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ဝိသုဒ္ဓိကရဏာနိ ပန္နရသ	၁၉၉-၂၀၀
သဓ	၂၀၉
သဓာယမာန	၂၀၉
သန္တိန္ဒြိယ၊ သန္တမာနသာနံ ဝိသေသတာ	၇၀
သန္တောသော ဒွါဒသဝိဓော	၂၀၇-၉
သန္တသေသိတျာဒိနိ ပဒါနိ စတ္တာရိ	၂၁၉
သန္တာန	၃၃၉
သန္တပတိတ	၉၁
သန္တပတိတာနံ ဥပကာရာ	၉၄
သဗ္ဗညုတညာဏ	၁၂၀
သဗ္ဗတိတ္ထိယာနံ လာဘ- သက္ကာရော ပရိဟာယိ ဧဝ	၃၂၅
သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏံ	၂၂၅
သဗ္ဗသိပ္ပာယတနာနံ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော အနိဿရဏတာ	၁၀၅
သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဥပဋ္ဌိတဿတိ သမာဟိတော	၂၉၁-၂
သဘာဝဓမ္မာနံ တပ္ပဋိပက္ခတာ	၃၅၃

လက္ခိတဗ္ဗာနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမဏ	၃၄၂-၃	သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ အဝိဇယိတ-	
သမဏော ဂေါတမော	၄၉	ဥဒါနံ	၃
သမယပ္ပဝါဒက	၁၀	သယံကာရ	၃၁၄
သမသမဖလံ တိဝိဓံ	၃၆၅-၆	သရဏ	၂၆၁
သမာဓိ ဒုဝိဓော	၆၂	သရဘူ	၂၇၄
သမာဓိပါရဂူ	၆၃	သရိတာ	၃၃၀
သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ	၁၂၀-၉	သရိရဒေါသာ ဆ	၁၅၂
သမာပတ္တိသမသမဖလ	၃၆၆	သရိရပ္ပမာဏဝေမတ္တံ	၁၃၅
သမုဒ္ဒ	၂၇၂	သလဘ	၃၂၃
သမုပ္ပါဒ	၃၅	သဝနေ အာဒရဒီပနံ	၃၅၁-၂
သမ္ပဇာန	၁၄၉	သဿတဒိဋ္ဌိ	၁၉၁
သမ္ပဟုလာ	၉၁	သဟဗျ	၂၆၆
သမ္ပဝေသီ, ဘူတာနံ		သဋ္ဌာယတနဿ လက္ခဏ-	
ဝိသေသတာ	၈၃	ရသာဒီနိ	၃၉
သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော	၂၇၆	သာဓု	၂၀၉
သမ္မာအာဇီဝ	၁၂၉-၁၃၀	သာမာဝတီ	၃၄၇
သမ္မာကမ္မန္တ	၁၂၉-၁၃၀	သာမာဝတီပမုခါနံ ဣတ္ထိနံ	
သမ္မာဒိဋ္ဌိ	၁၂၉-၁၃၀	ပုဗ္ဗကမ္မံ	၃၄၉-၃၅၀
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပါဒဟေတူ	၉၄	သာမုက္ကံသိကဒေသနာ	၂၅၇
သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပုရေက္ခတ-		သာရဏီယ	၄၀-၉
ဘာဝေါ	၂၁၀	သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ	၂၉၃
သမ္မာပဋိပတ္တိယာဝ ဗုဒ္ဓါ		သာရိပုတ္တဿ မာတာ	၅၂
ပူဇေတဗ္ဗာ	၁၆၄	သာဝကဗုဒ္ဓ	၅၃
သမ္မာဝါစာ	၁၂၉ ၁၃၀	သာဝကဘာသိတံ ဥဒါနံ	၂၁၃၊ ၂၇
သမ္မာဝါယာမ	၁၂၉-၁၃၀	သာဝကဝေနေယျ	၁၃၃
သမ္မာဝိတက္ကာ တယော	၁၁၀	သာဝတ္ထိ	၅၀
သမ္မာသင်္က	၁၂၉-၁၃၀	သိက္ခာ	၃၂၉
သမ္မာသင်္ကပ္ပ	၁၂၉-၁၃၀	သိနေရု	၂၂၃
သမ္မာသမာဓိ	၁၂၉-၁၃၀	သိပ္ပါနိ ဒွါဒသ	၁၀၄-၅
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ	၅၃၊ ၇၆	သီမန္တရိက	၂၂၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သီလံ ဒုရိဓံ	၆၂၂၁၁
သီလ	၂၀၁
သီလပါရဂူ	၆၃
သီလဝါ	၂၀၁
သီလဝိပတ္တိယာ အာဒီနဝါ	
ပဉ္စ	၃၇၅-၆
သီလသမ္ပဒါယ အာနိသံသာ	
ပဉ္စ	၃၇၅-၆
သီလဿ ဂုဏာ အနေကဝိဓာ	၂၅၆
သီလဿ တဒဂ်ဝိမုတ္တိတာ	၃၀
သီလာဒီနံယေဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော	
နိဿရဏတာ	၁၈၅
သီလာဘာဝေါ ဒုရိဓော	၃၇၅
သီဟမုခံ	၂၇၃
သီဟသေယျာ	၃၆၄
သုခံ တိရိဓံ	၉၈
သုခိနော နာမ ဝိတသောကာ	၃၈၆
သုဂတ	၇၉
သုဂတိ	၃၇၇
သုစက္က	၃၃၆
သုတံ ဒုရိဓံ	၂၆၆
သုတကဝိ	၁၈၅
သုတ္တနိက္ခေပါ စတ္တာရော	၂၇-၈
သုန္ဒရီ	၂၃၂
သုပ္ပါရကပဋ္ဌနတော သာဝတ္ထိ	
ဝိသယောဇနသတံ	၇၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သုဝဏ္ဏဘူမိ	၇၀
သုကရမဒ္ဒဝ	၃၆၁
သေခ	၃၂၉
သေက္ခပုထုဇ္ဇနာ သံသာရေ	
ဓာဝန္တိ နာမ .	၁၅၀
သေက္ခာပိ ဟိ ပုထုဇ္ဇနာ ဝိယ	
အရဟတော စိတ္တပဝတ္ထိ	
န ဇာနန္တိ	၁၄၇
သေယျာ စတသော	၃၆၄
သောက	၃၉၂၄၅
သောကဿ လက္ခဏရသာဒီနိ	၄၀
သောတဓာတု	၁၈၁
သောတာပန္န	၂၆၃
သောဠသဝိဓကိစ္စာနံ	
ကတတာ	၁၅၇
သောဠသိ	၉၅-၆
သွာရ	၃၃၆
[ဗ]	
ဟတ္ထိကုလာနိ ဒသ	၃၆၄
ဟတ္ထိမုခံ	၂၇၃
ဟိမဝါ တိသဟဿ-	
ယောဇနပ္ပမာဏာ	၂၇၂
ဟေတု, ပစ္စယာနံ ဝိသေသတာ	၂၆၃
ဟုံဟုဂ်ဇာတိက	၄၈

ဥဒါနဋ္ဌကထာယ

နာမာနိ အနုတ္တမဏိကာ

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ-အာ]		[ဥ]	
အင်္ဂ (ရဋ္ဌ)	၃၂၄	ဥတ္တရကုရ	၂၃၊ ၇၃
အဇကလာပကစေတီယ	၅၀-၉	ဥဒေနစေတီယ	၂၉၃
အဇကလာပကယက္ခ	၅၀-၆၀၊ ၆၃	ဥပကအာဇီဝက	၄၉
အဇာတသတ္တု	၃၆၀၊ ၃၇၇	ဥပဝါန	၁၉၆
အညာသိကောဏ္ဍည	၃၊ ၂၉၅၊ ၃၃၆	ဥပသေနတ္ထေရ	၂၄၂-၃
အနာထပိဏ္ဍိက	၅၁-၂၊ ၂၁၉	ဥပါလိတ္ထေရ	၂၀၀
အနုပိယနဂရ	၁၄၃	ဥပေါသထ (ဟတ္ထိ)	၃၆၄
အနုရာဓပုရ	၁၄၀၊ ၂၁၆	ဥရုဝေလ	၆၊ ၂၄၊ ၂၉၊ ၄၉၊ ၃၂၄
အနေကဝဏ္ဏဒေဝပုတ္တ	၁၇၉	[ဏ]	
အဘိဘူ (ဗုဒ္ဓ)	၂၃၉	ကဉ္စနဂုဟာ	၆၄
အဝန္တိ (ရဋ္ဌ)	၂၇၀	ကဋ္ဌကလာပ (မြာဟုဏ)	၃၀၇
အာနန္ဒတ္ထေရ	၅၊ ၆၊ ၁၀၊ ၁၁၊ ၁၄-၆၊ ၂၃၊ ၂၅၊ ၂၉၊ ၁၆၆၊ ၁၆၈၊ ၁၉၀၊ ၂၀၁၊ ၂၂၆၊ ၂၄၀၊ ၂၅၁-၂၊ ၂၆၉-၇၀၊ ၂၈၃၊ ၂၉၅-၆၊ ၃၂၄-၅၊ ၃၄၅၊ ၃၆၅၊ ၃၈၀၊ ၃၈၂	ကပိလဝတ္ထုနဂရ	၁၅၁-၂၊ ၁၆၅
အာဠဝကယက္ခ	၅၉	ကပေါတကန္ဓရဝိဟာရ	၂၂၂
[ဣ-ဥ]		ကဿပ (ဘဂဝါ)	၃၊ ၇၂၊ ၈၅၊ ၁၆၁-၂၊ ၂၄၁၊ ၂၆၀
ဣစ္ဆာနင်္ဂလမြာဟုဏဂါမ	၁၀၁	ကာလကဋ္ဌိက (အသုရာ)	၁၂၃
ဣသိဂိလိပဗ္ဗတ	၂၆၄	ကာလဒေဝိလ	၂၃၃
ဥက္ကာစေလ	၂၉၃	ကာသိဂါမ	၂၄၀
ဥဇ္ဇေနီ	၂၀၀	ကာသိ (ရာဇာ)	၁၀၉၊ ၂၉၃၊ ၃၀၁
ဥတေန (ရာဇာ)	၃၄၆-၇၊ ၃၄၉	ကာဠကုဋ	၂၇၂
ဥတ္တမဒေဝိဝိဟာရ	၁၄၀	ကာဠာဝက (ဟတ္ထိ)	၃၆၄
		ကာဠိဂေါဓာ	၁၄၃
		ကာဠဒြာယိတ္ထေရ	၁၅၁
		ကိင်္ဂီ (ရာဇာ)	၂၉၃
		ကုက္ကုဋ	၁၂၃
		ကုဏ္ဍဓာနဝန	၁၀၇-၀

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကုဏ္ဍယက္ခ	၁၀၇
ကုမာရကဿပတ္ထေရ	၅၄၊ ၇၃
ကုသိနာရ (နဂရ)	၂၁၆၊ ၃၆၃-၄
ကုသုဗ္ဗ (ဣသိ)	၂၂၅
ကေလာသ (ပဗ္ဗတ)	၂၇၂
ကေဝဠ (ဂါမ)	၂၄၁
ကောလိယ (နဂရ)	၁၀၇
ကောလိယ (ရာဇာ)	၁၀၈၊ ၁၁၀၊ ၁၃၉
ကောသမ္ဘိ (နဂရ)	၂၂၅-၆၊ ၃၄၇
ကောသလရဋ္ဌ	၉၂၊ ၁၀၁၊ ၂၁၈၊ ၂၂၆
ကောသလ (ရာဇာ)	၉၂၊ ၁၀၉၊ ၂၁၈၊ ၂၂၅၊ ၂၄၈-၉၊ ၃၀၀
ကောသိယ	၁၈၀
[ခ-ဂ-ဃ]	
ခုဇ္ဈတ္တရာ	၃၄၈
ဂင်္ဂါ (နဒီ)	၃၈၊ ၂၇၂၊ ၂၇၄၊ ၂၉၃၊ ၃၈၀-၁
ဂင်္ဂေယျ (ဟတ္ထိ)	၃၆၄
ဂန္ဓကုဋ်	၃၃၀၊ ၃၄၀
ဂန္ဓမာဒန (ပဗ္ဗတ)	၂၆၄၊ ၂၇၂
ဂန္ဓ (ဟတ္ထိ)	၃၆၄
ဂယာ (ဂါမ)	၆၇
ဂယာသီသ	၆၇
ဂေါတမ (ဗုဒ္ဓ)	၄၉၊ ၂၃၂-၅၊ ၂၃၇၊ ၃၀၁၊ ၃၄၂-၅၊ ၃၄၇၊ ၃၈၀-၁
ဃောသကသေဋ္ဌိ	၃၄၇
ဃောသိတသေဋ္ဌိ	၂၂၅-၆

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဃ-စ-ဆ]	
ဃောသိတာရာမ	၂၂၅
စာတုမဟာရာဇိက	၁၀၆၊ ၁၂၃၊ ၂၅၆
စာပါလစေတီယ	၂၉၃
စာပါလယက္ခ	၂၉၃
စာလိကပဗ္ဗတ	၁၉၆
စာလိကာ (နဂရ)	၁၉၆
စိဗ္ဗမာဏဝိကာ	၂၃၉
စိတ္တကုဋ် (ပဗ္ဗတ)	၂၇၂၊ ၃၇၀
စုန္ဒ	၁၅၈
စုန္ဒ (ကမ္မာရပုတ္တ)	၃၆၁၊ ၃၆၄-၆
စုန္ဒတ္ထေရ	၂၉၃
စုန္ဒ (သမဏုဒ္ဓေသ)	၁၉၆
စူဠပန္နကတ္ထေရ	၂၉၀-၁
စူဠရထဒေဝပုတ္တ	၁၇၉
ဆဒ္ဒန္တ (ဟတ္ထိ)	၃၆၄၊ ၃၇၁
[ဇ]	
ဇင်္ဂုလ (တာပသ)	၆၇
ဇနပဒကလျာဏီ	၁၅၂-၅
ဇမ္ဗုဒီပ	၁၀၆၊ ၁၂၃၊ ၂၇၂၊ ၃၈၀
ဇေတကုမာရ	၅၁
ဇေတဝန	၅၁-၂၊ ၆၄-၅၊ ၇၇၊ ၉၇၊ ၁၅၂၊ ၁၅၇၊ ၂၃၄-၅၊ ၂၉၃၊ ၃၂၇၊ ၃၃၂၊ ၃၉၀
ဇောတိပါလ	၂၄၁
[တ]	
တဂရသိဒ္ဓိ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၂၅၅၊ ၂၆၄-၅၊ ၂၆၇
တပုဿ	၅၀
တပေါဒါ	၉၇

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[တ-ထ]

တမ္ပဒါဠိက ၂၆၂
 တမ္ပ (ဟတ္ထိ) ၃၆၄
 တာဝတိံသ ၁၅၃-၄၊ ၁၅၆၊ ၃၄၉၊
 ၃၇၉-၈၀
 တုသိတ ၂၅၁၊ ၃၄၉
 တောဒေယျ ၆
 ထူဏ (မြာဟူဏဂါမ) ၃၄၂၊ ၃၄၆
 ထူပါရာမ ၂၁၆

[ဒ-ဓ]

ဒဗ္ဗ (မလ္လပုတ္တ) ၇၃၊ ၃၀၇၊ ၃၉၁
 ဒီပီတိ ၂၂၅
 ဒေဝဒတ္တ ၂၄၀၊ ၂၀၇-၉
 ဒေါဏမြာဟူဏ ၃၆၃
 ဓနဉ္ဇယသေဠိ ၁၄၁

[န]

နန္ဒကုမာရ ၁၅၀-၂
 နန္ဒဂေါပါလက ၂၁၈-၂၀
 နန္ဒတ္ထေရ ၁၅၂၊ ၁၅၄-၅၊ ၁၅၉-၆၀
 နန္ဒနဝန ၉၆
 နန္ဒမူလ (ပဗ္ဗာရ) ၂၆၄
 နန္ဒသာဝက ၂၃၉
 နာဂသမာလတ္ထေရ ၁၉၆၊ ၃၀၂-၃
 နာဂိတ ၁၉၆
 နာဠကဂါမ ၂၉၃
 နာဠာဂိရိဟတ္ထိ ၂၄၀၊ ၂၀၇
 နိမ္မာနရတိ ၃၄၉
 နေရဉ္ဇရာ ၂၅၊ ၂၉
 ပတ္တုသာတိ (ရာဇာ) ၇၃၊ ၂၆၂
 ပဉ္စဝဂ္ဂိယ ၄၉

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[ပ-ဖ-ဗ]

ပဏ္ဍရ (ဟတ္ထိ) ၃၆၄
 ပဒုမုတ္တရ (ဗုဒ္ဓ) ၇၀၊ ၁၀၉၊ ၁၄၀၊
 ၃၁၆၊ ၃၈၇
 ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိ ၃၄၉
 ပါဠိလိဂါမ ၃၅၁၊ ၃၆၇-၈၊ ၃၇၀-၁၊
 ၃၇၃၊ ၃၇၅၊ ၃၇၇၊ ၃၇၉-၈၀
 ပါဠိလိပုတ္တနဂရ ၃၇၇
 ပါလိလေယျက (ဝန) ၂၂၆
 ပါလိလေယျ (ဂါမ) ၂၂၆
 ပါဝါ (နဂရ) ၅၈
 ပိင်္ဂလ (ဟတ္ထိ) ၃၆၄
 ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇ ၂၂၈-၃၀
 ပိပ္ပလိဂုဟာ ၅၅
 ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရ ၁၇၃-၅
 ပုဏ္ဏဝနကုမာရ ၁၄၁
 ပေါက္ခရသာတိ (ပရိဗ္ဗာဇက) ၃၀၇
 ဖုဿ (ဗုဒ္ဓ) ၂၄၁
 ဗဟုပုတ္တစေတိယ ၂၉၃
 ဗာရာဏသီ ၁၀၉၊ ၂၆၄၊ ၃၄၉
 ဗာဟိယဒါရုစီရိယ ၇၀-၁၊ ၇၃-၅၊
 ၇၇၊ ၈၄-၇၊ ၂၆၂
 မိဗ္ဗိသာရ ၉၂၊ ၃၂၄
 မြဟ္မဒတ္တ ၃၄၉

[ဘ]

ဘဂုတ္ထေရ ၂၂၆
 ဘဒ္ဒကပ္ပ ၂၉၄
 ဘဒ္ဒဝတိ ၃၄၇
 ဘဒ္ဒါလိ (ဘိက္ခု) ၁၈
 ဘဒ္ဒိယတ္ထေရ ၁၄၃၊ ၁၄၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဘ-မ]	
ဘဒ္ဒိယနဂရ	၁၄၁
ဘလ္လိက	၅၀
မဂဓ (ရဋ္ဌ)	၃၂၄၊ ၃၆၇၊ ၃၇၉
မင်္ဂလ (ဟတ္ထိ)	၃၆၄
မလ္လဇနပဒ	၃၄၂၊ ၃၆၁
မလ္လ (ရာဇာ)	၁၄၃၊ ၂၁၆၊ ၃၀၇-၉၁
မလ္လိကာဒေဝီ	၂၄၀
မလ္လိကာရာမ	၁၀
မဟာကစ္စာနုက္ကေရ	၂၇၉-၀၀၊ ၃၄၀၊ ၃၄၂
မဟာကပ္ပိန	၁၉၁
မဟာကဿပက္ကေရ	၅၄-၇၊ ၁၇၇၊ ၁၇၉-၀၁၊ ၃၇၁
မဟာဂေါပိန္ဒ	၅၄
မဟာပဇာပတိဂေါတမီ	၁၅၀-၂၊ ၂၅၁
မဟာပဒုမကုမာရ	၂၆၄
မဟာပန္နကက္ကေရ	၂၉၀
မဟာမန္ဒာတု	၅၄
မဟာမာယာ	၁၃၂၊ ၂၅၀-၁
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနုက္ကေရ	၅၂၊ ၁၃၉၊ ၁၄၀၊ ၂၂၁-၄၊ ၂၆၉၊ ၂၉၃၊ ၃၆၀
မဟာရထဒေဝပုတ္တ	၁၇၉
မဟာဝန	၁၆၅
မဟာဝိဟာရ	၂
မဟာသီဝက္ကေရ	၂၉၄
မာဂဏ္ဍိယ	၃၄၇၊ ၃၄၉-၅၀၊ ၃၅၅
မာဂဓ	၉၂

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]	
မာရ	၁၉၅၊ ၂၁၇-၀၊ ၂၉၅-၆၊ ၂၉၀၊ ၃၃၃
မိဂါရသေဋ္ဌိ	၁၄၀-၁၊ ၃၀၄
မုစလိန္ဒ (နာဂရာဇာ)	၀၉
မုနာဋ္ဌိ (ရတ္တ)	၂၃၀-၉
မေဿိယက္ကေရ	၁၉၆-၇၊ ၁၉၉-၂၀၀၊ ၂၁၃-၄
မေဏ္ဍကသေဋ္ဌိ	၁၄၁
မေတ္ထိယဘူမဇကဘိက္ခု	၃၀၀၊ ၃၉၁
[ယ-ရ]	
ယမုနာ(နဒီ)	၂၇၂၊ ၂၇၄
ယသောဇ	၁၆၂
ယသောဇက္ကေရ	၁၆၁
ယာမာ	၃၄၉
ယုဂန္ဓရ	၂၃၊ ၃၇၀
ရာဇဂဟ	၅၄၊ ၅၆၊ ၁၄၀၊ ၁၅၁-၄၊ ၂၆၄၊ ၂၉၃၊ ၃၁၀၊ ၃၂၄၊ ၃၄၆၊ ၃၆၀၊ ၃၀၇၊ ၃၉၀
ရာဟုလက္ကေရ	၁၅၁
ရေဝတက္ကေရ	၅၂.
[လ-ဝ]	
လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ	၃၂၇-၃၀၊ ၃၃၄-၆
လိစ္ဆဝီ(ရာဇာ)	၁၆၅၊ ၃၆၀
လောဟပါသာဒ	၃၀၀
ဝက္ကလိ	၂၀၃
ဝဂ္ဂုမုဒါနဒီ	၁၆၄-၆
ဝင်္ကန္တမြာဟူဏ	၂၄၂
ဝဇ္ဇီ (ရဋ္ဌ)	၁၆၄၊ ၃၄၆၊ ၃၇၉

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ]

ဝဿကာရမြာဟ္မဏ ၃၇၉-၈၁
 ဝိသာခါ (ဥပါသိကာ) ၁၄၁၊ ၃၈၄၊
 ၃၈၅
 ဝေပစိတ္တိ (အသုရာ) ၂၇၁
 ဝေရဉ္စမြာဟ္မဏ ၁၆၄
 ဝေရဉ္စာ ၂၄၁
 ဝေသာလီ ၁၆၅၊ ၂၉၃-၄၊ ၃၄၆
 ဝေဠုဝဂါမ ၁၉၃-၄
 ဝေဠုဝန ၅၄၊ ၅၇၊ ၁၅၁၊ ၂၂၄

[သ]

သက္က (ဒေဝရာဇာ) ၃၊ ၅၆၊ ၁၅၃၊
 ၁၇၇-၈၀၊ ၂၂၂၊ ၂၅၈-၉၊
 ၃၃၇၊ ၃၇၁၊ ၃၇၉
 သင်္ဂါမဇိတ္ထေရ ၆၅-၇
 သဠိဝ ၁၂၃
 သတ္တဗ္ဗစေတိယ ၂၉၃
 သဘိယပရိဗ္ဗာဇက ၇၃
 သာဂတ ၁၉၆
 သာတာဂိရ ၅၉
 သာမာဝုတိ ၃၄၇-၅၀
 သာရန္ဒဒယက္ခ ၂၉၃
 သာရိပုတ္တတ္ထေရ ၅၂၊ ၁၂၄၊ ၂၂၁-၂၊
 ၂၂၄၊ ၂၄၂၊ ၂၄၆၊ ၂၈၉၊ ၃၂၇
 သာဝတ္ထိ ၁၈၊ ၅၀-၂၊ ၆၄-၅၊
 ၇၇၊ ၈၆၊ ၉၃၊ ၉၇၊ ၁၀၅၊
 ၁၄၀-၁၊ ၁၅၂၊ ၁၆၂၊
 ၁၆၅၊ ၂၃၅၊ ၂၉၃၊
 ၃၀၉-၁၁၊ ၃၂၂၊ ၃၂၇၊
 ၃၃၁-၂၊ ၃၄၀၊ ၃၆၈၊
 ၃၈၅၊ ၃၉၀

နာမာနုက္ကမော ပိဋကော်

[သ]

သီဝလိတ္ထေရ ၁၀၈
 သုဇာတာ ၃၆၆
 သုဒဿန(ပဗ္ဗတ) ၂၇၂-၃
 သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇာ ၁၅၁
 သုနက္ခတ္တ ၁၉၆
 သုနိခ(မြာဟ္မဏ) ၃၇၉-၈၁
 သုန္ဒရီ(ပရိဗ္ဗာဇိကာ) ၁၀၀၊ ၂၃၂-၅၊
 ၂၃၇-၄၀
 သုပ္ပဗုဒ္ဓ ၂၅၃-၅၊ ၂၅၇-၉၊ ၂၆၂-၃၊
 ၂၆၇
 သုပ္ပဝါသာ(ဥပါသိကာ) ၁၀၈၊ ၁၃၉
 သုပ္ပါရက (ပဇ္ဇန) ၇၀-၁၊ ၇၆
 သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇက ၂၉၅
 သုဘမာဏဝ ၆
 သုဘူတိတ္ထေရ ၃၁၆-၈
 သုမနဒေဝီ ၁၄၁
 သုရဘိ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ) ၂၃၈-၉
 သေနနိဂမ ၄၉
 သောဏ (ဥပါသက) ၂၇၈-၈၁
 သောဏတ္ထေရ ၂၈၂-၃

[ဟ]

ဟံသဝတီနဂရ ၇၀
 ဟုံဟုက်ဇာတိကံ ၄၈
 ဟုံဟုက်ဘရ ၅၀
 ဟိမဝန္တ ၂၃၊ ၃၈၊ ၃၄၉
 ဟေမ (ဟတ္ထိ) ၃၆၄
 ဟေမဝတ ၅၉

ဥဒါနုဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣဂ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မ-ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

ဥဒါနုဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကမ္ပနိယဿ ဘဂဝတော = အကမ္ပိယဘာဝတော (သီ၊ သျှာ)	၆၃
အကိစ္ဆသိဒ္ဓိယာ = ကိစ္ဆသိဒ္ဓိယာ (က)	၁၀၄
အဂ္ဂတော = ပေက္ခတော (သျှာ)	၂၃၉
အဂ္ဂဖလေ = မဂ္ဂဖလေ (သီ)	၃၂၁
အစရိ° = အကရိ° (သီ၊ သျှာ)	၂၄၁
အစ္ဆာဒနံ = ကောပိနစ္ဆာဒနံ (သျှာ)	၇၀
အညေပိ = အဇ္ဇာပိ (က)	၄၇
အဋ္ဌန္တံ = အတ္ထာနံ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၅
အဗျုနနဝမတ္တာ = အဗုနဝမတ္တာ (က)	၄
အတိတန္တိပိ = အတိတာဒိ (သျှာ)	၃၇
အတ္ထိ = နတ္ထိ (က)	၈၀
အဒိဋ္ဌကောသလ္လေန ဝါတိ = အရိဋ္ဌကောသလ္လေန စာတိ (?)	၈၀
အဓိဂတဖလာယ = အာဂတဖလာယ (က)	၃၄၈
အဓိမုတ္တတံ = ဝိမုတ္တတံ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၂
အနနုစ္ဆရိကံ = အစ္ဆရိယံ (သီ)	၃၄၈
အနာဒါနတံ = အဘရဏတံ (က)	၁၈၂
အနိဋ္ဌာဘိမတော = အနိဋ္ဌသမ္ပတော (သီ)	၁၈၂
အနိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကကာလော = အနိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာကော (က)	၃၈၂
အနိဝတ္တနာယ = အနိဝတ္တိတာယ (သီ) အနိဗ္ဗတ္တနာယ (သျှာ)	၃၇
အနုတ္တမတ္ထောပိ = အနုမာနတ္ထောပိ (သီ)	၁၄
အနုပလေပိတသင်္ခါတံ = အနုပတ္တိလေသသင်္ခါတံ (က)	၁၄၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနောတိဏ္ဏတ္တာ = ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနံ (သီ)	၃၀၁
အနောဘာသနိယာ = အနောဂါဟနိယာ (က)	၁၃၄
အပတာသီတိ = အဝတ္ထာသီတိ (သီ၊ သျှ၊ က)	၂၂၃
အပဒက္ခိဏံ = အပသဗျပက္ခေ (သျှ)	၂၆၅
အပေစ္စ = သဗ္ဗိစ္စ (သီ၊ သျှ)	၂၆၀
အဘိဇ္ဈာဒီနံ = အဝိဇ္ဇာဒီနံ (က)	၁၇၂
အဘိနိဝေသာကာရာနံ = အဘိနိဝေသဝေါဟာရာနံ (က)	၃၀၀
အယံ သဒ္ဓေါ = ဘာသာသဒ္ဓေါ (သျှ)	၆၁
အဝဂတောတိ = အမိဂတောတိ (သီ)	၁၁၆
အဝယဝသမ္ပန္နေ = အဝယဝါဝယဝိသမ္ပန္နေ (သီ၊ သျှ)	၁၀၄
အဝိဒ္ဓသုနော = အဝိဒ္ဓ (သီ၊ က)	၂၉၀
အဝိလောမယံ = အဝလမ္ဗိယ (သျှ)	၂
အဝိဟေဋ္ဌယံ = အဟေဋ္ဌယံ (သီ၊ သျှ)	၃
အသကဓမ္မာ = ပရဓမ္မာ (သျှ)	၆၂
အသိဒ္ဓဿ = အလဒ္ဓဿ (သီ)	၃၁၅
အဿ = သတ္တ ဒိဝေသေ (က)	၁၀၉

[အာ]

အာကာရေဟိ = ကာရဏေဟိ (က)	၃၂
အာစရိတွာ = အာစရတာ (သီ၊ သျှ)	၁၉၀
အာဓာရဘာဝေန = တဗ္ဗာဝေန (သီ) တဒဘာဝေန (က)	၂၀
အာပါနဘူမိ° = ကိဋ္ဌနဘူမိ° (က)	၃၃၁
အာဘတေန = အာဘတကေန (သီ) အဂဒါမလကေန (က)	၂၀၉
အာမိသသင်္ဂဏှနေန = အာမိသံ ဂဏှန္တေန (သျှ၊ က)	၁၀၁
အာယတတိ = အာယံ တနတိ (က)	၃၀
အာရာမဒဏ္ဍုပ္ပါဟ္မဏာဒီဟိ = သောဏဒဏ္ဍုပ္ပါဟ္မဏာဒီဟိ (သျှ)	၃
အာဝုသောတိ = မာ အာဝုသောတိ (သီ၊ သျှ)	၂၀၃

[ဣ]

ဣဇ္ဈတိ = ဣစ္ဆတိ (သီ၊ သျှ)	၂၁၃
ဣဒံ ဝတ = ဣမမတ္ထံ (က)	၁၉၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ-ဥ-ဇီ]

ဣဝသဒ္ဓေါ = ဣဝသဒ္ဓေါ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၂
ဥက္ကဋ္ဌပဋိပဒမ္ပိ = ဥက္ကံသပါရမိ° (က)	၁၆၀
ဥဒါနမိတိသင်္ဂီတံ = ဥဒါနံ နာမ နာမေန (က)	၃၉၃
ဥဒါနသင်္ဂဟံ = ဥဒါနင်္ဂ° (သီ)	၄
ဥပတ္တန္တိတေ = ဥပတ္တဒ္ဓေ (က)	၂၂၃
ဥပဒိသေယျ = ပဋိဝေဒေယျ (က)	၂၆၀
ဥပရိဗြဟ္မလောကတော = ရူပိဗြဟ္မလောကတော (သီ၊ သျှာ)	၉၅
ဥပလက္ခမာနောပိ = ဥပလဘမာနောပိ (သီ)	၃၅၂
ဥပါဒါနက္ခယာဝဟော = ဥပါဒါနက္ခယာဝ သော (သျှာ)	၃၉၃
ဥပါဒိနံ = ဥပါဒိန္နာနံ (သီ)	၁၃၄
ဥပ္ပိလာဝါတိ = ဥပ္ပိလာပါတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၅
ဥလ္လပနာမိပ္ပါယာ = ဥလ္လမ္ပနာမိပ္ပါယာ (က)	၁၇၃
ဥရုတ္တမ္ပကသရိရဿ = ဥရုထဒ္ဓကာရံ သရိရဿ (သျှာ)	၆၀

[•-ဩ]

ဧကကောတိ = ဧကပေါသိတိ (သီ၊ က)	၅၇
ဧတသ္မိ° = ဧတသ္မိ° ပုရိမသ္မိ° (သီ၊ သျှာ)	၃၅
ဧဝံ တယိဒံ = ဧဝမာဒိ တယိဒံ (သီ၊ သျှာ)	၂
ဧဝ ကောပါ = အနေကဘေဒါ ကောပါ (သီ)	၁၄၆
ဩဂါဟိတွာ = ဩဘာသေတွာ (သီ၊ သျှာ)	၃၉၃
ဩစရဏန္တိ = 'ပရ'န္တိ (သျှာ)	၃၀၃
ဩသာရိဿာမိတိ = ဩယာယိဿာမိတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၃

[က]

ကကုဓာပိ = ကုကုဋ္ဌာပိ (သီ၊ က)	၃၆၄
ကတ္တဗ္ဗကရဏံ = ဂဟေတဗ္ဗံ ပဟာတဗ္ဗဉ္စ (သီ)	၃၀၂
ကထာယ = ဂါထာယ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၇
ကမ္ပေန = ကမေန (က)	၃၁၅
ကရဏီယေန = ကရဏီယေန ဒိဝသဿ ဒိဝါ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၁
ကရောတိ ဝါစာယ = ကရောတိ ဝါ တဿ (သျှာ)	၁၃၇
ကသ္မိ° ဌာနေ = အသုကသ္မိ° ဌာနေ (က)	၇၅
ကာရဏ္ဍဝ = ...ကာဒမ္ပ (သီ၊ သျှာ)	၃၄၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကာလော ဧဝ = ကာလောတွေဝ (သီ၊က)	၁၉
ကိလေသဂဏဿ = ကိလေသဂဟနဿ (သီ၊သျှာ)	၁၉၃
ကိလေသဝဿံ = ကိလေသဝဿနေန (သီ၊က)	၂၇၈
ကုလဂုဏ္ဍိကဇာတော = ဂုလာဂုဏ္ဍိကဇာတော (သီ)	၁၂၆
ကုသလာနံ = ကုသလာကုသလာနံ (က)	၂၀၁

[ခ-ဂ]

ခဒိရဝနိကရေဝတော = ခဒိရဝနဝါသီရေဝတော (သီ)	၅၂
ဒိပိ° = ဒဟိ° (သျှာ)	၂၄၀
ဒိရူပဂေဟိ = ဒိရပကေဟိ (သီ၊သျှာ)	၂၂၆
ဂစ္ဆတိတိ = ဂစ္ဆန္တိတိ (သီ၊သျှာ)	၃၂၁
ဂစ္ဆန္တေ = ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ (သီ၊သျှာ)	၃၄၄
ဂဏိတုံ = ဘဏိတုံ (သီ၊က)	၁၈၄
ဂဏိတေ = နိဟတေ (သီ) ဂဟဏေ (က)	၁၅၅
ဂတေန = ဂတေ (သီ၊က)	၂၅၄
ဂမိတော = ဂထိတော (သီ)	၁၈၉
ဂန္ဓဝါဏိဇ္ဇာယ = ဘဏ္ဍဝဏိဇ္ဇာယ (သီ၊သျှာ)	၂၇၉
ဂရု = ဂရုဝစနံ (သီ၊သျှာ၊က)	၂၂
ဂဟိတနာမဝသေန = ဂဟိတနာမာန္ဓယေန (က)	၅၁
ဂဟိတာကာရဿ = ဌိတာကာရဿ (သီ) ဟိတာကာရဿ (က)	၁၃
ဂါမဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနေ = ဂါမဂ်ဏဋ္ဌာနေ (က)	၃၆၇
ဂါရဝံ = အာဒရဘာဝံ (သီ၊သျှာ)	၁၀၂
.....ဂါဟနတော = ...ဗောဓတော (သီ၊သျှာ)	၁၃၁
ဂူထဓာရီ = ဂူထခါဒီ (က)	၆၅

[ဆ-ဇ]

ဆရာဝါသာဒိဟေတု = ရာဂါဒိဟေတု (သီ၊သျှာ)	၃၀၁
စက္ကဘေဒံ = ဝဂ္ဂဘေဒံ (သီ)	၂၈၇
စတုကိစ္စံ ကတွာ = စတုကိစ္စသာဓကတ္တာ (က)	၂၇၆
စာပါလဿ = ပါဝါလဿ (သျှာ)	၂၉၃
စာယံ = ဝါယံ (သျှာ)	၁၃၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

စိတ္တိံ = စာယိတံ (သီ၊ သျှာ)	၅၀
.....စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ = ...စိတ္တပဝတ္တိယာ (က)	၁၇၇
စုန္ဒက = စုန္ဒ (သီ၊ သျှာ)	၃၆၄

[ဆ-ဇ-ဌ-ဍ]

ဆဋ္ဌမ္ပိ စိတ္တံ = ဆဋ္ဌမ္ပိ မဂ္ဂစိတ္တံ (သီ၊ က)	၃၁
ဇလိံ သု = ဇောတိံ သု (သီ၊ သျှာ)	၁၃၂
ဇုဏှာဝိဘာသနေန = ဇုဏှဝိဒ္ဓိသနေန (သျှာ)	၈၇
ဇောတိရသော = ဇောတိရင်္ဂါ (သီ)	၉၂
ဌပေတွာ = တံ သဒိသံ ဌပေတွာ (သီ)	၅၉
ဌာပနဝသေန = ဌာနဝသေန (က)	၉၀
ဋ္ဌိတိ = ဓိတိ (သျှာ)	၃၃၀
ဍယိ = နဿိ (သျှာ)	၃၉၀

[တ]

တံ သေဋ္ဌိ = တံ မဟေသိံ (သျှာ)	၂၆၅
တံ ဝတံ = တံ ဝတ္တံ (သီ)	၄၉
တက္ကဏှော = ဝတက္ကဏှော (သီ၊ သျှာ)	၁၂၆
တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာဟိ = တဏှာဒိဋ္ဌိဘဝနန္ဒနာယ (သီ၊ သျှာ)	၁၀၉
တတော = ယတော (သျှာ)	၁၇၅
တတ္ထ = တတ္ထိဒံ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၀
တထာဘာဝံ = တထာဂတဘာဝံ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၉
တဒန္တရာယာ = ဗာဓကန္တရာယာ (သီ)	၈၀
တဒဝတ္ထံ = တဒဝတ္ထုံ (သျှာ)	၃၇
တဒါပဟန္တိပိ = တဒပဟန္တိပိ (သျှာ) န တဒါပဟန္တိပိ (က)	၃၅၅
တဒါ ဟိ = တဒါ ကိရ (သီ၊ သျှာ)	၃၃၀
တန္တဝါယဝါသော = တန္တဝါယဝါဇော (သီ)	၅၇
တန္တိအတ္ထဒေသနာ = တန္တိတန္တိအတ္ထတန္တိဒေသနာ (က)	၁၀
တပုဿဘလ္လိကာနံ = တပဿုဘလ္လိကာနံ (သီ)	၅၀
တမတ္ထံ = သဗ္ဗမေတ္ထ (သီ) တံ တမတ္ထံ (က)	၂၀
တယာ = တဿာ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[တ-ထ]

တသရဝဋ် ဝဇေန္တိ ဝိယ = တသရံ ဗန္ဓေန္တိ ဝိယ (သျှာ၊ က)	၁၇၀
တဿ = ကေဿ (က)	၅၉
တဿ = တတ္ထ (သီ)	၃၀၀
တိဒိဏမန္တိ = တိဒိဏမတိ (သီ)	၂၃၃
တိယဒ္ဓပရိယာပန္ဓေ = ပဋိသန္ဓိပရိယာပန္ဓေ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၂
...တိရောဟိတ = ...တိရောကုဒ္ဓ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၉
တီသုပိ = စတုသုပိ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၅
ထိရဘူမိယံ = ဝိရဘူမိယံ (သီ)	၆၀

[ခ]

ဒဝါဒိအဘာဝတော = တာဒိဘာဝတော (သျှာ)	၇၀
ဒသကထာဝတ္ထုသင်္ခါတာပိ ဟိ = ဒသကထာဝတ္ထုဂဗ္ဘာပိ ဟိ (သျှာ)	၉၄
ဒဟန္တော = ဂရဟန္တော (သီ)	၁၅၆
ဒဋ္ဌိကမ္မတ္ထာယ = ဗလိကမ္မတ္ထာယ (က)	၃၄၇
ဒါရုစီရိယော = ဒါရုစီရမရော (သျှာ၊ က)	၇၀
ဒိဋ္ဌာ = နိဒ္ဒိဋ္ဌာ (သျှာ၊ က)	၂၅၇
ဒိသာဂဇာနံ ဟတ္ထိဂဇ္ဇိတံ = ဒိပိရာဇာနံ ကတဂဇ္ဇိတံ (က)	၆၀
ဒိဃာဝါသတာယ = ဒိဃတမတာယ (သီ၊ က)	၁၉၁
ဒုက္ခသစ္စဿ = ဒုက္ခသစ္စသင်္ခါတဿ (သီ၊ က)	၁၀
ဒုက္ခာဘိတုန္ဓော = ဒုက္ခာဘိဘူတော (သျှာ၊ က)	၁၂၆
ဒုရဘိဘဝနိယတ္တာ = ဒုရဘိဗာဓနိယတ္တာ နံ (သီ)	၅၄
ဒေဝ = ယန္တေ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၂
ဒေဝတေ = သဒေဝကေ (က)	၇၅

[စ-န]

ဓနသမ္ပဒံ = ရတနသမ္ပဒံ (သီ)	၇၀
ဓမ္မန္တယော = ဓမ္မနယော (သီ၊ သျှာ)	၃၅၃
န ဥဂ္ဂမတိ = န ဥဏ္ဏမတိ (သျှာ)	၃၂၅
န ဥန္တမတေ = န ဥဒေတိ (သီ) န ဥဏ္ဏမတိ (သျှာ)	၃၂၅
န ပဋိဃာဒိကော = န ပဋိဃော (သီ၊ သျှာ)	၁၂၄
နာဟောသိ = အဟောသိ (သီ)	၃၀၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိက္ခန္ဓာ = နိဂ္ဂန္ဓာ (သီ၊ သျှာ)	၃၃၂
နိဂ္ဂမိဿတိတိ = နိဗ္ဗမိဿတိတိ (က)	၁၀၄
နိဗ္ဗတ္တန္တိ = နိပတန္တိ (သီ)	၃၃၇
နိမိတ္တဘူတတော = တသ္မိံ ဝါ နိမိတ္တဘူတံ (သျှာ၊ က)	၁၀
နိရုဇ္ဈတိ = ဥပ္ပဇ္ဇတိ (သီ)	၄၄
နေလန္တိ = နတ္ထိ လေန္တိ (သီ)	၃၃၅

[ပ]

ပကတိဒေဝါ = အသုရာတိ ဒေဝါ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၁
ပကပ္ပေသိ = ပိနာသေသိ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၀
ပက္ကန္တော စ = ပက္ကန္တဉ္စ နံ (သျှာ၊ က)	၂၆၂
ပက္ကလောတိ = ဗက္ကလောတိ (သျှာ)	၆၀
ပက္ကသတိ = ပုက္ကသတိ (သီ)	၇၃
ပက္ခန္ဓိတွာ = ဩက္ခန္ဓိတွာ (သျှာ)	၂၇၆
ပစုရဇနေဟိ = ပုထုဇ္ဇနေဟိ (သီ)	၈၇
ပစ္စနဘောတိတိ = ပစ္စနဘူတန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၉
ပစ္စဝေက္ခိတွာ = သလ္လက္ခေတွာ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၇
ပဉ္စ = ပိဟိသံသဂ္ဂေါတိ ဆ (က)	၂၁၀
ပဋိကာရာဘိလာသာယ = ဖာတိကရဏာဘိလာသာယ (သီ)	၃၁၉
ပဋိပက္ခာဓိဂမေန = ပဋိပက္ခပိဂမေန (သီ၊ က)	၃၄၁
ပဋိဗာဟနာ... = ပိဟေဌနာ... (သီ)	၁၉၈
ပဋိလဒ္ဓဂုဏေသု = ပဋိဝိဒ္ဓဂုဏေသု (သီ၊ သျှာ)	၁၃၅
ပဋိဝေဓေန္တော = ပဋိသေဓေန္တော (သီ၊ သျှာ)	၁၇၂
ပဋိဿဝမောစနတ္ထံ = ပဋိညာပမောစနတ္ထံ (သီ)	၆၅
ပဌန္တိ = ဝဒန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၇
ပဏ္ဍိတဝေဒနီယံ = ပစ္စတ္တဝေဒနီယံ (သီ၊ သျှာ)	၃၅၄
ပတောဒါဘိတုန္တော = ကသာဘိဟတော (သီ၊ သျှာ)	၂၄၂
ပတ္တံ = အာတုရပတ္တံ (သီ)	၃၁၉
ပတ္ထိ စ = ပတ္ထမေဓော စ (သီ၊ က)	၂၅၉
...ပတ္ထိတာယ = ...သမစိတာယ (သီ)	၃၆၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပတ္တိဝေါ = ခတ္တိယော (သီ၊ သျှာ)	၂၄၀
ပဒတ္တဿ = ပရမတ္တဿ (သီ၊ သျှာ)	၂၁
ပဗ္ဗတေတိပိ ပဌန္တိ = ပပါတေတိပိ ဝဒန္တိ (သျှာ)	၂၇၀
ပရတော = ဥပရိ (က)	၂၅၂
ပရဒတ္တဝုတ္တောတိ = ပရဒဝုတ္တောတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၅
ပရနေယျဗုဒ္ဓိနော = ဒဿနေယျဗုဒ္ဓိနော (က)	၃၅၀
ပရပတ္တိကာ = ပဒပတ္တိကာ (သျှာ)	၂၉၀
ပရသတ္တာနံ = ပရသန္တာနေ (သျှာ၊ က)	၁၀
ပရသ္မိံ ပဓာနေ = ယသ္မိံ ပန ပဓာနေ (သီ) ပရသ္မိံ ဌာနေ (က)	၂၀၇
ပရိစရန္တိ = ပရိဇဟန္တိ (သီ)	၆၀
ပရိဒဟနံ = ပရိဒဟနံ ဝါ (သီ) ပရိတာပနံ ဝါ (က)	၁၀
ပရိပိတက္ကသင်္ဂါတံ = ပိပရိတတက္ကသင်္ဂါတံ (က)	၃၅၇
……ပရိဿယာ = ……ပရိပန္နာ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၃
ပရေတော = ဥပေတော (သီ၊ သျှာ)	၂၃၉
ပရေသံ = ပဒေသံ (သီ၊ က)	၅၀
ပဝဋ္ဌေတွာ = ပရိဝတ္တေတွာ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၇
ပဝတ္တိနိဝတ္တိသု = ပဝတ္တိံ သုတွာ (သီ၊ က)	၂၀၀
ပါကဋသုခတော = ပကဋသုခတော (သျှာ)	၁၂၃
ပါဠိပဒရတ္တိယာ = သတ္တမာယ ရတ္တိယာ (သီ၊ က)	၄၆
ပုရိမဿဝနံ = ပုရိမဝစနံ (သျှာ)	၁၇
ပုလာကော = ဖုလာကော (သီ၊ သျှာ)	၉၁

[၁-၈]

ဗဇ္ဈေယျ = ဗဒ္ဓေါ ဘဝေယျ (သီ၊ သျှာ)	၃၅၀
ဗဟုကတာယ = လဟုကတာယ (က)	၂၁၆
ဘဏ္ဍဘဏ္ဍိကာနံ = ဘဏ္ဍဂဏ္ဍိကာနံ (က)	၃၀၀
ဘဒ္ဒကော = လဒ္ဒကော (သီ၊ သျှာ)	၂၂၆
……ဘဝါဒါနော = ……စိတ္တဝေါဒါနော (သီ)	၃၉၃
ဘဿိတွာ = ဂလိတွာ (က)	၇၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

မမာရာဓနတ္ထံ = သမ္မာပဋိပဇ္ဇနတ္ထံ (က)	၁၆၆
မရဏဝသေန ဝါ = စရဏဝသေန ဝါ (သီ)	၂၀၂
မလ္လပုတ္တံ နိဟေဋ္ဌယိံ = မလ္လယုဒ္ဓံ နိသေဓယိံ (သီ)	
မလ္လပုတ္တံ နိသေဓယိံ (သျှာ)	၂၄၁
မသီတိ ကဇ္ဇလံ = မသီတိ အာဇာမံ ကဇ္ဇလံ (က)	၃၀၉
မဟာကာယံ = မဟာဝိကာရံ (သီ)	၂၇၉
မာတုယာ = တဿာ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၂
မာနံ = ပမာဏံ (သျှာ) နာဠိံ (က)	၂
မာလာဂုဏသဒိသိယော = မာလာဂုဏသဒိသတာယောဂတော (သီ)	၇
မုခမေတန္တိ = မုခမေတံ ပမုခမေတန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၃
မုခသမ္ဘာသာ = မုခရာ (သီ၊ သျှာ)	၃၇၂
မေတ္တာဝိဟာရသံသုစကံ = မေတ္တာဝိဟာရသမုဋ္ဌာပကံ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၁
မေရုရာဇာဝ... = ဒုမရာဇာဝ... (က)	၃၇၄

[ယ-ရ]

ယထာ သာ = ယထာယံ (က)	၁၅၄
ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ = ယဿံ နိဗ္ဗာနဓာတုယံ (သီ)	၀၇
ယာဝတာ = ယာဝ (သီ၊ က)	၂၅
ယုတ္တိတောပိ = အတ္တတောပိ (က)	၃၅၉
ယေသံ နတ္ထိ = ပိယေ အသတိ န သန္တိ (က)	၃၀၆
ရာဇပဇ္ဇော = ရာဇာဝဇ္ဇော (သီ၊ သျှာ)	၉၂
ရူပသဒ္ဓါဒိကော = ရူပဝေဒနာဒိကော (က)	၁၄

[လ-ဝ]

လန္တိ = အာလေန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၄၇
ဝဇီရနိဂ္ဂါတနိဂ္ဂေါသံ = ဝဇီရနိဂ္ဂေါသနိဂ္ဂေါသံ (သျှာ)	၆၀
ဝမုမာနဿ = ပတမာနဿ (သီ)	၃၃၇
ဝတ္တုံ = ကတ္တုံ (သီ)	၃၇၂
ဝတွာပိ = ပတွာ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၉
ဝနဘင်္ဂိယာဒိနော = ဒိန္နုဂ္ဂိယာဒိနံ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝသနောကာသော = ဝသနဝါဠော (သီ)	
ဝသနာဝါသော (သျှာ)	၅၇
ဝါ = စ (သျှာ)	၃၅၇
ဝါယမတ္ထော = တဿမတ္ထော (သျှာ)	၁၀၆
ဝါသော = ဝါဠော (သီ)	၅၇
ဝိကိရဏရသံ = အနာရမ္ပဏရသံ (သျှာ၊ က)	၃၉
ဝိဂတော = အန္တရဟိတော (သီ)	၁၉၇
ဝိစိနန္တော = ဝိစိနန္တောယေ အန္တရန္တရာ (က)	၄၇
ဝိဇ္ဇာဇပံ = ဝိသမုတ္တာဇပံ (သီ) ဝိဇ္ဇာဇသံ (သျှာ)	၆၀
ဝိဇ္ဇုကလာပါ = ဝိဇ္ဇုလတာ (က)	၃၇၀
ဝိဇ္ဇျံ = ဝိဇ္ဇံ (သျှာ)	၂၇၃
ဝိတက္ကပ္ပါဒနံ = ဝိဒယုပ္ပါဒံ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၁
ဝိတ္ထတံ = ဝိတ္ထိဏ္ဏံ (သျှာ)	၂၉၇
ဝိမေနာ = ဝိဒ္ဓံသကာ (သီ)	၃၅၄
ဝိပါကဝဋ္ဋသမုဒါယေ = ဝိပါကဝဋ္ဋသမဝါယေ (က)	၁၄၀
ဝိဘဝဿ = ဝိသယဿ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၉၀
ဝိရာဂါဓိဂမေန = ဝိရာဂါဓိဂမေန (က)	၃၅
ဝိရောဓာဘာဝံ = ဝိရောဓာဒျဘာဝံ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၉
ဝိသဒါပနဝသေန = နိသာဒနဝသေန (သျှာ)	၃၂၀
....ဝိသမဝိပရိတသညာ = ...ဝိသမသညာ (သီ)	၁၂၂
ဝိသာလီဘူတတ္တာ = ဝိသာလီကတတ္တာ (သီ)	၁၆၅
ဝိသေသဂရုကရဏာရဟတာယ =	
ဝိသေသဂရုကရဏာဒိတာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၂
ဝိဿကမ္မဉ္စ = ဝိဿကမ္မဉ္စ (သျှာ) ဝိသုကမ္မဉ္စ (က)	၃၇၉
ဝိဟရိတဗ္ဗဠေန = ဘာဝိတဗ္ဗဠေန (သျှာ)	၁၃၀
ဝုဠာနံ န ဟောတိ = ဌာနံ ဟောတိ (က)	၃၃
ဝေဠုဒဏ္ဍာဒိကေ = ဝေဠုနဠာဒိကေ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၁
ဝေါတိ တုမှေ = တေတိ တေ တုမှေ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၃
ဝေါဿဇ္ဇိတိပိ = ဥဿဇ္ဇိတိပိ (သီ)	၂၉၀
ဝေါဟရန္တိ = ဝေါဟရန္တာ စရန္တိ (သီ)	၃၂၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

....သံသိဒ္ဓိတာဒိ = ...သမိဒ္ဓိတာဒိ (သိ)	၁၆၈
သံသုတ္တိ°သူတိ = သင်္ခတိ°သူတိ (သိ၊ သျှာ)	၃၁၁
သဥဒ္ဓေသံ = သဥဒယံ (က)	၃၀၆
သဂ္ဂကထာယ = အဿာဒကထာယ (သျှာ)	၂၅၆
သင်္ချန္တိ ဣတ္ထိတိ ဂဏနံ = သင်္ခယန္တိ ဂဏနံ ကလံ ဝါ (သိ)	၁၅၅
သဇ္ဇာပေတွာ = သောဓာပေတွာ (က)	၃၇၀
သတတဝိဟာရဝသေန = ဆသတိဝိဟာရဝသေန (သိ၊ သျှာ)	
ဆသတတဝိဟာရိဝသေန (က)	၅၃
သတ္တော = အတ္တာ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၉
သဒ္ဓါဒိဝိဓိနာ = သုတာဒိဝိဓိနာ (သျှာ)	၂၅၈
သန္တာ = အသန္တာ (သိ)	၃၉၀
သဗ္ဗံ စေတသော = သဗ္ဗစေတသော (သိ)	၃၅၂
သဗ္ဗထာ ဒုက္ခမေဝ = န သဗ္ဗထာ သုခမေဝ (သျှာ)	၁၄၂
သမတ္ထိတော = သမာပတ္ထိတော (သိ၊ က)	၃၃
သမပ္ပိတော = သန္တပ္ပိတော (သိ)	၁၉၀
သမာနံ = ပမာဏံ (က)	၈၄
သမ္မာဒေတွာ = သမာနေတွာ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၈
သမ္မုဒ္ဓ = သံသုဒ္ဓ (သိ)	၂၆
သမ္ဘမပစ္စုပ္ပန်နော = သင်္ခမပစ္စုပ္ပန်နော (သိ)	၄၀
သမ္ဘရိက္ခာ = ဝဇေတွာ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၈
သမ္ဘာနာဝမာနဝိပုကာရံ = သမုပ္ပါဒိယမာနံ ဝိပုကာရံ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၈
သရိက္ခကဇနဿ = ပရိက္ခကဇနဿ (သိ၊ သျှာ)	၇၈
သရိရပရိမာဏော = ပါဒပရိမာဏော (က)	၃၀၈
သရိရဂုတ္တိ° = တံ ပရိဘဝံ (သိ၊ သျှာ)	၂၂၃
သဟောခံ = သဘဏ္ဍံ (သိ)	၇၄
သဟောခုံ = သဘဏ္ဍံ (သိ) သဟောတ္ထေ (က)	၁၉၇
သာ = ယထာ (သိ၊ သျှာ)	၁၁၇
သာ = သာရမေယျာ (သိ၊ သျှာ)	၁၉၂
သာဝေတဗ္ဗာ = သာဝေတဗ္ဗံ (သျှာ၊ က)	၂၉၀
သိခါပတ္တံ အတ္တံ = သိခါပတ္တတံ (သိ)	၄၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ-ဟ]

သိဇ္ဈတီတိ = သမ္ဘဝတီတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၆
သိနေရမေခလံ = သိနေရဝေလံ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၄
သုတ္တန္တာတိ ဒိပိတန္တိ = သုတ္တတ္တာ နိဗ္ဗိသိယန္တိ (က)	၁၄
သုပ္ပဇဟောဝ = သမုပ္ပါတောဝ (က)	၂၁၄
သုပ္ပဝါသာသုတ္တေ = သုပ္ပဗဒ္ဓသုတ္တေ (သျှာ)	၄
သုပ္ပါရကေတိ = သုပ္ပါဒကေတိ (က)	၇၀
သုဗ္ဗစတာယ = သုခဝိဇာတာယ (သီ)	၁၃၉
သုဘံ = သုခံ (သျှာ)	၃၄
သုဝဏ္ဏာလိင်္ဂသဒိသံ = သုဝဏ္ဏမုဒိင်္ဂသဒိသံ (သီ)	၃၂၅
သေနနိဂမေ = သေနာနိနိဂမေ (သီ) သေနာနိနိဂမေ (သျှာ)	၄၉
သေသနိက္ခေပါနံ = ဝိသေသနိက္ခေပါနံ (သီ၊ က)	၂၇
သောဏဝဂ္ဂေါ = မဟာဝဂ္ဂေါ (သျှာ)	၄
သောတာဝဓာနပ္ပင်္ဂုဗဒ္ဓါ = သောတာဝဓာနပင်္ဂုဝိဒ္ဓါ (သီ၊ က)	၁၆
ဟတ္ထပါဒေဟိ = ဟတ္ထပဿပါဒေဟိ (သီ၊ သျှာ)	၁၂၅
ဟတ္ထမေဝ = ဟတ္ထတ္ထမေဝ (က)	၁၀၇
....ဟတ္ထေဟိ = ...ပတ္ထေဟိ (က)	၅၁
ဟုံဟုင်္ဂဇာတိကောတိ = ဟုဟုင်္ဂဇာတိကောတိ (သီ၊ သျှာ)	၄၈

ဥဒါနုဋ္ဌကထာယ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ-အာ-ဇူ]		[ဣ-ဥ]	
အက္ခရာနံ သဟဿာနိ	၅	ဣမိနာ မေ အဓိကာရေန	
အဂ္ဂိက္ခန္ဓော သမုဒ္ဓေါ စ	၂၀၆	(ခု ၄-၃၁၀)	၁၁၇
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ		ဥဒ္ဓိံ အဓော စ တိရိယံ	၃၇၃
(မ ၃-၂၂၆၊ ခု ၁၀-၁၂၀)	၈၀	ဥဘော ပုတ္တာ ကာလကတာ	
အဋ္ဌသဟဿမတ္တာနိ	၅	(ခု ၄-၂၃၀)	၁၁၁
အဗျူနနဝမတ္တာ စ	၅	ဥသဘရာဇာဝ သောဘန္ဓော	၃၇၃
အတိတံ နာနုသောစန္ဓော	၂၀၇	[ဧ-ဩ]	
အတြိစ္ဆာ အတိလောဘေန		ဧကဝိသ သဟဿာနိ	၅
(ခု ၅-၆၅)	၂၀၆	ဧဝံ ဇိနော ဝိယာကာသိ	၂၄၁
အနေကဘေဒါသုပိ		ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသဗ္ဗန္ဓော	၃၇၃
လောကဓာတုသု	၁၃၇	ဩဂါဟိတွာ ဝိသုဒ္ဓါယ	၃၉၃
အနောတတ္တသရာသန္ဓေ	၂၃၉	[က]	
အန္တလိက္ခစရော ပါသော		ကမ္မုနော တဿ သေသေန	၂၄၀
(သံ ၁-၁၁၃၊ ဝိ ၃-၂၀)	၃၃၃	ကာယေန သံဝုတာ အာသိံ	၃
အပ္ပမာဒေါ အမတပဒံ		ကာလော ဒေဝ မဟာဝီရ	၁၃၂
(ခု ၁-၁၆)	၁၀၇	ကာဠာဝကဉ္စ ဂင်္ဂေယျံ	၃၆၄
အဘိညေယျံ အဘိညာတံ		ကိံ မေ အညာတဝေသေန	
(ခု ၁-၃၆၈၊ မ ၂-၃၅၂)	၇၆	(ခု ၄-၃၁၁)	၁၁၇
အဝစာဟံ ဇောတိပါလော	၂၄၁	ကိံ မေ ဧကေန တိဇ္ဈေန	
အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ	၃၀၆	(ခု ၄-၃၁၀)	၁၁၇
အသီတိ ဧဝ သုတ္တန္တာ	၄	[ခ]	
အဟံ ကေဝလ္လဂါမသ္မိံ	၂၄၁	ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ	၂၄၅
အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ		ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ ဟိရညံ ဝါ	
(သံ ၁-၁၅၀၊ ခု ၁၀-၃၅)	၃၄၀	(ခု ၁-၃၉၉)	၁၀၆
ဣတိ အာကင်္ခမာနဿ	၂		
ဣတိ တံ သင်္ခရောန္ဓေန	၃၉၃		

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈-၈-၉]	
ဂစ္ဆတော ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၃၇၃
ဂန္ဓာန မဏ္ဍလမာဠံ	၃၇၄
ဂါမေ ဝါ ယဒိ ဝါရညေ	
(ခု ၁-၂၇)	၁၆၆
ဂါဝေါ တဿ ပဇာယန္တိ	၄၂
စတုတ္ထိ အဋ္ဌဇ္ဈဂမာ(ခု ၅-၁၃၂)	၂၀၆
စိတ္တိကတံ မဟာဂ္ဂဉ္စ	၂၇၆
စိရံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ	၃၉၃
ဇလန္တော ဒီပရက္ခောဝ	၃၇၄
ဇိနဿ ဓမ္မသံဝေဂ	၁

[၈]

တံ တံ အတ္ထမပေက္ခိတွာ	၂၂
တတော မာဏဝကာ သဗ္ဗေ	၂၄၀
တတော ဝါတာတပေါ ဘောရော	
(ဝိ ၄-၂၉၁)	၃၇၇
တတောဟံ အဝစံ သိဿေ	၂၄၀
တတ္ထာဂတော ဣသီ ဘိမော	၂၄၀
တထဉ္စ ဓာတာယတနာဒိ-	
လက္ခဏံ	၁၃၇
တထာဂတော ဓမ္မဝရော	
မဟေသိနာ	၁၃၈
တထာနိ ဣဏာနိ ယတော-	
ယမာဂတော	၁၃၈
တထာနိ သစ္စာနိ	
သမန္တစက္ခုနာ	၁၃၇
တထာ ပဋိညာယ တထာယ	
သဗ္ဗသော	၁၃၇
တထာ ပရိညာယ တထာယ	
သဗ္ဗသော	၁၃၇
တသ္မာ တံ အဝလမ္ပိတွာ	၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]	
တဿ အတ္ထံ ပကာသေတုံ	၃၉၃
တဿ ဂမ္ဘိရဉ္စာဏေဟိ	၁
တဟိံ နိသိန္ဓော	
နရဒမ္မသာရထိ	၃၇၄
တာနိ သဗ္ဗာနိ ဧကန္တံ	၁
တိကိစ္ဆကော အဟံ အာသိံ	၂၄၁
တေန ကမ္မဝိပါကေန	၂၃၉-၄၀
တေန ကမ္မာဝသေသေန	၂၃၉
တေန တေန နိဒါနေန	၁
တေ သဗ္ဗေ ဧကတော ကတွာ	၃၉၃

[၉-န]

ဒက္ခိဏံ ပဌမံ ပါဒိံ	၃၇၃
ဒဒေယျ ဥဇဘူတေသု	
(ဝိ ၄-၂၉၁)	၃၇၈
ဒသ ဝဿသဟဿာနိ	၂၃၉
ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ယော အတ္ထော	၁၈
ဒိသ္မာန တဏှံ အရတိံ ရဂဉ္စ	
(ခု ၁-၄၀၉)	၃၄၇
ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ	
(ခု ၂-၃၄၇)	၄
န အန္တလိက္ခေ န သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ	
(ခု ၁-၃၂၊ ခု ၁၁-၁၅၂)	၂၃၈
နာဂဝိက္ခန္ဓစာရော သော	၃၇၃
နာတိဒူရေ ဥဒ္ဓရတိ	၃၇၃
နာတိသိဃံ ပက္ကမတိ	၃၇၃
နာဘိကခါမိ မရဏံ	
(ခု ၂-၂၅၈၊ ၃၀၇၊	
ခု ၁၁-၄၅)	၁၅၀၊ ၃၈၈
နာဟံ ဧတေန မဂ္ဂေန	၂၄၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ရ-လ]		[သ]	
ရာဂဝိရာဂမနေဇမသောကံ (ခု ၂-၇၆)	၂၆၁	သဗ္ဗဘိဘုဿ ဗုဒ္ဓဿ	၂၃၉
ရာဇာဟံ ပတ္တိဝေါ အာသိ° လုဒ္ဓေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ (ခု ၁-၂၅၂၊ ခု ၇-၁၂၊ ခု ၈-၂၅၁)	၂၄၀	သဗ္ဗော ရာဂေါ ပဟီနော မေ (ခု ၂-၂၃၇)	၃
[ဝ]		သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ	၁၇
ဝန္တနာဇနိတံ ပုညံ	၁	သမ္ပတ္တာ ပရိနိဋ္ဌာနံ	၃၉၃
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ	၁	သဗ္ဗောဓိသမ္ဘာရဝိပက္ခတော	
ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓံ	၁၇	ပုရေ	၁၃၈
ဝိဟာရဒါနံ သံဃဿ (ဝိ ၄-၂၉၁)	၃၇၈	သဗ္ဗာ ဝဿတု ကာလေန	၃၉၃
ဝိဟာရေ ကာရယေ ရမ္မေ (ဝိ ၄-၂၉၁)	၃၇၈	သရောရဟံ ပဒုမပလာသပတြဇံ	၂၆၄
[သ]		သဟသံဝဏ္ဏနံ ယသ္မာ	၂
သံသာရသောတံ ဆိန္ဒိတ္တာ (ခု ၄-၃၁၀)	၁၁၇	သဟဿမပိ စေ ဂါထာ (ခု ၁-၂၈)	၈၆
သဒ္ဓမ္ပဒါနနိရတော	၃၉၃	သာ တတ္ထ ပရမတ္တာနံ	၃၉၃
သဒ္ဓါဓနံ သီလဓနံ (အံ ၂-၃၉၈)	၂၅၈	သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ (ဝိ ၄-၂၉၁)	၃၇၇-၈
သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗုပကရဏံ (မ-ဋ္ဌ ၁-၆၂)	၅၀	သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော	၁
		သုဏာထ ဘိက္ခဝေါ မယှံ	၂၃၉
		သုဝိမုတ္တဘဝါဒါနော	၃၉၃
		သုဝိသုဒ္ဓံ အသံကိဏှံ	၂
		သေက္ခဿ သိက္ခမာနဿ	၁၅၉
		[ဟ]	
		ဟတ္ထာရောဟော ပုရေ အာသိ°	၂၄၀

